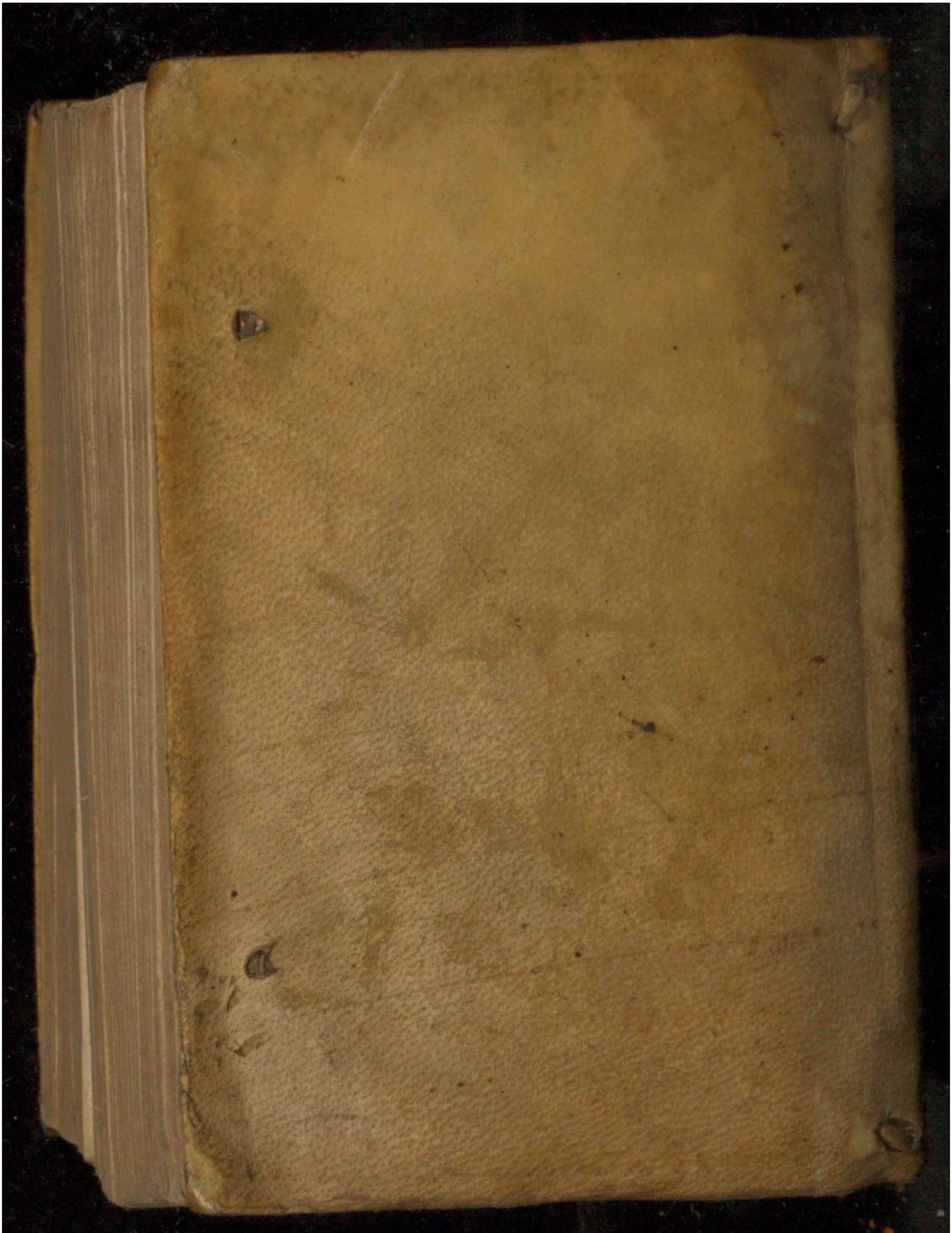

ÆLIANI · DE ·
ANIMALIB · LIB
XVIJ
TOM ·
· II ·

43/A coll. complete

Quereuil 20 Feb 1928
100 frs

TOM. B.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ

ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίων ιζ.

TOM. II.

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura libri XVII.

Petro Gillio Gallo & Conrado Gesnero Heluetio interpretibus.

Accesʃit Index locupletisʃimus.

Coloniæ Allobrogum.

Apud Esaïam le Preux,

M.DC. XVI.

C. GESNERVS DE P. GILlij interpretatione, & ordine scriptorum Aeliani de animalibus.

PEtrus Gillius Gallus in sua Aeliani librorũ de animalibus interpretatione, quum de cognatis inter se animalibus simul agere, & in multis ordinem literarum, quæ nominibus singulorum initiales sunt, obseruare instituisset, non modò auctoris ordinem neglexit, sed ne suum quidem persequutus est constanter. Nam & à serie literarum sæpe discessit, & animantes diuersorum generum non discreuit. Nihil autem necesse erat auctoris ordinem immutari, quum ipse in operis peroratione varietatis & iucunditatis gratia certum à se ordinem nullum esse institutum profiteatur. Interim tamen sæpe quæ duobus aut pluribus communia sunt animalibus, vel eodem in capite vel proximis cõiunxit, non tã generis animalium, quàm naturæ & ingenij vel quomodocũque argumenti cõmunis habita ratione. Hæc Gillius diuulsit, dum ea quæ ad vnum pertinent animal, sparsim ab Aeliano tradita, in vnũ referre locum conatur. Ego in suum omnia ordinem reuocaui, ad duo manuscripta exẽplaria Græca: vt & sibi suóque ordini qualicunque restituerem Aelianum,

bianum, & Græca Latinis è regione responderē omnia: quod dum multo labore molior, & Latin Græcis compono atque confero, permulta à Gilli omissa nusquam inuenio: & contrà etiam multa quæ Accessionis nomine vel ab ipso vel à librari omissa, ita legebantur tanquam Aeliani essent quum in Græcis codicibus nostris non extarent: & ego ad alios auctores ea pertinere, ex quibus Accessiones suas Gillius collegit, facilè coniiciebam. Itaque plurima passim abieci, plurima expleui. Ordinem verò ne quis desideraret, Indicem non animalium solùm, sed etiam rerum variarum, & locorum plerunque communium fieri curaui, vt facilia inuentu essent omnia. Ergo Aelianum nun habemus integrum, cuius tam multa se omisisse miror cur dissimulârit Gillius, nō modò leuiora quædam & πάρεργα, sed multa sæpe integra capita, & animalium naturas. Quòd si omnia ab ipso relicta conferas iis quæ transtulit, tertiam ferè aut saltem quartam operis de animalibus partem conficient. Sunt quæ negligentia quadam præteriisse videri potest, quod cum aliàs tum festinantibus accidit: alia verò nimia diligentia, & iudicij sui cōfidentia, quæ scilicet translata nihil aut parum vtilitatis habitura existimaret, vt sunt interdū fabulosa quædam, cùm alia, tum de bobus Aegyptiis sacris, Api, Mneui, Onubi, quæ tamen relicta nō oportuerat, quòd etsi nihil per se prodessent, ad obscura tamen quædam veterum scriptorum loca in-

telli-

telligenda conferre poſsint: & ne curioſis homini-
bus deſiderandi aut reprehēdendi quicquam occa-
ſio detur. Nam qui minus curioſi ſunt, ij quæ lege-
re non placuerit argumentis prodita, quæ ſingu-
lis inſcribuntur capitibus, facile præteribunt. De-
nique propter obſcuritatem quædam intacta reli-
quit. Ego omnia ab eo conuerſa, cum Græcis codi-
cibus contuli, & emendaui paſsim, non omnia for-
tè loca omninò, ea tamen ferè omnia quæ non emē-
data falſum aut alienum ſenſum per ſe tuliſſent.
Sicubi dubitaui, ingenuè ignorantiam meam con-
feſſus, ea loca notaui, vt ſi codices meliores ali-
quando contingerent, ſi quæ deprauata ſunt, faci-
liùs inde reſtituerentur. Sed hæc plerumque eius-
modi ſunt, vt non tam ad ſententias & res ipſas,
quàm orthographiam, ſyntaxin, aut aliam Græci
ſermonis proprietatem ſpectent, non magni ſanè
momenti, neq; remorari lectorem rebus intentum
digna. Per margines, ſi quid huiuſmodi ex mea cō-
iectura mutandum vel explicandum vel dubitan-
dum videbatur, ſimpliciter annotaui: vbi verò co-
dices manuſcripti variabant, aduerbium, aliàs,
adſcripſi. Quòd ſi etiamnum relicta ſunt quædam
emēdanda, ſi Græci libri caſtigatiores darētur, ea
puto perpauca fuerint, & auctoris ſentētiā ferè ni-
hil immutatura. Capitum argumēta in Græcis vt
erāt reliqui, Latina verò copioſiora feci. Cōtextū
verò Græcū in omnibus, quod ad omnes orthogra-
phiæ partes, in literis, accentibus (cùm aliàs, tum

encliticorum punctis) & spiritibus, & sententiarum distinctione, tanta diligentia illustrare sum conatus, vt doctissimis etiam ea in re satisfactum cōfidam. Nam quū typographorum maxima pars in Græcis excudendis negligentissimè se gerat, & plerique neq. archetypa satis emendari curent, neq. homines eruditos prælis præficiāt, multi quod quid facto sit opus non intelligant, plures verò auaritia, libros deprauatissimos ædunt. His ego diligentia nostra veluti specimen quoddam exhibere volui, quales ab eis libros ædi oporteret: quod vtinam illi ita æmulentur, vt etiam superent, & omnem mihi laudem præripiant. Non solùm enim vinci me facile feram, sed etiam gratulabor communibus studiis, si eam quæ approbari eruditis possit curam & sedulitatem, libris quàm emendatissimè imprimendis adhibuerint. O quoties nauseam & stomachum mihi mouent auari illi, sordidi, & imperiti non chalcographi certè, sed falsographi appellandi, qui vel exēplaria vt acceperunt, corruptissima (librariorum inscitia) euulgant, vel ipsi etiam magis corrumpūt: quod quum frequenter in Latinis accidit, tum in Græcis frequentissimè. Poterāt illi & debebant vnius hominis eruditi labore liberaliter (aut saltem non sordide) conducto, omnium illorum qui libros ab eis excusos lecturi essent, labori parcere, & vt libros istos bene castigatos, maiori cum voluptate faciliusq. ac vtiliùs legerent, efficere. quod quum non faciant, digni sunt, non modò iusta bo-

norum

*norum & doctorum hominum reprehēsione, sed e-
tiam (quod eis imprecor) vt tarda minimeq. lucro
sa librorum eis distractio eueniat. Sed longius ab
instituto rapior. An per capita ipse Aelianus suos
libros diuiserit, an alius quispiā, non habeo quod
affirmem, ego vt in vetustissimo codice manuscri-
pto, capitum numeros & argumēta reperi, ita cu-
raui describēda. Aelianus quidem an ipse distin-
xerit & inscripserit capita, dubitari potest: quum
& argumenta in capitibus proximis, vt nunc sunt
distincta, interdū planè cohæreant: & ipsa etiam
dictionis ratio alicubi, non capitis noui initiū fie-
ri, sed cum præcedente continuari sermonē loqua-
tur. nam & alibi plures eiusdem argumenti histo-
riæ in vnum caput rectè sunt coniunctæ. Vtcūque
est, sic esse diuisum librum non inutile fuerit. Por-
rò si quis Accessiones illas Gillij, quibus suam de
animalibus Aeliani interpretationē locupletàrat,
à nobis esse prætermissas reprehendat: illi respōde-
rim, Aelianum tātùm nos integrum dare insti-
tuisse, non admiscere aliena. nam & hoc satis la-
boriosum nobis fuit, & auctores illi ex quibus suas
Gillius Accessiones cōcinnauit, passim extāt, vi-
delicet Oppianus, Aristoteles, Nicāder, Athe-
næus. Nam Heliodorum & Porphyriū ab eo au-
ctoribus iam dictis adnumerari miror, quum nihil
illi de animalibus ex professo, sed obiter quædam
tradiderint, (vt in volumine de abstinēdo ab ani-
matis Porphyrius, & in Aethiopica historia semel*

aut iterum aliquid Heliodorus) nouum tamen &
suum, quod meminerim, nihil. Verùm nos & hæc
omnia quæ iam dicti auctores de animalibus pro-
diderunt, & siquid aliud vel aliunde vel de suo
Gillius addidit, in nostris Animaliũ historiæ libris
complexi sumus. Hæc de Petri Gillij translatione
& Accessionibus, optimi sanè & doctissimi viri,
cuius ego olim humanitatem Venetiis sum exper-
tus. Atque vtinam illũ fata nobis superstitẽ vel
breue adhuc tẽpus reliquissent: donec peregrina-
tionũ suarũ, quas in diuersis & longinquis regio-
nibus, nõ solùm Europæ, sed etiã Africæ Asiæq;,
vt audio, sustinuit, historiã, & varias circa omne
genus animaliũ nomẽclaturas, naturasq;, & alias
rarissimas obseruationes suas, in lucem edere po-
tuisset. Frustrà Rondeletius, Breui (inquit) futurũ
spero vt Petrus Gillius vir doctissimus, & in o-
mniũ rerũ cognitu dignissimarum peruestigatione
diligentissimus, nõ solùm pisces, sed alia permulta
quæ vidit in Græcia, Aegypto, Syria, Perside stu
diosis spectanda proponat. Frustrà, inquam: quo-
niam captus aliquãdo à piratis, si vera est fama,
spoliatusq; & redemptus, paulò pòst quàm reuer-
sus est Romam, ante annũ vnũ aut alterũ quàm
hæc scriberem, diem supremum obiit: nec audio ha-
ctenus vllæ ne obseruationes eius aut lucubratio-
nes supersint: & fortè si quæ fuerũt, ab hominibus
ambitiosis subtractæ sunt, quos aliena pro suis v-
surpare, dum gloriam sibi aucupantur, non pudet.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ-

Πραινέστου τῆς Ἰταλίας, περὶ ζώων ἰδιότητος βιβλία ιζ.

*

CLAVDII ÆLIANI PRÆNESTINI, DE

animalium natura libri XVII.

Προοίμιον.

ΑΝθρωπον μὲν εἶναι σοφὸν καὶ δίκαιον, καὶ τῶν οἰκείων παίδων προμηθέστατον, καὶ τῶν γειναμένων ποιεῖσθαι τὴν προσήκουσαν φροντίδα, καὶ τροφὴν ἑαυτῷ μαστεύειν, καὶ ἐπιβουλὰς φυλάττεσθαι· καὶ τὰ λοιπὰ, ὅσα αὐτῷ σύνεστι δῶρα φύσεως, παράδοξον ἴσως οὐδέν. καὶ

Præfatio.

SApientiam in homine, iustitiã, curam & prouidentiam in prolem ex se natam, ingenium quo ea quę ad victum commoda aut necessaria sunt inquirit, quo insidias declinat, & cætera in eo posita naturæ dona, non admodũ forsitan aliquis admiretur Est enim ratione

pretiosissima re, ac ratiocinatione præditus homo: vnde plurimis in rebus ipse se adiuuare ac promouere potest: præsertim quum deos etiam reuereatur & colat. Quòd verò brutis quoque animalibus virtutis aliquod studium, si non iudicio consultóque, natura tamen sit insitũ: & quòd eadem multis ac miris modis circa vitam, non minus quàm homines excellant, id sanè magnum quiddã est. Itaque proprias singulorum naturas diligenter animaduertere, & quomodo eorum vnicuique non minus quã homini prospectum sit, cognoscere, ad animum non mediocrem sed pereruditum ac multiscium pertinet: Quanquã autẽ non me lateret aliorum etiam in hoc genere lucubrationes extare: tamen hoc quoque nostræ quoad eius fieri potuit diligentiæ opus, stylo

γὰρ λόγου μετείληχεν ἄν-
θρωπος τοῦ πάντων τι-
μιωτάτου, καὶ λογισμο-
ῦ ἠξίωται· ὥσπερ οὖν ἐστι πο-
λυαρκέστατός τε, καὶ πο-
λυωφελέστατος. ἀλλὰ κ-
αὶ θεοὺς αἰδεῖσθαι οἶδε καὶ σέ-
βειν. τὸ δὲ καὶ τοῖς λόγοι-
μετεῖναί τινος ἀρετῆς κατὰ
φύσιν, καὶ εἰ μὴ κατὰ τὴν
οἰκείαν κρίσιν, καὶ πολ-
λὰ τῶν ἀνθρωπείνων πλε-
ονεκτημάτων, καὶ θαυ-
μαστὰ ἔχειν συγκεκληρω-
μένα, τοῦτο ἤδη μέγα καὶ
εἰδέναι γε μὴ ῥαθύμως τὰ
προσόντα αὐτοῖς ἴδια ἑ-
κάστῳ, καὶ ὅπως ἐσπουδά-
σθη οὐ μεῖον τῶν ἀνθρώ-
πων (ἕκαστον) τῶν ἀλό-
γων ζώων, εἴη ἂν τινος
πεπαιδευμένης φρενὸς, καὶ
μαθούσης πολλά. Ὅτι
μὲν οὖν καὶ ἑτέροις ὑπὲρ
τούτων ἐσπούδασται καλῶς
οἶδα. ἐγὼ δὲ ἐμαυτῷ ταῦ-
τα ὅσα οἷόν τε ἦν ἀθροί-
σας, καὶ περιβαλὼν αὐ-
τοῖς

εἰς τὴν συνήθη λέξιν, ...ημήλιον οὐκ ἀσπούδα...ον ἐκπονῆσαι πεπίστευ...κα, εἰ δέ τῳ καὶ ἄλλῳ ...ανεῖται ταῦτα λυσιτελῆ, χρήσθω αὐτοῖς. ὅτῳ δ' οὐ φανεῖται, ἐάτω τῷ πατρὶ θάλπειν τε καὶ περιέπειν· οὐ γὰρ πάντα. πᾶσι καλὰ οὐδὲ ἄξια δοκεῖ σπουδάσαι πᾶσι πάντα· εἰ δὲ ἐπὶ πολλοῖς τοῖς προτέροις καὶ σοφοῖς γεγόναμεν, μὴ ἔστω ζημίωμα εἰς ἔπαινον ἡ τοῦ χρόνου λῆξις, εἴ τι καὶ αὐτοὶ σπουδῆς ἄξιον μάθημα παρεχοίμεθα καὶ τῇ εὑρέσει τῇ περιττοτέρᾳ, καὶ τῇ φωνῇ.

quidem familiari expositum, veluti thesaurum non vulgarem, meo perfectum labore futurum, mihi facile persuasi. Itidem si quis alius de meis scriptis iudicârit, eis fruatur: sin minus, suo ea parenti fouenda colendaq; relinquat. Nunquam enim omnia omnibus placent, aut studio videntur digna omnibus omnia. Spero equidem quamuis post multos & eruditos homines in hoc de natura argumento sim versatus, non vituperandam in me temporis sortem, si homo posterior aliquid studio & cognitione dignum, siue id per me inuentum siue elocutione ornatum, deprompsero.

LIBER PRIMVS.

De auibus Diomedeis.

CAP. I.

INsula quædã nomine Diomedea auib. Diomedeis abũdat. hæ hominibus natione Barbaris neque quippiam nocent, neq; eos adeunt: Sin Grecus aduena eo diuerterit, diuino quodam munere ab his auibus aditur, alis explicatis tanquam manibus ad prensationem & complexum. Grecos se pertrectantes non refugientes, intrepidè se palpari sustinent. In accumbentium sinus aduolant, velut ad mẽsas hospitales inuitatę. Vulgo socij Diomedis esse iactantur, qui vnà cum eo contra Ilium arma tulerunt; & prima eorum natura in a-

Περὶ τῶν ἐρωδιῶν τῶν ἐν τῇ Διομηδείᾳ νήσῳ. Κεφ. α.

ΚΑλεῖταί τι[ς] Διομήδεια νῆσος, καὶ ἐρωδιοὺς ἔ[χει] πολλούς. οὗτοι φασὶ τοὺς βαρβάρους οὔτε ἀδικοῦσιν, οὔτε αὐτοῖς προσίασιν· ἐὰν δὲ Ἕλλην καταίρῃ ξένος, οἵδε θείᾳ τινὶ δωρεᾷ προσίασι πτέρυγας ἁπλώσαντες, ὡσεὶ χεῖρας τινὰς εἰς δεξίωσίν τε καὶ περιπλοκάς. καὶ ἁπτομένων τῶν Ἑλλήνων οὐχ ὑποφεύγουσιν, ἀλλ' ἀτρεμοῦσι καὶ ἀνέχονται, καὶ καθημένων εἰς τοὺς κόλπους καταπέτονται, ὥσπερ οὖν ἐπὶ ξένια κληθέντες. λέγονται δὲ οὗν οὗτοι Διομήδους ἑταῖροι εἶναι, οἱ σὺν αὐτῷ τῶν ὅπλων τῶν ἐπὶ τὸ Ἴλιον μετεσχηκότες;

τες, τὴν προτέραν φύσιν εἰς τὸ τῶν ὀρνίθων μεταβαλόντες εἶδος, ὅμως ἔτι καὶ νῦν διαφυλάττειν τὸ εἶναι Ἕλληνές τε καὶ φιλέλληνες.

uium speciem immutata, etiam nunc se esse Græcos & Græcorum studiosos approbare.

Περὶ σκάρου. Κ. β.

Ο σκάρος πόας μὲν θαλαττίας σιτεῖται καὶ βρύα. λαγνίστατος δὲ ἄρα ἰχθύων ἁπάντων ἐστὶ καὶ ἥγε πρὸς τὸ θῆλυ ἀκόρεστος ἐπιθυμία, αὐτῷ ἁλώσεως αἰτία γίνεται. ταῦτα οὖν αὐτῷ συνεγνωκότες οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων, ἐπιτίθενται οἱ τὸν τρόπον τοῦτον. ὅταν θῆλυ συλλάβωσιν, ἔδησαν ὁρμιᾷ σπάρτου πεποιημένῃ λεπτῇ τοῦ στόματος ἄκρου, καὶ ἐπισύρουσιν διὰ τῆς θαλάττης τὸν ἰχθὺν ζῶντα. ἴσασι δὲ αὐτῶν εὐνάς τε καὶ διατριβάς, καὶ ὅπου συναγελάζονται. μόλιβδος δὲ αὐτοῖς πεποίηται βαρὺς τὴν ὁλκὴν, περιφερὴς τὸ σχῆμα, καὶ ἔχει μῆκος τριῶν δακτύλων, καὶ διε-

De Scari libidine & captura. CAP. II.

Scarus cùm aliis herbis marinis, tum alga vescitur: omnium piscium ad venerem inflammatissimus est. Causa cur capiatur, est cupiditas inexplebilis in fœminam. ea non ignorantes rei piscatoriæ peritissimi, hoc modo ei insidias ponunt, vt comprehensæ fœminæ summum os ad tenuem funiculum ex sparto confectum alligent, eamq; viuam per mare trahant, vbi eorum cubilia esse & in quem locum congregentur, norunt. Cōficiunt etiam graue plumbum figura rotundum, longitudine triū digitorum, quo ex

chordis appenso, trahitur Scarus fœmina captiua. Aliquis eorũ nassæ in piscatorio nauigio accommodatæ os latè diducit, datq; operam vt nassa in Scarum captum cõuertatur. ea enim sensim demittitur, lapide ad certam mensuram facto. mares verò non aliter quàm homines ad cõspectam amatam libidinis furore feruntur, circumq; eam concursantes, alius alium præuertere, eiq; appropinquare & contingere studet, vt solent iuuenes vehemẽter amãtes, aut osculum, aut vellicationem, aut aliudquodpiam furtum amatorium venantes: qui deducit fœminam sensim & pedetentim, insidiis collocatis, rectà ad nassam, cum amata diceres ducere amãtes. Quum proximè ad nassam hi accesserunt, plumbum in interiorem partem à piscatore traductum, &

λήπται ἐξ ἄκρων σχοίνου, καὶ ἐπισύρεται τῆς τε θηραμένης. ἢ κύρτον τις τῶν ἐν τῇ πορθμίδι παραρτήσας, ἐπάγεται εὐρέως τὸ στόμα. καὶ ἐς τὸν ἑαλωκότα τέτραπται σκέρον ὁ κύρτος. βαρεῖται δὲ οὗτος ἡσυχῇ λίθῳ μεμετρημένῳ. ἀκούω οἱ ἄρρενες ὥσπερ οὖν νύμφην ἐρωτικὴν νεανίαι θεασάμενοι, οἰστρῶνταί τε καὶ μεταθέουσι, καὶ ἐπείγονται φθάσαι ἄλλος ἄλλον, καὶ γενέσθαι πλησίον, καὶ παραψαῦσαι ὥσπερ οὖν δυσέρωτες ἄνθρωποι φίλημα ἢ κνίσμα θηρώμενοι, ἤ τι ἄλλο κλέμμα ἐρωτικόν. ὁ τοίνυν ἄγων τὴν θήλειαν ἡσυχῇ καὶ πεφεισμένως λοχῶντι καὶ ἐπιβουλεύων, εὐθὺς τοῦ κύρτου σὺν τῇ ἐρωμένῃ φαίνης ἂν τοὺς ἐραστὰς ἄγειν. γενομένων δὲ ὁμοῦ τῷ κύρτῳ, τὴν μὲν μόλιβδον μεθῆκεν ὁ θηρατὴς εἰς τὸ εἴσω.

σω. ὁ δὲ ἄρα ἐμπίπτων σὺν
τῇ ὁρμῇ κατασπᾷ καὶ τὴν
θήλειαν, ἐκείνῃ συνεισρεύ-
σαντες ἑάλωκασι, καὶ δε-
δώκασι δίκην ὁρμῆς ἀφρο-
δισίου ταύτης οἱ σκάροι.

linea decidens, fœmi-
nā in naſſam detrahit,
quò ſimul influentes
mares capiuntur: ac
pœnam dāt Scari eiuſ-
modi furētis libidinis.

Περὶ κεστρέων. Κ. γ.

Ο ἰχθὺς ὁ κέφαλος
τῶν ἐν τοῖς ἕλεσι βιούντων
ἐστὶ, καὶ πεπίστευται τῆς γα-
στρὸς κρατεῖν, καὶ διαιτᾶσθαι
πάνυ σωφρόνως. ζώῳ
μὲν γὰρ οὐκ ἐπιτίθεται,
ἀλλὰ πρὸς πάντας τοὺς
ἰχθύας ἔνσπονδος ἐστὶ
πέφυκεν. ὅτῳ δ᾽ ἂν ἐν-
τύχῃ κειμένῳ, τοῦτο οἱ δεῖ-
πνόν ἐστιν. οὐ πρότερον δὲ
αὐτοῦ προσάπτεται, πρὶν
ἢ διὰ τῆς οὐρᾶς κινῆσαι,
καὶ ἀτρεμοῦντος μὲν ἔχει
τὴν ἄγραν, κινηθέντος δὲ
ἀνεχώρησε.

De Capitonis piſcis cōtinentia. CAP. III.

Capito è piſcium genere eſt, qui in paludibus degunt, continentiſſimus ac in victu tēperantiſſimus eſſe creditur. Etenim nullam animantem inuadit, ſed cum omnibus pacem ſeruare ſolet. Si verò in quempiam iacentem inciderit, hunc in ſuum prandium cō-uertit. non priùs tamē eū attingit, quàm caudā mouerit. Si immobilis ſit, hunc prædam ſibi facit: ſi verò moueatur, eo intacto diſcedit.

Περὶ ἀνθίου τοῦ ἰχθύος καὶ σκάρου. Κεφ. δ.

Τιμωροῦσιν ἀλλήλοις
ὡς ἄνθρωποι πιστοὶ καὶ
συστρατιῶται δίκαιοι οἱ ἰ-

Quomodò Anthiæ & Scari ſuos gregales captos liberent. C. IIII.

Vt homines fidi & cōmilitones veri, perinde piſces inter ſe vlciſcū-tur, quos Anthias ve-

nationis maritimæ periti nominare ſolent, degunt autem in alto mari. ex his quilibet quũ nouerit conuictorem ſocium captum eſſe, celerrimè adnare feſtinat, ac dorſi ſui nixu ad eum inhæreſcit, incurſu impulſuq; pro viribus prohibent captiuum abduci. Scari etiam gregales ſuos optimè vindicant. ac adeuntes funem dentibus conficere conantur, vt ex hoſtibus ſeruent captum, & ſæpè funem concidentes, eum liberauerunt, neque ob id petunt redemptionis præmia: ſæpè verò non aſſequuntur ſocij liberationem, tametſi id quod ſuum erat, promptiſſimè præſtiterunt. Iam verò in naſſam cũ inciderit Scarus, dicunt eum poſteriorem partem ſuam de naſſa eiicere, reliquos verò, qui non ſunt capti, circumnatantes eum morſu

χθύες, ὥσπερ ἀνθίας οἱ θήρας ἐπιστήμονες τῆς θαλαττίας φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ὄντας τὰ ἤθη πελαγίους. τούτων γοῦν ἕκαστοι ὅταν νοήσωσι τεθηρᾶσθαι τὸν σύνομον, προσνέουσιν ὠκιστα· εἶτα εἰς αὐτὸν τὰ νῶτα ἀπερείδουσι, καὶ ἐμπίπτοντες καὶ ὠθούμενοι τῇ δυνάμει κωλύουσιν ἑλκεσθῆ. Καὶ οἱ σκάροι δὲ εἰς τὴν οἰκείαν ἀγέλην εἰσὶν ἀγαθοὶ τιμωροί, προσίασι γοῦν, καὶ τὴν ὁρμιὰν ἀποτραγεῖν σπεύδουσιν, ἵνα σώσωσι τὸ ἠρημένον. καὶ πολλάκις μὲν ἀποκόψαντες ἔσωσαν καὶ ἀφῆκαν ἐλεύθερον. καὶ οὐκ αἰτοῦσι ζωάγρια. πολλάκις δὲ οὐκ ἔτυχον, ἀλλ' ἥμαρτον μὲν, τὸ δ' οὖν ἑαυτῶν πεποιήκασιν εὖ μάλα προθύμως. ἤδη δὲ καὶ εἰς τὸν κύρτον τὸν σκάρον ἐμπεσεῖν φασι, καὶ τὸ οὐραῖον μέρος ἐκβάλλειν· τοὺς δὲ ἀθηράτους, καὶ περινέοντας, ἐνδακεῖν, καὶ ἐς τὸ ἔξω τ' ἐπάγειν

ἑταῖρον προσαγαγεῖν. εἰ δὲ καὶ ἐξίοι κατὰ τὸ στόμα αὐτῶν τις, ὁ ἔξω τὴν οὐρὰν παρώρεξεν· ὁ δὲ περιχανὼν ἠκολούθησεν. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα δρῶσιν, ὡς ἄνθρωποι, φιλεῖν οὐ μαθόντες, ἀλλὰ πεφυκότες.

Περὶ τοῦ καλουμένου τρώκτου. ΚΕΦ. ε.

Ὁ ἰχθὺς ὁ τρώκτης, τοῦτο μὲν κατηγορεῖ τὴν φύσιν καὶ τὸ ὄνομα, ἤδη δὲ καὶ τὸ στόμα· ὀδόντες δὲ αὐτῷ συνεχεῖς τε ἐμπεφύκασι καὶ πολλοὶ, καὶ τὸ ἐμπεσὸν πᾶν διατεμεῖν εὖ μάλα καρτεροί. οὐκοῦν ἁλοὺς ἀγκίστρῳ, μόνος ἰχθύων εἰς τὸ ἔμπαλιν ἑαυτὸν οὐκ ἐπανάγει, ἀλλ' ὠθεῖται, τὴν ὁρμιὰν ἀποθερίσαι διψῶν. οἱ δὲ ἁλιεῖς σοφίζονται τἀναντία. τὰς γάρ τοι τῶν ἀγκίστρων λαβὰς χαλκεύονται μακράς· ὁ δὲ (καὶ γάρ πώς ἐστι καὶ ἁλτικὸς) καὶ ὑπὲρ ταύτας ἀνέθορε πολλάκις, καὶ

corripere, & foras ſocium proferre. Si verò in caput exierit, ipſorũ quiſpiam qui foris eſt caudam ei porrigit, ille comprehenſa cauda ſequitur. Hæc illi quidẽ faciunt more hominũ, qui tametſi libros de amicitia non didicerũt, tamen à natura hauſerunt leges amicitiæ.

De Trocta piſce callido. CAP. V.

Piſcis Trocta, cuius naturam, nomen, & os declarant, dentes habet frequentes & continentes, quibus quicquid inciderit, perfringere poteſt. Hamo captus ſolus ex piſcibus non ſe ab hamo retrahit, ſed impellit ſeſe in ferrum, chordam conſumere cupiens. Piſcatores contrà machinantur longas anſas: ille verò quoniam quodammodo valet ſaltu, anſas ſæpe tranſilit, ac linea qua agitur conciſa, ad piſcium domi-

cilia reuertitur. Hic etiam ſui generis grege coacto, Delphinos inuadit. & ij quidem ſi quem ſegregatum circũuenire poſſint, fortiter inuadunt, planè enim ſciunt Delphinum ſuis morſib. verberari aſperè ſolere. Itaque Troctæ ei acerrimè inſtant: Delphinus contrà reſilit, ſubſilit, atque indicat vt ex dolore torqueatur. idcirco tenaciter vrgẽt ſimulq; ad ſaltum Delphini tolluntur. Hic eos repellere conatur. illi verò nihil remittentes, viuum lacerãt. poſtea verò quàm pro ſe quiſque aliquã partem mordicus abripuerit, diſcedit. Delphinus verò libenter enatat quum conuiuas (vt ita dicam) non inuitatos cum ſuo dolore excepit.

σαν τεμὼν, εἰς ἤδη τὰ τῶν ἰχθύων αὖθις ἀπονήχεται. οὗτός τοι καὶ τὴν ἀγέλην τὴν σύννομον παραλαβὼν σὺν αὐτοῖς ἐκείνοις χωρεῖ καὶ τοῖς δελφῖσιν ὁμόσε, καὶ ἕνα ἀποκριθέντα πως περιελθόντες, εἶτα ἐπιτίθενται τῷ θηρίῳ καρτερῶς. ἴσασι γὰρ ὅτι τῶν ἐξ αὐτῶν δηγμάτων οὐ ῥαθύμως ἐπαίει. οἱ μὲν γὰρ ἔχονται αὐτοῦ καὶ μάλα ἐγκρατῶς, ὁ δὲ ἀναπηδᾷ καὶ κυβιστῶν δῆλός ἐστι, καὶ ὡς ὑπὸ τῆς ὀδύνης στρεβλοῦται, διελέγχεται. ἀπρὶξ γὰρ ἐμφύντες συνεξαίρονται πηδῶντος. καὶ ὁ μὲν ἀποσείσασθαι, καὶ ἀποκρούσασθαι σπεύδει αὐτούς, οἱ δὲ οὐκ ἀνιᾶσιν, ἀλλ' ἐσθίουσι ζῶντα. εἶτα μέντοι τούτων ὅ, τι ἂν ἕκαστος μέρος ἐκπράγῃ, ἔχων ἀπαλλάττεται. καὶ ὁ δελφὶς ἀσμένως ἀπονήχεται, δαιτυμόνας ὡς ἂν εἴποις ἀκλήτους ἑστιάσας, σὺν τῇ ἑαυτοῦ ὀδύνῃ ἐκείνους.

Περὶ

Περὶ τοῦ ἔρωτος ᾧ ἠράσθη κύων ὡραίας γυναικός. Κ. ϛ

Γλαύκης ἀκούω τῆς κιθαρῳδοῦ ἐρασθῆναι κύνα. οἱ δὲ οὐ κύνα, ἀλλὰ κριόν. ἄλλοι δὲ χῆνα. καὶ ἐν Σόλοις καὶ τοῖς Κιλικίοις παιδός, ᾧ ὄνομα ἦν Ξενοφῶν, κύων ἠράσθη, καὶ ἄλλου δὲ ὡραίου μειρακίου ἐν Σπάρτῃ κολοιὸς ἐπὶ τῷ εἴδει ἐνόσησεν.

Περὶ Θωός. Κ. ζ.

Λέγουσι τὸν θῶα τὸ ζῶον φιλανθρωπότατον εἶναι· καὶ ὅταν μέν που περιτύχῃ ἀνθρώπῳ, ἐντρέπεται αὐτὸν ὡς αἰδούμενος. ὅταν δὲ ἀδικούμενον θεάσηται ὑπὸ ἄλλου θηρίου, τὸ τηνικαῦτα ἐπαμύνει αὐτῷ.

Περὶ κυνῶν. Κ. η.

Νικίας δέ τις τῶν κυνηγετούντων ἀπροόπτως φερόμενος εἰς ἀνθρακευτῶν κάμινον κατηνέχθη. οἱ δὲ κύνες οἱ σὺν αὐτῷ τοῦτο ἰδόντες οὐκ ἀπέστη-

De brutorum in homines amore C. VI.

Glaucam citharœdam à cane amatam fuiſſe audio, alij dicũt non à cane, ſed ariete: alij ab anſere. Atque apud Soles Ciliciæ ciuitatem puerum, cui nomen eſſet Xenophõ, canis amauit aliumq; adoleſcentem in Sparta ob ſpeciem graculus amauit.

De Thôe. C. VII.

Thôa dicunt eſſe animal humaniſſimum, præcipuéq; homini amicum: & ſi forte in hominem inciderit reuereri ac velut obſeruantes venerari. Amplius, ſi à feris aliis circumuentum ſenſerit, tum verò accurrere protinus, opitulariq; pro viribus.

De canibus Nicia venatoris C. VIII.

Nicias quiſpiam ex venatoribus quum de improuiſo in carbonariam fornacem lapſus fuiſſet, canes qui cum eo erãt hoc intuentes, non

non illinc discesserũt, sed primo circa caminum ingemiscentes & vlulantes commorabantur: tandem prætereũtes leuiter & sensim morsu vestium attrahebant ad id quod accidisset, tãquam auxiliatores domino suo implorantes homines. Vnus igitur videns hoc idem suspicatus est id quod erat: & sequutus est canes, inuenitque Niciam in fornace deflagratum, rei coniectura ex reliquiis facta.

σιν, ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα κνυζώμενοι περὶ τὴν κάμινον, καὶ ὠρυόμενοι διέτριβον· τὰ δὲ τελευταῖα μονονουχὶ τοὺς παριόντας ἠρέμα καὶ πεφεισμένως τῶν ἱματίων δάκνοντες, εἶτα ἕλκοντες, ἐπὶ τὸ πάθος, οἷον ἐπικούρους τῷ δεσπότῃ παρακαλοῦντες τοὺς ἀνθρώπους οἱ κύνες. καὶ γοῦν εἷς ὁρῶν τὸ γινόμενον ὑπώπτευσε τὸ συμβὰν, καὶ ἠκολούθησε, καὶ εὗρε τὸν Νικίαν ἐν τῇ καμίνῳ καταφλεχθέντα, ἐκ τῶν λειψάνων συμβαλὼν τὸ γινόμενον.

De Fuco.

CAP. IX.

Fucus qui inter apes nascitur, de die in mellarias cellas abditus manet, nocte verò quũ apes dormire obseruauerit, eorum opera inuadit, vastatq; alueos. Hoc illæ quum intelligant, plurimæ quidem earum dormiũt, nempe defessæ, paucæ ve-

Περὶ κηφῆνος. Κ. θ.

Ὁ Κηφὴν ὁ ἐν μελίτταις γινόμενος, μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν τοῖς † θριγκίοις κατακέκρυπται. Νύκτωρ δὲ ἡνίκα ἂν παραφυλάξῃ καθευδούσας τὰς μελίττας, ἐπιφοιτᾷ τοῖς ἔργοις αὐτῶν, καὶ λυμαίνεται τοὺς σίμβλους. τοῦτο ἐκεῖναι καταμαθοῦσαι, αἱ μὲν πλεῖσται τῶν μελισσῶν καθεύδουσιν, ἅτε πεπονηκυῖαι, ὀλίγαι δὲ αὐ-

† al. ἀθρηνίοις.

[illegible] ἐλλοχῶσιν. εἶτα ὅταν ἴδωσι τὸν φῶρα, παίουσιν αὐτὸν πεφεισμένως, καὶ ἐξωθοῦσι τοῖς [illegible], καὶ ἐκβάλλουσι φυγάδα εἶναι. ὁ δὲ οὐδ' οὕτω πεπαίδευται. πέφυκε γὰρ καὶ ἀργὸς καὶ λίχνος, δύο κακὼ ἔχων· τοίνυν τῶν κηρίων ἑαυτὸν ἀποκρύπτει. εἶτα ὅταν ἐπὶ τὰς νομὰς ἐξορμήσωσιν αἱ μέλιτται, ὁ δ' ὡσανεὶ μόνος ἔσω τὸ ἑαυτοῦ δρᾷ, ἐμφορούμενος καὶ κεραΐζων ἐκεῖνον τὸν θησαυρὸν τῶν μελιττῶν, τὸν γλυκύν. καὶ ἐκεῖναι ἐκ τῆς νομῆς ὑποστρέψασαι, ὅταν αὐτῷ περιτύχωσιν, ἐνταῦθα μὲν οὐκ ἔτι πεφεισμένως αὐτὸν παίουσιν, οὐδ' ὡς εἰς φυγὴν* τρέψαι, ἀλλ' εὖ μάλα τοῖς κέντροις βιαίως ἐμπατάσσουσαι διδόασι τὸν ληστὴν καὶ οὐ μεμπτὴν ὑπομείνας τὴν τιμωρίαν, ὑπὲρ τῆς γαστριμαργίας καὶ ἀδδηφαγίας τὴν ψυχὴν ἔτισε. με-

τρέψαι.

rò excubāt. Quumverò viderint furē, verberāt eum modicè &leniter, expelluntq; alis & in exilium proijciūt. Iste verò non ob id corrigitur: ſua enim natura & piger & vorax eſt: quibus duobus malis præditus intra fauos ſe abdit. Vt verò ad paſtionem apes profectæ ſunt, ille curſus opus inuadens, quod ſuum eſt, facit: confercit ſe melle, & depopulatur theſauros dulceis apum. Eæ ex paſtione redeūtes, quū in eum inciderint, non amplius leniter verberant: neque tanquam eſſent in exilium eum eiecturæ, ſed aſperè aculeis inuadentes, percutiunt latronem: qui iam non amplius multatur increpationibus, ſed voracitatis & gulæ nimiæ pœnas vita perſoluit. Apiarij hæc

λιτουργοὶ

dicunt, ac mihi persuadent.

De Apibus mellificij imperitis, nō tamen otiosis.

CAP. X.

Ex apibus quædam sunt inertes, non tamē moribus fuci sunt. neque enim fauos corrumpunt, neque melli insidiantur: sed ex floribus aluntur etiam ipsæ, & cum aliis euolant & compascuntur. Quamuis autem mellis conficiendi & condendi industria carent non tamen prorsus otiosæ sunt. Earum enim quædam aquam regi & apibus vetulis apportant: nam seniores apud regem ad eius stipationem selectæ permanent. Aliæ verò hoc munere funguntur, vt mortuos ex alueo efferant. mundos enim & puros fauos eis esse oportet. itaque mortuam apem intra

λισσουργοὶ λέγουσι ταῦτα, κἀμὲ πείθουσιν.

Περὶ τῶν ἀργῶν μελιττῶν.

Κεφ. ι.

Εἰσὶ δέ τινες καὶ ἐν ταῖς μελίτταις ἀργαὶ μέλιτται, οὐ μὴν κηφηνώδεις τὸν τρόπον· οὐ γὰρ λυμαίνονται τοῖς κηρίοις, οὐδ᾽ ἐπιβουλεύουσι τῷ μέλιτι αὗται, ἀλλὰ τρέφονται μὲν ἐκ τῶν ἀνθέων καὶ αὐταὶ πετόμεναι, καὶ σύννομοι ταῖς ἄλλαις οὖσαι. εἰ δὲ καὶ εἰσὶν ἄτεχνοι περὶ τὴν ἐργασίαν, καὶ τὴν κομιδὴν τοῦ μέλιτος, ἀλλὰ γοῦν οὐκ εἰσὶν ἄπρακτοι πάντῃ· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ὕδωρ τῷ βασιλεῖ κομίζουσι, καὶ ταῖς πρεσβυτέραις δὲ αἱ πρεσβύτεραι καὶ αὐταὶ τῷ βασιλεῖ παρεδρεύουσι, καὶ εἰς τὴν δορυφορίαν ἀπεκρίθησαν τὴν αὐτοῦ. ἕτεραι δὲ αὐτῶν τῶν ἀτέχνων ἔχουσιν ἐκεῖνο ἔργον, τὰς ἀποθνησκούσας τῶν μελιττῶν ἔξω φέρουσι· δεῖ γὰρ αὐταῖς καθαρὰ εἶναι τὰ κηρία, καὶ

κ κνέχονται νεκραὶ εἶ-
ναι μέλιτται. † ἀλλὰ καὶ
νύκτωρ φρυροῦσιν ὥσπερ-
εὶ πόλιν μικρὰν φυλάτ-
τουσαι τὴν τῶν κηρίων οἰκο-
δομίαν ἐκεῖναί γε.

Περὶ τῆς μελιττῶν ἡλι-
κίας. Κεφ. ια.

Μελιττῶν δὲ ἡλικίαν
διαγνοίη τις ἂν τὸν τρό-
πον τοῦτον. αἱ μὲν αὐτοέ-
τεις στιλπναί τέ εἰσι καὶ ἐοί-
κασιν ἐλαίῳ τὴν χροιάν.
αἱ δὲ πρεσβύτεραι τρα-
χεῖαι καὶ ἰδεῖν καὶ ἅψασθαι
γίνονται. ῥυσαὶ δὲ ὁρῶνται
διὰ τὸ γῆρας. ἐμπειρότε-
ραι δέ εἰσιν αὗται, καὶ
τεχνικώτεραι, παιδεύ-
σαντος αὐτὰς τὴν ἐπὶ
τῷ μέλιτι σοφίαν τοῦ χρό-
νου. ἔχουσι δὲ καὶ μαντικῶς,
ὥς τε καὶ ὑετὸν, καὶ κρύους
ἐπιδημίαν προμαθεῖν.
καὶ ὅταν τούτων τὸ ἕτερον,
ἢ καὶ ἀμφότερον ἔσεσθαι
συμβάλωσιν, οὐκ ἐπὶ
μήκιστον ἐκτείνουσι τὴν

alueos fauorum esse
non patiuntur. Aliæ *Gillius legit, ἄλλαι δέ.*
verò ex his nocte excu-
bant, & fauorum sub-
structiones non secus
ac paruam vrbem vigi-
liis asseruant.

*De ætate Apum dignoscē-
da: & de prudentia na-
tu maiorum.*

CAP. XI.

Apum quispiam æ-
tatem ad hunc modum
internoscere poterit:
Quæ annum non ex-
cesserunt, nitescunt, o-
leiq; similitudinem &
speciem gerūt. Vetulæ
verò & aspectu & tactu
horridulæ euadunt, at-
que ex ætate affecta
rugis plenæ videntur:
eæ tamen fingendorū
fauorum experiētia &
industria præcellentio-
res sunt, ex longitudi-
ne nimirum temporis
ad mellis scientiam e-
ruditę eędemque tan-
ta diuinitate præstant,
vt & pluuias, & frigora
futura præsentiant: &
quando horum alterū,
vel vtrumque impen-
dere coniecturis assequuntur, non longissi-

mè ab alueo volatu procedunt: sed circum apiaria volantes veluti foribus incubant. Ex his rebus alueorum custodes futura augurati, agricolis turbulentæ tempestatis aduentum prædicunt. Longè autem minus frigoris quàm nimiæ pluuiæ aut niuis timentes sunt. Sæpe verò vento aduersæ volant, paruulum lapillum pedibus portantes, quantulus inter volandum commodè gestari possit. itaque in hunc modum contra ventorum incursiones, & afflatus auræ, ne ex itinere deducantur, eiusmodi firmamentum ac robur machinantur.

πρόϊσιν ἐκ τῆς νομῆς, ἀλλὰ περιποτῶνται τοῖς σμήνεσι, καὶ οἱονεὶ περιαθύρουσιν. ἐκ δὴ τούτων μελιττουργοὶ οἰωνισάμενοι, προλέγουσι τοῖς γεωργοῖς τὴν μέλλουσαν ἐπιδημίαν τοῦ χειμῶνος. δεδίασι δὲ ἄρα οὐ τοσοῦτον τὸ κρύος αἱ μέλιτται, ὅσον τὸν ὄμβρον τὸν πολὺν, καὶ τὸν νιφετόν. ἐναντίαι δὲ πολλάκις τοῦ πνεύματος πέτονται καὶ βραχεῖαν λίθον ἐν τοῖς ποσὶ κομίζουσι, καὶ τοσαύτην ὅσην εὔφορον αὐταῖς πετομέναις εἶναι, καὶ τρόπον τινὰ τοῦτο ἕρμα ἑαυταῖς ἐπιτεχνῶνται πρὸς τὸν ἐμπίπτοντα ἄνεμον, τά τε ἄλλα, καὶ ἵνα μὴ παρατρέψῃ τῆς ὁδοῦ ἡ αὔρα αὐτάς.

De Capitonis oxyrynchi amore & propter eum captura. CAP. XII.

Περὶ τοῦ ὀξυρύγχου κεφάλου. ΚΕΦ. ιβ.

Vim & numen multa genera piscium nouerunt Cupidinis, ne hos quidem qui in

Ἔρωτος δὲ ἰχθύων καὶ ἰχθύων γένη πολλὰ ἔγνω, τοῦ τοσούτου θεοῦ μηδὲ τοὺς

ἐν τῷ βυθῷ καὶ κατὰ τῆς θαλάσσης ὑπεριδόντος καὶ ἀτιμάσαντος. λατρεύει γοῦν τῷ δὲ τῷ δαιμονίῳ καὶ κέφαλος. ἀλλ' οὐ πᾶς, ἐκεῖνος δὲ ὃν-περεσιῶ ἀπὸ τοῦ ὀξέος προσώπου καλοῦσιν οἱ γένη τε καὶ διαφορὰς ἰχθύων καταγνωκότες. ἁλίσκονται δὲ, ὡς ἀκούω, περὶ τὸν κόλπον τὸν Ἀχαϊκὸν πολλοί. καὶ τῆς μὲν κατ' αὐτοὺς ἁλώσεως διαφορότης ἐστί. μάλιστα δὲ αὐτῶν τὸ λυττῶδες τὸ εἰς τὰ ἀφροδίσια κατηγορεῖ ἥδε ἡ ἄγρα. θηράσας ἀνὴρ ἁλιεὺς θήλειαν ἐκ τῶνδε κέφαλον, καὶ ἐκδήσας καλάμῳ μακρῷ ἢ σπάρτῳ καὶ τούτῳ μακρῷ, κατὰ τῆς ἠιόνος ἡσυχῇ βαδίζων, παρανηχόμενον τὸν ἰχθὺν, καὶ ἀσπαίροντα ἐπισύρει. κατ' ἴχνια δὲ αὐτοῦ τις ἕπεται φέρων δίκτυον, καὶ τὸ μέλλον ὅπῃ τε καὶ ὅπως ἀπαντήσεται φυλάττει φιλοπόνως· ὁ δικτυεὺς οὗτος

summa maris altitudine degunt contemnentis. Etenim Capito diuinum huius numen colit atque veneratur: non tamen omnis Capito, sed ille quem à faciei acumine denominant, qui piscium genera & differentias nouerunt. In sinu Achaico multi, quantū audio, capiuntur: idq; variis modis. maximè verò eorum in res venereas libidinis furorē captura testatur hujusmodi. Quum ex Capitonibus fœminam piscator venatus fuerit alligaueritq; aut longa arundine, aut fune etiam longo, in litore pedetentim ingrediens adnatantem piscem & salientem pertrahit. Per ejus vestigia alius subsequens retia fert, obseruans quàm diligentissimè quà & quomodo sit euentura piscatio. itaque agitur

fœmina: mares verò qui hoc viderint, veluti adolescentes libidinosi formosę puellæ pretereunti cupidos oculos adiicientes, in eam feruntur, libidinis furore agitati. Ille autē retia deiicit: & in ea quidem sæpe piscium venerisappetitione accedentium magna copia incidit. Oportet autem initio venator curet, vt fœmina captiua formosa sit & bene corpulenta, vt plures ad eam accedāt pulchritudinis illecebrâ, tanquam escâ, illecti. Nam si macilenta sit & sine corpore, multi eâ spretâ discedunt. quicunque tamen horum est vehementi amore ductus, non discedit, me hercle non formæ, sed coitus desiderio detentus.

De castitate Ætnæi piscis.

CAP. XIII.

Sunt & castitate prę-stantes pisces. Ætnæus

οὐκοῦν ὁ μὲν, ἄγεται· ὁπόσοι δ' ἂν ἴδωσι τῶν ἀῤῥένων, οἷα δήπου νεανίαι ἀκόλαστοι μειρακίου παρθενευούσης εὖ μάλα ὡραίας ἐποφθαλμιάσαντες, ἵενται κατὰ τὴν νῆξιν οἰστρούμενοι. ὁ τοίνυν τὸ δίκτυον ἔχων ῥίπτει τὸν βόλον, καὶ πολλάκις ἰχθύων εὐερμίᾳ περιτυγχάνει τῇ τῆς ἐπιθυμίας ὁρμῇ προσεχομένων. δεῖ δὲ τὸν πρῶτον θηρατὴν τὴν αἱρεθεῖσαν ὡραίαν τε εἶναι, καὶ εὖ ἥκουσαν σαρκῶν, ἵνα καὶ πλείους ἐπ' αὐτὴν ὁρμήσωσι, τὸ τῆς ὥρας ἐφολκὸν δέλεαρ λαβόντες. εἰ δὲ ἄσαρκος εἴη, οἱ πολλοὶ ὑπερφρονήσαντες ᾤχοντο ἀπιόντες. ὅστις δὲ αὐτῶν ἐστὶ δύσερως οὐκ ἀπαλλάττεται, οὐ τῇ ὥρᾳ μὰ Δία, ἀλλὰ τῷ τῆς μίξεως πόθῳ δεδουλωμένος.

Περὶ τῆς τοῦ Αἰτναίου καλουμένου ἰχθύος σωφροσύνης. ΚΕΦ. ιγ.

Ἦσαν δὲ ἄρα καὶ σωφρονεῖν ἰχθύες ἀγαθοί. ὁ γοῦν

αἰτν

ὑτναῖος, οὕτω λεγόμενος, ἐπὰν τῇ ἑαυτοῦ συννόμῳ οἱονεὶ γαμετῇ τινι συνδυασθεὶς κληρώσηται τὸ λέχος, ἄλλης οὐχ ἅπτεται. καὶ οὐ δεῖται συμβολαίων εἰς πίστιν, οὐ προικός. οὐδὲ μὴν δέδοικε κακώσεως δίκην ὁ αὐτναῖος, οὐδὲ αἰδεῖται Σόλωνα. Ω νόμοι γενναῖοι καὶ πόλεις σεμναὶ, οἷς ἀκόλαστοι ἄνθρωποι οὐκ αἰδοῦνται μὴ πείθεσθαι.

enim appellatus, posteaquam cum pari suo tanquam cum vxore quadam coniunctus, eam sortitus est, aliam non attingit: neque ad fidem tuendam tabulis vllis ei opus est, nec dote: neque malæ tractationis pœnam timet, neque Solonem veretur. O nobiles verò leges & respublicæ graues, quibus libidinosi homines non parêre nihil verentur.

Περὶ κοσσύφου θαλαττίου.

Κ. ιδ.

Κοσσύφῳ δὲ τῷ θαλαττίῳ ἤθη τε καὶ διατριβαὶ αἱ πέτραι, καὶ αἱ σηραγγώδεις ὑποδρομαί. γαμοῦσι δὲ οὗτοι ἕκαστος πολλὰς καὶ τῶν ὀπῶν οἰκεῖ θαλάμων νύμφαι οὐκ ἀφίστανται. καὶ τοῦτο μὲν τὸ τοῦ γάμου θρυπτικὸν, καὶ τὸ εἰς πολλὰς ἔχειν τὴν * εὐνὴν νενεμημένην, φαίην ἂν εἶναι τρυφώντων εἰς εὐνὴν βάρβαρον, καὶ ὡς ἂν ποις * ἐν παιδιᾷ σπου-

De Merulæ marinæ polygamia, Zelotypia, & in coniuges parientes cura.

CAP. XIIII.

Merula marina domiciliorum & sedicularum loco in petris & cauernis stabulatur. Marium autem quisq; cum multis fœminis complexu venereo iūgitur. Quod ego genus matrimonij, luxuriosum: multarumq; esse studiosum, delicatorum ad res venereas dicerem esse barbarorū: &, vt ioco aliquid de re seria dixerit, Medi-

eam aut Persicam vitam. Omnium autem piscium est maximè zelotypus in hoc genere mas, cùm semper aliâs, tũ maximè quum eius vxores pariunt. Liceat autem mihi vocabulis vti hujusmodi, in quibus fortè aliquis ceu temerarium me reprehendat, quæ ipsa videtur cõcessisse natura quũ rerum etiam ipsarum secundum illam exempla extẽt. Quum igitur parturiendi doloribus eæ tenentur, domi quiescunt: mas autem, tanquam maritus foribus incubans, cauet ne extrinsecus insidiæ inferantur, metu paruulorum. Videtur is nondum genitos amare metuq; paterno motus, his timere: & totos dies in eorum custodia permanet, nihil gustans. cura ipsum alit. Sub crepusculum vespertinum tandem intermittit hanc custodiendi necessitatem, cibumq; exquirit. Singu-

δάσας, βίον Μηδικόν τε καὶ Περσικόν. ἔστι δὲ ἰχθύων ζηλοτυπώτατος καὶ ἄλλως μὲν οὖν, οὐχ ἥκιστα δὲ ὅταν αἱ νύμφαι τίκτουσιν αὐτῷ. εἰ δὲ λαμυρώτερα ταῦτα τῇ κράσει τῶν ὀνομάτων εἴρηται, δίδωσιν ἡμῖν τὰ ἐκ τῆς φύσεως πραττόμενα τὴν τῶν τοιούτων ἐξουσίαν. αἱ μὲν γὰρ ὠδίνων ἤδη πειρώμεναι, ἠρεμοῦσί τε καὶ ἔνδον μένουσιν· ὁ δὲ ἄρρην, οἷα δή που γαμέτης, περὶ θυρῶν τὰς ἐπιβουλὰς φυλάττει τὰς ἔξωθεν, φόβῳ τῶν βρεφῶν. ἔοικε γὰρ καὶ τὰ μήπω γενόμενα φιλεῖν, καὶ δέει πατρικῷ ἁλισκόμενος ἐντεῦθεν ὀρρωδεῖν ἤδη. καὶ διημερεύει μὲν ἐπὶ τῇ φρουρᾷ πάντων ἄσιτος, καὶ ἡ φροντὶς αὐτὸν τρέφει. δείλης δὲ ὀψίας γενομένης, ἀφεῖται τῆς ἀνάγκης τῆς δε, καὶ ματεύει τροφὴν καὶ οὐκ ἀτυχεῖ αὐτῆς, καὶ ἑκάστη δὲ

ἀεὶ

ἀγρὰ εὑρίσκει τῶν ἔνδον, εἴτε ἐπ' ὠδῖσιν εἶεν, εἴτε ἤδη λεχοὶ, φυκία πολλὰ τὰ ἐν ταῖς ὀπαῖς, καὶ περὶ τὰς πέτρας, ἃ οἱ δεῖπνόν ἐστιν.

Περὶ τῆς τῶν αὐτῶν θήρας. Κ. ιε.

Ἐπιβουλεύων θήρᾳ κοσσύφου δεινὸς ἁλιεὺς ἐφαρμόττας ἀγκίστρῳ μόλιβδον βαρὺν, καὶ ἐνείρας τῷ ἀγκίστρῳ καρίδα μεγάλην, καθίησι τὸ δέλεαρ. καὶ ὁ μὲν ὑποκινεῖ τὴν ὁρμιὰν, ἐγείρων τε καὶ θήγων ἐς τὴν ἄγραν τὸ θήραμα· ἡ καρὶς δὲ κινουμένη, εἶτα μέν τοι δόξαν τινα ἀποστέλλει μελλούσης εἰς τὰς ὀπὰς τὰς τοῦ κοσσύφου παριέναι. τῷ δὲ τοῦτο ἄρα ἔχθιστον. καὶ διὰ ταῦτα αἰσθανόμενος, ὡς ἔχει τοῦ θυμοῦ, ἵεται νομίζων ἐχθράν. οὐ γὰρ οἱ μέλει τῆς γαστρὸς τηνικαῦτα, καὶ συνθλάσας αὐτὴν, ἀποδιΐσταται, περιτιμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ κατακοιμίσαι

lę verò coniugum quæ ſunt intus, ſiue ſint in partus doloribus, ſiue iam enixæ cubent, algas multas in cauernis & circum petras ad victus comparationem reperiunt.

De eiuſdem piſcis captura.

CAP. XV.

Experiens piſcator quum inſidias merulæ piſci molitur, hamum plumbo degrauatum, & ſquillâ magnâ implicatum deiicit: & mox ſubmouet lineã, excitans & exacuens piſcem in prædam. Squilla verò mota ſpeciem quãdam ſui prębet ingreſſuræ in cauernas merulæ: quod quidẽ hæc capitaliter odit. Quamobrem quũ id fieri ſentit, inuadit, exiſtimans eam hoſtẽ eſſe. non enim tum cibus curæ illi eſt: quumque ſquillã (dentibus) compreſſerit, diſcedit, cibo præſtabiliorem & antiquiorem curam vi-

gilandi ducens. Quum porro quiddam ex aliis rebus obuiis comeſurus eſt, primo tentat & premit, deinde iacere ſinit: videnſq; hoc idem non palpitare, & iam mortuum eſſe, comedit. Fœminæ verò quandiu marem vident propugnãtem, domi manent, formamq; tuendæ familiæ ſeruãt. Quum verò periit, eæ præ mœrore acquieſcere nequeũtes, errant: eas enim triſtitia foras educit tumq; capiuntur. Quid ad hęc poëtę dicunt, Euadnen Iphidis filiam, & Alceſtin Peliæ dudũ nobis glorioſè lugentes?

τὴν φυλακὴν πεπιστευκὼς εἶναι. τῶν δὲ ἄλλων ὅταν τι μέλλῃ τῶν προσαπτόντων ἐσθίειν, ὑποθλάσας, εἶτα εἴασε κεῖσθαι. καὶ ἰδὼν τεθνηκός, ὅταν μὴ ἀσπαίρῃ, ἐξ αὐτοῦ τρώγει ἤδη. οἱ δὲ θήλεις κόσσυφοι ἕως μὲν ἄρρενα ὁρῶσι προασπίζοντα, ὡς ἂν εἴποι, μένουσιν ἔνδον καὶ τὸ τῆς οἰκουρίας φυλάττουσι σχῆμα· ὅταν δὲ ἀφανισθῇ, ἀλύουσιν αὗται, περιάγει τε αὐτὰς καὶ ἐξάγει ἡ ἀθυμία, καὶ ἐνταῦθα ἑαλώκασι. τί πρὸς ταῦτα οἱ ποιηταὶ λέγουσι, τήν τε Εὐάδνην ἡμῖν τὴν Ἴφιδος, καὶ τὴν Ἀλκῆστιν τὴν Πελίου παῖδα ἐνδόξως θρηνοῦντες.

De Glauci piſcis amore in fœtum. C. XVI.

Περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος. ΚΕΦ. ιϛ.

Glaucus piſcis pater factus quos ſuſtulit ex coniuge diligentiſſimè cauet, ne inſidiis impetantur, nève pernicies vlla eis inferatur. Itaque donec læti ac ſine timore natant, tamdiu

Πατὴρ δὲ ἐν ἰχθύσιν ὁ Γλαῦκος οἷός ἐστι. τὰ γεννώμενα ἐκ τῆς συννόμου παραφυλάττεται ἰσχυρῶς ἵνα ἀνεπιβούλευτά τε καὶ ἀσινῆ ᾖ. καὶ ἕως μὲν φαιδρὰ καὶ ἔξω δέους διανήχεται,

ὅδε τὴν φρουρὰν οὐκ ἀπολιμπάνει, ἀλλὰ πῇ μὲν οὐραγεῖ, πῇ δὲ οὔ· ταύτην δὲ παρανήχεται τὴν πλευρὰν ἢ ἐκείνην. ἐὰν δέ τι δείσῃ τῶν νηπίων, ὅδε χανὼν εἰσεδέξατο τὸ βρέφος, καὶ συνοίδε τὴν αἰτίαν. εἶτα τοῦ φόβου παραδραμόντος, ‡ † κατα: υγό: τα αἰμεῖ ὃ ἐδέξατο. καὶ ἐκεῖνος πάλιν νήχεται.

Περὶ θαλαττίας κυνός.

ΚΕΦ. ιζ.

Κύων δὲ θαλαττία τεκοῦσα, ἔχει συννέοντα τὰ σκυλάκια ἤδη. καὶ οὐκ εἰς ἀναβολίας. ἂν δὲ δείσῃ τι τούτων, εἰς τὴν μητέρα εἰσέδυ αὖθις κατὰ τὸ ἄρθρον· εἶτα τοῦ δέους παραδραμόντος, τόδε πρόεισιν, ὥσπερ οὖν ἀνατικτόμενον αὖθις.

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλοστοργίας.

Κ. ιη.

Θαυμάζουσιν ἄνθρω-

ille custodire non intermittit: nunc à tergo cum eis natans, nunc verò non à tergo, sed adnatat modò ad vnū eorum latus, modò ad alterum. Si quis verò ex paruulis timere cœperit, ille timore cognito, ore hiante paruulum excipit: deinde timore præterito, quē deuorauerat reuomit qualem acceperat. ille rursus natat.

forte καταραζόντα

De Canicula marina fœtibus similiter in metu intra matrem se recipientibus. C. XVII.

Canicula marina simul atque peperit, nulla mora interposita, suos paruulos simul cum ea natantes habet. Si quis verò eorum timeat, ingreditur rursus per genitalia in ventrem matris: vbi timor abierit, is prodit tanquam rursus editus

De Delphini fœmina amore erga suos catulos c. XVIII.

Mulierum in filios

ſtudium magnam quidem hominum admirationem habet. verũtamen perſpicio filiis qui è vita exceſſerunt ſupereſſe matres, nec ex eorum caſu more delphinorum perire: ſed triſtitiâ mitigatâ in doloris obliuionem venire. Delphinus autem fœmina, omnium maximè animalium eorum quæ procreauerit, ſtudio tenetur. Ex ſeſe geminos parere ſolet. Quum autem piſcator aut tridente eius ſobolem prouulnerauit, aut ſpiculo feriit (enimuero ſpicula ex parte ſuperiori, vbi funis oblongus inſeritur & alligatur, perforata ſunt) cuſpides vncinatæ defixæ in delphini corpore eum retinent. Is quandiu dolens, & in omnes partes ſe verſans, aliquod robur habet, piſcator funem relaxat, ne vi abrumpatur, ejusq; culpa cũ ferro delphinus diſcedens ex captiuitate euadat. Quum autem ex

vulnere

ποι τὰς γυναῖκας, ὡς ἄγαν φιλοτέκνους. ὁρῶ δὲ ὅτι καὶ τεθνεώτων υἱῶν ἢ θυγατέρων ἔζησαν μητέρες, καὶ τῷ χρόνῳ τοῦ πάθους εἰλήφασι λήθην, τῆς λύπης μεμαρασμένης. δελφὶν δὲ ἄρα θῆλυς φιλοτεκνότατον ἐς τὰ ἔσχατα ζῶόν ἐστι. τίκτει μὲν γὰρ δύο· ὅταν δὲ ἁλιεὺς, ἢ τρώσῃ τὸν παῖδα αὐτῆς τῇ τριαίνῃ. ἢ τῇ ἀκίδι βάλῃ· ἡ μὲν ἀκὶς τὰ ἄνω τέτρηται, καὶ ἐνάπτεται σχοῖνος μακρὸς αὐτῇ· οἱ δὲ ὄγκοι εἰσδύντες ἔχονται τοῦ θηρός. καὶ ἕως μὲν ἀγχοῦ ἔτι ῥώμης ὁ δελφὶς ὁ τραυματίας μετείληχε, χαλᾷ ὁ θηρατὴς τὴν σχοῖνον, ἵνα μή ποτε ἄρα ὑπὸ τῆς βίας ἀπορρήξῃ αὐτήν, καὶ γένωνται οἱ δύο κακοὶ, ὡς ἔχων τε ἀπέλθῃ ἐν τὴν ἀκίδα ὁ δελφὶν, καὶ ἀθηρία περιπέσοι αὐτός. ὅταν δὲ αἴσθηται κάμνοντα, καὶ

πως παρειμένον ἐκ τοῦ
τραύματος, ἡσυχῇ παρ᾽
αὐτὸν ἄγει τὴν ναῦν καὶ ἔ-
χει τὴν ἄγραν. ἡ δὲ μήτηρ
οὐκ ὀρρωδεῖ τὸ πραχθὲν,
οὐδὲ ἀποστέλλεται δείσασα,
ἀλλ᾽ ἀπορρήτῳ φύσει τῷ
πόθῳ τοῦ παιδὸς ἕπεται.
καὶ δείματα ὁπόσα ἐθέ-
λεις εἰ ἐπάγοις, ἡ δὲ οὐκ
ἐκπλήττεται, τὸν παῖδα
οὐκ ὑπομένουσα ἀπολι-
πεῖν ἐν τοῖς φόνοις ὄντα,
ἀλλὰ καὶ ἐκ χειρὸς αὐ-
τὴν πατάξαι πάρεστιν,
οὕτως ὁμόσε χωρεῖ τοῖς
βάλλουσιν, ὥστε οὖν ἀμυ-
νομένη καὶ ἐκ τῶν συ-
ναλίσκεται τῷ παιδὶ, συν-
θῆναι πεσὸν, καὶ ἀπελ-
θεῖν αὐτήν. εἰ δὲ ἄμφω
τὰ ἔγγονα αὐτῇ παρείη
καὶ νοήσει* ἐν τετρῶσθαι τὸ
ἕτερον, καὶ ἄγεσθαι, ὡς
προεῖπον, αἰκίζει τὸ ὁλό-
κληρον, καὶ ἀπελαύνει, τῇ
τε οὐρᾷ ἐπισείουσα, καὶ ἐ-
πιδάκνουσα τῷ στόματι, καὶ

vulnere delphinum labori succumbere, atq; aliquantum de contẽtione insultandi remittere piscator animaduertit, sensim ad nauẽ subducit, prædaq; potitur. Iam verò mater nec catuli sui casum perhorrescit, nec metu reprimitur, sed incredibile desiderio filiũ insequitur: & quòd filium in media cæde versantem sibi deserẽdum non existimat, nullis terroribus ab insequẽdo deterretur. atque adeò eam filio venientem subsidio percutere facile est, vt collibuerit volenti cædere, adeò propè accedit, itaq; vnà cum filio capitur, cui sese ex periculis seruare & discedere integrum erat. Ac si adsint ei ambo catuli, intelligatq; alterum læsum esse, atq; vt diximus, captiuum abduci, integrum alterũ caudæ verberatione persequitur, ac mordicus premens ablegat

atque aſpirationem quandam occultam mittit, tanquam teſſeram, vt fuga ſalutem adipiſcatur. Cuius admonitu diſcedit ille, ipſa verò remanet, vt capiatur, atque ſimul cum filio altero moriatur.

φυσᾷ φυσήματι ἀσήμῳ μὲν ἢ διώκται. σύνθημα δὲ τῆς φυγῆς ἐπιδοῦσα σωτήριον. καὶ ὁ μὲν, ἀπαλλάττεται, μένει δὲ αὐτὴ ἔστ' ἂν αἱρεθῇ, καὶ συναποθνήσκει τῷ ἐαλωκότι.

De Boue marino. C.XIX.

Bos marinus in limo gignitur, & licèt minimus mox à partu, poſtea tamē maximus euadit. Partes ſupinæ albicant, dorſo, facie, & lateribus admodum niger & infirmus eſt. ore item exiguo, dentes incluſi in conſpectum non veniunt. Lōgitudine & latitudine inſignis eſt. In cibo cū piſcibus multis veſcitur, tum carnem humanam præcipuè appetit. Porrò quū viriū ſuarum infirmitatis ſibi ſit conſcius, ſola corporis mole fretus eſt. Itaque ſi quem forte natantem, aut

Περὶ θαλαττίου βοός.

ΚΕΦ. ιθ.

Ο Βοῦς ὁ θαλάττιος ἐν πηλῷ τίκτεται, καὶ ἔστιν ἐξ ὠδίνων * βραχυτάτων. γίεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ βραχίστου μέγιστος. καὶ τὰ μὲν ὑπὸ τὴν νηδὺν λευκός ἐστι· τὰ νῶτα δὲ, καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τὰς πλευρὰς μέλας δεινῶς καὶ ἀνάλκις ἐστι. στόμα δὲ αὐτῷ ἐμπέφυκε σμικρόν, οἱ δὲ ὀδόντες μεμυκότες, οὐκ ἂν αὐτοὺς ἴδοις. ἔστι δὲ μήκιστος καὶ πλατύτατος. σιτεῖται μὲν οὖν καὶ τῶν ἰχθύων πολλούς, μάλιστα δὲ σαρκῶν ἀνθρωπείων ἐσθίων ὑπερήδεται. σύνοιδε δὲ αὐτῷ ὅτι ῥώμην ἥκιστός ἐστι, μόνῳ δὲ ἐπιθαῤῥεῖ τῷ μεγέθει. καὶ διὰ τοῦτο ὅταν ἴδῃ τινὰ ἢ νηχόμενον

* al. βραχύτατος.

ἀπονεμόμενον ἐν ταῖς ὑδρο-
θηρίαις, μετεωρίσαι· αὐ-
τόν, καὶ ἐπικυρτώσας ἐ-
πινήχεταί οἱ, καὶ ἐλλο-
χῶν βαρὺς ἄνω, ἐγκεί-
μενός τε καὶ πιέζων, καὶ
ἀσαρτώδει μιμήματι ὑ-
περπετάσας τὸ πᾶν σῶμα
τῷ δειλαίῳ ὡς στέγην ἀ-
ναδῦναι τε καὶ ἀναπνεῦ-
σαι * κωλύει αὐτόν, οὐκοῦν
ἐπισχεθέντος οἱ τοῦ πνεύ-
ματος, ὁ μὲν, οἷα εἰκὸς,
ἀποθνήσκει· ὁ δὲ ἐμπεσὼν,
ἔχει τῆς παραμονῆς μι-
σθὸν, ὃ μάλιστα λιχνεύει,
δεῖπνον.

Περὶ τεττίγων. Κ. κ.

Τὰ μὲν ἄλλα τῶν Ἰνδικῶν
ὀρνέων εὔστομεῖ, καὶ τῇ
γλώττῃ φθέγγεται, δίκην
ἀνθρώπου. οἱ δὲ τέττιγες
κατὰ τὴν ἰξὺν εἰσὶ λαλίστα-
τοι. καὶ σιτοῦνται μὲν τῆς
δρόσου. τὰ δὲ ἐξ ἕω εἰς
πλήθουσαν ἀγορὰν σιω-
πῶσιν. ἡλίου δὲ ὑπαρχο-
μένου τῆς ἀκμῆς, τὸν ἐξ αὐ-
τῶν μεθιᾶσι κέλαδον. φι-

piſcationi intẽtum vi-
derit, adnans in altum
ſe tollit. & incuruatus
deſuper ſe iniicit, ac
ſuo pondere deprimit,
& corpore toto grauis
illi tecti inſtar ſuper-
imminens, & membris
omnibus ſuis ſeu vin-
culis impediens, e-
mergere hominem &
reſpirare prohibet.
Quamobrem homo
ſpirandi facultate ere-
pta, extinguitur: bos
verò præda, imminen-
di durationis mercede,
fruitur.

al. κα-
λύων.

De Cicadarum victu & cantu c. XX.

Cæteræ aues Indiæ
os expreſſum habent,
ac ore valent ad cantũ,
moreq; hominum lin-
gua loquuntur. Cica-
dæ non ita, ſed (mem-
branulę verberatione)
circa cinctum loquun-
tur. Rore veſcuntur.
A prima luce, donec
impleantur hominum
conuentu fora, ſilent.
vigore ſolis progre-
diente, cantare aggre-
diuntur: & tãquam la-
bori-

boriosi cantores supra caput messorum stantes, aures ipsorum & pastorum, viatorumq; demulcere studẽt. Hoc autem cãtandi studiũ, ollis maribus à natura tributum est. Cicada fœmina muta est, ac more sponsæ verecundæ silentium sibi conuenire existimat.

De Aranei textrina.

CAP. XXI.

Textrinam & lanificia deam nomine Erganem inuenisse famâ hominum celebratum est. Araneus verò ad textrinum opus sua sponte naturaque natus est. non enim textili artificio studet: neque aliunde filum assumit, sed ex suo vẽtre stamina deducit, & irretiendis leuissimis volucribus venabula cõtexit, atque in retis speciem diffundit. Porrò eodem, quem ad texendum de ventre suo detrahit succo, ventrem suum studiosissimè alit. Mulieres sanè,

λόπονοί τινες, ὡς ἂν εἴποις, χορευταὶ ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ τῶν παραγινεμόντων, καὶ τῶν ὁδῷ χρωμένων. καὶ τῶν ἀμώντων κατᾴδοντες. καὶ τοῦτο μὲν τὸ φιλόμουσον ἔδωκε τοῖς ἄρρεσιν ἡ φύσις. τέττιξ δὲ θήλεια ἄφωνός ἐστι, καὶ ἔοικε σιωπᾶν δίκην νύμφης αἰδουμένης.

Περὶ τοῦ ἀράχνου.

ΚΕΦ. κα.

Ὑφαντικὴν καὶ ταλασίαν τὴν θεὸν τὴν Ἐργάνην ἐπινοῆσαί φασιν ἄνθρωποι· τὴν δὲ ἀράχνην ἡ φύσις σοφὴν εἰς ἱστουργίαν ἐδημιούργησε. † καὶ φιλοτεχνεῖ κατὰ νῆμα, οὐδὲ ἔξωθεν λαμβάνει νῆμα, ἀλλ' ἐκ τῆς οἰκείας νηδύος τοὺς μίτους ἐξάγουσα. εἶτα μέντοι τοῖς κούφοις τῶν πτηνῶν θήρατρα ἀποφαίνει, ὡς δίκτυα ἐκπεταννῦσα, καὶ δι' ὧν ἐξυφαίνει παρὰ τῆς γαστρὸς ἕλκουσα, διὰ ταύτης ἐκείνην ἐκτρέφει. πά-

υ φιλεργοῦσαι, ὡς καὶ τῶν
γυναικῶν τὰς μάλιστα
εὐχείρας, καὶ νῆμα ἀσκη-
τὸν ἐκπονῆσαι δεινάς, μὴ
εἶτι παραβάλλεσθαι. νενί-
κηκε γὰρ τῇ λεπτότητι, καὶ
τὴν τρίχα.

Περὶ μυρμήκων. Κ. κβ.

Βαβυλωνίους τε καὶ
Χαλδαίους σοφοὺς τὰ οὐ-
ράνια ᾄδουσιν οἱ συγγρα-
φεῖς. μύρμηκες δὲ οὔτε
εἰς οὐρανὸν ἀναβλέπον-
τες, οὐδὲ τὰς τοῦ μηνὸς ἡ-
μέρας ἐπὶ δακτύλων ἀρι-
θμεῖν ἔχοντες, ὅμως δῶ-
ρον ἐκ φύσεως εἰλήχασι
παράδοξον. τῇ γὰρ ἡμέ-
ρᾳ τοῦ μηνὸς τῇ νέᾳ, εἴσω
ἑαυτῶν στέγης οἰκου-
ροῦσι, τὴν ὀπὴν οὐχ ὑ-
περβαίνοντες, ἀλλὰ ἀτρε-
μοῦντες.

Περὶ σάργου τοῦ ἰχθύος.

ΚΕΦ. κγ.

Οἰκία τῷ σάργῳ τῷ ἰ-
χθύι πέτραι τε καὶ σήραγ-

quæ maximè ad nendi
articificium digitorum
argutiis valent, filúm-
que elaboratiſſimum
cōficere pręclarè ſciūt,
non cum eo ſubtilitate
operis ſunt conferen-
dæ. huius nimirum fi-
lum tenuitate pilum
vincit.

De Formicis in nouilunio nuſquam egredientibus.

CAP. XXII.

Rerum cæleſtium
notionem habere, cur-
ſum ſyderum tenere
atque vim intelligere,
ſaperéque Babylonios
& Chaldæos teſtantur
hiſtorici. Formicæ ve-
rò neque cælum ſuſpi-
ciunt, neque digitis
menſis dies numerare
ſciunt: hoc tamen eis
natura donauit admi-
rabile, vt menſis primo
quoque die nō pedem
ex cauerna egredien-
tes, admodum quietè
tecto ſe teneant.

De Sargis, vbi degant, & quomodo caprarum amore illecti capiantur.

CAP. XXIII.

Sargis piſcibus idonea domicilia ſaxa & cauernæ
ſunt

uernæ ſunt, quæ non latis luminibus illuminantur, ſed tanquam feneſtellas paruuſas habent, tanto interuallo diſtãtes, quo pertinere & permeare ſolis ſplẽdor, earumque diſtantiam lumen ſolis complere poſſit. Cùm enim luce ſargi delectantur, tum verò ſolis maximè radios ſitienter expetunt. In loco multi eodem habitant. apud paludes & breuia vitã agunt, vicinam proximam continentem ſe habere gaudẽt. Capras vehementiſſimè amant namq; quum caprarum proximè & ſecundum litus paſcentium vnius aut alterius vmbra in mari apparuerit, protinus gaudio exilientes, ſummo ſtudio adnatant, ac ſaltu non admodum ad ſaltandum idonei capras contingere fruſtrà affectant. ſenſum caprini odoris percipiunt, etſi ſub fluctibus natant. itaq; voluptate geſtientes ad

Thucydides βραχέα dixit.

γας, ἔχουσαι μέντοι διασφαγὰς μικρὰς καὶ τὰς διαστάσεις, ὡς αὐγὴν ἡλίου κατιέναι, καὶ φωτὸς ὑποπιμπλάναι τὰς διαστάσεις τάσδε. χαίρουσι γὰρ οἱ σαργοὶ φωτὶ μὲν παντί, τῆς δὲ ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου καὶ μᾶλλον διψῶσιν. οἰκοῦσι δὲ ἐν ταὐτῷ πολλοί· διαιτῶνται δὲ αὐτοῖς καὶ ἐκεῖ καὶ παρὰ τῆς θαλάσσης † βράχη, καὶ τῇ γῇ γειτνιῶσι μάλα ἀσμένως. φιλοῦσι δέ πως τῶν αἰγῶν αἶγας ἰσχυρῶς. ἐὰν γοῦν πλησίον τῆς ἠϊόνος νεμομένων ἡ σκιὰ μιᾶς ἢ δευτέρας ἐν τῇ θαλάσσῃ φανῇ, οἱ δὲ ἀσμένως προσνέουσι καὶ ἀναπηδῶσιν, ὡς ἡδόμενοι, καὶ προσάψασθαι τῶν αἰγῶν ποθοῦσιν ἐξαλλόμενοι, καί τοι οὐ πάνυ τι ὄντες ἁλτικοὶ τἄλλως· νηχόμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τοῖς κύμασιν, ὅμως τῆς τῶν αἰγῶν ὀσμῆς ἔχουσιν αἴσθησιν, καὶ ὑφ᾽ ἡδονῆς προσελθεῖν ἐπ᾽,

αὐτὰς σπεύδουσιν. ἐπεὶ τοίνυν εἰς τὰ προειρημένα δυσέρωτές εἰσιν, ἐξ ὧν ποθοῦσιν, ἐκ τούτων ἁλίσκονται. ἁλιεὺς γὰρ ἀνὴρ αἰγὸς δορὰν ἑαυτὸν περιαμπέχει, σὺν αὐτοῖς τοῖς κέρασι δαρείσης αὐτῆς· λαμβάνει δὲ ἄρα τὸν ἥλιον κατὰ νώτου ἐπιβουλεύων ὁ θηρατὴς τῇ ἄγρᾳ· εἶτα καταπάττει τῆς θαλάσσης ὑφ' ἣν οἰκοῦσιν οἱ προειρημένοι, ἄλφιτα αἰγείῳ ζωμῷ διαβραχέντα. ἑλκόμενοι δὲ οἱ σαργοὶ ὡς ὑπό τινος ἴυγγος, τῆς ὀσμῆς τῆς προειρημένης, προσίασι, καὶ σιτοῦνται μὲν τῶν ἀλφίτων, κηλοῦνται δὲ ὑπὸ τῆς δορᾶς βλεπομένης ὡς αἰγός. αἱρεῖται δὲ αὐτῶν πολλοὺς ἀγκίστρῳ σκληρῷ, καὶ ὁρμιᾷ λίνου λευκοῦ. ἐξῆπται δὲ οὐ-χὶ καλάμῳ, ἀλλὰ ῥάβδου κρανείας. δεῖ γὰρ τὸν ἐμπεσόντα ἀνασπάσαι ῥᾷστα, ἵνα μὴ τοὺς ἄλλους ἐκταράξῃ. θηρῶνται δὲ καὶ α-

eas accedere ſtudent. Quoniam verò circa amorem adeò infelices ſunt, ex his idcirco capiuntur quæ tantopere deſiderant. Nam piſcator caprinam pellem extractam cum cornibus induens, inſidias parat ſole à tergo relicto: atque farinam caprino iure madefactã in eam maris partẽ ſpargit, ac abiicit, vbi habitare ſolent ſargi: quibus tanquam philtro quodam odoris ſupradicti allectati accedunt, farina veſcuntur, pellis aſſimilatæ capræ conſpectu permulcentur. Ex his autẽ multos piſcator hamo robuſto capit: cuius linea alba non ex arundine appenſa eſt, ſed virga de cornu arbore. Simul ac enim ad hamum adheſerit piſcis, ſubtrahere expeditiſſimè cõuenit, ne alios conturbet. Manu etiam ca-

piuntur, ſi quis ſpinas, quas ad tuitionem ſui excitant, à capite ad partem inferiorem reuocando & flectendo declinet, premendoq; ex lapidibus, in quos ad latendum ſe compellunt, extrahat.

De viperæ coitu & partu.

CAP. XXIIII.

Vipera ſuâ circumplicatus fœminâ cum ea coit, hæc verò ſine moleſtia iniri ſe patitur, poſtquam verò ad coëundi finem peruenerũt, vxor pro coitus conſuetudine mala ſignificatione amoris maritum excipit. Nam ei ad collum inhærens, morſu abſcindit caput. itaque ex viperino coitu hic perit, illa verò prægnans efficitur. Nõ autem oua parit, ſed animantes partus edit, iamiã idoneos ad perniciem inferendum. In ipſo enim partu matris aluum diſtrahunt, & lacerant, perq; diſruptũ

πὸ χειρὸς, ἐάν τις τὰς ἀ-
κάνθας, ἃς ἐγείρουσιν εἰς
τὸ ἑαυτοῖς ἀμύνειν, εἰς τ-
κάτω μέρος ἀπὸ τῆς κε-
φαλῆς ἡσυχῇ κατάγων, εἶτα
κλίνῃ καὶ πέτρας τῶν πετρῶ-
ἐκσπάσῃ, εἰς ἃς ἑαυτοὺς
ὑπὲρ τοῦ λαθεῖν ὠθοῦσιν.

Περὶ τῆς μίξεως τῆς κατὰ
τὸ ἔχιν.

ΚΕΦ. κδ.

Ο ἔχις περιπλακεὶς
τῇ θηλείᾳ μίγνυται. ἡ δὲ
ἀνέχεται τοῦ νυμφίου, καὶ
λυπεῖ οὐδέν· ὅταν δὲ πρὸς
τῷ τέλει τῶν ἀφροδισίων
ὦσι, πονηρὰν ὑπὲρ τῆς ὁ-
μιλίας τὴν φιλοφροσύ-
νην ἐκτίνει ἡ νύμφη τῷ
γαμέτῃ. ἐμφῦσα γὰρ αὐ-
τοῦ τῷ τραχήλῳ, διακό-
πτει αὐτὸν αὐτῇ τῇ κεφα-
λῇ. καὶ ὁ μὲν τέθνηκεν· ἡ δὲ ἔγ-
καρπον ἔχει τὴν μίξιν, καὶ
κύει. τίκτει δὲ οὐκ ὠὰ,
ἀλλὰ βρέφη καὶ ἔστιν ἐνεργὰ
ἤδη τὴν αὐτῶν φύσιν
τὴν κακίστην. διέσθει γὰρ
τὴν μητέρων νηδὺν, καὶ

περὲς

προϊέναι * κατ' αὐτὰ τιμωροῦντα τῷ πατρί. τί οὖν οἱ Ὀρέσται καὶ οἱ Ἀλκμαίωνες πρὸς ταῦτα ὦ τραγῳδοὶ φίλοι;

ventrem erumpunt, vlciſcentes patrem in hunc modum. quid ad hæc Oreſtæ & Alcmæones, ó boni Tragœdi?

κατὰ τοῦτο

Περὶ Ὑαίνης. Κ. κε.

De Hyæna ſexum mutante. CAP. XXV.

Τὴν ὕαιναν τοῦτο μὲν ἄρρενα εἰ θεάσαιο, τὴν αὐτὴν ἐς νέωτα ὄψει θήλειαν * νῦν, μετὰ ταῦτα ἄρρενα. κοινωνοῦσι τε ἀφροδίτης ἑκατέρας, καὶ γαμοῦσί τε τὸ γαμοῦνται, ἀνὰ ἔτος πᾶν ἀμείβουσαι τὸ γένος. ἐκεῖνον τὸν Καινέα, καὶ τὸν Τειρεσίαν ἀρχαίους ἀπέδειξε τὸ ζῶον τοῦτο, οὐ κόμποις, ἀλλ' ἔργοις αὐτοῖς.

Hyænam ſi videas vno quidem anno marem, altero videbis fœminam. ſi verò nunc fœminam, poſtea marem. vtriuſque enim ſexus particeps eſt. eũdem marem cui antè nupſerat, vxorem ducit. quotannis autem genitalia immutat. Illos igitur veteres Cæneum & Tireſiam, non oſtẽtatione verborum, ſed rebus ipſis exprimit & declarat hoc animal.

al. αὖ,

Περὶ τῆς τῶν κανθάρων εἰς τὰ ἀφροδίσια ὁρμῆς. Κ. κς.

De marinis Catharis pugnantibus propter fœminas CAP. XXVI.

Μάχονται μὲν ὑπὲρ τῶν θηλειῶν ὡς ὑπὲρ ὡραίων γυναικῶν τὸ οἱ τράγοι πρὸς τράγους, καὶ οἱ ταῦροι πρὸς ταύρους, καὶ ὑπὲρ οἰῶν οἱ κριοὶ πρὸς τοὺς αἰ τορῶντας. Ὀργῶσι

Pugnant de fœminis juxtà ac viri de pulchris mulieribus, hirci contra hircos, tauri contra tauros, de ouibus arietes depugnant cum procis. Turgent etiam a

amore in fœminas Canthari marini, qui in locis quæ ἄσπρι nominant, gignuntur. Quòd verò in amatores suarum coniugum odium acerbum habent, acerrimas pugnas edi videres: nec tamen illis more Sargorum piscium de multis certamen instituitur, sed non aliter quàm Menelaus cum Paride pro vna vxore decertant.

δὲ ἐπὶ τὰς θηλείας καὶ ὁ θαλάττῃ καὶ θάρρει. γί νονται δὲ ἐν τοῖς καλουμέ νοις ἀσπροις χωρίοις, καὶ εἰσὶ ζηλότυποι, καὶ ἴδοι ἂν μάχην ὑπὲρ τῶν θηλειῶν καρτεράν. καὶ ἔστιν ὁ ἀγὼν ὑπὲρ πολλῶν, ὡς τοῖς σαργοῖς ὁ πόλεμος, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἰδίας συν- νόμου, ὡς ὑπὲρ γαμετῆς τῷ Μενελάῳ πρὸς τὸν Πάριν.

ὁ Πάριν ἐστίν, Gillius.

De Polypi edacitate.

CAP. XXVII.

Περὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἀδδηφαγίας. Κ. κζ.

Polypus, cùm alijs cibis pascitur (est enim edacissimus, ad fraudémque & insidias callidissimus) tum verò sua ipse membra conficit. Nam si venatio eũ deficiat, brachia sua deuorat: ac ventre sic saturato, inopiam venationis leuat. Deinde renascitur ei quod deest: hoc tanquam prõptum prandium ad famem restinguendam com-

Εσιᾶται μὲν καὶ ἄλλαις τροφαῖς ὁ πολύπους. ἔστι γὰρ καὶ φαγεῖν δεινός, καὶ ἐπιβουλεῦσαι σφόδρα πανοῦργος. τὸ δὲ αἴτιον, παμβορώτατον θηρίων θαλασσίων ἐστί. καὶ ἀπόδειξις, εἴ τις αὐτῷ γένηται ἀθηρία, τῶν ἑαυτοῦ πλοκάμων παρέτρωγε, καὶ τὴν γαστέρα κορέσας τὴν σπάνιν τῆς ἄγρας ἠκέσατο· εἶτα ἀναφύει τὸ ἐλλεῖπον, ὥσπερ οὖν ἐν τῷ λιμῷ παρασκευαζού-

τῆς φύσεως καὶ τοῦτό οἱ ἐν τῷ λιμῷ παρασκευαζού-

σης ἑτοίμως τὸ δεῖπνον.

Περὶ τῆς σφηκῶν γενέσεως.

Κεφ. κη.

Ἵππος ἐρριμμένος σφηκῶν γένεσίς ἐστιν. ὁ μὲν γὰρ ὑποσήπεται, ἐκ δὲ τοῦ μυελοῦ ἐκπέτονται οἱ θῆρες οὗτοι· ὠκίστου ζώου πτηνὰ ἔκγονα, τοῦ ἵππου οἱ σφῆκες.

Περὶ γλαυκός. Κ. κθ.

Αἱμύλον ζῷον, καὶ ἐοικὸς ταῖς φαρμακίσιν ἡ γλαύξ. καὶ πρώτους μὲν αἱρεῖ τοὺς ὀρνιθοθήρας ἡ ἡρημένη. περιάγουσιν οὖν αὐτὴν ὡς παιδικά, ἢ νὴ Δία περίαπτα ἐπὶ τῶν ὤμων. Καὶ νύκτωρ μὲν αὐτοῖς ἀγρυπνεῖ καὶ τῇ φωνῇ, οἱονεί τινι ἐπαοιδῇ γοητείας ὑποσαρμένης αἱμύλου τε καὶ θελκτικῆς, τοὺς ὄρνιθας ἕλκει, καὶ καθίζει πλησίον ἑαυτῆς. ἤδη δὲ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θήρατρα ἕτερα τοῖς ὄρνισι † προσφέρει μωκωμένη. καὶ ἄλλοτε ἄλλην ἰδέαν προσ-

parante ipsi natura.

De Vesparum generatione ex equi cadauere.

CAP. XXVIII.

Equi cadauer projectum vespas gignit. ex hujus putrescentis medulla euolant vespæ, nimirum volucris progenies ex equo animali velocissimo.

De Noctua, ad cuius vocem noctu alliciuntur aues, & interdiu ad eius vultum ac gestus ridiculos. C. XXIV.

Mulieribus veneficia & cantiones exercentibus similis est Noctua, captiosum animal. Hæc enim capta, suos in primis aucupes sic captionibus suis in se elicit, vt eam velut ludicrum quoddam aut amuletum in humeris circumgestent. Noctu quidem vigilat, & voce quasi quibusdã præstigijs & illecebijs aues allicit, easq; sibi assidere facit. Interdiu verò alia aucupij inductione vtitur, & auibus illudit, ridiculè nimirum in

fortè προσφέρει *vel* προστείνει

in aliam atque aliam speciem vultum conuertens : quibus aues peradolescentes in admirationem raptæ, manere apud eam perseuerant, maximo eorum in quæ se formattimore perculsæ.

al. ἰχυρῶς.

De lupo marino, quomodo deuoratæ squillæ aculeo vulneratis interaneis perit. c. XXX.

Lupus piscis à squillis seperatur, quãquãm piscium (vt ita dicam) maxima vorago est. Lupi igitur quum circa paludes maris degant, squillis quoque palustribus insidiantur. sunt enim trium generum: aliæ palustres, aliæ quæ algis victitant, & tertiæ saxatiles. Porrò quum seipsas vlcisci Squillæ non queunt, pro vltione extremum spiritum in victoria effundere non dubitant. Equidem earum astutias & fraudes non grauabor narrare: Quum se interceptas sentiunt, fastigiũ quod eminet à capite, quodq; simile est acutissimo triremis rostro, atq; in summa parte secturas habet,

σώπου στρέφουσα, ἐφ' ὧν ἀγρεῦνται, καὶ περιμένουσιν οἱ νέοι πάντες ὄρνιθες, ἠρημένοι δέει, καὶ μοῖραν τὴν ἰσχυρὰν, ἐξ ὧν ἐκείνη μορφάζει.

Περὶ λάβρακος. Κ. λ.

Ὁ λάβραξ καρίδος ἥττηται, καὶ εἴη ἂν, εἰ καὶ πταίσας ἐρῶ, ἰχθύων ὀψοφαγίστατος. οὐκοῦν ἔλειοι ὄντες, τὰς ἐλείους ἐλλοχῶσιν. εἰσὶ γὰρ τῶν γένη τριττά. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν, οἵας προεῖπον, αἱ δὲ ἐκ φυκίων, πετραῖαι γε μὴν αἱ τρίται. ἀμύνασθαι δὲ αὐτὰς ἀδυνατοῦσαι, αἱροῦνται συναποθνήσκειν. καὶ τό γε σόφισμα εἰπεῖν οὐκ ὀκνήσω αὐτῶν. ὅταν γοῦν αἰσθάνωνται λαμβανόμεναι, τὸ ἐξέχον τῆς κεφαλῆς, ἔοικε δὲ τριήρους ἐμβόλῳ, καὶ μάλα γε ὀξεῖ καὶ ἄλλως ἐντομὰς ἔ-

κατὰ δίκην πρίονος· τοῦτο τοίνυν αἱ γενναῖαι σοφῶς ἐπιστρέψασαι, πηδῶσί τε καὶ ἀναθρώσκουσι κοῦφα καὶ ἁλτικά. κέχηνε δὲ ὁ λάβραξ καὶ μέγα, ἔστιν οἱ τὰ τῆς δέρης ἁπαλά. οὐκοῦν ὁ μὲν συλλαβὼν τὴν καρίδα καμοῦσαν οἴεται δεῖπνον ἕξειν· ἡ δὲ ἐν ἐξουσίᾳ τε καὶ εὐρυχωρίᾳ σκιρτᾷ, τῆς φάρυγγος (ὡς ἂν εἴποις) κατὰ χορεύουσα, εἶτα ἐμπήγνυται τῷ δειλαίῳ θηρατῇ τοῖς κέντροις, καὶ ἑλκοῦται οἱ τὰ ἔνδον, καὶ ἀνοιδήσαντα αἷμα ἐκβάλλει πολύ, καὶ ἀποπνίγεται καὶ κρατεῖται δι' ἧς ἀποκτείνουσα ἀναιρεῖται.

Περὶ ὕστριχος. Κ. λα.

Ὀνύχων ἀκμαῖς, καὶ ὀδόντων διατομαῖς θαρροῦσι καὶ ἄρκτοι, καὶ λύκοι, καὶ πάρδοι, καὶ λέοντες. τὴν δὲ ὕστριχα ἀκούω ταῦτα μὲν οὐκ ἔχειν, οὐ μὴν ὅπλων ὑπὸ τῆς φύσεως ἀμυντηρίων ἀπολελεῖφθαι ἐρή-

habet, modo serrulæ vncinatæ: hoc inquam animosæ illæ bestiolæ quum incuruarint, summa leuitate saliunt, & tanquam saltatorium versant orbem. Lupus ore maximè hiante atque imminenti. quæ est pelle tenera & molli, Squillam ex lassitudine viribus defectam comprehendit, atque prandium fore arbitratur. Squilla primùm in gutturis laxitate saltat, pòst aculeos in miserum venatorem defigit. huic interiora exulcerantur, tumescenti aq; plurimum sanguinis mittunt: denique suffocatione Lupum interficiens, interficitur.

De Hystrice aculeos suos emittente. C. XXXI.

Vnguium robore, & dentium ad dissecãdum præstantia confidentes sunt lupi, vrsi, pardi, leones: Hystrix nõ item, verumtamen non à natura armis ad se tuendum destituitur. Nam immi-

imminentibus sibi sui dorsi rigentes pilos telorum instar immittit, ac veluti ad scopum destinans non rarò consequitur. Saliunt autem illi tanquam neruo intenso emissi.

forte εὐστόχως.

De inimicitijs mutuis Polypi, Murænæ, & Locustæ: & quomodo muræna vincat polypum, polypus locustam, & locusta rursus murænam. C. XXXII.

Malum ingens & morbus agrestis & inhumanus inimicitiæ atque odium inhærens, penitusq; insitum, quod etiam ratione carentibus natura ingenuit inexpiabile, atque implacabile. Muræna cum Polypo capitali odio dissidet. Polypus cum Locusta graues gerit inimicitias. Murænæ etiam teterrima hostis est Locusta, atque infestissima. Muræna Polypo brachia abscindit, dentium firmitate: post autem in eius ventrem subiens, ijsdem malis eum, vt verisimile est, afficit. Hæc enim è genere nantium est, ille

al. ἀκμαῖς.

μὴν. τοῖς γοῦν ὀπιοῦσιν ἐπὶ λύμῃ, τὰς ἄνωθεν τρίχας οἱονεὶ βέλη ἐκπέμπει, καὶ ἀστόχως βάλλει πολλάκις, τὰ νῶτα φρίξασα. καὶ ἐκεῖναι γε πηδῶσιν ὥσπερ οὖν ἔκ τινος ἀφειμέναι νευρᾶς.

Περὶ ζώων ἐχθρῶν ἀλλήλοις. Κεφ. λβ.

Ἡ δεινὸν κακὸν καὶ νόσημα ἄγριον ἔχθρα καὶ μῖσος συμφυές, ὅπερ οὖν καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐντέτηκε, καὶ αὐτοῖς ἐστι δυσέκνιπτον. Μύραινα γοῦν πολύποδα μισεῖ· καὶ πολύπους καράβῳ πολέμιος. καὶ μύραινα καράβῳ ἐχθίστη ἐστί. μύραινα μὲν γὰρ ταῖς τῶν ἀκωκαῖς τῶν ὀδόντων τὰς πλεκτάνας τῷ πολύποδι διακόπτει· εἶτα μέντοι καὶ ἐς τὴν γαστέρα εἰσδῦσα αὐτῷ τὰ αὐτὰ δρᾷ καὶ εἰκότως γε. ἡ μὲν γὰρ νηκτική·

ὃς δὲ ἔοικεν ἕρποντι. εἰ δὲ
καὶ τρέποιτο τὴν χρόαν κατὰ
τὰς πέτρας, ἔοικεν αὐτῷ
τὸ σόφισμα † αἱρεῖν οὐδ᾽
ἓν τοῦτο. ἔστι γὰρ συνιδεῖν ἐ-
κείνῃ δεινὴ τοῦ ζώου τὸ πα-
λάμημα. τοὺς γε μὴν κα-
ράβους αὐτοὶ συλλαβόν-
τες ἐς πνίγμα, ὅταν νε-
κροὺς ἐργάσωνται, τὰ
κρέα ἐκμυζῶσιν αὐτῶν.
κέρατα δὲ τὰ ἑαυτοῦ ὁ
κάραβος ἀνεγείρας καὶ
θυμωθεὶς εἰς αὐτά, προ-
καλεῖται μύραιναν, καὶ ὡς
εἶναι κατὰ γυναῖκα ὠργισμέ-
νην. οὐκοῦν ἡ μὲν τοῦ αὐτοῦ
πάλου τὰ κέντρα, ὅσα οἱ
περιβέβληται, ταῦτα ἐκ
ἐννοοῦσα καταδάκνει. ὁ δὲ
τὰς χηλὰς οἱονεὶ χεῖρας
προτείνας, τῆς δέρης παρ᾽
ἑκάτερα ἐγκρατῶς ἐχό-
μενος, οὐ μεθίησιν. ἡ δὲ
ἀσχάλλει, καὶ ἑαυτὴν ἑλίτ-
τει. καὶ περιβάλλει τῶν ὀ-
στράκων ταῖς ἀκμαῖς· ὡ-
σπερ οὖν εἰς αὐτὴν πηγνυμένων, μαλακιεῖ τε καὶ
ἀπαγορεύει, καὶ τελευτῶσα παρειμένη κεῖται. ὁ δὲ
τὴν

ille verò ſerpentium
more graditur. Quòd
ſi Polypus in ſaxorum
colorem ſe vertat, ni-
hil ei aſtutiæ hæ falla-
ces proſunt: Muræna
enim eius veteratoriam
planè tenet. Quum ve-
rò Polypus Locuſtas à
ſe comprehenſas ſtran-
gularit, exugit carnes,
atque earum ſuccum
exhaurit. Porrò Locu-
ſta cornibus erectis i-
racundia furens, in eum
modum Murænam mu-
lieri iratæ ſimilem la-
ceſſit. Hæc igitur acu-
leos quibus hoſtis præ-
munita eſt, imprudens
mordicus tenet. illa
verò forcipes acutos
tanquam manus prætē-
dens, vtrinque cuti in-
hærere fortiſſimè non
intermittit. Muræna
indignatur, ſeſeque huc
& illuc verſat, & acu-
tas teſtas amplectitur,
quibus confixa remol-
leſcit & ſuccumbit: de-
nique remiſſa iacet.

pro αἱρεῖν. *fortè ὀνεῖν vel ὠφε-λεῖν.*

Locuſta ex hoſte inſtituit prandium.

τὴν ἀντίπαλον ποιεῖται δεῖπνον.

De Sphyræna è retibus elabente. C. XXXIII.

Περὶ σφυραίνης. Κ. λγ.

μύραιναν.

Ouidius in Halieutico Murænæ hoc attribuit, cui corpus lubricum: & ſic legendum coniecerim. vicinæ quidem dictiones, Smyræna & Sphyræna, facilè permutari potuerunt.

al. τούτων.

Sphyræna (*Muræna*) piſcis eſt pelagius. qui quum ſe reti incluſum ſenſit, circumquaque natat: & quà euadat, vbi vel tenuioribus filis maculæ conſtant, vel etiã diſruptæ ſunt, callidiſſimè quærit. Quòd ſi talem aliquem locum inuenerit, è reti elapſa, priſtinam natandi libertatem recuperat Vbi verò vna quæpiam ſic euaſerit, reliquæ etiam ejuſdem generis, ſi quæ pariter captæ fuerint, eâdem illapſæ, illam ceu viæ ducem ſequuntur.

Τὴν δὲ σφύραιναν τὸν ἰχθὺν τρέφει τὰ πελάγη. ὅταν δὲ αὐτὴν τὸ δίκτυον περιβάλλῃ, διανήχεται καὶ ζητεῖ, ἢ βρόχον ἀραιὸν, ἢ ῥῆγμα τοῦ δικτύου πάνυ σοφῶς. καὶ ἐντυχοῦσα τῷ τοιούτῳ τινὶ, καὶ διεκδῦσα ἐλευθέρα νήχεται αὖθις. εἰ δὲ τύχοι μία τῆσδε τῆς διερμίας, καὶ αἱ λοιπαὶ ὅσαι τοῦ αὐτοῦ γένους συνεαλώκασι, κατὰ τὴν ἐκείνης φυγὴν ἐξίασιν, ὡς ὁδόν τινα λαβοῦσαι παρ᾽ ἡγεμόνος.

Περὶ Σηπίας. Κ. λδ.

Τὴν σηπίαν ὅταν μέλλωσιν αἱρεῖν καὶ λαμβάνειν οἱ τούτων ἀγαθοὶ θηραταὶ, συνεῖσα ἐκείνη παρῆκε, τὸ ἐξ αὐτῆς ἀπόσφαγμα καὶ καταχεῖται αὐτῆς,

De Sepia. CAP. XXXIIII. Quum ſe à peritis piſcatoribus captari cognoſcit Sepia, ſuum atramentum emittit, quo circumfuſa, ab oculis

culis

καὶ περιλαμβάνει, καὶ ἀφανίζει πᾶσαν, καὶ κλέπτεται τὴν ὄψιν ὁ ἁλιεὺς καὶ ἡ μὲν ἐν ὀφθαλμοῖς ἐστιν ὁ ἔστι, οὐχ ὁρᾷ. Τοιοῦτό τι καὶ τοῦ Αἰνείου νέφος περιβαλὼν ἠπάτησε τὸν Ἀχιλλέα ὁ Ποσειδῶν, ὡς Ὅμηρος λέγει.

Περὶ βασκανίας. Κ. λε.

Βασκάνων ὀφθαλμοὺς καὶ γοήτων φυλάττεται τὰ τῶν ζώων τὰ ἄλογα, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, τὸ θαῦμα ἐστί. ἀκούω οὖν βασκανίας ἀμυντήριον τὰς φάττας, δάφνης κλώνια ἀποτρώγουσας λεπτὰ, εἶτα αὐτοὶ ταῖς ἑαυτῶν καλιαῖς ἐντιθέναι, τῶν νεοττίων φειδοῖ. † ἰκτῖνες δὲ ῥάμνον, κίρκοι δὲ πικρίδα· ἀγρίαν τρυγόνες, τὴν τῆς ἴρεως καρπόν, ἄγνον δὲ κόρακες. οἱ δὲ ἔποπες τὸ ἀδίαντον, ὅπερ οὖν καὶ καλλίτριχον καλοῦσί τινες. + Ἀριστερεῶνα δὲ κορώνη. καὶ κιττὸν ἅρπη. καρκῖνον δὲ

culis piſcantium remouetur, eorumq; perſtringit oculos. Piſcatores verò, quum ſit in eorum oculis, nihil tale vident. Sic Æneæ tenebris circumſcepto fefellit Achillem Neptunus, vt ait Homerus.

De variis faſcinationum remediis, quæ aues diuerſæ ſuis nidis imponunt. CAP. XXXV.

Faſcinantium oculos, etiam rationis expertes beſtiæ naturâ quadam arcanâ & mirabili cauent. Nam palumbi, vt audio, faſcinationis amuletum laurinos ramulos tenues primùm colligũt, deinde ad cuſtodiam pullorum in nidos imponunt. Milui autem rhamnum, Circi cichorium ſylueſtre, Turtures iridis fructũ, Corui viticem, Vpupæ adiantum, quod & callitrichum aliqui vocãt, Cornix ariſtereôna, (*verbenam interpretor.*) Ardeolæ cancrum, Perdices

al. ἰκτῖνοι.

fortè περι- ςορεῶνα al. ἀει- στεῶνα.

dices harundinis comã legunt. Turdi ramo myrti, gramine Alauda se tuentur: Aquilæ gentili suo lapide aëtite: quem & mulieribus commodum esse, & abortibus aduersari prædicant.

De Torpedine & alijs animantibus quæ mirificè aliquid agunt aut patiuntur. C. XXXVI.

Torpedo piscis, sui nominis affectum, hoc est torporem stuporémque in quoduis ab ea contactum animal transfundit Remoram similiter ex eo quod facit, quoniam nauigia retinet ac moratur, homines appellarunt. Porrò quum parit Alcedo, maria tranquilla & venti quiescunt. & quamuis media hyeme pariat, non deest tamen ad incolume, vt ita dicam, puerperium ei tranquillus aër. Et eo quidem tẽpore dies alcyonios celebramus. Quòd si casu equus lupi vestigium concul-

ἐρωδιός. πέρδιξ δὲ καλάμης κόμην. θαλλὸν δὲ αἱ κίχλαι μυρρίνης· περιβάλλεται δὲ καὶ κόρυδος ἄγρωστιν. αἰετοὶ τὸν λίθον, ὅσπερ οὖν ἐξ αὐτῶν ἀετίτης κέκληται. λέγεται δὲ οὗτος ὁ λίθος καὶ γυναιξὶ κυούσαις ἀγαθὸν εἶναι, ταῖς ἀμβλώσεσι πολέμιον.

Περὶ νάρκης καὶ ἑτέρων ζώων. Κεφ. λϛ.

Ὁ ἰχθὺς ἡ νάρκη ὅτου ἂν καὶ προσάψηται, τὸ ἐξ αὐτῆς ὄνομα ἔδωκέ τε, καὶ ναρκᾶν ἐποίησεν. ἡ δὲ ἐχενηῒς ἐπέχει τὰς ναῦς, καὶ ἐξ οὗ ποιεῖ καλοῦμεν αὐτήν. Κυούσης δὲ ἀλκυόνος, ἵσταται μὲν τὰ πελάγη, εἰρήνην δὲ καὶ φιλίαν ἄγουσιν ἄνεμοι. κύει δὲ ἄρα χειμῶνος μεσοῦντος, καὶ ὅμως ἡ τοῦ ἀέρος γαλήνη δίδωσι σωτηρίαν. ἀλκυονείαν τὴν κάδε τῆς ὥρας ἄγομεν ἡμέραν. Ἴχνος δὲ λύκου πατεῖ κατὰ τύχην ἵππος

ἵππος, καὶ νάρκη περιείληφεν αὐτόν. εἰ δὲ ὑπορρίψαις ἀστράγαλον λύκου καὶ τετρώρῳ θέοντι, τοῦδε ὡς πεπηγὸς ἑστήξεται, τῶν ἵππων τὸν ἀστράγαλον πατησάντων. λέων δὲ φύλλοις πρίνου τὸ ἴχνεος ἐπιβάλλῃ, καὶ ναρκᾷ. πάσχει δὲ καὶ ὁ λύκος εἰ καὶ μόνον προσπελάσῃ πετάλοις σκίλλης. ταῦτά τοι καὶ ἀλώπεκες εἰς τὰς εὐνὰς τῶν λύκων ἐμβάλλουσιν, καὶ εἰκότως. διὰ γὰρ τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπιβουλὴν τοῦτον ἔχθιστα αὐτοῖς.

Περὶ πελαργῶν, καὶ ἑτέρων αὖθις ζώων ἀντιπαθητικῶν. Κ. λζ.

Οἱ πελαργοὶ λυμαινομένας αὐτῶν τὰ ὠὰ τὰς νυκτερίδας ἀμύνονται πάνυ σοφῶς. αἱ μὲν γὰρ προσψαύσασαι μόνον, ἀνεμιαῖα ἐργάζονται καὶ ἄγονα αὐτά. οὐκοῦν τὸ ἐπὶ τούτοις φάρμακον ἐκεῖνό ἐστι πλατάνου φύλλα ἐπιφέρουσι ταῖς καλιαῖς αἱ

cet, torpore comprehēditur. Item si Lupi talum Equi quadrigam trahentes calcauerint, sistentur, tanquam ij cum quadriga conglaciassent. Ilicis folia si Leo pede attigerit, obtorpescit. Lupus itidē, si vel calcet, vel propiùs tantùm accedat ad folia scillæ. quamobrem & vulpes cubilibus luporum ea inijciunt: nec immeritò, tanquam infensissimas illis quarum insidiis petuntur.

Quomodo vespertilio, hirundo, polypus, serpens, murana, & rursum polypus ad res quasdam afficiantur. & de elephanti adipe.

CAP. XXXVII.

Ciconiæ ouis suis perniciem molientes Vespertiliones sapientissimè vindicant. Quum hæ itaque solo suo contactu oua ipsa sterilia efficiant, hoc remedio vtuntur Ciconiæ: Platani folia in nidos suos inferunt, ad quæ accedē-

tes

tes Vespertiliones, torpore côprehensæ, perniciem afferre non queunt. Hirundinibus hoc idem natura largita est nam quum blattæ earum ouis perniciosæ sint, matres apij folia ante pullos proiiciunt, ob idque ab illis ad pullos accessus fieri nequit. In Polypos si quis rutam inijciat, immobiles manere in sermonem hominum venit. Serpentem si arundine contingas, à prima plaga non se commouet, torporeq; constricta quiescit: sin iterum ac tertiò plagã inflixeris, colligit ac confirmat sese. Muræna quoq; quæ plagam vnam accepit, torpescens perstat: sin plures inferas, funditus ira incenditur. Piscatores dicunt Polypum in terram progredi ad oliuæ germen in littore positum. Porrò contra omnium ferarum venena remedium est e-

al. ὅμως οὖν

δὲ νυκτερίδες, ὅταν αὐταῖς γειτνιάσωσι, ναρκῶσι, καὶ τὸ γένος λυπεῖν ἀδύνατοι. Δῶρον δὲ ἄρα ἡ φύσις καὶ ταῖς χελιδόσιν ἔδωκεν *οἷον, αἱ σίλφαι καὶ τούτων τὰ ᾠὰ ἀδικοῦσιν· οὐκοῦν αἱ μητέρες σελίνου κόμην περιβάλλονται τῶν βρεφῶν, καὶ ἐκείναις τὸ ἐντεῦθεν ἄβατά ἐστι. Πολύποσι δὲ εἴ τις ἐπιβάλλει πήγανον, ἀκίνητοι μένουσιν, ὡς λέγει τις λόγος. Ὄφεως δὲ εἰ καθικοίο καλάμῳ, μετὰ τὴν πρώτην πληγὴν ἀτρεμεῖ, τὸ τῇ νάρκῃ πεδηθεὶς ἡσυχάζει. εἰ δὲ ἐπάγοις δευτέραν ἢ τρίτην, ἀνέρρωσας αὐτόν. Καὶ μύραινα δὲ πληγεῖσα νάρθηκι εἰσάπαξ, ἡσυχάζει· εἰ δὲ πλεονάκις, εἰς θυμὸν ἐξάπτεται. Λέγουσι δὲ ἁλιεῖς τὸ πολύποδας εἰς τὴν γῆν προϊέναι, ἐλαίας θαλλοῦ ἐπὶ τῆς ἠϊόνος κειμένου. Θηρίων δὲ ἀλεξιφάρμακον ἦν ἄ-

ρα-

...ρα πάντων πιμελὴ ἐλέ-
φαντος· κἂν εἴ τις ἐπι-
χρίσαιτο, καὶ εἰ γυμνὸς ὁ-
μόσε χωρεῖν τοῖς ἀγριω-
τάτοις, ἀσινὴς ἀπαλλάτ-
τεται.

Περὶ ἐλέφαντος, καὶ ζώων
διαφόρων ἀντιπαθείας.

Κ. λη.

Ὀῤῥωδεῖ ὁ ἐλέφας κε-
ράστην κριὸν, καὶ χοίρου
βοήν. οὕτω τοίνυν φασὶ καὶ
Ῥωμαῖοι τοὺς σὺν Πύῤῥῳ
τῷ Ἠπειρώτῃ ἐτρέψαντο
ἐλέφαντας. καὶ ἡ νίκη σὺν
τοῖς Ῥωμαίοις λαμπρὸς
ἐγένετο. Γυναικὸς ὡραί-
ας τόδε τὸ ζῶον ἡττᾶται, καὶ
παραλύεται δὲ τοῦ θυμοῦ
ἐκκωφωθεὶς εἰς τὸ κάλ-
λος. καὶ αὐτὴν γὰρ φασὶν ἐν
τῇ Αἰγυπτίᾳ Ἀλεξάνδρου
πόλει, γυναικὸς στεφά-
νους πλεκούσης, Ἀριστο-
φάνει τῷ Βυζαντίῳ ὁ ἐ-
λέφας ἀγαπᾶται ὁ αὐτὸς
καὶ εὐωδίας πάσης, καὶ μύ-
ρου, καὶ ἄνθεαν κηλούμε-
νος τῇ ὀσμῇ. Ὅστις βούλεται κλῶψ ἢ λῃστὴς κύ-

lephanti adeps, quo si
quis inungatur, licet
nudus contra effera-
tissimas bestias proce-
dat, illæsus discedet.

*De Elephante & aliis a-
nimalibus quomodo
ad res diuersas natu-
rali quodam vel amore
vel dissensione moueau-
tur.* C. XXXVIII.

Ariete cornuto &
suis grunitu abhorret
Elephas. Sic Romanos
Pyrrhi Epirotarum re-
gis elephantos in fugã
vertisse homines dicũt,
victoriamque amplam
ex eo bello retulisse.
Mulieris formâ hoc a-
nimal capitur: atque
hebescens ad eius pul-
chritudinem, remittit
furorem animi sui. Ri-
ualem verò fuisse in
Ægypti vrbe Alexan-
dria elephantum ferũt
Aristophanis Byzanti-
ni, de quadam muliere
coronas texẽte. Omnia
bene olentia amat, vn-
guentorum & florum
odore permulcetur. Si
quis fur aut prædo, ca-
nes

nes nimium sæuos compescere & fugare voluerit, titione è rogo hominis abrepto ad eos accedens perterrefaciet, vt quidam aiunt. Hoc etiam audiui, vestem factam è lana detonsæ ouis quam lupus laniauit, molestiam & pruritum excitare in corpore ejus qui induerit. Si quis vino immittat lapidẽ à cane demorsum, furore conuiuarum excitato lites & contentiones mouebit. Scarabei bestiolæ fœditæ, vnguento odorato, si instilletur, intereunt. Sic etiam cerdones aiunt aëri putido assuefactos, vnguentis abhorrere. Serpentes quosuis ibidum pennas timere Ægyptij asserunt.

De Pastinacis marinis, quomodo saltatione & cantu capiantur.

CAP. XXXIX.

vide etiã l. 17. c. 18.

Pastinacas capiunt

νας ἄγαν ἀγριωτάτους κατασιγάσαι, καὶ θεῖναι φυγάδας, ἐκ πυρᾶς ἀνθρώπου δαλὸν λαβὼν, ὁμόσε αὐτοῖς χωρεῖ, φασίν· οἱ δὲ ὀρρωδοῦσιν. Ἀκήκοα δὲ καὶ ἐκεῖνον τὸν λόγον· λυκοσπάδα ὄϊν πέξας καὶ ἐριουργήσας, καὶ χιτῶνα ἐργασάμενος, λυπεῖ τὸν ἠμφιεσμένον· ὀδαξησμὸν γὰρ ἐργάζεται, ὡς λόγος. Ἐὰν δὲ εἴ τις καὶ στάσιν ἐθέλοι ἐν τῷ συνδείπνῳ ἐργάσασθαι, δηχθέντα ὑπὸ κυνὸς λίθον ἐμβαλὼν τῷ οἴνῳ, λυπεῖ τοὺς συμπότας ἐκμαινομένων. Κανθάροις δὲ κακόσμοις θηρίοις εἴ τις ἐπιρρανῇ μύρου, οἱ δὲ τὴν εὐωδίαν οὐ φέρουσιν, ἀλλ' ἀποθνήσκουσι· οὕτω τοί φασι καὶ τοὺς βυρσοδέψας συντραφέντας ἀέρι κακῷ, βδελύττεσθαι μύρον. Λέγουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς ὄφεις πάντας ἴβεων πτερὰ δεδιέναι.

Περὶ τρυγόνων θαλαττίων. Κ. λθ. Θηρῶσι τὰς τρυγόνας

οἱ καὶ τούτων ἀκριβοῦντες τὰ θήρατρα, καὶ μάλιστα τῆς πείρας οὐ διαμαρτάνουσι, τὸν τρόπον τοῦτον. ἑστήκασιν ὀρχούμενοι καὶ ᾄδοντες εὖ μάλα ἁρμονικῶς, αἱ δὲ καὶ τῇ ἀκοῇ θέλγονται καὶ τῇ ὄψει τῆς ὀρχήσεως κηλοῦνται, καὶ προσίασιν ἐγγυτέρω. οἱ δὲ ὑποχωροῦσιν ἡσυχῇ καὶ βάδην. ἔνθα δήπου καὶ ὁ δόλος ταῖς δειλαίαις πρόκειται, δίκτυα ἐκπεπεταμένα. εἶτα ἐμπίπτουσιν εἰς αὐτά, καὶ ἁλίσκονται ὀρχηστοῦ καὶ ᾠδῆς ἡρημέναι πρότερον.

qui earum piscationis studiosi sunt, & desiderio non frustrantur, in hunc modum. Saltant & canunt quàm possunt suauissimè Illæ verò tum auditu mulcētur, tum spectanda saltatione se oblectant, & adnant propiùs. At piscatores sensim ac pedetentim recedunt. Ibi tum dolus in miseras structus apparet. quæ saltatione & cantu allectatæ fuerant, retibus iam extensis inclusæ capiuntur.

Περὶ ὀρκυνοῦ τοῦ ἰχθύος. Κ. μ.

De Orcyno pisce ab hamo se liberante. C X L.

Ὄρκυνος ὄνομα κητώδης ἰχθὺς οὐκ ἄσοφος εἰς τὰ αὑτῷ λυσιτελέστατα, δῶρον λαχὼν φύσει τοῦτο, οὐ τέχνῃ. ὅταν γοῦν περιπαρῇ τῷ ἀγκίστρῳ, καταδύει αὑτὸν εἰς βυθόν, καὶ ὠθεῖ καὶ προσαράττει τῷ δαπέδῳ, καὶ κρούει τὸ στόμα ἐκβαλεῖν τὸ ἄγκιστρον ἐθέλων. εἰ δὲ ἀδύνατον τοῦτο ᾖ, οὐ μεῖον γοῦν

Orcynus cetaceus piscis prouidens ėst, & naturâ, non arte, quæ sibi maximè conducant intelligit. Itaque quum hamo transfixus fuerit, in maris altitudinē seipsum impellēs ac deprimens, ad solum allidit : & humum oris pulsatione expellere cupit. quòd si id minus fieri queat, ab hamo

exceptũ vulnus luculẽtius infert, dilatatque atque exiliẽdo id quod ſibi moleſtiam exhibet, expuit abijcitq; ſæpe verò id non aſſecutus inuitus ad piſcatoris prædam ſubtrahitur.

De Melanuri timiditate, & quòd mari tranquillo fundum petat, concitato litora & petras, contrà quàm alii pisces: & vnde alatur.

CAP. XLI.

Timidiſſimi piſcium Melanuri, ſuæ timiditatis teſtes habent piſcatores. neq; enim capiuntur naſſa, neque ad eam accedunt. Si quando verò ſagenam circumdederis, imprudentes comprehenduntur ſidem quum placidum & quietum eſt mare, ad imam maris ſedem in petris aut algis quieſcunt, tegumẽtoq; proteguntur, quocunque corpus occultari poteſt. Contrà quũ aduerſa tempeſtas eſt, & piſces alij in altum ex fluctuum impetu deſcendunt, hi tum fidu-

τὸ τραῦμα, τὸ ἐκπτύει τὸ λυποῦν αὐτὸν, τὸ ἐξάλλεται. πολλάκις δὲ οὐκ ἐτυχε τῆς πείρας, τὸ ὁ θηρατὴς ἄκοντα ἀνασπάσας, ἔχει τὴν ἄγραν.

Περὶ μελανούρου. Κ. μα.

Δειλότατος ἰχθύων ὁ μελάνουρος, τὸ ἔχει τῆς δειλίας μάρτυρας τοὺς ἁλιεῖς. οὔτε γοῦν κύρτῳ λαμβάνονται οὗτοι, οὔτε προσίασιν αὐτῷ. σαγήνη δὲ εἴ ποτε αὐτοὺς περιβάλοι, οἱ δὲ ἀγνοοῦντες ἑαλώκασι. καὶ ὅταν μὲν ᾖ ὑπεύδια καὶ λεία ἡ θάλαττα, οἱ δὲ ἄρα κάτω που πρὸς ταῖς πέτραις, ἢ τοῖς φυκίοις ἡσυχάζουσι, καὶ περιβάλλονται, πᾶν ὅ, τι δύνανται τὸ σῶμα ἀφανίζοντες. ἐὰν δὲ ἡ χειμερία, τοὺς ἄλλους ὁρῶντες καταδυομένους ἐκ τῆς τῶν κυμάτων προσβολῆς εἰς τὸν βυθὸν, οἱ δὲ ἀναθαρ-

σοῦσι, καὶ τῇ γῇ πρὸς πε-
λάζουσι, καὶ ταῖς πέτραις
προσνέουσι, καὶ ἡγοῦνται
σφίσι πρόβλημα ἱκανὸν
εἶναι τὸν ὑπερηχούμενον
ἀφρὸν, καλύπτοντα τε
αὐτοὺς καὶ ἐπικλυζάζον-
τα. συνιᾶσι δὲ οὐ μάλα
ἀπορρήτως, ὅτι καὶ τοῖς
ἁλιεῦσιν ἐν ἡμέρᾳ τοίᾳ δὲ ἢ
νυκτὶ ἐς τὴν θάλατταν ἐ-
στὶν ἄβατα, ἀγριαινούσης
τῆς θαλάττης, τῶν κυμά-
των αἰρομένων, μετεώρων
τε καὶ φοβερῶν. ἔχουσι δὲ
καὶ θήραν ἐν χειμῶνι
τοῦ κλύδωνος· τὰ μὲν ἀ-
ποσπῶντες ἐκ τῶν πετρῶν·
τὰ δὲ, ἐπισύροντες ἐκ τῆς
γῆς. σιτοῦνται δὲ μαλά-
νυροι τὰ ῥυπαρώτερα, καὶ
ὅσα οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἰχθὺς
ἄλλος ἂν πάσαιτο, εἰ μὴ
πάνυ λιμῷ πιέζοιτο. ἐν
γαλήνῃ δὲ ἐπὶ τῆς ἄμμου
μόνης ἀλιδύουσι, καὶ ἐ-
κεῖθεν βόσκονται. ὅπως δὲ
ἁλίσκονται ἐρεῖ ἄλλος.

Περὶ ἀετῶν. Σ. μβ.

cia implentur, ſimul & ad littus appropinquant, & ad petras adnatant: atque ſpumam ſuper ſe fluctuantem, ipſosq; cooperientem, ſatis eſſe ad ſe tuendum arbitrãtur. Neſcio quomodo enim pernoſcunt, eo die, noctéve, quum feritas maris & immanitas efferueſcit, tũ à piſcatoribus non adiri mare. Ac quum maris tempeſtates ſunt, ex his viuunt cibis, quos è ſaxis partim eruunt, partim è terra euellunt: nec tamen niſi ſordidis paſcuntur, & abjectis, quibus non facilè alius piſcis, niſi fame oppreſſus, veſceretur. Quum maris tranquillitas viget, in ſolo ſabulo pabulum inquirunt, hîncque paſcuntur. Cæterùm quomodo capiantur ex alijs audire poteris.

De Aquila viſu & remedio ex felle eius ad viſum homini acuendum. CAP. XLII.

Ex auibus Aquila maximè acres & acutos oculos habet, de quibus & Homerus ei conſcius teſtimonio eſt, in morte Patrocli, ſimilem huic aui inducens Menelaum, quum requireret Antilochum, quem ad Achillem mitteret nuncium, triſtem quidem, ſed tamen neceſſarium de morte ejus amici, quem à ſe miſſum ad pugnam non ampliùs ſummè deſideratum recepit Achilles. Cæterum Aquilla non ſolùm ſibi, ſed hominum oculis vtilis habetur. Nam fel eius melle exceptum Attico, & hebeſcentibus illitum oculis viſum quàm acutiſſimum efficit.

De Luſciniæ cantu, & carne in cibo vigiliam faciente. C. XLIII.

Luſcinia auium argutiſſima & tranquillo præ cæteris animo, ſuauiſſima & in primis canora voce ſolitariis in locis cantillat. Ejus

Αἰετὸς δὲ ὀρνίθων ὀξυ-
ωπέστερος· καὶ Ὅμηρος
αὐτῷ σύνοιδε καὶ τοῦτο, καὶ
μαρτύρει ἐν τῇ Πατρο-
κλείᾳ, εἰκάζων τὸν Μενέ-
λεων τῷ ὄρνιθι, ὅτε ἀνε-
ζήτει Ἀντίλοχον ἵνα ἄγγε-
λον ἀποστείλῃ τῷ Ἀχιλλεῖ
πικρὸν μὲν, ἀναγκαῖον δὲ
ὑπὲρ τοῦ πάθους τοῦ κατὰ
τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ· ὃν ἐ-
ξέπεμψε μὲν, οὐχ ὑπε-
δέξατο δὲ, καίτοι ποθῶν
ἐκεῖνος τοῦτο. λέγεται δὲ
μὴ ἑαυτῷ μόνῳ χρήσι-
μος, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων
ὀφθαλμοῖς ὁ ἀετὸς ἀγα-
θὸν εἶναι. εἰ οὖν μέλιτί τις
Ἀττικῷ τὴν χολὴν αὐ-
τοῦ διαλαβὼν ὑπαλεί-
φοιτο, ἀμβλυωπούμενος ὄ-
ψεται, καὶ ὀξυτάτους γοῦν
ἰδεῖν ἕξει τοὺς ὀφθαλμούς.

Περὶ ἀηδόνος. Κ. μγ.

Ἡ ἀηδὼν ὀρνίθων λιγυ-
ρωτάτη τε καὶ εὐνουστάτη,
καὶ κατᾴδει ἐρημαίων χω-
ρίων εὐστομώτατα ὀρνίθων
καὶ τορώτατα. Λέγουσι δὲ
καὶ

καὶ τὰ κρέα αὐτῆς εἰς ἀγρυπνίαν λυσιτελεῖν. πονηροὶ μὲν οὖν οἱ τοιαύτης τροφῆς δαιτυμόνες, καὶ ἀμαθεῖς δεινῶς. πονηρὸν δὲ τὸ ἐκ τῆς τροφῆς δῶρον φυγὴ ὕπνου, τοῦ καὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων βασιλέως, ὡς Ὅμηρος λέγει.

Περὶ γεράνων. Κ. μδ.

Τῶν γεράνων αἱ κλαγγαὶ καλοῦσιν ὄμβρους ὥς φασιν. ὁ δὲ ἐγκέφαλος γυναικῶν εἰς χάριν ἀφροδισίαν ἔχει τινὰς ἴυγγας. † ἱκανοὶ τεκμηριῶσαι οἱ πρῶτοι φυλάξαντες αὐτά.

Περὶ γυπείων πτερῶν, καὶ περὶ δρυοκολάπτου Κ. με.

Γυπῶν πτερὰ εἰ θυμιάσει τις ὡς ἀκούω, καὶ ἐκ φωλεῶν καὶ ἐξ ἰλεῶν τοὺς ὄφεις προάξει ῥᾷστα. Ζῷον δὲ ὁ δρυοκολάπτης, ἐξ οὗ ἄρα καὶ κέκληται· ἔχει μὲν γὰρ ῥάμφος ἐπικυρ-

etiam carnes vigiliam fouere aiunt. Mihi verò qui cibo vescantur hujusmodi homines nec boni nec sapientes videntur. Sed illius etiā deorum atque hominū regis, vt Homero placet, nempe Somni priuatio, infelix infelicis cibi munus mihi videtur.

De Gruum clangore & cerebro. C. XLIIII.

Gruum clangores pluuias accersere fama est, earundemq; cerebrum quippiam amatorium habet, vtile ad conciliandam mulierum gratiam, si modò benè animaduerterunt, qui hæc primi obseruarunt.

Gillius addit eā

De vulturis pennis, déque Pico Martio nidi sui foramen obstructum reserante. C. XLV.

Vulturum pennas si quis suffierit, facilè serpentes è latibulis suis & cauis (vt audio) educet. Dryocolaptes, id est Picus Martius, nomen apud Græcos sortitur ab eo quod facit, nā gibbo & eminente rostro arbores

percutit: & excauato in eis loco pullos suos tanquam in nidum imponit: ad nidi instructionem non ferulis inter se connexis eget, neque ædificatiunculis. Si quis lapide immisso ei foramen obstruxerit, ille ex his conjectura assecutus insidias sibi oppositas esse, herbam lapidi contrariã affert, eamq; contra lapidem ponit: lapis velut offensus, & non facilè ferens vim herbæ, exilit, atque rursus foramen Pico aperitur.

De Denticibus piscibus, quàm sint gregatiles, & quomodo ob nimiam de se fiduciam tandem capiantur. C. XLVI.

Dentices tam congregatiles sunt, vt nec sibi esse à gregalibus suis æqualibus solitudinẽ & segregationem ferant. Solent autem juxta ætatum discrimina degere: ac nimirum peradolescentes separatim à reliquis natant. ij quoque qui sunt con-

τον, κολάπτει δὲ ἄρα τ...
τῷ τὰς δρῦς· καὶ ἐνταῦθα...
κοιλαίνας τὸν τόπον, ὥστε...
καλιὰν τοὺς νεοττοὺς ἐντ...
θησιν· οὐ δεηθεὶς καρφῶ...
καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν πλοκ...
καὶ οἰκοδομίας οὐδέν. οὐ...
κοῦν εἴ τις λίθον ἐνθεὶς...
ἀποφράξει τῷ ὄρνιθι τὸ σ...
εἰρημένον τὴν εἴσδυσιν...
δὲ συμβαλὼν τὴν ἐπι...
βουλὴν τὴν κατ᾽ αὐτο...
κομίζει πόαν ἐχθρὰν τ...
λίθῳ, καὶ κατ᾽ αὐτοῦ τί...
θησιν· ὁ δὲ, οἷα βαρυμ...
νος καὶ μὴ φέρων, ἐξάλ...
λεται, καὶ ἀνέῳγεν αὖθ...
τοῦ πεφραγμένου ἡ φίλ...
ὑποδρομή.

Περὶ συνόδοντος. Κ. μϛ.

Οἱ συνόδοντες οὐκ εἰ...
σι μονίαι, οὐδὲ τὴν ἀπ...
ἀλλήλων ἐρημίαν τε κα...
διαίρεσιν ἀνέχονται. φι...
λοῦσι δὲ συναγελάζεσθαι...
καθ᾽ ἡλικίαν. καὶ οἱ μὲν...
νεώτεροι κατ᾽ ἴλας νή...
χονται· οἱ δὲ ἐντελέστερ...

πάλ...

πάλιν κοινῇ. τὸ τοῦ λόγου τοῦτο, ἧλιξ ἥλικα, τοὶ κεῖνοι † τέρπουσι παρόντες παροῦσιν ὡς ἑταίροις καὶ φίλοις, ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων τε καὶ διατριβῶν. Τεχνάζονται δὲ πρὸς τοὺς θηρατὰς τοιά. Ὅταν ἁλιεὺς ἀνὴρ τὸ εἰς αὐτοὺς δέλεαρ καθῇ, περιελθόντες πάντες, τὸ κύκλῳ γινόμενοι εἰς ἀλλήλους ὁρῶσιν, οἱονεὶ σύνθημα ἕκαστος ἑκάστῳ διδόντες, μήτε πλησιάσαι, μήτε ἅψασθαι τοῦ καθιεμένου δελεάσματος, καὶ οἱ μὲν περιτεταγμένοι εἰς τοῦτο ἀτρεμοῦσιν. ἐκ δὲ τῆς ἀλλοτρίας ἀγέλης συνόδων ἀφίκετο, καὶ καταπίνει τὸ ἄγκιστρον, ἐρημίας λαβὼν μισθὸν τὴν ἅλωσιν, καὶ ὁ μὲν, ἀνασπᾶται· οἱ δὲ ἤδη θαρροῦσιν ὡς οὐχ ἁλωσόμενοι, καὶ καταφρονήσαντες, οὕτω θηρῶνται.

firmatiori ætate etiam inter se vitæ communitate conjunguntur, ita vt congruant prouerbio, Æqualis æqualem delectat: & præsentes præsentibus tanquam ijs quibuscum societas aut amicitiæ conjunctio ex consuetudine vsuq; frequenti coalescit, delectantur. Aduersus piscatores autem sic machinantur, vt quum piscator in eos cibum demiserit, congregati & in orbem consistentes inter se conspiciant, & quasi signo dato inter se, admoneant ne prope ad cibum accedant, néue demissum cibum attingant, atque in hunc ordinem instructi permanent. Sin autem solivagus ex alio grege accesserit, hamumq; deuorauerit, ac suæ solitudinis præmio accepto subtractus fuerit, confidentiores efficiuntur, tanquam capi non possint, sicq; præ nimia fiducia negligentiores facti, capiuntur.

fortè τέρπονται.

Coruus cur æstate siti laboret causa, ex fabula.

CAP. XLVII.

Per æſtatem Coruus exareſcit ſiti confectus, & clamore vltionem teſtatur, vt fama eſt. cujus cauſam afferunt, quòd quum ad aquationem eum famulum ſuum Apollo miſiſſet, ille magna ſegete inuenta adhuc viridi, frui volens granis frumenti, & expectans dum maturuiſſet, mandatum domini neglexit: quam ob rem ſicciſſimo anni tempore, ſiti affectus, ſuæ moræ dat pœnas. Hoc licet fabulæ ſimile, ob Apollinis tamen reuerẽtiam dictum ſit.

De diuinationibus ex Coruo, & quomodo omnis eius denigrentur capilli. C. XLVIII.

Coruum ſacrum & Apollinis pediſſequum eſſe dicunt: idcircò diuinationibus præditum fatentur: ejusq; clamori dant operam, qui auium ſedes, & clango-

Περὶ κόρακος. Κ. μζ.

Φρύγεται διὰ τοῦ θέρους ὁ κόραξ τῷ δίψει κολαζόμενος, καὶ βοᾷ τὴν τιμωρίαν μαρτυρόμενος ὥς φασι, καὶ τὴν αἰτίαν λέγουσιν ἐκείνην. ὁ Ἀπόλλων αὐτὸν θεράποντα ὄντα ὑδρευσόμενον ἀποπέμπει ὁ δὲ ἐντυγχάνει λῄῳ βαθεῖ μὲν, ἔτι δὲ χλωρῷ, καὶ μένει ἔστ' ἂν αὖον γένηται. τὸν πυρὸν παρακνᾶσαι βουλόμενος, καὶ τοῦ προστάγματος ὠλιγώρησεν. καὶ ὑπὲρ τούτων ἐν τῇ μάλιστα αὐχμηροτάτῃ ὥρᾳ, διψῶν δίκας ἐκτίνει. τοῦτο ἔοικεν μύθῳ μὲν, εἰρήσθω δ' οὖν τῇ τοῦ θεοῦ αἰδοῖ.

περὶ Κόρακος πάλιν. Κ. μη.

Ὁ κόραξ ὄρνιν αὐτόν φασιν ἱερόν, καὶ Ἀπόλλωνος ἀκόλουθον εἶναι λέγουσιν ταῦτά τοι καὶ μαντικῆς συμβόλοις ἀγαθὸν ὁμολογοῦσι τὸν αὐτόν, καὶ ὀττεύονταί γε πρὸς τὴν

ἐκ

μένην τ βολὴν οἱ συνιέντες ὀρνίθων καὶ ἕδρας καὶ κλαγγὰς, καὶ πτήσεις αὐτῶν, ἢ κατὰ λαιὰν χεῖρα, ἢ κατὰ δεξιάν. Πέπυσμαι δὲ καὶ ὠὰ κόρακος μελαίνειν τρίχας. καὶ χρὴ τὸν ἀβλεῦντα τὴν ἑαυτοῦ κόμην, ἔλαιον ἐν τῷ στόματι ἔχειν συμμύσαντα· εἰ δὲ μὴ, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῷ σὺν τῇ τριχὶ μελαίνονται, δυσέκπλυτοί τε καὶ δυσέκνιπτοι.

Περὶ μέροπος. Κ. μθ.

Ο μέροψ τὸ ὄρνεον ἔμπαλιν φασὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι πέτεται. τὰ μὲν γὰρ εἰς τοὔμπροσθεν ἵεται, καὶ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς. τὸ δὲ εἰς τοὐπίσω. καὶ ἔπεισί μοι θαυμάζειν τὴν φύσιν τοῦ ἐπιτήμου καὶ παραδόξου καὶ ἀήθους φορᾶς, ἣν ἐκεῖνο ἀγεῖ τὸ ζῶον.

Περὶ μυραίνης καὶ ἔχεως. Κ. ν.

Η μύραινα ὅταν ὁρμῇ ἀφροδισίων ὑπὸ πλήθους προέλθῃ εἰς τὴν γῆν, καὶ ὁμιλίαν ποθεῖ νυμφίου καὶ

res, & volatus ipſarum à dextra ac ſiniſtra cognoſcunt. Corui oua audio nigros efficere pilos. Qui verò capillitium ſuum ſic adulterat, oportet oleum in ore cõpreſſum habeat. nam niſi id fiat, ſimul cum pilis ei dentes nigri redduntur, vixq; elui poſſunt.

al. φωνὰς.

De Meropis volatu.

CAP. XLIX.

Merops auis contrà, vt fertur, volat atque cæteræ: aliæ enim omnes quaſi ſurſum ad oculos verſus: illa verò retrò ad caudam verſus volat. Et profectò naturam volatus, admiratione & inſolentia pleni, quem facit hoc animal, ſummoperè miror.

Quomodo Muraena cocat cum vipera. C. L.

Quum libidinis impetu plena eſt Murænâ, in aridum progreditur: & ſponſi iniquiſſimi deſiderio permo-

ea latibulum Viperæ maris intrat: ibiq; ambo inter se colligantur, atque coitu implicantur: Vt vulgi quidem hominum opinio ait. Vipera quoque mas stimulis libidinis concitata, ad mare accedit: & vt adolescens in amoribus dissolutus cum tibia fores pulsat amatę: sic Vipera mas sibilo edito amatam euocat. ea è mari exit natura diuersorum locorum incolas in cupiditatem vnam & cubile idem cogente.

μάλα πονηροῦ. πάρεισι γὰρ εἰς ἔχεως φωλεὸν, καὶ ἄμφω συμπλέκονται. ἤδη δέ φασι καὶ ὁ ἔχις οἰστρήσας, καὶ ἐκεῖνος εἰς μίξιν ἀφικνεῖται πρὸς τὴν θάλατταν. καὶ οἱονεὶ κωμαστὴς σὺν τῷ αὐλῷ θυροκοπεῖ οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος συρίσας, τὴν ἐρωμένην προκαλεῖ, ἡ δ' αὐτῇ πρόεισι. τῆς φύσεως τὰ ἀλλήλων διῳκισμένα συναγούσης εἰς ἐπιθυμίαν τὴν ὁμοίαν, καὶ κοῖτον τὸν αὐτόν.

De Serpentis ortu è spina hominis mortui medulla. C. LI.

Περὶ τῆς τῶν ὄφεων γενέσεως οὓς τίκτει ἡ τοῦ ἀνθρώπου ῥάχις. Κεφ. να.

Hominis mortui spinæ medullam putrescentem in serpentem conuerti aiunt, exoririq; feram, & serpere animantem immanissimum ex mansuetissimo Atque bonorum honestorumq; hominum reliquias requiescentes nō modò quietem pro præmio, sed etiam; eorum animas

Ῥάχεως ἀνθρώπου νεκροῦ φασὶν ὑποσηπόμενον τὸν μυελὸν ἤδη τρέπεσθαι εἰς ὄφιν, καὶ ἐκπίπτει τὸ θηρίον, καὶ ἕρπει ζῶον τὸ ἀγριώτατον ἐκ τοῦ ἡμερωτάτου. καὶ τῶν μὲν καλῶν καὶ ἀγαθῶν τὰ λείψανα ἀναπαύεται, καὶ ἔχει ἆθλον ἡσυχίαν· αἱ ψυχαὶ καὶ ἡ ψυ-

καὶ τῶν τοιούτων τὰ ᾀδόμενά τε καὶ ὑμνούμενα ἐκ τῶν σοφῶν. πονηρῶν δὲ ἀνθρώπων ῥάχεις τελευτῶντα τίκτουσι καὶ μετὰ βίον. ἢ τοίνυν τὸ πᾶν μυθῶδές ἐστιν. ἢ εἰ ταῦτα † οὑτωσὶ πεπίστευται, πονηροῦ νεκρὸς, ὡς κρίνειν ἐμὲ, ὄφεως γίνεται πατὴρ, τοῦ τρόπου μισθὸν ἠνέγκατο.

bona, quæ toties atteſtata ſunt, à ſapientibus habere. Malorum verò hominum ſpinas poſt è vita exceſſum talia monſtra patere. At id aut eſt totum fabuloſum: aut, ſi adhibenda ei fides ſit, præmium meo judicio dignum ſuis moribus malus retulerit, qui ſerpentis pater efficitur mortuus.

forte ὀρθῶν.

Περὶ χελιδόνος. Κ. νβ.

Χελιδὼν δὲ ἄρα τῆς ὥρας τῆς ἀρίστης ὑποσημαίνει τὴν ἐπιδημίαν, τὸ ἔστι φιλάνθρωπος, καὶ χαίρει τῷδε τῷ ζώῳ ὁμωρόφιος οὖσα, καὶ ἄκλητος ἀφικνεῖται· καὶ ὅτε οἱ φίλον, καὶ ἔχει καλῶς, ἀπαλλάττεται. τὸ οἵ γε ἄνθρωποι ὑποδέχονται αὐτὴν, κατὰ τὸν τῆς ὁμηρικῆς ξενίας θεσμὸν, ὃς κελεύει, καὶ φιλεῖν τὸν παρόντα, καὶ ἰέναι βουλόμενον, ἀποπέμπειν.

De Hirundinis aduentu & diſceſſu. C. LII.

Hirundo ſignificatione ſua pulcherrimi tẽporis oſtendit aduentum. Eadem hominis ſtudioſa eſt, cujus contubernalem ſe eſſe gaudet: quum ei rurſus bonum videtur, diſcedit. Cæterum homines Homeri lege hoſpitalitatis, eam tecto recipiunt: qui præcipit hoſpitem præſentem eſſe diligendum, diſcedere verò volentẽ dimittendum.

Περὶ αἰγῶν. Κ. νγ.

Ἔχει τι πλεονέκτημα ἡ

De Caprarum reſpiratione & ſenſu. C. LIII.

Peculiarem reſpiration

tionis modum & amplius aliquid præter cæteris animantes Capra habet. Pecuarij enim sermones & pastoritij eam auribus & naribus spirare testantur, sensúq; *ex omnibus bifidæ vngulæ animalibus acerrimo esse. Causam quare id fiat, ignoro. quantum autem noui, jam dixi. Quòd si Capra etiam Promethei opus est, quid sibi voluerit vt talem fingeret, ipse sciuerit.

Gillius addit audiendi, vt & Orus habet.

αἴξ, τὴν τοῦ πνεύματος εἰσφορὴν, ὡς οἱ νομευτικοὶ λόγοι καὶ ποιμενικοὶ φασιν. ἀναπνεῖ γὰρ καὶ διὰ τῶν ὤτων, καὶ διὰ τῶν μυκτήρων, καὶ αἰσθητικώτατον τῶν διχηλῶν ἐστι καὶ τὴν μὲν αἰτίαν εἰπεῖν οὐκ οἶδα, ὃ δὲ οἶδα, τοῦτο εἶπον. εἰ δὲ ποίημα Προμηθέως καὶ αἴξ, τί βουλόμενος τοῦ τὸ εἰργάσατο, εἰδέναι καταλιμπάνω αὐτόν.

De morsu Aspidis, incurabili: & quod deterior hac fera sit mulier venefica.

ἐν.

CAP. LIIII.

Περὶ ἔχεώς τε καὶ ὄφεων, καὶ τοῦ τῆς ἀσπίδος δήγματος. Κ. νδ.

Viperæ & aliarum serpentium morsus non carent remedijs: quorũ alia propinari, alia inungi percipio. Incantationes etiam impactum nonnullis venenum mitigauerunt. Solum Aspidis morsum negant curari posse, esséq; mni medicina superiorem Dignum sa-

al. ἐπαοιδαί.

Καὶ ἔχεως δῆγμα καὶ ὄφεως, ἀλλά τοι οὔ φασιν ἀντιπάλων μὴ διαμαρτάνειν φαρμάκων. καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἀκούω πόματα εἶναι, τὰ δὲ χρίσματα καὶ τοι ἐπῳδαὶ δὲ ἐπράϋνάν τινων ἐγχριφθέντα ἰόν. ἀσπίδος δὲ ἀκούω μόνον δῆγμα ἀνίατον εἶναι, καὶ ἐπικουρίας κρεῖττον. καὶ μισεῖν ἄξιον τὸ ζῷον τὸ οὐ

κληρίας τῆς εἰς τὸ κακόν. ἀλλὰ καὶ τούτου θηρίον μιαρώτερον καὶ ἀφυλακτότερον γυνὴ φαρμακίς· οἵαν ἀκούομεν καὶ τὴν Μήδειαν, καὶ τὴν Κίρκην. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀσπίδων φάρμακα καὶ δήγματος ἔργα ἐστί· τὰ δὲ ἐκείνων ἀναιρεῖν καὶ ἐκ μόνης τῆς ἁφῆς φασίν.

Περὶ κυνῶν θαλαττίων.

Κ. νε.

Κυνῶν θαλαττίων τρία γένη. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν εἰσι μεγέθει μέγιστον, καὶ κητῶν ἐν τοῖς ἀλκιμωτάτοις ἀριθμοῖντ' ἂν· γένη δὲ δύο τὰ λοιπά, πηλαῖοι μὲν τὴν φύσιν, προσήκουσι δὲ καὶ εἰς πῆχυν τὸ μέγεθος. καὶ τὸν μὲν αὐτῶν, γαλεὸν, τὸν δὲ τὴν κεντρίνην φιλοῦσιν ὀνομάζειν. καὶ τούτων οἱ μὲν κατεστιγμένοι, καλοῖντ' ἂν γαλεοί. κεντρίτας δὲ ὀνομάζων τοὺς λοιπούς, οὐκ ἂν διαμάρτοις. οἱ μὲν οὖν ποικίλοι, καὶ

nè hoc animal odio ob reduntantiam mali. at fera ſceleſtior, & quæ minus vitari poſſit, mulier venefica: qualem fuiſſe Medeam & Circen audimus. nã aſpidum venena non niſi morſu lædunt: illarum autẽ venena vel ſolo tactu necare ferũtur.

De caniculis marinis, quod genus earum vnum cetaceum ſit: & alia duo minora, nempe Galei & Centrinæ, & quomodo ea capiantur. C. LV.

Canicularum marinarum tria ſunt genera: quarum maximæ quædam inter cete robuſtiſſima numerari poſſunt. Ex reliquis duobus generibus, (quæ in cœno degunt, & ad cubiti menſuram excreſcunt) aliud Galeos, aliud Centrina appellari ſolet. quod colore varium eſt, Galeos nominatur: reliquum genus qui Centrinas appellarit, non errabit. Rurſus varij, molliore

κεντρίνην

ſemper pelle, & capite latiore ſunt. Centrinæ parui & pelle dura ſunt, & capite acutiore, & coloris albedine ab illis differunt. Eiſdem innati ſunt aculei duri, & aduerſus omnia reſiſtentes: quorum alter in capitis ſummo vertice, alter in cauda, atq; venenatum quiddã habent. Poſtrema duo genera paruarum caniculrum in cœno capiuntur. Piſcandarum ratio hæc eſt: Album piſcem illecebram ad eas captandas demittunt. ex his ſi qua capiatur, cæteræ omnes hoc videntes circa captam aſſiliunt, ac eam dum hamo ex profundo extrahitur ad nauem vſque inſequi non ceſſant. Inuidia quadam hoc eas facere exiſtimares, quaſi illa quæ capta eſt, ſibi vni eſcam aliquam prædata ali-

τὴν δορὰν ἀεὶ μαλακώτεροι, καὶ τὴν κεφαλὴν πλατύτεροι· οἱ δὲ ἕτεροι, μικροί, τε καὶ σκληροὶ τὴν δορὰν ὄντες, τὸ τὴν κεφαλὴν δὲ ἀνήκουσαν εἰς ὀξὺ ἔχοντες, καὶ τὴν χρόαν εἰς τὸ λευκὸν, ἀποκρίνονται. κέντρα δὲ ἄρα αὐτοῖς συμπέφυκε· τὸ μὲν τῆς κεφαλῆς κατὰ λοφίαν, ὡς ἂν εἴποις· τὸ δὲ κατὰ τὴν οὐράν. σκληρὰ δὲ ἄρα τὰ κέντρα, καὶ ἀπειθῆ ἐστι, καὶ ἰόν τι προσβάλλει. Ἁλίσκεται δὲ τῶν κυνῶν τῶν σμικρῶν τάδε † ἑκατέρωθεν ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τοῦ πηλοῦ. καὶ ἡ ἄγρα, εἰπεῖν αὐτὴν οὐ χεῖρόν ἐστι. Δέλεαρ αὐτῶν καθιᾶσιν ἰχθὺν λευκὸν ἐκτετμημένον τὴν ῥάχιν. ὅταν τοίνυν εἷς ἁλῷ, καὶ τῷ ἀγκίστρῳ περιπέσῃ, πάντες οἱ θεασάμενοι συμπηδῶσιν αὐτῷ, καὶ τοι κάτωθεν ἑλκομένῳ, ἕπονταί τε τὲ μέχρι τῆς νεὼς οὐκ ἀποστελλόμενοι. ὡς εἰκάσαι ζηλοτυπίᾳ δρᾶν ταῦτα αὐτοὺς, οἷα ἐκείνου

ἑκάτερον

τῇ

τοῦ τὲ εἰς προσβολὴν ἑαυτῷ μόνος ποιεῖν ἀποζητήσαντος. καὶ ἐς τὴν ναῦν γὰρ αὐτὴν εἰσεπήδησαν τινες πολλάκις, καὶ ἑκόντες ἑάλωσαν.

Περὶ τῆς τρυγόνος τῆς θαλαττίας. Κεφ. νϛ.

Τῆς τρυγόνος τῆς θαλαττίας τὸ κέντρον ἐστὶν ἀφάρμακον. ἐκέντησε γὰρ καὶ ἀπέκτεινε παραχρῆμα. καὶ πεφρίκασιν αὐτῆς τοῦτο τὸ ὅπλον καὶ οἱ τῶν ἁλιέων δεινοὶ τὰ θαλάττια. οὔτε γὰρ ἄλλος ἰάσεται τὸ τραῦμα οὔτε ἡ τρώσασα. μόνῃ γὰρ, ὡς τὸ εἰκὸς, τῇ πηλεΐτιδι βολῇ τοῦτο ἐδέδοτο.

Περὶ κεράστου. Κ. νζ.

Ἀδικὸν θηρίον ὁ κεράστης. ἔστι δὲ ὄφις, καὶ ὑπὲρ τοῦ μετώπου κέρατα ἔχει δύο. καὶ ἔοικε τοῖς τοῦ κοχλίου τὰ κέρατα, οὐ μὴν

cunde esset, atque ex ipsis nonnullæ in nauem insilientes, sæpe sua sponte capiuntur.

De Pastinaca marina aculeo venenato & incurabili. C. LVI.

Pastinacæ marinæ radius ab omni medicina inuictus existit, etenim primùm vt pupugit, statim interficit, quod quidem ipsius telum vel rei maritimæ peritissimi perhorrent. neque enim alius quisquam, neque vulneratrix ipsa medicinam facere potest, hoc scilicet dono soli quondam à dijs hastæ Peleæ concesso.

De Cerestis serpentibus, & quomodo Psylli naturali quadam vi eis aduersentur, (vt & alijs serpentibus & phalangiis:) & quomodo experiantur an proles ipsorum legitima sit.

C A P. LVII.

Cerestes serpens ferum animal, colore album. gemina supra frontem gerit cornua, Cochleæ cornibus similia, non similiter ta-

men atque illius tenera. Longè verò alia ratione in cæteros Libycos homines, ac erga nuncupatos Psyllos Ceraſtæ afficiuntur. Illis enim infeſti ſunt, cum his fœdere deuinciuntur, pacemq; ſeruant. Enimuero Pſyllorum gens ab eis ſi mordetur, non modò non ſentit morſum, ſed eos etiam qui in id mali inciderint, facillimè ſanat: ſi priuſquam totum veneno corpus imbutum ſit, ex ipſis quiſpiam vel accerſitus, vel ſua ſponte veniens, os ſuum aqua colluerit, & manus abluerit alteri, & vtramque potionem propinauerit morſo. ſic enim is ex veneno ſtatim tum conualeſcit, tum ab omni malo liberatur. Libyci item homines aiunt, virum cui ſua vxor venerit in ſuſpicionem adulterij, quiq; ex ea ſuſceptos liberos adulterino ſanguine natos ſuſpicetur, experimen-

ἐστὶν ὡς ἐκεῖνα ἀπαλά. οὔκουν τοῖς μὲν ἄλλοις τῶν Λιβύων εἰσὶ πολέμιοι. ἔστι δὲ αὐτοῖς πρὸς τοὺς καλουμένους Ψύλλους ἔνσπονδα. οἱ γὰρ οὔτε αὐτοὶ δακόντων ἐπαΐουσι τῶν δηγμάτων, καὶ τοὺς τῷ τοιούτῳ κακῷ περιπεσόντας ἰῶνται ῥᾷστα. καὶ ὁ τρόπος· ἐὰν πρὶν ἢ πρησθῆναι τὸ πᾶν σῶμα ἀφίκηταί τις τῶν ἐκεῖθεν κλητὸς, ἢ κατὰ τύχην, εἶτα τὸ μὲν στόμα ὕδατι ἀποκλύσηται, ἀπονίψῃ δὲ τὰς χεῖρας ἑτέρῳ, καὶ πιεῖν τῷ δηχθέντι δῷ ἑκάτερον, ἀνερρώσθη τε ἐκεῖνος, καὶ κακοῦ παντὸς ἐξάντης τὸ ἐντεῦθέν ἐστι. Διαρρεῖ δὲ καὶ λόγος Λιβυκὸς ὁ λέγων, Ψύλλον ἄνδρα τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν ὑφορᾶσθαι, καὶ μισεῖν ὡς μεμοιχευμένην· καὶ μέντοι καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς βρέφος ὑποπτεύειν ὡς νόθον τε, καὶ τῷ σφετέρῳ γένει κίβδηλον. πεῖραν οὖν καθεῖναι

καὶ μάλα ἐλεγκτικὴν φα-
σιν αὐτόν. λάρνακα πλη-
ρώσας κεραστῶν, ἐμβάλ-
λει τὸ βρέφος, οἱονεὶ πυ-
ρὶ τὸν χρυσὸν τεχνίτης, τὸ
παιδίον ἐξελέγχων ἐκεῖ-
νος τῇ ὑποθέσει. καὶ οἱ μὲν
παραχρῆμα ἐπανίσταντο,
καὶ ἠγρίαινον, καὶ τὴν
συμφυῆ κακίαν ἠπείλουν.
ἐπεὶ δὲ τὸ παιδίον αὐτῶν
προσέψαυσεν, οἱ δὲ ἐμα-
ράνθησαν. καὶ ἐντεῦθεν ὁ
Λίβυς ἔγνω οὐ νόθου, ἀλ-
λὰ γόνου γνησίου πατὴρ
ὤν. λέγονται δὲ καὶ τῶν ἑ-
τέρων δακετῶν καὶ φα-
λαγγίων δὲ ἀντίπαλοι. τό-
δε τὸ γένος εἶναι. Εἰ ταῦ-
τα τερατεύονται Λίβυες,
οὐκ ἐμέ, ἀλλ' αὐτοὺς ἀπα-
τῶντες ἴσασιν.

Περὶ ἐχθρῶν τῶν με-
λισσῶν. Κ. νη.

Μελισσῶν δὲ ἐπίβουλοι
καὶ ἐχθροί εἰσιν αὖ ἐκεῖ-
νοι· οἵτε αἰγίθαλοι καλού-
μενοι, καὶ τὰ τούτων νεόττ-

ti causa in dolium ce-
rastarum plenum in-
fantem puerum conij-
cere, sicq; inijciendo,
tanquam artificem au-
rum igni, ingenuitatem
pueruli experiri Cera-
stas protinus insultare,
acerbosq; fieri, innatum
malum puero minitan-
tes: eos vt puer attigit
remollescere, vnde Li-
bycus ille se legitimum
patrem agnoscit. Quin
& aliarum serpentium,
& phalangiorum ho-
stes Psylli habentur.
Hæc verò si Afri com-
miniscuntur, non me,
sed semetipsos fallunt.

*De animalibus quæ insi-
diantur Apibus, vt
sunt Pari, Vespæ, Hi-
rundines, Serpentes,
Aranei, Ranæ &
quomodo pellantur
vel perdantur. Et quòd
Apes tà suauibus vn-
gnentis quàm tetro o-
dore offendantur.*

CAP. LVIII.

Hostilem in modum
Apibus insidias mo-
liuntur Pari auiculæ
cum suis pullis, Vespæ, Hirundines, Serpentes,
Phal

id est, blatta quadã noctu lucernis advolantes.

* Phalænæ, à quibus omnibus Apes de vita ſua timent. Apiarij conyzæ ſuffimento, aut viridi papauere ante alueos poſito ſtratóue, cætera jam dicta animalia ab eis depellunt. Veſpas priuatim hoc modo comprehendunt: ante earum nidos naſſam, in qua priùs paruulam Mænam aut exiguam Membradem cum Iope vel Chalcide imponi conuenit, appendunt: cæ verò ſuâ naturâ edaci eſcâ allectæ, frequentes in naſſam incidunt, quibus naſſa comprehenſis, non ampliùs retro regredi licet. Intereunt autem faciliùs ſi conſpergantur aquâ, aut igni crementur. Lacertæ item inſidias in Apeis faciunt, ac terreni Crocodili

πτα· καὶ οἱ σφῆκες, καὶ αἱ χελιδόνες, καὶ οἱ ὄφεις, τό, αἱ φάλαγγες, καὶ αἱ λύγγαι. καὶ αἱ μὲν δεδίασι ταῦτα. οἱ δ' οὖν μελιττουργοὶ ἐλαύνουσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτῶν, ἢ κόνυζαν ὑποθυμιάσαντες, ἢ χλωρὰν ἔτι μήκωνα περὶ τοῖς σίμβλοις καταστήσαντες, ἢ καταστρώσαντες. καὶ ταῦτα μὲν τοῖς ἄλλοις ἐχθρά ἐστιν τοῖς προειρημένοις. σφηκῶν δὲ ἁλώσεως ἐκεῖνα ἂν εἴη. κύρτον ἀπαρτῆσαι χρὴ περὶ τὰς σφηκιὰς, καὶ ἐνθεῖναι αὐτῷ λεπτὴν μεμβράδα ἢ μαινίδα ὀλίγην, καὶ σὺν τούτοις ἴωπα ἢ χαλκίδα. οἱ δὲ σφῆκες ὑπὸ τῆς ἐμφύτου γαστριμαργίας ἑλκόμενοι, καλοῦντος αὐτοὺς δελεάσματος εἰσπίπτουσιν ἀθρόον. καὶ περιβαλόντος αὐτοὺς τοῦ κύρτου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς τὴν ὀπίσω οὐκ ἔτι ἐκπτῆναι. καὶ ὕδωρ δ' ἂν αὐτῶν καταπεδάσας, ῥᾷον διαφθείραις ἂν αὐτοὺς, καὶ πῦρ ἐξάψας καταπρήσαις· καὶ οἱ σαῦροι δὲ ἐπιβουλεύουσι ταῖς μελίτταις, καὶ οἱ κροκόδειλοι

φίλοι οἱ χερσαῖοι. ὄλε-
θρον δὲ καὶ τούτοις ἐπιτε-
χνῶνται ἐκεῖνοι. ἄλφιτα
γὰρ ἐλλεβόρῳ δεύσαντες, ἢ
τιθυμάλλου ὀπὸν ὑποχέον-
τες, ἢ μαλάχης χυλῷ,
διασπείρουσι περὶ τῶν σμή-
βλων τὰ ἄλφιτα· ὅπερ οὖν
ὄλεθρον φέρει τοῖς προειρ-
ημένοις ἀπογευσαμέ-
νοις αὐτῶν. Εμβαλὼν δὲ
εἰς τὴν λίμνην φλόμου
φύλλα, ἢ κάρυα ἀπωλε-
σει τοὺς γυρίνους ὁ τῶν με-
λισσῶν δεσπότης ῥᾷστα.
Αἱ δὲ † φάλαγγες ἀπόλ-
λυνται νύκτωρ ἐναυγάζον-
τος λύχνου τεθέντος περὶ
τῶν σμηνῶν, καὶ ἀγγείων ἐ-
λαίου πεπληρωμένων τῷ
λύχνῳ ὑποκειμένων· αἱ δὲ,
πρὸς τὴν αὐγὴν πετό-
μεναι ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ
ἔλαιον, καὶ ἀπολώλασιν.
ἑτέρως δὲ οὐκ ἂν αἱρεθεῖ-
εν ῥᾷστα. Οἱ δὲ αἰγίθαλοι ἀλφίτων οἴνῳ διαβραχ-
χέντων ἀπογευσάμενοι καρηβαροῦσιν· εἶτα πίπτου-
σι, καὶ κείμενοι ἀσπαίρουσι, καὶ εἰ πτῆν' αἱρεθῶσι γελοῖ-
οι, ἀνακτῆναι μὲν σπεύδοντες, ἀρχὴν δὲ ἀναστῆ-

peſtẽ perniciemq; illis
inſtruunt farinâ cum
veratro ſubactâ, aut ti-
thymalli liquore mal-
uæ've ſucco ſuffuſa, &
ante alueos diſperſa,
guſtantibus illis mo-
dò cõmemoratis per-
niciem affert. Pha-
lænæ ante alueos ad
lumen accenſæ lucer-
næ, cui vas oleo ple-
num ſubjectum ſit, vo-
litantes, in oleum deci-
dunt, ac ſic pereunt, a-
liâ ratione non facilè
tolli queunt. Soboles
Ranarum lutariarum,
ſi quis in earum lacum
verbaſci folia nucés ve
(*tithymalli alterius ni-
mirum*) injiciat, neca-
tur. Pari aues guſtatu
farinæ vino dilutæ,
primùm ebriæ factæ
capite grauãtur, deni-
que cadunt, & abiectæ
volare non queunt, &

*fortè φά-
λαιναι.*

facilè tolluntur. Hirũdo musicæ reuerentiâ permotis non ab apiarijs occiditur, alioqui ad necandum facilis. ſatis enim eſt eas propè alueos nidificare prohibere. Tetro quouis odore non modò Apes offenduntur, ſed vnguento odorato. tãquam enim puellæ vrbanæ & modeſtæ teterrimum odorem prætolarè contemnunt, & vnguenti ſuauitatem à ſe deteſtantur.

De ratione ædificãdi Apum, deq; vniuerſa republica & habitationum officiorumq; diſtributione. C. LIX.

Seniorem Cyrum de regia quam in vrbe Perſarum (Perſæpoli) ipſe ædificauerat, magnam gloriam adeptũ fuiſſe fama celebratum eſt. Darius lautæ ædificationis ſubſtructione, quam Suſis omnium ſermone decantatam ſtruxerat, efferebatur.

al. ἃ ὠφ.

ναι μὴ δυνάμενοι. Οἱ [...] τὴν χελιδόνα αἰδοῖ μουσικῆς οὐκ ἀποκτείνου[σι] ἐ[...] καί τοι ῥᾳδίως ἂν αὐ[τὴν] τοῦτο δράσαντες. ἀπόχ[ρη] δὲ αὐτοῖς κωλύειν τὴν χ[ε]λιδόνα πλησίον τῶν σμ[ή]βλων καλιὰν ὑποπῆξα[ι]. Ἀπεχθάνονται δὲ ἄρα αἱ μ[έ]λιτται κακοσμίᾳ πάσ[ῃ] καὶ μύρῳ ὁμοίως, οὔτε τ[ὴν] δυσωδίας ὑπομένουσαι, οὔτ[ε] ἀσπαζόμεναι τὴν εὐωδία[ν] τὸ τεθρυμμένον· ἅτε δὴ [...]που κόραι ἀστεῖαί τε κα[ὶ] σώφρονες, τὸ μὲν βδελυτ[τ]όμεναι, τὸ δὲ ὑπερφρο[-]νοῦσαι.

Περὶ τῆς τῶν κρείων οἰκοδομίας. Κεφ. νθ.

Κῦρος μὲν ὡς φασὶν ὁ πρεσβύτερος μέγα ἐφρό[-]νει ἐπὶ τοῖς βασιλείοις τοῖ[ς] ἐν Περσαιπόλει. + οἷσπερ οὖν αὐτὸς ᾠκοδομήσατο. Δαρεῖος δὲ ἐπὶ τῇ κατασκευῇ τῶν οἰκοδομημάτων τῶν Σούσων. καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἐν Σούσοις τὰ ᾀδόμενα ἐκεῖνα εἰργάσατο.

...ρος δὲ ὁ νεώτερος ἐν
...δίᾳ παράδεισον αὐ-
...ς κατεφύτευσε ταῖς
...ρσὶ ταῖς βασιλικαῖς,
...ὺ τοῖς ἀνθηροῖς ἐκείνοις
...ιτῶσι, καὶ τοῖς τερπνοῖς
...είνοις μέγα τιμίοις λί-
...οις, καὶ ἐπὶ τούτοις γε ἐ-
...γαλλύνετο, καὶ πρὸς ἄλ-
...ους μὲν τῶν ἑλλήνων, ἀτὰρ
...ν καὶ πρὸς Λύσανδρον τὸν
Λακεδαιμόνιον, ὅτε ἦλ-
θε πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Λύ-
σανδρος πρὸς τὴν Λυ-
δίαν. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων
ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς. τὰς
δὲ τῶν μελισσῶν οἰκοδομὰς
σοφωτέρας οὔσας κατὰ πο-
λὺ καὶ τεχνικωτέρας, ἀλλὰ
ὑπὲρ τούτων οὐδὲ ὀλίγην
ἔθεντο ὥραν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ
πολὺ καὶ πολλοὺς λυπή-
σαντες εἰργάσαντο, ὅσα
εἰργάσαντο: οὐδὲν δὲ ἄρα
λῶν μελιττῶν εὐχαριτώτερον, ἐπεὶ μηδὲ σοφώ-
τερον ἦν. πρῶτον μὲν γὰρ ἐργάζονται τοὺς θαλάμους
τοὺς τῶν βασιλέων, καὶ εὐρυχωρίαν ἔχουσιν οὗτοι, καὶ
εἰσὶν ἀνώτεροι. καὶ ἕρκος δὲ περιβάλλουσι τούτοις οἱ-
ονεὶ τεῖχος εἶναι καὶ περίβολον, ἀποσεμνύνουσαι καὶ

Cyrus minor ex hortis, quos purpuræ nitore, & gemmarum fulgore ornatus in Lydia sua manu conseuisset, gloria magna cùm apud omnes Grecos, tum apud Lysandrum Lacedæmonium quum is in Lydiam ad eum venisset, fuit. Sed hæc plusquam satis historici prædicatur. Apum non item domos, solertiori ratione ædificatas scripserunt, quũ illi tamen in regijs ædificandis permultos vexarint. apibus verò, vt nihil minùs molestum, sic solertius nihil esse potest. Primùm regum cellas eminentiore loco, magna laxitate amplas ædificant: easq; sepimento tanquam muro quodã, ad majestatem

regiam tuendam, circumuellant. Ac vt ætate & conditione triplices sunt, sic tripartitò suas cellas diuidũt. Quædam enim summâ senectute affectæ, regiæ aulæ vicinæ proximæ tanquam satellites & custodes sunt: post quas habitant natu minimæ, & quæ annum non excesserunt. adolescentiores verò, & ætate confirmatiori, extimæ manent. Ita vt illæ exacta ætate, custodes regum sint, eæ autem quæ ætatis firmitate robustiores existunt, tanquam murus quispiam natu minimas sepiant.

ἐκ τούτου τὴν οἴκησιν τὴ[ν] βασιλικήν. Διαιροῦσι δὲ αὐτὰς εἰς τρία. καὶ οὖν καὶ τὰς [οἰ]κήσεις τὰς ἑαυτῶν εἰς τ[ρι]σσὰ ταῦτα. αἱ μὲν γὰρ πρεσβύταται καὶ παλαιόταται γει[τ]νιῶσι τῇ τῶν βασιλέων αὐλῇ, οἱονεὶ δορυφόροι καὶ φρουροί οὖσαι· αἱ δὲ νεώταται, καὶ αὐτοετεῖς μετὰ ταῦτα οἰκοῦσιν. αἱ δὲ ἐν ἥβῃ, καὶ ἀκμῇ οὖσαι ἐξωτέρω ἐκείνων ὡς εἶναι τὰς μὲν πρεσβυτάτας φρουροὺς τῶν βασιλέων τὰς δὲ νεάνιδας ἕρκος τῶν νεωτάτων.

De rege Apum, & ejus clementia, siue quòd aculeum non habet, siue quòd non vtitur: & quòd cæteræ etiam apes coram rege aculeo non vtantur. C. LX.

Περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν βασιλέως. Κ. ξ.

αὐτῶν

Opinio vna est, Apum reges non aculeatos esse: est rursus altera, eos robore aculeorum peracutorum armatos esse: nũquam tamen eo neque contra hominem, neque contra Apes vti. quoniam non fas sit tantæ nationis

Λέγεται μέν τις λόγος ἀκέντρους εἶναι τοὺς † τούτων βασιλέας. λέγεται δὲ καὶ ἕτερος καὶ πάνυ ἐρρωμένα α[ὐ]τὰ κέντρα συμπεφυκέναι αὐτοῖς, καὶ τεθηγμένα ἀνδρειότατα· οὔτε δὲ ἐπ' ἀνδρί ποτε χρῆσθαι αὐτοῖς, οὔ-

ἐπὶ ταῖς μελίτταις, ἀλ-
...ὶ καὶ † ὑποπεπλάσθαι
...βοι ἄλλως. μὴ γὰρ θέ-
...μιν εἶναι τὸν ἄρχοντα, καὶ
...τοσούτων ἐφόρων, κα-
...ὸν ἐργάσασθαι. καὶ τὰς λοι-
...πὰς ὁμολογοῦσιν οἱ τού-
...των ἐπιστήμονες, ἐν ὄψει
...τῶν ἀρχόντων τῶν σφετέρων
...ἀποκλίνειν τὰ κέντρα, οἱ-
...ονεὶ τῆς ἐξουσίας ἀφισταμέ-
...νας καὶ παραχωρούσας. ἑ-
...κάτερον δ' ἄν τις ἐκπλα-
...γείη τὸ τῶν βασιλέων ἐ-
κείνων· εἴτε γὰρ μὴ ἔχου-
σι πόθεν ἀδικήσουσι, μέγα
τοῦτο· εἴτε καὶ παρὸν ἀ-
δικῆσαι μὴ ἀδικοῦσιν, ἀλ-
λὰ τοῦτό γε μακρῷ κρεῖτ-
τόν ἐστιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α.
ΒΙΒΛΙΟΥ.

tionis imperatorem malum admittere. Reliquas autem apes, harum rerum prudentissimi testantur, in conspectu suorum imperatorum aculeos summittere, quasi fasceis, veluti imperio, potestateq; his cedentes. Iam verò hoc vtrumque in illis regibus quispiā admirari possit, siue aculeo careant, ad inferendam injuriā: siue quòd habentes ab injuria aculeos abstinere queant, quod etiam longè præstantius est.

FINIS LIB. I.

al. συμπεπλάσθαι

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον β.

*

CLAVDII AELIA-NI, DE ANIMALIVM *natura liber* II.

De gruibus, quomodo è Thracia in Ægyptum migrent. CAP. I.

QVũ Thraciã grues relinquũt defugiẽdo injurias frigoris, frequentes congregãtur in Hebrum fluuium: lapidéq; pro se quæque deuorat, vt & vnde prãdere possit, habeat, & aduersus incursiones vẽtorũ firmamẽtũ assequatur. Migrant autẽ versus Nilum, hyberni illic

Περὶ τῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ γεράνων. Κεφ. α.

Ὅταν τὰ ἤθη τὰ τῶν Θρᾳκῶν καὶ τοὺς κρυμοὺς ἀπολείπωσι τοὺς Θρᾳκίους αἱ γέρανοι, ἀθροίζονται μὲν ἐς τὸν Ἕβρον· λίθον δ' ἑκάστη καταπιοῦσα, ὡς ἔχειν καὶ δεῖπνον, καὶ πρὸς τὰς ἐμβολὰς τῶν ἀνέμων ἔρμα, ποιοῦνται τοῦ μετοικισμοῦ, καὶ τῆς ἐπὶ τὸν Νεῖλον ὁρμῆς, ἀλέας τε καὶ τῆς χειμερί-

σιω

ωτερ·ίας πόθῳ τῷ ἐ-
ἤδη μελλουσῶν δὲ αὐτῶν
ρεσθαι, καὶ τοῦ πρόσω
χεσθαι, ὁ παλαίτατος γέ-
ρανος περιελθὼν τὴν
πᾶσαν ἀγέλην, καὶ εἰς
ρεὶς, εἶτα μέντοι πεσὼν, ἀ-
φίησι τὴν ψυχὴν ἐν τού-
θεν οὖν οἱ λοιποὶ θάπτουσι
μὲν τὸν νεκρὸν, † φθέγγονται
δὲ εὐθὺ τῆς Αἰγύπτου, τὰ
μήκιστα πελάγη ὑπερκυ-
μένοι τῷ ταρσῷ τῶν πτε-
ρῶν. καὶ οὔτε ὁρμίζονται
που, οὔτε ἀναπαύονται.
σπείροντας δὲ τοὺς Αἰγυ-
πτίους καταλαμβάνουσι,
καὶ τραπέζαν, ὡς ἂν εἴ-
ποις ἄφθονον τὴν ἐν ταῖς
ἀρούραις εὑρόντες, εἶτα
ἄκλητοι ξενίων μεταλαγ-
χάνουσιν

Περὶ ζώων τῶν καλουμένων
πυριγόνων. Κ. β.

Τίκτεσθαι μὲν ἐν ὄρεσι
ζῷα, καὶ ἐν ἀέρι, καὶ θα-
λάττῃ, θαῦμα οὔπω μέγα·

victus & aëris tepidioris desiderio incensæ. Quum verò proximum est, è Thracia vt migrare vltraq; progredi ingrediantur, grus quæ fuerit extremo tempore ætatis affecta, ter vniuersum gregem circumeundo emensa, cadit, supremumq; vitæ diem conficit. quam primò sepultura reliquæ afficiunt, rectà deinde in Ægyptum iter faciunt: neque immensa pelagi spatia alarum remigio transmittentes viquam interquiescunt. Ægyptios autem sementem facientes offendunt, & mensæ, (vt ita dicam) in aruis ciborum redundantia extructæ interueniũt: ac tametsi minus inuitatæ, hospitalis tamen mensæ jure fruuntur.

al. φέρονται.

De Pyrigonis volucribus bestiolis, quæ ex igne & generantur, & in eo viuunt. C. II.

Terra mariq; nasci animalia nihil mirum. nam materia, & nutrimentum, & natura horum

rum causa est. Ex igne verò generatas bestias volucres existere, nuncupatos Pyrigonos, & in eo ipso igne viuere & ali, hucq; & illuc volare, hoc admirabilitatem facit. Illud item admirationem excitat, quũ extra ignem nutricium egrediũtur, & frigidum cælum attingunt, statim exeunt è vita. Quæ autem causa sit, igne vt nascantur, contraq; aëre (tẽperato elemento) extinguantur, aliis dicendum relinquo.

De coitu & visus recuperatione Hirundinum.

CAP. III.

Cæteræ aues in coitu à maribus conscenduntur, vt ferunt: hirundines non item, sed contrariò quàm reliquæ miscentur. Causa cur id faciant, retrusa est atque abdita. Multorum tamen sermone in vulgus peruagatum est, eas sic coire, quòd Tereum regem horreant, ne quando latenter irrepens, nouam

ὕλη γάρ, καὶ τροφή, καὶ φύσις ἡ τούτων αἰτία. ἔγγονα δὲ πυρὸς πτηνὰ εἶναι τοὺς καλουμένους πυριγόνους, καὶ ἐν αὐτῷ βιοῦν, καὶ τεθηλέναι. καὶ δεῦρο καὶ ἐκεῖσε περιπέτεσθαι, τοῦτο ἐκπληκτικόν. καὶ τὸ ἔτι θαῦμα, ὅταν ἔξω τοῦ πυρὸς τοῦ συντρόφου ἐκνεύσωσι. καὶ ἀέρος ψυχροῦ μεταλάβωσιν, ἐνταῦθα δὴ τεθνήκασι. καὶ ἥτις ἡ αἰτία τίκτεσθαι μὲν πυρί, ἀέρι δὲ ἀπόλλυσθαι, πρᾴως λεγέτωσαν ἄλλοι.

Περὶ τῆς τῶν χελιδόνων ὁμιλίας. Κ. γ.

Οἱ μὲν ὄρνιθες οἱ περὶ ἀναβαίνονται, ὡς λόγος· αἱ δὲ χελιδόνες οὔ, ἀλλὰ τούτων γε ἐναντία ἡ μίξις ἐστί. καὶ τὸ αἴτιον οἶδεν ἡ φύσις. λέγει δὲ ὁ πλείων λόγος, ὅτι πεφρίκασι τὸν Τηρέα καὶ δεδοίκασι. μήποτε ἄρα προσερπύσας λάθρᾳ, εἶτα ἐργάσηται

τραγῳδίαν καὶ ᾠδήν. Ἦν δὲ ἄρα καὶ τοῦτο χελιδόνι δῶρον ἐκ τῆς φύσεως, ὥς γε ἐμὲ κρίνειν, τὸ τιμιώτατον· πηρωθεῖσα τὴν ὄψιν περόναις ἐὰν τύχῃ, ἐρρῶσθαι αὖθις. Τί οὖν τὸν Τειρεσίαν ᾄδομεν (καί τοι μὴ ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἅιδου σοφώτατον τῶν ψυχῶν, ὡς Ὅμηρος λέγει).

tragœdiam efficiat. Hirundinibus etiam à natura bonum meo judicio summum tributum est, quòd etsi acu eorũ oculi puncti excæcentur, visum recipiunt. Quid igitur Tiresiam ampliùs admiramur, tametsi non hic sed apud inferos, Homeri testimonio, inter manes sapientissimum?

περὶ τῶν ζῴων καλουμένων ἐφημέρων. Κ. δ.

De animalibus vnum die viuentibus. C. IIII.

Ζῷα ἐφήμερα οὕτω κέκληνται, λαβόντα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ μέτρου τοῦ κατὰ τὸν βίον. τίκτεται μὲν γὰρ ἐν τῷ οἴνῳ, καὶ ἀνοιχθέντος τοῦ σκεύους τοῦτο δὲ ἐξέπτη, καὶ εἶδε τὸ φῶς, καὶ τέθνηκεν. οὐκοῦν παρελθεῖν μὲν αὐτοῖς ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς τὸν βίον· τῶν δὲ ἐν αὐτῷ κακῶν ἐρρύσατο τὴν ταχίστην, μή τέ τι τῶν ἰδίων συμφορῶν ἀχθομένοις, μή τε μὴν τι τῶν ἀλλοτρίων μάρτυσι γεγενημένοις.

Animalia Ephemera idcircò sunt appellata, quod id ætatis viuunt vt vno die cursum vitæ conficiant, ex fæce enim vini (ut creditur) originem trahũt, apertoq; dolio vt in lucem suscepta sunt, è vita excedunt. Nam ingredi quidem in vitam natura illis dedit: malis verò quibus vita referta est, celerrimè liberat, priusquam vel propriam, vel alienam vllam calamitatem sentiant.

De Aspidis morsu & Basilisci veneno. C. V.

Ex Aspidis quidem vulnere * longo tempore quispiam sanus fieri posſit, vel exectionem membri, vel exustionem ignis fortiter patiẽdo, & necessariis medicamentis malum sistendo, ne serpat longiùs. Basiliscus verò etsi magnitudine palmi sit, tamen vel serpentum maxima illius aspectu non longo pòst interuallo, sed jã nunc statim expirationis appulsu torrescit. Et si baculum quem quispiã teneat momorderit, baculi dominus necatur.

vel, olim aliqui sanati sunt, ἰάσατο, Gillius. al. additur ἢ

περὶ ἀσπίδος καὶ ὄφεων τῶν καλουμένων βασιλίσκων. Κεφ. ε.

Δῆχ μέντοι τις καὶ ἀσπίδος ἐν μακρῷ τῷ χρόνῳ πληγὴν + ἰάσατο, ἢ τὸ μέλος περιλαβὼν, ἢ πῦρ ὑπομείνας εὖ μάλα τλημόνως, + ἀναγκαίοις φαρμάκοις τὸ κακὸν, ἵνα μὴ περιστερπύσῃ, στήσας ὁ δείλαιος. Σπιθαμῆ δὲ τοῦ βασιλίσκου τὸ μῆκός ἐστι καὶ μέντοι καὶ θεασάμενος ὁ τῶν ὄφεων μήκιστος αὐτὸν, οὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλλ᾽ ἤδη ἐκ τοῦ τοῦ φυσήματος περιβολῆς αὖος ἐστιν· εἰ δὲ ἄνθρωπος κατέχοι ῥάβδον, εἶτα ταύτην ἐκεῖνος δάκῃ, τέθνηκεν ὁ κύριος τῆς λύγου.

De Delphino Arionis historia delibata: & altera copiosa, de Delphino catulo unà cum puero ab eius parentibus nutrito, quem postea adultus etiam mirificè amauit. C. VI.

Quanto Delphinis in studio musica sit, ex Arione Methymnæo Ægyptij & Lesbij testantur: quantoq; ij-

περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας τε καὶ φιλανθρωπίας. Κ. ς.

Τὴν τῶν δελφίνων φιλομουσίαν, καὶ τὸ τῶν αὐτῶν ἐρωτικὸν, τὸ μὲν ᾄδουσιν Αἰγύπτιοι καὶ μολογοῦσιν αὐτοῖς Λέσβιοι

σι τὸ δὲ τηΐται. τὰ μὲν Α-
ρίονος τοῦ Μηθυμναίου
ἐκεῖνοι· τά γε μὴν ἐν
* Τηΐῳ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς
τοῦ καλοῦ, καὶ τῆς μίξεως αὐ-
τοῦ καὶ τοῦ δελφῖνος, οἱ ἕ-
τεροι. Λέγει δὲ καὶ Βυ-
ζάντιος ἀνὴρ Λεωνίδας
ὄνομα, ἰδεῖν αὐτὸς πα-
ρὰ τὴν Αἰολίδα πλέων,
ἐν τῇ καλουμένῃ Πληρο-
σελήνῳ πόλει δελφῖνα ἠ-
θάδα, καὶ ἐν λιμένι τῷ ἐ-
κείνων οἰκοῦντα καὶ ὥσπερ
οὖν ἰδιοξένοις χρώμενον
τοῖς ἐκεῖθι. καὶ ὅτι γε τοῦ-
το ὁ αὐτὸς λέγει, καὶ πρε-
σβύτιν τινὰ καὶ γέροντα δὲ
συνοικοῦντα αὐτῇ ἐκθρέ-
ψαι τόνδε τὸν τρόφιμον,
δελεάρ τε οἱ προτείνον-
τας καὶ ἄλλα γε ἐφολκά καὶ
μέντοι καὶ ὁμότροφος οἱ
ἦν ὁ τῶν πρεσβυτῶν υἱός. καὶ
ἐπιθηνοῦντο ἄμφω τὸν δελ-
φῖνα, καὶ τὸν παῖδα τὸν σφέ-
τερον καί πως ἐκ τῆς συντροφίας, ἐλαθέτην εἰς ἔ-
ρωτα ἀλλήλων ὑπελθόντες, ὅ τε ἄνθρωπος καὶ
τὸ ζῷον. καὶ τοῦτο τὸ ᾀδόμενον μὲν, καὶ μάλα ὑπέρ-
σεμνον

dem ipſi amatorio af-
fectu flagrent, Teitæ
ex Delphini amore er-
ga eleganti forma pue-
rum prædicant. Leoni-
des autem Byzantius
in vrbe Pleroſeleno
nuncupata, ſe quũ Æo-
lida nauigãdo preter-
ueheretur, Delphinũ
in illius portu vrbis
habitantem, ciuibusq́;
hujus tanquam hoſpi-
tibus ſuis vtentem vi-
diſſe confirmat. Idém-
que aſſert hũc delphi-
num de manu auiculæ
cujuſpiã, ejusq́; mari-
ti educari ſolitum fuiſ-
ſe, plenosq́; inuitamẽ-
tis cibos illi ab eiſdem
ſuppeditatos: neque ta
men puer quum eis eſ-
ſet infans pariter alen-
dus, illum alere deſti-
tiſſe, ſed ambos edu-
caſſe: ex quo conuictu
delphinus puerq́; mu-
tuum inter ſe amorem,
eumq́; vt honeſtiſſimũ
ita celeberrimum con-

forte Τέῳ

ciliarunt. Delphinus i-
taque vrbem, quam di-
xi, veluti patriam suam
flagrãti studio ample-
xabatur, portumq; tã-
quam domum suam a-
manter incolebat: &
suis nutriciis gratiam
educationis sic persol-
uebat, vt quum ætate
grandis factus esset,
deq; manu educantium
cibum capere non ha-
beret necesse, jam lon-
giùs progrediens, ex
prædis quas capiebat
partim sibi ad prandiũ
haberet, partim suis e-
ducatoribus adferret:
quod illi quum sciret,
hoc ceu vectigal liben-
tissimè expectabant.
Hoc vnum erat com-
modum, cui & alterum
accedebat. Nomen si-
militer delphino vt
puero imposuerant.
Puer ex illa viuendi cũ
delphino consuetudi-
ne hanc collegerat fi-
duciam, vt ex crepidi-
ne, locisq; è mari emi-
nẽtibus illum auderet
appellare, facileq; ad
se leni appellatione e-

σεμνὸς αὐτέρως ἐτιμᾶτο
ἐν τοῖς προειρημένοις. ὁ
τοίνυν δελφὶν, ὡς μὲν πα-
τρίδα ἐφίλει τὴν προει-
ρημένην, ὡς δὲ ἴδιον οἶκον
ἠγάπα τὸν λιμένα. καὶ δὴ
τὰ τροφεῖα τοῖς θρεψα-
μένοις ἀπεδίδου. καὶ τοῦτον
ἐκεῖνος ἦν ὁ τρόπος. ὁ
ἐκ νέου τέλειος ὢν, τῆς
ἀπὸ χειρὸς τροφῆς ἐδεῖτο
ἥκιστα· ἤδη γε μὴν καὶ πο-
ρρωτέρω προνέων, καὶ πε-
ρινηχόμενος, καὶ σκοπῶν ἄ-
γρας ἐναλίους τὰ μὲν ἑαυ-
τοῦ δεῖπνον εἶχε, τὰ δὲ τοῖς
οἰκείοις ἀπέφερεν. οἱ δὲ
ᾔδεσαν τοῦτο, καὶ μέντοι καὶ
ἀνέμενον τὴν ἐξ αὐτοῦ
φορὰν ἀσμένως. καὶ μία μὲν
ἦν ἥδε ἡ πρόσοδος ἤδη,
ἐκείνη δὲ ἄλλη. ὄνομα δὲ
καὶ τῷ δελφῖνι, ὡς τῷ
παιδὶ οἱ θρεψάμενοι ἔθεν-
το. καὶ ὁ παῖς τῇ συντρο-
φίᾳ θαρρῶν, τοῦτον αὐτὸν
ἐπί τινος προβλῆτος
στὰς τόπου ἐκάλει, καὶ ἅμα
τῇ κλήσει καὶ ἐκολάκευεν.

ὁ δὲ, εἴτε πρὸς εἰρεσίαν
ἡμιλλᾶτό τινα· εἴτε ἐκυ-
βίστα, τῶν ἄλλων, ὅσοι περὶ
τὸν χῶρον ἐπλανῶντο ἀ-
γελαῖοι, καὶ τὰ σκιρτῶν· εἴ-
τε ἐθήρα, καὶ μάλα ἐπει-
γούσης τῆς γαστρὸς αὐτὸν,
ἐπανῄει, καὶ μάλα γε ὤ-
κιστα, δίκην ἐλαυνομένης
νεὼς πολλῷ τῷ ῥοθίῳ· καὶ
πλησίον τῶν παιδικῶν γε-
νόμενος, συμπαίστης τε
ἦν, καὶ συνεσκίρτα, καὶ
πῆ μὲν τῷ παιδὶ παρε-
νήχετο, πῆ δὲ οἷα προκα-
λούμενος, εἶτα μέντοι εἰς
τὴν ἅμιλλαν τὴν εἰς αὐ-
τὸν τὰ παιδικὰ ὑπῆγε. καὶ
τὸ ἔτι θαῦμα, ἀπέστη καὶ
τῆς προθέσεως ποτὲ, καὶ δὴ
καὶ ὑπενήξατο αὐτῷ, οἷα
νικώμενος ἡδέως δήπου.
Ταῦτα τοίνυν ἐκεκήρυ-
κτο, καὶ τοῖς πλείοσι θέα-
μα ἐδόκει σὺν καὶ τοῖς
ἄλλοις, ὅσα ἡ πόλις ἀγα-
θὰ εἶχε· καὶ τοῖς πρεσβύ-
ταις, καὶ τὸ μειρακίῳ πρό-
σοδος ἦν.

uocaret. Ac ſiue ille cum alicujus nauis remigatione cõtenderet, ſiue cum aliis gregatim errãtibus luderet, & variis in quoſuis aſſultibus geſtiret: ſiue multa etiã fame preſſus venaretur, ad puerũ tamen tanta celeritate redibat, vt vehementi impetu more nauis pleniſſimis velis impulſæ ferretur, atque appropinquãs ad ſuos amores luderet, & adſiliret: nunc circum illum adnans, nunc illum ipſum velut prouocans, ad certamen ſecum amaſium ſuum alliciebat. Et quod magis mireris, vt honore ei cederet, ſeq; vinci in gratiam ipſius ſimularet, ſubmittere ſe illi natando aliquando viſus eſt. Hæc ſuo tempore celebrata, inquit Leonides tum peregrinis admirationi inter cætera vrbis ſpectacula, tum puero ſimul cum parentibus lucro fuiſſe.

De

De sibilo Basilisci omnes serpentes fugante.

CAP. VII.

In Africa mulos vel cæsos, vel siti animo deficientes, Archelaus ait, plerosque mortuos humi jacere projectos: sæpeq; magnam serpentium vim confluere ad eorum cadauera depascenda, easq; Basilisci exaudito sibilo, se statim in cauernas, infráve harenas abdere: illum verò eò profectum, in tranquilla permultæ pacis libertate prādere Postea verò quàm pransus sit, sibilo repetito, latitātibus serpentibus significare, se jam prāsum ex cadaueribus abire, & quod superest cibi ipsis relinquere.

Περὶ τοῦ συρίγματος τοῦ κατὰ τὸν βασιλίσκον. Κ. ζ.

Ἐν Λιβύῃ ἡμιόνους πινὰς ἢ τετρωμένους, Ἀρχέλαος λέγει, εἴτε ἀπειπόντας ὑπὸ δίψους, ἐρρίφθαι νεκροὺς πολλούς. πολλάκις δὲ ὄφεων ἐπιρρευσάντων φῦλον πάμπολυ τῶν κρεῶν ἐσθίειν· ἐπὰν δὲ βασιλίσκου συρίγματος ἀκούσῃ, τὰ μὲν ὑπὸ τοῖς ἰλεοῖς καὶ τῇ ψάμμῳ ἀφανίζεσθαι τὴν ταχίστην, καὶ ἑαυτὰ ἀποκρύπτεσθαι· τὸν δὲ ἐλθόντα κατὰ πολλὴν τὴν εἰρήνην δειπνεῖν· εἶτα αὖθις ἐπισυρίζειν, καὶ ἀπαλλάττεσθαι. τοὺς δὲ ἡμιόνους καὶ τὸ δεῖπνον τὸ ἐξ αὐτῶν σημαίνεσθαι τὸ ἐντεῦθεν † τὸ σὺν λόγου τοῦτο ἄσπροις.

forte, τὸ ἐντεῦθεν ἀπολείπεσθαι τοῖς ἄλλοις.

De Piscatorum Euboicorum communione prædacum Delphinis.

CAP. VIII.

Euboicorum hominum sermone huc narratio quædam perlata est: illorum piscatores pariter æqualiterq; cū

Περὶ τῆς τῶν Εὐβοέων πρὸς τοὺς δελφῖνας ἰσομοιρίας. Κ. η.

Λέγει φασὶν Εὐβοέων δεῦρο φοιτῶντες, τοὺς ἁλιέας τοὺς ἐκεῖσε τοῖς δελφῖσι τοῖς ἐκεῖθι ἰσομοιρίαν τῆς θήρας ἀπονέμειν.

καὶ ἀκούω τὴν ἄγραν ποι-
αύτην. γαλήνην εἶναι
χρή· καὶ εἰ ταῦτα οὕτως
ἔχοι, τὰς πρῴρας τῶν ἀκατί-
ων κοίλας τινὰς ἐξαρτῶ-
σιν ἐσχαρίδας πυρὸς ἐ-
νακμάζοντος. καὶ εἰσι
διαφανεῖς ὡς στέγειν καὶ
τὸ πῦρ, καὶ μὴ κρύπτειν
τὸ φῶς· ἰπνοὺς καλοῦσιν
αὐτὰς οἱ τοίνυν ἰχθύες δε-
δίασι τὴν αὐγὴν, καὶ τὴν
λαμπηδόνα δυσωποῦνται.
καὶ οἱ μὲν οὐκ εἰδότες ὅ,
τι † ἐστὶ τὸ ὁρώμενον πλη-
σιάζουσι, μαθεῖν βουλό-
μενοι τοῦ φοβοῦντος σφᾶς
τὴν αἰτίαν. εἶτα ἐκπλα-
γέντες, ἢ πρός τινι πέτρᾳ
ἡσυχάζουσιν ἀθρόοι παλ-
λόμενοι τῷ δέει, ἢ εἰς τὴν
ἠϊόνα ἐκπίπτουσιν ὠθού-
μενοι, καὶ ἐοίκασι τοῖς ἐμ-
βεβροντημένοις. οὕτω γε
μὴν διακειμένοις ῥᾷστόν
ἐστιν ἤδη καὶ τριαίνῃ πα-
τάξαι. Ἐπειδὰν οὖν θεά-
σωνται οἱ δελφῖνες τοὺς
ἁλιέας τὸ πῦρ ἐξάψαν-

delphinis pisceis quos
ceperint communica-
re Audio ad hujusmo-
di piscatum tempesta-
tum quiete opus esse:
id quod si accederit, tũ
de prora laternas quas-
dam piscatores suspen-
dunt, quæ etsi intra se
ignem habeant, sic ta-
men lumen transmit-
tunt, vt ignis quidem
obtegatur, lucem verò
transluceat. pisces splẽ-
dorem timent, ac lucẽ
velut reuerentes suspi-
ciunt. quare insidiarum
ignoratione obstupe-
scentes, quid sibi velit
quod vident cognitu-
ri, vt causam tanti sui
timoris intelligãt, ap-
propinquare aggre-
diũtur. Deinde perter-
riti, aut ad saxum ali-
quod manent frequen-
tes cũ tremore & me-
tu, aut ad littus impul-
si exiliunt: sic obstupe-
facti, vt de cælo tacti
esse videantur, facileq;
jam sit tridente percu-
tere. Delphini quum
ignem à piscatoribus
incendi animaduertũt

al. βεβλη-
ται.

seip.

ſeipſos ſtatim ad ſubſi-
dium iis ferendum cõ-
parant & illi quidem
ſenſim ac pedetentim
remigant: ij verò for-
midine exteriores im-
pellunt piſces, eorúm-
que effugia reprimunt,
ne quà elabi queant.
Ex delphinorum igi-
tur natatu, & piſcato-
rũ remigatione vndi-
que in anguſtias com-
pulſi: quòd ſentiunt ſi-
bi nullum ex tantis an-
guſtiis exitum patere,
idcircò ſtant & ma-
nent: vnde efficitur, vt
eorum magnus nume-
rus capiatur. At tum
delphini, velut repetẽ-
tes communis laboris
remunerationem ſibi
debitam ex illa piſca-
tione, procedunt. qui-
bus prædæ auxiliatori-
bus bona fide & grato
animo piſcatores par-
te ad eos pertinẽte ce-
dunt. ſic enim perſua-
ſum his habetur, qui
in re maritima verſan-
tur, rurſus ad piſcan-
dum etiam ſi minus
inuitentur, adiutores fore: ſin autem piſcatores

τας, ἑαυτοὺς εὐτρεπίζου-
σιν. καὶ οἱ μὲν, ἠρέμα ὑ-
περέτlουσιν· οἱ δὲ δελφῖνες,
τοὺς ἐξωτέρω τῶν ἰχθύων
φοβοῦντες ὠθοῦσιν. καὶ τοῦ
διαδιδράσκειν ἀναστέλ-
λουσιν· οὐκοῦν ἐκεῖνοι πιεζό-
μενοι πανταχόθεν, καὶ τρό-
πον τινὰ κεκυκλωμένοι,
ἔκ τε τῆς τούτων εἰρεσίας,
καὶ τῆς νήξεως τῆς ἐκείνων,
συνιᾶσιν ἄφυκτα εἶναι
σφίσι, καὶ περιμένουσι,
καὶ ἁλίσκονται πάμπο-
λύ τι χρῆμα. καὶ οἱ δελ-
φῖνες παρίασιν, ὡς ἀπαι-
τοῦντες τοῦ κοινοῦ πόνου ἐ-
πικαρπίαν, τὴν ὀφειλο-
μένην σφίσιν ἐκ τῆς νο-
μῆς. καὶ οἵ γε ἁλιεῖς πι-
στῶς καὶ εὐγνωμόνως ἀφί-
στανται τοῖς συνθήροις τοῦ
δικαίου μέρους, εἰ βούλονται
καὶ πάλιν σφίσι συμμά-
χους ἀκλήτους παρεῖναι,
καὶ ἀπροφασίστους. πιστεύ-
ουσι γὰρ οἱ ἐκεῖ θαλατlουρ-
γοὶ, ὅτι παραβάντες ἕ-

...σι ἐχθροὺς, οὓς εἶχον ...πρότερον φίλους.

Περὶ τῆς τῶν ἐλάφων πρὸς τοὺς ὄφεις διαφορᾶς. Κ. θ.

Ἔλαφος ὄφιν νικᾷ, κατά τινα φύσεως δωρεὰν θαυμαστήν· καὶ ἐὰν αὐτὸν διαλάθοι ἐν τῷ φωλεῷ ὢν ἔχθιστος ἀλλὰ προσερείσας τῇ κατατροπῇ τοῦ δόμου τοὺς ἑαυτοῦ μυκτῆρας βιαιότατα εἰσπνεῖ, καὶ ἕλκει ὡς ἴυγγι τῷ πνεύματι, καὶ ἄκοντα προάγει, καὶ προκύπτοντα αὐτὸν ἐσθίειν ἄρχεται. καὶ μάλιστά γε διὰ χειμῶνος δρᾷ τοῦτο. Ἤδη μέντοι καὶ κέρας ἐλάφου τις ξέσας, εἶτα τὸ ξέσμα ἐς πῦρ ἐνέβαλε, καὶ ὁ καπνὸς ἀνιὼν διώκει τοὺς ὄφεις πανταχόθεν, μηδὲ τὴν ὀσμὴν ὑπομένοντας.

Πῶς αἱ ἵπποι ὑπὸ τῶν ὄνων ἀναβαίνονται. Κ. ι.

prædam cum his communicare omiserint, hosteis futuros, quos antè amicos habuerant.

Quomodo Ceruus serpentem spiritus sui attractione latibulo extractum deuoret: quodq. scobis etiam de cornu cerui suffitus serpentes abigat. CAP. IX.

Mirifico quodam munere naturæ ceruus serpentem vincit. neque enim ipsum, tametsi hostis in latebrā abditus, effugere potest. Etenim ille naribus suis in serpentis cauernam incumbens, vehementissimè inspirat: & spiritu suo quasi amatorio quodam alliciens extrahit, inuitumq; profert, ac nimirum procliuantem foras illam mandere ingreditur. Quod hyeme facere maximè solet. Si quis etiam cerui cornua in scobem atterat, posteaq; in ignem conijciat, fumus inde nascēs vndique serpētes, ne illius quidem nidorem sustinentes, fugat.

Quemadmodum Asini equas ineant. CAP. X.

Inter cæteras animantes equus magno elatoq; animo eſt. Enimuerò magnitudo & celeritas ipſa ceruicísque eminentia, & crurum facilis contractio, facilisq; porrectio, & vngularum ſonitus inducunt, cùm vt audaciùs is exultet & geſtiat, inſolentiusq; efferatur: tum maximè comata equa mollicie, & inſolentia diffluens ſuperbit, eamq; ob rem ab aſinis ſe iniri indigniſſimè fert, vt maximo viciſſim gaudio compleatur, quū equo tanquam nuptiis ſociatur, ob idq; ipſum ſe plurimi eſſe arbitratur: cujuſmodi affectus gnari, qui ſibi mulos gignivolunt, equæ jubam temerè & ſine artificio tondent: poſteáque aſinos admittunt ea verò tum mariti ignobilitatē, cujus priùs pudebat, & contra quē antè reſiſtebat, facillimè patitur. atque ejus rei Sophocles quoq; meminiſſe videtur.

Ἐστι μὲν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὁ ἵππος γαῦρον. καὶ γὰρ καὶ τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τάχος αὐτὸν, καὶ τοῦ αὐχένος τὸ ὑψηλὸν, καὶ ἡ τῶν σκελῶν ὑγρότης, καὶ ἡ τῶν ὁπλῶν κροῦσις, πάντα εἰς φρύαγμα καὶ τῦφον αἴρει· μάλιστα δὲ κομῶσα ἵππος ἀβροτάτη τέ ἐστι, καὶ θρυπτικωτάτη. ἀτιμάζει γοῦν ἀναβλῶσι τοὺς ὄνους αὐτῆς· ἵππῳ δὲ γαμουμένη ἥδεται, καὶ ἑαυτὴν ἀξιοῖ τῶν μεγίστων. ὅπερ οὖν συνειδότες οἱ βουλόμενοι ἡμιόνους σφίσι γενέσθαι, † ἀποθραύσαντες τῆς ἵππου τὴν χαίτην εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν, εἶτα μέντοι τοὺς ὄνους ἐπάγουσιν. ἡ δὲ ὑπομένει τὸν ἄδοξον ἤδη γαμέτην, πρότερον αἰδουμένη. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἔοικε μεμνῆσθαι τοῦ πάθους.

al. ἀποτρίσαντες.

Περὶ τῶν ἐλεφάντων εὐμουσίας τε καὶ εὐπειθείας. Κ ια.

De Elephantorum obedientia, docilitate, & muſica

Περὶ μὲν τῆς τῶν ἐλεφάντων σοφίας εἶπον ἄλλα ἀλλαχόθι. καὶ μέντοι περὶ τῆς θήρας αὐτῶν, καὶ ταῦτα εἶπον, ὀλίγα ἐκ πολλῶν ἃ ἔφρασαν ἄλλοι. τὰ δὲ νῦν ἔχον ἔθηκα ἐρεῖν περί τε εὐμουσίας αὐτῶν καὶ εὐπειθείας, καὶ τῆς ἐς τὰ μαθήματα εὐκολίας, χαλεπὰ ὅμως ὄντα καὶ ἀνθρώπῳ τυχεῖν αὐτῶν, μή τι γοῦν τοσούτῳ θηρίῳ, καὶ οὕτω τέως ἀγριωτάτῳ συγγενέσθαι. Χορείαν γὰρ καὶ ὀρχηστικὴν καὶ βαίνειν πρὸς ῥυθμὸν, καὶ αὐλουμένους ἀκούειν, καὶ συνιέναι ἤχων διαφορὰς, ἢ βραδύνειν ἐνδιδόντων, ἢ ταχύνειν παρορμώντων, μαθὼν οἶδεν ἐλέφας, καὶ ἀκριβοῖ, καὶ οὐ σφάλλεται. οὕτως ἄρα ἡ φύσις μεγέθει μὲν αὐτὸν μέγιστον εἰργάσατο, μαθήσει δὲ πρᾳότατον ἀπέφηνε.

ſtudio. CAP. XI.

De Elephantorum ſolertia, item de venatione ipſorum, pauca è multis quæ alij protulere, dicta nobis ſunt alibi. Nunc verò de ſtudio quo in muſicam feruntur diſſerere propoſui: deq; obtemperatione eorum, & ingenij facilitate ad eas diſciplinas aſſequendas, quæ ad diſcendum difficiles ſunt vel homini ipſi, nedum tã ingenti feræ, & quæ aliâs tantopere animo agreſti eſt, duroq; aduerſus omnem pertractationem. Enimuerò ad numerũ ſaltare, tibiæ auditione demulceri, curſum tardare ad ſoni tarditatem, ſeq; remittere ad remiſſionem tibiæ: rurſus quum acutè ſonans impellit, feſtinare, diſcere aſſequi perfectè elephantus ſolitus eſt. Neque verò natura modò illum ſumma ex omnibus animalibus magnitudine ornauit, ſed & diſciplna manſuetum, & tractabilem edidit.

dit. Quòd si insignem illam, quam discendo obediendóque præstat hæc bellua, facilitatem apud remotas gentes, Indos, Æthiopes aut Afros, describerem, fortè alicui fabulam texere, & super ejus natura famæ mendacia proferre videri possem: id quod hominem philosophum, ac veritatis ex animo studiosum neutiquã deceret. Quãobrem mea tantùm spectacula, & quæ Romæ gesta priùs alij quoque in literas retulerunt, exponam pauca è multis, quæ tamen non exiguam animantium naturæ commendationem afferant. Elephanto sanè ad morum mansuetudinem & facilitatem erudito, nihil mitius, nihil ad id quod volumus obtemperantius est. Sed primò ea quæ tempore etiam (cui suus debetur honor) priore gesta sunt, referam. Quũ Tiberij Cæsaris nepos Germanicus gladiato-

καὶ εὐάγωγον. εἰ μὲν οὖν ἔμελλον τὴν ἐν Ἰνδοῖς αὐτῶν εὐπείθειαν καὶ εὐμάθειαν, ἢ τὴν ἐν Αἰθιοπίᾳ, ἢ τὴν ἐν Λιβύῃ γράφειν, ἴσως ἄν τῳ καὶ μῦθον ἐδόκουν τινὰ συμπλάσας κομπάζειν, εἶτα ὅτι φήμη τοῦ θηρίου τῆς φύσεως καταψεύδεσθαι, ὅπερ ἐχρῆν δρᾶν φιλοσοφοῦντα ἄνδρα ἥκιστα, καὶ ἀληθείας ἐραστὴν διάπυρον. ἃ δὲ αὐτὸς εἶδον, καὶ ἅτινα πρότερον ἐν τῇ Ῥώμῃ πραχθέντα ἀνέγραψαν οἱ ἄλλοι, προελόμενος εἰπεῖν, ἐπιδραμὼν ὀλίγα ἐκ πολλῶν, οὐχ ἥκιστα καὶ ἐντεῦθεν ἀποδείκνυς τὴν τῶν ζώων ἰδιότητα. Ἡμερωθεὶς ἐλέφας πρᾳότατόν ἐστι, καὶ ἄγεται ῥᾷστα εἰς ὅ, τις θέλει. καὶ τά γε πρεσβύτατα, τιμῶν τὸν χρόνον, ἐρῶ πρότερον. θέας ἐπετέλει Ῥωμαίοις ὁ Γερμανικὸς ὁ Καῖσαρ· εἴη δ' ἂν ἀδελ-

rum

φιδοῦς Τιβερίῳ οὗτος. ὄ-
κοῦν ἐγγενόντων μὲν, καὶ ἀῤῥέ-
νες ἐν τῇ Ῥώμῃ τέλειοι
πλείους, καὶ θήλειαι. εἶτα
ἐξ αὐτῶν ἐτέχθησαν αὐ-
θιγενεῖς. καὶ ὅτε τὰ κῶλα
ὑπήρξαντο πήγνυσθαι, σο-
φὸς ἀνὴρ ὁμιλεῖν τοιού-
τοις θηρίοις ἐπαίδευσεν
αὐτοὺς δαιμονίᾳ τινὶ καὶ
ἐκπληκτικῇ διδασκαλίᾳ
† μεταχειρισάμενος. προ-
σῆγε δὲ αὐτοὺς ἄρα ἡσυχῇ
τινί γε προστίω, καὶ πρά-
ως τοῖς διδάγμασι δε-
λέατα ἄττα ἐπάγων, καὶ
τροφὰς ἡδίστας καὶ πεποι-
κιλμένας εἰς τὸ ἀγωγόν τε
καὶ ἐφολκόν. ὡς εἴ τι μὲν ἦν
ἀγριότητος, τοῦτο ἐκβα-
λεῖν, ἐπαυτομολῆσαι δὲ
πρὸς τὸ ἥμερον. καὶ ἄλλως
γέ πως ἀνθρώπειον. καὶ ἦν
γε τὰ μαθήματα, καὶ αὐ-
λῶν ἀκούοντας μὴ ἐκμαί-
νεσθαι, καὶ τυμπάνων ἀρά-
βου κροτοῦντος μὴ ταράτ-
τεσθαι, καὶ κηλεῖσθαι σύριγγι.
φέρειν δὲ καὶ ἤχους ἐμμελεῖς

rum spectaculum edi-
dit, plures jam grandes
vtriusque sexus, ele-
phanti Romæ erant, è
quibus alij plerique
generati extiterũt: quo
rum artus interea dum
committebantur, &
confirmabantur, &
membra infirma con-
glutinabantur, peritus
vir ad pertractandos
eorum sensus animos-
que, mirabili quodam
disciplinæ genere eos
erudiebat. Primùm e-
nim eos maxima leni-
tudine & mollitudine,
cibos nimirum illece-
bris & varietate suauiũ
inuitamẽtorum refer-
tos indulgens, ad di-
sciplinam informabat:
vt si quid esset agreste,
expelleret, ex feritate
ad mansuetudinem, &
quasi ad humanitatem
quandam transforma-
ret: sicq; eis modera-
batur, vt feritate expul
sa, disciplinis & musi-
cæ studio operam da-
rent, tibiarum tympa-
norumq; sono nihil
exterrerentur, fistulis

al. χειροσά-
μενος.

oblectarentur: pedum ingredientium strepitum cantumq; miscellaneum ferrent. eos præterea exercebat ad non formidandam hominum multitudinem. Illa verò virilis disciplina accedebat, non ad grauem plagarum ictū excandescere, coactos membrum aliquod conciunè & ad saltandum flectere, nō iracundè (quum essent maximo robore præditi) incitari. Quis hoc non egregiæ & generosæ indolis argumentum dixerit, belluam hominis disciplinæ & imperio, non aduersam nec immorigeram se præbere? Quum igitur magister elephantorum spectaculum ederet, ij tempore suo specimen dederunt, se rectè institutos esse, illumq; in seipsis erudiendis non operam perdidisse ostenderūt. nam duodecim numero theatrum ingressi,

καὶ ποδῶν ἐμβαινόντων ψόφον, καὶ ᾠδῶν συμμιγῆ. ἐξεπονήθησαν δὲ καὶ ἀνθρώπων πλῆθος μὴ δεδιέναι. ἦν δὲ καὶ ἐκεῖνα διδάγματα ἀνδρικά, πρὸς τὴν τῆς πληγῆς καταφορὰν μὴ θυμοῦσθαι. μηδὲ μὴν ἀναγκαζομένους λυγίζειν τι τῶν μελῶν καὶ κάμπτειν ὀρχηστικῶς τε, καὶ χορικῶς· εἶτα εἰς θυμὸν ἐξάπτεσθαι, καὶ ταῦτα ῥώμης τε καὶ ἀλκῆς εὖ ἥκοντας. Φύσει μὲν οὖν τοῦτο πλεονέκτημα ἤδη, καὶ μάλα γεννικόν, μὴ ἔχειν ἀτάκτως, μηδ' ἀπειθῶς πρὸς παιδεύματα ἀνθρώπικά. Ἐπεὶ δὲ ἀπέφηνεν αὐτοὺς ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος καὶ μάλα γε σοφούς, καὶ ἠκρίβουν τὰ ἐκ τῆς παιδεύσεως, οὐκ ἐψεύσαντο τῆς διδασκαλίας τὸν πόνον φασίν, ἔνθα ἐπιδείξασθαι τὰ παιδεύματα αὐτοὺς ἡ χρεία σὺν τῷ καιρῷ παρεκάλει· δώδεκα μὲν γὰρ τὸν

ἀριθμὸν, ὅσδε ὁ χορὸς ἦσαν. παρῆλθόν γε μὴν ἐντεῦθεν τοῦ θεάτρου καὶ ἐκεῖθεν νεμηθέντες, καὶ ἐστήσαν ἁβρὰ μὲν βαίνοντες, θρυπτικῶς δὲ τὸ σῶμα πᾶν διαχέοντες. καὶ ἠμπείχοντο χορευτικὰς στολὰς καὶ ἀνθινάς. καὶ τοῦ γε χορολέκτου τῇ φωνῇ μόνον ὑποσημήναντος, οἱ δὲ ἐπὶ στοῖχον ᾔεσαν φασιν, εἰ τοῦτο ἐκέλευσεν ὁ διδάξας. εἶτ' αὖ πάλιν περιήρχοντο εἰς κύκλον ὑποσημήναντος ἰέναι τοῦ τι... καὶ εἰ ἐξελίττειν ἔδει, ἔπραττον αὐτό. καὶ ἄνθη μέντοι ῥιπτοῦντες, ἐκόσμουν τὸ δάπεδον οἵδε, μέτρῳ καὶ φειδοῖ δρῶντες. αὐτίκα δὲ ἐπεκτύπουν τοῖς ποσὶ, χορεῖόν τι καὶ συμμελὲς ὁμορρυθμοῦντες οἱ αὐτοί. Δάμωνα μὲν οὖν καὶ * Σπίνθαρον καὶ Ἀριστόξενον, καὶ Ξενόφιλον, καὶ Φιλόξενον, καὶ ἄλλους ἐπαΐειν μουσικῆς κάλλιστα, καὶ ἐν ὀλίγοις ἐξετάζεσθαι τήνδε τὴν σο-

composito gradu incedebant, in diuersas theatri partes diuisi, ac molliter ingredientes toto corpore diffluebant, miro ornatu, nimirum stolis saltatoriis & floridis induti, solaq; magistri significatione vocis ordinatim instructi, vt ferũt, gradiebantur. Ac verò rursus, si illis hoc imperaretur, in orbem saltabant: eundemq; orbem ad imperantis vocem denuo soluebãt & explicabant: Atque nunc flores pauimentum ornabant spargẽtes, idq; parcè & modestè: nunc pedibus terram pulsantes concinnam & moderatam saltationem vna consensione obibant. Damonem igitur, & Epentharum, & Aristoxenum, & Xenophilũ, & Philoxenũ, ac alios plerosque pulcherrimè musica eruditos inter paucos hujus peritos

* al. Σπίνθαρον.

existimatos fuisse, mirificum quidem, at non certè incredibile, neq; ratione alienum fuit, quum homines essent rationis participes, valuisse vi intelligendi, ac ratiocinandi. At verò animal rationis expers numeros & cantū percipere, formam & ornatum tenere, non à saltandi moderata elegantia aberrare, quæ didicerit repetere posse, hoc naturæ donum est, simúlq; vis quędam admodum singularis. Illa verò vel ad ridiculè insaniendum præ admiratione spectatorē inducere possint, in theatri harena humiles lecticas spectare & eis impositos lectos, eósque vario stragulo textili & magnificis operibus picto opertos, copiosæ alicuius & vetustæ familiæ testimonium: lauta item pocula, & argenteas crateras, aureasq; permulta aqua repletas, mensasq; magnificas è thya

φίαν, θαυμαστὸν μὲν, ἄπιστον δὲ καὶ παράλογον οὐδαμῶς. τὸ δὲ αἴτιον, ἄνθρωπός ἐστι ζῶον λογικὸν, καὶ νοῦ καὶ λογισμοῦ χωρητικόν. ζῶον δὲ ἀσύνετον συνιέναι καὶ ῥυθμοῦ καὶ μέλους, καὶ φυλάττειν σχῆμα, καὶ ἐμμέλειαν μὴ παρατρέπειν, καὶ ἀποπληροῦν τῶν διδαχθέντων τὴν ἀπαίτησιν, φύσεως δῶρα ταῦτα ἅμα, καὶ ἰδιότης καθ᾽ ἕκαστον ἐκπληκτική. Τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐκμῆναι τὸν θεατὴν ἱκανά. χαμαιζήλων κλινῶν ὡς στιβάδες ἐν τῇ ψάμμῳ τοῦ θεάτρου τεθεῖσαι, εἶτα ἐδέξαντο † τυλία· καὶ ἐπὶ τούτοις στρωμνὴν ποικίλην καὶ οἰκίας μέγα εὐδαίμονος καὶ παλαιοπλούτου σαφῶς μαρτύρια. καὶ κυλίκια ἦν πολυτελῆ παρακείμενα, καὶ κρατῆρες χρυσοῖ καὶ ἀργυροῖ, καὶ ἐν αὐτοῖς ὕδωρ πάμπολυ, καὶ τράπεζαί τε

παρ

τύλιον, fortè diminutiuū à τύλη an lectus tomento fartus?

παρέκειτο θύϊνον τε καὶ ἐλέφαντος, εὖ μάλα σοβαραί, καὶ ἦν ἐπ᾽ αὐτῶν κρέα καὶ ἄρτοι, παμβόρων ἐμπλῆσαι ζώων γαστέρας ἱκανὰ ταῦτα. ἐπεὶ δὲ τῆς παρασκευῆς ἔκπλεά τε καὶ ἀμφιλαφῆ ἦν, παρῆλθον οἱ δαιτυμόνες· ἓξ μὲν ἄρρενες, ἰσάριθμοι δὲ αἱ θήλειαι αὐτοῖς. καὶ οἱ μὲν ἐλέφαντες, ἀρρενωπὸν στολὴν εἶχον· αἱ δὲ, θήλειαν. καὶ κατεκλίνθησαν σὺν κόσμῳ, συνδιατεθέντες ἄρρην τε καὶ θῆλυ. καὶ ὑποσημήναντος, τὰς προβοσκίδας ὡς χεῖρας κεκολασμένας προὔτεινον, καὶ ἐσιτοῦντο εὖ μάλα σωφρόνως. καὶ οὔτε τις αὐτῶν ἔδοξεν ἀδηφάγος, οὔτε μὴν προτενθής τις, ἢ τῆς μοίρας τῆς μείζονος ἁρπακτικὸς, ὡς ὁ Πέρσης ὁ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι τῷ χρυσῷ. ἐπεὶ δὲ πίνειν ἔδει, ἑκάστῳ κρατὴρ παρετέθη, καὶ ἀρυτόμενοι ταῖς προβοσκίσι τὸ ποτὸν, ἔπινον κεκοσμημένως. εἶτα ἀ-

& ebore, perquam superbas, tanto pane & carnibus extructas, vt vel edacissimorũ animalium ventrem implere potuissent. Omnibus ita abundè apparatis, conuiuæ intromissi sunt elephanti. mares sex virili veste induti. totidemq; fœminæ, stola muliebri ornatæ, decorè epulis accubuere. tum signo percepto, in mensam promuscides tanquam manus modestas porrexerunt, summaq; cũ moderatione epulati sunt: neque ex ipsis quispiam visus est vorax, neque vel delicatioris vel maioris partis auidior, vt Persa ille apud aureũ illũ Xenophontem. Quum esset bibendum, vnicuiq; cratera exhibebatur. & hi quidem promuscidibus potionem haurientes, modaratè bibebant: deinde circum-

ſtantes leuiter & feſtiuè ſine contumelia aſpergebãt. Non pauca ejuſmodi de ingenio & natura propria horum animalium, admirabilia alij ſcripſerant. Ego rectè & ordine in tabula quadam latinas literas vidi Elephantũ ſcribere: verũtamen docentis manus ſubijciebatur ad literarum figuram & lineamentum inſtituens animal: quumq; elephantus ſcriberet, ejus oculos immotos, & dejectos eſſe perſpexi, vt grammaticum quẽdam dixiſſes.

περιρραίνον σὺν παιδιᾷ καὶ οὐχ ὕβρει. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα † ἀπέγραψαν τοιαῦτα τῆς ἰδιότητος τῶνδε τῶν ζῴων σοφὰ καὶ ἐκπληκτικά. Ἐγὼ δὲ εἶδον καὶ γράμματα γράφοντα ἐπὶ πίνακος Ῥωμαῖα ἀστραβῶς τῇ προβοσκίδι καὶ ἀτρέπτως. πλὴν ἐπέκειτο χεὶρ τοῦ διδάξαντος, εἰς τὴν τῶν γραμμάτων παιδαγωγοῦσα περιγραφήν, ἔστ᾽ αὖ ἀπογράψαι τὸ ζῷον. ὁ δὲ ἀτενὲς ἑώρα κάτω. πεπαιδευμένους εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ζῴου, καὶ γραμματικοὺς εἴποις ἄν.

al. ἀπογράψαντο

De Leporis ſomno, ætatis indicijs, & fæcunditate. CAP. XII.

Quædam propria lepori à natura ingenerata ſunt. Palpebris patentibus ſomnum capit. Ejus annos indicãt foramina quædam. nã quot ſunt illi corporis cauernæ (ad excremẽta) totidem annos ætatis agit. Vno & eodem tempore quædam in vtero inchoata & imperfecta fert, alia parturit, alia

περὶ λαγωῶν ἰδιότητος. Κ. ιβ.

Ἔχει μέν τοι καὶ ὁ λαγὼς συμφυεῖς ἰδιότητας. ἐκπεπταμένοις μὲν γὰρ τοῖς βλεφάροις καθεύδει. κατηγορεῖ δὲ αὐτοῦ τὰ ἔτη, τρώγλας τινὰς ὑπορύγων. φέρει δὲ καὶ ἐν τῇ νηδύϊ τὰ μὲν ἡμιτελῆ, τὰ δὲ

δίνει, τὰ δὲ ἤδη οἱ τέτε-
κται.

Περὶ τοῦ τῶν κητῶν ἡγε-
μόνος. Κεφ. ιγ.

Τὰ κήτη τὰ μεγάλα ὀλίγου πάντα ἄνευ κυνῶν, δεῖται τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκείνου ἄγεται. ἔστι δὲ ἰχθὺς ὁ μακρὸς καὶ λεπτός, τὴν κεφαλὴν προμήκης· στενὸν αὐτῷ τὸ οὐραῖον συμπέφυκεν, ὥς οἱ τούτων λέγουσι σοφοί. εἴτε δὲ αὐτὸν ἐκεῖνον παρέδωκε τῷ κήτει ἡ φύσις ἑκάστῳ, εἴτε φιλίᾳ αὐτῷ ἑκὼν πρόσεισιν, οὐκ οἶδα· φύσεως δὲ ἀνάγκην εἶναι τὸ συμβαλλόμενον, μᾶλλον πεπίστευκα. νήχεται γὰρ οὐδὲ ὁ ἰχθὺς οὐδέποτε αὐτοῦ, πρόεισι δὲ τῆς τοῦ κήτους κεφαλῆς, καὶ ἡγεμών ἐστιν αὐτοῦ, καὶ ὡς εἰπεῖν οἴαξ. προορᾷ γοῦν ἐκεῖνος τὰ πάντα, καὶ προαισθάνεται τῷ αὐτῷ, καὶ προδιδάσκει ἕκαστα τῇ οὐρᾷ τῇ ἄκρᾳ, καὶ παρέψαυσε τούτῳ, καὶ ἔοικε συνθ-

modò peperit.

De pisce duce cetacei generis. C. XIII.

Omne ferrè cetaceũ genus præter canes, duce ad sibi moderandũ eget, illiusq; oculis ducibus ad videndum vtitur. Is autem dux est, quemadmodum harũ rerum periti testantur, longus piscis, colore albo, capite prælongo, angusta cauda. Húnc ne ducem vnicuique cetaceo natura dederit, an amicitia quadam is adductus, cetum vltro antegrediatur, haud scio planè: sed id tamen factum naturæ vi potiùs arbitrarer. nam hic separatim nunquam ab illo nauigat, sed ante hujus caput antecedẽs, ipsius dux existit, ac veluti clauus. etenim cũcta illi & prouidet, & præsentit, caudæq; extremo præmonstrat singula: hac parte cetum contingit, & mo-

fortè μακρός.

net. ſic horribilia formidoloſáque inhibet, ſic cibaria conciliat, inſidiasq; â piſcatoribus poſitas ſigno quodam ſuo oſtendit: atq; quem locum propter magnitudinem ipſum adire nô oportebat, pręſignificat: nequando latenti alicui alliſus petræ aut infixus, funditus pereat. Quod mirũ videri debet, minimam beſtiam maximo animali vitæ cauſam afferre. Videtur autem quũ bellua huiusmodi ad pinguitudinem peruenit, ampliùs nec videre nec audire poſſe, carnium mole & vidẽdi & audiendi viam intercludente, & obſtruẽ te horum ſenſuum meatus. Nunquam autem certus ſine hoc duce apparet. nam ſi is quo ad neceſſaria vtitur perierit, illi quoque pereundum eſt.

τοὺς τόπους.

forte τοῦ κήτους ἔρημον:

De Chamæleonte colores ſuos mutante. C. XIIII.

Chamælcon animal non vno atque eodem col

σύνθημα. καὶ τῶν μὲν φοβερῶν ἀνέστειλεν, ἐπί γε μὴν τὰ θρέψοντα προάγει καὶ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν ἐπιβουλὴν διδάσκει σημείῳ τινὶ ἀτεκμάρτῳ, ᾧ καὶ τῶν τόπων ὧν οὐ χρὴ τοσοῦτον θηρίον ἐπιβῆναι, προμηνύει. ἵνα μήποτε ἄρδην εἰς ἕρμα περιχεθὲν ἀπόληται. Η τοίνυν τοῦ βίου ὑπόθεσις τῷ μεγίστῳ, τὸ βραχιστόν ἐστιν. ἔοικε δὲ καταπιανθὲν τὸ ζῷον μήτε ὁρᾶν ἔτι, μήτε ἀκούειν. εἶναι δὲ περιβλήματα καὶ τῆς ὄψεως, καὶ τῆς ἀκοῆς τῶν σαρκῶν τὸν ὄγκον. οὐχ ὁρᾶται δὲ τοῦ κήτους ἔρημος· ἀλλ' ἀνάγκη τοῦ πάντων αὐτῷ τῶν προειρημένων αἰτίου, περιαπολωλότος, καὶ ἐκεῖνος ἀπολέσθαι.

περὶ χαμαιλέοντος. Κ. ιδ.

Χαμαιλέων τὸ ζῷον εἰς ἰδίαν μίαν χρόαν οὐ πέφυκεν οὔτε ὁρᾶσθαι οὔτε

γῃ εἴζεσθαι. κλέπτει δὲ ἑαυτὸν πλανῶν τε ἅμα καὶ παρατρέπων τὴν τῶν ὁρωμένων ὄψιν. εἰ γὰρ παρατύχοις μέλανι τὸ εἶδος, ὁ δὲ ἐξέτρεψε τὸ μόρφωμα εἰς χλωρότητα ὥσπερ οὖν μεταμφιασάμενος. εἶτα μέντοι ἀλλοῖος ἐφάνη λευκότητα ὑποδὺς, καθάπερ προσωπεῖον ἕτερον, ἢ στολὴν ὑποκριτὴς ἄλλην. ἐπεὶ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, φαίη τις ἂν καὶ τὴν φύσιν μὴ τοι καθέψουσαν, μηδ' ἐπιχρίουσαν φαρμάκοις, ὥσπερ οὖν ἢ Μήδειάν τινα ἢ Κίρκην, καὶ μέντοι καὶ ἐκείνην φαρμακίδα εἶναι.

colore proprio ſpectatur: ſed & ſeſe furtim ſubducit, & videntium oculos veluti perſtringit. Nam nigro colore ſi eum offendis, mutat ſe ipſe, & aliud coloris genus inſtituit, ac ſe citò in viriditatem inuertit, quaſi mutatione veſtium facta. & alius rurſus viſus, album colorem, tanquam aliam perſonam hiſtrio, ſic induit. Quæ quũ ita ſe habeãt, dixerit aliquis naturam, etſi non veneficiis veluti Medea quæpiam aut Circe attrectet aut illinat, tamen ipſam quoque veneficam eſſe.

forte καταψῶσιν vel καταψήσωσιν.

Περὶ τῶν ἰχθύων τῶν καλουμένων πομφύλων. Κ. ιε.

De Pompylis piſcibus, qui naues comitãtur quãdiu in alto mari procul à continente feruntur, nec vnquam propius terram accedunt.

CAP. XV.

Πόμφυλον τὸν πελάγιον, καὶ βυθοῦ τὸν φιληδοῦντα εἰδέναι χρὴ μάλιστα ἰχθύων ὧν ἴσμεν ἀκοῇ. μισεῖ δὲ ἢ αὐτὸς τὴν γῆν, ἢ τὸν ἰχθὺν ἐκείνη. τεμνούσας

Pompyli piſces pelagij, omnium maximè piſcium quos auditione accepimus in ima ſede maris verſari ſolent, ſiue ipſi terram malè oderunt, ſiue hæc

Alij πομπίλον ſcribunt. al. φιληδοῦντας.

illo-

Coruus cur æstate siti laboret causa, ex fabula.

CAP. XLVII.

Per æstatem Coruus exarescit siti confectus, & clamore vltionem testatur, vt fama est. cujus causam afferunt, quòd quum ad aquationem eum famulum suum Apollo misisset, ille magna segete inuenta adhuc viridi, frui volens granis frumenti, & expectans dum maturuisset, mandatum domini neglexit: quam ob rem siccissimo anni tempore, siti affectus, suæ moræ dat pœnas. Hoc licet fabulæ simile, ob Apollinis tamen reuerẽtiam dictum sit.

De diuinationibus ex Coruo, & quomodo oua eius denigrentur capilli. C. XLVIII.

Coruum sacrum & Apollinis pedissequum esse dicunt: idicircò diuinationibus præditum fatentur: ejusq; clamori dant operam, qui auium sedes, & clango-

Περὶ κόρακος. Κ. μζ.

Φρύγεται διὰ τοῦ θέρους ὁ κόραξ τῇ δίψει κολαζόμενος, καὶ βοᾷ τὴν τιμωρίαν μαρτυρόμενος ὥς ἐστι, καὶ τὴν αἰτίαν λέγουσιν ἐκείνην. ὁ Ἀπόλλων αὐτὸν θεράποντα ὄντα ὑδρευσόμενον ἀποπέμπει· ὁ δὲ ἐντυγχάνει λήϊῳ βαθεῖ μὲν, ἔτι δὲ χλωρῷ, καὶ μένει ἐς αὖ αὖον γένηται. τῶν πυρῶν ἀποτραγναῦσαι βουλόμενος, καὶ τοῦ προστάγματος ὠλιγώρησεν. καὶ ὑπὲρ τούτων ἐν τῇ μάλιστα αὐχμηροτάτῃ ὥρᾳ, δίψαν δίκας ἐκτίνει. τοῦτο ἔοικεν μύθῳ μὲν, εἰρήσθω δ᾽ οὖν τῇ τοῦ θεοῦ αἰδοῖ.

Περὶ Κορακομαντείας. Κ. μη.

Ὁ κόραξ ὄρνιν αὐτὸν φασιν ἱερὸν, καὶ Ἀπόλλωνος ἀκόλουθον εἶναι λέγουσιν· ταῦτά τοι καὶ μαντικῆς συμβόλοις ἀγαθὸν ὁμολογοῦσι τὸν αὐτόν, καὶ ὀττεύονταί γε πρὸς τὴν

ἐκείνῃ τῇ βολῇ οἱ συνιέντες ὀρνίθων καὶ ἕδρας καὶ κλαγγάς, καὶ πτήσεις αὐτῶν, ἢ κατὰ λαιὰν χεῖρα, ἢ κατὰ δεξιάν. Πεπίστευται δὲ καὶ ᾠὰ κόρακος μελαίνειν τρίχας. καὶ χρὴ τὸν δολοῦντα τὴν ἑαυτοῦ κόμην, ἔλαιον ἐν τῷ στόματι ἔχειν συμμύσαντα· εἰ δὲ μή, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῷ σὺν τῇ τριχὶ μελαίνονται, δυσέκπλυτοί τε καὶ δυσέκνιπτοι.

Περὶ μέροπος. Κ. μθ.

Ὁ μέροψ τὸ ὄρνεον ἔμπαλιν φασὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι πέτεται· τὰ μὲν γὰρ εἰς τοὔμπροσθεν ἵεται, καὶ κατ' ὀφθαλμούς. τὸ δὲ εἰς τοὐπίσω. καὶ ἔπεισί μοι θαυμάζειν τὴν φύσιν τοῦ ἐπισήμου καὶ παραδόξου καὶ ἀήθους φορᾶς, ἣν ἐκεῖνο ἄγει τὸ ζῷον.

Περὶ μυραίνης καὶ ἔχεως. Κ. ν.

Ἡ μύραινα ὅταν ὁρμῆς ἀφροδισίου ὑπὸ πλησθῇ, πρόεισιν εἰς τὴν γῆν, καὶ ὁμιλίαν ποθεῖ νυμφίου καὶ

res, & volatus ipſarum à dextra ac ſiniſtra cognoſcunt. Corui oua audio nigros efficere pilos. Qui verò capillitium ſuum ſic adulterat, oportet oleum in ore cõpreſſum habeat. nam niſi id fiat, ſimul cum pilis ei dentes nigri redduntur, vixq; elui poſſunt.

al. φωνὴν.

De Meropis volatu. CAP. XLIX.

Merops auis contrà, vt fertur, volat atque cæteræ: aliæ enim omnes quaſi ſurſum ad oculos verſus: illa verò retrò ad caudam verſus volat. Et profectò naturam volatus, admiratione & inſolentia pleni, quem facit hoc animal, ſummoperè miror.

Quomodo Muræua cœat cum vipera. C. L.

Quum libidinis impetu plena eſt Muræna, in aridum progreditur: & ſponſi iniquiſſimi deſiderio permo-

ea latibulum Viperæ maris intrat: ibiq; ambo inter se colligantur, atque coitu implicantur: Vt vulgi quidem hominum opinio ait. Vipera quoque mas stimulis libidinis concitata, ad mare accedit: & vt adolescens in amoribus dissolutus cum tibia fores pũlsat amatę: sic Vipera mas sibilo edito amatam euocat, ea è mari exit natura diuersorum locorum incolas in cupiditatem vnam & cubile idem cogente.

De Serpentis ortu è spina hominis mortui medulla. C. LI.

Hominis mortui spinæ medullam putrescentem in serpentem conuerti aiunt, exoririq; feram, & serpere animantem immanissimum ex mansuetissimo. Atque bonorum honestorumq; hominum reliquias requiescentes nõ modò quietem pro præmio, sed etiam; eorum animas

μάλα πονηροῦ. πάρεισι γὰρ εἰς ἔχεως φωλεὸν, καὶ ἅμα τε συμπλέκονται. ἤδη δέ φασι καὶ ὁ ἔχις οἰστρήσας, καὶ ἐκεῖνος εἰς μῖξιν ἀφικνεῖται πρὸς τὴν θάλατταν. καὶ οἱονεὶ κωμαστὴς: σὺν τῷ αὐλῷ θυροκοπεῖ οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος συρίσας, τὴν ἐρωμένην προκαλεῖ, καὶ αὐτὴ πρόεισι. τῆς φύσεως τὰ ἀλλήλων διῳκισμένα συναγούσης εἰς ἐπιθυμίαν τὴν ὁμοίαν, καὶ κοῖτον τὸν αὐτόν.

Περὶ τῆς τῶν ὄφεων γενέσεως οὓς τίκτει ἡ τοῦ ἀνθρώπου ῥάχις. Κεφ. να.

Ῥάχεως ἀνθρώπου νεκροῦ φασὶν ὑποσηπόμενον τὸν μυελὸν ἤδη τρέπεσθαι εἰς ὄφιν, καὶ ἐκπίπτει τὸ θηρίον, καὶ ἕρπει ζῷον τὸ ἀγριώτατον ἐκ τοῦ ἡμερωτάτου. καὶ τῶν μὲν καλῶν καὶ ἀγαθῶν τὰ λείψανα ἀναπαύεται, καὶ ἔχει ἆθλον ἡσυχίαν ὥσπερ οὖν καὶ ἡ ψυ-

χὴ

χρὴ τῶν τοιούτων τὰ ἀδόμενά τε καὶ ὑμνούμενα ἐκ τῶν σοφῶν. πονηρῶν δὲ ἀνθρώπων ῥάχεις τοιαῦτα τίκτουσι καὶ μετὰ βίον. ἢ τοίνυν τὸ πᾶν μῦθός ἐστιν. ἢ εἰ ταῦτα † οὑτωσὶ πεπίστευται, πονηροῦ νεκρὸς, ὡς κρίνειν ἐμὲ, ὄφεως γενέσθαι πατὴρ, τοῦ τρόπου μισθὸν ἠνέγκατο.

Περὶ χελιδόνος. Κ. νβ.

Χελιδὼν δὲ ἄρα τῆς ὥρας τῆς ἀρίστης ὑποσημαίνει τὴν ἐπιδημίαν, τό ἐστι φιλάνθρωπος, καὶ χαίρει τῷδε τῷ ζώῳ ὁμωρόφιος οὖσα, καὶ ἄκλητος ἀφικνεῖται· καὶ ὅτε οἱ φίλον, καὶ ἔχει καλῶς, ἀπαλλάττεται. τὸ οἵ γε ἄνθρωποι ὑποδέχονται αὐτὴν, κατὰ τὸν τῆς Ὁμηρικῆς ξενίας θεσμὸν, ὅς κελεύει, καὶ φιλεῖν τὸν παρόντα, καὶ ἰέναι βουλόμενον, ἀποπέμπειν.

Περὶ αἰγῶν. Κ. νγ.

Ἔχει τι πλεονέκτημα ἡ

bona, quæ toties attestata sunt, à sapientibus habere. Malorum verò hominum spinas post è vita excessum talia monstra patere. At id aut est totum fabulosum: aut, si adhibenda ei fides sit, præmium meo judicio dignum suis moribus malus retulerit, qui serpentis pater efficitur mortuus.

forte ὀρθῶν.

De Hirundinis aduentu & discessu. C. LII.

Hirundo significatione sua pulcherrimi tẽporis ostendit aduentum. Eadem hominis studiosa est, cujus contubernalem se esse gaudet: quum ei rursus bonum videtur, discedit. Cæterum homines Homeri lege hospitalitatis, eam tecto recipiunt: qui præcipit hospitem præsentem esse diligendum, discedere verò volentẽ dimittendum.

De Caprarum respiratione & sensu. C. LIII.

Peculiarem respira-

tionis modum & amplius aliquid præter cæteris animantes Capra habet. Pecuarij enim sermones & pastoritij eam auribus & naribus spirare testantur, sensuq; ex omnibus bifidæ vngulæ animalibus acerrimo esse. Causam quare id fiat, ignoro. quantum autem noui, jam dixi. Quòd si Capra etiam Promethei opus est, quid sibi voluerit vt talem fingeret, ipse sciuerit.

Gillius addit audiendi, vt & Orus habet.

De morsu Aspidis, incurabili: & quod deterior hac fera sit mulier venefica.

ἄν.

CAP. LIIII.

Viperæ & aliarum serpentium morsus non carent remedijs: quorũ alia propinari, alia inungi percipio. Incantationes etiam impactum nonnullis venenum mitigauerunt. Solum Aspidis morsum negant curari posse, esseq; omni medicina superiorem. Dignum sa-

al. ἐπαοιδαί.

αἲξ, τὴν τοῦ πνεύματος εἰσφορὰν, ὡς οἱ νομευτικοὶ λόγοι καὶ ποιμενικοὶ φασιν. ἀναπνεῖ γὰρ καὶ διὰ τῶν ὤτων, καὶ διὰ τῶν μυκτήρων, καὶ αἰσθητικώτατον τῶν διχηλῶν ἐστι καὶ τὴν μὲν αἰτίαν εἰπεῖν οὐκ οἶδα, ὃ δὲ οἶδα, τοῦτο εἶπον. εἰ δὲ ποίημα Προμηθέως καὶ αἲξ, τί βουλόμενος τοῦτο εἰργάσατο, εἰδέναι καταλιμπάνω αὐτόν.

Περὶ ἔχεώς τε καὶ ὄφεων, καὶ τοῦ τῆς ἀσπίδος δήγματος. Κ. νδ.

Καὶ ἔχεως δῆγμα καὶ ὄφεως, ἀλλ' οὖν φασιν ἀντιπάλων μὴ διαμαρτάνειν φαρμάκων. καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἀκούω πόματα εἶναι, τὰ δὲ χρίσματα καὶ αἱ ἐπῳδαὶ δὲ ἐπράϋνάν τινων ἐγχρισθέντα ἰόν. ἀσπίδος δὲ ἀκούω μόνον δῆγμα ἀνίατον εἶναι, καὶ ἐπικουρίας κρεῖττον. καὶ μισεῖν ἄξιον τὸ ζῶον τὸ δύ-

κολ.η-

κληρίας τ̃ εἰς τὸ κακόν. ἀλλὰ καὶ τούτου θηρίον μιαρώτερον καὶ ἀφυλακτότερον γυνὴ φαρμακίς· οἵαν ἀκούομεν καὶ τὴν Μήδειαν, καὶ τὴν Κίρκην. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀσπίδων φάρμακα καὶ δήγματος ἔργα ἐστί· τὰ δὲ ἐκείνων ἀναιρεῖν καὶ ἐκ μόνης τῆς ἁφῆς φασίν.

Περὶ κυνῶν θαλαττίων.

Κ. νε.

Κυνῶν θαλαττίων τρία γένη. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν εἰσι μεγέθει μέγιστον, καὶ κητῶν ἐν τοῖς ἀλκιμωτάτοις ἀριθμοῖντ' ἂν γένη δὲ δύο τὰ λοιπὰ, πηλαῖοι μὲν τὴν φύσιν, προσήκουσι δὲ καὶ εἰς πῆχυν τὸ μέγεθος. καὶ τὸν μὲν αὐτῶν, γαλεὸν, τὸν δὲ κεντρίτην φιλοῦσιν ὀνομάζειν. καὶ τούτων οἱ μὲν κατεστιγμένοι, καλοῖντ' ἂν γαλεοί. κεντρίτας δὲ ὀνομάζων τοὺς λοιποὺς, οὐκ ἂν διαμάρτοις. οἱ μὲν οὖν ποικίλοι, καὶ

nè hoc animal odio ob reduntantiam mali. at fera scelestior, & quæ minus vitari possit, mulier venefica: qualem fuisse Medeam & Circen audimus. nã aspidum venena non nisi morsu lædunt: illarum autẽ venena vel solo tactu necare ferũtur.

De caniculis marinis, quod genus earum vnum cetaceum sit: & alia duo minora, nempe Galei & Centritæ, & quomodo ea capiantur. C. LV.

Canicularum marinarum tria sunt genera: quarum maximæ quædam inter cete robustissima numerari possunt. Ex reliquis duobus generibus, (quæ in cœno degunt, & ad cubiti mensuram excrescunt) aliud Galeos, aliud Centrina appellari solet quod colore varium est; Galeos nominatur: reliquum genus qui Centrinas appellarit, non errabit. Rursus varij, molliore

κεντρίνην

sem-

ſemper pelle, & capite latiore ſunt. Centrinæ parui & pelle dura ſunt, & capite acutiore, & coloris albedine ab illis differunt. Eiſdem innati ſunt aculei duri, & aduerſus omnia reſiſtentes: quorum alter in capitis ſummo vertice, alter in cauda, atq; venenatum quiddā habent. Poſtrema duo genera paruarum canicularum in cœno capiuntur. Piſcandarum ratio hæc eſt: Album piſcem illecebram ad eas captandas demittunt. ex his ſi qua capiatur, cæteræ omnes hoc videntes circa captam aſſiliunt, ac eam dum hamo ex profundo extrahitur ad nauem vſque inſequi non ceſſant. Inuidia quadam hoc eas facere exiſtimares, quaſi illa quæ capta eſt, ſibi vni eſcam aliquam prædata ali-

τὴν δορὰν ἀεὶ μαλακώτεροι, καὶ τὴν κεφαλὴν πλατύτεροι· οἱ δὲ ἕτεροι, μικροί τε καὶ σκληροὶ τὴν δορὰν ὄντες, τὸ τὴν κεφαλὴν δὲ ἀνήκουσιν εἰς ὀξὺ ἔχοντες, καὶ τὴν χρόαν εἰς τὸ λευκὸν, ἀποκρίνονται. κέντρα δὲ ἄρα αὐτοῖς συμπέφυκε· τὸ μὲν τῆς κεφαλῆς κατὰ λοφίαν, ὡς ἂν εἴποις· τὸ δὲ κατὰ τὴν οὐράν. σκληρὰ δὲ ἄρα τὰ κέντρα, καὶ ἀπειθῆ ἐστι, καὶ ἰόν τι προσβάλλει. Ἁλίσκεται δὲ τῶν κυνῶν τῶν σμικρῶν τόδε † ἑκατέρωθεν ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τοῦ πηλοῦ. καὶ ἡ ἄγρα, εἰπεῖν αὐτὴν οὐ χεῖρόν ἐστι. Δέλεαρ αὐτῶν καθιᾶσιν ἰχθὺν λευκὸν ἐκτετμημένον τὴν ῥάχιν. ὅταν τοίνυν εἷς ἁλῷ, καὶ τῷ ἀγκίστρῳ περιπέσῃ, πάντες οἱ θεασάμενοι συμπηδῶσιν αὐτῷ, καί τοι κάτωθεν ἑλκομένῳ, ἕπονταί τε τε μέχρι τῆς νεὼς οὐκ ἀποστελλόμενοι. ὡς εἰκάσαι ζηλοτυπίᾳ δρᾶν ταῦτα αὐτοὺς, οἷα ἐκείνου

† ἑκάτερον

πτ

τ. τὴν εἰς πρόσω ἑαυτῷ μόνης ποθεῖν ἀποζητήσαντος. καὶ ἐς τὴν ναῦν γοῦν αὐτὴν εἰσεπήδησαν τινὲς πολλάκις, καὶ ἑκόντες ἑάλωσαν.

Περὶ τῆς τρυγόνες τῆς θαλαττίας. Κεφ. νϛ.

Τῆς τρυγόνος τῆς θαλαττίας τὸ κέντρον ἐστὶν ἀπρόσμαχον. ἐκέντησε γὰρ καὶ ἀπέκτεινε παραχρῆμα. καὶ πεφρίκασιν αὐτῆς τοῦτο τὸ ὅπλον καὶ οἱ τῶν ἁλιέων δεινοὶ τὰ θαλάττια. οὔτε γὰρ ἄλλος ἰάσεται τὸ τραῦμα, οὔτε ἡ τρώσασα. μόνῃ γὰρ, ὡς τὸ εἰκὸς, τῇ πηλειάδι βολῇ τοῦτο ἐδέδοτο.

Περὶ κεράστου. Κ. νζ.

Λευκὸν θηρίον ὁ κεράστης. ἔστι δὲ ὄφις, καὶ ὑπὲρ τοῦ μετώπου κέρατα ἔχει δύο. καὶ ἔοικε τοῖς τοῦ κοχλίου τὰ κέρατα, οὐ μήν.

cunde esset, atque ex ipsis nonnullæ in nauem insilientes, sæpe sua sponte capiuntur.

De Pastinaca marina aculeo venenato & incurabili. C. LVI.

Pastinacæ marinæ radius ab omni medicina inuictus existit, atenim primùm vt pupugit, statim interficit, quod quidem ipsius telum vel rei maritimæ peritissimi perhorrent. neque enim alius quisquam, neque vulneratrix ipsa medicinam facere potest, hoc scilicet dono soli quondam à dijs hastæ Pelei concesso.

De Cerestis serpentibus, & quomodo Psylli naturali quadam vi eis aduersentur, (vt & aliis serpentibus & phalangiis :) & quomodo experiantur an proles ipsorum legitima sit. CAP. LVII.

Cerestes serpens ferum animal, colore album. gemina supra frontem gerit cornua, Cochleæ cornibus similia, non similiter tamen

men

men atque illius tenera. Longè verò alia ratione in cæteros Libycos homines, ac erga nuncupatos Psyllos Ceraſtæ afficiuntur. Illis enim infeſti ſunt, cum his fœdere deuinciuntur, pacemq; ſeruant. Enimuero Pſyllorum gens ab eis ſi mordetur, non modò non ſentit morſum, ſed eos etiam qui in id mali inciderint, facillimè ſanat: ſi priuſquam totum veneno corpus imbutum ſit, ex ipſis quiſpiam vel accerſitus, vel ſua ſponte veniens, os ſuum aqua colluerit, & manus abluerit alteri, & vtramque potionem propinauerit morſo. ſic enim is ex veneno ſtatim tum conualeſcit, tum ab omni malo liberatur. Libyci item homines aiunt, virum cui ſua vxor venerit in ſuſpicionem adulterij, quiq; ex ea ſuſceptos liberos adulterino ſanguine natos ſuſpicetur, experimen-

ἐστιν ὡς ἐκεῖνα ἀπαλά. οὐκοῦν τοῖς μὲν ἄλλοις τῶν Λιβύων εἰσὶ πολέμιοι. ἔστι δὲ αὐτοῖς πρὸς τοὺς καλουμένους Ψύλλους ἔνσπονδα. οἵ γε οὔτε αὐτοὶ δακόντων ἐπαΐουσι τῶν δηγμάτων, καὶ τοὺς τῷ τοιούτῳ κακῷ περιπεσόντας ἰῶνται ῥᾷστα. καὶ ὁ τρόπος· ἐὰν πρὶν ἢ φρενωθῆναι τὸ πᾶν σῶμα ἀφίκηταί τις τῶν ἐκεῖθεν κλητὸς, ἢ κατὰ τύχην, εἶτα τὸ μὲν στόμα ὕδατι ἀποκλύσηται, ἀπονίψῃ δὲ τὰς χεῖρας ἑτέρῳ, καὶ πιεῖν τῷ δηχθέντι δῷ ἑκάτερον, ἀνερρώσθη τε ἐκεῖνος, καὶ κακοῦ παντὸς ἐξάντης τὸ ἐντεῦθέν ἐστι. Διαρρεῖ δὲ καὶ λόγος Λιβυκὸς ὁ λέγων, Ψύλλον ἄνδρα τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν ὑφορᾶσθαι, καὶ μισεῖν ὡς μεμοιχευμένην· καὶ μέντοι καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς βρέφος ὑποπτεύειν ὡς νόθον τε, καὶ τῷ σφετέρῳ γένει κίβδηλον. πεῖραν οὖν καθεῖναι

καὶ μάλα ἐλεγκτικὴν φασιν αὐτόν. λάρνακα πληρώσας κεραστῶν, ἐμβάλλει τὸ φρέβος, οἱονεὶ πυρὶ τὸν χρυσὸν τεχνίτης, τὸ παιδίον ἐξελέγχων ἐκεῖνος τῇ ὑποθέσει. καὶ οἱ μὲν παραχρῆμα ἐπανίσταντο, καὶ ἠγρίαινον, καὶ τὴν συμφυῆ κακίαν ἠπείλουν. ἐπεὶ δὲ τὸ παιδίον αὐτῶν προσέψαυσεν, οἱ δὲ ἐμαράνθησαν. καὶ ἐντεῦθεν ὁ Λίβυς ἔγνω οὐ νόθου, ἀλλὰ γόνου γνησίου πατὴρ ὤν. λέγονται δὲ καὶ τῶν ἑτέρων δακετῶν καὶ φαλαγγίων δὲ ἀντίπαλοι. τόδε τὸ γένος εἶναι. Εἰ ταῦτα τερατεύονται Λίβυες, οὐκ ἐμέ, ἀλλ' αὐτοὺς ἀπατῶντες ἴσωσιν.

Περὶ ἐχθρῶν τῶν μελισσῶν. Κ. νη.

Μελισσῶν δὲ ἐπίβουλοι καὶ ἐχθροὶ εἶεν ἂν ἐκεῖνοι· εἴτε αἰγίθαλοι καλούμενοι, καὶ τὰ τούτων νεότ-

ti causa in dolium cerastarum plenum infantem puerum conijcere, sicq; inijciendo, tanquam artificem aurum igni, ingenuitatem pueruli experiri Cerastas protinus insultare, acerbosq; fieri, innatum malum puero minitantes: eos vt puer attigit remollescere, vnde Libycus illese legitimum patrem agnoscit. Quin & aliarum serpentium, & phalangiorum hostes Psylli habentur. Hæc verò si Afri comminiscuntur, non me, sed semetipsos fallunt.

De animalibus quæ insidiantur Apibus, vt sunt Pari, Vespæ, Hirundines, Serpentes, Aranei, Ranæ & quomodo pellantur vel perdantur. Et quòd Apes tā suauibus vnguentis quàm tetro odore offendantur.

CAP. LVIII.

Hostilem in modum Apibus insidias moliuntur Pari auiculæ cum suis pullis, Vespæ, Hirundines, Serpentes, Phal

id est, blat ta quadā noctu lucernis aduolantes.

* Phalænæ, à quibus omnibus Apes de vita sua timent. Apiarij conyzæ suffimento, aut viridi papauere ante alueos posito stratóue, cætera jam dicta animalia ab eis depellunt. Vespas priuatim hoc modo comprehendunt: ante earum nidos nassam, in qua priùs paruulam Mænam aut exiguam Membradem cum Iope vel Chalcide imponi conuenit, appendunt: quæ verò suâ naturâ edaci escâ allectæ, frequentes in nassam incidunt, quibus nassâ comprehensis, non ampliùs retro regredi licet. Intereunt autem faciliùs si conspergantur aquâ, aut igni crementur. Lacertæ item insidias in Apeis faciunt, ac terreni Crocodili

πια· καὶ οἱ σφῆκες, καὶ αἱ χελιδόνες, καὶ οἱ ὄφεις, τὸ αἱ φάλαγγες, καὶ αἱ λύγγαι. καὶ αἱ μὲν δεδίασι ταῦτα. οἱ δ' οὖν μελιττουργοὶ ἐλαύνουσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτῶν, ἢ κόνυζαν ὑποθυμιάσαντες, ἢ χλωρὰν ἔτι μήκωνα περὶ τῶν σίμβλων καταστήσαντες, ἢ κατα στρώσαντες. καὶ ταῦτα μὲν τοῖς ἄλλοις ἐχθρά ἐστιν τοῖς προειρημένοις. σφηκῶν δὲ ἅλωσις ἐκείνη ἂν εἴη. κύρτον ἀπαρτῆσαι χρὴ περὶ τὰς σφηκιὰς, καὶ ἐνθεῖναι αὐτῷ λεπτὴν μεμβράδα ἢ μαινίδα ὀλίγην, καὶ σὺν τούτοις ἴωπα ἢ χαλκίδα. οἱ δὲ σφῆκες ὑπὸ τῆς ἐμφύτου γαστριμαργίας ἑλκόμενοι, καλοῦντος αὐτοὺς δελεάσματος εἰσπίπτουσιν ἀθρόον. καὶ περιβαλόντος αὐτοὺς τοῦ κύρτου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς τὴν ὀπίσω οὐκ ἔτι ἐκπτῆναι. καὶ ὕδωρ δ' ἂν αὐτῶν καταπιδάσας, ῥᾷον διαφθείραις ἂν αὐτοὺς, καὶ πῦρ ἐξάψας καταπρήσαις· καὶ οἱ σαῦραι δὲ ἐπιβουλεύουσι ταῖς μελίτταις, καὶ οἱ κερκόδειλοι.

θελοι οἱ χερσαῖοι. ὄλεθρον δὲ καὶ τούτοις ἐπιτεχνῶνται ἐκεῖνοι. ἄλφιτα γὰρ ἐλλεβόρῳ δεύσαντες, ἢ τιθυμάλλου ὀπὸν ὑποχέοντες, ἢ μαλάχης χυλῷ, διασπείρουσι περὶ τὰ σμήνη βάλοντα τὰ ἄλφιτα· ὅπερ οὖν ὄλεθρον φέρει τοῖς περιειρημένοις ἀπογευσαμένοις αὐτῶν. Εμβαλὼν δὲ εἰς τὴν λίμνην φλόμου φύλλα, ἢ κάρυα ἀπώλεσε τοὺς γυρίνους ὁ τῶν μελιττῶν δεσπότης ῥᾳστα. Αἱ δὲ † φάλαγγες ἀπόλλυνται νύκτωρ ἐναυγάζοντος λύχνου τεθέντος περὶ τὰ σμήνη, καὶ ἀγγείων ἐλαίου πεπληρωμένων τῷ λύχνῳ ὑποκειμένων· αἱ δὲ, περὶ τὴν αὐγὴν πετόμεναι ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ ἔλαιον, καὶ ἀπολώλασιν. ἑτέρως δὲ οὐκ ἂν αἱρεθεῖεν ῥᾳστα. Οἱ δὲ αἰγίθαλοι ἀλφίτων οἴνῳ διαβεβρεγμένων ἀπογευσάμενοι καρηβαροῦσιν· εἶτα πίπτουσι, καὶ κείμενοι σπαίρουσι, καὶ εἰσὶν αἱρεθῆναι γελοῖοι, ἀναπτῆναι μὲν σπεύδοντες, ἀρχὴν δὲ ἀναστῆναι

pestẽ perniciemq; illis instruunt farinâ cum veratro subactâ, aut tithymalli liquore maluæ've succo suffusa, & ante alueos dispersa, gustantibus illis modò cõmemoratis perniciem affert. Phalænæ ante alueos ad lumen accensæ lucernæ, cui vas oleo plenum subjectum sit, volitantes, in oleum decidunt, ac sic pereunt, aliâ ratione non facilè tolli queunt. Soboles Ranarum lutariarum, si quis in earum lacum verbasci folia nucés ve (*tithymalli alterius nimirum*) injiciat, necatur. Pari aues gustatu farinæ, vino dilutæ, primùm ebriæ factæ capite grauãtur, denique cadunt, & abiectæ volare non queunt, &

forte ψαλαιναι.

ναι

facilè tolluntur. Hirũdo musicæ reuerentiâ permotis non ab apiarijs occiditur, alioqui ad necandum facilis. satis enim est eas propè alueos nidificare prohibere. Tetro quouis odore non modò Apes offenduntur, sed vnguento odorato. tãquam enim puellæ vrbanæ & modestæ teterrimum odorem præclarè contemnunt, & vnguenti suauitatem à se detestantur.

De ratione ædificãdi Apum, deq; vniuersa republica & habitationum officiorumq; distributione. C. LIX.

Seniorem Cyrum de regia quam in vrbe Persarum (Persæpoli) ipse ædificauerat, magnam gloriam adeptũ fuisse fama celebratum est. Darius lautæ ædificationis substructione, quam Susis omnium sermone decantatam struxerat, efferebatur.

ναι μὴ δυνάμενοι. Οἱ
τὴν χελιδόνα αἰδοῖ τ
μουσικῆς οὐκ ἀποκτείνουσι
καί τοι ῥᾳδίως ἂν αὐτ
τοῦτο δράσαντες. ἀπόχρ
δὲ αὐτοῖς κωλύειν τὴν χελιδόνα πλησίον τῶν σίμβλων καλιὰν ὑποπῆξαι.
Ἀπεχθάνονται δὲ ἴσα αἱ μέ
λιτται κακοσμίᾳ πάσῃ
καὶ μύρῳ ὁμοίως, οὔτε τοῦ δυσώδους ὑπομένουσαι, οὔτ' ἀσπαζόμεναι τῆς εὐωδίας τὸ τεθρυμμένον· εἴκασι δήπου κόραι ἀστεῖαί τε καὶ σώφρονες, τὸ μὲν βδελυττόμεναι, τὸ δὲ ὑπερφρονοῦσαι.

Περὶ τῆς τῶν κηρίων οἰκοδομίας. Κεφ. νθ.

Κῦρος μὲν ὥς φασιν ὁ πρεσβύτερος μέγα ἐφρόνει ἐπὶ τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Περσαιπόλει. + οἷς περ οὖν αὐτὸς ᾠκοδομήσατο. Δαρεῖος δὲ ἐπὶ τῇ κατασκευῇ τῶν οἰκοδομημάτων τῶν Σούσων. καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἐν Σούσοις τὰ ᾄδόμενα ἐκεῖνα εἰργάσατο.

Κῦρος

κῦρος ἢ ὁ δεύτερος ἐν Λυδίᾳ παράδεισον αὐτοῖς κατεφύτευσε ταῖς χερσὶ ταῖς βασιλικαῖς, σὺν τοῖς ἁβροῖς ἐκείνοις χιτῶσι, καὶ τοῖς περιαυχενίοις ἐκείνοις μέγα τιμίοις λίθοις, καὶ ἐπὶ τούτοις γε ἐκαλλωπίζετο, καὶ πρὸς ἄλλους μὲν τῶν ἑλλήνων, ἀτὰρ οὖν καὶ πρὸς Λύσανδρον τὸν Λακεδαιμόνιον, ὅτε ἦλθε πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Λύσανδρος πρὸς τὴν Λυδίαν. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς. τὰς δὲ τῶν μελιττῶν οἰκοδομὰς σοφωτέρας οὔσας κατὰ πολὺ καὶ τεχνικωτέρας, ἀλλὰ ὑπὲρ τούτων οὐδὲ ὀλίγην ἔθεντο ὥραν. ἐκεῖνον μὲν γὰρ πολὺ καὶ πολλοὺς λυπήσαντες εἰργάσαντο, ὅσα εἰργάσαντο. οὐδὲν δὲ ἀρα τῶν μελιττῶν εὐχαριτώτερον, ἐπεὶ μηδὲ σοφώτερον ἦν. πρῶτον μὲν γὰρ ἐργάζονται τοὺς θαλάμους τοὺς τῶν βασιλέων, καὶ εὐρυχωρίαν ἔχουσιν οὗτοι, καὶ εἰσὶν ἀνώτεροι. καὶ ἕρκος δὲ περιβάλλουσι τούτοις οἱονεὶ τεῖχος εἶναι καὶ περίβολον, ἀποσεμνύνουσαι καὶ

Cyrus minor ex hortis, quos purpuræ nitore, & gemmarum fulgore ornatus in Lydia sua manu conseuisset, gloria magna cùm apud omnes Grecos, tum apud Lysandrum Lacedæmonium quum is in Lydiam ad eum venisset, fuit. Sed hæc plusquam satis historici prædicatur. Apum non item domos, solertiori ratione ædificatas scripserunt, quũ illi tamen in regijs ædificandis permultos vexarint. apibus verò, vt nihil minùs molestum, sic solertius nihil esse potest. Primùm regum cellas eminentiore loco, magna laxitate amplas ædificant: easq; sepimento tanquam muro quodã, ad majestatem

regiam tuendam, circumuellant. Ac vt ætate & conditione triplices ſunt, ſic tripartitò ſuas cellas diuidũt. Quædam enim ſummâ ſenectute affectæ, regiæ aulæ vicinæ proximæ tanquam ſatellites & cuſtodes ſunt: poſt quas habitant natu minimæ, & quæ annum non exceſſerunt. adoleſcentiores verò, & ætate confirmatiori, extimæ manent. Ita vt illæ exacta ætate, cuſtodes regum ſint, eæ autem quæ ætatis firmitate robuſtiores exiſtunt, tanquam murus quiſpiam natu minimas ſepiant.

ἐκ τούτου τὴν οἴκησιν τὴν βασιλικήν. Διαιροῦσι δὲ αὐ-τὰς εἰς τρία. καὶ οὖν καὶ τὰς οἰκήσεις τὰς ἑαυτῶν εἰς το-σαῦτα. αἱ μὲν γὰρ πρεσβύ-ταται καὶ παλαιόταται γει-τνιῶσι τῇ τοῦ βασιλέως αὐ-λῇ, οἱονεὶ δορυφόροι καὶ φρουροί οὖσαι· αἱ δὲ νεώτα-ται, καὶ αὐτοετεῖς μετὰ ταῦτα οἰκοῦσιν. αἱ δὲ ἐν ἥ-βῃ, καὶ ἀκμῇ οὖσαι ἐξωτέ-ρω ἐκείνων ὡς εἶναι τὰς μὲν πρεσβυτάτας φρουροὺς τῶν βασιλέων τὰς δὲ νεάνιδας ἕρκος τῶν νεωτάτων.

De rege Apum, & ejus clementia, ſiue quòd aculeum non habet, ſiue quòd non vtitur: & quòd cæteræ etiam apes coram rege aculeo non vtantur. C. L X.

Περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν βασιλέως. Κ. ξ.

Opinio vna eſt, Apum reges non aculeatos eſſe: eſt rurſus altera, eos robore aculeorum peracutorum armatos eſſe: nũquam tamen eo neque contra hominem, neque contra Apes vti. quoniam non fas ſit tantæ nationis

+ αὐτοῖς

Λέγεται μέν τις λόγος ἀ-κέντρους εἶναι τοὺς † τούτων βασιλέας. λέγεται δὲ καὶ ἕτε-ρος καὶ πάνυ ἐρρωμένος, ἄ-τα κέντρα συμπεφυκέναι αὐτοῖς, καὶ τεθηγμένα ἀν-δρειότατα· οὔτε δὲ ἐπ' ἀν-δρί ποτε χρῆσθαι αὐτοῖς, οὔ-

ὃ ἐπὶ τῆς μελίττης, ἀλ-
λὰ καὶ † ὑποπεπλᾶσθαι
το δοι ἄλλως. μὴ γὰρ θέ-
μιν εἶναι τὸν ἄρχοντα, καὶ
τοσούτων ἔφορον, κα-
κὸν ἐργάσασθαι. καὶ τὰς λοι-
πὰς ὁμολογοῦσιν οἱ τού-
των ἐπιστήμονες, ἐν ὄψει
τῶν ἀρχόντων τῶν σφετέρων
ἀποκλίνειν τὰ κέντρα οἱο-
νεὶ τῆς ἐξουσίας ἀφισταμέ-
νας καὶ παραχωρούσας. ἑ-
κάτερον γὰρ ἄν τις ἐκπλα-
γείη τὸ τῶν βασιλέων ἐ-
κείνων· εἴτε γὰρ μὴ ἔχου-
σι πόθεν ἀδικήσουσι, μέγα
τοῦτο· εἴτε καὶ παρὸν ἀ-
δικῆσαι μὴ ἀδικοῦσιν, ἀλ-
λὰ τοῦτό γε μακρῷ κρεῖτ-
τόν ἐστιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α.
ΒΙΒΛΙΟΥ.

tionis imperatorem malum admittere. Reliquas autem apes, harum rerum prudentissimi testantur, in conspectu suorum imperatorum aculeos summittere, quasi fasceis, veluti imperio, potestateq; his cedentes. Iam verò hoc vtrumque in illis regibus quispiā admirari possit, siue aculeo careant, ad inferendam injuriā: siue quòd habentes ab injuria aculeos abstinere queant, quod etiam longè præstantius est.

al. συμπεπλάσθαι.

FINIS LIB. I.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον β.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* II.

De gruuibus, quomodo è Thracia in Ægyptum migrent. CAP. I.

QVũ Thraciã grues relinquũt defugiẽdo injurias frigoris, frequentes congregãtur in Hebrum fluuium: lapidẽq; pro se quæque deuorat, vt & vnde prãdere possit, habeat, & aduersus incursiones vẽtorũ firmamẽtũ assequatur. Migrant autẽ versus Nilum, hyberni illic

Περὶ τῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ γεράνων. Κεφ. α.

ΟΤαν τὰ ἤθη τὰ τῶν Θρᾳκῶν καὶ τοὺς κρυμοὺς ἀπολείπωσι τὰς Θρᾳκίας αἱ γέρανοι, ἀθροίζονται μὲν ἐς τὸν Ἕβρον λίθον δ' ἑκάστη καταπῖσα, ὡς ἔχειν καὶ δεῖπνον, καὶ πρὸς τὰς ἐμβολὰς τῶν ἀνέμων ἔρμα, παρέχονται τοῦ μετοικισμοῦ, καὶ τῆς ἐπὶ τὸν Νεῖλον ὁρμῆς, ἁλίας τε καὶ τῆς χειμερί-

ωτερίας πόθῳ τῆς ἐκεῖθι. μελλουσῶν δὲ αὐτῶν ὁρμᾶσθαι, καὶ τοῦ πόρσω ἄρχεσθαι, ὁ παλαίτατος γέρανος περιελθὼν τὴν πᾶσαν ἀγέλην, καὶ εἰς τρὶς, εἶτα μέντοι πεσὼν, ἀφίησι τὴν ψυχὴν ἐν τεῦθεν. οἱ λοιποὶ θάπτουσι μὲν τὸν νεκρὸν, τὸ φθάνον δὲ ἰθὺ τῆς Αἰγύπτου, τὰ μήκιστα πελάγη περαιούμενοι τῷ ταρσῷ τῶν πτερῶν. καὶ οὔτε ὁρμίζονταί που, οὔτε ἀναπαύονται. ἐπισπείροντας δὲ τοὺς Αἰγυπτίους καταλαμβάνουσι, καὶ τράπεζαν, ὡς ἂν εἴποις, ἄφθονον τὴν ἐν ταῖς ἀρούραις εὑρόντες, εἶτα ἄκλητοι ξενίων μεταλαγχάνουσιν

victus & aëris tepidioris desiderio incensæ. Quum verò proximum est, è Thracia vt migrare vltraq; progredi ingrediantur, grus quæ fuerit extremo tempore ætatis affecta, ter vniuersum gregem circumeundo emensa, cadit, supremumq; vitæ diem conficit. quam primò sepultura reliquæ afficiunt, rectà deinde in Ægyptum iter faciunt: neque immensa pelagi spatia alarum remigio transmittentes vsquam interquiescunt. Ægyptios autem sementem facientes offendunt, & mensæ, (vt ita dicam) in aruis ciborum redundantia extructæ interueniūt: ac tametsi minus inuitatæ, hospitalis tamen mensæ jure fruuntur.

al. φέρονται.

Περὶ ζώων τῶν καλουμένων πυριγόνων. Κ. β.

De Pyrigonis volucribus bestiolis, quæ ex igne & generantur, & in eo viuunt. C. II.

Τίκτεσθαι μὲν ἐν γῇ ζῷα, καὶ ἐν ἀέρι, καὶ θαλάττῃ, θαῦμα οὔπω μέγα·

Terra mariq; nasci animalia nihil mirum. nam materia, & nutrimentum, & natura horum

rum

rum causa est. Ex igne verò generatas bestias volucres existere, nuncupatos Pyrigenos, & in eo ipso igne viuere & ali, hucq; & illuc volare, hoc admirabilitatem facit. Illud item admirationem excitat, quũ extra ignem nutricium egrediũtur, & frigidum cælum attingunt, statim exeunt è vita. Quæ autem causa sit, igne vt nascantur, contraq; aëre (tẽperato elemento) extinguantur, aliis dicendum relinquo.

De coitu & visus recuperatione Hirundinum.

CAP. III.

Cæteræ aues in coitu à maribus conscenduntur, vt ferunt: hirundines non item, sed contrariò quàm reliquæ miscentur. Causa cur id faciant, retrusa est atque abdita. Multorum tamen sermone in vulgus peruagatum est, eas sic coire, quòd Tereum regem horreant, ne quando latenter irrepens, nouam trag

ὕλη γὰρ, καὶ τροφὴ, καὶ φύσις ἡ τούτων αἰτία. ἔγγονα δὲ πυρὸς πτηνὰ εἶναι τοὺς καλουμένους πυριγόνους, καὶ ἐν αὐτῷ βιοῦν, καὶ τεθνηκέναι. καὶ δεῦρο καὶ ἐκεῖσε περιπτᾶσθαι, τοῦτο ἐκπληκτικόν. καὶ τὸ ἔτι θαῦμα, ὅταν ἔξω τοῦ πυρὸς τοῦ συντρόφου ἐκνεύσωσι. καὶ ἀέρος ψυχροῦ μεταλάβωσιν, ἐνταῦθα δὴ τεθνήκασι. καὶ ἥτις ἡ αἰτία τίκτεσθαι μὲν πυρὶ, ἀέρι δὲ ἀπόλλυσθαι πράως, λεγέτωσαν ἄλλοι.

Περὶ τῆς τῶν χελιδόνων ὁμιλίας. Κ. γ.

Οἱ μὲν ὄρνιθες οἱ περιαναβαίνονται, ὡς ὁ λόγος· αἱ δὲ χελιδόνες οὔ, ἀλλὰ τούτων γε ἐναντία ἡ μίξις ἐστί. καὶ τὸ αἴτιον οἶδεν ἡ φύσις. λέγει δὲ ὁ πλείων λόγος, ὅτι πεφρίκασι τὸν Τηρέα καὶ δεδοίκασι. μήποτε ἄρα προσερπύσας λάθρα, εἶτα ἐργάσηται

τραγῳδίαν καὶ ᾠδὴν. Ἦν δὲ ἄρα καὶ τοῦτο χελιδόνι δῶρον ἐκ τῆς φύσεως, ὥς γε ἐμὲ κρίνειν, τὸ τιμιώτατον· πηρωθεῖσαν τὴν ὄψιν ἀφίνας ἐὰν τύχῃ, ὁρᾷ αὖθις. Τί οὖν τὸν Τειρεσίαν ᾄδομεν; καί τοι μὴ ἐνταυθοῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἅδου σοφωτάτην ψυχῶν, ὡς Ὅμηρος λέγει.

Περὶ τῶν ζῴων καλουμένων ἐφημέρων. Κ. δ.

Ζῷα ἐφήμερα οὕτω κέκληνται, λαβόντα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ μέτρου τοῦ κατὰ τὸν βίον. τίκτεται μὲν γὰρ ἐν τῷ οἴνῳ, καὶ ἀνοιχθέντος τοῦ σκεύους τὸ δὲ ἐξέπτη, καὶ εἶδε τὸ φῶς, καὶ τέθνηκεν. οὐκοῦν παρελθεῖν μὲν αὐτοῖς ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς τὸν βίον· τῶν δὲ ἐν αὐτῷ κακῶν ἐρρύσατο τὴν ταχίστην· μήτε τι τῶν ἰδίων συμφορῶν ᾐσθημένοις, μήτε μὴν τινὸς τῶν ἀλλοτρίων μάρτυσι γεγενημένοις.

tragœdiam efficiat. Hirundinibus etiam à natura bonum meo iudicio summum tributum est, quòd etsi acu eorũ oculi puncti excæcentur, visum recipiunt. Quid igitur Tiresiam ampliùs admiramur, tametsi non hic sed apud inferos, Homeri testimonio, inter manes sapientissimum?

De animalibus vnum diẽ viuentibus. C. IIII.

Animalia Ephemera idicircò sunt appellata, quod id ætatis viuunt vt vno die cursum vitæ conficiant, ex fæce enim vini (*οἰνέτου*) originem trahũt, apertoq; dolio vt in lucem suscepta sunt, è vita excedunt. Nam ingredi quidem in vitam natura illis dedit: malis verò quibus vita referta est, celerrimè liberat, priusquam vel propriam, vel alienam vllam calamitatem sentiant.

De Aspidis morsu & Basilisci veneno. C. V.

Ex Aspidis quidem vulnere * longo tempore quispiam sanus fieri possit, vel exectionem membri, vel exustionem ignis fortiter patiēdo, & necessariis medicamentis malum sistendo, ne serpat longiùs. Basiliscus verò etsi magnitudine palmi sit, tamen vel serpentum maxima illius aspectu non longo pòst interuallo, sed iā nunc statim expirationis appulsu torrescit. Et si baculum quem quispiā teneat momorderit, baculi dominus necatur.

vel, olim aliqui sanati sunt, ἰάσατο, Gillius. al. additur ἢ

περὶ ἀσπίδος καὶ ὄφεων τῶν καλουμένων βασιλίσκων.

Κεφ. ε

Δδὴ μέντοι τις καὶ ἀσπίδος ἐν μακρῷ τῷ χρόνῳ πληγὴν + ἰάσατο, ἢ τὸ μέλος περιλαβὼν, ἢ πῦρ ὑπομείνας εὖ μάλα τλημόνως, + ἀναγκαίοις φαρμάκοις τὸ κακὸν, ἵνα μὴ περισερπύσῃ στήσας ὁ δείλαιος. Σπιθαμιαῖος δὲ τοῦ βασιλίσκου τὸ μῆκος ὄντος καὶ μέντοι καὶ θεασάμενος ὁ τῶν ὄφεων μήκιστος αὐτὸν, οὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλλ' ἤδη ἐκ τοῦ τοῦ φυσήματος προσβολῆς αὖος ἐστιν εἰ δὲ ἄνθρωπος κατέχοι ῥάβδον, εἶτα ταύτην ἐκεῖνος δάκῃ, τέθνηκεν ὁ κύριος τοῦ λύγου.

De Delphino Arionis historia delibata: & altera copiosa, de Delphino catulo vnà cum puero ab eius parentibus nutrito, quem posita adultus etiam mirificè amauit. C. VI.

Quanto Delphinis in studio musica sit, ex Arione Methymnæo Ægyptij & Lesbij testantur: quantoq; ij-

περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας τε καὶ φιλανθρωπίας. Κ. ς.

Τὴν τῶν δελφίνων φιλομουσίαν, καὶ τὸ τῶν αὐτῶν ἐρωτικὸν, τὸ μὲν ᾄδουσιν Αἰγύπτιοι καὶ ὁμολογοῦσιν αὐτοῖς Λέσβιοι

σι· τὸ δὲ Τηΐται. τὰ μὲν Ἀ-
ρίονος τοῦ Μηθυμναίου
ἐκεῖνοι· τά γε μὴν ἐν
* Τηΐῳ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς
τοῦ καλοῦ, καὶ τῆς μίξεως αὐ-
τοῦ καὶ τοῦ δελφῖνος. οἱ ἕ-
τεροι. Λέγει δὲ καὶ Βυ-
ζάντιος ἀνὴρ Λεωνίδας
ὄνομα, ἰδεῖν αὐτὸς πα-
ρὰ τὴν Αἰολίδα πλέων,
ἐν τῇ καλουμένῃ Πληρο-
σελήνῃ πόλει δελφῖνα ἠ-
θάδα, καὶ ἐν λιμένι τῷ ἐ-
κείνων οἰκοῦντα καὶ ὥσπερ
οὖν ἰδιοξένοις χρώμενον
τοῖς ἐκεῖθι. καὶ ὅτι γε τοῦ-
το ὁ αὐτὸς λέγει, καὶ πρε-
σβύτην τινὰ καὶ γέροντα δὲ
συνοικοῦντα αὐτῇ ἐκθρέ-
ψαι τόνδε τὸν τρόφιμον,
δελεάρ τε οἱ προτείναν-
τας καὶ ἄλλα γε ἐφολκά· καὶ
μέντοι καὶ ἐμό τρεφεὶς οἱ
παῖς ὁ τῶν πρεσβυτῶν υἱός. καὶ
ἐπεθρέψαντο ἄμφω τὸν δελ-
φῖνα, καὶ τὸν παῖδα τὸν σφέ-
τερον καί πως ἐκ τῆς συντροφίας, ἐλαθέτην εἰς ἔ-
ρωτα ἀλλήλων ὑπελθόντες, ὅ τε ἄνθρωπος καὶ
τὸ ζῷον. καὶ τοῦτο τὸ ᾀδόμενον μὲν, καὶ μάλα ὑπέρ-
σεμνον

dem ipſi amatorio af-
fectu flagrent, Teitæ
ex Delphini amore er-
ga eleganti forma pue-
rum prædicant. Leoni- *fortè Τέῳ*
des autem Byzantius
in vrbe Pleroſeleno
nuncupata, ſe quũ Æo-
lida nauigãdo preter-
ueheretur, Delphinũ
in illius portu vrbis
habitantem, ciuibusq;
hujus tanquam hoſpi-
tibus ſuis vtentem vi-
diſſe confirmat. Idém-
que affert hũc delphi-
num de manu auiculæ
cujuſpiã, ejusq; mari-
ti educari ſolitum fuiſ-
ſe, plenosq; inuitamẽ-
tis cibos illi ab eiſdem
ſuppeditatos: neque ta-
men puer quum eis eſ-
ſet infans pariter alen-
dus, illum alere deſti-
tiſſe, ſed ambos edu-
caſſe: ex quo conuictu
delphinus puerq; mu-
tuum inter ſe amorem,
eumq; vt honeſtiſſimũ
ita celeberrimum con-

ciliarunt. Delphinus itaque vrbem, quam dixi, veluti patriam suam flagrãti studio amplexabatur, portumq; tãquam domum suam amanter incolebat: & suis nutriciis gratiam educationis sic persolucbat, vt quum ætate grandis factus esset, deq; manu educantium cibum capere non haberet necesse, jam longiùs progrediens, ex prædis quas capiebat partim sibi ad prandiũ haberet, partim suis educatoribus adferret: quod illi quum sciret, hoc ceu vectigal libentissimè expectabant. Hoc vnum erat commodum, cui & alterum accedebat. Nomen similiter delphino vt puero imposuerant. Puer ex illa viuendi cũ delphino consuetudine hanc collegerat fiduciam, vt ex crepidine, locisq; è mari eminẽtibus illum auderet appellare, facileq; ad se leni appellatione e-

σεμνὸς αὐτέρως ἐτιμᾶτο ἐν τοῖς προειρημένοις. ὁ τοίνυν δελφὶν, ὡς μὲν πατρίδα ἐφίλει τὴν προειρημένην, ὡς δὲ ἴδιον οἶκον ἠγάπα τὸν λιμένα. καὶ δὴ τὰ τροφεῖα τοῖς θρεψαμένοις ἀπεδίδου. καὶ τούτων ἐκεῖνος ἦν ὁ τρόπος. ὁ ἐνάλιος τέλειος ὢν, τῆς ἀπὸ χειρὸς τροφῆς ἐδεῖτο ἥκιστα· ἤδη γὰρ μακρὰν καὶ πέραν ἔξω προσνέων, καὶ περινηχόμενος, καὶ σκοπῶν ἄγρας ἐναλίας τὰ μὲν ἑαυτοῦ δεῖπνον εἶχε· τὰ δὲ τοῖς οἰκείοις ἀπέφερεν. οἱ δὲ ᾔδεσαν τοῦτο, καὶ μέντοι καὶ ἀνέμενον τὴν ἐξ αὐτοῦ φορὰν ἀσμένως. καὶ μία μὲν ἦν ἥδε ἡ πρόσοδος ἤδη, ἐκείνη δὲ ἄλλη. ὄνομα δὲ καὶ τῷ δελφῖνι, ὡς τῷ παιδὶ οἱ θρεψάμενοι ἔθεντο. καὶ ὁ παῖς τῇ συντροφίᾳ θαῤῥῶν, τοῦτον αὐτὸν ἔκ τινος προβλῆτος στὰς τόπου ἐκάλει, καὶ ἅμα τῇ κλήσει καὶ ἐκολάκευεν.

ὁ δὲ,

ὁ δὲ, εἴτε πρὸς εἰρεσίαν
ἡμιλλᾶτό τινα· εἴτε ἐκυ-
βίστα, τῶν ἄλλων, ὅσοι περὶ
τὸν χῶρον ἐπλανῶντο ἀ-
γελαῖοι, καὶ τὰ σκιρτῶν· εἴ-
τε ἐθήρα, καὶ μάλα ἐπει-
γούσης τῆς γαστρὸς αὐτὸν,
ἐπανῄει, καὶ μάλα γε ὤ-
κιστα, δίκην ἐλαυνομένης
νεὼς πολλῷ τῷ ῥοθίῳ· καὶ
πλησίον τῶν παιδικῶν γε-
νόμενος, συμπαίστης τε
ἦν, καὶ συνεσκίρτα, καὶ
πῇ μὲν τῷ παιδὶ παρε-
νήχετο, πῇ δὲ οἷα προκα-
λούμενος, εἶτα μέντοι εἰς
τὴν ἅμιλλαν τὴν εἰς αὐ-
τὸν τὰ παιδικὰ ὑπῆγε. καὶ
τὸ ἔτι θαῦμα, ἀπέστη καὶ
τῆς προότης ποτὲ, καὶ δὴ
καὶ ὑπενήξατο αὐτῷ, οἷα
νικώμενος ἡδέως δή που.
Ταῦτα τοίνυν ἐκεκήρυ-
κτο, καὶ τοῖς πλείοσι θέα-
μα ἐδόκει σὺν καὶ τοῖς
ἄλλοις, ὅσα ἡ πόλις ἀγα-
θὰ εἶχε· καὶ τοῖς πρεσβύ-
ταις, καὶ τὸ μειρακίῳ πρό-
σοδος ἦν.

uocaret. Ac siue ille
cum alicujus nauis re-
migatione cõtenderet,
siue cum aliis grega-
tim errãtibus luderet,
& variis in quosuis as-
sultibus gestiret: siue
multa etiã fame pres-
sus venaretur, ad puerũ
tamen tanta celeritate
redibat, vt vehementi
impetu more nauis
plenissimis velis im-
pulsæ ferretur, atque
appropinquãs ad suos
amores luderet, & ad-
siliret: nunc circum il-
lum adnans, nunc il-
lum ipsum velut pro-
uocans, ad certamen
secum amasium suum
alliciebat. Et quod ma
gis mireris, vt honore
ei cederet, seq; vinci in
gratiam ipsius simula-
ret, submittere se illi
natando aliquando vi-
sus est. Hæc suo tem-
pore celebrata, inquit
Leonides tum peregri-
nis admirationi inter
cætera vrbis spectacu-
la, tum puero simul
cum parentibus lucro
fuisse.

De sibilo Basilisci omnes serpentes fugante.

CAP. VII.

In Africa mulos vel cæsos, vel siti animo deficientes, Archelaus ait, plerosque mortuos humi jacere projectos: sæpeq; magnam serpentium vim confluere ad eorum cadauera depascenda, easq; Basilisci exaudito sibilo, se statim in cauernas, infráve harenas abdere: illum verò eò profectum, in tranquilla permultæ pacis libertate prãdere Postea verò quàm pransus sit, sibilo repetito, latitãtibus serpentibus significare, se jam prãsum ex cadaueribus abire, & quod superest cibi ipsis relinquere.

forte, τὸ ἐντεῦθεν ἀπολείπεσθαι τοῖς ἄλλοις.

De Piscatorum Euboicorum communione prædacum Delphinis.

CAP. VIII.

Euboicorum hominum sermone huc narratio quædam perlata est: illorum piscatores pariter æqualiterq; cũ

περὶ τοῦ σιρίγματος τοῦ κατὰ τὸν βασιλίσκον. Κ. ζ.

Ἐν Λιβύῃ ἡμιόνους τινὰς ἢ τετρωμένους, Ἀρχέλαος λέγει, εἴτε ἀπειπόντας ὑπὸ δίψους, ἐρρίφθαι νεκροὺς πολλούς. πολλάκις δὲ ὄφεων ἐπιῤῥυσάντων φῦλον πάμπολυ τῶν κρεῶν ἐσθίειν· ἐπὰν δὲ βασιλίσκου σιρίγματος ἀκούσῃ, τὰ μὲν ὑπὸ τοῖς ἰλεοῖς καὶ τῇ ψάμμῳ ἀφανίζεσθαι τὴν ταχίστην, καὶ ἑαυτὰ ἀποκρύπτεσθαι· τὸν δὲ ἐλθόντα κατὰ πολλὴν τὴν εἰρήνην δειπνεῖν· εἶτα αὖθις ἐπισιρίζειν, καὶ ἀπαλλάττεσθαι. τοὺς δὲ ἡμιόνους καὶ τὸ δεῖπνον τὸ ἐξ αὐτῶν σημαίνεσθαι τὸ ἐντεῦθεν † τὸ σὺν λόγῳ τοῦτο ἄστροις.

περὶ τῆς τῶν Εὐβοίων πρὸς τοὺς δελφῖνας ἰσομοιρίας. Κ. η.

Λέγει φασὶν Εὐβοέων δεῦρο φοιτῶντες, τοὺς ἁλιέας τοὺς ἐκεῖσε τοῖς δελφῖσι τοῖς ἐκεῖθι ἰσομοιρίαν τῆς θήρας ἀπονέμειν.

καὶ

καὶ ἀκούω τὴν ἄγραν ποι-
αύτην. γαλήνην εἶναι
χρή· καὶ εἰ ταῦτα οὕτως
ἔχοι, τῆς πρώρας τῆς ἀκατί-
ου κοίλας τινὰς ἐξαρτῶ-
σιν ἐσχαρίδας πυρὸς ἐ-
νακμάζοντος, καὶ εἰσὶ
διαφανεῖς ὡς στέγειν καὶ
τὸ πῦρ, καὶ μὴ κρύπτειν
τὸ φῶς· ἴπνους καλοῦσιν
αὐτάς. οἱ τοίνυν ἰχθύες δε-
δίασι τὴν αὐγὴν, καὶ τὴν
λαμπηδόνα δυσωποῦνται.
καὶ οἱ μὲν οὐκ εἰδότες ὅ,
τι † ἐστὶ τὸ ὁρώμενον πλη-
σιάζουσι, μαθεῖν βουλό-
μενοι τοῦ φοβοῦντος σφᾶς
τὴν αἰτίαν. εἶτα ἐκπλα-
γέντες, ἢ πρός τινι πέτρᾳ
ἡσυχάζουσιν ἀθρόοι παλ-
λόμενοι τῷ δέει, ἢ εἰς τὴν
ἠϊόνα ἐκπίπτουσιν ὠθού-
μενοι, καὶ ἐοίκασι τοῖς ἐμ-
βεβροντημένοις. οὕτω γε
μὴν διακειμένοις ῥᾷστόν
ἐστιν ἤδη καὶ τριαίνῃ πα-
τάξαι. Ἐπειδὰν οὖν θεά-
σωνται οἱ δελφῖνες τοὺς
ἁλιέας τὸ πῦρ ἐξάψαν-

delphinis pisceis quos
ceperint communica-
re Audio ad hujusmo-
di piscatum tempesta-
tum quiete opus esse:
id quod si accederit, tũ
de prora laternas quas-
dam piscatores suspen-
dunt, quæ etsi intra se
ignem habeant, sic ta-
men lumen transmit-
tunt, vt ignis quidem
obtegatur, lucem verò
transluceat. pisces splẽ-
dorem timent, ac lucẽ
velut reuerentes suspi-
ciunt. quare insidiarum
ignoratione obstupe-
scentes, quid sibi velit
quod vident cognitu-
ri, vt causam tanti sui
timoris intelligãt, ap-
propinquare aggre-
diũtur. Deinde perter-
riti, aut ad saxum ali-
quod manent frequen-
tes cũ tremore & me-
tu, aut ad littus impul-
si exiliunt: sic obstupe-
facti, vt de cælo tacti
esse videantur, facileq;
jam sit tridente percu-
tere. Delphini quum
ignem à piscatoribus
incendi animaduertũt
seip.

al. βούλε-
ται.

seipsos statim ad subsidium iis ferendum cõparant & illi quidem sensim ac pedetentim remigant: ij verò formidine exteriores impellunt pisces, eorúmque effugia reprimunt, ne quà elabi queant. Ex delphinorum igitur natatu, & piscatorũ remigatione vndique in angustias compulsi: quòd sentiunt sibi nullum ex tantis angustiis exitum patere, idcircò stant & manent: vnde efficitur, vt eorum magnus numerus capiatur. At tum delphini, velut repetẽtes communis laboris remunerationem sibi debitam ex illa piscatione, procedunt. quibus prædæ auxiliatoribus bona fide & grato animo piscatores parte ad eos pertinẽte cedunt. sic enim persuasum his habetur, qui in re maritima versantur, rursus ad piscandum etiam si minus

τας, ἑαυτοὺς εὐτρεπίζουσιν. καὶ οἱ μὲν, ἠρέμα ὑπερέττουσιν· οἱ δὲ δελφῖνες, τοὺς ἐξωτέρω τῶν ἰχθύων φοβοῦντες ὠθοῦσιν, καὶ τοῦ διαδιδράσκειν ἀναστέλλουσιν. οὐκοῦν ἐκεῖνοι πιεζόμενοι πανταχόθεν, καὶ τρόπον τινὰ κεκυκλωμένοι, ἔκ τε τῆς τούτων εἰρεσίας, καὶ τῆς νήξεως τῆς ἐκείνων, συνιᾶσιν ἄφυκτα εἶναι σφίσι, καὶ περιμένουσι, καὶ ἁλίσκονται πάμπολύ τι χρῆμα. καὶ οἱ δελφῖνες παρίασιν, ὡς ἀπαιτοῦντες τοῦ κοινοῦ πόνου ἐπικαρπίαν, τὴν ὀφειλομένην σφίσιν ἐκ τῆς νομῆς. καὶ οἵ γε ἁλιεῖς πιστῶς καὶ εὐγνωμόνως ἀφίστανται τοῖς συνθήραις τοῦ δικαίου μέρους, εἰ βούλονται καὶ πάλιν σφίσι συμμάχους ἀκλήτους παρεῖναι, καὶ ἀπαραιτήτους. πιστεύουσι γὰρ οἱ ἐκεῖ θαλαττουργοὶ, ὅτι παραβαίνοντες ἐ-

inuitentur, adiutores fore: sin autem piscatores

præd

ξουσι ἐχθροὺς, οὓς εἶχον πρότερον φίλους.

Περὶ τῆς τῶν ἐλάφων πρὸς τοὺς ὄφεις διαφορᾶς. Κ. θ.

Ἔλαφος ὄφιν νικᾷ, κατά τινα φύσεως δωρεὰν θαυμαστήν· καὶ οὐκ ἂν αὐτὸν διαλάθοι ἐν τῷ φωλεῷ ὢν ἔχθιστος, ἀλλὰ προσερείσας τῇ καταδρομῇ τοῦ δόμου τοὺς ἑαυτοῦ μυκτῆρας βιαιότατα εἰσπνεῖ, καὶ ἕλκει ὡς ἴυγγι τῷ πνεύματι, καὶ ἄκοντα προάγει, καὶ προκύπτοντα αὐτὸν ἐσθίειν ἄρχεται. καὶ μάλιστά γε διὰ χειμῶνος δρᾷ τοῦτο. Ἤδη μέντοι καὶ κέρας ἐλάφου τις ξέσας, εἶτα τὸ ξέσμα ἐς πῦρ ἐνέβαλε, καὶ ὁ καπνὸς ἀνιὼν διώκει τοὺς ὄφεις πανταχόθεν, μηδὲ τὴν ὀσμὴν ὑπομένοντας.

Πῶς αἱ ἵπποι ὑπὸ τῶν ὄνων ἀναβαίνονται. Κ. ι.

prædam cum his communicare omiſerint, hoſteis futuros, quos antè amicos habuerant.

Quomodo Ceruus ſerpentem ſpiritus ſui attractione latibulo extractum deuoret: quodq. ſcobis etiam de cornu cerui ſuffitus ſerpentes abigat. CAP. IX.

Mirifico quodam munere naturæ ceruus ſerpentem vincit. neque enim ipſum, tametſi hoſtis in latebrã abditus, effugere poteſt. Etenim ille naribus ſuis in ſerpentis cauernam incumbens, vehementiſſimè inſpirat: & ſpiritu ſuo quaſi amatorio quodam alliciens extrahit, inuitumq; profert, ac nimirum procliuantem foras illam mandere ingreditur. Quod hyeme facere maximè ſolet. Si quis etiam cerui cornua in ſcobem atterat, poſteaq; in ignem conijciat, fumus inde naſcẽs vndique ſerpẽtes, ne illius quidem nidorem ſuſtinentes, fugat.

Quemadmodum Aſini equas ineant. CAP. X.

Inter cæteras animantes equus magno elatoq; animo est. Enimuerò magnitudo & celeritas ipsa ceruicísque eminentia, & crurum facilis contractio, facilisq; porrectio, & vngularum sonitus inducunt, cùm vt audaciùs is exultet & gestiat, insolentiusq; efferatur: tum maximè comata equa mollicie, & insolentia diffluens superbit, eamq; ob rem ab asinis se iniri indignissimè fert, vt maximo vicissim gaudio compleatur, quū equo tanquam nuptiis sociatur, ob idq; ipsum se plurimi esse arbitratur: cujusmodi affectus gnari, qui sibi mulos gignivolunt, equæ jubam temerè & sine artificio tondent: posteáque asinos admittunt ea verò tum mariti ignobilitatē, cujus priùs pudebat, & contra quē antè resistebat, facillimè patitur, atque ejus rei Sophocles quoq; meminisse videtur.

al. ἀποπερισαντες.

Ἐστι μὲν καὶ τῶν ἄλλων ὁ ἵππος γαῦρον. καὶ γὰρ καὶ τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τάχος αὐτόν, καὶ τοῦ αὐχένος τὸ ὑψηλόν, καὶ ἡ τῶν σκελῶν ὑγρότης, καὶ ἡ τῶν ὁπλῶν κροῦσις, πάντα εἰς φρύαγμα καὶ τῦφον αἴρει· μάλιστα δὲ κομῶσα ἵππος ἁβροτάτη τέ ἐστι, καὶ θρυπτικωτάτη. ἀτιμάζει γοῦν ἀναβλῶσαι τοὺς ὄνους αὐτῆς· ἵππῳ δὲ γαμουμένη ἥδεται, καὶ ἑαυτὴν ἀξιοῖ τῶν μεγίστων. ὅπερ οὖν συνειδότες οἱ βουλόμενοι ἡμιόνους σφίσι γενέσθαι, † ἀποθραύσαντες τῆς ἵππου τὴν χαίτην εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν, εἶτα μέντοι τοὺς ὄνους ἐπάγουσιν. ἡ δὲ ὑπομένει τὸν ἄδοξον ἤδη γαμέτην, πρότερον αἰδουμένη. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἔοικε μεμνῆσθαι τοῦ πάθους.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων εὐμαθείας τε καὶ εὐπειθείας. Κεφ.

De Elephantorum obedientia, docilitate, & musica

ſtudio. CAP. XI.

Περὶ μὲν τῆς τῶν ἐλεφάντων σοφίας εἶπον ἀλλαχόθι. καὶ μέντοι περὶ τῆς θήρας αὐτῶν, καὶ ταῦτα εἶπον, ὀλίγα ἐκ πολλῶν ἃ ἔφρασαν ἄλλοι. τὸ δὲ νῦν ἔχον ἔθηκα ἐρεῖν περί τε εὐμουσίας αὐτῶν καὶ εὐπειθείας, καὶ τῆς ἐς τὰ μαθήματα εὐκολίας, χαλεπὰ ὅμως ὄντα καὶ ἀνθρώπῳ τυχεῖν αὐτῶν, μή τι γοῦν τοσούτῳ θηρίῳ, καὶ οὕτω τέως ἀγριωτάτῳ συγγενέσθαι. χορείαν γὰρ καὶ ὀρχηστικὴν καὶ βαίνειν πρὸς ῥυθμὸν, καὶ αὐλουμένης ἀκούειν, καὶ συνιέναι ἤχων διαφορᾶς, ἢ βραδύνειν ἐνδιδόντων, ἢ ταχύνειν παρορμώντων, μαθὼν οἶδεν ἐλέφας, καὶ ἀκριβοῖ, καὶ οὐ σφάλλεται. οὕτως ἄρα ἡ φύσις μεγέθει μὲν αὐτὸν μέγιστον εἰργάσατο μαθήσει δὲ πρᾶον ἀπέφηνε

De Elephantorum ſolertia, item de venatione ipſorum, pauca è multis quæ alij protulere, dicta nobis ſunt alibi. Nunc verò de ſtudio quo in muſicam feruntur diſſerere propoſui: deq; obtemperatione eorum, & ingenij facilitate ad eas diſciplinas aſſequendas, quæ ad diſcendum difficiles ſunt vel homini ipſi, nedum tã ingenti feræ, & quæ aliâs tantopere animo agreſti eſt, duroq; aduerſus omnem pertractationem. Enimuerò ad numerũ ſaltare, tibiæ auditione demulceri, curſum tardare ad ſoni tarditatem, ſeq; remittere ad remiſſionem tibiæ: rurſus quum acutè ſonans impellit, feſtinare, diſcere aſſequi perfectè elephantus ſolitus eſt. Neque verò natura modò illum ſumma ex omnibus animalibus magnitudine ornauit, ſed & diſciplna manſuetum, & tractabilem edidit.

dit. Quòd si insignem illam, quam discendo obediendóque præstat hæc bellua, facilitatem apud remotas gentes, Indos, Æthiopes aut Afros, describerem, fortè alicui fabulam texere, & super ejus natura famæ mendacia proferre videri possem: id quod hominem philosophum, ac veritatis ex animo studiosum neutiquã deceret. Quãobrem mea tantùm spectacula, & quæ Romæ gesta priùs alij quoque in literas retulerunt, exponam pauca è multis, quæ tamen non exiguam animantium naturæ commendationem afferant. Elephanto sanè ad morum mansuetudinem & facilitatem erudito, nihil mitius, nihil ad id quod volumus obtemperantius est. Sed primò ea quæ tempore etiam (cui suus debetur honor) priore gesta sunt, referam. Quũ Tiberij Cæsaris nepos Germanicus gladiato-

καὶ εὐάγωγον. εἰ μὲν οὖν ἔμελλον τὴν ἐν Ἰνδοῖς αὐτῶν εὐπείθειαν καὶ εὐμάθειαν, ἢ τὴν ἐν Αἰθιοπίᾳ, ἢ τὴν ἐν Λιβύῃ γράφειν, ἴσως ἄν τῳ καὶ μῦθον ἐδόκουν τινὰ συμπλάσας κομπάζειν, εἶτα ἐπὶ φήμῃ τοῦ θηρίου τῆς φύσεως καταψεύδεσθαι, ὅπερ ἐχρῆν δρᾷν φιλοσοφοῦντα ἄνδρα ἥκιστα, καὶ ἀληθείας ἐραστὴν διάπυρον. ἃ δὲ αὐτὸς εἶδον, καὶ ἅτινα πρότερον ἐν τῇ Ῥώμῃ πραχθέντα ἀνέγραψαν οἱ ἄλλοι, προελόμενος εἰπεῖν, ἐπιδραμὼν ὀλίγα ἐκ πολλῶν, οὐχ ἥκιστα καὶ ἐντεῦθεν ἀποδεικνὺς τὴν τῶν ζώων ἰδιότητα. Ἡμερωθεὶς ἐλέφας πρᾳότατόν ἐστι, καὶ ἄγεται ῥᾷστα εἰς ὅ, τι θέλει. καὶ τά γε πρεσβύτατα, τιμῶν τὸν χρόνον, ἐρῶ πρότερον. θέαν ἐπετέλει Ῥωμαίοις ὁ Γερμανικὸς ὁ Καῖσαρ· εἴη δ' ἂν ἀδελ-

φιδὲς Τιβερίε ὄντος. ἐ-
κοῦν ἐγγόντες μὲν, καὶ ἄῤῥε-
νες ἐν τῇ Ῥώμῃ τέλειοι
πλείους, καὶ θήλειαι. εἶτα
ἐξ αὐτῶν ἐτέχθησαν αὐ-
θιγενεῖς. καὶ ὅτε τὰ κῶλα
ὑπήρξαντο πήγνυσθαι, σο-
φὸς ἀνὴρ ὁμιλεῖν τοιού-
τοις θηρίοις ἐπαίδευσεν
αὐτοὺς δεξιότητι καὶ
ἐκπληκτικῇ διδασκαλίᾳ
μεταχειρισάμενος. προ-
σῆγε δὲ αὐτοὺς ἄρα ἡσυχῇ
τινί γε προσηνῶς, καὶ πρά-
ως τοῖς διδάγμασι δε-
λέατα ἄττα ἐπάγων, καὶ
τροφὰς ἡδίστας καὶ πεποι-
κιλμένας εἰς τὸ ἀγωγόν τε
καὶ ἐφολκόν. ὡς εἴτι μὲν ἦν
ἀγριότητος, τοῦτο ἐκβα-
λεῖν, ἐπαυτομολῆσαι δὲ
πρὸς τὸ ἥμερον. καὶ ἄλλως
γέ πως ἀνθρώπειον. καὶ ἦν
γε τὰ μαθήματα, καὶ αὐ-
λῶν ἀκούοντας μὴ ἐκμαί-
νεσθαι, καὶ τυμπάνων ἀρά-
βου κροτοῦντος μὴ ταράτ-
τεσθαι, καὶ κηλεῖσθαι σύριγγι.
φέρειν δὲ καὶ ἤχους ἐμμελεῖς

rum spectaculum edidit, plures jam grandes vtriusque sexus elephanti Romæ erant, è quibus alij plerique generati extiterũt: quorum artus interea dum committebantur, & confirmabantur, & membra infirma conglutinabantur, peritus vir ad pertractandos eorum sensus animosque, mirabili quodam disciplinæ genere eos erudiebat. Primùm enim eos maxima lenitudine & mollitudine, cibos nimirum illecebris & varietate suauiũ inuitamẽtorum refertos indulgens, ad disciplinam informabat: vt si quid esset agreste, expelleret, ex feritate ad mansuetudinem, & quasi ad humanitatem quandam transformaret: sicq; eis moderabatur, vt feritate expulsa, disciplinis & musicæ studio operam darent, tibiarum tympanorumq; sono nihil exterrerentur, fistulis

al. χειρισά-μενος.

oblectarentur: pedum
ingredientium strepi-
tum cantumq; miscel-
laneum ferrent. eos
præterea exercebat ad
non formidandam ho-
minum multitudinem.
Illa verò virilis disci-
plina accedebat, non
ad grauem plagarum
ictũ excandescere, coa-
ctos membrum ali-
quod concinnè & ad
saltandũm flectere, nõ
iracundè (quum essent
maximo robore præ-
diti) incitari. Quis hoc
non egregiæ & gene-
rosæ indolis argumen-
tum dixerit, belluam
hominis disciplinæ &
imperio, non aduer-
sam nec immorigeram
se præbere? Quum igi-
tur magister elephan-
torum spectaculum e-
deret, ij tempore suo
specimen dederunt, se
rectè institutos esse, il-
lumq; in seipsis eru-
diendis non operam
perdidisse ostenderũt.
nam duodecim nume-
ro theatrum ingressi,

καὶ ποδῶν ἐμβαινόντων
ψόφον, καὶ ᾠδὴν συμμι-
γῆ. ἐξεπονήθησαν δὲ καὶ ἀν-
θρώπων πλῆθος μὴ δεδιέ-
ναι. ἦν δὲ καὶ ἐκεῖνα διδά-
γματα ἀνδρικὰ, πρὸς
τὴν τῆς πληγῆς καταφο-
ρὰν μὴ θυμοῦσθαι. μηδὲ
μὴν ἀναγκαζομένους λυ-
γίζειν τι τῶν μελῶν καὶ κάμ-
πτειν ὀρχηστικῶς τε, καὶ
χορικῶς. εἶτα εἰς θυμὸν
ἐξάπτεσθαι, καίτοι
ῥώμης τε καὶ ἀλκῆς εὖ
ἥκοντας. Φύσει μὲν οὖν τοῦτο
πλεονέκτημα ἤδη, καὶ
μάλα γεννικὸν, μὴ ἔχειν
ἀτάκτως, μηδ᾽ ἀπειθῶς
πρὸς παιδεύματα ἀνθρω-
πικά. Ἐπεὶ δὲ ἀπέφηνεν
αὐτοὺς ὁ ὀρχηστοδιδάσκα-
λος καὶ μάλα γε σοφοὺς,
καὶ ἠκρίβουν τὰ ἐκ τῆς παι-
δεύσεως, οὐκ ἐψεύσαντο
τῆς διδασκαλίας τὸν πόνον
φασὶν, ἔνθα ἐπιδείξασθαι
τὰ παιδεύματα αὐτοὺς ἡ
χρεία σὺν τῷ καιρῷ πα-
ρεκάλει. δώδεκα μὲν γὰρ τὸν
ἀριθ-

compoſito gradu incedebant, in diuerſas theatri partes diuiſi, ac molliter ingredientes toto corpore diffluebant, miro ornatu, nimirum ſtolis ſaltatoriis & floridis induti, ſolaq; magiſtri ſignificatione vocis ordinatim inſtructi, vt ferũt, gradiebantur. Ac verò rurſus, ſi illis hoc imperaretur, in orbem ſaltabant: eundemq; orbem ad imperantis vocem denuo ſoluebãt & explicabant: Atque nunc flores pauimentum ornabant ſpargẽtes, idq; parcè & modeſtè: nunc pedibus terram pulſantes concinnam & moderatam ſaltationem vna conſenſione obibant. Damonem igitur, & Epentharum, & Ariſtoxenum, & Xenophilũ, & Philoxenũ, ac alios plerosque pulcherrimè muſica eruditos inter paucos hujus peritos

exiſtimatos fuiſſe, mirificum quidem, at non certè incredibile, neq; ratione alienum fuit, quum homines eſſent rationis participes, valuiſſe vi intelligendi, ac ratiocinandi. At verò animal rationis expers numeros & cantũ percipere, formam & ornatum tenere, non à ſaltandi moderata elegantia aberrare, quæ didicerit repetere poſſe, hoc naturæ donum eſt, ſimúlq; vis quędam admodum ſingularis. Illa verò vel ad ridiculè inſaniendum præ admiratione ſpectatorẽ inducere poſſint, in theatri harena humiles lecticas ſpectare & eis impoſitos lectos, eóſque vario ſtragulo textili & magnificis operibus picto opertos, copioſæ alicuius & vetuſtæ familiæ teſtimonium: lauta item pocula, & argenteas crateras, aureaſq; permulta aqua repletas, menſaſq; magnificas è thyia

φίαν, θαυμαστὸν μὲν, ἄπιστον δὲ καὶ παράλογον οὐδαμῶς. τὸ δὲ αἴτιον, ἄνθρωπός ἐστι ζῶον λογικὸν, καὶ νοῦ καὶ λογισμοῦ χωρητικόν. ζῶον δὲ ἄναρθρον συνιέναι καὶ ῥυθμοῦ καὶ μέλους, καὶ φυλάττειν σχῆμα, καὶ ἐμμέλειαν μὴ παρατρέπειν, καὶ ἀποπληροῦν τῶν διδαχθέντων τὴν ἀπαίτησιν, φύσεως δῶρα ταῦτα ἄμα, καὶ ἰδιότης καθ' ἕκαστον ἐκπληκτική. Τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐκμῆναι τὸν θεατὴν ἱκανά. χαμαιζήλων κλινῶν ὡς στιβάδες ἐν τῇ ψάμμῳ τοῦ θεάτρου τεθεῖσαι, εἶτα ἐδέξαντο † τυλία· καὶ ἐπὶ τούτοις στρωμνὴν ποικίλην καὶ οἰκίας μέγα εὐδαίμονος καὶ παλαιοπλούτου σαφῶς μαρτύρια. καὶ κυλίκια ἦν πολυτελῆ [illegible]κείμενα, καὶ κρατῆρες χρυσοῖ καὶ ἀργύρεοι, καὶ ἐν αὐτοῖς ὕδωρ πάμπολυ, καὶ τράπεζά τε

τύλιον, fortè diminutiuũ à τύλη an lectus tomento farctus?

παρ

παρέκειτο θύου τε καὶ ἐλέφαντος, εὖ μάλα σοβαραί, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν κρέα καὶ ἄρτοι, παμβορωτάτων ἐμπλῆσαι ζώων γαστέρας ἱκανὰ ταῦτα. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς παρασκευῆς ἐκπλεᾶ τε καὶ ἀμφιλαφῆ ἦν, παρῆλθον οἱ δαιτυμόνες· ἓξ μὲν ἄρρενες, ἰσάριθμοι δὲ αἱ θήλειαι αὐτοῖς. καὶ οἱ μὲν ἐλέφαντες, ἀρρενωπὸν στολὴν εἶχον· αἱ δὲ, θῆλυν. καὶ κατεκλίνθησαν σὺν κόσμῳ, συνδυασθέντες ἄρρεν τε καὶ θῆλυ. καὶ ὑποσημήναντος, τὰς προβοσκίδας ὡς χεῖρας κεκολασμένας προὔτεινον, καὶ ἐσιτοῦντο εὖ μάλα σωφρόνως. καὶ οὔτε τις αὐτῶν ἔδοξεν ἀδηφάγος, οὔτε μὴν προτενθής τις, ἢ τῆς μοίρας τῆς μείζονος ἁρπακτικός, ὡς ὁ Πέρσης ὁ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι τῷ χρυσῷ. ἐπεὶ δὲ πίνειν ἔδει, ἑκάστῳ κρατὴρ παρετέθη, καὶ ἀρυτόμενοι ταῖς προβοσκίσι τὸ ποτὸν, ἔπινον κεκοσμημένως. εἶτα ἀ-

& ebore, perquam superbas, tanto pane & carnibus extructas, vt vel edacissimorũ animalium ventrem implere potuissent. Omnibus ita abundè apparatis, conuiuæ intromissi sunt elephanti. mares sex virili veste induti, totidemq; fœminæ, stola muliebri ornatæ, decorè epulis accubuere. tum signo percepto, in mensam promuscides tanquam manus modestas porrexerunt, summaq; cũ moderatione epulati sunt: neque ex ipsis quispiam visus est vorax, neque vel delicatioris vel maioris partis auidior, vt Persa ille apud aureũ illũ Xenophontem. Quum esset bibendum, vnicuiq; cratera exhibebatur. & hi quidem promuscidibus potionem haurientes, modaratè bibebant: deinde circum-

ſtantes leuiter & feſtiuè ſine contumelia aſpergebāt. Non pauca ejuſmodi de ingenio & natura propria horum animalium, admirabilia alij ſcripſerunt. Ego rectè & ordine in tabula quadam latinas literas vidi Elephantū ſcribere: verūtamen docentis manus ſubijciebatur ad literarum figuram & lineamentum inſtituens animal: quumq; elephantus ſcriberet, ejus oculos immotos, & dejectos eſſe perſpexi, vt grammaticum quēdam dixiſſes.

al. ἀπεγράψαντο

περιέρραινον σὺν παιδιᾷ καὶ οὐχ ὕβρει. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα † ἀπέγραψαν τοιαῦτα τῆς ἰδιότητος τῶνδε τῶν ζώων σοφὰ καὶ ἐκπληκτικά. Ἐγὼ δὲ εἶδον καὶ γράμματα γράφοντα ἐπὶ πίνακος Ῥωμαῖα ἀστραβῶς τῇ προβοσκίδι καὶ ἀτρέπτως. πλὴν ἐπέκειτο χεὶρ τοῦ διδάξαντος, εἰς τὴν τῶν γραμμάτων παιδαγωγοῦσα περιγραφὴν, ἔστ᾽ ἂν ἀπογράψαι τὸ ζῷον. ὁ δὲ ἀτενὲς ἑώρα κάτω. πεπαιδευμένους εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ζώων, καὶ γραμματικοὺς εἶπες ἄν.

De Leporis ſomno, ætatis indicijs, & fœcunditate. CAP. XII.

περὶ λαγωῶν ἰδιότητος. Κ. ιε.

Quædam propria lepori à natura ingenerata ſunt. Palpebris patentibus ſomnum capit. Ejus annos indicāt foramina quædam. nā quot ſunt illi corporis cauernæ (ad excremēta) totidem annos ætatis agit Vno & eodem tempore quædam in vtero inchoata & imperfecta fert, alia parturit, alia

Ἔχει μέντοι καὶ ὁ λαγὼς συμφυεῖς ἰδιότητας. ἐκπεπταμένοις μὲν γὰρ τοῖς βλεφάροις καθεύδει. κατηγορεῖ δὲ αὐτοῦ τὰ ἔτη, τρώγλας τινὰς ὑπορύνων. φέρει δὲ καὶ ἐν τῇ νηδύϊ τὰ μὲν ἡμιτελῆ, τὰ δὲ

δίνει, τὰ δὲ ἤδη οἱ τέτε-
ται.

Περὶ τοῦ τῶν κητῶν ἡγε-
μόνος. Κεφ. ιγ.

Τὰ κήτη τὰ μεγάλα
ὀλίγου πάντα αὐτῶν κυ-
νῶν, δεῖται τοῦ ἡγεμόνος,
καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκεί-
νου ἄγεται. ἔστι δὲ ἰχθὺς
τὸ μακρὸς καὶ λεπτὸς,
τὴν κεφαλὴν προμή-
κης· στενὸν αὐτοῦ τὸ οὐραῖον
συμπέφυκεν, ὡς οἱ τούτων
λέγουσι σοφοί. εἴτε δὲ αὐ-
τὸν ἐκείνων παρέδωκε τῶν
κητῶν ἡ φύσις ἑκάστῳ, εἴτε
φιλίᾳ αὐτοῖς ἑκὼν πρόσει-
σιν, οὐκ οἶδα. φύσεως δὲ ἀ-
νάγκην εἶναι τὸ συμβαῖνον
μᾶλλον πεπίστευκα.
νήχεται γὰρ οὐδὲ ὁ ἰχθὺς οὐ-
δέποτε αὐτοῦ, πρόεισι
δὲ τῆς τοῦ κήτους κεφαλῆς,
καὶ ἡγεμών ἐστιν αὐτοῦ, καὶ
ὡς εἰπεῖν οἴαξ. προορᾷ
γοῦν ἐκείνῳ τὰ πάντα, καὶ
προαισθάνεται τῶν αὐτῶν,
καὶ προδιδάσκει ἕκαστα τῆς
οὐρᾶς τῷ ἄκρῳ, καὶ παρέψαυσε τούτῳ, καὶ ἔδωκε
συνθ

modò peperit.

De pisce duce cetacei generis. C. XIII.

Omne ferrè cetaceū genus præter canes, duce ad sibi moderandū eget, illiusq; oculis ducibus ad videndum vtitur. Is autem dux est, quemadmodum harū rerum periti testantur, longus piscis, colore albo, capite prælongo, angusta cauda. Húnc ne ducem vnicuique cetaceo natura dederit, an amicitia quadam is adductus, cetum vltro antegrediatur, haud scio planè: sed id tamen factum naturæ vi potiùs arbitrarer. nam hic separatim nunquam ab illo nauigat, sed ante hujus caput antecedēs, ipsius dux existit, ac veluti clauus. etenim cūcta illi & prouidet, & præsentit, caudæq; extremo præmonstrat singula: hac parte cetum contingit, & mo-

forte μακρός.

net. ſic horribilia formidoloſáque inhibet, ſic cibaria conciliat, inſidiasq; â piſcatoribus poſitas ſigno quodam ſuo oſtendit: atq; quem locum propter magnitudinem ipſum adire nô oporteat, præſignificat: nequando latenti alicui alliſus petræ aut infixus, funditus pereat. Quod mirũ videri debet, minimam beſtiam maximo animali vitæ cauſam afferre. Videtur autem quũ bellua huiusmodi ad pinguitudinem peruenit, ampliùs nec videre nec audire poſſe, carnium mole & vidẽdi & audiendi viam intercludente, & obſtruẽte horum ſenſuum meatus. Nunquam autem certus ſine hoc duce apparet. nam ſi is quo ad neceſſaria vtitur perierit, illi quoque pereundum eſt.

τὰς τό-πους.

forte τοῦ-το κῆτος ἔρημον:

De Chamæleonte colores ſuos mutante. C. XIIII.

σύνθημα. καὶ τῶν μὲν φοβερῶν ἀνέστειλεν, ἐπί γε μὴν τὰ θρέψοντα περιάγει· καὶ τὴν ἐκ τῶν θηρώντων ἐπιβουλὴν διδάσκει σημείῳ τινὶ ἀτεκμάρτῳ, ᾧ καὶ † τῶν τόπων ὧν οὐ χρὴ τοσοῦτον θηρίον ἐπιβῆναι, περιμηνύει. ἵνα μήποτε ἄνδρῳ εἰς ἕρμα περισχεθὲν ἀπόληται. Ἡ τοίνυν τοῦ βίου ὑπόθεσις τῷ μεγίστῳ, τὸ βραχιστόν ἐστιν. ἔοικε δὲ καταπιανθὲν τὸ ζῶον μήτε ὁρᾶν ἔτι, μήτε ἀκούειν. εἶναι δὲ περίβλημα καὶ τῆς ὄψεως, καὶ τῆς ἀκοῆς τῶν σαρκῶν τὸν ὄγκον. οὐχ ὁρᾶται δὲ † τοῦ κήτους ἔρημος· ἀλλ' ἀνάγκη τοῦ πάντων αὐτῷ τῶν προειρημένων αἰτίου, περιαπολωλότος, καὶ ἐκεῖνος ἀπολέσθαι.

περὶ χαμαιλέοντος. Κ. ιδ.

Χαμαιλέων τὸ ζῶον εἰς ἰδίαν μίαν χρόαν οὐ πέφυκεν οὔτε ὁρᾶσθαι οὔτε

Chamæleon animal non vno atque eodem

col

μεῖζεσθαι. κλέπτει δὲ ἑαυτὸν πλανῶν τε ἅμα καὶ παρατρέπων τὴν τῶν ὁρωμένων ὄψιν. εἰ γὰρ παρατύχοις μέλανι τὸ εἶδος, ὅδε ἐξέτρεψε τὸ μόρφωμα εἰς χλωρότητα, ὥσπερ οὖν μεταμφιασάμενος. εἶτα μέντοι ἄλλοιος ἐφάνη λευκότητα ὑποδὺς, καθάπερ προσωπεῖον ἕτερον, ἢ στολὴν ὑποκριτὴς ἄλλην. ἐπεὶ τοίνυν ταῦθ᾽ οὕτως ἔχει, φαίη τις ἂν καὶ τὴν φύσιν μὴ καθέψουσαν, μήδ᾽ ἐπιχρίουσαν φαρμάκοις, ὥσπερ οὖν Μήδειάν τινα ἢ Κίρκην, καὶ μέντοι καὶ ἐκείνην φαρμακίδα εἶναι.

περὶ τῶν ἰχθύων τῶν καλουμένων πομφύλων. Κ. ιε.

Πόμφυλον τὸ πελάγιον, καὶ βυθοῦ τὸ φιληδοῦντα εἰδέναι χρὴ μάλιστα ἰχθύων ὧν ἴσμεν ἀκοῇ. μισεῖ δὲ ἢ αὐτὸς τὴν γῆν, ἢ τὸν ἰχθὺν ἐκείνη. τεμνούσας

colore proprio spectatur: sed & sese furtim subducit, & videntium oculos veluti perstringit. Nam nigro colore si eum offendis, mutat se ipse, & aliud coloris genus instituit, ac se citò in viriditatem inuertit, quasi mutatione vestium facta. & alius rursus visus, album colorem, tanquam aliam personam histrio, sic induit. Quæ quũ ita se habeãt, dixerit aliquis naturam, etsi non veneficiis veluti Medea quæpiam aut Circe attrectet aut illinat, tamen ipsam quoque veneficam esse.

forte καταψῶσαν vel καταψήσασαν.

De Pompylis piscibus, qui naues comitãtur quãdiu in alto mari procul à continente feruntur, nec vnquam propius terram accedunt.

CAP. XV.

Alij πομπίλον scribunt. al. φιληδοῦντα.

Pompyli pisces pelagij, omnium maximè piscium quos auditione accepimus in ima sede maris versari solent, siue ipsi terram malè oderunt, siue hæc

illo-

illorum odio tenetur. Hi autem ſic circũ naueis altum ſecanteſ tã quã amicas cõcurſant, eáſque huc illuc ſaltãtes ſtipãt. Et homines quidem qui naui vehũtur, quantum à terra abſint prorſus ignorant: & ipſi etiam nautæ à vero aberrare ſolent. At Pompyli, tanquã ſagaciſſimi canes, qui propinquam præſentiunt prædam, ſic terram non longè abeſſe, antè multò ſentiũt idcirco non tanto amplius ſtudio nauium tenentur, longiùs eos vt perſequi comitando velint: ſed quaſi ſigno ad abeundum ſublato, frequentes in altum redeunt. Vnde nautæ continentem, tametſi non facibus eam aſſequuti, ſed à Pompylis eruditi, propinquam eſſe ſentiunt.

al. περιθέοντες.

al. οὐ δέον γε, fortè εἰδέν, legendum.

ἀπίασι,

δὲ ἄρα μέτρον τὴν πόρρω-
τας ναῦς, οἱ δὲ οἱ πόμπυ-
λοι ὥσπερ ἐρωμένας
† περιπνέοντες δορυφοροῦ-
σι, καὶ ἐκεῖθι περιέρχον-
ται χορεύοντες καὶ δεῦρο,
ἅμα καὶ πηδῶντες. οἱ μὲν
οὖν περὶ νεὼ πάντες, ὁπό-
σον ἀφεστᾶσι τῆς γῆς οὐ
† δέον, αὐτοί· εἰδέναι πά-
ρεστι δῆπε. οἱ δὲ ναῦται καὶ
πταίουσι μέντοι καὶ αὐ-
τοῖς τὸ ἀληθὲς εἴωθεν.
ἀλλ' οἵγε μὴν πόμπυλοι
μακρόθεν ᾔσθοντο οἷα κύ-
νες εὔρινοι τὸ θήρα-
μα ἐλθόν, τάχιστα, καὶ οὐκ
ἐς τοσοῦτον αὐτοὺς ἔρως
νεὼς καταλαμβάνει, ὡς
παραμένειν, ἀλλ' οἷα ὑ-
πὸ συνθήματι ἀθρόοι γέ-
νοιντο πάντες † ἀπιόντες,
καὶ ἴσασιν ἐντεῦθεν οἱ τῆς
νεὼς ἄρχοντες ὅτι ἄρα
χρὴ περιβλέπειν γῆν, οὐ
πυρσοῖς τεκμαιρομένους,
ἀλλὰ τοῖς προειρημένοις πε-
παιδευμένους.

De Tarando colorem non in pelle tantum, sed etiam in pilis mutante.

CAP. XVI.

περὶ τοῦ ζῴου τοῦ καλουμένου ταράνδου. Κ. ιϛ.

Ἐρυθήματα εἴποτε, ἐπανατέλλει, καὶ ὠχρίασις, καὶ χλοιώδης πελιδνόν, καὶ ἀνθρώπῳ ταῦτα καὶ θηρίοις, ἀλλ' ἐπὶ ψιλῆς τῆς δορᾶς καὶ τριχῶν γυμνῆς θαυμαστὸν οὐδέν. Τάρανδος δὲ τὸ ζῶον, ἀλλ' οὗτός γε θριξὶν αὐταῖς τρέπει ἑαυτόν, καὶ πολύχροιαν ἐργάζεται μυρίαν, ὡς ἐκπλήττειν τὴν ὄψιν. ἔστι δὲ Σκύθης· καὶ τὰ νῶτα παραπλήσιος ταύρῳ, καὶ τὸ μέγεθος. τούτου τοι καὶ τὴν δορὰν ἀγαθὴν ἀντίπαλον αἰχμῇ ταῖς αὐτῶν ἀσπίσι περιτείναντες, νοοῦσι καὶ οἱ Σκύθαι.

Περὶ τῆς καλουμένης ἐχενηΐδος. Κεφ. ιζ.

Πελάγιος ἰχθὺς τὴν νῆξιν, τὴν ὄψιν μέλας, τὸ μῆκος κατὰ τὴν μεμετρημένην ἔγχελυν, λαχὼν ἐξ ὧν δρᾷ τὸ ὄνομα. θεούσῃ νηΐ. καὶ μάλα γε ἐξ οὐρίας, καὶ τῶν ἱστίων κεκολπωμένων προσφθαρείς, καὶ τῆς πρύμνης τὸ ἄκρον δακών,

Ruborē, pallorem, linorem, homini & beſtijs cutem mollem habentibus. & minimè villoſis, accidere nihil mirum: Tarandus verò ſeipſum cum villis ſuis verit, milleq; colorum ſpecies cum ſummo videntium ſtupore reddit. Scythicū id animal eſt, dorſo & magnitudine tauro ſimile: eius corium ne ſpiculo quidem penetrari poteſt. quamobrem eo Scythæ ſua ſcuta inducunt.

De Echeneide, id eſt Remora piſce, qui naues moratur. C. XVII.

Echeneis pelagius piſcis, aſpectu niger, longitudine cum mediocri Anguilla æquādus: nomen à rebus quas agit habet, ab inhibendis nauibus. Nauis enim ſecundo vento, & plenis velis propulſæ extremam puppim mordicus premēs,

ὥσπ

tanquam indomitum atque effrenatum equũ fræno robusto inhibens, violentissimè ab impetu reprimit, & constrictam tenet: frustraq; ventis vela dantur, frustrà venti afflant: quæ res vectores augit, & sollicitos vehemẽter habet. Nautę verò rei causam intelligunt. Hinc nomen impositum pisci, quem olim eius vim experti Echeneida Græcè, hoc est Remoram nauium appellarunt.

al. μέσα.

Quo remedio telũ confixi Elephanti vtantur.

CAP. XVIII.

Ars & doctrina curãdi vulnera apud Homerum per manus, vel ad tertiam vsque ætatem traditur. Patroclũ Menœtij filium Achilles Pelei filius medicinam docet, Achillem verò Chirõ erudit. Disciplinas nimirum heroës tantùm & deorum filij exercebant: & radicum naturam, varium herbarum vsum,

ὥσπερ οὖν ἵππον στομίῳ ἀπειθῆ καὶ τραχὺν χαλινῷ σκληρῷ βιαιότατα ἀνακρούσας, ἀνέστελλε τῆς ὁρμῆς, καὶ πεδήτας ἔχει. καὶ μάτην μὲν τὰ ἱστία † πάντα πέπρησται, εἰς οὐδὲν δὲ φυσῶσιν οἱ ἄνεμοι. ἄχθος δὲ ἔχει τοὺς πλέοντας. συνιᾶσι δὲ οἱ ναῦται, καὶ τῆς νεὼς γνωρίζουσι τὸ πάθος. καὶ ἐντεῦθεν ἐκτήσατο τὸ ὄνομα· ἐχενηΐδα γὰρ καλοῦσιν οἱ πεπειραμένοι.

πῶς ἀποσείεται ἐμπεσόντα οἱ ἀκόντια ὁ ἐλέφας. Κ ιη.

Ἀναβαίνει μὲν καὶ ἡ τέχνη εἰς τριγονίαν διδασκαλίας παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ἡ περὶ τῶν τετρωμένων τε καὶ φαρμάκων δεομένων. παιδεύεται μὲν γὰρ ὁ Μενοιτίου Πάτροκλος ὑπ᾽ Ἀχιλλέως ἰατρικήν. Ἀχιλλεὺς δὲ ὁ Πηλέως ὑπὸ Χείρωνος, τοῦ Κρόνου. καὶ ἐν ἥρωσί τε καὶ θεῶν παισὶν ἦν τὰ μαθήματα, ὁποῖα φύσιν εἰδέναι ῥιζῶν,

καὶ

ῃ, τοὺς διαφέρειν χρῆναι, καὶ φαρμάκων κρᾶσιν· καὶ ἐπαοιδάς, εἴς τε φλεγμονὴν ἀντιπάλους, καὶ ἀναστεῖλαι αἷμα, καὶ ὅσα ἄλλα ἐκεῖνοι ᾔδεσαν. Καὶ μέντοι καὶ οἱ τοῦ χρόνου κάτω ἐν ἥρωσί τε καὶ θεοῖς ἀνίχνευσαν ἔτι ἄλλα. Τούτων δὲ τῶν σοφισμάτων ἡ φύσις οὐδὲν ἐδεῖτο, καὶ κατηγορεῖ ὁ ἐλέφας. ὅταν γοῦν εἰς αὐτὸν ἔλθῃ δόρατα καὶ βέλη πολλά, ἐλαίας πάσας ἄνθος, ἢ ἔλαιον αὐτό, εἶτα πᾶν τὸ ἐμπεσὸν ἀπεσείσατο, καὶ ἔστιν αὖθις ὁλόκληρος.

Πῶς διαρθροῦσί τε καὶ διαπλάττουσι τὰ ἑαυτῶν βρέφη αἱ ἄρκτοι. Κ. ιθ.

Καὶ τόδε τὸ θαῦμα τοῦ δὲ τοῦ ζώου ἴδιον. τεκεῖν βρέφος οὐκ οἶδεν ἄρκτος, οὐδ' ὁμολογήσαι τις ἐξ ὠδίνων ἰδὼν τὸ ἔγγονον, ζωογόνον εἶναι αὐτήν. ἀλλ' ἡ μὲν ἐλοχεύθη· τὸ δὲ εἰκῆ κρέας, καὶ ἄσημόν τι καὶ ἀτύπω-

pharmacorum temperationem, cantiones tum inflāmationibus, tum reprimendo sanguini propitias, & alia quædā nouerant. Nonnulla etiam his inferiores tempore heroës ac dij inuenerunt. Quibus quàm natura parum egeat, elephantus docet. quum enim vel hasta vel sagitta ictus est, oleæ flore ingesto vel oleo ipso, defixa tela expellit: atque huiusmodi ratione ad incolumitatem restituitur.

Quemadmodum fingant & efforment suos catulos vrsæ. C. XIX.

Vrsarum pariendi ratio permira videtur. nam neque catulum (*perfectum*) in lucem edit, neque quisquam mox à partu vidēs tam informem támque rudem fœtum, vrsam edidisse vitalem fœtum iudicaret. simul enim ac in lucem hęc edidit, statim carnem illam nulla vitalis figuræ vestigia, nullámque ani-

malis effigiem retinẽtem, amore complectitur, catulum agnoscit suum, ac eum in sinu gremioque fouet, & lingua fingit sua, & paulatim in conformationem quandam sic effingit, vt aspicienti jam catulus vrsæ hic esse videatur.

τοι καὶ ἄμορφον. ἡ δὲ ἤδη, φιλεῖ καὶ γνωρίζει τέκνον, καὶ ὑπὸ τοῖς μηροῖς θάλπει καὶ λεαίνει τῇ γλώττῃ, καὶ ἐκτυποῖ εἰς ἄρθρα, καὶ μέντοι καὶ κατὰ μικρὸν ἐκμορφοῖ· καὶ ἰδὼν ἐρεῖς τοῦτο ἄρκτου σκυλάκιον.

De Bubus Erythræis sua cornua mouentibus.

CAP. XX.

περὶ τῶν Ἐρυθραίων βοῶν. Κεφ. κ.

Tauris omnibus rigida & minimè flexibilia existunt cornua: eámque ob rem cornibus perinde armati furibundè appetunt, atq; homines armis hostem feriũt. Erythræi autem boues mobilia similiter cornua vt aures habent.

Κέρατα ἀκλινῆ καὶ ὀρθὰ ἕστηκε ταύροις ἅπασι. καὶ διὰ ταῦτα ὡς εἰς ὅπλον ὁ ἄνθρωπος, οὕτω τοι καὶ εἰς κέρας ὁ ταῦρος τεθύμωται. βόες δὲ Ἐρυθραῖοι κινοῦσι καὶ κέρατα ὡς ὦτα.

De draconibus maximis in Æthiopia, quos elephantorum interfectores nominant: & aliis in Phrygia, qui aues ex aere spiritu attrahant interdiu: & vesperi pecora & pastores inuadant.

περὶ τῶν ἐν Αἰθιοπίᾳ δρακόντων. Κ. κα.

C. XXI.

Ἡ γῆ μὲν Αἰθιοπὶς, γείτων δὲ καὶ μάλα ἀγαθὸς καὶ ἀξιόζηλος τὸ τῶν θεῶν λουτρὸν, ὃ Ὅμηρος ἥ-

Æthiopica terra vicinum bonum & egregium habet, deorum illud lauacrum quod Homerus

μῶν ὠκεανὸν ᾄδει. ἐκεῖνη δὲ ἡ γῆ δρακόντων μήτηρ ἐστὶ μεγέθει μεγίστων· καὶ γάρ τοι καὶ εἰς τριάκοντα ὀργυιὰς προήκουσι. καὶ τὸ ὄνομα μὲν τὸ ἀπὸ γένους οὐ καλοῦνται, φονέας δὲ ἐλεφάντων φασὶν αὐτούς. καὶ ἁμιλλῶνται πρὸς γῆρας τὸ μήκιστον οἵδε οἱ δράκοντες. καὶ λόγοι μὲν Αἰθίοπες ἐνταῦθά μοι ἱστάνται. Λέγουσι δὲ Φρύγιοι λόγοι, καὶ ἐν Φρυγίᾳ γίνεσθαι δράκοντας καὶ προήκειν αὐτοὺς εἰς δέκα ὀργυιάς· καὶ μεσοῦντος θέρους ὁσημέραι μετὰ πληθοῦσαν ἀγορὰν ἐξέρπειν τῶν φωλεῶν· καὶ περὶ τῷ ποταμῷ τῷ καλουμένῳ Ῥυνδακῷ, τὸ μέντοι τῆς σπείρας ἀπήρεισαν εἰς τὴν γῆν, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ἀναστήσαντες πᾶν, † ἀτρέμα καὶ ἡσυχῇ τὴν φάρυγγα ἀνατείναντες, καὶ μέντοι καὶ τὸ στόμα ἀνοίξαντες, εἶτα τὰ πτηνὰ ἕλκουσιν οἱονεὶ

merus Oceani nomine celebrat. Eadem dracones ad lōgitudinem triginta passuum progrediētes generat, & nomen proprium non habent, sed duntaxat elephantorum interfectores ipsos nominant, & proueniunt ad summam senectutē, Hæc de Æthiopicis dixerim. In Phrygia autem dracones ad magnitudinē decem passuum procedentes nasci ferunt: qui quotidie media æstate, qua hora jam forum hominum conuentu plenum est, & jam prādij tempus, ex cauernis procedere soleant, & ad nuncupatum in Ponto amnem Rhyndacum cauda ad terram adniti, reliquo erecto corpore, toto gutture eminente, & paulatim laxato ore hiante, volucres superuolātes, tametsi sublimè & perniciter ferantur, sua aspiratione tāquam amatorio quodā ad se attrahere, ac

al. ὡ τρί-πλως.

allicere: eas autem ex horum spiritus ductibus detractas in illorum ventrem decidere atq; illabi: & hæc quidem sibi maximè propria ad occidentem vsque solem agere: ac postea seipsos occultantes, gregibus ex pastione ad stabula redeũtibus insidiari, multámque perniciem inferre, ipsis etiam pastoribus sæpe occisis, atque inde prãdium sibi abundè comparare.

De Apuarũ procreatione è limo, perfugiis seu latibulis petrarum, cibo, ex mutuo linctu, & captura. C. XXII.

Apuæ pisces ex sese nec procreant nec procreantur, sed è limo enascuntur, quum enim cœnum in mari concreuerit, valde & limosum & atrum efficitur, atque ex sua quadam voluptate, mirabili natura & vitali tepescit: atque in permulta animalia, nimirum A-

ἴυγγι τῷ ἄσθματι. τὰ δὲ εἰς ἐκείνων εἰσπίπτει γαστέρας ὑπὸ τοῦ περὶ αὐτῶν εἰσπνοῆς συρρεύματα αὐτοῖς πτερῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἰδίᾳ ἐκείνοις δρᾶται εἰς ἡλίου δυσμάς. εἶτα ἑαυτοὺς οἱ δράκοντες ὑποκρύψαντες ἐλλοχῶσι τὰς ποίμνας, καὶ ἐκ τῆς νομῆς ἐπὶ τὰ αὔλια ἰούσας αἱροῦσι, καὶ πολὺν φθόρον ἐργασάμενοι, καὶ νομέας συνδιέφθειραν πολλάκις. καὶ ἔχουσι δεῖπνον ἄφθονόν τε καὶ ἀμφιλαφές.

Ἀφύαι πῶς τίκτονται, καὶ πῶς θηρῶνται. Κ. κβ.

Ταῖς ἀφύαις ὁ πηλὸς γενεσίς ἐστι. δι' ἀλλήλων γὰρ οὐ τίκτουσιν, οὐδὲ ἐπιγίνονται. πηλὸς δὲ ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ πάνυ ἰλυώδης ὅταν συστῇ, καὶ γίνηται μέλας, ἀλεαίνεταί τε ὑφ' ἡδονῆς ἑαυτοῦ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ τε καὶ ζωογόνῳ, καὶ μεταβάλλεται, καὶ

εἰς ζῷα τρέπεται παμπολλά, καὶ αἵγε ἀφύαι ταῦτά ἐστι, σκωλήκων δίκην, ἐν τῷ βορβόρῳ καὶ τοῖς μυσαροῖς τικτομένων ἐκείνων. γενόμεναι δὲ αἱ ἀφύαι, νηκτικώτατον χρῆμά ἐστι, καὶ δρῶσιν ὃ πεφύκασιν, εἶτα ἄγονταί τινι αἰτίᾳ θαυμαστῇ εἰς τὰ σωτήρια, ἔνθα ἕξουσι σκέπην καὶ πρόβλημα, ἢ μέλλει βιώσιμα αὐταῖς ἔσεσθαι. εἴη δ' ἂν ἡ καταφυγὴ ἡ πέτρα ἀνεστῶσα ἐπὶ μέγα καὶ ὑψηλόν, ἢ οἱ καλούμενοι κρίκανοι ὑπὸ τῶν ἁλιέων. εἶεν δ' ἂν αἱ κολπώδεις πέτραι, βέβρωνταί τε ὑπὸ τῶν κυμάτων τῷ χρόνῳ, καὶ κοῖλαι γεγενημέναι. ταῦτα δ' ἄρα αὐταῖς ἡ φύσις ἔδειξε κρησφύγετα, ὥς τε ὑπὸ τοῦ σάλου μὴ παίεσθαι μηδὲ ἀφανίζεσθαι· ἀσθενεῖς γάρ εἰσι, καὶ ἥκιστα πρὸς τὰς ἐκείνων ἐμπτώσεις ἀντίτυποι. Τροφῆς δὲ δέονται οὐδέν, ἀπέχρησε μὴν ἀλλήλαις

puas immutatur. Eæ autem sic in putrido luto & sordibus, tanquam lumbrici, generatæ, ad natandum maximè valent. Tumque mirabili causa quadam ad salutaria impelluntur, eò nimirum vbi ad tegēdam vitam perfugia, & ad tuendam propugnacula habeant. Hæc autem perfugia sunt scopuli magni & in sublime eminentes: & cribani à piscatoribus dicti, hoc est petræ in multiplices sinus tremebundorum fluctuum & saxifragarum vndarum verberatione multo tempore excauatæ. Hæc ideo abdita eis perfugia natura indicauit, ne fluctictus conuellerentur aut perirēt. debiles enim sunt ad resistendum & infirmæ contra fluctuum incursiones. Nullo cibo ad sese alendas egent, nanque ad vitam eis satis

al. τοῖς σαπροῖς.

 πρὸ

eſt mutuo linctu ſe lãbere. Verriculis tenui filo contextis comprehenduntur, inutilibus alioquin ob exilitatem ad aliorum piſcium capturam.

Lacerti per medium diſſecti partes denuo coaleſcere. C. XXIII.

Si quis ſeu fortuitò Lacertum, ſeu conſultò, percutiat, & virga medium diſcindat, hujus partiũ neutra moritur, ſed ab altera ſeorſum vtraque graditur, & duobus pedibus adrepens viuit. Deinde ſi coitio vtriuſque cum altera fiat (quod ſæpe contingit) conſenſione quadã tacita, & naturali colligatione velut conſeruntur, contexunturq́; atque ex ſeparatis duabus partibus, vnus atque idem rurſus efficitur lacertus. Et tametſi loci priùs affecti veſtigium cicatrix indicat, tamen & vitam priſtinam re-

al. κατὰ τοῦ βρέγματος,

περιλιχμήσασθαι. Ἄγρα δὲ αὐτῶν, νήματα ἄγαν λεπτὰ, καὶ ἐῤῥαγέντα τούτοις ἀφ᾽ εἱμῶν στημονίων τὰ ἱμάτια καὶ τέχνημα μὲν εἴη ταύτης τοῦτο, καὶ μάλα γε ἀρκοῦν μηχάνημα εἰς αἵρεσίν τε καὶ ἅλωσιν αὐτῶν· εἰς δὲ ἄλλων ἰχθύων θήραν, ἥκιστα.

περὶ τῆς τοῦ σαύρου διατμήσεως. Κ. κγ.

Τὸν σαῦρον εἰ παίσαις * κατὰ τὸ μέσον εἴτε ἑκὼν, εἴτε καὶ κατὰ τύχην ῥάβδῳ μέσον διατέμοις, οὐθέτερον αὐτῷ τῶν μερῶν ἀποτέθνηκεν, ἀλλὰ χωρεῖ καὶ καθ᾽ ἑαυτὸ περίεισί τε καὶ ζῇ δυσὶ ποσὶν ὀπισυρόμενον, τὸ ἡμίτομον τοῦ ζώου, καὶ ἐκεῖνο καὶ τοῦτο. εἶτα ὅταν συνέλθῃ, συνῆψε γὰρ πρὸς τὸ λοιπὸν τὸ ἕτερον πολλάκις, συνδυασθέντε συνηλθέτην ἐκ τῆς διαιρέσεως. καὶ ἑνωθεὶς ὁ σαῦρος, τοῦ μὲν πάθους τὸ ἴχνος αὐτῷ κατηγορεῖ ἡ οὐλή· περιθέων δὲ καὶ τὴν

ἀρχ

ἀρχαίαν βιοτὴν ἔχων, ἔοικε τῶν προειρημένων μὴ πεπειραμένῳ.

Περὶ ἰοῦ ἀσπίδος, καὶ τοῦ ἀνθρωπείου σιάλου. Κ. κδ.

Ἰὸς μὲν ὁ τῶν ἑρπετῶν δεινός ἐστι, καὶ ὅγε τῆς ἀσπίδος ἔτι μᾶλλον· καὶ ἐπὶ τούτων ἀντίπαλα καὶ ἀμυντήρια ῥᾳδίως οὐκ ἂν εὕροι τις, εἰ καὶ σοφώτατος εἴη κηλεῖν τὰς ὀδύνας, καὶ ἀφανίζειν. Ἦν δὲ ἄρα καὶ ἐν ἀνθρώπῳ τις ἰὸς ἀπόρρητος, καὶ πεφώραται τὸν τρόπον ἐκεῖνον. ἔχιν εἰ λάβοις καὶ πάνυ εὐλαβῶς τε καὶ ἐγκρατῶς τοῦ τραχήλου κατ' ἀρχῆς· καὶ διαστήσαις τὸ στόμα, εἶτα ἐπ' αὐτῷ προσπτύσειας, εἰς τὴν νηδὺν κατολισθαίνει τὸ πτύελον, καὶ γίνεταί οἱ τοσοῦτον κακὸν, ὡς σήπεσθαι τὸν ἔχιν, ὅθεν τοι καὶ ἀνθρώπου δῆγμα ἀνθρώπῳ μιαρόν ἐστι, καὶ κινδυνῶδες οὐδενὸς θηρίου μεῖον.

tinet, & ei cætera persimilis est qui talia nūquam perpessus sit.

Quemadmodum Vipera, saliua hominis perniciem infert C. XXIIII.

Serpentium venenū cùm pestiferum est, tum multo aspidis pestilentius. Contra quæ nemo salutare præsidia facilè inueniat: etiā si ad leuationis aliquid afferendum doloribus, atque adeò ad liberandum ab illis ipsis sapientissimus sit. Sed in homine quoque venenatis serpētibus incredibiliter perniciosum inesse venenum ad hāc rationem deprehenditur: Si viperæ collum summa cautione contineas, in osq; illius diductum expuas, sputū in eius ventrem delapsum, tanta ei pernicie existit, inde ex tabe vt vipera putrescat. Itaq; hominis morsus vel homini ipsi est perniciosus, nulliusq; animalis morsui de acerbitate concedit.

De formicarum studio circa grana in messibus colligenda recondendaque.

CAP. XXV.

Factis messibus, circum areas versantes Formicæ ad trituram conueniunt, aut singulæ, aut binæ, aut ternæ: domicilia sua & consueta tecta relinquentes, triticum & hordeum legunt, eademq; omnes semitâ iterfaciũt. aliæ ad legenda grana eunt, aliæ onus portãtes redeunt, ac summo cum honore & modestia aliæ aliis de via decedunt, imprimis quidem expeditæ onus gerentibus Reuersæ autem in cauernas suas, granorum aceruos sibi construunt, ac singula semina in medio exterebrant: quod excidit, in suum prandium cõuertunt: reliquum verò quòd circumrosum

Περὶ μυρμήκων. Κ. κε.

Ἐν ὥρᾳ θερείῳ περὶ τὰς ἅλως ἀμητοῦ κατειληφότος, καὶ τῶν σταχύων τριβομένων ἐν τῇ δίνῃ, κατ' ἴλας συνίασιν οἱ μύρμηκες καθ' ἕνα ἰόντες καὶ κατὰ δύο δὲ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τρίτον στοιχεῖον ἔρχονται, τοὺς ἑαυτῶν οἴκους, καὶ τὰς συνήθεις στέγας ἀπολείποντες. εἶτα ἐκλέγουσι τῶν πυρῶν καὶ τῶν κριθῶν, καὶ τὴν αὐτὴν χωροῦσιν ἀτραπόν. καὶ οἱ μὲν ἀπίασιν ἐπὶ τὴν τῶν προειρημένων συλλογήν· οἱ δὲ, κομίζουσι τὸν φόρτον· καὶ πάνυ αἰδεσίμως καὶ πεφεισμένως ἀλλήλοις ὑπαφίστανται τῆς ὁδοῦ, καὶ μᾶλλον τοῖς ἀχθοφόροις οἱ κοῦφοι. κατελθόντες δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα τὰ σφέτερα οἱ γενναῖοι, καὶ πληρώσαντες τοὺς ἐν τῷ μυχῷ σφίσι σιροὺς πυρῶν τε καὶ κριθῶν, ἑκάστου σπέρματος διατρήσαντες τὸ μέσον, τὸ μὲν ἐκπεσὸν, δεῖπνον γίνεται μύρμηξιν ἐν τῷ τέως· τὸ

δὲ

δὲ λοιπὸν, ἄγονόν ἐστι πα-
λαμῶνται δὲ ἄρα οἱ γεν-
ναῖοι οἰκονόμοι καὶ φρου-
ροὶ τοῦτο ἵνα μὴ τῷ ὄμ-
βρῳ περιρρέουσαι[illegible]ν, εἶ-
τα ἔχουσιν ὁλόκληρα ἐ-
κεῖνα ὄντα λάχη τινὰ καὶ
τὴν αἴσθησιν καὶ τούτων γινο-
μένων ἀπορία καὶ λιμῷ
διὰ χειμῶνος περιπέσω-
σι, καὶ αὐτοῖς ἐξαμβλώ-
σῃ ἡ σπουδή. Φύσεως μὲν
δὴ καὶ μύρμηκες λαβεῖν
δῶρα εὐτύχησαν καὶ ταῦ-
τα ὡς ἄλλα.

Περὶ ἀετῶν. Κ. κϛ.

Οὐδέποτε ἀετὸς οὔτε
πηγῆς δεῖται, οὔτε γλί-
χεται κονίστρας, ἀλλὰ καὶ
δίψους ἀμείνων ἐστὶ, καὶ κα-
μάτου φάρμακον οὐκ ἀνα-
μένει περιαθὲν ἔξωθεν·
ὑπερφρονῶν δὲ καὶ τῶν ὑ-
δάτων, καὶ τῆς ἀναπαύσε-
ως τὸν ἀέρα τέμνει πολὺν
καὶ ὀξύτατα ὁρᾷ, ἐκ πο-
λοῦ τοῦ αἰθέρος καὶ ὕψους.

remanet, sterile est. Ergo ista generosissimæ œconomæ & custodes formicæ intra cauernam machinantur, ne imbrium fluxionibus integra semina rursus in fruges è terra exeāt, vnde in cibi inopiam & famem incurrant, vnde illis labor & sedulitas pereat. Hæc igitur, sicut alia pleraque, natura formicis largita est.

De Aquilæ temperantia, fortitudine, volatu, & oculorum acie. Quantopere eam Draco timeat, & quomodo pullorum ingenuitatē experiatur. C. XXVI.

Aquila nunquam fontium ad potionem eget, nec puluerulentas volutationes quærit, sed & contra sitim superior est, & laboris alleuationem extrinsecus obiectam non expectat: verùm & aquas & requietem preclarè contemnens, sublime fertur, sursumque in cælestem locum volãs, maximè procul ex alto æthere acutissimè infe riora

al. ἀναθήλη.

riora videt. Cuius alarum crepitum vbi primùm Draco (intrepidissima alioqui serpentium) auribus perceperit, in latebras statim abditur Hoc autem indice suorum pullorum ingenuitatem legitimam Aquila experitur, eos adhuc implumeis ac ex ætate infirmos solem intueri aduersum cogit, ac si quis illorum solis radios ægrè intuens, nictatione oculos obnubat, nido expellit, & velut adulterinum abdicat. Sin autem solem sine nictatione respiciat, extra suspicionem est, atque idcircò inter legitimos adscribitur. Nempe cælestis ignis legitimæ pullorum professionis, inq. suum genus quãquam illiteratæ inscriptionis, aquilæ parenti instar est.

al. ἄγραπτος. *quod magis placet.*

Καὶ τόν γε τῶν πτερῶν αὐτοῦ ῥοῖζον, καὶ τὸ τῶν θηρίων ἀτρεπτότατον, ὅμως καταπέπτηχεν ὁ δράκων ἀκούσας μόνον καὶ παραχρῆμα κατέδυ, καὶ ἀσμένως ἠφανίσθη. Βάσανος δὲ οἱ τῶν νεοττῶν τῶν γνησίων ἐκείνη ἐστίν αὐτοῖς τῇ αὐγῇ τοῦ ἡλίου ἵστησιν αὐτούς, ἀοζοὺς ἔτι καὶ ἀπτῆνας καὶ ἐὰν μέν σκαρδαμύξῃ τις τὴν ἀκμὴν τῆς ἀκτῖνος δυσωπούμενος, ἐξεώσθη τῆς καλιᾶς, καί ἀπεκρίθη τῆσδε τῆς ἑστίας· ἐὰν δὲ ἀντιβλέψῃ καὶ μάλα ἀτρέπτως, ἀμείνων ἐστὶν ὑπονοίας, καὶ τοῖς γνησίοις ἐγγέγραπται. ἐπεὶ αὐτῷ πῦρ τὸ οὐράνιον ἡ τοῦ γένους ἀδέκαστός τε καὶ + ἄπρακτος ἀληθῶς ἐγγραφή. ἐστιν.

Struthionem magnam non volare quidem, sed celerrimè ingredi. CAP. XXIV II.

Περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης. Κεφ. κζ.

Tametsi alis pennâ frequentibus magna Stuthio

Ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη, λασίοις μὲν τοῖς πτεροῖς ἐ-

πτέρωται, ἀρθῆναι δὲ καὶ
εἰς βαθεῖαν ἀέρα μετεω-
ρισθῆναι φύσιν οὐκ ἔχει.
θεῖ δὲ ὤκιστα, καὶ τὰς παρὰ
τὴν πλευρὰν ἑκατέραν
πτέρυγας ἁπλοῖ καὶ ἐμ-
πῖπτον τὸ πνεῦμα κολποῖ
δίκην ἱστίων αὐτάς· πτῆσιν
δὲ οὐκ οἶδεν.

Περὶ ὠτίδος. Κ. κη.

Τὴν ὠτίδα ὀρνίθων ζῶ-
ον εἶναι φιλιππότατον ἀ-
κούω· καὶ τούτου μαρτύριον·
τῶν μὲν ἄλλων ζώων καὶ ἐν
λειμῶσι καὶ ἐν τοῖς αὐλῶ-
σι νεμομένων καταφρονεῖ·
ἵππον δὲ ὅταν θεάσηται,
ἥδιστα προσπέτεται, καὶ
πλησιάζει, κατὰ τοὺς ἀν-
θρώπων ἱπποεραστάς.

Περὶ μυίας. Κ. κθ.

Μυῖα ἐμπεσοῦσα εἰς ὕ-
δωρ, καὶ γὰρ εἰ ζῴων ἐστὶ
θρασυτάτη, ἀλλὰ γοῦν οὔτε
ἀντέχει, οὔτε νηκτική ἐστι,
καὶ διὰ ταῦτα ἀποπνίγεται.

thio prædita est, à terra tamen nec tollitur, nec in sublime fertur. at celetrimè duabus alis explicatis graditur, quas ventus tanquam vela implens propellit. Volare autem nescit.

De Otide siue Tarda equos amante.

CAP. XXVIII.

Otidem ex omnibus auem equorum studiosissimam esse audio: cuius hoc testimonium est, quòd cætera animalia siue in patentibus pratis, siue in angustis & humilioribus locis pascentia aspernatur: equum verò vt aspexerit, magno statim cum gaudio ad ipsum aduolans, appropinquare pergit, more hominum equini generis amantissimorum.

Muscam in aqua suffocari, solere reuocari ad vitam. C. XXIX.

Musca, animal ad omnia audax, si quando in aquam decidat, nec natare scit, nec ex submertione se seruare quit. si verò

verò eam humore exanimatam extrahas, atque in locum sole illustrem ponas, (*vel in cinere condas*) ad pristinam vitam reuiuiscit.

De Gallinaceo, quem nouum corti intuleris, ne possit aufugere.

CAP. XXX.

Gallum siue emptũ siue dono acceptum, si in corte tua & in gallinaceo grege alere ac retinere volueris, non temerè ac fortuitò solutum dimittes: sin minus, fugitiuus ad suos familiares & compascales; vtcunque procul allatus fuerit, se recipiet. Quamobrem custodia eum munies, & vinculis occultioribus, quàm quibus apud Homerum Vulcanus irretitur, eum coërcebis. quod hunc in modum efficies. Mensam super qua cibum capere soles, in medium (*cortis*) siste, & gallum ter circa ipsam circunferto, atque ita cum cæteris auibus dome-

εἰ δὲ αὐτῆς ἐξέλοις τὸν νεκρὸν, καὶ τέφραν ἐμπάσαις, καὶ καταθείης ἐν ἡλίου αὐγῇ, ἀναβιώσεις τὴν μυῖαν.

Περὶ ἀλεκτρυόνων. Κ. λ.

Ἀλεκτρυόνα εἴτε πριάμενος, εἴτε δῶρον λαβὼν, ἐς τὴν ἀγέλην τὴν σεαυτοῦ καὶ τοὺς ὄρνιθας τοὺς ἠθάδας ἐθέλων ἀριθμεῖν καὶ ἔχειν· οὐκ ἀπολύσεις οὐδὲ ἀφήσεις εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν αὐτόν· εἰ δὲ μὴ φυγὰς τὸ χρῆμα οἰχήσεται ὡς τοὺς οἰκείους, καὶ τοὺς συννόμους, εἰ καὶ πάνυ πόῤῥωθεν εἴη οὗτος. δεῖ δὲ ἄρα αὐτῷ ἑρκεῖον περιβαλεῖν, καὶ δεσμὰ ἀφανῆ ὑπὲρ τὰ Ἡφαίστου τὰ Ὁμήρου. καὶ ὅγε λέγω τοιοῦτόν ἐστι. τράπεζαν ἐφ᾽ ἧς ἐσθίεις εἰς μέσον καταθεὶς, καὶ τὸν ὄρνιθα λαβὼν, καὶ τρὶς αὐτὸν τὴν προειρημένην σκηνὴν περιαγαγὼν μέθες τὸ ἐντεῦθεν ἄνετον ἀλᾶσθαι σὺν

τοῖς ὄρνισι τοῖς † οἰκέταις. ὁ δὲ οὐκ ἀπαλλάττεται, ὡς ἀφρὲν πεπεδημένος.

al. οἰκείοις

Περὶ σαλαμάνδρας. Κ.λα.

Ἡ σαλαμάνδρα τὸ ζῶον οὐκ ἔστι μὲν τῶν πυρὸς ἐγγόνων, οὐδὲ ἐξ αὐτοῦ τίκτεται, ὡς ἀφρὲν, οἱ καλούμενοι πυριγόνοι. θαῤῥεῖ δὲ αὐτῷ καὶ ἐσχάρᾳ τῇ φλογὶ ὁμόσε, καὶ ὡς ἀντίπαλόν τινα σπεύδει καταγωνίσασθαι. καὶ τούτου τὰ μαρτύρια παρὰ τοὺς βαναύσους καλινδεῖται, καὶ τοὺς χειρώνακτας τοὺς ἐμπύρους. εἰς ὅσον μὲν οὖν ἐκακμάζει τὸ πῦρ, καὶ συνεργοὶ αὐτοῖς τῇ τέχνῃ ἔχουσιν αὐτὸ, καὶ κοινωνὸν τῆς σοφίας, ὑπὸ εἰ τοῦδε τοῦ ζώου οὐδὲ ἓν φροντίζουσιν. ὅταν δὲ τὸ μὲν ἀποσβεσθῇ, καὶ μαρανθῇ, μάτην δὲ αἱ φῦσαι καταπνέωσιν, ἐνταῦθα ἤδη τὸ ζῶον τὸ εἰρημένον ἀντιπεφέρειν σφίσιν ἴσασι καλῶς. ἀνιχνεύσαντες ἂν τὸ θηρίον καὶ τι-

sticis liberum dimittito, sic enim tanquam vinctus nusquam discedet.

De Salamandra ignem restinguente. C.XXXI.

Ex animalibus tametsi Salamandra non est quæ ex igni nascuntur, quales sunt Pyrigoni: contra tamen huncire audet, contráque illius flammam veniens, tanquam aduersus hostem quendã, sic eam expugnare aggreditur. Cuius rei testimonium fabri, quorum opera atque artificium igne nititur, afferunt. nam quandiu ex flammæ splendore ignis flagrare eorumq; artem fabrilem adiuuare videtur, huiusmodi animal magna securitate ipsi negligunt. Quum autem ignis euanescit, ac restinguitur, frustráq; folles stãt, hoc sibi tum animal aduersari præclarè intelligunt. Quare hoc ipsum peruestigant, es-

que

que inuestigatum vlciscuntur: ignis autem postea iterum succensus fabrile opus, modò vt antè erat solitus alatur, juuare perseuerat.

De Cygnorum cantu sub mortem. C. XXXII.

Cygnus (quem non solùm poëta, sed multi etiam solutæ orationis scriptores, Apollinis ministrum faciunt) quid musica vel cantu possit, non habeo quod affirmem. Veteres tamē persuasum sibi habuerūt, cygnea (vt appellant) modulatione decantata, mox eum expirare. Quod si ita est, liberalior in hanc auem natura, quàm in homines bonos & honestos fuerit. nempe his laudem ac luctum à morte tribuunt alij: cygni verò ipsi sese vel laude vel luctu moribundi prosequuntur.

De Crocodili partu seu ouis, & quòd à scorpio ictus pereat. CAP. XXXIII.

al. ἔδοσαν.

lege θρηνοῦσιν ἄλλοι. ἐκεῖνοι δὲ, εἴτε τοῦτο &c.

μωρῆσαι ἔμοι, τὸ πῦρ ἀντεῦθεν αὖ τοῖς ἐξάπτεται, καί ἐστιν ἀπληθὲς, καὶ οὐ σβέννυται τῇ συνηθείᾳ τρεφόμενον.

Περὶ τῶν κύκνων ᾠδῆς.

Κεφ. λβ.

Κύκνος, ὃν ᾠδικὸν καὶ θεράποντα Ἀπόλλωνος ἔφησαν ποιηταὶ, καὶ λόγοι μέτρων ἀφειμένοι πολλοὶ, τὰ μὲν ἄλλα ὅπως μουσικῆς τε καὶ ᾠδῆς ἔχει, εἰπεῖν οὐκ οἶδα· πεπίστευται δὲ ὑπὸ τῶν ἄνω τοῦ χρόνου, ὅτι τὸ κύκνειον οὕτω καλούμενον ᾄσας, εἶτα ἀποθνήσκει. Τιμᾷ ἄρα αὐτὸν ἡ φύσις, καὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνθρώπων μᾶλλον· καὶ εἰκότως, εἴγε τούτους μὲν καὶ ἐπαινοῦσι καὶ † θρηνοῦσιν ἐκεῖνοι. ἄλλοι δὲ, εἴτε τοῦτο θέλοις, εἴτε ἐκεῖνοι, ἑαυτοῖς νέμουσιν.

Περὶ κροκοδείλων. Κ. λγ.

Κροκόδειλος ὅπως ἔ-

De Crocodili tum adulti tum recèns ab o-

uo

τὸ μεγέθους, καὶ ὁ τέλος, καὶ ὁ † ἐκλεφεὶς πρόσωπον· καὶ μέντοι καὶ γλώττης, ὅπως καὶ ἐπικινεῖ τὴν γένυν, καὶ ποτέραν τῇ ἑτέρᾳ προσάγει, πολλοὶ λέγουσι. κατέγνωσαν δὲ ἄρα τοῦ ζώου τοῦδε ἤδη τινὲς, ὅτι τίκτει μὲν τοσαῦτα ὠὰ, ὅσαις ἂν καὶ ἡμέραις ἐπωάζουσιν * ὄρνεις. εἶτα ὅταν † γλύψῃ τὰ νεόττια, ἤδη δὲ ἔγωγε ἤκουσα, ὁ κροκόδειλος ὅπως ἂν ἀποθάνῃ, σκορπίον * ἐξ αὐτοῦ τίκτεσθαι. κέντρον δὲ ἄρα οὐραῖον αὐτὸν ἔχειν λέγουσιν ἰοῦ πεπληρωμένον.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κινναμώμου. Κ. λδ.

Εἰ σαφῆ ταῦτα καὶ μὴ ἀμφίλογα, Ἰνδῶν λόγοι πειθέτωσαν. ἃ δὲ νῦν ἐρῶ, τῆς ἐκεῖθεν φήμης διακομιζούσης. ταυτὰ ἐπὶ ὁμώνυμον τῷ φυτῷ κινάμωμον ὄρνιν ἔγωγε τοῦ παιδὸς τοῦ Νικομάχου λέγοντος ἔκουσα. καὶ τὸν μὲν ὄρνιν κο-

uo excusi magnitudine, item de ejus lingua, & maxillæ motu, vtrâ scilicet vtri admoueat, non pauci tradunt. Hoc etiam aliqui in hoc animante obseruarunt, totidem ab eo pari oua, quot etiam diebus ouis soleat incubare. (*alibi tradit hic auctor, sexagenarium numerum tum ouorum numero quæ crocodilus parit, tum dierum quibus incubat conuenire.*) Vt primùm verò catuli fuerint excusi, scorpium è crocodilo nasci audio, cuius caudæ aculeo venenato ille ictus intereat.

al. ἐκγλυφεὶς.

forte ὠοῖς

al. ἐκλεψῃ.

al. ἐκγλύψῃ.

* ἐξ αὐτῶν, i. ex ipsis ouis, Philes.

De Cinamomo aue Indica C. XXXIIII.

Eorum quæ nunc adferentur fides, siue merentur eam, siue minus, penes Indos esto, quibus auctoribus hæc ad nos fama dimanauit. quanquam & Nicomachi filius Cinamomi auis, suauissimo illi aromati cognominis, meminit. Hanc

Indi ad se eodem vocatum nomine cinamomum arôma adferre aiunt: vbi verò aut quomodo id proueniat, hominum nosse neminem.

De Ibide, quæ clysteres ostendit, & victus rationem secundùm lunæ incrementa decrementáque mutat.

CAP. XXXV.

Ægyptij non ex aliquo humano inuento clysteres se didicisse: sed Ibim horũ ad deiiciendas aluos vsum eos docuisse prædicãt. Eandem quum luna crescit atque decrescit cognoscere audio: eiúsque in victus ratione incrementa & decrementa obseruare.

De aculeo Pastinacæ piscis, plantas & animalia perimentis.

CAP. XXXVI.

Ex omnibus bestiis infestissimo ac periculosissimo aculeo pastinaca marina prædita est: cuius rei testimonio est, si eum quis in

μίξαιεν ἐκεῖθεν τὸ φερώνυμον τοῦτο δὴ τὸ φυτὸν ἐς Ἰνδούς. εἰδέναι δὲ τοὺς ἀνθρώπους ὅπου γε καὶ ὅπως φύεται οὐδέν.

Περὶ τῆς τῶν ἴβεων καθάρσεως. Κεφ. λε.

Αἰγύπτιοι κλύσματα καὶ κάθαρσιν γαστρὸς οὐκ ἔκ τινος ἐπινοίας ἀνθρωπίνης λέγουσι μαθεῖν, διδάσκαλον δὲ σφίσι τοῦ ἰάματος τοῦδε τὴν ἶβιν ᾄδουσι. καὶ ὅπως ἐξεπαίδευσε τοὺς πρώτους ἰδόντας, ἐρεῖ ἄλλος. Σελήνης δὲ αὔξησιν καὶ μείωσιν ὅτι οἶδε, καὶ τοῦτο ἤκουσα· καὶ ὅτι τὴν τροφὴν ἑαυτῇ ὑφαιρεῖ καὶ προστίθησι κατὰ τὴν τῆς θεοῦ καὶ λῆξιν καὶ πρόσθεσιν, πυθέσθαι πόθεν οὐκ εἰμὶ ἔξαρνος.

Περὶ τοῦ τῆς τρυγόνος κέντρου. Κεφ. λϛ.

Κέντρον πικρότατον καὶ κίνδυνον φέρον ἁπάντων μᾶλλον ἡ τρυγὼν ἡ ἐκ τῆς θαλάττης ἔχει. καὶ τὸ μα-

τύφλον· εἰ μὴ εἰς δένδρον τεθηλὸς καὶ εὖ μάλα ἀνθέον ἐμπήξαις αὐτὸ, οὔτε εἰς ἀναβολὰς, οὔτε χρόνῳ ὕστερον, ἀλλ' αὖον ἤδη τὸ δένδρον· εἰ δέ τι τῶν ζώων ἀμύξαις, ἀπέκτεινας.

arborem virentem & florentem infixerit, nõ longo interuallo emarcessere differt, sed potiùs e vestigio exiccatur: idipsum facit in animalibus: nam si quod contigerit, necat.

Περὶ μυγαλῆς. Κ. λζ.

De Mure araneo pereunte si in orbitam inciderit, & terram ex orbita morsui eius mederi. C. XXXVII.

Η μυγαλὴ, καὶ γὰρ τοῦτο ποίημα ὕλης, εἰς ὅσον μὲν τὴν ἄλλως περίεισι, † πέπλασται ζῆν ἔχει, καὶ ἐφείσατο αὐτῆς ἡ φύσις, ἐάν γε μὴ ἄλλῃ τινὶ τύχῃ καταληφθῇ καὶ ἀπόληται. ἐὰν δὲ εἰς ἁρματοτροχίαν ἐμπέσῃ, οἱονεὶ πέδῃ κατείληπται καὶ μάλα ἀφανεῖ, καὶ τέθνηκε. Δηχθέντι δὲ ὑπὸ μυγαλῆς φάρμακον ἐκεῖνον, ἐκ τῆς τῶν τροχῶν διαδρομῆς ἡ ψάμμος ἀρθεῖσα ἐπεπλάσθη τῷ δήγματι, καὶ ἔσωσε παραχρῆμα.

forte καὶ ἀλᾶται.

Mus araneus, animal & ipse inter naturæ è materia opera, quomodocunque aliter oberret, viuere potest, & parcit ei natura, nisi alius quispiam casus superuenerit, quo intereat: at si in orbitã inciderit, veluti vinculo quodã cæco tenetur, ac perit. Aduersus morsum etiã ab ea inflictũ remedio est arena (terra) ex rotarum transitu sumpta: quæ vulneri imposita cataplasmatis instar, illicò sanat.

Περὶ ἴβεως. Κ. λη.

De Ibide, quòd nunquam egrediatur Ægyptũ, & quòd serpentes alatas ex Arabia, & alias ex Æthiopia Ægypto imminentes prohibeant & interimant.

CAP. XXXVIII.

Hæc etiam de Ægyptia Ibide audiui Lunæ ſacra eſt. ad lunæ rationem oua fingit, totidẽ ſcilicet diebus, quot illa & creſcit & decreſcit. extrà Ægyptum nunquam progreditur. Cur ex Ægypto nunquam ſe commoueat, cauſa Ægyptus eſt, vbi cæli ſtatus vuidus (νοτιώτατος, maximè Auſtrinus vel meridionalis) eſt, & luna omnium maximè ſtellarum inerrantium humida. Si quis vi atque impetu eam ab Ægypto exportet, illa quidem ex inſidiatoribus vltionem capit (vel cum magna ſua pernicie) mortem enim ſibi fame conſciſcens, raptoribus ſtudium in ſe exportanda extra Ægyptum vanum eſſe oſtẽdit. Graditur autem tardo gradu, & inſtar virginis: nec eam ocyus quiſpiam ingredi videat, quàm pedetentim. Ibes nigræ anguium volucrum cateruas pe-

Καὶ ταῦτα δὲ ὑπὲρ τῆς Αἰγυπτίας ἴβεως προσακήκοα. ἱερὰ τῆς σελήνης ἡ ὄρνις ἐστί. τοσούτων οὖν ἡμερῶν τὰ ᾠὰ ἐκγλύφει, ὅσων ἡ θεὸς αὔξεταί τε καὶ λήγει. τῆς δὲ Αἰγύπτου οὔποτε ἀποδημεῖ. τὸ δὲ αἴτιον, νοτιωτάτη χωρῶν ἁπασῶν Αἴγυπτός ἐστι. καὶ ἡ σελήνη δὲ νοτιωτάτη τῶν πλανωμένων ἄστρων πεπίστευται. ἑκοῦσα μὲν οὖν οὐκ ἂν ἀποδημήσειεν ἡ ἶβις. εἰ δέ τις ἐπιθέμενος αὐτῇ τὸ καρτερὸν ἐξαγάγοι, ἥδε ἀμύνεται τὸν ἐπιβουλεύσαντα, εἰς οὐδὲν αὐτῷ τὴν σπουδὴν προαγαγοῦσα. ἑαυτὴν γὰρ ἀποκτείνει λιμῷ. καὶ ἀνόνητον τὴν προθυμίαν ἀποφαίνει τῷ προῃρημένῳ. βαδίζει δὲ ἡσυχῇ καὶ κορικῶς, καὶ οὐκ ἂν αὐτὴν θᾶττον ἢ βάδην προϊοῦσαν ἴδοι τις. καὶ τούτων αἱ μέλαιναι τοὺς πτερωτοὺς ὄφεις ἐξ Ἀρα-

βίας εἰς Αἴγυπτον παρελθεῖν οὐκ ἐπιτρέπουσι, τῆς γῆς τῆς φίλης προπολεμοῦσαι. αἱ δὲ ἕτεραι τὰς ἐξ Αἰθιοπίας κατὰ τὴν τοῦ Νείλου ἐπίκλυσιν ἀφικνουμένους ἀπαντῶσαι διαφθείρουσιν. ἢ τί ἂν ἐκώλυσε διὰ τῆς ἐκείνων ἐπιδημίας τοὺς Αἰγυπτίους ἀπολωλέναι.

Περὶ ἀετῶν. Κ. λθ.

Ἀκούω δέ τι καὶ γένος ἀετῶν, καὶ ὄνομα αὐτῶν χρυσαέτιν ἔθεντο. ἄλλοι δὲ ἀστερίαν τὸν αὐτὸν καλοῦσιν. ὁρᾶται δὲ οὐ πολλάκις. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης αὐτὸν θηρᾶν καὶ νεβροὺς, καὶ λαγοὺς, καὶ γεράνους, καὶ χῆνας, ἐξ αὐλῆς. μέγιστος δὲ ἀετῶν εἶναι πεπίστευται. καὶ λέγουσί γε καὶ εἰς τοὺς Κρῆτας καὶ τοῖς ταύροις ἐπιτίθεσθαι αὐτὸν κατὰ τὸ καρτερὸν καὶ στρατηγεῖν δὲ τὸ ἔργον τὸν τρόπον τοῦτον. ὁ μὲν κεκμηκὼς κάτω νέ-

ſtilentes ex Arabia intra Ægyptios fineis & ingredi prohibent, & pro terra ſibi amica propugnantes. Aliæ verò Ibes ex Æthiopia Nili alluuioribus ſerpentes Ægyptum appetentes conficiūt, eorum conatibus obuiam euntes: quæ cauſa prohibet Ægyptios ex acceſſu ſerpentium perire.

De Aquila Chryſaëte vel Stellari, quæ animalia venetur. Quo dolo & ſtratagemate in Creta taurum ſternat. Illiberalitas circa cibum, &c.

CAP. XXXIX.

Aquilarum genus, quod alij Chryſaëton, alij Stellatē appellant, non ſæpe apparet. Eius generis Aquilam Ariſtoteles venari ait Hinnulos, Lepores, Grues, Anſeres ex cohorte. Aquilarum maxima hæc exiſtimatur. In Creta vi tauros inuadi ab ea ſolere in hunc modum narrant. Interea Taurus ſe quum

capite prono demittit ad paſtum, ex inſidiis Aquila in ceruicem inuolans, crebras illi ac acerrimas plagas roſtro infligit: Ille tanquam furibundus incitatur, & quâ poteſt ſe in fugam confert. Et quandiu in plano & ſtabili loco fertur, ab Aquilæ moleſtia requieſcit. Ea nimirum quoad in planiciem excurrit, nihil ei negocij exhibet: ſed quieta inſiſtens, illum acerrimè obſeruat, quacunque ingreditur. Quum autem illum proximè ad præcipitem locum ac decliuem acceſſiſſe videt, explicatis in orbem alis, illius oculos regit, & ea quæ ante pedes ſunt, nihil illum prouidentem, magna vi præcipitem agit: tũ laniatu ventrem appetens quantum eius cupiditas fert, nullo deinde negotio prẹda potitur. Ab aliena præda humi ſtrata ſe continet: ſed ex ſuis laboribus gaudet, atque à communicando cum aliis ſe ſuſtinet. Poſteaquã expleta atq; exatura

μεται ὁ ταῦρος· ὁ δὲ αἰε-
τὸς ἐπὶ τῷ τένοντι τοῦ ζώου
καθίσας ἑαυτὸν, παίει τῷ
στόματι συνεχέσι τε καὶ
καρτεραῖς ταῖς πληγαῖς.
ὁ δὲ ὥσπερ οἰστρηθεὶς ἐξά-
πτεται, καὶ ᾗ ποδῶν ἔχει
φυγῆς * ἅπτεται καὶ ἕως
μὲν ἐστὶν εὐήλατα, ὁ αἰε-
τὸς ἥσυχός ἐστι, καὶ ἐπιπο-
λᾶται παραφυλάττων. ὅ-
ταν δὲ τὸν ταῦρον θεάσηται
πλησίον κρημνοῦ γεγενη-
μένον, κυκλώσας τὰ πτε-
ρὰ, καὶ ὑπερτείνας αὐ-
τοῦ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐποίησε
τὰ ἐν ποσὶ μὴ προορώμε-
νον κατενεχθῆναι βιαιό-
τατα. εἶτα ἐμπεσὼν, καὶ ἀ-
ναῤῥήξας τὴν γαστέρα,
ῥᾳδίως χρῆται τῇ ἄγρᾳ
ἐς ὅσον ἐθέλει. Θήρας δὲ
ἀλλοτρίας οὐχ ἅπτεται κει-
μένης ἀλλὰ χαίρει τοῖς ἑ-
αυτοῦ πόνοις· κοινωνίαν
τε τὴν πρὸς ἄλλον ἥκιστα.

al. ἄρχεται.

ἐνδέχεται· κορεσθεὶς δὲ, εἶτα τοῦ λοιποῦ πονηρὸν ἆσθμα καὶ δυσωδέστατον καταπνεύσας, ἄβρωτα τοῖς ἄλλοις τὰ λείψανα ἐᾷ. Καὶ μέντοι καὶ ἀλλήλων ἀπῳκισμένας οἰκοῦσι καλιὰς, ὑπὲρ τοῦ μὴ διαφέρεσθαι ὑπὲρ θήρας, καὶ λυπουμένους λυπεῖν πολλάκις.

Περὶ τῆς τῶν ἀετῶν στοργῆς.
Κεφ. μ.

Ἦν ἄρα γένος ἀετῶν καὶ πρὸς τοὺς τρέφοντας φιλόστοργον ὡς ὁρᾶν καὶ ὁ τοῦ Πύρρου· τοῦτον τοί φασι καὶ συναποθανεῖν τῷ δεσπότῃ τροφῆς ἀποστάντα. ἤδη δὲ καὶ ἀνδρὸς ἰδιώτου ἀετὸς τρόφιμος, καιομένου τοῦ δεσπότου, εἰς τὴν πυρὰν ἑαυτὸν ἐνέβαλεν. οἱ δὲ οὐκ ἀνδρὸς, ἀλλὰ γυναικὸς τὸ θρέμμα εἶναί φασι. Καὶ ζηλοτυπώτατον δὲ ζῷον ἀετὸς περὶ τὰ νεόττια. ἐὰν γοῦν

turata eſt, ſua aſpiratione graui & tetra reliquias imbutas relinquit, aliis iam ad vſum ineptas. Aliæ ab aliis longiſſimè nidificant, ne ob loci propinquitatem pro præda eis ſit contendendum, & mutuæ ſuſtinendæ moleſtiæ.

De Aquilæ amore erga ſuos nutritores ac ſuos pullos. C. XL.

Genus Aquilarum etiam in nutritores ſuos admirabilem charitatem retinet, cuius rei exemplum eſt Aquila Pyrrhi, quam ab omni cibo ſe prorſus abſtinentem, mortuo domino ſuo immortuam fuiſſe ferunt. Quod idem alumna viri priuati feciſſe dicitur, ſeſe nimirum in medios rogos, quum dominus cremaretur, immiſiſſe: ſunt qui dicant non viri, ſed mulieris alumnam fuiſſe. Ex omnibus animalibus maximo ſtudio in fœtus ſuos exiſtit: qua-

re acriter cum persequitur, quem in nidum inuasisse conspexerit, nec inultum, impunitumq; dimittit: non tamen ad infligendam pœnam illo rostro vtitur, sed moderatiùs verberat, alis tantùm & vnguibus lacerat.

al. ἐπιλ-θεῖν.

θεάσηται τινα προσιόντα, ἢ ἀπελθεῖν ἀτιμώρητον ἐκ ἐπιτρέπει. παίει γὰρ τοῖς πτεροῖς αὐτὸν, καὶ τοῖς ὄνυξι λυμαίνεται, καὶ ἐπιτιθησὶν οἱ πρεπωδέστατα τὴν δίκην. ὁ γὰρ χρῆται τῷ στόματι.

De Mulli promiscua voracitate, & quòd cadaueribus, & pollutis putidisq. delectetur.

CAP. XLI.

Περὶ τριγλῶν. Κ. μα.

Mullus piscis edacissimus est, omnia sibi obuia promiscuè immodesta quadam intemperantia helluari cupit. Horum nonulli λεπραδεῖς, quasi Aspratiles, appellantur, à locis quæ incolunt nomen trahentes, quæ quidem loca habent minuta & rara saxa, (minuta & rara tubercula aspera.) crebrasq; algas, inter hæc interiectas ac intermedias, vbi subsidet limus vel arena. Hominum quoque & pisciũ cadaueribus vescitur: & sordidissimis maleq; olentibus delectatur.

fortè λέπρας. λεπάς Eustathio saxum est eni λεπάδες, i. patella innascũtur.

Ἔστι δὲ θαλασσίων ζώων τρίγλη λιχνότατον, καὶ εἰς τὸ ἀπογεύσασθαι παντὸς τοῦ παρατυχόντος ἀναμφιλόγως ἀφειδέστατον. καὶ τινες καλοῦνται λεπρώδεις αὐτῶν, ἀπάσασαι τὸ ὄνομα ἐκ τῶν χωρίων, ἀφ' ὧν † πέτρας ἔχει λεπτὰς καὶ ἀραιὰς, καὶ φυκία μέσα τούτων δασέα, καί που καὶ ὑποκάθηται πηλὸς ἢ ψάμμος. φαγοῖ δ' ἂν τρίγλη καὶ ἀνθρώπου νεκροῦ καὶ ἰχθύος. φιληδοῦσι δὲ μᾶλλον τοῖς μεμιασμένοις καὶ κακόσμοις.

Περὶ ἱεράκων. Κ. μϐ.

Θηρευταὶ καὶ μάλα γε ἱκανοί, καὶ οὐδέν τι μεῖον τῶν αἰετῶν ἱέρακες εἰσιν ἡμερώτατοι δὲ ὀρνίθων πεφύκασι, καὶ φιλανθρωπότατοι τὸ μέγεθος αἰετῶν ὄντες ὀλιγώτεροι. ἀκούω δὲ ὅτι ἐν τῇ Θρᾴκῃ καὶ ἀνθρώποις εἰσὶ συνώθηραι ἐν ταῖς † ἑλείαις ἄγραις. καὶ ὁ τρόπος· οἱ μὲν ἄνθρωποι τὰ δίκτυα ἁπλώσαντες ἡσυχάζουσιν. οἱ δὲ ἱέρακες ὑπερπετόμενοι, καὶ ἐκφοβοῦσι τοὺς ὄρνεις, καὶ συνωθοῦσιν εἰς τὰς τῶν δικτύων περιβολάς. τῶν οὖν ᾑρημένων οἱ Θρᾷκες μέρος ἀποκρίνουσι καὶ ἐκείνοις, καὶ ἔχουσι καὶ αὐτοὺς πιστοὺς μὴ δράσαντες δὲ τοῦτο, ἑαυτοὺς τῶν συμμάχων ἐστέρηνται. Μάχεται δὲ ὁ τέλειος ἱέραξ καὶ πρὸς

De Accipitris ingenio, quomodo Thracum aucupia iuuet, quæ animalia inuadat: deq. eius religione in hominem mortuum, & abstinentia circa potum.

CAP XLII.

Accipitres non minus quàm Aquilæ ad aucupandum habiles, neque magnitudine Aquilis inferiores, de auibus longè hominũ studiosissimi mansuetissimiq; habentur. Eos in Thracia auditione accepi ad hanc rationem cum hominibus per paludes societatem aucupandi coire: homines explicatis retibus quiescere, accipitres autẽ superuolãtes exterrere aueis, ac intra retia compellere. Thraces, si quas ceperint aues, cum accipitribus partiri, eosq; tum ad aucupij societatem fidos habere: Sin cum his earũ partem quas ceperint auium, non cõmunicauerint, dissociari atque distrahi. Iustæ magnitudinis accipiter & integræ ætatis cũ vulpibus pugnac

al. ἑλέοις.

gnaciter certat, & sæpenumero cōtra aquilas & vultures pugnat: à cordibus tāquam sacro quodam initiatus se sustinet. Hominem mortuum si inhumatum perspexerit, injecta gleba humare dicitur: etsi illū hoc ipsum Solon, sicut Athenienseis, non facere instituerit. Potu etiam abstinet, si vnus tantùm aquam in sulcum deriuet: quòd sanè existimet illi vnico homini incommodare, sua nimirum potione aquam ex illius vsu auferens. Sin plures homines irrigant, videns affluentis aquæ copiam, velut ab eis inuitatus libenter bibit.

ἀλώπεκα, καὶ πρὸς ἀετὸν, καὶ γυπὶ μάχεται πολλάκις. Καρδίαν δὲ οὐκ ἂν φάγοι ποτὲ ἱέραξ, τελεστικόν δή τι δρῶν καὶ μυστικὸν ἐκεῖνος τοῦτο. νεκρὸν δὲ ἄνθρωπον ἱέραξ ἰδὼν, ὡς λόγος, πάντως ἐπιβάλλει γῆς τῷ ἀτάφῳ. καὶ τοῦτο μὲν οὐ κελεύει αὐτῷ ὁ Σόλων, ὡς Ἀθηναίους ἐκέλευσε δρᾶν. + Εἰ δὲ στόματος ἅπτεται μένει ἄγευστος καὶ ποτοῦ, ἐὰν εἰς αὔλακα ἐποχετεύῃ εἷς ἄνθρωπος. πεπίστευκε γὰρ αὐτὸν πονοῦμενον ζημιοῦν, ὑφαιρούμενος ἐκ τῆς ἐκείνου χρείας ὕδωρ. εἰ δὲ πλείους ἐπάρδοιεν, ἀφθονίαν τοῦ ῥεύματος ὁρῶν, ὡς φιλοτησίας τινὸς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνων, καὶ πίνει ἡδέως.

Εἰ δὲ στόματος ἅπτεται videtur abundare: deinde legēdum, Μένει δὲ ἄγευστος &c.

De Accipitribus tinnunculis & montanis, quantopere ament fœminas. Accipitres syluaticæ lactucæ succo oculis suis mederi, &c. Quomodo vere ex Ægypto in quasdam insulas demigrent.

Περὶ ἱεράκων καὶ πάλιν
Κεφ. μγ.

CAP. XLIII

Ἔστι φῦλον ἱεράκων, καὶ καλεῖται κεγχρηΐς, καὶ

Accipitrum genus, quod nominatur Cen-

ποτοῦ δεῖται οὐδέν. ὀρείτης
δὲ γένος ἄλλο αὐτῶν. καὶ
ἤκουσα· ὅτι δεινῶς φιλόθη-
λυς, καὶ ἕπεται κατὰ τὰς συ-
σπεργότας, οὐδὲ ἀπολείπεται.
εἰ δὲ ἡ γυνὴ ἀπέλθοι που
παραλαθοῦσα, ὁ δὲ ὑπερ-
αλγεῖ, καὶ βοᾷ, καὶ ἔοικε
λυπουμένῳ ἐρωτικῶς εὖ
μάλα. Καμόντες δὲ τὴν
ὄψιν ἱέρακες, διὰ δὲ τῶν αἱ-
μασιῶν ἴασι καὶ τὴν ἀγρί-
αν θριδακίνην ἀνασπῶ-
σι, καὶ τὸν ὀπὸν αὐτῆς πι-
κρὸν ὄντα ὑπὲρ τῶν ὀφθαλ-
μῶν ἀνωκοῦσι τῶν σφετέ-
ρων καὶ λάβει μὲν ὃν δέχονται,
καὶ τοῦτο αὐτοῖς ὑγείαν ἐρ-
γάζεται. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς
ἰατροὺς χρῆσθαι τῷδε τῷ
φαρμάκῳ ἐς τὴν χρείαν
τῶν καμνόντων τὴν αὐτήν,
καὶ ἐκ τῶν ὀρνίθων ἡ ἴασις
κέκληται. καὶ οὐκ ἀρ-
νοῦνται μαθηταὶ ἀκούον-
τες ὀρνίθων οἱ ἄνθρωποι,
ἀλλ' ὁμολογοῦσι. Λέγεται

chris, nulla eget potio-
ne. Est & alterum ge-
nus, montanum co-
gnominant, vtrumque
ardenti in fœminas a-
more inflãmatur, mo-
req; hominum amato-
ria leuitate flagrantiũ,
semper sectando eas in
oculis fert. Si quò clàm
fœmina abscesserit, ex
eo maximum capit do-
lorem, & clangorem
fundit: vtq; homines
vehementer amantes
ex amore vexãtur, per-
inde amatoriis mole-
stiis affligitur. Quum
ex oculis laborat Acci-
piter, circa sæpes syl-
uaticam lactucam e-
uellit: eiusq; acerrimũ
succum expressum suis
oculis instillans, ad sa-
nitatẽ restituitur. Hoc
vti medicamento ad
sanandos oculorum
dolores medici dicun-
tur, vnde & collyria
Hieracia. i. Accipitra-
ria cognominãtur. Vn-
de videre licet homi-
nes se auium discipu-
los profiteri, atque e-
tiam præ se ferre non vereri Sacrilegum olim

Delphis, quum in eum incurrisset Accipiter, eius caput conuellens, indicauit. Item nothi Accipitres esse credũtur, si conferantur generi Aquilarum Ineũte vere Ægyptii accipitres deligunt ex omnibus duos ablegandos ad speculandas insulas quasdam desertas quæ Libyæ adiacent. Ii autem vbi reuerterint, præeuntes eò alios deducunt. Interea Libyos pro peregrinatione illorum festum agunt, nihil enim ab eis lęduntur Quum ad eas insulas peruenerunt, quas illi duo speculati commodiores præ cætetis sibi iudicarunt: hîc in multa quiete & tranquillitate pariũt, & excludũt, passeresq; & columbas venantur: pullos cum magna redundãtia alunt, deindeq; firmos ad volandum in

δὲ καὶ θεοσύλην ἐν Δελφοῖς ἐλέγξαι ποτε ἱέρακα, ἐμπίπτων τε αὐτῷ, καὶ παίων τὴν κεφαλήν. Πιστεύονται δὲ εἶναι ἱέρακες καὶ νόθοι, ἀνακραθέντες πρὸς τὰς τῶν ἀετῶν φυλάς. Ἦρος δὲ ἀρχομένου οἱ ἐν Αἰγύπτῳ τῶν ἁπάντων δύο προαιροῦνται, καὶ ἀποστέλλουσι κατασκεψομένους νήσους τινὰς ἐρήμους, ὅσαι περ τῆς Λιβύης πρόκεινται. εἶτα ὑποστρέφουσιν οὗτοι, καὶ ἡγοῦνται τῆς πτήσεως τοῖς ἄλλοις. οἱ δὲ, ἑκόντες ἑορτὴν ὑπὲρ τῆς ἀποδημίας τοῖς ἐν Λιβύῃ παρέχουσι. σίνονται γὰρ οὐδέν. παρελθόντες δὲ ἐς τὰς νήσους, ἃς οἱ πρῶτοι θεασάμενοι τῶν ἄλλων ἐπιτηδειοτέρας σφίσιν ἔκριναν, ἐνταῦθα κατὰ πολλὴν τὴν γαλήνην τε καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀποτίκτουσι, καὶ ἐκγλύφουσι· καὶ θηρῶνται στρουθοὺς καὶ πελειάδας, καὶ τοὺς νεοττοὺς ἐν ἀφθόνοις ἐκτρέφουσι· εἶτα ἤδη παγέντας καὶ ἐκπετησίμους

ἀγχυμμένους περιλαβόντες εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπάγουσιν, ὥσπερ εἰς οἰκεῖα πατρῷα, τὰς ἐν τοῖς συντρόφοις χωρίοις διατριβάς.

Περὶ τῶν ἰχθύων, οὓς καλοῦσιν ἰουλίδας. Κ. μδ.

Αἱ ἰουλίδες ἰχθῦς εἰσι πέτραις ἔντροφοι, καὶ ἔχουσιν ἰοῦ στόμα ἔμπλεων. καὶ ὅτου ἂν ἰχθύος ἀπογεύσωνται, ἄβρωτον ἀπέφηναν αὐτόν. ἤδη δὲ καὶ ἁλιεῖς ἡμιβρώτῳ καρίδι περιτυχόντες, καὶ ἑαυτῶν ὑπὸ πενίας ἀξιώσαντες τὸ θήραμα ἄπρατον ὄν, εἰ ἀπογεύσαιντο αὐτοῦ, κλονοῦνται τὴν γαστέρα καὶ στρέφονται. λυποῦσι δὲ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὑδροθηρείαις ὑποδυομένους τε καὶ νηχομένους, πολλαὶ καὶ δηκτικαὶ περισπίπτουσαι, ὡς αὐτόχρημα ἐπὶ τῆς γῆς αἱ μυῖαι· καὶ δεῖ σοβεῖν αὐτάς, ἢ κολάζεσθαι ἐσθιόμενον. σο-

Ægyptum abducunt, tanquam ad paternas sedes.

De Iulidibus piscibus, quòd veneno non careant: & quòd natantibus morsu infestissimæ sint. C XLIIII.

Iulides pisces saxatiles sūt, quibus os sceleratissimi veneni refertū est. quēcūque piscē degustarūt, inhabilē ad edendū, perniciosumq; ei qui postea gustauerit, efficiunt. Piscatores quum Squillam quā media ex parte Iulides exedissent & confecissent, sine vllo pretio parabilē offendissent, eamq; inopia pressi gustare ingressi essent, illorum aluos vehementes cruciatus exceperunt. In piscatu vrinatores & natatores infestissimè persequūtur, ac vt terrenæ muscæ mordicus premūt, similiter Iulides frequentes in eos quos dixi incurrentes, morsu affligunt: quas repelle-

re necesse habent, aut ab his demorsi, crucia-

bunt

buntur. in iis verò repulsandis totus vrinādi & natandi labor perit.

De Leporis marini veneno & specie.

CAP. XLV.

Lepus marinus mortem sæpe infert: aut, si nihil aliud, ventrem acerrimis doloribus torquet (*partum abigit, stomachum dissoluit, vt Gellius addit*) In cœno enim gignitur, & sæpe vnà cum Apuis capitur. specie Cochleæ tegmine nudatę cernitur.

De Vulturibus: vesci eos cadaueribus. prælia & strages præsentire. omnes esse fœminas, ex vento concipere, non oua sed pullos statim parere, Ægyptos inter hos & Aquilas medios, mares esse, &c.

βοῦντι δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀχολίας ἀπόλωλε τὸ ἔργον.

Περὶ τοῦ θαλαττίου λαγοῦ.

Κεφ. με.

Λαγὼς δὲ θαλάττιος βρωθεὶς καὶ θάνατον ἤνεγκε πολλάκις. πάντως δὲ τὴν γαστέρα ὠδυνήσε. τίκτεται γὰρ ἐν πηλῷ. καὶ οὐκ ὀλιγάκις δὲ ταῖς ἀφύαις συναλίσκεται. εἴη δ᾽ ἂν κατὰ τὸν κοχλίαν τὸν γυμνὸν τὸ εἶδος.

Περὶ γυπῶν. Κ. μς.

Γὺψ νεκρῷ πολέμιος, ἐσθίει γοῦν ἐμπεσὼν ὡς ἐχθρόν. καὶ φυλάσσει τὸν τεθνηξόμενον, καὶ μέντοι καὶ ταῖς ἐκδημίαις στρατιαῖς ἕπονται γῦπες, καὶ μάλα μαντικῶς ὅτι γε εἰς πόλεμον χωροῦσιν εἰδότες. καὶ ὅτι μάχη πᾶσα ἐργάζεται

CAP. XLVI.

In hominum cadauera Vultures infestissimi feruntur, in quæ incurrentes tanquam hostilia inuadunt: ac hominem vicinum ad moriendum quando supremum vitæ diem agat, diligenter obseruant. Expeditos in bellum exercitus præsentione quadam consequuntur, planè scientes & quòd ad bellum proficiscuntur, & quod omnis

νεκροὺς, καὶ τοῦτο ἐγνωκότες. γῦπα δὲ ὄῤῥενα οὔ φασι γενέσθαι ποτε, ἀλλὰ θηλείας ἁπάσας. ὅπερ ἐπιστάμενα τὰ ζῶα, καὶ ἐρημίαν τέκνων δεδιότα, εἰς ἐπιγονὴν τέκνων τοιαῦτα δρᾷ. ἀντιπρόσωποι τῷ νότῳ πέτονται· εἰ δὲ μὴ ἦ νότος, τῷ εὔρῳ κεχήνασι, καὶ τὸ πνεῦμα εἰσρέον πληροῖ αὐτὰς καὶ κύουσι τριῶν ἐτῶν. Λέγουσι δὲ νεοττιὰν μὴ ὑποπλέκειν γῦπα. τοὺς δὲ αἰγυπιοὺς ἐν μεθορίῳ γυπῶν ὄντας καὶ ἀετῶν, εἶναι καὶ ἄῤῥενας, καὶ τὴν χρόαν πεφυκέναι μέλανας. καὶ τούτων μὲν ἀκούω, καὶ νεοττιὰς δείκνυσθαι. γῦπας δὲ μὴ ᾠὰ τίκτειν, τοὺς πέπτεσθαι μέλλοντας, νεοττοὺς δὲ ὠδίνειν. καὶ ὡς ἀπὸ γενεᾶς καταπτήσεσθαι εἰσι καὶ τοῦτο ἤκουσα.

Περὶ ἰκτίνων. Κ. μζ.

Ἰκτῖνες εἰς ἁρπαγὴν ἀφειδέστατοι. οἱ δὲ, εἰ ἴδοι,

omnis pugna strages edere solet. Vulturem non nasci marē aiunt, sed fœminas omnes generari: quam rem non ignorantes hæ bestiæ, pullorumq; solitudinem ac inopiam timentes, ad gignendos pullos talia machinātur. Aduersæ Austro volant: vel si Auster non spirat, ad Eurum ventum oris hiatu se pandunt: spiritus venti influens, ipsas implet. Dicūt Vultures non nidificare: Ægypios verò, qui sunt medij inter Vulturum genus & Aquilarum, esse tum mares, tum nigros colore, quorum quidem nidos reperiri audio. Vultures etiam oua non excludere, sed pullos potiùs parere, eosque statim à partu volatiles esse intellexi. πέπτεσθαι μέλλ.

De Milui rapacitate, qui tamen Ioui sacrificatis abstineat, & de Harpe. CXLVII.

Miluus in rapinas faciendas eminentissimus, si superior extiterit,

terit, carnes è macello rapacissimè aufert. eas verò quæ Ioui sacrificatæ fuerint, nunquam attingit. Harpa auis montana impetens animantium oculos effodit.

De Coruis Ægyptijs, quomodo se vlciscantur à nauigantibus, à quibus cibum frustrà petierint. Et de Libycis, quomodo quum aqua in vasis inferior est quam rostro contingere possint, calculis immissis eam eleuent.

CAP. XLVIII.

Ægyptij Corui, Nilum accolentes, nauigantibus quasi supplices primùm esse videntur, sibi quippiam largiri efflagitantes. quòd si quid eis dono detur, pete recessantes, nihil molesti ampliùs sunt: sin autem horum quæ postularint nihil impetrauerint, collecti in nauis rostro insidentes, funes arrodunt, ac vincula conscindunt. Corui Libyci sese inclinātes rostrorū adūcitatem quoad eius possunt in vasa intrudunt, atq; inferūt: quæ

τῶν μὲν ἐξ ἀγορᾶς ἐμποληθέντων κρεαδίων ἐὰν γένωνται κρείττους, ἥρπασαν προσπετόντες· τῶν δὲ ἐκ τῆς τοῦ Διὸς ἱερουργίας, οὐκ ἂν προσάψαιντο. ἡ δὲ ὀρεινὴ ἅρπη τῶν ὀρνίθων προσπετοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφαρπάζει.

Περὶ κοράκων Αἰγυπτίων καὶ Λιβύων. Κ. μη.

Κόρακες Αἰγύπτιοι ὅσοι τῷ Νείλῳ προσδιαιτῶνται, τῶν πλεόντων τὰ πρῶτα ἐοίκασιν ἱκέται εἶναι, λαβεῖν τι αἰτοῦντες. καὶ λαβόντες μὲν, ἡσυχάζουσιν· ἀτυχήσαντες δὲ ὧν ᾔτουν, συμπέτονται, καὶ ἑαυτοὺς καθίσαντες ἐπὶ τὸ κέρας τῆς νεὼς, τῶν σχοινίων ἐσθίουσί τε καὶ διαστέμνουσι τὰ ἅμματα. Λίβυες δὲ κόρακες ὅταν οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ δίψους ὑδρευσάμενοι πληρώσω-

quæ

σι τὰ ἀγγεῖα ὕδατος, καὶ κατὰ τῶν στεγῶν θέντες ἐάσωσι τῷ ἀέρι τὸ ὕδωρ φυλάττειν ἄσηπτον, ἐνταῦθα, εἰς ὅσον μὲν αὐτοῖς τὰ ῥάμφη κάτεισιν, ἐγκύπτοντες χρῶνται τῷ ποτῷ· ὅταν δὲ ὑπολήξῃ, ψήφους κομίζουσι καὶ τῷ στόματι καὶ τοῖς ὄνυξι, καὶ ἐμβάλλουσιν ἐς τὸν κέραμον. καὶ αἱ μὲν ἐκ τοῦ βάρους ὠθοῦνται, καὶ ὑφιζάνουσι· τό γε μὴν ὕδωρ θλιβόμενον ἀναπλεῖ· καὶ πίνουσιν εὖ μάλα δὴ μηχανίως οἱ κόρακες, εἰδότες φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ δύο σώματα μίαν χώραν μὴ δέχεσθαι.

Ἔτι περὶ κοράκων. Κ. μθ.

Λέγει Ἀριστοτέλης εἰδέναι τοὺς κόρακας διαφορὰν γῆς εὐδαίμονός τε καὶ λυπρᾶς. καὶ ἐν μὲν τῇ

quæ homines ſuis metu aqua compleuerāt, ac ſupra tecta ad ſeruandum aduerſus putredinem aëris beneficio aquam poſuerant, itaque potione fruuntur. Quum verò aquam inferiorem quàm roſtro attingere queant, eſſe vident, calculos ore & vnguibus apportātes, in vaſa inferunt. atque calculi quidem in fundum detruduntur ac deſident aqua verò de vaſis fundo ex ſubſidentium occupatione calculorum alleuata, ſuperiorem vaſis vacuitatem replet. qua ſolerti machinatione Corui aquā contingentes potione referciuntur: non ignorantes, quæ ſunt penitus in media philoſophia recondita atque abdita, vnū & eundem locum duo corpora capere non poſſe.

De iiſdem, quòd in fœcundu agri gregatim, in ſterilibus bini volare ſoleant. Et quòd pullos educatos mox expellant. C. XLIX.

Quantum cum ſterili ferax ager differat, planè noſcunt corui, vt tradit Ariſtoteles. in vberrimo

rimo enim gregatim feruntur, per sterilem agrũ & infructuosum bini volare assolent. Fœtus suos enutritos, acriter insectantur, nidoq; expellunt. Quamobrem pulli deinceps ea quæ sunt ad viuendum necessaria inquirunt, genitorésq; suos minimè alunt.

Gobij, Draconis & Hirundinis piscium puncturã esse venenosam: Pastinacæ etiam lethalem C. L.

Venenũ pisces quidam pungendo immittunt, non tamen lethale, vt Gobius, Draco siue Araneus, & Hirundo. Pastinacæ vero radius illicò occidit. Refert Leonides Byzantius, hominem quẽdam piscium naturæ prorsus ignarum, quum è reti pastinacam rapuisset, coniectam in sinum occultasse, Passerem esse arbitratum: & veluti rem pretiosam ac vendibilem nactum, vt lateret, abiuisse; piscem

παμφόρῳ τε καὶ πολυσπόρῳ κατά τε ἀγέλας καὶ πλήθη φέρεσθαι. ἐν δὲ τῇ ἀγόνῳ καὶ στερίφῃ, κατὰ δύο. τοὺς γε μὴν νεοττοὺς τοὺς ἐκτραφέντας διώκουσι καὶ τῆς ἑαυτῶν ἕκαστος καλιᾶς φυγάδας ἀποφαίνουσιν· ὑπὲρ τοῦ τροφὰς μαστεύουσι. καὶ τοὺς γειναμένους σφᾶς μὴ ἐκτρέφουσι.

Τίνες τῶν ἰχθύων ἰὸν ἔχουσιν. Κεφ. ν.

Ὑπονύξαντες ἰὸν ἀφιᾶσιν ἰχθύων κωβιός, καὶ δράκων καὶ χελιδών· οὐ μὴν εἰς θάνατον. ἡ τρυγὼν δὲ ἀποκτείνει παραχρῆμα τῷ κέντρῳ. καὶ λέγει Λεωνίδης ὁ Βυζάντιος ἰχθύων γνώσεως τε καὶ κρίσεως ἄπειρον ἄνθρωπον, ἁρπάσαντα ἐκ δικτύου τρυγόνα, ᾠήθη δὲ ἄρα ὁ δυστυχὴς ψῆτταν εἶναι, ὡς εἶχε φέρων τὸν ὑπὸ κόλπον ἐμβαλεῖν, καὶ βαδίζειν ἵνα λάθῃ ὥς τι ἀγαθὸν εὑρών,

verò

εἶτα καὶ εἰς ἐμπολὴν κερδαλέον ἑαυτῷ ἔχων ἅρπαγμα. ἡ δὲ ἄρα ἤλγησε πιεζομένη, καὶ παίει τῷ κέντρῳ διείρασα, καὶ ἐξέχεε τοῦ δυστυχοῦς κλέπτου τὰ σπλάγχνα. καὶ ἔκειτο παρὰ τῇ τρυγόνι νεκρὸς ὁ φώρ, ἐναργὴς ἔλεγχος ὧν οὐκ εἰδὼς ἔδρασεν.

Περὶ τῆς τῶν κοράκων τόλμης

Κεφ. να.

Ὁ κόραξ, οὐκ ἂν αὐτὸν εἰς τόλμαν ἀθυμότερον εἴποις τῶν ἀετῶν. ὁμόσε γὰρ καὶ αὐτὸς τοῖς ζώοις χωρεῖ· οὐ μέντοι τοῖς βραχυτάτοις, ἀλλ᾽ ὄνῳ τε καὶ ταύρῳ· κάθηται γὰρ κατὰ τῶν τενόντων, καὶ κόπτει αὐτούς. πολλῶν δὲ καὶ ὀφθαλμοὺς ἐξέκοψεν ὁ κόραξ. Μάχεται δὲ καὶ ὄρνιθι ἰσχυρῷ τῷ καλουμένῳ αἰσάλωνι. καὶ ὅταν θεάσηται ἀλώπεκι μαχόμενον, τιμωρεῖται· πρὸς γὰρ ἐκεί-

verò compressum doluisse, & aculeo miseri furis ventrem adeò vulnerasse, vt intestinis effusis mortuus inueniretur, & cum eo piscis. vnde quidnam imprudens ille patrasset facilè cõiectari potuit.

De Corui audacia contra magna etiam animalia, & contra asalonem auem: deq. amicitia eius cum vulpe. Varias eius voces esse: æstate propter alui fluxum humidis eum abstinere. CAP. LI.

Coruus Aquilæ nihil de animo concedit, quominus quàm hæc audax sit. nõ enim contra pusilla tantũm animalia venire audet, sed & contra Asinos & Boues pugnat: quorum in ceruicibus cõfidens, eos percutit, ac multorũ effodit oculos. Cum aue etiam robusta Aesalone decertat. Hanc si contra Vulpẽ pugnare animaduertit, subsidio ei venit, amicitia adductus quæ illi cũ Vulpe intercedit. at

que vlciſcitur. Maximè omnium auium multos clangores & varias voces fundit. nam inſtitutus etiam humanam vocem mittit. Locutio quidem eius alia quædam eſt ludentis, alia longè ſeriò agentis. Si enim quod pertineat ad Deũ agit, hîc tibi ſacrum quippiam & diuinationis plenum loquitur. Aeſtiuo tempore quòd alui relaxatione ſe laborare planè ſciat, idcircò ab humidis alimentis ſe continet.

De Animalium differentijs ſecundùm partum. C. LII.

Ariſtoteles auctor eſt animalium alia viuos fœtus, alia oua, alia vermes parere. Viuos fœtus, vt homines, & quæcunque animalium pilis teguntur: & ex aquatilibus certacea, quæ branchiis carent, & fiſtulas habent, vt delphinus & balæna.

De Bobus in Myſia &

νην ἔχει τι ἀ φιλίαν. ἔστι δ' ἄρα πολυκλαγγότατός τε ὀρνίθων καὶ πολυφωνότατος· μαθὼν γὰρ καὶ ἀνθρωπίνην προΐησι φωνήν. φθέγμα δὲ αὐτοῦ παίζοντος μὲν, ἄλλο· σπουδάζοντος δὲ, ἕτερον. εἰ δὲ ἀποκρίνοιτο τὰ ἐκ τῶν θεῶν, ἱερὸν ἐνταῦθα καὶ μαντικὸν φθέγγεται. Ἴσασι δὲ διὰ τοῦ θέρους ἐνοχλούμενοι ῥύσιν γαστρὸς, καὶ διὰ ταῦτα ἑαυτοὺς ὑγρᾶς τροφῆς ἀγεύστους φυλάττουσι.

Περὶ ζώων ἰδιότητος ἐν τοῖς τόκοις. Κεφ. νβ.

Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης τῶν ζώων τὰ μὲν ζωοτόκα εἶναι, τὰ δὲ ᾠὰ τίκτειν, τὰ δὲ σκώληκας. καὶ ζῶα μὲν ἀνθρώπους γεννᾶν, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τριχῶν ἐστιν ἐπήβολα· καὶ τὰ κητώδη τῶν ἐνύδρων. τούτων δὲ τὰ μὲν αὐλὸν, τὰ δὲ βράγχια οὐκ ἔχειν· οἷον δελφῖνα καὶ φάλαιναν.

Περὶ τῶν ἐν Μυσίᾳ βοῶν. Κεφ.

Κεφ. νγ.

Μυσοῖς ἄγουσιν ἄχθη βόες, καὶ κεράτων ἀμοιροῦσι. λέγονται δὲ τὴν ἀγέλην ἄκερων ὁρᾶν. + οὐκ ἔστι φασὶ κρύος ἀλλὰ τῶν βοῶν τῶνδε ἰδία φύσις· καὶ τὸ μαρτύριον + παρὰ πόδας· γίνονται γὰρ καὶ κεράτων ἐν Σκύθαις οὐκ ἀγέρατοι βόες. ἐγὼ δὲ ἀκούω λέγοντός τινος ἐν συγγραφῇ, καὶ μελίττας Σκυθίδας εἶναι ἐπαΐειν * τε τοῦ κρύους οὐδέν. καὶ μέντοι καὶ πεπράσκειν εἰς Μυσοὺς κομίζοντας Σκύθας, οὐκ ἐθνεῖον σφίσιν ἀλλ' αὐθιγενὲς μέλι, καὶ κηρία ἐπιχώρια. εἰ δὲ ἐναντία Ἡροδότῳ λέγω, μή μοί τις ἀχθέσθω· ὁ γὰρ τοιαῦτα † ποιῶν ἱστορίαν ἀποδείκνυσθαι, ἀλλ' οὐκ ἀκοὴν ᾄδειν ἔφατο ἡμῖν ἀβασάνιστον.

Scythia, quorum illi cornibus careant, hi non item. Apes etiam in Scythia esse, & mel colligi. C. LIII.

Apud Mysos boues onera vehunt, cornuum expertes totis etiam gregibus. cuius rei causa non in frigiditatem, sed peculiarem naturæ vim reijcienda est. Argumentum in promptu est, nam in Scythia quoque boues cornibus non carent. Et memini quendam literis mandasse, apiculas etiam in Scythia nihil offendi frigore: & Scythas mel non externum, sed vernaculum & indigenas fauos venum deportare ad Mysos. Nec mihi molestus quispiã esse debebit, quod cõtrà scribam atque Herodotus. Nam qui hæc retulit historiam suam se afferre testatus est, non incertam (vt Herodotus) famam decãtare.

al. οὐκ ἔτι διὰ κρύος

al. γὰρ τοῖ.

al. δ'

al. εἰπὼν

Περὶ τῆς τῶν σκάρων τροφῆς Κ. νδ.

De Scarorum ruminatione. C. LIIII.

De marinis piſcibus ſolum Scarum, cibum pecoris inſtar ad os reuocare & ruminare audio.

Τῶν θαλαττίων πυνθάνομαι μόνον τὸν σκάρον τὴν τροφὴν ἀναπλέκουσαν ἐπεσθίειν· ὥσπερ οὖν καὶ τὰ βληχητά, ἃ δὴ καὶ μαρυκᾶσθαι λέγουσι.

De Muſteli partu.

CAP. LV.

Muſtelus in mari ore parit, & fœtum eodem denuo recipit. redditq́; eadem via viuum & incolumem.

Περὶ γαλεοῦ. Κ. νε.

Ὁ γαλεὸς ὠδίνει διὰ τοῦ στόματος ἐν τῇ θαλάττῃ, πάλιν τε εἰσδέχεται τὰ βρέφη, κἀνεμεῖ ταῖς αὐταῖς ὁδοῖς ζῶντα καὶ ἀπαθῆ.

De Murium iecore cum luna creſcente & decreſcente: deq; generatione murium & ranarũ è cœno. C. LVI.

ali ἀμφίβ

Περὶ τοῦ τῶν μυῶν ἥπατος.

Κεφ. νϛ.

A coitu recreſcente luna, muris iecuſculum mirabilem in modum ſibi fibram quotidie quandam progignit, vſque ad plenam lunam. Deinde luna decreſcente fibræ pariter decreſcunt, ac in vnum corpus extenuatę paulatim euaneſcũt. In Thebaide quum grandine pluit, mures in terra apparere audio, qui partim etiam

Μυὸς ἧπαρ καὶ μάλα ἐκπληκτικῶς τε καὶ παραδόξως, τῆς μὲν σελήνης αὐξανομένης λοβὸν ἑαυτῷ τινα ἐπιτίκτει ὁσημέραι μέχρι διχομηνίας· εἶτα αὖ πάλιν ὑπολήγῃ μειουμένου τοῦ μηνὸς τὸν ἴσον λοβὸν ὑπαφανίζον, ἔστ' αὖ ἓν σῶμα κατολισθῇ ἀνείδεον. ἀκούω δὲ ἐν τῇ Θηβαΐδι χαλάζης πεσούσης ἐπὶ τῆς γῆς ὁρᾶσθαι μῦς, ὧν τὸ μὲν πη-

λὸς ἐστὶν ἔτι, τὸ δὲ σὰρξ ἤδη. ἐγὼ δὲ αὐτὸς ἐκ τῆς Ἰταλικῆς Νέας πόλεως ἐλαύνων εἰς Δικαιαρχίαν ὕσθην βατράχοις, καὶ τὸ μὲν μέρος αὐτῶν τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ εἷρπε, καὶ δύο πόδες ἦγον αὐτό· τὸ δὲ, ἐπεσύρετο ἔτι ἄπλαστον, καὶ ἐῴκει ἔκ τινος ἰλύος ὑγρᾶς συνεστῶτι.

Ὅτι ἐκ βοῶν μέλιτται τίκτονται. Κ. νζ.

Τὸ τῶν βοῶν ἄρα πάγχρηστον ἦν γένος, καὶ ἀνθρώποις ζῷον λυσιτελέστατον, καὶ εἰς γεωργίας κοινωνίαν, καὶ εἰς ἀγωγὴν φόρτου διαφέρον, καὶ γάλακτος ἐμπλῆσαι βοῦς ἀγαθόν ἐστι. καὶ βωμοὺς κοσμεῖ, καὶ ἀγάλλει πανηγύρεις, καὶ πανδαισίαν παρέχει. καὶ ἀποθανὼν δὲ βοῦς γενναῖόν τι χρῆμα καὶ ἀξιέπαινον. μέλιτται γοῦν ἐκ τῶν ἐκείνου λειψάνων

nunc cœnū limosum, partim jam caro existunt. Memini etiam ego in itinere ex Neapoli Italica Dicæarchiam versus ranis pluisse, quarum anterior pars binis innixa pedibus repebat, posterior adhuc informis & tanquam è cœno humido coalita trahebatur.

De Boum multiplici vsu, quodq. Apes etiam ex eorum cadaueribus procreentur

CAP. LVII.

Genus Bubulū plurimas commoditates habet. homines enim ex eo infinitis commodis afficiuntur. Primum cum hominibus boum societas rei rusticæ, & vectionis variorum onerum communitas intercedit: deinde lactis magna vtilitas ex Boue percipitur, aræ exornantur, ac hominum conuentibus epulum copiosissimum præbetur. Bos etiam mortuus generosa quædam res, & dignitatis plena existimanda

da eſt: quòd apes ex illius reliquiis enaſcuntur, animalia operoſiſſima & mellis fructum vtiliſſimum ſuauiſſimumq; homini comparantia.

FINIS LIB. II.

ἐκφύονται, ζῶον εἰλεργότατον καὶ τῶν καρπῶν τὸν ἄριστόν τε καὶ γλύκιστον ἀνθρώποις παρασκευάζον, τὸ μέλι.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον γ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* III.

De Maurorum Leonibus, quòd ſermonem ipſorum intelligant, (vtpote catuli olim ab eis nutriti) & domos adeant: unde à viro, ſi adſit, vi prohibeantur: ſi abſit, à muliere, increpatorijs & pudorem excitantibus verbis. CAP. I.

Περὶ τῶν Μαυρουσίων λεόντων. Κεφ. α.

Leo

Μαυρουσίῳ δὲ ἀνδρὶ ὁ λέων καὶ ὁδοῦ κοινωνεῖ, καὶ πίνει τῆς αὐτῆς πηγῆς ὕδωρ.

Ἀκούω δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν Μαυρουσίων οἱ λέοντες φοιτῶσιν, ὅταν αὐτοῖς ἄπορος ᾖ ἡ θήρα, καὶ λιμὸς αὐτοὺς ἰσχυρὸς περιλάβῃ. καὶ ἐὰν δὲ παρῇ ὁ ἀνὴρ, ἀνείργει τὸν λέοντα καὶ ἀποστέλλει, διώκων ἀνὰ κράτος. Εἰ δὲ ὁ μὲν ἀπῇ, μόνη δὲ ἡ γυνὴ καταλειφθῇ, λόγοις αὐτὸν ἐντρεπτικοῖς ἴσχει τοῦ πρόσω, καὶ ῥυθμίζει σωφρονίζουσα ἑαυτοῦ κρατεῖν, καὶ μὴ φλεγμαίνειν ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. ἐπαΐει δὲ ἄρα λέων φωνῆς Μαυρουσίας. καὶ ὁ νοῦς τῆς ἐπιπλήξεως τῇ γυναικὶ τῆς πρὸς τὸ θηρίον τοιόσδε ἐστὶν, ὡς ἐκεῖνοι λέγουσιν.. Σὺ δὲ οὐκ αἰδῇ λέων ὢν, ὁ τῶν ζῴων βασιλεὺς, ἐπὶ τὴν ἐμὴν καλύβην ἰὼν, καὶ

Leo homini Mauro & vitæ socius est, & aquam de eodem fonte bibit. Eundem audio quum venatione frustratus fame premitur, Mauritanorum domos adire. Ibi si vir adsit, illum ab ingressu prohibere, viq; procul arcere. sin domo is abfuerit, & sola mulier ad domum tuendam relicta fuerit, hanc sermone pudorem commouere idoneo, illum vt ne vlterius pergat, inhibere: illiq; ita moderari, vt & contineat sese à progrediendo, & minimè famis immanitate efferuescat. Intelligit sanè Leo vocē Maurusiam. Verborū quibus mulier leonem increpat, huiusmodi sensus perhibetur: Nō verò te pudet: quū sis leo, omnium animalium rex, ad meum tuguriolum, vti pabulum tibi concilies, mulierē

supplicatũ venire, viceq; hominis corpore malè affecti in mulieres manus respicere, vt muliebri misericordia dignatus, quæ tibi opus sunt, assequaris? quem potiùs in montibus ad captãdos ceruos, bubalos, aliaq; animalia, quæ ad leonis pastum pertinent, exerceri: non autem more caniculæ infelicis victũ quæritare oporteret. His quasi cãtionibus mulieris leo excantatus, afflicto animo & verecundiæ pleno, sensim oculos in terram deiiciens, iustis rationibus victus, discedit. Neque verò quum equos & canes ob conuictus communitatem minaces hominum sermones intelligere, & timere videamus, mirum videri debet, si leones Mauros homines intelligant & vereantur, vtpote familiares eis ac simul enutriti. Asserũt enim Mauri, se suos

γυναικὸς δεόμενος ἵνα τραφῇς, καὶ δίκην ἀνθρώπου λελωβημένου τὸ σῶμα εἰς χεῖρας γυναικείας ἀποβλέπεις, ἵνα οἴκτῳ καὶ ἐλέει τύχῃς ὧν δέῃ; ὃν δέον εἰς ὀρείους ὁρμῆσαι διατριβὰς, ἐπί τε ἐλάφους καὶ βουβαλίδας, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα λεόντων δεῖπνον ἔνδοξον· κυνιδίου δὲ ἀθλίου φύσει προσεοικὼς ἀγαπᾷς παρατραφῆναι. Καὶ ἡ μὲν ἐπᾴδει τοιαῦτα. ὁ δὲ, ὥσπερ οὖν πληγεὶς τὴν ψυχὴν, καὶ ὑποπλησθεὶς αἰδοῦς, ἡσυχῇ καὶ κάτω βλέπων ἀπαλλάττεται, ἡττηθεὶς τῶν δικαίων. Εἰ δὲ ἵπποι καὶ κύνες διὰ τὴν συντροφίαν ἀπειλούντων τῶν ἀνθρώπων συνιᾶσι καὶ καταπτήσσουσι· καὶ Μαυρουσίους οὐκ ἂν θαυμάσαιμι λέοντας, ὄντας συντρόφους καὶ ὁμοτρόφους αὐτοῖς, ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ἀκούεσθαι· τοῖς γάρ τοι βρέφεσι τοῖς

ἑαυτῶν μαρτυροῦσι, ἐπὶ τοὺς σκύμνους τῶν λεόντων τῆς ἴσης τε καὶ ὁμοίας διαίτης ἀξιοῦσι, καὶ κοίτης μιᾶς, καὶ στέγης. καὶ ἐκ τούτων καὶ φωνῆς τῆς προειρημένης ἀκούειν τοὺς θῆρας, οὐδὲν οὔτε ἄπιστον οὔτε παράδοξον.

Περὶ ἵππου Λιβύσσης καὶ Μηδικῆς. ἔτι καὶ περὶ κυνῶν Κεφ. ς.

Ἵππου δὲ τῆς Λιβύσσης πέρι Λιβύων λεγόντων ἀκούω τοιαῦτα. ὠκιστοι μέν εἰσιν ἵππων· καμάτου δὲ ἤ τι αἰσθόνται οὐδέν· λεπτοὶ δὲ καὶ οὐκ εὔσαρκοι, ἐπιτήδειοί γε μὴν καὶ φέρειν ὀλιγωρίαν δεσπότου εἰσί. οὔτε οὖν αὐτοῖς κομιδὴν προσφέρουσιν οἱ δεσπόται· οὐ καταψῶντες καμόντας, οὐ καλινδήθραν ἐργαζόμενοι, οὐχ ὁπλὰς

infantes simili atque catulos leonum æqualiq; victus ratione, vno eodemq; tecto alere. Quamobrem Leones Maurusias voces intelligere posse, nec incredibile, nec præter opinionem existimandum est.

Equos Libycos graciles & strigosos esse, ac quamuis dominorum (vt ipsi Libyes,) negligentiam sustinere. Medos contratum homines tum equos habitiores, & cultus gloriaq. amantes. Canes etiam Cretas, Molossos, & Carmanos, hominum in iisdem regionibus ingenia referre. C 11.

De Libycis equis hæc ex hominibus eiusdem gentis audiui: equorum velocissimos esse, nullo laboris sensu affici. ex habitus gracilitate & tenuitate macilentos esse, totosque ex sese aptos existere ad fortissimè sustinendã dominorum negligentiam. curam enim de minos eis nullam adhibere, nec eos quũ laborauerint strigile perfricare, nec eis cubilia substernere,

nec vngulas expurgare; nec jubam pectere, neq; capronas aut procomia implicare, nec deniqu: fessos lauare: sed simulatque iter institutum confecerunt ex equis desilientes, hos ad pastiones dimittere atque ita homines Libycos grandi macie confectos, & squalore sordidos hujusce modi etiam equis vehi. Medi contrà homines gloriosi sunt, & luxu similiter atq; illorum equi diffluentes adeò nitescent, vt pariter cũ dominis equi, & magnitudine corporis & pulchritudine atque adeò lauto cultu exteriore delectari, & magnitudinem & pulchritudinem suam & ornamenta externa sentire videantur. Eadem mihi de canibus dicere nunc in mentem venit. Cretica canis vt expeditissima est, & cursibus assueta montanis, ita saltu maximũ valet: quales ipsi e-

al. ἐῶσι.

ἐκκαθαίροντες, οὐ κόμας κτενίζοντες, οὐ χαίτας ὑποπλέκοντες, οὐ λούοντες καμόντας· ἀλλ' ἅμα τε διηνύσαντο τὸν προκείμενον δρόμον καὶ ἀποβάντες νέμεσθαι † ἰᾶσι. Καὶ λεπτοὶ μὲν καὶ αὐχμώδεις οἱ Λίβυες· ἐπὶ τοιούτων δὲ καὶ ἵππων ὀχοῦνται. Σοβαροὶ δὲ Μῆδοι, καὶ ἁβροὶ, καὶ μέντοι καὶ οἱ ἐκείνων τοιοῦτοι ἵπποι· φαίης ἂν αὐτοὺς τρυφᾶν σὺν τοῖς δεσπόταις, καὶ τῷ μεγέθει τοῦ σώματος, καὶ τῷ κάλλει ἤδη δὲ καὶ τῇ χλιδῇ καὶ τῇ θεραπείᾳ τῇ ἔξωθεν καὶ τῇ θρύψει ἐοίκασιν αἰσθανομένοις μεγέθους τε τοῦ σφετέρου καὶ κάλλους, καὶ ὅτι χλιδῶσι τῷ κόσμῳ. Ταῦτά τοι καὶ περὶ τῶν κυνῶν ἔπεισι νοεῖν μοι. κύων Κρῆσσα κούφη καὶ ἁλτικὴ, καὶ ὀρειβασίαις σύντροφος, καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ Κρῆτες

τες τοιοῦτοι αὖ οὐ πα... ἀνδρεῖοι ... Μολοσσοὶ ... Καρμανίας ... ἀγριώτατοι ... ἀτιθάσσοι.

tiam homines Cretenses se præstant & vulgò esse creduntur. Rursus, inter canes maximi animi est Molossus, perinde ac in eadē regione viri sunt animosissimi. Ita & vir & canis Carmaniæ nationis, animo agresti atque adeò duro & immansueti ac feri existimantur, vt naturâ mansuefieri non queant

al. Καρμά-νιος.

al. ἀτιθάσ-σοι.

Ὅτι ἐν Ἰνδοῖς ὗς οὐ γίνεται.

Κεφ. γ.

Ἴδια δὲ ἄρα φύσεως ζώων καὶ ταῦτα ... ὗν οὔτε ἄγριον οὔτε ἥμερον ἐν Ἰνδοῖς γενέσθαι λέγει Κτησίας, πρόβατα δὲ τὰ ἐκείνων οὐρὰς πήχεως ἔχειν τὸ πλάτος ...

Suem in India non nasci. Ouibus ibidem latissimas esse caudas.

CAP. III.

Hæc etiam inter cætera quæ circa animantes aliquid eximij habent, non præteriuerim. Suem apud Indos neque ferum neque mansuetum nasci Cresias prodidit: & Oues eorum alicubi caudas cubitum latas habere.

Περὶ μυρμήκων Ἰνδῶν.

Κεφ. δ.

Οἱ μύρμηκες οἱ Ἰνδοὶ τὸν χρυσὸν φυλάττοντες, οὐκ ἂν διενέχθοιεν τὸν καλούμενον Κάμπυλιν ποταμόν. Ἰσσηδόνες δὲ τοῦτο ... γε τοῖς

De Formicis Indicis.

CAP. IIII.

Formicæ Indicæ auri custodes, Campylin appellatum fluuium nunquam transeunt. Cum his regionem eandem Issedones incolūt, qui & ipsi Myrmeces (id est formicæ) nominantur. *Plinius*

al. διέλ-θοιεν.

al. Καμ-πύλινον.

nius Essedores sa it Asiæ populos super Maotin habitantes in vtraque Scythia.

De Testudinio contra serpentem remedio: deq. columbarum castitate coniugalis diuortij nescia, & Perdicum intemperantia. C. V.

Testudo (terrena) si de vipera gustauerit, origano mox adeso, à periculo immunis fit, quo omnino pereundum ei fuerat. Columbas ex auibus maxima esse pudicitia, ab omniq; adulterio castissimas esse percepi. nũquam enim ex societate inter se instituta mas & fœmina, nisi vel casu aliquo vel alter alterius morte distrahũtur. Perdices circa libidinem intemperantes sunt. quamobrem nata oua disperdunt, ne circa pullitiẽ educandam occupatæ fœminæ, marium congressionem negligant.

μύρμηξι καλοῦνταί τε καὶ εἰσι.

Ἴδια χελώνης καὶ περιστερᾶς, καὶ πέρδικος. Κ. ε.

Φαγοῦσα ὄφεως χελώνη, καὶ ἐπιτραγοῦσα ὀριγάνου ἔξαντης γίνεται τοῦ κακοῦ, ὃ πάντως αὐτὴν ἐκ τῆς τροφῆς ἀνελεῖν ἔμελλε. Περιστεραὶ δὲ ὀρνίθων σωφρονεστάτην, καὶ κεκολασμένην εἰς ἀφροδίτην μάλιστα, ἀκούω λεγόντων. οὐ γάρ ποτε ἀλλήλων διασπῶνται, οὔτε ἡ θήλεια, ἐὰν μὴ ἀφαιρεθῇ τύχῃ τινὶ τοῦ συννόμου· οὔτε ὁ ἄῤῥην, εἰ μὴ χῆρος γένηται. Πέρδικες δὲ ἀκρατορές εἰσιν ἀφροδίτης. οὔκουν τὰ ᾠὰ τὰ γινόμενα ἀφανίζουσιν, ἵνα μὴ ἄγωσιν αἱ θήλειαι παιδοτροφοῦσαι τὴν πρὸς αὐτοὺς ὁμιλίας ἀσχολίαν.

Περὶ λύκων ποταμὸν διαβαινόντων. Κεφ. ς.

De Lupis flumen traijcientibus, caudis inuicem mordicus apprehensis CAP. VI.

Λύκοι ποταμὸν διανέοντες, ὑπὲρ τοῦ μὴ πρὸς βίαν ἐκ τῆς τοῦ ῥεύματος ἐμβολῆς ἀνατρέπεσθαι, ἕρμα ἴδιον αὐτοῖς ἡ φύσις ἐμπλάσασα, ἐδιδάξατο σωτηρίαν ἐξ ἀπόρου καὶ μάλα εὔπορον· τὰς οὐρὰς τὰς ἀλλήλων δακόντες, εἶτα ἀντιπίπτουσι τῷ ῥεύματι, καὶ ἀλύπως γε διενήξαντο καὶ ἀσφαλῶς.

Lupi fluuios transmittentes, ne vi fluctuum atq; impressione funditus euertãtur, stabilitatem ac firmitudinem sibi è natura sua constituentes, ex vndarum tempestatibus se seruant, & flumina quæ transiri non possunt, ad traiiciendũ facilia, hac machinatione efficiunt: Caudas nimirum inter se mordicus tenentes, resistũt ad perferendos fluctus, nulloq; negotio tutissimè transnant.

Ζώων διαφόρων ἀντιπάθειαι. Κεφ. ζ.

Asinas non rudere. Diuersorum animalium occultæ quedã affectiones. CAP. VII.

Ὄνοις θηλείαις † βρέμεσιν ἡ φύσις οὐκ ἐνειμέ φασι. Κύνας δὲ ἀφώνους ἀποφαίνειν τὰς ὑαίνας ὅταν αὐτοῖς τὴν σκιὰν ἐπιβάλλῃ, ἡ αὐτὴ παρέχειν. Εὐωδία δὲ καὶ μύρον γυψὶν αἴτια θανάτου. Κύκνων δὲ κώνειον ὄλεθρος. Κάμηλον δ᾽ ὡς δέδοικεν ἵππος, ἔγνω Κῦρός τε καὶ Κροῖσος, ὥς φασι.

lego βρωμᾶσθαι

Asinabus rudẽdi vocem naturâ negatam aiunt. Hyænæ vmbra Canes obmutescere facit. Odorum & vnguẽtorũ suauitas Vulturibus mortem affert. Olori autem cicuta perniciem infert. Quãtum verò Camelum Equus reformidet, Cyrum & Crœsum cognouisse aiunt.

DE

De Equarum in pullos alienos benignitate.

CAP. VIII.

Pullos Equarũ, quos nondum plenè nutritos matres reliquerint, aliæ Equæ miseratæ cũ sobole propria alunt & educant.

De Cornicum coniugio & monogamia: deq; auspicio ex eis & dissensione cum noctua.

CAP. IX.

Amãter mutuam inter se fidem seruant Cornices, quum semel societatem inter se coierunt. Easdẽ non temerè nec impudenter misceri videas. Quòd si altetutra moriatur, alteram quæ ei superest vsque ad extremum vitæ diem viduam permanere, harum rerum absolutè periti dicũt. In nuptiis olim veteres, audio, post hymenæum Cornicem inuocare solitos fuisse, hocq; concordiæ signum dare iis,

Περὶ ἵππων. Κεφ. η.

Τὰ βρέφη τὰ τῶν ἵππων ὅταν αἱ μητέρες κα-ταλίπωσι περὶ τῆς ἐκείνων ἐκθρέψεως, εἶτα ὀρφανὰ ἐκτρέφουσι μετὰ τῶν οἰκείων παιδίων οἰκτείρουσαι αἱ ἄλλαι αὐτά.

Περὶ κορώνης. Κ. θ.

Κορῶναι ἀλλήλαις εἰσὶ πιστόταται. καὶ ὅταν εἰς κοινωνίαν συνέλθωσι, πάνυ σφόδρα ἀγαπῶσι σφᾶς καὶ οὐκ ἂν ἴδοι τις μιγνύμενα ταῦτα τὰ ζῷα ἀνέδην, καὶ ὡς ἔτυχε. λέγουσι δὲ οἱ τὰ περὶ τούτων ἀκριβοῦντες, ὅτι κἂν ἀποθάνοι τὸ ἕτερον, τὸ λοιπὸν χηρεύει. ἀκούω δὲ τοὺς πάλαι καὶ ἐν τοῖς γάμοις μετὰ τὸν ὑμέναιον τὴν κορώνην καλεῖν, σύνθημα ὁμονοίας τοῦτο τοῖς συνιοῦσιν ἐπὶ παιδοποιΐᾳ διδόντες. οἵ τε ἕδρας ὀρνίθων καὶ πτήσεις πα-

qui liberum quærendorum gratiâ conuenissent. Qui vero sedes auium & volatus obseruare solent,

φυλάττοντες, ἐκ δὲ σύμβολον εἰς μαντείαν ὀτλδύκσιν εἶναί φασιν εἰ ὑπακούσοιτο κορώνη μία. Ἐπεὶ δὲ ἡ γλαὺξ ἐστιν αὐτῇ πολέμιον, καὶ νύκτωρ ἐπιβουλεύει τοῖς ᾠοῖς τῆς κορώνης· ἡ δὲ μεθ᾽ ἡμέραν ἐκείνῃ ταὐτὸ δρᾷ τοῦτο, εἰδυῖα ἔχειν τὴν ὄψιν τὴν γλαῦκα τηνικαῦτα ἀσθενῆ.

lent, cornicem, ſi ſola apparuerit, captantibus auguria inauſpicatam videri dicunt.

Cornicibus Noctuæ infeſtiſſimæ, noctu illarum ouis inſidias moliuntur: Cornices contrà interdiu eodem modo noctuarum ouis inſidias faciunt, non ignorantes earum oculos ad videndum de die hebetes eſſe.

Περὶ τοῦ χερσαίου ἐχίνου.

Κεφ. ι.

Ἐχῖνον τὸν χερσαῖον οὐκ ἄσοφον οὐδ᾽ ἀμαθῆ τῆς ταμιείας τῆς ἐπὶ τὴν χρείαν ἡ φύσις ἐποίησε. ἐπεὶ δὴ γὰρ δεῖται τροφῆς διετησίου, τὰ δὲ ὡραῖα οὐ πάντα ὥραν δίδωσιν, ἑαυτὸν ἐν ταῖς τῶν τρασιακῶν κυλίειν φασὶ καὶ τῶν ἰσχάδων τὰς ἐκεῖ παρείσας, αἱ πολλαὶ πήγνυνται ταῖς ἀκάνθαις, ἡσυχῇ κομίζει, καὶ ἀπο-

De Herinaceorum prouidentia & ſolertia in recondendo cibo.

CAP. X.

Herinaceus eorum quæ ad vitæ vſum pertinent, natura ſua nec imprudēs creditur, nec imperitus comparandorum & condendorum in hyemem fructuum, planè enim nouit cibo ſibi qui totum duret annum opus eſſe: nec omni tempore percipiendorum tempeſtiuitatem fructuum datam. quare quū hirſutis adeò ſpinis ſit, ſeipſum in locis vbi ficuum ſiccandarū acerui conſtructi ſunt, volutans, ſuis aculeis transfixas portat non pauc

al. ταμιείας τῶν εἰς τὴν χρείαν

al. τρασίαις, *ſed vltima meliùs circumflectitur,* τρασιαῖς: *Vide Varinum.*

paucas in thesaurum cauernarum, in quas abditæ atque conditæ seruantur, vnde promere queat, quū nulla ex parte extrinsecus fructus colligi queunt.

θηται εἴ τις φυλάττει, οὐκ ἔχει λαβεῖν ἐκ τοῦ φωλεοῦ ὅτε πορίσαι οὐκ ἔστιν τε ἔξωθεν ὄντι.

Quomodo Crocodilus ore eius hirudinibus repleto, hians illas trochilo ani legendas præbeat, nec illum quicquam lædat.

CAP. XI.

Περὶ κροκοδείλου καὶ τροχίλου. Κεφ. ια.

Cum his quæ sibi adiumētum importare queunt, & acerrimè fera animalia pacem gerunt, & fœdere deuinciuntur, & ab ingenita sibi malitia remittunt. Cuiusmodi Crocodilus censendus est, quem inter natandum hiantem hirudines in illius eos innatātes referciunt, & molestiam illi exhibent. id ille sentiens, Trochilo ad medicinam dolori suo faciendam eget. Itaque hirudinibus vbi confertus est, ad littus progressus, & solis radios intuens aduersos maximè hiat: tumq; trochilus in illius fauces rostrū inserens, hirudines extrahit: quod facilimè patitur Crocodilus, sentiens auxilium

Ἤδη μὲν καὶ τῶν ζῴων τὰ ἀγριώτατα πρὸς τὰ ὀνῆσαι δυνάμενα εἰρηναῖα καὶ ἔνσπονδά ἐστι, τὸ συμφυὲς κακίας ὡς τὴν χρείαν παραλυθέντα. ὁ γοῦν κροκόδειλος νήχεται ἅμα καὶ κέχηνεν. ἐμπίπτουσιν οὖν αἱ βδέλλαι ἐς αὐτὸν καὶ λυποῦσιν· ὅθεν εἰδὼς ἰατροῦ δεῖται τοῦ τροχίλου. πλήρης γὰρ αὐτῶν γενόμενος, ἐπὶ τὴν ὄχθην προελθὼν κατὰ τῆς ἀκτῖνος κέχηνεν· ὁ τρόχιλος ἐμβαλὼν τὸ ῥάμφος ἐξάγει τὰς προειρημένας· καρτερεῖ δὲ ὠφελούμενος ὁ κροκόδει-

λος, καὶ οὐ τρίζει. καὶ ὁ μὲν ἐκλιδεῖπνον τὰς βδέλλας· ὁ δὲ ὀνίναται, καὶ τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται οἱ μισθόν.

Περὶ κολοιῶν. Κ. ιβ.

Κολοιοὺς δὲ εὐεργέτας νομίζουσι καὶ Θετταλοὶ, καὶ Ἰλλυριοὶ, καὶ Λήμνιοι· καὶ δημοσίας γε αὐτοῖς τροφὰς ἐψηφίσαντο αἱ δὲ αἱ πόλεις. ἐπεὶ τῶν ἀκρίδων, αἳ ἐλυμαίνοντο τοὺς καρποὺς τοῖς προειρημένοις, τὰ ᾠὰ ἀφανίζουσιν οἱ κολοιοὶ, καὶ διαφθείρουσι τὴν ἐπιγονὴν αὐτοῖς. μειοῦται δή που λοιπὸν τὰ τῶν ἀκρίδων νέφη, καὶ τοῖς προσειρημένοις μένει τὰ ὡραῖα ἀσινῆ.

Περὶ γεράνων. Κ. ιγ.

Αἱ γέρανοι γίνονται μὲν ἐν Θρᾴκῃ, ἣ δὲ χειμερια-

lium: ita fit, is hirudinibus vt prandeat, ille adiuuetur: proq; præmio Trochilo computat, quòd nihil eum lædat.

De Monedulis Locustas perdentibus. C. XII.

Monedularũ se beneficiarios existimant Thessali, Illyrij, Lemnii ob eamq;rem his victum ciuitates illorum publicè præbendum esse decretum fecerunt: quòd locustarum fruges vastantium oua perderẽt, earumq; sobolem perimerint. Vnde magna ex parte Locustarum nubes & examina minuebãtur, frugesq; ipsorum incolumes ad tempestiuitatem perueniebãt.

De Gruibus, quomodo æstate in Thraciâ degant, sub hyemem verò in Africã auolent, quoq ordine in structo, & quomodo aquilæ resistant, & posteriores priorum tergo capite innitantur. Quòd illæ quæ noctu excubias agunt, lapillum altero pede sublimem teneant: & quòd volaturæ omnes lapillum deuorent, quo contra ventos saburrentur. C. XIII.

Grues in Thracia nascuntur, vbi hyems so-

let esse atrox, & tempestas perfrigida. idcircoq; eam quod ibi ortæ sint, amore prosequuntur, in qua æstiuo tempore patriæ sedis studio captæ, ætatem ducũt: medio deinde autumno salutis ergò, frigoris vim non sustinentes, tanquam terræ ambitum, cæli mutationem, temporumq; varietatem sciẽtia & cognitione comprehenderint frequentes in Ægyptum, Libyam, ac Æthiopiam proficiscuntur omnes. Quumq; illic hybernũ tempus tepidius traduxerint, lætissimiq; dies ac tranquilli illucescere cœperint, retrò ad Thraciam versus gradiuntur. Itineris iam experientes, duces ad volatum constituunt, eas natu esse grandiores probabile est. easdem ad regendum extremum agmen deligunt, minores natu mediæ sunt. Secundos ventos & retro flantes

al. μέσαι

τατον χωρεῖν δεῖ καὶ κρυμωδέστατον ὧν ἀκούω. οὐκοῦν φιλοῦσι τὴν χώραν ἐν ᾗ γεγόνασι. φιλοῦσι δὲ καὶ ἑαυτὰς καὶ νέμουσι τὸ μέν τι τοῖς ἤθεσι τοῖς πατρῴοις, τὸ δέ τι τῇ σφῶν αὐτῶν σωτηρίᾳ. τοῦ μὲν γὰρ θέρους κατὰ χώραν μένουσι· φθινοπώρου δὲ ἤδη μεσοῦντος, εἰς Αἴγυπτόν τε καὶ Λιβύην ἀπαίρουσι, καὶ Αἰθιοπίαν. ὥσπερ οὖν γῆς περιόδους εἰδυῖαι καὶ φύσεις ἀέρων, καὶ ὡρῶν διαφοράς, στέλλονται αἱ πᾶσαι. καὶ χειμῶνα ἤρινον διαγαγοῦσαι, πάλιν ὅταν εὔδια ἄρξηται, καὶ εἰρηναῖα τὰ τοῦ ἀέρος, ὑποστρέφουσιν ὀπίσω. Ποιοῦνται δὲ ἡγεμόνας τῆς πτήσεως τὰς ἤδη τῆς ὁδοῦ πεπειραμένας· εἶεν δ' ἄν, ὡς τὸ εἰκός, αἱ πρεσβύτεραι, καὶ οὐραγεῖν δὲ τὰς τηλικαύτας ἀποκρίνουσι. † μέσον δὲ αὐτῶν αἱ νέαι τετάχαται. φυλάξασαι δὲ

ἄνεμ

ἄνεμον οὖρον, καὶ φίλον σφίσι, καὶ κατόπιν ῥέοντα, χρώμεναι οἱ πομποί, καὶ ἐπωθοῦντι ἐς τὸ πρόσω· εἶτα μέντοι τρίγωνον ὀξυγώνιον τὸ σχῆμα τῆς πτήσεως + ἀποτηνάσαι ἵνα ἐμπίπτουσαι τῷ ἀέρι διακόπτωσιν αὐτόν, ῥᾷστα δὲ τῆς πορείας ἔχωνται. οὕτω μὲν δὴ θερίζουσί τε καὶ χειμάζουσι γέρανοι. σοφίαν δὲ ἥγηνται ἄνθρωποι θαυμαστὴν τοῦ Περσῶν βασιλέως. ὡς ὄπισθε μὲν ἀέριον χρήσεως Σοῦσα καὶ Ἐκβάτανα ᾄδοντες, καὶ τὰς δεῦρο καὶ ἐκεῖσε τοῦ Πέρσου τεθρυλημένας μεταβάσεις. Ὅταν δὲ προσερχόμενον αἰετὸν αἱ γέρανοι θεάσωνται, γενόμεναι κύκλος, καὶ κολπωσάμεναι, μηνοειδὲς τὸ μέσον ἀποφήνασαι, ἀπειλοῦσιν ὡς ἀντιταξόμεναι. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ κρίνεται τὸ πτερόν. ἀλλήλων δὲ τοῖς πυγαίοις ἐπερείδουσαι τὰ ῥάμφη, εἶτα μέντοι τρόπον τινὰ τὴν πτῆσιν συν-

obseruare norunt: triãguli oxygoni figuram efficiunt, vt hac forma faciliùs aëra aduersum secent. Sic illæ more regis Persarum æstiua ac hyberna conficiunt: cuius homines admirabilem sapientiam ad deprehendendam cæli commoditatem existimant, illiúsque vltro citroq; Susis migrationes ad Ecbatana peruagatas prædicant. Quum autem sese ab aquila impeti perspiciunt, in orbem consistunt, & contractæ in sinum, falcatæq; existunt, atque ordinatim tanquam in aciem structæ, speciem pugnæ ostendunt. quare Aquila regreditur: ex autem ad tergum peruolantium collis & capitibus adnitentes inter sese & coniunguntur arctiùs, & nonnullam requietem labo-

al. ἀποφαίνουσι.

tiosi volatus capiunt. Itaque laborem facilẽ efficiunt. Post longum tandem volatum ad terram alicubi delatæ noctu, reliquæ omnes somnum capiunt, tres aut quatuor ad reliquarum custodiam aduigilant: & ne somno opprimantur, cum operoso labore ac molesto vnico cruri innituntur, tum & lapillũ summa cautione sublimi pede altero continent, vt si quando somnus obrepserit, edito strepitu ex lapilli casu, expergiscantur. Lapis quem deuorant, vt eo tanquam saburrâ firmentur volãtes, auri index est: postquam eum, vbi ad locum quẽ petebant veluti portũ appulerint, reuomuerint.

al. σιγῆς, locus videtur depravatus.

al. πετομένη.

Grues retrò volantes ventos & tempestatem significare. C. XIIII.

δέουσι, καὶ τὸν κάματον σφίσιν εὐκάματον ἀποφαίνουσι, περιεσπασμένως ἀναπαυόμεναι εἰς ἀλλήλας αἱ αὐταί. ἐν δὲ γῇ μακράςῃ τῆς πηγῆς ὅταν τύχωσιν, ἀναπαύονται νύκτωρ αἱ λοιπαὶ, καὶ καθεύδουσιν· αἱ τρεῖς δὲ ἢ τέσσαρες περιφυλάττουσι τὰς λοιπὰς, καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακὴν, ὁστασι μὲν ἀσκωλιάζουσι τῷ γε μὴν μετεώρῳ ποδὶ λίθον κατέχουσι τοῖς ὄνυξι μάλα ἐγκρατῶς τε καὶ εὐλαβῶς· ἵνα ἐάν ποτε λάθωσιν ἑαυτὰς εἰς ὕπνον ὑπολισθαίνουσαι, πεσὼν καὶ ὑποκτυπήσας ὁ λίθος, ἀποδαρθάνειν καταναγκάσῃ. Γέρανος δὲ λίθον, ὃν ἀθροῦν καταπίνει κοιμωμένη ὑπὲρ τοῦ ἔχειν ἕρμα, χρυσοῦ βάσανός ἐστιν, ὅταν οἷον ὁρμισαμένη καὶ καταχθεῖσα ἔνθα ἥκει, ἐξ-τα μέντοι ἀνεμέσῃ αὐτόν.

Περὶ γεράνων πάλιν. Κεφ. ιγ.

Κυβερνήτης ἰδὼν ἐν μέσῳ πελάγει γεράνους ὑποστρεφούσας, καὶ τὴν ἔμπαλιν πετομένας, συνεῖδε δι' ἐναντίου προσβολὴν πνεύματος ἐκείνας ἀποστῆναι τοῦ πρόσω· καὶ τῶν ὀρνέων, ὡς ἂν εἴποις μαθητὴς γενόμενος, παλίμπλους ἦλθε, καὶ τὴν ναῦν περιέσωσε. καὶ τοῦτο πρῶτον γενόμενον μάθημά τε ὁμοῦ καὶ παίδευμα τῶνδε ὀρνίθων τὸ κυβερνητικὸν, καὶ τοῖς ἀνθρώποις παρεδόθη,

Περὶ περιστερῶν.

Κ. ιε.

Περιστεραὶ δὲ ἐν μὲν ταῖς πόλεσι τοῖς ἀνθρώποις συναγελάζονται, καὶ εἰσὶ πρᾳότεραι, καὶ εἱλοῦνται περὶ τοῖς ποσίν· Ἐν δὲ τοῖς ἐρήμοις χωρίοις ἀποδιδράσκουσι, καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὐχ ὑπομένουσι. θαρροῦσι μὲν γὰρ τοῖς πλήθεσι, καὶ ὅτι μηδὲν πείσονται δυσχερὲς, ἴσασι κάλλιστα. ὅ-

Quum nauta in medio maris grues videt reuertẽtes ac retro volantes, contrariis ventis impellentibus, eas ab itinere instituto absistere, intelligit. Itaq; auium discipulus factus ad portum renauigat, & nauem incolumem seruat. Earum gubernandi rationem, hominibus regẽdi respublicas doctrinã primùm dedisse ferunt.

Columbas in ciuitatibus mansuetas esse, in agris & locis desertis ronitem. C. XV.

In vrbibus Columbæ cũ hominibus frequentes habitant, seq; ad pedes horum hùc & illuc magna mansuetudine & facilitate versant. In locis autẽ, vbi ab hominum frequentia solitudo est, propinquitatem hominum minimè expectãtes aufugiunt. In multitudine enim hominũ cõfidentiores sunt, seq; nihil ibi graue passuras planè sciunt.

vbi verò aucupes venatoriaq; instrumenta versari vident, non ampliùs sine summa ibi formidine habitant: vt ita de iis loquar, quemadmodum ante me Euripides.

Quemadmodum nidificent Perdices: quomodo suos fœtus tueantur, quomodo aucupes eludant. Quàm sint libidinosi Perdices mares. CAP. XVI.

Perdices quùm sunt vicinæ ad patiendum, aream (vt vocant) è festucis sibi substernunt. Contextus is cauus est, & ad incubandum accommodatus. Quum enim puluerem infuderunt, & molle quiddam velut cubile effecerũt, in id ipsum ingrediuntur. Pòst sese desuper fruticũ inuolucris occultantes, contra auiũ rapacitatem, hominumq; insidias in multa pace incubant. Non vni loco oua committunt, sed quasi migrantes ea in alium locum important. in magno

enim

χέαντες.

πτου ἢ ὀρνιθοθῆραι, καὶ δίκτυα, καὶ ἐπιβουλαὶ κατ' αὐτῶν, ἄτρεστα οἰκοῦσιν οὐκέτι ἵνα εἴπω τὸ ἐπ' αὐτῶν ἐκείνων λεχθὲν Εὐριπίδῃ.

Περὶ περδίκων. Κ. ις.

Ὅταν μέλλωσι πέρδικες πρὸς τῷ τίκτειν εἶναι, παρασκευάζουσιν ἑαυτοῖς ἐκ τινων καρφῶν τὴν καλουμένην ἅλω· πλέγμα δέ ἐστι κοῖλον, καὶ ἐγκαθίσαι μάλα ἐπιτήδειον· καὶ κόνιν † ἐκχέαντες, καὶ μαλακὴν τινα οἱονεὶ κοίτην ἐργασάμενοι, καὶ ἐνδύντες, εἶτα ἐπηλυγάσαντες ἑαυτοὺς ἄνωθεν κάρφεσιν, ὑπὲρ τοῦ καὶ τοὺς ὄρνιθας λαθεῖν τοὺς ἁρπακτικούς, καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς θηρευτάς, ἐπὶ πολλὴν τὴν εἰρήνην κατακλίνουσιν. εἶτα τὰ ᾠὰ οὐ πιστεύουσι τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀλλ' ἑτέρᾳ, οἱονεὶ μετοικιζόμενοι, ἐκεῖνά τε ἐπάγονται.

δεδοίκασι γὰρ ἐν ταὐτῷ διατρίβοντες, μήποτε ἴχνεσι φωραθῶσι. νεοττεύοντες δὲ ἐν χωρίοις ἑτέροις, ἀπαίροντες· τε αὖ τοὺς νεοττοὺς ὄντας ἁπαλοὺς ὑποθάλπουσι, καὶ τοῖς ἑαυτῶν πτεροῖς ἀλεαίνουσιν, οἱονεὶ σπαργάνοις τοῖς πτηνοῖς περιαμπέχοντες. Οὐ λούουσι δὲ ἑαυτοὺς, ἀλλὰ κονιῶντες ἐργάζονται φαιδροτέρους. Ἐὰν δὲ πέρδιξ ἴδῃ τινὰ περιστείχοντα καὶ ἐπιβουλεύοντα καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς βρέφεσιν, ἐνταῦθα αὐτὸς μὲν ἑαυτὸν παρὰ τῶν ποδῶν κυλίει τοῦ θηρατοῦ, καὶ ἐνδίδωσιν ἐλπίδα τοῦ δύνασθαι συλλαβεῖν εἰλούμενον· καὶ ὁ μὲν ἐπικύπτει ὡς τὴν ἄγραν· ὁ δὲ ἐξελίττει ἑαυτὸν, καὶ διαδιδράσκει, καὶ γίνεται παρὰ ὁδοῦ. ὅταν οὖν συννοήσας ὁ πέρδιξ, θαῤῥῶν ἤδη, τῆς ἀσχολίας τῆς ματαίας ἀπαλλάττει τὸν ὀρνιθοθήραν κεχηνότας· καὶ

enim timore ſunt, ne quando deprehendantur, ſi in eodem loco diu commorentur. Itaque alio loco nidificãtes, rurſus pullos etiam nunc teneros inuehũt, fouentq; & ſuis alis tepefaciunt, pennisq; tãquam faſciolis quibuſdam inuoluunt. Non ſe quidem lauant, ſed puluere reſpergẽtes nitidos efficiunt. Si quem perdix ingrediẽtem ſibiq; inſidias & ſuis pullis molientem conſpexerit, ad illius pedes ſe prouoluens, ſpem oſtendit, ſic abiectum ſe capi poſſe. tum quidem auceps inclinat ſe, atque in prædam, quã ſe putat habere in manibus, incumbit: ille verò ſeſe conuoluens, pedetentim elabitur, quumq; illum à nido auertit, ac abduxit, ſéque vanum illius laborem eluſiſſe ſentit, magna iam fiducia venatorem hiantem relinquens, euolat: atque ab

forte τινι

insidiis tuta, pullos appellat. hi maternam vocem agnoscentes eò aduolant. Quum ex sese oua pariturus est, occultè latens vspiã maritum fallere conatur, ne eius oua frangat: quoniam is eò vsque libidinis insaniâ flagrat, vt matrem alendis liberis operam nauare non permittat. Adeò Perdicum genus libidine furit, vt quum fœminæ incubituræ ipsos reliquerint, mares animo inflammato concupiscentes res venereas, vehementer inter se ita incendantur, mutuaq; verberatione acerbissimè affligantur: victusq; fœminarum vice venerem patiatur, quoad ipse quoque victor alterius eandem flagitiosam libidinem in victum exerceat.

al. παιδοτροφίᾳ.

De inuidia animalium quorundam: stellionis suam senectam deuorantis: cerui dextrum suum cornu occultan-

τοὺς νεοττοὺς καταλαβὼν,
καὶ ἐάσας τὴν ἄγραν κεχή-
νηται· εἶτα ἐν ἀδείᾳ ἡ μή-
τηρ γενομένη, καὶ ἐν καλῷ
στᾶσα, τὰ βρέφη καλεῖ.
οἱ δὲ αὐτῇ προσπέτονται
γνωρίσαντες τὸ φώνημα.
Πέρδιξ δὲ ὠδῖνα ἀπολύειν
μέλλων πειρᾶται λαθεῖν τὸν
σύννομον, ἵνα μὴ συν-
τρίψῃ τὰ ᾠά. λάγνος γὰρ
ὢν οὐκ ἐᾷ τῇ † παιδοποιΐᾳ
σχολάζειν τὴν μητέρα. οὕ-
τω δέ ἐστιν ἀκόλαστον τὸ τῶν
περδίκων γένος, ὥσθ' ὅ-
ταν αὐτοὺς ἀπολίπωσιν,
εἶτα ἐπῳάζουσιν αἱ θήλειαι·
οἱ δὲ ἐπιτηδὲς εἰς ὀργὴν
πρὸς ἀλλήλους ἐξάπτουσι,
καὶ παίουσί τε καὶ παίον-
ται πικρότατα, καὶ ὅ γε
ἡττηθεὶς ὀχεύεται ὡς ὄρ-
νις, καὶ δρᾷ τοῦτο ἀνέδην,
† ἕστ' ἂν ὑφ' ἑτέρου καὶ
αὐτὸς ἡττηθεὶς, εἶτα εἰς
τὰς ὁμοίας λαβὰς ἐμπέ-
σῃ.

lego ἕως ἂν καὶ ἕτερός τις ἡττηθείς.

περὶ τῶν φθονούντων ζώων
Κεφ. ιζ.

Λέγ

Λέγεται μὲν ἐν Εὐριπίδης δυσώνυμον ὄντα τὸν φθόνον· ἔστι δ' ἄρα ἐνοικεῖ καὶ τῶν ζώων ἔστιν οἷς. ὁ γοῦν γαλεώτης, ὥς φησι Θεόφραστος, ὅταν ἀποδύηται τὸ γῆρας, ἐπιστραφεὶς, εἶτα ἐμπεσὼν κατεσθίων ἀφανίζει αὐτό. δοκεῖ ἐπιληπτικῶν εἶναι τὸ γῆρας τὸ τοῦ δὲ τοῦ ζώου ἀντίπαλον. Οἶδε δ' καὶ ἔλαφος, τὸ δεξιὸν κέρας ἔχων εἰ πολλὰ ἀγαθόν. οὐ μέντοι καταρύττει αὐτὸ, καὶ ἀποκρύπτει ἐθνῶν τοῦ ... τινα ἀπολαύσαι. Ἴυγγας δ' ἐρωτικὰς τῶν πώλων συντίκτουσα ἵππος οἶδε· ταῦτά τοι καὶ ἅμα τῷ τεχθῆναι τὸ βρέφος, ἤδη τὸ ἐπὶ τοῦ μετώπου σαρκίον ἀποτρώγει ἱππομανὲς ἄνθρωποι καλοῦσιν αὐτό. καὶ οἱ γόητες τοῦτό φασιν ὁρμὰς τινας ἑλκτι

tus: & equa hippomanes carŭnculam in pullo recens edito consumentis. C. XVII.

Triste esse nomen inuidiæ, omniq; dedecore infame, Euripides inquit: quod etiam in nonnullis animalibus rationis expertibus habitat, penitusq; inhæret. Stellio enim, vt Theophrastus ait, simulatque senectutem membranam hybernã exuit, eam vorans consumit, ob inuidiam, ex qua laborat aduersus hominem, quòd suam tuniculam planè scit cõtra comitiales morbos plurimum valere. Ceruus item non inscius dextrum suum cornu vsui magno hominibus esse hoc ipsũ inuidiâ flagrans, ne tanto bono homines fruentur, in terram occultat. Equa pariter nõ ignorant se vnà cũ pullo amoris veneficia parere. Idcircò simul atq; editus pull⁹ est, id agit, vt carunculam in pulli fronte innatã, nuncupatã hippomanes, voret. Hi autẽ qui per prçstigias &

lego ἀνθρώπων τινα.

captiones mulieribus illudere ſolēt, vim aiūt, quandam alliciendi ad libidinem, atque amatoriam flammam excitandi habere. eamq; ob rem Equa per inuidiam, homini has præſtigias ceu ſummum aliquod bonum, nō permittit aſſequi.

De Phyſalo piſce maris rubri venenato.

CAP. XVIII.

In mari rubro, ſiue Arabico, piſcem Leonides Byzantius gigni ait, Gobio ætatis perfectæ non magnitudine inferiorem: nullos oculos, nullumq; os habentem more piſcium, branchias tamen his innatas eſſe: capitis figuram etſi minùs expreſſam cōiectari poſſe: infra imum ventrem formam quandam leuiter contractam in ſinum apparere, quæ ſmaragdi colorem reddit: hanc ei oculorum loco & oris eſſe idem ait. Quiſquis hunc guſtauerit, ſentiet ſe ma-

καὶ εἰς μῖξιν ἀκατάσχετον καὶ οἶστρον ἀφροδίσιον παρέχει καὶ ἐξάπτειν. οὔκουν τὴν ἵππον ἐθέλειν ἀνθρώπους μεταλαγχάνειν τοῦ γοητεύματος τοῦδε, ὥσπερ οὖν ἀγαθοῦ μεγίστου φθονοῦσαν.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ φυσάλου. Κ. ιη.

Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, κόλπῳ δὲ τῷ Ἀραβίῳ, ἰχθὺν Λεωνίδης ὁ Βυζάντιος γίνεσθαί φησι, κωβίου τοῦ τελείου μείζονα οὐδὲ ἓν. ἔχειν δὲ οὐδὲ ὀφθαλμοὺς αὐτὸν, οὔτε στόμα ἐν νόμῳ τῷ τῶν ἰχθύων. προσπέφυκε δέ οἱ βράγχια, καὶ σχῆμα κεφαλῆς, ὡς εἰκάσαι, οὐ μὴν ἐκμεμόρφωται τὸ εἶδος. κάτω δὲ ἄρα ὑπὸ τῇ γαστρὶ αὐτοῦ ἐντέταλται τύπος κολπώδης ἠσυχῆ, καὶ ἐκπέμπει σμαράγδου χρόαν. τοῦτον δὲ εἶναι ὀφθαλμὸν οἵ φησι καὶ στόμα. ὅστις δὲ αὐτοῦ γεύσηται, σὺν τῷ καρκίνῳ

τῷ

τῷ ἀπτῷ ἐπήρκεσεν αὐτόν. Καὶ τ διαφθορεῖς ὁ τόπος, ὁ γὰρ ταμιεῖος ὤδησεν, εἶτα ἡ γαστὴρ κατέῤῥαξε, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπόλωλε. δίδωσι δὲ καὶ αὐτὸς ἄλλως δίκας περὶ τοῦ μὴ ἔξω τοῦ κύματος γινόμενος οἰδαίνει· καὶ εἴ τις αὐτοῦ ψαύσῃ ὅγε ἔτι καὶ μᾶλλον τιμωρεῖται. καὶ εἴ τις ἐπιμείνῃ ψαλάττων, γίνεται πᾶς ὑπὸ σήψεως διαμεγέσατος ὡς ὑδερικῶν εἶτα τε αὐτῶν διεῤῥάγη. εἰ δὲ αὐτὸν ἐθέλει τις ἔτι ζῶντα εἰς τὴν θάλατταν μεθεῖναι, ὁ δὲ ἐπινήχεται δίκην κύστεως ἀρθείσης πνεύματι καί φησιν ὅτι ἐκ τοῦ πάθους φύσαλον ἐκάλειν αὐτόν.

Περὶ φώκης, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν βασκανίας.

K. ιθ.

Φώκη δὲ, ὡς ἀκρύω, τὴν πυτύαν τὴν ἑαυτῆς ἐκροφεῖ· ἵνα μὴ τοῖς ἐπιληπτικοῖσιν ᾖ ἴαμα. βα-

gno malo suo expiscatum illum fuisse nam statim vt gustauerit, acerrimis doloribus premitur: deinde ejus vēter cum extrema vitæ pernicie disrumpitur. Verùm & ipse tanti mali, si semel capiatur, pœnas pendit. Quum primùm est extra aquam, inflatur. & si eum tetigerit, magis magisq; intumens exardescit. Tumq; si quis eum assiduè moueat, præ putredine *(præ inflatione)* totus tanquam morbo inter cutem affectus, perlucet: denique disrumpitur. Si quis hunc etiamnum viuentem in mare velit reijcere, is supernatat more inflatæ vento vesicæ, quocirca ex affectu Leonides ait Physalum appellatum esse.

Vituli marini inuidia coagulum suum deuorantis. C. XIX.

Vitulus marinus etiam, inuidum hercle animal, coagulum suū, ne eo comitiales morbi

bi ſanari poſſint, deuorat.

De Pelecanis & Laris quomodo Conchis veſcantur. C. XX.

Pelecânes fluuiatilibus Conchis ſe complent: easq; quum ſtomachi calore concoxerint, euomũt: atque teſtis iam alui calore diductis, eligunt ex his quę ſunt eſculenta. Lari aues, vt Eudemus ſcribit, ſublimeis cochleas ſurripiunt, ac ex alto deiiciẽtes, magna vi ad ſaxa allidũt. *itaque eſculenta testis ſeiunctis eligunt.*

De Leonibus mirificè vltis catulorum ſuorum eadem aduerſus vrſam. CAP. XXI.

In Pangæo Thraciæ monte, Eudemus ait, Vrſam, quo tempore Leonis luſtrum non ignorabat à defenſoribus vacuum eſſe, huius catulos, qui per ætatem ſe nõdum tueri quirent, interemiſſe. mox patentes quum

σκαιὸν δὲ τὸ ζῷον ἡ φώκη καὶ μάταιον.

Περὶ πελεκάνων καὶ λάρων. Κεφ. κ.

Οἱ πελεκᾶνες ἐν τοῖς ποταμοῖς κόγχας περιχαίνοντες, εἶτα καταπίνουσιν. ἔνδον δὲ καὶ ἐν μυχῷ τῆς γαστρὸς ὑποθάλψαντες, ἀνεμοῦσιν· καὶ τὰ μὲν ὄστρακα ἐκ τῆς ἀλέας διέστη ὥσπερ τῶν ἑφθῶν· οἱ δὲ ἐξορύττουσι τὰ κρέα, καὶ ἔχουσι δεῖπνον.

Καὶ μέντοι καὶ οἱ λάροι, ὡς Εὔδημός φησι, τὰς κοχλίας μετεωρίζοντες καὶ ὑψοῦ αἴροντες ταῖς πέτραις βιαιότατα προσαράττουσιν.

Περὶ λέοντος, καὶ ἄρκτου καὶ ὑλουργοῦ. Κεφ. κα.

Λέγει Εὔδημος, ἐν Παγγαίῳ τῷ Θρᾳκίῳ κοίτῃ λέοντος ἐρήμῳ φυλακῆς ἐπιστᾶσαν ἄρκτον σκύμνους τοῦ λέοντος διαφθεῖραι, διὰ τὸ μικροὺς εἶναι ἔτι, καὶ ἀμύνειν σφίσιν

στιν ἀδυνάτως. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἐκ τινὸς ἄγρας, ὅ τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ, καὶ εἶδον τοὺς παῖδας ἐν τοῖς φόνοις, εἶτα εἰκὸς ἤλγησαν, καὶ ἐπὶ τὴν ἄρκτον ἵεντο. ἡ δὲ δείσασα εἰς τι δένδρον ἧ ποδῶν εἶχεν αὐτῆ, καὶ καθῆστο, τὴν ἐπιβουλὴν τὴν ἐξ ἐκείνων ἐκκλῖναι πειρωμένη. ὡς δὲ ἐδόκουν τοῦ τιμωρήσασθαι τὴν λυμεῶνα ἥκειν δεῦρο, ἐνταῦθα ἡ μὲν λέαινα οὐ λείπει τὴν φυλακὴν, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῷ πρέμνῳ καθῆστο ἐλλοχῶσα, καὶ ὕφαιμον αὐτῷ βλέπουσα. ὁ δὲ λέων, εἶτα ἀδημονῶν καὶ ἀλύων ὑπὸ τοῦ ἄχους ὡς ἄνθρωπος, εἶτα ἐν τοῖς ὄρεσιν † ἤλατο, καὶ ἀνδρὶ ὑλουργῷ περιτυγχάνει. ὁ δὲ ἔδεισε, καὶ ἀφίησι τὸν πέλεκυν. τὸ δὲ θηρίον ὁ λέων. ἔσαινέ τε, καὶ ἑαυτὸν ἀνατείνας ἠσπάζετο, ὡς οἷός τε ἦν, καὶ τῇ

alicundè ex venatu reuertissent, & quum etiam leunculorum cædem factam vidissent, accerrimo, vt par erat, dolore pressos, vrsam insecutos fuisse. Hanc verò summo cum metu quantum potuit itineris contendentem, in primam quanque arborem conscendisse, ibiq; vt ab illorum insidiis declinaret consedisse: eam autem illi quum si viderent vlcisci nequire, leænam quidē continēter summa diligentia ad arboris truncum insidias molientem excubasse, sursumq; versus intentis oculis sanguinariā aspexisse. Leonem verò similiter atque hominem ex liberorum morte mœrētem, longè lateq; summo cum dolore totis montibus errasse, dum materiarium fabrum offendisset: cuius è manibus magnopere exterriti securim vbi is excidisse perspexisset, sese attollens, illum blandè & suauiter amplexabatur,

forte ἠλᾶτο.

tur, linguaq; illi faciē abstergebat, quam benignitatem homo sentiens, suis rebus fidere cœpit. Leo hunc cauda amplexatus ducebat: neque securim, quæ huius è manibus effluxerat, illum relinquere permittebat, sed pede suo securim tollendam esse ostendebat: quumq; eius significationē homo non intelligeret, securim leo ore accepit, mordicusq; tenēs, illi porrexit. ac denique illum ad lustrum suum: vbi constrati catuli iacebant, perduxit: id quod leæna videns, ipsa quoque ad eos profecta, homini significabat, cladem miserabilem respiceret: atque postea sua significatione hunc impellebat, suspiceret vrsam. Vnde homo coniecturâ assecutus aliquam hos ex hac graue m iniuriam accepisse, omnes neruos ad excindēdam arborem contendit: quam quum euertisset: vrsam præcipitem in terram delapsam feræ distraxerunt. Hominem illæsum leo reduxit in locum,

γλείχη τὸ πρόσωπον ἐται-
δρίωεν αὐτῷ· καὶ ἐκεῖνος
ὑπεθάρσησεν· ὅ, τε λέων
περιβαλών οἱ τὴν οὐρὰν ἦ-
γεν αὐτὸν, καὶ ἀφιέντα τὸν
πέλεκυν οὐκ εἴα, ἀλλ' ἐ-
σήμαινε τῷ ποδὶ ἀνελέ-
σθαι. ὡς δὲ οὐ συνίει ὁ δὲ, τῷ
στόματι ἐλάβετο, καὶ ὤρε-
ξέν οἱ, καὶ εἵπετο ἐκεῖνος
ἄγοντά τε αὐτὸν ἐπὶ τὸ αὔ-
λιον. καὶ ἡ λέαινα εἶδε, καὶ
αὐτὴ προσελθοῦσα ἐπε-
σήμαινε, καὶ ἑώρα οἰκτρὸν,
καὶ ἀνέβλεπεν εἰς τὴν ἄρ-
κτον συνιδὼν οὖν ὁ ἄνθρω-
πος καὶ συμβαλὼν ἠδι-
κῆσθαί τι τούτους ἐξ ἐκεί-
νης, ὡς εἶχε ῥώμης τε καὶ
χειρῶν ἐξέκοψε τὸ δέν-
δρον. καὶ τὸ μὲν ἀνετράπη·
ἡ δὲ, κατηνέχθη, καὶ διε-
σπάσαντο οἱ θῆρες αὐ-
τήν. τόν τε ἄνθρωπον ὁ
λέων ἀπαθῆ τε καὶ ἀσινῆ

πάλιν ἐπανήγαγεν εἰς τὸ χωρίον, οὗ πρότερον ἐνέτυχεν αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε τῇ ἐξ ἀρχῆς ὑλοτομίᾳ.

cum, vbi priùs ei occurriſſet, atque materiæ quam à principio cędebat, illum inuiolatum reddidit.

Περὶ ἰχνεύμονος καὶ ἀσπίδος. Κεφ. κβ.

De Ichneumone & Aſpide. C. XXII.

Αἰγυπτίων μάχη θηρίων ἀσπίδος καὶ ἰχνεύμονος. καὶ ὁ μὲν ἰχνεύμων οὐκ ἀβούλως οὐδὲ ἐκπλήκτως ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἀφικνεῖται τὸν πρὸς τὸν ἀντίπαλον· ἀλλ' ὡς ἀνὴρ πανοπλίᾳ φραξάμενος, οὕτως ἐκεῖνος τῷ πηλῷ ἑαυτὸν κυλίσας, καὶ ἀναπλήσας τοῦ περιπαγέντος, ἔοικεν ἔχειν ἀρκοῦν πρόβλημα, καὶ στεγανόν. εἰ δὲ ἀπορία εἴη πηλοῦ, λούσας ἑαυτὸν ὕδατι καὶ εἰς ἄμμον βαθεῖαν ὑγρὸν ἔτι ἐμβαλὼν, ἐκ τῶνδε τῆς ἐπινοίας τὸ ἀμυντήριον ἐξ ἀπόρων * σπάσας, ἐπὶ τὴν μάχην ἔρχεται. τῆς δὲ ῥινὸς τὸ ἄκρον ἁπαλὸν ὂν, καὶ ἐκκεῖσθαι τῷ τῆς ἀσπίδος τρόπον τινὰ ἐκκείμενον, φρουρεῖ τὴν οὐ-

Aegyptiarum pugna ferarum eiuſmodi eſt Aſpidis & Ichneumonis: Hic non inconſultè ac temerè in bellum deſcendit, neque illa trepidantiùs timidiusq; certamen init. Ille tãquam vir omnibus armis ſeptus in luto volutatur, ac agglutinati luti operimento obducitur: ſicq; poſtea iuſtis armis ſe tectum arbitratus, in certamen venit: ſi lutum deſit, aqua ſe alluens, ſeq; in altum madidumq; ſabulum abiiciens, eximprouiſis rebus ac fortuitis, arma ad tuitionem ſui ingeniosè comparat, continuoq; cum capitali aduerſario depugnat. ſummas autem nares ſuas, teneras, ac valdè aſpidis morſui

opp

opoitunas, suæ caudę flexu septus, tuetur. Quod si eas aspis assequi possit, hostem debellauit: sin minus, frustrà dentes contra lutum exercet. Contrà autem Ichneumo illi anteuertēs, si ex inopinato fauces cōprehenderit, illam strangulat. Quocirca tota victoria quum sit posita in anticipatione, victor existit, qui morsibus alterum præuerterit.

De Ciconijs, Ardeis, & Pelecanis parentes alentibus. C. XXIIII.

Magnâ curâ Ciconiæ exacta ætate parētes alunt, etsi humanis hoc facere legibus nullis iubentur, sed sola bonitate naturæ ad id impellantur. Iidem parentes amanter suos fœtus curare dicuntur: cuius rei testimonium sunt pulli, qui per ætatem è nido nondum euolare queunt. nam quum aliunde ad eos alendos cibum comparare nequeunt, escu-

ρὰν ὑποκάμψας μᾶλλον· ὅτω γοῦν τι ἔχῃ ἔνδοθεν ἀνακλάσεις καὶ ἀποστρέψας δὲ αὖ τῆς αὐτὸ καὶ ἐὰν μὲν ἡ ἀσπὶς τούτου τύχῃ, τὸν ἀνταγωνιστὴν καθεῖλεν· εἰ δὲ μὴ, μάτην τοὺς ὀδόντας τῷ πηλῷ ποιεῖται. πάλιν τε ὁ ἰχνεύμων προσερπύσας ἀδοκήτως, καὶ τοῦ τραχήλου λαβόμενος ἀπέκνιξε τὴν ἀσπίδα. νικᾷ δὲ ὁ φθάσας.

Περὶ πελαργῶν, ἐρωδιῶν, καὶ πελεκάνων. Κ. κγ.

Τρέφουσι μὲν τοὺς πατέρας πελαργοὶ γεγηρακότας καὶ ἐθέλουσι, καὶ ἐμελέτησαν. κελεύει δὲ αὐτοὺς νόμος ἀνθρωπικὸς οὐδὲ εἷς τοῦτο· ἀλλ' αἰτία τούτων φύσις ἀγαθή. οἱ αὐτοὶ δὲ καὶ τὰ ἑαυτῶν ἔγγονα φιλοῦσι· καὶ τοῦτο μαρτύριον· ὅταν ὁ πελαργὸς ἐνδεὴς ᾖ τροφῆς ἀπτῆσιν ἔτι καὶ ἁπαλοῖς τοῖς νεοττοῖς ἐν τῇ καλιᾷ παρεῖναι γινομένης αὐτῷ κατὰ τύχην

ἀπορ

ἀποσιτίας, ἐδὲ τὴν ἑαυτοῦ γαστρὶ ζῶν ἀνιμέσας, ἐκείνους τρέφει.

Καὶ τοὺς ἐρῳδιοὺς ἀκούω ποιεῖν ταυτόν· καὶ τοὺς πελεκᾶνας μέντοι. Περσακούω δὲ τοὺς πελαργοὺς καὶ αὐτοὺς συμφεύγειν ταῖς γεράνοις, καὶ συναποδιδράσκειν τὸν χειμῶνα. τῆς δὲ ὥρας τῆς κρυμώδους διελθούσης, ὅταν ὑποστρέψωσιν εἰς τὰ ἴδια καὶ οἵδε κἀ αἵδε, τὴν ἑαυτῶν ἕκαστος καλιὰν ἀναγνωρίζουσιν, ὡς τὴν οἰκίαν ἄνθρωποι. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιός φησι τῶν πελαργῶν τοὺς ἄγαν βιώσαντας, ὅταν εἰς γῆρας ἀφίκωνται, παρελθόντας αὐτοὺς ἐς τὰς ὠκεανίτιδας νήσους ἀμείβειν τὰ εἴδη εἰς ἀνθρώπου μορφὴν, καὶ εὐσεβείας γε τῆς εἰς τοὺς γειναμένους ἆθλον τοῦτο ἴσχειν. ἄλλως τε ἐγὼ νοῶ, καὶ ὑποθέσθαι τῶν θεῶν βουλομένων τοῦτο γοῦν τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖ, ἐπειδὴ τὸ γένος εὐσεβὲς καὶ ὅσιον ἐστὶ 4 εἶ-

forte οὐχ addendū.

lēta quæ priùs ederant, euomunt, atque in educandos fœtus conuertunt: & ad volandum pullis imperitis duces sunt Ardeas & Pelecanos similiter facere audio. Item Ciconias cum Gruibus iniurias frigoris fugientes, mutatione cæli solum vertere: ac rursus hyberno tempore exacto ad patriam sedem remigrantes, cùm illas, tum has, sicut homines domum, probè nidos suos recognoscere. Alexander Myndius Ciconias scribit exacta ætate decursaq; ad Oceanitidas insulas volantes, hoc præmium pro pietate, quam gesserint aduersus parentes, assequi, vt ex auibus conuertantur in homines. Et fortè dij voluerunt homines in illis saltem locis veluti exemplar pietatis sanctitatisq; proponere:

quando in aliis ſub ſole regionibus nulla ejuſmodi gens reperitur. Figmentum quidem hoc eſſe non puto. Quid enim hoc cōminiſci Alexādro profuiſſet? Hominem certè ſapientem non decet, ne maximo quidem lucro propoſito, mendacium veritati anteponere: nedam ſi nulla omnino commodi aut lucri ſpes fuerit vllius.

De induſtria hirūdinis in ædificatione. C. XXIIII.

Si luti facultas ſit, id Hirundo vnguibus fert, nidumq; ex eo fingit: ſin minus luti facultas ei detur, aqua ſe conſpergit, atque in puluerem ſe abijciens, pennas luto mergit: idq; poſt eis agglutinatum, roſtro minutatim auferens, nidificat. Pulchrè etiam intelligit quòd ſi teneros, ex pennisq; nudos, in duris fruticibus pullos requieſcere ſineret, non

όρ τε τὴν ἐν τῇ ἄλλῃ τῇ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ τοιοῦτον διαβιοῦν. καὶ οὔ μοι δοκεῖ μῦθος εἶναι. ἢ τί καὶ βουλόμενος ὁ Ἀλέξανδρος τοῦτο ἂν ἐτερατεύσατο κερδαίνων μηδὲν, ἄλλως τε οὐδ᾽ ἂν ἔπρεπεν ἀνδρὶ συνετῷ περὶ τῆς ἀληθείας ποιήσασθαι τὸ ψεῦδος, οὐδὲ ἐπὶ κέρδει τῷ μεγίστῳ, μήτοι γοῦν εἰς λαβὰς ἐμπεσουμένῳ τὰς ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀκερδεστάτας.

Περὶ χελιδόνος. Κ. κδ.

Η χελιδὼν, ὅτε εὐπορεῖ πηλοῦ, τοῖς ὄνυξι φέρει καὶ συμπλάττει τὴν καλιάν. εἰ δὲ ἀπορία εἴη, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἑαυτὴν βρέχει, καὶ εἰς κόνιν φύρει τὰ πτερὰ ἐμπεσοῦσα· καὶ τοῦ πηλοῦ περιπαγέντος, ἐντεῦθεν ὑποαποψήχουσα τῷ ῥάμφει τὴν περικειμένην οἰκοδομεῖν κατεργεῖ. ἀπαλὰ τε ὄντα τὰ νεόττια καὶ τῶν πτίλων γυμνὰ, οἶδε καλῶς ἐπὶ ψιλῶν καρφῶν

εἰ ἀναπαύοιτο, ὅτι κολαθήσεται ἀλγοῦντα. οὐκοῦν ἐπὶ τὰ νῶτα τῶ προβάτων ἱζάνει, καὶ ἀποσπᾷ τῶ μαλλοῦ, καὶ ἐντεῦθεν τοῖς ἑαυτῆς βρέφεσι τὸ λέχος μαλακὸν ἔστρωσεν.

περὶ τῆς κατὰ τὴν χελιδόνα δικαιοσύνης. Κ. κε.

Δικαίως ἡ μήτηρ ἡ χελιδὼν τοὺς ἑαυτῆς νεοττοὺς ἐργάζεται, τὸ ἰσότιμον αὐτοῖς διὰ τῆς τροφῆς τῆς ἴσης φυλάττουσα. μίαν γὰρ οὐ προσκομίζει πᾶσιν, ἐπεὶ μηδὲ δύναται· ἀλλὰ μικρὰ μὲν καὶ ὀλίγα ὅσα φέρει. τὸν πρῶτον γὰρ τεχθέντα πρῶτον τρέφει, δεύτερον δὲ τὸν ἐπ' ἐκείνῳ, καὶ τρίτον σιτίζει τὸν τῆς τρίτης ὠδῖνος, καὶ μέχρι τοῦ πέμπτου πρόεισι τὸν τρόπον τοῦτον. οὔτε γὰρ κύει χελιδὼν πλείονας οὐδὲ τίκτει. αὐτὴ γὰρ τοσοῦτον καταπίνει τῆς τροφῆς, ὅσον ἂν ἐν τῇ κοιλίᾳ κατέ-

ferendis doloribus premerentur: quamobrem in ouium tergo considens, floccos lanarum euellit, indeq; suis pullis nidum, quàm mollissimè substernit.

De iustitia Hirundinis in ordine pascendorũ pullorum: & quomodo pullis, qui caci nascuntur, vt herba cuiusdam visum afferat.

CAP. XXV.

Iustitiam mater Hirundo filios suos docet in distributione cibariorum suam cuique tribuens dignitatem. nõ enim vnica tantũ cibi victione omnes pascit: neque enim posset, quum ea quæ affert pusilla & pauxillula sint. primum in lucem editum primò pascit: deinde ab illo secundum: tertium, tertio loco partum alit: sicq; deinceps vsque ad quintum progreditur. Neque enim amplius quinque ferre in vtero atque parere solet. Ipsa interim non ampliùs cibi capit, quàm quĩ in

lego κατὰ λιᾶ.

nido dùm pullos aleret præterlapsus fuerat. Huius pulli, similiter atque Canum catuli, tardum visum accipiunt. Verumtamen eadem mater admotâ herbâ quâdam visum eis affert. Illi non multò pòst quiete confirmati, & iam ad volandum habiles, è nido ad cibi inquisitionem prodeunt. Huius herbæ homines quãuis compotes fieri summo cupiant opere, nunquam tamen in hac parte eorũ studio satisfactũ est.

De Vpupæ nidificatione, & quòd sibi obstructum foramen herba quadam admota reseret.

CAP. XXVI.

Vpupa auium minimè volax est, (*vel præ cæteris auibus plumis ac pennis nudatur,*) & mihi videtur memor eorum quæ inter homines olim passa est, & muliebris etiã generis odio, nidum in desertis locis altisq; rupibus construere: & ne homines ad pullos suos aspirent, luti

lego [illegible]γεις.

δῦναι δυνηθῇ προσαγορεύουσιν αὐτῇ. Βραδέως δὲ ἐκβλέπει καὶ τὰ ταύτης βρέφη, ὡς καὶ τὰ τῶν κυνῶν σκυλάκια. πόαν δὲ κομίζει καὶ προσάγει, τὰ δὲ ὑπαναβλέπει. εἶτα ἀτρεμήσαντα ὀλίγον, ἐκπτήσιμα ὄντα πρόεισι τῆς καλιᾶς ἐπὶ τὴν νομήν. ταύτης τῆς πόας ἄνθρωποι γενέσθαι ἐγκρατεῖς διψῶσι, καὶ οὐδέπω νῦν τῆς σπουδῆς κατέτυχον.

Περὶ ἔποπος. Κ. κς.

Οἱ ἔποπές εἰσιν ὀρνίθων ἀπανθρωπότατοι· καί μοι δοκοῦσι τῶν προτέρων τῶν ἀνθρωπικῶν ἐν μνήμῃ· καὶ μέντοι καὶ μισεῖν τοῦ γένους τοῦ τῶν γυναικῶν, ὑποπλέκειν τὰς καλιὰς ἐν ταῖς ἐρήμοις, καὶ τοῖς † πλαγίοις τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ προσιέναι τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν τοῖς βρέφεσιν, οἶδε αὐτοῖ

του πηλοῦ χρίουσι τὴν καλιὰν, ἀπὸ πάτημα ἀνθρώπου περιβαλόντες, τῇ δυσωδίᾳ τε καὶ κακοσμίᾳ ἀνείργοιτε καὶ ἀναστέλλοντες τὸ ζῶον τὸ ἑαυτοῖς πολέμιον. Ἐτύχε δὲ καὶ ἐν τῷ τοῦ τείχους ἐρημοτέρῳ ὅδε ὁ ὄρνις παιδοποιησάμενος, ἔν τινι ῥήγματι λίθου ὑπὸ τοῦ χρόνου διαστάντι. ἀκοῦν ὁ τοῦ τείχους μελεδωνὸς ἰδὼν ἔνδον τὰ βρέφη, κατήλειψε τὸν χηραμὸν τῷ πηλῷ, καὶ ὑποστρέψας ὁ ἔποψ, ὡς εἶδεν αὐτὸν ἀποκλεισθέντα, πόαν ἐκόμιζε, καὶ προσήνεγκε τῷ πηλῷ· ὁ δὲ κατεῤῥύη, καὶ προσῆλθε πρὸς τὰ αὐτοῦ ἐκεῖνος τέκνα. αὖτις ἐπὶ νομὴν ἦξεν. αὖθις οὖν ὁ αὐτὸς ἐπήλειψεν ἄνθρωπος· καὶ ἡ ὄρνις τῇ αὐτῇ πόᾳ ἀνέῳξε τὸν χηραμόν. καὶ τὸ τρίτον ἐπράχθη τὰ αὐτά· ὁ τοίνυν

luti loco nidos hominis stercore circumlinire, vt intolerabili odoris fœditate homines à nido depellat. Quum olim in parietis diruti & deserti rima vetustate acta huiuscemodi auis peperisset, idipsúmque parietis curator animaduertisset, luto rimam expleuit, & obstruxit: vbi Vpupa rediens videt recessu & latebra sua se exclusam, herbam affert, quâ ad lutum admotâ, dissoluitur lutum, & defluit. illa intra caueam ad pullos suos ingreditur, & paulò pòst ad cibi inquisitionem rursus auolat. Tum ille rursus obstruit foramen, & auis eâdem herba denuò reserat, idem; tertiò reperitur. Tandem curator ille parientis animaduersâ & seruatâ herba, non ad huiusmodi, sed aperiendis

τοῦ τείχους φύλαξ συνιδὼν τὸ πραττόμενον, συντεθείσης τῆς πόας ἀνελόμενος ἐχρῆτο οὐκ εἰς τὰ αὐ-

nihil ad se pertinentibus thesauris eā adhibebat.

Leones non nasci in Peloponneso.

CAP. XXVII.

Leones non gignit Peloponnesus, quod doctissimus Homerus non ignorasse videtur, quum caneret Dianam in Taygeto & Erymantho Peloponnesi montibus delectatam fuisse in venandis apris & ceruis. Leonum autem non meminit: & rectè quidem, quòd hi ab iis vacui essent.

De Perseo pisce maris rubri.

CAP. XXVIII.

In mari rubro piscis nascitur, quem Perseum Arabes nominãt Græci quoque eodem nomine appellant: nam vtrique Iouis filium Perseum vocant, ex cujus vocabulo nomen traxisse piscem hunc prædicant. Is pari ma-

τὰ, ἀλλὰ ἀνοίγων μηδὲν εἰ προσήκοντας θησαυρούς.

Ὅτι οὐ γίνεται λέων ἐν Πελοποννήσῳ. Κ. κζ.

Η Πελοπόννησος λεόντων ἄγονός ἐστι. καὶ ὅσα γε εἰκὸς, Ὅμηρος πεπαιδευμένῃ φρενὶ συνιδὼν τοῦτο τὴν Ἄρτεμιν ἐκεῖ θηρῶσαν ᾄδων εἶπεν· ὅτι ἄρα ἔπεισι τὸν Ταΰγετον, καὶ τὸν Ἐρύμανθον, Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείαις ἐλάφοισιν. ἐπεὶ δὴ ἔρημα λεόντων τάδε τὰ ὄρη, καὶ μάλα εἰκότως οὐκ ἐμνήσθη αὐτῶν.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ περσέως. Κ. κη.

Γίνεται δὲ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ ἰχθύς· καὶ ὅσα γε εἰδέναι κἀμὲ, ἔθεντο περσέα ἐπιχώριοι ὄνομα αὐτῷ· καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες αὐτὸν οὕτω, καλοῦσι δὲ καὶ Ἄραβες ὁμοίως τοῖς Ἕλλησι· Διὸς γὰρ υἱὸν καὶ ἐκεῖνοι ᾄδουσι τὸν Περσέα, καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ γε τὸν ἰχθὺν ὀ-

μνοῦσι λέγεται. μέγεθος μὲν οὖν ἐστι κατὰ τὸν ἀνθίαν τὸν μέγιστον. ἰδεῖν δὲ ὅμοιος λάβρακι. γρυπός γε μὴν ἡσυχῇ οὗτος, καὶ ζώναις πεποίκιλται χρυσαῖς περιεστραμμέναις. ἄρχονται δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπικάρσιοι αἱ ζῶναι, καὶ τὴν ἐπὶ τὴν γαστέρα καταλήγουσι. πέφρακται δὲ ὀδοῦσι μεγάλοις καὶ πυκνοῖς. λέγεται δὲ ἰχθύων περιεῖναι ῥώμῃ τε σώματος, καὶ βίᾳ· ἀλλ' οὐδὲ τῇ τόλμῃ οἱ ἐνδεῖ. θήραν δὲ αὐτοῦ καὶ ἄγραν εἶπον ἀλλαχόθι.

Περὶ τῆς πίννης τῆς θαλαττίας. Κεφ. κθ.

Ἡ Πίννη θαλάσσιον ζῷον, καὶ ἔστι τῶν ὀστρείων. κέχηνε δὲ τῇ διαστάσει τῶν περικειμένων ὀστράκων, καὶ προτείνει σαρκίον ἐξ ἑαυτῆς, οἱονεὶ δέλεαρ τοῖς παρανηχομένοις τῶν ἰχθύων. καρκῖνος δὲ αὐτῇ παραμένει, σύντροφός τε καὶ σύνοικος. ἐὰν οὖν ἔσω τις

gnitudine est cum Anthia maximo. Aspectus similitudo illi etiã est cũ Lupo: naso est leuiter adunco. cingulis aureis distinguitur quæ à capite exorientia per transuersum feruntur, & ad ventrem vsque pertinẽt. frequentibus & permagnis dentibus munitus est. Ex omnibus piscibus qui in eo mari versantur, robore & audacia maximè excellere dicitur. De piscatione eius & captura alibi dixi.

al. fis.

De Pinna concha, & quo modo prædam cum cãcro socio partiatur.

CAP. XXIX.

Pinna animal marinum, è genere concharum est. Pandit sese hiatu testarum : & carunculam extra conchas eminentẽ, ex sese prætendit, tanquam escam circumnatantibus piscibus. Cum cãcro comparandi cibi societatem facit : eamq; ob rem cancer quum piscem

quēpiam adnatare videt, illam leuiter morsu admon t tum Pinna magis ac magis suas conchas patefacit, intraq; eas piscis adnatātis caput recipit . comprimitq;: & piscem ita captum in cibo consumit.

τῶν ἰχθύων προστύχῃ, ὁ δὲ ἐπένυξεν ἡσυχῆ αὐτόν. καὶ ἡ πίννη μᾶλλον ἀνέῳξεν ἑαυτὴν, καὶ ἐδέξατο ἔσω τοῦ ἐπιόντος ἰχθύος τὴν κεφαλήν. καθίησι δὲ ὡς ἐπὶ τροφῇ, καὶ ἐσθίει αὐτόν.

De Cuculo , quomodo in alieno nido pariat : & fœtus ab aliena parente nutritus , tandem agnitus expulsusq. ad suam redeat. Quo anni tempore appareat.

περὶ κόκκυγος. Κ. λ.

CAP. XXX

Hominis eruditi hæc etiam nosse refert. Cuculus sapiens est. nam quum ei pullos excludendi facultas non sit , tamen machinatio quædam data est ,atque solertia ad hanc rem vtendi aliena opera. Etenim quum sibi conscius sit se nequeincubare , neque ex ouis pullos excludere posse, ob frigidam corporis constitutionē, nec nidum ad pariendū cōstruit, necparuulos fœtus alit, sed vbi animaduertit, quā do aues ex nido suo absint, eò profectus, in alieno

Ἦν δὲ ἄρα εἰκεῖα τῶν πεπαιδευμένων καὶ ταῦτα εἰδέναι· σοφώτατος ὁ κόκκυξ, καὶ πλέκειν εὐπόρους ἐξ ἀπόρων μηχανὰς δεινότατος. ἑαυτῷ μὲν γὰρ συνεπίσταται ἐπῳάζειν οὐ δυνάμενος, καὶ ἐκλέπειν, διὰ ψυχρότητα τῆς ἐν τῷ σώματι συγκράσεως, ὥς φασιν. οὔκουν ὅταν τίκτῃ, οὔτε αὐτὸς νεοττιὰν ὑποπλέκει, οὔτε τιθηνεῖται τὰ βρέφη. φυλάττει δὲ ἄρα τοὺς τῶν νεοττιῶν δεσπότας ἀπεστῶτας καὶ πλανωμένους. καὶ παρελθὼν † εἰς κα-

al. εἰς κατα γωνίαν ὀθνείαν.

dom

παρ' ἑτέρων ὀρνέων ἐντίκτει.
οὐ πάντων δὲ ὀρνίθων κα-
λιαῖς ἐπιπηδᾷ· οὐ τοίνυν,
ἀλλὰ κορυδοῦ, καὶ φάττης,
καὶ χλωρίδος, καὶ παπ-
πῶν, οὓς τούτοις συνεπίσταται
ὅμοια αὐτῇ ᾠὰ τίκτουσι.
καὶ κενῶν μὲν αὐτῶν οὐσῶν
οὐκ ἂν παρέλθοι· ᾠῶν δὲ
ἔνδον ὄντων. εἶτα μέντοι
τὰ ἑαυτοῦ παρενέμιξεν ἐ-
άν δὲ ᾖ πολλὰ τὰ ἐκεί-
νων τὰ μὲν ἐκκυλίσας ἢ
ἀφανίσας τὰ δὲ ἑαυτοῦ κατέ-
λιπε διαγνωσθῆναί τε καὶ
φωραθῆναι δι' ὁμοιότη-
τα μὴ δυνάμενα. καὶ οἱ μὲν
ὄρνιθες οἱ προειρημένοι
τὰ μηδὲν σφίσι προσή-
κοντα ἐκγλύφουσιν· ὑπο-
πτευόμενα δὲ ἐκεῖνα, ἑαυ-
τοῖς συνεγνωκότα τὴν νο-
θείαν, ἐκπέτεταί τε, καὶ πα-
ρὰ τὴν γνησίαν μητέρα στέλλεται· τῶν
γὰρ πτερῶν αὐτοῖς * παρε-
λθέντων, γνωρίζεται ἀλ-
λότρια ὄντα, καὶ αἰκίζεται
πικρότατα. Καὶ ὁρᾶται δὲ
μὲν ὥρᾳ τοῦ ἔτους τὴν

domicilio parit. non
tamen in cuiuslibet a-
uis nido, sed Alaudæ
& Palumbis, & Chlo-
ridis, i Luteolæ, quòd
non ignoret, ab iis o-
ua suis persimilia pari
solere. Quòd si illarum
nidos ouorum inanes
& vacuos repererit, non
eò diuertit: sed in eos
vbi intus oua sint, atq;
ad ea ipsa admiscet
sua. Si autem illarum
oua complura offende-
rit, ex iis quædam eie-
cta perdit, ac in eorum
locum sua supponit:
quæ non ab illarum o-
uis internosci possunt
ob similitudinem. Iam
verò aues quas dixi a-
liena oua excludunt:
pulli verò Cuculi cum
ætate procedente ad vo-
latum firmi paululum
existunt, sibi conscii se
esse illegitimos fœtus,
ad parentem suum e-
uolant iam succrescen-
tibus pennis alieni de-
prehenduntur, atque
acerrimè verberantur.
Optimo anni tempore
Cuculi, nempe ab ineun-

forte περιχυθέντων.

te vêre ad Caniculæ ortum apparent, pòst rarissimè cernuntur.

Quod Gallinaceum Leo & Basiliscus timeant.

CAP. XXXI.

Leo à Gallinaceo magno timore afficitur. Eodem timore est Basiliscus: quum enim eum videt, tremit animo: quumq; eundem audit canentem, terrore concussus emoritur. Quam rem non ignorantes qui per Africam (in qua serpentes isti proueniunt) iter faciũt, Gallum itineris comitem sibi adiungunt, qui eos à tam pestilenti malo Basilisci prohibeat.

De Lupis in Creta & Olympo Macedoniæ: de Capris Cephallentiæ, & Ouibus Abydi. Ex venenatis alia morsu, alia ictu venenum relinquere. C. XXXII.

Theophrastũ audio dicentem Cretam Lupis & Serpentibus infestissimam esse. Macedonicum etiam Olym-

ἀείστην ὁ κόκκυξ, ἦρος γὰρ ὑπαρχομένου καὶ αὐτὸς ἐμφανής ἐστιν εἰς ἀνατολὰς σειρίου, εἶτα τὸ τῶν πολλῶν ὄψεως ἀποχώρησεν.

Περὶ ἀλεκτρυόνος, καὶ λέοντος, καὶ βασιλίσκου. Κ. λα.

Ἀλεκτρυόνα δὲ φοβεῖται ὁ λέων, καὶ βασιλίσκος δὲ τὸν αὐτὸν ὄρνιν, ὥς φασιν, ὀῤῥωδεῖ, καὶ καταιδὼν τρέμει. καὶ ἀκούων ᾄδοντος, σπᾶταί τε καὶ ἀποθνήσκει. ταῦτα ἄρα καὶ οἱ τὴν Λιβύην ὁδοιποροῦντες, τὴν τῶν τοιούτων τροφὸν, δέει τοῦ προειρημένου βασιλίσκου, εἶτα μέντοι συνέμπορον καὶ κοινωνὸν τῆς ὁδοῦ τὸν ἀλεκτρυόνα ἐπάγονται, ὃς ἀποσοβεῖν τὸ τηλικοῦτον κακὸν ἀπαλλάζει αὐτοῖς.

Ζώων διάφοροι ἀντιπάθειαι. Κεφ. λβ.

Η Κρήτη καὶ τοῖς λύκοις, καὶ τοῖς ἑρπετοῖς θηρίοις ἐχθίστη ἐστίν. ἀκούω Θεοφράστου λέγοντος, καὶ

ἐν

ἐν τῷ Μακεδονικῷ Ὀλύμπῳ τοῖς λύκοις ἄβατα εἶναι. Αἶγες δὲ ἱεραὶ Κεφαλληνίδες οὐ πίνουσι μηνῶν ἕξ. ὄις δὲ Ἀβυδηνὰς οὐκ ὄψει λευκάς, ὥς φασι, μελαίνας δὲ πάσας. Διαφορότης δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ἰδιότης εἴη ἂν καὶ ταύτῃ· τὰ μὲν γάρ ἐστιν αὐτῶν δάκνοντα, καὶ ἐνιᾶσιν ἀπὸ τοῦ ὀδόντος φάρμακον. ἔνια δέ, ὅσα παίσαντα, εἶτα μέντοι καὶ ἐκεῖνά τι τοιοῦτον κακὸν ἐνίησιν.

Περὶ τῆς ἀσπίδος τῆς Λιβύσσης, καὶ βοῶν Ἠπειρωτικῶν, καὶ αἰγῶν Σκυρείων καὶ Αἰγυπτίων. Κεφ. λγ.

Ἡ Λίβυσσα δὲ ἀσπίς, ἀκούω τοὺς πρὸς τὸ φύσημα αὐτῆς ἀντιβλέψαντας, ὅταν προσθῇ τὸν τράχηλον, τυφλοῖ τὴν ὄψιν· ἡ δὲ ἄλλη οὐ τυφλοῖ μέν, ἀποκτείνει δὲ ῥᾷστα. Λέγονται δὲ βόες Ἠπειρωτικαὶ πλεῖστον ὅσον ἀμέλγεσθαι. καὶ αἶγες αἱ Σκύριαι, γάλα ἀφθονώτατον παρέχειν, ὅσον

pum à Lupis non adiri solere. Capræ Cephallenides sex mensibus non bibunt. Abydenas autem Oues nullas videri albas, sed nigras omnes ferunt. In hoc etiam diuersa & peculiaris quædam animantium vis est: quòd ex venenatis alia morsu & dentibus venenum, alia idem ictu & aculeo immittunt.

De Aspidum veneno: déque vaccis Epiroticis, & Capris Scyrijs, Aegyptijsq; C. XXXIII.

Libycam Aspidem dicunt suâ aspiratione, oculorum visum aduersus se. quum ceruicem porrexerit, respicientibus eripere: aliâs non excæcare quidem, sed tamen celeriter interficere. Vaccas Epiroticas ferunt copiosissimè mulgeri: & Capras Scyrias lac præbere vberrimum omnium,

Ægyptias quintuplicem (aliquando) partum edere, plerasq; geminum. Causam huius rei esse Nilum, cuius aquæ fœcundissimæ sunt. Itaq; pastores, quibus curæ est de augendo pecore, aquam ex Nilo lactis inopibus pecudibus, & maximè in fœcundis machina haurire solent.

De cornu Bouis Indici tres amphoras capiente. C. XXXIIII.

αἳ καὶ ταῖς στείραις γε ἔπι.

Ptolæmæo secundo ex India cornu allatum ferunt, quod tres amphoras caperet. Vnde coniicere possumus, bouem illum à quo eiusmodi tantum cornu extitisset, maximum fuisse.

De Perdicum varia voce. Vbi muta sint quædam, vt Ranæ, Cicadæ, Sues. C. XXXV.

Perdicum (*alij cacabant, alij strident*) non eadem vbique vox est, sed varia & multiplex: alia Athenis, alia alibi. Harum variarum vo-

οὐκ ἄλλαι αἶγες. αἱ δὲ Αἰ[γ-]
ύπτιαι, ἑκάστη πέν[τε]
ἀποτίκτει. καὶ αἱ πλεῖστ[αι]
δίδυμα. λέγεται δὲ αἴτιο[ς]
ὁ Νεῖλος εἶναι, ὁ τεκνο-
ποιὸν παρέχων ὕδωρ. ἔν-
θεν τοι καὶ τῶν νομέων τοὺς
γε φιλοκάλους, καὶ τῆς
ποίμνης τῆς σφετέρας ἔ-
χοντας περιεργ[...]ως
ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου ταῖς ἑ[αυ-]
τῶν ἀγέλαις ἀγ[...] μη-
χανῇ ὅσον δυνατόν ἐστιν
καὶ τοῖς ἐρίφοις ἔτι καὶ
μᾶλλον.

Περὶ Ἰνδικοῦ βοὸς κέρατος
Κεφ. λδ.

Πτολεμαίῳ τῷ δευ-
τέρῳ φασὶν ἐξ Ἰνδῶν κέ-
ρας κομισθῆναι, καὶ τρεῖς ἀμ-
φορέας χωρῆσαι. οἷος ἄ-
ρα βοῦς ἦν, ὡς ἐκπεφυ-
κέναι οἱ τηλικοῦτον κέρας.

Περὶ περδίκων. Κ. λε.

Περδίκων φθέγμα ἓν
οὐδέποτε ἀκούσαις ἁπάν-
των, ἀλλ' ἔστι διάφορον
καὶ Ἀθήνησί γε οἱ ἐπέκεινα
τοῦ Κορυδαλλέων δήμου

ἄλλ

ἀλλό γε ἠχοῦσι. καὶ οἱ ἐπτὰ
δὲ ἄλλο. τίνα δὲ δεῖ τοῖς
γένεσι τὰ ὀνόματα,
περὶ Θεόφραστος. ἐν δὲ τῇ
Βοιωτίᾳ, καὶ τῇ ἀντιπέραν
Εὐβοίᾳ ὁμόφωνοί τέ εἰσι,
καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ὁμό-
γλωττοι. Ἄφωνοι δέ εἰσι
οἱ βάτραχοι ἐν Κυρήνῃ
... οἱ βάτραχοι. ἐν Μα-
κεδονίᾳ δὲ ὗς καὶ τεττίγων
τι γένος, ἄφωνοι καὶ οὗ-
τοι.

Περὶ φαλαγγίου. Κ. λϛ.

Γένος φαλαγγίου φα-
σὶν εἶναι. καλοῦσι δὲ ῥάγα
τὸ φαλάγγιον, εἴτε ὅτι μέ-
λαν ἐστὶ, καὶ τῷ ὄντι προσ-
έοικε σταφυλῆς ῥαγὶ, καί
πως ὁρᾶται καὶ * περι-
φανής· εἴτε δὲ ἐπὶ ἄλλ' ἕ-
τερον, καταγνῶναι ῥᾷον
τοῦτο οὐκ ἔστι. γίνεται δὲ ἐν
τῇ Λιβύῃ, καὶ ἔχει πόδας
* μακρούς. στόμα δὲ ἔλαχ-
χεν ἐν μέσῃ τῇ γαστρί. καὶ
ἔστιν ἀποκτεῖναι τάχιστον.

Περὶ τῶν ἐν Σερίφῳ βα-
τράχων. Κεφ. λζ.

cum quæ ſint nomina, Theophraſtus explicat. In Bœotia & Eubœa idem ſonant, ac (vt ſic dicam) eiuſdem ſunt linguæ. In Cyrene Ranæ tantùm omnino mutæ ſunt: vt in Macedonia Sues, & genus quoddam Cicadarum.

ἐπὶ τὰ δύο Athenæo.

De Phalangio Libyco, quod Rhax nominatur. C. XXXVI.

Phalãgii genus eſſe dicunt, quod Rhax appellatur, ſiue quòd rhagi (id eſt acino vuæ) nigro planè ſimilis ſit, tum colore tum figura etiam rotunda: ſiue aliam ob cauſam mihi ignotam. Naſcitur in Libyca, pedibus breuiſſimis, ore in medio vẽtre. Morſu autem celerrimè perimit.

περιφερής.

μακρούς. *s. breuiſſimos Aetio idquod figura rotunda conuenit*

De Ranis mutis tum in Seripho, tum in quodam Theſſaliæ lacu, & eius rei cauſa. CAP. XXXVII.

In

In Seripho Ranæ prorſus mutæ ſunt, ſi verò has aliò importes, acrem & aſperrimam vocem edunt. In Piero Theſſaliæ lacus eſt non perennis, ſed hyeme tantùm exiſtit, ex aquis in eum confluentibus. In hunc Ranas ſi quis iniiciat, ſilent: alibi tamen vocales. Seriphij de ſuis Ranis gloriantur, hoc videlicet fieri munere quodam Perſeo diuinitus dato: qui quum rediret cum capite Meduſæ postquam terram luſtraſſet permultam: quumq; vt par erat feſſus prope lacum illum ſomnum capere voluiſſet, Ranas ſtrepentes eum interpellaſſe: itaque Perſeum moleſtia affectum, à patre Ioue deprecatum fuiſſe, vt Ranas clamare prohiberet: Patrem verò eius precationem exaudiſſe, ac Ranas il-

Ἐν Σερίφῳ βάτραχοι
τὸ παράπαν οὐκ ἂν αὐ-
τῶν ἀκούσαις φθεγγομέ-
νων. εἰ δὲ αὐτοὺς κομίσαι
ἀλλαχόθι διάτορόν τι καὶ
τραχύτατον ἠχοῦσιν. ἐ
Πιερίᾳ δὲ τῆς Θετταλία
λίμνη ἐστὶν οὐκ ἀέναος,
ἀλλὰ χειμῶνος ἐκ τῶν συ-
ῤῥεόντων εἰς αὐτὴν ὑδά-
των τίκτεται· οὐκοῦν ἐὰ
ἐμβάλῃ τις βατράχους εἰ
αὐτὴν σιωπῶσιν, ἀλλα-
χοῦ φθεγγόμενοι. Ὑπὲρ
τῶν Σεριφίων βατράχω
κομπάζουσι Σερίφιοι
ἐλθεῖν ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Γορ-
γόνα ἄθλου τὸν Περσέ
πολλὴν περιελθόντα γῆ
καὶ ὡς εἰκὸς, κάμοντ
ἀναπαύσασθαι τῆς λίμνη
πλησίον, καὶ κατακλιθῆ
ὕπνου δεόμενον· τοὺς δὲ βα
τράχους βοᾶν καὶ ἐρεσχε
λεῖν τὸν ἥρωα, καὶ τὸν ὕπν
αὐτοῦ διακόπτειν, καὶ λυ
πεῖν δηλονότι τὸν Περσέ

δὲ εὔξασθαι τῷ πατρὶ τοὺς βατράχους κατασιγάσαι
τὸν δὲ ὑπακοῦσαι, καὶ χαριζόμενον τῷ υἱεῖ, τῶν ἐκεῖ

βα

ἐάπερ ἄχουν αἰώνιον σιγὴν κατεψηφίσατο. λέγει δὲ Θεόφραστος ἐκβαλὼν τὸν μῦθον, καὶ Σεριφίους τῆς ἀλαζονείας παραλύων, τὴν τοῦ ὕδατος ψυχρότητα αἰτίαν εἶναι τῆς ἀφωνίας τῶν προειρημένων.

Περὶ ἀλεκτρυόνων, καὶ τῆς ἐν Φενεῷ λίμνης· καὶ περὶ τεττίγων. Κεφ. λη.

Ἐν τοῖς ὑγροῖς χωρίοις καὶ ἔνθα νοτερός ὁ ἀὴρ ὑπάρχει, οἱ ἀλεκτρυόνες οὐκ ᾄδουσι, φησὶ Θεόφραστος. ἐν δὲ Φενεῷ λίμνη ἰχθύων ἄγονός ἐστιν. Ψυχροὶ δὲ ἄρα ὄντες τὴν σύγκρασιν οἱ τέττιγες, εἶτα μέντοι πυρούμενοι τῷ ἡλίῳ ᾄδουσιν, ἐκεῖνος λέγει.

Περὶ τοῦ Αἰγοθήλου. Κ. λθ.

Τολμηρότατον ἄρα ζῷον ὁ αἰγοθήλας ἦν. τῶν μὲν γὰρ ὀρνίθων ὑπερφρονεῖ τῶν μικρῶν· ἐπιτίθεται δὲ ταῖς αἰξὶ κατὰ τὸ καρτερόν· καὶ

lius loci perpetui silentii condemnasse. Theophrastus tamen hanc explodens fabulam, & Scriphiorum vanam gloriationem redarguens, aquæ frigiditatem affert causam esse, cur hæ mutæ sint.

Vbi Galli non cantent, in Pheneo lacum sine piscibus esse. Cicadas calore ad cantum excitari. C. XXXVIII.

In regionibus frigidis, & vbi cæli constitutio nimium humida est, Gallinaceos canere Theophrastus negat. Lacus in Pheneo est qui nullos pisces affert. Cicadas propter frigidam corporis temperiem nō canere idem ait, quoad sol jam procedente die incaluerit.

De Caprimulgo aue Capras sugente & excæcante.

CAP. XXXIX.

al. αἰγοθήλας.

Caprimulgus inter animalia maximè audax est. paruas enim aues aspernatur, fortiterq; audet Capras im-

petere: atque earum vberibus aduolans, lac sugit, nec pœnas à pastore timet: quamquam pro saturitate Capris sceleratissimum præmium reddit, cæcitatem eis adferens, vberisq; lacteos fontes funditus exiccans.

Quomodo Luscinia pullos ad cantum erudiat: & quòd capta iam grandior, cantu ciboq. abstineat. C. XL.

Multi celebrant filium Aretes, Aristippi sororis, quòd matris discipulus fuerit. Atqui Aristoteles Lusciniæ pullos qui à matre erudiebantur auditos sibi ait. Quòd si capiatur Luscinia jam confirmata ætate, & inclusa asseruetur in cauea idcirco se & cantu & cibo abstinet, & pro seruitute venatorem silentio vlciscitur. quia omnium vehementissimè auium libertatis

Initium huius cap. Cas. ita restituit.

μέντοι ταῖς οὔθασιν αὐτῶν προσπετόμενος εἶτα ἐκμυζᾷ ἐκ τοῦ γάλακτος, καὶ τὴν τιμωρίαν τὴν ἐκ τοῦ αἰπόλου οὐ δέδοικε. καίτοι πονηρότατον αὐταῖς μισθὸν ὑπὲρ τῆς πλησμονῆς ἀποδιδοὺς· τυφλοῖ γὰρ τὸν μαστὸν ὅταν σπάσῃ, καὶ ἀποσβέννυσι τὴν ἐκεῖθεν ἐπιρροήν.

Περὶ τῆς ἀηδόνος νεοττίων. Κεφ. μ.

Μητροδίδακτον μὲν τὸν τῆς Ἀρήτης υἱὸν τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀριστίππου ὑμνοῦσιν οἱ πολλοί. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ἰδεῖν αὐτὸς τὰ νεόττια τῆς ἀηδόνος ὑπὸ τῆς μητρὸς διδασκόμενα ᾄδειν. ἔστι δὲ ἄρα ὀρνίθων ἡ ἀηδὼν ἐλευθερίας ἐράστρια ἰσχυρῶς. καὶ διὰ ταῦτα ἡ ἐντελὴς τὴν ἡλικίαν ὅταν θηραθῇ, καὶ καθειργμένη ἐν τῷ οἰκίσκῳ φυλάττεται, καὶ τροφῶν καὶ ᾠδῆς ἀπέχεται. καὶ ἀμύνεται τὸν ὀρνιθοθήραν ὑπὲρ τῆς δουλείας τῇ σιωπῇ. ὁ πρὶν ἄνθρωπος

ὥσπερ

πεπειραμένοι, τὰς μὲν ἤδη πρεσβυτέρας καὶ ἁλούσας μεθιᾶσι, σπουδάζουσι δὲ θηρᾶν τὰ νεόττια.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἵππων, καὶ ὄνων κέρα ἐχόντων.

Κεφ. μα.

Ἵππους μονοκέρως γῆ Ἰνδικὴ τίκτειν φασί. καὶ ὄνους μονοκέρως, ἡ αὐτὴ τρέφει. καὶ γίνεται καί γε ἐκ τῶν κεράτων τῶνδε ἐκπώματα. καὶ εἴ τις εἰς αὐτὰ ἐμβάλῃ φάρμακον θανατηφόρον, ὁ πιὼν οὐδὲν ἡ ἐπιβουλὴ λυπήσει αὐτόν. ἔοικε γὰρ τὸ κέρας ἀμυντήριον τοῦ κακοῦ καὶ τὸ τοῦ ἵππου, καὶ τὸ τοῦ ὄνου εἶναι.

Περὶ πορφυρίωνος ὄρνιθος.

Κεφ. μβ.

Ὁ Πορφυρίων ὡραιότατός τε ἅμα καὶ εὐωνυμώτατος ἐστι ζώων· καὶ χαίρει κονιώμενος· ἤδη δὲ καὶ λέγεται τὸ τῶν περιστερῶν λουτρόν. οὐ πρότερον δὲ ἀ-

retinens eſt. Cuius rei experientes viri, iam ætate grandes capere omittunt, & pullos cõprehendere ſtudent.

De Equis & Aſinis Indicis vnicornibus, quorum cornua venenis aduerſantur.

CAP. XLI.

Terram Indiam Equos & Aſinos vno cornu præditos procreare ferunt. Horum è cornibus pocula conficiuntur: in quæ venenum mortiferum coniectum ſi quis biberit, nihil graue perpetietur quod cornu vtriuſque horum vi veneno aduerſa polleat.

De Porphyrionis moribus, & eius in adulteras odio: quodq; homines in cibo hâc aue abſtineant, ſiue religione quadam, ſiue propter raritatem. C. XLII.

Porphyrio animalibus excellit, & formæ pulchritudine, & nominis conuenientia. Idẽ puluerulentis volationibus gaudet, ac in locis vbi columbaru lauatio eſſe ſolet, lauatur, nec priùs tamen ſe vel in pulue-

rem vel lauationem dat, quàm in ambulationem veniens, certa spatia cõfecerit. Quum pascitur, se testes sui prandij habere dolet: itaque secedit, & latens in occulto comedit. Acerrima riualitate ardet, & mulieres quæ sunt sine viro obseruat, quòd si cum matrefamiliâs stuprum fieri cognouerit, se strangulat. Volans non sublime fertur. Quòd autem ex eo ipso homines magnam lætitiam voluptatemq; capiunt, ideo circa ipsius curam cibariorum prospiciunt, diligenterq; illum alũt. In magnificis splendidisq; ædibus tum prophanis tum sacris Porphyrio ludicra delectatio est, quarum intra claustra sacer & solutus errat. Pauonem vt formosus sit, luxuriose tamen viuentes homines comedunt, cuius pēnæ magnum quidem ornamentum habent, sed reliqui corpo

ἀπάνδρους habet Athenaeus.

αὐτὸν ἀποδίδωσι ταῖς κο[…] νίσραις, καὶ ταῖς λουτρο[…] πρὶν ἂν βαδίσῃ τινὰ ἀρι[…] θμὸν βαδίσεως ἀρκοῦντ[…] οἱ. καὶ σιτούμενος δὲ ἐπ[…] μάρτυρον, ἄχθεται· καὶ δι[…] ταῦτα ἀναχωρεῖ, καὶ ὑπ[…] λανθάνων ἐσθίει. ζηλό[…] τυπος δέ ἐστιν ἰσχυρῶς, […] τὰς † ἀνάνδρους τῶν γυναι[…] κῶν παραφυλάττει. κ[…] ἐὰν καταγνῷ μοιχεύεσθ[…] τῆς οἰκίας τὴν δέσποινα[…] ἀπάγχει ἑαυτόν. οὐ πέτ[…] ται δὲ ὑψηλός. χαίρ[…] γε μὴν οἱ ἄνθρωποι αὐ[…] τῷ, καὶ τρέφουσι περιε[…] μελῶς καὶ προμηθῶς αὐ[…] τόν. καὶ ἔοικεν εἰς πολυτε[…] οἰκίας καὶ μέγα πλουσ[…] ας ἄθυρμα εἶναι. ἢ ὑπ[…] χεται ναοὺς αὐτόν, καὶ ἄφ[…] τος ἀλᾶται, καὶ ἱερὸς περι[…] εισιν εἴσω περιβόλου. Τ[…] ταὼν μὲν οὖν ὡραῖον ὄντα […] καταθύουσι καὶ σιτοῦν[…] οἱ ἄσωτοι. τοῦ γὰρ ὄρνιθ[…] πάντα περίεργοι μόνον ἐστι […] [illegible] ἐν πτερῶν. Π[…]

φύριωνα δὲ οὐκ οἶδα καταθύσαντα οὐδένα ἐπὶ δεῖπνῳ· οὐ Καλλίαν, οὐ Κτήσιππον τοὺς Ἀθηναίους· οὐκ Ἀπόλον, οὐχ Ὁρτήσιον τοὺς Ῥωμαίους. εἶπον δὲ ὀλίγους ἐκ πολλῶν ἀσώτους καὶ ἀκορεστάτους τῆ τε [illegible]η, καὶ μάργους καὶ περὶ τὴν γαστέρα.

lego Ἀπίκιον.

Περὶ κόρακος γέροντος. Κεφ. μγ.

Ὁ Κόραξ ὁ ἤδη γέρων, ὅταν μὴ δύνηται τρέφειν τοὺς νεοττοὺς, ἑαυτὸν αὐτοῖς προτείνει τροφήν. οἱ δὲ ἐσθίουσι τὸν πατέρα. καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθέν φασι τὴν γένεσιν λαβεῖν, τὴν λέγουσαν· Κακοῦ κόρακος κακὸν ὠόν.

Περὶ τῆς τῶν φαττῶν σωφροσύνης. Κ. μδ.

Σωφρονέσταται ὀρνίθων αἱ φάτται ᾄδονται. ὁ γοῦν ἄρρην καὶ ὁ θῆλυς συνδυασθέντες καὶ εἰσὶ συμ-

ris nulla dignitas. Porphyrionē verò cibi gratia in cœnis apposuisse hominē scio neminem: non Calliā non Ctesippum viros Athenienses: nec Apicium, neq; Hortensium Romanos: quos è multis cùm vario luxui tum gulæ in primis deditos & lurcones, paucos mihi cōmemorasse sat fuerit.

De Corui parentem senio confectum vorantibus. C. XLIII.

Coruus iam ætate affecta, quum non pullos alere potest, seipsū eis cibum præstat. hi autem comedunt patrem vnde prouerbium esse natum ferunt, Mali corui malum ouum.

Palumbes castißimas esse & adulterij pœnam morte luere vtrumque sexum: In Turturum verò & Columbarum albarum genere, marem tantùm, fœminæ ignosci. C. XLIIII.

Ex auibus castissimi ab omni stupro palumbes celebrantur. vt enim mas & fœmina tanquam nuptiis alligati sunt,

mutua consensione adeò ad stabile & certum connubium per summam castimoniam adhærescunt, vt neuter alienum cubile attingat. si autem impudico amore capti ad alienam Venerem libidinis oculos adiecerint, eos reliqui circumsedentes, marem quidem mares discerpunt, fœminas verò fœminæ disperdunt. Huiusce etiam modi lex castitatis ad Turtures pertinet, sanctaq; & syncera permanet: tum etiam ad Columbas albas manat, præterquā quòd non vtramque occidunt. nam marem duntaxat perimūt: fœminam verò, illius misericordia permoti, impunitam atq; inultam in viduitate reliquam ætatem ducere permittunt.

πιδύσαντες εἰς γάμον, ἀλλήλων ἔχονται καὶ σωφρονοῦσι, καὶ οὐκ ἂν ὀθνείου λέχους οὐδέτερος ἅψεται τῶν ὀρνίθων τῶνδε. ἐὰν δέ ποτε θαλμιάσωσιν ἑτέροις, περιέρχονται αὐτοὺς οἱ λοιποί. καὶ τὸν μὲν ἄρρενα οἱ ὁμογενεῖς διασπῶσιν, αἱ θήλειαι δὲ τὸν θῆλυν. Οὗτος ἄρα ὁ τῆς σωφροσύνης νόμος καὶ ἐς τὰς τρυγόνας ἀφικνεῖται, καὶ ἄτρεπτος μένει· καὶ ἐς τὰς περιστερὰς τὰς λευκάς, πλὴν τοῦ θανατοῦσθαι ἑκάτερον τὸν ὄρνιν. ἐπεὶ τὸν μὲν ἄρρενα ἀναιροῦσι, τὴν δὲ θήλειαν ᾤκτειραν, καὶ εἴασαν ἀπαθῆ, καὶ περιεῖσι χῆρος.

Περὶ τῆς τῶν περιστερῶν ἀδῖνος. Κεφ. με.

Quomodo Columbus coniugē suam circa partum, incubitum, fœtúmque iam exclusum, iuuet atque promoneat. Quid Columbæ Haliæetos & Circos horreant: quomodo Accipitrum impetus declinent. C. XLV.

Ἀριστοτέλης τὸν περιστερὸν καὶ τοὺς ἄρρενας τοῖς

Aristoteles inquit fœminæ parturienti marem

θηλείαις ταῖς τικτούσαις συνωδίνειν λέγει· καὶ ἀλωμένας τῆς καλιᾶς ἔξω, συνωθεῖν τε καὶ συνελαύνειν· καὶ ὅταν τέκωσιν, ἐπωάζειν ἐκβιάζεσθαι· θάλπειν γὰρ καὶ τοὺς ἄρρενας τὰ νεόττια, καὶ συνδιατρέφειν ταῖς θηλείαις ὁ αὐτός φησι. καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ κακοσίτους εἶναι τοὺς νεοττοὺς, πρότερον ἁλμυρὰν ἐνδιδόναι τοῖς βρέφεσι τοὺς γειναμένους ἁλμυρίδα γῆν. ἧς προγευσάμενα, εἶτα μέντοι καὶ τῶν λοιπῶν ἑτοίμως σιτεῖσθαι τὸ ἐντεῦθεν αὐτά. δοκεῖ δέ πως ταῖς περιστεραῖς τὸ ἐντεῦθεν πρὸς μὲν ἄλλους ὄρνιθας τοὺς ἁρπακτικοὺς ἔνσπονδα εἶναι· τοὺς μέντοι ἁλιαιέτους καὶ τοὺς κίρκους ὡς πεφρίκασι φησί. Πρὸς δὲ τοὺς ἱέρακας οἷα παλαμῶνται, ἀκοῦσαι

rem adesse, & cultu omniq; officio fungi: sæpe etiam fœminam errantem & vagantem compellere ad nidum: & quum pepererint oua, eas cogere vt incubent: eundemq; pariter cum fœmina pullos fouere, pariterq; alere, & primum nutrimentum, ne à cibis abhorreant, parentes exclusis iam pullis, terram salsuginosam, in os indere: quam vt gustauerint, indè facillimè reliquis cibis vesci queant. Cum rapacibus cæteris auibus fœdere deuinciuntur, pacemq; gerunt: Aquilas marinas & Circos horrrent, inquit. Contrà Accipitres quo astu vtantur audire operæ pretium fuerit. Quum eas Accipiter, qui natura sua in sublime ferri potest, persequitur, eæ deorsum versus elabuntur:

ἄξιον. ὅταν μὲν αὐτὰς διώκῃ ὁ μετάρσιός τε καὶ εἰς ὕψος πεφυκὼς πέτεσθαι, αἱ δὲ ὑπολισθαίνουσι τὴν πτῆσιν, καὶ κατωτέρω ἑαυτὰς καθέλκουσι, καὶ τὸ

quum ille in inferiori sede aëris volat, illæ contrà sublime feruntur & supra Accipitrem, in sublime impetum facere non valentem, volantes, bene sperare incipiunt, fiduciaq; implentur.

πτερὸν δὲ τρέφονται πιέζειν· ὅταν δὲ ὁ καταποτέρω λαχὼν ἐκ τῆς φύσεως τὴν πτῆσιν, αἱ δὲ ὑψηλόταταί τε καὶ μετεωροποροῦσι, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν πετόμεναι θαρροῦσιν ἀνωτέρω ἀΐξαι μὴ † δυναμένῳ.

δυναμένων.

De Elephanto albo Indico, qui nutricium suum mirificè amauit, proq. eo pugnauit. C. XLVI.

περὶ πωλευτοῦ παρ' Ἰνδοῖς λευκοῦ ἐλέφαντος.

Κεφ. μϛ.

Quum Indus quispiam elephanti album pullum offendisset, atque hunc etiam nunc tenerum aluisset, & paulatim mansuefecisset, eoq; deinde veheretur, & belluam amaret, & vicissim redamaretur ipse, ac simul suã elephantus educationem, cum maximis amicitiæ officiis, huic Indo compensaret: Indorum rex id intelligens, muneri poposcit sibi elephantum mitti. Is, vt vehementi riualitate flagrans, amatoriè dolebat, si hunc alius quàm ipse esset habiturus. Itaque negans se

Ἐλέφαντος πώλῳ περιτυχὼν λευκῷ πωλευτὴς ἐλέφαντος Ἰνδὸς καὶ παραλαβὼν ἔτρεφε ἔτι νεαρὸν καὶ κατὰ μικρὰ ἀπέφηνε χειροήθη, καὶ ἐπωχεῖτο αὐτῷ, καὶ ἤρα τοῦ κτήματος, καὶ ἀντηρᾶτο ἀνθ' ὧν ἔθρεψε τὴν ἀμοιβὴν κομιζόμενος ἐκείνου. ὁ τοίνυν βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν πυθόμενος, ᾔτει λαβεῖν τὸν ἐλέφαντα. ὁ δὲ ὡς ἐρώμενος ζηλοτυπῶν, καὶ μέντοι περιαλγῶν εἰ ἔμελλε δεσπόσειν αὐτοῦ ἄλλος, οὐκ ἔφατο δώσειν· καὶ ᾤχετο ἀπιὼν εἰς

τὴν

τὴν ἔρημον αὐτοβοεὶ τὸν ἐ-
λέφαντα. ἀγανακτεῖ ὁ βα-
σιλεὺς, καὶ πέμπει κατ'
αὐτοὺς τοὺς ἀφαιρησομένους,
καὶ ἅμα τὸν Ἰνδὸν ἐπὶ τὴν
δίκην ἄξοντας. ἐπεὶ δὲ ἧ-
κον, ἐπειρῶντο τὴν πεῖραν
προσφέρειν. οὐκοῦν καὶ ὁ
ἄνθρωπος ἔβαλλεν αὐ-
τοὺς ἄνωθεν, καὶ τὸ θηρίον
ὡς ἀδικούμενον συνημύ-
νατο, καὶ τὰ πρῶτα οὕτω τοι-
αῦτα. ἐπεὶ δὲ βληθεὶς ὁ Ἰν-
δὸς κατώλισθε, περιβαί-
νει μὲν τὸν τροφέα ὁ ἐλέφας,
κατὰ τοὺς ὑπερασπίζοντας
ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ τῶν ἐπι-
όντων πολλοὺς ἀπέκτεινε·
τοὺς δὲ ἄλλους ἐτρέψατο.
περιβαλὼν δὲ τῷ τροφεῖ
τὴν προβοσκίδα, αἴρει τε
αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὰ αὔλια κο-
μίζει, καὶ παρέμεινεν ὡς
φίλῳ φίλος πιστὸς, καὶ
τὴν εὔνοιαν ἐδείκνυτο. Ὦ
ἄνθρωποι πονηροὶ, καὶ πε-

daturum, vnà cum E-
lephanto in desertissi-
mam regionem perfu-
git. Rex autem id ægrè
ferens, ad eum inse-
quendum misit, qui In-
do auferrent, simul &
illum comprehensum
ad pœnam reducerent. Bίαν.
Quum igitur eò venis-
sent vbi erant transfu-
gæ, comprehenderéq;
aggressi fuissent: ex su-
periori loco lapidibus
eos homo appetebat:
pariterq; elephantus,
vt iniuria insigni ac-
cepta illorum impe-
tum repellebat. Vbi au-
tem Indus lapidatione
factâ percussus, præ-
ceps deiectus fuisset, e-
lephantus hominum
more acerrimè se tuen-
tium, pro suo nutricio,
quem corpore tegebat,
cùm propugnauit, tum
verò ex inuadentibus
partim occidit, partim
in fugam impulit: tum
alterem suum promu-
scide circumplexus, ad
stabula inuexit, ac tanquam amicus permansit fi-
delis amico, beneuolentiã ostendens, quâ admira-
bili suum educatoré prosequebatur. O sceleratos

homines, qui mensas, culinas & sartaginum stridores sequuntur, & prandia quærunt: in periculis autem amicitiæ iure temerè violato pollutoq; amicos deserunt.

De camelorum castitate aduersus matrem.

CAP. XLVII.

Tragœdi & fabulatores alii miror quid sibi voluerint, dum matres adeò filiis ignotas nugantur, vt de Laii filio: & Telepho, qui simul recumbens, tametsi cum matre complexu venereo non iunctus fuerit, incestum tamen stuprum cum ipsa confecisset, nisi eos pius diuino ductu draco diremisset. Atqui animalibus rationis expertibus eiusmodi concubitus ex corporis contactu natura cognoscendos dedit, neque ad eos coitus percipiendos notionibus vllis egent, neque al-

al. κατα- συ̃ν Cu.

ἐπὶ τραπέζαις μὲν καὶ τηγάνων ψόφον ἀεί, ἐπ᾽ ἄριστά τε χορεύοντες. ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις προδόται, καὶ μάτην καὶ εἰς οὐδὲν τὸ τῆς φιλίας ὄνομα χραίνοντες.

Περὶ τῆς τῶν καμήλων εἰς μητέρας εὐσεβείας. Κ. μζ.

Δότε μοι τοὺς τραγῳδοὺς πρὸς τοῦ πατρῴου Διός, καὶ πρό γε ἐκείνων τοὺς μυθοποιοὺς ἐρέσθαι, τί βουλόμενοι τοσαύτην ἄγνοιαν τοῦ παιδὸς τοῦ Λαΐου κατεχέ σαν, καὶ τοῦ Τηλέφου τοῦ συνελθόντος τῇ μητρὶ τὴν δυστυχῆ σύνοδον, καὶ μὴ πειραθέντος μὲν τῆς ὁμιλίας, τοῦ δὲ κατακλιθέντος δὲ τῇ χαμεύνῃ. καὶ πράξαντος ἂν τὰ αὐτά, εἰ μὴ πολλάκις θείᾳ πομπῇ διεῖρξεν ὁ δράκων· εἴ γε ἡ φύσις τοῖς ἀλόγοις ζῴοις τὴν τοιαύτην μίξιν, καὶ ἐκ τοῦ χρωτὸς προσαψαμένοις δίδωσι †καταισθάνεσθαι, καὶ οὐ δεῖται γνωρισμάτων, οὐδὲ τῶν

ἐκθ

ἐκτεθέντος εἰς τὸν Κιθαι-
ρῶνα ὡς ὁ Οἰδίπους ὁ τοῦ
Σοφοκλέους. Οὐκ ἂν γοῦν
ποτε τῇ τεκούσῃ ὁμιλῆσαι
κάμηλος. ὁ γάρ τοι νο-
μεὺς τῆς ἀγέλης κατακα-
λύψας τὴν θήλειαν, ὡς οἷόν
τε ἦν, καὶ ἀποκρύψας
ταύτης πλὴν τῶν ἀρθρῶν,
τὸν παῖδα ἐπάγει τῇ μη-
τρί· καὶ ἐκεῖνος λάθριος
ὑπὸ ὁρμῆς τῆς πρὸς μίξιν,
ἔδρασε τὸ ἔργον, καὶ συνῆ-
κε. καὶ τὸν μὲν αἴτιον τῆς ὁμι-
λίας οἱ τῆς ἐκθέσμου δά-
κνων καὶ πατῶν καὶ τοῖς γό-
νασι παίων, ἀπέκτεινεν ἀλ-
γύνας ταῦτα ἑαυτὸν δὲ κατε-
κρήμνισεν. Ἀμαθῶς δὲ καὶ
κατὰ τοῦτο Οἰδίπους, οὐκ
ἀποκτείνας, ἀλλὰ πηρώ-
σας τὴν ὄψιν, καὶ τὴν
τῶν κακῶν λύσιν μὴ γνοὺς,
ἐξὸν ἀπαλλάχθαι, καὶ μὴν
τῷ οἴκῳ καὶ τῷ γένει κατα-

terius aduentu, vt Oedipus illius à quo in Cithæronem expositus fuisset. Etenim Camelus cum matre nunquàm concumbit: Cuius rei exemplo est pastor quispiam is quum fœminam quoad eius fieri poterat, exceptis genitalibus, obtexisset, deindeque filium matri sic opertæ admisisset: hic ex latebris coitus appetitione falsus matrem imprudens superuenit suam. quod vbi intellexisset, Camelarium scelerati coitus admissarium & mordicus premens, & ad terram abiectum genibus affligens, cum summis doloribus interfecit, atque seipsum præcipitem agens, voluntariam mortem sibi consciuit. Oedipus sanè in hoc etiam imperitè fecit, qui quum inferenda sibi manu & consciscenda morte calamitatẽ omnem effugere ac relinquere posset, oculos tantùm excæcare suos voluerit, & suæ familiæ generique dira imprecari omnia, tãquã ex-

tremis hisce malis iam præteritæ calamitati vllum adferret remedium.

ἐφάρμειν εἶτα αὐτοῖς κακῶν ἀλκεστικὸν ἰᾶσθαι κακὰ τὰ ἤδη παρελθόντα.

FINIS LIB. III. ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Γ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον δ.

* * *

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber IIII.

Perdices mares perquam libidinosos esse, & quòd in fœminarum coniugum vel quas amant conspectu, multò fortius inter se pugnent. Historia Cretensis iuuenis, qui vt à morte etiam à puero quem amauerat non contemneretur, auersum sibi vulnus infligi cauit.

Περὶ τῆς τῶν περδίκων ἀκολασίας. Κεφ. α.

CAP. I.

Ἀκολαστότατοι τῶν ὀρνίθων οἱ πέρδικες εἰσί. ταῦτά τοι καὶ τῶν θηλειῶν ἐρῶσι δριμύτατα, καὶ τῆς λαγνείας ἡττώμενοι συνεχέστατά εἰσιν οἵγε. οὐκοῦν οἱ τρέφοντες τοὺς ἀθλητὰς πέρδικας, ὅταν αὐτοὺς εἰς τὴν μάχην τὴν κατ' ἀλλήλων ὑποθήγωσι, τὴν θήλειαν παραστῆναι ποιοῦσιν ἑκάστῳ τὴν σύννομον· σόφισμα τοῦτο δειλίας καὶ κάκης τῆς κατὰ τὴν ἀγωνίαν ἀντίπαλον αὐτοῖς εὑρόντες. οὐ γάρ τι που ἡττώμενος φανῆναι ἢ τῇ ἐρωμένῃ, ἢ τῇ γαμετῇ ὁ πέρδιξ ὑπομένει. τεθνήξεται δὲ μᾶλλον παραμένων, ἢ ὁμόσε χωρήσας ἀποστραφεὶς ἰδεῖν τολμήσει ταύτην ἀσχημόνως, παρ' ἧς βούλεται εὐδοκιμεῖν τὰ πρῶτα. καὶ Κρῆτες ὑπὲρ τῶν ἐρωμένων ἐνενόουν. Ἀκούω γὰρ Κρῆτα ἐραστὴν, ἀγα-

Ex auibus Perdices, quòd libidinum veneris flāmatissimi sunt, idcircò cū fœminis assiduè versantur. Homines autem qui Perdices ad certamen alunt, quum eos ad pugnam inter se incitare volunt, suam cuique vxorem præsentem esse curant: hac enim machinationis cōmentatione Perdicum timiditas repellitur, & ignauia vitatur. nā malè pugnādo victus nunquam in conspectum, nec ad amata[m], nec ad coniugem audet venire: ac potiùs morte occumbit, quàm pugnâ turpiter desertâ, ab hoste suo auersus, eam cui probari tantoperè cupit, intueri sustineat. Tale quiddam Cretenses etiam de duobus amantibus prædicant. Sic enim audio, amatorem Cretensem cùm aliis rebus præstantem,

al. πολέμια.

tem, tum bellicis strenuum, habuisse in amore puerum adolescentem summa indole virtutis, liberali forma, virili animo, & summo ad optimas disciplinas ingenio, sed ætate nondum militiæ apta. Nomen quidem vtriusque alio loco me dixisse memini. Et hunc ipsum aliquando in pugna strenuè versantem, hostium frequenti cohorte toto impetu in eũ irruente, ad humi strati cadaueris offensionem collapsum fuisse. Iacenti quum hostium proximus quispiam gladio stricto plagam ei auersam illaturus esset: retro ad hostem versus intuens, Nequaquã, inquit, turpe, & imbelle vulnus tergo inferas: sed aduerso potiùs pectori infligas, quum vt ne timiditatis me meus amator condemnet, tum ne me turpidinis no-

δ' ἡλικίαν

al. ἀθρόαν.

θὸν τά τε ἄλλα καὶ τὰ †ἐμπολέμια εἶναι· ἔχει οὖν παιδικὰ εὐγενὲς μειράκιον, ὥρᾳ διαπρεπὲς, καὶ τὴν ψυχὴν ἀνδρεῖον, καὶ πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν μαθημάτων πεφυκὸς εὖ καὶ καλῶς, καλούμενον δὲ 4 εἰς ἡλικίαν εἰς ὅπλα μηδέπω. εἶπον γε μὴν ἀλλαχόθι, καὶ τοῦ ἐραστοῦ καὶ τοῦ καλοῦ τὸ ὄνομα. Ἀρετὰς μὲν οὖν ἐν τῇ μάχῃ τῷ νεανίᾳ ἀποδίδοσθαί φασιν οἱ Κρῆτες· †ἀθρόον δὲ εἰς αὐτὸν ὠθουμένης τῆς τῶν ἐχθρῶν φάλαγγος. περισπταίσαι νεκρῷ κειμένῳ, καὶ περιτραπῆναι λέγουσιν αὐτόν. τῶν οὖν τις πολεμίων ὁ μάλιστα πλησίον ἀνατεινόμενος, παίειν ἔμελλε κατὰ τῶν μεταφρένων τὸν ἄνδρα· ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, μηδαμῶς εἶπεν αἰσχρὰν καὶ ἄναλκιν πληγὴν ἐπαγάγῃς, ἀλλὰ κατὰ τῶν στέρνων αὐτίκα παῖσον· ἵνα μή μου δειλίας ὁ ἐρώμενος καταψηφίσηται, καὶ φυλάξηται περι-

στεῖλ

στεῖλαί με νεκρὸν, καὶ μάλα γε ἀσχημονοῦντι περιστελθεῖν οὐ τολμῶν. Αἰδεῖσθαι μὲν οὖν ἀνθρώπους ὄντας φαίνεσθαι καλὸν οὔπω θαυμαστόν. πέρδικι δὲ μετεῖναι αἰδοῦς, ὑπερσέμνον τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τὸ δῶρον. Αριστόδημος δὲ ὁ τρέσας, καὶ Κλεώνυμος ὁ ῥίψας τὴν ἀσπίδα, καὶ ὁ δειλὸς Πείσανδρος. οὔτε τὰς πατρίδας ᾐδοῦντο, οὔτε τὰς γαμετὰς, οὔτε τὰ παιδία.

Περὶ τῶν ἐν Ερύκῃ τῇ Σικελικῇ περιστερῶν καὶ τῶν ἐκεῖ ἐπικαλουμέναν ἀναγωγίων.

Κεφ. β.

Εν Ερύκῃ τῆς Σικελίας ἑορτὴ ἐστὶν ἣν καλοῦσιν ἀναγώγια Ερυκινοί τε αὐτοί, καὶ μέντοι καὶ ὅσοι ἐν τῇ Σικελίᾳ πάσῃ, ἡ δὲ αἰτία τοῦ τῆς ἑορτῆς ὀνόματος τὴν Αφροδίτην λέγουσιν ἐντεῦθεν εἰς Λιβύαν ἀπαίρειν ἐν ταῖσδε ταῖς ἡμέραις. δοξάζουσι δὲ

tis inuftum afpiciat. Atqui hominem rationis participem ad timiditatis & ignauiæ crimen pudore affici, non admodum mirabile videri debet : at Perdicem rationis expertem huiufmodi verecũdiam retinere, fingulare donum naturæ videtur. Eudémus verò & Pifander , infignes illi timiditate , & abiecto Cleonymus infamis clypeo , non patrias, non vxores , non filios fe habere teftes timiditatis fuæ veriti funt.

De Columbis ex Erycino Siciliæ tractu certo tempore in Libyam traijcientibus , & poſt nouem dies redeuntibus.

CAP. II.

In Eryce Siciliæ fefti dies aguntur , quos Erycini & Siculi omnes protectorios appellant. Cur autem fic appellentur, caufam afferũt, quòd id temporis Venerem inde in Libyam proficifci dicunt : nam

quum

quum longè maximus Columbarum in iis locis numerus esse soleat, nulla autem tũ tẽporis appareat, coniiciunt ipsas abeuntem venerantes deam, cum illa peregrè profectas esse. nam Veneri sacrũ esse genus Columbarũ omnes existimant. Nouem diebus lapsis, vnam forma insignem ex pelago Libyco spectari reuolantem, quæ non sit quemadmodum reliquæ gregales Columbæ, sed rubra, qualem nobis Anacreon canit esse Venerem, quum eam quodam loco purpuream, & auro similem canit. imitatione nimirum Homeri, qui eandem nobis auream celebrat. Hanc cæterarum columbarum greges sequuntur, & rursus ex earum reditu Erycini reuersio-

ἄρα ταῦτα ταύτῃ ἐκεῖθεν τεκμηράμενοι· περιστερῶν πλῆθός ἐστιν ἐνταῦθα πάνυ παμπλεῖστον· οὐκοῦν αἱ μὲν οὐχ ὁρῶνται· λέγουσι δὲ Ἐρυκῖνοι τὴν θεὸν δορυφορούσας ἀπελθεῖν. ἀθύρματα γὰρ Ἀφροδίτης περιστερὰς εἶναι ᾄδουσί τε ἐκεῖνοι, καὶ πεπιστεύκασι τοῦτο πάντες οἱ ἄνθρωποι. Διελθουσῶν δὲ ἡμερῶν ἐννέα, μίαν μὲν διαπρεπῆ τὴν ὥραν, ἔκ γε τοῦ πελάγους τοῦ κομίζοντος ἐκ τῆς Λιβύας ὁρᾶσθαι εἰσπετομένην, οὐχ οἵαν κατὰ τὰς ἀγελαίας πελειάδας τὰς λοιπὰς εἶναι· πορφυρᾶν δὲ, ὥσπερ οὖν τὴν Ἀφροδίτην ὁ Τήιος ἡμῖν Ἀνακρέων ᾄδει, πορφυρῆν που λέγων, καὶ χρυσῷ δὲ εἰκασμένην φανείη ἂν καὶ τοῦτό γε κατὰ τὴν Ὁμήρου θεὸν τὴν αὐτὴν, ἣν ἐκεῖνος ἀναμέλπει χρυσῆν. ἕπεται δὲ αὐτῇ τῶν περιστερῶν τὸ νέφος τῶν λοιπῶν. καὶ ἑορτὴ πάλιν Ἐρυκίνοις καὶ τὰ καταγώγια πανηγύρεις ἐκ τοῦ

ἔργου.

ὄργυα καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα.

Περὶ λεόντων, ὅτι μὴ συννόμοι ἄῤῥην καὶ ὁ θῆλυς ζῷα ἀλλήλοις. Κεφ. γ.

Λύκοι συννέμονται καὶ ἵπποι, λέοντες γε μὴν οὐκ ἔστιν. λέαινα γὰρ καὶ λέων οὔτε τὴν αὐτὴν ἴασιν, οὔτε ἐπὶ θήρας, οὔτε ἐπὶ πι μενοι. τὸ δ᾽ αἴτιον, τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ θαῤῥοῦντες ἄμφω, εἶτα οὐ δεῖται θατέρου ὁ ἕτερος, ὥς φασιν οἱ πρεσβύτεροι.

Περὶ τῆς τῶν λύκων ὠδῖνος. Κεφ. δ.

Οὐ ῥαδίως οἱ λύκοι τὴν ὠδῖνα ἀπολύουσιν, ἀλλ᾽ ἐν ἡμέραις δώδεκα, καὶ νυξὶ τοσαύταις· ἐπεὶ τοσούτῳ χρόνῳ τὴν Λητὼ εἰς Δῆλον ἐξ Ὑπερβορέων ἐλθεῖν Δήλιοί φασιν.

Περὶ ζῴων διαφόρων ἀλλήλοις πολεμίων. Κ. ε.

Ζῷα ἀλλήλοις πολέμια χελώνη τε καὶ πέρδιξ.

nis dies celebrant.

Leonem & Leanam non simul, sed vtrũq; seorsim ad venationem & ad potum abire.

CAP. III.

Lupi Lupæq; compasci solent, similiter & Equi cum Equabus: Leones cum Leænis non item. nam neque ad venationem, neque ad potum eâdem viâ proficiscuntur. Causam huius rei peritiores afferunt, quòd vterque suis viribus confisus, alterius opem non desideret.

Lupas diebus duodenis parturire continuis.

CAP. IIII.

Lupæ partu soluuntur, sed diebus ac noctibus duodenis parturiunt continuis: quanto etiam tempore Latonam ex Hyperboreis in Delum peruenisse Delij aiunt.

De mutua quorundam animalium dissensione & inimicitia. Et de Channa pisce, & Formica[illegible].

CAP. V.

Inimicitias mutuas gerunt Testudo & Perdix:

dix: itẽ Crex & Ciconia cum Mergo: & cum Laro Harpa & Ardea. Alauda Acanthylidi infensa est: Turtur Pyrrhæ. Coruus etiam & Miluus hostili sunt animo. Siren de genere Apum hostem habet Circen. Cæterùm Circe & Circus tum genere tum natura differunt. Channa piscis præ cæteris libidinosus est. Formicas * in Pheneo Laconicæ albas esse fertur.

Κρὴξ, *Philes.*

al. χάννη, *Eustathio* χάννος.

** In Græco legerim non μύρμηκας: sed κοσσύφους & ἐν Φενεῷ τῆς Ἀρκαδίας, non autem Λακωνικῆς. Est enim Pheneus oppidum in Cyllene Arcadiæ monte: in quo merulas albas reperiri auctores habeo, Aristotelem, Pausaniam, Plinium. Fortè κοσσύφους aliquis merulas interpretatus est, idq; vocabulum in textu repositum, & in μύρμηκας deprauatum est.*

καὶ πελαργὸς καὶ † κρι[illegible] πρὸς αἴθυιαν. ἅρπη καὶ ἐ[illegible] ἐρωδιὸς πρὸς λάρον. κο[illegible]ρυδαλὸς δὲ ἀκανθυλίδ[illegible] νοεῖ πολέμια. τρυγὼν[illegible] πρὸς πύῤῥαν διάφορα. ἰκτῖνός γε μὴν καὶ κόραξ ἐχθροί. Σειρὴν, μελίσσης ὄνομα, πρὸς κίρκην. κίρκη δὲ πρὸς κίρκον, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ φύσει διαφέροντα πεπω[illegible]ρωθον. † χάννη ἡ ἰχθὺς λαγνίστατος. λευκοὺς δὲ μύρμηκας ἐν Φενεῷ τῆς Λακωνικῆς ἀκούειν πάρεστιν.

Περὶ νομῆς ἵππων, καὶ ὅτι πολλάκις ἐξανεμοῦνται.

Κεφ. ϛ΄.

Τοὺς ἵππους ἕλεσί τε καὶ λειμῶσι, καὶ τοῖς κατηνέμοις χωρίοις ἥδεσθαι μᾶλλον, ἱπποτρόφιας τε καὶ πωλοτροφικῆς ἄνθρω-

De pascuis equorum: & quòd (Equæ) ventis se exponere gaudeant CAP VI.

Equos pratis pascuis, & palustrib. locis vẽtosisq; delectari, homines huius animãtis naturę &

τοι σοφισταὶ ὁμολογοῦσιν. ἐντεῦθέν τοι καὶ Ὅμηρος, ἐμοὶ δοκεῖν δεινὸς ὢν καὶ τὰ τοιαῦτα συνιδεῖν, ἔφη πού· Τῶν τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κατὰ βουκολέοντο. ἐξ ἀνέμων δὲ ἵππους πολλάκις ἱπποφορβοὶ τεκμηριοῦσι· καὶ κατὰ τὸν νότον, ἢ τὸν βορρᾶν φύγειν εἰδότα. ὃν τὸν αὐτὸν ποιητὴν εἰπεῖν. Τάων καὶ Βορέας ἠράσσατο βοσκομενάων. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ, ὡς ἐμὲ νοεῖν, λαβὼν ἐντεῦθεν, ἀπὸ τῶν προειρημένων ἀνέμων οἰστρηθείσας ἀποδιδράσκειν ἔφατο αὐτάς.

instituitionis non imperiti fatentur. Quod & Homerus intellexisse videtur quum caneret, Herbosa pascuntur equæ ter mille palude. Gaudere autem equas aspiratione ventorum, & Austro & Boreæ se exponere, & aduersum illorum flatus longa sæpe spatia decurrere, norunt earum pastores: & nimirum etiam poëta hoc versu, Quas etiam Boreas pascenteis ventus amauit. Vnde & Aristoteles mutuatus est, nisi fallor, quod scribit, equas aliquando furentes rectà aduersus hos ventos aufugere.

Περὶ τοῦ ἵππου τοῦ Σκύθου τοῦ βιασθέντος συνελθεῖν τῇ μητρί. Κ. ζ.

De Scythico equo arte inducto, vt cum matre velata nec agnita coiret: & quomodo flagitio intellecto, ambo se præcipites dederint.

CAP. VII.

Ἀκούω τὸν Σκυθῶν βασιλέα (τὸ δὲ ὄνομα εἰδὼς ἐῶ, τί γάρ μοι καὶ λυσιτελές ἐστιν;) ἵππον σπουδαίαν ἔχειν πᾶσαν ἀρετὴν, ὅσην ἵπποι καὶ α

Scytharum regem (cuius nomen, quod nihil ad rem pertinet, sciēs prætereo) equam habuisse audio, omni virtute, quæ ab equo præstari queat, ornatam.

tum huius quoque habuiſſe pullum, cæteris equis virtute præſtantem. Quum igitur equum alium non reperiret, dignum qui huic ipſi equæ admitteretur: ſed neque equam tam generoſo pullo conuenientem, ambos in eundem locum coëgiſſe. Verumtamen eos cæteris quidem in rebus inter ſe amanter geſſiſſe, & libenter verſatos ſimul fuiſſe, non tamen ad coitum perueniſſe: quoad per inſidias admiſſarij veſtimentis adumbrati fuiſſent, tum inceſtum ſtuprum admiſiſſe, quod quidem factum primùm vt ambo intellexerunt, tam impium flagitium morte diſſoluere conati ſunt: ſeſe enim præcipites agentes, mortem ſibi conſciuerunt.

Videtur addendũ ἀλλήτῃ.

παιτοῦνται καὶ ἀποδείκνυνται. εἶχεν δὲ καὶ πῶλον αὐτῆς ἐκείνης, τῶν ἄλλων ἀρετῇ διαπρεπόντα, οὐκοῦν εὑρίσκοντα οὔτε ἐκείνην ἄλλῳ παραβαλεῖν ἄξιον, οὔτε ἐκεῖνον ἐπαγαγεῖν † τὸ ἐξ αὐτοῦ λαβεῖν σπέρμα ἀγαθοῦ, ἠ, διὰ ταῦτα ἄμφω συναγαγεῖν εἰς τὸ ἔργον. τοὺς δὲ, τὰ μὲν ἕτερα ἀσπάζεσθαι σφᾶς, καὶ φιλοφρονεῖσθαι, οὐ μὴν ἐγχειρεῖν πειρᾶσθαι. οὐκοῦν ἐπεὶ τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ Σκύθου σοφώτερα ἦν τὰ ζῷα, ἐπηλύγασεν ἱματίοις καὶ τὴν καὶ τὸν καὶ ἐξειργάσαντο τὸ ἔκνομόν τε καὶ ἔκδικον ἐκεῖνο ἔργον. ὡς δὲ ἄμφω συνεῖδον τὸ πραχθὲν, εἶτα τό τε ἀσέβημα διέλυσαν τῷ θανάτῳ, πηδήσαντε κατὰ κρημνοῦ.

De equiſone cum equa coitu, & ſupplicio ab eo ſumpto per eiuſdem equæ pullum.

Περὶ τοῦ ἱπποκόμου τοῦ ἐρασθέντος τῆς ἵππου Κ. η.

CAP. VIII.

Λέγει Εὔδημος, ἵππου νέας καὶ τῶν νεμομένων

Equam Eudêmus ait adoleſcentem, ac ar-

... τῆς ἀρίστης ἐρασθῆναι τὸν
ἱπποκόμον, ὡς ὡραίου κα-
λῆς μείρακος, καὶ ἐν τῷ
χωρείῳ ὡραιοτέρας πα-
...τῶν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐγ-
κρατεῖν, τελευτῶντα δὲ
...πιπτο μῖξαι τῷ λέχει τῷ
ξένῳ, καὶ ὁμιλεῖν αὐτῇ. τῇ
δὲ εἶναι πῶλον καὶ τοῦτον κα-
λόν. θεασάμενον γε μὴν
τὸ περιειλημμένην ἀλγῆσαι
ὡς περὶ τὴν τεχνωμένης
μητρὸς ὑπὸ τοῦ δεσπότου,
καὶ ἐμπηδῆσαι καὶ ἀποκτεῖ-
ναι τὸν ἄνδρα. εἶτα μέντοι καὶ
φυλάξαι ἔνθα ἐτάφη, καὶ
φοιτῶντα ἀνορύττειν αὐ-
τὸν, καὶ ἐνυβρίζειν τῷ νε-
κρῷ, καὶ λυμαίνεσθαι λύ-
μην ποικίλην οὐκ αἰσθα-
νομένῳ ἀλγοῦντα αὐτόν.

Περὶ ἰχθύων καὶ τῆς μίξεως αὐτῶν. Κεφ. θ.

Τῶν ἰχθύων διὰ τοῦ ἦρος οἱ πλεῖστοι εἰς τὴν ἀφροδίτην πρόθυμοί εἰσιν, καὶ ἀποκρίνουσί γε αὐτοὺς εἰς

menti præstantissimam, tanquam omnium formosissimam puellam ab equisone adamatam fuisse: primúmque sui amoris hunc flagrantiæ moderatum fuisse. deinde libidine inflammatum, vsque eò processisse cum equa, vt venereo complexu iungeretur, rémque tãdem perficeret turpem. Vbi verò equæ pullus & ipse formosus incesto stupro matrem contaminari perspexisset, eã sic à domino tyrannicè tractari acerrimè tulisse. Itaque impetu facto, virum interemisse: atque, quum obseruasset vbi humaretur, eò profectum refodisse, omnibusque suppliciis cadauer iam nullum sensum ex mœrore percipiens vexantis affixisse.

De piscium verno tempore coitu & in Pontum secessu C IX

Ex piscibus plurimi in venerem magis verno tempore exardescunt, atque in Pontum

tunc præcipuè secedũt: quòd in eo caua & cubilia naturæ munere piscibus idonea sint: idemq; à feris bestiis, quas mare alit, liberi soli delphini minuti illic & infirmi errant. Polypis, Paguris, Astacis caret: qui sanè paruulis pisciculis perniciosi existunt.

Quomodo Elephanti crescentem lunam venerentur. c. X.

Ab interlunio recrescente luna, elephantos audio quadam naturæ recondita notione, ex sylua primùm, vbi pascuntur, ramos decerpere, eosq; deinde sublimes ferre: tum verò ipsos ad lunam suspicere, ac leuiter ramos mouere, tanquam supplicationem quandam lunæ prætendentes, eis ipsa vt propitia existere velit.

τοῦ Πόντου μᾶλλον. ἔχει γὰρ πῶς θαλάμας τε καὶ κοίτας, ἐκ φύσεως ταῦτα ἰχθύσιν ὁ Πόντος τὰ δῶρα. ἀλλὰ καὶ θηρίων ἐλεύθερός ἐστιν, ὅσα βόσκει θάλαττα. δελφῖνες δὲ ἀλλ' οὖν μόνοι λεπτοί τε καὶ ἀσθενικοί. καὶ μὴν καὶ πολύποδος χῆρός ἐστιν, καὶ πάγουρος ἄγονος, καὶ ἀστακὸν οὐ τρέφει μικρῶν δὲ ἰχθύων ὅσοι ὄλεθρός ἐστιν.

Τί δρῶσι τῇ νουμηνίᾳ οἱ ἐλέφαντες. Κεφ. ι.

Πυνθάνομαι σελήνης ὑποφαινομένης νέας, τοὺς ἐλέφαντας κατά τινα φυσικὴν καὶ ἀπόρρητον ἔννοιαν, ἐκ τῆς ὕλης ἐν ᾗ νέμονται νεοδρεπεῖς ἀφελόντας κλάδους, εἶτα μέντοι μετεώρους ἀνατείνειν, καὶ πρὸς τὴν θεὸν ἀναβλέπειν, καὶ ἡσυχῇ τοὺς κλάδους ὑποκινεῖν, οἱονεὶ ἱκετηρίαν τινὰ ταύτην τῇ θεῷ προτείνοντας, ὑπὲρ τοῦ ἵλεων καὶ εὐμενῆ τὴν θεὸν εἶναι αὐτοῖς.

Περὶ τῶν ἵππων τῶν θηλειῶν λαγνείας. Κ ια.

Μόνας ἀκούω τῶν ζώων τὰς ἵππους, καὶ κυούσας ὑπομένειν τὴν τῶν ἀρρένων μίξιν. εἶναι γὰρ λαγνιστάτας. διὰ ταῦτά τοι καὶ τῶν γυναικῶν τὰς ἀκολάστους, ὑπὸ τῶν σεμνοτέρων αὐτὰς ἀποθειω ἐντων, καλεῖσθαι ἵππους

Περὶ περδίκων ᾠῶν καὶ νεοττῶν Κεφ. ιβ.

Οἱ πέρδικες ἐν τοῖς ᾠοῖς οἰκοῦντες ἔτι καὶ κατειλημμένοι περιπτυκόσι σφίσιν ὀστράκοις, οὐκ ἀναμένουσι τὴν ἐκ τῶν γειναμένων ἐκγλυφήν· ἀλλ' αὐτοὶ δι' ἑαυτῶν ὥσπερ θυροκοποῦντες ἐκκρούουσι τὰ ᾠά· καὶ ἐκκύψαντες, εἶτα σφᾶς ἑαυτοὺς ἀνωθοῦσι· καὶ τὸ τοῦ ᾠοῦ λέμμα περιρρήξαντες, ἤδη θέουσι· καὶ τὸ πρὸς τῷ οὐραίῳ ἡμίτομον, εἰ προσέχοιτο, διασειστάμενοι ἐκβάλλουσιν αὐτό, καὶ τροφὴν μα-

De Equarum libidine.
CAP. XI.

Solas de bestiis equas etiam si ventrem ferunt, se iniri sustinere audio. Incendi enim eas libidine ex fœminis maximè. Itaque libidinosas mulieres equas vocari solere ab eis qui grauius iis conuitium facere student.

De Perdicum ouis & pullis. C. XII.

Perdicum fœtus intra ouum etiam nunc circumplicatione testarum comprehensi, à parentibus suis exclusionem ex ouis minimè expectant: sed per se ipsi tanquam fores pulsantes, oua eliduntu & iam foras eminentes seipsos impulsu suo impellunt: ouiq; etiam nunc tegumento circũuestiti, currunt: atque à dimidia testæ parte, si adhuc circa caudam adhærescat, semet excutientes liberant, & velocissimè ad cibi in-

quiſitionem proſiliũt.

Perdices qui vel cantu vel pugnâ valent, facilius ſe capiendos præbere, ſpe de ſeipſis tanquam vtilibus non occidendis concepta. Cæteros verò ſuæ indignitatis conſcios, tum macie tum alijs paſtu hominum cibo inſuaues ſe reddere quominus capiantur. C. XIII.

Ex Perdicibus qui vocis contentione & cantu valent, & linguæ facultati confidũt: quique pugnaces & ad certamen habiles ſunt; ſe minimè dignos credunt, qui ad extruendas menſas capiantur: vnde fit, quòd parum contra venatores de ſua libertate depugnẽt, quo minus comprehendantur, ſibi præfidentes, quòd à cæde ſtudioſè ad cantus & certamina ſeruabũtur. Reliqui autem Perdices, & potiſſimùm qui nuncupãtur Cirrhæi, ſibi conſcii, quòd nec ad certamina valent, neque pulchrè cantare ſciunt, & ſi capiantur, futuros ſe prandiũ his qui ceperint: naturali quidã machina

στεύουσι, καὶ πηδῶσιν ἄκριστα.

Περὶ τῶν αὐτῶν καὶ πάλιν.

Κεφ. ιγ.

Τῶν περδίκων οἱ τε ᾠδικοὶ τῇ σφετέρᾳ θαρροῦσιν εὐγλωττίᾳ. καὶ οἱ μαχητικοὶ δὲ καὶ ἀγωνιστικοί, καὶ ἐκεῖνοι πεπιστεύκασιν, ὅτι μή εἰσιν ἄξιοι παρανάλωμα γενέσθαι τεθηραμένοι. καὶ διὰ ταῦτα ἁλισκόμενοι † ἔτι πρὸς τοὺς θηρῶντας διαμάχονται ὑπὲρ τοῦ μὴ ἁλῶναι. ἔτι γὰρ σπουδασθήσονται καὶ οἱ δὲ πιστεῦσαι καὶ τῇ μάχῃ καὶ τῇ ᾠδῇ. οἱ δὲ ἄλλοι, καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ Κιρραῖοι, συνεγνωκότες ἑαυτοῖς οὔτε ἀλκὴν ἀγαθοῖς, οὔτε ᾄδειν καλῶς δὲ ἐγνωκότες ὅτι ἐὰν ἁλόντες ἔσονται δεῖπνον τοῖς ᾑρηκόσι, παλαμῶνται σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ ἑαυτοὺς ἀβρότους

ἧττον Gillius.

tion

παρασκευάσαι. καὶ τῆς τε ἄλλης τροφῆς, ἥ τις αὐτοὺς εὐφραίνει τε καὶ πιαίνει ἑκόντες ἀπέχονται, σκόροδα δὲ σιτοῦνται προθυμότατα. εἰ τοίνυν ταῦτα προμαθόντες ἐάσειαν τὸ πρὸς αὐτοὺς ἑκόντες ἀθηρίαν. ὅστις δὲ τῇ τούτων ἄγρᾳ οὐ περιενέτυχε, συλλαβὼν καὶ καθεψήσας, ἀπώλεσε καὶ τὸν χρόνον, καὶ τὴν ἐπ᾽ αὐτῷ σπουδὴν, τοῦ κρέως πειραθείς.

tionis cõmentatione se ipsos macieconficiunt: nimirum quum ab omni alia esca, quæ ad pinguitudinem eos per ducere queat, se suâ sponte abstinent, tũ vt ne idonei sint ad hominum mensas, cupidè alliis vescuntur: cuius rei experientes, his præteritis, aliò venationem conuertũt. Qui verò hoc ipsum ignorant, eos, si facultas sit, capiunt. quicunque autem ipsos captos decoxerit, eorumq; insuaues carnes expertus fuerit, se jam & tempus & operam cognoscit in his venandis perdidisse.

Περὶ γαλῆς καὶ ὄφεως, καὶ τῆς μάχης αὐτῶν.

Κεφ. νδ.

Κακὸν θηρίον ἡ γαλῆ, κακὸν δὲ καὶ ὁ ὄφις. οὐκοῦν ὅταν μέλλει γαλῆ τῷ ὄφει μάχεσθαι, πήγανον διατραγοῦσα πρότερον, εἶτα μύρια διαθαῤῥοῦσα ἐπὶ τὴν μάχην, ὡσανεὶ πεφραγμένη τε καὶ ὡπλισμένη προάγεται. τὸ δὲ αἴτιον, τὸ πήγανον πρὸς

Mustela serpentem impugnatura rutam prægustat. C. XIIII.

Perniciosa bellua mustela est, perniciosa etiam serpens. Quare mustela cum serpente pugnatura, primùm quidem rutã edit, deinde fidenti animo ad pugnam tanquam armis tecta precedit. Causa est rutæ odor, serpentibus

tibus infeſtus.

Lupum exaturatum, manſuetiſſimum eſſe.

CAP. XV.

Exaturatus lupus ne minimum quidem amplius deguſtauerit. atq; ei venter turget immodicè, lingua tumeſcit, os obſtruitur: & ſimiliter occurrentibus atque agnus manſuetus exiſtit. Neque verò vnquam tum nec homini, nec beſtiis vllis, licèt per medium agmen ingrediens, inſidias molitur. poſtea verò ei paulatim lingua extenuatur, ac in antiquam figuram redit, iterumq; lupus exiſtit.

al. μέσον.
al. ἡσυχῇ

De Gallorum & Perdicum libidine, & quomodo à Perdicibus cicuribus feri allectentur &c. C. XVI.

Gallinacei, ſi fœminæ deſint in corte, eum qui recentior aduenerit omnes ineunt. Perdices etiam cicures recenti aduentu nouum & nōdum cicurem co-

ὅτιν ἔχθιστόν ἐστιν.

Περὶ τῆς τῶν λύκων πλησμονῆς. Κεφ. ιε.

Ὁ λύκος ἐμπλησθεὶς εἰς κόρον, οὐκ ἂν τοῦ βραχίστου τὸ λοιπὸν ἐπιγεύσαιτο. περιτείνεται μὲν γὰρ ἡ γαστὴρ τῷδε, οἰδαίνει δὲ ἡ γλῶττα καὶ τὸ στόμα ἐμφράγνυται· πρᾳότατος δὲ ἐντυχεῖν ἐστιν ἀμνοῦ δίκην, καὶ οὐκ ἂν ἐπιβουλεύσαι ἢ ἀνθρώπῳ ἢ θρέμμασιν, οὐδὲ εἰ τῆς ἀγέλης βαδίζει τὸ μέσον. μειοῦται δὲ τὴν ἡσύχως καὶ κατ' ὀλίγον ἡ γλῶττα αὐτῷ, εἶτα εἰς τὸ ἀρχαῖον σχῆμα ἐπανίεισι καὶ λύκος γίνεται αὖθις.

Περὶ ἀλεκτρυόνων καὶ περδίκων. Κ. ϛ.

Ἀλεκτρυόνες ἐν ἀγέλῃ τὸν νέηλυν, οὔσῃ θηλειῶν ἀπορίας, ἀναβαίνουσι πάντες. καὶ οἱ τιθασοὶ δὲ πέρδικες τὸν ἥκοντα πρῶτον, καὶ οὔπω τετραμμέ-

ν τὰ αὐτὰ δρῶσιν. Ἀμεί-
βονται δὲ οἱ πέρδικες τοὺς
τρέφοντας καὶ αὐτοὶ πα-
ρέχουσι τοὺς ἀγρίους καὶ
ἀγρίας, κατὰ τὰς ἐρωτικὰς
ὁρμὰς δρῶντες καὶ οὕτω τοῦτο.
Προσάγεται δὲ ἄρα ὁ πέρ-
διξ καὶ σειρῆνας εἰς τὸ ἔρωτ-
ικόν. προτείνει τε τὸν ἄλλον
τρόπον τοῦτον. ἕστηκεν
ᾄδων ὁ πρῶτος, καὶ ἔ-
τι οἱ τὸ μέλος προκαλεῖται
ὃν εἰς μάχην ὑπὸ τὴν γῆν
τὸν ἄγριον. ἕστηκε δὲ ἐλ-
κῶν πρὸς τῇ πάγῃ. ὁ δὴ
τῶν ἀγρίων κορυφαῖος
ἀντᾴσας πρὸ τῆς ἀγέλης,
ὡς μαχούμενος ἔρχεται.
ὁ τοίνυν τιθασὸς ἐπὶ πό-
δα ἀναχωρεῖ, δεδιέναι
σκηπτόμενος. ὁ δὲ, ἐπει-
σι γαῦρος, ὡς εἶτα δὴ
κρατῶν ἤδη, καὶ ἑά-
λωκεν ἐνσχεθεὶς τῇ πά-
γῃ. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἄρρην ὁ
τοῖς θηράτροις περιπεσὼν
ὤν, πειρῶνται ἐπικουρεῖν
οἱ σύννομοι τῷ ἑαλωκό-
τι. ἐὰν δὲ ᾖ θῆλυς, πάνυ τὸν ἐνσχεθέντα ἄλλος

dem modo ineunt. Ii-
dem ſuos altores re-
munerantur. feros e-
nim & non captos al-
lectant. Vtitur verò
Perdix venator illece-
bris quibuſdam ad il-
liciendos feros : ante
retia enim propoſitus,
cantum edit eos laceſ-
ſentem ad pugnam, eoſ-
demq; vt ex inſidiis in
laqueos inſerat inci-
tãtem. Syluestrium dux
contrà cantat, & ſuum
gregem præcurrens ob-
uiam procedit, cum
hoc luctaturus : cicur
autẽ per malitiam ſem-
per inſidias inſtruens,
pedem refert, ſe timere
ſimulans : alter verò
ſpe atque animo infla-
tus, ſimul & ſibi iam
victoriam deſpondens,
impetum facit: ſed mox
captiuus compage te-
netur. Quòd ſi Perdix
qui captus eſt mas fue-
rit, cæteri gregales ei
ipſi captiuo opem fer-
re conantur. ſin fœmi-
na, captiuam ipſam o-

mnes feriunt, vt quæ libidine incenſa in ſeruitutem ceciderit. Nec verò illud prætereundum, quando etiam auditu dignum eſt: ſi Perdix allectatrix ſit fœmina, ne mas incidat, fœminæ quæ ſunt extrà, illum ex caſu in laqueũ propinquo ſeruant ſuo cantu tanquã amatorio retractum. Nam vbi plures & ſibi cõſuetas viderit fœminas, ad illas libentiùs relicta allectatrice accedit.

De Erinacei terreſtris & & Lyncis inuidia: huius in occultanda vrina illius in permingendo tergore ſuo quum captus eſt. C. XVII.

Terreſtris Erinaceus inter animalia inuida cenſetur. is ſtatim vt capitur, vrinâ ſuâ redditâ, tergus ſuum conſpergit, cuius vi perfuſum corrumpitur: & quod futurum erat ad multa vtile, reddit inutile. Et Lynx etiam vrinam ſuam in terram occultat. quæ vbi concreuerit ac congelarit,

ἀλλαχόθεν, ὡς διὰ τὴν λαγνείαν εἰς δουλείαν ἐμπεσόντα. Καὶ ἐκεῖνο δὲ οὐ παρήσω, ἐπεὶ καὶ ἄξιον ἀκοῦσαι αὐτό. ἐὰν ἡ θῆλυς ᾖ παλεύαν, ἵνα μὴ ἐμπέσῃ ὁ ἄῤῥην αἱ ἔξω θήλειαι μέλος αὐτῳδὸν ἠχοῦσι, καὶ ῥύονται τὸν ἐμπεσούμενον εἰς τὴν πάγην, ταῖς συννόμοις καὶ πλείοσιν ἀσμένως συνδραμόντα, ὡς ἀεὶ ὑπ' ἴυγγί τινι ἑλχθέντα, νὴ μὰ Δία ἐρωτικῇ.

Περὶ τοῦ ἐχίνου τοῦ χερσαίου, καὶ λυγκὸς βασκανίας. Κεφ. ιζ.

Ἐκ τῶν βασκάνων ζώων μέντοι καὶ ἐχῖνος ὁ χερσαῖος εἶναι πεπίστευται. ὅταν γοῦν ἁλίσκηται, παραχρῆμα ἐνουρήσας τῷ δέρματι καὶ ἀχρεῖον ἀπέφηνεν αὐτό· δοκεῖ δὲ εἰς πολλὰ ἐπιτήδειον. Καὶ ἡ λύγξ δὲ ἀποκρύπτει τὸ οὖρον. ὅταν γὰρ παγῇ, λίθος γίνεται, καὶ γλυταῖς

ἐπιτήδειός ἐστι, καὶ τοῖς γυναικείοις κόσμοις συμμάχεταί φασι διὰ τῆς γλυτῆς.

Περὶ τοῦ λεοντοφόνου, καὶ ζώων ἐντόμων τε καὶ ἑτέρων τινῶν. Κεφ. ιη.

Λεοντοφόνου φαγὼν ὁ λέων ἀποτέθνηκε. τὰ δὲ ἔντομα φθείρεται εἰ ἐλαίῳ τις ἐγχρίσειεν αὐτά. γυπῶν γε μὴν τὸ μύρον ὄλεθρός ἐστι. κάνθαρον δὲ ἀπολεῖς, εἰ ἐπιβάλῃς τὴν ῥόδων αὐτῷ.

Περὶ κυνῶν Ἰνδικῶν.

Κεφ. ιθ.

Κύνες Ἰνδικοὶ θηρία καὶ οἵδε εἰσὶ, καὶ ἀλκὴν ἄλκιμοι, καὶ ψυχὴν θυμοειδέστατοι, καὶ τῶν πανταχόθι κυνῶν μέγιστοι. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ζώων ὑπερφρονοῦσι· λέοντι δὲ ὁμόσε χωρεῖ κύων Ἰνδικὸς, καὶ ἐπικείμενον, ὑπομένει, καὶ βρυχωμένῳ ἀντυλακτεῖ, καὶ ἀντιδάκνει δάκνοντα καὶ πολλὰ αὐτὸν λυπήσας καὶ κατατρώσας, τελευτῶν ἡττᾶται ὁ

lapis efficitur, ad sculpendum accommodatus, & simul ad muliebrem modum expetitus.

Leoni, Insectis, Vulturi & Scarabeo quæ sint perniciosa.

CAP. XVIII.

Leonē ingestus Leōtophonus perimit. Insecta oleo si quis inungat, perdiderit, Vulturum pernicies vnguentum est. Scarabei rosis iniectis pereunt.

De Canibus Indicis.

CAP. XIX.

Canes Indicos feris adnumero. nam & viribus & animi ferociā præstant, & corpore omnium maximo. Cætera quidem animalia contemnit, cum Leone verò contendit Indicus canis: quem & vrgentem sustinet, & rugienti oblatrat, & mordentem remordet. Deniq; multa in eum ausus, & vulneribus quoque inflictis, vincitur tandem canis.

canis. Quanquam & ipse interdum vincit, ac in venatione Leonē perdit. Morsu quidem si appehenderit, pertinacissimè premit, adeò vt si quis etiam crus ei dissecuerit, in quantocunque dolore non remittat, donec mortis superuenientis necessitas eum cogat. Quæ verò præterea audiui in alium locum differam.

De cibo Hominis & Canis: item de Cordis sede, & de natura animm vncunguim. C. XX.

Soli homines & Canes cibo (non) simplici satiari solent. Hominis cor mamillæ sinistræ annectitur, in cæteris animalium pectori medio adiunctum. Ex iis quæ vncungues cognominantur aues, nulla vel bibit, vel meiit, vel gregatim cum aliis degit. *Auis quidem nullam meiere solet, quum vesicâ omnes careant: bibunt tamen ca-*

forte οὐχ ἁπλῆ.

κυνῶν. εἰσὶ δὲ καὶ λέοντες ἡττηθέντες ὑπὸ κυνὸς Ἰνδικοῦ, καὶ διαφθαρεῖεν δ' ἂν ἐν θήρᾳ· καὶ μέντοι καὶ δακὼν ὁ κύων ἔχεται, καὶ μάλα ἐγκρατῶς· καὶ προσελθὼν μαχαίρᾳ ἂν σκέλος ἀποκόπτοις τοῦ κυνὸς, ὅδε οὐκ ἄγει χολὴν ἀλγήσας ἀνεῖναι τὸ ῥῆγμα· ἀλλ' ἀποκόπτεται μὲν πρότερον τὸ σκέλος, νεκρὸς δὲ ἀνίησι τὸ στόμα καὶ κεῖται βιαθεὶς ἀποστῆναι τῷ θανάτῳ. ἃ δὲ προσήκουσα ἑτέροις ἐρῶ ἀλλαχόθι.

Περὶ κυνῶν τροφῆς καὶ ἀνθρώπων. καὶ περὶ γαμψωνύχων. Κ κ.

Ἀνθρώπου μόνον καὶ κύνες κορεσθέντων ἢ προ ἢ *ἀπλῆ. καὶ τῶν μὲν ἀνθρώπου ἡ καρδία τοῦ μαζοῦ τοῦ λαιοῦ προσήρτηται· τοῖς γε μὴν ἄλλοις ζώοις ἐν μέσῳ τῷ στήθει προσπέπλασται. Γαμψώνυχον δὲ ἄρα οὐδὲ ἓν οὔτε πίνει οὔτε

οὐρεῖ

ρεῖ, οὔτι μὴν συναγελά-
ζεται ἑτέροις

Περὶ τοῦ Ἰνδικοῦ μαρτιχώ-
ρα. Κεφ. κα.

Θηρίον Ἰνδικόν, βίαι-
ον τὴν ἀλκὴν, μέγεθος
κατὰ τὸν λέοντα τὸν μέγιστον,
τὴν δὲ χρόαν ἐρυθρὸν ὡς
κιννάβαρειν εἶναι δοκεῖν,
δασὺ δὲ ὡς κύνες, φωνῇ
τῇ Ἰνδῶν * μαρτιχόρας
ὠνόμασται. τὸ πρόσωπον
δὲ κέκτηται τοιοῦτον, ὡς
δοκεῖν οὐ θηρίον τοῦτό γε,
ἀλλ' ἀνθρωπικὸν ὁρᾶν. ὀ-
δόντες τρίστοιχοι μὲν ἐμ-
πεπήγασιν οἱ ἄνω αὐτῷ,
τρίστοιχοι δὲ οἱ κάτω, τὴν
ἀκμὴν ὀξύτατοι, τῶν κυ-
νείων ἐκεῖνοι μείζους. τὰ
δὲ ὦτα ἔοικεν ἀνθρώπῳ καὶ
ταῦτα, τήν γε ἑαυτῶν
πλὴν, μείζω δὲ καὶ δασέα.
τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς γλαυκός
ἐστι, καὶ ἐοίκασιν ἀνθρωπί-
νοις καὶ οὗτοι. πόδας δὲ μοι
νόει καὶ ὄνυχας τοιούτους εἶναι
λέοντος. τῇ δὲ κέρκῳ ἄκρᾳ προσήρτηται σκορπίου κέν-
τρον, καὶ εἴη ἂν ὑπὲρ πῆχυν τοῦτο, καὶ παρ' ἑκάτερα

tera præter vncungues fe-
rè

De * *Mantichora Indica fera, ex Cresia Gnidij scriptis.* C. XXI.

Apud Indos nascitur violento robore præditum animal, cui Indorum lingua Mantichoras nomen est, magnitudine maximi Leonis, colore rubrum adeò vt cinnabarim referat: canis modò villosum: facie eadem propè quæ hominis: dentium triplici vtrinque ordine mucrone acutissimorum, caninis maiorum: auribus hominis similibus, nisi quòd hæ & grandiores, & villosiores sunt: oculis cæsiis, & his non dissimilibus hominis: pedibus & vnguibus eisdem qui leonis: summa cauda illi Scorpionis modo, aculeo plusquam cubitali armata, quo letaliter pũsiit, si quem attigerit.

al. Manti-hora.

al. μαρτι-χώρα.

ὁμοίως

ex

reliquum etiam caudæ, vtrinque aculeis cuspidatum est, quos tanquã tela, si quis insequatur, eminus iaculatur, letaliter pungit. Quum in anteriorem partem versus, aculeos iaculatur, caudam intorquet: sin retrouersus Sacarum more aculeos emittit, tum extentissimè caudam porrigit. Aculei quos iaculatur, pedali magnitudine, & schœni (iunci vel funis) crassitudine sunt: quibus icta omnia, præter solum elephantum petunt. Ctesias Indos sibi affirmasse ait, locis emissorum aculeorum alios succrescere, vt sit huius pestis perpetua successio. Humanis, vt idem affert, carnibus maximè delectatur quocirca complureis homines interficit: nec duntaxat in singulos ho-

ἔχει αὐτῇ ἀρχὴ κέντροις διείληπται. τὸ δὲ οὐραῖον τὸ ἄκρον εἰς θάνατον ἐκέντησε τὸν περιτυχόντα, καὶ διέφθειρε παραχρῆμα. ἐὰν δέ τις αὐτὸ διώκῃ, ὁ δ' ἀφίησι τὰ κέντρα πλάγια ὡς βέλη καὶ ἔστι τὸ ζῶον ἑκηβόλον. καὶ εἰς τοὔμπροσθεν μὲν ἔτειν ἀπολύει τὰ κέντρα, ἀνακλάσας τὴν οὐράν· ἐὰν δὲ εἰς τοὐπίσω κατὰ τοὺς Σάκας, ὁ δὲ ἀποτάδην αὐτὴν ἐξαρτᾷ. ὅτου δ' ἂν τὸ βληθὲν τύχῃ, ἀποκτείνει, ἐλέφαντα δὲ οὐκ ἀναιρεῖ μόνον. τὰ δὲ ἀκοντιζόμενα κέντρα ποδιαῖα τὸ μῆκός ἐστι, σχοίνου δὲ τὸ πάχος. λέγει δὲ ἄρα Κτησίας, καί φησιν ὁμολογεῖν αὐτῷ τοὺς Ἰνδούς, ἐν ταῖς χώραις τῶν ἀποκινουμένων ἐκείνων κέντρων ἐπαναφύεσθαι ἄλλα, ὡς εἶναι τοῦ κακοῦ τοῦδε ἐπιγονήν. ἐσθίει δὲ ὡς ὁ αὐτὸς λέγει, μάλιστα ἀνθρώπους ἐσθίον. καὶ ἀναιρεῖ δὲ ἀνθρώπους πολλοὺς καὶ οὐ καθ' ἕνα † ἐλλοχᾷ, καὶ δύο ἂν ἐπιθεῖτο καὶ τρισὶ

vo verò aliàs Gillius.

...καὶ κρατεῖ τῶν τοσούτων μόνος· καταγωνίζεται δὲ καὶ τῶν ζῴων τὰ λοιπά, λέοντα δὲ οὐκ ἂν καθέλῃ ποτέ. ὅτι δὲ κρεῶν ἀνθρωπείων ἐμπιπλάμενον τὸ δὲ τὸ ζῷον ὑπερήδεται, κατηγορεῖ καὶ τὸ ὄνομα. καλεῖται γὰρ τῇ Ἑλλήνων φωνῇ ἡ Ἰνδῶν, ἀνθρωποφάγον αὐτὸ εἶναι ἐκ δὲ τοῦ ἔργου καὶ κέκληται. πέφυκε δὲ κατὰ τὴν ἔλαφον ὤκιστος. Τὰ βρέφη δὲ τῶνδε τῶν ζῴων οἱ Ἰνδοὶ θηρῶσιν ἀκέντρους τὰς οὐρὰς ἔχοντα, καὶ λίθῳ γε ἔτι διαθλῶσιν αὐτάς, ἵνα ἀδυνατῶσι τὰ κέντρα ἀναφύειν, φωνὴν δὲ σάλπιγγος ὡς ὅτι ἐγγύτατα προΐεται. λέγει δὲ καὶ ἑωρακέναι. τόδε τὸ ζῷον ἐν Πέρσαις Κτησίας, ἐξ Ἰνδῶν κομισθὲν δῶρον τῷ βασιλεῖ Περσῶν. εἰ δή τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιούτων Κτησίας, ἀκούσας γε μὴν τις τὰ ἴδια ἴστω δὲ τοῦ ζῴου. εἶτα μέντοι τῷ συγγρ-

mines inuadit, sed plures collectos, vel ipse solus interimit. Reliqua item animalia vincere potest, excepto leone. Quòd autem humanis carnibus sese complere ei suaue sit, eius nomen ostendit. Indicè enim ideò Manticoras appellatur, quòd bestia hominum voracissima sit, ex rebus quas agit nomen trahens. Eadem est quam pernicissimi cerui corporis velocitate. Eius pullos aculeatis nondum caudis armatos venantur, caudasque eorum ad saxum elidunt, atque crebris ictibus confringunt, vt aculeos ne postea producere queant. Vocem edunt proximè accedentem ad sonum tubæ. Ctesias apud Persas hoc animal se vidisse testatur, ex India regi Persarum muneri missum. Hæc Ctesias scriptor Cnidius, penes quem

horum omnium fides esto.

De Scolopendra marina.

CAP. XXII.

Scolopendram marinam rumpi aiunt, si hominis sputo madefiat.

Salicis semen homines steriles reddere, bestijs innoxium, item cicutam hominis venenum esse, suibus non item

CAP. XXIII.

Si quis tritum salicis semen bestiis dederit bibere, eis non modò quippiam non nocet, sed etiam alit: Sin homo idipsum biberit, facultatem liberos gignendi ei adimit, & semen genitale perdit. Quare Homerus abstrusa naturæ perscrutatus, mihi, quum salices frugiperdas suis versibus dixit, earum vim adumbratè ostendisse videtur. Sic & cicutam homo si biberit, ei sanguis quasi conglaciat, & eatenus concretione spissus fit, vt inde moriatur. Suillum

συγγραφεῖ τῷ Κνιδίῳ προσεχέτω.

Περὶ σκολοπένδρας.

Κ. κβ.

Σκολόπενδρα θαλαττία διαῤῥήγνυται, ὥς φασιν ἀνθρώπου διαπτύσαντος αὐτῆς.

Περὶ ἰτέας καὶ ὅτι οὐδὲν ἀδικεῖ τὰ ἄλογα ζῶα, καὶ περὶ κωνείου. Κεφ. κγ.

Καρπὸν δὲ ἰτέας θλιβέντα εἰ δοίης πιεῖν τοῖς ἀλόγοις αὐτὸν, λυπεῖται ἐκεῖνα οὐδὲν· μᾶλλον δὲ καὶ τρέφεται· πιὼν δὲ ἄνθρωπος τὴν σπορὰν τὴν παιδοποιόν τε καὶ ἔγκαρπον ἀπώλεσε· καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος καὶ τὰ τῆς φύσεως ἀπόῤῥητα ἀνιχνεύσας, εἶτα αὐτοῖς καὶ ἰτέας ὠλεσικάρπους ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέτροις εἰπεῖν, τοῦτο αἰνιττόμενος. Κωνείου δὲ ἄνθρωπος πιὼν χεῖ τὴν τοῦ αἵματος πῆξίν τε καὶ ψῦξιν ἀποθνήσκει. ὗς δὲ

[illegible]

κονιεῖς ἐμπίπλαται, καὶ ὑγιαίνει.

Πηλίκους τοὺς ἐλέφαντας θηρῶσιν Ἰνδοί. Κ. κδ.

Ἰνδοὶ τέλειον μὲν ἐλέφαντα συλλαβεῖν ῥᾳδίως ἀδυνατοῦσιν· οὔτε γὰρ τοσαῦτα δράσευσιν, οὔτε τοσοίδε παρέσονται. ἐς δὲ τὰ ἕλη φοιτῶντες τὰ γειτνιῶντα τοῦ ποταμοῦ, εἶτα μέντοι λαμβάνουσιν αὐτῶν τὰ βρέφη. ἀσπάζεται γὰρ ὁ ἐλέφας τὰ ἔνδροσα χωρία καὶ μαλακὰ καὶ φιλεῖ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐν τοιούτοις τοῖς ἤθεσι διαιτᾶσθαι ἐθέλει, καὶ ὡς ἂν εἴποις, ἑλειός ἐστιν. Λαβόντες οὖν ἁπαλὰ καὶ εὐπειθῆ, τρέφουσι κολακείᾳ τε τῇ κατὰ γαστέρα, καὶ θεραπείᾳ τῇ περὶ τὸ σῶμα, καὶ φωνῇ θεραπευτικῇ. συνιᾶσι γὰρ ἐλέφαντες καὶ γλώττης ἀνθρωπίνης τῆς ἐπιχωρίου.

verò pecus, licèt ea ad saturitatem se compleuerit, non læditur.

Elephantos catulos tantùm ab Indis capi, & blanditijs curaq. mansuefieri & institui.

CAP. XXIIII.

Indi homines, licèt permulti & magna machinati, non Elephantos iam ætate procedente confirmatos facilè comprehendere queunt. Quare ad paludes fluminibus proximas, venatores profecti, eorum catulos tantùm capiunt. Elephanti enim naturæ proprium est, rosida loca & mollia amare, & aquam desiderare, vbi versari maximè studet, ita vt animal palustre nominari possit. Quum igitur eorum catulos, adhuc ætate infirmos, & teneros, inde ceperunt, ciborum blanditiis & assentationibus eos ad parendum informant ac instituunt, blandiloquentiaq; mansuefaciunt. Hominum enim indigenarum linguam Elephanti intelligunt. Breuiter, pertin-

de illos quasi infantes pueros alunt, partim omni curâ cultuq; eos prosequentes, partim disciplinas tradentes: quæ res efficit, ipsi vt ad obediendi facilitatem transferantur.

Vt Boues in area spicis abstineant.

CAP. XXV.

Ne Boues in area ad trituram accommodata spicas interim edant, dum proculcant, eorum bubulo fimo nares illinendæ sunt: Quę astuta machinatio perficit, ab illarum vt sese esu abstineant. Hoc nimirum animal huiusmodi tetri odoris aspersione deterritum, nihil, ne si fame quidem acerrima premeretur, vnquam ederet.

Quomodo Indi Lepores & Vulpes capiant, avibus rapacibus ad venationem institutis.

CAP. XXVI.

Lepores & Vulpes Indi hoc modo venantur. Canibus ad venationem non egent, sed

καὶ συνελόντι εἰπεῖν, ἀ
παῖδας αὐτοὺς ἐκτρέφουσι
καὶ κομιδὴν προσάγουσι
αὐτοῖς, καὶ παιδεύματα
ποικίλα, οἱ δὲ πείθονται.

Περὶ τῆς τῶν βοῶν ἐν τ
ἅλῳ ἀσιτίας.

Κεφ. κε.

Ὅτων ἀλοητὸς ᾖ, κ
στρέφονται περὶ τὴν δῖνα
οἱ βόες, καὶ πεπληρωμέ
νη τῶν δραγμάτων ἡ ἅλω
ᾖ, ὑπὲρ τοῦ τοὺς βοῦς μ
ἀπογεύεσθαι τῶν σταχύων
βολίτῳ τὰς ῥῖνας ἐπιχρί
ουσιν αὐτῶν· σόφισμα ἐπι
νοήσαντες τοῦτο καὶ μά
λα γε ἐπιτήδειον. τοῦτο γ
ζῶον μυσαττόμενον τὴ
προειρημένην χρῖσιν, οὐ
ἂν τινος ἀπογεύσαιτο
οὐδ᾽ εἰ τῷ βαρυτάτῳ λι
μῷ πιέζοιτο.

Περὶ θηρίων Ἰνδικῶν, λα
γωῶν, καὶ ἀλωπέκων. Κ. κς

Τοὺς λαγωὺς καὶ τὰς ἀ
λώπεκας θηρῶσιν οἱ Ἰνδ
τὸν τρόπον τοῦτον. Κυνῶ
εἰς τὰς ἄγρας οὐ δέονται

ἀλλ

ἀλλὰ νεοττοὺς συλλαβόντες ἀετῶν καὶ τῶν κοράκων καὶ ἰκτίνων προσέτι, τρέφουσι, καὶ ἐκπαιδεύουσι τὴν θήραν· καὶ ἔστι τὸ μάθημα. πρᾴῳ λαγῷ καὶ ἀλώπεκι τιθασῷ κρέας προσαρτῶσι, καὶ μεθιᾶσι θεῖν· καὶ τοὺς ὄρνιθας αὐτοῖς κατὰ πόδας ἐπιπέμψαντες, τὸ κρέας ἀνελέσθαι συγχωροῦσιν. οἱ δὲ ἀνὰ κράτος διώκουσι, καὶ λαβόντες ἢ τὸν ἢ τὴν ἔχουσιν ὑπὲρ τοῦ καταλαβεῖν ἆθλον τὸ κρέας. καὶ τοῦτο μὲν αὐτοῖς δέλεαρ ἐστὶ καὶ μάλα ἐφολκόν. οὐκοῦν ὅταν ἀκριβώσωσι τὴν σοφίαν τὴν θηρατικὴν, ἐπὶ τοὺς ὀρείους λαγῶς μεθιᾶσιν αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς ἀλώπεκας τὰς ἀγρίας. οἱ δὲ ἐλπίδι τοῦ δείπνου τοῦ συνήθους ὅταν τι τούτων φανῇ, μεταθέουσι καὶ αἱροῦσιν ὤκιστα, καὶ τοῖς δεσπόταις ἀποφέρουσιν, ὡς λέγει Κτησίας. καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ τέως προσηρτημένου κρέως, αὐτοῖς τὰ σπλάγχνα τῶν ᾑρημένων τὸ δεῖπνόν ἐστιν. ἐκεῖθεν καὶ τοῦτο ἴσμεν.

captos Aquilarũ, Coruorum, & insuper Miluorum pullos alũt, & ad venatum instituunt: Nempe Leporem mãsuetum & Vulpem cicurem carne appensa ad cursum dimittunt: & mox immittunt aues carnem eis quam appetunt ademptuas. Illæ igitur quanta possunt celeritate & impetu vel hanc vel illum consequutæ, carnem sui laboris præmium & escam desideratam sibi auferunt. Sic institutas ad prædam aues, deinceps in montanos Lepores & Vulpes feras emittunt: quos illæ itidem spe solitæ escæ persequuntur, & mox captos dominis adferunt, vt prodit Ctesias. loco autem carnis prius appensæ, viscera captorum eis in cibum permittũtur.

De Gryphum forma, & pugna aduersus Indos aurum colligentes.

CAP. XXVII.

Gryphem Indicum animal audio similiter quadrupem vt Leonem esse: robustissimis item existere vnguibus Leonum similibus: tum dorsum eius pennis indui nigris, anteriorem corporis partem rubris, alas verò candidis. Ctesias eos ait ceruicis pennas cæruleas & floridas habere: Aquilino ore esse, & capite cuiusmodi pictores fingunt: oculis autem igneis, nidosq; in montibus facere: vtq; ætatis processu grandes non capi, ita earum pullos comprehendi posse. Bactri autem Indis finitimi eos illic auri custodes esse, aurumq; effodere aiũt. & simul eò ipso nidos construere: quod verò

περὶ Γρυπῶν. Κ. κζ.

Τὸν γρύπα ἀκούω τὸ ζῷον τὸ Ἰνδικὸν τετράπουν εἶναι κατὰ τοὺς λέοντας, καὶ ἔχειν ὄνυχας καρτεροὺς ὡς ὅτι μάλιστα, καὶ τούτους μέντοι τῶν λεόντων παραπλησίους· κατάπτερον δὲ τὰ νῶτα, καὶ τούτων τῶν πτερῶν τὴν χρόαν μέλαιναν εἶναι ᾄδουσι· τὰ δὲ πρόσθια ἐρυθρά φασι. τάς γε μὴν πτέρυγας αὐτὰς, οὐκ ἔτι τοιαύτας, ἀλλὰ λευκάς. τὴν δέρην δὲ αὐτῶν κυανέοις διηνθίσθαι τοῖς πτεροῖς Κτησίας ἱστορεῖ· στόμα δὲ ἔχειν ἀετώδες· καὶ τὴν κεφαλὴν, ὁποίαν οἱ ζωγραφοῦντες γράφουσί τε καὶ πλάττουσι· φλογώδεις δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς φασὶν αὐτῶν. νεοττιὰς δὲ ἐν τῷ ὄρει ποιεῖται, καὶ τέλειον μὲν λαβεῖν ἀδύνατόν ἐστι, νεοττοὺς δὲ αἱροῦσι. Βάκτριοι μὲν γειτνιῶντες Ἰνδοῖς λέγουσιν αὐτοὺς φύλακας εἶναι τοῦ χρυσοῦ αὐτόθι, καὶ ὀρύττειν τε αὐτόν φασιν αὐτοὺς, καὶ ἐκ τούτου τὰς καλιὰς ὑποπλέκειν.

πλέκειν, τὸ δὲ ἀπορρέον Ἰνδοὺς λαμβάνειν. Ἰνδοὶ δὲ οὔ φασιν αὐτοὺς φρουροὺς εἶναι τοῦ προειρημένου· μηδὲ γὰρ δεῖσθαι χρυσίου γρῦπας· (καὶ ταῦτα εἰ λέγουσι, πιστὰ ἔμοιγε δοκοῦσι λέγειν) ἀλλ' αὐτοὺς μὲν ἐπὶ τὴν τοῦ χρυσίου ἄθροισιν ἀφικνεῖσθαι. τοὺς δὲ ὑπὲρ τῶν σφετέρων βρεφῶν δεδιέναι, καὶ τοῖς ἐπιοῦσι μάχεσθαι. καὶ διαγωνίζεσθαι μὲν πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα καὶ κρατεῖν ῥᾷστα, λέοντι δὲ μὴ ἀνθίστασθαι, μηδὲ ἐλέφαντι. δεδιότες δὲ ἄρα τὴν τῶνδε τῶν ζῴων ἀλκὴν οἱ ἐπιχώριοι, μεθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸν χρυσὸν οὐ στέλλονται, νύκτωρ δὲ ἔρχονται. ἐοίκασι γὰρ τηνικάδε τοῦ καιροῦ λανθάνειν μᾶλλον. ὁ δὲ χῶρος οὗτος ἔνθα οἵ τε γρῦπες διαιτῶνται, καὶ τὰ χωρία τὰ χρυσεῖά ἐστιν, ἔρημος πέφυκε δεινῶς, ἀφικνοῦνται δὲ οἱ τῆς ὕλης τῆς προειρημένης θηραταὶ, κατὰ χιλίους τε καὶ δὶς τοσούτους οἱ ὡπλι-

auri in terram deciderit, Indos homines auferre. Contrà Indi eos auri, quod veri quidem simile videtur, custodes esse negant: neque enim Gryphes auri egere: sed quum ad colligendum aurum homines accesserunt, hos de pullis suis maiorem in modum timentes, pro eis pugnare: Atque cum aliis etiam animalibus concertare, eaq; facillimè vincere: contra autem Leones & Elephantos non stare. Indigenæ, quòd ab huiusmodi animalium robore timeant, non interdiu, sed ad collectionem auri noctu proficiscentur, quòd se tum meliùs latere, arbitrentur. Locus vbi Gryphes versantur, ac vbi aurum effoditur, desertissimus est. Quocirca aurum venari studentes, mille, aut bis mille armati eò peruec-

niunt, ſimulq; ligones & ſaccos afferunt, ſilentem lunam obſeruantes. Quod ſi Gryphes fallant, duplicem commoditatem aſſequuntur, quod & eorum vita ab illorum atrocitate ſeruatur, & ſimul aurum domum auehunt: vbi auro purgato ab iis qui hanc artem callent, ingentes ſibi pro periculis opes comparant: Sin in furto deprehendantur, perierunt. Quum ſemel eò profecti ſunt, domum nonniſi triennij, aut quadriennij interuallo reuertuntur,

χρυσο-
χοεῖν.

Teſtudinis marinæ caput abſciſſum diu viuere: & de ſplendore pupillarum eius. C. XXVIII.

Caput marinæ teſtudini abſciſſum, non continuò moritur, ſed & videt: & ſi ante oculos ei manus obuerſetur, illos claudit: & paulò etiam propiùs ſi manũ admóueas, mordet. Longè lateq; fulgorem eius oculi jaculan-

σιωπῶσι. καὶ ἅμας κομίζουσι σακκίους, καὶ ὀρύττουσιν, ἀσέληνον νύκτα ἐπιτηροῦντες. ἐὰν μὲν γὰρ λάθωσι τοὺς γρῦπας, ὤνηνται διπλῆν τὴν ὄνησιν. καὶ γὰρ σώζονται, καὶ μέντοι καὶ οἴκαδε τὸν φόρτον κομίζουσι. καὶ ἐκκαθάραντες οἱ μαθόντες † χρυσωρυχεῖν σοφίᾳ τινὶ σφετέρᾳ, πάμπολυν πλοῦτον ὑπὲρ τῶν κινδύνων ἔχουσι τὸν προειρημένον. ἐὰν δὲ κατὰ φωρὰν ἁλῶνται, ἀπόλλυνται. ἐπανέρχονται δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ὡς πυνθάνομαι, δι' ἔτους, τρίτου ἢ τετάρτου.

Περὶ χελώνης θαλαττίας. Κεφ. κη.

Χελώνη θαλαττία ἀποτμηθεῖσα τὴν κεφαλὴν, οὔποτε θνήσκει, ἀλλὰ βλέπει, καὶ καταμύει τὴν χεῖρα προσφέροντος· ἤδη γὰρ καὶ δάκνει, εἰ πορρωτέρω προσαγάγοι τὴν χεῖρα. καὶ ὅτι μάλιστα ἐκλάμπ

λάμποντας ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς. αἱ γάρ τοι κόραι λευκόταται καὶ περιφανέσταται εἰσι· καὶ ἐξαιρεθεῖσαι, χρυσίῳ καὶ ὅρμοις ἐπιτίθενται. ἐνθένδε τοι καὶ δοκοῦσι ταῖς γυναιξὶ θαυμασταί. γίνονται δὲ ὡς πυνθάνομαι αἱ χελῶναι αὗται ἐν τῇ θαλάττῃ ἣν ᾄδουσιν ἐρυθράν.

Περὶ ἀλεκτρυόνων. Κ. κθ.

Ὁ Ἀλεκτρυὼν τῆς σελήνης ἀνισχούσης, ἐνθουσιᾷ φασι, καὶ σκιρτᾷ. ἥλιος δὲ ἀνίσχων οὐκ ἄν ποτε αὐτὸν διαλάθοι. ᾠδικώτατος δὲ ἑαυτοῦ μάλιστά ἐστι τηνικάδε. πυνθάνομαι δὲ ὅτι ἐρᾷ καὶ τῇ Λητοῖ φίλον ἐστὶν ὁ ἀλεκτρυὼν τὸ ὄρνεον. τὸ δὲ αἴτιον, παρέστη φασὶν αὐτῇ τὴν διπλῆν τε καὶ μακαρίαν ὠδῖνα ὠδινούσῃ. ταῦτά τοι καὶ νῦν ταῖς τικτούσαις ἀλεκτρυὼν πάρεστι, καὶ δοκεῖ πως εὐώδινας ἀποφαίνειν. τῆς δὲ ὄρνιθος ἀ-

tur: quorum pupillæ, candidissimæ ac splendidissimæ quum existant, eruuntur, vt vel auro includantur, vel monilibus imponantur: quamobrem mulierum admiratione plurimi æstimantur.

Gallinaceus quomodo ad Lunæ ortum afficiatur. Quòd sua præsentia credatur partus iuuare. Gallinam extinctam incubare & silere eum. Victorem canere, victum silere. In liminibus sese inclinare. C. XXIX.

Gallinaceum exoriente luna quasi diuino quodam spiritu afflatum bacchari atque exultare ferunt. Oriens autem sol ipsum nunquam fallit, tum vehementissimè vocem cõtendens, semet magis magisq; cantando vincere conatur. Latonæ in amore esse aiunt, & quòd ei affuerit parienti, & quòd etiam nunc parientibus adsit, & faciles partus efficiat.

ciat. Matrice Gallina extincta, is ipse incubat, & pullos ex ouis excludit: ac tum (res admiratione digna) silentio vtitur, quòd sanè sibi conscius sit se muliebre munus obire, & parum viriliter facere. Quòd si cum altero pugnans vincatur, idcircò non canit, quòd ex illa mala pugna spiritus fracti illi vocem supprimant. Cuius offensionis verecundia confusus, in primam quamque latebram se se occultat. At si ex certamine victoriam reportarit, tum oculorum eminentia, tum ceruice erecta, simul & cantus contentione insolenter effertur, & triumphanti similis est. Illud item in eo mirificum, quum limen intrat, tametsi superum altissimum existit, is tamen sese inclinat: quod quidem ipsum superbiâ inductus facere videtur, ne videlicet crista vspiã offendatur.

πολεμίας ἐπῳάζει αὐτός, καὶ ἐκλέπει τὰ ἐξ ἑαυτοῦ νεόττια σιωπῶν. οὐ γὰρ ᾄδει τότε θαυμαστῇ τινι καὶ ἀπορρήτῳ τῇ αἰτίᾳ, ναὶ μὰ τόν. δοκεῖ γάρ μοι συγγινώσκειν ἑαυτῷ θηλείας ἔργα, καὶ οὐκ ἄρρενος δρῶντι τὴν καλιάδα. Ἐν μάχῃ ἀλεκτρυὼν καὶ τῷ περὶ ἄλλον ἀγωνίᾳ ἡττηθεὶς, οὐκ ἂν ᾆσαι. τὸ γάρ τοι φρόνημα αὐτῷ κατέσταλται καὶ μεμείωται, καὶ καταδύεταί γε ὑπὸ τῆς αἰδοῦς. κρατήσας δὲ γαῦρός ἐστι, καὶ ὑψαυχενεῖν, καὶ κυδρουμένῳ ἔοικεν. Θαυμάσαι τοῦ ζώου ὑπεράξιον καὶ ἐκεῖνο δήπου. θύραν γὰρ ὑπτιὸν, καὶ τὴν ἄγαν ὑψηλὴν, ὅδε ἐπικύπτει, ἀλαζονέστατα δρῶν ἐκεῖνος τοῦτο. φειδοῖ γὰρ τοῦ λόφου περάττειν ἔοικε τὸ εἰρημένον.

De amore Monedularum seu Graculorum in suos gregales,

περὶ τῆς τῶν κολοιῶν εἰς ἀλλή-

λους φιλίας ἢ ἄγρας.

Κεφ. λ.

Οἱ κολοιοὶ δεινῶς φιλοῦσι τὸ ὁμόφυλον. τοῦτό τοι καὶ διαφθείρει αὐτοὺς πολλάκις. καὶ τό γε δρώμενον τοιοῦτόν ἐστιν. ὅτῳ μέλει θηρᾶσαι κολοιοὺς, τοιαῦτα παλαμᾶται. ἔνθα οἶδεν αὐτοὺς [illegible] καὶ νομὰς, καὶ ἀθροιζομένους ὁρᾷ κατ' ἀγέλας εἶναι, ἐνταῦθα λεκανίδας ἐλαίου μεστὰς διατίθησιν. ἐκεῖνο δὲ οἶδε, μὴ τὸ ἔλαιον, περίεργον δὲ τὸ ὀρνίθιον. καὶ ἀφικνεῖται καὶ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ σκεύους κάθηται, καὶ κύπτει κάτω, καὶ ὁρᾷ τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν καὶ οἴεται κολοιὸν ἄλλον βλέπειν, καὶ κατελθεῖν πρὸς αὐτὸν σπεύδει. κάτεισι τε οὖν καὶ περιπτύσσεταί τε καὶ περιβάλλει τὸ ἔλαιον. αὐτὸ ὂν γλίσχρον καὶ συνδεῖται. τὸ δὲ ἄπιον, ἀναπτερύξασθαι ἥκιστός ἐστι. καὶ χωρὶς δικτύων καὶ πάγης καὶ ἀρπεδόνων τὸ ζῶον μένει, ὡς αἰ ἄποις, πεπεδημένον.

gales, & eorum captura. CAP. XXX.

Suæ nationis aues vehementer Monedulæ amant: quæ quidem res eas sæpe in perniciem inducit. quemadmodum id accidat explicandum. Quum enim quis Monedulas venaturus est, talia machinatur: vt eas vbi nouerit cibaria inquirere, & in quem locum congregentur perspexerit, ibi pelues olei pellucidi plenas disponat. Curiosa bellè auicula eò profecta, in vasis labro considet, & simul sese inclinans, suam ipsius vmbram despicit: & quòd existimet aliam se Monodulam videre, ad eam ipsam festinat descendere. eóque vt est delapsa, olei tenacitate circumfusa, sine laqueis, sine retibus constricta tenetur.

De Elephanti partibus corporis, uteri gestatione, libidine, potu, somno, ætate, morbis.

CAP. XXXI.

Elephanto duos dicunt prominere exertos, quos alii dentes, alii cornua vocant. Singulis pedibus numero quinque digitos indiuisos, leuiterq; discretos, ex quo fit vt animal sit minimè ad natandum habile: & anteriora crura posterioribus longiora habet. Huic sub armis papillæ existunt: Atque ita promuscide tanquã manu vel etiam commodiùs vtitur: Lingua etiam ei benè exigua est: Fel autem non ad iecur, sed ad pectus situm habere dicitur. Biennium gerere vterum audio alii non tam diu; sed sesquiannum tantùm ventrem ferre aiunt. Anniculo quidem vitulo æqualem pullum edicis statim vt natus est, ore sugit, (non promuscide.)

lego τὰ κατόπιν τῶν προσθίων, ex Aristotele, Oppiano, Plinio.

al. ὀλεσ[illegible]ος.

Περὶ ἐλεφάντων. Κ. λα.

Ὁ ἐλέφας, οἱ μὲν αὐτοῦ προκύπτειν χαυλιόδοντάς φασιν, οἱ δὲ κέρατα. ἔχει δὲ καὶ καθ᾽ ἕκαστον πόδα δακτύλους πέντε, ὑποφαίνοντας μὲν τὰς ἐκφύσεις, οὐ μὴν διεστῶτας. ταῦτά τοι καὶ νηκτικός ἐστιν ἥκιστα. σκέλη δὲ † πρόσθια τῶν κατόπιν βραχύτερα ἐστι. μαζοὶ δὲ αὐτῷ πρὸς ταῖς μασχάλαις εἰσί. μυκτῆρα δὲ κέκτηται χειρὸς πανχρηστότερον, καὶ γλῶτταν βραχεῖαν. χολὴν δὲ αὐτὸν ἔχειν οὐ κατὰ τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ πρὸς τῷ στέρνῳ φασί. κύειν δὲ πυνθάνομαι δύο ἐτῶν τὴν ἐλέφαντα· οἱ δὲ οὐ τοσοῦτον χρόνον, ἀλλὰ ὀκτωκαίδεκα μηνῶν ὁμολογοῦσιν. ἀποτίκτει δὲ ἰσήλικα τὸ μέγεθος μόσχῳ ἐνιαυσιαίῳ. σπᾷ δὲ τὴν θηλὴν τῷ στόματι. ἐνθουσιῶν δὲ εἰς μῖξιν, οἴστρῳ τε * φερόμε-

Quum libidinis furore ardet,

νος, ἐμπίπτει τοίχῳ, καὶ
ἀνατρέπει, καὶ φοίνικας
κλίνει, τὸ μέτωπον προ-
σαράττων κατὰ τοὺς κριούς.
πίνει δὲ ὕδωρ οὐ διειδὲς οὐ-
δὲ καθαρὸν, ἀλλ' ὅταν ὑ-
ποθολώσῃ τε καὶ ὑπόπηλον
ἐργάσῃ· καθεύδει γε μὴν
ὀρθοστάδην, † κατακλι-
ναι γὰρ καὶ ἐξαναστῆναι ἐρ-
γῶδες αὐτῷ. ἀκμὴ δὲ ἐλέ-
φαντος, † ἑξηκονταετὴς
γίγνεται. κρυμοῦ δὲ ὑπομε-
λεῖν ἥκιστός ἐστιν. διατεί-
νει δὲ τὸν βίον καὶ εἰς διπλοῦν
ἑκατοντάδα.

Περὶ τῆς παρ' Ἰνδοῖς προ-
βατείας Κεφ. λβ.

Προβατεία δὲ Ἰνδῶν ὁ-
ποία, μαθεῖν ἄξιον, τὰς
αἶγάς τε καὶ τὰς οἶς ὄνων
τῶν μεγίστων μείζονας ἀκού-
ω καὶ ἀποκυΐσκειν τέτταρα
ἑκάστην. οὐ μείω γε μὴν
τῶν τριῶν, οὔτ' αἲξ Ἰνδική,
οὔτ' αὖ οἶς ποτὲ τέκοι. καὶ
τοῖς μὲν προβάτοις αἱ οὐραὶ
πρὸς τὸν πόδα τέτανται.
αἱ δὲ αἶγες μηκίστας ἔχου-

ardet, incursu parietes
euertit, & similiter at-
que aries frontis vi at-
que impressione pal-
mas prosternit. Aquam
nitidam non bibit, sed
postquam aquam con-
turbarit, turbida potio-
ne delectatur. Idcircò
somnum erecto cor-
pore capit, quia ei esset
operosum decumbere,
simul & deinde à cubi-
tu exurgere graue. Eius
ætatis flos est sexagesi-
mus annus. Hyemis &
frigoris impatiens est.
Ad ducentesimum an-
num vitam producit.

*De Ouibus & Capris In-
dicis* C. XXXII.

Oues Indiæ & Ca-
pras ad maximorum
magnitudinem asino-
rum audio accedere.
Quatuor fœtus quum
plerumq; pariunt, tres
verò quum minimum.
Nunquam enim ibi
neque ouillum pecus,
neque caprinum tribus
minus edit. Caudæ o-
uillæ longitudo ad pe-
des vsque pertinet. Ca-
prinæ veerò in eam
proc-

al. κατα-
κλινῆναι.

al. ἑξήκοντα
ἔτη.

procedit lõgitudinem, vt terram propè contingat. Idcirco eas paſtores ouibus matricibus abſcindũt, quòd tũ ſic faciliùs ineantur: tũ ex earum adipe oleum exprimatur. Arietum quoque diſſecant caudas, atque adipem extrahunt & iterum conſuunt eatenusq; deinde ſectio coniunctiſſimè committitur, cicatricis vt ne tenue quidem veſtigium appareat.

σιν ὥστε ἐπιψαύειν γῆς ὀλίγου. τῶν μὲν οὖν οἰῶν τῶν πικτῶν ἀγαθῶν ἀποκόπτουσι τὰς οὐρὰς οἱ νομεῖς, ἵνα ἀναβαίνωνται· ἐκ δὲ τῆς πιμελῆς τούτων, καὶ ἔλαιον ἀποθλίβουσι. τῶν δὲ ἀρρένων διατέμνουσι τὰς οὐρὰς καὶ ἐξαιροῦσι τὸ στέαρ καὶ ἐπιρράπτουσι, καὶ ἑνοῦται πάλιν ἡ τομὴ, καὶ ἀφανίζεται τὰ ἴχνη αὐτῆς.

Quomodo Chamæleon ſerpentem impugnans eludat. C. XXXIII.

Περὶ ὄφεως καὶ χαμαιλέοντος. Κεφ. λγ.

Alexander Myndius dolore & moleſtia, cibiq; inopia, à Chamæleonte ad hunc modum ſerpentem affici ait: Mordicus ſcilicet illum benè latam feſtucam & validam tenentem, ſub eaq; perinde ſe vt ſub clypeo verſantem, contra hoſtem ſerpentem venire: Serpentem verò, quia feſtucæ latitudinẽ circumplecti hiando non poſſit, Chameleontẽ dẽtibus cõfigere nõ poſſe: itaq; hunc ab ipſa cõfici, exedíque

Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος τὸν χαμαιλέοντα λυπεῖν τοὺς ὄφεις, καὶ ἀσιτίᾳ περιβάλλειν τὸν τρόπον τοῦτόν φησι. κάρφος πλατὺ καὶ στερεὸν ἐνδακὼν ἑαυτὸν ἐπιστρέφει, καὶ αὐτὸ προέσωτος ὁμόσε χωρεῖ τῷ πολεμίῳ. ὁ δὲ αὐτοῦ λαβέσθαι ἀδυνατεῖ, τὸ πλάτος τοῦ κάρφους οὐκ ἔχων περιχανεῖν. οὐκοῦν ἄδειπνος, τό γε ἐπ' ἐκεῖνα,

μένει ὁ ὄφις. δάκνων γάρ τοι τὰ λοιπὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἀνύτει. στερεὰν γὰρ τὴν δορὰν ἔχει, καὶ ἐπαΐει τῶν ἐκείνου ὀδόντων ὁ χαμαιλέων οὐδὲ ἕν.

Περὶ λεόντων φύσεως.

Κεφ. λδ.

Ο αὐχὴν ὁ τοῦ λέοντος ἐξ ὀστέων συνέστηκεν, οὐ μὴν ἐκ σφονδύλων πολλῶν. εἰ δέ τις τὰ ὀστᾶ τοῦ λέοντος διακόπτοι, πῦρ αὐτῶν ἐξάλλεται, μυελοὺς δὲ οὐκ ἔχει· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ κοῖλα αὐλῶν δίκην. Μίξεως δὲ αὐτὸν οὐδεμία ἔτους ἀναστέλλει ὥρα. κύει δὲ ἀνὰ μηνῶν δύο, τίκτει δὲ καὶ πεντάκις, καὶ τῇ μὲν ὠδῖνι τῇ προτέρᾳ πέντε, δευτέρᾳ, τέτταρα, τρία τε ἐπὶ ταύτῃ, καὶ δύο ἐπ' ἐκείνῃ. καὶ ἓν ἐπὶ πάσαις. Οἱ δὲ σκύμνοι ἀρτιγενεῖς μικροί τέ εἰσι καὶ τυφλοί, κατὰ τὰ σκυλάκια. Βαδίζου-

nequire. membra enim vt illius reliqua ſerpēs mordeat, non tamen in ipſius carnem penetrare poteſt, tanta nimirū pellis firmitate & robore exiſtit, nihil vt prorſus ſerpentis morſus ſentiat.

De Leonum natura, partibus corporis, partim ingenio, fortitudine, animi ex tuba indicijs, & cibo. C. XXXIIII.

Leonis ceruix nonmultis vertebris, ſed vnius duntaxat rigida oſſis perpetuitate conſtat. Si quis Leonis oſſa concutiat, ignis veluti ſilicum attritu ex his elicitur. Oſſa medullis carent, neque enim fiſtularum modo caua ſunt. Nullo anni tempore à coitu abſtinet. Fœtus ei intra duos (*ſex Philoſtratus*) menſes perficitur. Quinquies parit. Primo catulos quinque edit: Secundo partu quatuor: deinde treis, tum binos, postremò vnum. Catuli a partu recentes exigui ſunt & cæci. Duobus poſt partum mēſibus

inge

ingredi incipiunt. Iam quod in ſermonem hominum venit, fabula eſt, eos vuluam dilacerare. Quum fame tenetur, ſummo cum periculo ei occurritur. Poſtea verò quàm cibo completus eſt, manſueſcit, & ſimul luſionibus delectari fertur. Nunquam terga vertit in fugiendo, ſed ſenſim pedetentimq; ſe recipit, cum fremitu contrà intuens. Vt verò ætate proceſſit, ad ſtabula, tuguria, & paſtorum ſubterraneas caſas proficiſcitur, quod iam ad montanas prædas perſequendas infirmus ſit. Ignem exhorreſcit. Ex his quicunque corpore contractior & hiſpidiore iuba eſt, ignauior & imbecillior eſt: qui verò procerior, piloq; recto & ſimplici, generoſior, & maiori robore animi prædi-

ὡς δὲ ἐπ' ἄρχονται, ὅταν δύο μῆνας ἀπὸ γονῆς διαβιώσῃ τὰ τοῦ λέοντος βρέφη. ὁ λόγος δὲ ὅστις λέγει διαξαίνειν αὐτοὺς τὰς μήτρας, μῦθος ἐστι. Αἱμωπῶν μὲν οὖν ὁ λέων, ἐντυχεῖν χαλεπός ἐστι· κορεσθεὶς δὲ πρᾳότατος· σαφὲς δὲ καὶ φιλοπαίστην εἶναι τὴν καθ' αὐτόν· Καὶ φύγοι δὲ οὐκ ἄν ποτε τὰ νῶτα τρέψας λέων· ἡσυχῆ δὲ ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖ, βλέπων αὐτίος καὶ * ὑπόβραχυ. Τοῦ γήρως δὲ ὑπαρχόμενος, καὶ ὑπὸ τὰ αὔλια ἔρχεται, καὶ ἐπὶ τὰς καλύβας, καὶ ἐπὶ τὰς οἰκήσεις τὰς τῶν νομέων τὰς ὑπαίθρους. ταῖς γὰρ ὀρείοις ἔτι θήραις ἐπιθαρρεῖν ἀδύνατός ἐστι, πῦρ δὲ ὀρρωδεῖ. Ὅστις μὲν οὖν ἐστιν αὐτῶν γυρότερος, καὶ συνεστραμμένος, καὶ χαίτην λασιώτερος, ἀθυμότερός τε καὶ ἀτολμότερος δοκεῖ μᾶλλον. ὁ δὲ ἐς μῆκος εὐήκων, καὶ ὀρθοτενὴς τὴν τρίχα, ἀνδρειότερος

* ὑποβρύχων. Gillius.

τερος πεπίστευται, καὶ θυμοειδέστερος. ἀδηφάγος δὲ ὤν, καὶ ὅλα φασὶ μέλη βρύχων ἂν καταπίνει. τούτων δὲ ἐν πεπληρωμένος, καὶ τριῶν ἡμερῶν οὐκ ἐσθίει πολλάκις· ἔστ᾽ ἂν ἀναλωθῇ τὰ πρῶτα οἱ καὶ πεφθῇ. πίνει δὲ ὀλίγα.

Περὶ βοῶν. Κ. λε.

Ὁ Βοῦς ὁ πρᾶος τοῦ πλήσσοντος καὶ κολάζοντος οὐκ ἄν ποτε λήθην λάβοι, ἀλλ᾽ ὑπομνησθεὶς τιμωρεῖται καὶ διαστήματος ἐγγινομένου. ὢν μὲν γὰρ ὑπὸ ζεύγλην, καὶ τρόπον τινὰ καθειργμένος, ἔοικε δεσμώτῃ καὶ ἡσυχάζει. ὅταν δὲ ἀφεθῇ, πολλάκις τῷ σκέλει παίσας συνέτριψε μέρος τι τοῦ βουκόλου· πολλάκις δὲ καὶ θυμωθεὶς εἰς κέρας, εἶτα ἐμπεσὼν, ἀπέκτεινεν αὐτόν· ἐντεῦθεν πρὸς τοὺς ἄλλους πρᾶός ἐστι, καὶ πα-

tus. Porrò leonum genus adeò auidè cibos helluatur, vt solida membra exorbere feratur. Expletus vel triduo, vel quoad primi cibi concocti sint, nihil sæpe edit: modica autem potione vtitur.

Boues iniuriam vlcisci.

CAP. XXXV.

Bouem licèt mansuetum, non facilè tamen illius qui sibi stimulos admouet obliuio capit: at iniuriam animo ac memoria vel longissimo interuallo continens, pœna pro maleficio sibi illato sumit. Nam quum est sub iugum missus lorisq; constrictus, quodammodo similis est homini in vincula coniecto, & se quidem trahi quò impellitur, acquiescit. Vt verò solutus est, aliâs ad bubulcum versus pede suo feriens, aliquod illius membrum contriuit: aliâs sæpe in cornua incitatus, impetens illum interfecit: Quum tamen in cæteros subitò mãsuetus existat, ac quietus in

stab

ſtabulum ingrediatur. neque enim ferus in eos exiſtit, qui iram ſibi non mouent.

De Perphyro ſerpente Indica, & mirabili exeius ſuſpenſi ore deſtillantis duplicis veneni vi.

al. πορφυροῦ.

CAP. XXXVI.

Terram Indiam hiſtorici permulta ferre venena, & plantas dicunt, è quibus partim ſalutaria ſunt contra morſus ſerpentum, partim mortifera. Cuiuſmodi vi eſt Porphyrus ſerpens, dodrantis magnitudine, colore accedente ad purperæ ſaturatę ſimilitudinē: capite verò pluſquam niueo, & lactæ multò candidiore. locis Indiæ calidiſſimis repetitur. ei modendi idcirco poteſtas eſt nulla, quòd dentium expers ſit: ergo hac ex parte eum quaſi manſuetum di-

ρεῦσιν εἰς τὸ αὔλιον ἡσυχῇ. οὐ γάρ ἐστιν ἀνήμερος πρὸς οὓς οὐκ ἔχει τοῦ θυμοῦ τὴν ὑπόθεσιν.

Περὶ τοῦ † πορφύρου ὄφεως τοῦ Ἰνδικοῦ. Κ. λϛ.

Η τῶν Ἰνδῶν γῆ φασιν αὐτὴν οἱ συγγραφεῖς πολυφάρμακόν τε, καὶ τῶν βλαστημάτων τῶν δὲ δεινῶς πολύγονον εἶναι. καὶ τὰ μὲν σώζειν αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν κινδύνων ῥύεσθαι, τοὺς ὑπὸ τῶν δακετῶν ὁμοῦ τῷ θανάτῳ ἰόντας· πολλὰ δὲ ἐκεῖθι τοιαῦτα. τὰ δὲ ἀπολλύει, καὶ διαφθείρειν ὀξύτατα· ὧνπερ καὶ τὸ ἐκ τοῦ ὄφεως μετέχον εἴη κἄν. ἔστι δὲ ἄρα οὗτος ὁ ὄφις κατὰ σπιθαμὴν τὸ μῆκος, ὅσα ἰδεῖν. χροιὰ δὲ ἔοικε πορφύρᾳ τῇ καθαρωτάτῃ· λευκὴν δὲ κεφαλὴν καὶ οὐκ ἔτι πορφυρᾶν περιηγοῦνται αὐτοῦ. λευκὴν δὲ, οὐχ ὡς εἰπεῖν ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ χιόνος ἐπέκεινα, καὶ γάλακτος πλέον λευκήν. ὀδόντων δὲ ἄγονος ἐστὶν ὁ ὄφις οὗτος· εὑρίσκεται δὲ ἐν τοῖς πυρωδεστέροις τῆς

Ἰνδ

ἰνδικῆς χώρας. καὶ δάκνειν μὲν ἥκιστός ἐστι καὶ καπάγε τοῦτο φασὶν αὐτὸ πιθανὸν αὐτὸν εἶναι καὶ πρᾶον. εἰ δὲ αὖ κατεμέσῃ ὧν ἀκούω, ἢ ἀνθρώπου τινὸς ἢ θηρίου, τοῦδε τὸ μέλος διασαπῆναι ἀνάγκη πᾶν. οὐκοῦν θηραθέντα αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐραίου μέρους ἐξαρτῶσιν, καὶ εἶτα εἰκὸς κάτω τὴν κεφαλὴν ἔχει. καὶ εἰς γῆν ὁρᾷ· ὑπὸ αὐτῷ δὲ τῷ στόματι τοῦ θηρὸς ἀγγεῖόν τι τιθέασι πεποιημένον χαλκοῦ. καὶ αἱ διὰ τοῦ στόματος σταγόνες ἐκεῖναι λείβονται εἰς τοῦτο καὶ τὸ καταῤῥέουσαν συνίσταταί τε καὶ πήγνυται. καὶ ἐρεῖς ἰδὼν ἀμυγδαλῆς δάκρυον εἶναι. καὶ ὁ μὲν ἀποθνήσκει ὁ ὄφις· ὑφαιροῦσι δὲ τὸ σκεῦος καὶ τιθέασιν ἄλλο, χαλκοῦν ἐστι καὶ ἐκεῖνο. νεκροῦ δὲ ἐκρεῖ πολὺν ὑγρὸς ἰχὼρ οὗτος καὶ ἔοικεν ὕδατι· τριῶν δὲ ἡμερῶν ἐῶσι, καὶ συνίσταται μὲν καὶ οὗτος, εἴδει δὲ ἀπ' ἀμφοῖν διαφέρει ὑπὸ

cere poſſumus, non item ex omnibus patribus. nam eius vomitio ſi quod vel hominis, vel alterius animalis attigerit membrum, totum computreſcat neceſſe eſt. Idcirco eum captum à cauda ex arbore ſuſpendunt, vt illi caput ad terram verſus propendeat: tum ſub eius os vas ſubiiciunt æneum, in quod ex eius ore guttæ redduntur: quæ primùm vt deciderunt, continuò concreſcunt, aſpicienti vt amygdalinæ lactymæ ſpeciem præbeant. Ab eo extincto vas remouetur, in cuius locum alterum etiam vas æneum ſupponitur, in quod ſanioſus liquor, aquæ ſimilitudinem ſpeciemque gerens, ex iam mortui ore ſerpentis defluit: Similitérque hic concreſcit, atque condenſatur horum tamen vterque colore

differt ab altero: hic niger est, illæ primæ guttæ electri similes sunt: è quibus si cui magnitudine sesami, in cibo potionéve detur, acerrimâ primùm conuulsione percellitur, deinde ei oculi peruertũtur, cerebrum per nares expressum delabitur. sicq; ille miserabiliter quidem moritur, sed tamen celeriter sin quis sesamo minus ex illis sumpserit. non continuò is quidem moritur: sed certè ex hoc malo non euadit, sed denique cum mora extinguitur.

Quôd si ex eo ipso nigro qui ex mortuo iam serpente defluit, sesami quoque magnitudine quis comederit, suppuratus extabescit. anniq; interuallo consumitur. pleriq; eorum in biennium processerunt, paulatim morientes.

De Struthionis magnæ partis, incubitu, vola-

κατὰ τὴν χρόαν. ἡ μὲν γὰρ δ[...] νοῦ ἐστι μέλαινα. ἡ δὲ ἠ[...] κτρῳ εἴκασται. Οὐκοῦν το[...] του μὲν εἰ δοίης τινὶ ὅσον σ[...] σαμου μέγεθος ἀφειμένον [...] ἐμβαλὼν εἰς σιτίον ἢ εἰς [...] τὸν, πρῶτον μὲν αὐτὸς σπ[...] σμὸς περιλήψεται καὶ μά[...] λα ἐχυρὸς, εἶτα διαστρέ[...] φονται οἱ τῶν ὀφθαλμῶν [...] ὁ γὰρ ἐγκέφαλος διὰ [...] ῥινῶν κατολισθαίνει θλι[...] βόμενος καὶ ἀποθνήσκει [...] καὶ οἰκτίστα μὲν ἀλλὰ ὤκιστ[...] ἐὰν δὲ ἔλαττον λάβῃ τ[...] ραι μὲν οὐκ, ἀφύλακτος μ[...] αὐτῷ καὶ ἐντεῦθεν ἐστὶ [...] χρόνῳ δὲ ἀπόλλυται. Ἐὰν [...] τοῦ μέλανος ὀρέξῃς, ὃ [...] τῶν ἤδη κατερρύη τεθνεῶ[...] τος, ὡς εἶναι σησάμο[...] καὶ τοῦτο μέγεθος, ὑπό[...] πυος γίνεται, καὶ φθό[...] καταλαμβάνει τὸ λαβὸν [...] τα, καὶ ἐνιαυτοῦ διαλ[...] σκεται τυχεδόνι πολλοὶ δὲ ε[...] ἔτη δύο προσῆλθον, κατὰ μι[...] κρὸν ἀποθνήσκοντες.

Περὶ τῆς στρουθοῦ τοῦ μεγάλης. Κεφ. λζ.

Ἡ σ[...]

Ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη, καὶ μὴν ἀποτίκτει πολλὰ, οὐ πάντα δὲ ἀποκυΐει, ἀλλὰ διακρίνει τὰ ἄγονα, τοῖς δὲ ἐγκάρποις ἐπωάζει. καὶ ἐκ τούτων τοὺς νεοττοὺς ἐξέλεψεν· ἐκεῖνα δὲ τὰ ἐκκωλυθέντα τούτοις προκεῖσθαι τροφὴν παρατίθησιν. Εἰ δὲ διώκοι τις. + ἣ δὲ ὑποτολμᾷ τῇ πτήσει, δεῖ τοῖς πτέροις ἀπλώσασα. εἰ δὲ ἀντίτπιαδὴ μέλλοι, τοὺς προσπίπτοντας λίθους εἰς τοὐπίσω σφενδονᾷ τοῖς ποσίν.

Περὶ στρουθῶν τῶν μικρῶν Κεφ. λη.

Οἱ στρουθοὶ οἱ μικροὶ συνειδότες ἑαυτοῖς ἀσθένειαν διὰ σμικρότητα τοῦ σώματος, ἐπὶ τοῖς ἀκρεμόνι τῶν κλάδων, τοῖς φέρειν αὐτοὺς δυναμένοις τὰς νεοττιὰς συμπλάσσοντες, εἶτα μέντοι τὴν ἐκ τῆς θήρας τῶν ἐπιβουλὴν ὡς τὰ

tem, & sui aduersus persequentes defensione.

CAP. XXXVII.

Struthio magna etsi permulta oua parit, non tamen omnia ad frugem perducit, sed fœcunda ab infœcundis secernit, tantumq; frugiferis incubat, simul & ex iis pullos excludit, & sterilitate affecta eis ipsis editis pullis alimenta præbet. Quòd si quis eam insectetur: propter corporis grauitatem volando effugere nequit. sed duntaxat explicatis alis gressu ipso effugere aggreditur, propior facto vt capiatur, obuios lapides sic pedibus retro ad hosteis versus tanquã funda jaculatur.

Passeres in extremu ramis nidificare, vt tutiores sint.

CAP. XXXVIII.

Conscientia vel suæ infirmatis, vel sui corpusculi exiguitatis, Passeres in ramorum cacuminibus, modò ab iis sustineri queant, nidos contexunt, sæpequenumero ea mochinatione sibi

Gillius legit ὑποτολμᾷ.

factas à venatoribus insidias declinant: eò sanè ij propter rami tenuitatem ascendere non queunt.

Quomodo Vulpes vespas callidissimè perdat, ut fauo tandem potiatur.

CAP. XXXIX.

Vulpes in exuperantiam infinitæ tum malitiæ, tum fraudis progreditur, nihil vt non & malitiosè & dolosè agat: Quum enim vesparium refertum esse animaduerterit, retrorsum eò accedit: atque tota à vespeto auersa, ab aculeorum sanè vulneribus declinans, in cellas vespatias immissa hirsuta cauda eadémq; benè prolixa, vespas concutit. Quum autem vesparum circumuestitam spissis pilis caudam impetentium referta est, tum eam ipsam vel ad arborem, vel ad parietem ad maceriémve allidit. Itaque multa caudæ attritione his extinctis, in reliquas inuadit, perindéque eas vt

πολλὰ διαρρήγνυσιν, ἐπι-
βῶσαι τῷ κλαδὶ μὴ δυ-
μένων· οὐ γὰρ αὐτοὺς φέ-
διὰ λεπτότητα.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ σφη-
κίας. Κεφ. λθ.

Αἱ δὲ ἀλώπεκες
περβολὴν προήκουσι
κουργίας καὶ τρόπου δο-
ρῶ. ὅταν θεάσωνται σφ-
σμὸν ὑποθήνου μένων, αὐ-
μὲν ἀποστρέφονται τὸ
ρα μὴ ἐν κεντοῦ ὦσιν, καὶ
τῶν κέντρων τρώσεις
λαττόμεναι· καθιᾶσι
τὴν οὐρὰν δασυτάτην
οὖσαν, καὶ μηκίστην
αὐτήν, καὶ σείουσι
σφῆκας. οἱ δὲ περιστρέ-
ται ταῖς τῶν τριχῶν δασύ-
τησι δὲ ἀναπληρωθῶσιν
τὴν, προσαράττουσιν
οὐ δένδρῳ ἢ τοίχῳ
ἀθρόοι δὲ οἱ σφῆκες ἀπο-
θνήσκουσιν εἴτε ἦλθον
τὸ αὐτὸν τρόπον, καὶ τοὺς
πτοὺς προσοῦσα λέξαι
καὶ ἀποκτείνασαι κα-

πρ

...ότως, ὅταν ἐννοήσω
...οιπὸν εἰρήνην εἶναι,
ἀπὸ τῶν κέντρων ἐλθοῦ-
...σι, καθίσασα τὸ στό-
...καὶ τὰ σφηκία ἐσθίου-
μήτε θορυβουμένη μήτε
...ὰ τὰ κέντρα ὑφορωμέ-
...ναι.

...ὶ κυνός. Κ. μ.

Κυνὸς κρανίον ῥαφὴν
ἔχει· δραμὼν δὲ ἐπὶ
...λέον λάγνος γίνεται
...ἔτι μᾶλλον. κυνὸς δὲ γη-
...ρῶντος ἀμβλεῖς οἱ ὀδόν-
...ες καὶ μελαίνονται. Εὔ-
...ρινος δὲ ἐστὶν οὕτως ὡς
...ήτ' αἰξόπτου κυνείου κρέ-
...ως, μήτ' αὖ καρυκείᾳ
ἡ ποικιλωτάτῃ καὶ δολε-
...ρωτάτῃ κατασκευασθέν-
τος γεύσασθαι. Τρεῖς δὲ
ἄρα νόσοι κυσὶ ἀποκεκλή-
ρωνται, καὶ οὐ πλείων κυ-
νάγχη, λύττα, ποδάγρα.
ἀνθρώποις γε μὴν μυρί-
αι. Πᾶν δὲ ὅτι ἂν ὑπὸ κυ-
νὸς λυττῶντος δηχθῇ, τῦ

primas interimit. Tandem sic omnibus deletis, omnia sibi tuta experiens. nullo iā murmure turbanda, nullos iam metuens aculeos, os in vesparium fauum immittens, vorat.

De Canum calua, libidine, ætate, sagacitate, morbis, & vita.

CAP. XL.

Canis calua nulla ossea commissura constat, *sed ossis perpetuitate continetur* Quum se plurimum in currendo exercuit, multo effusiorem ad res venereas existere ferunt. Quúmque multum ætate processit, ei dentes hebescunt, nigriq; redduntur. Tanta narium extstit sagacitate, vt nunquam caninā carnem, nedum etiam varietate condimentorum fallacissima temperatā gustet. Tribus morbis laborare solet, angina, rabie, podagra, quum homo interea sexcentis morbis sit oportunus. Quodcunque autem à rabioso cane morsum fuerit, perimitur. Postquā

πλέιως.

podagra tenetur, perraro ex ea conualescit. Ad decimumquartum annum vita ei producitur. Nam quæ de Argo Vlyssis traduntur, Homeri figmentum videntur.

De Dicæris auiculis Indicis sandaraca colore, quarum excrementi sumptus vel milij modus, eodem die sine dolore interimit.

CAP. XLI.

Paruularum quarũdam auium Indicarum natio in excelsis & inaccessis rupibus nidificat, quarum magnitudo accedit ad ouum Perdicum, sandaricino colore est. Indi sua lingua Dicærum solent nominare: Græci, sicut audio, Dicæum: eius stercus si quis milii magnitudine sumpserit in potionem dissolutum ad vesperam morietur: mors suaui somno similis est, &

λισσὸν *interpretantur, asperum, altum, accliue, præruptũ* ἀπότομον φαλακρὸν, *lane, politum, &* λισσάδα πέτραν *similiter.*

το ἀποθνήσκει. Κυνὸς δὲ πολυχρονώτατον ἀναρρωσθέντα ὄψει αὐτῶν. κυνὸς βίος φασὶ μήκιστος τέτταρα καὶ δέκα τὰ ἔτη, Αργος δὲ ὁ Οδυσσέως, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱστορία ἔοικεν παιδιὰ Ομήρου εἶναι.

περὶ τῶν ἰνδικῶν ὀρνέων τῶν τῇ σανδαράκῃ παραπλησίων τὴν χρόαν.

Κεφ. μα.

Εθνος ὀρνίθων Ινδικῶν βραχυτάτων καὶ τοῦτο εἴη ἄν. ἐν δὲ τοῖς πάγοις τοῖς ὑψηλοῖς νεοττεύει, καὶ ταῖς πέτραις ταῖς καλουμέναις λιτλαῖς. καὶ ἔστι τὸ μέγεθος τὰ ὀρνίφια, ὅσονπερ ὠὸν πέρδικος. σανδαράκην δὲ μοι νόει τὴν χρόαν αὐτῶν. καὶ Ινδοὶ μὲν αὐτὸ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ δίκαιρον φιλοῦσιν ὀνομάζειν· Ελληνες δὲ, ὡς ἀκούω, δίκαιον. τούτου τὸ ἀποπάτημα εἴ τις λάβοι ὅσον κέγχρου μέγεθος, λυθὲν ἐν τῷ πόματι, εἴτα εἰς ἑσπέραν ἀπέθανεν. ἔοικε δὲ ὁ θάνατος ὕπνῳ, καὶ

μάλ.

…μέγα γε ἡδεῖ καὶ ἀνώδυνον, καὶ οἷον οἱ ποιηταὶ τὸ …νωσιμελῆ φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ἢ τὸ ἀβληχρόν. εἴη γὰρ ἂν καὶ οὗτος ὀδύνης ἐλεύθερος, καὶ τοῖς δεομένοις διὰ ταῦτα ἥδιστος. σπουδὴν οὖν ἄρα τὴν ἀνωτάτω τίθενται Ἰνδοὶ εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ· κακῶν γὰρ αὐτὸ ἐπίληθον ἡγοῦνται τῷ ὄντι. Καὶ οὖν καὶ ἐν τοῖς δώροις τοῖς μέγα τιμίοις τῷ Περσῶν βασιλεῖ ὁ Ἰνδῶν πέμπει καὶ τοῦτο. ὁ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων προτιμᾷ λαβὼν, καὶ ἀποθησαυρίζει, κακῶν ἀνιάτων ἀντίπαλόν τε καὶ ἀμυντήριον, εἰ ἀνάγκη καταλάβοι. ἄλλως οὐδὲ ἔχει τις ἐν Πέρσαις αὐτὸ ἄλλος, ὅτι μὴ βασιλεύς τε αὐτὸς καὶ μήτηρ ἡ βασιλέως. Καὶ διὰ ταῦτα ἀντικρίνοντες βασανίσωμεν τῶν φαρμάκων, τοῦ τε Ἰνδικοῦ καὶ τοῦ Αἰγυπτίου, ὁπότερον ἦν προτιμότερον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἐφ' ἡμέραν τὴν αὐτὴν τὰ δάκρυα ἀνεῖχέ τε καὶ ἀνέστελλε, τὸ Αἰγύπτιον· τὸ δὲ λήθην κακῶν παρεῖχεν αἰώνιον, τὸ Ἰνδικόν. καὶ τὸ

nullum omnino sensum doloris habet. Quamobrem summopere Indi id assequi student ‘ ipsum enim malorum obliuionem existimant inducere. Quod quidem ab Indorum rege muneri missum, rex Persarum omnibus rebus antefert, & asseruat, insanabilium malorum remedium, si quæ necessitas obueniat. neque apud Persas quisquam alius quàm rex id habet, & regis mater. Conferamus igitur cum hoc Indico Ægyptium illud pharmacum, vtrum vtri sit præferendum. Ægyptium vtique vno tantùm eodemq; die lacrymas arcere & compescere poterat. Indicum verò æterna obliuione delet

mala. Illud mulier donabat: hoc largitur auis: vel potiùs per hanc ministram natura vt ab occultis & grauissimis vinculis hominem absoluat quare feliciores tantùm Indos id possidere aiunt, vt quãdocunque eis libuerit huius corporis veluti carcere liberari queãt.

De Attagenis & Meleagridibus, earumq. vocibus.

CAP. XLII.

Attagenæ auis meminit etiam Aristophanes Comicus in suis Auibus. Loquitur hæc nomen suum qua potest voce & decantat. Idem Meleagrides, quas vocant, facere aiunt: seq; Meleagro Oenei filio genere coniunctas expresse testari. Fert enim fabula, quæcunquæ Meleagro iuueni sanguine iunctæ erant eas propter illius casum quum lacrymis & luctu seipsas conficerent, nec vllam ad-

μὲν γυναικὸς δῶρον ἦν, τὸ δὲ ὄρνιθος, ἡ φύσις ἀπορρήτων δεσμῶν τῶν ὄντων βαρυτάτων ἀπὸ νόσου δι' ὑπηρέτου τοῦ προειρημένου. καὶ Ἰνδοὺς, κτήσασθαι (φασὶν) εὐτυχήσαντας αὐτὸ, ὡς τῆς φρουρᾶς ἐνταυθοῖ ἀπολυθῆναι ὅταν ἐθέλουσιν.

Περὶ Ἀτταγῶν καὶ Μελεαγρίδων. Κ. μβ.

Ὄρνις ὁ ἀτταγᾶς, μέμνηται δὲ καὶ Ἀριστοφάνης αὐτοῦ ἐν Ὄρνισι τῷ δράματι, οὗτός τοι τὸ ἴδιον ὄνομα ᾗ περ ἐνῇ φωνῇ φθέγγεται, καὶ ἐκμέλπει αὐτό. Λέγουσι δὲ καὶ τὰς καλουμένας Μελεαγρίδας τὸ αὐτὸ δήπου δρᾶν τοῦτο· καὶ ὅτι Μελεάγρῳ τῷ Οἰνέως προσήκουσι κατὰ γένος μαρτυρεῖσθαι καὶ μάλα εὐστόμως. λέγει δὲ ὁ μῦθος, ὅσαι ἦσαν οἰκεῖαι τῷ Οἰνέδῃ νεανίᾳ, ταύτας εἰς δάκρυά τε ἀφίχεται, καὶ πένθος ἄτλητον ἐκπε-

σεῖν

σῶν, καὶ θρηνεῖν οὐδὲν τι τῆς λύπης προστιθεμένας ἄκουσ' οἰκτρῶς δὲ ἄρα τῶν θεῶν εἰς ταῦτα τὰ ζῶα ἀμεῖψαι τὸ εἶδος. τῆς δὲ ἰνδάλματα καὶ σπέρματα τῆς τότε * πάθους ἐντακῆναι, καὶ εἰς νῦν ἔτι Μελέαγρόν τε ἀναμέλπειν, καὶ ὡς αὐτῷ προσήκουσαι ᾄδειν καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον. ὅτι δὲ ἄρα αἰδοῦνται τὸ θεῖον, καὶ μάλλον εἰ τὴν Ἄρτεμιν, οὐκ ἄν ποτε τῶν δὲ τῶν ὀρνίθων ἐπὶ πρὸ τὴν τροφὴν ἅψαιντο, καὶ ἥ τις ἡ αἰτία ἴσασί τε οἱ τὴν νῆσον εἰκότως τὴν Λέρον, καὶ ἔνεστι μαθεῖν ἄλλοθεν.

Περὶ μυρμήκων. Κ. μγ.

Πέπυσμαι δὲ ὑπὲρ τῶν μυρμήκων καὶ ταῦτα. οὕτως ἄρα αὐτοῖς τὸ ἐθελεργὸν καὶ τὸ ἐθελόπονον πάρεστι ἀπροφασίστως, καὶ αὐτὸ τινὸς ὑπολιμπάνεσθαι ἐθελοκακούσης καὶ τὴν ὄκνου προφάσεις εἰς ὃ ὑποχωρεῖ τὸ ῥᾴθυμον, ὡς καὶ ταῖς πανσελ-

mitterent consolationem, eas diis misertis in hasce aues mutatas esse: atque in his auibus simulachra quædã & reliquias veteris casus superesse, vnde etiamnum cantent Meleagrum, & pariter illi se cognatas testentur. Quamobrem quicunq; deos, præcipuè verò Dianam venerantur, his auibus in cibo religiosè abstinent: cuius rei causa cùm aliunde, tum à Leri insulæ habitatoribus petenda est.

al. πένθους.

De Formicarum sedulitate, quæ in plenilunio etiam totas noctes laborant C. XLIII.

Formicæ in primis sedula atque operosa animalia, tanto laborandio studio tenentur, idq; absque vlla excusatione, & prætextu quo vti solent ignaui: vt ne noctes quidem in suo opere cessent, modò sit plena luna:

nec verò, quemadmodum homines inertiæ, fugæq; laborandi excusationes prætendũt: Quid enim inertinm dierum multitudinem commemorem, necesse est? Indicta sunt Dyonysia, Lenæa, Chytri, Gephyrismi alia Spartam sunt rranslata, alia Thebas recepta: quin singulis etiam vrbibus, mille dierum inertissimæ segnitiæ non apud barbaros solùm, sed etiam apud Græcos indictæ sunt.

σεληναίοις μηδὲ νύκτωρ βλακεύειν μηδὲ ἐλινύειν, ἀλλ' ἔχεσθαι τῆς σπουδῆς ὦ ἄνθρωποι· μυρίας προφάσεις τε καὶ σκήψεις ἐς τὸ ῥᾳστωνεύειν ἐπινοοῦντες. καὶ τί δεῖ καταλέγειν τε, καὶ ἐπαυτλεῖν τὸ τοιοῦτον ὄφλον; καλοῦνται γὰρ Διονύσια, καὶ Λήναια, καὶ Χύτροι καὶ γεφυρισμοὶ, καὶ μετελθόντων ἐς τὴν Σπάρτην ἄλλα, καὶ ἐς Θήβας ἄλλα, καὶ κατὰ πόλιν μυρία ἑκάστην, τὰ μὲν βάρβαρα, τὰ δὲ Ἑλλάδα.

Animantes etiam feras beneficiis conciliari & cicurari.

CAP. XLIIII.

Ὅτι μέμνηνται τῆς εὐεργεσίας καὶ τὰ ἄγρια.

Κεφ. μδ.

Animantium naturam non omnino intractabilem esse, sed vel maximè feras beneficiorum quibus afficiuntur meminisse testantur in Ægypto feles, ichneumones, crocodili, accipitres, Capiuntur enim illæ blãditiis ciborum, & ita

Μαρτύριον δὲ τὸ τῶν ζώων φύσεως, ὅτι οὐ πάντῃ δυσμεταχείριστός ἐστιν ἀλλ' εὖ παθόντα ἀπομνημονεύει τὰς εὐεργεσίας ἐστὶν ἀγαθὰ ζώων, ἀγριώτατα τὰ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ οἵ τε αἴλουροι, καὶ οἱ ἰχνεύμονες, καὶ οἱ κροκόδειλοι, καὶ τὸ τῶν ἱεράκων ἔτι φῦλον. ἁλίσκεται δὲ κολακείᾳ

τῇ

τῇ χειρὶ γαστέρα, καὶ ἐκ τοῦδε ἡμερωθέντα λοιπὸν πραότατα μένει· καὶ οὐκ ἄν ποτε ἐπιθεῖτο τοῖς εὐεργέταις τοῖς ἑαυτῶν, τοῦ θυμοῦ τοῦ συμφυοῦς τέως καὶ συγγενοῦς ἅπαξ παραλυθέντα. ἄνθρωπος δὲ καὶ λόγου μετειληχὸς ζῷον, καὶ αἰδοῦς ἀξιωθὲν, καὶ αἰδεῖσθαι λαχὸν, καὶ ἐρύθημα ἐπιστάμενον, φίλου γίνεται βαρὺς πολέμιος. καὶ ἔστι ἀπόῤῥητα ἐπιστεύθη, ταῦτα δι' αἰτίαν βραχυτάτην καὶ τὴν προστυχοῦσαν εἰς ἐπιβουλὴν ἐξέπτυσε τὴν τοῦ πεπιστευκότος.

cicuratæ deinceps mã-ſuetiſſimæ permanent, nec vnquam mali aliquid in illos quorum beneficia sẽſerint, moliuntur postquam ſemel naturæ ipſarum feritas remollita fuerit. At homo ratione & prudentiâ præditum animal, & verecundiæ rubori ſq; compos, non dubitat veteris amicitiæ ius violare: quem amabat odiſſe: & credita ſibi arcana in perniciem eius qui crediderat, vtcunque leuem ob cauſam, effutire.

Περὶ λέοντος τιμωρήσαντος τῷ κυνὶ τῷ συντρόφῳ. Κ. με.

Θαυμάσαι λόγον ἄξιόν φησιν Εὔδημος· καὶ τῷ γε ἀνδρὶ τῷδε ὁ λόγος οὗτός ἐστι. Νεανίας θηρατικὸς, συμβιοῦν τοῖς τῶν ζώων ἀγριωτάτοις εἰώθει, ἐκ νέων μέντοι καὶ βρεφῶν πεπωλευμένους εἶχε, συντρόφους τε καὶ συσσίτους ἑαυτοῦ γεγενημένους, κύνα, καὶ ἄρκτον, καὶ λέοντα. καὶ

De Leone vlto Canem contubernalem ſuum. CAP. XLV.

Quod de Leone Eudemus dicit, non paruam admirationem habet, hoc ipſum eiuſmodi eſt. Iuueni ferarum cicuratori, Canem nimirum, Vrſam & Leonem fuiſſe: eosq; primùm, & pacem inter

ſe ſeruaſſe, & amicitiã rectè coluiſſe. Deinde quum Canis aliquando & Vrſa inter ſe colluderent, & ludicris morſiunculis conflictarentur, Vrſam repentè ad feros mores reuertiſſe, & Canem ſimul inuaſiſſe, & ventrem miſero vnguibus indigniſſimè diſtraxiſſe. cujus atrocitatem facti Leonem indignatum, & Canis tanquam ſocii deſiderio motum, & perfidiæ vrſinæ odio quòd fœdus illa fregiſſet, & amicitiam inſtitutam violaſſet) inflammatum, iuſta & merita iracundia contra Vrſam & exarſiſſe, & ab ea pares pœnas, quibus illa priùs Canem affeciſſet, repetiiſſe. Ita non ſolum vt Homerus canit, Profuit interdum prolem ſupereſſe parentis Vindictæ: ſed quemuis amicum vltorem relinqui, lucrum videtur: quod vel in beſtiis iam dictis Natura mon-

ταῦτα μὲν χρόνου πρὸς ἄλληλα εἰρήνην ἄγειν καὶ φίλα νοεῖν, φησὶν ὁ Εὔδημος. μιᾶς δὲ τυχεῖν ἡμέρας, τὴν κύνα προσπαίζοντα τὴν ἄρκτον, καὶ ὑπαγκάλοιτα καὶ ἐρεσχελοῦντα· τὴν δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκθηριωθῆναι, καὶ ἐμπεσεῖν τῇ κυνὶ, καὶ λαφύξαι τοῖς ὄνυξι τῆς δειλαίου τὴν γαστέρα, καὶ διασπάσασθαι αὐτόν. ἀγανακτῆσαι δὲ τῷ συμβάντι ὁ αὐτός φησι, τὸν λέοντα, καὶ οἱονεὶ μισῆσαι τὸ ἄσπονδον τῆς ἄρκτου καὶ ἄτιλον, καὶ τῆς κυνὸς οἷα ἑταίρου ποθῆσαι. καὶ εἰς δικαίαν προελθεῖν ὀργὴν, καὶ ἐπιθεῖναι τῇ ἄρκτῳ τὴν δίκην· καὶ τὰ αὐτὰ δρᾶσαι αὐτὴν, ἅπερ εἰργάσατο τὴν κύνα ἐκείνην. Ὁ μὲν οὖν Ὅμηρός φησιν. Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι. ἔοικε δὲ ἡ φύσις δεικνύναι ὅτι καὶ φίλον αὐτῷ τιμωρὸν καταλιπεῖν, ὦ φί-

λε Θέμις, κέρδος ἐστίν. εἶόν τι καὶ περὶ Ζήνωνος καὶ Κλεάνθους, ἴσμεν, εἴ τι ἀκούομεν.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ζώων τῶν ἐρυθρῶν τοῖς κανθάροις ἐοικότων σχῆμα, καὶ τῶν κυνοκεφάλων.

Κεφ. μς.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται θηρία τὸ μέγεθος ὅσον ἂν γένοιντο οἱ κάνθαροι. καὶ ἐστιν ἐρυθρὰ, κινναβάρει δὲ εἰκάσαις ἂν εἰ πρῶτον θεάσαιο αὐτά. πόδας ἔχει ταῦτα μακροὺς, καὶ προσάψασθαι μαλακά ἐστι. φύεται δὲ ἄρα ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν φερόντων τὸ ἤλεκτρον καὶ σιτεῖται τῶν τῶν φυτῶν καρπῶν τῶνδε. θηρῶσι δὲ αὐτὰ οἱ Ἰνδοί, καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν βάπτουσι τάς τε φοινικίδας, καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῖς χιτῶνας, καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐθέλωσιν ἄλλο ἐς τήνδε τὴν χρόαν † ἐκτρέψαντες καὶ χρῶσαι κομίζεται δὲ ἄρα ἡ τοιάδε ἐσθὴς καὶ τῷ Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τὸ γε εὐπρεπὲς τῆς ἐσθῆτος δοκεῖ θαυμαστόν, καὶ ἀντικεκριμένη γε τοῖς

al. ἐκτρέψαντες vel ἐκβάψαντες

ſtrauit, & tale quid etiam de Zenone & Cleanthe fertur.

De Indicis quibusdam animalibus, quorum cruore vestes tinguntur rubro vel punico colore. Et de Cynocephalis.

CAP. XLVI.

Nascuntur Indis animalia magnitudine qua canthari, (*infrà etiam hac ipsa cantharos nominat*) colore rubro, cinnabari proximo, pedibus longissimis, tactu molli. Ea in arboribus quæ succino manant gignuntur, & earundem corticibus aluntur: Indi his captis expressisque puniceas vestes exteriores interiorésque tingunt, & quicquid aliud eodem colore inficere libuerit. Huiusmodi vestis etiam Persarum regi mittitur. Mirantur enim eam Persæ, & suis vernacu-

lis pulchritudine pre-
tioque anteponunt, au-
ctore Cteſia. nam vel
celebribus illis Sardia-
nis floridior ac ſplen-
didior eſt. In eodem
Indiæ tractu vbi can-
thari jam dicti, Cyno-
cephali etiam reperiũ-
tur: quibus à facie &
corporis ſpecie nomen
inditum (*nam caput
caninum*) cætera ferè
humana habent: & ve-
ſtiti pellibus ferarum
ingrediũtur. Iuſti ſunt,
hominũ nemini mole-
ſti aut iniurij. non ſer-
mone, ſed vlulatu ſo-
nant. Indorum tamen
linguam intelligunt.
Venatione animalium
ferorum viuunt, quæ,
vt ſunt celerrimi, facilè
conſecuti interimunt,
& fruſtatim diuiſa ad
Solem aſſant. Capras
etiam & oues alunt, vt
ex lacte potu fruantur.
Horum inter animan-

τοῖς Περσῶν ἐπιχωρίοις
κρατεῖ καὶ πολὺ καὶ ἐκ-
πλήττει, ὥς φησι Κτησίας.
ἐπεὶ καὶ τῶν ἀδομένων τῶν
Σαρδιανικῶν ὀξυτέρα
τέ ἐστι καὶ πολυαυγεστέρα. Γί-
νονται δὲ ἐν ταύτῃ τῆς Ἰνδι-
κῆς ἔνθα οἱ κάνθαροι, καὶ
οἱ καλούμενοι κυνοκέφα-
λοι. οἷς ἔδωκε τὸ ὄνομα
ἡ τοῦ σώματος ὄψις τε καὶ
φύσις· τὰ δὲ ἄλλα ἀνθρώ-
πων ἔχουσι καὶ ἠμφιεσμέ-
νοι βαδίζουσι δορὰς θηρί-
ων, καὶ εἰσὶ δίκαιοι, καὶ
ἀνθρώπων λυποῦσιν οὐδέ-
να, καὶ φθέγγονται μὲν οὐ-
δὲν, ὠρύονται δέ. τῆς γε
μὴν Ἰνδῶν φωνῆς ἐπαΐ-
ουσι. τροφὴ δὲ αὐτοῖς τὰ ζῶ-
α τὰ ἄγρια. αἱροῦσι δὲ
αὐτὰ ῥᾷστα. καὶ γάρ εἰσιν
ὤκιστοι, καὶ ἀποκτείνουσι
καταλαβόντες, καὶ ὀπτῶ-
σιν οὐ πυρὶ, ἀλλὰ πρὸς
τὴν εἵλην τὴν τοῦ ἡλίου
εἰς μοίρας διαξήναντες. τρέφουσι δὲ καὶ αἶγας καὶ ὄις.
καὶ σῖτον μὲν ποιοῦνται τὰ ἄγρια, πίνουσι δὲ τὸ ἐκ τῶν
θρεμμάτων γάλα ὧν τρέφουσι. μνήμην δὲ αὐτῶν

ὠρύεσθαι propriè luporum eſt.

ἐν τοῖς ἀλόγοις ἐποιησά-
μην, καὶ εἰκότως· ἔναρθρον
γὰρ καὶ εὔσημον καὶ ἀνθρω-
πίνην φωνὴν οὐκ ἔχουσιν.

Περὶ χλωρίδος χλωρίω-
νος. Κεφ. μζ.

Χλωρὶς ὄνομα ὄρνι-
θος, ἣ νεοττιὰν οὐκ ἂν ἀλ-
λαχόθεν ποιήσαιτο τὴν κα-
λιάν, ἢ ἐκ τῆς λεγομένης
συμφύτου. ἔστι δὲ ῥίζα τὸ
σύμφυτον εὑρεθῆναί τε
καὶ ὀρύξαι χαλεπή· στρω-
μνὴν δὲ ὑποβάλλεται τρί-
χας καὶ ἔρια. καὶ ὁ μὲν θῆ-
λυς ὄρνις οὕτω κέκληται.
ὁ δὲ ἄρρην, χλωρίωνα κα-
λοῦσιν αὐτόν· καὶ ἔστι τὸν βίον
μηχανικός· μαθεῖν τε πᾶν
ὁτιοῦν ἀγαθός, καὶ τλήμων
ὑπομεῖναι τὴν ἐν τῷ
μανθάνειν βάσανον. ὅταν
ἁλῷ. Καὶ διὰ μὲν τοῦ χει-
μῶνος ἄτετον καὶ ἐλθό-
θερον οὐκ ἂν ἴδοι τις αὐ-
τόν· θερειναὶ δὲ ὅταν ὑπάρ-
χωνται τροπαὶ τοῦ ἔτους,
τηνικαῦτα ἐπιφαίνεται. ἀρκτούρου τε ὑπιτέλλοντος, ἤδη
ἀναχωρεῖ εἰς τὰ οἰκεῖα, ὁπόθεν καὶ δεῦρο ἐστάλη.

tes rationis expertes
non temerè mentio-
nem feci. articulato e-
nim diſcretoque & hu-
mano ſermone non v-
tuntur.

De Chloride & Chlorione, ſeu Lutea & Virecne.

CAP. XLVI.

Lutea auis nulla a-
lia re quàm herba.
Symphyto nuncupata,
quæ radix magna diffi-
cultate & reperitur &
effoditur, nidos con-
ſtruit, eoſque villo &
lana ſubſternit. Vireo
autem in Luteæ gene-
re mas, vitæ munerum
ſciens eſt, ſimul & a-
ptus ad quiduis diſcen-
dum, ideoque & laboris
in diſcendo, quum ca-
ptus fuerit, patiens.
Hyeme non apparet:
Æſtiuo autem ſolſti-
tio in lucem noſtram
prodit: & oriente Ar
cturo ſydere, eò vnde
huc venerat, reuerti-
tur.

Quemadmodum taurus animo incitatus placatur.

CAP. XLVIII.

Taurus animo incitatus eo impetu cornibus appetit, ea impotentis animi effrenatione fertur, nihil vt eum, neque bubulcus, neque metus vllus reprimere queat. Atqui eum quidem ipsum homo sistit, atque ab impetu continet, si dextro genu suo fascia deligato ad eum accesserit.

αὐτοῦ.

Πῶς πραΰνεται ταύρου θυμός. Κεφ. μη.

Ὑπὸ θυμοῦ τεθηγμένον ταῦρον καὶ ὀκλάζοντα εἰς κέρας, καὶ σὺν ὁρμῇ καὶ ἀκατασχέτως φερόμενον, οὐχ ὁ βουκόλος ἐπέχει, οὐ φόβος ἀναστέλλει, οὐκ ἄλλο τι οὐδέν· ἄνθρωπος δὲ ἵστησιν αὐτόν, καί πως λύει τῆς ὁρμῆς, τὸ δεξιὸν τοῦ αὐτοῦ γόνυ διασφίγξας ταινίᾳ, καὶ ἐντυχὼν αὐτῷ.

Del anthe a & Pardaliancho veneno.

CAP. XLIX.

Pantheræ digiti in anterioribus pedibus quini, in posterioribus quaterni. Fœmina viribus mari præstat. quòd si imprudens herbam venenatam quam pardalianchum (aconitum) vocant, degustarit, remedium sibi hominis excrementum quærit.

Περὶ παρδάλεως.

Κεφ. μθ.

Ἡ Πάρδαλις πέντε ἔχει δακτύλους ἐν τοῖς ποσὶ τοῖς προσθίοις, ἐν δὲ τοῖς κατόπιν τέτταρας. ἡ δὲ θήλεια ἀνδρειοτέρα τοῦ ἄρρενος. ἐὰν δὲ γεύσηται ἀγνοοῦσα τοῦ καλουμένου παρδαλιάγχου, πόα δέ ἐστιν, ἀποπατήματι ἀνθρώπου ποθὲν ἀνιχνεύσασα διασώζεται.

Equos carere pilis in palpebris inferioribus.

Περὶ ἵππων. Κεφ. ν.

Οἱ ἵπποι τὰς κάτω βλεφαρίδας οὔ φασιν αὐτοὺς ἔχειν. Ἀπελλῆν δ' Ἐφέσιον αἰτίαν λέγουσιν ἔχειν, ἐπεί τινα ἵππον γράφων οὐ παρεφύλαξε τὸ ἴδιον τοῦ ζώου. οἱ δὲ, οὐκ Ἀπελλῆν φασι τὴν αἰτίαν ταύτην ἐνέγκασθαι, ἀλλὰ Νίκωνα ἀγαθὸν μὲν ἄνδρα γράψαι τὸ ζῷον τοῦτο, σφαλέντα δὲ οὖν ἐς μόνον τὸ εἰρημένον.

Περὶ τοῦ οἴστρου τοῦ ζώου.

Κεφ. να.

Τὸν οἶστρόν φασιν ὅμοιον εἶναι μυίᾳ μεγίστῃ, καὶ εἶναι στερεὸν καὶ εὐπαγῆ, καὶ ἔχειν κέντρον ἰσχυρὸν, καὶ ἠρτημένον τοῦ στόματος. καὶ περιηχεῖσθαι δὲ καὶ ἦχον βομβώδη. τὸν μὲν οὖν μύωπα ὅμοιον φαίνεσθαι τῇ καλουμένῃ κυνομυίᾳ, βομβεῖν δὲ τοῦ οἴστρου μᾶλλον, ἔχειν ἔλαττον τὸ κέντρον.

Περὶ τῶν Ινδικῶν. Κ. νβ.

CAP. L.

Pilis equi in gena inferiore carent. propterea Apelli Ephesio hoc in Equi pictura neglectum, reprehensionem attulisse ferunt. Alii non Appelli hoc accidisse, sed Niconi aiunt, cum scientissimè cæteras Equi partes pinxisset, hoc vnum obiectum fuisse.

De Oestro & Myope siue Asilo & Tabano.

CAP. LI.

Asilū maximæ Muscæ similem esse ferūt, robustum, & benè compactum; habere quoque aculeum durum & validum ex ore appensum, sonumq; bombi instar edere. Tabanum autem similem videri Muscæ caninæ, bombumq; Asilo maiorem edere, aculeum verò minorem possidere.

De Indicis asinis unicornibus. C LII.

Syluestres asinos equis magnitudine non

Ὄνους ἀγρίους οὐκ ἐλάττονας ἵππων τὸ μέγεθος.

inferiores apud Indos nasci accepi, eosq; reliquo corpore albos, capite verò purpureo, oculisq; cyaneis esse: cornuq; in fronte gerere sesquicubiti longitudine: cuius superius puniceum, inferius autem album, medium verò planè nigrũ fit: atque non omnes quidem Indos, sed potentiores, quum tanquam armillis quibusdam brachia, sic cornua auro ornarunt ex his ipsis bibere solere. Ex hoc cornu bibentem ab insanabilibus morbis tutum fieri, neque eum ipsum conuulsionibus corripi, neq; sacro morbo tentari, neque venenis vltari. Quinetiam si quid priùs pestilens biberit, tum id euomere, sumq; ad sanitatem re-

θος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι πέπυσμαι. καὶ λευκοὺς μὲν τὸ ἄλλο εἶναι σῶμα, τὴν γε μὴν κεφαλὴν ἔχειν πορφύρᾳ παραπλησίαν· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀποστέλλειν κυανοῦ χρόαν· κέρας δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὅσον πήχεως τὸ μέγεθος καὶ ἡμίσεως προσέτι. καὶ τὸ μὲν κάτω μέρος τοῦ κέρατος εἶναι λευκόν· τὸ δὲ ἀνωτέρω, φοινικοῦν· τό γε μὴν μέσον, μέλαν δεινῶς. ἐκ δὴ τῶνδε τῶν ποικίλων κεράτων πίνειν Ἰνδοὺς ἀκούω, καὶ ταῦτα οὐ πάντας, ἀλλὰ τοὺς τῶν Ἰνδῶν κρατίστους, ἐκ διαστημάτων αὐτὰ χρυσὸν περιχέοντας, οἱονεὶ ψελλίοις περικοσμήσαντας βραχίονα ὡραίου ἀγάλματος, καί φασι νόσων ἀφύκτων ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον γίνεσθαι τὸν ἀπογευσάμενον ἐκ τοῦδε τοῦ κέρατος· μήτε γὰρ σπασμῷ ληφθῆναι ἂν αὐτόν, μήτε τῇ καλουμένῃ ἱερᾷ νόσῳ, μήτε μὴν διαφθαρῆναι φαρμάκοις. ἐὰν δέ τι καὶ πρότερον ᾖ πεπωκὼς κακόν, ἀνεμεῖν τοῦτο, καὶ ὑγια-

-γκα γενέσθαι αὐτόν. Πε-
πίστευται δὲ τοὺς ἄλλους
τοὺς ἀνὰ πᾶσαν τὴν
γῆν ὄνους καὶ ἡμέρους
καὶ ἀγρίους, καὶ τὰ ἄλ-
λα τὰ μώνυχα θηρία
ἀστραγάλους οὐκ ἔχειν, οὐ-
δὲ μὴν ὅτι τῷ ἥπατι χο-
λήν. ὄνους δὲ τοὺς Ἰνδοὺς
λέγει Κτησίας τοὺς ἔχοντας
τὸ κέρας ἀστραγάλους φο-
ρεῖν, καὶ ἀχόλους μὴ εἶ-
ναι. λέγονται δὲ μέλανες
εἶναι οἱ ἀστράγαλοι, καὶ εἴ
τις αὐτοὺς συντρίψει, εἶ-
ναι τοιοῦτο τὰ ἔνδον. εἰσὶ δὲ
καὶ ὠκύτατοι οὐδὲ οὐ μόνον τῶν
ὄνων, ἀλλὰ καὶ ἵππων, καὶ
ἐλεφάντων. καὶ ὑπάρχον-
ται μὲν ἡσυχῇ τοῦ δρόμου,
κατὰ μικρὸν δὲ ἐπιρρώννυνται.
καὶ διώκειν ἐκεῖνον τοῦτο δὴ
τὸ ποιητικόν, μεταθεῖν τὰ
ἀκίχητά ἐστιν. Ὅταν γε
μὴν ὁ θῆλυς τέκοι, καὶ
περιάγηται τὰ ἀρτιγενῆ,
συννόμοι αὐτοῖς οἱ πα-
τέρες αὐτῶν γίνονται, φυ-
λάττοντες τὰ βρέφη. διὰ

dire. Quum autem cæteri asini, quibuscunq; in terris sint, tam domestici quàm syluestres, tum cętera solipeda animalia, talos non habeant, neque fel in iecore, vt fertur: asinos Indicos cornigeros Ctesias inquit, talis primùm iisq; nigris, prædi tos esse: eosdémque si quis confregerit, interiora quoque nigra deprehensurum esse: neque felle eos carere: neque modò corporis velocitate longè multumq; cæteros asinos superare, sed & velocitate eadem multo equis & elephantis pręstare. Quum autem in viam se dederunt, tardiùs primò ingrediuntur, deinde paulatim tantùm confirmantur ad contendendum iter, eos quidem vt assequi nemo possit. Postea autem quàm foeminæ pepererũt, patres circum pullos a partu recentes summa custodia versantur. eorumq; cō-

morationes locis Indiæ desertissimis sunt. Quum à venatoribus. Indis inuaduntur, pullos suos adhuc ætate infirmos à tergo suo pascentes habẽt, atque pro eis propugnant: contra equites audent venire, eosq; cornibus ferire. Tanto sanè hi robore existunt, nihil eis vt obsistere queat, quin statim vel concedat, vel, si non cesserit. frangatur, aut aliter atteratur & euadat inutile, & perdatur. equorũ etiam incursu latera discerpunt ac lacerant, vt viscera effundantur: ex quo fit, vt ad eos equites appropinquare valdè metuant. appropinquatio enim capitalem ipsis pariter & equis mulctam miserabiliter infert. Pergrauiter calcibus pugnant. Eorum morsus eatenus acerbiores existunt, vt quicquid comprehenderint, funditus diri-

Διατριβαὶ δὲ τοῖς ὄνοις τῶν Ἰνδικῶν. πεδίων τὰ ἐρημότατα. ἐπιόντων δὲ τῶν Ἰνδῶν. ἐπὶ τὴν ἄγραν αὐτῶν, τὰ μὲν ἁπαλὰ καὶ ἔτι νεαρὰ, ἑαυτῶν νέμεσθαι κατόπιν ἐῶσιν, αὐτοὶ δὲ ὑπερμαχοῦσι, καὶ ἐπίασι τοῖς ἱππεῦσιν ὁμόσε, καὶ τοῖς κέρασι παίουσι. τοσαύτη δέ ἄρα ἡ ἰσχὺς ἡ τῶνδε ἐστιν, οὐδὲν ἀντέχει αὐτοῖς παιόμενον, ἀλλ' εἴκει καὶ διακόπτεται, καὶ ἐὰν τύχῃ κατατέθλασται καὶ ἀχρεῖόν ἐστιν. ἤδη δὲ καὶ ἵππων πλευραῖς ἐμπεσόντες διέσχισαν, καὶ τὰ σπλάγχνα ἐξέχεαν. ἔνθεν τοι καὶ ὀρρωδοῦσιν αὐτοῖς πλησιάζειν οἱ ἱππεῖς. τὸ γάρ τοι τίμημα τοῦ γλίχεσθαι πλησίον, θάνατός ἐστιν οἴκτιστος αὐτοῖς, καὶ ἀπόλλυνται καὶ αὐτοὶ καὶ ἵπποι. δεινοὶ δέ εἰσι καὶ λακτίζειν. δήγματα δὲ ἄρα ἐς τοσοῦτον καθικνεῖται αὐτῶν, ὡς ἀποσπᾶν τὸ περιληφθὲν πᾶν. Ζῶντα μὲν οὖν τέ-

λειον

λεῖον οὐκ ἂν λάβοις· βάλλονται δὲ ἀκοντίοις καὶ οἰστοῖς. καὶ τὰ κέρατα οὕτως τὰ ἐξ αὐτῶν Ἰνδοὶ νεκρῶν σκυλεύσαντες, ὡς εἶπον, περιέθουσιν. ὄνων δὲ Ἰνδῶν ἄβρωτόν ἐστι κρέας. τὸ δὲ αἴτιον, πέφυκεν εἶναι πικρότατον.

piant. Ex his qui sunt confirmata ætate viuos non ceperis; iaculis & sagittis perimuntur. Carnes eorum quòd amarissimæ sint, haudquaquam esculẽtæ.

Περὶ ζῴων ἀριθμητικῶν Λιβυκῶν.

Κ. νγ.

De Libycis bestijs innominatis scientibus numerare, & vndecimam quamque de præda partem relinquentibus intactam. C. LIII.

Εἶναι δὲ ἄλογα μὲν ζῷα, φυσικὴν δὲ ἔχειν ἀριθμητικὴν μὴ διδαχθέντα, Εὔδημός φησι, καὶ ἐπάγει μαρτύριον ἐκεῖνο τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ ζῴων· τὸ δὲ ὄνομα οὐ λέγει, ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστιν. ὅ, τι ἂν θηράσῃ, ποιεῖν μοίρας ἕνδεκα, καὶ τὰς μὲν δέκα σιτεῖσθαι, τὴν δὲ ἑνδεκάτην ἀπολιπεῖν ὅτῳ δή, (αἴτιον δὲ τοῦ, καὶ ἐν νοίᾳ τινὶ σκοπεῖν ἄξιον) ἀπαρχήν γέ τινα ἢ δεκάτην. ὡς ἂν εἴποις οὐκοῦν ἐκπλαγῆναι δίκαιον τὴν αὐτοδίδακτον σοφίαν τὴν

Rationis expertia animalia numerorum rationem tenere Eudemus affirmat: quod quidem ipsum Libycorum animalium testimonio, quorum nomen non explicauit, comprobat. Quæ autẽ dicit hæc sunt. Quod ceperint in vndecim partes diuidere, & decem quidem edere, vndecimam autem cuicunque tandem relinquere: cur verò eam tanquam decumã relinquant, consideratione dignum est. Mirum igitur videri debet bruta animalia suâ

ἢ τὴν μονάδα.

 sponte

ſponte nullo docente numerandi ſcientiam percipere, & vnitatem, binarium, ac reliquos deinceps numeros ſuo ingenio ſcire: hominem autem rationis participem, nonniſi vehementi curâ, aſſiduo ſtudio, ac nonnunquã ne multa quidem verberatione numerorum vim, cognitionemq́; comprehendere poſſe.

De Aſpidu amore in puerum Ægyptium

CAP. LIIII.

Quod Ægyptij de Aſpide dicũt, id libenter ſapientiæ ſtudioſi audiunt. In quadam Ægyptiorũ præfectura ab Hercule denominata, formoſum puerum (vt Ægyptij formoſi eſſe poſſunt) anſerum cuſtodem, ab Aſpide mirificè adamatũ fuiſſe: circa quam illud admiratione dignum animaduerſum ſit, quòd puerum dormientem aliquando præmonuerit de inſidiis, quas Aſpidis coniux riualita-

δέ γε μονάδα καὶ δυάδα καὶ τοὺς ἑξῆς ἀριθμοὺς ζῷον οὐδὲν ἄλογον. ἀνθρώπῳ δὲ δεῖ πόσων μὲν τῶν μαθημάτων, πόσων δὲ τῶν πληγῶν, ἵνα ἢ μάθῃ ταῦτα εὖ καὶ καλῶς, ἢ πολλάκις μὴ μάθῃ;

Περὶ τοῦ τῆς ἀσπίδος ἔρωτος.

Κεφ. ιδ.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ῥᾳθύμως αὐτῶν οὐκ ἀκούουσιν ἄνδρες φιλόσοφοι, ἔν τινι νομῷ τῶν Αἰγυπτίων, ὀνομασθὲν ἐξ Ἡρακλέους τοῦ Διὸς ὂν μάλιστα, παῖδα ὡραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον, χηνῶν ποιμένα, ἐραστρίαν ἀσπίδα λαχεῖν, καὶ μέντοι παρ' αὐτὴν εἶναι θαυμαστόν· εἶτα φοιτῶσαν τῷ ἐρωμένῳ προλέγειν ὄναρ τὰς ἐπιβουλὰς τὰς εἰς αὐτὸν πανουργουμένας ἐκ θατέρου θηλείας, ὅπερ ἦν αὐτῇ σύννομον, ὡς ἂν εἴποις, ζηλοτυπίᾳ τινὶ τῇ πρὸς τὸν παῖδα ὑπὲρ τῆς νύμφης τῆς ἀσπίδος.

δος καὶ ταῦτα πειρωμένου δρᾶν τὸ ἄρρενος, τόνδε ἐπακούσαντα πείθεσθαι καὶ φυλάττεσθαι. Ὅμηρος μὲν οὖν ἔδωκεν ἵππῳ φωνήν· ἀσπίδι δὲ ἡ φύσις, ᾗ νόμων οὐδὲν μέλει, φησὶν Εὐριπίδης.

Περὶ καμήλων. Κ. νε.

Καμήλους ἔτη βιοῦν πεντήκοντα ἀκήκοα. τὰς δὲ ἐκ Βάκτρων πέπυσμαι προϊέναι καὶ εἰς δὶς τοσαῦτα. καὶ οἵ γε ἄρρενες ὡς πολεμικοί, καὶ ἐκτέμνουσιν αὐτοὺς οἱ Βάκτριοι, τὴν ὕβριν καὶ τὸ ἀκολασταίνειν ἀφαιροῦντες, τὴν δὲ ῥώμην αὐτοῖς φυλάττοντες. καίονται δὲ καὶ καὶ αἱ θήλειαι τὰ ἐξάπτοντα εἰς οἶστρον μέρη αὐτάς.

Περὶ τοῦ τῆς πώκης ἔρωτος.

Κ. νϛ.

Φώκην Εὔδημος λέγει ἐρασθῆναι ἀνδρὸς σπογγιὰς θορβίειν συνειθισμένου, καὶ περιοῦσαν τῆς θαλάτ-

te commotus ei moliretur: quas puer mox experrectus, quumiam iam periclitaretur, declinauerit. Equo sermonem Homerus tribuit, Aspidi natura, quã nullæ morantur leges, vt ait Euripides.

De Camelorum ætate, & vtriusque sexus castratione.

CAP. LV.

Quñ Camelos quinquaginta annos viuere percepi, tum Bactrianos ad centesimum annum: tum mares, vt pugnaciores sint, à Bactris populis castrari, ita petulantiâ excisâ maiore robore esse. Camelis etiam fœminis vuluas ferro aduri, vt partibus illis quæ ad furorem libidinis incitant adustis, ad bellum aptiores existant.

De Vituli marini amore in spongiatorem.

CAP. LVI.

Vitulum marinum, Eudemus ait, in hominem Spongias piscari solitum, amore flagrasse,

se, eoq; vbi subterranea petra esset, extra mare progressum cum spongiatore versatum fuisse. Quòd autem, quum is deformissimus esset, vitulo formosissimus videretur, nihil forsitã mirum videri debet: quum sæpenumero homines in mulieres turpissimas (pulchrioribus neglectis) amore inflammentur.

De Hydri siue Colubri morsu.

CAP. LVII.

Colubro percussum dicunt statim odorem teterrimum reddere: ex eoq; quòd tam malè oleat, neminem ei appropinquare posse. Idẽ quoque ait, eundem percussum, cum obliuione circũfundi, eiúsque oculis multam caliginem offendi, tum rabiem & summum tremorem eidem exoriri, tertioq; die perire.

De Onenade & eius auibus. C. LVIII.

Oenas auem signifi-

της, ἔνθα ἦν ὕπαντρος πέτρα, ὁμιλεῖν αὐτῷ. τὸ δὲ ὁμοτέχνων ἦν οὗτος αἴσχιστος, ἀλλ' ἐδόκει τῇ φώκῃ ὡραιότατος εἶναι, καὶ θαῦμα ἴσως οὐδὲν, ἐπεὶ καὶ ἄνθρωποι πολλάκις τῶν ἧττον καλῶν ἠράσθησαν, ἐς τὰς ὡραιοτέρας οὐ παθόντες οὐδὲν, ἀλλ' ἀμελήσαντες αὐτῶν.

Περὶ ὕδρου. Κ. νζ.

Ἀριστοτέλης λέγει τὸν ὑφ' ὕδρου πληγέντα, παραχρῆμα ὀσμὴν βαρυτάτην ἀποφράζεσθαι, ὡς μὴ οἷόν τε εἶναι προσπελάσαι αὐτῷ τινα· λήθην τε καταχεῖσθαι τῷ πληγέντι ὁ αὐτὸς λέγει· καὶ μέντοι καὶ ἀχλὺν χεῖσθαι τῶν ὀμμάτων πολλὴν, καὶ λύτταν ἐπιγίνεσθαι, καὶ τρόμον αὐτοῦ μάλα ἰσχυρὸν, καὶ ἀπόλλυσθαι διὰ τρίτης αὐτόν.

Περὶ τοῦ ὄρνυθος τῆς οἰνάδος. Κ. νη.

Τὴν οἰνάδα ὄρνεον εἰ-

δέναι

δέναι χειμῶσαν, οὐ μὴν ὥς τινες ἄμπελον. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης μεῖζον μὲν αὐτὸ εἶναι φάσσης, περιστερᾶς γε μὴν ἧττον. καλοῦνται δὲ ὡς ἀκούω καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ οἰναδοθῆραι τινές. λέγοιτο δὲ αὐτὴ καὶ κίρκη, διαλλάττον τοῦ κίρκου, ὄρνεον οὐ μόνον τῷ γένει φασὶ, ἀλλὰ καὶ τὴν φύσιν.

Περὶ ὄρνιθος τῆς καλουμένης κυανοῦ. Κ. νθ.

Κυανὸς ὄνομα, ὄρνις τὴν φύσιν, ἀπάνθρωπος τὸν τρόπον· μισῶν μὲν τὰς ἀστικὰς διατριβὰς, καὶ τὰς κατ' οἰκίαν αὐλίσεις, φεύγων δὲ καὶ τὰς ἐν ἀγροῖς διατριβὰς, καὶ ὅπου κωλύεταί τι καὶ ἀνθρώπων αὔλια· χαίρει δὲ ἐρημίαις, καὶ ἡδόμενος ὀρείοις κορυφαῖς, καὶ πάγοις ἀποτόμοις. ἀλλ' οὔτε ἠπείροις φιληδεῖ, οὔτε νήσοις ἀγαθαῖς· Σκύρῳ δὲ, καὶ εἴ τις τοιαύτη ἑτέρα ἄγαν λυπρὰ καὶ ἄγονος, καὶ αἰ-

cat, non vt quidam putant vitem. Hanc Aristoteles palumbo maiorem, columba minorē facit. Hinc in Sparta etiam, vt audio, œnadotheræ quidam vocātur. Porro Circe auis nomen fuerit à Circo tum genere tum naturâ differentis.

De Cyano aue solitudines, montium iuga & præcipitia amante. C L I X.

Auis, cui Cyanus nomen est, naturâ suâ ab hominum consuetudine abhorret, vrbanas commorationes & domos odio persequitur, locorum etiam agrestium, vbi homines versari soleant, insolens est: eis verò locis in quibus est ab hominibus solitudo, & montium iugis, & præcipitiis delectatur. Non continentem, non insulas hominum frequētiâ habitabiles, in amore habet: Scyro, & si qua est eiusmodi alia sterilis, & ab homini-

bus inops, delectatur.

De Spinu auibus, quæ hyemem & niues præsentiunt, & in syluis se abdentes declinant.

CAP. LX.

Spini aues in posterum longissimè prouidentes, hominibus ad rerum futurarum coniecturam sapientiores sunt. Etenim hyemem futuram præsentiunt, & niuem prænoscunt: & multa cautione obseruant, ne iis opprimantur. itaque earum acerbitates metuentes, tanquam ad perfugia, sic ad loca nemoribus frequentia confugiunt.

FINIS LIB. IIII.

θρώπων χηρεύουσα ὡς τὰ πολλά.

Περὶ σπίνου. Κ. ξ.

Σπῖνοι δὲ ἄρα σοφώτεροι καὶ ἀνθρώπων τὸ μέλλον προεγνωκέναι. ἴσασι γοῦν καὶ χειμῶνα μέλλοντα, καὶ χιόνα ἐσομένην προμαθεῖσαι ἐφυλάξαντο. καὶ τοῦ καταληφθῆναι δέει, ἀποδιδράσκουσιν εἰς τὰ ἀλσώδη χωρία καὶ τὰ δασέα· καὶ αὐτοῖς τοῖς δάσεσι καταπεφεύγασιν, ὡς ἂν εἴποις, ὅσι.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ε.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber V.

Περὶ τῶν ὀρνίθων τῶν καλουμένων μεμνονείων. Κ. α.

Την τῶν Παριανῶν καὶ τὴν γείτονα Κύζικον ὄρνιθας οἰκεῖν μέλανας ἰδεῖν φασι, τὸ δὲ σχῆμα ἴ- ποις ἐοικέναι αὐτὰς αἰ. ἄγευστοι δέ εἰσι σαρκῶν. καὶ σωφρονοῦσι περὶ γαστέρα, καὶ αὐτοῖς τὰ σπέρματα εἶναι δεῖπνον

De auibus Memnoniis quotannis in Troade circa Memnonis cenotaphium decertantibus.

CAP. I.

TErram Parianorũ & vicinã Cyzicum aues aspectu nigras incolere ferunt, quæ figura corporis & forma Accipitribus similes esse videntur: eæ vsu carnium cùm se abstinẽt tũ in omni victus ratione se continent. eis enim ad cibũ semina satis

tis ſunt. Quum autumnus eſſe cœpit, Ilium gregatim aduolant. Eas autem idcircò Mēnonias vocant, quòd rectà ad Memnonis ſepulchrum proficiſcantur. id enim vel etiam nunc à Troadis incolis in honorem Mēnonis Auroræ filii conditum ibi fuiſſe dicitur: atque Memnonis quidem cadauer ex cæde à matre in Suſa illa Memnonia tantoperè decantata exportatum fuiſſe, vt humatione afficeretur, eq; dignitate illius exequiarum iuſta ei perſoluerentur: illud verò cenotaphiū eſſe. Aues igitur Memnonis gentiles quotannis eò proficiſci, ibiq; primum in contrarias partes diſtrahi, deinde pugnam committere: eamq; ſummâ contentione tandiu pugnare, dum ex his media pars pereat, altera verò victrix redeat

ἀπόχρη. ὅταν δὲ ὑπάρξηται τὸ μετόπωρον, εἰς τὴν Ἰλιάδα γῆν ἀγέλη τῶνδε τῶν ὀρνίθων (καλοῦσι δὲ αὐτοὺς μέμνονας) διὰ τὸν τοῦ Μεμνονείου τάφου φοιτῶσι. λέγουσι δὲ οἱ τὴν Τρῳάδα ἐποικοῦντες, ἠρίον εἶναί τι τῷ τῆς Ἠοῦς Μέμνονι εἰς τιμὴν ἄσιτον· καὶ αὐτὸν μὲν τὸν νεκρὸν ἐς τὰ Σοῦσα, τὰ οὕτω Μεμνόνεια ὑμνούμενα, ὑπὸ τῆς μητρὸς κομισθέντα μετέωρον ἐκ τῶν φόνων, τυχεῖν κηδεύσεως τῆς προσηκούσης αὐτῷ· ὀνομάζεσθαι δὲ οἱ τὴν στήλην τὴν ἐνταῦθα ἄλλως. οὐκοῦν τοὺς ὄρνιθας, τοὺς ἐπωνύμους τοῦ ἥρωος τοῦ προειρημένου, ἀφικνεῖσθαι κατὰ πᾶν ἔτος, καὶ διαιρεῖσθαί τε καὶ διαχέζεσθαι εἰς ἔχθραν καὶ διαιρεῖν, καὶ μάχεσθαι μάχην καρτεράν, καὶ ἐς τοσοῦτον ἔστ' ἂν οἱ μὲν αὐτῶν ἀποθάνωσιν οἱ ἡμίσεις· οἱ δὲ ἀπέλθωσιν, οἱ κρατήσαντες, ἔν-

θεν

θεν. καὶ ἀφίκοντο. ὅπως
οὖν ταῦτα δρᾶται, καὶ πό-
θεν, οὔ μοι σχολὴ φιλοσο-
φεῖν νῦν, οὐδὲ μὴν τὰ τῆς
φύσεως ἀπόῤῥητα ἀνι-
χνεύειν. εἰρήσεται δὲ ἐ-
κεῖνο ἐπιτάφιον τῷ παιδὶ
τῷ τῆς Ἠοῦς καὶ Τιθωνοῦ.
Τοῦτον ὅσα ἔτη τὸν ἀγῶνα
ἀθλοῦσιν οἱ προειρημένοι
ὄρνιθες. Πελίαν δὲ ἅπαξ
ἐτίμησαν Ἕλληνες ἀγῶνι,
καὶ Ἀμαρυγκέα, καὶ μέντοι
καὶ Πάτροκλον, καὶ τὸν ἀντί-
παλον Μέμνονος, τὸν Ἀ-
χιλλέα.

Περὶ γλαυκὸς, καὶ ὅτι ἐν Κρή-
τῃ οὐδεμία· καὶ ὅτι ἡ αὐτὴ
ἐλευθέρα παντὸς θηρίου
πονηροῦ. Κεφ. β.

Ἐν τῇ Κρήτῃ γλαῦκα
μὴ γίνεσθαί φασι τὸ πα-
ράπαν· ἀλλὰ καὶ εἰσκομι-
σθείσας ἔξωθεν, ἀποθνή-
σκειν. Ἔοικε δὲ ὁ Εὐριπί-
δης ἀβασανίστως πεποι-
ηκέναι τὸν † Πολυΐδον ὁρῶν-
τα τήνδε τὴν ὄρνιν, καὶ
ἐξ αὐτῆς τεκμηράμενον ὅτι εὑρήσει καὶ τὸν Γλαῦκον,

vnde discesserat. Iam
de causis cur hæc acci-
dant philosophari, nec
mihi libet, neq; etiam
vacuus sum ad scru-
tanda naturæ abstrusa
atque abdita. Hoc qui-
dem funebre certamen
ab hisce auibus quot-
annis ad honorandum
Memnonem Auroræ
& Tithoni filium per-
agi dixerim. Græci ve-
rò semel duntaxat tali
honore Peliam, Ama-
rynceum, Patroclum,
& Achillem Memno-
nis hostẽ dignati sunt.

In Creta neque Noctuam esse, neque vllum maleficum animal. C. II.

In Creta Noctuam
aiunt omnino non na-
sci. ac si extrinsecus
importetur, mori. Ita-
que videtur Euripides
temerè fecisse hanc a-
uem à Polyde visam,
atque ea coniecisse
Glaucum quoque ei
cognominem (nam
glaûca Græci noctuam
appellant) defunctum

† Πολυΐ-δην.

ἀ

Minois filium se reperturum. Audio præterea Cretenses iactare, Creticæ terræ concessum hoc munus à Ioue, nẽpe in ea & nutrito & occultato, vt ab omni malefica & noxia fera libera sit, ita vt nec ipsa vllam producat, nec aliunde inuectam alat. & hoc te ipsa declarari, quum nullum in ea maleficum animal reperiatur. Hoc si quis velit experiri, venenatum animal quodpiam foris assumit: quod primùm vt hanc terram attigit, statim perit. Itaque circulatores, qui venantur in Africa serpentes, talia machinantur ad mouendam hominum admirationem serpentes varias mansuefactas circumgestãt, & simul ipsis terræ Africæ quantum satis sit ad earum vsum comportant: quod ipsum

τὸν θρέψαντα τῷ Μίνῳ τὸν υἱόν. Πυνθάνομαι δὲ ἔγωγε λόγοις Κρῆτας ᾄδειν, καὶ διδάσκειν ἐκεῖνα, καὶ πρὸς τοῖς ἤδη δεδηλωμένοις, δῶρον λαβεῖν τὴν γῆν τὴν Κρητικὴν ἐκ Διός, ἅτε δήπου τὸν τροφὸν, καὶ τὴν κρύψειν τὴν ὑμνουμένην ἀποκρύψασθαι αὐτὸν, ἐλευθέραν εἶναι θηρίου πονηροῦ. καὶ ἐπὶ λύμῃ γινομένου παντός· καὶ μήτε αὐτὴν τίκτειν, μήτε ἔξωθεν κομισθὲν τρέφειν. καὶ τὴν μὲν ἀποδείκνυσθαι τοῦ δώρου τὴν ἰσχύν· οὐ γάρ τοι προειρημένων ἄγονον εἶναι. εἰ δὲ ἐπὶ πείρᾳ τις ἢ ἐλέγχῳ τῆς ἐκ Διὸς χάριτος εἰσαγάγοι τι τῶν ὀθνείων, τὸ δὲ ἐπιψαῦσαν μόνον τῆς γῆς, ἀπόλλυσθαι. Οὐκοῦν τοὺς θηρῶντας τοὺς ὄφεις ἐν τῇ πλησίον Λιβύῃ τοιαῦτα παλαμᾶσθαι· ἡμερώσαντες ἄγουσι εἰς θαῦμα οἵδε οἱ γόητες τῶν δεικνύντων θηρία πολλά, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐπάγονται φέροντες γῆς τῆς Λιβύσσης, ὅσον τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν χρείαν·

χερσίν· προμηθείᾳ δὲ τῇ ὄφεων τοῦτο δρῶσιν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται. καὶ διὰ ταῦτα εἰς τὴν νῆσον τὴν προειρημένην ὅταν ἀφίκωνται, οὐ πρότερον κατατίθενται τὰ ζῶα, πρὶν ὑποστορέσαι τὴν ξένην γῆν, ἣν ἐπήγοντο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἀθροίζουσι τὰ πλήθη, καὶ μέντοι καὶ τοὺς ἀνοήτους τε καὶ πολλοὺς ἐκπλήττουσιν. ἕως μὲν οὖν ἕκαστον αὐτῶν κατὰ χώραν μένει, συντεθραμμένον τε καὶ ἱδρυμένον, καὶ ἐπανίσταται μέν, οὐ μὴν ὑπερβάλλει τὴν οἰκείαν κόνιν καὶ σύντροφον, ἐς τὸ τοῦ ζῆν· ἐὰν δὲ ἐκφοιτήσῃ εἰς τὴν ὀθνείαν, καὶ ἑαυτῷ ξένην γῆν τὴν ἐχθραίνουσαν αὐτῷ, ἀποθνήσκει. καὶ εἰκότως. εἰ γὰρ ἐκ τοῦ Διὸς νεῦμα ἀτελὲς, οὔτε πρὸς τὴν Θέτιν ἐγένετο, οὔτε πρὸς ἄλλον τινὰ γένοιτο ἄν· χολῇ δήπου πρὸς τὴν αὐτοῦ τροφὸν ἐκεῖνο φανεῖται ἀνάκυρον.

prouident, ne serpentes pereant. ob eamq; caussam quum ad hanc insulam peruenerunt, non priùs feras bestias exponnnt, quàm terrã peregrinam, quam secum portant, substrauerint: ex quo fit, vt multitudinem imperitam congregent, atque stupidam detineant. & tametsi eæ quidem sese incitant, non loco tamen se mouent, neq; ex domestico & vernaculo puluere excedunt, itaque incolumes manent. Sin in externum & hosticnm solum egrediantur, è vita quoque exeunt. Nec immeritò. Nam si Iouis nutus neq; in Thetidem, nec in alinm quenquã, fuit aut futurus est irritus vnquam: multò minimè in terram eũ nutriciam vanus aut irritus fuerit.

De Verme Indico.

CAP. III.

Indus fluuius beſtiarum ferarū expers eſt. ſolum in eo naſci vermem aiunt, ſpeciemq; eorum qui ex ligno gignuntur & aluntur, gerere, ad ſeptem cubitorum longitudinem & eo amplius procedere. eius craſſitudinem decem annos natus puer, manibus vix complecti queat. Iis in ſuperiori oris ſede vnus dēs ineſt, in inferiori alter, ambo quadranguli cubiti ferè longitudinem habent: tam validi, vt quodcunq; animal iis corripuerint, ſiue cicur ſiue ferum, facillimè conterant. Interdiu ima in ſede fluminis verſatur, cœno gaudens & latitans, noctu verò ad terram procedit, & in quodcunque inciderit vel Equum, vel Bouem, vel Aſinū,

Περὶ τοῦ ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ σκώληκος. Κ. γ.

Ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδὸς ἄθηρός ἐστι μόνος· ἐν δὲ αὐτῷ τίκτεται σκώληξ φασί, καὶ τὸ μὲν εἶδος αὐτοῦ, ὁποῖον δή τι καὶ τοῖς ἐκ τῶν ξύλων γινομένοις τε καὶ τρεφομένοις. ἑπτὰ δὲ πηχῶν τὸ μῆκος περιήκουσιν οἱ ἐκεῖθι, εὑρεθεῖεν δ' ἂν καὶ μείζους ἔτι καὶ ἐλάττους. τὸ πάχος δὲ αὐτῶν, δεκαέτης παῖς γεγονὼς μόλις ταῖς χερσὶ περιβάλλειν ἀρκέσει. τούτοις δὴ ἄνω μὲν, εἷς ὀδοὺς προσπέφυκε, κάτω δὲ ἄλλος, τετράγωνοι δὲ ἄμφω, πυγόνος τὸ μῆκος. τοσοῦτον δὴ χρῆμα τῶν ὀδόντων αὐτοῖς τὸ κράτος ἐστί. πᾶν ὅ,τι ὑπ' αὐτοῖς λάβωσι συντρίβουσι ῥᾷστα, ἐάν τε ἥμερον ζῷον ἢ ἄγριον. καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν κάτω, καὶ ἐν βυθῷ τοῦ ποταμοῦ διατελοῦσι, τῷ πηλῷ καὶ τῇ ἰλύϊ φιληδοῦντες, καὶ ἐντεῦθεν οὐκ εἰσὶν ἔκδηλοι· νύκτωρ δὲ περιΐασιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ὅτῳ ἂν πε-

ἐντύχωσιν ἢ ἵππῳ, ἢ βοΐ,
ἢ ὄνῳ, συντρίβουσιν αὐ-
τόν. εἶτα σύρουσιν εἰς τὰ ἑ-
αυτῶν ἤθη, καὶ ἐσθίουσιν ἐν
τῷ ποταμῷ καὶ πάντα
βρυκῶσι τὰ μέλη, πλὴν
τῆς τοῦ ζώου κοιλίας. εἰ δὲ αὐ-
τοὺς καὶ ἐν ἡμέρᾳ πιέζοι
λιμὸς, εἴτε κάμηλος πί-
νοι ἐπὶ τῆς ὄχθης, εἴτε βοῦς,
ὑπαναρπύσαντες καὶ λα-
βόμενοι ἄκρων τῶν χειλέων
μάλα εὐλαβῶς, ὁρμῇ
βιαιοτάτῃ καὶ ἕλξει ἰσχυρο-
τέρᾳ ἐς τὸ ὕδωρ ἄγουσι καὶ
δεῖπνον ἔχουσι. δορὰ δὲ ἑ-
κάστου ἀμπέχει τὸ πά-
χος ἢ δύο δακτύλων. Ἄ-
γρα δὲ ἡ κατ' αὐτῶν ἐστὶ
θήρα τρόπον τόνδε. τετέ-
χνασται ἄγκιστρον παχὺ
καὶ ἰσχυρὸν ἁλύσει σιδηρᾷ
προσηρτημένον καθιέσι,
προσδήσαντες αὐτῷ λευ-
κολίνου πλατέος ὅπλον,
ἐρίῳ καταπλάσαντες καὶ τὸ ἄγκιστρον, καὶ τὸ ὅπλον, ἵ-
να μὴ διατράγῃ ἡ σκώληξ αὐτά· ἐμπλέξαν-
τες δὲ ἐς τὸ ἄγκιστρον ἄρνα ἢ ἔριφον, εἶτα αὐτὸ τότε εἰς
τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ μεθιᾶσιν. ἔχονται δὲ ἄνθρωποι,

conficit, atque in suas sedes trahit, & in flumen abstrusus, membra omnia, excepto vẽtre, exedit. De die etiã si fama premitur, siue camelus siue bos in ripa bibit, violentissimo impetu summa labra mordicus comprehendit, & robusto tractu in aquam abreptum edit. Eius pellis duorũ digitorum crassitudine est. Eiusmodi autem machinatione capitur: Hamum robustum ad ferream catenam alligant, adiuncto etiam fune ex albo latoque lino. Lanis autem & hamum & funem inuoluunt, ne à verme prærodeatur. Tum agnũ aut hœdum ad illecebram in hamum implicant: deinde in fluuium demittunt. Tri-

ginta: viri ſinguli cum iaculo, loco inſerto & enſe accincti ad funem aſtant. Adſunt & è cornu ſudes bene robuſtæ, ſi percutere ſit neceſſe. deinde hamo captum trahunt, & abſtractum, interficiunt: Triginta dies appēſum ad ſolem ſinunt, atque ex eo in fictilia vaſa craſſum oleum ſtillat. ſinguli vermes quinque olei ſextarios reddũt. quod quidem ipſum regi. Indorum apportant, vaſis obſignatis, neque enim alij cuiquam vel guttam illius poſſidere licet. Corpus reliquum inutile. Huius ea eſt vis olei. vt ſine vllo igne eius infuſa hemina quemcunque lignorum aceruum comburat Ac ſi vel hominem velis vel aliud animal exurere, primum vt hoc

τοῦ ὅπλου καὶ τριάκοντα
καὶ ἕκαστος ἀκόντιον τ
ἐπηγκύλωται. καὶ μάχαι
ραν παρήρτηται. καὶ πα
ράκειται ξύλα δὲ τρεσί
παίειν εἰ δέοι, κραταιὰ
δὲ ἐστι ταῦτα, ἰσχυρὰ ἀγα
εἶτα περιχεθέντα τῷ ἀγ
κίστρῳ, καὶ τὸ δέλεαρ κα
ταπιόντα, τὸν σκώληκα ἑλ
κουσι. θηραθέντα δὲ ἀπο
κτείνουσι, καὶ πρὸς τὸν ἥ
λιον κρεμῶσι τριάκοντ
ἡμερῶν. λείβεται δὲ ἐξ α
τοῦ ἔλαιον παχὺ εἰς ἀγ
γεῖα κεράμου. ἀφίη
δὲ ἕκαστον ζῶον εἰς κοτυ
λας δέκα. τοῦτο δὴ τὸ
λαιον βασιλεῖ τῷ Ἰνδ
κομίζουσι, σημεῖα ἐπι
βάλλοντες. ἔχειν γὰρ αὐτ
ἄλλον οὐδ' ὅσον ῥανίδα
φεῖται. ἀχρεῖον δὲ ἐστι
λοιπὸν τοῦ ζώου σκῆνος.
ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἔλαιον ἰσχυ
ἐκείνην· ὅντινα αὖ ξύλων σωρὸν καταπρῆσαι
τι καὶ εἰς ἀνθρακιὰν στορέσαι θελήσεις, κοτύλην
πιχέας τοῦδε, ἐξάψεις, μὴ πρότερον ὑποχέας πυ
ρὸς σπέρμα. εἰ δὲ καταπρῆσαι ἄνθρωπον ἢ ζῶον,

τι ἐπιχέῃς, τὸ δὲ παραχρῆμα ἐνεπρήσθη. τούτῳ φασὶ τὸν Περσῶν βασιλέα καὶ τὰς πόλεις αἱρεῖν, τὰς εἰς ἔχθραν προσελθούσας οἱ, καὶ μήτε κριῶν, μήτε χελωνῶν, μήτε τὰς ἄλλας ἑλεπόλεις ἀναμένειν ἐπεὶ καταπιμπρὰς ᾕρηκεν. ἀγγεῖα γὰρ κεραμιᾶ ὅσον κοτύλην ἕκαστον χωροῦντα, ἐμπλήσας † αὐτὰ καὶ ἀποφράξας, ἄνωθεν εἰς τὰς πύλας σφενδονᾷ. ὅταν τε τύχῃ θυρίδων, τὰ μὲν ἀγγεῖα προσαράττεται καὶ ἀπερράγη, καὶ τὸ ἔλαιον κατώλισθε καὶ τῶν θυρῶν πῦρ κατεχύθη, καὶ ἄσβεστόν ἐστι. καὶ ὅπλα δὲ καίει καὶ ἀνθρώπους μαχομένους, καὶ ἄπληστον ἐστι τὴν ἰσχύν. κοιμίζεται δὲ καὶ ἀφανίζεται πολλῷ φορυτῷ καταχυθέντι. λέγει ὁ Κνίδιος Κτησίας ταῦτα.

infuderis, funditus ſtatim deflagrauerit. Eodem ipſo Perſarum regem aiunt capere hoſtium vrbeis: neque arietes, teſtudines, aliáque bellica tormenta ad eas capiendas opus eſſe. nam quum fictilia vaſa vnius heminæ capacia eo impleta & obſtructa in portas iaculatur, vaſa quidem ad portas alliſa rumpuntur, at oleum delapſum ignem circunfundit, vt reſtingui non poſſit: & flamma inſaturabilis comburit homines pugnantes pariter cum armis. Reſtinguitur autem multa inutili congerie, qualis per terram & vicos conuertitur, in eum iniecta. Hæc Cteſias Cnidius.

al. αὐτοῖς.

De Balæna.

CAP. IIII.

Balæna, quemadmodum Delphinus, lac habet: colore quanquam nigro non eſt, maxi-

Περὶ φαλαίνης. Κ. δ.

Η φάλαινα ὅμοιον δελφῖνι ζῷόν ἐστιν. ἔχει δὲ γάλα καὶ αὐτή. χροιὰν δὲ οὐκ ἔστι μέλαινα, κυανῆ

z δὲ

mè tamen cyaneo, conspicitur: non branchiis, sed fistula (sic enim huius respirandi viam appellant) spiritum ducit. Sedes & commoratio huic est * Pelagus, & circa id mare: nec extra hæc loca euagari solet.

* Pontus.

De Moribus Gallinæ quum vicerit Gallinaceum. C. V.

Si eius belli quod cum mare committit fœmina, victoriam reportet, eius collum voluptate efferunt atque inflatur: & palea demittit, minus tamen quàm gallinacei: tum maiorem spiritu impletur, & longo tibiarum tractu graditur.

De amore Delphinorum & ope mutua in suum genus.

CAP. VI.

Vrbs Thraciæ, cui nomen est Aenos, præclarum dat testimonium Delphini amoris, quem erga suam nationem habet. Quum fortè euenisset, Delphinus vt vulnere accepto,

δὲ εἴκασται τῷ σκληροτάτῳ. ἀναπνεῖ δὲ οὐ βραγχίοις, ἀλλὰ φυσητῆρι. τοῦτο γὰρ καὶ καλοῦσιν οἱ τοῦ πνεύματος τὴν ὁδόν. διατρίβει δὲ ὁ πόντος αὐτῷ, καὶ ἡ ἐκεῖ θάλαττα. πλανᾶται δὲ ἠθῶν ἐκείνων ἐξωτέρω ἡ φάλαινα ἥκιστα.

Περὶ ὀρνίθων μάχης.

Κεφ. ε.

Τὸν ἄρρενα ἡ θήλεια νικήσασα ὄρνιν ἐν τῇ μάχῃ, ἀβρύνεταί τε ὑφ᾽ ἡδονῆς ὁ τράχηλος αὐτῆς, καὶ καθίησι κάλλη, οὐκ ἐς τοσοῦτον μὲν ἐς ὅσον καὶ οἱ ἀλεκτρυόνες, καθίησι δ᾽ οὖν, καὶ φρονήματος ὑποπίμπλαται, καὶ βαίνει μακρότερα.

Περὶ δελφίνων. Κεφ. ς.

Φιλοίκειον ὁ δελφὶς ζῷον πεπίστευται· καὶ τούτου τὸ μαρτύριον. Αἶνος πόλις ἐστὶ Θρᾴκης. ἔτυχεν οὖν ἁλῶναι δελφῖνα, καὶ τρωθῆναι μὲν, οὐ μὴν εἰς θά-

νατον

κτον, ἀλλ' ἔτι βιώσιμα
εἶναι τῷ ἑαλωκότι. οὐκοῦν
ἀφρηνῆ μὲν αἷμα ᾔσθοντο
οἱ ἀθήρατοι, καὶ ἀπίκον-
το ἐς τὸν λιμένα ἀγέλῃ, καὶ
κατεσκίρτων, καὶ ἦσάν τι
φατειόντες; οὐκ ἀγαθόν.
ν ἔθει δὲ ἦν, ὡς τὸ εἰκὸς,
καὶ αὐτὰς νήχεσθαι, καὶ πα-
ρῆσας αὐτῶν. οἱ τοίνυν Αἱ
...οι ἔδεισαν, καὶ ἀφῆκαν
τὸν ἑαλωκότα. καὶ ἐκεῖνοι
κομισάμενοι ὡς ἑαυτὸν
να τὸν κηδεστὸν ἢ γαμβρὸν
ήκοντα ἄχοντο ἀπιόντες.
σαίην δὲ ἄνθρωπος ὁ
οἰκεῖα κοινωνὸς σπουδῆς καὶ
φροντίδος.

Περὶ πιθήκου καὶ αἰλούρου. Κ. ζ.

Ἐν Αἰγύπτῳ πίθηκος,
ὥς φησιν Εὔδημος, ἐδιώ-
κετο· αἴλουροι δὲ ἦσαν οἱ
διώκοντες. αἰακρότος
ἐν ἀποδιδράσκων ὁρμα-
σεν διὰ δὲ δένδρου τινός· οἱ

nõ mortifico quidem, ſed ſanguinem mittẽti, caperetur, reliqui non comprehenſi, id ipſum vt ſenſerũt maximis ſaltibus ad portum gregatim vna cũ catulis ſuis profecti, probè ſtudium ſuum captiuo nauarunt. Piſcatores igitur de ſuis periculis pertimeſcentes, captiuũ deſeruerunt. Itaque Delphini natu maiores, tãquam ſocium quendam homines genere ſe contingentem ſic triſtes pergebãt illum comitari, & magno ſtudio ſubleuare: Quum vel homines ipſi cum intimis & neceſſariis infelicibus ſuis ſtudium & curam perrarò cõmunicare ſoliti ſint.

Quomodo Simia aduerſus Feles in arbore à ſummis ramorum cacuminibus pendens ſe tutam præſtiterit.

CAPVT 6.

Quum Feles Simiã in Ægypto, vt refert Eudemus, inſequerentur: hęc autem omni neruorũ cõtẽtione in fugam ſe impellens rectà conſcendiſ-

ſet in arborem: atque illæ ad eandem arborem aſcendiſſent) ad corticem enim adhæreſcentes ſurſum reptare ſciũt:) hæc ſanè, vt ſola à pluribus circumuenta, ex arboris trunco ad ramorum cacumina ſe vertens, diu multumq; ab iis extremis pepẽdit. Illæ tũ quòd eò accedere non quirent, ad aliam ſe couerterunt venationem. Hæc autem ipſa ſtudioſe & diligẽter ſe ex periculo ſeruauit nec cuipiã alii, quàm ſibimet ipſi, ſalutis præmiũ debuit.

Quæ animalia vbi non ſint.

CAP VIII.

Ariſtoteles auctor eſt, terram circa Aſtypalæam ſerpentibus aduerſariã eſſe, & ſimiliter Rheneam muſtelis. Cornix in arcem Athenienſium nũquã conſcendit. Muli in Eloo agro nõ gignuntur, niſi mẽtiatur Herodotus.

δὲ καὶ αὐτοὶ συνέδραμον ο κισαι. ἔχονται γὰρ τῶν φλοιῶν, καὶ ἔστι καὶ τούτοις εἰς δένδρα ἐπιβατόν. ὁ δὲ ὡς ἡλίσκετο εἰς αὖ, καὶ ταῦτα ὑπὸ πολλῶν, ἐκπηδᾷ ἐκ τοῦ πρέμνου, καὶ κλάδου τινὸς ὑπηρτημένου καὶ μετεώρου λαμβάνεται ἄκραις ταῖς χερσὶ, καὶ ἐγκρατῶς εἴχετο οὐκ ἐπ' ὀλίγον. οἱ δὲ ἄλλεργον. ὡς ἐφικτὸν οὐκ ἦν αὐτοῖς ἔτι, ἐπ' ἄλλην θήραν κατέδραμον. ὁ δὲ καὶ πολλὴν τὴν σπουδὴν διεσώζετο, ἑαυτῷ ὀφείλων ὡς τὸ εἰκὸς ζωάγρια.

Περὶ ζώων φυσικῶν ἀντιπαθειῶν. Κ. η.

Ἀριστοτέλης ὄφεσιν ἐχθρὰν εἶναι τὴν Ἀστυπαλαιέων γῆν λέγει. καθάπερ καὶ τὴν Ῥήνειαν ταῖς γαλαῖς ὁ αὐτὸς ὁμολογεῖ ἡμῖν. κορώνη δὲ ἐς τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν οὐκ ἐπιβατέν. ἡμιόνων δὲ Ἦλιν μητέρα οὐκ ἐρεῖς, ἢ τὸ λεχθὲν ψεῦδός ἐστιν.

Περὶ τεττίγων Ῥηγίνων καὶ Λοκρῶν. K. Θ.

Ῥηγίνοις καὶ Λοκροῖς ἐς τὴν γῆν τὴν ἀλλήλων παριέναι καὶ γεωργεῖν ἔνσπονδόν ἐστιν. οὐ μὴν ὁμολογοῦσι τούτοις, οὐδὲ εἰς μίαν νοοῦσι καὶ τὴν αὐτὴν οἱ τέττιγες οἱ τῇδε καὶ τῇδε. ἐπεὶ τὸν μὲν Λοκρὸν ἐν Ῥηγίῳ σιγηλότατον ἐξεις· τὸν δὲ Ῥηγῖνον ἐν τοῖς Λοκροῖς ἀφωνότατον, καὶ τίς ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης ἀμοιβαδὸν εἰς τὴν σιωπὴν ἐπιδόσεως, ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἄλλος, εἰ μὴ μάτην θρασύνοιτο. εἴσω δὲ ὧν Ῥηγίνοις καὶ Λοκροῖς μόνη ἡ φύσις. ποταμὸς οὖν τῆς τε Ῥηγίνων καὶ τῆς Λοκρίδος ἐστὶ μέσος, καὶ εἴργονταί γε οὐδὲ πλεθριαίῳ διαστήματι μέσῳ αἱ ὄχθαι, καὶ ὅμως οὐδέτεροι διαπέτονται αὐτόν. καὶ ἐν Κεφαληνίᾳ ποταμός ἐστιν, ὃς ὁρίζων τῆς τε εὐφωνίας τῶν τεττίγων

*Rheneam forte Arnen Bœotiæ ciuitatem intelligit. nam Bœotiam mustelis aduersari Albertus Magnus scribit. sunt autem Rhenes & Arnes iidem Græcis.

De Cicadis Rheginensibus & Locrensibus.

CAP. IX

Rhegini & Locri pacem inter se habent, atque vtrisque ad alterorũ agros accedere, & agricolationem exercere liberum est. Cicadæ tamen cum iis nõ sentiunt. nam Locrenses in Rhegino agro silẽt: Rhæginæ vicissim Locris mutæ sunt. Huiusce silentii nec ipse causam, neq; quispiam alius, nisi ad differẽdum sit temere audax: intelligit: sola natura nouit. Fluuii igitur etsi inter Rheginos & Locros medii ripæ non iugeris spatio distant, tamẽ neutræ transuolant Cicadæ. In Cephalenia fluuius est, qui inter Cicadarum sterilitatem &

copiam medius interfluit.

καὶ τῆς ἀγονίας αἴτιος.

De studio Apum erga regem suum, quem etiam fugitiuum consecutæ reducunt.

CAP. X.

Περὶ πόθου τῶν μελιττῶν τοῦ εἰς τὸν βασιλέα. Κ. ι.

Regem suum Apes lenitudine imperii dulcem, & mansuetudine morũ suauem, nullóque spiculo armatum, quum is defugiendo ipsas reliquit, accersunt, & fugitiuum à tergo insequũtur. ipsum autem sagacissimè odorantur: ac nimirum ex eius odore deprehensum, suâ sponte amantes & venerantes ipsius naturã, de fuga in regnum reducunt. Atheniẽses de ciuitate Pisistratũ expulerunt, atque principatu exuerũt. Dionysium Syracusani regno eiecerũt: Alii alios tyrrannos iniquos, & regnãdi artem quæ humanitas & subditorum moderatio est, factitare nescientes, ex tyrannide deiecerunt, & omnibus fortunis funditus euerterunt.

Τὸν βασιλέα αὐτῶν αἱ μέλιτται πρᾶον ὄντα καὶ ἥμερον καὶ ὁμοῦ τι καὶ ἄκεντρον, ὅταν αὐτὰς ἀπολίπῃ, μεταθέουσί τε καὶ διώκουσι φυγάδα τῆς ἀρχῆς ὄντα· ῥινηλατοῦσι δὲ αὐτὸν ἀπορρήτως, καὶ ἐκ τῆς ὀσμῆς τῆς περὶ αὐτὸν, αἱροῦσι καὶ ἐς τὴν βασιλείαν ἐπανάγουσιν, ἑκοῦσαί τε, καὶ βουλόμεναι, τοῦ τρόπου ἀγάμεναι. Πεισίστρατον δὲ ἐξήλασαν Ἀθηναῖοι, καὶ Συρρακούσιοι Διονύσιον, καὶ ἄλλοι ἄλλους, τυράννους τε καὶ παρανομοῦντας ὄντας, καὶ τέχνην βασιλικὴν ἀποδείξασθαι μὴ δυναμένους, ὅπερ οὖν φιλανθρωπία τε καὶ τῶν ὑπηκόων ἐπὶ προστασία.

Περὶ τοῦ βασιλέως τοῦ αὐτοῦ. Κεφ. ια.

Rursus de earundem rege, & Apum republica, moribus,

Μέλει τῷ βασιλεῖ τῶν
μελιττῶν κεκοσμῆσθαι τὸ
σμῆνος τὸν τρόπον τοῦτον.
ταῖς μὲν προστάττει ὑδρο-
φορεῖν, ταῖς δὲ ἔνδον κηρία
διαπλάττειν, τὴν γε μὴν
τρίτην μοῖραν ἐπὶ τὴν
νομὴν προϊέναι. εἶτα μέν-
τοι ἀμείβουσι τὰ ἔργα ἐκ
περιόδου. κάλλιστα δέ πως
ἀποκριθεῖσαι, φιλοῦσιν οἰ-
κουρεῖν αἱ πρεσβύτεραι.
αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπό-
χρη οἱ τὰ προειρημέ-
να, καὶ νομοθετεῖν ὅσα
προσέοικε κατὰ τοὺς μεγά-
λους ἄρχοντας, οὓς οἱ φι-
λόσοφοι φιλοῦσιν ὀνομά-
ζειν πολιτικούς τε καὶ βα-
σιλικοὺς τοὺς αὐτούς· τὰ δὲ
ἄλλα ἡσυχάζει καὶ τοῦ αὐ-
τουργεῖν ἀφεῖται. ἐὰν δὲ ᾖ
λῷον ταῖς μελίτταις με-
ταστῆναι, τηνικαῦτα καὶ
ὁ ἄρχων ἀπαλλάττεται· καὶ
ἐὰν μὲν ἔτι νέος ᾖ, ἡγεῖται,
αἱ δὲ λοιπαὶ ἕπονται· ἐὰν
δὲ πρεσβύτερος, φοράδην

ribus & ingenio.

CAP. XI

Apum Regi curæ est,
modum aliis stataere,
otdinem afferre. alias
enim aquari iubet, a-
lias intùs fauos finge-
re, extruere, expolire,
suggerere: alias verò ad
pastiones proficisci,
Mutationem operarũ
& vicissitudinem mu-
nerũ faciunt: proue-
cta ætate probè ad id
delectæ sunt, vt domo
se teneant. Rex ipse sa-
tis habet illa curare
quæ antè dixi, & leges
sancire, perinde vt sũ-
mi principes: quos phi
losophi vel politicos,
vel regios nominare
solent. Cæterùm mu-
nerum operosorũ im-
munitatem habens ab
laborando quiescit.
Quòd si migratio po-
tius ad vsum sit, quàm
mansio, tum Rex per-
git emigrare ac si ab
ætate firmus sit, antece
dit examen dux ad pro
ficiscendum, reliquæ
eius ductu sequuntur.

Sin ætate affectus sit, cæteris Apibus vehitur

Signo dato somnum capiunt. quum tempus est adquietẽ proficisci, vna quæpiam à rege iubetur somni significationem dare: quæ simul vt ad dormiendum signum sustulit, statim ex somnum accipere pergũt. Quoad Rex viuit, tandiu examen pace fruitur, omniq; ordinũ perturbatione caret: Fuci suis cellis libenter se continẽt, seniores suum locum habent, natu minores itẽ suũ. Et Rex separatim à reliquis habitat, soboles quoque Apum seorsim. Excremẽta in locum separatum cõgeruntur. Rege extincto, omnia perturbantur & funditus peruertuntur. Fuci in Apum cellis pariunt, atque ita miscentur omnia, vt examen omnino deteri⁹ habeat. deniq;

ἔρχεται κομίζουσα αὐτὸν μελιττῶν ἄλλων. αἱ μέλιτται δὲ ὑπὸ συνθήματι εἰς ὕπνον τρέπονται. ὅταν δὲ δοκεῖ καιρὸς εἶναι καθεύδειν, ὁ μὲν βασιλεὺς μιᾷ προστάττει ὑποσημῆναι καταδαρθάνειν. ἡ δὲ πεισθεῖσα τοῦτο ἐκήρυξεν, αἱ δὲ εἰς κοῖτον τρέπονται ἐντεῦθεν. τέως βομβοῦσαι ἕως ἂν περίεστιν ὁ βασιλεύς, εἰρήνη εὐθηνεῖται τὸ σμῆνος, καὶ ἀταξία πᾶσα ἠφανίσθη. καὶ οἱ μὲν κηφῆνες ἐν τοῖς ἑαυτῶν ἀγαπητῶς κυττάροις ἡσυχάζουσιν· αἵ τε πρεσβύτεραι διαιτῶνται ἰδίᾳ, καὶ αἱ νέαι ἰδίᾳ, καὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ βασιλεύς, καὶ οἱ χαδόνες ἐφ' ἑαυτῶν εἰσί. καὶ ἡ τροφὴ, καὶ αἱ ἄφοδοι χωρίς. ἐπειδὰν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπόληται, ἀταξίας τε καὶ ἀναρχίας μεστὰ πάντα, οἵ τε γὰρ κηφῆνες τοῖς τῶν μελιττῶν κυττάροις ἐντίκτουσι τά τε λοιπὰ ἐν ἀλλήλοις φερόμενα, εὐθηνεῖσθαι τὸ σμή-

τεὶ τὸ λοιπὸν οὐκ ἐπιτρέπει. διαφθείρονται δὲ τελευτῶσαι ἐρημίᾳ ἄρχοντος. Βίον δὲ καθαρὸν ζῇ μέλιττα. καὶ ζώου οὐκ ἂν οὐδενὸς πάσαιτό ποτε. καὶ οὐ δεῖται Πυθαγόρου συμβούλου οὐδὲ ἕν. ἀπόχρη δὲ ἀρκεσῖτος αὐτῇ εἶναι τὰ ἄνθη. Ἔστι δὲ καὶ σωφροσύνην ἀκροτάτη· χλιδὴν γοῦν καὶ θρύψιν μεμίσηκε. καὶ τὸ μαρτύριον, τὸν χρισάμενον μύρῳ διώκει τε καὶ ἐλαύνει ὡς πολέμιον ἀνήκεστα δράσαντα. οἶδε δὲ καὶ τὸν προσελθόντα ἐξ ἀκολασίας τε καὶ ὁμιλίας τῆς πρός τινα, καὶ διώκει ἐκεῖνον οἷα δήπου ἔχθιστον. Καὶ ἀνδρείας δὲ εὖ ἥκουσι καὶ ἀήττητοί εἰσι. οὐδὲ ἓν γοῦν ζῷον ἀποδιδράσκουσιν, οὐδὲ μὴν κακῇ εἴκουσι, χωροῦσι δὲ ὁμόσε. καὶ πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας μηδὲ ἄρχοντας ἀδίκων, μηδὲ τῷ σμήνει προσιόντας κακούργως καὶ σὺν ἐπιβουλῇ, εἰρηναῖα αὐτοῖς

regis defectione ac inopiâ pereunt. Purè & mundè viuunt Apes, nullius animalis carnes edũt: neque tamẽ ad hanc cautionẽ Pythagorę admonitio iis opus est: satis habent floribus vesci. Et quũ maximè frugales ac temperantes sint, libidinem & delicias odio persequuntur: cuius rei testimonio est, quòd vnguento delibutum insectantur, & tanquam hostem qui nefarium quippiã admiserit, exagitãt: à cõplexu venereo recentem cognoscũt, atque illum sicut hostem insequũtur. Fortibus nihil concedunt, neque ab animalium vllo refugiũt, neque timiditate cedũt quò minus aggrediantur. Cum iis qui sibi molesti non interueniunt, quíque nec malitiosè nec dolosè alueos adeũt, pacem seruant, fœdereq;

diuinciuntur. Contrà in expiabile bellũ cũ interpellãtibus & vexantibus gerunt. mellis populator in hostiam numero locoq; ducitur. Vespas acerrimè verberant. Eas aliquando equũm iuxta aluearia Aristoles affirmat non modò fortissimè iuuasisse, sed etiam intermisse. Atq; inter se etiam nõ nunquam contendunt, & potentio vincunt debiliores. Eis nocent Ruberæ, & Ranæ lutariæ, Meropes Hirundines, & Vespæ. Ex his verò animalibus quod cunque Apes vicerit, Cadmæã reportat victoriam. nam valdè afflictus aculeis discedit victor. non enim animi robore minus quã aculeis armatæ sunt. Mira etiam in eis prouidentia: quod vel ex

τοῖς καὶ ἐνσπόνδοις. ὅδε πο-
λεμος δὲ ἀκήρυκτος, τὸ
ἀνδρεῖον τοῦτο, ὅτι τοὺς
λυποῦντας ἐξάπτεται, καὶ
ὅστις ἥκει κρείττων τὸ με-
γεθος αὐτῶν, ἐς τοὺς ἐχθροὺς
ἠρίθμηται οὗτος. παίουσι
δὲ καὶ τοὺς σφῆκας κακῶς.
λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ
ἵππῳ ποτὲ ἐντυχοῦσαι
περὶ τὸ σμῆνος, ἐπέκτει-
ναν αὐτόν, ὅτι θέλειν αὐταῖς κατ'
τὸ καρτερὸν αἱ μέλιτται
ἐν αὐτῷ ἵππῳ. ἤδη μέντοι
πρὸς ἀλλήλας διαφέ-
ρονται· καὶ αἱ δυνατώτε-
ραι κρατοῦσι τῶν ἡττόνων.
κρατοῦσι δὲ ὡς ἀκούω αὐ-
τῶν οἵ τε φρῦνοι, καὶ οἱ ἐκ
τῶν τελμάτων βάτραχοι,
οἵ τε μέροπες, καὶ αἱ χε-
λιδόνες, πολλάκις γε μὴν
καὶ οἱ σφῆκες. ὅστις δὲ τού-
των ἐκράτησε, Καδμείαν
ὥς γε εἰπεῖν, τὴν νίκην ἐ-
νίκησε. πειρώμενοι γὰρ καὶ
κεντούμενοι κακῶς ἀπαλλάττονται. εἰσὶ γὰρ οὐ μεῖον
τοῦ θυμοῦ ἢ καὶ τοῖς κέντροις ὡπλισμέναι. Οὐκ
ἀμοιροῦσι δὲ οὐδὲ τῆς εἰς τὸ προμηθὲς σοφίας. καὶ Ἀ-

ρις

ἀπιστοίης τεκμηρίου λέ-
γων· ἔστι δὲ τοιοῦτον. ἐλθοῦ-
σαι αἱ μέλιτται ἐπί τι σμῆ-
νος οὐκ οἰκεῖον, ἀλλ' ἕτε-
ρον, εἶτα τὸ μηδὲν σφίσι
προσῆκον ἐκπορθεῖν μέλλου-
σι δὲ καὶ τοὺς συλώμεναι τὸν
σφέτερον πόνον. ὅμως ἐ-
νεμαρτύρουν ἡσυχῇ ἀπαγο-
ρεύουσαι· εἶτα μετὰ τοῦ μᾶλ-
λον ἐγκρατῶς ἐκαραδό-
κουν. ἐπεὶ δὲ ὁ μελιττουργὸς
τὰς πολλὰς τῶν ἐχθρῶν ἀ-
πέκτεινεν, αἱ ἐνδοῦναι κατα-
γνοῦσαι ὅτι ἄρα δυναταὶ
ἀξιόπιστοι εἰσὶ πρὸς τὴν
μάχην τὴν ἰσοπαλῆ,
προσελθοῦσαι κατερημῶσαν
τοῦ, καὶ δίκας ἀπῄτησαν ὑ-
πὲρ ὧν ἐσυλήθησαν οὐδα-
μῶς μεμπτάς.

Περὶ τῆς τῶν μελιττῶν
φιλεργίας Κεφ. ιβ.

Καὶ τοῦτο δὲ τῆς φιλερ-
γίας τῶν μελιττῶν τὸ μαρ-
τύριον. ἐν γοῦν τοῖς χει-
μεριωτάτοις τῶν χωρίων
μετὰ Πλειάδων δύσεις εἰς
ἐαρινὴν ἰσημερίαν διατελοῦσιν οἰκουροῦσαί τε καὶ
ἔνδον

hac Aristotelis narra-
tion: liquet. Apes (in-
quit) aliquando ad ex-
amen alienum profe-
ctas, melande popula-
ri cœpisse. Et quanquam
quæ id confecerant A-
pes suo priuarentur la-
bore, sustinuisse tamen
& futurum iniuriæ e-
uentum patienter ex-
pectasse: donec pluri-
mas prædonum apia-
rius qui superuenerat
interfecisset. Et quum
iam se pugnæ & hosti-
bus pares fore confide-
rent, progressæ vlcisci
illas & depopulationis
pœnas ab eis exigere
non contemnendas cœ-
perunt.

Quemadmodum Apes
hyeme, ex alueis non se
mouent. C. XII

Hoc quidem ipsum
Apum sedulitati & o-
peroso labori testimo-
nio est, quòd ab occa-
su Vergiliarum ad ver-
num æquinoctium in
locis hyberno frigore
infestissimis non se ab

alueis commouent: sed tẽporis desiderio, & frigoris fuga intus manent reliquo anni tempore segnitiam & otium odio habentes, diligentissimè & laboriosissimè operantur: nec quispiam extra hyemale tempus, ac morbum, videat Apem otiari.

ἔνδον ἀπεριμένουσι, ἀλέας πόθῳ καὶ φυγῇ ῥίγους αἱ μέλιτται. τὸν δὲ ἄλλον χρόνον τοῦ ἔτους πάντα, ἀργίαν μὲν καὶ ἡσυχίαν μισοῦσι, καὶ καμεῖν εἰσὶν ἀγαθαί. καὶ οὐκ ἄν ποτε ἴδοις βλακευούσας μέλιτταν τῆς ὥρας ἐκείνης, ἔξω ἐν ᾗ † μαλακιεῖ τὰ μέλη.

μαλκιεῖ.

De geometria Apum circa structuram fauorum. Redundantibus alueis colonias ab eis mitti. Pluuias & ventos præsentiri. Crepitaculis sonoris reuocari fugientes vel errantes.

Περὶ τῆς μελιττῶν γεωμετρίας. Κεφ. ιγ.

CAP. XIII.

Geometriam, figurarum pulchritudinem, fingendi elegantiã, sine arte, sine regulis, sine circino, nempe figuras sexangulas, & sex laterum & æqualium angulorum Apes conficiunt. Quum autem ex sobole alueus Apibus redundat, tanquam maximæ vrbes hominum multitudine redundantes, sic illæ colonias

Γεωμετρίαν δὲ, καὶ κάλλη σχημάτων, καὶ εὐρεσιλογίας πλάσεις αὐτῶν, ἄνευ τέχνης τε καὶ κανόνων καὶ τοῦ καλουμένου ὑπὸ τῶν σοφῶν διαβήτου, τὸ κάλλιστον σχημάτων, ἑξάγωνόν τε καὶ ἑξάπλευρον καὶ ἰσογώνιον ἀποδείκνυνται αἱ μέλιτται: Ὅταν δὲ ἐπιγονὴ ᾖ, καὶ εὐθηνεῖται μελίτταις τὸ σμῆνος, καὶ εἰς ἀποικίαν ἐκπέμπουσιν ὥσπερ οὖν αἱ μέγισται τε καὶ πολυανδροῦ-

μεναι

μέσην τῆς πόλεως. Οἱ δὲ γὰρ ἄρα ἡ μέλιττα καὶ ὑετοῦ ἀπειλοῦντος ἐπιδημίαν, καὶ σκληρὸν πνεῦμα ἐσόμενον. εἰ δὲ αὐτῇ παρὰ δόξαν γένοιτο τοῦ πνεύματος, ὄψει φέρουσαν λίθον ἑκάστην ἄκροις τοῖς ποσὶν, ἕρμα εἶναι † καὶ μὴ ἀνατρέπεσθαι. Ὅπερ δὲ ὁ θεῖος Πλάτων περὶ τῶν τεττίγων λέγει. καὶ τὴν ἐκείνων φιλῳδίας τε καὶ φιλομουσίας, τοῦτ' αὖ καὶ περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν χοροῦ εἴποι τις· ὅταν γοῦν σκιρτήσωσιν ἢ πλανηθῶσιν, ἐνταῦθα οἱ σμηνουργοὶ κροτοῦσι κρότον τινὰ ἐμμελῆ τε καὶ συμμελῆ· αἱ δὲ ὡς ὑπὸ σειρήνων ἕλκονται. καὶ μέντοι ὑποστρέφουσιν ἐς ἤθη τὰ οἰκεῖα αὖθις.

deducunt. Ingruentis pluuiæ & ventorum aduentum præsentiunt. quòd si ventus eis præter opinionem ingruerit, videbis singulas summis pedibus lapillum ferre, munimentum ne vento abripi aut euerti possint. Quũ in fugam se erumpunt, & ab alueo aberrare cœperunt, tum apiarij crepitaculis sonoris concinnè concrepant: eæ verò tanquam Sirenibus retrahuntur, atq; adeò in consueta domicilia reuolant: vt non minus eas cantus ac musicæ studiosas esse dicas, quàm illas apud Platonem cicadas

τῷ.

Διάφορα ἔθη μυῶν τε καὶ σκορπίων. Κεφ. ιδ.

De Muribus & Scorpijs peculiarum natura.

CAP. XIIII.

Ἐν τῇ Πάρῳ τῇ νήσῳ Ἀριστοτέλης λέγει μῦς εἶναι, καὶ μέντοι καὶ γῆν σιτεῖσθαι τὴν σιδηρῖτιν. Ἀμύντας δὲ καὶ τοὺς ἐν Τερη-

In 4Paro insula Aristoteles ait Mures ferrum vt è fodinis eruitur, exedere. & Amyntas in Babylonica Te-

Cypro, Aristotel. in Mirabilibus. alij Gyaro.

δ. νη,

redone Mures eodem cibo vti ait. In Cariæ Latmo dicuntur esse scorpij, qui indigenas mortiferâ percussione interimant: externos verò leniter mordeant, quod quidem beneficium ipsos Ioui Hospitali debere coniecerim.

Vespæ regno non tyrannide reguntur.

CAP. XV.

Sub regnum & potestatem Vespæ etiam subiiciuntur: non tamē sicut homines tyrannide tenentur: cuius rei testimonio est, quòd sine spiculo sunt earum principes, & quamquam duplo maiore corpore inter cæteras, & mansueti tamē sunt, & qui neque volentes, neque inuiti molestiam exhibere possint. Reliquæ imperata eorum exequuntur, & in opere versantur. Quis igitur non oderit in Sicilia Dionysios, in Heraclea Clearchum, A-

δόνι, γῆ δέ ἐστιν αὕτη τῆς Βαβυλωνίας, τὴν αὐτὴν τροφὴν προσφέρεσθαι λέγει. Ἐν Λάτμῳ δὲ τῆς Καρίας ἀκούω σκορπίους εἶναι, οἳ κτείνουσι τοὺς μὲν πολίτας σφίσι παίοντες εἰς θάνατον, τοὺς δὲ ξένους ἡσυχῇ, καὶ ὅσον παρακνίζειν ὀδαξισμόν· ἐμοὶ δοκεῖ τοῦ ξενίου Διὸς τοῖς ἀφικνουμένοις τὸ δῶρον τοῦτο ἀπονείμαντος.

Ὅτι βασιλεύονται οἱ σφῆκες, καὶ οὐ τυραννοῦνται· εἶτα καὶ περὶ τῆς τῶν ἀκεντρωμένων σφηκῶν κακίας. Κ. ιε.

Βασιλεύονται δὲ ἄρα καὶ σφῆκες, ἀλλ' οὐ τυραννοῦνται ὡς ἄνθρωποι· καὶ τὸ μαρτύριον, ἄκεντροι καὶ οἵδε εἰσί. καὶ οἱ μὲν ὑπήκοοι, τὰ ἔργα πλάττειν αὐτοῖς νόμον ἔχουσιν· οἱ δὲ ἄρχοντές εἰσι διπλοῖ μὲν τὸ μέγεθος, πρᾶοι δέ, καὶ οἷοι μήτε ἑκόντες λυπεῖν μήτε ἄκοντες. τίς οὖν οὐκ ἂν μισήσειε Διονυσίους τοὺς ἐν Σικελίᾳ, καὶ Κλέαρ-

χον

χον τὸν ἐν Ηρακλεία, καὶ Ἀπολλόδωρον τὸν † Κασανδρέων τύραννον, καὶ τὸν Λακεδαιμονίων λυμεῶνα τὸν Νάβιν, εἴγε οἱ μὲν ἐθαῤῥουν τῷ ξίφει· τῷ δὲ ἀκέντρῳ. καὶ τῇ πραότητι οἱ τῶν σφηκῶν βασιλεῖς.

Περὶ σφηκῶν ἐν ἐχίδνῃ νεκρᾷ τὸ κέντρον φαρματτόντων. Κ. ις.

Λέγονται δὲ τῶν σφηκῶν οἱ κεκεντρωμένοι καὶ ἐκεῖνο δρᾶν. Ὅταν θεάσωνται νεκρὰν ἔχιδναν, οἱ δ' ἐμπίπτουσι καὶ φαρμάττουσι τὸ κέντρον· ὅθεν μοι δοκοῦσι μαθεῖν καὶ οἱ ἄνθρωποι μάθημα, καὶ τοῦτο οὐκ ἀγαθόν· καί μέντοι καὶ μαρτυρεῖ γε ἐν Ὀδυσσεία Ὅμηρος λέγων· φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη, ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας. Καὶ νὴ Δία εἴ τε δεῖ τῷ περὶ Ηρακλέους λόγῳ προσέχειν, ἐκεῖνος ἔβαψε τῷ τῆς ὕδρας ἰῷ τοὺς ὀϊστούς· οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνοι τῇ βαφῇ

pollodorum Cassandrinorum prædonem, & Nabin Lacedæmoniorum perniciem? Si quidem hi gladiorum confidentia regnarũt. Reges vero Vesparũ, sine aculeo mãsuetudine nituntur.

Κασανδρέων.

De Vespis in cadauere Viperæ aculeum suum veneno imbuentibus.

CAP. XVI.

Aculeatæ Vespæ hoc etiam facere dicũtur. In Viperam quã mortuam perspexerint inuolantes, veneno aculeum imbuunt: vnde mihi homines disciplinam, non eam quidem bonam, veneno inficiẽdi sagittas hausisse videntur: cuius in Odyssea Homerus meminit his verbis: Pharmaca mortiferas quærens ex ære sagittas Vt lineret. Ac sanè Hercules vt Hydræ veneno iacula tinxit, sic Vespæ viperinâ acer-

bitate aculeos inficiũt. | τὰ κέντρα ἐπιθήγουσιν.

De Muscis circa Pisam, quæ Olympiorum tempore auolant. c. XVII.

Περὶ Πισσατίδων μυιῶν. Κεφ. ιζ.

Musca etiam silentio nobis prætereunda & contemnenda non est, ipsaque quoque naturę opus. Muscæ Pisatides eo tẽpore quo Olympia festum celebratur, veluti inducias cum incolis simul & peregrinis pacisci vidẽtur. Mirum inter tot sacrificia & sanguinis passim fluentis copiã, & carnes suspensas, illas abesse velle, ac sponte vltra Alpheum flumẽ discedere. Discedũt & mulieres, sed lege & imperio: Muscæ vltrò, in eo mulieribus temperantia superiores & præferẽdę. Soluto iam

γερών.

Ἐγὼ δέ τι καὶ τῇ μυίᾳ παρ' ἡμῶν γέρας, καὶ εἰκότως † εἰ μὴ ἀμοιρήσῃ τῆς μνήμης τῆς ἐνταῦθα. φύσεως γάρ τοι καὶ ἐκείνη πλάσμα ἐστίν. αἱ μυῖαι αἱ Πισσάτιδες, κατὰ τὴν τῶν Ὀλυμπίων ἑορτὴν, ὡς ἂν εἴποις, σπένδονται καὶ τοῖς ἀφικνουμένοις καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις. ἱερείων γοῦν καταθυομένων τοσούτων, καὶ αἵματος ἐκχεομένου, καὶ κρεμαμένων κρεῶν, αἱ δὲ ἀφανίζονται ἑκοῦσαι, καὶ τὸν Ἀλφειὸν περαιοῦνται ἐς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην. καὶ ἐοίκασι τῶν γυναικῶν τῶν ἐπιχωρίων διαλλάττειν οὐδὲ ὀλίγον, εἰ μὴ ἄρα τι ἐγκρατέστεραι αἱ μυῖαι ἐκείναι τῶν γυναικῶν ὁμολογοῦνται τοῖς ἔργοις. τὰς μὲν γὰρ ὁ τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς κατ' αὐτὴν σωφροσύνης νόμος ἐλαύνει, τὰς γυναῖκας· αἱ μυῖαι δὲ ἑκοῦσαι τοῖς ἱεροῖς ἀφίστανται. καὶ ἐν μὲν ταῖς ἱερουργίαις καὶ παρὰ τὸν τῶν ἄθλων χρόνον τὸν νενομισμένον ἑκοῦσαι ἀπαλλάττονται. λύεται δὲ ἀγὼν, αἱ δὲ ἐπιδημοῦσιν

ὡς προσῆκον καθόδου τυχοῦσαι ψηφίσματι φυγάδες. εἶτα ἐπιρρέουσιν εἰς τὴν Ἦλιν αἱ μυῖαι αὖθις ὡς αἱ γυναῖκες.

Περὶ ὀρφοῦ τοῦ ἰχθύος.

Κ. ιη.

Ὁ ὀρφὸς θαλάττιον ζῷον ἐστί, καὶ εἰ ἕλοις καὶ ἀνατέμοις, οὐκ αὖ ἴδοις τεθνεῶτα παραχρῆμα αὐτόν, ἀλλ' ἐπιλαμβάνει τῆς κινήσεως οὐκ ἐπ' ὀλίγον. διὰ χειμῶνος δὲ ἐν τοῖς φωλεοῖς οἰκουρῶν χαίρει. διατριβαὶ δὲ ἄρα αἱ πρὸς τῇ γῇ μᾶλλον φίλαι αὐτῷ.

Περὶ λύκου. Κ. ιθ.

Λύκος ὁμόσε ταύρῳ χωρεῖν, καὶ ἰέναι οἱ κατὰ πρόσωπον ὀκνηρός ἐστι. καὶ εἰκότως δέδοικε δὲ τὰ κέρατα καὶ τὰς ἀκμὰς αὐτῶν ἐκδύει. καὶ ὡς ἐξ εὐθείας οἱ μαχούμενος ἀπειλεῖ. οὐ μὴν δρᾷ τοῦτο. ἀλλ' ὡς πρὶν ἐπιθησόμενος ὑποφαίνει. εἶτα μύωπος προσπεσόντος ἰδὼν ἐ-

festo reuertuntur, tã-quam decreto aliquo ex∗ıles reuocatæ. itaq; cũ mulieribus in Elidem & Muscæ redeũt.

De Orphi pi∫c us vinacita-te, & locu ac latibulu eius.

CAP. XVIII.

Orphum piscẽ marinum si postquam ceperis, disseces, statim non moritur, sed motum non parum diu retinet. Hyberno tempore in speluncis se tenet. ad continẽtem libentur commoratur, quòd magis litoralis sit, quàm pelagius.

De pugna Lupi contra Taurum. C. XIX.

Cõtra Taurum Lupus ire & simul eum â fronte, ideò adoriri nõ audet, quòd & cornua extimescat, & eorum robur mucronatum declinare studeat. Quã obrem primum velut rectâ viâ contra eum pugnaturus esset, præ se gerit minas, & illius oculis sese crebrò inculcat: deinde se retõ-

quens in dorſum inſilit, & verò acerrimè ad eius perniciem incumbit, atque cum naturæ aſtutia, ſuam infirmitatem compenſans, ipſum expugnat.

De Aſello marino.

CAP. XX.

Aſellum marinum cor in ventre habere, his in rebus peritiſſimi tradunt,

De Pauonis ſuperbia & oſtentatione; quódq; Athenis olim rarus & ſpectaculo fuerit, vt Alexandro in India admirationi, & quòd Hortenſius Romæ primus Pauonem in cœna appoſuerit.

CAP. XXI.

Non modò Pauo ſe non ignorat ex auibus formoſiſſimum eſſe, verùm etiam vbi formæ ipſius ſita ſit pulchritudo, præclarè tenet: atque eâ elatus & ceruiculam jactat, & ex pennis, quæ ei non mediocre ornamentum afferunt, maximos ſpiritus ſumit: his & ſpectatoribus metum iniicit, & æſtiuo tempore natiuum & non accerſitum

αὐτὸν ἐξελίξας, ἐς τὰ νῶτα ἀναθορὼν, καὶ ἐγκρατῶς ἔχεται τοῦ θηρὸς ὁ ἀντίπαλος, καὶ κατεσθίει αὐτοῦ σοφίᾳ φυσικῇ τὸ ἐνδέον ἀνακτώμενος ὁ λύκος.

Περὶ ὄνου θαλαττίου. Κ. κ.

Ὄνος ὁ θαλάττιος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν εἰληχὼς ἔχει, ὡς οἱ δεινότατοι αὐτὰ ὁμολογοῦσιν ἡμῖν, καὶ δεδιδάχασιν.

Περὶ ταῶνος. Κ. κα.

Ὁ ταὼς οἶδεν ὀρνίθων ὡραιότατος ὢν, καὶ ἔνθα οἱ τὸ κάλλος κάθηται, καὶ τοῦτο οἶδε, καὶ ἐπ' αὐτῷ κομᾷ καὶ σοβαρός ἐστι, καὶ θαρρεῖ τοῖς πτεροῖς, ἃ περὶ αὐτῷ καὶ κόσμον περιτίθησι, καὶ πρὸς τὸν ἔξωθεν φόβον ἀποστέλλει· καὶ ἐν ὥρᾳ θερείῳ σκέπην οἴκοθεν, καὶ οὐκ ἐπίκτητον, οὐδὲ ὀθνείαν πα-

μένος. ἐὰν γοῦν φοβῆσαι
θελήσῃ τινά, ἐγείρας τὰ
οὐραῖα, εἶτα διασείσας ὁ δὲ
ἀπέστειλεν ἦχον, καὶ ἔδεισαν
οἱ παρεστῶτες, ὡς ὁπλίτου
τοῦ ἐκ τῶν ὅπλων περιβεβλη-
μένου δοῦπον. ἀνατείνεται
δὲ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπι-
νεύει σοβαρώτατα, ὥσπερ
οὖν ἐπισείων τριλοφίαν.
Δεηθεὶς γε μὴν ψυχρᾶσαι
τὰ πτερὰ ἐγείρει, καὶ ἐς
τοὔμπροσθεν ἐπικλίνας,
συμφυῆ σκιὰν ἀποδεί-
κνυται τοῦ ἰδίου σώματος,
τὴν αἴγλην τὴν ἐκ τοῦ ἀ-
κτῖνος ἀποστέγων. εἰ δὲ εἴη
καὶ ἄνεμος κατόπιν, ἡσυ-
χῇ διΐστησι τὰ πτερὰ καὶ
τὸ πνεῦμα διαρρέον, αὔ-
ρας οἱ μαλακὰς καὶ ἡδί-
στας ἐπιπνέον, ἀναψύχειν
τὸν ὄρνιν δίδωσιν. Ἐπαινε-
θεὶς δὲ αἰσθάνεται· καὶ ὥσ-
περ ἂν ἢ παῖς καλὸς, ἢ ὡ-
ραία γυνὴ τὸ μάλιστα
πλεονεκτοῦν τοῦ σώματος

tum habet tegmentũ.
Quòd si quem velit ex
terrere, caudæ pennas
primùm explicat: dein
de ad iniiciẽdum ter-
rorem his veluti ar-
mis suis miles quispiã
concrepat Capite etiã
elato superbè nutat,
velut triplici cristâ or
natam quatiens galeã.
Quum refrigeratio ei
necessaria est, tũ pas-
sis pennis & in ante-
riorẽ partem reflexis,
ex sese corpus suum o-
pacans, caloris vim
frangit, & propulsat. Si
retro atque à tergo vẽ
tus flat, alas paulatim
pandit sic vẽtus inter
spirans auras & mol-
les & suaues ei afflat,
vnde is refrigeratur.
Quòd si laudatur tan-
quam formosus puer
aut mulier pulchra,
quâ corporis parte ex-
celluerit, illam osten-
tat, sic is ipse pennas
ornatè & ordine erigit
vt vel florido prato, ve

εἰς ὥραν ἐπιδείκνυσιν. οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος τὰ
πτερὰ ἐν κόσμῳ; καὶ κατὰ στοῖχον ὀρθοῖ, καὶ ἔοικεν αὐ-

ἀνθηρῷ

pulcherrimæ picturæ colorum varietate similis esse videatur. Et quanto sui ostentandi studio teneatur abundè demonstrat, dum spectatorem conspectu suo expleri facilè patitur: & quaquauersus conchatam caudã intorquẽs, gemmatiorem variamq; magis, quàm sint Medorũm Persarúmve vestes, suã stolam ambitiosè admodum & elatè ostẽtat. Ex Barbaris ad Græcos exportatus esse dicitur. Primùm autem longo temporis interuallo ratus: deinde studiosis elegantiæ & pulchritudinis, pretio spectatus fuit Athenis: vbi singulis mensium calendis & viros & mulieres admittentes ad huiusmodi spectaculum ex eo quæstũ fecerũt: atq; vt in oratione cõtra Erasistratum Antiphõ inquit, marem & fœminam

θηρῷ λειμῶνι, ἢ γραφῇ πεποικιλμένῃ πολυχροίᾳ τῇ τῶν φαρμάκων καὶ ἱδρῶς πρόκειται ζωγράφοις εἰκάσαι τῆς φύσεως τὸ ἴδιον. καὶ ὅπως ἔχει τῆς εἰς τὴν ἐπίδειξιν ἀφθονίας παρέστησεν. ἐᾷ γὰρ ἐμπλησθῆναι τῆς θέας τὸν παρεστῶτα, καὶ ἑαυτὸν περιάγει, δεικνὺς φιλοπόνως τὸ τῆς πτερώσεως πολύμορφον ὑπὲρ τὴν τῶν Μήδων ἐσθῆτα καὶ τὰ Περσῶν ποικίλματα τὴν ἑαυτοῦ στολὴν ἐπιδεικνύμενος ἐκεῖνός γε σοβαρώτατα. Λέγεται δὲ ἐκ βαρβάρων εἰς Ἕλληνας κομισθῆναι· καὶ χρόνου πολλοῦ σπάνιος ὤν, εἶτα ἐδείκνυτο τῶν ἀνθρώπων τοῖς φιλοκάλοις μισθοῦ. Καὶ Ἀθήνησί γε ταῖς νουμηνίαις ἐδέχοντο καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἐπὶ τὴν ἱστορίαν αὐτῶν· καὶ τὴν θέαν πρόσοδον εἶχον. ἐτιμῶντο δὲ τὸν ἄρρενα καὶ τὴν θήλειαν δραχμῶν χιλίων, ὡς Ἀντιφῶν ἐν τῷ

περὶ

περὶ Ἑρμηνεύματος λόγῳ φησί. δεῖ δὲ καὶ διπλῆς οἰκίας τῇ τροφῇ αὐτῶν, καὶ φρουρῶν τε καὶ μελεδωνῶν. Ὁρτήσιος δὲ ὁ Ῥωμαῖος κατὰ θύσας ἐπὶ δεῖπνῳ ταὼν, πρῶτος ἐκείνην. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μακεδὼν ἐν Ἰνδοῖς ἰδὼν τούσδε τοὺς ὄρνιθας, ἐξεπλάγη, καὶ τὸ κάλλος θαυμάσας, ἠπείλησε τῷ καταθύσαντι ταὼν ἀπειλὰς βαρυτάτας.

Περὶ μυῶν. Κ. κϐ.

Εἰς τοὺς ψυκτῆρας ὅταν οἱ μῦες ἐμπέσωσιν ἀναγνεῦσαι καὶ ἀνελθεῖν οὐ δυνάμενοι, τὰς ἀλλήλων οὐρὰς ἐνδακόντες, εἶτα ἐφέλκουσι τὸν δεύτερον ὁ πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος τὸν τρίτον. Οὕτω μὲν δὴ καὶ τούτους ἀλλήλοις συμμαχεῖν καὶ ἐπικουρεῖν ἡ σοφωτάτη φύσις ἐξεπαίδευσεν.

Περὶ κροκοδείλων.

Κ. κγ.

mille drachmis æſtimarunt. Vt nutriātur, cellâ duplici opus eſt, & cuſtodibus & curatoribus. Hortēſius homo Romanus cœnam primus Romæ augurale̅m cū Pauone dedit. Alexander Macedo eiuſmodi aues apud Indos videns, earum admiratione commotus, in eos qui has occiderent, grauem pœnam conſtituit.

De Muribus, quomodo in aquatile vas delapſi caudis inter ſe mordicus apprehenſis, euadant.

CAP XXII.

Quum Mures in aquatilé vas delapſi aſcendere non queunt, mutuas inter ſe caudas mordicus tenētes, ſeſe ſubtrahūt, ſecundum quidē primus, tertiū ſecundus. ſic enim eos mutuas inter ſe operas ſapientiſſima natura ponere docuit.

Quomodo Crocodili aquam de Nilo hau-

CAP. XXIII.

rientes inſidiosè inuadant,

Ad hanc rationem de Nilo aquam hauriẽtibus Crocodili abstrusas insidias instruunt. Per virgulta quibus sunt tecti & intuẽtur, & subter ea ipsa narãt. & sic operti aquatores qui cum vrnis aut aliis vasis aduenerint, confestim ex virgultorum latebris erumpẽtes, & ad ripam prosilientes, aggrediuntur: eosq; violento raptu interceptos deuorant. quod quidem ipsum Crocodilorium malitiam & fraudem facilè ostendit.

Ἐλλοχῶσιν οἱ κροκόδειλοι τὰς ὑδρευομένας ἐκ τοῦ Νείλου, τὸν τρόπον τοῦτον. φρύγανα ἑαυτοῖς ἐπιβάλλοντες, καὶ δι' αὐτῶν ἐμβλέποντες, εἶτα ὑπονέουσι τοῖς φρυγανίοις. αἱ δὲ ἀφικνοῦνται κεράμια, ἢ κάλπεις, ἢ ἔρχους κομίζοντες· εἶτα ἀρυομένας αὐτὰς ὑπεκδύντες τῶν φρυγανίων, καὶ τῇ ὄχθῃ προσαναπηδήσαντες, ἁρπαγῇ βιαιοτάτῃ συλλαβόντες ἔχουσι δεῖπνον. Κακίας δὴ καὶ πανουργίας κροκοδείλων συμφυοῦς, εἴρηταί μοι τοιαῦ ταῦτα.

Nullam autem timere sibi à Canibus praeter C. . dem, cui propter corporũ molem volatus humilis. C. XXIIII.

Περὶ κυνῶν καὶ ὠτίδος.

Κεφ. κδ.

Lepus & Vulpes Canũ metu exhorrescũt. Canes etiam Leonem è frutetis excitant, & in se conuertunt. Cervos item insequũtur. Verùm auis nulla non canem securè paruifa-

℞ fortè addendũ.

Λαγὼς δέδοικε κύνας, καὶ μέν τοι καὶ ἀλώπηξ. καὶ οὐκ συνεγείρουσιν ἐκ τῆς λόχμης αἱ αὐταὶ τῇ ὑλακῇ, καὶ λέοντα †ἐπιστρέφουσι, καὶ ἔλαφον διώκουσιν. ὀρνίθων δὲ οὐδὲ εἷς ὥραν ποιεῖται κυνὸς, ἀλλ' αὐτοῖς παρ' αὐτῶν ἔν-

ἐστιν

σπουδή ἐστιν μόνη δὲ ἡ ὠτὶς πέφρικε κύνας. τὰ αὐτῆ ἐμβαρεῖ τέ εἰσι , καὶ σαρκῶν ὄγκον περιφέρουσιν. οὔκουν αὐτὰς αἴρει τε. καὶ ἐλαφρίζει τὰ πτερὰ ῥᾳδίως· καὶ διὰ τοῦτο ταπεινὰ πέτονται. καὶ κάτω περὶ γῆν. βριθόντων τῶν ὄγκων αὐτὰς αἱροῦνται δὲ ὑπὸ τῶν κυνῶν πολλάκις· ὅπερ ἑαυταῖς συνειδυῖαι ὅταν ἀκούσωσιν ὑλακῆς, ἐς τοὺς θάμνους καὶ τὰ ἕλη καταθέουσι , περιβαλλόμεναι ἑαυταῖς ταῦτα , καὶ ῥυόμεναι σφᾶς ἐκ τοῦ παρόντος , καὶ μάλα εὐπόρως.

Περὶ ἀρνῶν. Κ. κε.

Οψὲ τοὺς γειναμένους ἄνθρωπος γνωρίζειν ἄρχεται. διδασκόμενος , καὶ οἱονεὶ καταπειθόμενος εἰς πατέρα ὁρᾶν, καὶ μητέρα ἀσπάζεσθαι , καὶ οἰκείοις προσμειδιᾶν. οἱ δὲ ἄρνες περὶ τὰς μητέρας πηδῶ-

cit. Vnam Otidem excipio, quæ propter cor poris sui grauitatem & tarditatem , canē perhorrescit. Eam enim pōderosa corporis mole constrictam alæ nō facillè alleuāt: idcircō que demisso atque humili volatu vtitur, quia pondere deprimitur. Ex eo fit, vt nonnunquam à canibus capiatur. Itaque cōscientia suę humilitatis percul sa, simulac canes latrā tes audiuerit, in dumeta aut paludes excursione se impellit, quibus & protegatur , & ab instanti periculo seruetur.

Agnos mox natos matrē agnoscere & amare.

CAP. XXV.

Serò admodū suos parētes homo cognoscere incipit: quum tamen intueri partem, complecti matrem, arridere domesticis doceatur, atq; eius etiam oculis , ac animo nomen paternum crebò inculcetur , & decantatum habeat. Agni verò, simul vt sunt in lucem

 suis

ſuſcepti, circũ matres ſtatim erratico ſaltu concurſare, & domeſticum incipiunt ab alieno internoſcere, neque tamẽ ad huius rei notionem præcipientium opera habent vti neceſſe.

Simiam omnia quæ corpore aguntur, & quæcunque docetur, imitari poſſe. C. XXVI.

Simia actuoſum animal, & ad omnia imitanda habile, omne quod corpore agitur, ſi doceatur, præclarè diſcit, & idipſum actione repræſentat. Nã ſi ſaltare doceatur, ſaltationẽ aſſequitur: ſi ad tibiam canere canit. Ego aurigæ munus obire vidi, habenas nimirũ, vel adducendi vel remittendi, & flagello ſimul vtendi. Breui ſi quis ad alia quæpiam inſtituat, non fallit docentem: adeò varium naturâ animal eſt, & multiplex, vt ad omnem actionem ſeſe verſet.

De naturis quorundam animalium diuerſis, in aliis atque aliis regionibus. CAP. XXVII.

σιν ἀπὸ φύσεως, καὶ ἴσασι τό, τε ὀθνεῖον καὶ τὸ οἰκεῖον, καὶ παρὰ τῶν νομέων μαθεῖν δέονται οὐδὲ ἕν.

Περὶ πιθήκων. K. κϛ.

Μιμηλότατόν ἐστι ζῷον ὁ πίθηκος, καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐκδιδάξῃς τῶν διὰ τοῦ σώματος πραττομένων, ὁ δὲ εἴσεται καὶ ἀκριβῶς, ἵνα μαθὼν καὶ ἀποδείξηται αὐτό. καὶ ὀρχεῖται γοῦν ἐὰν μάθῃ, καὶ αὐλεῖ ἐὰν ἐκδιδάξῃς. ἐγὼ δὲ καὶ ἡνίας κατέχοντα εἶδον καὶ ἐπιβάλλοντα τὴν μάστιγα καὶ ἐλαύνοντα. καὶ ἄλλο δ' ἄν τι μαθὼν καὶ ἄλλο, οὐ διαψεύσαιτο τὸν διδάξαντα· οὕτως ἄρα ἡ φύσις ποικίλον τε καὶ εὐτράπελόν ἐστι.

Ζώων φύσεις διάφοροι.

Κεφ. κζ.

Nat

Ἴδιαι δὲ καὶ διάφοροι τῶν ζῴων καὶ αὗται αἱ φύσεις. Τοὺς ἐν τοῖς Βισάλταις λαγὼς διπλᾶ τὰ ἥπατα ἔχειν Θεόπομπος λέγει. Τὰς δὴ ἐν Λέρῳ Μελεαγρίδας ὑπὸ μηδενὸς ἀδικεῖσθαι τῶν γαμψωνύχων ὀρνέων, λέγει Ἴστρος. Τοὺς δὲ ἐν Νευροῖς βοῦς Ἀριστοτέλης φησὶν ἐπὶ τῶν ὤμων ἔχειν τὰ κέρατα. Ἀγαθαρχίδης δὲ τὰς ἐν Αἰθιοπίᾳ ὗς κέρατα ἔχειν. Σώστρατος δὲ τοὺς ἐν τῇ Κυλλήνῃ κοσσύφους πάντας λέγει λευκούς. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος ἐν τῷ Πόντῳ πρόβατα πιαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ πικροτάτου φησὶν ἀψινθίου. τὰς δὲ ἐν τῷ Μίμαντι γινομένας αἶγας ἐξ μηνῶν μὴ πίνειν. ὁρᾶν δὲ ἐς τὴν θάλατταν μόνον καὶ κεχηνέναι, καὶ τὰς αὔρας τὰς ἐκεῖθεν δέχεσθαι ὁ αὐτὸς λέγει. Αἶγας δὲ Ἰλλυρίδας ὁπλὴν ἀκούω ἔχειν, ἀλλ' οὐ χηλήν. Θεόφραστος δὲ ὁ δαιμονιώτατος λέγει ἐν τῇ Βαβυλῶνι

Naturas animalium diuersas referamus has quoque. In Bisaltia duplex iecur lepores Theopompus ait habere. Meleagrides in Lero nullam aiunt rapacium lædere Ister prodidit. Boues apud Neuros cornua in humeris habere Aristoteles auctor est. Agatharchides verò refert in Æthiopia sues cornua habere. Sostratus autem ait in Cyllene merulas omnes albas esse. Alexāder Myndius auctor est, in Ponto oues pinguescere, ex amarissimo absinthio: capras autem in Mimante natas sex mensibus nō bibere, refert idem: sed ad mare tantùm hiāti ore respicere, aurasq; illinc excipere: Capras verò Illyricas audio habere vngulas, sed non bipartitas. Diuinus Theophrastus ait, in Babylonica

Quæ hinc ad finem vsque capitis nunc primùm Latinitate donata sunt.

terra pisces è fluuio ascendentes, plerūque in sicco pabulari.

De Amore Porphyrionis erga Gallinaceum contubernalem.

CAP. XXVIII.

Porphyrio prӕterquam quòd & riualis maximè est, & obtrectator eâ sanè etiā naturę indole prӕditus est, vt eorū, quibuscū vsu coniectus est amātissimus esse dicatur. Eum ipsum & Gallū in eodem versatos domicilio percepi, easdemq; ambulationes & ӕqualia spatia conficere solitos, eisdémque vesci cibis, communiter pulueruletis vti volationibus, mirificumq; ex his rebus amorem inter se mutuò contraxisse. At enim quum vtriusque dominus festo quodā die cum sodalibus, vt epulare sacrificum faceret, Gallum occidisset: Porphyrio conuictore priuatus, tātum doloris accepit, sibi vt

λωνίᾳ γῆ τοὺς ἰχθύας ἀνιόντας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, εἶτα μέντοι ἐν τῷ ξηρῷ τὰς νομὰς ποιεῖσθαι πολλάκις.

Περὶ τῆς εἰς τοὺς ὁμοτρόφους εὐνοίας τῆς τοῦ πορφυρίωνος. Κ. κη.

Ἴδιον δ' ἄρα πορφυρίων πρὸς τὸ ζηλότυπον τοιοῦτος εἶναι ὄρνις, καὶ ἐκεῖνο δήπου κέκτηται· φιλοίκειον αὐτὸν εἶναί φασι, καὶ τὴν συντροφίαν τῶν συννόμων ἀγαπᾶν. ἐν οἰκίᾳ γοῦν τρέφεσθαι πορφυρίωνα καὶ ἀλεκτρυόνα ἤκουσα. καὶ σιτεῖσθαι μὲν τὰ αὐτὰ, βαδίζειν δὲ τὰς ἴσας βαδίσεις, καὶ κοινῇ κονίεσθαι· οὐκοῦν ἐκ τούτων φιλίαν τινὰ θαυμαστὴν αὐτοῖς ἐγγενέσθαι. καί ποτε ἑορτῆς ἐπιστάσης, ὁ δεσπότης ἀμφοῖν τὸν ἀλεκτρυόνα καταθύσας, εἱστιάθη σὺν τοῖς οἰκείοις. ὁ δὲ πορφυρίων τὸν σύννομον οὐκ ἔχων, καὶ τὴν ἐρημίαν μὴ φέρων, ἑαυ-

...αυτὸν ἀσιτίᾳ διεφθεῖρεν.

Περὶ χηνὸς τοῦ ἐν Αἰγείῳ.

Κεφ. κθ.

Εν Αἰγείῳ τῆς Ἀχαΐας, ὡραίου παιδὸς Ὠλενίου γένος, ὄνομα Ἀμφιλόχου, ἠράσθη χὴν· Θεόφραστος λέγει τοῦτο. σὺν τοῖς Ὠλενίων φυγάσιν ἐφρουρεῖτο ἐν Αἰγείῳ ὁ παῖς. ἐκείνῳ αὐτῷ ὁ χὴν δῶρα ἔφερε. Καὶ ἐν Χίῳ Γλαύκης τῆς κιθαρῳδοῦ ὡραιοτάτης οὔσης, εἰ μὴ ἠρᾶτο ἄνθρωπος, τοῦτο μέγα οὐδέπω· ἠράσθη δ' αὐτῆς καὶ κριὸς, καὶ χὴν. ὡς ἀκούω τῆς αὐτῆς. Οἱ δὲ χῆνες διαβαίνοντες τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, δεδοίκασι τὰς ἀετοὺς, καὶ ἕκαστός γε αὐτῶν λίθον ἐνδακόντες, ἵνα μὴ κλάζωσιν, εἰσφρὸν ἐμβαλόντες σφίσι στόμιον, διαπέτονται σιωπῶντες,

inediâ mortem consci-sceret.

De Ansere qui puerum amauit, & altero qui citharistriam. Quomodo anseres Taurum montem transmittant. Naturâ eos calidissimâ esse: aquâ & herbis refrigerantibus gaudere: lauri folia & rhododaphnen, ceu veneno nunquam attingere.

CAP XXIX.

In Ægio Achaiæ vrbe præstantem formâ puerum, nomine Amphilochum, sicut Theophrastus refert, Anser amauit. Nam quum in Ægiensi custodia is puer cum perfugis Oleniorum tenetur, ei Anser dona afferebat. Porrò nihil mirum in Chio Glaucen citharistriam homines quum ea esset pulchritudine eximiâ, adamasse. siquidem ab Ariete, & Ansere etiam eandem audio amatam fuisse. Anseres Taurum montem transmittentes Aquilarum metu singuli mordicus lapidem tenent, vt ne clangorem fundant: tanquam enim silen-

silentii frenos sibi in-
iiciẽtes, montẽ trans-
uolant: atque sic sup-
pressa omni clangoris
significatione, persæpe
Aquilas fallũt. Quod
autem naturâ calidis-
simi sunt, idcirco laua
tionũ cupidissimi ex-
istunt. Etenim natare
gaudent. & quemad-
modum cibariis sum-
mè humidis, lactucis,
aliisq; quibus interius
refrigerentur, delectã-
tur: sic nec lauri folia,
ne si quidem fame op-
primantur, attingunt.
nec rhododaphnẽ, suâ
spõte, nec adhibitâ vi,
edunt. Præclarè enim
intelligũt, si quid tale
comederint, se vitâ pri
uatum iri. Contrà ho-
mines, alii in cibo, alii
in potu veneni insidiis
patẽt. Nam innumeri,
partim venenatâ po-
tione periérũt, vt Ale-
xãder: partim cibo, vt
Claudius & Brittãni-
cus eius filius: & alii
cõplures veneno vel
sponte vel per insidias
sumpto, quũ semel e-

forte ποτόν.

καὶ τοὺς ἀετοὺς τὰ πολλὰ
ταύτῃ διαλανθάνουσι θερ-
μότατος δ' ὢν ἄρα καὶ δια-
πυρώτατος τὴν φύσιν ὁ
χὴν, φιλόλουτρός ἐστι
καὶ νήξεσι χαίρει, καὶ
τροφαῖς μάλιστα ταῖς ὑ-
γροτάταις, καὶ πόαις καὶ
θριδακίναις, καὶ τοῖς λοι-
ποῖς ὅσα αὐτοῖς ἔνδοθεν
ψῦχος ἐργάζεται. εἰ δὲ καὶ
ἐξαυαίνοιτο ὑπὸ λιμοῦ, δά-
φνης φύλλον οὐκ ἂν φάγοι,
οὐδ' ἂν πάσαιτο ῥοδο-
δάφνη, οὔτε ἑκὼν, οὔτε
ἄκων. οἶδε γὰρ ὅτι τεθνήξεται
τούτων τινὸς ἐμφαγών. ἄν-
θρωποι δὲ ὑπὸ σοφίας ἐπι-
βουλεύονται καὶ εἰς τροφὴν,
ἢ εἰς * ὕπνον. μυρίοι γοῦν
καὶ πίνοντές τι κακὸν κατέ-
πιον, ὡς Ἀλέξανδρος· καὶ
ἐσθίοντες, ὡς Κλαύδιος
ὁ Ῥωμαῖος, καὶ Βρεταν-
νικὸς ὁ τούτου παῖς· καὶ
κατακοιμηθέντες οὐκ ἐξ-
ανέστησαν χρήσει φαρμά-
κου, οἱ μὲν ἑκόντες τοῦτο
δράσαντες, οἱ δὲ ἐπιβου-

λθέντες.

Περὶ χηναλώπεκος. Κ. λ.

Ὁ δὲ χηναλώπηξ πέπλεκταί οἱ τὸ ὄνομα, καὶ εἰκότως ἐκ τῶν τῶν ζώων ἰδίων τε καὶ συμφυῶν. ἔχει μὲν γὰρ τὸ εἶδος τὸ τῶν χηνὸς, πανουργίᾳ δὲ ἀξιονικοτάτῃ ἀντικρίνοιτο ἂν τῇ ἀλώπεκι. καί ἐστι μὲν χηνὸς βραχύτερος, ἀνδρειότερος δὲ καὶ χωρεῖν ὁμόσε δεινός. ἀμύνεται γοῦν καὶ αἰετὸν καὶ αἴλουρον, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα αὐτῷ ἀντίπαλά ἐστι.

Περὶ ὄφεως. Κ. λα.

Ἴδια δὲ ὄφεως καὶ ἐκεῖνά ἐστι. τὴν καρδίαν κεκλήρωται ἐπὶ τῇ φάρυγγι, τὴν δὲ χολὴν ἐν τοῖς ἐντέροις, πρὸς δὲ τῇ οὐρᾷ τοὺς ὄρχεις ἔχει. τὰ δὲ ᾠὰ τίκτει μακρὰ καὶ μαλακά, τὸν δὲ ἰὸν ἐν τοῖς ὀδοῦσι φέρει.

Περὶ ταῶν. Κ. λβ.

ius vi decubuissent, nō surrexerunt.

De Vulpanseris nomine, forma & ingenio.

CAP. XXX.

Rectè Vulpāscri nomē inditum est, quod ex ingenitis naturę suę rebus trahit. Quum enim Anseris speciem habet, tum probè cum Vulpe callidâ improbitate comparari potest: atque etiāsi corpore quàm Anser inferior sit, animi tamen robore superior, & ad inuadendum præstantior habetur: ab Aquilę & Felis & cæterorum hostium suorum iniuriis se defendit & propulsat.

De Serpentis corde, felle, ouis, veneno.

CAP. XXXI.

Hæc etiam vis & natura ad serpentium nationem pertinet: cor quidē vt iuxta guttur habeat: fel autem ad intestina, testiculos ad caudam possideant. longula sanè oua & mollia pariunt, in dentibus venenum gerunt.

De Pauonis partu, coloribus & ingenio. C. XXXII.

Id quoque Pauonis, de quo ſuprà diximus, proprium & notione dignum eſt, quòd tres annos natus incipit ex ſeſe parere, & varios colores fundere. Ouis autem non continenter, ſed duorum dierum interuallo incubat. Idem interdum irrita & vana, quemadmodum cæteræ aues, oua parit.

Anatis fœtus mox natos in aquam ſe recipere, & quomodo Aquilam anatariam Anates deludant.

CAP. XXXIII.

Primùm vt Anas peperit, (parit enim in terra extra aquam, prope aut ſtagnum aut paludem, aliúm ve aquoſum locum) ſtatim eius fœtus reconditâ quâdam naturâ & propriâ aquam perſequitur. præclarè enim intelligũt, ſe quum naturæ non ſint ad volandum aptæ, participes cæli incolas non eſſe poſſe: neque etiam, quũ non ſint beſtiæ, in terra verſari oportere: quocircà à partu ſtatim natatiles ad aquam

Ταὼς δὲ τοῦ ὄρνιθος τοῦ προειρημένου καὶ ἐκεῖνα σύμφυῆ καὶ ἴδια, ἅπερ ἐστὶ μαθεῖν ἄξια, τρία ἔτη γενόμενος κυήσεως ἄρχεται, καὶ ὠδῖνα ἀπολύει. καὶ τῆς τῶν πτερῶν ποικιλίας τε καὶ ὥρας, τότε ἄρχεται. ἐπῳάζει δὲ οὐ κατὰ τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ παραλιπὼν δύο ἡμέρας. ἤδη δὲ αὖ τέρθι καὶ ὑπηνέμια ὁ ταὼς, ὡς καὶ ὄρνιθες ἕτεραι.

Περὶ νήττης. Κ. λγ.

Ἡ νῆττα μέντοι ὅταν τέκῃ, (τίκτει δὲ ἐν ξηρῷ πλησίον ἢ τῆς λίμνης, ἢ τῶν τεναγῶν, ἢ ἄλλου τινὸς ὑδρηλοῦ χωρίου καὶ ἐνύδρου,) τὸ νεόττιον φύσει τινὶ ἰδίᾳ καὶ ἀπορρήτῳ οἶδεν ὅτι μήτε τῆς ἐν ἀέρι μετεώρου φορᾶς οἱ μέτεστι, μήτε μὴν τῆς ἐν τῇ χέρσῳ διατριβῆς· καὶ ἐκ τούτων ἐς τὸ ὕδωρ πηδᾷ, καὶ

ἐξ οὐδ' εἶναι δεῖ νηκτικοὺς, ἢ μαθεῖν οὐ δεῖται, ἀλλὰ καταδύεται, ἢ ἀναδύεται πάνυ σοφῶς, ὡς ἤδη χρόνῳ πεπαιδευμένη τοῦτο. Αετὸς ἢ ὅτ' καλῶν ὑποθεόμενον ἐπιπηδᾷ τῇ νηχομένῃ ὡς τάχει ἀντιπασόμενος. ἡ δὲ καταδῦσα ἑαυτὴν ἠπαίσσει, εἶτα ὑποσμήξαμένη ἄλλοθι ἀνακύπτει. ὁ δὲ καὶ ἐκεῖ πάρεστι, ἢ αὖθις κατέδυ ἐκείνη· πάλιν ταῦτα, καὶ πάλιν. καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ γὰρ καταδὺς ἀπέπνιξεν ἢ ὁ μὴ ἀπέστη ἐπ' ἄλλην ἄγραν, ἡ δὲ θαρροῦσα τὸ δέος ἐστὶ χωρὶς αὐτῆς.

Περὶ κύκνου. Κ. λδ.

Πλέον ἔχει τῶν ἀνθρώπων ὁ κύκνος ἐν τοῖς μεγίστοις· οἶδε τι γὰρ ὁπότε αὐ βίου τὸ τέρμα ἀφικνεῖται αὐτῷ. καὶ μέντοι καὶ εὐθύμως τοῦ φέρει αὐτὸ

quam assiliunt. neque tamen natare discere necesse habent: sed tanquam temporis longinquitate eruditæ, sapienter & merguntur, & emergunt. Nam quũ Aquila in eos ipsos capiendos inuolat, se intra aquam submersione addunt: atque infra aquam natando, ex alio loco extra aquam eminent. Quòd si Aquila illuc quoque incumbat, & instet, iiiterum demerguntur, atque rãdiu sursum deorsum commeant, dum Aquila fuerit submersione suffocata, aut discesserit in aliam prędam. tum enim hi deposito hostis suæ metu, ad summam aquam elati rursus natant.

Cygnum sub mortem intrepidum, & sibi naniam canere: & depugna eius contra Aquilam.

CAP. XXXIIII.

Hominibus Cygnus præstat: non modò enim nouit quando ipse appropinquat vt moriatur, sed vt placatissimè & lenissimè mortẽ ferat, à natura

φέρειν δ'

eſt præclariſſimum donum conſecutus :, in morte enim nullum acerbi doloris ſenſum ineſſe ſe, in optimam ſpem induxit, Homines autem quod neſciunt. id & exhorrent, & ſummum malum exiſtimant. At Olori tanta animi eſt tranquillitas in extremo vitæ ſpiritu, vt ſibi tanquam næniam canat. Talem etiam Bellerophontem heroico & excelſo animo mortem ſubire paratum Euripides celebrat, apud quem hiſce verbis ille ſeipſum alloquitur: Pius fuiſti ſemper in deos, tuis Non defuiſti amicis vnquam , non opem Negaſti externis, & reliqua vt ſequuntur. Canit igitur Cygnus epicedium & funebre ſibi carmen: quo, ſiue ſuas ipſe laudes, ſiue deorum hymnos decantat , ad mortem ſe præparat. Quòd autem præ lætitia potiùs quàm

περιττὸν, ὑπὸ τῆς φύσεως λαβὼν ἐς δῶρον τὸ κάλλιστον. πεπίστευται γὰρ ὅτι μηδενὸς ἀλγεινοῦ, μηδὲ λυπηροῦ μετέχει θάνατος. ἄνθρωποι δὲ ὑπὲρ οὗ οὐκ ἴσασι, δεδοίκασι καὶ ἡγοῦνται μέγιστον εἶναι κακὸν αὐτὸ τοσοῦτον δ᾽ ἄρα τῷ κύκνῳ περίεστιν εὐθυμίας, ὡς ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τοῦ βίου τὴν σφετέραν ᾠδὴν καὶ ἀνακηρύττεσθαι οἱονεὶ ἐπικήδειόν τι τοῦτο τὸ μέλος. Τοιοῦτόν τινα καὶ τὸν Βελλεροφόντην ἡρωϊκῶς καὶ μεγαλοψύχως εἰς θάνατον παρεσκευασμένον ὑμνεῖ ὁ Εὐριπίδης. πεποίηκε γοῦν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν λέγοντα αὐτόν· Ἦσθ᾽ εἰς θεοὺς μὲν εὐσεβὴς, ὅτ᾽ ἦσθ᾽, ἀεὶ Ξένοις τ᾽ ἐπήρκεις, οὐδ᾽ ἔκαμνες εἰς φίλους, καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις. Οὐκοῦν καὶ ὁ κύκνος μελῳδεῖ τινὰ ἐπικήδειον αὑτῷ μοῦσαν, ἐφόδια διδοὺς τῆς ἀποδημίας ἢ θεῶν ὕμνους, ἢ ἑ-

[illegible]μενον οἰκεῖόν τινα. Μαρτυρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Σωκράτης, ὅτι ᾄδει οὐ λυπούμενος, ἀλλ' εὐθυμούμενος μᾶλλον. Οἱ δὲ ἄνθρωποι διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου, καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται. καὶ φασιν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξᾴδειν. καὶ οὐ λογίζονται ὅτι οὐδὲν ὄρνεον ᾄδει λυπούμενον. μηδὲ γὰρ ἄγαν χολὴν ποτε ᾠδίνον. καὶ μέγα τι κατὰ τὴν ψυχὴν ἔχον φέροντες καὶ ἀλγεινόν. ἔχει δὲ ἄρ' ὁ κύκνος οὐ μόνον πρὸς τὸν θάνατον ἀνδρείως, ἤδη δὲ καὶ πρὸς μάχας ἀδίκων. μὲν οὖν οὐκ ἀρχῆς δὴ σώφρων καὶ πεπαιδευμένος ἀνὴρ τοῦ δὲ ἄρχοντι καὶ ἐπιβουλεύοντι οὔτε ἀφίσταται, οὔτε εἴκει. οἱ μὲν οὖν ὄρνιθες οἱ λοιποὶ εἰρηναῖα αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς καὶ ἔνσπονδά εἰσιν· ὁ δὲ ἀετὸς καὶ ἐπὶ τοῦτον ὁρμῆσε πολλάκις, ὡς Ἀριστοτέλης φησί, καὶ οὐδέποτε ἐκράτησε· ἡττήθη δὲ ἀεὶ μὴ μόνον σὺν τῇ ῥώμῃ κατὰ

tristitia canat, Socrates quoque attestatur. Nam homines (inquit) quum ipsi mortem metuant,; cygnos quoque mentiuntur mortem lugere, & tristantes canere non animaduertentes nullam auem in tristitia canere: neque enim dum dolet & magnam animo versat molestiam, otium & inducias ad cantum sibi inuenerit. Neque verò ad mortem modò, verùm etiam ad pugnã fortis est. Iniuriâ item vt non lacessit, tanquã sanè moderatus & vir prudens, sic lacessenti & insidianti de animi robore nihil concedit. Cæteræ quidem aues cum eo pacem habent, & quasi fœdere deuinciuntur: ab Aquila verò sæpe hostiliter appetitur, vt Aristoteles refert: nunquam tamen vincitur, sed eam pro-

Locum hunc mutilum ex Platonis Phadone expressimus.

mocantem animi non solùm robore, sed jure etiam optimo vincit.

De Ardeis conchas devorantibus, &c.

CAP. XXXV.

Ardea conchas maximè appetit, easque vt & Pelecani clausas devorat, & in gutturis sinu, quem ingluuiem vocant, tandiu condit, donec vi caloris dehiscant. quod quum iam factum senserit, testis ore rejectis, pulpas retinet, iisque vi ventriculi percoctis alitur.

De Asteria (vel Ocnoas) Ardearum genere.

CAP. XXXVI.

Auis nomine Asterias mansuescit in Ægypto, & eatenus humanam vocem intelligit, vt si quis huic conuiciū faciens vel appellauerit seruā, ex ea contumelia irascatur: vel eandem ipsam vocauerit pigram, ea sic dolenter, tanquam igno-

πόνου μεμηχανημένου, ἀλλὰ καὶ σὺν τῇ δίκῃ ἀμυνομένη.

Περὶ ἐρωδιοῦ. Κ. λε.

Ὁ ἐρωδιὸς τὰ ὄστρεα ἐσθίειν ἀφυής ἐστι, καὶ μεμηχάνηται αὐτῷ κατὰ ταὐτὰ ὥσπερ οἱ πελεκᾶνες τὰς κόγχας, καὶ ἐν τῷ τῆς κοιλίας θερμοτέρῳ ὑποθερμανθέντων ὁ ἐρωδιὸς φυλάττει τὰ ὄστρεα. τὰ δὲ ὑπὸ τῆς ἀλέας διΐσταται· καὶ ἐκεῖνος αἰσθανόμενος, τὰ μὲν ὄστρακα αὐτῶν, φυλάττει δὲ τὴν σάρκα, καὶ ἔχει τροφὴν μάλιστα τῇ τῆς πέψεως δυνάμει τὸ εἴσω παρελθὸν ὁλόκληρον.

Περὶ ἀστερίου τοῦ ὄρνιθος.

Κεφ. λϛ.

Ὄνομα ἔστιν ὄρνιθος ἀστερίας καὶ τιθασσεύεται γε ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἀνθρώπου φωνῆς ἐπαΐων τοσοῦτον· εἴ τις αὐτὸν ὀνειδίζων δοῦλον εἴποι, ὁ δὲ ὀργίζεται. καὶ εἴ τις ὄκνον καλέσειεν αὐτὸν, ὁ δὲ βρενθύεται καὶ εἰς ἀργίαν σκωπτόμενος

δύεται καὶ ἀγανακτεῖ, ὡς

...ος, καὶ εἰς ἀργίαν ἀ-θυμούμενος.

Περὶ νάρκης καὶ ὀποῦ τοῦ Κυρηναίου καὶ δράκοντος θαλαττίου. Κεφ. λζ.

Εἰ κατέχει τις ὀπὸν Κυρηναῖον καὶ λάβοιτο τῆς νάρκης, ἐνταῦθα δή τι τὸ ἐξ αὐτῆς πάθος ἐκπέφευγε. Δράκοντα δὲ θαλάττιον εἰ ἀνασπάσαι τῇ δεξιᾷ ἐθέλοις, ὁ δὲ οὐχ ἕπεται, ἀλλὰ μάχεται καὶ κατὰ κράτος. εἰ δὲ τῇ ἀριστερᾷ ἀνάγοις, εἴκει καὶ ἑάλωκεν.

Περὶ τῆς τῶν ἀηδόνων φιλοδοξίας. Κεφ. λη.

Χάρμιδος ἀκούω τοῦ Μασσαλιώτου λέγοντος φιλόμουσον μὲν εἶναι τὴν ἀηδόνα, ἤδη δὲ καὶ φιλόδοξον. ἐν γοῦν ταῖς ἐρημίαις ὅταν ᾄδῃ πρὸς ἑαυτὴν ἁπλοῦν τι μέλος, καὶ αὐτὸ κατασκεύης ᾄδειν τὴν ὄρνιν. ὅταν δὲ ἁλῷ, καὶ τῶν ἀκουόντων μὴ

bilitatis & segnitiæ arguta indignetur.

Torpedinis vim liquore Cyrenaico remitti. Draconem marinum sinistrâ manu facilè capi trahiq; , dextrâ non item C. XXXVII.

Si quis liquorē Cyrenaicum teneat, & Torpedinē apprehendat, nihil ab ea patietur. Draconem marinum si manu dextrâ attrahere conēris, non sequitur, sed violentè renititur. Sinistrā verò si iniicias, cedit & capitur.

Quantâ gloriæ cupiditate circa cantum Luscinia laborat.

CAP XXXVIII.

Charmidem Massiliensem audio dicentem, non modò musicæ perstudiosam esse Lusciniā, verùm gloriæ etiam cupidam. Quum enim in deserta solitudine sibi tantùm canit, tū simplicem cantum & illaboratum edit: quum autē captiua teneatur &

nõ caret auditoribus, cantum variat, contẽdit, remittit, exprimit, obscurat, quod & Homerus insinuasse mihi videtur, his versibus: Vt cum Pandarei proles chlorêis Aëdõ, Principio veris meditatur carmina secum, Vernãtisq; latẽs frondes sedet arboris inter, Multiplici & varians suaues de gutture voces Fundit. In his non πολυηχέα (.i. multisonã) sed πολυδευκέα scribũt, & interpretãtur vocẽ variè imitantem: vt ἀδευκέα contrà, quę ad nullã prorsus imitationẽ sit cõposita.

Odyss. τ.

al. πολυδευκίδα. al. ἀδευκία.

De Leonum partu, fortitudine, somno, pastu, saturitatis remedio, inscitia circa vltionem, & mansuefactione.

CAP. XXXIX.

De animalibus solum Leonẽ nasci oculis apertis Democritus ait, tanquam statim à partu iracundum, & strenuum aut furibundum aliquid meditantem. Alii obseruarunt

διαμαρτάνοι, ποικίλον τι ἀναμέλπειν, καὶ ταχερῶς ἑλίττειν τὸ μέλος. καὶ Ὅμηρος δὲ τοῦτό μοι δοκεῖ ὑπαινίττεσθαι, ἐγών· † Ὡς δ' ὅτε. Πανδαρέου κούρη χλωρηῒς ἀηδὼν Καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσι· Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα, χέει πολυηχέα φωνήν. Ἤδη μέντοι τινες καὶ † πολυδευκέα ἐστὶν γράφουσι, τὴν ποικίλως μεμιμημένην· ὡς τὴν * ἀδευκίδα, τὴν μηδ' ὅλως εἰς μίμησιν παρατραπεῖσαν.

Πῶς τίκτεται λέων.

Κεφ. λθ.

Λέγει Δημόκριτος τῶν ζώων μόνον τὸν λέοντα ἀναπεπταμένοις τίκτεσθαι τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἤδη τρόπον τινὰ τεθυμωμένον, καὶ ἐξ ὠδίνων δρασείοντά τι μαχικόν. Ἐφύλαξαν δὲ ἄλλοι

ἢ, καθεύδων ὅτι κινεῖ τὴν ρὰν, ἐνδεικνύμενος, ὡς τὸ εἰκὸς, ὅτι μὴ πάντῃ ἀτρεμεῖ, μηδὲ μὴν κυκλωσάμενος αὐτὸν καὶ περιελθὼν ὁ ὕπνος καθεῖλεν, ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ζώων τὰ λοιπά. Τοιοῦτόν τι συλλέξαντες. Αἰγυπτίους ὑπὲρ αὐτοῦ κομπάζειν φασὶ, λέγοντας ὅτι κρείττων ὕπνου λέων ἐστὶν ἀγρυπνῶν ἀεί. ταύτῃ τοι καὶ ἡλίῳ ἀποκρίνειν αὐτὸν αὐτοὺς πέπυσμαι. καὶ γὰρ καὶ τὸν ἥλιον θεῶν ὄντα φιλοπονώτατον κατὰ τὸ ἢ ἄνω τῆς γῆς ὁρᾶσθαι, ἢ τὴν κάτω πορείαν ἰέναι μὴ ἡσυχάζοντα. Ὅμηρόν τε μάρτυρα Αἰγύπτιοι ἐπάγονται λέγοντα, Ἠέλιόν τ᾽ ἀκάμαντα. Ἔστι δὲ θερμὸς τῇ ῥώμῃ καὶ συνετὸς ὁ λέων· ταῖς γοῦν βουσὶν ἐπιβουλεύει νύκτωρ φοιτῶν ἐς τὰ αὔλια. Ὅμηρος δὲ ἔοικεν ἤδη καὶ τοῦτο λέγων. ὡς δὲ λέων ἐφόβησε μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ. καὶ ἐκπλήττει μὲν ὑ-

eũ quum dormit caudam mouere, vt ostendat nimirum ſe non omnino dormire & ſomno vndiquaq; vinci vt cætera animalia: quod ipſum Ægyptij ſe obſeruaſſe gloriantur, leonem videlicet à ſomno inuictum eſſe, nempe qui ſemper vigilet. Idcirco hunc ſoli eos conſecrare exiſtimo, quòd ſol labori oſiſſimus ad nullũ tẽporis punctum verſari intermittẽs circum orbẽ terræ, ab inſtituto curſu nunquã cõquieſcit: cui rei Homerum teſtem afferũt, quum ſolem inquit, operum & laborum requietẽ nullã habere. Quum autem inſidias bubus molitur, ſuo robore prudenter vtitur. nam noctu proficiſcens ad ſtabula (quod & Homerus nouit, Vtq́ue Leo veniens perterret nocte profundâ) fortitudine ſuâ omnes qui

dem exterret, sed vnã abreptum vorat. Vt vero exaturatus est in posterum quidem reliquias seruare cupit: sed pudor certè eum prohibet in custodia reliquiarum permanere, tanquam ab inopia cibi famem metuentē. Itaque maximè hians, graui spiritu suo afflat, teterrimam aspirationem exhalans: sicq; eiusmodi aspirationi te træ custodiâ permissâ discedit. Cætera autē animalia quamuis eò accedant & sentiant vbi illius reliquiæ iacent, nō attingere audent, metuētia videri prædari, & deripere aliquid de rege suo voluisse. Quòd si ei feliciter ceciderit venatus, illum relicti primi cibi capit obliuio, húncque vt euanescentem & exoletum aspernatus, relinquit. At si ex venatū nihil acciderit prędę, ad primum tanquam penariam cellam regreditur. Quū

ὑπὸ τῆς ἀλκῆς ἁπάσας, μόνον δὲ ἐξαρπάσας ἐσθίει. ὁ αὐτὸς λέγει ποιητὴς τοῦτο. ὅταν δὲ εἰς κόρον ἐμπλησθῇ, βούλεται μὲν ταμιεύσασθαι καὶ εἰσαῦθις· αἰδὼς δὲ ἴσχει αὐτὸν φρουρεῖν παρακαθήμενον ὡς τροφῆς χήτει λιμὸν δεδιότα. οὐκοῦν παραχανὼν ἐμπνεῖ μὲν τὸ καθ' αὐτὸν ἄσθματος, καὶ τούτῳ τὴν φυλακὴν ἐπιτρέπει, ἀπαλλάττεταί γε μὴν αὐτός. τὰ δὲ ἄλλα ζῷα ἥκοντα καὶ αἰσθόμενα ὅπου λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, οὐ τολμῶσι προσάψασθαι, ἀλλ' ἀπαλλάττεται, δεδιότα δοκεῖν συλᾶν καὶ περικόπτειν τι τοῦ κρείττονος βασιλέως. Τὸν δὲ ἄγραν εἰ μὲν εὐθηρία γένοιτο καὶ ἑτέρα, καὶ εὐερμία, λήθη τοῦ προτέρου λαμβάνει, καὶ ὡς ἕωλον ἀτιμάσας, ἀπαλλάττεται· εἰ δὲ μή, ὡς ἐπ' οἰκεῖον θησαύρισμα παραγίνεται. Ὅταν δὲ ὑπερπλησθῇ, κα-

καὶ ἑαυτὸν ἡσυχάζει καὶ ἀσιτίᾳ. ἢ αὖ πάλιν πιθήκῳ περιτυχὼν, καὶ τοῦτον φαγὼν, κενοῦται τὴν γαστέρα τοῖς ἐκείνου λαπάξας σαρξίν. ἔστι δὲ ἄρα δίκαιος ὁ λέων, καὶ οἷος ἀνδρ᾽ ἐπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ. τῷ γοῦν ἐπιόντι ἀνθίσταται, τὴν ἀλκαίαν ἐπισείων, καὶ ἐπιστρέφων κατὰ τῶν πλευρῶν. ὥσπερ ἐγείρει αὐτὸν ὡσπερεὶ ὑποθήγων μύωπι. τόν γε μὴν βαλόντα μὲν, οὐ τυχόντα δὲ τῇ ἴσῃ ἀμυνόμενος, φοβεῖ μὲν, λυπεῖ δὲ οὐδέν. Ἡμερωθεὶς γε μὴν ἐξ ἔτι νεαροῦ πρᾳότατόν ἐστι, καὶ ἐντυχεῖν ἡδὺς, καὶ ἔστι φιλόπαιγς, καὶ πᾶν ὁτιοῦν ὑπομένει † πρᾳόνως, τὸν τροφέα χαριζόμενος. Ἄννων γοῦν λέοντα εἶχε σκευαγωγόν. καὶ Βερενίκῃ λέων πρᾷος συνῆν, τῶν κομώντων διαφέρων οὐδέν.

ſupràquàm ferre queat cibo ſe compleuit, aut quiete & inediâ ſe exhaurit: aut ſimiam nactus vorat, illiusq; adeſis carnibus ventrem mollitũ extenuat. Iã porrò iuſtus eſt leo, & virũ qui ſe laceſſiuetit, vlciſcendi modum tenet, nã ſi quis inuaſurus accedat, illi ſeopponit caudam vibrãs, & per latera contorquẽs, ſe ipſum incitat, tanquam ſtimulis admotis exacuens. Et eũ qui ſe appetiuerit, ſed ab ictu aberraueris, vt pariter vlciſcatur, exterret quidẽ at nõ lædit. A prima ætate cicur factus, cùm manſuetiſſimus eſt, tum verò eius occurſatio facillima & iucunda: *luſionibus delectatur: quid uis, modò id ſuo altori gratum eſſe ſentiat, libenter ſuſtinet. Hãno Carthaginenſis leonem quo advectionos ſarcinarum vtebatur, habuit: vnáque cum Berenice manſuefactus leo viuebat, tanquam vnus ex comptoribus:

id eſt, pueros amat. πρᾳ ὑμένως *in Lexicis*

linguaq; eius faciei blandiebatur, leniter abstergens ac complanans rugas, demulcebat: cum eaq; in mensa conuiuebat, humaniter & aptè comedēs. Onomarchus Catanæ tyrannus, & Cleomenis filius etiam leones habuerunt conuictores.

Pantheram alicubi latētem odoris suauitate ad se allectas, imbecilliores feras subitò inuadere.

CAP. XL.

Admirabilem quādam & nobis occultam odoris suauitatē olet pardalis. quā benè olendi prestantiam diuino munere donatam, cùm sibi propriam planè tenet, tū verò cætera animalia hanc eius vim præclarè sentiunt. Hæc autē hoc modo venationē capit: Quum horum quæ ad victum opus sunt eget, sese vel in loca fruticibus densis consita, vel foliis vestita, ita occultat, vt inuentu difficilis, tantùm respiret. Tum hinnuli, dorcad

ἐφαίδρυνε γοῦν τῇ γλώττῃ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὰς ῥυτίδας ἐλέαινε, καὶ ἦν ὁμοτράπεζος, πράως τε καὶ εὐπάκτως ἐσθίων, καὶ ἀνθρωπικῶς. Ὀνόμαρχος δὲ ὁ Κατάνης τύραννος καὶ ὁ Κλεομένους υἱός, συσσίτους εἶχον λέοντας.

Περὶ τῆς κατὰ τὴν πάρδαλιν εὐωδίας. Κ. μ.

Εὐωδίας τινὸς θαυμαστῆς τὴν πάρδαλιν μετειληχέναι φασίν, ἡμῖν μὲν ἀπόρρητον. αὐτὴ δὲ οἶδε τὸ πλεονέκτημα τὸ οἰκεῖον. καὶ μέντοι καὶ τὰ ἄλλα ζῷα συνεπίσταται τοῦτο τῇ παρδάλει, καὶ ἁλίσκεται τὸν τρόπον τοῦτον. ἐκείνη ἡ πάρδαλις, τροφῆς δεομένη ἑαυτὴν ὑποκρύπτει, ἢ λόχμῃ πολλῇ, ἢ φυλλάδι βαθείᾳ, καὶ ἐντυχεῖν ἐστιν ἀφανής, μόνον δὲ ἀναπνεῖ. οὐκοῦν οἱ νεβροὶ

καὶ δορκάδες καὶ αἶγες αἱ ἄγριαι, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ζώων, ὡς ὑπό τινος ἴυγγος τῆς εὐωδίας ἕλκεται, καὶ γίνεται πλησίον. ἡ δὲ ἐκπηδᾷ καὶ ἔχει τὸ θήραμα.

Ὅτι τῶν μηρυκαζόντων κοιλίαι τρεῖς καὶ περὶ τῶν προβοσκίδων τῶν ἐν ταῖς σηπίαις τε καὶ τευθίσι.

Κεφ. μα.

Πυνθάνομαι τῶν ζώων τὰ μηρυκάζοντα τρεῖς ἔχειν κοιλίας, καὶ ὀνόματα αὐτῶν ἀκούω κεκρύφαλον, ἐχῖνον, ἤνυστρον. Σηπίαι δὲ καὶ τευθίδες, δύο νέματα προβοσκίσιν· οὐ γάρ τι χεῖρον οὕτως ὀνομάσαι καὶ ἐκ τῆς χρείας, καὶ ἐκ τοῦ σχήματος ἐπαρθέντα. καὶ ὅταν ᾖ χειμέρια καὶ κλύδων τεταραγμένος, αὗται τῶν πετρῶν λαμβάνονται ταῖς αὐταῖς προβολαῖς, καὶ ἔχονται, ὡς ἀγκύραις πάνυ ἐγκρατῶς, καὶ ἀσφαλεῖς τε καὶ ἄκλυστοι μένουσιν· εἰ δ'

cades, capræ syluestres, atque alia eiusmodi animalia quâdam suauis odoris illecebrâ attrahuntur & proximè accedũt. Illarũ quàm mox de latebra exiliens, ad prædam se rumpit, atq; eam comprehendit.

De ventribus ruminantium, & Sepiarum, ac Lolliginum promuscidibus. C XLI

Animalium ruminantium tres ventres esse audio, quos nominant reticulũ siue vittam omasum vel proreticulum, & abomasum, quod post reticulũ, est. Porrò Sepię & Lolligines binas, quibus pascuntur, promuscides (vt ita appellẽ, propter figurã earum simul & vsum) prætẽdũt. His veluti anchoris quum tempestas & fluctus mare agitant, petris firmissimè adhęrentes, aduersus omnẽ concussionem ac fluctuationem tutæ existunt. Et rursus quum

tranq

tranquillitas redierit, dissolutis liberè natãt, non inutili hâc scientiâ, quâ se contra hyemem & pericula muniunt, instructæ.

al. εὐλάβημα.

De nomẽclaturis Apum, & mellis differentijs.

CAP. XLII.

Si cui Apum nomẽclaturas cognoscere libeat, candidè impertiar quæ audiui. Earũ igitur quædam duces appellantur, quædam sirenes, aliæ operariæ, aliæ figulæ. Nicander ait Cephenas fructum afferre. In Cappadocia mel sine fauis Apes cõficere ferunt, idq; vt oleum perinde crassum esse. In Trapezũnte Pontica ex buxo mel fieri accepi: hocq; esse odoratu graue, quòd eos qui deducti sunt de mente, vel comitiali correpti, ad sanitatem restituat: sanos verò dementet. Itemq; in Media mel ex arboribus

αὖ γένηται ὑπεύδια, ἀπολύουσί τε αὐτὰς καὶ ἐλευθεροῦσι, καὶ νέουσι πάλιν, εἰδυῖαι † μάθημα οὐκ ἀνόητον, χειμῶνος φυγὴν, καὶ ἐκ τῶν κινδύνων σωτηρίαν.

Μελιττῶν ὀνόματα.

Κεφ. μβ.

Εἰ σοι βουλομένῳ μαθεῖν ἐστι μελιττῶν ὀνόματα, οὐκ ἂν βασκήναιμι εἰπεῖν ὅσα πέπυσμαι. ἡγεμόνες καλοῦνταί τινες, καὶ ἄλλαι σειρῆνες, καὶ ἐργάτιδες τινὲς, καὶ ἕτεραι πλάστιδες. Νίκανδρος δὲ εὐφορεῖν τοὺς κηφῆνά φησι. Περὶ δὲ τὴν Καππαδόκων γῆν, ἄνευ κηρίων τὸ μέλι τὰς μελίττας ἐργάζεσθαί φασι. παχὺ δὲ τοῦτο εἶναι ὡς τὸ ἔλαιον λόγος ἔχει. Ἐν Τραπεζοῦντι δὲ τῇ Ποντικῇ ἐκ τῆς πύξου γίνεσθαι μέλι πέπυσμαι· βαρὺ δὲ τὴν ὀσμὴν τοῦτο εἶναι· καὶ ποιεῖν μὲν τοὺς ὑγιαίνοντας, ἔκφρονας· τοὺς δὲ ἐπιλήπτους, εἰς ὑγίειαν ἐπανάγειν αὖθις. Ἐν Μηδίᾳ δὲ ἀποστάζειν τῶν

δένδρ

δένδρων ἀκούω μέλι. ὡς ὁ Εὐριπίδης ταῖς Βάκχαις ἐν τῷ Κιθαιρῶνί φησιν, ἐκ τῶν κλάδων γλυκείας σταγόνας ἀπορρεῖν. γίνεται δὲ καὶ ἐν Θρᾴκῃ μέλι ἐκ τῶν φυτῶν ἥκιστα. ἐν δὲ Μυκόνῳ μέλιττα οὐ γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ κομισθεῖσα ἀποθνήσκει.

Περὶ τοῦ μονημέρου τοῦ κατὰ τὸν Ὕπανιν. Κ. μγ.

Περὶ τὸν Ὕπανιν ποταμὸν γίνεσθαι τὸ ζῷον τὸ μονήμερον οὕτω καλούμενον Ἀριστοτέλης φησί, τικτόμενον μὲν ἅμα τῷ κνέφαϊ· ἀποθνῆσκον δὲ ἐπιδυσμένε ἡλίου καταφερομένου.

Περὶ τοῦ τῆς σηπίας δήγματος ἔτι δὲ καὶ ὀσμύλης καὶ πολύποδος. Κεφ. μδ.

Ἔχει δῆγμα ἡ σηπία ἰοβόλον, καὶ τοὺς ὀδόντας ἰσχυροὺς ὑπολαμβάνοντας. ἔστι δὲ ἆρα δηκτικὸν καὶ ὀσμύλος, καὶ ὁ πολύπους, καὶ δάκνει μὲν αὐτὸς σηπίας βιαιότερον, τὸ δὲ ἐκ μέθησιν ἧττον.

stillare, & , vt ait Euripides in Bacchis, in Cithærone dulcis ex ramis guttas manare. In Thracia quoq; ex plantis mel fieri dicitur. In Mycono non gignitur Apis: quinetiam importata moritur.

De Monemero animalculo in Hypani fluuio.

CAP. XLIII.

Aristoteles ait bestiolam apud Hypanim fluuium, vnum diem viuentem, sub lucem matutinam nasci, post autem ad solis occasum extingui.

De morsibus Sepiæ, Osmyli & Polypi.

CAP. XLIIII.

Venenatus Sepiæ morsus est, dentes autem eius validi latêt. Morsu Osmylus quoque & Polypus lædunt. & hic quidem violentiùs quàm Sepia mordet, veneni verò minus infligit.

Aprum inuasurum quempiam dentes acuere. Sues quibus gaudeant & pinguescant. De Sue segetem herbescentem depasta.

CAP. XLV.

Aprum priusquam in aliquem inuadit, dentes exacuere ferunt: Cui rei testimonio est Homerus, quum ait, Album acuens dentem. Atque etiam intelligo Suillum pecus sese in luto volutans, ac turbidam aquam bibens, delectari & pinguescere: item cibis qui vehementer inflent, & expleant: necnon quiete & suili tenebroso gaudere. Et hæc omnia diuersis in locis videtur etiam Homerus insinuare: primò quòd in locis cœnosis volutari gaudeat, vbi sues humicubas cognominat. Deinde quòd aqua turbida pinguescat, hoc versu: Nigram potat aquam quę porcos reddit obesos. Tertiò, quòd tenebras amet,

Περὶ συῶν ἀγρίων. Κ. με.

Τὸν σῦν τὸν ἄγριον φασὶ μὴ πρότερον ἐπί τινα φέρεσθαι πρὶν ἢ τοὺς χαυλιόδοντας ὑποθῆξαι. μαρτυρεῖ δὲ ἄρα καὶ Ὅμηρος τοῦτο, λέγων Θήξας λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσι. παχύνεσθαι δὲ τὸν σῦν ἀκούω μὴ λουόμενον μάλιστα, ἀλλ' ἐν τῷ βορβόρῳ διατρίβοντά τε καὶ στρεφόμενον, καὶ πίνοντα ὕδωρ τεθολωμένον, καὶ ἡσυχίᾳ καὶ στέγῃ σκοτωδεστέρᾳ χαίροντα, καὶ τροφαῖς ὅσαι φυσωδέστεραί εἰσι, καὶ ὑποπλῆσαι δύνανται. Καὶ Ὅμηρος δὲ ἔοικεν ὑποδηλοῦν ταῦτα· περὶ μὲν οὖν τοῦ καλινδεῖσθαι αὐτὸν καὶ εἰλινδεῖσθαι τοῖς ῥυπαρωτέροις τόποις, λέγων· σύες χαμαιευνάδες. Ὅτι δὲ τῷ τεθολωμένῳ ὕδατι πιαίνονται, ἔστι· μέλαν ὕδωρ Πίνουσαι, τά θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν, Ὅτι δὲ χαίρουσι τῷ σκότῳ,

σκότῳ, διὰ τούτων ἐλέγχει. Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὗδον βορέω ὑπ' ἰωγῇ. Τὸ δὲ φυσῶδες ἀνίτλεται τῆς τροφῆς ὅταν λέγῃ βάλανον μελιηδέα ἐσθίειν αὐτάς. Εἰδὼς δὲ ἄρα Ὅμηρος, ὅτι καὶ ἰσχναίνεται καὶ ἐπιτρίβει τὰ κρέα ὗς ὁρῶν τὴν θήλειαν, πεποίηκε τοὺς ἄῤῥενας ἰδίᾳ καθεύδοντας καὶ τὰς θηλείας ἰδίᾳ.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ χλωροῦ σίτου καὶ ληΐου κομῶντος ἐὰν σῦς πεσοῦσα ἀποκείρῃ, νόμος ἐστὶ Σαλαμινίων τοὺς ὀδόντας ἐκτρίβειν αὐτῆς· καὶ τοῦτ' εἶναι τὸ παρ' Ὁμήρῳ, σῦς ληϊβοτείρης φασίν. οἱ δὲ ἑτέρως νοοῦσι, καὶ λέγουσι χλωροῦ σίτου τὴν σῦν γευσαμένην, ἀσθενεῖς ἔχειν τοὺς ὀδόντας.

Περὶ κυνῶν ἔτι δὲ καὶ περδίκων καὶ πελαργῶν, καὶ φαττῶν. Κ. μς.

Ἔδωκε δὲ ἄρα ἡ φύσις ταῖς κυσὶ τραυμάτων αὐτίπαλον πόαν. εἰ δὲ ἕλμινθες αὐτὰς λυποῦσι, τοῦ σίτου

Ad boream ſpectante caua ſub rupe cubabāt. Quartò, quòd alimentum flatuoſum eis conueniat, vbi glandibus eas dulcibus paſci canit. Idem poëta non ignorans ſuem conſpectu fœminæ attenuari & imminui carnibus. ſeparatim vtrumque ſexum cubare facit. In Salamine ſi ſus ſegetem herbeſcentem fuerit depaſtus, eius dentes lege Salaminenſium exteruntur atque hanc eſſe aiunt apud Homerũ ſuem frugiuoram Sunt qui aliter ſentiant, & ſuis viridem depaſtæ ſegetem dentes reddi infirmiores dicant.

Quomodo Canes, Perdices, Ciconiæ & Palumbi ſibi ipſis medeantur

CAP. XLVI.

Canibus herbam natura oſtendit: quâ ſuis vulneribus medeantur. Iidem ſi lumbricis vexentur, ſegetem herbe-

ὁ λ

ftentem depasti eos exercernant. Quum autem alterutrum ventrem exhaurire habent necesse, herbam dicuntur quandam comesse: cuius vi partim euomendo partim deiiciendo aluo, quicquid in eis redundat, eiiciũt. Vnde Ægyptios etiam syrmaismata quo vtrumque ventrem expurgant, didicisse ferũt. Perdices quoque aiunt & Ciconias & Palumbos origanum herbam vulneribus, si quæ acceperint, mansam imponere, & sanari nec vllis humanis indigere remediis.

De amuleto oculũ salutari, annulo scilicet quocum lacertus viridis excæcatus in olla defossus fuerit.

CAP. XLVII.

Non hîc antiquorum testimonio mihi erit opus: quæ ipse vidi explicabo. Quum vir quispiam lacertum ex illis, qui colore sunt admodum virides &

τὸ καλούμενον λάπαθον ἐσθίουσι, ἐκκρίνουσι δ' αὐτοῦ. λέγονται δὲ καὶ ὅταν δέωνται τὴν γαστέρα ἑκατέραν κενῶσαι, πόαν τινὰ ἐσθίειν. καὶ τὸ μέν τι τῆς τροφῆς τὸ ἐπιπολάζον ἐμεῖν, τὸ δὲ περιττὰ κάτωθεν ἐκκρίνεσθαι αὐταῖς φασιν. ἐντεῦθεν καὶ τὸ συρμαΐζειν Αἰγύπτιοι λέγονται μαθεῖν. Πέρδικες δὲ καὶ πελαργοὶ τρωθέντες καὶ φάτται τὴν ὀρίγανον ὡς λόγος διατρώγουσιν. εἶτα τοῖς τραύμασιν ἐπιθέντες ἀκοῦνται τὸ σῶμα· καὶ μέντοι τῆς ἀνθρωπίνης ἰατρικῆς δέονται οὐδέν.

Περὶ σαύρου χλωροῦ, καὶ τῆς κατ' αὐτὸν πηρώσεως. εἶτα τῆς ἰάσεως, πάλιν.

Κεφ. μζ.

Οὐ δεήσομαι μαρτύρων ἐνταῦθα πρεσβυτέρων, ἀλλ' αὐτὸς ἔγνων λέγω. Σαῦρον τῶν χλωρῶν μέν τις περιεργάσατο, ἀφαιρέσαν τὰ [illegible]

[illegible]

τὴν ἕξιν, συλλαβὼν ἀνήρ, καὶ κέντρῳ πεποιημένῳ χαλκῷ διείρας, εἶτα τυφλώσας τὸν σαῦρον, καὶ χύτραν κεραμέαν τὴν νεωστὶ εἰργασμένων διατρήσας πάνυ λεπταῖς ὀπαῖς, ὡς μὴ εἴργειν μὲ τὸ πνεῦμα· ὁ μὴν ἐκείνῳ παρέχειν ἔκδοσιν, τὸ θηρίον ἐμβαλὼν, καὶ γῆν ὑποχέας, καὶ μάλα ἔνδροσον, καὶ πόαν τινὰ ἧς οὐκ εἶπε τὸ ὄνομα, καὶ δακτύλιον σιδηροῦν πεποιημένον, καὶ ἔχοντα λίθον γαγάτην, ᾧπερ ἐνείργαστο γλύμμα σαῦρος· τὴν μὲν χύτραν * ἐπιλυγάσαι, ἐννέα ἐμπλάσας σημεῖα, ὧν ἀφῄρει σφραγῖδα ἐφ' ἡμέραις ἐννέα, καὶ τὴν ἐπὶ πάσαις τὴν ἐννάτην ἀφανίσας, ἀνοῖξαι τὸ σκεῦος· καὶ ἔλεγεν ἰδεῖν τὸν σαῦρον ἐμβλέποντα καὶ ὀξυωποτέρους τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς τέως πεπηρωμένους εἶχε. καὶ τὸ μὲν ἔνθεν ἠρέθη, ἐνταῦθα τὸ ἀπελαύσαμεν. δακτύλιον δὲ ἐκεῖνον ἀνὴρ ὁ ταῦτα

cæteris maiores, comprehendiffet, atque æreo ftilo excæcauiffet, eundemq; in fictilem ollam recẽtem vtrinque eatenus exiguis foraminibus pertufam, vt neque fpirare fera prohiberetur, neq; tamen exitum haberet, conclufiffet: & fimul terram rofcidam, & herbam cuius nomen non explicauit, impofuiffet, fimulq; ferreũ annulum cui ineffet gagates lapis, in quo lacertus incifus erat: denique ollam nouem fignis impreffam in terra defodit: & fingulis quotidie deletis, vbi nono figno fublato ollam reclufiffet, Lacertum vidi, oculorum vfu recuperato, clariùs quàm ante excæcationem cernere. Hũc igitur in priftinum ipfius locum dimifimus: annulum autem vir ille

ἢ δακτύλιον σιδηροῦν.

ἐπηλύγασαι.

αl. ἐπεθέ.

Cyneg.

ἀφίσας

oculis salutarem esse prædicabit.

De amicitia & inimicitia diuersorum animaliũ.

CAP. XLVIII.

Id summam mihi turpitudinem habere videtur, quod non inter se homines amant, quum expertia rationis animalia amicitiã inter se faciant, & retineant: neque modò ea quæ sunt eiusdem speciei, verùm etiam inter se nihil genere attingentia. Cum enim Capris oues amicitiâ coniunctæ sunt: Cum Turture amicitia Columbæ intercedit: Palumbes item & Perdices benè inter se sentiunt: Alcedo & Carulus mutuo inter se amore tenẽtur: Cornix & Ardeola mutuã inter se amicitiam colunt: Gauia cum Monedula amoris cõiunctionem habet: Cum Harpa Miluus amicitiam seruat. Contrà, Cornices & Noctuæ inexpiabili bello dissident: hostes sunt Miluus

φράσας ὀφθαλμοῖς ἀγαθὸν ἔφασκεν εἶ).

περὶ τῆς τῶν ζώων πρὸς τὰ μὴ ὁμοφυῆ φιλίας τε καὶ ἔχθρας. Κεφ. μη.

Ἐμοὶ δὲ αἴσχιστον δοκεῖ, ὦ ἄνθρωποι, φιλίαν μὲν τοῖς ζώοις πρὸς ἄλληλα εἶναι, μὴ μόνον τοῖς συννόμοις αὐτῶν, μηδὲ μὴν τοῖς ὁμογενέσιν. ἤδη δὲ καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσι σφίσι κατὰ τὸ κοινὸν γένος. ταῖς γοῦν αἰξὶν αἱ οἶς φίλαι, περιστερὰ πρὸς τρυγόνα φίλη. φίλα δὲ εἰς ἀλλήλους νοοῦσι φάτται τε καὶ πέρδικες. ἀλκυόνα δὲ καὶ κήρυλον ποθοῦντας ἀλλήλων πάλαι ἴσμεν, κορώνην τε ἐρωδιῷ φίλα νοεῖν, καὶ λάρον τῷ καλουμένῳ κολοιῷ, καὶ ἰκτῖνα ἅρπῃ. Πολεμοῦσι δὲ αἰώνιον πόλεμον καὶ ἄσπονδον, ὡς εἰπεῖν, κορῶναί τε καὶ γλαῦκες. πολέμιοι δὲ ἅρπῃ

ἐστὶν ἰκτῖνός τε καὶ κόραξ, καὶ πυῤῥαλὶς πρὸς τρυγόνα, καὶ βρένθος καὶ λάρος. πάλιν τε ὁ χλωρεὺς πρὸς τρυγόνα, καὶ αἰγυπιοὶ καὶ ἀετοὶ, καὶ κύκνοι καὶ δράκοντες. καὶ πρὸς βουβαλίδας καὶ ταύρους λέοντες. ἔχθιστον δ' ἄρα ἐλέφας καὶ δράκων. καὶ πρὸς ἀσπίδα ὁ ἰχνεύμων. ὁ δ' αἰγίθαλος τῷ ὄνῳ. ὁ μὲν γὰρ ὄνος κνησάμενος ῥήγνυται δὲ τοῦ αἰγιθάλου τὰ ὠὰ, καὶ οἱ νεοττοὶ ἐκπίπτουσιν ἀτελεῖς. ὁ δὲ τιμωρῶν τοῖς τέκνοις ἐπιπηδᾷ τῷ ὄνῳ τοῖς ἕλκεσι, καὶ ἐσθίει αὐτά. μισεῖ δ' ἀλώπηξ κίρκον καὶ ταῦρος κόρακα. καὶ ὁ ἄνθος τὸν ἵππον. χρὴ δὲ εἰδέναι τὸν πεπαιδευμένον καὶ μὴ ἐς μάτην ἀκούοντα, ὅτι καὶ δελφὶς φαλαίνῃ διάφορος. λάβρακες γε μὴν κεστρεῦσι μύραιναι δὲ γόγγροις, καὶ ἄλλ' ἄλλοις.

Περὶ ἄρκτων, καὶ ἄλλων τινῶν πῶς

uus & Coruus: itemq; Ignaria & Turtur, Brẽthus & Larus: ac rursus Luteus cum Turture dissidet, Vultures & Aquilæ, Cygni & Dracones hostes inter se sunt. Leones tauros & bubalidrs infestant. Elephas & Draco inter se infensissimi sunt.

λάρος ex Aristotele.

Aspidi inimicus Ichneumon, Parus Asino. nam ob huius rudẽtis vocem, Pati oua franguntur, & pulli abortiui excidunt. quã ob rem auis hæc suam vlciscens sobolem. asinorum vlcera inuadit & arrodit. Vulpes Circum odit, taurus coruum, & equũ florus. Hoc etiam non prætteribit homo studiosus rerum naturæ, delphinũ aduersari balenæ, lupũ mugilibus, murænas gongris, & alias denique aliis.

De Vrsis & aliis quibusdam animantibus, quæ à cadaueribus abhorrent. Item de Elephantorum religione in mor-

tinos: & quàm religiosè ipsi uulnerati ac moribundi se gerant.

CAP. XLIX.

Vrsi posteaquã venatores, qui non humi modò se sternunt, sed & eos ad terrã abiiciunt, & spiritum cõtinẽt, odorari fuerint, tanquam mortuos relinquunt. eiusmodi enim animalium genus existimatur mortuoso disse. Mures etiã oderunt eos, qui in suis sedibus & cauernis moriuntur. itemq; hirundines & apes, suas gregales extinctas eiiciũt. Formicis etiã naturâ tributum est. vt sui generis defunctas ex cauernis efferant, quo mundiùs habitent. Nã hoc brutis quoque inseuit natura, vt gẽtiles & cognatas animãtes extinctas, mox è conspectu amoueant. Vt verò Æthiopum sermonibus, græcanico fastu carẽtibus, peruagatum est. Elephantus, quum alterũ perspe-

ἔχουσι περὶ τοὺς νεκροὺς τῶν περὶ ἐλεφάντων. K. μθ.

Αἱ ἄρκτοι τῶν θηρατῶν τοὺς εἰς στόμα πεσόντας καὶ τὸ πνεῦμα εἰς ἑαυτοὺς ἀθροίσαντας ὀσφρησάμεναι, ὡς νεκροὺς παραλιμπάνουσι. καὶ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῷον τὸ νεκρὸν βδελύττεσθαι μισοῦν. καὶ οἱ μύες τοὺς ἐν ταῖς αὐτῶν διαίταις καὶ χηραμοῖς ἀποθανόντας. καὶ μέντοι χελιδὼν ἐκβάλλει χελιδόνα νεκρὰν, καὶ μέλιτται μύρμηξι δὲ καὶ οἰκείους ἐκφορεῖν νεκροὺς μαθεῖν, καὶ καθαίρειν τοὺς σφετέρους χηραμοὺς ἡ σοφωτάτη φύσις ἔδωκεν. ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἴδιον τῶν ἀλόγων· τὰ ὁμογενῆ τε καὶ ὁμόφυλα τεθνεῶτα, τῶν ὀφθαλμῶν ἀποφέρειν θᾶττον. Λέγουσι δὲ Αἰθιόπων λόγοι ἀμυθίας τε καὶ κόμπου Ἑλληνικοῦ ἄγευστοι, ὅτι ἄρα ἐλέφαντι θεασαμένῳ ἐλέφας νεκρὸν, οὐκ ἂν παρέλθοι μὴ τῇ προ-

βοσκί-

βοσκίδι γῆν ἀρυσάμενος, καὶ ἐπιβαλὼν, ὅσπερ τινὰ ἀπόρρητον ὑπὲρ τῆς κοινῆς φύσεως τέλων, καὶ τὸ ἄγων ἄγος. εἶναι γὰρ τὸ μὴ δρᾶσαι τοῦτο ἐναγές. ἀπόχρη δέ οἱ καὶ κλάδον ἐπιβαλεῖν, καὶ ἄπεισι, τὸ κοινὸν ἁπάντων τέλος μὴ ἀτιμάσας. Ἀφῖκται δὲ λόγος εἰς ἡμᾶς καὶ ἐκεῖνος. ὅτι ἐλέφαντες ἀποθνήσκουσιν ἐκ τραυμάτων, ἢ βληθέντες ἐν πολέμῳ, ἢ ἐν θήρᾳ παθόντες τοῦτο, τῆς πόας τῆς παρατυχούσης, ἢ τῆς κόνεως τῆς ἐν ποσὶν ἀνελόμενοι, ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναβλέπουσι καὶ βάλλουσί τι τῶν προειρημένων, καὶ βοῇ τῇ σφετέρᾳ κινυρόμενοί τε καὶ ποτνιῶνται, ὥσπερ οὖν τοὺς θεοὺς μαρτυρόμενοι, ἐφ᾽ οἷς ἐκδίκως τε καὶ ἐκνόμως ὑπομένουσιν.

Τὰ ἥμερα ζῶα τίνι τῶν ζώων οὐ

xerit mortuum, non præterit, quin humū promuscide haustam, veluti sancta & mysticā quadam ceremonia iniiciat, communem naturā miseratus mortuo parentans, vt ne aliquid impiè committat: nam hoc quidem ipsum non facere, execrabile ducit. Quādoque ad hoc nefas vitādum, satis est ei vel ramum iniicere, quo facto, abit, communem omnium finem non aspernatus. Tum etiam ad nos is sermo permanauit, Elephātos quū ex vulnere, siue id in bello, siue in venatione acceperint, vicini sunt ad moriendum, aut obuiam herbam, aut proximū pedibus puluerem alleuantes, in cælum suspicere, eumq; puluerem herbāmve iacere, & simul voce suâ lamentari, & miserabiliter supplicare, tanquam Deum ob ea quæ iniustè & indignè sustineet, obtestantes.

Mansueta animalia, quibus animalibus non confidant.

CAP. L.

Hāc etiam vim naturámque animalium non ignorare oportet: aues cicures & domesticas audacter contemnere Equos, Asinos, Boues, & Camelos: ac si cum mansuefactis Elephantis aluntur nō modò eos non timere, verùm per eos tiam ipsos gradi. Iam enim Gallinacei, vt in eorum dorsis considere audēt: sic magnum eis metū Mustela vel pręteriens iniicit. Et qui vocem vel mugientiū vel rudentium pręclarè contemnunt, huius clamorem vehemēter horrent. Anseres item & Canes, & magnas Struthiones nihili faciunt. Contrà Accipitrem multò minorem formidant. Gallorum cantus Leones exterret, metu Basiliscos exanimat. Eundem prętete-

Θαῤῥεῖ. Κεφ. ν.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζῴων καὶ ταῦτα δήπου καταγνῶναι πάρεστι. τοὺς γοῦν ὄρνις τοὺς ἠθάδας καὶ τοὺς ἐν ποσὶ τρεφομένους τε καὶ ἐξεταζομένους ὁρῶμεν ἵπποις καὶ ὄνοις καὶ βουσὶ καὶ καμήλοις θαῤῥοῦντας. εἰ δὲ καὶ ἐλέφαντες τῷ πράῳ καὶ ἡμέρῳ συντρέφοιντο, οὐδὲ ἐκ ὀῤῥωδοῦσιν, ἀλλὰ καὶ δι᾽ αὐτῶν ἐκείνων ἔρχονται. ἤδη δὲ οἱ ἀλεκτρυόνες, καὶ ἐπὶ τὰ νῶτα αὐτῶν ἀναπέτονται· τοσοῦτον αὐτοῖς τοῦ θάρσους περίεστι καὶ τῆς ἀδείας. ἀγωνίαν δὲ αὐτοῖς ἐντίθησι καὶ δέος ἰσχυρὸν γαλῆ παραδραμοῦσα. καὶ μυκησαμένων μὲν καὶ ὀγκησαμένων οὐ ποιοῦνται ὤραν· κρώξασαν δὲ ἄρα μόνον πεφρίκασι τὴν προειρημένην. χηνῶν τε καὶ κυνῶν καὶ στρουθῶν τῶν μεγάλων ἢ τὸ ἢ οὐδὲν φροντίζουσιν· ἱέρακα δὲ βραχύτερον ὄντα ὀῤῥωδοῦσιν. Ὁ δὲ ἀλεκτρυὼν ᾄδας, φοβεῖ μὲν λέοντα, ἀναιρεῖ δὲ βασιλίσκον, οὐ φέρει μὴν οὔτε αἴλουρος,

οὔτε

ἔτε ἴκτινος. Αἱ δὲ περιστεραὶ πρὸς ἀετῶν μὲν κλαγγὴν καὶ γυπῶν θαρροῦσι, κίρκων δὲ καὶ ἁλιαιέτων οὐκέτι. † Η δὲ λίμνη καὶ ὁ ἔριφος καὶ πῶλιον τὰ ἐπὶ τὰς μητρῴας θηλὰς ἔρχονται γεννηθέντα παραχρῆμα. καὶ μέντοι καὶ τὴν χθόνων σπῶντα ἐμπίπλανται πολυπραγμονεῖ ἡ τοιοῦτον οὐδὲν, ἀλλ' ἕστηκεν ὕπτια δὲ προβάλλει τὰς θηλὰς τοῖς βρέφεσι τὰ σχιζόποδα πάντα, λύκοι, καὶ κύνες καὶ λέαιναι καὶ παρδάλεις.

Ζώων διάφοροι φθογγαί.

Κεφ. να.

Πολυφωνότατα δὲ τὰ ζῶα καὶ πολύφθογγα, ὡς ἂν εἴποι, φύσις εἰργάσατο, ὡς καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὁ γοῦν Σκύθης ἄλλως φθέγγεται, καὶ ὁ Ινδὸς ἄλλως, καὶ ὁ Αἰθίοψ ἔχει φωνὴν συμφυῆ, καὶ οἱ Σάκαι· φωνὴ δὲ ἑλλὰς ἄλλη, καὶ Ρωμαία ἄλλη οὕ-

rea neque Felis, neq; Miluus sustinet. Clangorem quidem aut Aquilarum aut Vulturum facile Columbæ spernunt, non itē Circi & marinæ Aquilæ. Cæterùm agnus, & hœdus & quiuis pullus mox vt in lucem editus est, ad maternas mammas illicò se applicat & sugendis vberibus impletur. Id quod mater facilè & tranquilla patitur, & manet. Fidipeda omnia, vt Lupæ, Canes, Leænæ, Pātheræ, catulis suis papillas supino situ præbent.

Animalium diuersæ voces.

CAP. LI.

Quemadmodū homines variis linguis loquuntur, sic animalibus rationis expertibus natura cōparauit, vt diuersum quiddam & varium sonent. Ex hominibus aliter Scytha, aliter Indus loqui tur, aliter Græcus, Ro-

forte, ὁ δὲ ἀμνὸς, vel μόσχος.

al. τὸ πῶ-κόν.

manus, Æthiops, Saca Animalium alia rugiunt, alia mugiunt, alia hinniunt. quædam rudunt: quædam balant, vel vlulant, baubantur aut latrãt, frendent ve. alia clangunt aut stridẽt, alia suauiter cantant. sunt quæ balbutiãt. & sexcenta naturæ dona, alia aliis animantibus propria existunt.

al. ἀρρά-ζειν.

Aspides, Testudines, Cancros & Crocodilos, futurum Nili incrementum præsentire, & longius ad loca tutiora se recipere. C. LII.

In vtraque Nili ripa aspides latibulis se regunt, & tanquam ędes suas homines, sic hoc flumen omni alio tẽpore iucũdè & suauiter accolunt. Quũ autem in agros Nilus per æstatem redundarus

τω τοι, καὶ τα ζῶα ἄλλο ἄλλως περίεται τὴ συγγενῆ τῆ γλώττης ἠχήν τε καὶ φώνεν. τὸ μὲν γὰρ βρύχεται, μυκᾶται δὲ ἄλλο· καὶ χρεμέτισμα ἄλλω, καὶ ὄγκησις ἄλλω, βληχηθμός τε καὶ μηκασμός, καὶ διάφορα φθέγματα. καί ποτε μὲν ὠρυγμοί, ποτὲ δὲ ὀλαγμοί· φίλον, καὶ ἀρράζειν ἄλλοις. κλαγγαί τε καὶ ῥοῖζοι, καὶ κρωγμοί, καὶ ᾠδαί, καὶ μελῳδίαι, καὶ τραυλισμοὶ καὶ μυρία ἕτερα δῶρα τῆς φύσεως, ἴδια τῶν ζώων ἄλλα ἄλλων.

Περὶ ἀσπίδων, χελωνῶν, καὶ καρκίνων, καὶ κροκοδείλων, τῶν ὀπτευομένων εἰς ὅσον ὁ Νεῖλος ἀναπλήσει. Κ. νβ.

Ἀνὰ τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίαν ἀσπίδες φωλεύουσι τοῦ Νείλου πλησίον ἐπὶ τῆς ὄχθης ἑκατέρας. καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον φιλοχωροῦσι καὶ ἀγαπῶσιν, ὡς τὰς οἰκίας τὰς σφετέρας οἱ ἄνθρωποι. μέλλοντος δὲ τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν ὥραν θερείαν αὐαπλοῦν, ἀρχεσθαί τε καὶ ἀθρόοι ὑπὲρ τὸ πλῆθος ὕδατος,

καὶ τὸ ἐτησίων ἀνέμων, πρὸ τριάκοντά που ἡμερῶν, αἱ προειρημέναι ἀσπίδες μετοικίζονται εἰς τὰ ἀπωτέρω τοῦ Νείλου χωρία, καὶ τοὺς ὄχθους τοὺς ὑπερέχοντας εἰσέρπουσι καὶ μέντοι καὶ τὰ ᾠὰ αὐτῶν ἐπάγονται· δοκοῦσι δέ μοι τοῦτο ἴδιον λαχοῦσαι παρὰ τῆς φύσεως, εἰδέναι ποταμοῦ τοσούτου, καὶ οὕτως ἐργατικοῦ τὴν ἀνὰ πᾶν ἔτος ἐπιδημίαν, καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ καταληψίν τε καὶ λύμην φυλάττεσθαι. Καὶ αἱ χελῶναι δὲ, καὶ οἱ καρκῖνοι, καὶ οἱ κροκόδειλοι τὰ ᾠὰ κατὰ τὴν ὥραν τὴν αὐτὴν μετακομίζουσιν εἰς τὰ ἄβατα τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀνέφικτα. καὶ ἐντεῦθεν ἤδη λογίζονται οἱ ἐντυγχάνοντες τοῖς τῶν προειρημένων ᾠοῖς, Νεῖλος ἀνελθὼν ἐς πόσον εἶτα ἄρδων σφίσι τὴν γῆν.

est, tum trigenta circiter antè diebus, aquarum copiâ & etesiis ventis impulsæ promotæq; longiùs à fluuio in loca eminentiora vnà cum fœtibus suis demigrãt: quod quidẽ munus à natura acceperunt, tanti vt fluminis, támque operosi quotannis accessionẽ non modò non ignorent, sed ab eius etiam damno cauere sciant. Testudines etiam & cancri & crocodili in loca Nilo inaccessa id temporis oua transferunt. vnde ij qui oua eorũ offendunt, quantum & quatenus Nili rura irrigaturi incremẽtũ sit futurum, facilè colligunt.

Hippopotami quàm callide segetes prope Nilum depascantur.

CAP. LIII.

Fluuiatiles equi Nili alumni, segetum vt maturitas venit, & sta-

περὶ τῶν ἵππων τῶν ποταμίων. Κεφ. νγ.

Οἱ ἵπποι οἱ ποτάμιοι τοῦ Νείλου μέν εἰσι θρέμ-

uent spicæ, non eas continuo despasci ingrediūtur, sed extrinsecus coniecturis assequuntur quantum ad se explendos satis sit. Post talem considerationem pascere in agrum ingrediuntur & inter pascendū retrò versùs Nilum cedunt. Hoc enim ipsum eo pacto machinantur, vt agricolas, quos ante se, non à tergo ad futuros expectant, longiùs videre & in Nilum faciliùs se recipere possint.

Quemadmodum Pardales Simias capiunt.

CAP. LIIII

In Mauritania Pardalis quum robore & viribus præstet, non tamen iis simias aggreditur. causa est, quoniā Simiæ non se opponūt ei, sed in fugam se cōferētes, in arbores al-

μοι ὅταν δὲ τὰ λήια ἐνακμάζῃ, καὶ ὦσιν οἱ στάχυες ξανθοὶ, οὐκ ἄρχονται παραχρῆμα κείρειν αὐτοὺς καὶ ἐσθίειν, ἀλλὰ παραμείβοντες ἔξωθεν τὸ λήιον, στοχάζονται πόσον αὐτοὺς ἐμπλῆσαι μέτρον· εἶτα λογισάμενοι τὸ ἀποχρῆσον σφίσιν, ἐμπίπτουσι, καὶ ἀναχωροῦσιν ὀπισθόποδα ἐμπιπλάμενοι, τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ κατὰ νώτου λαβόντες. πολυσόφη δὲ ἄρα τοῦτο αὐτοῖς, ἵνα εἴ τινες τῶν γεωργῶν ἐπίοιεν ἀμυνόμενοι, οἱ δὲ ἐκ τῆς ῥᾳστου ἐς τὸ ὕδωρ καταδραμεῖν ἔχουσιν, τοὺς πολεμίους ἀντιπρόσωπους, ἀλλ' οὐκ ὄπισθεν οἱ ἵπποι οὗτοι + δοκοῦντες.

ἀδικοῦντες.

Περὶ τῶν παρδάλεων καὶ τῶν πιθήκων τῶν ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ. Κεφ. νδ.

Ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ γῇ αἱ παρδάλεις τοῖς πιθήκοις οὐ κατὰ τὸ καρτερὸν, οὐδὲ ὅπως ἂν ἔχωσιν ἀλκῆς τε καὶ ῥώμης, οὕτως ἐπιτίθενται· τὸ δὲ αἴτιον· οὐ χωροῦσιν ὁμόσε, ἀλλ' ἀποδιδράσκουσιν αὐτὰς, καὶ ἐπὶ τὰ

δένδρα ἀναθέουσι, καὶ ἐ-
κεῖ κάθηνται, τὴν ἐξ ἐ-
κείνων ἐπιβουλὴν φυλατ-
τόμενοι. ἦν δ' ἄρα ἡ παρ-
δαλις καὶ τῶν πιθήκων δο-
λερωτέρα· οὐ γοῦν ἔστ'
αὐτοῖς παλαμᾶταί τε καὶ
ῥάπτει τὰς πάγας. ὅπου
πλῆθος πιθήκων κάθη-
ται, ἐνταῦθα ἐλθοῦσα ἑ-
αυτὴν † ἀπέρριψε τοῦ
δένδρου, καὶ κεῖται κατὰ τῆς
δαπέδου ὑπτία, καὶ τὴν
μὲν γαστέρα ἀνῴδηκε, πα-
ρῆκε δὲ τὰ σκέλη, τὼ δὲ ὀ-
φθαλμὼ κατέμυσε· πιέ-
ζει γε μὴν καὶ συνέχει τὸ
ἆσθμα καὶ κεῖται νεκρά.
οἱ δὲ ἄνωθεν τὴν ἐχθίστην
ἰδόντες, τεθνάναι νομί-
ζουσιν αὐτήν, καὶ ὃ μάλι-
στα βούλονται τοῦτο οἴονται.
οὐ μὴν θαρροῦσιν ἤδη, ἀλ-
λὰ πεῖραν καθιᾶσι καὶ
ἔστιν ἡ πεῖρα ἕνα ἑαυτῶν
ὃ δοκοῦντα ἀδεέστερον κα-
ταπέμπουσι, βασανίσοντα

tas aſcendũt: & illius
impetum declinãtes,
illic conſident. Verũ-
tamen perdalis ad hãc
rationem ſimiâ dolo-
ſior, inſidias molitur,
& dolos nectit. Vbi e-
nim ſimiarũ multitu-
do manet, eo profecta
ad terram ſe ſub arbo-
re abiicit. & iacet tan-
quã ventre inflata, ti-
biis reſolutis. oculos
claudit, & ſpiritu cõ-
preſſo ſeſe ab anhe-
lando continet, deniq;
mortua videtur. Illę ve-
ro hoſtem ex alto de-
ſpicientes, mortuã ſu-
ſpicantur, & facillimè
credunt id quod vehe
menter optant, nondũ
tamen deſcendere au-
dent. At experimenti
cauſâ vnam ex ipſis,
quam audaciorẽ pu-
tant, ad examinãdum
Pardalis affectum prę-
mittunt. hæc quidem
non omnino ſibi prę̃ſi
dẽs deſcendit: ſed timi
dè & pedetentim pri-

al. ὑπέρ-
ριψε.

καὶ κατασκεψόμενον τὸ τῆς παρδάλεως πάθος. ὁ δὲ
κάτεισιν οὐ παντελῶς ἀδεής, ἀλλ' ὀλίγον κατα-

δραμ

modè currit, post metu répressa reuertitur. Tũ verò iterũ descendit, & quum proximè ad pardalim accessit, regreditur rursus. Tum tertiò descendit, & illius oculos speculatur, spiritũ ducat necne periclitatur. Illa autẽ immotã se fortissimè præstans, paulatim huic animos addit. Et iam quum hanc permanere constanter sine damno circum illã, sublimiores ex superiori loco simiæ speculãtur, fiduciã & spiritum colligentes, ex arboribus frequẽtissimæ decurrunt, & circum eam concursantes, saltãt: simul & supra ipsam gradientes insultant, & in illius contumeliã saltationem simiis conueniẽtem saltãtes, multifariam ei illudunt: & gaudium quod de hac ipsa tanquam mortua immortaliter pergaudent, testãtur. Illa au-

δραμὼν, εἶτα ὑπέστρεψε τοῦ φόβου ἀναστείλαντος αὐτὸν, καὶ κατῆλθε πάλιν. καὶ πλησίον γενόμενος ἀνεχώρησε, καὶ ὑπέστρεψεν αὖθις, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ κατεσκέψατο, καὶ τὸ πνεῦμά τε καὶ τὸ ἆσθμα εἰ μεθίησιν, ἐξήτασεν. ἡ δὲ ἀτρεμοῦσα καὶ μάλα ἐγκρατῶς ἐντίθησιν οἱ τὸ χρῆμα κομιδῇ ἀδεές. προσελθόντος δὲ καὶ ἀναδραμόντος ἀπαθοῦς, καὶ οἱ μετέωροι πίθηκοι θαρροῦσιν ἤδη, καὶ καταδραμόντες ἔκ τε ἐκείνου τοῦ δένδρου, καὶ τῶν ἄλλων ὅσα πλησίον περιπέφυκεν, ἀθρόοι γενόμενοι, περιέρχονταί τε καὶ περιχορεύουσιν αὐτήν. εἶτα ἐμπηδήσαντές τε αὐτῇ καὶ ἐπιβάντες, κατεκυβίστησαν, καὶ κατωρχήσαντο, κέρτομόν τινα καὶ πιθήκοις πρέπουσαν ὄρχησιν· καὶ ποικίλως ἐνυβρίσαντες, ἣν ἔχουσιν ὡς ἐπὶ νεκρᾷ χαρὰν καὶ ἡδονὴν ἐμαρτύραντο.

φαίνοιτο. ἡ δὲ, ὑπομένει πάντα. εἶτα ὅταν αἰσθήσηται κεκμηκέναι ὑπό τε τῆς χορείας αὐτὰς καὶ τῆς ὕβρεως, ἀδοκήτως ἀναπηδήσασα καὶ ἐκθοροῦσα, τὰς μὲν τοῖς ὄνυξι διέξαινε, τὰς δὲ τοῖς ὀδοῦσι διεσπάσατο, καὶ τὴν ἐκ τῆς πολεμίων πανθοινίαν τε καὶ πανδαισίαν ἀφθονώτατα ἔχει. Τλημόνως δὲ ἔχει καὶ καρτερῶς, καὶ γενναίως ἡ φύσις κατέχει τὴν πάρδαλιν, ὑπὲρ τοῦ τῶν πολεμίων ἐνυβρισάντων περιγενέσθαι καρτερόντα τα ἐναθλεῦσαν, καὶ μὴ δεόμενον εἰπεῖν· Τέτλαθι δὴ κραδίη. ἔγωγε μὴν τὸν Λαέρτου ἑαυτὸν ἐξεκάλυψεν ὀλίγου πρὸ τοῦ καιροῦ, τὴν ἐκ τῶν παιδισκῶν ὕβριν μὴ φέρων.

tem omnia sustinens, simul ac illas insultãdo & illudẽdo defatigatas esse intelligit, ex inopinato exiliens, earum partim vnguibus lacerat, partim dentibus distrahi., atque opimum & adipale ex hostibus prandium sibi abundè comparat. Egregiè sanè, patiẽter & fortiter omnia sustinet ac tolerat Pardalis, dissimulat & se continet, donec opportunè hostes tam contumeliosos vlcisci possit. nec tali eget horratione, quali seipsum Vlysses animabat, Pectore durato forti. Is quidem impatiens cõtumeliarum, quibus ancillæ eum afficiebant, parũ abfuit quin ante tempus se ipsum proderet.

Περὶ ἐλεφάντων. Κ. νε.

Ἐν τοῖς Ἰνδοῖς οἱ ἐλέφαντες, ὅταν τι τῶν δένδρων αὐτόῤῥιζον ἀναγκάζωσιν αὐτοὺς οἱ Ἰνδοὶ ἐκσπάσαι, οὐ πρότερον ἐκ-

Quemadmodum arbores euertunt Elephanti.

CAP. LV.

Quum ab Indis hominibus arborẽ Elephãti radicitus extrahere coguntur, non priùs ad eam extirpã-

dam aggrediũtur, quã quatefecerint, ac treme fecerint arborem: sic periclitantes euertine possit, an omnino inuictam ab impetu sit se præstatura.

De Ceruis quomodo è Syria in Cyprum mare transmittant, item ex Epiro in Corcyram.

CAP. L[illegible].

In Amano, Libano, & Carmelo, Syriæ mõtibus, Cerui nascũtur; qui quum in Cyprum transmittere volunt, gregarim ad littora perueniunt, ibiq; tandiu secundos ventos præstolantur, dum per placatissimam quietẽ bellè sibi flare sensερint. Tum fidenti animo sese traiicere mare ingressi, & ordine natant: & verò in antecedentium tergo subsequentes capita reponunt. ac nimirum, dux idcirco retrocedit quia non habet vbi nitatur: & post omnes clunibus proximi antegredientis nitẽs, ex labo-

φὺ Cu.

Gillius hic plura legit in Græcis, vel addidit ex Oppiano.

πηδῶσιν, οὐδὲ ἐπιχειροῦσι τῷ ἔργῳ, πρὶν ἢ διασεῖσαι αὐτό, καὶ διασκέψασθαι εἰ ἄρα γε ἀνατραπῆναι οἷόν τε ἐστὶν, ἢ παντελῶς ἀδύνατον.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς, Σύροις ἐλάφων. Κεφ. ιϛ.

Οἱ ἐν Σύροις ἔλαφοι γίνονται μὲν ἐν ὄρεσι μεγίστοις, Αμάνῳ τε καὶ Λιβάνῳ, καὶ Καρμήλῳ. ὅταν δὲ βουληθῶσι περαιώσασθαι θάλατταν, ἐπὶ τὰς ἠϊόνας ἀφικνοῦνται ἡ ἀγέλη, καὶ ἀναμένουσι τὸ πνεῦματος τὴν † φύσιν. καὶ ἡνίκα ἂν αἴσθωνται πρᾶον αὐτὸ καὶ ἥσυχον καταπνέον τηνικαῦτα ἐπιθαρροῦσι τῷ πελάγει. νέουσι δὲ κατὰ στοῖχον, καὶ ἀλλήλων ἔχονται, τὰ γένεια αἱ ἑπόμεναι τῶν προηγουμένων τῇ ὀσφύϊ ἐπερείδουσαι † ἡ τελευταία δὲ ἡγουμένη τῇ πρόσθεν. ἐπὶ πάσαις ἑαυτὴν ἐπαναπαύσασα, εἶτα ἡ ἐρέτει. στέλλονται δὲ ἐπὶ τὴν Κύ-

ρον πόθῳ πόας τῆς ἐκεῖ, λέγονται γὰρ εἶναι βαθεῖαι, καὶ νομὰς ἀγαθὰς ἔχειν καὶ λέγουσί γε Κύπριοι εὐγείων οἰκεῖν χῶρον, καὶ τοῖς Αἰγυπτίων ἀρούραις τολμῶσιν ἀντικρίνειν τὰς σφετέρας ἔλαφοι δὲ καὶ ἴτεροι τὴν δὲ τὴν νῆξιν ἀποδείκνυνται. Αἱ οὖν Ἠπειρώτιδες ἐς τὴν Κόρκυραν διανήχονται. ἀντίπορθμοι δὲ ἀλλήλαις αἵδε εἰσίν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ε. ΒΙΒΛΙΟΥ.

re quieti ſeſe dat, ſimul & extremum agmen ducit. In Cyprum ideò tranſnant: quòd paſtionum, quæ illic ampliſſimæ eſſe dicuntur, deſiderio tenentur. & profectò adeò feracem Cyprii regionem ſe incolere teſtantur, de agrorum vt bonitate Ægyptiis nō concedant. Eodē modo Epirotici cerui in Corcyrā, quæ cōtra Epirū eſt, mare trāſeūt.

FINIS LIB. V.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ϛ.

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber VI.

Aliena hortatione non egere bestias ad fortitudinem, sicut homines: quod ostendunt exempla Apri, Leonis, Elephantis, Tauri.

Ὅτι τῆς ἔξωθεν παρορμήσεως τὰ ζῷα δεῖται εἰς ἀλκὴν ὡς οἱ ἄνθρωποι. καὶ ἡ ἀπόδειξις, ἐπὶ συὸς, καὶ λέοντος, καὶ ἐλέφαντος, καὶ ταύρου. Κ. α.

CAP. I.

Homines, vt boni ac fortes viri sint, hortatione egent, & suasionis oratione plenâ, quæ & metũ tollat, & addat animos. Athletæ quidem ad stadia horrãdi sunt,

Δέονται μὲν ἄνθρωποι λόγου τοῦ προτρέποντος καὶ ἀναπείσοντος ἀγαθοὺς εἶναι, καὶ τὴν μὲν δειλίαν διώξοντος, τὸ δὲ θάρσος παραστησάσοντος, ἀθληταὶ μὲν ἐς τὰ στάδια,

στρατιῶται μὲν ἐς τὰ ὅπλα. τὰ δὲ ζῷα οὐ δεῖται τῆς ἔξωθεν ἐπιρρώσεως, ἑαυτοῖς δὲ παρορμῶσι τὴν ἀλκὴν καὶ ἑαυτὰ αἰτιῶνται καὶ ἐγείρει. Ὁ γοῦν σῦς μέλλων εἰς μάχην ἰέναι, πρὸς ταῖς λείαις πέτραις τοὺς ὀδόντας ὑποθήγει· καὶ τοῦτό τοι καὶ Ὅμηρος τοῦ ζῴου μαρτυρῶν δῆλός ἐστι. Καὶ μέντοι καὶ ὁ λέων τῇ ἀλκαίᾳ ἑαυτὸν ἐπεγείρει μαστίζων, ἢ βλακεύειν καὶ ἐλινύειν οὐκ ἐπιτρέπων. καὶ τοῦτο δὲ ὁ ποιητὴς εἰδὼς, ᾄδει περὶ τοῦ λέοντος. Οἱ δὲ ἐλέφαντες τῇ προβοσκίδι ἑαυτοὺς παίουσιν, εἰς τὸν ἀγῶνα ἐξάπτοντες, ὅταν τούτου ἡ χρεία ᾖ· οὐ δέονται τοῦ προσᾴδοντος, καὶ ἐρῦντος, οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολαῖς· οὐδὲ μὴν τὰ Τυρταίου μέτρα ἀναμένουσιν. Ταῦρος δὲ ἡγεμὼν ἀγέλης ὅταν ἡττηθῇ ἡγεμόνος ἄλλου, ἑαυτὸν ἀποχωρίνας εἰς χῶρον ἕτερον, καὶ αὐτὸς γίνεται γυμναστὴς, καὶ

milites ad arma. Robore non item extrinsecus assumpto bestiæ egent: at ex sese potiùs vires incitant, & semet confirmant. Aper quidem pugnaturus, ad lapides leues ac politos, dentes exacuit: quod Homerus etiam non ignorauit. Leo, ne quid ignauè faciat, flagellās semetipsum caudâ excitat. Homero itidē teste. Elephanti autem ad certamen vt incendantur, promuscide sese verberant: neque ad hoc ipsum cuiusquam egent præceptis, non eo qui accinat, Non iam sedere, non licet trahere moram: neque Tyrtæi versibus, vt animentur, opus habent. Taurus gregis dux, quum ab altero fuerit duce superatus, se in quendam locum ab aliis segregat: & semetipsum non alieno impulsu, sed suâ sponte ex

X

ἀθλεῖ

ercet, atque omni contentione cornibus, calcibus, vnguibus certat: Cornua quidem in arbores infligit, pedibus puluere spargit, cæterisq; exercitationibus sese accomodat: à vaccis se continet. Sicque à venere abstinet, & libidini suæ moderatur: quemadmodum Iccus palæstrita Tarentinus, quem Plato toto certaminũ tempore omnis coitus expertem permansisse affirmat. Sed Iccum ratione præditum, atque Olympiorum cupidum, simul & gloriæ sensu affectum, nihil admodũ mirum videri debet, emẽdatè & summâ corporis castimoniâ vixisse. Nam ei præmia proposita videbantur illustria, pinus Isthmica, laurus Pythia, oleaster Olympicus: tum verò sperabat se quoad viueret circunspiciendum esse: & quum è vita excessisset magnam laudem ex ea se adeptu.

Iccus.

ἀθλεῖ πᾶσαν ἄθλησιν, κινιόμενος, καὶ τοῖς δένδροις τὰ κέρατα προσαράττων καὶ τρίβων καὶ θηγόμενος, ἀπεχόμενος, καὶ τῇ πάλῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἀλκῆς ῥυθμίζων, οὕτω καὶ ἀφροδίτης ἀπεχόμενος καὶ σωφρονῶν, ὡς Ἴκκος ὁ Ταραντῖνος, ὃν ὑμνεῖ Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος παρὰ τὸν τῆς ἀθλήσεως χρόνον τὸν πάντα ἀσυνουσίας ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον διαμεῖναι. ἀλλ' οὖν Ἴκκῳ μὲν ὄντι ἀνθρώπῳ καὶ Ὀλυμπίων ἐρῶντι καὶ Πυθίων, καὶ κλέους αἰσθανομένῳ, καὶ δόξης γλιχομένῳ μέγα οὐδὲ ἦν κεκολασμένως καθεύδειν καὶ σωφρόνως. τὰ γὰρ ἆθλα οἱ κοινὰ καὶ λαμπρὰ ἐδόκει, κότινος Ὀλυμπικὸς καὶ Ἰσθμικὴ πίτυς, καὶ δάφνη Πυθικὴ καὶ ζῶντα μὲν περιβλέπεσθαι καὶ ἀποθανόντα δὲ ὑμνεῖσθαι. Καὶ μὲν ... καὶ τὸν κιθαρῳδόν. Ἀ

πάντα.

μοιβ

μοιβέα ἀκούω γῆμαι τε ὡραιοτάτην γυναῖκα, ἀποσχέσθαι δὲ αὐτῆς παρὰ πάντα τὸν χρόνον, παρ' ὃν ἀγωνιζόμενος ἐς τὰ θέατρα ᾔει. Διογένης δὲ ὁ τῆς τραγῳδίας ὑποκριτὴς, τὴν ἀκόλαστον κοίτην ἀπείπατο παντελῶς πᾶσαν. Κλειτόμαχος δὲ ὁ παγκρατιαστὴς καὶ κύνας εἴ ποτε εἶδε μιγνυμένους, ἀπεστρέφετο. καὶ ἐν συμποσίῳ εἰ λόγον ἀκόλαστον ἤκουσε καὶ ἀφροδίσιον, ἐξαναστὰς ἀπηλλάττετο. Ἀνθρώπους δὲ ὄντας ποιεῖν ταῦτα, ἢ ὑπὲρ τοῦ κερδαίνειν χρήματα. ἢ ὑπὲρ τοῦ φήμης καὶ κλέους μεταλαχεῖν, οὐ πάνυ τι θαυμαστόν· ταύρῳ δὲ νικῶντι ταῦρον ἀντίπαλον, ποῖα μὲν κηρύγματα, ὦ παῖ Ἀρίστωνος, ὑποκηρύττουσι, ποῖα δὲ ἆθλα ἀπογέρονται;

rum, Amœbeum quoque citharœdũ accepi vxorem duxisse formosissimam: omni tamen tempore quo in certaminibus versaretur ab ea se abstinuisse. Diogenes tragœdiarum actor vniuersum omnino veneris vsum abiecit. Clitomachus Pancratiastes Canes si quãdo complexu venereo iunctos perspiceret, oculos ab eorum conspectu auertebat, & si quod in conuiuio verbum lasciuum & libidĩnosum audisset, à consessu exurgẽs discedebat. Atqui homines ratione valentes hæc vel ad quæstum, vel ad gloriam fecisse, non magnam admirationem habet: At tauro suum aduersarium vincenti, quæ præconia, ô Plato, laborum deferuntur aut quæ decernuntur præmia?

Amœbeus.

Diogenes.

Clithomachus.

Ὅτι [illegible]ν συντρόφων φείδονται καὶ τὰ ἄλογα· ἐν ᾧ καὶ περὶ παρ-

Quomodo bestiæ suis familiaribus pareant: & historia Pardalis quæ hædo familiari abst

abstinuit. C. II.

Ratione carentia, ab his quibuscum consuetudo eis quotidiana intercessit, magnâ amicitiæ religione addictâ abstinere, & parcere sæpe solent. Pardalim enim audio, quum eam à paruula cum hominibus venator versari assuefecisset, atque adeò mansuefecisset, eamq; sanè tãquam amasiam admaret, & magnâ curâ aleret: ob eamq; rem hœdũ huic edendum obiecisset viuentem, eam simul & alere & oblectare cibo recenti, ab ipsaq; laniando, volens: laniare illum recusasse. Quũ enim primo die is ad pastũ obiectus fuisset, ab eo ipso edendo se sustinuisse: quia propter cibi expletionem inediâ vti necesse haberet. Secundò iterum die, hœdo ei allato, ab eo similiter, quoniam adhuc fame non premeretur, se continuisse. Tertio die, quamui[s] esuriret quidem, & solitâ voce cibum requi[rens] nere[...]

δειλέων. Κ β.

Τὰ ἄλογα καὶ τῶν συν-
ήθων σφίσι γενομένων ἀ-
πέχεσθαι φιλεῖ, καὶ φείδε-
σθαι πολλάκις. ἀκούω οὖν
τὸν λόγον ἐκεῖνον. Πάρδαλιν
ἐκ νηπίου θηρατὴς ἀνὴρ
ἡμερώσας, εἶχεν οἷα δή-
που φίλην, ἢ ἐρωμένην,
ἀγαπῶν καὶ περιέπων ἰ-
σχυρῶς εὐκαυνθελτὸν αὐ-
τῇ ἔριφον ζῶντα ἐδίδου,
προσβλὼν ἐν ταυτῷ καὶ ἡ-
δονήν τινα ἐπινοῶν ταῖς τῇ
θήρᾳ. ἐν τῷ διασπᾶν
τὸν ἔριφον, ἀλλὰ μὴ δοκεῖν
ἐσθίειν καὶ νεκριμαῖον
καὶ θνησείδιον. καὶ δὴ κομι-
σθέντος ἐρίφου, ἡ δ᾽ ἐγκρα-
τῶς ἔσχε, δεομένη ἀπόσ-
τασθαι διὰ πλησμο-
νήν. ἔδρασε δὲ καὶ τῇ δευ-
τέρᾳ τοῦτο. ἐδεῖτο γὰρ ἔτι
ὡς φαρμάκου τοῦ λιμοῦ.
τῇ δὲ τρίτης ἐπιστάσης ἡ-
μέρας ἐπείνα μὲν. καὶ συνήθω[ς]
ἐπεδείκνυτο τοῦτο τῷ ἐθ[...]

ματι οὐ μὴν τῇ φύσει γε-
νομένῃ δύο ἡμερῶν ἑαυ-
τῇ ξένῃ, ἔτι προσείληφατο,
ἀλλ᾽ ἐκεῖνον μὲν εἴασεν,
ἄλλον δὲ ἔλαβεν. Ἄνθρωποι
δὲ καὶ ἀδελφοὺς προδιδό-
ασι καὶ τοὺς γειναμένους, καὶ
φίλους ἀρχαίους πολλοὶ
πολλάκις.

Περὶ ἄρκτων.

Κεφ. γ.

Ἡ Ἄρκτος ὅταν τίκτῃ
ὅτι τίκτει σάρκα ἀσημαν-
εῖται τῇ γλώττῃ διαρθροῖ
αὐτὴν, καὶ οἱονεὶ δια-
πλάττει, ἄνω μοι λέλεκται.
ὃ δὲ οὐκ εἶπον ἤδη, τοῦτο
εἰρήσεται νῦν καὶ μάλα ἐν
καλῷ. χειμῶνος μὲν ἀπο-
τίκτει, καὶ φωλεύει τεκοῦ-
σα· καὶ ὑφορωμένη τοὺς
κρυμοὺς τὴν ἐπιδημίαν τοῦ
ὄρος προσμένει· οὐδ᾽ ἂν
πρὶν ἢ πληρωθῶσι τρεῖς
μῆνας ἐξαγάγοι ποτὲ τὰ
βρέφη. ὅταν δὲ αἴσθηται
ἑαυτῆς πεπλησμένης, ὑ-
φορωμένη τοῦτο ὡς νόσον,
ζητεῖ φωλεόν. ἐντεῦθεν

reret, non hœdum tamen suum contubernalem attingere voluisse: sed illo relicto, alterum sumpsisse. Homines autem suos non modò intimos & pernecessarios produnt, sed sæpe etiam in fratres & parentes multa perfidiosè faciunt & improbè & malitiosè.

De Vrsa latitatione, & fœtibus, &c. & quomodo aro herba & Formicis sibi medeatur.

CAP. III.

Quemadmodum Vrsa primò carnem informem pariat, deinde linguâ conformetantè dixi: iam quod nondum narraui, dicam: Hyberno tempore parit, quū peperit, latibulis se tegit. nam frigoris vim reformidat, & veris aduentum manet: nec ante treis menses catulos in lucem educit. Quū autem se habitu corporis opimo sentit, hoc enim ipsum morbi loco ducit, latibulum, quod Græci φωλεὸν appellant,

pellant expetit. Vnde affectus quo tempore latendi tenetur φωλεία Græcè nominatur. In antrum non recto motu sui corporis, sed supino ingreditur, & dorsi sui tractu repit venatoribus vt vestigia sua obliteret. Ibiq; postquã est ingressa, se quieti dans, habitum corporis extenuat, per quadraginta dies, e quibus quidem quatuordecim (Aristotele teste) immobilis manet, reliquis aliis mouetur: cibo interea per totos quadraginta dies abstinens, tantum solo lingendo dextero pede se sustentat: eiq; intestinũ eatenus adducitur, vt propemodum cohæreat. Quod quidem ipsum ea sentiens, aron herbam agrestem edit: cuius natura ventosa intestinum diducit, & dilatat, eidemq; facultatem receptandi cibi affert. Quum autem cibis sese rursus impleuerit, Formicas exedẽs, faci-

φωλεία.

τεσσαρά-κοντα.

τεσσαρά-κοντα.

τοι κέκληται τῇ ἄρκτῳ φωλεία τὸ πάθος. εἶτα εἰσέρχεται οὐ βαδίζουσα, ἀλλ' ὑπτία· ἀφανίζουσα τοῖς θηραταῖς τὰ ἴχνη. ἑαυτὴν γὰρ ἐπισύρει κατὰ τῶν νώτων· καὶ παρεισελθοῦσα ἡσυχάζει, καὶ τρόπον τινὰ τὴν ἕξιν ῥινᾷ, καὶ δρᾷ τεσσαράκοντα ἡμερῶν αὐτό. καὶ λέγει μὲν Ἀριστοτέλης ὅτι ἄρα δὶς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀκίνητος μένει καὶ ἀτρεμεῖ· τὰς δὲ ἄλλας στρέφεται μόνον, ἄσιτος δὲ ἄρα διαμένει τὰς τεσσαράκοντα πάσας, καὶ ἄτροφος. ὑπόχειρ δὲ τὴν αὐτῆς δεξιὰν περιλιχμᾶται ἐπεὶ δὲ τῆς συντήξεως τῆς ἄγαν συμπέπηκτο τὸ ἔντερον αὐτῇ, καὶ συνῆλθεν· ὅθεν εἰδυῖα, ὅταν προέλθῃ τῆς καταδύσεως ἄρου τὴν ἀγρίαν ἐσθίει. τὸ δὲ ἄρα φυσῶδες ὄν, διίστησιν αὐτῇ τὸ ἔντερον, καὶ ἀποφαίνει τροφῆς δεκτικόν. ὅταν δὲ αὖ πάλιν ᾖ πεπληρωμένη

μὲν

lè ex nanitur. neque quemadmodum hominibus ad plenitudinem & deiectionem illi vel medici vel libri opus sunt.

Dracones herbarum vires nosse, & aliis sibi mederi, aliis venenum suum augere.

CAP. IIII.

Quum poma Dracones comesuri sunt, syluestris intybi succũ idcircò exorbent: quòd hæc illis ne inflatione impleantur, magnum adiumentum affert. Quum verò homini aut feræ cuipiam insidias facturi sunt, mortiferas radices & herbas edunt. id quod Homerum quoque non latuit meminit enim draconis, qui ante suũ latibulum immorando seq; volutando, noxias herbas vorârit.

Quid agant Cerui amissis cornibus. CAP. V.

In latebras & condensâ fruticum amissis

μένην, μὴ μήκων ἐσθίειν, καὶ κενοῦται ῥᾷστα. Κενώσεις μὲν οὖν τὰς τῶν ἄρκτων καὶ πληρώσεις εἰς δέον ἐς τὸ ὑγιεινὸν ἐργάζονται μὲν, μήτε ἰατρῶν, μήτε συγγραμμάτων, ὧν ἄνθρωποι, δεόμεθα.

Περὶ δρακόντων. Κ. δ.

Οἱ δράκοντες ὅταν ὀπώρας μέλλωσι γεύεσθαι, τῆς πικρίδος καλουμένης ῥοφοῦσι τὸν ὀπόν. ὀνίνησι δ' ἄρα αὐτοὺς αὕτη πρὸς τὸ μὴ φύσης τινὸς ὑποπίμπλασθαι. Μέλλοντες δέ τινα ἐλλοχᾶν ἢ ἄνθρωπον ἢ θηρία, τὰς θανατηφόρους ῥίζας ἐσθίουσι, καὶ τὰς πόας μάλιστα τὰς τοιαύτας ἐπὶ λύμῃ. ἄρα οὐδὲ Ὅμηρος αὐτῶν τῆς ἐς ταύτης ἀμαθής. λέγει γοῦν ὅπως ἀναμένει περὶ τὸν φωλεὸν εἰλούμενος, περιπλησθεὶς σιτίων πολλῶν φαρμακωδῶν καὶ κακῶν.

Περὶ ἐλάφων. Κ. ε.

Οἱ ἔλαφοι τὰ κέρατα ἀποβάλλοντες, εἰσδύονται

cornibus sese cerui abdunt. hoc diligentiùs ab hostibus sibi cauentes, quòd cornibus iam inopes cùm à pristino robore, tum ab arbis se nudos existiment. Cauere etiam dicuntur, nequando in vulnera, quæ cornibus elisis oriuntur recẽtia, solis radius incumbẽs priusquam obducantur & callus innascatur, carnem putrefaciat.

Equos abhorrere à fossis.

CAP. VI.

Equi quũ ad prælia itur, ad fossas tergiuersantur, & foueas habẽt suspectas, nec facilè ingredi aut transilire sustinent, & à palis terræ infixis abhorrent. quod Homerus etiam hisce carminibus asseruit: Sic Hector passim socios hortatur, & orat Vt superent fossam: sed non est ullus equorum Ausus se magnæ primus committere fossæ Hinnitus edunt stantes in

παρελθόντες εἰς λόχμας τοὺς ἐπιόντας σφίσι φυλαττόμενοι, καὶ εἰκότως. ἔρημοι γὰρ τῶν ἀμυντηρίων ὄντες, ἀφῃρῆσθαι καὶ τὴν ἀλκὴν πεπιστεύκασιν αὐτοὶ τέως. λέγονται καὶ φυλάττεσθαι μή ποτε ἄρα νεαρὰ ἔστιν αὐτῶν τοῖς ἕλκεσιν, εἶτα προσπίπτουσα ἡ ἀκτὶς πρὶν ἢ παγῆναι, καὶ τοὺς καλουμένους χόνδρους λαβεῖν, ἤδη τὴν σάρκα ὑποσήπῃ.

Πῶς ἔχουσι πρὸς τὰ πηδήματα φύσεως οἱ ἵπποι. Κ ς.

Οἱ παριόντες εἰς πόλεμον ἵπποι ὑπόπτως ἔχουσι καὶ τὰς τάφρων πηδήσεις, καὶ ἅλλεσθαι βόθρον, καὶ διαβῆναι σταυροὺς καὶ σκόλοπας. πάρεστι δὲ καὶ Ὁμήρου λέγοντος ἀκούειν ὑπὲρ τούτων· Ὡς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἰλίσσεθ' ἑταίρους, Τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν. οὐδὲ οἱ ἵπποι Τόλμων ὠκύποδες, μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ'

ἄκρῳ

ἄκρῳ χείλει ἐφεστῶτες, ἀπὸ γὰρ δέδιεται τὰ ἔσω; Εὑρεῖν δ' ἂν ὑπερθορεῖν χεῖλος, οὔτε παρεῖσδυναι ἐπι-δίκ.

Περὶ τοῦ παρ' Αἰγυπτίοις κορώνης τάφου. Κεφ. ζ.

Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλις, κορώνης τάφος δείκνυται. καὶ τὴν αἰτίαν ἐκείνην Αἰγύπτιοι φασι. τῷ βασιλεῖ τῷ τῶν Αἰγυπτίων, Μάρρης δὲ οὗτος ἐκαλεῖτο, ἦν κορώνης θρέμμα πάνυ ἥμερον· καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἂν ἐβούλετο οἱ κομιδῇ ὅποι, θᾶττον ἐκόμισεν αὕτη, καὶ ἦν ἀγγέλων ὠκίστη· καὶ ἀκούσασα ἤδει εἴσω ἰθῦναι δεῖ τὸ πτερόν, καὶ τίνα χρὴ παραδραμεῖν χῶρον· καὶ ἵνα ἐπικέσθαι ἀναπαύσασθαι. ἀνθ' ὧν ἀποθανοῦσαν ὁ Μάρρης ἐτίμησεν αὐτὴν καὶ στήλῃ καὶ τάφῳ.

margine tantùm : At qui transiliat non est, aut ingrediatur.

De sepulchro Cornicis apud Ægyptios regias literas perferre solitæ.

CAP. VII.

Ad nuncupatum lacum Myridis in Ægypto, vbi Crocodilorū oppidum est, Cornicis sepulchrum ostenditur: cuius causam Ægyptii eam afferunt, quòd eorum rex Marres nomine, Cornicem valdè cicurem habuerit: quæ postquam audisset quò peeferenda esset epistola mox quo volatus dirigendus, & quænam regio transeunda & vbi terrarū requiescendum esset cognouerit: eóque regis literas ocyus quàm quiuis nūcius perferre solita sit, eam mortuam & sepulchri honore & cippi à rege affectam aiūt.

De nominibus diuersis circa animalium nu-

niuorem.

C. VIII.

Nutricationes & curas, quas alendis instit[illegible]isq; brutis homin[illegible]s [illegible]npendunt, Græci s[illegible]ngulis sed compositis vocabulis nominãt, Latini c[illegible]rcumloquuntur. Est enim quædam disciplina Equorum, quâ pullos equisones & hippocomi instituunt. Est & sua canum educatio: est ars Elephantos curandi; & cicurandi Leones, & nutriendi aues, & aliæ quædam.

Quomodo Vrsa cum suis catulis venatores fugiat & quomodo Taurum prosternat.

Cap. IX.

Vrsa hâc calliditate pollet, si insequẽtibus vrgetur, eatenus suos quoad potest catulos propellit: Quum autem eos iam intelligit lassitudine deficere, & vt comprehendãtur vicinos esse tum alterum dorso, alterum ore gestãs, in arborem ascendit. Eorũ autem alter vnguibus ad dorsum Vrsæ adhærescit, alter dentibus eiusdem retinetur. Vbi vero ex fame Irboraus Taurum

Περὶ τῆς κατὰ τὴν κομιδὴν τῶν ζώων ὀνομασίας.

Κεφ. η.

Ἴδιον καὶ ὄνομα τῆς κατὰ τροφὴν κομιδῆς ἕκαστα τῶν ζώων κέκτηται. πωλοδαμνικὴ γοῦν κληθείη τις ἄν, καὶ σκυλακοτροφική, καὶ ἐλεφαντοκομία καὶ λεοντοτροφία, καὶ ὀρνιθοτροφία, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Περὶ ἄρκτου. Κ. θ.

Σοφία δὲ ἄρκτου ἥδε ἄρα ἐκείνη. ἐὰν διώκηται μετὰ τῶν αὑτῆς σκυλακίων, προωθεῖ αὐτὰ εἰς ὅσον δύναται. ἐπὰν δὲ συνίδῃ ὅτι ἀπεῖπε, τὸ μὲν κατὰ τοῦ νώτου φέρει, τὸ δὲ κατὰ τοῦ στόματος· καὶ δένδρου λαβομένη, ἀναπηδᾷ· καὶ τὸ μὲν ἔχεται τοῦ νώτου τοῖς ὄνυξι, τὸ δὲ ἐν τοῖς ὀδοῦσι φέρεται ἀναθεούσης αὐτῆς. Ταύρῳ δὲ λιμώττουσα

ὅταν ἐντύχῃ κατὰ μὲν τὸ καρτερὸν καὶ ἐξ εὐθείας οὐ μάχεται· προσπαλαίει δέ, καὶ τοῦ τένοντος λαβομένη κλίνει, καὶ ἅμα ἐσθίει, ὁ δὲ πιέζεται, καὶ μέμυκε, καὶ τελευτῶν ἀπεῖπε, καὶ κεῖται καὶ ἐκείνη ἐμπίπλαται.

Περὶ τῆς τῶν κυνοκεφάλων εὐμαθείας κυνῶν τε καὶ βοῶν καὶ ἵππων.

Κεφ. ι.

Μαθεῖν δὲ ἀγαθὰ ζῷα καὶ ταῦτα κατέγνωμεν. Ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς κυνοκεφάλους καὶ γράμματα ἐδίδασκον, καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ αὐλεῖν τὴν ψαλτικήν. καὶ μισθὸν κυνοκέφαλος ἐπράττετο ὑπὲρ τούτων· καὶ τὸ διδόμενον εἰς φασκώλιον ἐμβαλὼν ἐξηρτημένον ἔφερεν, ὡς οἱ τῶν ἀγειρόντων δεινοί. Ὅτι οἱ Συβαρῖται καὶ ὄρχησιν ἵππους ἐπαίδευσαν πάλαι κεκήρυκται. Ἐλεφάντων

rum inuadit, nõ omni robore nec rectà & aperto Marte pugnam committit: sed obliquo impetu ceruicem appetens deprimit ac mordet. Hic quidem oppressus mugit, & denique succumbit: illa autem deuorando explētur.

De disciplina & memoria animalium quorundã, Cynocephalorum, quorum, Canum, Boum, & rursus Equorum.

CAP. X.

Animalia disciplinæ idonea hæc esse percepi. Regnantibus Ptolomæis Cynocephalos Ægyptij literas, & saltare, & tibiam inflarè, & pulsare citharam docebant. Tum vero vnusquispiam Cynocephalorum mercedem, domini nomine sic scitè tanquam peritus aliquis mendicus exigebat. & id quod dabatur in marsupium, quod ferebat appensum, congerebat. Sybaritas saltationem Equos docuisse: iã pridẽ peruagatum est. Elephantorũ ad disci-

plinas docilitatem antè dixi Dominorum vsui Canes seruire, & res domesticas his planè sciunt administrare: & pauperi satis ad famulatum est, vnum possidere canem. Imò Canes pauperum perpetui ceu serui sunt, vt Arabum Troglodytæ, Libyum Nomades: & Æthiopum quicunque circa paludes viuunt, solis vesci piscibus assueti. Probè autem animalia eorum quæ agũt aut patiuntur, memoriam tenent: nec ad memoriam Simonidis arte, nec Hippiæ, nec Theodectis, nec alterius cuiuspiam de memoria præceptionibus egent. Nam vacca eò proficisci & mugitu dolorem testari nouit, vbi ab eius vberibus ad macellum vitulus ab stractus fuerit. Boum sub iugum mittendorum alii se lætos vultu ostendunt, alii mox retro edentes se submit-

δὲ τὸ εὐπειθὲς εἰς τὰ μαθήματα καὶ τὸ ῥᾴδιον τῶν κυνῶν προεῖπον. Κύνες δὲ ἄρα καὶ τὰ οἴκοι ὑπηρετεῖν τοῖς ἐκπαιδεύσασιν αὐτοὺς ἱκανοί. καὶ ἀποχρῇ πένητι δοῦλον κύνα ἔχειν. ἦσαν δὲ ἄρα καὶ τῶν πενήτων ἀκόλουθοι, ὥσπερ Ἀράβων μὲν οἱ Τρωγλοδύται. Λιβύων δὲ οἱ Νομάδες. καὶ τῶν Αἰθιόπων, ὅσον, τὸ λιμναῖόν ἐστι, ὥσπερ τῆς ἐκ τῶν ἰχθύων τροφῆς μεμαθηκότες σιτεῖσθαι οὐδὲν. Μέμνηνται δὲ ὧν πάσχει τὰ ζῷα καὶ δρῶσί γε τέχνης τῆς εἰς τὴν μνήμην οὐ Σιμωνίδου, οὐχ Ἱππίου, οὐ Θεοδέκτου, οὐκ ἄλλου τινὸς τῶν εἰς τόδε ἐπάγγελμα καὶ τὴν δὲ τὴν σοφίαν κεκηρυγμένων. ἔνθα γοῦν ἀφῃρέθη ἡ βοῦς τὸν μόσχον, ἐλθοῦσα αὐτόθι ὀδύρεται μυκηθμῷ συντρόφῳ τὸ πάθος. καὶ βόες μέντοι ὑπὸ ζυγὸν ἰέναι μέλλοντες, οἱ μὲν, μειδιῶσιν οἱ δὲ,

ἐπὶ πόδα ἀναχωροῦσιν.
Ἵππος δὲ ἀγέρωχος ἐὰν ἀκού-
σῃ ψελλίων κρότον, καὶ χα-
λινοῦ κτύπον, καὶ προστερ-
νίδιά τε καὶ προμετωπί-
δια θεάσηται, χρεμέτ-
τεται ἐντεῦθεν, καὶ ὁ
πλὰξ σκιρτῶν ἐπικροτεῖ,
καὶ ἐνθουσιᾷ· ἥ τε τῆς ἱπ-
ποβοσκοῦ βοὴ ἐγείρει αὐ-
τὸν, καὶ τὰ ὦτα ὤρθωσεν
αὐτὸς, καὶ τοὺς μυκτῆρας
διέστησε, καὶ μὴ δρόμου, καὶ
συνηθείας ἐστὶ ἀμάχῳ.
Περὶ ἐλάφων. Κεφ. ια.

Τίκτει δὲ ἔλαφος πε-
ρὶ τὰς ὁδοὺς, καὶ ἔοικέ γε
σοφίᾳ τοῦτο δρᾶν· δέδοι-
κε γὰρ τὰ θηρία καὶ τὰς
ἐξ αὐτῶν ἐπιβουλὰς· τοὺς
δὲ ἀνθρώπους θαῤῥεῖ. καὶ
ἐκείνων μὲν πεπίστευκεν
τ' ἀσθενέστερος οὖσα, τού-
τους δὲ ἀποδρᾶναι δυνάμει
οὐκ ἀμφιβάλλει, καταπι-
αινθεῖσα δὲ οὐκ ἔτι τέ-
κοι παρὰ τὰς ὁδοὺς· οἶδε
γὰρ οὖσα δραμεῖν ἐπιτηδεστέ-

tunt, & libenter parēt. Equus quum freni crepitum, & strata, & cætera, vt frontis ac pectoris, ornamenta videt, tum fremit: & exultans, vngularum supplosione obstrepit: & ex eorum conspectu, afflatu quasi furoris, ad iter inceditur: voce equisonis excitatur, & aures erigit, & naribus inflatis, celerem festinationem anhelat, quodam incredibili cursus studio ad currendi memoriam rediens.

Quo in loco Cerua parit.

CAP. XI.

Secundùm vias cerua parere solet: quod quidem ipsum sapienter facere videtur. nam hinnulis suis insidias à feris, quibus se infirmiorem esse nouit, timet fieri: homines verò celeritatis fiduciâ contemnit, nec dubitat effugere posse. Postea autem quàm se opimo corporis habitu affectā sentit, non ampliùs iuxta vias partum edit, quòd iam se minus ac-

ἀσθενέ-στερος.

commodatam ad currendum intelligit: at enim vel in saltibus vel conuallibus parit.

Testudinem pugnaturam aduersus Viperam, origanum aut rutam prægustare. C. XII.

Terrena Testudo quum Origanum comederit, Viperam præclarè contemnit. Quòd si eius facultatem non assequatur, comesa ruta contra hostem armatur. Iam si vtriusque facultate caruerit, à serpente exeditur, planéque conficitur.

De Ceruorum Hellesponti moderatione, collis cuiusdam fines non egredientibus. C. XIII.

Ceruus ad viuendum præsentibus contentus est, nec plura desiderat: imó verò hominibus temperantiùs multò & ventri moderatur, & cupiditates continet. Nam in Hellesponto collis est, vbi cerui, quorum altera dississa est auris, sic pascuntur, illius extra fines vt nunquam progrediantur. nec enim alias pastiones desiderant,

ρα τίκτει οὖν ἐν τοῖς ἄγκεσι, καὶ τοῖς δρυμοῖς, καὶ τοῖς αὐλῶσι.

Περὶ χελώνης καὶ ἔχεως. Κεφ. ιβ.

Ἡ χερσαία χελώνη διατραγοῦσα ὀριγάνου, παρ' οὐδὲν ποιεῖται τὸν ἔχιν. ἐὰν δὲ ἀπορήσῃ, τοῦ πηγάνου ἐμφαγοῦσα, ὥπλισται πρὸς τὸν ἐχθρόν· ἐὰν δὲ ἑκατέρου ἀτυχήσῃ, ἀνῄρηται.

Περὶ τῆς ἐλάφων σωφροσύνης. Κεφ. ιγ.

Ὁ ἔλαφος, ὡς ἀκούω, τὰ παρόντα ἀγαπᾷ. καὶ οὐκ ἐρᾷ πλειόνων, ἀλλὰ σωφρονεῖ περὶ τὴν γαστέρα τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον. περὶ γοῦν τὸν Ἑλλήσποντόν ἐστι λόφος, καὶ νέμονται κατὰ τοῦδε ἔλαφοι· καὶ τῶν ὤτων αὐτοῖς τὸ ἕτερον διέσχισται, περαιτέρω δὲ οὐ χωροῦσι τοῦ λόφου, οὐδὲ νομῆς ἐρῶσι ξένης,

οὐδὲ λειμῶνας ποθοῦσιν ἑτέρους, πόας χρείᾳ περιττοτέρας. ἀποχρῇ δὲ ἵερα τὰ παρόντα αὐτοῖς δι' ἔτους ὅλου. Τί πρὸς ταῦτα ὦ ἄνθρωποι ὑμεῖς; οὓς οὐκ ἂν ἐμπλήσαι ποτὲ ἕως θανάτου, οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς † Ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει.

rant, nec prata alia bonitate præstantiora concupiscunt: & verò satis habent omni anni tempore præsentibus frui. Quid ad hæc homines? quos sanè nunquam ne orbis quidem terræ explere queat.

Ἀφήτωρ. *Apollo iaculator, Eusťath.*

Περὶ ὑαίνης. Κεφ. ιδ'.

Ἡ ὕαινα, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἔχει δύναμιν ὑπνοποιόν, καὶ ἐνεργάζεται καρὸν μόνον προσθιγοῦσα. πάρεισι γοῦν εἰς τὰ αὔλια πολλάκις, καὶ ὅταν ἐντύχῃ τινὶ καθεύδοντι, προσελθοῦσα ἡσυχῇ, καὶ τὴν ὑπνοποιόν, ὡς ἂν εἴποις, χεῖρα προσέθηκε τῇ ῥινί. ὁ δὲ ἕλκεταί τε καὶ πιέζεται μᾶλλον, καὶ ἀναισθήτῳ ἔοικε. καὶ ἐκείνη μὲν ὑπορύττει τὴν γῆν τὴν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ ἐς τοσοῦτον ἐς ὅσον ποταὶ ἔκλασιν εἰς τὴν βόθρον, καὶ τὴν

De Hyæna vi malefica in sopiendis hominibus læua manus attactu: & Canibus suæ vmbra, quos deinde deuoret.

CAP. XIIII.

Hyæna, vt Aristoteles tradit, læua in manu vim sopiẽdi habet, & solo tactu somnum conciliandi. sæpéq; numero in stabula ingressa quem dormientem aliquem deprehẽderit, & pedetentim ad illum progressa fuerit, sopotiferam, vt ita dicam, manum eius naribus admouet: sicq; eas opprimit, hic vt sine sensu esse videatur. ac tantum terræ suffodit, quantum sit ad eum ipsum obruẽdum satis:

gutt

guttur verò & ſupinũ & nudum relinquit, in quod incumbens, ſomno oppreſſum ſuffocat, poſteaque in latibulum abſtrahit. Iam quum Lunæ orbis plenus eſt, retro poſt ſe Lunæ fulgore ſuam canibus vmbram inficit. quos ſtatim mutos reddit, & tanquam veneficio quodam eorum ſenſus perſtringit: Deinde & elingues abducit, & optatis fruitur.

De admirabili amore quo Delphini quidam formoſos pueros proſecuti ſunt, primus in Iaſo, alter in Alexandria, tertius Puteolis.

CAP. XV.

Celebris ille iam olim Delphini in Iaſo amor, quo formoſum adoleſcentem proſecutus eſt, non eſt ſilentio mihi prætereundus. Iaſenſium igitur gymnaſium mari immuet: illic ephebi poſt curſus & palæſtras mare ingreſſi, antiquitus re-

Ἰασὸς oxytonũ cum ſſ du plici inſula eſt Cariæ: Iaſos verò per paroxytõ eum ſ ſim plici, ciuitas Peloponnenſi, Stephanus.

φάρυγγα ὑπτίαν ἀπέφηνε καὶ γυμνήν. ἐντεῦθεν δὲ ἡ ὕαινα ἐπιστᾶσα, καὶ ἀπέπνιξε, καὶ ἐς τὸν φωλεὸν ἀπάγει. Καὶ τοῖς κυσὶ δὲ ἐπιτίθεται ἡ αὐτὴ τρόπον ἐκεῖνον. ὅταν ᾖ πλήρης ὁ τῆς σελήνης κύκλος, κατόπιν λαμβάνει τὴν αὐγὴν, καὶ τὴν αὐτῆς σκιὰν ἐπιβάλλει τοῖς κυσὶ, καὶ παραχρῆμα αὐτοὺς κατεσίγασε, καὶ καταγοητεύσασα ὡς αἱ φαρμακίδες, εἶτα ἀπάγει σιωπῶντας, καὶ κέχρηται ὅ,τι καὶ βούλεται τὸ ἐντεῦθεν αὐτοῖς.

Περὶ τοῦ ἐν † Ἰασῷ δελφῖνος Κεφ. ιε.

Ἐρωτας δὲ λαλεῖος ἐν Ἰασῷ ἐστι μειρακίου καλοῦ πάλαι ᾀδόμενον ἄμοιρον μνήμης τῆς ἐξ ἐμοῦ ἀπολιπεῖν, οὔ μοι δοκεῖ καὶ διὰ ταῦτα εἰρήσεται ὁ ἔρως. Τὸ γυμνάσιον τὸ τῶν Ἰασέων ἐπίκειται τῇ θαλάττῃ, καὶ οἵ γε ἔφηβοι μετὰ τοὺς δρόμους καὶ τὰς κονίστρας κατα-

τες

τες ἐνταῦθα ἀπελούοντο, κατά τι ἔθος ἀρχαῖον. διανηχομένων οὖν αὐτῶν ἑνὸς τῶν τὴν ὥραν εὐπρεποῦς ἐρᾷ δελφὶς ἔρωτα δριμύτατον, καὶ τὰ μὲν πρῶτα πλησίον γενόμενος, ἐφόβησέ τε καὶ ἐξέπληξεν αὐτόν· εἶτα μέντοι τῇ συνηθείᾳ φιλίαν τινὰ καὶ εὔνοιαν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τοῦ παιδὸς ἰσχυρὰν ἐπηγάγετο. ἀθύρειν γοῦν μετ' ἀλλήλων ὑπήρξαντο, καὶ πῆ μὲν ἡμιλλῶντο συνδιανηχόμενοί τε καὶ ἐρίζοντε· πῆ δὲ ὁ παῖς ἀναβαίνων ὡς πώλῳ ἱππότης, ὑπονηχομένου τοῦ ἐραστοῦ, γαῦρος ἐφέρετο καὶ ἦν τοῖς Ιασεῦσι καὶ τοῖς ξένοις τὸ γιγνόμενον ἀξιοζήλων. περιῄει μὲν γὰρ τὰ πελάγια ὁ δελφὶν φέρων ὅποι πλεῖστον τῆς θαλάσσης, καὶ εἰς ὅσον τῷ παιδὶ εἶχεν ὀχουμένῳ καλῶς, εἰς τοσοῦτον. εἶτα ὑπέστρεφε, καὶ ἦγε τῆς αἰγιαλοῦ πλησίον. καὶ ἀλλήλων διαλυόμενοι, ὁ μὲν ἐς τὸ πέλαγος,

cepto more, lauabant. Et quum aliquādo natationi indulgerent, vnū ex illis formâ præstantē Delphinus quidam acerrimè amare occœpit. ad quē quū adnaſſet initiò, non mediocrem ei metum incuſſit: ſed auctâ paulatim familiaritate, ita puerum ſibi conciliauit, vt planè amicum & beneuolum haberet. Itaque luſitare inter ſe cœperunt, & natādo inuicem certare. Eſt quando puer inſidens illi, ceu ceſſor equo, ſuperbus vehebatur. Atque hoc ſpectaculum tum Iaſenſes, tū peregrini admirabātur. Pergebat enim ſuos amores vehens Delphinus, & in mare tantum procedebat, quantum libebat puero: deinde reuertebatur, & prope littus eū reſtituebat: vbi inuicē digreſſi, hic domū

suam, ille in pelagus redibat. Solebat autem apparere Delphinus eo ipso tempore quo dimittebatur gymnasiū. Eo quem expectauerat viso, puer gaudebat: séq; & colludendo belluæ maris, & suæ pulchritudine formæ, iucundum præbebat spectaculum: vt qui non hominibus modò, sed etiam nullâ ratione præditis feris, formosus videretur. Sed nescio quæ inuidia redamantem illum non multò post sustulit. Nimium enim exercitatus & fessus aliquando puer cum toto ventre in vectorem suum Delphinum temerè iniecit non animaduertēs aculeatam spinam dorsi erectam esse, atque horrentem: cuius acuminibus eius vmbilicus, quia exulceratus esset, ex eo factum est, vt & venæ quædam abrumperentur, & permultus sanguis efflueret, ibiq; puer extremum spiritum effunderet. Id Delphinus partim e

Ἀμφ.

ὁ δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ἐπανή[γ]-
σαν. ἀπλῶντα δὲ ὁ δελφὶς
εἰς τὸν καιρὸν τὸν τοῦ γυμνα-
σίου ἀφέσεως. ὁ δὲ παῖς
ἥδετο τῇ προσδοκίᾳ τῇ τοῦ
φίλου, καὶ τῇ σὺν αὐτ[ῷ]
παιδιᾷ, καὶ πρὸς τῷ κάλ-
λει τῷ συνοίκῳ προσέβλε-
πτος ἦν, οἷα δήπου μὴ
μόνοις ἀνθρώποις, ἀλλὰ
καὶ τοῖς ἀλόγοις δοκῶν
ὡραιότατος. οὐ μέντοι μετ[ὰ]
μακρὸν καὶ οὗτος ὁ ἀν-
τεραστὴς ἡττήτη τοῦ φθόνου
ἔτυχε γοῦν ὁ παῖς πλεῖσ[τα]
γυμνασάμενος, καὶ κα-
μὼν ἑαυτὸν τῷ ὀχοῦντι κα[τὰ]
τὴν γαστέρα ἐπιβάλλει
καί πως ἔτυχεν ἡ τοῦ ζῴου
οὐ ἄκανθα ἡ κατὰ τοῦ νώτου ὀρ[θὴ]
χὴ οὖσα, καὶ τὸν † ὑ[...]
ἐμφαλὸν κεντεῖ· εἶτα πε[ρὶ]
φλέβες ὑπορρήγνυνται
καὶ αἵματος ἔπειτα ῥοὴ
πολλή, καὶ ὁ παῖς ἐνταῦ[-]
θα ἀποθνήσκει. ἰδὼν [δὲ]
δελφὶς συναχθόμενο[ς]

ὑπὸ τοῦ βάρους. ἐπέκειτο γὰρ οὐ συνήθως κοῦφος, ἅτε μὴ τῷ πνεύματι ἑαυτὸν ἐλαφρίζων· καὶ θεασάμενος πορφυροῦν ἐκ τοῦ αἵματος τὸ πέλαγος, τὸ πραχθὲν συνῆκε, καὶ ἐπιβιῶναι τοῖς παιδικοῖς οὐκ ἐτόλμησε. πολλῇ τοίνυν τῇ ῥώμῃ χρησάμενος, ὥσπερ οὖν Ῥοδίων σκάφος, εἶτα ἑαυτὸν ἐς τοὺς αἰγιαλοὺς ἕλκων ἐξέβρασε, καὶ τὸν νεκρὸν συνεξήνεγκε, καὶ ἔκειντο ἄμφω. ὁ μὲν τεθνεώς, ὁ δὲ ψυχορραγῶν. Λάϊος δὲ ἐπὶ Χρυσίππῳ, ὦ καλὲ Εὐριπίδη, τοῦτο οὐκ ἔδρασε, καίτοι τῶν τῶν ἀρρένων ἐρώτων, ὡς λέγεις αὐτός, καὶ ἡ φήμη διδάσκει, Ἑλλήνων πρῶτος ἄρξας. Ἀμειβόμενοι δὲ καὶ Ἰασεῖς τὴν φιλίαν ἐκείνων τὴν ἰσχυρὰν, ἀπέφηναν τάφον κοινὸν τῷ ὡραίῳ μειρακίῳ καὶ δελφῖνι ἐρωτικῷ, καὶ στήλην ἐπέστησαν καλοῦ παιδὸς

pondere sentiens: non enim iam vt consueuerat tam leuis & expeditus insidebat, nempe qui spiritibus sese non subleuaret: partim sanguine imbutum mare cernens, id quod res erat vt intellexit, amaso suo superstes viuere noluit. Quamobrem multo robore, quemadmodum Rhodia nauis *(plenis velis propulsa)* sic simul cum defuncto in littus se eiecit: amboque, hic iam mortuus, ille animi defectione expirans, humi strati iacuerunt: Laius, ô bone Euripides, non tale facinus propter Chrysippum cōsciuit, quamuis, sicut tu ipse ais, & fama docet, Grecorum primus pueros amare cœpit: Iasenses ciues, vt illorum vehementem amorem cum honoris gloriâ compensarent, sepulchri monumentum commune amborum & formosi pueri & Delphini amatoris constitue-

runt: & ſtatuam quæ formâ eximiâ puerum in Delphini dorſo ſedentem haberet, excitarũt: atque etiam numiſmata ex argento atque ære fecerunt, & eorum imaginibus ſignauerunt, ad demonſtrandum vtriuſque miſerabilẽ caſum, ac nimirum tantum facinus memoriæ tradiderunt, vt dei amicum honorarent. In vrbe Alexandria Ptolemæo ſecũdo regnante, ſimili amore Delphinum flagraſſe audio: item Puteolis Italiæ: quæ ſi Herodotus nouiſſet, non minus, ſicut mihi videtur, ac ea quæ de Arione Methymnæo dicuntur, miratus fuiſſet.

al. οἰκεῖοι Gillius legit οἰκεῖον.

ἱππευόντων ἐπὶ δελφῖνος. καὶ νόμισμα δὲ ἀργυροῦ καὶ χαλκοῦ εἰργάσαντο, καὶ ἐνέθλασαν σημεῖον τὸ ἀμφοῖν πάθος, καὶ μνήμῃ παρέδοσαν ἔργον τοσοῦτον, θεοῦ τιμῶντες: † οἱ Κεῖοι.

Πυνθάνομαι δὲ καὶ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πόλει, μετὰ τὸν Πτολεμαῖον τὸν δεύτερον ἐρασθῆναι δελφῖνα ἐρῶντα παραπλήσιον. καὶ ἐν Δικαιαρχίᾳ τῆς Ἰταλίας ἀκούω· εἰ Ἡρόδοτος ἔγνω, οὐκ ἂν ἐμοὶ δοκεῖν ἐθαύμασε τὸν ἐπ᾽ Ἀρίονι τῷ Μηθυμναίῳ ἧττον αὐτά.

De præſenſione Canum & Boum, & aliorum animaliũ, peſtu, famis, &c.

CAP. XVI.

Περὶ τῆς ὀξείας τῶν ζώων αἰσθήσεως, κυνῶν τε καὶ βοῶν καὶ λοιπῶν ἑτέρων.

Κεφ. ιϛ.

Canes, boues, ſues, capræ, ſerpentes, & beſtiæ aliæ cùm impendentem peſtem, & ſterilitatem terræ: tum vero terræ motum, & cæ-

Λοιμοῦ μέλλοντος ἐπιδημεῖν αἰσθητικῶς ἔχουσι κύνες, καὶ βόες, καὶ ὗς καὶ αἶγες, καὶ ὄφεις, καὶ ζῶα ἄλλα. καὶ λιμοῦ δὲ ἀφιξομένου συνίασι προόντα, καὶ σεισμοῦ. προγινώσκει δὲ καὶ ὑγίειαν

ὑγιεῖαν ἀέρων, καὶ εὐφο-
ρίαν καρπῶν. καὶ λόγου μὲν
οὐ μετείληχε, τὸ καὶ σώζειν
καὶ ἀποκτείνειν δυνάμενα,
τοῦ γε μὴν προειρημένου οὐ
διαμαρτάνει.

Περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ ἐρα-
στοῦ ἐν Ἰδουμαίᾳ. Κ. ιζ.

Ἐν τῇ τῶν καλουμένων Ἰου-
δαίων γῇ, ἢ Ἰδουμαίων,
ᾖδον οἱ ἐπιχώριοι κατὰ
Ἡρώδην τὸν βασιλέα, ἐρα-
σθῆναι μείρακος ὡραίας
δράκοντα μεγέθει μέγιστον.
ὀσφροῦν ἐπιφοιτῶν, εἶτα
μέντοι τῇ προειρημένῃ συ-
νεκάθευδε σφόδρα ἐρω-
τικῶς. ἐκεῖνη ἡ μεῖραξ τὸν
ἐραστὴν οὐκ ἐθάρρει, καί
τοι προσέρποντα ὡς ἐνῆν
πραότατά τε καὶ ἡμερώ-
τατα. ὑπεξῆλθεν οὖν, καὶ
διέτριψε μῆνα, εἶτα δὴ
που λήθην τοῦ δράκοντος
ἕξοντος, κατὰ τὴν τῆς ἐρω-
μένης ἀποδημίαν. τῷ δ᾽ ἄ-
ρα ἡ ἐρημία ἐπέτεινε τὸ
πάθος. καὶ ἐφοίτα μεθ᾽ ἡ-
μέραν καὶ νύκτωρ. οὐ μὴν

li salubritatem & frugum fertilitatem præsentiunt. Nequetametsi ratione carent, ab eorum quæ sibi aut salutem, aut perniciem afferre queunt, intelligentia aberrant.

De Dracone puellæ amatore apud Idumæos.

CAP. XVII.

Apud Idumæos, seu Iudæos, quum Herodes rerum potiretur, eximiâ magnitudine Draconi perpulchram admodum adolescentem fœminā in amore fuisse indigenæ prædicant: ad quam ille quidem ventitaret, & simul cum ea amanter dormiret. Hæc verò etiam si amator quoad poterat leniter & mansuetè ad ipsam adreperet, eius tam metu perterrita, sese subduxit, & vt ex amicæ absentia eum amoris obliuio caperet, mēstruum spatium abfuit. at ei sanè quum absentis desiderium augebatur, indiésque amatorius affe-

ctus eatenus ingrauescebat, vt noctes & dies ad eum locum, vbi cū adolescentula versari solitus erat, frequens accederet. Quum verò eam quam amabat non inueniret, tanquam amator, cui amor optatis non respondet, acerrimo dolore afflictabatur. Postea autem quàm puella reuertisset, confestim eam adiuit: ac valdè amatoriè, tanquam spretus, ob eamq; rem amantissimâ irâ incitatus, reliquum per adolescentis corpus circumplicās, eius crura parcè & molliter verberabat. Non ergo expertia rationis animalia Cupido ille Iouis etiam dominus negligit: sed ex his & aliis quemadmodum & erga ea affectus sit, & singula curet, ostenditur.

ἐντυγχάνων ἢ ᾗ βούλετο, ὡς ἐραστὴς ἀτυχῶν ἐν τῷ πόθῳ καὶ ἐκεῖνος ἤλγει. ἐπεὶ δὲ ἡ ἄνθρωπος ὑπέστρεψεν αὖθις, ὁ δὲ ἀπεκινεῖται, καὶ περιβαλὼν τῷ λειπομένῳ σώματι, τῇ οὐρᾷ τὰς κνήμας περιεσμένως τῆς ἐρωμένης ἔπαιεν, ὑπεροφθείς τε καὶ μηνιῶν δῆθεν. Οὐκοῦν ὁ καὶ τοῦ Διὸς ἄρχων αὐτὸς καὶ τῶν θεῶν, τῶν ἄλλων, οὐδὲ τῶν ἀλόγων ὑπερορᾷ. ἀλλ᾽ ὅπως ἔχει πρὸς αὐτὰ καὶ διὰ τούτων καὶ δι᾽ ἄλλων ἀποδείκνυται.

Περὶ ὄφεων στομάχου, καὶ τοῦ λεγομένου ἀκοντίου.

Κεφ. ιη.

Οἱ ὄφεις ἑαυτοῖς συνεγνωκότες τὸν στόμαχον λεπτὸν καὶ μακρὸν ἔχοντες, ὅμως ὄντες ἀδηφάγοι καὶ παμβορώτατοι, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἀνίστανται

De gula serpentum, & cur anteriore parte se erigant, & de Iaculo serpente. Cap. XVIII.

Quum voracissimæ Serpentes sint, & longā & tenuē habeāt gulam, sese humo excitant, seq; celsas & erectas cōstituūt, extremâ caudâ nitētes, vt

in

ὀρθοί, καὶ ἐπ' ἄκρας τὰς
χεῖρας ἑστᾶσι, καὶ ἡ τροφὴ
καταλισθαίνει αὐτοῖς, καὶ
ἐς τὸν ὄγκον τοῦ στόματος
ἀποχωρεῖ. ἄποδες δὲ ὄντες,
εἶναι ἑρπυστικώταται. ἤδη
δὲ καὶ ἀκοντίων δίκην ἑαυ-
τόν τις μεθίησι, καὶ ἐπιφέ-
ρεται, καὶ τὸ ὄνομα ἐξ οὗ
δρᾷ ἔχει· κέκληνται γὰρ ἀκον-
τίας.

Περὶ φωνῆς διαφόρου ὀρνί-
θων τε καὶ ἄλλων, ἐνίων
ζώων. Κ. ιθ.

Τὸν ἐν ᾠδαῖς τε καὶ
μούσαις ὀρνίθων, οὐδεὶς
διαλέληθεν, ἀλλ' ἴσμεν
χελιδόνας, καὶ κοσσύφους,
καὶ τὸ τεττίγων φῦλον, καὶ
κίττας λάλον, καὶ βομβοῦ-
σαν ἀκρίδα, καὶ πάρνοπα
† ὑποκρείζοντα, καὶ μὴν
σιωπῶσαν τρωξαλίδα,
ἀλκυόνας τε ἐπὶ τούτοις
καὶ ψιττακούς. τῶν δὲ εὐ-
φρων ὀλολυγὼν οὐ σιωπᾷ.
φθέγγεται δὲ αὐτῶν, τὰ μὲν
γοερὰ καὶ θηλύφωνα, τὰ
δὲ ὄρθια καὶ διάτορα καὶ

in aluum procliuior delabatur cibus: pedibus carent, serpunt velosissimè. Earum quædam similiter atque iacula semetipsas iaculantur, ex eoq; quod agunt nomen trahunt: nam Iaculæ nominantur.

De sonis & vocibus quarundam auium, & Insectorum quorundam.

CAP: XIX

Cantu valent Hirundines, Merulæ, & Cicadarum genus. Scimus etiam Picas loquaces esse, & bombis strepere Locustarum nationem: & Parnopem (*Locusta vel Culicis speciem, vel Apiculam syluestrē*) sono minuto obstrepere: neque silere Troxalidem, (*Gryllum interpretantur aliqui. Plinius:*) nec non vocales Alcedines & Psittacos. Item auium alias flebili & muliebri, alias acri & contentâ vocalitate vti, alias migrantes

al. ὑποκρείζοντα.

tes de ramo in ramum, tanquam ex priore domo in aliam, præ nimio voluptatis sensu occinere: alias in pratis cantantes, tanquam festos dies agere, & vitam (vt ita dicam) floridam & mollem degentes, veris aduentum canoris omnibus, & lætis acclamationibus excipere. De Cygnis, & cui deorum seruiant, suprà dixi. Pica cùm alias voces, tum maximè humanam imitatur. Florus, Equinum imitatum: Salpinx, tubæ sonitum: & Torquilla obliquam tibiam repræsentat. Imbrium guttas Coruus effingere conatur.

De Scorpionum ictu generibus nouem, & procreatione.

ὅ, τε.

CAP. XX.

Mares Scorpii infestissimi habentur, fœ-

† ποιεῖται.

τὰ μὲν ἀπὸ τῶν κλάδων ἐπὶ τοὺς κλάδους μεταθέοντα, ᾄδει, ὡσαροῦν ἐπὶ τοὺς οἴκους ἐκ τῶν προτέρων ἀμείβοντα: διὰ τὴν τρυφὴν, καὶ τὴν τοῦ βίου θρύψιν. Τὰ δὲ ἐν τοῖς λειμῶσι κατάδει, οἱονεὶ πανηγυρίζοντα βίον, ὡς ἂν εἴποις ἀνθηρὸν καὶ ἁβρὸν διαπτώμενα, τὴν ἦρος ἐπιδημίαν μελῳδοῦμεν ἔγωγε ἂν φαίην εὐφημεῖν. Κύκνων δὲ πέρι, καὶ ὅτῳ θεῶν θεράποντές εἰσιν, ἀνωτέρω εἶπον. Η κίττα δὲ οὖν καὶ τῶν ἄλλων φωνημάτων μιμηλότατόν ἐστι, τοῦ δὲ ἀνθρωπικοῦ πλέον. Ἰδιάζει δὲ τοῖς μιμήσεσι τὰ τοιαῦτα· ὅθεν αὐτὸς ὁ καλούμενος, καὶ ἡ σάλπιγξ, καὶ ἡ ἴυγξ, καὶ ὁ κόραξ. καὶ ὁ μὲν αὐτὸς †ὑποτίθεται χρεμέτισμα ἵππου· τὴν σάλπιγγα δὲ ἡ ὁμώνυμος, καὶ τὸν πλάγιον ἡ ἴυγξ αὐλόν. βούλεται δὲ τὰς ὀμβροφόρους σταγόνας ὁ κόραξ μιμεῖσθαι.

Περὶ σκορπίων. Κ. κ.

Σκορπίων μὲν ὁ ἄῤῥην χαλεπώτατος, ὁ δὲ θῆλυς

θρασύ

φανεῖ πραότερος. ἀκούω δὲ αὐτῶν γένη ἐννέα. λευκὸν εἶναι, καὶ αὖ πάλιν πυῤῥόν τινα, καπνώδη ἄλλον, μέλανα ἐπὶ τούτοις. πέμπτος μέν ἐστι καὶ χλωρὸν, καὶ γαστρώδη τινὰ καὶ καρκινοειδῆ ἄλλον. τόν γε μὴν χαλεπώτατον φλογοειδῆ καλοῦσιν. παρείληφα δὲ ἀκοῇ καὶ πτερωτοὺς, καὶ δικέντρους τινὰς καί τοὺς ἑπτὰ ἔχοντας σφονδύλους ὤφθη τις. σκορπίος δὲ οὐκ ᾠὰ, ἀλλὰ ζῷα ἀποτίκτει. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι καί φασιν οἵτινες οὐκ ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας γίνεσθαι τὴν ἐπιγονὴν τοῖς ζώοις τοῖσδε ἀλλ᾽ εἰς τὰ καύματα ἄγαν τίκτειν σκορπίους. Ἐγχρίπτεις δὲ ἕκαστος αὐτῶν τὸ κέντρον ὁποῖα ἐργάζεται, καὶ ἀναιρεῖ τίνα τρόπον ἀλλαχόθεν εἴσεσθε.

minæ multò remissiores:: non enim tantum virus acerbitatis habēt. Eorum nouem esse genera accepi album, rufum, fumosum, nigrū, viride, ventricosum: aliud cancri simile infestissimum omnium flāmeum appellant. aliud etiam ferunt alatum esse, & duplici aculeo armatum: aliud quòd septem haberet internodia. Non oua Scorpii, sed fœtus animantes pariunt. Sunt qui eos non coitu, sed nimio cœli calore tantùm procreari asserant. Ictus ab eis inflictus quo pacto afficiat vel interimat aliunde petendum.

Quomodo Elephantus à Dracone strangulетur. C. XXI.

Apud Indos, sicut audio, grauis inter se gerunt inimicitias Draco & Elephantus. Quare dracones haud inscii

al. εἴσεσθε.

Περὶ τῆς τῶν δρακόντων πρὸς ἐλέφαντας ἔχθρας. Κ. κα.

Εν Ινδοῖς ἀκούω ἐλέφας καὶ δράκων ἐστὶν ἐχθίστω. ὅθεν οἱ μὲν ἐλέφαντες ἀποσπῶντες τῶν δένδρων

imperitiq;, exarboribus elephantos ramos decerpere in pastus suos solere : in has ipsas arbores primò serpunt : postea eam sui corporis partem dimidiam quæ ad caudam pertinet, arborum frõdibus circumteguntial teram partem anteriorem funiculi instar appensam demittunt. Eò quum accessit Elephantus ad arboris surculos carpẽdos, draco in huius ipsius oculos insiliẽs effodit, deinde anteriore parte collum eius constringens, posteriore flagellans, inusitato & nouo quodam laqueo strangulat.

τὰς κλάδας, ἐκείνας νέμονται· ὅπερ οὖν εἰδότες οἱ δράκοντες ἐπ' αὐτὰ μὲν ἕρπουσι· τὸ δὲ ἥμισυ σφῶν αὐτῶν τὸ οὐραῖον, τῇ δένδρων περιβάλλουσι κόμῃ. τὸ δ' ἐς τὴν κεφαλὴν προσῆκον ἥμισυ μεθῆκαν, καλωδίου δίκην ἀπηρτημένον. καὶ ὁ μὲν προσῆλθεν ἀποδρέψασθαι τῶν ἀκρεμόνων ὁ ἐλέφας· ὁ δὲ δράκων ἐμπηδᾷ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐξορύττει· εἶτα τῷ περιχὺν ... περιειρπύσας τείνων τῷ οὐραίῳ μέρει, καὶ σφίγξων θατέρῳ, ἀπάγχει τὸ θηρίον ἀήθει βρόχῳ καὶ καινῷ.

Θεῖνων.

De animalium quorundam inter se inimicitijs & metu.

CAP. XXII.

Περὶ ζώων τῶν ἀλλήλοις πολεμίων, καὶ περὶ κακῶς.

Κεφ. κβ.

Gallinaceum ac ignem Leo: Pardalim, Hyæna : Stellionem Scorpius hostiliter odit: & eo admoto torpore afficitur. Draconẽ

Ἐχθίστα δὲ τῷ μὲν λέοντι πῦρ καὶ ἀλεκτρυών· ὕαινα δὲ τῇ παρδάλει, σκορπίος δὲ ἀσκαλαβώτῃ. νάρκῃ γοῦν τὸν σκορπίον καταλαμβάνει, προσαχθέντος, οἱ τῶν ζώων τῶν προειρημένων. δράκοντα δὲ ἐλέφας

ὀρρωδεῖ. ὑποζύγιον δὲ πᾶν τὴν μυγαλῆν ἐκθαμβεῖ. ἀστακὸς δὲ πολύποδα. Καὶ μέντοι περιωθούμενοι ἐκ τῶν στεγῶν οἱ κύνες, οὐκ αὖ αὐτοὺς ῥᾳδίως· τὸν γὰρ κίνδυνον δεδοίκασι τὸ μέγεθος.

Περὶ τῶν σκορπίων τῶν Λιβύων εἰς τοὺς καθεύδοντας ἐπιβουλῆς. Κ. κγ.

Οἷα δὲ ἄρα σοφίσματα καὶ τοῖς σκορπίοις ἡ φύσις ἔοικε δοῦναι, καὶ τοῦτο δὲ ἴδια· οἱ Λίβυες τὸ πλῆθος αὐτῶν ὑφορώμενοι, καὶ ταῦτα τὰ τεχνάσματα μηχανῶνται· αὐτοὺς μυρίως ἀπεπνοῦσι φυλαττόμενοι. κοῖλα γὰρ ὑποδήματα ὑποδοῦντες, καὶ ψιλοὶ καὶ μετέωρα καθεύδοντες, καὶ τῶν τοίχων ἀναστέλλοντες τὰς χεῖρας, καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας εἰς ὑδρίας ὕδατος πεπληρωμένας ἐντιθέντες, οἴονται τὸ λοιπὸν ἐν ἀδείᾳ τε, καὶ ἐν ῥαστώνῃ καθευδήσειν πολλῇ. οἱ δὲ, ὁποῖα παλαμῶνται. σκορπίος

τὰς κλίνας.

Elephantus perhorrefcit. Omne iumentum murem araneum refor midat Aftacus Polypũ extimefcit. Canem de tecto propellere & deiicere non poffis, periculi enim magnitudine timet ac renititur.

Quemadmodum Licyci Scorpij dormientibus insidiantur.

Cap. XXXIII.

Fraudulenti etiã naturâ Scorpij, & dolofi exiftunt. Etenim Libyci ab eorum multitudine metuentes, ad vitãdos ipfos omnia machinamenta moliuntur. foccos ferunt in lectis cùm longè à pariete remotis, tum in excelfum collocatis, tum fulcrorum Pedibus in hydrias aquæ plenas impofitis fublimes fomnum capiũt. quâ machinationis molitione factâ fefe quieto, & tuto fomno vfuros arbitrantur: atqui Scorpius

εἷς λαβ

si quid, vnde semetipsum in tecto suspendat, nanscicatur, ibi fortissimè forcipibus inhærescit, simul & demittit aculeum: secundus igitur ex tecto descendens per primum serpit, atque suis itidem forcipibus ad illius aculeum adhærescit, & sublimē finit suum aculeum: item à secūdo tenetur tertius, à tertio quartus: quintus similem ordinem conseruat; itemque cæteri omnes, deinceps per primos decurrunt. Postremus dormientem ferit, & per superiores recurrit: Similiter ab illo secundus, tum verò ab vltimo tertius, reliquique sese subducunt, quoad velut sanè catenam soluentes, inter se omnes subtraxerunt.

Quemadmodum Vulpes insidias parat Erinaceis, Otidibus, & piscibus. Et quomodo Thraces ad transmittendos ῥεύει, καὶ τοὺς ἰχθῦς. καὶ

εἰ λάβοιτο ὁπόθεν ἑαυτὸν ἐξαρτήσει κατὰ τὸν ὄροφον, ἔχεται τούτου ταῖς χηλαῖς καὶ μάλα ἐγκρατῶς· καὶ καθῆκε τὸ κέντρον ἐκεῖν· ὁ δεύτερος κάτεισι μετ' ἐκ τῆς στέγης καὶ διὰ τοῦ προσθ' του ἕρπει. καὶ τοῦ κέντρου τοῦ ἐκείνου ἔχεται καὶ αὐτὸς ταῖς χηλαῖς· καὶ τό γε αὐτοῦ μετέωρον εἴασε κέντρον· καὶ ὁ τρίτος ἐκεῖθεν ἔχεται, καὶ ὁ τέταρτος ἐκ τοῦ τρίτου, καὶ ὁ πέμπτος κατὰ στοῖχον, καὶ οἱ ἐπ' ἐκείνοις διὰ τῶν προσθεν καθέρποντες. εἶτα ὁ τελευταῖος ἔπαισε τὸν καθεύδοντα, καὶ διὰ τῶν ἀνωτέρω ἕρπει. καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον, καὶ ὁ κατόπιν τρίτος καὶ οἱ λοιποὶ ἔστ' ἂν οἱ πάντες ἀλλήλων ἀπολυθῶσιν, οἷα δήπου λύσαντες ἅλυσιν.

Περὶ τῆς εἰς τοὺς ἐχίνους τῆς ἀλώπεκος ἐπιβουλῆς· καὶ ὅπως ὠτίδας θηρῶς οἱ Θρᾶκες αὐτῇ διὰ

κρυς

κρυστάλλου ἕπονται τοῦ τῶν ποταμῶν. Κ. κδ.

Δολερὸν χρῆμα ἡ ἀλώπηξ. ἐπιβουλεύει γοῦν τοῖς χερσαίοις ἐχίνοις τὸν τρόπον τοῦτον. ὀρθοὺς αὐτοὺς καταγωνίσασθαι ἀδύνατός ἐστι. τὸ δὲ αἴτιον, αἱ ἄκανθαι ἀνείργουσιν αὐτήν. ἡ δὲ ἡσύχως, καὶ περιεσκεμμένως τοῦ ἑαυτῆς στόματος ἀνατρέπει αὐτούς, καὶ κλίνει ὑπτίους, ἀνασχίσασά τε ἐσθίει ῥᾳδίως τοὺς τέως φοβερούς. Τὰς δὲ ὠτίδας ἐν τῷ Πόντῳ θηρῶσιν οὕτως. ἀποστραφεῖσαι αὗται, καὶ εἰς γῆν κύψασαι, τὴν κέρκον ἀνατείνουσιν, ὡς προσόντα τράχηλον ὄρνιθος· αἱ δὲ ἐξαπατηθεῖσαι προσίασιν ὡς πρὸς ὄρνιν ὁμόφυλον, εἶτα πλησίον γενόμεναι τῆς ἀλώπεκος, ἁλίσκονται ῥᾷστα, ἐπιστραφείσης τῆς ἀλώπεκος, καὶ ἐπιθεμένης· καί τι καρτερόν. Τὰ σμικρὰ δὲ ἰχθύδια θηρεύει πάνυ σοφῶς.

fluuios congelatos vulpe duce vtantur.

CAP. XXIIII.

Vulpes fraudulentũ animal, insidias hoc pacto in Erinaceos terrenos molitur: vt quum eos rectos, quôd à morsu vulpinum impetum spinis prchibent, expugnare non queat, ipsos summâ cautione oris leniter & cautè primũ euertens, supinos constituat: deinde & laniet, & qui antea essent formidabiles, exedat, conficiatq; In Ponto sic Etidas venatur, vt & sese auertens, & caput in terram abiiciens, tanquam auis collum, sic caudam extendat: ea autem hâc insidiarum instructione seductæ, ad illam tanquam ad suam gregalem accedunt, illa vero se vertens nullo negotio capiat. Tum verò secundùm fluuiorũ ripas gradiens, paruulos pisciculos callidè exceptat. nam caudam

in

in aquam deiicit, in quam ij innantes densis pilis comprehendũtur, quod quidem ipsũ vulpes ſentiens, caudam ex aqua remouet, & repentè ſe in aridum ſubducēs eam excutit: piſciculi excidunt, atq; ab ea deuorātur. Thraces quando conglaciātes fluuij periculoſè tranſeuntur, vulpis indicio & periclitatione percipiunt, nam ſi glaciem reſiſtentem, & nihil cedentem tranſmiſerit, eius veſtigia fidenter perſequuntur. Ad hunc autem modũ tranſmiſſionem non eſſe periculoſam hæc experitur, vt ad glaciē aurem admoueat: ac ſi intra non ſubſonare atque ſubterlabi fluctus ſentit, glaciei ſe tanquam ſolidę credit, ac tranſmittit: ſin aliter, nequaquam tranſit.

παρὰ τὴν ὄχθην τὴν τοῦ ποταμοῦ ἔρχονται· καὶ τὴν οὐρὰν καθιᾶσιν εἰς τὸ ὕδωρ· τὰ δὲ προσνέοντα ἐνίσχεται. καὶ ἐμπλάσσεται τῷ δασεῖ τῶν τριχῶν· αἱ δὲ αἰσθόμεναι, τοῦ μὲν ὕδατος ἀναχωροῦσιν, ἐλθοῦσαι δὲ ἐς τὰ ξηρὰ χωρία διασείουσι τὰς οὐράς, καὶ ἐκπίπτει τὰ ἰχθύδια· καὶ ἐκεῖναι δεῖπνον ἁβρότατον ἔχουσιν. Οἱ δὲ Θρᾷκες τῆς τῶν ποταμῶν πήξεως τῆς οὐ σφαλερᾶς ποιοῦνται γνώμονα τήνδε τὴν θήραν· καὶ ἐὰν διαδράμῃ τὸν κρύσταλλον, μὴ ἐνδιδόντα μηδὲ εἴκοντα τοῖς ἐκείνης βήμασι, θαρροῦσι καὶ πονοῦνται. πεῖραν δὲ αὕτη ποιεῖται τοῦ μὴ σφαλεροῦ πόρου, ἢ τοῦ ἐναντίου τούτου. παραβάλλει τὸ οὖς ἐπὶ τῷ κρυστάλλῳ· καὶ ἂν μὲν αἴσθηται μὴ ὑπηχοῦν κάτωθεν τὸ ῥεῦμα, μηδὲ ὑποψοφοῦν ἡσυχῇ † περὶ βάθος. ἤδη ὡς ἐφεστῶτι τῷ κρυστάλλῳ θαρρεῖ, διαθεῖ τε προθύμως· εἰ γε μὴν οὐκ ἂν ἐπιβαίη.

αἱ εἰς.

Περὶ

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν εὐνοί-
ας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας.

Κεφ. κε.

Οἱ ποιηταὶ μὲν τὴν
παῖδα τὴν τοῦ Ἴφιδος ᾄ-
δουσι, καὶ τά γε θέατρα ὑπ'
αὐτῶν ἐμπέπλησται, ὑ-
μνούντων τὴν ἡρωΐνην
ἐκείνην, ἐπεὶ τὰς ἄλλας ὑ-
περεπήδησε σωφροσύ-
νῃ, καὶ τοῦ ἑαυτῆς γαμέτου
προετιμήσατο τοῦ βίου. Τὰ
δὲ ζῷα ὑπερβαλλούσης φι-
λοστοργίας οὐ παραλέλοι-
πε. Ὁ γοῦν Ἠριγόνης κύ-
ων συναπέθανε τῇ δεσποί-
νῃ. καὶ ὁ Σιλανίωνος, καὶ
ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ δεσπότῃ.
καὶ οὔτε πρὸς βίαν, οὔτε
σὺν κολακείᾳ ἀπέστη τοῦ
τάφου. Δαρείῳ δὲ τῷ τε-
λευταίῳ Περσῶν βασιλεῖ
ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον
μάχῃ βληθέντι ὑπὸ Βήσ-
σου, καὶ κειμένῳ, πάντων
τὸν νεκρὸν ἀπολιπόντων, ὁ
κύων ὑπ' αὐτοῦ τραφεὶς,

De Canum beneuolentia erga nutritios suos, Erigonem, Silanionem, Dariũ, Lysimachum.

Cap. XXV.

Iphidis filliam poëtæ ita decãtant, vt eorum vocibus theatra personent, heroinam illam laudantium, siue quòd longè multumq; alias mulieres castimoniâ superasset, & propriæ vitæ coniugem suum antetulisset. Verùm bestię quoque non minus pio quodam & innato amore flagrant; cuius rei testimonio sunt huiuscemodi, quę infe quuntur. Erigonæ canis suæ dominæ sepulturâ affectæ immortuus est. Ille verò Silanionis tyranni, non à sepulchro domini sui, nec vi, nec vllis blãdimẽtis abscessit. Dario, qui extremus regnauit apud Persas, in ea pugna quam contra Alexandrum suscepit, & commisit, quum à Besso, (& Nabarzane) multis vulneribus confossus esset, & iaceret stratus: omnibus mortuum

relinq

relinquentibus, canis ab eo educatus ſolus permanſit fidelis, eúmque tametſi non amplius ſuum altorem, ſicut tamē adhuc viuentem ſeruauit. Ita Xenophon ille Grylli filius cum Cyro iuniore ſcribit, florido quidem & phalerato ſermone, ſolos menſę ipſius participes cum eo remanſiſſe, ac ſimul interiiſſe: & ſceptrigerum eius eunuchum Artapaten nomine, ſuper eo extincto ſe occidiſſe, vitam deinceps ſine Cyro minimè vitalem ſibi futuram aſpernatum. Lyſimachi etiam regis canis quum ſe ſeruare quiret, non inuitus eadem quâ ſuus morte dominus defungi voluit.

παρέμεινε μόνος πιστὸς, τὸν οὐκ ἔτι τροφέα μὴ προδοὺς, ὡς ἔτι ζῶντα. Τοιοῦτόν τι ὑπὲρ τοῦ τοῦ Κύρου φιλῶν τοῦ νεωτέρου Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου νεανιευόμενος, δῆλός ἐστι λέγων· μόνους ο τοὺς ὁμοτραπέζους αὐτῷ συμπαραμεῖναι, καὶ συναπολέσθαι. καὶ τὸν εὐνοῦχον, ὃς ἦν οἱ σκηπτοῦχος τὴν τιμὴν, ὄνομα δὲ Ἀρταπάτης, ἑαυτὸν ἐπαποκτεῖναι τῷ νεκρῷ. μετ' ἐκεῖνον ἄτιμα [illegible]τα τὸν βίον ἐσόμενον οἱ ἔρημον Κύρου. καὶ Λυσιμάχῳ δὲ τῷ βασιλεῖ κύων κοινοῦ τοῦ τέλους ἑκὼν μετέλαβε, σωθῆναι δυνάμενος.

De Pithece venenato animali, quod ab aliis Oribates vel Hypodromus vel Pulex nominatur.

CAP. XXVI.

περὶ τῆς καλουμένης πιθήκης.

Κεφ. κϛ.

Pithece à quibuſdā Oribates vocatur, ab aliis Hypodromus, aut Pſylla, id eſt Pulex. animal eſt piloſum, & in arbo-

Η Πιθήκη ὑπό τινων ὀρειβάτης κέκληται, ὑπ' ἄλλων γε μὴν, ὡς ἀκούει, ὑπόδρομος· καὶ ἐν τοῖς δένδροις γένεται, καὶ ἐ-

κατὰ τρίχας. κέκληται δὲ ὑπ' ἐνίων καὶ ψύλλα. εἰ τέτρωται μὲν οὖν τὴν γαστέρα ἢ πληγῇ, ὡς εἰπεῖν, ἐπ' ὀλίγον διακέκοπται. δάκνει δὲ σφαλερωτάτῳ δήγματι· καὶ παρέπεται τρόμος τῷ δηχθέντι, καὶ περὶ τὴν καρδίαν ἄλγημα χαλεπὸν ἐπιγίνεται, καὶ τὰ οὖρα ἐμφράττεται, καὶ ἕτερος πόρος γίνεται καὶ ἐκεῖνος ἄπορος. ἄκος δὲ τοῖς προειρημένοις ἀντίπαλος ὁ καρκῖνος ὁ ποτάμιος ἐστὶ βρωθείς.

Περὶ αἰλούρων. Κ. κζ.

Αἰλούρων ὁ μὲν ἄρρην ἐστὶ λαγνίστατος, ὁ δὲ θῆλυς φιλότεκνος. φεύγει δὲ τὴν πρὸς τὸν ἄρρενα ὁμιλίαν. ἀφίησι γάρ φασι τὸ σπέρμα θερμότατόν τε καὶ προσεοικότα πυρί, καὶ καίει τῆς θηλείας τὸ αἰδοῖον.

arboribus nascitur, Venter ei leuiter incisus est, vt sectio notata filo videri possit. Morsum ab eo periculosissimum tremor & cordis dolor sequuntur, obstruitur etiam vrina & aluus. Remedium ex cancro fluuiatili demonstrant, quem in cibo sumere jubent, *Genus est phalangij, quod & Aristoteles Pulicem vocat, vtpote paruum, procax, & salax: Pithecus forsan à figura dictum: Oribates à loco, quòd in arboribus, præsertim montanis, reperiatur: Hypodromus, quòd sub folijs lateat Nicander octauum genus phalangij sub folijs Perseæ degere scribit. Idem genus quartum Agrosten nominat Lupo simile, Aristoteles Pulicem Lupo comparat.*

De fele mare libidinoso & catulos perimente: & quòd feles excrementa in terram occultent. CAP. XXVII

Quemadmodum ex felibus mas est libidinosissimus, sic amantissima catulorum fœmina: quæ veneream idcirco maris consuetudinem refugit, quòd is calidissimũ igneúsque simile semen emittat.

genitale vt fœminæ comburat. Eiuſce quidem rei mas non ignarus, communes catulos ſuos interimit. Hæc autem nouorum catulorum deſiderio permota, eius libidini morem gerit. Quòd autem ab omni tetro odore feles abhorrere dicantur, eò excrementa ſua priùs foſsâ factâ, occultant, & terram ſuperingerunt:

De Polyporum libidine, & vitæ breuitate.

CAP. XXVIII.

Ex piſcibus libidinoſiſſimum Polypum, catenus flagranti veneris cupiditate incendi ferunt, dum & omnibus corporis viribus exhauſtis debilitatus, & ad natandum & cibaria inquirenda tantoperè infirmus factus fuerit, vt poſtea aliis præda efficiatur. Cùm enim paruuli piſcieuli, tum cancelli & cancri ipſum exedunt & conficiunt.

εἰδὼς οὖν ὁ ἄῤῥην τοῦτο τὰ κοινὰ βρέφη διαχρῆται. ἡ δὲ παίδων ἑτέρων πόθῳ ἑαυτὴν παρέχει συνελθεῖν γλιχομένῳ. φασὶ δὲ τοὺς αἰλούρους, παντὸς ὅσα δυσώδη ἐστὶ μισεῖν τε καὶ βδελύττεσθαι. ταύτῃ τοι καὶ τὸ σφέτερον περίττωμα ἀφιέναι, πρότερον βόθρον ὀρύξαντας, ἵνα ἀφανίσωσιν αὐτὸ τῆς γῆς ἐπιβαλόντες.

Περὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἀκολασίας. Κ. κη.

Ἀκολαστότατοι τῶν ἰχθύων τοὺς πολύποδας εἶναι φασι, καὶ ἐς τοσοῦτον λαγνεύειν, ἐς ὅσον αὐτοῖς καὶ ἡ πᾶσα τοῦ σώματος ῥώμη ἐκρυεῖσα, ἀσθενῆ ἀπέφηνε. καὶ νήξασθαι μὲν ἥκιστα, προφὴν δὲ μαστεῦσαι ἀδύνατον, καὶ διὰ ταῦτα ἄλλως τρέφειν. τὰ γοῦν σμικρὰ τῶν ἰχθυδίων, καὶ τὰς καλουμένας καρκινάδας, καὶ τοὺς καρκίνους ἐπιφοιτᾶν τε ἅμα καὶ κατεσθίειν

αὐτὸν

αὐτόν. λέγουσι δὴ ταό- την ἐστὶ ἰτιωκιτίω, τοῦ δὲ μὴ δύνασθαι πολὺ πόῤῥω ἐνιαυτοῦ βιῶναι χρόνον μακρότερον· καὶ ἡ θῆλυς δὲ ἄρα πολύτοκος ἀναλίσκεται ῥᾳδίως, τίκτων πολλάκις.

Περὶ τοῦ ἀετοῦ ἀντερασθέντος ὡραίου παιδός.

Κεφ. κθ.

Φύλαρχος μέμνηται παῖδα ἰσχυρῶς φιλόρνιθα ἀετοῦ νεοττὸν λαβεῖν δῶρον, καὶ τρέφειν τροφῇ ποικίλῃ, καὶ κηδεμονίαν αὐτῷ προσφέρειν πᾶσαν. οὐ γάρ τι που ὡς ἄθυρμα εἰς παιδιὰν ἔτρεφε τὸν ὄρνιν, ἀλλ' ἐρωμένου δίκην, ἢ ἀδελφοῦ νεωτέρου, ὅπως ἄρα ὁ παῖς τοῦ ἀετοῦ προμηθῶς εἶχε καὶ προϊὼν δὲ ὁ χρόνος, εἰς φιλίαν αὐτοὺς ἐξῆψεν ἀλλήλων ἰσχυράν. συνηνέχθη δὲ καμεῖν τὸ σῶμα τὸν παῖδα, καὶ τὸν ἀετὸν παραμένειν, καὶ νοσηλεύειν τὸν τροφέα· καὶ καθεύδοντος μὲν ἡσυχα-

quamobrem cum non amplius anno viuere dicunt, fœminámque etiam propter crebros partus ocyus consumi.

De Aquila redamante puerum formosum.

CAP. XXIX.

Puerum auium studiosissimum, Phylarchus memoriæ prodidit, Aquilæ pullum quem dono accepisset, vario & multiplici cibo aluisse, & studiosè diligentérque curasse. Nam eum ipsum non tanquam rem ludicram alebat: sed tanquam vel amores suos & delicias, vel natu minorem germanum fratrem, sic sanè is Aquilam magna cum cura & diligentia tuebatur. Quum autem progressu ætatis in mutuam inter se amicitiam vehementer exarsissent, atque accidisset ex morbo vt puer laboraret, tum ei Aquila assiduitate officij assidebat. Quum enim is quietem caperet, ipsa quoque quieti

ſe dabat, quum vigilaret, eadem aſſiſtebat: quum non ederet, ipſa pariter cibum non admittebat. Poſtea verò quàm è vita exceſſiſſet, atque efferretur ad monumentum ſepulchri, eum eſt proſecuta: póſtque vbi cremaretur, in medios rogos ſe immiſit.

De Aſellopiſce.

CAP. XXX.

Aſellus piſcis, vt exterioris quidem partibus interioribus non admodum cum aliis differt, ſic certè ſuo proprio quodam more nihil non ſolitarium amat, neque ſe cum aliis ſociari gaudet. Cor piſcium ſolus in ventre habet, & in cerebro lapillos molari figurâ poſſidet. Et alij quidem piſces tempeſtatibus perfrigidis occultantur, hic autem exortu caniculæ latet.

Quomodo Muſicâ Paguri capiantur.

CAP. XXXI.

Paguros Muſicæ il-

ζειν, ἐγρηγορότος δὲ παρεστάναι, ἀσιτοῦντος δὲ τροφὴν μὴ προσίεσθαι. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸν βίον ὁ παῖς κατέστρεψεν, ἠκολούθησε καὶ ὁ αἰετὸς μέχρι τοῦ μνήματος. καιομένου δὲ, ἑαυτὸν εἰς τὴν πυρὰν ἐνέβαλεν.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ ὄνου.

Κεφ. λ.

Ὁ ἰχθὺς ὁ ὄνος, τὰ μὲν ἄλλ' ὅσα ἐντὸς προσπέφυκεν, οὐ πάντη τῶν ἑτέρων διεστῶτα κέκτηται. μονότροπος δέ ἐστι, καὶ σὺν ἄλλοις βιοῦν οὐκ ἀνέχεται. ἔχει δὲ ἄρα ἰχθύων μόνος οὗτος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ λίθους, οἱ προσεοίκασι μύλαις τὸ σχῆμα. σειρίου δὲ ἐπιτολῇ φωλεύει μόνος, τῶν ἄλλων ἐν ταῖς χρυμωδεστάταις φωλεύειν εἰθισμένων.

Περὶ μουσικῆς ᾗ θηρῶνται οἱ πάγουροι. Κ. λα.

Οἱ θηρῶντες τοὺς παγούρ-

γουρ

γρύφους, τὸν τρόπον τοῦτο θηρῶσιν. εἶτ' αὖ οἷς ἐμηχανήσαντο τὴν μουσικὴν δέλεαρ. φωτίγγιον τὸ ὄργανον, ὄνομα δὲ ὀργάνου τοῦτο, αὐλοῦσιν αὐτούς. οἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς φωλεοῖς δεδύκασιν, οἱ δὲ ὑπάρχονται τῶν μέλους· καὶ ἀκούσαντες οἱ πάγουροι πείθονται ὡς ὑπό τινος ἴυγγος προελθεῖν τῆς θαλάμης. εἶτα ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἑλκόμενοι, προΐασι καὶ ἔξω τῆς θαλάττης. οἵ τε αὐλοῦντες ἐπὶ πόδα ἀναχωροῦσι, καὶ ἐκεῖνοι ἕπονται, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἁλίσκονται.

περὶ τῶν Αἰγυπτίων θρισσῶν, καὶ τῶν εἰρημένων κρότῳ ὀστράκων καὶ συμμελεῖ τῇ ᾠδῇ. Κεφ. λβ.

Οἱ δὲ τῇ Μαρείᾳ λίμνῃ προσοικοῦντες τὰς θρίσσας θηρῶσι τὰς ἐκεῖθεν ᾠδῆς μέλει γλαφυρωτάτῳ, καὶ κρότῳ ὀστράκων ὁμοίως θῶντι πρὸς τὸ μέλος. αἱ δὲ ὥσπερ ὀρχούμεναι ὑπὸ τῷ μέλει πηδῶσι, καὶ ἐμπί-

lecebræ machinatione piſcatores capiũt. quorum alij ſe occultant, alij modulari incipiũt inſtrumento, quod Photingium nominãt. quod quum audiuerint Paguri, ſtatim tãquam amatorio quodam ad exeundum non modò inducuntur è latebra, verùm etiam voluptate allecti, extra mare egrediuntur. Hi quidem retrò ad tibiam canentes cedant: illi autem ſequentes in arido cõprehenduntur.

De Thriſsis Ægyptiis, quæ ad cantum & teſtarum crepitum ſaltantes capiuntur.

Cap. XXXII.

Qui Maream vel Mareotim lacum accolunt, Thriſſas illinc cantu & pulſibus teſtarum concrepantium conſonantibus piſcantur. Etenim eæ tanquã ſaltatrices ſaltantes in piſcatoria, ad ſe comprehendendas explica-

ta, inſtrumenta incidunt, atque cum ſaltatione & luſione Ægyptii ſplendidã prædam conſequuntur.

De Ægyptiorum magia in aues & Serpentes.

CAP. XXXIII.

Ægyptios ſuâ propriâ quâdam magicâ ratione, accepi cùm de cælo aues deducere, tum ſerpentes primùm incantare, deinde ex latibulis facillimè extrahere.

De Fibro teſtibus ſibi euulſis à venatoribus ſe redimente, &c.

CAP. XXXIIII.

Fiber in vtraque ſede viuit. nam die quidem in fluuios abditus ætatem agit: noctè in terra vagatur: caſu & fortuitò obiectis veſcitur. Quòd autem cauſam ab inſequentibus venatoribus cur tam cupide petatur non ignorat, idcirco mordicus premens vſque in-

πτουσι τοῖς θηράτροις, ἀναφρεῖν αὐτοῖς προσπεπτώκασι, καὶ λαμβάνουσιν οἱ Αἰγύπτιοι θήραν εὔσημον, σὺν χορείᾳ τε καὶ παιδιᾷ.

Περὶ τῆς Αἰγυπτίων εἰς τοὺς ὄρνιθας καὶ τοὺς ὄφεις ἐπαοιδῆς. Κεφ. λγ.

Αἰγυπτίους ἐγὼ πυνθάνομαι μαγείᾳ τινὶ ἐπιχωρείῳ τοὺς ὄρνιθας ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταφέρειν. τοῦ δὲ φωλεοῦ τοὺς ὄφεις ἐπαοιδαῖς τισι καταγοητεύσαντες, εἶτα μέντοι προάγουσι ῥᾷστα.

Περὶ ζώου τοῦ κάστορος. Κεφ. λδ.

Ὁ κάστωρ ἀμφίβιόν ἐστι ζῶον, καὶ μεθ᾽ ἡμέραν μὲν τοῖς ποταμοῖς καταδὺς, διαιτᾶται· νύκτωρ δὲ ἐπὶ τῆς γῆς ἀλᾶται, οἷς ἂν περιτύχῃ τούτοις τρεφόμενος. οὐκοῦν ἐπίσταται τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν ἐπ᾽ αὐτὸν οἱ θηραταὶ, σὺν προθυμίᾳ τε καὶ ὁρμῇ τῇ πάσῃ χωροῦσι· καὶ ἐπικύψας καὶ δακὼν ἀπέκοψε τοὺς ἑ-

αὐτοῦ ὄρχεις, καὶ προσέρριψεν αὐτοῖς, ὡς ἀνὴρ φρόνιμος λῃσταῖς μὲν περιπεσὼν, καταθεὶς δὲ ὅσα ἐπήγετο ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας, λύτρα δήπου ταῦτα ἀλλαττόμενος. ἐὰν δὲ ἢ πρότερον ἐκτεμὼν, καὶ σωθεὶς εἶτα πάλιν διώκηται· ὁ δὲ ἀναστήσας ἑαυτὸν, καὶ ἐπιδείξας ὅτι τ' αὐτῶν σουδῆς οὐκ ἔχει τὴν ὑπόθεσιν, τοῦ περαιτέρω καμάτου παρέλυσε τοὺς θηρατάς. ἧττον γὰρ ἔτι τῶν κρεῶν ἐκείνοις φροντίς ἐστι. πολλάκις δὲ καὶ ἔνορχοι ὄντες, ὡς πορρωτάτω που ἑαυτοὺς ἀποσπάσαντες τῷ δρόμῳ, εἶτα ὑποστείλαντες τὸ σπουδαζόμενον μέρος, πάνυ σοφῶς καὶ πανούργως ἐξηπάτησαν, ὡς οὐκ ἔχοντες, ἃ κρύψαντες ἔχουσιν.

Περὶ τῆς καλουμένης βουπρήστιδος. Κεφ. λε.

Βούπρηστις ζῶόν ἐστιν ὁ-

cumbit ad eliđendos teſtes, quoad abs ſe abſciderit, & ſic illos eis obiecerit, tanquam homo ſummâ prudentiâ in latrones incurrens, quæcunque portat ad ſe redimendum exponit. Quòd ſi poſtea quã exectus & ex periculo ſeruatus fuerit, ab inſectantibus iterim vrgeatur, hic ſe erigens, atque quamobrem inſequi vlteriùs pergere nõ debeant, cauſam oſtendens, ad reuertendum, quòd iam eâ parte quã expetunt careat, venatores inducit. nam carnes eius nõ admodum illi curant. Perſæpe etiamnum teſticulis prę ditus, quum ſe à venatorum conſpectu longiſſimè curſu remouerit, eam partem deſideratam ita aſtutè comprimit & occultat, vt inſectatores fallat, tanquam iis careat quæ occultauit.

De Bupreſtide Boum veneno. CAP. XXXV.

Si Bupreſtidem be-

stiolam Bubulum pecus deuorauerit, tantoperè inflatur, vt & rumpatur, & non multò pòst efflet halitum extremum.

De Erucis interimendis.

CAP. XXXVI.

Erucæ olera & exedunt, & celeriter conficiunt. eis mulier, si per media olera peruaserit, ex mensibus laborans, perniciem affert.

De Oestro & Myope, sive Asilo & Tabano.

CAP. XXXVII.

Inimicissimus Bubus est Asilus & Myops. ille par est maximæ muscæ, aculeo (*linguâ potius vel promuscide*) firmo & magno armatus: sonum autem bombi instar & asperum edit. Myops Muscæ caninæ similis est aculeo minor Asilo, sed magis sonorus.

De Aspidum differentijs, symbolo, veneno, & hoste earum Ichneumone. C. XXXVIII.

Aspides in diadema-

πρῆστιν ἐὰν βοῦς καταπίῃ, πιμπρᾶται, καὶ ῥηγνύμενος ἀπόλλυται οὐ μετὰ μακρόν.

Περὶ τοῦ ζώου τῆς κάμπης.

Κεφ. λς.

Αἱ κάμπαι ἐπινέμονται τὰ λάχανα, τάχα δὲ καὶ διαφθείρουσιν αὐτά. ἀπόλλυνται δὲ αὗται. γυνὴ τὴν ἐπιμήνιον κάθαρσιν καθαιρομένη, εἰ διέλθοι μέσων τῶν λαχάνων.

Περὶ οἴστρου καὶ μύωπος.

Κεφ. λζ.

Εἶεν δ' ἂν βουσὶν ἐχθίστα οἶστρος καὶ μύωψ. καὶ ὁ μὲν οἶστρος ἔοικε μυίαις ταῖς μεγίσταις ἐστὶ καὶ ἔχει στερεὸν καὶ μέγα κέντρον, καὶ ἦχον βομβώδη τινὰ ἀφίησι καὶ τραχύν. ὁ δὲ μύωψ τῇ κυνομυίᾳ προσέοικεν. βομβεῖ δὲ τοῦ οἴστρου μᾶλλον, ἔλαττον δὲ ἔχει τὸ κέντρον.

Περὶ τοῦ ἀπὸ τῆς ἀσπίδος δήγματος· ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς αὐτῆς. Κεφ. λη.

Τῶν ἀπ' ἀσπίδος δη-

χθέν-

χθέντων οὐ μνημονεύεται οὐδεὶς ἐξ αὐτῆς γεγονέναι τῶν κακῶν. ἐνθένδε τοι καὶ τοὺς βασιλεῖς ἀκούω τοὺς Αἰγυπτίων ἐπὶ τῶν διαδημάτων φορεῖν πεποικιλμένας ἀσπίδας, τὸ ἀρχῆς αἰνιττομένους τὸ ἀνίκητον ἐκ τῆς τοῦ ζώου μορφῆς τῆς προειρημένης. γίνονται δὲ καὶ πεντάπηχεις ἀσπίδες· καὶ μέλαιναι μὲν αἱ πλεῖσται, ἢ τεφραῖαι· ἴδοις δ' ἂν καὶ πυῤῥὰς ἀσπίδας. οἱ δηχθέντες δὲ ὑπ' ἀσπίδων οὐ πορρωτέρω βιοῦσι τεττάρων ὥρας πνιγμοὶ δὲ αὐτοὺς καὶ σπασμὸς διώκει, καὶ λυγμοὶ ὥς φασιν. Ἀκούω δὲ τὸν ἰχνεύμονα τὰ τῆς ἀσπίδος ᾠὰ ἀφανίζειν, οἱονεὶ τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ὑπεξαιροῦντα τοὺς μέλλοντας ἀντιπάλους. Λιβύσσαν δ' ἄρα ἀσπίδα, καὶ ἀποπνέουσαν τυφλοῦν τῷ φυσήματι λέγει τις λόγος.

Διὰ τί τοὺς ἄῤῥενας νεβροὺς οἱ πατέρες ἀναιροῦσιν. Κεφ. λθ.

tibus pictas Ægyptiorum reges gerunt, ex eius bestiæ forma regni firmitatem adumbratè significantes. inuictum enim huius serpentis venenum est, & nemo vnquam ab ea morsus euasisse memoratur. earum quædam ad longitudinem quinque cubitorum accedunt: nonnullæ rutilo, plurimæ nigro, cinereove colore perspiciuntur. Amplius quatuor horas quos momorderint, viuere non queunt. eos strangulatio, conuulsio & singultus cōsequitur. Ichneumo autem Aspidis oua disperdit, & tanquam catulis suis futuram hostilem perniciem summouet. Ceterum Aspidem Libycā vel aspiratione solâ excæcare quidam aiunt.

Hinnulos mares à patribus plerósque occidi.

CAP. XXXIX.

Mira Naturæ cùm alibi, tum hîc etiam vis eſt. Hinnulos mares pleroſque patres occidunt, ne numero aucti matres poſtea ineant, id quod vel inter brutas animantes magnum ſcelus & piaculum eſt. At Cyro & Paryſatidi, ô Perſæ, nec indecorum hoc facinus, nec in iniuſtum videbatur. ille enim matrem amabat, & hæc in filium ſimili amore ardebat. Talis brutorum natura eſt. at homines vt temeritatê & effreni libidine omnia concupiſcunt ita cupiditatibus ſuis nuſquam moderantur, aut abſtinent.

Εἶτα οὐ χρὴ θαυμάσαι τὴν φύσιν τῇ τε ἄλλῃ καὶ ἐνταῦθα μέντοι; τῶν ἀῤῥένων οἱ πατέρες τοὺς πλείους νεβροὺς ἀναιροῦσιν, ἵνα μὴ πληθύωνται, εἶτα μέντοι τὰς μητέρας ἀναβαίνωσιν. μίασμα γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις, καὶ ἐναγὲς ἔργον δοκεῖ τοῦ τοιούτου. Κύρῳ δὲ καὶ Παρυσάτιδι, ὦ Πέρσαι καὶ καλὰ ταῦτα καὶ ἔνδικα ἐδόκει καὶ ἐφίλει Κῦρος τὴν μητέρα κακῶς, καὶ ἐφιλεῖτο ὑπὸ τῆς μητρὸς φιλίαν ὁμοίαν. καὶ ταῦτα † μέντοι σωφρόνως. οἱ δὲ ἄνθρωποι πάντων μὲν ἐπιθυμοῦντες, μηδενὸς δὲ φειδόμενοι.

forte μὲν τὰ ἄλογα & mox ἐπιθυμοῦσι, & φείδονται.

De muribus inſulæ Heracleæ, qui ab omnibus Herculi in ea ſacris abſtinent: & quum vua ſunt maturæ recedunt, ne per incontinentiam fortè attingant.

Περὶ τῶν μυῶν τῶν ἐν τῇ Ηρακλεία νήσῳ. Κ. μ.

CAP. XL.

Quantum eſt cunque murium in Heraclea, quæ in Ponto inſula eſt, Herculem & relig

Νῆσος ἐν τῷ Πόντῳ, Ηρακλεῖ μὲν † ἐπώνυμος, ἐκ τετίμηται. οὐκοῦν ὅσον μυῶν ἐστιν ἐνταῦθα σέβει τὸν θεόν· καὶ πᾶν ὅσον ἀ-

al. ἱμερώ-μενος.

κεῖται αὐτῷ, τοῦτο πι-
στεύει τῷ θεῷ κεχαρισμέ-
νον ἀνεῖσθαι, καὶ οὐκ ἂν
προσάψαιτο αὐτοῦ. οὐκοῦν
καὶ ἄμπελος τῷ θεῷ κο-
μᾷ· καὶ τετίμηται ὡς ἀ-
νάθημα αὐτῷ μόνῳ· καὶ
φυλάττουσιν οἱ θεραπευτῆ-
ρες τοῦ δαίμονος ἐς τὰς
θυσίας τοὺς βότρυς. ὅταν
οὖν ἐς ἀκμὴν αἱ * ῥάγες
ἔρχονται, οἱ δὲ ἀπολείπου-
σιν τὴν νῆσον οἱ μύες, ἵνα
μὴ μείναντες ἄκοντες γοῦν
προσάψωνται, ὧν θιγεῖν
οὐκ ἄμεινον. εἶτα τῆς ὥρας
διαδραμούσης, οἱ δὲ εἰς ἤ-
θη τὰ οἰκεῖα ὑποστρέφου-
σι. Καὶ μυῶν μὲν Ποντικῶν
ἀγαθὰ ταῦτα Ἵππων δὲ καὶ
Διαγόρας καὶ Ηρόστρατος,
καὶ ὁ λοιπὸς τῶν θεοῖς ἐ-
χθρῶν κατάλογος, πῶς
ἂν ἔφαντο τῶν βοτρύων
ἢ ἀναθημάτων ἄλλων, οἱ
καὶ τὰ τῶν θεῶν ὀνόματα,
καὶ ἔργα ἀμωσγέπως συ-

ligiosè collit:& quod deo cunque dedicatum est, tanquam id ei sacrum, gratumq; esse intelligens & credens, non attingit. Itaque quum vitis (quæ ibi deo frondescit, & soli eidem ad religionem consecrata est, cuiusq; racemos dei ministri ad sacra seruant) vuæ assecutæ fuerint maturitatem, tum de insula mures decedũt, vt ne, si remanerẽt, per imprudentiam eas contingant, quas tangi fas non sit: post vero vbi id anni tempus præterierit, ad domesticam sedem reuertuntur. Atque hæc quidem Ponticorum murium est probitas. Contrà Hippon, Diagoras, Herostratus, reliquíque dei hostes, quomodo vel à recemis vel aliis rebus consecratis cupiditatẽ manusq; abstinuissent, qui ne ab ea quidem insania suam assensionem sustinuerint, quominus & nomina deorum, & opera quomodocũ

al. ῥᾶγες

que

que tollere conati fuerint.

λεῶν προσηκωμένοις.

De numerosa vi murium in Ægypto post aquam pluuiam nascente, quæ nisi inuocato numine exterminari non possit. Quo ordine tum Ægyptij isti, tum Pōtici mures recedere soleant. Ruinas ab eis præsentiri. Feles & Viperas timeri.

CAP. XLI.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ὑετοῦ, καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ φυομένων μυῶν. καὶ ἔτι περὶ μυῶν πῶς τὰ βρέφη μετοικίζουσι. Κεφ. μα.

Primùm vt in Ægypto pluit, perparuulis guttis Mures nasci solent, qui longè lateq; totis aruis vagantes, maximâ calamitate ex spicarum circumcisione & succisione segetes afficiunt & manipulorum aceruos vastantes, magnum Ægyptiis negotium exhibent: eò fit, vt ii insidias eis conentur muscipulis tēdere, & sepimentis aut muris repellere, & fossis ac incensionibus arcere. sed mures vt minimè ad muscipulas accedāt, sic quum sint ad saliendum apti, &

Ἔθος τοῦτο Αἰγύπτιον, ὅταν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὕσῃ, ῥανίσι δὲ ὀλίγῃ λεπταῖς ὁ θεός, μύες παραχρῆμα τίκτονται. ἐκεῖθεν κατὰ τὰς ἀρούρας πλανώμενοι οὐ τοι λυμαίνονται τοῖς λήϊοις, ὑποτέμνοντες τοὺς στάχυς καὶ ὑποκείροντες, ἤδη μέντοι καὶ τοὺς σωροὺς τῶν δραγμάτων κατεσθίοντες, λυποῦσι τοὺς Αἰγυπτίους, † καὶ διὰ ταῦτα παγίδας τε αὐτοῖς ἐλλοχῶντες, καὶ θριγκία ἀνιστάντες, καὶ τάφρους ἀνείργοντες, καὶ καίοντες ἐν ταύταις πῦρ. οἱ τοίνυν μύες οὔτε τὴν ἀρχὴν πρὸς παγίδας προστροχῶσιν, ἰῶσι δὲ αὐτὰς ἐς τὰ ἄλλως· τοῖς δὲ θριγκοῖς καὶ τοῖς κεκαυμένοις ὑπὸ τῆς

forte τὰς διὰ ταῦτα ἐλλοχόντας, &c. & mox ἀνατέλλοντας & ἀνείργοντας.

χρήσεως ἐπαναβαίνουσιν, ἀλιπικώτατοί γε ὄντες, εἶτα μέντοι ὑπερπηδῶσι τὰς τάφρους. ἐπεὶ οὖν ἀπαγορεύσαντες οἱ Αἰγύπτιοι τὰς μηχανὰς καὶ τὰς ἐπιβουλὰς ὡς ἀχρήστους ἀπολίπωσι· καὶ ἐκτραπέντες ἐπί τε δέησιν ἔλθωσι, καὶ ἱκετείας τὰς πρὸς τοὺς θεοὺς, ἐνταῦθα δήπου τὴν ἐκ θεῶν μῆνιν ὀρρωδοῦσιν οἱ μύες, καὶ ἔς τι ὄρος ἀναχωροῦσι τάξιν πλαισίου φυλάττοντες. οἱ μὲν οὖν νεώτατοι προΐασι, συνεπι-γοῦσι δὲ οἱ μέγιστοι, καὶ τοὺς ὑπολειπομένους ἐπιστραφέντες, εἶτα μέντοι ἕπεσθαί σφισιν ἐκβιάζονται. εἰ δὲ οἱ νεώτατοι κάμνοντες ὑποστῶσι, καὶ τὸ ἑπόμενον ἵσταται πᾶν, ὡς ἐν δυνάμει στρατιωτικῇ πέφυκε γίνεσθαι· ὅταν δὲ ὑπάρξηται ἡ ἐκ τῶν πρώτων κίνησις, ἐνταῦθα καὶ οἱ λοιποὶ ἕπονται. Λέγουσι δὲ καὶ οἱ τὸν Πόντον οἰ-

fossas transiliunt, & muros etiam læues & incrustatos reptando superant. Ægyptij verò de spe & conatu depulsi, omni machinatione insidiarum, tanquam parum efficaci, relictâ, se ad suppliciter deprecandam à Deo calamitatem vertunt. Mures diuinæ iræ metu, in montem quempiam aciei instructione ordinem quadrangulum conseruãtes discedunt. Horum omnium natu minimi primo in ordine consistunt, maximi verò extremum agmen ducunt, & eos qui lassitudine deficiũt, vrgent, ac seipsos sequi cogunt. Quòd si ex itinere minimi natu laborantes subsistãt, omnes quoque consequentes, vt est in more belli institutóque positum, insistunt, & interquiescunt: Simúlque se vt primi mouere cœperunt, cæteri continuò omnes subsequuntur. Hoc idem qui Pon-

tum

tum incolunt mures illic agere dicunt. Ex omni autem domo cujus ruinæ impendeant, quà primùm datur, celeriter demigrare creduntur. Iidem quum vocem felis aut viperæ sibilum exaudiuerunt, è cauo suo musculos alius aliò transfert.

De Capra adamata à caprario Crathide, quem dormientem insidiatus ei riualis hircus occidit.

CAP. XLII.

In vrbe Sybari adolescens, nomine Crathis, cujus opera in tuẽdi caprini pecoris munere versabatur, quum cupiditate libidinis flagraret, in eam amoris caprini consuetudinem cecidit, vt si quando venereis rebus vti haberet necesse, cum omnium caprarum formosissima venereo cõplexu jungeretur, eámque ipsam in amasiæ numero locóque ducebat, donáque nonà ca-

φοίτα καὶ εἶχεν ἐρωμένην

κοῦντες, τὰ αὐτὰ καὶ ἐκεῖθι τοὺς μῦς δρᾶν. Πεπίστευται δὲ καὶ ἐξ οἰκίας ἀπίασιν: ἥτις μέλλει πεσεῖσθαι, ἢ πολλῶν ἔχουσι μετοικίζεσθαι πάντας ἰδιότε; δὲ ἄρρω μυῶν καὶ ἐκείνη· ἐπειδὰν ἀκούσωσι γαλῆς τρυζούσης: ἢ συρίττοντος ἔχεως, ἐκ τῆς μυωπίας τοὺς μῦς τὰ ἑαυτῶν βρέφη ἄλλαρ ἄλλῃ μετοικίζουσι.

Περὶ αἰγὸς ἧς ἠράσθη ὁ αἰπόλος Κράθις,

Λόγον δὲ Ἴτα. ἐν τῇ Συβαριτῶν πόλει συνακμάσαντος ἔργου μνημοσύοντα, καὶ φοιτήσαντα εἰς ἐμὲ. εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστι. τὴν ἡλικίαν ἀντίπαις, αἰπόλος τὸ ἐπιτήδευμα, ὄνομα Κράθις, εἰς ὁρμὴν ἀφροδίσιον ἐμπεσὼν, τῇ τῶν αἰγῶν ἰδεῖν ὡραιοτάτῃ μίγνυται, καὶ τῇ ὁμιλίᾳ ἥδετο καὶ εἴποτε ἐδεῖτο ἀφροδίτης, ὡς αὐτὴν ἠαυτίω. καὶ μέντοι καὶ οἴκ

λαμβ

λαμβάνειν ἠδύνατο δῶρα, τοιαῦτα ὁ ἐραστὴς ὁ αἰπόλος τῇ ἐρωμένῃ τῇ προειρημένῃ προσέφερε, κισσοῦ ποτε καὶ σχίνου τοὺς ὡραιοτάτους ἀκρέμονας, καὶ σμίλακος πολλάκις, καὶ σχίνου τραγεῖν παρεῖχε, τὸ στόμα ἀποφαίνων αὐτῇ, εἰ δεηθείη φιλῆσαι, εὐώδες αὐτῇ. ἀλλὰ καὶ στιβάδα ἐγκαθεύδειν, ὡς νύμφῃ παρεσκεύαζεν ἁβροτάτην τε καὶ μαλθακήν. οὔκουν ἀμελῶς ταῦτα ἐθεάσατο ὁ τῆς ἀγέλης ἡγεμὼν ὁ τράγος. ἀλλ' αὐτὸν εἰσῄει ζηλοτυπία, καὶ κατέκρυπτε μὲν τέως τὸν θυμὸν καθειργμένον. δή ποτε αὐτὸν ἐλλοχᾷ καὶ καθεύδοντα, ἦν δ' ἄρα ἐμβαλὼν τὸ πρόσωπον εἰς τὸν κόλπον. ὡς οὖν εἶχε δυνάμεως, τῇ κεφαλῇ προσέρρηξε, καὶ διέθρυψεν οἱ τὸ βρέγμα. διαῤῥεῖ τοίνυν εἰς τοὺς ἐπιχωρίους τὰ πραχθέντα· καὶ τοῦ μὲν οὐκ ἀφανῆ τάφον ἀνέστησαν, ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸν ποταμὸν Κρᾶθιν ὠνό-

præ desiderio abhorrentia dabat, hederam nimirum, & lentisci pulcherrimas frondes, & smilacem & iuncum sæpe edenda eidem obiiciebat, os illi reddens ad osculationem suaueolentiùs. sed & molles, & teneras, vt tanquam spōsa molliùs dormiret, herbas substernebat. Quod quidē ipsum vt hircus gregis dux perspexit, riualitate laborare, atque interea suū occultare animum cœpit, quoad aliquando tandē eū somnū capere deprehendisset. tum enim omnibus reuocatis viribus facto in eum impetu, cerebrum diminuit. Quum autem ejusmodi factum ad indigenas permanasset, non modò ei tumulum non obscurum excitarunt: sed ex eo etiam fluuium Crathim nominarunt. Infantem

μασαν

autem puerum ex eius cum capra consuetudine susceptum, caprina habentem crura, & faciem humanam, in deos repositum, deorúmque honore affectum fuisse, & syluanum quendam napæumque deum esse, in sermonem hominum venit. In belluis igitur etiam obtrectationem & riualitatem inesse hircus docet.

De subterraneis Formicarum cauernis, earumque structurâ mirabili. item de pabulatione, ducibus, & sepultura earum.

CAP. XLIII.

Ægyptias fossas & Creticos labyrinthos historici literarũ memoriâ celebrant, & poëtarum natio versibus decãtat: verùm fossionum quas Formicæ efficiunt, varia diuerticula, flexiones, anfractus nondum sciunt: enimuerò ex mirabili sapiẽtiâ subterraneas ædificatiunculas tortuosissimè construũt, vt vel difficilẽ aditum, vel omnino

μίξασαν. γίνεται δὲ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς πρὸς τὴν αἶγα παιδίον· καὶ ἦν αἶγες οἱ τὰ σκέλη, τὸ πρόσωπον ἄνθρωπος. τοῦτο καὶ ἐκθεωθῆναι λόγος ἔχει, καὶ θεὸν ὑλαῖόν τι καὶ ναπαῖον νομισθῆναι τὸν αὐτόν. Μετειληχέναι δὲ καὶ ζηλοτυπίας τὰ ζῷα ὁ τράγος διδάσκει.

Περὶ τῆς τῶν μυρμήκων γεωρυχίας. Κ. μγ.

Σύριγγας μὲν Αἰγυπτίας ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς· ᾄδουσι δὲ καὶ λαβυρίνθους τινὰς Κρητικοὺς ἐκεῖνοί τε αὐτοὶ, καὶ τὸ τῶν ποιητῶν φῦλον. Μυρμήκων δὲ ἐν γεωρυχίᾳ ποικίλας τε ἀτραποὺς, καὶ ἑλιγμοὺς, καὶ περιόδους οὔπω ἴσασι. σοφίᾳ δὲ ἄρα τὴν ὑπόγειον οἰκοδομίαν τὴν δὲ ὑπεργάζονται σκολιωτάτην, τοῖς ἐπιβουλεύουσι σφισι τῶν θηρίων.

πάροδον, καὶ δυσέξοδον, ἢ καὶ παντελῶς ἀπόρους ἀποφαίνοντες. τὴν δὲ γῆν ἣν ἐξορύττουσι, ἀλλὰ καὶ ταύτην τε ὑπὲρ τῶν στομίων περιβαλόντες, οἱονεὶ τείχη τινὰ καὶ προβλήματα ἐργάζονται, ὡς μὴ τὸ ὕδωρ τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταθέον ῥᾳδίως εἶτα αὐτοὺς ἐπικλύσῃ, ἢ ἀπολέσῃ πάντας, ἢ τούσγε πλείστους, αὐμασιάς δέ τινας μέσους διειργούσας ἀπ' ἀλλήλων τοὺς χηραμοὺς διατειχίζουσι, καὶ μάλα ἐντέχνως. εἰσὶ δ' αὖ οἱ χῶροι τρεῖς, ὡς ἐν οἰκίᾳ σοβαρᾷ· καὶ τὸν μὲν ἀποφαίνουσιν ὅσον ἀνδρῶνα εἶναι, ἐν ᾧ διαιτῶνται οἱ ἄρρενες, καὶ ὅσον σὺν αὐτοῖς θῆλυ· τὸν δὲ ἕτερον ἔνθα ἀποτίκτουσι κύουσαι μύρμηκες, οἱονεὶ γυναικῶνα· τρίτον δὲ ἕτερον θησαυρόν τε καὶ ταμιεῖον

inuiũ insidias sibi moliẽtibus efficiant. Terrã verò quã effodiunt, pro foraminibus aggerant, & tanquam muros quosdam & propugnacula circummittunt, ne ex cælo aqua pluuia defluens ipsas funditus alluuione perdat. Intermedia item sepimenta, cauernas alias ab aliis secernentia, solertissimè machinãtur. atq; vt de splendidis hominum ædibus fieri solet, domum suam triplici regione formaq; circunscribũt: alterum enim in ea locum Andronem, in quo mares & iunctæ eis fœminæ habitent, ædificant: alterum Gynæcium nuncupatum, vbi fœminæ pariant, moliuntur: tertiũ granorum aceruis destinant: quum tamen ab Ischomacho & Socrate rei œconomicæ pe-

ἀποκρίνουσι τοῖς ἠθροισμένοις σπέρμασι, καὶ οὔτε Ἰσχόμαχος ἐνταῦθα, οὔτε Σωκράτης ὑπὲρ τῆς ἐννόμου οἰκονομίας παιδεύοντες, διδάσκουσιν αὐ-

ritis nihil tale didicerint. Quum autem tanquam ad pabulandum proficiscuntur, natu grādiores similiter eas, atque exercitus duces, ducunt: vt ad segetes peruenerunt, adolescētiores sub stipula stant, duces verò ascendunt, & spicas abscissas inferioribus deiiciunt: hæ verò circumstantes, aristas distrahunt, simul & ex suis glumis & vaginis grana inclusa explicant: neq; ad excutiendum vllo instrumēto egent, neq; ad ventilandum viris, neque ventis ad purganda à sordibus grana, ex frumentis, quæ homines exarant feruntq;, cibos sibi conficientes, humanis laboribus fruũtur. Illud etiam auditum habeo prudenter factum, eas humatione mortuas aliquâ necessitudine sibi coniunctas afficere, & in granorũ folliculis con-

φυλακίσιν, ὡς πατέρας ἢ πᾶν τὸ φίλιον ἐν ταῖς σοροῖς οἱ ἄνθρωποι.

Περὶ τῆς τῶν ἵππων εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας, καὶ περὶ ἵππου τοῦ ἐρασθέντος δεσπότου τοῦ Σωκλέους. Κ μδ.

Ἵππος εἰ τυγχάνει κηδεμονίας, ἀμείβεται τὸν εὐεργέτην εὐνοίᾳ τε καὶ φιλίᾳ. καὶ ὁποῖος μὲν ἦν ὁ Βουκέφαλος εἰς Ἀλέξανδρον, διαρρεῖ πάντας ὁ λόγος, καὶ οὔ μοι λέγειν αὐτὸν ἥδιον ἐστί. καὶ τὸν Ἀντιόχου ἵππον τιμωρήσαντα τῷ δεσπότῃ, καὶ ἀποκτείναντα τὸν Γαλάτην, ὅσπερ ἀπέσφαξε τὸν Ἀντίοχον ἐν τῇ μάχῃ, ὄνομα τῷ Γαλάτῃ Κεντοαράτης ἦν, ἐῶ καὶ τοῦτον. Σωκλῆς δὲ ἐρᾷ· γάρ τι ἀγνοοῦσι πολλοί τόνδε μοι δοκοῦσιν ἐγνωκέναι Ἀθηναῖος μὲν ἦν, καλὸς δὲ καὶ ἐδόκει, καὶ ἐπεπύκει ἔτος ὢν ἐπρίατο ἵππον ὡραῖον μὲν

dere, vt homines in vrnis parentes suos vel amicos.

De beneuolentia equorum erga nutricios, vt Alexandrum & Antiochum. & de Socle Athenensi ab equo suo etiam petulanter amato.

CAP. XLIIII.

Si accuratè & liberaliter tractetur equus, cum beneuolentia erga eum qui sibi benefecit, cumq; amicitia acceptum beneficium compensat. Iam quod longè lateq; peruagatum est, qualis in Alexandrum Bucephalus fuerit, propterea nihil mihi iucunditatis ad narrandum habere videtur. Antiochi item equum prætereo, qui vt dominum suum vlcisceretur, Gallo nomine Centoarati, qui Antiochum in pugna interfecerat, necem intulit. Socles formæ pulchritudine egregius Atheniensis, quem mihi permulti ignorare videntur, equum emit

pulchrum, & tam vehementi in se amore incensum, vt quum accedere sentiret dominū, vel quum palparetur, hinnitu aut fremitu suum testaretur gaudium: & quum ille ascendere pararet, se ad conscensum præstaret obedientem: quum ante oculos consisteret, ille suauiter & amatoriè in eum intueretur. Quæ omnia eatenus amatoria & iucunda visa sunt quoad petulantiam in adolescentem attentare visus est, simul & fama turpitudinis de ambobus dissipata extitit. tum eam infamiam Socles sibi conflari non passus, vt in amatorem flagitiosum & petulantem odio incensus, equum vendidit. Is non ferens ab adamato suo se distractum abesse, acerrimâ inediâ volūtariam sibi consciuit mortem.

De mutuis quorundam animalium inimicitiјs.

CAP. XLV.

καὶ αὐτὸν, ἐρωτικὸν δὲ ἰσχυρῶς, καὶ οὖν ποτε ὤν ... ερον ἢ κατὰ τὰς ἄλλας ὁρᾶ ἵππους. ἐκεῖνον ἐρᾶν τοῦ δεσπότου δριμύτατα καὶ περισπούδαστον ἐφαίνετο, καὶ ἐπικελεύοντος ἐστρυάττετο, καὶ ἀναβαίνοντος ἑαυτὸν παρεῖχεν εὐπειθῆ, καὶ παρεστῶτος κατὰ πρόσωπον, ὅδε ὑγρὸν ἑώρα. Καὶ ταῦτα ἐρωτικὰ ὄντα ἤδη ὅμως τερπνὰ ἐδόκει. ἐπεὶ δὲ ἦν, ὥς τι καὶ δρασείων εἰς τὸ μειράκιον περιπετέστερος, καὶ διέρρει ὁ λόγος ὑπὲρ ἀμφοῖ ἀτοπώτερος, ὁ Σωκλῆς οὐκ ἐνεγκὼν τὸ ἀπὸ σκώμου, ὡς ἐραστὴν ἀκόλαστον μισήσας ἀπημπόλησε τὸν ἵππον. ὁ δὲ οὐ φέρων τὴν ἐρημίαν τὴν ἀπὸ τοῦ καλοῦ, ἑαυτὸν τοῦ ζῆν ἀπήλλαξε λιμῷ βιαιοτάτῳ.

Περὶ τῆς περὶ ἀλληλ τῶν ζώων ἔχθρας.

Κεφ. με.

Νοσοῦ

Νοσοῦσι δὲ ἄρα ἀτταγᾶς ἀλεκτρυόνι ἔχθιστα, ἀλεκτρυὼν δὲ αὖ πάλιν ἀτταγᾷ· καὶ κορώνη κίρκος, ἐκείνη ἐκείνῳ. καὶ πελαγίῳ ἱέρακι ὁ κόραξ, καὶ κόρακι ἐκεῖνος. τρυγόνι τε κόραξ καὶ κίρκος· καὶ μέντοι καὶ ἡ τρυγὼν ἑκατέρῳ. πέπυσμαι δὲ καὶ πελαργὸν νυκτερίδα μισεῖν, καὶ ἐκείνην ἀντιμισεῖν ὡς πολέμιον. πελεκᾶνας δὲ μὴ εἶναι φίλα ὄρτυξι· καὶ ἀμοιβὴν τοῦ μίσους ἀκούω εἶναι.

Attagenes & Gallinacei inter se inimici grauiter sunt. Inimicitiæ intercedunt Cornici cum Circo. Mutuo vterque in alterum odio pelagius Accipiter & Coruus flagrant. Cũ Turture Coruus & Circus insitas inimicitias gerunt, & vtrunque vicissim Turtur odit. Ciconia & Vespertilio inter se hostes sunt. Pelecanum quoq; & Coturnicem inuicem infensos esse audio.

Τίνα τίσι τῶν ζώων θανατηφόρα. Κεφ. μς.

Quanam sint quibusdã animalia mortifera.

CAP. XLVI.

Ἀποτίνυσι δὲ ἀετὸν μὲν τὸ καλούμενον σύμφυτον· τὴν δὲ ἶβιν ὑαίνης χολή· σκορόδου σπέρμα τὸν ψᾶρα· χαραδριὸν ἄσφαλτος· τὸν δὲ ἐχῖνον ὁ καλούμενος ποταμογείτων· ἐχῖνος δὲ αἰθυίας χολὴν οὐχ ὑπομένει. κίρκος δὲ καὶ λάρος, καὶ τρυγὼν καὶ κόσσυφος, καὶ τὸ γυπῶν ἔθνος ῥοιᾶς σίδιον κ[illegible] εἰ διατράγοιεν, ἀπολώλασι. κόν-

Vt symphyto interimitur Aquila, sic Ibis felle Hyænæ: alii semine, Sturnus: Charadrius, bitumine: Herinaceus, potamogitone. eidem fel Mergi intolerabile est. Iam Circus. Larus, Turtur, Merula, & Vulturum natio, & Scôpes, *vt Gillius addit* malo punico trito pe-

reunt. Cedri foliis Calamodytes, amerinæ flore Atricapilla: Coruus, erucæ semine: vnguento Scarabeus occiditur. Feræ Capræ adeps, Vpupam interficit: ac si Cornix inciderit in comesæ à Lupo reliquias carnis, moritur: Alaudam, sinapis semen, & Gruem hausta vitis lacryma conficit.

δρυ τὸν καλαμοδύτην ἀπόλλυσι φύλλα. ἄνθος δὲ ἄγνου τὸν μελαγκόρυφον. κόρακα δὲ εὐζώμου σπέρμα, μύρῳ, καὶ κάνθαρος ἀποθνήσκει. στέατι δορκάδων ὁ ἔποψ. κορώνη δὲ λυκοβρώτου κρέως λειψάνῳ περιτυχοῦσα ἀποθνήσκει. κορυδαλὸς νάπυος σπέρματι, γέρανος ἀμπέλου δάκρυον σπάσασα διεφθάρη.

De Lepore sua circa cubile turbante vestigia.

CAP. XLVII.

De Lepore mihi hæc in mentem hoc loco veniunt explicare. Nō eum sanè priùs sub solitum cubile subire, & succedere, quàm modò ingrediens, modò egrediens sua conturbarit vestigia: vt ne ea struētibus sibi insidias appareant naturali quâdam sagacitate homines astutè decipiens.

Περὶ λαγωῶν. Κ. μζ.

Λαγὼ δὲ πέρι καὶ ἐνταῦθα ἔπεισιν εἰπεῖν τοιαῦτά μοι. εἰς τὴν κοίτην τὴν συνήθη οὐ παρεισιν ὁ λαγὼς, πρὶν ἢ ταράξαι τὰ ἴχνη, τῇ μὲν εἰσιὼν, τῇ δὲ ἐξιὼν, ἵνα ἀφανίσῃ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν εἰς αὐτὸν ἐπιβουλὴν σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ τὸ θηρᾶν τοὺς ἀνθρώπους ἀμυνόμενος ἀπατήσειν.

De amore Equæ in suos pullos, & de Dario Equas à partu recentes ad pugnas ducere solito.

CAP. XLVIII.

Περὶ στοργῆς τῆς θηλείας ἵππου. Κεφ. μη.

Μήτηρ δὲ ἄρα καὶ ἡ θή-
λεια ἵππος ἀγαθὴ μὲν καὶ
τὰ πολλά· τὸ δὲ αὐτῆς με-
μνῆσθαι δεῖν ὁ λόγος κατε-
γνωκώς. Δαρεῖος ὁ κά-
πω, ἵππους μέντοι ἐπήγετο εἰς
τὰς μάχας ἐξ ὠδίνων ἵπ-
πους, τὰ βρέφη καταλι-
πούσας οἴκοι. προσποιοῦνται
δὲ καὶ ὀρφανοὶ μητέρων οἱ
πῶλοι γάλακτι ξένῳ, ὥσ-
περ οὖν καὶ ἄνθρωποι. κἀκείνω
ὅτε ἡ τροπὴ τῆς μάχης τῆς
κατ' Ἰσσὸν τὰ Περσῶν πιέ-
ζειν ὑπήρξατο καὶ ἐνικᾶ-
το Δαρεῖος, ἵππον ἀνέβη
θήλειαν, φυγῇ δεόμενος
καὶ σωτηρίας ἀκριβοῦς. ἡ δὲ
ἄρα τοῦ καταλειφθέντος
μνήμῃ, ὡς εἶχεν ἐπιθυ-
μίας καὶ πόθων, τὸν δε-
σπότην ὑμνεῖται τῆς ἀκμῆς
τῶν ἐπικειμένων κινδύνων
ἐξηρπάσαι.

Περὶ τοῦ ἐν Ἀθήνησιν ἡμιόνου.

Κεφ. μθ.

Ἡμίονος γέρων Ἀθή-
νησιν ὑπό γε τοῦ δεσπότου
τῶν ἰδίων ἔργων ἀπολυ-

Equa mater optima
summâ charitate, & fi-
de pullum suum amat:
cuius sanè modi amo-
ris Darius ætate infe-
rior non imperitus, e-
quas à partu recentes
relictis domi pullis,
ad pugnas ducebat. Pul
li verò sic alieno lacte
à matribus orbi, quem
admodum homines pa
rentibus amissis alun-
tur. Darius quum incli
nata iam acie in eo
prœlio quod ad Issum
commiserat, Persarum
res premi cœpissent,
quumq; victus fuga sa-
lutem adipisci necesse
haberet, in equam ascẽ
dit: quæ quòd relicti
memoriam pulli recor
daretur, quanto maxi-
mo potuit studio & ce
leritate eum ipsum prę
dicatur ex periculis eri
puisse.

De Mulo Atheniense iam vetulo, aliorum labores comitando saltem cohortandoq; promouente.

CAP. XLIX.

Atheniensis mulus
iam vetulus, quamuis

immunitate vecturarũ donatus esset, non laborum tamen, qui per affectam ætatem obiri queunt, studio exolutus esse voluit. Nam quum Mineruæ templum Athenienses ędificarent, is nullâ re onustus nullius impe-rio, sed suâ sponte cum adolescentibus mulis, tanquam ad iter faciẽdum socius & hortatoribat, Et quemadmodum quispiam senex artifex, per exactam ætatem quidem iam opere dimissus, veruntamen experientiâ, & senili doctrinâ iuuenes ad laborem exacuens: sic is vltrò citroq; cõmeans, ad opus iumenta incitabat. Quod quidem ipsum vt Atheniensis populus intellexit, per præconẽ declarari iussit, vt ne à frumento aut hordeo prohiberetur: sed & expleri, & satiari permitteretur, & pretium ex ærario peteretur: tanquam in Prytaneo sportula illi

θεὶ, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, τῆς μὲν φιλοπόνου καὶ ἐθελουργοῦ καθ' ἡλικίαν ἑαυτὸν οὐκ ἀφῆκεν. ἡνίκα γοῦν Ἀθηναῖοι κατεσκεύαζον τὸν Παρθενῶνα, οὔτε ἐπιστέρρων, οὔτε ἀχθοφορῶν, ὅμως τοῖς νέοις ὀρεῦσι προτρεχόμενος τὴν ὁδὸν ἄκλητος καὶ ἑκὼν οἱονεὶ παρορμητὴς ἦει, δορυφορῶν, ὡς ἂν εἴποις, καὶ παρορμῶν τὸ ἔργον τῇ σχέσει τῇ κοινῇ, δίκην τεχνίτου παλαιοῦ, τῆς μὲν αὐτουργοῦ ὑπὸ τοῦ γήρως ἀπολυθέντος, ἐμπειρίᾳ δὲ καὶ παλαιᾷ διδασκαλίᾳ ὑποθήγοντός τε ἅμα τοὺς νέους καὶ ἐπαίροντος. ὁ δῆμος οὖν μαθόντες ταῦτα, τῷ κήρυκι ἀνειπεῖν προσέταξαν, εἴτε ἀφίκοιτο ἐς τὰ ἄλφιτα, εἴτε ἐς τὰς κριθὰς, παραβάλλοι μὴ ἀνείργειν, ἀλλ' ἐᾶν, ἐς κόρον σιτεῖσθαι, καὶ τὸν δῆμον ἐκτίνειν τὸ ἀργύριον, ἐν πρυτανείῳ σιτοῦντα τινὰ ἀθλητῇ

ἐλληνικῇ στιχίσεως δοθείσης ἤδη γέροντι.

Περὶ τῆς τῶν μυρμήκων ἀγχινοίας.

Κεφ. ν.

Κλεάνθην τὸν Ἄσσιον κατηνάγκασε καὶ ἄκοντα εἰπεῖν καὶ λόγου εἶναι τοῖς ζώοις· τὸ καὶ ἐκεῖνα λογισμοῦ μὴ διαμαρτάνειν, αὐτοῖς ἐγένετο ἰσχυρὸν καὶ κατὰ κράτος, ἱστορία τοιαύτη φασίν. ἔτυχεν ὁ Κλεάνθης καθήμενος, καὶ μάλα σχολὴν ἄγων μακροτέραν ἄλλως, οὐκοῦν καὶ μύρμηκας παρὰ τοῖς ποσὶν ἦσαν αὐτοῦ πολλοί. ὁ δὲ ἄρα ὁρᾷ ἐξ ἄντρου τινὸς ἑτέρων νεκρὸν μύρμηκα, μύρμηκας ἄλλους κομίζοντας εἰς οἶκον ἕτερον, καὶ ἑαυτοῖς οὐ συντρόφων· καὶ ἐπὶ γε τῷ χείλει τῆς μυρμηκίας ἑστῶτας αὐτῷ νεκρῷ καὶ ἀνιόντας κάτωθεν ἑτέρους, καὶ συνιόντας τοῖς ξένοις ὡς ἐπί τινι· εἶτα κατιόντας τοὺς αὐτούς, καὶ πλεονάκις

decreta, sicut athletæ iam ætate confecto.

Historia de Formicis ex diuersis cauernis, quarum altera cum altera formica cadauer pro lumbrico commutarũt.

CAP. I.

Cleanthem hæc de formica historia coëgit, & inuitum & fortissimè cõtradicentem, bestias concedere rationis non expertes esse. Nam eum aliquando otiosâ sessione fruẽtem, ferunt formicas, quæ complures ad eius pedes essent, animo cœpisse vacuo & soluto contemplari: alteras nimirum vidisse alicunde mortuam in alienarum domiciliũ & suarum minimè contubernalium portantes, in formicariæ cauernæ faucibus consistere: atque indè continuò alteras perspexisse prodire, & cum externis velut quiddam contrahẽtes, iterum & sæpius

vltrò citroq; commeare: denique lumbricum tãquam redemptionis pretium attulisse, cumque alteras accepisse, & simul quam ferrent mortuam dimisisse: alteras cum gaudio & libenter similiter atque vel fratrem vel filium recepisse. Quid ad hæc dicet Hesiodus? qui scripsit Iouem naturas distinxisse, bestiisq; terrenis, aquatilibus volucribus dedisse, vt & inter se conficerent, & minimè quidem mutuâ inter se iustitiâ vterentur: hominibus autem iustitiæ munus largitum fuisse. Atqui nõ hæc dicet Priamus, siquidem is ipse homo ab homine, & heroë, & ex Iouis stirpe oriundo, ipse quoque Iouis progenies, multâ Hectorem pecuniâ redemit.

τοῦτο· καὶ τελευτῶντας σκώληκα οἱονεὶ λύτρα κομίσαι. τοὺς δὲ ἐκεῖνον μὲν λαβεῖν, προέσθαι δὲ ὅνπερ οὖν νεκρὸν ἐπήγοντο. καὶ ἐκείνους ἀποδέξασθαι ἀσμένως, ὡς ἂν κομιζομένους ἢ ἀδελφὸν. Τί οὖν πρὸς ταῦτα Ἡσίοδος λέγων ὅτι ἄρα ὁ Ζεὺς τὰς φύσεις ἀπέκρινε· καὶ οὖν καὶ ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεινοῖς. Ἐσθίειν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς· ἀνθρώποισι δ᾽ ἔδωκε δίκην. ἀλλ᾽ οὐκ ἐρεῖ ταῦτα ὁ Πρίαμος, εἴγε καὶ ἐκεῖνος τὸν Ἕκτορα ἐλύσατο πολλῶν χρημάτων καὶ θαυμαστῶν, παρὰ τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἄνθρωπος, καὶ τοῦ ἥρωος, καὶ τοῦ Διὸς ἐγγόνου, καὶ ἐκεῖνος ὢν ἔγγονος τοῦ Διός.

De Dipsadis veneno, forma, nominibus. Et fabula quomodo ab Asino remedium aduersus senectam, simul & sitim tulerit.

CAP. LI.

περὶ τῆς διψάδος τοῦ ζώου.

Κεφ. να.

Dip

Κατηγορεῖ τὸ τῆς διψάδος τὸ ἔργον αὐτὸ ἡμῖν τὸ ὄνομα. καὶ ἔχεως μὲν ἐστὶν ὀλιγωτέρα τὸ μέγεθος, ἀποκτεῖναι δὲ ὀξυτέρα. οἱ γάρ τοι τῷ δήγματι περισπεσόντες ἐξάπτονταί τε εἰς δίψος, καὶ πιεῖν ἀποφλέγονται καὶ ἀμυστὶ σπῶσι, καὶ τάχιστα ῥήγνυνται. καὶ φησὶ μὲν Σώστρατος λευκὴν εἶναι τὴν διψάδα, ὅτι γε μὴν τῆς οὐρᾶς ἔχει γραμμὰς δύο μελαίνας. ἀκούω δὲ ἔτι καὶ πρηστῆρας αὐτὰς καλοῦσί τινες καύσωνας δὲ ἄλλοι. γίνονται δὲ ἄρα ἐν Λιβύῃ τε καὶ Ἀραβίᾳ μᾶλλον. ὄχλον δὲ ἄρα ὀνομάτων ἐπαντλεῖ ἔτι τῷδε τῷ θηρίῳ καὶ ἄλλων. κέκληται δὲ καὶ μελάνουρος ὥς φασι καὶ ἀμμοβάτης ὑπὸ ἄλλων. ἃ δὲ ἀκούσεις καὶ κεντρίδα, τὴν αὐτὴν μοι λέγεσθαι νόει. Δεῖ δὲ καὶ μῦθον τοῦδε τοῦ ζώου ἐπᾶσαι, μὴ ἵνα που ὦν ἀνήκοος εἶναι, ἢ σιωπήσομαι τοῦτον, ὡς ἂν μὴ δοκοίην ἀμαθῶς ἔχειν

Dipſas, cuius vim & naturam eius nomen nobis declarat, inferior quidem eſt magnitudine, quàm vipera, ſed tamen in occidendo quã celerrimè ſuperior eius enim morſu confixi, etſi aſſiduã potionem hauriunt, ad ſitim tamen exardeſcunt, & ad bibendum eatenus inflammantur, quoad celerrimè rumpuntur. Eam Soſtratus quum albã eſſe ait, tum duas in cauda lineas nigras habere. Et, ſicut audio, vario ac multiplici nomine nuncupatur. Quidam Preſterem vocant, alii Cauſonem, nonnulli Centrida alii Amminobatẽ, & à quibusdã Melanurus appellari fertur. Cùm in Africa tũ magis in Arabia naſcitur. Sed fabulam quoque quam de hac ſerpente audiui, ne eius videar ignarus, attexã. Prometheum ignem à

αὐτ

Vulcano furatum aiũt: quo-nobrem indignatum Iouem furti indicibus dedisse remediũ senectuti prohibendæ efficax. hoc illos qui acceperant Asino imposuisse audio. Et quũ ille sic oneratus æstiuo tempore incederet, siti laborantem ferunt ad fontem venisse bibendi gratiâ sed à serpente fontis custode repulsũ. itaque Asinum sitis impatientem, id quod gestabat pharmacum vt admitteretur obtulisse. Bibit igitur Asinus, & vnà cum remedio aduersus senectam, quam Dipsas deinceps exuit, sitim quoque suam in illam transfudit. Cæterùm huiusce fabulæ auctor non ego sum, sed ante me Sophocles, & Dinolochus aduersarius Epicharmi, & Ibicus Rhegiaus, & Ari-

al. ἢ φήμη.

αὐτοῦ. τὸν Προμηθέα κλέψαι τὸ πῦρ τοῦ Ἡφαίστου φησὶ, καὶ τὸν Δία ἀγανακτῆσαι ὁ μῦθος λέγει. καὶ τοῖς καταμηνύσασι τὴν κλοπὴν δοῦναι φάρμακον γήρως ἀμυντήριον. τοῦτο οὖν ἐπὶ τὸν ὄνον θεῖναι τοὺς λαβόντας πέπυσμαι· καὶ τὸν μὲν προϊέναι τὸ ἄχθος φέροντα, εἶναι δὲ ὥραν θέρειον καὶ διψῶντα τὸν ὄνον ἐπί τινα κρήνην κατὰ τὴν τοῦ ποτοῦ χρείαν ἐλθεῖν· τὸν οὖν ὄφιν τὸν φυλάττοντα ἀνασείειν αὐτὸν καὶ ἀπελαύνειν· καὶ ἐκεῖνον στρεβλούμενον μισθὸν οἱ τῆς φιλοτησίας δοῦναι, ὅπερ ἔτυχε φέρων φάρμακον. οὐκοῦν ἀντίδοσις γίνεται, καὶ ὁ μὲν πίνει, ὁ δὲ τὸ γῆρας ἀποδύεται, προσεπιλαβὼν, ὡς λόγος, τὸ τοῦ ὄνου δίψος. Τί οὖν ἐγὼ τοῦ μύθου ποιητής; ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποιμι. ἐπεὶ καὶ πρὸ ἐμοῦ Σοφοκλῆς ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς καὶ Δεινόλοχος ὁ ἀνταγωνιστὴς Ἐπιχάρμου, καὶ Ἴβυκος ὁ Ῥηγῖνος, καὶ Ἀριστίας, καὶ Ἀπολλοφάνης

νης ποιηταὶ κωμῳδίας ᾄδουσιν αὐτόν.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων σοφίας. Κ. νβ.

Σοφὸν ἐλέφαντος ἔργον εἰ παραλείποιμι, ἐννοήσει τις ἀγνοήσαντά με εἰπεῖν· ἔστι δὲ καὶ ἀκοῆς ἄξιον, καὶ διὰ ταῦτα ἀκουσόμεθα αὐτοῦ. Ὁ τῆς τούτου κομιδῆς ἐγχειρισθεὶς τὴν φροντίδα, τὸ μέτρον τῶν κριθῶν ὑφῄρει, λίθους δὲ ὑποπάττων, ἐκείνῳ μὲν ἄβρωτον τὸ πλεῖστον εἰργάζετο, ἀπέσωζε δὲ τὸν ὄγκον τοῦ μέτρου πρὸς τὸν ἐπισκοποῦντα ἀμφοῖν δεσπότην, καὶ τέως διελάνθανεν. ὀκνῶν ἐλέφας ἐθεάσατο ἰδὼν ἕψοντα τὸν ἐπίβουλόν οἱ, τῆς ἄμμου τῆς ἐν ποσὶ τῇ προβοσκίδι χύδην ἀναλαβὼν ἐπέβαλεν εἰς τὴν χύτραν, καὶ ἠμύνατο ἀνθ' ὧν ἔπαθε, δι' ὧν ἐποίησεν εὐμηχάνως.

περὶ κυνῶν τῶν Αἰγυπτίων.

steas & Apollophanes poëtæ comici.

De Elephanto à fure pabuli sui calli è vlto.

CAP. LII.

Si Elephanti sapienter factum idq; auditu dignum præterirem, me quis ignorantem fortè prætermiisse putet. quamobrem dicetur. Quum is qui hordeum huic admetiendi procurationem habebat, hordei partem subtraxisset: illiusq; in locum lapidibus suppositis, ipsi debitam tamē mensurā cumulatè seruasset, vt dominū vtriusq;, si quando vidisset, falleret: Elephantus videns hunc qui ipsum debito fraudabat, polentam coquere: primùm promuscide sabulum collegit, deinde in ollam infudit, sicq; solerter iniuriis iniurias sibi illatas vltus est.

al. ὑποπάττων.

Quomodo Canes Ægyptij metu ferarum Nili (Crocodilorum) in transcursu tantum raptim è flumine lābant,

CAP.

CAP. LIII.

Alii quidem Canes, feras tum inuestigare, tum etiam capere probè norunt: at vero Ægyptii fugacissimi sunt. Nam quum ea quæ in Nilo degunt, timeant, ab his admodum fugitiui sunt: neque quamuis illuc sitis ad bibendum eos attrahat, ferarum Nili metus quitè ipsos potione se complere sinit. Ideo, ne quid eorum quæ infra aquam degũt, emineat foras: ipsosq; obtortâ gulâ de ripa in altitudinem abripiat, nõ inclinatione corporis abiectâ incumbunt ad bibẽdum: sed, vt primùm ad ripam accesserunt, festinanter & in transcursu linguâ lambentes, rapiunt, ac certè, vt ita dicam, potionem furantur.

Κεφ. νγ'.

Οἱ μὲν ἄλλοι κύνες καὶ ἑλεῖν καὶ ἀνιχνεῦσαι τὰ θηρία σοφοί· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι φυγεῖν δεινότατοι. τὰ γὰρ ἐν τῷ Νείλῳ δεδιότες, ἄγχει μὲν αὐτοὺς τὸ δίψος πιεῖν, συνεχῆ δὲ καὶ εἰς κόρον πιεῖν, τὸ δέος οὐ συγχωρεῖ καὶ διὰ ταῦτα οὐ πίνουσιν ἐπικύψαντες, ὡς ἂν μή τι τῶν κάτωθεν ἀνερπύσαν εἶτα ἐξαρπάζοιεν αὐτούς. οὐκοῦν τὴν μὲν ὄχθην παραθέουσι, λάπτουσι δὲ τῇ γλώττῃ, ἁρπάζοντες, ὡς ἂν εἴποι τις ἢ καὶ νὴ Δία κλέπτοντες τὸ πῶμα.

Herinaceus quomodo sibi metuens se contrahat, & spiritu retento se mortuum simulet. C. L.IIII.

Περὶ τῶν χερσαίων ἐχίνων.

Κεφ. νδ'.

Ἐχῖνος, οὐχ ὁ θαλάσσιος, ἀλλ᾽ ὁ χερσαῖος, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ὡς ἔστι πανοῦργος ἤδη μοι λέλεκται· ὁ δὲ οὐκ εἶπον αὐτοῦ δολερὸν ἔργον, τοῦτο εἰρή-

Multa quę callide terrenus Herinaceus facit, iã alibi dixi: nunc nouã eius veteratoriã explicabo. Quũ enim is vicinus est vt capiatur, contortissimè seip-

σεται τὰ τὴν Μίλλων ἀ-
λίσκεσθαι ἑαυτὸν συνειλή-
σας, ἄληπτον ἐργάζεται.
εἶτα μέντοι καὶ πιέζει τὸ
πνεῦμα, καὶ ἀκίνητος ἀ-
τρεμεῖ, καὶ τὸν τεθνεῶτα
ὑποκρίνεται.

Περὶ λεπάδων. Κ. νε.

Αἱ λεπάδες, οὐκ ἂν αὐ-
τὰς ἀποσπάσαι τῆς πέτρας ἂν
οὐδὲ εἰ λάβοις δακτύλοις
τοῦ Μίλωνος ὃς τοσοῦτον ἐγ-
κρατέστατα καὶ εὐλαβέστα-
τα τὴν ῥοιὰν κατεῖχεν, ὡς
μὴ αὐτὴν ἀφελέσθαι τῶν
ἀντιπάλων τινὰ τῆς δεξιᾶς
αὐτοῦ. ὅστις δὲ ἐπιχειρεῖ
λεπάδα ἀποσπάσαι τῆς
πέτρας ᾗ προσέχεται, γε-
λᾷ τε μέγα, καὶ ἔχει θυ-
μηδίαν, ἀδυνατεῖ γοῦν
ἐγκρατὴς οὗ σπεύδει γε-
νέσθαι. ξυομένη δὲ σιδήρῳ
χωρίζεται ἀπὸ τῆς πέτρας ὀψέ.

Περὶ τῆς Λιβύων ἐπὶ
τὰς ἐλέφαν.

seipsum concludit, & tantopere contrahit, vt comprehendi non queat; simul & animam continet, spiritumque comprimit & ab omni motu conquiescens, mortui speciem præ se fert.

De Patellis quæ saxis adhærent firmius, quàm vt manibus auelli queant. C. LV.

Patellas non sanè à saxis auellas, ne Milonis quidem digitis, qui Punicum malum quū apprehendisset, arctè adeò comprimebat, vt non aduersariorū quisquam posset extorquere è manu. Eas autem quicunque de saxo, ad quod adhæserint, abstrahere aggreditur, magnâ quidem voluptate ex earum cōprehēsione afficitur, quòd manibus nitens sperat se prædâ potiturum esse: verumtamen illatum compos fieri nequit: tandem aliquando ferro abrasæ abscinduntur è saxo.

De Afrorum expeditione contra Elephantos, & quam pronide acies ab his bellum instruatur, & quàm dis-

cretè suis vtantur dentibus.

CAP. LVI.

Libyci homines bellũ non modò finitimis, prædæ aut suos propagandi fines studio, inferũt, sed cum Elephantis etiam de horum dẽtibus assequendis, suscipiunt. Hãc verò causam cur petantur Elephanti prænoscentes, ex sese qui dente altero mutili sunt, ante cæteros reliquos, in prima acie constituunt, ad primum hostium impetum sine magna iactura excipiendum: reliqui, qui in subsidiis manent, dentium amborum robore integri, auxilium fessis ferunt. Mutilos autẽ eam fortè ob causam primo loco esse volunt, vt venatoribus ostendant, non magnum adeò præmium & vix dignũ periculo cui se exponunt, ipsis expectandũ. Dentium altero, quem acutum ad propulsandas iniurias seruant, tãquã armis vtuntur: altero tanquam ligone radices effod-

forte Λιβύων.

τας στρατείας. Κ. νς.

Στρατεύονται δὲ ἄρα οἱ Λίβυες, οὐ μόνον ἐπὶ τοὺς γείτονας, ἵνα αὐτῶν πλέον ἔχωσιν· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ ἴσασί γε ἐκεῖνοι τῆς ὁδοῦ τὴν ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὑπόθεσιν οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ τοὺς ὀδόντας. οἱ τοίνυν πηρωθέντες τὸν ἕτερον ἐπὶ μετώπου ἑστᾶσι, τῶν λοιπῶν προβαλλόμενοι αὐτούς· ἵνα οἱ μὲν ὑποδέχωνται τὴν πρώτην ὁρμήν, οἱ δὲ ἀμύνωσιν ἀκεραίᾳ τῇ τῶν ὀδόντων ῥώμῃ, καὶ ἰσοπαλεῖ ἴσως δὲ τῶν Ινδῶν καὶ καταφιλοσοφοῦντες, καὶ ἐπιδεικνύντες αὐτοῖς, ὅτι ἄρα οὐχ ὑπὲρ μεγάλου τοῦ ἄθλου κινδυνεύσοντες ἥκουσι. χρῶνται δὲ ἄρα τῷ μὲν τῶν ὀδόντων ὡς ὅπλῳ, καὶ τεθηγμένον αὐτὸν φυλάττουσι. τῷ δὲ ὡς σμινύῃ. καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ ῥίζας ὀ-

ὀρύττουσι καὶ δένδρα ἐκμοχλεύοντες ὑποκλίνουσι.

Περὶ τῆς τῶν φαλαγγίων γεωμετρίας. Κ. νζ.

Οὐ μόνον δ᾽ ἄρα ἦσαν ὑφαντικαὶ αἱ φάλαγγες καὶ σοφαὶ κατὰ τὴν Ἀθηνᾶν τὴν ἐργάνην τε καὶ ποικίλην θεὰν, πεφύκασι δ᾽ ἄρα καὶ γεωμετρεῖν δειναί. τὸ γοῦν κέντρον φυλάττουσι, καὶ τὸ ἐκ αὐτοῦ κύκλον, καὶ τὴν περιφέρειαν ἀκριβοῦσιν ἰσχυρῶς, καὶ Εὐκλείδου δέονται οὐδὲν. κάθηνται γὰρ ἐν τῷ κέντρῳ μέσῳ, ἐλλοχῶσαι τὴν ἑαυτῶν ἄγραν. ἦσαν δὲ ὡς ἰδόντι εἰπεῖν καὶ ὑφάντριαι γυναῖκες, καὶ ἀκεστικαὶ διαπάλαι καὶ ὅτι ἂν διαρραγῇ ἐκείνων τῆς εὐπηνοῦ τε καὶ εὐμίτου στοίας, αἱ δὲ ἀνακοῦνται, καὶ ἀπαθὲς καὶ ὁλόκληρον αὖθις ἀποδεικνύουσι.

Περὶ τῆς τῶν φοινίκων ἀριθμητικῆς. Κ. νη.

effodiunt, & arbores extirpant.

De textoria arte & geometria Araneorum.

CAP. LVII.

Non modò texendi solertiam Aranei præclarè tenent, ac similiter vt Minerua, lanificij illa preses & solertissima dea, tereti manuum ministerio & tenui valent: sed & naturâ etiam sunt ad geometriam eruditi. nam & centrum seruant, & quasi circino circumducunt, & circumscriptionem exactè sciunt: neque interim Euclide egent, geometricis rationibus erudito. Ad medium autem centri sedentes, insidias prędæ suæ tendunt Neque modò texendi rationē norunt verumetiam sarciendi artificio excellunt. Nam si ex eorum quippiam solerti opere ruperis, statim à ruptura resarciunt, integrumque præstant.

De Phœnicum auium numerandi peritia, quæ quingentesimo quoque anno aduolare in Ægyptum solent.

CAP. LVIII.

Phœnices alites abſque vlla calculandi arte, numerum quingentorum annorum veluti ſapientiſſimæ naturæ diſcipuli, computare norunt: neque vel digitis vel aliâ re ad hanc cognitionem opus habent. Cujus autem rei gratiâ hunc numerum eos tenere oporteat, vulgatum eſt. Atqui ex ipſis Ægyptiis, qui ſpatium quingētorum annorum confectum intelligit, aut nullus eſt, aut fortè vnus, vel quã pauciſſimi, iíque ex ſacerdotibus. nam inter hos quoque non facilè conuenit: dúmque inter ſe contendunt, & alius ſacram hanc auem non nunc, ſed in poſterum aduenturam ait, alius jam aduenisse, vnus aliquis (qui ſolus rectè intelligit) tanquã diuino ſpiritu ductus, ipſum temporis momentum, quo jamjam adeſt auis, demonſtrat. Itaque ſacerdotes ſacri-

Ἄνευ δὲ λογιστικῆς
φοίνικες συμβάλλειν ἴσ
πεντακοσίων ἴσασιν ἀρι
θμὸν, μαθηταὶ φύσεως τ
σοφωτάτης ὄντες. καὶ δι
ταῦτά τοι μήτε δακτύ
λων δεδεημένοι, ἢ ἄλλ
τινὸς εἰς ἐπιστήμην ἀρι
θμητικῆς: ὑπὲρ ὅτου δὲ ἴ
σασι τοῦτο, καὶ εἰδέναι ἀ
νάγκη αὐτοὺς, δημώδης ἐ
στὶν ὁ λόγος. Τὸν δὲ τ
πεντακοσίων ἐτῶν χρόνο
πληρούμενον ἴσασιν Αἰγυ
πτίων ἢ τι, ἢ οὐδεὶς· ὀλ
γοι δὲ κομιδῇ καὶ οὗτοι τῶν ἱε
ρέων. καὶ οὗτοι γοῦν πρ
ἀλλήλους ὑπὲρ τούτων
ῥαδίως συμβῆναι ἔχου
σιν ἀλλ' οἱ μὲν ἐρεσχελοῦ
σφᾶς αὐτοὺς ἐρίζοντες
ἢ ὡς οὐ νῦν ἀλλ' εἰς ὕστερ
ὅδε ὁ θεῖος ὄρνις ἀφίξε
ἢ ὡς ἐχθὲς ἧκεν· ὁ δὲ ἄλ
λος ἐκείνων ἐριζόντω
ἀποσημαίνεται δαιμονίω
τὸν καιρὸν, καὶ πάρεστιν.
δὲ θύειν ἀνάγκη αὐτοὺ
καὶ ὁμολογεῖν, ὅτι τὸ μὲν

ἀλ

...ν ἐν ταῖς λέχαις κα- ...δύειν ἀνάγκη χολὴν, ἐκ ...κη δὲ ὅσοι ὄρνιθες. Ἡ- ...ίνα δὲ ὦ πρὸς τῶν θεῶν ...φα εἰδέναι: που μὲν Αἴ ...πτός ἐστι, που δὲ καὶ Ἡλίε ...ις, ἔνθα αὐτοῖς πέπρω- ...η ἥκειν καὶ ὅπου ποτὲ κα- ...θέσθαι τὸν πατέρα χρὴ, ...ἐν θήκαις τίσι. Ταῦτα ...εἰ μὴ δοκεῖ θαυμαστὰ, ...γε τὰ ἀγοραῖα καὶ τὰ ...όπλια, καὶ τὰς ἄλλας τὰς ...ἀνθρώπων εἰς ἀλλήλους ...καὶ κατ᾽ ἀλλήλων ἐπι- ...λὰς ἐρεῦμεν σοφά; ἐμοί ...οὐ δυνείνω Σισύφων Τελχίνων καὶ Κερ- ...ώπων ζηλωταὶ ἄνθρω- ...οι, λόγω δὲ πρὸς τοὺς ...κελβεῦντας ταῦτα πρὸς ...μάλα τινὸς ἀτελέστοις τοῖς ...καλοῖς πραγμάτων ...λέγω.

...ficare necesse est, ac simul fateri se, qui totos dies circa disciplinas & literas consumunt, auibus esse imperitiores. Iã porrò quod norunt eædem aues vbi sit Ægyptus sita, & vbi in ea Heliopolis, ad quam ceu fatalem ipsis ciuitatẽ aduolant: & vbinam pater sit deponendus, & quibus in thecis, quis quæso non admirabilis sapientiæ argumenta fecerit? Sed hæc multi non mirantur ac præferunt eis negotia forensia & militaria, & alia quibus homines inter se alius alij insidiantur. Ego verò longè aliter sentio, ô admiratores Sisyphorum, Telchinum, & Cercopum (*hoc est latrocinij, veneficij, imposturæ & omnium scelerum:*) cum illis mihi sermo est, qui hæc probant & rimantur: non cum bonis qui huiusmodi malis artibus initiari & infecti non sunt.

κακοῖς τοῖς περι ειρημ.

Π ερὶ τῆς τῶν κυνῶν σοφίας. Κ. νθ.

...anibus et am... ... dialecticam quandam facultatem ... esse. C. LIX.

Ratiocinationem & dialecticam, ac sanè partitionem, canem intelligere vero proximum est, quum naturam omnium rerum habeat matrem inuictam. Mihi sanè quispiam cùm dialecticæ non ignarus, tum venandi studio deditus, huiuscemodi dicebat. Venatica quæ aderat canicula, aiebat ille, quum leporis, qui nusquam videbatur, vestigiis insisteret: quumque ea perscrutans peruenisset ad fossam, dubitabat vtrùm dextrum an læuum iter ad insequendum leporem susciperet. Vt verò primùm sibi visa est, tanquam differendi perita, satis rem perpendisse, è vestigio fossam rectà iter faciens transiliuit. Is autem qui eam cùm ratione differendi, tum venandi artem profitebatur, sic colligēs suprà dicta demonstrare conabatur. Arguta canis, inquiebat ille, primùm secum con-

Τὸ δέ γε ἐνθυμημα
καὶ διαλεκτικὸν, καὶ
τοῦδε μᾶλλον ἢ τοῦδε
ρεσιν, εἰ καὶ τὰ ζῶα
δεῖν εἰκότως αὐ ἀπο
διδάσκαλον τῶν ὅλων
φύσιν ἄμαχον. ἐμοί γ
τις γυμνασάμενος δια
κτικῇ καὶ κυνηγεσίων
μὲν γέ πως ἐχόμενος
αὐτὰ ἐλέγχων ἐθηρα
κὴ κύων, ἦν δ' ὅς, οὐκ
γὼ κατ' ἴχνια ἤει
μὲν οὐχ ἑωρατό πω. με
θέουσα οὖν ἡ κύων ἐντυ
νει τῷ τάφρῳ. καὶ δια
ρεῖ, ἆρ' ἐρρί γε ἐπὶ δεξιὰ
μενον, ἢ ἐπὶ θάτερα δ
κειν. ὡς δὲ ἀποχρών
ἐδόκει σταθμήσασθαι ε
διθύρωσι ὑπερπηδήσα
ὁ φάσκων οὖν διαλεκτι
γε εἶναι, καὶ θηρατι
ταύτῃ πῃ συνάγειν τ
ὑπὲρ τῶν λεχθέντων ἐπε
τὸ ἀπόδειξιν. ἐπισκοπο
κύων ἐσκοπεῖτο, καὶ
ἑαυτῇ ἔλεγεν, ἤτοι τῇ

…ῇδε ἐκείνῃ ὁ λαγὼς
…ετο· οὔτε μὴν τῇδε
…τῇδε. ἐκείνῃ ἄρα καὶ
…ι ἐδόκει σοφίζεσθαι. τῶν
…χνῶν μὴ ὁρωμένων ἑ-
…ωθεν τῆς τάφρου κατε-
…ετο ὑπερπηδῆσαι τὸν
…ὼν αὐτήν· εἰκότως οὖν
…δησε καὶ αὐτὴ κατ' αὐ-
… ἰχνευτικὸν γὰρ καὶ ἀγ-
…ος ἐκεῖνος, ἢ ἐκείνη
…κύων ἦν.

…ὶ τῆς τῶν καμήλων σώφρ-
…ος μίξεως. K, ξ.

…Μασσαγέται μὲν, ὡς
…όδοτός λέγει, τὴν φαρέ-
…ῶνα προσηρτῆσθαι ἑαυτὸν κρε-
…σαντες, εἶτα μέντοι ὁ-
…λεῖ τῇ θηλείᾳ ἐμφανῶς
…ἕκαστος, εἰ καὶ ὁρῶσιν αὐ-
…ς οἱ πάντες, περιφρονοῦν-
…τες οὐδὲν ἐκείνων γε.
…καμήλων δὲ ὁμιλία οὐκ ἄν
…τε ἐμφανὴς γένοιτο,
…ὲ ὁρώντων οἱονεὶ μαρ-
…ρων· ἀλλ' εἴτε αἰδῶ φα-
…ν, εἴτε φύσεως ἀπόρρητον

derate reputabat: Vel hâc, vel isthâc, vel illâc lepus in fugam se coniecit. Deinde ratiocinabatur, Non profectò hâc nec isthâc: ergo illâc fugit: Neque fallacibus conclusiunculis mihi errare videbatur. nam non perceptis citra fossam ad hoc vel illud latus vestigiis, relinquebatur leporem fossam transiliuisse: rectè igitur canis fossam transiuit. ea enim inuestigatrix diligens erat, & sagacissimè odorabatur.

De propatulo coitu Massagetarum, & verecundo Camelorum.

CAP. LX.

Massagetæ, vt Herodotus inquit, suspensâ ad plaustrum pharetrâ cum vxoribus in aperto & propatulo loco concumbunt, si concubitum licèt omnes aspiciant, præclarè contemnunt. At contrà nũquam Cameli coeuntium veneris palàm societatem inter se ducunt. Quod quidem ipsum factine verecundiâ, an

admirabili naturæ munere faciant. Democrito, aliisq; qui vel obſcuriſſimarum rerum cauſas ingenio ſe poſſe conſequi confidunt) diſputãdum relinquo. Quum autem inter eos coniunctionis appetitum paſtor exoriri ſentit, aliquò concedit. & tanquam ſponſo decedit ingredienti thalamum cum ſponſa.

De reuerentia Elephantorum aduerſus ſenes Elephantos. C. LXI.

Ex omnibus legibus humaniſſimam iudico, quâ Lycurgus pręcipit, natu grandibus minores, cùm vel de ſedibus, vel de via decedere debere, tum verò eiſdē reuerentia aduerſus ętatem, quam vt aſſequantur (non obſtantibus fatis) omnes expetunt, aſſurgere oportere. Sed vtcunq; ègregius & æquus iſte legiſlator cū Naturæ legibus certare & conferri non pote-

ἀπόῤῥητον, ταῦτα Δημ[οκ]-
ρίτῳ τε καὶ ἄλλοις κατα-
λίπωμεν, ἐλέγχειν τε, κ[αὶ]
τὰς αἰτίας οἴεσθαι λέγ[ειν]
ἱκανοῖς ὑπὲρ τῶν ἀτεκμα[ρ]-
των τε καὶ συμβλήτων. ἤ[δη]
δὴ δὲ καὶ ὁ νομεὺς ἀπαλ-
λάττεταί ποι ὅταν [αἰσ]-
θηται τῆς συμπειτήσεω[ς]
αὐτοῖς τῆς περὶ ἀλλήλου[ς]
τὴν ὁρμὴν, ὡς περ οὖν ἀ[ν]-
εισιέμενος παρειοῦσιν ἐ[ς]
θάλαμον νύμφῃ τε κα[ὶ]
νυμφίῳ.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων αἰ-
δοῦς τῆς εἰς πρεσβυτέρους.

Κεφ. ξα.

Λυκοῦργος ὁ νομοθέ[της]
τεῖ νόμον φιλανθρωπότα-
τον, ὡς ἐγῷμαι νέμων, θα[ ]-
κων τε καὶ ὁδῶν ἐξίστασθ[αι]
τοῖς πρεσβυτέροις τοὺ[ς]
νεωτέρους, αἰδοῖ χρόνου, εἰς
ὃν ἥκοντα πάντες ἀφι-
κέσθαι, ἐὰν περ ἐν αὐτοῖς
πεπρωμένον τοῦτο δήπου
ᾖ. Ποῦ δὲ ὁ γενναῖος † ὁ τ[ῶν]
νόμων δύναιτο ἂν τοῖς
τῆς φύσεως νόμοις ἁμιλλᾶσθαί τε καὶ ἀντικρίνεσθαι;

forte [illegible] καὶ εὔνομος

ἐπα

ούσι γοῦν τὸ τῶν ἐλε-
άντων γένος οὐ Λυκοῦρ-
τε καὶ Σόλωνες, καὶ
λευκοι καὶ Χαρῶνδαι,
περ ὑμεῖς νομοθετεῖ-
οὐδὲ τὴν ἀρχὴν, καὶ ὅ-
ως δρῶσι τοιαῦτα· καὶ
ορθῆς ἀφίστανται τοῖς
ρεσβυτέροις οἱ νέοι, καὶ
ορᾷ παρειμένους θεραπ-
εύουσιν αὐτοὺς, καὶ κιν-
δύνων ῥύονται, καὶ εἰς
ρύγματα ἐμπεσόντας,
δὲ ἀνάγκασι, φρυγάνων
νῶν ἀγκαλίδας, καὶ ῥα-
ύλας ἐμβάλλοντες εἰσ-
ουν ὡς ἀναβαθμοῖς
χρώμενοι ἐκεῖνοι, εἶτα ἀ-
νιᾶσι γηραιοὶ ὄντες.
Ποῦ δὲ ἠλόησε πληγαῖς
πατέρα ἐλέφας; ποῦ δὲ ἀ-
ποκήρυξεν ὁ πατὴρ ὁ ἐν
τούτοις τὸν υἱόν; ὑμῖν δὲ ἴσως
οἱ ἄνθρωποι δοκῶ λέγειν
μύθους τεχνίτας, εἰ τὰ ἀ-
ληθῆ λέγειν ἐθέλοιμεν, καὶ
ποιηταῖς οὖσι τῶν μύθων καὶ
τῶν ἀπιστουμένων.

Περὶ κυνῶν Κ. ξβ.

rit. Elephantorum quidem genus hoc idem solo naturæ ductu, sine Lycurgi, aut Solonis, aut Zaleuci, Charondę vel pręceptione, sanctissimè obseruant. Ætate affectis nimirū iuniores de legitimo cibo cedunt, eosdemq; summâ, & obseruantiâ colunt, & à periculis seruant. In fossam delapsos, iniectis fruticum fascibus subtrahunt, quibus tanquam scalis senectute graues ascendentes, liberantur. Elephas, parricida nunquã fuit: nunquam in hoc genere pater filium exhæredauit. Hæc fortè nonnullis hominum confingi videbuntur, qui vt ipsi multa figmenta & fabulas cõminiscuntur, ita ex suo etiam alios metiuntur ingenio: Nos verò omni studio veritatem affectamus.

De amore Canum erga domines, cum historia de cane Gelonis.

CAP. LXII.

Amantes dominorũ esse canes cùm illa quę ante dixi argumento sunt, tum sanè illud ipsum quod infrà scribam. Gelon Syracusanus quum arctissimè dormiret, se ictũ e cælo cogitabat: Hoc quod ei videbatur, insomniũ erat. Is etsi dormiebat, inter somnium tamen contentissimâ voce clamabat. Canis igitur, quẽ ipse alebat, simul atque altoris amici sui vocem audisset, tanquã quodpiam Geloni periculum crearetur, insidiæq; compararentur, & in lectum maximo impetu prosiluit, & circum dominum conuersans, vehementissimè latrabat, velut insidiatorem vlcisci cupiens. Gelon cùm rei funestę metu, tum canis clamore somno, quamuis arctissimo teneretur, solutus est.

forte προσ τά-τῆν vel ἐπιτά-τειν.

Φιλοδέσποτον μὲν οὖν ὡς ἔστιν ὁ κύων, τεκμήριοι καὶ τὰ ἤδη λεχθέντα. Χρὴ δὲ τ᾽ ἄρχ τά πλειν αὐτοῖς καὶ ἐκεῖνό γε δήπου. Γέλων ὁ Συρακούσιος καθεύδων βαθύτατα ἐδόκει διαβλητος γεγονέναι· καὶ τὸ μὲν φάσμα ὄνειρος ἦν. ἐβόα δὲ καί τοι καθεύδων αὐτὸς, καὶ μάλα γε ὀξεῖα, καὶ διατόρῳ τῇ φωνῇ. κύων οὖν ὑπ᾽ αὐτοῦ τρωφεὶς ἀκούσας φίλου καὶ συντρόφου φθέγματος, ὥς τι τοῦ Γέλωνος ἐξ ἐπιβουλῆς παθεῖν κινδυνεύοντος, ὡς εἶχεν ὁρμῆς ἀναθορὼν ἐπὶ τὴν στρωμνὴν, καὶ περιβὰς τὸν τροφέα, ὑλακτεῖ σφοδρότατα· οἷα δὴ ἀμυνόμενος τοὺς ἐπιόντας. ἐξήγερτο τοίνυν ὁ Γέλων, καὶ ὑπὸ τοῦ δέους, καὶ ὑπὸ τῆς ὑλακῆς ἐκβαλὼν τὸν ὕπνον, καί τοι βαθύτατον ὄντα.

Mirabilis historia Draconis, & pueri cum eo familiariter nutriti in Arcadia, &c.

Περὶ δράκοντος, καὶ τοῦ συντραφέντος αὐτῷ παιδὸς ἐκ Ἀ-

καδ

καρδία. Κεφ. ξγ.

Δράκων νήπιος νηπίῳ παιδὶ τὸ γένος Ἀρκάδι μὲν ἐκεῖνος ἐπιχώριος γίνεται σύντροφος. καὶ αὖ συναυξηθέντε τὴν ἡλικίαν, καὶ ὁ παῖς ἦν μειράκιον, καὶ ὁ σύντροφος ὑπερμεγέθης ἤδη ἦν. καὶ ἀλλήλους μὲν ἐφίλουν· οἱ δὲ τῷ μειρακίῳ προσήκοντες ὀρρωδοῦν τοῦ θηρίου τὸ μέγεθος. τὸ γάρ τοι ζῷον τοῦτο ὤκιστα μεγέθει μὲν μέγιστον ἴδοις ἂν αὐτό, ὄψει δὲ φοβερώτατον. καθεύδοντα οὖν σὺν τῷ παιδὶ ἐπί γε τῆς κλίνης αὐτῆς ἀράμενοι ὡς ὅτι πορρωτάτω κομίζουσι. καὶ ὁ μὲν ὑπανέστη ὁ παῖς, ὁ δὲ ἔμεινεν ὁ δράκων. ὡς δὲ ὕλης ἐλάβετο, καὶ τῶν ἐκεῖ φαρμάκων τῶν συμφυῶν, διέτειβεν ἐνταῦθα ταῖς τῶν δρακόντων τροφαῖς ἡδόμενος, καὶ τὴν ἐρημίαν πρὸ τῶν ἀστικῶν διατριβῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς δωματίοις προαιρούμενος ἐκεῖνος. διέρπων δὲ ὁ χρόνος, τοῦ μὲν ἀ-

CAP. LXIII.

Draconis catulus cũ infante Arcade & ipse in Arcadia natus simul educatus perhibetur. deinde etiam, quũ progressu ætatis, & puer iam adolescens, & Draco iam grandior esset, mutuum seruabant amorem. Adolescentis verò necessarii, quum feram vidissent tã breui tempore, vt magnitudine prægrãdem, ita aspectu immanem euasisse: dormientem aliquãdo cum puero eodem in lecto, in locum quâm remotissimum deportarunt: eoq; illic relicto, cum puero redierunt. Mansit igitur in syluis Draco, nascentibus illic herbis & venenis vescens, & solitariam vitam domiciliis & habitationibus hominum præferens. Postquam verò adiecto tempore, & pueri iuuentutem, & Draco ætatẽ

perfectam attigit: idem hic Arcas iuuenis quũ per desertam sui amantis regionem aliquando iter faceret, in latrones incurrens, strictis gladiis appetitus fuit, & percussus quidem, siue quòd doleret, siue quia opem imploraret, auxilium, vt par erat, exclamauit. Draco autem bestia & ad audiendum acerrima, & ad videndum acutissima, postquam puerũ, quocum amoris consuetudinem habuerat, exaudiuit, edito sibilo, tanquam iræ suæ denũciatione formidinum terrorem illis iniecit: cuius metu trepidãtes scelerati, alii aliò disperguntur: quosdam deprehensos acerbissimâ morte affecit. Deinde vt veteris amici vulnera purgauit, & per loca illa in quibus serpentes erant, ipsum est comitatus, postea ad eum locum reuertit, quo expositus fuerat, neque tamen ei ex eo

πέδησε νεανίαν, τὸν δὲ εἰργάσατο δράκοντα ἤδη τέλειον. καί ποτε δι' ἐρημίας ἰὼν ὁ Ἀρκὰς, ὁ τοῦ ζώου τοῦ προειρημένου ἐραστὴς καὶ ἐρώμενος, λῃσταῖς ἐπιτυγχάνει καὶ παιόμενος ξίφει, οἷα εἰκὸς ἐβόα, τὰ μὲν ἀλγῶν, τὰ δὲ καὶ συμμάχους παρακαλῶν. ὁ δράκων δὲ τὴν ἀκοὴν ζώων καὶ ἰδεῖν ὀξυωπέστατος, καὶ ὤκιστος ἀκοὴν ὢν ἐκεῖνος ἅτε αὐτῷ συντραφεὶς, τὸ φθέγμα ἀκούει καὶ συρίσας ὀξὺ καὶ οἷον ὀργιζόμενος, ἐξέπληξέ τε ἐκείνους, τρόμος τε αὐτοὺς καταλαμβάνει, καὶ πᾶν ὅσον τὴν κακοῦργον διασπείρονται ἄλλος ἄλλῃ. καὶ μέντοι καὶ καταληφθέντας τινὰς, οἰκτίστῳ διαφθείρει τῷ θανάτῳ. τοῦ γε μὴν παλαιοῦ τὰ τετρωμένα καθῆρε φίλου, καὶ πᾶν ὅσον ἔνθηρον ἦν καὶ τοῦτο προπέμψας, ᾤχετο ἀπιὼν, ἔνθα αὐτὸν,

ἐξέθεσαν, οὔτε μηνίσαις ὑπὲρ τῆς ῥίψεως, οὔτε ὡς οἱ κακοὶ τῶν ἀνθρώπων τε εἰδότων ἐν κινδύνῳ ὄντα τὸν τέως φίλτατον.

Περὶ ἀλώπεκος, καὶ ἐχίνου χερσαίου. Κεφ. ξδ.

Ἡ ἀλώπηξ πονηρὸν ζῷόν ἐστιν, ἔνθεν τοι καὶ κερδαλέην οἱ ποιηταὶ καλεῖν φιλοῦσιν αὐτήν. πονηρὸς δὲ καὶ ὁ χερσαῖος ἐχῖνός ἐστιν. καὶ ὁ μὲν ἑαυτὸν συνειλήσας κεῖται θεασάμενος ἢ ἀκούσας τὴν ἀλώπεκα. ἡ δὲ χανεῖν τε καὶ ἐνδακεῖν οὐ δυναμένη, κατὰ οὔρησεν αὐτοῦ ἐς τὸ στόμα. ὁ δὲ ἀποπνίγεται, καὶ τῆς τοῦ πνεύματος ἐξόδου ἐκ τῆς συνειλήσεως κατειργομένης, καὶ ἐπιρρέοντος οἱ τοῦ περιειργομένου. καὶ μέντοι καὶ τὸν τρόπον τοῦτον κακὸν κακίᾳ περιελθοῦσα τὸν ἐχῖνον ἡ ἀλώπηξ, ᾕρηκεν αὐτόν. αἱ ὡς περ δὲ θήρα λέλεκται ἄλλη.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Μαιώτιδι λύκων.

iratior factus est, quòd in solitudines abiectus fuisset, neq; vt peruersi homines antiquum amicũ in periculo deseruit.

Vulpem Erinaceum conglobatum vrina in os eius immissa suffocare. CAP. LXIIII.

Vulpes est animal improbum, quamobrẽ callidam poëtæ solent cognominare. Sed Erinaceus terrestris quoque improbus est. Is vt primùm aduẽtare Vulpem viderit, in orbem contractus iacet. Vulpes verò nullum ore apprehẽdendi aut mordendi locum inueniẽs, in eius os vrinam reddit. itaque suffocatur Erinaceus, simul spiritu ei ob contractionem intercluso, simul & lotio influente. Sic improbum illum improbior Vulpes vincit & capit. Alio etiam modo capitur suprà exposito.

De Lupis Maotidu, qui piscatores non lædunt,

si partem prædæ ab eis acceperint: sin minus, retia lacerant.

CAP. LXV.

Secundum Mæotidis paludis locum Canopium nuncupatum, Lupi, quos non à domestiticis canibus differre dicas, cum piscatoribus studiosè versantur: Quòd si maritimę prędę partem fuerint assecuti, cum his viris rem maritimam tractantibus, & pacem habent, & tanquam fœdere deuinciuntur: sin nihil consequuntur, eorum retia lacerant, & distrahũt, & pro eo quòd nihil dederunt, damnum retribuunt.

FINIS LIB. VI.

Κ ξε.

Περὶ τὸ Κανώπιον οὕτω καλούμενον, χωρίον δὲ ἄρα τῆς Μαιώτιδός ἐστι, τοῖς ἁλιεῦσί τε καὶ θαλαττουργοῖς ἀνδράσιν, οἱ λύκοι δεινῶς παραμένουσι. καὶ εἰ θεάσαιο, οὐκ ἂν εἴποις αὐτοὺς κυνῶν οἰκουρούντων διαφέρειν. ἐὰν μὲν οὖν ἀπολάχωσι τῆς ἄγρας τῆς θαλαττίας μοίρας: οἵδε οἱ λύκοι, εἰρηναῖα αὐτοῖς πρὸς τοὺς ἁλιέας καὶ ἔνσπονδά ἐστιν· εἰ δὲ μὴ διαξαίνουσιν αὐτῶν τὰ δίκτυα, καὶ ἀφανίζουσι, καὶ ἔδοσαν ὑπὲρ τῆς σφετέρας ἀμοιρίας ζημίαν οἱ λύκοι αὐτοῖς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ϛ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ζ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* VII.

Περὶ τῶν ἐν Σούσοις βοῶν. Κεφ. α.

ΠΕπυσμαι δὲ καὶ ἀριθμητικὰς τὰς βοῦς οὐκ ἀμοίρους εἶναι τὰς Σουσίδας· καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἄλλως κόμπος τὸ εἰρημένον, μάρτυς ὁ λόγος ὁ λέγων, ἐν Σούσοις τῷ βασιλεῖ βοῦς ἐς τοὺς παραδείσους πολλὰς, ἐς τὰ ἧττον ἐπίρρυτα αὐτλεῖν ἑκάστην κάδους ἑκατόν. οὐκοῦν ἢ τὸ ἐπιταχθέντα αὐ-

De Bobus Suserum, quarum singulæ centenos quotidie cados aquæ hauriunt: nec vnum amplius.

CAP. I.

SVsidas boues numerandi scientiam tenere Ctesias scribit. Nam Susis regi singulæ quotidie centũ cados in hortos ficciores & minus riguos hauriũt, Quẽ quidẽ laborẽ, siue quòd sit eis certus & constitutus, siue etiã quia

quia diu multumq. in eo se exercuerint, prōpriissimè obeunt: Nullam enim earum ad opus remollescere videres. Ad alterum verò suprà quàm diximus eadum exhauriendum nec verberibus, nec blāditiis inducere posses.

De Elephantis ætate prouectoribus in Africa sacris & liberis.

CAP. II.

Sub pedibus Atlantis montis, quem & poëtæ & alij scriptores celebrant, pascua sunt præstantissima, & maximæ syluæ, eæq; perquàm densæ & opacæ ad has elephantos iam prouectos ætate & mēbris graues peruenire aiunt: natura eos tanquam in coloniā ducente, vbi veluti in portu quodam exoptato reliquum suæ vitæ tran-

τοῖς, οἱ τὰ συντραφέντα ἐκ πολλοῦ μόσχω περιθυμότατα ἐκτελοῦσι· καὶ οὐκ ἂν βλακεύοντα τινὰ θεάσαιο εἰ δὲ πέρα τοῦ προστρημένης ἐκαστοτε τάδ᾽ ἀριθμοῦ ἕνα γοῦν προσλιπαρήσαις κάδον ἀντλήσασθαι, οὐ πείσεις, οὐδὲ ὀφλαγμένοις, οὔτε παίων οὐδὲ κολακεύων, λέγει Κτησίας.

Περὶ τῆς τῶν γεγηρακότων ἐλεφάντων ἀφετης διατριβῆς. Κ. β.

Ὑπὸ τοῖς ποσὶ τοῦ Ἀτλαντος (ὄρος δὲ ἄρα τοῦτο ὑμνεῖται καὶ ὑπὸ τῶν συγγραφέων, καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν) νομαί τέ εἰσι θαυμασταί, καὶ ὕλη βαθύταται καὶ τοῦτο δάσος ἀτῶν ἔοικεν ἀποστέλλειν πάνυ σκιερὸς καὶ συνηρεφέστ[illegible] ἐνταῦθα δήπου τοὺς ἤδη παλαιοὺς τῶν ἐλεφάντων φασὶν ἀφικνεῖσθαι, γήρᾳ βαρεῖς ὄντας· ἄγει δὲ αὐτοῖς ἄρα ἡ φύσις, ὥσπερ οὖν εἰς ἀποικίαν, ἀναπαύσουσα ἤδη, καὶ εἶτα ὅρμον τινα καὶ λιμένα ποθεινὸν ἀποφήνασα αὐτοῖς. ἔστω τῦ βίω τοῦ σφετέρου τὸ λοιπὸν

καταζῶσιν αἱ. ἴτω δ' αὐτοῖς καὶ πηγὴ ποτίμου τε ὕδατος καὶ καθαροῦ μάλα ἀφθόνως. νομίζονταί τε ἱεροὶ, καὶ ἀφίενται ἄσυλοι. καὶ οὐδέ γε τῶν βαρβάρων τῇδε εἰλήφασιν εἰς ἀγρείαν σπουδὰς καὶ ἄδονταί γε ὡς ὑλαίοις περὶ θεοῖς καὶ ναπαίοις τοῦ χώρου δεσπόταις πάνυ μέλοντες. Διαρρεῖ δὲ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ἐκεῖνος ὁ λόγος ὡς ἄρα τῶν βασιλέων τις τῶν ἐπιχωρίων ἐπόθησε διὰ τὸ κάλλος τῶν ὀδόντων ἢ κεράτων μέγεθος, ἀποκτεῖναί τινας αὐτῶν, ἵνα οἱ γένοιτο κτῆμα ἐξαίρετον. ἔστι γὰρ διά τε πολυετίαν καὶ χρόνου πλῆθος μέγιστον, μέγιστα ἐκείνων τῶν ζώων ταῦτα τὰ ὅπλα. ὡς δὲ εἰσῆλθεν ἤδη ἡ ἐπιθυμία αὐτὸν, τριακοσίους λογάδας ἐξέπεμψε κατακοντιοῦντας τήνδε τὴν ἱερὰν ἀγέλην. καὶ οἱ μὲν ᾗ ποδῶν εἶχον, διανύσαντες τὴν ὁδὸν ὡπλισμένοι, ἐν δὴ τῷ χωρίῳ προσεπέλαζον· λοιμὸς δὲ αὐτοὺς ἄφνω συλλαβὼν κατέστρω-

quilliùs exigant. Scaturit eis etiam fons dulcis & puræ aquæ copiosus: ipsique sacri habentur, ac liberi dimittuntur: & tanquam sylvanis napæisque in contractu diis curæ sint, nullus illic barbarorum venando eis insidiatur. De iisdem hæc quoque fama increbruit: Regẽ quendam ex indigenis, propter dentium siue cornuum formam & magnitudinem, vt rem tam pretiosã potiretur, oc idere voluisse. hæc enim in his belluis arma, propter longi temporis æuum, prægrandia esse. itaque lectos venatores trecentos in sacrum hunc gregem immisit. qui quum armati ad locum quàm celerrimè accederent, omnes repentinâ peste prostrati, vno tantùm

excepto, perierunt. Vnus ille reuersus miserabilem casum regi exposuit atque hinc quàm charidiis sint elephantes compertum est.

De Monope Pæonico.

CAP. III.

Pæonicum animal, quod Monopem Pæones nominant, piloso tauro magnitudine simile, quum ab insequẽtibus vrgetur, pręvexatione acre & igneum reddit stercus. quod quidem ipsum si in venatorum quempiam inciderit, mortem afferat.

De obedientia & docilitate domiti Tauri.

CAP. IIII.

E natura Tauri est, quum ex feritate ad mansuetudinem traductus est, vt ad parendũ facilis sit. Enimuerò ad feretrum portandum sub jugum missus, quietus manet, siue velis

σε καὶ πλὴν ἑνὸς οἱ πάντες ἀπολώλασιν. ὥσπερ οὖν ἐπανελθὼν τὸ πάθος διηγήσατο τῷ πέμψαντι, καὶ μάλα γε ἔκπιστον· οὕτω μὲν δὴ καὶ θεοφιλεῖς ἐφωράθησαν ὄντες οἱ ἐλέφαντες.

Περὶ τοῦ μόνωπος τοῦ Παιονικοῦ. Κεφ. γ.

Ζῶον ἐστὶ Παιονικὸν, καὶ κέκληται μόνωψ, καὶ ἔοικε ταύρῳ λασίῳ τὸ μέγεθος· οὗτος οὖν ὃν μόνωπα καλοῦσιν οἱ Παίονες, ὅταν διώκηται ταραττόμενος ἀφίησι θερμὸν δὲ καὶ δριμὺ ἀποπάτημα εἰς ἀκοῦ· ὃ περιρρυὲν εἰ προσπέσοι τῷ τῶν θηρατῶν ἀπέκτεινεν αὐτόν.

Περὶ τῆς τῶν ταύρων τῶν πεπωλευμένων εὐμαθείας τι καὶ εὐπειθείας. Κεφ. δ.

Ἴδιον δὲ ἄρα ἦν ταύρου τὸ εὐπειθὲς, ἡμερωθέντος τε καὶ ἐς τὸ πρᾶον ἐκ τοῦ θηριώδους μεταβαλλομένου. μένουσι δὲ καὶ ἐπὶ τὸ φέρετρον ἀκίνητοι, εἴτε ὑπτίους αὐτοὺς ἐθέλεις ἀτρεμεῖν, εἴτε ἐπὶ τὸ στόμα

πέδας.

ὀκλάσ

ὀκλάσαντας τοὺς προσθίους καὶ ἐπὶ τοῦ τένοντος φέροντας ἢ παῖδα ἢ κόρην. ὄψει δὲ ἄρα ἐπὶ τοῖς νώτοις γυναῖκα ἄγοντα, ὡς τὴν Εὐρώπην δή. καὶ μετέωρον ἑστῶτα ἐπὶ τοῖν κάτω σκελοῖν· καὶ τὸ πᾶν σῶμα ἐς ὀρθὸν δὴ κούφως ἐρείσαντα. εἶδον δὲ ἐπὶ ταύρους καὶ ὀρχουμένους, καὶ ἀκινήτους ἑστῶτας, καὶ ἀτρέπτους ἀκλινεῖς.

Περὶ τοῦ παρὰ τοῖς Λίβυσι καταβλέποντος. Κ. ε.

Ἡ γῆ ἡ Λίβυσσα πολλῶν καὶ ποικίλων θηρίων γόνιμός ἐστι. καὶ μέντοι καὶ τὸ κάτω βλέπον οὕτω καλούμενον, καὶ αὐτὸ δὲ ἡ αὐτὴ ἔοικε τίκτειν. καὶ ταύρῳ μὲν ἐστι παραπλήσιον ὅσον ἰδεῖν, τὴν δὲ ὄψιν δοκεῖ βλοσυρώτερον· ὑψηλαὶ μὲν γὰρ περισσῶς αἱ ὀφρύες αὐτῷ καὶ δασεῖαι· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ὑπόκεινται οὐ μάλα τι κατὰ τοὺς τῶν βοῶν μεγάλοι, βραχύτεροι

eum procumbentem corpore toto quiescere, siue in anteriorum crurum poplites tantùm se demittere, licèt interim ceruice puerũ, puellãve gestet. Quin & dorso mulierem vehit, veluti Europam Ioui: & corpore toto interdũ sublimi posticis cruribus leuiter insistit. Equidem ipse vidi qui supra nihil se commouentes Tauros saltarent.

Δή.

De Catobleponte Libyca fera, cuius spiritu infectum aerem quacunq; inspirauerint animalia pereunt. C. V.

Quũ multiplices & varias Africa procreat bestias, tum Catoblepontem sic nuncupatũ parere existimatur. Is tauro similis spectatur, magis tamen truculentus, terribilísque aspectu. alta ei & densa sunt supercilia, oculi non perinde quidem magni vt bubuli subiiciuntur, sanguine suffusi. nõ di-

recte, sed ad terram versus intuetur, vnde & nomen ei factum est. A vertice incipiens iuba, equinæ similis, per eius frontem promittitur: & faciem eius occupans, formidabiliorem eum reddit. Mortiferas depascitur herbas, ac simul vt taurino aspectu conspexit, statim horret, & iubam erigit. ea autem in excelsum excitata, atque apertis labris, per guttur quiddam vehementer graue & virosum emittit, vt aër supra caput obducatur & inficiatur: animalia autem appropinquantia, quæ hæc cælũ hauriant, grauiter affligantur, & vocis vsum amittant, in letalesq; conuulsiones incidãt. quod & homini accidere dicunt. Hanc sui noxiam vim & fera

δὲ καὶ ὕφαιμοι. καὶ ὁρᾷ οὐκ ἰθύωρον, ἀλλ' εἰς τὴν γῆν· ἔνθεν τοι καὶ κέκληται κατωβλέπον. λόφος δὲ αὐτῷ ἐκ τῆς κορυφῆς ἀρξάμενος αὐτῷ, καὶ ἱππείᾳ τριχὶ παραπλήσιος, διὰ τοῦ μετώπου κάτεισι καὶ τὸ πρόσωπόν οἱ καταλαμβάνει, καὶ ἐργάζεται φοβερώτερον τῷ ἐντυχόντι. σιτεῖται δὲ ἄρα ῥίζας θανατηφόρους. ἐπειδὰν δὲ ὑποβλέψῃ ταυρηδὸν, φρίττει μὲν παραχρῆμα, καὶ ἐγείρει τὴν λοφιὰν ὑπανισταμένης δὲ ἄρα ταύτης καὶ ὀρθουμένης, καὶ γυμνουμένων τῶν περὶ τὸ στόμα χειλῶν, ἐκπέμπει διὰ τῆς φάρυγγος ἀξιοβαρὲς καὶ βρωμῶδες, ὡς καταλαμβάνεσθαι μὲν τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς ἀέρα· τὰ δὲ ζῷα τὰ πλησιάζοντα, καὶ ἀναπνέοντα τοῦτο, κακοῦσθαι σφόδρα, καὶ ἀφωνίαν τε καὶ σπασμοὺς θανατώδεις περιπίπτειν· καὶ ἄνθρωπος εἰ παραπέσοι. συνίησι δὲ τῆς αὑτοῦ δυνάμεως τὸ θηρίον· οἶδε αὐ-

καὶ ἐντυχόντι.

αλ. ὀξειοβαρές.

τὸν

τῶν καὶ τὰ ζῷα, καὶ ὡς ὅτι πορρωτάτω ἀποδιδράσκει.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας. Κεφ. ς.

Ἐλεφάντων θήρας ἐπιστήμονες ᾄδουσιν ἡμῖν, ὅταν διώκωνται οἱ δὲ οἱ θῆρες, ἄττειν αὐτοὺς καὶ ἐρείδεσθαι ῥύμῃ ἀμηχάνῳ, καὶ ὁρμῇ ἀκατασχέτῳ, καὶ ἀναστέλλεσθαι ὑπὸ μηδενός· καὶ μέντοι διὰ τῶν μεγίστων ἰέναι δένδρων, οἷον διὰ λῃίων [illegible] στάχυς τινὰς κατακλῶντας τὰ δένδρα [illegible] ὑπερέστηκε, καὶ τὰς κόμας ὑπερέχει· ἔνθα δὲ αὐτοὶ τῶν δένδρων εἰσὶν ὑψηλότεροι. θέουσι μὲν οὖν ἀνακράτος, καὶ ὑποτέμνονται τὰς ὁδοὺς τοὺς διώκοντας. καὶ εἰκότως· εἰσὶ γὰρ τῶν χωρίων ἠθάδες. καὶ ὅταν πολὺ ἀποσπασθῶσι, καὶ πόρρω τῆς μεταθεούσης, αὐτοὺς γένωνται, καὶ ἀναθαρσήσωσιν ὡς ἐν σκηνῇ τῆς

hæc in se agnoſcit, & aliæ animantes norunt, eoq; ab ea quàm longiſſimè refugiunt.

De venatione Elephantorum, & quòd ignem metuant

CAP. VI.

Qui venandi Elephãtos ſcientiam tenent, nobis teſtantur, hos inſectatione venatorum preſſos, cùm robore immenſo, tum impetu effrenato atque præcipiti, & quem ſuſtinere poſſit nemo, ſic quidẽ per maximas arbores, tanquam per ſegetes excurrere, easq; tanquã ſpicarum calamos, vbi curſum ramorum proceritas eis retardat, perfringere: & alibi ipſos arboribus humiliores eſſe, alibi ſuperiores eminere, omniq; neruorum contentione currere, & viam inſequentibus præcidere: ne mirum, locorum enim cõſuetudinem tenẽt. Quũ autem ſe ex inſectatorum ſuorum conſpectu eripuerint eosǵ[illegible]

mis processibus itineris longè & retrò positos senserint: tum ex fuga recipiunt animũ simul, & tanquam periculo liberati, insistũt: ibiq;, dum metus solicitudine expulsâ, ex immenso labore requiescunt, his interea ad cibi cogitationem memoria excitatur. iũ eos & hederas per arbores erraticis implicationibus serpentes depascũtur, atque palmarum tenera cacumina, & aliarum plantarum adolescentiores surculos. Quòd si rursus insectatores ad eos propiùs adsint, hi etiam iterum sese in fugam impellunt: Quumq; ab his multam viam absunt, sese ex fuga colligentes denuo requietem curarum ex itineris labore habent. Insequentes autem præcipitante iam sole ad cubilia se recepturi, sylvam incẽdunt, & viam ipsi obstruũt: quod ipsum sentientes Elephanti, se fu

κινδύνου καὶ ἐλευθερίας γευσάμενοι, ἑστᾶσί τε καὶ ἀναπαύονται, τὴν ἐκ τοῦ δέους φροντίδα καὶ μάλα ἀσμένως ἐκβάλλοντες. ἐνταῦθά τοι τοῦ χρόνου καὶ μνήμη τροφῆς αὐτοῖς εἰσέρχεται. σιτοῦνται δὲ ὡς ἀκούω τήν τε σχοῖνον ἀμφιλαφῆ τοῖς δένδροις περιπεφυκυῖαν, καὶ κιττὸν ἄγριον τοῖς φυτοῖς ἐφέρποντα καὶ ὑπερδεδεμένον, καὶ φοινίκων μέντοι τὰς ἁπαλάς γε καὶ νεαρὰς κόμας, καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν τοὺς ὄρπηκας, καὶ τοὺς πτόρθους τοὺς ὑγροτέρους. εἰ δὲ οἱ διώκοντες πάλιν προσπελάζοιεν, οἱ δὲ εἰς φυγὴν ἐκτρέπονται αὖθις, καὶ πολὺ ἀποστάντες ἀναπαύονται. οἵ γε μὴν διώκοντες αὐλίζονται ἑσπέρας καταλαβούσης, καὶ τὴν ὕλην ἐμπρήσαντες, εἶτα μέντοι τρόπον τινὰ τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω διατειχίσαντες αὐτοῖς,

τοῖς. ἑστῆσαι. δεδοίκασι γὰρ πῦρ· οὐ μεῖον τῶν λεόντων οἱ ἐλέφαντες.

stinent à progrediendo Ignem enim hi non minus quàm Leones extimescunt.

Σημεῖα ἐκ διαφόρων ὀρνίθων εὐδίας τε καὶ χειμῶνος. Κεφ. ζ.

Ex diuersis auibus serenitatis prognostica & tempestatum. CAP. VII.

Ἀριστοτέλους ἀκούω λέγοντος, ὅτι ἄρα γέρανοι ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν γῆν πετόμεναι, χειμῶνος ἀπειλὴν ἰσχυρὰν ὑποσημαίνουσι τῷ συνιέντι. πετόμεναι δὲ ἄρα ἡσυχῇ αἱ αὐταὶ ὑπισχνοῦνται εὐημερίας τινὰς, καὶ εἰρήνην ἀέρος. καὶ σιωπῶσαι δὲ, ὅτι ἐστὶν εὔδια, τοὺς ἐκ ἀπείρως ἔχοντας τῆς σιωπῆς ὑπομιμνήσκουσιν αἱ αὐταί. ἐὰν δὲ κατὰ πέτωνται καὶ βοῶσι, καὶ ταράττωσί τε καὶ ταράττωνται, ἀπειλοῦσι καὶ τοιοῦτον χειμῶνα ἰσχυρόν. Ἐρωδιὸς δὲ κνεφαῖος βοῶν, τὰ αὐτὰ ἔοικεν ὑποδηλοῦν, ὡς αὐτὸς Ἀριστοτέλης φυλάξας λέγει. πετόμενος δὲ ἐρωδιὸς τῆς θαλάττης εὐθὺ, ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ ἐπαγγέλλεσθαι αἰνίττεται. Εἰ δὲ εἰς χειμερίαν ἄστατα γλαὺξ,

Grues ex mari in mediterranea volantes, si Aristoteli credimus, tempestatis atroces minas intelligenti significant: eædem silentio & quietè volantes serenitatem & tranquillitatem promittunt. Quòd si turbulentè clamant, & ordine turbato volant, acerbam tempestatem denunciant. Hoc idem sonans in crepusculo matutino Ardea præsignificare existimatur, vt idem Aristoteles obseruauit: eadémque ad mare rectà proficiscens, pluuiam portendit. Si noctua pluuio tempore sit garrula, serenum & tran-

quillum cælum præ-nunciat. Contra ſereno canens, tempeſtatem oſtendit. Coruus excitato & volubili ſono crocitans, & alarum plauſu ſe concutiens, tempeſtates præmōſtrat. Rurſus ſi Coruus, Cornix, Graculus, crepeſculo veſpertino vocales ſint, tempeſtatis aduentum prædicunt. Monedulæ volantes modò in ſublime, modò deorſum verſùs, & voce referentes accipitrem, eodem Ariſtotele teſte, frigus & pluuiam monſtrant, Cornix, ſi ab altiore voce ter emiſſa leniùs deinceps ſonet, bonam cæli temperiem poſtridie futuram promittit. Quum autē aues albę frequentes conueniūt, multam tempeſtatem demonſtrant. Anates & Mergi alarum geſtu exultantes vehementē ventum prædicunt. Aues ex mari in mediter

εὐδίαν μαντεύεται, καὶ ἡμέραν φαιδράν· ἐὰν δὲ εὐδία μὲν ᾖ, ὁ δὲ ὑποφθέγγηται, χειμῶνα δεῖ προσδέχεσθαι. Κόραξ δὲ ταχέως καὶ ἐπιβραχέως φθεγγόμενος, καὶ κροτῶν τὰς πτέρυγας καὶ κρατῶν αὐτὰς, ὅτι χειμὼν ἔσται κατέλγω [illegible] τος. Κόραξ δὲ αὖ, καὶ κορώνη, καὶ κολοιὸς δείλης ὀψίας ἂν φθέγξαιτο, χειμῶνος ἔσεσθαί τινα ἐπιδημίαν διδάσκουσι. Κολοιοὶ δὲ ἱερακιάζοντες, ὡς ἐκεῖνος λέγει, καὶ πετόμενοι τῇ μὲν αἰωτέρω, τῇ δὲ κατωτέρω, χειμῶνα καὶ ὑετὸν δηλοῦσι. Κορώνη δὲ * ἐπὶ δείπνῳ ὑποφθεγγομένη ἡσυχῇ, εἰς τὴν ὑστεραίαν εὐδίαν προσκαλεῖ. Φανέντες δὲ ὄρνιθες πολλοὶ μὲν τὸν ἀριθμὸν, λευκοὶ δὲ τὴν χρόαν, χειμῶνα ὅτι ἔσται πολὺς ἐκδιδάσκουσι. Νῆτται δὲ καὶ αἴθυιαι πτερυγίζουσαι, πνεῦμα δηλοῦσιν ἰσχυρόν. Ὄρνιθες δὲ ἐκ τῆς πε[illegible]ας εἰς τὴν γῆν

* [illegible] ἀρὶς κρ ἀζη Theophraſt.

σπεύ

[illegible] ὁρμῇ πετόμενοι, μαρ-
τύρονται χειμῶνα. Ἐρί-
θακος δὲ ἐς τὰ αὔλια καὶ
τὰ οἰκούμενα περιϊὼν, δη-
λοῖ, ὅτι χειμῶνος ἐπιδη-
μίας ἀποδιδράσκων. Ἀλεκ-
τρυόνες γε μὴν καὶ ὄρνιθες
οἱ ἠθάδες πτερυσσόμενοι,
καὶ φρυαττόμενοι καὶ ὑ-
ποτερύζοντες, χειμῶνα δη-
λοῦσιν. Ἀπειλοῦσι δὲ καὶ πνεῦ-
μα, λουόμεναί τε ὄρνιθες,
καὶ ἀνέμων τινὰς ἐμβο-
λὰς ὑποφαίνουσι. Χειμῶ-
νος δὲ ὄντος εἰς ἀλλήλους
ὄρνιθες πετόμενοι, καὶ διὰ
ἀλλήλων θέοντες, σημαί-
νουσιν εὐδίαν. Ὄρνιθες δὲ
ἀθροιζόμενοι περί τε λί-
μνας καὶ ποταμῶν ὄχθας,
χειμῶνα ἐσόμενον οὐκ ἀ-
γνοοῦσιν. Πάλιν τε ὄρνιθες,
οἱ μὲν θαλάττιοι καὶ οἱ λι-
μναῖοι εἰς τὴν γῆν πε-
σόντες, ὡς ἔσοιτο χειμὼν
πολὺς οὐκ ἀγνοοῦσιν. Οἱ
δὲ χερσαῖοι σπεύδοντες ἐς
τὰ ὑγρὰ, εὐδίας ἄγγε-
λοί εἰσι, ἐὰν μέντοι σιω-

ranea cum impetu vo-
lantes tempestatem te-
stantur. Rubecula auis
stabula circumiens, &
habitata loca lustrans,
ex aduētu tempestatis
se fugere declarat. Gal-
linacei, cæteræq; dome
sticæ aues alarum per-
cussione concrepantes,
& cucurrientes & sua
quâdam voce obstrepē
tes, tempestatem nun-
ciant. Aues lauatione
vtentes venti procellas
& turbines significant,
Quòd si quum est tem-
pestas aliæ in [illegible] vo-
lent, & vltrò citroq; in-
ter se commeent, me-
liùs temperatum tem-
pus pollicentur. Circa
stagna & fluuiorum ri-
pas congregantes se a-
ues, tempestatem impē
dere non ignorant. Cō
trà marinæ & palustres
in terram proficiscen-
tes, plurimam tempe-
statem prænunciant.
Terrestres verò, si mo-
dò silentes sint, ad hu-
midiora loca conten-
dētes, serenitatem de-

nunciant.

Orygis & Caprarum Libyæ natura. & rursus prognostica tempestatis ex quadrupedibus, & mus.is, item de Hipparcho & Anaxagora.

CAP. VIII.

Ægyptii dicunt Orygem caniculæ exortum cognoscere, & sternutamento testari. Libyci confidenter & fortiter asserunt suum caprinũ pecus similiter eiusdẽ stellæ exortum præscire: itemq; pluuias præsentire. Nam vt extra caprile processerit, concitato cursu ad pastionem accedit: deinde pabulo expletũ se in stabula domestica conuertit, eoq; intuens pascitur, pastorem, vt se festinet cogere expectans. Hipparchus tempore Neronis in theatro sedens, ex caprina pelle quam ferebat quòd futuram tempestatẽ prænunciasset, tantam Neroni admirationem

αὖθις vel αὐτοῖς.

Περὶ ζώου τοῦ ὄρυγος. καὶ ὅπως ἔχει αἴσθησιν τῆς τοῦ κυνὸς ἐπιτολῆς, καὶ περὶ αἰγῶν Λιβυστικῶν· καὶ αὖθις εὐδίας τε καὶ χειμῶνος σημεῖα ἐκ τετραπόδων διαφέρειν. περὶ Ἱππάρχου καὶ Ἀναξαγόρου. Κεφ. η.

Αἰγυπτίων ἀκούω λεγόντων τὸν Ὄρυγα συνιέναι τὴν τοῦ σειρίου ἐπιτολὴν πρῶτον, καὶ τὴν ἐπιτολὴν μαρτυρεῖσθαι τῷ πταρμῷ αὐτοῦ. Νεανιεύονται δὲ καὶ οἱ Λίβυες αἰπὶ κέρατος φάσκοντες, καὶ τὰς αἶγας παρ' αὐτοῖς προειδέναι τὸ αὐτὸ δήπου τοῦτο. αὗται μὲν καὶ μέλλοντα ὑετὸν προσδηλοῦσιν. ἐπειδὰν γὰρ προέλθωσι τῆς σηκῶν, δρόμῳ, καὶ μάλα γε ὠκιστα ὁρμῶσιν ἐπὶ τὸν χιλὸν, εἶτα ἐμπλησθεῖσαι † αὐτὰς ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰ οἰκεῖα καὶ ὁρῶσαι ἐκεῖσε οὕτω νέμονται, τὸν ποιμένα ἀναμένουσαι, ἵνα τὴν ταχίστην συνελάσῃ αὐτάς. Καὶ Ἵππαρχος μὲν

ἐπὶ

ἐπὶ Νέρωνος τοῦ τυράννου
καθημένου ἐν θεάτρῳ, καὶ
φωρῶν διαφέρειν, ὅτι τὸν
μέλλοντα χειμῶνα ἐκ τῆς
παρούσης αἰθρίας προσημή-
σατο, ἐξέπληξε, καὶ ἐθαύ-
μαζε Νέρων αὐτόν· καὶ
Νικαεῦσι τοῖς Βιθυνοῖς
συνήδετο ὅτι Ἱππάρχου
πολίτου ἔτυχον. ἐν Ὀλυμ-
πίᾳ δὲ θεωμένων Ἀναξα-
γόραν ἐν διφθέρᾳ καὶ αὐτὸν
τὰ Ὀλύμπια, ἐπιρραγέν-
τος ὑετοῦ, τὸ Ἑλληνικὸν
πᾶν ᾖδε, καὶ θειότερα νο-
εῖν ἢ κατὰ τὴν θνητὴν οὐ-
σίαν ἐκόμπαζεν. Ὅτι δὲ βοῦς
ἐὰν μέλλῃ ὕσειν ὁ Ζεὺς ἐ-
πὶ τὸ ἰσχίον τὸ δεξιὸν κατα-
κλίνεται· ἐὰν δὲ εὐδία,
πάλιν ἐπὶ τὸ λαιὸν, θαυ-
μάζει τις ἢ οὐδείς. καὶ ἐ-
κεῖνα δὲ προσακήκοα ἐκ-
πλῆξαι ἱκανά. βοῦς ἐὰν
βοᾷ καὶ ὀσφραίνηται τῆς γῆς,
ὕειν ἀνάγκη. ἀδδὴν δὲ
βόες καὶ πέρα τοῦ ἔθους ἐ-
σθίοντες, δηλοῦσι χειμῶνα. Πρόβατα δὲ ἐρύττοντα
ταῖς ὁπλαῖς τὴν γῆν, ἔοικε σημαίνειν χειμῶνα.

mouit, vt ille Bithyniæ
Nicaensibus gratulatus
fuerit. quòd Hipparchũ
suum ciuem haberent.
Sic & Anaxagoram in
diphthera Olympia
spectantem, subsecuto
imbre omnis Græcorũ
multitudo celebrabat,
& diuiniori quàm ple-
rosque mortales men-
te ipsum præditum ia-
ctabat. Iam si proximũ
est vt pluat, ad dextrã
Bos coxæ vertebram
inclinatur. sin serenum
tempus propè futurũ
est. ad sinistram incur-
uatur: quæ quidem pau
cissimi sunt qui admi-
rantur & hæc insuper
audiui, quæ admiratio-
nem pariunt. Bos si mu
git, & terram olfacit,
pluuia impendet. Idem
si suprà quàm consue-
uit pabulo completur,
tempestatem futuram
ostendit Oues fodien-
tes terram pedibus, vi-
dentur tempestatem si-
gnificare. quæ etiam

coitu earundē prænunciatur. Capræ dormientes frequentes, eadem monstrant. Muscæ in aromatis (vel, Sacris in aris) apparentes, pluviam præsignificant. Agni & Hœdi lasciuientes, & inter se saltantes, serenos dies promittunt. Mustelæ & Mures stridentes, vehementem præsagiunt tēpestatem. A desertis locis ad habitata refugiētes Lupi, hyemis acerbitatem se horrere ostendunt. Leonis ad frugifera & fructuosa loca profectio siccitatem prænunciat. Iumenta supra consuetudinem exultantia, humidiorē tempestatem præsciūt: hanc eandem si vngulis puluerem spargunt, denunciant. Lepores multi iisdem in locis conspecti, boni aëris temperiem significant. Homines verò per omnia inferiores sunt,

ἔμυιαι ἐν τοῖς ἀρώμασι, ἄλλως.

Ἀναβαῖ ὁμῶνα δὲ τὰ αὐτὰ πάνια, χειμῶνα ὁμολογεῖ. Κοιμώμεναι δὲ ἀθρόαι αἱ αἶγες τὰ αὐτὰ ὁμολογοῦσιν. Μυῖαι δὲ ἐν τοῖς ἀρώμασι φαινόμεναι, ὑετὸν φυγῶν διδάσκουσιν. Ἄρνες δὲ ἔρφοι καὶ ἔριφοι ἀλλήλοις ἐμπηδῶντές τε καὶ ὑπο σκιρτῶντες, φαιδρὰν ἡμέραν ὁμολογοῦσι. Γαλαῖ δὲ ὑποτρύζουσαι, καὶ μῦες ἐκείνως δρῶντες τὰ αὐτὰ, χειμῶνα ἄγριον συμβάλλονται ἰσχυρόν. Λύκοι δὲ φεύγοντες ἐρημίαν, καὶ ἔσω τῶν ἰκουμένων ἰόντες, χειμῶνα ἐμβολὴν μέλλοντα, ὅτι πεφρίκασι, μαρτυροῦσι δι' ὧν δρῶσι. Λέοντα δὲ ἐν τοῖς καρπίμοις χωρίοις ἐπιδημία, αὐχμὸν δηλοῖ. Σκιρτῶντα μὲν τὰ ὑποζύγια, καὶ βοῶντα παρὰ ἔθος μᾶλλον, νοτερὸν χειμῶνα ἐσόμενον οἶδεν. εἰ δὲ καὶ ταῖς ὁπλαῖς κόνιν προσαναβάλλοιτο, τὰ αὐτὰ δηλοῖ που. Λαγωοὶ δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις ὁρώμενοι πολλοὶ, δηλοῦσιν

ὕδωρ. Πάντων δὲ τούτων πρῶτοι εἴπονται ἄνθρωποι, καὶ ἴσασιν αὐτὰ ὅτε γίνονται.

Περὶ ἱεράκων. κ. Ἔτι ἱεράκων πέρι καὶ ταῦτα ἀκήκοα. Οἱ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ Αἰγύπτῳ θεράποντες, λέγουσι καλεῖσθαί τινας οὕτως ἱερακοβοσκούς· οἱ τῶν τοῦ θεοῦ ἱεράκων θρεπτῆρές τε, καὶ μελεδωνοὶ εἶναι οἱ αὐτοί. πᾶν μὲν οὖν τὸ τῶν ὀρνίθων φῦλον ἀνεῖται τῷ θεῷ τῷδε· ἤδη δέ τινες ἐκεῖθι καὶ ἱεροὶ τρέφονται τροφῇ πρέπουσῃ, καὶ δοκοῦσι τῶν ἀναθημάτων διαφέρειν οὐδέν. οἱ τοίνυν τὴν τούτων ἐγκεχειρισμένοι κομιδὴν πρὸς τοὺς ἀγνοοῦντας λέγουσιν, ἐν ταῖς νεοττιαῖς ἐκείνους, ἐν ἄλσει γὰρ ἱερῷ τρέφεται, τίκτειν. ὁμολογεῖσθαι δὲ τὴν ἄλλων [illegible], ἐν τούτῳ δὲ ἔτι καὶ

nec priùs tempestatis mutationem, quam vbi iam contigerit nascunt.

De auibus Apollini in Ægypto sacris, præsertim Accipitribus, & earum nutritione.

CAP. IX.

De Accipitribus hæc quoque audiui. Apollinis in Ægypto sacerdotes, hieracoboscos quosdam vocari aiunt: & hos Accipitrum dei nutricios & curatores esse. Porro quum omne auium genus huic deo dicatum est: tum quædam etiam sacræ illic, & in lucis sacris, victu accurato alũtur. ita vt à consecratis deo muneribus nihil differre videantur. Harum igitur auium nutricii, singularum nidos ostẽdunt ignaris, in quibus eas parere asserunt. præ cæteris verò Accipitres sibi curæ esse fatentur, quos hoc modo nutriunt. Nuper natis auium captarum cerebella obiiciunt, teneris

τρέφονται, τὴν ἄλλων μὲν κομιδὴν ἱεράκων δὲ ἔτι, [illegible].

nempe cibū tenerum. iam adultis verò carnes, pulpas & fibras, quæ ſcilicet aues rapaces ſolido & firmo nutrimento roborare poſſunt. Mediis vero ætate inter vtroſque, corda obiiciūtur, quorum etiam reliquiæ videntur. Pulchrè autem norunt Accipitres, pro ſua quiſque ætate conuenientem ſibi cibum: nec alium attigerint. Accedunt & Coturnicum & aliarum auium certo anni tempore greges, ex quarum itidem præda ſacri iſti Accipitres victitant.

μᾶλλον. τοῖς δὲ ἀρτιγεν[...]
προσβάλλουσιν ὀρνίθων τ[...]
διηρπασμένων ἐξῃρημέ[...]
τοὺς ἐγκεφάλους, ἐπεὶ[...]
ἁπαλὴν νεοττοῖς ὑγρὰ[...]
τοῖς γε μὴν τελείοις τὰ[...]
παρατιθέασι σάρκας [...]
τὰ κρέα καὶ ἶνας, ὅσα ἰσχυ[...]
ρὰν τροφὴν ὄρνισιν ἁρπα[...]
κτικοῖς ἐργάζεται. τὴν δὲ [...]
μεθορίαν τῶν ἀρτιγενῶν [...]
καὶ τῶν ἤδη τελείων, καρδί[...]
κεῖνται. καὶ τούτων λείψαν[...]
ὁρᾶται. καὶ ἥ γε διατροφ[...]
της ἡ προειρημένη τῆς τρο-
φῆς, ὁμολογεῖ ὅτι τὸ ἁρ-
μόττον ἡλικίᾳ ἑκάστῃ κα[...]
προσῆκον ἴσασιν οἱ ἱέ-
ρακες, καὶ μάλα ἀκριβοῦ-
σι τοῦτο, καὶ τὴν παρ' ἡλι-
κίαν τροφὴν οὐκ ἂν ἅ-
ψαιντο. Καθ' ὥραν δὲ ἄγρα
καὶ ὀρτύγων αὐτοῖς ἐπιδη-
μίαι γίνονται, καὶ τῶν ἄλ-
λων ὀρνίθων ἐπιφοιτῶσιν
ἀγέλαι· καὶ ἔχουσιν οἵγε ἱε-
ροὶ ἐκεῖνοι καὶ ἐντεῦθεν θοίνην.

Amor Canum erga altores ſuos, demonſtratus hiſtoriis de duobus Canibus, vno Calui Romani, ſocio eius in bello, & altero quodam domini defuncti corpus cuſtodiente.

CAP. X.

Περὶ τῆς κυνῶν εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας αὐτούς

Κεφ. ι.

Κυν.

Κυνὸς ἐς τοὺς τρέφον-
ς αὖ τὸν ἄμαχον εὔνοιαν
ὁλογεῖ καὶ ἐκεῖνο δή-
. ἔν τινι τῶν ἐμφυλίων
λέμων ἐν τῇ Ῥώμῃ
ἄλβος τῶν Ῥωμαίων σφα-
ὶς, οὐδεὶς μέντοι τῶν
ρῶν τοῦ ἀνδρὸς ἠδυνή-
τὴν κεφαλὴν ἀποτε-
ῖν, καίτοι μυρίων ἀ-
ώνισμα τιθεμένων σφί-
καὶ καλλώπισμα τοῦτο,
ὶν ἢ τὸν παρεστῶτα οἱ
ύνα ἀποκτεῖναι, ἵνα αὖ
τρα. εἶτα, καὶ μέντοι
τὴν εὔνοιαν οἱ προστα-
α ἀποσώζοντα, καὶ ὑπὲρ
αχοῦντα τοῦ κειμένου ὡς ὑπὲρ
ν συστρατιώτην τε καὶ
ὁμόσκηνον ἀγαθὸν, καὶ εἰς
ὰ ἔσχατα φίλον. Οἷον δ'
ῦ καὶ τόδε ἔρρεξε οὐκ ἀ-
ὴρ μὰ Δία, ἀλλ' ἀγα-
ὸς κύων, καὶ τὴν γνώ-
ην καρτερὸς, μαχεῖν ἄ-
ιον. Ὁ Ἠπειρώτης Πύρ-
ος ὥδευε μὲν, εἶτα μέν-
τοι περιτυγχάνει νεκρῷ

Firmiſſimæ beneuolentiæ quam canes erga altores ſuos habent, illud certè magnam habet declarationem. Romæ bello quodam ciuili Caluus Romanus quum necatus eſſet, huius viri caput ex hoſtibus nemo abſcindere poterat, quum tamen ſummâ contentione ſexcēti certarēt, & facinus iſtud conſcīſcere pulchrum ducerent: priuſquam canē, quem is aluiſſet, interfeciſſent, ei aſſidētem, & beneuolentiam erga illum ipſum fidiſſimè amantiſſimeq; ſeruantem: & qui pro hero humi ſtrato iamq; extincto ſic propugnabat, tanquam vir cōmilito, & contubernalis bonus, & ad extremum amicitiæ obſeruans. Iam fortiter & præclarè factum, quod non vir, ſed profectò canis cùm bonitate eximia, tum robore animi ſeptus fecit, meritò narrandū eſt. Pyrrhus Epirota, quum iter faceret, fortuitò

tuitò incidit in canem, cadaueri domini sui astantem, & illud ipsum cum summa diligentia custodientem, ne quis post mortem violaret, atque imminueret. Is autem iam triduum ferens inediam, dilgenti custodia assiduus illud seruabat. Hoc simulatque Pyrrhus intellexisset, hunc quidem miseratus, sepulturâ affici iussit: ca ii verò plenū cibum ad se amandum allicientem dedit paulatimq; illum allectās abduxit, atque adeò attraxit. Sed hæc quidem hactenus. Post paulum quum exercitus lustraret Pyrrhus, militesq; recenseret, & verò canis adesset: is non mansuetus solùm, verùm cętera quàm tacitus erat. Vt verò in recensione militum interfectores domini animaduertisset, tum non se continuit, quin vasto latratu

περιυνέμενος, καὶ κει... παρεστὼς, καὶ τὸ σῶμα ... τὸ δεσπότου, ἵνα μὴ προσ... τῷ φόνῳ καὶ τῷ νεκρῷ ... λυμήνηταί τις. ἔτυχε δὲ ἄ... τρίτην ἔχων ὁ κύων ... σιτος τὴν ἡμέραν ... τῇ φιλοπόνῳ καὶ καρτερ... κατά τι φρουρᾷ. ὁ τοίνυν δι... δαχθεὶς ὁ Πύρρος, τὸν μὲν ... κτειρε, καὶ ταφῆς ἠξίωσε· ... γε μὴν κύνα προσέταξ... τυχεῖν κηδεμονίας, καὶ ... δίδου ἔσω κυνὶ παρ' ... ἐκ χειρὸς, καὶ μάλα γε ἱκα... ναι καὶ ἐφολκὸν εἰς τὴν ... αὐτὸ φιλίαν τε καὶ εὔνοι... αν, κατὰ μικρὸν ὑπάγων ... κύνα ὁ Πύρρος. καὶ ταῦ... τα μὲν ἐς τοσοῦτον. εἶτα μ... τοι οὐ μετὰ μικρὸν ἐξέτασι... ὁπλιτῶν ἦν· καὶ ὁ βασι... λεὺς ἦν παρεῖπον, ἐθεᾶτο, ... καὶ οἱ παρ' αὐτῷ ἐκεῖνος ... κύων. καὶ τὰ μὲν ἄλλ' ἑαυ... τὸν σιγῇ εἶχε, καὶ πρᾶος ... τος ἦν· ἐπεὶ δὲ ἄρα τὰς ... δεσπότου φονέας ἐν τῇ τῶν στρατιωτῶν εἶδεν ἐξετάσει, οὐδὲ ἐκαρτέρησεν ἐνταῦθα ἀτρεμεῖν, ἀλλ'

τοῖς αὐτοῖς ἐπήδα καὶ ὑ-
λάκτει, ἀμύνασθαι τοῖς ἐνο-
χοῖς, καὶ ἐς τὸν Πύῤῥον ἅμα
ἐπιστρεφόμενος, ὡς εἶναι
τὴν ἐπήχησιν μάρτυρα,
ὅτι ἄρα τοὺς αὐτοφόνους
ἔχει. ἐκεῖ ὑπόνοια εἰσέρ-
χεται καὶ τὸν βασιλέα καὶ
τοὺς περιεστῶτας αὐτὸν, καὶ
ποιοῦνται ἐνθύμιον τὴν τοῦ
κυνὸς ὑλακὴν τὴν εἰς
τοὺς προειρημένους. καὶ συλ-
ληφθέντες στρεβλοῦνται, καὶ
κατεῖπον ὅσα ἐτόλμησαν.
Καὶ δοκεῖ μὲν μῦθος ταῦ-
τα τοῖς ἄλλοις, ὅσοι Διὸς
ἑταιρείου καὶ φιλίου τὸν αὐ-
τοῦ θεσμὸν πατήσαντες,
εἶτα μέντοι ζῶντας προὔ-
δοσαν τοὺς φίλους καὶ ἀπο-
θανόντας. ἐγὼ δὲ οὐ πείθο-
μαι τοῖς νοῦσι κακῶς τὰ
τῆς φύσεως καλά· ἡ γὰρ
εἰ τοῖς ἀλόγοις μετέδωκεν
εὐνοίας τε καὶ στοργῆς,
πάντως που καὶ τῷ δει-
νῷ ζώῳ τῷ λογικῷ μετέ-
δωκε μᾶλλον· ἀλλ' οὐ χρῶν-
ται τῷ δώρῳ. Καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ ἐπιλέγειν ἴσα.

in eos erumperet, atq; vnguibus laniaret, simul & se ad Pyrrhum conuertens quoad poterat, testem in hanc rem citabat, quòd homicidas teneret. Quod factum religioni habuit Pyrrhus, eiq; in suspicionem & circũstantibus hi venerunt de viri morte. Itaque quæstione adhibita, ea quorum accusarentur confessi sunt. Non ita homines amicitiarum cultores, qui omni sodalitatũ sanctitate spretâ, amicos suos, cùm viuos, tum mortuos produnt. Ego vero probáre illos non possum, qui naturam accusant: quæ si animãtibus brutis beneuolentiæ & amoris vim inseuit, multò magis eadem ornauit homines ratione præditos: illi verò naturæ munus negligunt, nec vtuntur. Quid nũc commemorem, qualia facinora cõtra amicos

αὐτῷ

de retinendo lucro admittant, quot insidias faciant, quas proditiones moliantur? vt profectò vehementer doleam, hominibus fideliorem & amantiorem canem inueniri.

De Polypo, qui Aquilam, à qua raptus erat, suis implicatam cirris in mare detraxit.

CAP. XI

Quum in saxum non admodum è mari eminens Polypus aliquando correpens ascendisset, ibiq; explicatis brachiis summa cum voluptate, quòd frigida tẽpestas esset, à tepore solis calesceret: neque sanè se in saxi colorem vertisset: quod quidem ipsum cùm ad declinãdas, tum magis ad moliendas piscibus insidias facere solet: Aquila acris & acuta in videndo prædam, non quidem sibi futuram bonam, paratam & prõptam sibi & suis pullis

ἄνθρωποι ὑπὲρ τοῦ πονηροῦ κέρδους καὶ τοὺς ἑαυτῶν φίλους εἰργάσαντο, ἐπιβουλὰς ῥάπτοντες καὶ προδιδόντες, ὡς ἐμέ γε ἀλγεῖν εἴπερ ἄνθρωπον δὐλέστερος καὶ πιστότερος ἐλήλεγκται καὶ κύων ὤν.

Περὶ πολύποδος καὶ ἀετοῦ.

Κεφ. ιά.

Πολύποδος εἰς οὓς ἐμὴν καὶ ἐκεῖνο ἧκεν. τὴν πέτραν προεστηκυῖαν μὲν, οὐ μὴν ἄγαν ὑψηλήν. ἀνιοῦν πολύπους ποτὲ ἀνερπύσας, εἶτα ἥπλωσε τὰς πλεκτάνας, καὶ μάλα γε ἀτρεμέως ὑπεθάλπετο. καὶ γὰρ ἦν καὶ χειμέριον ἐδόκει, πως οὐ μὴν ἑαυτὸν εἰς τὴν χρόαν τῆς πέτρας ἐκτρέψας ἤδε τήν. πεφύκασι δὲ ἄρα δρᾶν τοῦτο οἱ πολύποδες, καὶ τὰς εἰς αὐτοὺς ἐπιβουλὰς φυλαττόμενοι, καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ τοὺς ἰχθῦς ἐλλοχῶντες. ἰδὼν δὲ ὀξὺ μὲν, ἑαυτῷ δὲ οὐκ ἀγαθὸν τὸ θήραμα αἰετὸς, ὥσπερ ἂν ὁρμῆς τε ἅμα καὶ

προσφὺν εἶχεν, ἐμπηδᾷ τῷ
πολύποδι, καὶ μέντοι καὶ
δεῖπνον ἕξειν ὥετο μὲν ἑαυ-
τῷ τε καὶ παισὶ τοῖς ἑαυτοῦ
καταπερ πλόκαμοι δὲ
ἄρα ἰχθύος ἐκείνου περι-
βάλλουσι τὸν ἀετὸν σφᾶς
ἑαυτοὺς. καὶ ἀπρὶξ ἐχόμε-
νοι, εἶτα ἕλκουσι κάτω τὸν
ἔχθιστον καὶ χανὼν λύκος
ὡς ἂν εἴποις, εἶτα μέντοι
νεκρὸς ἐπενήχετο τῇ θα-
λάττῃ ὁ ἀετὸς ὑπὲρ τοῦ
δείπνου. Μυρία μὲν δὴ
τοιαῦτα πάσχουσιν ὄρνιθες.
πλείω δὲ ἄνθρωποι. † ἐν δὲ
τοῖς ᾀδομένοις ὑφ' Ἡρο-
δότου Μασσαγέταις, ὁ
Καμβύσου Κῦρος ὁ ἕτε-
ρος, καὶ μέντοι καὶ Πολυ-
κράτης εἰς Ὀροίτου στεύ-
σας, καὶ τὸν χρυσὸν ἁρπα-
σόμενος, † καὶ ἄλλος
τεύχων ὡς ἑτέρῳ τις ἑῷ
κακὸν ἥπατι τεύχει. Καὶ
ταῦτα μὲν ἐκεῖνα ἴδε τὰ ἄλο-
γα, ἄνθρωποι δὲ οἱ εἰδό-
τες, οὐ φυλάττονται. καὶ
τί δεῖ γὰρ αὐτοὺς καὶ λόγον,

perſpicuè cernẽs, quanto potuit maximo alatũ impetu in Polypum inſiluit: Sed & piſcis hic circumplicantibus Aquilam & pertinaciter adhæreſcentibus cirris, in profundum detraxit hoſtem capitaliſſimam, ſimul & interfecit: quæ quidem Lupus hiãs (vt eſt in prouerbio) inani ſpe illuſâ, deinde in mari mortua fluitabat. Sed homines plura eiuſcemodi perpetiuntur, vt Cambyſis filius Cyrus alter apud Maſſageras, ab Herodoto decantatos: & Polycrates * ad diripiendum aurum magno ſtudio & diligentiâ ad Orœten (*promiſſum ab eo theſaurum ſperans*) profectus, decepti fuerunt: & aliorum quæ machinabantur aliis mala, in ipſos recide-runt. At beſtiæ ea pericula ignorant. homines verò non cauent, quin etiam ſcientes & prudentes in hæc ipſa incurrunt. Ad quid vo-

ὡς ἐν τοῖς vide Herodotum l. 3.

Ος δ' ἄλλῳ κακὰ τεύχει, ἑῷ κακὸν ἥπατι τεύχει. vide Eraſm. in prouer Malum cõſilium conſultori peſſimum.

bis profuêre lingua, oratio, præceptores & castigatio, ô Cyre & Polycrates? alios omitto. quid enim surdos & stolidos vel vtilissimis consiliis iuuarem?

De laboris patientia Canum, quâ vel operosissimis Pæonia mulieribus & Ægyptiis puerperis præstant.

CAP. XII.

Elatè ampléque nûc sentiant Pæoniæ mulieres, illaque præclara facinora facientes, magnos sibi spiritus sumant: quòd vno tempore, partim capite vrnam aquæ plenam ferant, ita ceruicem erigẽtes, vt ipsis ingredientibus immota vrna permanens, nulla inclinatione propendeat: partim infantem puerum è sinu suo appensum lactent, simul & brachio in habenam inserto mariti equum ad aquã ducant, simul & manibus linum neant. Darius quidem magnâ admiratione affectus est, quum ei ius dicenti Pæ-

καὶ διδασκάλων, καὶ πληγῶν ὦ Κῦρε καὶ Πολύκρατες; Τοὺς δὲ ἄλλους ἐῶ. τί γάρ μοι κωφοῖς καὶ ἀισθήτοις συμβουλεύειν τὰ λυσιτελέστατα;

Ότι καὶ κάμνουσι κύνες θηρῶσι. Κεφ. ιβ.

Μέγα νοῦν φρονείτωσαν αἱ Παιονίδες γυναῖκες, καὶ τὸ φρύαγμα αἰρέτωσαν, δρῶσαι τὰ ὑμνούμενα, ἔστι δὲ ταῦτα. Τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίας μεστὴν ὕδατος, καὶ τὸν αὐχένα αὖ ἔστησαν, ὡς αὐταῖς βαδιζούσαις, ἄτρεπτόν τε καὶ ἀκλινῆ διαμένειν τὴν ὑδρίαν ἐξαρτήσασαι δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη· καὶ εἰς τὸν βραχίονα τὸν ῥυτῆρα ἐνάψασαι. τοῦ γήμαντος ἵππον εἰς ὑδρείαν ἄγουσι καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λίνον. ταῦτά τοι καὶ Δαρεῖος ἐθαύμασεν, ὅτι Παίονες νεανίαι τὰς ἑαυ-

τὴν ἀδελφὴν οὕτως σκευάσαντες, δικάζοντος αὐτοῦ, παρήγαγον αἰτίαν, ἵνα εἰς ἔρωτα ἐμπεσὼν τοῦ οὕτως ἀθρόας αὐτουργίας ἐθέλῃ Παίονας. Ἀλλά ἡ εὐ- ... πόσων Παιόνων σοβαρωτέρα, κύων θηράτειρα, λαγὼς δὲ ἦν τὸ ἄγρευμα αὐτῇ. καὶ ἐκύει ἡ κύων. ἐπεὶ δὲ τῆς σπουδῆς τῆς προκειμένης τετύχηκε, τῷ μὲν δεσπότῃ τοῦ θηράματος ἀπέστη ἀναχωρήσασα δὲ, ἐννέα φασὶ σκύλακας ἀποκυήσασα, εἶτα ἐξέθρεψεν αὐτούς. Εἰ δὲ Αἰγυπτίων αἱ γυναῖκες μέγα φρονοῦσιν ὅτι κἀκεῖναι τὴν ὠδῖνα ἀπολύσασαι καὶ ἐξαναστᾶσαι τῶν ἔργων ἔχονται τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν. ἀκούσασαι τὸ τῆς κυνὸς ἔργον τῆς προειρημένης τοῦ φυσήματος ἀποστᾶσαι, πάντως ἐνδώσουσι καὶ ... ὑποκλίνονται.

Περὶ τοῦ κυνὸς δημοσίᾳ τρεφομένου ἐν ταῖς Ἀθήναις, διὰ τὸ καταφωρᾶσαι τὸν τοὺς θησαυροὺς τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Κ. ιγ.

ones, quidã iuuenes sororem ipsorum, eo quo dixi modo exornatam, adduxissent, vt ex eius conspectu Darius sub iugum suum mittere Pæoniã aggrederetur, studio adductus tam operosæ nationis. Sed multis Pæonibus longè præstiterit natura vnius Caniculę: quę quum venaretur, quamuis ventrem ferret, leporem cepit, eaqueiam captâ prædâ statim domino cedens secessit: atque quâm mox nouẽ catulos peperit, quos aluit post ea. Quòd si Ægyptij eò magnificentiùs sentiãt, quòd eorum vxores à partu statim è lecto surgunt ad obeunda domestica munia, antè dictæ Canis factum audientes, remittant spiritus inflatos, animiq; tumorem comprimant.

De Canis vigilantia, qui sacrilegum prodidit.

CAP. XIIII.

De Mulo ſupra ætatem ſuam laborioſo, ſimul & de cibo publicè ei ab Athenienſibus decreto cùm Ariſtoteles meminit, tum verò nos quodam loco commeminimus. Quod verò Canis ſimiliter Athenis fecit, id quoque nõ alienum inſtituto opere declarare. Sacrilegus primùm obſeruato tẽpore intempeſto, quo dormientes arctiſſimus ſomnus complecteretur, de multa nocte intra Æſculapii templũ ingreſſus eſt: deinde vt permulta donaria ex æde ſurripuiſſet, quum rem ià putaret confectã, ſeq; latere, diſceſſum parabat: At excubitor Canis ad templi cuſtodiam intus aduigilans, æditimis qui noctu ad ſacras ædes vigilias agebant, multò vigilantior, expilatorẽ direptoremq; inſequebatur, quàm maximè poterat commiſſum ſacrilegium horribili fremitu ſuo prædicans. Fur primùm & ſocii huius ſceleris ſaxis lapida-

Τὸ μὲν τοῦ ἡμιόνου τοῦ φιλοπόνου, καὶ τῆς δημοσίας αὐτῷ δοθείσης τροφῆς ἐξ Ἀθηναίων, ὑπὲρ τοῦ ἐθελουργεῖν καθ' ἡλικίαν, Ἀριστοτέλης εἶπε, καὶ ἡμεῖς ἄνω πη καλῶς δρῶντες. τὸ δὲ τοῦ κυνὸς καὶ τοῦτο ἐν ταῖς Ἀθήναις γενόμενον, εἰπεῖν οὐδὲν ἄτοπον. Εἰς Ἀσκληπιοῦ παρῆλθε θεόσυλος, τότε μεσαίτατον τῆς νυκτὸς παραφυλάξας, καὶ τῶν καθευδόντων τὸν βαρύτατον ὕπνον ἐπιτηρήσας· εἶτα ὑφείλετο τῶν ἀναθημάτων πολλά· καὶ ὥς γε ᾤετο ἐλελήθει. ἦν δὲ ἄρα σκοπὸς ἀγαθὸς ἔνδον κύων, καὶ τῶν ζακόρων ἀμείνων εἰς ἀγρυπνίαν. ὅσπερ οὖν εἵπετο διώκων καὶ ὑλακτῶν, καὶ οὐκ ἀνίει, ἀλλ' ἠπείγετο ᾗ δυνάμει τὸ πραχθὲν μαρτυρόμενος· καὶ τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἔβαλλον αὐτὸν λίθοις, αὐτός τε

καὶ οἱ τῆς κακῆς ἐκείνου πράξεως κοινωνοί· τὰ δὲ τελευταῖα ὑποσείων ἄρτους τε καὶ μάζας· ἐπήγετο γὰρ ἄρα καὶ ταῦτα δέλεαρ κυνῶν προμηθῶς ὥσπερ ὑπελάμβανεν. ἐπεὶ δὲ καὶ παρελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν οὐ κατήγετο ὑλακτεῖ, καὶ πάλιν προϊόντος, ἐγνώσθη μὲν ὁ κύων ἔνθεν ἦν· τὰ λείποντα δὲ τῶν ἀναθημάτων ὁπόθεν ἦν καθαρῶς τε καὶ ἡ χώρα ἔνθα ἀνέκειντο. συνέβαλον οὖν τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ στρεβλώσαντες τὸ πᾶν κατέγνωσαν. καὶ ὁ μὲν ἐδικαιώθη τὰ ἐκ τῶν νόμων· ὁ δὲ κύων ἐτιμᾶτο δημοσίᾳ τροφῇ καὶ κηδεμονίᾳ, οἷα δήπου φύλαξ πιστός. καὶ τῶν νεωκόρων οὐδενὸς μείων κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν.

pidatione factâ, canem appetebant: deinde vbi is latrare non desisteret illũ demulcere conabatur, panes & offas canum illecebras obiiciens: nam hæc quoq; prouidè, vt ipse putabat, secum attulerat. verùm custos incorruptus canis, vel fur quũ euasisset in domum vbi habitabat, vel quum indè exiret, se illi implacabilem, inexpiabilemq; præbens, furem latrare non desinebat. Tandem intellectum est vnde Canis esset, ac simul animaduersum quæ ornamenta deessent. Itaque ex hac Canis vociferatione is esse, qui tale furtum fecisset, in Atheniensium suspicionẽ adductus est: atque vt tormentis in eum quæsiuissent, totam rem cognouerunt. Denique ex lege hic capite damnatus, extremũ dedit supplicium. Cani verò cibus publicè præbitus, & publicæ curæ, vt fidus custos habitus est: nempe qui æditimorum nulli inferior vigilantia fuisset.

Quomodo Capra suffusionem oculorum ipsa in se curet.

CAP. XIIII.

Caliginem oculorum, quam suffusionẽ medici vocant, Caprinum pecus probè curare scit: & ab ipsa remedium eiusdem homines quoque mutuati dicuntur. Quum enim conturbatum oculum, & non probè affectum ad videndum sentit, eũ ad rubi spinam & admouet, & reserandum permittit: hæc vt pupugit, pituita statim euocatur, nullâq; pupillæ læsione factâ, videndi vsum recuperat. Neque sanè hominum sapientiâ ad faciendam sibi medicinam eget.

Ὅπως ἰᾶται τὴν ἑαυτῆς ἡ αἲξ ὑπόχυσιν. Κ. ιδ.

Ἀγαθὴ δὲ ἄρα ἦν ἡ αἲξ καὶ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀχλὺν, ἣν τῶν παῖδες Ἀσκληπιοῦ ὑπόχυσιν καλοῦσιν, ἀκέσασθαι. καὶ λέγονταί γε οἱ ἄνθρωποι παρ᾽ ἐκείνης μαθεῖν τόδε τὸ ἴαμα. τὸ δὲ ἄρα τοιοῦτόν ἐστιν. ὅταν αἲξ νοήσῃ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπιθολωθέντα αὑτῇ, πρόσεισι βάτῳ, καὶ παραβάλλει τῇ ἀκάνθῃ τὸ ὄμμα, νύξαι αὐτό· καὶ ἡ μὲν ἐκέντησε, τὸ δὲ ὑγρὸν ἐξεχώρησε, μένει δὲ ἀπαθὴς ἡ κόρη, καὶ ὁρᾷ αὖθις. καὶ δεῖται σοφίας καὶ χειρουργίας ἀνθρωπίνης οὐδὲ ἕν.

Elephanti quomodo fluuios transeant: de reuerentia natu minorum in maiores. quâ curâ iuniores, vel integri, alios senectute vel morbo affectos, vel saucios prosequantur: quâ pietate suos catulos matres.

Ὅπως διέρχονται τὸν ποταμὸν οἱ ἐλέφαντες: καὶ περὶ τῆς φιλοτεκνίας τῶν ἐλεφάντων, καὶ περὶ Λανίλλης γυναικὸς παιδοφόνου.

Κεφ. ιε.

Item de Lanilla anus libidinosa, & filiorum necis causa.

CAP. XV.

Ποταμὸν ἐλέφαντες διέρχονται, οἱ μὲν ἔτι νέοι διανηχόμενοι· οἱ δὲ ἤδη τέλειοι † καὶ εἰ καλύπτοιντο ὑπὸ τοῦ ῥεύματος, ἀνέχουσι μέντοι τὰς προβοσκίδας ὑπὲρ τὸ ὕδωρ· τὰ δὲ ἀρτιγενῆ πῶλια ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἢ κεράτων φέρουσιν αἱ μητέρες. τῶν μὲν οὖν κινδύνων καὶ πόνων οἱ νέοι κατάρχονται. ποτοῦ δὲ ἄρα καὶ τροφῆς ἀφίστανται, τοῖς πρεσβυτέροις αἰδῶ νέμοντες, καὶ † τὸ Λυκούργου τιμῶντες τὸ γέρας νόμων δέονται οὐδὲ οὐδέν. γηραιὸν δὲ παρειμένον ἐλέφαντα ἢ νόσῳ κατεσχημένον, οὐκ ἄν ποτε οἱ συναγελαζόμενοι καταλείποιεν· ἀλλὰ πιστῶς παραμένουσι, καὶ ἀναρρῶσαι σπουδάζουσι τῇ τε ἄλλῃ, καὶ ἂν διώκωνται, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μάχονται. καὶ τιτρώ-

Quum flumen traiiciendum eſt, Elephanti natu minores primi aquam ingreſſi natando traiiciunt. qui verò confirmatâ ætate iam grandes ſunt, pedibus innixi tranſeunt & fluctibus obruuntur dun-taxat promuſcidibus extra aquam eminentes. teneros verò pullos dentium ſiue cornuum proiectorum eminentiâ matres ferunt. Iuniores ſanè labores & pericula primi ſuſcipiunt: & antecedentibus ætate, de cibo ac potione concedũnt, propter obſeruantiam per quam cultu quodam, & honore natu maiores dignãdos exiſtimant, idq; naturâ, nullis ad hoc Lycurgi legibus sbſtricti. Nunquam enim neque ex ſenectute infirmũ, neque eum qui morbo teneatur, ſui gregales deſerunt: ſed & fidiſſimi ei permanent: eiusq; cùm cæteris in rebus ſtudẽt incolumitati, tum verò quum inſectatione vrgẽtur, pro eo propugnant: & vulnerari potiùs de-

Videtur aliquid deſiderari, fortè διαβαίνοντες.

τῶν τοῦ Λυκούργου

fendendo, quàm desererere volunt, licèt fugere eis integrum sit. Pullos suos, adhuc à partu recentes nunquam deserant matres: at sanè in illis à periculo tuendis constantissimè permanent, priusq; animã amittunt, si vrgeant venatores, quàm suos catulos deserant. At nobis pueris vetula, cui Lænilla nomen erat, non solùm nobilis mulier, sed etiam nota apud omnes erat, deq; ea fabulam ex senibus audiui tum peruagari, illam cum seruo, quem ardẽtissimè adamaret, stupri consuetudinem habuisse, & suorum flagitiorum maculis liberos suos affecisse: hi enim ex ordine senatorio erant, & iam inde à patre atque maioribus stirpem generis patritii trahebant. Itaque pudore & dolore impulsi, matrem, quum leniter submonuissent, & clàm facinoris tur-

ἔτοι.

σκονται παρόντες, φευγεῖν δυνάμενοι. καὶ τὰ βρέφη δὲ τὰ νεαρὰ οὐκ ἄν ποτε αἱ τεκοῦσαι προδοῖεν. ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ἐκεῖναι πιστῶς περιαμύνουσι, καί τοι τῶν θηρατῶν ἐγκειμένων, καὶ πρότερόν γε τὴν ψυχὴν ἀπολείποιεν ἂν ἢ τὰ τέκνα. Ἐγὼ δὲ ᾔδειν μειράκιον ὢν ἄνθρωπον πρεσβῦτιν Λαινίλλαν ὄνομα, καὶ ἐδείκνυτο ὑπὸ πάντων, καὶ ἐπ᾽ αὐτῇ μῦθος ἐλέγετο, καὶ ὅγε μῦθος τοιόσδε ἦν. Οἱ πρεσβύτεροι [illegible] μὲν ἔφασκον ἐκείνην τὴν ἄνθρωπον ἐρασθεῖσαν οἰκέτου δριμέως, αὐτῷ μὲν συγκαθεύδειν· κηλῖδα δὲ ἄρα παντὶ τοῖς ἑαυτῆς περιάπτειν. οἱ δὲ εὐγενεῖς ἦσαν καὶ εἰς τὴν βουλὴν τὴν Ῥωμαίων ἐτέλουν ἐκ πατέρων τε καὶ τῶν ἄνω τοῦ γένους ἀρξάμενοι· οἱ τοίνυν αἰδούμενοι τῇ μητρὶ ἤχθοντο τοιαῦτα δρώσῃ, καὶ πράως ὑπενουθέτουν, καὶ

τῶ

τῆς περιστελλομένης τὴν αἰσχύ-
νην ἐπὶ πλεῖστον ἡσυχῇ. ἡ δὲ
κυμαίνουσα ἐκ τῆς ἐπιθυ-
μίας, καὶ τῆς ἔρωτος ἐπι-
πρόσθεν τῆς νέων ποιη-
σαμένη, κατηγορεῖ αὐ-
τῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα ὃς ἦν
τότε, καὶ λέγει ὡς ἐπιβου-
λεύοιεν αὐτῇ. ὁ δὲ ἔχων εἰς
διαβολὰς τὸ οὖς ῥᾴδιον, καὶ
ὑπόπτης ὢν, καὶ δειλὸς,
πάθη δὲ ταῦτα ἀγεννοῦς
διανοίας, ἐπίστευσε. καὶ
οἱ μὲν οὐδὲν ἀδικοῦντες ἀπέ-
θνησκον· ἡ δὲ ἆθλον τῆς κα-
τειπεῖν κατηνέγκατο τὸ
δούλῳ συγκαθεύδειν ἀ-
δεῶς. Ὦ πατρῷοι θεοὶ
καὶ Ἄρτεμι λοχεία, Εἰ-
λήθυιαί τε Ἥρας θυγατέ-
ρες, τί ἂν οὖν ἔτι Μήδειαν
εἴποιμι τὴν Κόλχιν, ἢ
Πρόκνην τὴν Ἀτθίδα, τῆς
ἐναγχός τε καὶ καθ᾽ ἡμᾶς
[illegible] μνημονεύοντες;
Περὶ χελώνης χερσαίας, καὶ

pitudinē oſtendiſſent: hæc libidine flagrans, ſimul & ex ea tantum efferata, vt liberis propriis amorem ſuū anteferret filiorum nomina apud principem detulit, ab eis inſidias ſibi factas dicens. Is autem ſuſpicioſus & timidus, & calumniis aures facilè patefacere ſolitus (cuiuſmodi ſunt homines illiberales & animi minimè ingenui) eiuſmodi ſcelus facilè credidit. Ita factum eſt, vt filii, qui nefarium facinus nullum admiſiſſent, indigniſſimè necarentur: mater hanc ex delatione mercedē aſſequeretur, vt cum ſeruo licentiùs ſtuprum facere poſſet. Quid igitur, ô patrii & genethlii dei ô Iuno Lucina aut Medeā Colchidē, aut Procnen Atthidem hîc commemorem necesse eſt, quum memoriæ noſtræ exempla immanitatis proferre queamus?

Quemadmodum ab Aquilis Teſtudines terreſtres ex alto ſaxis illiſæ excuduntur, & de Æſchylo ſic perēpto.

CAP. XVI.

Terrenas Testudines à se comprehensas, ex alto deiiciens Aquilæ ad saxa allidunt, & ita ex contritis earum testis extractam carnem exedunt. Sic Eleusinius Æschylus tragicus poëta de vita migrasse dicitur. Quum enim is in saxo sedens, ex consuetudine instituto'q; suo & philosopharetur nimirum & scriberet, eius caput à pilis nudum Aquila saxum esse arbitrata, Testudinem, quam in sublime extulerat, in id ipsum deiecit & sine aberratione ictum dirigens, virum interfecit.

De Alcedinum in Catulos meritos iam senes pietate C. XVII.

Catulus & Alcedo aues simul viuere & compasci solent. Porrò Catulos iam senectute affectos Alcedines eorum vxores medio dor

ἀετοῦ, καὶ τελευτῆς Αἰσχύλου τοῦ τραγῳδοῦ. Κ. ις.

Τὰς χερσαίας χελώνας οἱ ἀετοὶ συλλαβόντες, εἶτα ἄνωθεν προσήραξαν ταῖς πέτραις· καὶ τὸ χελώνιον συντρίψαντες, οὕτως ἐξαιροῦσι τὴν σάρκα, καὶ ἐσθίουσι. ταύτῃ τοι καὶ Αἰσχύλον τὸν Ἐλευσίνιον, τὸν τῆς τραγῳδίας ποιητήν, τὸν βίον ἀκούω καταστρέψαι. ὁ μὲν Αἰσχύλος ἐπί τινος πέτρας καθῆστο, καὶ εἰθισμένα δήπου φιλοσοφῶν καὶ γράφων· ἄθριξ δὲ ἦν τὴν κεφαλὴν καὶ ψιλός. οἰηθεὶς οὖν ὁ ἀετὸς πέτραν εἶναι τὴν κεφαλήν, εἶτα μέντοι κατ' αὐτῆς ἀφῆκεν ἣν κατεῖχε χελώνην, καὶ ἔτυχε τοῦ προθυμουμένου τὸ βέλος, καὶ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

Περὶ κηρύλου καὶ ἀλκυόνος.

Κεφ. ιζ.

Κήρυλος δὲ καὶ ἀλκυὼν ὁμονοοῦσι καὶ συμβιοῦσι. καὶ γήρᾳ γε παρειμένους αὐτοὺς ἐπιθέμεναι αἱ ἀλκυόνες περιάγουσιν ἐπ' αὐ-

τῶν τῆς χαλκευμένων μεσο-
περιζιων. ἄνθρωποι δὲ καὶ
τῆς ἀνδρῶν ὑπογηρασάντων
κατατολμῶσι, καὶ πρὸς τὰ
μειράκια ἀτορθῶσι. καὶ οἱ
γήμαντες περὶ τὰς νέας
μαίνονται, τῆς ἀσηκιωτέ-
ρων γαμετῶν, ὥραν μὴ πι-
θέμενοι καὶ οὐκ αἰδοῦνται οἱ
ἔμφωνοι τῆς ἀλόγων ζώων
βιοῦντες ἀλογώτερον.

Περὶ τῶν ἐν Κόπτῳ κοράκων.

Κεφ. ιη.

Λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν
καλουμένην Κοπτὸν, δύο
μόνους ὁρᾶσθαι κόρακας. ἀλ-
λὰ καὶ τῶν Ρωμαίων οἱ τὴν
ὄρειον παραφυλάττοντες,
διὰ τὸ τῆς σμαράγδου μέ-
ταλλον, διισχυρίζονται καὶ
εἶδε τοσούτους ὄρνιθας τῶν
γένους τοῦδε οἰκεῖν ἐκεῖ ἐκεῖθι.
νεὼς δὲ Απόλλωνι τιμᾶται
ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ, οὗπερ
ἱερούς εἶναί φασιν αὐτούς.

περὶ δειλίας ζώων, καὶ κολα-
σίας ἑτέρων. καὶ περὶ κυνῶν,
ἰδίας δὲ τῶν μεμφιτῶν καὶ συ-
ῶν, καὶ ποταμίων ἵππων, καὶ

so gestantes circumfe-
runt. Mulieres contrà
maritos ætate prouе-
ctos & præclarè con-
temnunt, & adolescen-
tibus adiiciunt oculos:
tum etiā mariti in fœ-
minas adolescentes Ve-
neris insaniâ feruntur,
& vetulas aspernantur,
à ratione remotiùs be-
stiis ipsis viuentes.

*De Coruis qui circa Co-
ptum Thebaidis oppidū
bini semper apparent.*

CAP. XVIII.

Qui circa Coptum
habitant, binos tantùm
Coruos in eo tractu vi-
deri aiunt. Ex Roma-
nis etiam qui loca ibi-
dem montana custo-
diunt, propter metalla
smaragdi, totidem illic
huius generis alites
degere aiunt. Est & A-
pollinis delubrum eo
in loco, cui Coruos sa-
cros esse fertur.

*De diuersis animantium
ingeniis ac moribus:
quænam sint ignaua,
quæ timida, quæ libidi-
nosa. Canes, præter Mē-
phiticos, circa cibum*

min

minimè communicare. Suem & Piſces iniqua & iniuſta eſſe animalia: impiſsimum verò Hippopotamum: impudentes Muſcas & Canes. C. XIX.

Hanc etiam vim & naturam quorũdam & nimalium non aliẽnũ eſt explanare. Ouis & Aſinus ignauis ſunt moribus, & degeneribus animis. Timidi exiſtimantur Hinnuli, Capreæ, Damæ, & Pygargi: item Lepores, quos Græci poëtæ à pauendo ptôcas appellant. tum ex volucribus Paſſeres, ex aquatilibus Mugiles. Libidinoſi verò Cynocephali & Hirci, quos vel cũ mulieribus cõmiſceri nonnulli aiunt: & hoc admirari Pindarus videtur. Canes etiam cũ mulieribus Veneris cõſuetudinem habere deprehẽſi ſunt. Nam Romæ mulier adûlterii accuſata à marito fuiſſe dicitur: Adulter in iudicio Canis eſſe prędicabatur. Audiui equidem Cynocephalos aliquando virgines

κοινωνεῖν. Κεφ. ιθ.

Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἴδια τῶν ζώων εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστιν. νωθέστερα πως δοκεῖ πρόβατον καὶ ὄνος. ἄτολμα δὲ, νεβροὶ καὶ πρόκες, καὶ ζόρκες τε καὶ πύγαργοι, καὶ οἱ λαγῶ, οὓς δὴ καὶ πτῶκας οἱ ποιηταὶ καλοῦσιν, ἐκ τῆς πτώσεως δηλονότι. καὶ ἄλλα δὲ καὶ τῶν πετεινῶν ἐστιν ἄτολμα ὥσπερ οὖν οἱ στρουθοί. καὶ τῶν ἐνύδρων οἱ κεστρεῖς. Ἀκόλαστα δὲ, κυνοκέφαλοί τε καὶ τράγοι· οὗτοι μὲν καὶ ὁμιλεῖν γυναιξὶ φασὶν αὐτούς· καὶ ἔοικεν αὐτὸ θαυμάζειν ὁ Πίνδαρος. καὶ κύνες δὲ γυναιξὶν ἐπιτολμᾶν † ἐλέχθησαν. καὶ μέντοι καὶ κριθῆναι λέγεται γυνὴ ἐν τῇ Ῥώμῃ μοιχείας ὑπὸ τοῦ γήμαντος· καὶ ὁ μὲν μοιχὸς ἐν τῇ δίκῃ κύων εἶναι ἐλέγετο. Ἤκουσα δὲ κυνοκεφάλους καὶ παρθένοις

ἐλέγχθησαν.

ἐπιμανῆναι, καὶ μέντοι καὶ βιάσασθαι, ὥσπερ τὰ μειράκια τὰ τοῦ Μενάνδρου, τὰ ἐν ταῖς Παννυχίσιν ἀκόλαστα. Λαγνίστατον δὲ καὶ ὁ πέρδιξ, καὶ μοιχικόν. λάθρα γοῦν ἐπὶ τὰς θηλείας, καί πως ἀψοφητὶ λέγονται φοιτᾶν. Τροφῆς δὲ κοινωνίαν ἥκιστα ἐνδέχονται κύνες. πολλάκις οὖν καὶ ὑπὲρ ὀστέου ἀλλήλους σπαράττουσιν ὥσπερ οὖν, ὁ Μενέλεως, καὶ ὁ Πάρις ὑπὲρ τῆς Ἑλένης. μόνους δὲ ἀκούω τοὺς Μεμφίτας κύνας εἰς μέσον τὰς ἁρπαγὰς καταλιθέναι, καὶ ἐσθίειν κοινῇ. Ἄσπονδον δὲ καὶ ἔκδικον ὁ σῦς. ἀλλήλων γοῦν οὗτοι νεκρῶν ἐσθίουσι, καὶ οἱ ἰχθῦς δὲ οἱ πλεῖστοι δρῶσιν αὐτό. Ἀσεβέστατον δὲ ὁ ποτάμιος ἵππος, γεύεται γὰρ καὶ τοῦ πατρός. Ἀναιδῆ δὲ καὶ μὴ ῥαδίως ὑποσταλῆναι βουλόμενα, μυῖαι καὶ κύνες.

gines deperiisse, iisque vim intulisse, maiori quàm adolescentes illi in Menandri Pannychidum fabula libidine incitatos. Est & Perdix intemperans, & in adulteria pronus. itaque clàm ad fœminas, & minimo cum strepitu accedere fertur. Porrò inter canes cibi nulla est societas, vt persæpe de osse inter se sic lacerent & distrahant, quemadmodum de Helena Paris & Menelaus. Solos verò Memphiticos canes in medium auditione accepi rapinas proponere, & communiter viuere. Porcus sanè iniquum iniustúmque est animal: & ne cadaueribus quidem sui generis abstinet: vt neque piscium plerique. Impiissimum verò dixerim fluuiatilem Equum, qui patrem quoque suum exest & conficit. Impudentia denique importunaque sunt, neque cedere aut repelli volunt, Muscæ & Canes.

Quomodo Lupi se inuicem deuorent, quum venationis facultas deficit.

CAP. XX.

Lupi naturâ immanes & crudeles ideò existimandi sunt, quòd inter se vorant, ad hunc modum mutuas sibi molientes insidias. Eos enim ferunt Ægyptij primò in orbem circũagi, deinde excurrere: & quum ex vertigine currendi & caligine eorum aliquis lapsus fuerit, in eum humi stratum cæteri omnes facto impetu ipsum laniant. Hoc quidem facere solent, quum venationis facultate deficiuntur. Ita enim præ fame omnia nugas putant, quẽadmodum scelerati homines nihil non præ pecunia præclarè contemnunt.

Περὶ λύκων. Κ. κ.

Ἀγριώτατοι δὲ λύκοι· λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι ὅτι καὶ ἀλλήλους ἐσθίουσι. καὶ τὸν τρόπον δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐκεῖνόν φασιν. εἰς κύκλον ἑαυτοὺς περιάγοντες εἶτα μέντοι θέουσιν· ὅταν δέ τις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν δρόμον ἰλίγγου σκοτοδινιάσῃ καὶ περιτραπῇ, οἱ λοιποὶ κειμένῳ προσπεσόντες σπαράττουσιν αὐτὸν καὶ ἐσθίουσι. δρῶσι δὲ τοῦτο ἐπὰν ἀθηρείᾳ περιπέσωσι· πρὸς γὰρ τὸ μὴ πεινᾶν, πάντα λῆρον ἥγηνται. ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἀνθρώπων κακοὶ πρὸς τὸ ἀργύριον.

Historia Simiæ, quæ peruersè imitando nutricem, feruidâ perfusum infantem interfecit.

Περὶ πιθήκων. Κ. κα.

Κακοηθέστατον δὲ ἄρα τῶν ζώων ὁ πίθηκός ἐστι, καὶ ἔτι πλέον ἐν οἷς πειρᾶται μιμεῖσθαι ἄνθρωπον. Αὐτίκα οὖν ἰδὼν τροφὸν λού-

CAP. XXI.

Quum cæteris in rebus omnium bestiarum Simia peruersissima est, tum peruersior in iis, in quibus hominem imitari conatur. Quum enim

κεσαν παιδίον ἐν σκάφῃ, καὶ πρότερον μὲν ἀπολύουσαν τὰ σπάργανα, εἶτα δὲ ἐκ τοῦ λουτροῦ κατειλοῦσαν αὐτὸ πάλιν· φυλάξας ὁ δὲ ἀνέπαυσε τὸ βρέφος, ὡς εἶδεν ἐρημίαν, εἰσέθορε διά τινος ἀνεῳγμένης θυρίδος, ἑξῆς οἱ καὶ πάντα συνόπτα ἦν καὶ ἄρχης ἐκ τῆς εὐνῆς τὸ παιδίον, καὶ γυμνώσας ὡς ἔτυχεν ἰδὼν, καὶ κομίσας εἰς μέσον τὴν σκάφην, ζεον ὕδωρ (καὶ γὰρ ἦν ἐπὶ τινων ἀνθράκων θερμαινόμενον) τοῦ ἀτυχοῦς παιδίου κατέχεε· καὶ μέντοι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸ οἰκτιστα.

enim nutricem ex eminenti loco perspexisset puerum infantem in pelui lauare, & fascias primùm soluere, deinde à balneo iisdem denuo inuoluere: atque quo reliquisset loco puerum obseruasset, simul & circa eum ipsum à custodibus magnam introspexisset solitudinem, fenestellâ, quæ tū pateret in domum, intrauit ad puerum: quem similiter vt factitari à nutrice viderat, ex lecto sublatum integumentis nudauit, & aquam, succensis carbonibus, calescentem, in miserum infantem infudit, atque interfecit.

Περὶ ὑαίνης καὶ περὶ τῆς κακμοῦ κροκότ ... Κ κϛ.

De malignitate Hyanæ & Crocutæ ferarum: quarum illa noctu vomitū hominis imitatur, & accedentes Canes deuorat: Hæc hominum voces in syluis addiscit, & nominatim appellans, pellectum vorat. CAP. XXII.

Κακόηθες δὲ ἄρα καὶ ὕαινα ἦν, καὶ ὃν καλοῦσι τὴν κορκόττα. ἡ γοῦν ὕαινα πρὸς τὰ αὔλια νύκτωρ φοιτᾷ, καὶ μιμεῖται τοὺς

κροκόττα ... tibus syllabis Hesychio & Arriano

Maligna sanè animalia sunt Hyæna & Crocuta. Hyæna noctu ad stabula adit, & vomentes imitatur. Canes, qui audierint, accedunt veluti

luti ad hominem: quos illa correptos vorat. Cæterùm Crocuræ malignitas quam audiui, hæc est. In syluis abscondita secantium ligna & operariorum sermones audit, & nomina quibus se inuicem appellant, addiscit. Tũ ea imitatur & eloquitur tanquam humanâ voce (nisi fabulosum sit quod fertur) appellatq; nominatim aliquem, accedit ille. Crocuta verò recedit, & denuò vocat. Sequitur ille vocẽ, & appropinquat. Abductum tandem à sociis & solitarium rapit ac deuorat fera.

ἐμοῦντας. ἀκούοντες δὲ αἱ κύνες προσίασιν ὡς ἐπ' ἄνθρωπον· ἡ δὲ αὐτὰς συλλαμβάνει καὶ ἐσθίει. Πανουργίαν δὲ κροκόττα ἣν ἤκουσα, καὶ αὐτὸς ἔοικα λέξειν νῦν. εἰς τοὺς δρυμοὺς ἑαυτὸν ἐγκρύψας, εἶτα μέντοι τῶν ὑλουργούντων ἀκούει, καὶ καλούντων ἀλλήλους ἐξ ὀνόματος· καὶ μέντοι λαλούντων αὐτά. εἶτα μέντοι μιμεῖται τὰς φωνάς, καὶ φθέγγεται (εἰ καὶ μυθῶδες τὸ εἰρημένον) ἀνθρωπίνῃ γοῦν φωνῇ, καὶ καλεῖ τὸ ὄνομα, ὃ ἤκουσε· καὶ ὁ κληθεὶς, προσέρχεται. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ πάλιν καλεῖ· ὁ δὲ καὶ μᾶλλον κατὰ τὴν φωνὴν ἔρχεται. ὅταν δὲ αὐτὸν τῶν συμπονούντων ἀπαγάγῃ, καὶ ἔρημον ἀποφήνῃ, συλλαβὼν ἀπέκτεινε. καὶ ποιεῖται τροφὴν τὸν ἐντεῦθεν φωνῇ δελεάσας.

Leo iniurias sibi illatas meminit donec vlciscatur, historia.

CAP. XXIII.

Eum à quo iniuriam acceperit Leo, probè nouit vlcisci: & quamuis ex eo ipso non sta-

Πῶς οἶδεν ὁ λέων ἀμύνεσθαι τὸν προαδικήσαντα. Κ. κγ.

Ἀμύνεσθαι δὲ τὸν προαδικήσαντα ὁ λέων οἶδε. καὶ εἰ μὴ παραχρῆμα αὐτὸν τιμωρήσεται, ἀλλά γε καὶ

per

μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ, ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. καὶ τούτου μαρτύριον Ἰόβας ὁ Μαυρούσιος, ὁ τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις ὁμηρεύσαντος πατὴρ ἤλαυνέ ποτε διὰ τῆς ἐρήμου ἐπί τινα ἔθνη τῶν ἀποστάντων· καί τις αὐτῷ τῶν παραθεόντων μειρακίσκος εὐγενής τε καὶ ὡραῖος, ἤδη δὲ θηρατικός, λεοντάπως παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκφανέντα ἀκοντίῳ βάλλει· καὶ σκοποῦ μὲν ἔτυχε καὶ ἔτρωσεν οὐ μὴν ἀπέκτεινε. κατὰ σπουδὴν δὲ τῆς ἐλάσεως οὔσης, τὸ μὲν θηρίον ἀνεχώρησε, παρέδραμε δὲ καὶ ὁ τρώσας, καὶ οἱ λοιποί. ἐνιαυτοῦ γε μὴν διελθόντος ὁλοκλήρου, ὁ μὲν Ἰόβας κατορθώσας ἐφ' ἃ ἐστάλη, τὴν αὐτὴν ὑποστρέφων ἔρχεται κατὰ τὸν τόπον ἔνθα ἔτυχεν ὁ λέων τρωθείς. καὶ

tim vltionem ceperit, tanto tamen post iram retinet, quoad pœnas pro maleficio sibi illato sumpserit, cui rei testimonio est Iuba Maurus, pater illius qui Romam missus est obses. Is quum aliquã do iter per desertam regionem faceret, vt gentem quæ ab se defecisset sub iugum rursus mitteret, è suo comitatu quispiam cùm præstanti nobilitate, tum egregiâ pulchritudine adolescens rei venatoriæ non imperitus, Leonem casu secundùm viam animaduersum sagittâ appetens, non ab ictu directo aberrauit: quin ei vulnus non tamẽ mortem intulit. Et quum expeditio accelераretur, tum Leo vulnere excepto, statim se subduxit: tum ille qui vulnus ei inflixisset, vnà cum cæteris discessit. Anno vertente interposito, Iubâ rebus, ad quas cũ exercitu profectus fuisset, præclarè gestis, eâdẽ viâ regressus est ad eũ locũ vbi anno antè Leo vulnus excepisset.

Is sanè etsi in magna hominum multitudine erat adolescens, ab inuadendis tamen cæteris suum impetum sustentauit: illum duntaxat qui se anno antè læsisset corripuit, & furorem acerbissimum, quem tandiu, quàm dixi seruasset, in illum ipsum hominem peradolescentem, quē ab aliis internosset, effudit, ac simul dilacerauit, nec illum quispiam ab hac calamitate vindicare est ausus. Sed grauissimâ Leonis irâ perterrefacti, vrgente etiam itineris ratione, omnes præterierūt.

ὄντος πλήθους παμπόλλου παρέσεισι τὸ θηρίον, καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀπέχεται, συλλαμβάνει δὲ τὸν πρώσαντα περὶ ἐνιαυτοῦ, καὶ τὸν θυμὸν ὃν περ οὖν περὶ τὸν χρόνον τὸν προειρημένον ἐφύλαττεν, ἀθρόον ἐκχεῖ, καὶ διασπᾷ τὸ μειράκιον γνωρίσας. ἐπιμώρησε δὲ οὐδεὶς φοβηθέντες ὀργὴν λέοντος ἰσχυρὰν, καὶ δεινῶς ἐκπληκτικὴν, ἄλλως τε καὶ ἡ πορεία ἤπειγε.

De Cancris cum aliis diuersis, tum Cursoribus. Item de Cancris in Bosphoro Thracio contra fluctus nitentibus, & circa promontoria per terram transeuntibus.

CAP. XXIIII.

Περὶ καρκίνων. Κ. κδ.

Καρκίνων γένη διάφορα, καὶ φῦλα ποικίλα ἀκούω εἶναι. καὶ γὰρ οὖν πετραῖοί εἰσι· ἀλλὰ καὶ πηλοὶ τίκτουσι καρκίνους, καὶ φυκία, καὶ ψάμμος. Ἰδέαι τε αὐτῶν καὶ ἐπωνυμίαι πολλαί. Πλανῶνται δὲ δεῦρο κἀκεῖσε, καλούμενοι δρομίαι· ὧδε γὰρ ἐπαινεῖν

Cancrorū genera diuersa esse audio, sunt enim quidam saxatiles: alii in limo, algis aut arena gignūtur. quamobrem & formis & cognominibus differunt, Sunt qui Cursores, quòd longè lateq; vagentur, meritò appellantur. plerumque enim

αὐτοὺς περιπωδιστατον· ἀτρεμεῖν γὰρ καὶ ἡσυχάζειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς χώρας, οὔτε ἐθέλουσιν οὔτε πεφύκασιν, ἀλλὰ περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἀλῶνται· ὅθενπερ καὶ ἐξέφυσαν· ἤδη δὲ καὶ στέλλονται πόρρω τέρω, ὥσπερ οἱ τῶν ἀνθρώπων φιλαπόδημοι. ἡ δὲ πρόφασις τῆς πλάνης ἐς τὰ πετρώδη χωρία ἐλθεῖν, καὶ ἐς τὰ πηλώδη πολλάκις. ὑπόθεσις δὲ αὐτοῖς τῆς τοσαύτης ἄλης, τὸ ἐθέλειν πλείονός τινος ἀπολαῦσαι. Ἐν δὲ τῷ Θρακίῳ Βοσπόρῳ ἐπειδὰν τὸ πνεῦμα βίαιον ἐκφέρηται, βούλονται μὲν οἱ καρκίνοι πρὸς ἐναντίον ἀθούμενοι τὴν εὐθὺν βαδίζειν, ἐν δὲ ἄκραις (ὡς τὸ εἰκὸς) βιαιότερον τὸ ῥεῦμα † περιρρήγνυται· τοὺς οὖν καρκίνους ὤθησει τε πάντως καὶ † ἀποτρέψει, εἰ μέλλουσιν ἰέναι τῷ ῥῷ ὁμόσε. οἱ δὲ ταῦτα πεφράκασι, καὶ ἐπειδὰν ἀφίκωνται τῆς ἄκρας πλησίον, ἕκαστος ἔν τινι κολπώδει χωρίῳ εἶτα ἑαυτὸν ἐπέχει, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀναμένει. εἶτα ἀθροισθέντες ἐν ταὐτῷ, προσανέρπουσιν

circum littora errant, vbi & nati sunt: modò longiùs proficiſcũtur, non aliter quàm peregrinationum ſtudioſi homines. Cauſa eis erroris eſt, cupiditas in loca ſaxoſa, vel cœnoſa ſæpe, perueniendi, dum amplius aliquid cibi perquirunt. Cæterũ in Boſphoro Thracio, quum ventus ingruit violentus, Cancri aduerſus fluctus nituntur: circa promontoria vero venti vis maior eſt, ita vt omnino repulſi, auerſiq; Cancri impetum ſequi vndarum cogerẽtur. Hoc præſcientes Cancri, vbi iam propè ad promontorium appulerint, ſinguli in ſinuoſo aliquo loco ſe tenent, ſimul & reliquos expectant. Demum in eundem locũ

al. περιρρήγνυται.
al. ἀναστρέψειε.

congregati, adrepentes per præcipites crepidines in siccũ ascendunt, & fluctuum vim (quâ parte violentior erat) euadunt, iter pedibus conficientes. Quum autem hanc violentiam pedibus prætergressi sunt, rursus per crepidines in mare recurrunt. Parcunt autem eis piscatores, quum declinãdi communis periculi gratiâ sponte in terram exeunt: neque homines quum sint, ipso etiam maris impetu sæuiores ipsis uideri volunt.

πουσιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ἀναρριχῶνται ἐπὶ τοὺς κρημνούς, καὶ τὸ μάλιστα ῥοῶδες καὶ βίαιον τοῦ πελάγους, πεζοὶ διέρχονται· εἶτα ἔξω τῆς ἄκρας γενόμενοι καὶ παραμείψαντες αὐτὴν, εἰς τὴν θάλατταν κατίασιν αὖθις. φείδονται δὲ αὐτῶν οἱ ἁλιεῖς, ὅτε ἑκόντες ἐπὶ τὴν γῆν προσέρχονται, σωθῆναι δεόμενοι ὁμοῦ αὐτοῖς. οὐκ ἐθέλουσιν αὐτοῖς ὑπομνήσει τοῦ κλύδωνος ἀγριώτεροι δοκεῖν οἱ ἄνθρωποι.

De Canicula quæ in Sicilia adulterum prodidit.

CAP. XXV.

Quemadmodum adulteris obtrectet & inuideat Porphyrio, animal etiam prudentissimum, non modò moderatissimũ, alibi, si bonâ memoriâ sum, me dicere memini. Iam verò Caniculam Siculam adulteris infestissimam fuisse auditione accepi. Quum enim a-

Περὶ κυνὸς ζηλοτύπου.

Κεφ. κε.

Ζηλοτυπίαν ζώου φρονιμωτάτου, καὶ μέντοι, καὶ σωφρονεστάτου ἄνω που. οἶδα, εἰπών· πορφυρίωνα ἄρα τὸ ζῷον λέγω ἔστι μέντοι καὶ παρ' ἡμῖν μνήμης ὑγιοῦς ἀγαθόν ἐστι. ἤδη δὲ καὶ κυνίδιον μοιχοῖς πολέμιον, καὶ ἔχθιστον τῷδε τῷ φύλῳ πέπυσμαι Σικελικόν. ὁ μὲν μοιχὸς ἔνδον

ὑπῆρ

ὑπεκρύπτετο, τῆς γυναικὸς τῆς μοιχευομένης πυθομένης ἥκειν τὸν ἄνδρα ὡς ἐξ ἀποδημίας· καὶ † ὥσγε ᾤετο σκέπης ἐν καλῷ εἶναι. οἱ γάρ τοι τῶν οἰκετῶν δεκασθέντες, ὅσοι γοῦν τῇ δεσποίνῃ τὸ κακὸν συναπέκρυπτον· ἦσαν δὲ οὐχ ὅσοι κατὰ † τῶν πατρῴων καὶ μύριοι † ἐπίσταται φησὶν ὁ Εὐριπίδης· καὶ οἱ θυρωροί· εἶτα μέντοι θαρρεῖν ἐποίουν τὸν τῆς εὐνῆς κλῶπα. οὐ μὴν ἀπηλλάγη τοσαύτη ταῦτα, ἐπεὶ καὶ πολλοῦ δεῖ. τὸ γάρ τοι κυνίδιον ἔνθα ὁ μοιχὸς ἦν, ὑλακτεῖ τε ἅμα, καὶ μέντοι καὶ τοῖς θύραις τοὺς πόδας προσαράττει, ὡς ἐκπλῆξαι τὸν δεσπότην, καὶ συλλαβεῖν ἐκ τῶν δρωμένων κακὸν εἶναί τι ὑπολανθάνον· καὶ οὐκ εἰκὸς δείσας, τὰς θύρας ἐκβαλὼν τὸν μοιχὸν καταλαμβάνει. καὶ ὁ μὲν ξίφος ἐκ τοῦ ***, καὶ νύκτα ἀνέμενεν

dultera mulier coniugem suum peregre redire audisset, illum qui cum ea stupri consuetudinem haberet in latebras, benè penitus (vt ipsa putabat) occultauit. Verùm etsi ex seruis non lautissimi modò, sed & ianitores pecuniâ corrupti, quum dominam ad occultationem adulterii iuuabant, tum adultero cõfidentiam ad inferendum stuptum afferebant. Tantùm tamen huic mulieri hæc astutia abfuit ad præcauendum, vt certè perparuus canis partim locũ illum, quo adulter abdebatur allatraret, partim pedibus fores constupratoris receptatrices eousque couellere adoriretur, domino vt non mediocris terror iniiceretur, ex eoq; suspicaretur ibi malum aliquod latere. Quare fores effregit, adulterũ comprehendit: qui eo animo cinctus gladio noctem expectabat, vt

ὅς γε.

al. τὸ πατρῷον.

al. ἐπίσταται.

primò dominum domus interficeret, deinde verò quam ante dixi vxorem duceret.

Hominis ſaliuam cùm alijs animantibus, tum Scolopendris exitialem eſſe, & à Capris vitari. Prænoſſe Capram quando ſit mactanda, & poſt Oues incedere non dignari, ſed præcurrere.

CAP. XXVI.

Capræ ſaliuam humanam pernicioſam eſſe cæteris animantibus noſcunt, itaque vitant: quemadmodum nos quoque conamur quæ homini ſunt pernicioſa effugere. verũtamen ſæpe imprudens ſibi noxia homo haurit. at non item capras ſaliua hominis latet: quæ & marinas Scolopendras poteſt interficere. Prænouit etiam Capra quum proximũ eſt vt iuguletur: quod vel inde conſtat, quoniam non ampliùs cibum attingit. Eadẽ indignum putans ſe in

ἵνα ἀποκτείνῃ τὸν τῆς οἰκίας δεσπότην, καὶ τὴν προειρημένην ὑπαγάγῃ γυναῖκα.

Ὅσα ἐναιρεῖ τὸ τοῦ ἀνθρώπου πτύελον, καὶ περὶ αἰγῶν Κ κς.

Σοφαὶ δὲ αἰγῶν εἰσι καὶ ἐκεῖναι. πτύελον ἀνθρώπου θανατηφόρον εἶναι ζῴῳ ἑτέρῳ καλῶς ἴσασι, καὶ φυλάττονται ὥσπερ οὖν καὶ ἡμεῖς πειρώμεθα ἀποδιδράσκειν ὅσα ἀνθρώποις κακόν ἐστιν, εἰ πρὶν ἀπογεύσαιτο αὐτῶν. ἤδη μέντοι τις καὶ ἄνθρωπος ἀγνοῶν καὶ παθὼν ἐξέπιεν· αἱ δὲ αἶγες, οὐκ ἂν αὐτὰς λάθοι τὸ ἤδη προσερριμμένον. ἀποκτείνειν δὲ καὶ τὰς θαλαττίας σκολοπένδρας, τὸ αὐτὸ δήπου πτύελον δυνατώτατόν ἐστι. Μέλλουσα δὲ ἡ αἴξ ἀποσφάττεσθαι, σαφῶς οἶδε· καὶ τὸ μαρτύριον, οὐκ ἂν ἔτι τροφῆς προσάψαιτο. οὐκ ἀξιοῖ δὲ προβάτων ὑφηγεῖν,

-ειν, ἀλλ' ἡγεῖσθαι οὖν αὐτὸν δεῖν καὶ ἐν τῇ βαδίσει ὁμολογεῖ. προσθεῖ γοῦν ἐκεῖνα, καὶ μέντοι καὶ αὐτὰς τὰς αἶγας ὁ τράγος τῷ γενείῳ θαῤῥῶν, καὶ κατά τινα φύσιν θαυμαστὴν τὸ θῆλυ προκρίων τὸ ἄῤῥεν.

Περὶ προβάτων.

Κεφ. κζ.

Εὐπειθέστατα δὲ ἄρα ζώων τὰ πρόβατα ἦν, καὶ ἄρχεσθαι φύσει πεπαίδευται μάλα. ὑπακούει γοῦν καὶ τῷ νομεῖ, καὶ τοῖς κυσὶ, καὶ μέντοι καὶ ἕπονται ταῖς αἰξί. φιλεῖ δὲ καὶ ἄλληλα ἰσχυρῶς· καὶ ὑπό γε τῶν λύκων ἐπιβουλεύεται ἧττον. οὐ γὰρ πλανᾶται ἰδίᾳ ἕκαστον, οὐδὲ μὴν ἀπὸ τῆς συννομίας χίζεται, ὥσπερ οὖν αἱ αἶγες. λέγουσι δὲ Ἄραβες, ὅτι ἄρα τὰ παρ' αὐτοῖς ποίμνια πιαίνεται ὑπὸ μουσικῆς μᾶλλον ἢ

extremo Ouilli pecoris agmine incedere, gregem quedem præcurrens antegreditur: at ipsam hircus tum barbæ fiducia, tum naturæ quidam instinctu genus masculum fœmineo præferens, antecedit.

De Ouium natura cùm aliàs tum quod ad fœcunditatem, quam venti in eis promouent, masculam Boreas, fœmineam Auster.

CAP. XXVII.

Oues præ omnibus animalibus obedientes, & ad parendum naturâ factæ sudt. Obtemperant enim & pastori, & Canibus, & Capras in via sequuntur. Eædem mutuo inter se amore vehementi deuinciuntur: eiusq; gratiâ minùs de Luporum insidiis periclitantur. neq; enim quæuis seorsim oberrat, neque gregem temerè vlla deseruerit sicut Capræ. Cęterùm Arabes horum apud se pecorum greges, Musicâ magis quàm pascuis pinguescere

 aiunt.

aiunt. Salsis delectantur, quòd salis sapor potum eis suauiorem reddat. Hoc etiam non ignorant oues, Boreã & Austrum non minus quàm qui eas ineunt Arietes, earum fœcunditatem promouere, & insuper, quàm Boream ad masculæ sobolis generationem, Auster fœmineæ efficax sit, quãobrem vel ad hunc, vel ad illum, pro alterutrius desiderio sexus, quæ initur Ouis sese obuertit. Achilles quidem vt amicus eius Patroclus rogo impositus cremaretur, supplicatione opus habebat, vnde Iris apud Homerum ventos ei rogatos aduocat: quibus ille afflantibus sacrificium tanquam mercedẽ promittit. Quin & Neoclis filius Athenienses ventis sacrificare edocuit. At Oues facilè & absque vllis ceremoniis curiosis ventos suorum ministros

al. συμμάχονται.

ὑπὸ τῆς χιλοῦ. τὴν δὲ ἁλμυρὰν ἐσθίει ἥδιον· ποιεῖται γὰρ τὴν τοιαύτην ἐπὶ τὸ ποτὸν ὄψον. Τά γε μὴν πρόβατα καὶ ἐκεῖνο οἶδεν, ὅτι αὐτοῖς ὁ βορρᾶς καὶ ὁ νότος † συμβάλλονται πρὸς τὸ τίκειν, οὐ μεῖον τῶν κριῶν ἀναβαινόντων αὐτά. Οἶδε καὶ τοῦτο, ὅτι ἄρα ὁ μὲν βορρᾶς ἀῤῥενοποιός ἐστιν, ὁ δὲ νότος θηλυγόνος εἶναι πέφυκε· καὶ ἐὰν δέηται τοῦδε τοῦ ἐκγόνου ἢ τοῦδε, ὀχευομένη ἡ ὄις, πρὸς τὸν ἀπέβλεψεν, ἢ πρὸς τόν. Ἀχιλλεὺς δὲ ἵνα φίλος αὐτῷ κείμενος ἐπὶ τῆς πυρᾶς καυθῇ, εὐχῆς ἐδεῖτο, καὶ ἡ Ἶρις παρεκάλει τοὺς ἀνέμους αὐτῷ, ὦ καλὲ Ὅμηρε, καὶ ὑπισχνεῖται ἥκουσιν ἱερουργίαν οἱονεὶ μισθόν. καὶ ὁ τοῦ Νεοκλέους δὲ Ἀθηναίους ἐδίδασκε θύειν τοῖς πνεύμασιν. αἱ δὲ ὄϊς ἀπραγμόνως καὶ ἄνευ τινὸς περιεργείας τοὺς ἀνέ-

μους

μους εἰς ὠδῖνα τὴν σφε-
τέραν ὑπὸ ηρέτους ἑτοίμους
καὶ ἀκλήτους ἔχουσι. σκο
ποὶ δ' ἄρα τούτων εἰσὶ καὶ
οἱ ποιμένες ἀγαθοί ὅταν
γοῦν ὁ νότος πνέῃ, τότε τοὺς
κριοὺς ἐπὶ τὰς οἶς ἄγουσιν,
ἵνα ἡ ἐπιγονὴ ἡ θηλύγονος
ᾖ αὐτοῖς μᾶλλον.

Πῶς ἐτιμώρησε τῆς Ηρι-
γόνης κυνὶ ὁ Πύθιος.

Κεφ. κη.

Ο τε τὸν Ικάριον ἀπέ-
κτειναν οἱ προσήκοντες
† τοῖς πρώτον ποιοῦσιν οἶ-
νον, καὶ εἰς ὕπνον ἐμπε
σοῦσιν, οὐκ εἰδότες πω-
θάνατον εἶναι τὸ πραχθὲν
ἀλλ' οἰνηρὸν πάθος γενό-
σηκαν οἱ κατὰ τὴν Ατ[τ]ικὴν,
ἐμοὶ δοκεῖν τοῦ Διονύσου
τιμωροῦντος τῷ πρώτῳ
γεωργῷ τῶν αὐτοῦ φυτῶν
καὶ πρεσβυτάτῳ. Ο γοῦν
Πύθιος ἔχρησεν εἰ βού-
λονται τυχεῖν σωτηρίας,
Ικαρίῳ θύειν καὶ Ηριγόνῃ
τῇ τούτου παιδὶ, καὶ τῷ κυνὶ
τῷ ᾀδομένῳ, ὅτι ἄρα δὴ ὑ-

&adiutores conceptuū
suâ sponte & non ap-
pellatos & promptos
habent, ad quos periti
pastores eas dirigunt:
Quū enim Auster flat,
tūc vt fœmineæ prolis
numerus augeatur, O-
uibusarietes admittūt.

*De Icario eiusq. filia E-
rigone, cui extincta Ca-
nis superesse noluit.*

Cap. XXVIII.

Quum Icariū popu-
lares eius in Attica oc-
cidissent, qui primi vi-
no epoto temulentiâ
& somno capti sunt,
vim huius potionis an-
tea nunquam experti,
temulentiæ similem
quēdam soporem Bac-
chus (nimirum vt pri-
mum sui ac vitium cul-
torem, eumq; senio gra
uem vlcisceretur) in re
gionem ipsorum im-
misisse perhibetur. Ita-
que consulto Pythii o-
raculo responsum tule-
runt, si salui esse cupiāt,
oportere ipsos sacra fa-
cere Icario, & Erigonæ
eius filiæ, & Cani eius-
dem, quem fama cele-

fortè οἱ πρῶτον πιόντες, & mox ἐμπεσόντες.

brat ex eo quòd præ nimia in heram beneuolentiâ à morte eius superesse noluerit. Euripides certè iocari mihi videtur his versibus,
Si res herilis cedat infeliciter. Ægrè ferunt hoc & dolent serui boni. quis enim seruum mihi, propter dominũ mortuum nominabit, quum id canis seruus facere sustinuerit?

De Cane viri Colophonij, qui relictum in via à seruo oblito marsypium, tandiu custodiuit, donec illo ad eundem locum reuersis, animam simul cum custodia relinqueret C. XXIX.

Canum beneuolentiæ proprium in altores suos illud de viro Colophonio testatur. Is ad nundinas Teon proficiscens, vti quædam ibi emeret (nam eius in mercaturis faciẽdis versabatur industria) pecuniam, seruũ & Canem secum accepit. Ac quidem seruus, qui eam ipsam pecu-

περβολῇ εὐνοίας τῆς πρὸς τὴν δέσποιναν βιῶναι μεθ' αὐτὴν οὐκ ἔγνω. ἀπαίζει δὲ Εὐριπίδης λέγων, Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν Κακῶς πιτνοῦντα, καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται. Ποῦ γὰρ ἂν ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ δεσπότῃ τέθνηκεν, κυνὸς δούλου δράσαντος αὐτό;

Περὶ τοῦ Κολοφωνίου κυνός. Κεφ. κθ.

Ἴδιον δὲ ἄρα τῆς τῶν κυνῶν εἰς τοὺς τρέφοντας εὐνοίας καὶ ἐκεῖνο μαρτυρεῖ. Ὁ Κολοφώνιος ἀνὴρ παραγίνεται εἰς τὴν Τέων, συνωνησόμενός τινα· καὶ γὰρ ἦν ἐμπορικός, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὠνίων καπηλείαν τε καὶ μεταβολὴν πρόσοδον εἶχεν. ἀργύριον δὲ ἐπήγαγετο καὶ οἰκέτην καὶ κύνα. ἔφερε δὲ τὸ ἀργύριον ὁ δοῦλος. ἐπεὶ δὲ περὶ ὁδοῦ ἦσαν, ὁ οἰκέτης ἐξετρέπετο, ἤπειγε

πειγε γάρ τι αὐτὸν τῶν κατὰ
ύσιν. ἠκολούθησε δὲ καὶ ὁ
κύων. τὸ τοίνυν φασκώ-
λιον ἐπέπαυσεν ὁ νεανίας,
καὶ ἔλαθε πάλιν οὐκ ἀνε-
λόμενος, ἀλλ' ᾤχετο ἀπιών.
ὁ δὲ κύων ἑαυτὸν κατακλί-
νας ἐπὶ τῷ ἀργυρίῳ ἔμε-
νεν ἥ τυχος ἐλθόντες δ' εἰς
τὴν Τέων, ὅ, τε δεσπότης
καὶ ὁ οἰκέτης, εἶτα μέντοι
ἄπρακτοι ἐπανῆλθον, ὅ-
τε ὠνήσονται οὐκ ἔχοντες.
τὴν αὐτὴν γε μὴν ἐκ-
τρέπονται πάλιν ἔνθα ὁ
οἰκέτης ἀπέλιπεν τὸ βα-
λάντιον, καὶ καταλαμβά-
νουσι τὸν σφέτερον κύνα ἐ-
πικείμενον αὐτῷ, καὶ μό-
λις ἐμπνέοντα ὑπὸ λιμοῦ.
ὁ δὲ ὡς εἶδε τὸν δεσπότην
καὶ τὸν ὁμόδουλον αὐτὸν ἀ-
ποκλίνας τοῦ φασκωλίου,
κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ
τὴν φρουρὰν, καὶ τὴν ψυ-
χὴν ἀφῆκεν. οὐκοῦν οὐδὲ
Ἄργος ὁ κύων μυθοποίη-
μα ἦν ὦ θεῖε Ὅμηρε, σὸν,

niam ferebat, quũ viæ
aliquantum proceſſiſ-
ſent, ad deiiciendam
aluum ex inſtituto iti-
nere diuertit, quem ſe-
cutus eſt canis. Is poſt-
quam neceſſitati dediſ-
ſet operam, è terra mar
ſypium tollere oblitus
diſceſſit. At verò Canis
ibi remanſit, marſypio
incubans. Deinde ſi-
mul vt ad emporium,
dominus & ſeruus ve-
niſſent, re infectâ, quũ
numi eis abeſſent ad
emendum, eâdem viâ
quâ profecti fuiſſent
reuerterunt: atque quũ
eò veniſsẽt, vnde prius
ille diuertiſſet de recta
via ab itinere ſuſcepto
deflexerũt, eodem vbi
ſanè numos ſeruus re-
liquiſſet. Vbi canem
marſypio incubantem,
præ fame vix ſpiran-
tem oſtendunt, qui vix
dum dominum & con-
ſeruum ſuum viderat,
quum à marſypio ſe
remouens vno & eo-
dem tempore, & cuſto-
diâ & vitâ exceſſit.

Hoc ſi ita habet, Argum quoque Canem, ô diui-

ne

ne Homere, non tuum esse figmentum, neque poëticas nugas existimandum est.

De Cancris lutarijs siue volantibus.

CAP. XXX.

Cancrorum genus Lutarium colore aliis albius spectatur: hi in luto nascuntur. quum incessit eis timor, humo se excitant ad volatum, & perparuis alis subleuantur. quibus quidem gradientes vti minimè necesse habẽt. Quum autem iniectus eis est metus, nonnihil in his subsidii, non tamen admodum firmi habent. enimuerò com prehẽdũtur, quod sursum altius subleuari non queunt. Quidam eos comedunt. & ex coxarum vertebris laborantibus remedio esse ferunt.

De Cancellis conchas, quas reperiunt vacuas, inhabitantibus.

CAP XXXI.

A Conchis quidem inopes & nudi primùm Cancellis nascũtur, dein

οὐδὲ κόμπος ποιητικὸς, εἰ φρονεῖν καὶ τῷ Τηίῳ ἀπισ-τεῖν ὅσα καὶ προεῖπον.

Περὶ καρκίνων. Κ. λ.

Γένος καρκίνων ἐστὶ, καὶ * πετηλίαι ὄνομα αὐτοῖς. τὴν μὲν οὖν ἄλλων ἰδεῖν εἰσι λευκότεροι· τίκτονται δὲ ἐν τῷ πηλῷ. δείσαντες δὲ οὗτοι † καταπέτονται, ἔχουσι γὰρ πτερύγια μικρὰ· ἀφροῦν αὐτοὺς ἡσυχῇ μετεωρίζει τε καὶ ἐλαφρίζει. βαδίζοντες μὲν οὖν ἥκιστα τούτων δέονται, φοβηθέντες δὲ ἔχουσί τινα ἐπικουρίαν οὐ πάνυ καρτεράν. ἁλίσκονται γὰρ οὔτε ὑψηλοὶ πετόμενοι, οὔτε μὴν μετέωροι πορεῖν οἷοί τε ὄντες. τούτους μέντοι τοὺς καρκίνους ἐσθίουσι τινες. φασὶ δὲ ἰσχίου πόνῳ ἀγαθοὺς εἶναι εἴ τις φάγοι ἀλγῶν.

Περὶ καρκινάδων. Κ. λα.

Αἱ δὲ καρκινάδες τίκτονται μὲν γυμναί. τὸ δὲ ὄστρακον ἑαυταῖς αἱροῦνται,

πηλίαι Gillius πετηλίαι quidem à volãdo dicti videri possunt. al. καὶ πέτονται.

ὡς οἰκίαν οἰκῆσαι τὴν ἀρίστην. ὑποδύεται δὲ καὶ πορφύρας ὄστρακον κενῷ περιτυχοῦσα, καὶ στρόμβου. καὶ εἰ ὅσον μὲν αὐτὴν, στέγει, χαίρει τῇ κατάγωγῇ. ἐὰν δὲ αὐξήσῃ τὴν σάρκα, εἰς ἄλλον μετοικίζεται οἶκον. περιτυγχάνει δὲ τοῖς προειρημένοις, καὶ πολλοῖς καὶ κενοῖς ὀστράκοις.

de eas tanquam domicilia ad habitandum deligunt. Quum enim vacuas & inanes offenderunt conchulas Purpuræ aut Turbinis. primò intra eas ingrediuntur: deinde quum in ampliorem magnitudinem excreuerunt, quam iis vt capi queāt, in teſtam laxiorem tāquam domum alteram demigrant. Neq; modò in ſupradictorum conchas immigrant, ſed & in permultas alias capaciores tranſeunt, & ampliorem nacti, ea tanquam maiore domicilio gaudēt, ac ſæpe de ſpoliis multo certamine inter ſe contendunt, viribusq; inferiore repulſo, victor exuuias aſſequitur.

Περὶ στρόμβων. Κ. λβ.

Οἱ δὲ στρόμβοι καὶ βασιλέα ἔχουσι, καὶ μάλα εὐπειθῶς ἄρχονται. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς οὗτος μεγέθει μέν ἐστι μέγιστος κάλλει δὲ κάλλιστος. καὶ εἰ μὲν εἴη οἱ καταδῦναι λῷον, ἔδρασε τοῦτο πρόπισος· εἰ δὲ ἀναδῦναι, καὶ τοῦτο ὑπάρχει. μετακινουμένου δὲ ἔρχονται καὶ οἱ

De Turbinum rege: & quòd illum habentes fortunati existimentur. CAP. XXXII.

Turbines regem habent, cui ſe faciles ad obtemperandum præbent. Rex non modò magnitudine præſtat, ſed longè etiam & multum pulchritudine cæteris omnibus antecellit. Quòd ſi cōmodum ei videatur demergi, hoc quidem ipſum primus facit: ſin emergere, idem incipis: itemq;

ſi

si commigrandum sit, ipse primus tentat, cæteri subsequuntur. Quicunque hunc regem ceperit, bene rem geret, omniaq; ei commodè cadēt. Sed is etiam qui alium capientem viderit, alacrior & fidentior discedit. In vrbe Bysantio drachma Attica ei qui hunc comprehenderit præmium proponitur, à singulis in piscatione sociis cōferendum.

De Echinis marinis, qui spinis lapillos tollunt, vt contra fluctus muniantur.

CAP. XXXIII.

Fluctus & tempestas ad terram Echinos deuoluens è mari funditus in aridum expellit, & violenter allidit. hi eius periculi metuētes, quum sentiunt mare inhorrescere, & ventorum acerbitate procellas cieri suis spinis lapillos ad gestandum faciles tollunt: vt libramentum ac firmamentum habeāt, vt ne procellarum incursus ac

λοιποί. ὅστις δὲ αὐτὸν ἕλῃ τὸν δὲ τὸν βασιλέα, ὅτι ἄμεινον πράξει καλῶς εἶδε· καὶ μέντοι καὶ εἴ τις εἶδε θηρώμενον, ὁ δὲ θυμὸς προθυμότερος ἀπῆλθεν, ὥστε χρηστὸν καὶ ἐκεῖνος ἔχων. ἐν Βυζαντίῳ δὲ καὶ ἆθλον πρόκειται τῷ θηράσαντι τὸν προειρημένον. διδόασι δὲ οἱ συνθηραταὶ δραχμὴν Ἀττικὴν ἕκαστος τῷ ἑλόντι· καὶ τό γε ἆθλον, τοῦτό ἐστιν.

περὶ τῶν θαλαττίων ἐχίνων.

Κεφ. λγ.

Τοὺς ἐχίνους ὁ κλύδων κυλίων εἰς τὰ ἔξω, καὶ προσαράττων τῇ ξηρᾷ τῆς θαλάττης βιαιότατα ἐκβάλλει. τοῦτο τοίνυν ἐκεῖνοι δεδιότες, ὅταν αἴσθωνται ἀγριαῖον τὸ κῦμα, καὶ μᾶλλον πνεῦμα σφοδρότερον ὑπανίσταται, ταῖς ἀκάνθαις ἀναιροῦνται λιθίδια, ὅσα εὔκολά ἐστι φέρειν αὐτοῖς, καὶ ἔχουσιν ἕρμα, καὶ ἑδραίως

κυλίονται, οὐδὲ πάσχουσιν ὃ δεδίασι.

Περὶ τοῦ ζώου τῆς πορφύρας.
Κεφ. λδ.

Ἡ Πορφύρα λίχνον ἐστὶν ἰχθύων, καὶ ἔχει γλῶτταν προμηκεστέραν, καὶ διείρει διὰ παντὸς ὅπερ ἂν καὶ δύνηται, καὶ διὰ ταύτης ἕλκει ἔσω, αὖ καὶ ἐσθίει· καὶ διὰ ταύτης δὲ ἁλίσκεται. καὶ ὁ τρόπος τῆς θήρας ἐκεῖνός ἐστι. διαπλέκεται κυρτὶς μικρὰ μέν, πυκνὴ δέ· καὶ ἐντὸς ἔχει στρόμβον τῇ πορφύρᾳ τὸ δέλεαρ. καὶ ἤρτηται οὗτος ἐν τῇ κυρτίδι μέσῃ. ἀγώνισμα οὖν τῇ πορφύρᾳ διατεῖναι τὴν γλῶτταν ἐστι, καὶ ἐξικέσθαι αὐτοῦ· ἢ ἀνάγκη πᾶσαν αὐτὴν προσβάλλειν, εἰ μέλλοι μὴ ἁμαρτήσεσθαι οὗ γλίχεται λαβεῖν· καὶ ἐκβάλλουσα τὴν γλῶτταν ἐκμυζᾷ. εἶτα διῴδησεν ἑαυτὴν ἡ γλῶττα ὑπὸ πλησμονῆς, καὶ ἐξελκύσαι

suæ eiectionis periculum, à quo sibi timent, subeant.

Purpura quomodo capiatur, dum lingua intra nassam inserta escam exugit, & intumescentem inde retrahere nequit.

CAP. XXXIIII.

Purpura vehemēter gulosa est: longam linguam habet: ea penetrat quæcūque potest, & attrahit quæ comedit, eadem etiam capitur. Capiendi modus eiusmodi est Paruā nassam denso contextu, exiguis maculis purpurarii piscatores cōtexunt: intus in media nassa Strombus piscis illecebra appenditur, ad eam alliciendam: Purpura maiorem in modum linguam distēdere cōtendens eò pertinere, & Strombum ipsum assequi conatur: & ne ab esca quam ligurit, aberret, omnem eam necesse habet exerere. itaqua ipsâ exertâ fugit escam, quoad plen

plenitudine intumeſcentem retrahere non quit: vnde fit, vt eam piſcator liguritione irretitam comprehendat.

De Scolopendra ſiue Centipeda & Vrtica marinis.

CAP. XXXV.

Scolopendra marina, terreſtri perquàm ſimilis eſt: quam primùm vt homo contigerit, ſtatim pruritu mordetur, & ſimili atque is qui ab vrtica terreſtri pungitur, doloris ſenſu afficitur. Vrticæ pruritum mouent, & vredinem concitant, ſed non tam acrem quàm Centipeda. Poſt æquinoctium Vrticarũ genus eſculentius eſt.

De fuga Elephantorum, atque vt ſint leonibus formidabiles, & quòd nonniſi prolis aut agrorum cauſâ pugnent.

CAP. XXXVI.

Quum à venatoribus Elephanti, tanquã milites in bello funduntur, & fugantur, non alii ab aliis ſeparatim, ſed omnes ſimul & cõ-

ἀδιώτός ἐστιν αὖθις. μένει τοίνυν ἁλοῦσα. καὶ ὁ πορφυρεὺς αἰσθόμενος, ἐξήρασε δεύτερος ὑπὸ τῆς λιχνείας τὴν προειρημένην.

Περὶ τῆς σκολοπένδρας τῆς θαλαττίας. Κ. λε.

Σκολόπενδρα θαλάττιον θηρίον, καὶ τῷ χερσαίῳ * εἰπεῖν ὁμοιότατόν ἐστιν. εἰ δὲ αὐτῆς προσάψεται ἀνθρωπεία σὰρξ ὀδαξᾶταί τε παραχρῆμα καὶ κνησιᾷ, καὶ πάσχει τὸ αὐτὸ ἐοικὸς καὶ ὑπὸ τῆς βοτάνης, ἣν καλοῦσι κνίδην. ποιοῦσι δὲ καὶ ἀκαλῆφαι † κνισμὸν, ἀλλ' οὔπω τοσοῦτον. εἰσὶ δὲ ἐδώδιμοι μᾶλλον διελθούσης ἰσημερίας αἱ ἀκαλῆφαι.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων φυγῆς. Κεφ. λς.

Ὅταν ὑπὸ τῶν θηρατῶν, ὡς ἐν πολέμῳ στρατιῶται, τρέπωσιν οἱ ἐλέφαντες, καὶ εἰς φυγὴν ὁρμήσωσιν, οὐ φύτως διῃρημέ-

ἰδίᾳ.

al. κνίσμον ἐν.

νοι, οὐδὲ καθ' ἕνα, ἀλλὰ
κοινῇ, καὶ πιέζουσιν ἀλλή-
λους τῶν συννόμων ἐχόμενοι.
καὶ κύκλῳ μὲν οἱ νέοι, ὡς
εἰπεῖν τὸ μαχιμώτατον.
ἐν μέσῳ δὲ οἱ γεγηρακό-
τες καὶ αἱ μητέρες, ὑπὸ
τούτοις δὲ καὶ πώλια ἑκά-
στη τὸ ἴδιον ἀποκρύπτου-
σα. καὶ ὁρῶντά γε, οἱ δὲ οἱ
μικροὶ ἐπανιόντα. Α-
θρόους δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἀ-
θρήσωσι καὶ λέοντες, οὐ
φεύγουσι παρὰ προπόδιον,
ἢ ἄλλος ἄλλῃ κατέπτη-
ξαν (ὡς νεβροὶ) τοὺς ἐλέ-
φαντας, οἱ τέως φοβεροὶ καὶ
ἐκπληκτικοὶ καταδεί-
σαντες. Οὐκ ἀνθίσταται δὲ
τοῖς διώκουσιν ἐλέφας· εἰ
μή ποτε ἄρα ὑπὲρ τῶν τέ-
κνων καὶ τῶν νοσούντων, ἐν-
ταῦθα δὲ ἄμαχός ἐστιν.

muniter in fugam se
dant, ac simul inter se
prementes ad gregales
suos adhærescunt. Ho-
rum autem qui iam
sunt formatâ & integrâ
ætate, reliquos sic cir-
cumcludunt, tanquam
pugnacissimi propu-
gnatores totum agmē
circummuniūt: qui ve-
rò longiùs sunt ætate
prouecti, atque matres
sub se quæque suos pul-
los ita occultātes, per-
rarò hi paruuli (vt vi-
deātur, sub termedium
obtineat locum Quòd
si hos ipsos frequentes
coactos leones etiam
perspiciant, vel omnes
rectà, vel alii aliò, tan-
quam hinnuli ab ele-
phantis sibi incredibi-
liter timētes sese in fu-
gam coniiciunt: [& ta-
metsi antea] formidabi-
les, maximos terrores
adferebant, & vel solo
conspectu denuncia-
bant, ex horum tamen
aspectione exterrentur. Nunquam verò *Elephas*
insequentibus se opponit, nisi aut filiorum suo-
rum aut ægrotantium causa. pro his nimirum ni-
hil non moliens inexpugnabilis manet.

al. θεάσαντες.

De Elephanto Portregu.

CAP XXXVII.

Poro Indorum rege in prælio, quod cum Alexãdro commisit, multis telis confixo, Elephantus quo vehebatur, etsi multis etiam ipse sagittis vulneratus, defixa tamen in corpore Pori tela, leniter & cautè promuscide extrahere non priùs destitit, quàm dominũ intellexisset, ex redundanti sanguinis profusione, debilitari & euanescere. Itaque leniter & sensim se demisit, ac ita humi mansit, vt ne ex alto decidens Pori corpus graui casu affligeretur.

De canibus in pugna sociis dominorum.

CAP. XXXVIII.

Cum Hyrcanis & Magnesiis Canes quasi societatem bellorum gerendorum inire solebant, hisq; maximo ad bella inferenda adiumento erant. In pugna etiam ad Marathonem commissa cuius-

Περὶ τοῦ ἐλέφαντος τοῦ Πώρου. Κεφ. λζ.

Πώρου τοῦ τῶν Ἰνδῶν βασιλέως ὁ ἐλέφας, ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον μάχῃ τετρωμένου, πολλὰ ἡσυχῇ καὶ μετὰ φειδοῦς τῇ προβοσκίδι ἐξῄρει τὰ ἀκόντια. καὶ μέντοι καὶ αὐτὸς τετρωμένος πολλὰ, οὐ πρότερον εἶξε, πρὶν ἢ συνιέναι, ὅτι ἄρα ὁ δεσπότης αὐτοῦ, διὰ τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος τὴν πολλὴν παρεῖται καὶ ἐκθνήσκει. ἑκὼν ἑαυτὸν ὑπέκλινε, καὶ ὀκλάσας ἔμεινεν ἵνα μὴ αἴωθεν πεσὼν ὁ Πῶρος, εἶτα μέντοι κακωθῇ τὸ σῶμα ἔτι μᾶλλον.

Τίνες συστρατιῶται κύνες ἐγένοντο. Κεφ. λη.

Ὑρκανοῖς καὶ Μάγνησι οἱ κύνες συνεστρατεύοντο καὶ ἦν καὶ τοῦτο συμμαχικὸν ἀγαθὸν αὐτοῖς κα[...] ἐπικουρικόν. Συστρατιώτην δέ τις Ἀθηναῖος ἐν τῇ μάχῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι

ἐπη-

ἐπήγετο καὶ κυνὰ. καὶ ἐν γραφῇ εἰκάσται ἐν τῇ Ποικίλῃ ἑκάτερος, μὴ ἀπηξιωθεὶς ὁ κυνὸς, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ κινδύνου μισθὸν κληρότος, ἐγράφθαι σὺν τοῖς ἀμφὶ τὸν Κυναίγειρον καὶ Ἐπίζηλόν τε καὶ Καλλίμαχον. ἔστι δὲ καὶ οὗτοι καὶ ὁ κύων Νίκωνος γράμμα. οἱ δὲ οὐ τούτου, ἀλλὰ Θασίου Πολυγνώτου φασί.

piam Atheniensis canis summa contentione illi tulit auxilium. Quamobrem nec ipse quanquam Canis contemptus, sed hoc præmium consecutus est, vt in Pœcile porticu vnà cum hero suo pingeretur, & inter fortissimos viros Cynægirum, Epizelum & Callimachum spectaretur. Picturæ huius Nicon, vel, vt alij putant, Polygnotus Thasius auctor fuit.

Ὅσοι ἔρασαν καὶ θήλειαν ἔλαφον κέρατα ἔχειν. Κ.λθ.

Ceruas etiam fœminas cornua habere auctores esse poëtas aliquot. CAP. XXXIX.

Ὅσοι λέγουσι θήλειαν ἔλαφον τὰ κέρατα οὐ φύειν, οὐκ αἰδοῦνται τοὺς τῶν ἐναντίων μάρτυρας, Σοφοκλέα μὲν εἰπόντα, Νομὰς δέ τις κεροῦσσ' ἀπ' ὀρθίων πάγων Καθεῖρπεν ἔλαφος. Καὶ πάλιν, Ἄρασα μύξας καὶ κερασφόρους στόρθυγγας εἷρπεν ἐκ νάπους. καὶ ταῦτα μὲν ὁ τοῦ Σοφίλου ἐν τοῖς Ἀλεάδαις. Ὁ δὲ Εὐριπίδης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ· Ἔλαφον δ' Ἀχαιῶν χερσὶ

Qui Ceruæ fœminæ cornua deesse aiunt, illi contrariæ sententiæ assertores non verentur. Scripsit enim Sophocles. Cornuta ab altis Cerua collibus venit Ad pascua prata. Et rursus, Sublime tollens cornuum Graditur suorum spicula. Hæc Sophili filius in fabula quam Aleadas inscripsit. Et Euripides in Iphigenia, Obiiciam A-

chiuis ceruam insignem cornibus, Quam pro tua falsi mactabunt filia. Idem in fabula, cui titulus Temenidæ, Ceruam cornutam Herculi propositum certamẽ ait, his verbis: Accessit ad Ceruam aureis Cornibus insignitam. Dum subit ingens certamen Montibus in asperis. Et quærit illam pascuis Nemoribus & pratis. Itẽ Thebanus ille poëta in Epinicio quodam carmine. Necessitas diuina Quum cogeret Eurysthei Parêre Alciden jussibus, Vt ceruam adduceret Cornibus auriferam. Denique Anacreon de Cerua canit, Vt hinnulus tenerrimus, In nemore quem cornuta Mater reliquit viridi, Soles pauere. quo in loco qui pro κερόεσσα, id est cornuta: ἐρόεσσα, id est amabilis reponunt, adulteratâ lectione, ab Aristophane

ἀπλείς κατακεράτῳ

σὺν ἐνθήσω φίλαις Κερῶσσαν, ἣν σφάζοντες, αὐχήσουσι σὴν σφάζειν θυγατέρα. Ἐν δὲ τοῖς Τημενίδαις τὸ Ἡράκλειον ἆθλον ἔλαφον κέρατα ἔχουσαν ὁ αὐτὸς Εὐριπίδης φησὶ τὸν τρόπον τόνδε ᾄδων· Ἦλθε δ' ἐπὶ χρυσόκερων ἔλαφον, μεγάλων ἄθλων † ἵνα δεινὸν ὑποστὰς κατ' ἐναύλους ὀρέων ἀβάτους ἐπί τε λειμῶνας, † ποιμνήϊά τε ἄλσε. Ὁ δὲ Θηβαῖος μουσοποιὸς ἔν τινι τῶν ἐπινικίων ὑμνεῖ λέγων· Εὐρυσθέος ἕντ' ἀνάγκᾳ πατρόθεν χρυσόκερων ἔμλαδον θήλειαν ἄξοντα. Καὶ Ἀνακρέων ἐπὶ θηλείας φησίν· Οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα γαλαθηνόν, ὅς τ' ἐν ὕλῃ κεροέσσης, ὑπολειφθεὶς † ἀπὸ μητρὸς ἐπτοήθη. Πρὸς δὲ τοὺς μαχομένους τὸ λοχθὲν καὶ μέντοι καὶ φάσκοντας δεῖν ἐροέσσης γράφειν, Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος,

καὶ

χρῆμα

al. ποιμνιά τε ἄλσε. malim ποιμνήϊα.

al. ὑπὸ.

ρῶ μεγαίρει τῇ ἀντιπλοκίᾳ.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν εὐνοίας.

Κεφ. μ.

Ἴδια δὲ ἄρα κυνῶν καὶ ἐκεῖνα, εὐνοίας ὑπερβολὴν πᾶσαν ἐκνενικηκότα. Πώλῳ μὲν οὖν τῷ τῆς τραγῳδίας ὑποκριτῇ ὁ κύων ὁ θρέψιμος αὐτοῦ τε θνεῶτι καὶ καιομένῳ ἑαυτὸν συγκατέπρησε, τῇ πυρᾷ ἐμπηδήσας. Καιομένῳ δὲ καὶ Μέντορι σκύλακες Ἐρετρικαὶ ἑαυτὰς συγκατέπρησαν, ἑκοῦσαι κοινωνήσασαι τοῦ τέλους. Θεόδωρον δὲ ἄνδρα τὸν ψάλτην ἀγαθόν, ἐπεὶ μὲν ἐς τὴν σορὸν ἐνέθεσαν οἱ προσήκοντες, κυνίδιον δὲ Μελιταῖον ἑαυτὸ ἐνέβαλεν εἰς τὴν θήκην τοῦ νεκροῦ, καὶ συνετάφη. Πέπυσμαι δὲ καὶ Αἰθιόπων εἶναι ἔθνος, ἐν ᾧ βασιλεύει κύων, καὶ

Byzantione egregiè redarguuntur.

De Canibus Poli histrionis, Mentoris, & Theodori psaltæ, qui cũ dominis suis exuri aut sepeliri voluerunt. De natione Æthiopum quæ arbitratum Canis tanquam regis sequitur.

CAP. XL.

Hoc sanè admirabilis Canum amoris exuperantiã declarat. Quũ Pôlus, cuius, dum viueret, munus erat tragœdias agere animã quoque egisset, & pro more cremaretur, Canis eius alumnus in medios ignes insiliens, viuus vnà cum altore suo exustus est. Rogo etiã eodem, in quem Mentor impositus fuisset, Canes eius Eretrici voluntariam mortem sibi consciuerunt. Vt verò Theodorum psaltẽ sui propinqui in sepulchrum imposuissent, eius Melitẽsis Catellus, vltrò seipsum in cadaueris thecã iniiciens, pariter cũ domino humatione & sepulturâ affici voluit. Natio Ethiopũ est quæ Canẽ & habet regẽ suum,

al. ψάλτην.

suum, & illius etiã arbitrio paret. si suo quodam modo gannit vel murmurat, eũm non iratum esse credunt: si latrat, iram agnoscunt. Hoc, si cui videtur, Hermippo credat, qui Aristotelis etiam testimonio nititur. Mihi quidẽ hæc narratio huic loco visa est opportuna.

κνυζωμένου.

De Ansere qui Lacyden philosophum amauit. Et de Elephanto, qui nutriciũ suum in prælio periclitantẽ cursu à medijs hostibus extulit.

CAP. XLI.

Lacyden peripateticum altorẽ suum Anser tantoperè amauit, vt & cum ipso simul ambularet: & quum ille sederet, hic quoque ab ambulãdo quiesceret, nec ipsum vnquam relinqueret. Eum igitur Lacydes mortuum non minùs ambitiosè, quàm aut filiũ aut fratrem sepulturæ honore affecit. Quum Pyrrhus Epirotarum rex ad Argos occubuisset,

al. Λυκάδῃ.

al. Λυκάδης.

τῇ ἐκείνου ὁρμῇ πείθονται. † κνυζομένου τε ἴσασιν ὅτι μὴ θυμοῦται, καὶ ὑλακτοῦντος τὴν ὀργὴν συνιᾶσι. Τοῦτο εἴ τῳ ἱκανὸς Ἕρμιππος τεκμηριῶσαι, μάρτυρα ἐν τῷ λόγῳ ἐπαγόμενος Ἀριστοκλέωνα, πειθέτω· ἐμὲ δὲ μὴ λαθεῖν, εἶτα ἐν καλῷ τῆς μνήμης ἀφίκετο.

Περὶ τοῦ χηνὸς ὃν Λακύδης ὁ περιπατητικὸς εἶχε. καὶ ἐλέφαντος Πύρρου τοῦ Ἠπειρώτου. Κ. μα.

† Λακύδου τοῦ περιπατητικοῦ κτῆμα ἦν χὴν, ἔτι χρῆμα θαυμάσιον. ἐφίλει γοῦν τὸν σοφὸν ἰσχυρῶς, καὶ βαδίζοντι μὲν συνεβάδιζε, καθημένου δὲ ἀνεπαύετο, οὐκ ἀπελείπετο δὲ αὐτοῦ ἐν βραχεῖ. ὅτε γὰρ καὶ ἀποθανόντα ὁ † Λακύδης ἔθαψε καὶ πάνυ φιλοτίμως, ὥσπερ οὖν ἢ υἱὸν ἢ ἀδελφὸν ἐκεῖνος θάπτων. Πύρρου δὲ τοῦ Ἠπειρώτου ἦν ἐλέφας, ὅσπερ

ὅσπερ οὖν τ̃ ἑαυτοῦ. πολλοῦ-
τὸν οὕτως ἠγάπησεν, ὡς
ἀποθανόντος ἐν Ἄργει
Πύῤῥου, ἐκπεσόντος ἢ τ̃
ἐλαύνοντος, ὁ πρότερον
ὑπέμεινεν ἀτρεμῆσαι καὶ
ἡσυχάσαι, πρὶν ἢ ἀνασώ-
σασθαι τοῦτον αὐτὸν ἐκ τῶν
πολεμίων, καὶ ἐς τὸ τ̃ φί-
λον μεταγαγεῖν.

Περὶ ἡμιόνου κακούργου, ὃν
ἠμύνατο Θαλῆς ὁ σοφός.

Κεφ. μβ.

Κακουργίαν δὲ ὀρέως
Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἠμύ-
νατο, καταπωρώσας πά-
νυ ἀπορρήτως. ἅλας ἡ-
μίονος ἦγε φόρτον, καὶ
ποτε διὰ ποταμοῦ ἰὼν κατὰ
τύχην κατώλισθε, καὶ
περιετράπη. βραχέντες
οὖν οἱ ἅλες κατετάκησαν,
καὶ κοῦφος ὁ ὀρεὺς γενό-
μενος, ἥσθη. καὶ συνι-
δὼν ὁπόσον τὸ μεταξὺ ἦν
τ̃ μόχθου καὶ τ̃ ῥᾳστώνης,
τ̃ λοιποῦ τὴν τύχην δι-
δάσκαλον ποιησάμενος.
ὁ πρότερον ἄκων ἔπαθεν,

in eo conflictu Elephã-
tus fuit, qui domitorẽ
suum tantoperè ama-
uit, vt non priùs, quam-
uis moderator iam ex-
cidisset, currere omise-
rit, quàm suum nutri-
ciũ ex hostibus & ser-
uasset, & intra fines a-
micos reportasset.

*De Muli astutiâ à Tha-
lete Milesio deprehẽsa.* al. φίλιον

CAP. XLII.

Malitiosè factũ Mu-
li Thales Milesius ma-
nifestò deprehensum,
ingeniosè admodum
vltus est. Quum enim
ille sale onustus fluuiũ
aliquando transmitte-
ret, vsu fortè euenit, vt
& caderet, & sarcina e-
uerteretur, sal autem a-
quâ perfusus liquefie-
ret. Is ex eo quòd iam
ab onere solutus, & li-
ber factus esset, magnã
lætitiam voluptatemq;
cepit, & simul vt quan-
tum inter laborem &
otium interesset cogno-
uisset, in reliquum tẽ-
pus fortunam sibi iam
magistram statuens.
quam primò labem &

 casum

casum inuitus fecisset, deinde summâ cum voluptate prudēs & sciēs admittebat. Non poterat autem agaso aliâ quàm per fluuium viâ iter facere. Hoc igitur Thales vbi intellexisset, sapientiâ vlciscendam illius malitiam arbitratus, pro sale eū spongiis & lana onerari præcepit. Mulus instructarum sibi insidiarum ignarus, ex veteri consuetudine cecidit. Quum autem aquâ completum onus esse grauius sensisset atque astutiam in detrimentum sibi versam percepisset: ex eo tēpore sine fraude & molestiâ flumina transiens, ab omni lapsu tibias sustinebat, & salem ab eo in commodo integrum conseruabat.

De Elephanto mulieris amatore.

CAP. XLIII.

In Antiochia Syriæ vrbe audio cicurem Elephantū fuisse: huncq;

εἶτα μέντοι τοῦτο εἰργάζετο ἑκών. ἄλλην δὲ τὴν ὀρεοκόμον ἐλαύνειν, καὶ ἔξω τοῦ ποταμοῦ ἄπορον ἦν. τοῦτό τοι διηγκωμένος ὁ Θαλῆς ὡς ἐπύθετο, σοφίᾳ ἀμύνασθαι τῆς κακουργίας τὸν ὀρέα ᾤηθη δεῖν· καὶ προσέταττε ἀντὶ τῶν ἁλῶν σπόγγων καὶ ἐρίων ἐπισάξαι αὐτόν. ὁ δὲ, τὴν ἐπιβουλὴν οὐκ εἰδὼς, κατὰ τὸ σύνηθες ὤλισθε. καὶ ἀναπλήσας ὕδατος τὰ ἐπικείμενα, τοῦ ἄχθους ᾔσθετο καὶ ὅπως οἱ τὸ σόφισμα ἐτράπη ἐπὶ κακῷ. καὶ ἐξ ἐκείνου ἡσυχῇ διερχόμενος καὶ κρατῶν τῶν σκελῶν, ἀπαθεῖς τοὺς ἅλας διεφύλαττε.

Περὶ τοῦ ἐν Ἀντιοχίᾳ, τῆς Σύρων ἐλέφαντος.

Κεφ. μγ.

Πυνθάνομαι δὲ ἐν τῇ Ἀντιόχου πόλει τῇ Σύρων γενέσθαι πρᾶον ἐλέφαντα· ἰόντα τε αὐτὸν ἐπὶ τὰς νομάς, στεφανόπωλιν γυ-

dum ad pastiones iret, mulierem corollas venden

ἐρίων.

ναῖκα ὁρᾶν ἡδέως, καὶ προσεστάναι αὐτῇ, καὶ τῇ προβοσκίδι τὸ πρόσωπον τῆς ἀνθρώπου καθαίρειν· δέλεαρ δὲ ἄρα ἐκείνη καθίει τὸ φίλτρον αὐτῷ, στέφανον ἀεὶ τὸν ἐκ τῆς τέχνης τὴν καθ' ὥραν πλεκόμενον· καὶ τὸ μὲν ὁσημέραι λαμβάνειν ἔργον ἦν. τῇ δὲ διδόναι χρόνῳ δὲ ὕστερον ἡ μὲν ἄνθρωπος τὸν βίον κατέστρεψεν· ὁ δὲ ἐλέφας τῆς συνηθείας διαμαρτάνων, καὶ οὐχ ὁρῶν ἣν ἐπόθει γυναῖκα, ὥσπερ οὖν ἐραστὴς ἐρωμένης ἀτυχῶν, ἐξηγελώθη. καὶ ὃς τέως πρᾷος ἦν εἰς θυμὸν ἐξήφθη, ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ἄγαν ὑπὸ τῆς λύπης † ὑποκλυσθέντες καὶ ἔκφρονες † γινόμενοι.

Ὅτι τὸν ἥλιον ἀνίσχοντα προσκυνοῦσιν οἱ ἐλέφαντες, καὶ ὅπως αὐτῶν μήδεται ὁ θεός.

dētem cùm quám suauissimè adspexisse, tum verò etiam quàm libentissimè in illius conspectu acquieuisse, atque huius faciem promuscide tersisse. Mulierē vicissim ex suo artificio illecebras amatorias, corollas videlicet quas anni tempus permittebat, ita cōtexuisse, vt quotidie illi quidem sumere operę pretium, huic verò etiam opus largiri esset. Postea autem quàm mulier excessit è vita, Elephantus nec pristinæ consuetidinis compos, nec quam amaret ampliùs mulierem vidēs, tanquam amans qui amasiam amisisset, sic eam desiderabat, animoq; incitabatur: ac qui antè mãsuetus fuisset humanitate expulsâ feritatem induebat, tãquamq; homines ex tristitiâ ac mœrore laborantes de potestate animi exeunt, sic is furens ferebatur.

al. ὑποπικλυσθέντες.
al. γιγνόμενοι.

De religione Elephantorum in Solem : & Ptolemai

Philopatoris historia.

CAP. XLIIII.

Exorientem Solem Elephanti venerantur, promuſcidem, tanquã manum, aduerſus Solis radios alleuantes. Itaque hos ei charos eſſe & egregiè diligi Philopator Ptolemæus teſtis eſt nobis locuples. Is ſanè poſt partã victoriam eius belli quod cum Antiocho geſſiſſet, quum quàm gratiſſimus aduerſus ſolem, quem Deum exiſtimabat, eſſe vellet, proq; victoria ei gratias perſolueret, tum alia magnifica ſacrificia fecit, tum verò quatuor elephantos, benè magnitudine grandes, exiſtimans ſe ſic deum religiosè colere, primũ immolauit: deinde quũ in ſomniis minis dei perculſus fuiſſet, ob inuiſam numini talem hoſtiam, religionis metu permotus, pro immolatis ex ære quatuor Elephantes in honorem Solis excitauit: hoc vt ſupplici facto hunc

Κεφ. μδ.

Τὸν ἥλιον ἀνίσχοντα προσκυνοῦσιν ἐλέφαντες, τὰς προβοσκίδας εὐθὺ τῆς ἀκτῖνος, ὡς χεῖρας, ἀνατείναντες· ἔνθέν τοι καὶ τῷ θεῷ φιλοῦνται. μάρτυς ἀγαθὸς ὁ Φιλοπάτωρ ἡμῖν Πτολεμαῖος ἔστω. ὁ μὲν κατ' Ἀντιόχου νίκη σὺν αὐτῷ ἐγένετο· θύων δὲ ἐπινίκια, καὶ ἱλεούμενος τὸν ἥλιον ὁ Πτολεμαῖος, τῇ τε ἄλλῃ μεγαλοπρεπῶς ἔθυσε, καὶ οὖν καὶ τέτταρας ἐλέφαντας μεγέθει μεγάλους παρέστησεν ἱερεῖα, ὥς γε ᾤετο καὶ ταύτῃ τῇ θυσίᾳ γεραίρειν ἐκεῖνος τὸ θεῖον. ἐνύπνιον δὲ αὐτὸν διετάραξεν, ὡς ἀπειλοῦντος τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῇ ἀήθει τε καὶ ξένῃ θυσίᾳ· καὶ δείσας ἐκεῖνος, χαλκοῦς τέτταρας ποιησάμενος ἀνῆψε τῷ θεῷ ὑπὲρ τῶν ἀνῃρημένων, δεόμενός τε καὶ ἀπομειλιζό-

μένῳ αὐτόν. Ἐλέφαντες μὲν οὖν θεοὺς προσκυνοῦσιν, οἱ δὲ ἄνθρωποι εἰ ἄρα γε εἰσὶ θεοί, καὶ ὄντες, εἰ φροντίζουσιν ἡμῶν διαποροῦσι;

Περὶ τοῦ τῆς ἴβιδος ποτοῦ, καὶ πάλιν περὶ ἐλεφάντων.

Κεφ. με.

Οἱ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἱερεῖς ἑαυτοὺς περιῤῥαίνουσιν οὐ παντὶ ὕδατι, οὐδὲ μὴν οὐδὲ τῷ προστυχόντι, ἀλλ' ἐκείνῳ, ἐξ οὗ πεπιστεύκασιν ὅτι ἄρα ἡ ἶβις πέπωκεν. ἴσασι γὰρ κάλλιστα ὅτι μήποτε ἂν πίῃ ὕδατος ἐκείνη ῥυπαροῦ καὶ λελυμασμένου ἔκ τινων φαρμάκων. ἔχειν γάρ τι πεπιστεύκασιν ἐν ἑαυτῷ τὸ ζῷον καὶ μαντικῆς, ἅτε ἱερόν. Ἐλέφαντας δὲ ἀκούω τῶν τετρωμένων τοὺς ἀτρώτους πεφεισμένως ἐξαιρεῖν καὶ ξυστὰ καὶ ἀκόντια, ὥσπερ οὖν χειρουργίας ἐπιστήμονας, καὶ μαθόντας τὴν ἐν τοῖσδε σοφίαν. Οὕτω δὲ ἄρα ἦν διὰ συνθήκης τοῖς

hunc sibi placatum efficeret. Ergòne deum elephanti venerantur? homines autem rationis participes, sitne deus necne sit dubitāt: tum si sit, humanasne res curatione & administratione dignetur.

De potu Ibidis. Elephantos integros vulneratorum tela extrahere. Pyrrhum Aquilæ, Antiochum Accipitris cognomine oblectatum fuisse.

CAP. XLV.

Sacerdotes in Ægypto non quâuis aquâ se lustrāt, nec aliâ quā ex qua Ibidem bibisse credant. Norunt enim egregiè hanc auem nūquam gustare aquam sordidam, aut vllis infectam venenis: vt quā diuinationis quoque non imperitam, veluti auem sacrā existiment. Cæterùm ex Elephantis audio eos qui integri sunt, vulneratorum spicula & iacula leniter extrahere, veluti chirurgos quosdam & huius artis peritos. Priscis

ſcis animalia vel quæ ratione carent adeò curæ fuerunt, vt Pyrrho Epirotæ gratum fuerit Aquilæ cognomen: Antiocho autem, vt fertur, Accipitris. Hæc licèt argumento diuerſa, à nobis coniũcta ſunt, hominibus ſtudioſis cognitu non indigna.

Quemadmodum Taurus, Equus, Ceruus, Mithridatem amauerunt.

CAP. XLVI.

Mithridates Ponticus, quum ſomnum caperet, ſui corporis cuſtodiam non modò armis & ſatellitibus excubitoribus cõmittebat: ſed magis etiam tauro & equo & ceruo quos manſuefactos habebat: Ij enim ad cuſtodiam eius dormientis aduigilantes, ſi quis accederet, illius ſensũ ex ipſa reſpiratione quam mox percipiebant, atque ille mugitu, alter hinnitu, alius ſuâ propriâ voce, eum è ſqmno evcitabant.

αἰῶ τῶν χρόνων καὶ τὰ ἄλογα· ἔχαιρε μὲν ἀκούων ἀετὸς ὁ Ἠπειρώτης Πύρρος· ὁ δὲ τὸ δὴ λεγόμενον, ἱέραξ, ὁ Ἀντίοχος. Διάφορα μὲν δὴ ταῦτα καὶ ἀθρόα + εἰρήσεται τῷ συνιέντι μαθεῖν ἄξια.

εἰρήσθω

Τίσι φρουροῖς ἑαυτὸν ἐπίστευεν ὁ Μιθριδάτης ὁ Ποντικός. Κ. μϛ.

Μιθριδάτης ὁ Ποντικὸς τὴν ἑαυτοῦ φρουρὰν καθεύδοντος, ἐπίστευεν ἧττον καὶ τοῖς ὁπλίταις καὶ τοῖς δορυφόροις· καὶ διὰ ταῦτα ἡμερωθέντας εἶχε φύλακας ταῦρον, καὶ ἵππον, καὶ ἔλαφον καθεύδοντα γοῦν ἐφρούρουν αὐτὸν οἵδε οἱ θῆρες, εἴ τις προσίοι, τάχιστα ἐκ τῆς ἀναπνοῆς αἰσθανόμενοι· καὶ ὁ μὲν τῷ μυκήματι, ὁ δὲ τῷ χρεμετίσματι, ὁ δὲ τῇ μύκῃ διυπνίζον αὐτόν.

De diuerſis nominibus quibus animalium, præcipuè ſeror

Περὶ τῆς διαφορότητος τῶν ὀνομάτων, ἅπερ οὖν ἔχει τὰ ἐκ-

γονα τῶν ἀγρίων ζώων· ἔνια αὐτῶν τέλεια.

Κεφ. μζ.

Τῶν ἀγρίων ζώων τὰ ἔκγονα τὰ νέα διαφόρως ὀνομάζεται καὶ τάγε πλείω διπλῆν τὴν ἐπωνυμίαν ἔχει. λεόντων γοῦν σκύμνοι καὶ λεοντιδεῖς ὀνομάζονται, ὡς Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος μαρτυρεῖ. παρδάλεων καὶ σκύμνοι τε καὶ ἄρκηλοι. εἰσὶ δὲ οἵ φασι γένος ἕτερον τῶν παρδάλεων τοὺς † ἀρκήλεις εἶναι. θώων δὲ μόνοι σκύμνοι φιλοῦσι καλεῖσθαι. καὶ τίγρεων ὁμοίως. καὶ * μυρμήκων δὲ καὶ πανθήρος. ἔοικε δὲ καὶ τὰ τῶν λυγγῶν ἔκγονα ὁμοίως ὀνομάζεσθαι· ἐν γοῦν τοῖς † Λάσου λεγομένοις διθυράμβοις οὕτως εὑρίσκεται. σκύμνος εἰρημένον τὸ βρέφος τὸ τοῦ λυγκός. πιθήκων δὲ ἀκούομεν σκύμνους τε καὶ πιθηκιδεῖς τοὺς

ferarum, fœtus, & ipsa quædam adulta apud auctores Græcos nominantur.

CAP. XLVII.

Lege Pollucem l. 5. c. 2.

Teneri ferarum animantium fœtus nomina inuenerunt diuersa: plerique gemina. nam Leonum & catulos dicimus, & * leunculos, Aristophane Byzantio teste: Pantherarum siue Pardalium similiter vel catulos vel arcilos. sed aliqui arcilos genus à Pantheris diuersum faciunt. (*Possis etiam vertere, Genus alterum Pantherarum faciunt.*) Porrò Thôum & Tigridum fœtus, non alio quàm catulorum nomine vocari solent item formicarum, & Pantherarum: (*qui sunt Pantheræ minores, aliqui lycophantheros vel lupos ceruarios eosdem putant.*) Lyncis etiam sobuli non aliud inditum nomen puto. nam Lasus in Dithyrambis sic scribit: Lyncisque soboles, quæ catulus appellatur. At Simiarum vt ca-

Hos & alia quædam diminutiua, classicis auctoribus inusitata, ad Græcorũ imitationem effinximus.

al. ἀρκύλους *vt & Pollux habet per v. Eustathio* ἄρκιλοι *per* ι *in penult.*

sunt catuli vrsarũ. Pantherarum verò παρδαλεῖς.

* *si rectè legitur.*

al. Λάσσου.

tuli ita ſimiolæ dicuntur. Bubalidum verò vituli, & Orygum quoq́: vt idem Ariſtophanes coniicit. Iam Canum catuli aliud nomen non habent, ex Lupis tum catuli tum lupuli dicti naſcuntur. Ætate verò & magnitudine iam prouectâ eadem beſtia, monolycus, id eſt ſolitarius lupus dici ſolet. Leporum fœtura lepuſculi ſunt. ex iis adultum poëtæ etiam ptôca, id eſt pauidum nũcupant. Lacedæmonij tachínan. Vulpes vulpeculam parit. ipſa quidem aliter cerdò & ſcaphóra & ſcindacus dicta. Aprorum porcellos, molóbria vocitant. vnde & ſus ipſe molobrites Hipponacti cognominatur. Eſt & ſus quidam moniós, hoc eſt ſolitarius. Capreas Græci non ſolùm dorcadas vocant, ſed zórcas quoque & procas. Hyſtricum & huiuſmodi ferarum pro-

λαγίδες, Pollux.

ἀλωπεκίδες, Pollux.

αὐτούς. βουβαλίδων δὲ πώλους. εἰ δὲ καὶ ὀρύγων, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης φησί. κυνῶν δὲ καὶ λύκων σκύλακας καλοῖντο ἂν ἤδη ὅς. ἤδη δὲ καὶ λυκιδεῖς καλοῦνται οἱ τῶν λύκων. ὁ δὲ τέλειος καὶ μέγιστος καλοῖτο ἂν μονόλυκος. τῶν μὲν δὴ λαγῶν τὰ λαγιδεῖς. ὁ τέλειος, καὶ πτῶκα αὐτὸν φιλοῦσιν ὀνομάζειν οἱ ποιηταί, Λακεδαιμόνιοι δὲ ταχίναν. ἀλωπέκων δὲ τὰ ἔκγονα τὰ ἀλωπεκιδεῖς κέκληνται. αὐτὴ δὲ ἡ μήτηρ καὶ κερδὼ καὶ σκαφώρη καὶ σκινδακός. τῶν δὲ ἀγρίων ὑῶν τὰ τέκνα, μολόβρια ὀνομάζουσιν. ἀκούσαις δ' ἂν τοῦ Ἱππώνακτος καὶ αὐτὸν τὸν ὗν μολοβρίτην που λέγοντος. καλοῦνται δὲ καὶ τῶν ὑῶν μονιοί τινες. τάς γε μὴν δορκάδας, καὶ ζορκάς, καὶ πρόκας εἰώθασιν ὀνομάζειν. τῶν δὲ ὑστρίχων καὶ τῶν τοιούτων

τῶν ἀγρίων τὰ ἔκγονα, ἴβερα καλεῖται. καὶ μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Πελιάσι τοῦ ὀνόματος· καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι, καὶ Δικτυουλκοῖς. τὰ δὲ ἔτι ἐν τῇ γαστρὶ ἔμβρυα· καλοῦσι δὲ τὰ τῶν ὀρνίθων, καὶ τὰ τῶν ὄφεων, καὶ τῶν κροκοδείλων. ἔνιοι δὲ ἔμβρυα καὶ τοὺς ψαικάλους καλοῦσιν, ὧν εἰσι καὶ Θετταλοί. τὰ δὲ πρόσφατα ὀρνίθια νεοττοὺς, καὶ ὀρταλίχους· ἀλεκτρυόνων δὲ, τοὺς ἀλεκτρείδας λέγουσι. καὶ τόν γε πέρυσιν ὀνομάζουσιν, ὡς καὶ τὸν οἶνον. καὶ αὖ πάλιν χηνιδεῖς, καὶ χηναλωπεκιδεῖς, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, κατὰ τὰ αὐτὰ σχηματίζουσιν. Ἀχαιὸς δὲ ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς, τὸν νεοττὸν τῆς χελιδόνος μόσχον ὠνόμασεν.

Περὶ τῆς τῶν ζώων μνήμης.

les óbria dicuntur, cuius nominis mentio fit in Peliadibus Euripidis, & Ægchyli Agamemnone ac Dictyulcis. Embrya quidem sunt fœtus qui vtero vuluáve adhuc continentur. *Sed & in lucem nuperrimè editi aliquibus embrya & psácala vocantur, vt Thessalis inter alios. Serpentium quoque & Crocodilorum catulos aliquis dixerit. De auiculis recẽs natis pullos & pulliciem Gallinaceos pullos aliqui peculiariter pullos & pullicinos appellant: item pullum iuuencum vel pullastrum annotinum cognominant, qui plus quàm anniculus sit, nondum tamen bimus: vt & vinum annotinum, quod non hornum, sed anni superioris est. Licebit & anserculos & vulpanserculos dicere, & aliarum quoque auiũ pullos similiter. Achæus tragœdiarũ auctor hirundinis vitulum pro pullo dixit.

*Transtulimus hac paulò aliter quàm in Græco codice habeantur, mutilo, vt videtur, vel corrupto. ψακάλους Eustat. ψάκαλα. A recto ἀλεκτορίδης patronymica forma.

Historia mira Androclis serui à Leone, cui laniandus obiectus erat, seruati, quocum in desertis Libyæ priùs

conuixerat.

CAP. XLVIII.

Memoriæ vim (quæ beneficium agnoſcat) animalibus quoque rationis expertibus ineſſe ſine vlla arte & doctrina, quam mirabiles quidam oſtentatores ſe excogitaſſe gloriantur, illa quæ mox dicam argumento ſunt. Quum à ſenatore Romano ſeruus, cui nomen Androcles erat, aufugiſſet, quia facinus quodpiam nefariũ (id verò quale fuerit ignoro) admiſiſſet, & verò in Africam veniſſet: relictis vrbibus, quarũ ſitũ ex aſtris fortè (quod aiunt) conijciebat: in deſertiſſimã proceſſit regionem: ibique quum ardore ſolis torreretur, ſpeluncam ſubiens, ab æſtu requieſcebat: hæc autem ſpelunca Leonis erat cubile. Poſtea autem quã ex venatu Leo ſummo cum dolore quo laborabat ex pede transfixo ſtirpe à ſummo præacuta reuertiſſet: atque

Κεφ. μη.

Μνήμην δὲ παρακολουθεῖν καὶ τοῖς ζῴοις, καὶ ἴδιον αὐτῶν καὶ τοῦτο εἶναι χωρὶς τῆς εἰς αὐτὴν τέχνης τε, καὶ σοφίας, ὥσπερ οἱ μὲν οἵ τινες ἐπινοῆσαι κομπάζουσι, τεκμήριοι καὶ ἐκεῖνα. τὸν δεσπότην ὄντα τῶν ἐκ τῆς Ῥωμαίας βουλῆς ἀπέδρα Ἀνδροκλῆς ὄνομα, οἰκέτης τὴν τέχνην, ὅ,τι κακουργήσας, καὶ ἡλίκον οὐκ οἶδα εἰπεῖν. ἧκε δ' οὖν ἐς τὴν Λιβύην, καὶ τὰς μὲν πόλεις ἀπελίμπανε· καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, ἄστροις αὐταῖς ἐσημαίνετο, περιῄει δὲ ἐς τὴν ἔρημον. φρυγόμενος δὲ ὑπὸ πολλῆς διαπύρου τῆς ἀκτῖνος, ἀσμένως ὕπαντρόν τινα πέτραν ὑποδραμὼν, ἡσύχαζε. λέοντος δὲ ἄρα κοίτη ἡ πέτρα ἦν. ἐπανήει τοίνυν ἐκ θήρας ὁ λέων, σκόλοπι βιαίῳ περιπαρεὶς καὶ κολαζόμενος, καὶ ἐντυχ.

ἐντυχὼν τῷ νεανίᾳ εἶδεν αὐτὸν πράως· καὶ σαίνειν ἤρξατο, καὶ προὔτεινε τὸν πόδα. καὶ ἐδεῖτο, ὡς ἠδύνατο, ἐξαιρεθῆναι τὸν σκόλοπα. ὁ δὲ τὰ μὲν πρῶτα, καίτοι θανάτου δεόμενος, κατέπτηξεν. ἐπεὶ δὲ πρᾷον τὸν θῆρα ἐθεάσατο, καὶ τὸ κατὰ πόδα συνεῖδε πάθος, ἐξεῖλε τὸ λυποῦν τοῦ ποδὸς, καὶ τῆς ὀδύνης ἀπήλλαξεν. ἡσθεὶς οὖν τῇ θεραπείᾳ ὁ λέων, ἰατρεῖα τὰ ὡς ἐκτίνων, ξένον τε ἐνόμιζε καὶ φίλον, καὶ ὧν ἐθήρα ἐκοινώνει. καὶ ὁ μὲν ἐσιτεῖτο ὠμὰ, ἢ λεόντων νόμος· ὁ δὲ, ἑαυτῷ ὤπτα, καὶ κοινῆς ἀπέλαυον τραπέζης, κατὰ φύσιν τὴν αὑτοῦ ἑκάτερος. καὶ τριῶν μὲν ἐτῶν τὸν τρόπον τοῦτον διεβίωσεν ὁ Ἀνδροκλῆς. εἶτα ὑπεραγαγὼν κνησιῶν, καὶ ὁ δὲ ξηρὰ μὲν βίῳ κατειλημμένος, τὸν μὲν λέοντα

in iuuenem qui intra specum abdebatur, incidisset: ipsum leniter aspexit, ac blandiri cœpit, pedemq; porrexit, & quoad poterat sibi stirpem extrahi rogabat. Ille primò, etsi mors illi necessaria erat, ab eo pertimuit. deinde, postquã mansuetam vidisset belluã, & pedis morbum cognouisset, tum id quod pedem vexaret, euellit, tũ verò dolore liberauit. Quâ curatione Leo delectatus, illum hospitaliter & amicè tractando, & quæ venaretur cũ illo communicando, præmium salutis persoluit. Is quidem incoctis, vt Leonum mos fert, pascebatur: ille verò assis vescebatur, cõmunique mensâ secundùm suam vterque viuendi rationem vtebatur. Itaq; totum triennium ibi Androcles ætatem duxit. Et quum tãdem eiusmodi habitationis illũ tæderet, quòd corpus ei omnino incõptú illo tũq; prurigine nimiâ vexaretur, à Leo-

al. οἰ.

me discedens, vagari & se fortunæ committere cœpit. Quumq́;, vbi esset, intellectum fuisset, cōprehenderunt eum, victumq́; Romam ad dominum miserunt. Hunc dominus tum de his quæ admisisset facinoribus reum facit: ita factum est, vt is sic capite damnaretur, vt distrahendus bestiis daretur. Tum verò ille Libycus Leo fortè captus fuit, & in theatrū immissus: simul & eò ad pereundum coniunctus est homo leonis aliquando hospes, & conuictor. Is primùm quidē seruatorē suum non recognouit: Leo contrà statim hominē diuersorē suum agnouit, suauiterq́; blanditus est, & totius corporis inclinatione ad pedes hominis se abiecit. Androcles tandē suum hospitem recognouit, & Leonem tanquam peregre venientē amplexatur. Quamobrem quum artis magicæ pe-

ἀπολιμπάνει, ἑαυτὸν δὲ
μεθίησι τῇ τύχῃ. εἶτα ἀ-
λώμενον αὐτὸν συλλαβόν-
τες, καὶ ὅτου εἴη πυθόμενοι
ἐς τὴν Ῥώμην τῷ δεσπό-
τῃ δήσαντες ἀποπέμπου-
σι. ὁ δὲ ἐφ' οἷς ἠδικήθ-
ἀξιοῖ τὸν οἰκέτην, κα-
καταγνώσθη ἐκεῖνος θη-
ρίοις βορὰ παραδοθῆνα-
ἐθηράθη δέ πως καὶ ὁ Λί-
βυς ἐκεῖνος λέων, καὶ ἀ-
φέθη ἐν τῷ θεάτρῳ. καὶ
νεανίας δὲ ὡς ἀπολούμενο-
ὁ ποτὲ αὐτῷ ἐκείνῳ τ-
λέοντι σύνοικός τε καὶ σύ-
σκηνος γεγενημένος.
ὁ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ἐγνώ-
ρισε τὸ θηρίον. ἐκεῖνος
παραχρῆμα ἀνεγνώρισ-
τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἔσαιν-
αὐτόν, καὶ ὑποκλίνας τ-
πᾶν σῶμα, ἐρρίπτο οἱ πα-
ρὰ τοῖς ποσίν. ὀψὲ δὲ κ-
ὁ Ἀνδροκλῆς ἐγνώρισε
αὐτοῦ ξένον, καὶ περιλα-
βὼν τὸν λέοντα, ὡς ἥκοντ-
ἐπανελθόντα ἐξ ἀποδημίας κα-
τησπάζετο. ἐπεὶ δὲ ἔδοξ-
γόη-

γόης, ἀφείθη οἱ καὶ πάρδαλις. ὁρμώσης δὲ αὐτῆς ἐπὶ τὸν Ανδροκλέα, ὁ λέων ἀμειβόμενος τὸν ποτε ἰασάμενον, καὶ κοινῆς τραπέζης μεμνημένος, διασπᾷ τὴν πάρδαλιν. εἶτα τοίνυν εἰκὸς, οἱ θεώμενοι ἐκπλήττονται· καὶ ὁ διδοὺς τὰς θέας καλεῖ τὸν Ανδροκλέα, καὶ τὸ πᾶν μανθάνει, καὶ θροῦς εἰς τὸ πλῆθος διαῤῥεῖ· καὶ τὸ σαφὲς ὁ δῆμος μαθόντες, ἐκβοῶσιν ἐλευθέρους ἀφεῖσθαι, καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὸν λέοντα. Ιδιον δὲ ὂν τῶν ζώων καὶ ἡ μνήμη, καὶ συνῳδὸν τοῖς προειρημένοις. καὶ ἐς τὸ αὐτὸ δὴ ἐπὶν εὖ δόντος ἐν τῇ Σάμῳ ὅτι τὸ κεχηνότος Διονύσου νομίζοιτο ἂν καὶ τὸ πωλιὸν εἰδέναι. καὶ τοῦτο ἀκουέτω Ερατοσθένους τε καὶ Εὐφορίωνος, καὶ ἄλλων προειρημένων αὐτοῦ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ζ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ritus videretur Androcles, immiſſa eſt in ipſum etiam Pardalis, quæ quum inuadere eum aggrederetur, Leo illum, qui videlicet ei aliquãdo ſalutem attuliſſet, ab huius laniatu ſeruauit, illamq; lacerauit. Spectatores, vt par erat, incredibili tenebantur admiratione: qui autem ſpectacula præbebat, Androclem accerſiuit, ab eoq; totã rem cognouit. Indè prĩmò rumor in multitudinem effluxit, deinde re cognitâ, populus clamorem ſuſtulit, cunctusq; conſeſſus multiplicem plauſum dedit, homini ipſi, & Leoni eſſe largiendam libertatem. Conſtat igitur brutis quoque non deeſſe memoriam,

Quæ ſequuntur in Græco de Baccho in Samo hiante, &c. nobis obſcura ſunt.

al. Σώλῳ.

FINIS LIB. VII.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-

ΑΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον η.

*

CLAVDII AELIA-

NI, DE ANIMALIVM

natura liber VIII.

Quomodo Canis Indica concipiat & pariat è Tigride Tigrin, & is fœtus rursus cum Cane mixtus Tigrin procreet, & tertius demum fœtus degenerans Canem. Historia Indici Canis, qui spretis aliis feris Leonem inuasit, & morsu infixo, quamuis crura omnia, & tandem corpus etiam reliquum à capite recideretur, non tamen remisit. CAP. I

Τὰ περὶ τῶν Ἰνδικῶν κυνῶ
παρατηρηθέντα. Κ. α

Ἰνδικοὶ λόγο
διδάσκουσιν
μᾶς καὶ ἐκείνα
τὰς κύνα
ἄγουσιν ἐς τὰ ἔνθεν ἐκ χωρί
οἱ θηρατικοί, τὰς δὴ γυναῖ
τε καὶ ἴχνη. καὶ ἐκ γνῶνα

EX Indicarum rerũ scriptis de his qua
subsequũtur docemur: Canes fœmina
multò generosissimas, tum ad inuesti
gandas feras narium sagacitate præ
stan

μεῖων ἀγαθάς, καὶ ὠκί-
ας εἰς δρόμους, καὶ τοῖς
ένδροις [προσδήσαντες,
ται μάλιστα ἀπαλλάττιον].
ὗτο δήπου τὸ λεγόμενον
τεχνῶς, κύβον ἀναρρί-
αντες. αἱ δὲ τίγρεις ἐν-
υχόντες αὐταῖς, αἱ θηλεία
ι καὶ λιμῷ συμπεσόντε,
ιασπῶσιν αὐτάς. ἐὰν δὲ
ργῶντες ἀφίκωνται καὶ
εκορεσμένοι, συμπλέ-
κονταί τε αὐταῖς, καὶ τῆς ἀ-
φροδίτης ἐν πλησμονῇ
ἐκεῖνοι μέμνηνται. ἐκ
ὁμιλίας ταύτης οὐ κύ-
ων φασίν, ἀλλὰ τίγρεις τί-
κτεται. ἐκ δὲ τούτου καὶ κυ-
ὸς θηλείας, ἔτι τίγρεις τε-
χθείη ἄν. ὁ δὲ ἐκ τούτου καὶ
υνὸς εἰς τὴν μητέρα ἀ-
ποκρίνεται, καὶ καταπάλι-
θεν ἡ ἀποφορὰ πρὸς τὸ χεῖ-
ρον, καὶ κύων τίκτεται.
πρὸς ταῦτα Ἀριστοτέλης
κ ἀντιφήσει. οὗτοι δὲ ἄρα
οἱ κύνες οἷς πάρεστι πα-
ρέχειν αὐχεῖν τὴν τίγριν, ἔ-
λαφον μὲν θηρᾶται, ἢ σῦ

stantissimas, tum verò ad cursum velocissimas, in loca vbi Tigridibus est habitandi cõsuetudo, venãdi rationibus eruditi, perductas vt primùm ad arborem alligarunt, aleamq́; vt vulgò dicitur, iecerunt, discedũt. In has autem Tigres incurrentes venationis inopiâ ex fame laborantes, lacerant: si autẽ ad libidinem inflammati, & cibo completi sint. cum canibus complexu venereo iunguntur: namque illi quoque, quum sunt exaturari, venerem meminerunt. Ex hac Tigridis consuetudine cum Cane, non Canis, sed Tigris procreatur. & secundo quoque ex hoc & Cane fœmina, etiãnum Tigris. qui verò deinceps & hoc & Cane concipitur, Canis est, seminis in deteriùs degeneratione. neque hos negauerit Aristoteles. Ij Canes Tigri de parte nati, vt vel

Cerui vel Apri venatũ præclarè ſpernunt: ſic Leones inuadere, & ſui generis nobilitatẽ ita teſtari gaudẽt. Horum igitur Canum virtutis ſpecimen Indus quidã Alexandro Philippi filio quum exhiberet, & primò Ceruum emitteret: canis ex eo loco, vbi quieſcebat, eũ deſpicatiſſimum habens, nihil ſe cõmouit, deinde ad Aprũ dimiſſum, quemadmodum affectus fuerat in ceruum, immotus permãſit: tũ verò vbi Vrſus immiſſus fuiſſet, æquè hunc, atque alios deſpicatui ducens, ab eo inuadendo ſe tenuit. ad extremum hic Leonem quẽ protuliſſent in mediũ, vt vidit, cum ira exarſit, ac profectò, tãquam iuſtus hoſtis in certamen deſcendiſſet, ſine mora intrepidus inuaſit, atque acerrimâ cõprehenſione, Leonem cõſtrictũ tenẽs, illius fauces premebat, & ſuffocabat. Tũ Indus, qui hoc ſpectaculũ regi præbebat, quiq; probè ſciebat eius robur animi & cõſtã tiam

al. συμπεσεῖν.

† ἐμπεσεῖν ἀτιμάζουσι· χαίρουσι δὲ ἐπὶ τοὺς λέοντας ἀΐττοντες, καὶ τοὺς αὑτῶν τῆς γένους ἀποδεικνύντες ἐντεῦθεν. Ἀλεξάνδρῳ γοῦν τῷ Φιλίππου πεῖραν ἔδοσαν οἱ Ἰνδοὶ τῆς τῶν κυνῶν τῶνδε ἀλκῆς, τὸν τρόπον τοῦτον. ἀφῆκαν ἔλαφον, καὶ ὁ κύων ἡσύχαζεν. εἶτα σῦν, ὁ δὲ ἀτρεμῶν κατέμενε· καὶ ἐπὶ τούτοις ἄρκτον, καὶ ἐκίνησεν αὐτὸν ἄρκτος οὐδέν. λέοντος δὲ ἀφεθέντος, ὁ δὲ ὡς εἶδεν ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος, καὶ οἷα δήπου θεασάμενος τὸν ὄντως ἀντίπαλον, οὔτε ἔμελλεν, οὔτε ἠτρέμει, ἀλλ' ἀΐξας ἐπ' αὐτὸν, εἶτα μέντοι καρτερᾷ τῇ λαβῇ εἴχετο, πιέζων καὶ ἄγχων. ὁ τοίνυν Ἰνδὸς ὁ τὴν θέαν τῷ βασιλεῖ τήνδε παρέχων, κάλλιστα εἰδὼς τῶν κυνὸς τὸ καρτερικὸν, προσέτα-

ν οἱ τὴν οὐρὰν ἀποκο-
ψάμενου· καὶ ἡ μὲν ἀπεκόπτε-
το, ὁ δὲ οὐκ ἐφρόντιζε.
προσέταξεν οὖν ὁ Ἰνδὸς καὶ
τῶν σκελῶν ἓν ἀποκόψαι
καὶ ἀπεκόπη. ὁ δὲ ἐξ ἀρ-
χῆς ὥσπερ εἴχετο, καὶ οὐκ
ἀνίει ὡς περὶ ἀλλοτρίου
κατατεμνομένου σκέλους καὶ ὁ
Ἰνδὸς καὶ ἄλλο ἀπεκόπτε-
το, καὶ τὸ δῆγμα ὁ κύων
οὐ κατελίμπανε καὶ τρί-
τον ἕτερον ὁ δὲ εἴχετο· καὶ
τὸ τέταρτον ἐπ' ἐκείνοις,
καὶ τὴν ἐγκάρτησιν τοῦ δή-
γματος ἔτι. καὶ τελευ-
τῶντος τῆς κεφαλῆς τὸ λοι-
πὸν σῶμα ἀφεῖλον· ὀδόν-
τες δὲ ἐκείνῃ ἤρτηντο τῆς
ἐξ ἀρχῆς ἀντιλαβῆς. καὶ
ἡ κεφαλὴ ᾐωρεῖτο μετέω-
ρος ἐκ τοῦ λέοντος αὐτοῦ
μέντοι τοῦ δακόντος ἐξ
ἀρχῆς οὐκ ἔτι ὄντος. Α-
λέξανδρος οὖν ἐνταῦθα ἠ-

tiam primùm huic caudam abſcindi iuſſit. Is præ ipſo Leone, quem mordicus tenebat, ſibi caudam facilè abſcindi patiebatur. Deinde etiã crus vnũ ſuffringi imperauit. is verò æquè vt à principio vrgebat, & perinde nihil remittebat, quaſi alienum crus, & ad ſe nihil pertinens ſuffringeretur. Poſt alterũ, vnde quoque is nihil commotus arctè tenebat. Tum tertium incidi præcepit. is ſimiliter vt ante nihil ſe relaxauit à retinendo leone. Tum etiam quartum crus abſcindi voluit: is nihilo remiſſior factus, nihiloq; minùs Leonis retinẽs maximo robore ad eius perniciem incumbebat. Denique etſi caput à reliquo corpore abſciſſum erat, illius tamẽ dentes ex illa Leonis parte, in quam primùm defixi fuiſſent pendebant. & quãuis is qui eos in initio defixiſſet, iã mortuus eſſet, eius tamen ipſius etiã nunc ex Leone appenſum caput ſublime ferebatur. Hic quũ Alexãder nõ medio-

cri dolore afficeretur, ipsius admiratione virtutis obstupefactus, quòd is qui tale virtutis experimentũ dedisset, è vita, quàm ex robore animi, contrà quã timidi solent, cedere maluisset. Quare Indus videns Alexandrum ex huius casu dolorẽ non mediocrem cepisse, quatuor canes huic simillimos illi donauit: ille cum grato & iucũdo animo eos munere accepit: tum verò eum ipsum qui dedisset tanto pretio, quanto par esset præstantissimum regem, remuneratus est. Itaque horum quatuor munere Alexander ex memoria dolorem quem ex primo suscepisset, deposuit.

De fide quam Canes venatoribus in venando seruant: & quomodo Apros Ceruosq. indagent. CAP. II.

Omnis canis venaticus, ex eo quòd ceperit feram, non mediocri voluptate afficitur: & tanquã præmio, si dominus ei permittat, sic eâ captâ vtitur. Si verò nõ cõceditur, bestiã seruat, quoad venator

νιᾶτο τὸν κύνα ἐκπλαγεὶς, ὅτι ἀρχὴν πεῖραν ἑαυτοῦ διδοὺς, εἶτα ἀπολώλει, τὸ ἐναντίον τοῖς δειλοῖς παθὼν, θάνατον δὲ ὑπὲρ τῆς ἀνδρείας ἠλλάξατο. ἰδὼν οὖν ὁ Ινδὸς αὐτὸν ἀνιώμενον, τέτταρας ὁμοίους ἐκείνου κύνας ἔδωκέν οἱ. ὁ δὲ ἥσθη λαβὼν, καὶ ἀντέδωκεν ὁποῖα ἦν εἰκός· καὶ τὴν γε ἐπὶ τῷ προτέρῳ λύπης ἔλαβε λήθην ὁ τοῦ Φιλίππου παῖς, λαβὼν τοὺς τέτταρας.

Περὶ τῆς κατὰ τὴν θήραν τῶν κυνῶν πρὸς τοὺς δεσπότας πίστεως.

Κεφ. β.

Κύων ἀγρευτικὸς ἅπας, αὐτὸς μὲν λαβὼν θηρίον ἥδεται, καὶ κέχρηται τῇ ἄγρᾳ ὡς ἄθλῳ, ἐὰν αὐτὸν συγχωρήσῃ ὁ δεσπότης. εἰ δὲ μὴ, φυλάττει ζῶντα, ἔστ' ἂν ὁ θηρατὴς ἀφίκηται· καὶ κει-

ἡγῇ ὑπὲρ τοῦ ληφθέντος ὅ, τι καὶ θέλοι. νεκρῷ δὲ ἐντυχὼν ἢ λαγῷ τινι ἢ συΐ, οὐκ ἂν ἅψοιτο, τοῖς ἀλλοτρίοις ἑαυτὸν πόνοις οὐκ ἐπιγράφων, οὐδὲ ἀξιῶν σφετερίζεσθαι τὰ προσήκοντά οἱ ἥκιστα. ἔοικε δὲ ἐκ τούτων ἔχειν τι καὶ φιλοτιμίας ἐν ἑαυτῷ φυσικῆς· μὴ γὰρ δεῖσθαι κρεῶν, ἀλλὰ νίκης ἐρᾶν. Ἀκοῦσαι δὲ ἄξιον ὅ, τι καὶ δρᾷ περὶ τὴν θήραν καὶ ὁ κύων ὁ θηρατικός· προηγεῖται τοῦ κυνηγέτου, ἱμάντι μακρῷ προσηρτημένος, καὶ ῥινηλατεῖ, τῆς φωνῆς ἔχων ἐγκρατῶς καὶ σιωπῶν· καὶ εἰς ὅσον μὲν ἀθήρατα ἀπαντᾷ αὐτῷ, καὶ οὐδενὶ ἐντυγχάνει, πρόεισιν ὡς ἰδεῖν καὶ τεκμήρασθαι κατηφέστερος· καὶ μέντοι καὶ εἰς τὸ πρόσω ἰὼν, ἐπάγεται τὸν θηρατὴν προθύμως τε καὶ καρτερικῶς εὖ μάλα ὁ κύων. εἰ δὲ ἰχνίοις τυχὸν, καὶ ὁρμή τι προσπέσοι τοῦ θηρίου,

nator aduentarit, de tota captura pro suo arbitratu statuerit. Quòd si mortuo vel Apro vel Lepori inciderit, non attingit quidem: nec enim alienis se laboribus adscribit, nec quæ ad se non pertineant, sibi assumit: ex quo apparet æmulationum virtutis naturâ eum nõ expertem esse. Nec enim carnes quærere, sed victoriam amare videtur. Nec iam alienum est explicare, quid vsu venãdi peritus Canis agat, in eo ipso temporis articulo, quũ venatur longo venatoris vinculo alligatus. Antecedit, & silentio odoratur simul: & quandiu nulla ei præda occurrit, ante venatorem præcurrit, vt ex aspectu conieceris, tristior: & simul venatorem ad pergẽdum ire vlteriùs attrahit, & allicit. Si verò vestigia deprehenderit, & aliquo bestiæ

ſenſu afficiatur, hic ſe ſubitò retinens, ſiſtit pedem: & domino ad ſe propiùs accedenti, quod venationis prouentus prope ſit, gaudio perfuſus blãditur: eumq; oſculatione pedum, & complexu inuitat ad prædam. Ac ſimul ad inſtitutam venationem incumbere perſeuerat, & pedetentim vſque eò procedit, quoad ad cubilis locũ peruenerit, quem vltrà non progreditur. Quo animaduerſo venator propria venatorum ſignificatione prædam adeſſe, his qui retia ferunt denunciat hi autẽ retia circũiiciunt. tum Canis intelligens voce opus eſſe, ad excitãdam feram, latrat, vt ex fuga in caſſes incidens comprehendatur. Ex hac porrò capta, Canis quemadmodum viri, qui ex pugna victoriam retulerint, ſic exultat lætitiâ, triumphat gaudio, & quaſi vitulatur.

ἐνταῦθα ἕστηκεν. ὁ δὲ κυνηγέτης ἔρχεται πλησίον. καὶ ὁ κύων περιχαρὴς τῷ εὑρήματι ὤν, αἰκάλλει τὸν δεσπότην, καὶ φιλεῖ τὼ πόδε· καὶ πάλιν τῆς ἐξ ἀρχῆς ἰχνεύσεως ἔχεται. καὶ προϊέναι βάδην ἔστ᾽ ἂν ἀφίκηται πρὸς τὴν κοίτην. καὶ περαιτέρω οὐ πρόεισι. συνῆκεν οὖν ὁ θηρατής, καὶ ὑποθωΰξας σημαίνει τοῖς ἀρκυωροῖς. οἱ γὰρ περιβάλλουσι τὰς ἄρκυς. καὶ ἐνταῦθα τοῦ καιροῦ ὑλάκτησεν ὁ κύων. νοεῖ γὰρ αὐτῷ τηνικαῦτα ἡ βοὴ εἰς ἀνάστασιν τοῦ συὸς ὑποθῆξαι, ἵνα ἐμπέσῃ φεύγων, καὶ τοῖς δικτύοις καταληφθῇ. ἁλόντος γὰρ τοῦ θηρός, ὁ δὲ ἐπινίκιόν τινα οἱονεὶ παιᾶνα ἐκβοᾷ, καὶ γέγηθε καὶ σκιρτᾷ ὥσπερ οὖν οἱ τοὺς ἐχθροὺς ὁπλῖται νενικηκότες. ταῦτα ἐπὶ συῶν καὶ ἐλάφων δρῶσιν οἱ κύνες.

Hæc circa Apros & Ceruos agunt Canes.

Ὅτι δελφῖνες ἴσασι τοῖς εὐεργέταις τὴν χάριν ἀποδοῦναι.

Κεφ. γ.

Χάριν δὲ ἄρα καὶ δελφῖνες τῶν ἀνθρώπων ἀποδοῦναι ἤσαν δικαιότεροι· καὶ τῷ νόμῳ τῷ Περσῶν ὃν ἐπαινεῖ καὶ Ξενοφῶν, οὐκ ἐνέχονται. ὃ δὲ λέγω τοιοῦτόν ἐστι. Κοίρανος ὄνομα, τὸ γένος ἐκ Πάρου. δελφίνων τινῶν ἐν Βυζαντίῳ βόλῳ περιπεσόντων καὶ ἑαλωκότων, δοὺς ἀργύριον οἱονεὶ λύτρα τοῖς ἠγρευκόσιν, ἀφῆκεν αὐτοὺς ἐλευθέρους, ἀνθ' ὧν τὴν χάριν ἀπείληφεν. ἔπλει γοῦν πεντηκόντορον ἔχων, ὡς λόγος, Μιλησίους τινὰς ἄγουσαν ἄνδρας· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τοῦ Πάρου πορθμῷ τῆς νεὼς ἀνατραπείσης, καὶ τῶν ἄλλων διαφθαρέντων, τὸν Κοίρανον ἔσωσαν δελφῖνες, ὑπὲρ ἧς φθάσαντες εἶχον εὐεργεσίας, τὴν ἴσην ἀντιδιδόντες. καὶ ἐν-

Parem gratiam Delphini bene de se meritis referunt: quod Cœrani Parij cuiusdam historia demonstrat.

CAP. III.

Ad referendam gratiam Delphini hominibus iustiores sunt, quum tamen lege Persarum (quam laudibus tollit Xenophō) minimè teneātur. Cœranus sic nuncupatus, natione Parius, à piscatoribus Delphinos ad Byzantium captos argento redemit, & liberos dimisit: ex ea libertatis largitione hanc collegit gratiam, vt naue actuariâ quinquaginta remorum (sicut in sermonem hominum venit) Milesiis vectoribus plena, in qua & ipse vehebatur, in freto Parij maris funditus euersa, & vectoribus naufragio perditis, illū ipsum Delphini ex hoc periculo seruarint, eiq; ad parem gratiam cū beneficio quod priores ab ipso accepissēt, persolu-

ſoluendam ſatis fecerint: quodquidẽ ipſum, promontorium nomine Cœranium, quo ipſum expoſuerunt. vbi & ſpeluncam in ſaxo viſitur, facilè oſtendit. Itaque poſtea Cœranũ mortuum ſecundũ mare illud cognatione ei proximi ſepulturâ affecerunt: quod quidem ipſum, vt Delphini ſenſerunt, freuuentes tanquam ad iuſta funeri perſoluenda ad littus conuenerunt: & quoad pyra arderet, tandiu ſicut amicis fidi amici permanſerunt. Deinde reſtincto rogo diſceſſerunt. Non item certè homines ſed potiùs viuos colunt, & eos quidem diuitiis diffluentes & opibus. Contrà verò ab iis defunctis, vel aliquo infortunio preſſis, ſe totos auertũt, vt ne gratiam pro beneficiis, quibus ab eis, dum viuerunt, affecti fuerunt, perſoluant.

θαι ἐξανήξαντο ὀχοῦντες αὐτὸν, ἀπεδείκνυται καὶ ὅπου τρος πέτρα καὶ καλεῖται ὁ χῶρος, Κοιράνιος χῶρος. χρόνῳ δὲ ὕστερον τεθνεῶτα τόνδε τὸν Κοίρανον, θαλάττης πλησίον ἔκαιον. εἶτα μέντοι αἱ ἀθρόοι πόθεν οἱ δελφῖνες ἠθροίσθησαν, ὥσπερ οὖν ἐπὶ τὸ κῆδος ἥκοντες, καὶ εἰς ὅσον ὁ πυρὰ ἤκμαζε καιομένη, παρέμειναν ὡς εἶλω φίλος πιστός. εἶτα μέντοι κατασβεσθείσης, οἱ δὲ ἀπενήξαντο. Ἄνθρωποί γε μὴν ζῶντάς τε καὶ πλουτοῦντας καὶ εὖ πράττειν δοκοῦντας θεραπεύουσι, νεκροὺς δὲ ἀποστρέφονται, ἢ καὶ δυστυχοῦντας, ἵνα μή τινα ἐκτίσωσιν εὖ παθόντες χάριν.

Περὶ τ τῶν ἰχθύων πρὸς τὴν κλῆσιν εὐπειθείας.

Κεφ. δ.

De Piſcium manſuetudine: deq. Murana Craßi, item de manſuetudine & diuinatione Crocodilorum.

CAP.

Ἤσαν δὲ ἄρα καὶ ἰχθύες τροφοί τε ἅμα καὶ χειροήθεις, καὶ οἷοι καλούμενοι ὑπακούειν, καὶ διδόντων τροφὰς ὁμοίως δέχεσθαι, ὥσπερ οὖν ἡ ἐν Ἀρεθούσῃ ἱερὰ ἔγχελυς. Τὴν δὲ Κράσσου τε τοῦ Ῥωμαίου μύραιναν ᾄδουσιν· ἣ περ οὖν καὶ ἐνωτίοις, καὶ ὁρμίσκοις διαλίθοις κεκόσμητο, οἷα δήπου ὡραία κόρη. καὶ καλοῦντος τοῦ Κράσσου τὸ φώνημα ἐγνώριζε, καὶ προσενήχετο. καὶ ὀρέγοντος ὅ τι οὖν, ἡ δὲ ἧκε προθύμως καὶ ἑτοίμως λαμβάνουσα. ταύτην καὶ ἔκλαυσεν ὁ Κράσσος ὡς ἀκούω τὸν βίον καταστρέψασαν, καὶ ἔθαψε. καί ποτε Δομετίου πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, Ὦ μωρὲ μύραιναν ἔκλαυσας τεθνεῶσαν· ὁ δὲ ὑπολαβὼν, Ἐγὼ θηρίον ἔςατο, σὺ δὲ τρεῖς γυναῖκας θάψας οὐκ ἔκλαυσας. Αἰ-

CAP. IIII.

Pisces quoque Cicures & māsuetieuadūt: & quum appellantur, intelligunt, & è manu largientium cibos capiūt, vt Anguilla sacra in Arethusa. Muræna etiā Crassi Romani omniū prędicatione celebrata, sic inauribus & gēmis distinctio monili tanquam sanè eximiâ formæ pulchritudine puella ornabatur: & appellantis vocem Crassi agnoscebat, atque ad eum adnatabat. quūq; quippiam ei porrigebat edendum, prompto & paroto animo accipiebat. Hāc ille mortuam fleuit vberiùs, atque honore sepulturæ affecit. Et quum aliquā do Domitius in hunc dixisset, Stulte Crasse, Murænā fleuisti mortuam. Ad hæc respondens Crassus: Equidem (inquit) de bestiæ morte fleui: Tu verò nullos, ne ex trium quidē vxorum interitu, quas ad sepulturam dedisti, luctus percepisti. De Crocod

codilis quidem hanc auditionem ex Ægyptiis accepi, sacros esse, & mansuescere: & à ministris se facilè contrectari sustinere: & sibi frusta esculenta in dentes insita, extrahētibus patulum os præbere, atque antiquiores & præstantiores diuinatione pollere, Ægyptij ferunt: idq; Ptolemæi (regis nescio cuius) testimonio comprobant. eum sanè quū ex Crocodilis antiquissimum & præstantissimū appellaret, non exauditum fuisse aiūt: quum cibaria ei comedenda obiecisset, reiecisse. inde sacerdotes collegisse, ex Ptolemęo idcirco Crocodilum, quòd eum vicinum ad moriendum pręnosceret, cibum capere noluisse.

De varijs diuinationum generibus, & quomodo Lycij per pisces diuinent. CAP. V.

γυπτίων δὲ ἀκούω λεγόντων τοὺς ἱεροὺς κροκοδείλους εἶναι πράους· καὶ τῶν γε θεραπευτήρων ἐπιψαυόντων καὶ ἐπαφωμένων, ὑπομένειν, καὶ κούφως φέρειν, καὶ κεχηνέναι καθιέντων ἐκείνων, καὶ τοὺς ὀδόντας σφίσι καθαιρόντων, καὶ τὰ εἰσδυόμενα τῶν σαρκίων ἐξαιρούντων. ἤδη μέντοι καὶ μαντικῆς μετειληχέναι τοὺς προτιμοτέρους κροκοδείλους Αἰγύπτιοί φασι· καὶ τὸ μαρτύριον ἐκεῖνο προάγουσι Πτολεμαίου, ὁποστὸς δὲ ἦν οὗτος, ἐκείνους ἔρεσθε. καλοῦντος γὰρ τὸ προτιμότερον τῶν κροκοδείλων μὴ ὑπακοῦσαί φασι, καὶ τροφὰς ὀρέγοντος μὴ προσίεσθαι· συνιέντας δὲ τοὺς ἱερέας ὅτι τὸ τέλος τῷ Πτολεμαίῳ προσιὸν εἰδὼς ὁ κροκόδειλος, εἶτα μέντοι τὴν ἐξ αὐτοῦ τροφὴν ἠτίμασε λαβεῖν.

Περὶ τῆς ἐν Λυκίᾳ μαντείας τῆς διὰ τῶν ἰχθύων. Κεφ. ε.

Οἰωνοῖς μαντευομένους ἀκούω τινάς, καὶ ἐπ' ὄρνισι καθημένους ἐξετάζειν πτήσεις τε αὐτῶν καὶ ἕδρας· καὶ ᾄδονταί γε ἐπὶ ταύτῃ τῇ σοφίᾳ Τειρεσίαι τε καὶ Πολυδάμαντες καὶ Πολύειδοι, καὶ Θεοκλύμενοι, καὶ ἄλλοι πολλοί. Σπλάγχνων ἄρα φύσεις καὶ θέσεις καταγνῶναι δεινοὶ ἦσαν καὶ Σιλανοί, καὶ Μεγιστέαι, καὶ Ἀκλεῖδαι, καὶ ἐπὶ τούτοις πολύς κατάλογος. Ἀκούω μέντοι τινῶν λεγόντων ὅτι καὶ ἀλφίτοις μαντεύονταί τινες, καὶ κοσκίνοις καὶ τυρίσκοις. Πέπυσμαι δὲ κώμην τινὰ Λυκιακὴν μεταξὺ Μύρων καὶ Φελλοῦ, Σύρρα ὄνομα, ἐν ᾗ μαντεύονταί τινες ἐπ' ἰχθύσι καθήμενοι· καὶ ἴσασιν ὅ, τι καὶ νοεῖ ἡ τε ἄφιξις αὐτῶν ἐλθόντων, καὶ ἡ ἀναχώρησις· καὶ ὅταν μὲν ὑπακούσωσι τί δηλοῦσι, καὶ ὅταν ἔλθωσι πολλοὶ τί σημαίνουσιν. ἀκούσῃ δὲ τὰ μαντικὰ τῶν σοφῶν ταῦτα, καὶ πηδήσαντος ἰχθύος, καὶ ἀναπλεύσαντος νεκροῦ, καὶ

Auspicijs quidam diuinant volatus auium & sedes considerantes. Et in hac sapientia clari habentur Titesias, Polydamas, Polyidus, Theoclymenus, & plerique alij. Multi verò viscerum situs & naturas præclarè tenuerũt, vt Silani, Megistanæ, Aclidæ, & alij permulti. Alij farinis, & cribris, & caseis futura præmonstrant. Audio item Lyciæ vicũ nomine Syrrham esse, inter Myra & Phellum, vbi sunt qui ad pisces sessitando, sciant quid sibi velit appellatorum pisciũ accessus & recessus: quid itẽ ostendant, quum non parẽt: quid quum frequentes veniunt portendant facilè intelligunt. Atque eius diuinationis periti sciunt quid quum salit piscis, demõstrat, quid quum mortuus fluitat,

quid cibum sumens, quid etiam recusans præsignificet.

Quanam facilè capiantur à quibusdam.

CAP. VI.

Nullo negotio Lupi Asinos cõprehendunt, & facilè è vita tollunt. Meropibus, Apes: Hirũdinibus, Cicadæ sunt faciles captu: à Ceruis Serpentes expeditè capiuntur, & interficiuntur: Pardalis cursus celeritate cùm alia pleraque, tum verò maximè Simias assequitur.

De bestijs quæ sine morsu mortem inferunt.

CAP. VII.

Megasthenem audio dicentem in mari Indico quendam pisciculũ nasci, cumq; qu ad viuit, in profundo quidem natantem non apparere: mortuum verò ad summam aquam existere, & fluitare: qui cum contigerit, animi defectionibus primùm tentari, deinde obire mortem. In libro de Theriaca Apollodorus

ζυφλὼ περσπεμψε, καὶ αὖ πάλιν μὴ λαβόντος.

Τίνα ὑπὸ τίνων ἁλίσκεται ῥαδίως. Κεφ. ς.

Ην δὲ ἄρα εὐχείρωτα, καὶ αἱρεῖν ῥᾶστα, οἱ ὄνοι μὲν τοῖς λύκοις, τοῖς μέροψι δὲ αἱ μέλιτται. ταῖς γε μὴν χελιδόσιν οἱ τέττιγες· ταῖς δὲ ἐλάφοις οἱ ὄφεις. ἡ πάρδαλις δὲ αἱρεῖ † θεωρῶν τὰ πλεῖστα, καὶ ἔτι καὶ μᾶλλον τὸν πίθηκον.

Ὅτι ἔνια τῶν ζώων καὶ μὴ δάκνοντα ἀναιρεῖ. Κ. ζ.

Μεγασθένους ἀκούω λέγοντος, περὶ τὴν τῶν Ινδῶν θάλατταν γίνεσθαί τι ἰχθύδιον. καὶ τοῦτο μὲν ὅταν ζῇ, ἀθέατον εἶναι καὶ τῷ πυ νηχόμενον καὶ ἐν βυθῷ. ἀποθανὸν δὲ ἀναπλεῖν· οὗ τὸν ἁψάμενον λειποθυμεῖν, καὶ ἐκθνήσκειν τὰ πρῶτα, εἶτα μέντοι καὶ ἀποθνήσκειν. Τὸν δὲ χέρσυδρον πατήσας τις, καὶ εἰ μὴ δηχθείη, ὡς Απολλόδωρός φησιν ἐν τῷ Θηριακῷ

Θεοδώρου Gillius.

...καπῷ λόγῳ, ἀποθνήσκει
πάντως. ἔχειν γάρ τι ση-
πτικὸν καὶ τὴν μόνην τοῦ
...ῶς ἐπίψαυσιν λέγει. καὶ
...ῦτοι καὶ τὸ περιφερόμενον
...ερατεύειν, καὶ ἐπικκ-
...ῶν ἁμωσγέπως τῷ ἀπο-
...θνήσκοντι, φλυκταίνας
...σχεῖν ἐν ταῖς χερσὶν, ἐπεὶ
μόνον τοῦ πατήσαντος
προσέψαυσεν. Ἀριστόξε-
νος δέ πού φησιν, ἄνδρα
ταῖς χερσὶν ὄφιν τινὰ ἀπο-
κτεῖναι, καὶ μὴ δηχθέντα
...μως θιγόντα ἀποθανεῖν.
...αι τὴν ἐσθῆτα ἣν αὐτὸς ἦν
...τυχε φορῶν ὅτε τὸν ὄφιν
...ήρει, καὶ ἐκείνην σα-
...λῶσαι οὐ μετὰ μακρόν.

Περὶ ἀμφισβαίνης.

Κεφ. η.

Ἀμφισβαίνης δὲ τὴν
δορὰν βακτηρίᾳ περι-
κειμένην, ἐλαύνειν λέγει
Νίκανδρος τοὺς ὄφεις πάν-
τας καὶ τὰ ἄλλα ζῶα, ὅσα
μὴ δακόντα, ἀλλὰ πλήξαντα
ἀναιρεῖ.

ait, eum qui Cherſydrũ
conculcauerit, mortẽ
cum vita commutare:
quòd eius ta[illegible] quid-
dam [illegible]nino tabificũ
habere dicatur: tum ei
qui curare & quoquo-
modo remedium affer-
re morięti tentauerit,
ex ſola eius qui con-
culcauit, tactione puſtu-
las ipſi exoriri. Ariſto-
xenus quodam loco
dicit, virum qui ſer[p]e-
tem quandam [i]nterfe-
ciſſet, nu[ll]o morſu ab
ea affe[ct]um, ex ſolo ta-
ctu [v]itam amiſiſſe: il-
liusq́; veſtem, quam eo
tempore, quum Serpẽ-
tem interimebat, geſta-
ret, non ita multò poſt
putruiſſe.

De Amphisbæna pelle venenata, animalia fugante omnia.

CAP. VIII.

Nicander Amphiſbę-
næ pellem inquit, ba-
cillo circumiectam, o-
mnes ſerpentes pelle-
re: & reliquas etiam a-
nimantes, quæ nõ mor-
ſu, ſed ictu venenato
interimunt.

Canes quibus remediis seipsos curent.

CAP. IX.

Quum redundantiâ Canis vexatur, herbam in maceriis naſcentem nouit: quâ comesâ, omne id, quo affligitur, cum pituita & bile euomit, & aluo pariter plurimum ſiccioris excrementi reddit. Sic ipſe ſibi ſine vllius medici operâ ſalutem affert. Quia & atræ bilis copiam excernit, quæ retenta rabiem facit, periculoſum Canibus morbum. Lumbricis vexati frumenti ariſtas deuorant, vt Ariſtoteles ait. Si vulnus acceperint, cùm vulnerum obligationibus, tum pharmacorum temperationibus multam ſalutem dicentes linguâ huic medicinâ faciunt, & priſtinæ integritati reſtituunt. Hoc quoq; non ignorat Canis, fraxini fructum, quo ſagi-

Πῶς ἑαυτοὺς οἱ κύνες καὶ καθαίρουσι καὶ ἰῶνται.

Κεφ. θ.

Κύων ὑπὸ πλήθους ὀχλούμενος, οἱ δὲ πόαν ἐν ταῖς αἱμασιαῖς φυομένην, ἥσπερ οὖν γευσάμενος, ἐμεῖ πᾶν τὸ λυποῦν μετὰ φλέγματος καὶ χολῆς. ὑποχωρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ τῶν σκυβάλων πάμπολλα, καὶ πορίζει σωτηρίαν ἑαυτῷ, δεηθεὶς ἰατρῶν συμμάχων οὐδέν. καὶ μελαίνης μέντοι χολῆς ἐκκρίνει πλῆθος, ἥπερ οὖν μείνασα, λύτταν ἐργάζεται, κυσὶ νόσημα ἀργαλέον. Ἑλμίνθων δὲ πεπληρωμένοι, τοῦ σίτου † τὰς ἀθέρας ἐσθίουσιν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει. Τρωθέντες δὲ ἔχουσι τὴν γλῶτταν φάρμακον, ᾗπερ οὖν περιλιχμώμενοι, τὸ τρωθὲν μέρος εἰς ὑγείαν ἐπανάγουσι, ἐπιδέσμα καὶ σπληνία, καὶ κράτεις φαρμάκων μακρὰν χαίρειν ἀπολιπόντες. Κύνα δὲ ἐκεῖνο οὐ διαλέληθεν, ὅτι ἄρα τῆς

τὰς

μηλ

...γίας ὁ καρπὸς, τοὺς μὲν
...πιαίνει, αὐτῷ δὲ ἄγχη-
...α ἰσχίου προξενεῖ· καὶ ὁ-
...ῶν ἐμβορουμένην τὴν προσ-
...μένου τὴν ὗν, ἀφίστα-
...ται αὐτῆς πάνυ ἐγκρατῶς,
...τοῦ δοκοῦντος ἡδέος. Αν-
...ρωποι δὲ τῶν πειθόντων ἄ-
...ντας ἐσθίειν, ἤτοι πιεῖν δὲ πολ-
...λάκις πάνυ ἀκρατῶς.

...ως ἔχουσι πρὸς τὰς ἐνέ-
...δρας οἱ ἐλέφαντες. Κ. ι.

Οὐκ ἂν ῥαδίως ἐνέδρα
...ποτὲ τοὺς ἐλέφαντας λά-
...οι. ὅταν οὖν γένωνται τοῦ
...ορύγματος πλησίον, ἣν ὀρώ-
...χασιν ὑπὲρ αὐτῶν οἱ θηρῶν-
...τες αὐτοὺς, εἴτε ἐννοίᾳ τι-
... φυσικῇ, εἴτε μαντικῇ
... μὰ Δία ἀπορρήτῳ. τοῦ
...μὲν περαιτέρω χωρεῖν ἀνα-
...χονται ἑαυτοὺς· δὲ ἀπο-
...στρέψαντες, εἶτα μέντοι
...ς ἐν πολέμῳ αἴθιστα-
...ται μάλα καρτερῶς, καὶ

nantur Sues, dolorem coxendicis sibi inferre. Et licèt videat suillum pecus hoc fructu ceu dulci auidissimè ingurgitari, eo tamen abstinet, ac sibimet imperat. Homines contrà illecebris ciborũ, quæ vel nolentes inuitant, immoderatè abutuntur.

De Elephantis, qui fossas à venatoribus structas declinant, & retrò in venatores conuertuntur, & pugnâ cum eis commissâ aut eos vincunt & effugiunt, quod instituebant: aut victi in fossas repelluntur.

CAP. X.

Insidiæ, quas Elephantis venatores instruxerint, non eos facilè latent. Nam quum ad foueam, quam contra ipsos suffodere venatores solẽt, proximi accesserunt, seu naturali quâdam intelligentiâ, seu retrusâ & abditâ præsensione & scientiâ rerum futurarũ, à progrediendo vlteriùs se sustinẽt, ac quàm mox itinere cõuerso, in venatores inuadũt, viq; & impressione se in medios insidiatores incitãt, simul & eos e-

uertere conantur, fugâ vt salutem contra insidias superiores facti adipiscantur. Id igitur temporis quum atrox pugna, tũ verò vel hominum, vel Elephantorum cædis, & occisio fit multiplex. Huius pugnæ ratio talis est: Homines quidem ominus hastas & iacula intorquentes, ac collimantes, ictu directo eos feriunt. Contrà Elephanti, ex hominibus si quem cecidisse animaduerterint, statim violenter illum & corripiunt, & ad terrã à se abiectũ proterunt, & conculcant: simul & cornibus, siue dẽtibus tandiu profligãt, quoad miserabili, & refertâ acerrimis doloribus morte, hunc proiectum affecerint. Quum autẽ huiuscemodi animalia inuadunt, tanquam vela ex animi incitatione quàm contentissimè aures, quas habẽt patulas, intẽdũt, & pandũt, more magnarum struthionũ: quæ vel dũ fugiunt, vel dum inuadũt, explicatis alis feruntur. Itemque

ἀναστρέψαι πειρῶνται τοὺς θηρευτάς. καὶ δι' αὐτῶν ὠσάμενοι, τυχῇ περίσωθῇ τὴν σωτηρίαν κρείττους γενόμενοι τῆς ἀντιπολέμων· γίνεται τοίνυν ἐνταῦθα τοῦ καιροῦ μάχη καρτερὰ καὶ φόνος τῶν καὶ τῶν. ὁ μέντοι τρόπος τῆς δὲ τῆς μάχης τοιοῦτός ἐστιν. οἱ μὲν ἄνθρωποι δόρατα ἰσχυρὰ + λόγχας ἀφιᾶσι, στοχαζόμενοι αὐτῶν· οἱ δὲ ἐλέφαντες τὸν περιπεσόντα ἁρπάζουσι, καὶ τῇ γῇ † προσαράξαντες πατοῦντές τε καὶ τοῖς κέρασι τιτρώσκοντες, οἰκτίστῳ περιβάλλουσι τῷ τέλει καὶ ἀλγεινοτάτῳ. ἐπιᾶσι δὲ οἱ θῆρες ὑπὸ τοῦ θυμοῦ τὰ ὦτα ἐκπεπετακότες ὡς ἱστία, δίκην τῶν στρουθῶν τῶν μεγάλων· αἰροῦσιν τὰς πτέρυγας ἁπλώσασαι ἢ φεύγουσιν, ἢ ἐπιᾶσιν. ἐπιτιμώσαντες

addo καὶ

προσαράξαντες.

τε καὶ τὴν προβοσκίδα οἱ ἐλέφαντες, καὶ ὑπὸ τοῖς κέρασι πήξαντες, ὥσπερ οὖν νεὼς ἔμβολον σὺν πολλῷ τῷ ῥοθίῳ φερομένης, ἐμπεσόντες τῇ ῥύμῃ σφοδροτάτῃ, πολλοὺς ἀνατρέπουσι βοῶντες διάτορόν τε καὶ ὀξὺ δίκην σάλπιγγος. πατουμένων δὲ τῶν ἁλισκομένων, καὶ ἀλοωμένων τοῖς γόνασι, ἄραβος πολὺς τῶν ὀστέων, συντριβομένων ἀκούεται, καὶ πόρρωθεν. τὰ πρόσωπα δὲ ἐκθλιβομένων τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῆς ῥινὸς συνθλωμένης, καὶ ῥηγνυμένου τοῦ μετώπου, τὸ ἐναργὲς τοῦ εἴδους ἀπόλλυσι· καὶ ἀγνῶτες γίνονται πολλάκις καὶ τοῖς ἐγγυτάτω προσήκουσι. σώζονται δὲ παραδόξως ἄλλοι τὸν τρόπον τοῦτον. συνείληπται μὲν ὁ θηρατὴς, ὑπὸ ὁρμῆς δὲ τὸ θηρίον ὑπερῆλθεν αὐτὸν, καὶ τὰ γόνατα ἐς τὴν γῆν ἐπήρεισε, καὶ προσκα-

quepromuſcidibus, ſub cornua redactis, & cōtractis, quemadmodū roſtra nauium pleniſſimis velis propulſa, ſic Elephanti vehementi impreſſione irruentes, multos mortales funditus euertunt: Tumq; perinde vt tuba belli claſſicum ſonans, clamores vaſtiſſimos edunt. Humi porrò proſtratorum, & genibus contritorum, & oſſium obtritorum, tantus eſt ſtrepitus, vt vel illinc longiſſimè exaudiatur: nec non ſæpe eliſis oculis, naribus diſtractis, fronte diſrupta, facieiq; formâ amiſſâ, non vel à proximis cognatione ſibi noſcuntur. Iam ex iis nonnulli ad hunc modum inopinatò ſeruātur. Quāuis enim ſanè venatorem belluæ curſus celeritate comprehenderit: præ tamen vehemēti impetu, hunc tranſcurrens, genibus in terram præcipitibus actis, cornua aut in ra-

dicem, frutetúmve, aut in quippiam aliud tale compingit: ex quo retinetur, ac vix dum se retraxit, quum venator elapsus iam salutem fugâ est consecutus. In hac igitur pugna, Elephanti sæpe vincunt, sæpe item variis terroribus iniectis vincuntur. Tubarum enim clangor vastum clamorem efficit, ipsiq; homines armis concrepantes, clypeos videlicet hastis contundentes, strepitu vndiq; omnia circumsonare faciunt: tum verò partim in terra ignem incendentes, partim in sublime tollentes, ac tanquam fundâ eum contorquẽtes, ignitosq; torres iaculantes, atque etiam lõgas faces in ferarum oculos magnâ vi inferentes, & intrudentes, eis hæc omnia ægrè intuentibus, timorem afferunt. Vndè adeò impellũtur, exterrentúrque, vt interdum in foueã, quam antè decli-

τέπηξε τὰ πέρατα εἰς θά-μνον ἢ εἰς ῥίζαν, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον, καὶ ἔχεται. καὶ μόγις ἀνασπᾷ καὶ ἐξαιρεῖ· ἐν δὲ τῷ τέως διεκδὺς ὁ κυνηγέτης, ἀπαλλάττεται. ἐκ δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ μάχῃ πολλάκις μὲν κρατοῦσιν οἱ ἐλέφαντες, πολλάκις δὲ καὶ ἡττῶνται, δείματα ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ δέα ποικίλα ἐπαγόντων. καὶ γὰρ σάλπιγγες ᾄδουσι καὶ δοῦπόν τε καὶ κτύπον ἐργάζονται, καὶ πρὸς τὰς ἀσπίδας ἀράττοντες τὰ δόρατα καὶ πῦρ τὸ μέν τι ἀπὸ τῆς γῆς ἐξάπτοντες, τὸ δὲ ὑψοῦ μετέωρον αἴροντες. καὶ ἄλλο σφενδονῶντες, δαλοὺς διαπύρους ἀκοντίζοντες, καὶ δᾷδας μακρὰς πυρὸς ἀνακμάζοντος τοῖς θηρίοις κατὰ προσώπου βιαίως ἐπισείοντες. ἀθροῦν τὰ θηρία δεδιότα καὶ δυσωπούμενα, ὠθεῖται ἔστιν ὅτε, καὶ ἐκνικᾶται † ἐκπεσεῖν εἰς τὴν τάφρον ἣν τέως

ἐμπεσεῖν.

ἐφυλ

ἐφυλάττετο.

Περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ Θεττα-
λοῦ, ὅσπερ αὐτοῦ ἠράσθη
Ἀλεύα τοῦ Θετταλοῦ
ποιμαίνοντος. Κ. ια.

Ἡγήμων ἐν τοῖς Δαρ-
δανικοῖς περὶ Ἀλεύα τοῦ
Θετταλοῦ φησι καὶ ἄλλα μὲν,
ἐν δὲ τοῖς καὶ ὅτι ἠράσθη
δράκων αὐτοῦ. καὶ οὗτο μὲν ἔ-
χε κόμην χρυσῆν ὁ δὲ Ἀ-
λεύσας, λέγων περιάπτεσθαι
ὁ Ἡγήμων δηλονότι, ἐ-
μοὶ δὲ ἔστω ξανθή. καὶ βου-
κολεῖν μὲν αὐτὸν ἐν τῇ Ὄσ-
σῃ φησιν. † ὡς ἔδησε τῇ Ἴ-
δῃ τὸν ἑσχίλην. παρὰ δὲ
τῇ κρήνῃ νέμειν τὰς βοῦς
τῇ καλουμένῃ Αἱμονίᾳ.
Θετταλὴ δὲ αὐτὴ καὶ ἡ κρή-
νη εἴη. δράκοντα οὖν μεγέ-
θει μέγιστον ἐρασθῆναι τοῦ
Ἀλεύα, καὶ † ἀνέρπων εἰς
αὐτὸν καὶ τὴν κόμην οἱ
καταφιλεῖν, καὶ τῇ γλώτ-
τῃ περιλιχμώμενον τὸ
πρόσωπον τοῦ ἐρωμένου καθαίρειν, καὶ δωροφορεῖν
αὐτῷ θηράντα πάμπολλα. Εἰ δὲ Γλαύκης τῆς κιθα-
ρῳδοῦ κριὸς ἥττητο, καὶ Πτολεμαίῳ γε τῷ φιλα-

nabant, detrudantur, & compingantur.

De Dracone Thessalo qui Aleuam pastorem Thessalum amauit.

CAP. XI.

Hegemon in Dardanicis cùm alia de Aleua Thessalo conscribit, tum in eius amorem inusitatâ magnitudine Draconem venisse. Erat Aleuæ coma, vt fingit Hegemon, aurea, quam ego flauã dixerim. Et in Ossa (inquit ille) ad Thessalicúm fontẽ nomine Hæmonium boues pascebat, vt in Ida olim Anchises. Ad hunc adamatũ Draco sensim adrepere solebat, eiusq; comã deosculari, & lingua faciem lambendo detergere: & varia de venatu suo munera adferre. Quòd si Glaucæ citharistriæ, Ptolemæi Philadelphi riualis Ariesamore incẽsus fuit:

ὥς ποτε ἐν τῇ Ἴδῃ

ἀνέρπουσα

*Tasso, Gillius.

Ἰασσῷ

& in *Isso vrbe puerũ Delphinus amauit, quid vetat draconem amore in formâ præstantem pastorem flagrassé, & quum oculos acres atque acutos haberet, bonum eximiæ pulchritudinis iudicẽ fuisse? E natura igitur bestiarum est, non modò sui generis, sed etiã alieni animalia, modò formosa, amare.

ζώων

δέλφω αὐτῆς ἤρα, καὶ ἐν τῇ Ἰσσῷ δελφὶς ἔστερξε, τί κωλύει καὶ δράκοντα ἐρασθῆναι νομέως ὡραίου, τὸ ὀξυωπέστατον κάλλους διαπρεποῦς ἀγαθὸν κριτὴν γεγενημένον; Ἦν δὲ ἄρα ἴδιον τῶν ζώων καὶ ἐρασθῆναι μὴ μόνον τοῦ συννόμου τε ἅμα καὶ συμφυοῦς, ἀλλὰ καὶ τοῦ προσήκοντος ἥκιστα ὡραίου μέντοι.

De Paria serpente.
CAP. XII.

Parias, seu Paruas (sic enim vult Apollodorus) igneo colore est, & acerrimo oculorum sensu, & largo ore. nihil mordendo nocet, sed mitis quum sit, deorum humanissimo Æsculapio ipsum consecrarunt: & eius ministerio dedicarunt.

Περὶ τοῦ παρείου ὄφεως.
Κεφ. ιβ.

Ὁ παρείας ἢ παρούας, οὕτω γὰρ Ἀπολλόδωρος θέλει, πυῤῥὸς τὴν χρόαν, ὀξυωπὴς τὸ ὄμμα, πλατὺς τὸ στόμα, δακεῖν οὐ σφαλερός, ἀλλὰ πρᾶος. ἔνθεν τοι καὶ τῷ φιλανθρωποτάτῳ θεῶν ἱερὸν ἀφῆκαν αὐτόν, καὶ ἐπεφήμισαν Ἀσκληπιοῦ θεράποντα εἶναι, οἱ πρῶτοι μὴ ταῦτα αἰσχυνθέντες.

De Scorpiis Æthiopiæ, & Hydris Cercyræ: itẽ de Cophia seu Tiphline, & Iaculo serpentibus.
CAP. XIII.

Περὶ τῶν σκορπίων ἐν Αἰθιοπίᾳ. ὕδρων τε, καὶ τυφλώπων πέρι. Κ. ιγ.

Ἐν

Ἐν Αἰθιοπίᾳ τοὺς καλουμένους * Συβερίτας σκορπίους, οὕτω δὲ αὐτοὺς ὡς εἰκὸς οἱ ἐπιχώριοι φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ἀκούω σιτεῖσθαι καὶ σαύρους, καὶ ἀσπίδας, καὶ σφονδύλας, καὶ τίφας, καὶ πᾶν ἑρπετόν. τὰ δὲ ἐπιβαίνοντα αὐτῶν τοῖς περιττώμασιν, ἑλκοῦσθαι πέπυσμαι. Περὶ Κέρκυραν δὲ γίνονται καλούμεναι ὕδραι· αἳ τοὺς διώκοντας ἐπιστραφεῖσαι, καὶ φυσήσασαι πνεῦμα ἄτοπον, εἶτα ἀναστέλλουσι τῆς ὁρμῆς, καὶ ἀποστρέφουσι. τὴν τυφλώπα δὲ, ὃν καὶ τυφλίνην καλοῦσι καὶ κωφίαν δὲ προσέτι, κεφαλὴν μὲν παραπλησίαν ἔχειν μυραίνῃ λέγει τις λόγος· ὀφθαλμοὺς δὲ εἶναι βραχίστους· καὶ θάτερον μὲν τοῖν ὀνομάτοιν ἐντεῦθεν εἴληφε· τὸ μὲν δὴ κωφίαν, ἐπεὶ νωθὴς ἐστι τὴν ἀκοήν· δορὰν δὲ ἰσχυρὰν ἔχει, καὶ διακοπτομένην βραδύτατα. Τὸν δὲ ἀκοντίαν,

In Æthiopia Scorpios Sibritas, quos ita nimirum indigenæ ſolent nominare, Lacertis audio expleri, & Aſpidibus & Verticillis, Blattisq́;, omniq́; Serpentium genere: & eorũ excrementa calcantes, exulcerari. In Cercyra verò procreantur Hydræ ſerpentes, quæ ſe retrouerſus ad inſequentes retorquent, & ſpiritum malum anhelantes ab impetu ſuos inſectatores reprimũt, abſeque auertunt. Typhlopa, quam etiam Typhlinen nominant, & Cophiam, Murænæ caput habere ſimile in ſermonem hominum venit, tum perparuulis oculis eſſe: vnde & alterum ex his duobus nominibus traxit. Cophiæ verò nomen idcirco habet, quòd hebetes eidem aures ſint: adeò item dura eſt pelle, vix vt tandem ſecari queat. Porrò Iaculus,

al. Σιβερίτας.

aiunt, idem est Chersydro serpens: qui *primum in aqua, deinde* multo tẽpore in sicco degit, & omni animantium generi insidias molitur. huius cautio in faciendis insidiis eiusmodi est, vt secundùm vias publicas abditè lateat, persæpè etiam correpens in arborem ascendat: ibiq; sese contortè concludens, & in orbẽ coarctans, caputq; in spiram occultans, vt prætereũtes tacitus ex occulto perspexerit, in id ipsum quod præterit, siue fuerit bestia, siue homo, se iaculetur. Nam valet saltu, vt viginti cubitorum spatium transilire queat, protinusq; ad ea quæ saltu appetit inhærescat.

χέρσυδρον εἶναί φασι. χρόνου δὲ ἐν ξηρῷ ποιεῖσθαι τὴν διατριβὴν πολλοῦ, καὶ ἐλλοχᾶν ζῷον πᾶν. ἡ δὲ σοφία τῆς ἐπιβουλῆς τῆς ἐξ αὐτοῦ τοιάδε ἐστίν. ἐν ταῖς λεωφόροις που λαθὼν ὑποκρύπτεται. πολλάκις δὲ καὶ ἐπί τι δένδρον ἀνερπύσας, εἶτα ἑαυτὸν συνειλήσας καὶ τὴν κεφαλὴν ἐν τῇ σπείρᾳ ὑποκρύψας τοὺς παριόντας ἡσυχῇ καὶ λανθάνων ὑποβλέπει. εἶτα ἑαυτὸν ἀφίησιν εἰς τὸ παριὸν, εἴτε ἄλογον εἴη ζῷον, εἴτε ἄνθρωπος. ἔστι δὲ ἁλτικὸν θηρίον, καὶ διαπηδῆσαι καὶ εἴκοσιν εἰ δέοι πήχεις οἷόν τε, ἀλλόμενον δὲ προσεχὲς ἧμα ἐνέχου.

Quemadmodum vel delapsum Bouem in paludem Lupi capiunt: vel Vitulũ aberrantem.

CAP. XIIII.

Πῶς ἀγρεύουσι τοὺς εἰς τέλμα ἐμπεσόντας βοῦς οἱ λύκοι.

Κεφ. ιδ΄.

Si Boui qui in profundam inciderit paludem, Lupi interuene-

Λύκοι βοὶ εἰς τέλμα βαθὺ ἐμπεσόντι ἐάν πως περιτύχωσι, ταράττουσι μὲν

αὐτὸ

αὐτὸν ἔξωθεν καὶ φοβοῦσι, διανήξασθαι καὶ ἐπιβῆναι τῆς γῆς οὐκ ἐπιτρέποντες. ἀναγκάζουσι δὲ τῷ χρόνῳ στροβούμενον καὶ ἰλυσπώμενον ἀποπνιγῆναι. εἶτα εἰς αὐτὴν ὁ τελεώτατος ἐμπηδήσας τῷ ὕδατι, καὶ προσνεύσας, ἐλάβετο τῷ στόματι τῆς οὐρᾶς τοῦ βοὸς, καὶ ἕλκει εἰς τὸ ἔξω. καὶ ἕτερος τοῦ ἐκείνου λαβόμενος, αὐτὸν ἕλκει, καὶ τὸν δεύτερον ὁ τρίτον, καὶ τοῦτον ὁ τέταρτος, καὶ δρᾶται τὸ εἰρημένον μέχρι τοῦ τελευταίου, ὅσπερ οὖν ἔξω τοῦ ὕδατος ἕστηκε. καὶ τὸν ξένον τοῦτον ἐξαγαγόντες τὸν βοῦν, ποιοῦνται δεῖπνον. Βοὸς δὲ μόσχον πεπλανημένον ἐλλοχήσαντες, εἶτα αὐτῷ προσπηδῶσι. καὶ τῶν μυκτῆρας λαβόμενοι ἕλκουσιν· ὁ δὲ ἀντισπᾷ ἑαυτὸν, καὶ ἅμιλλα ὑπὲρ τούτου πολλὴ, τῶν μὲν ἐκβιάσασθαι πειρωμένων, τοῦ δὲ μὴ εἶξαι

rint, extrinsecus terrorem ei faciunt, eũdémque periculi denunciatione agitant, non extra paludem eum permittẽtes egredi. Quem diu multumq; se contorquentem & huc illuc versantem suffocari cogunt. Tum maximus natu Luporum in aquam prosiliens adnat, & Bouem caudâ mordicus arreptũ extrahit. Peragitur autem hæc extractio serie quâdam. nam Lupum primum secũdus similiter caudâ apprehensum trahit, secundum tertius, hunc quartus, & ita deinceps ad postremum vsque qui extra aquam esse solet. Ita extractum Bouem epulantur. Quòd si Vitulus Bouis alicubi aberrarit, insidiantes Lupi eum inuadũt, & naribus correptum trahunt. Renititur ille, atque ita summis vtrinque viribus certatur: dum hi attrahẽdo vincere, ille reluctando ef-

fug

fugere conatur. Tandē verò Lupi tantoperè renitentem, ſubito remittũt. vnde fit vt præ nimio in contrarium niſu vitulus euertatur: quem mox inuadentes Lupi vētre laniato vorant.

Quomodo Elephanti foſſas inſidioſas tranſeant, & quòd loci Phalacræ dicti herbas non attingant, ne pilos & cornua amittant. C. XV.

Quum Elephāti foſſam tranſilire non queunt, de his vnus aliquis in hanc ſeſe demittit, & tranſuerſus foſſæ ſtans, partim vacuitatem occupat, partim pontis ſe vicarium præſtat. Cæteri ſupra hunc gradientes tranſmittunt, & euadunt: ſimul & eum qui pontis loco erat, hoc modo ex foſſa conſeruant. Superiore enim ex loco quiſpiam porrigit pedem, quem is qui infra eſt promuſcide circumplicat: reliqui autē virgultorum faſces ce-

ἀγώνισμα ποιούμενοι. ὅταν δὲ αὐτὸν οὕτω βιάσωνται σφόδρα ἀντιτείνοντα, μεθῆκαν· καὶ ἐκεῖνος ὑπὸ τῆς εἰς τοὐπίσω βίας ἀνατέτραπται, καὶ οἱ λύκοι προσπεσόντες ἀνέῤῥηξαν τὴν νηδὺν, καὶ ἐσθίουσιν αὐτόν.

Πῶς τὰς ἐλλοχώσας τάφρους ὑπερβαίνουσιν οἱ ἐλέφαντες.

Κεφ. ιε.

Ὅταν ὑπερβῆναι τάφρον οἱ ἐλέφαντες μὴ δύνωνται, εἷς ὁ μέγιστος ἑαυτὸν ἐμβάλλει, καὶ πλάγιος ἵσταται, καὶ γεφυροῖ τὸ κενὸν, καὶ κατ᾽ αὐτοῦ βαίνοντες εἰς τὸ ἀντιπέραν ἴασι, καὶ ἀποδιδράσκουσι, πρότερον μέντοι ἐκεῖνον ἀνασώσαντες. ὁ δὲ τῆς σωτηρίας τρόπος οὗτός ἐστιν. ἄνωθέν τις τὸν πόδα προτείνει, καὶ ἐκεῖνος παρέχει τὴν προβοσκίδα περιπλέξαι· οἱ δὲ ἄλλοι φρύγανα ἐμβάλλουσιν ἐξ

ὕλης

ὕλης ὤκισται· ἂν ἐπιβαί-
νων ὁ ἐλήμμενος τοὺς πό-
δας, μάλα ἐγκρατῶς τε
καὶ εὐλαβῶς ἀνασπᾶσθαι ῥᾳ-
στα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἰνδοῖς
ἄρουρα, καὶ κέκληται Φαλά-
κρα· τὸ δὲ αἴτιον τοῦ ὀνόματ-
τος, ὁ γευσάμενος τῆς
ἐνταῦθα γινομένης πόας,
καὶ τὰς τρίχας ἀποβάλλει
καὶ τὰ κέρατα. ἐκεῖσε οἱ
ἐλέφαντες ἑκόντες εἶναι οὐ
προσίασι τῇδε τῇ ἀρούρᾳ,
ἀλλ' ἀποστρέφονται πλη-
σίον γενόμενοι, πᾶν τὸ βλα-
στὸν φεύγοντες, ὡς ἄν-
θρωποι φρόνιμοι, οἱ ἐλέ-
φαντες.

Πῶς τρέφεται ἡ σπογγιά.

Κεφ. ις.

Τὴν σπογγιὰν ἰθύνει
βραχὺ ζῶον, οὐ καρκίνῳ
τὴν ἰδέαν παραπλήσιον,
ἀλλ' ἀράχνῃ μᾶλλον. οὐ γὰρ
ἄψυχον οὐδὲ ἄναιμον ἀ-
μοιρον ἡ σπογγιά, κινημα-

leriter deiiciunt, quos ille conſcendens, & ad pedem demiſſum fortiter cauteq; inhærens, facilè ſubtrahitur. Apud Indos tractus eſt, cui nomen Phalacra, quaſi Latine Caluus: eoque ita appellatur, quòd qui herbam in eo naſcentem guſtauerit, & pilos & cornua amittit. Itaque Elephãti, niſi cogantur, non accedunt ad locum illum. imò verò propè quum acceſſerint, perinde atque homines prudentiſſimi, ab omni illius loci germine refugientes, pedem referunt.

Quomodo Spongiam bestiola araneo similis stimulet, unde illa quũ vel esculentum aliquid in ipsam inciderit, vt apprehendat, vel à piscatore periculum est, vt sit tutior, se contrahit & coarctat.

CAP. XVI.

τοῦ ποδὸς.

ἀνασπᾶσθαι.

Spongiam dirigit pusilla beſtia nõ ſpecie quidem Cancro, ſed magis Arãeo ſimilis. neq; enim inanima, nec ſanguinis expers Spongia eſt: ſed

partus

partus maris animans saxis innascitur, quemadmodum & alia quædam animalia: Habet & ipsa suum quendam motum: verumtamen animalculo ad se sensu afficiendam, atque illud admonēdā quòd sit animata eget. Nam propter quandam raritatem ingenitam & mollitudinē pertusam non se commouet, sed quum quippiam in sua foramina inciderit, ab ea bestiola, quam dixi Araneo similem, excitata, id comprehendit & exedit. Quum autem ad euellendam eam è saxis homo accedit, ipsa ab eodem animali conuictore suo stimulata inhorrescit, & contorquens se arctissimè cōtrahit, quę causa hercule est, cur piscatori plurimum negotii facessatur.

δ' ἐστὶ θαλάττης, καὶ πέφυκεν εἶναι ζῷον, καὶ ταῖς πέτραις προσφύεται, ὥσπερ οὖν καὶ ἕτερα. ἔχει δὲ τινὰ κίνησιν ἰδίαν. δεῖται δὲ ὡς ἂν εἴποις τοῦ ὑπομνήσοντος αὐτὴν ὅτι ἔμψυχός ἐστιν. ἀτρεμοῦσα γὰρ ὡς ὑπό τινος συμφυοῦς μανότητος, καὶ ἡσυχάζουσα, τοῖς τρήμασιν αὐτῆς ὅταν προσπέσῃ τι, ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ἀραχνώδους ζῴου κεντεῖται, καὶ συλλαμβάνει τὸ ἐμπεσὸν, καὶ ἔσω ἴσχει. Ὅταν δὲ ἄνθρωπος προσπίῃ ἐπ' ἐκτομῇ αὐτῆς, ἐκκεντουμένη ὑπὸ τοῦ ζῴου τοῦ συνοίκου φρίττει, καὶ ἑαυτὴν συστρέφει, καὶ αἰτία πόνου τε ἢ καμάτου γίνεται τῷ θηρατῇ ναὶ μὰ Δία πολλοῦ.

De castitate Elephantorum, qui semel tantùm in vita, & magno cum pudore coeant. Historia Elephanti, qui strangulata à domino vxoris cadauer à se refossum; alteri superinducta ostendit. C. XVII.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων σωφροσύνης. Κεφ. ιζ.

Εἴρηται μὲν οὖν ἡμῖν ἐ-
λεφάντων πέρι ἴδια, τὰ
δὲ καὶ εἰρήσεται οὑτωσί. Κρα-
τεῖ μὲν βίου, σωφροσύνης
ὅπως μετειλήχασιν, εἰ-
πεῖν πρεπωδέστατον. οὐ γὰρ
ὡς ὑβρίζοντες, οὐδὲ ὡς
μάχλοι ἐπὶ τὴν ὁμιλίαν
τὴν πρὸς τὴν θήλειαν ἔρ-
χονται· ἀλλ' ὥσπερ οὖν οἱ
γένους διαδοχῆς δεόμενοι
καὶ παιδοποιούμενοι, ἵνα
μὴ αὐτοῖς ἐπιλίπῃ ἡ ἐπι-
γονὴ ἡ ἐξ ἀλλήλων ἑκάστου-
ση δὲ σπέρμα ἅπαξ γονῶν
ἐν τῷ βίῳ τῷ σφετέρῳ
† μνημονεύουσιν ἀφροδί-
της, ὅταν ἡ θήλεια ὑπο-
μένῃ καὶ αὐτή. εἶτα ἐμπλή-
σας ἕκαστος τὴν σύννο-
μον τὸ ἐντεῦθεν ἐπὶ τού-
τοις οὐκ οἶδεν αὐτήν.
συμπλέκονται δὲ οὐκ ἀνέ-
δην, οὐδὲ ἐν τῇ τῶν ἄλλων
ὄψει, ἀλλ' ἀναχωρήσαντες·
καὶ ἑαυτοὺς προβάλλονται
ἢ δένδρα δασέα, ἢ ὕλην
τινὰ συμφυῆ ἢ χῶρον κοῖ-
λον καὶ βαθὺν, τοῦ λαθεῖν αὐτοῖς παρέχοντα ἀφθο-
νίαν.

Quemadmodũ mo-
derate Elephanti libi-
dines contineãt, expli-
care conuenit. Ii igitur
ab omni immoderata
libidine castissimi sunt.
Nũquam enim, neque
vi aut proteruiùs, neq;
nimis lasciuè societa-
tem Veneris cum fœ-
mina faciunt: sed tan-
quã generis successio-
ne carẽtes, liberis pro-
creandis dant operam:
sic hi sua stirps vt ne
deficiat, complexu ve-
nereo iunguntur. Neq;
id sanè plusquam se-
mel in vita, & eo dun-
taxat tempore, quũ se
iniri fœminæ patiun-
tur. Vt autem eorum
quisque vxorẽ imple-
uerit, nõ eam ampliùs
attingit. Apertè porrò,
ac palàm in aliorum o-
culis non coëunt, sed
secedentes, aut sese in
arbores densas & fre-
quentes occultant, aut
in cõcauum locum, &
profundũ, ad occultã-
dos eos idoneum, se

μνημο-
νεύοντες.

abdũt. Hæc de Elephãtorum temperantia: de quorum etiam iustitia & fortitudine alibi dictum est suprà. Iã quẽadmodum malos auersentur, & sceleratos detestentur, si cui est otium, attẽdat animum ad ea quæ consequuntur. Quum vir quidam cicuris Elephanti moderator, coniugem ętate prouectam, sed sanè diuitem haberet, amoris oculos primùm ad alteram adiecit, deinde eã vxorem ducere studens, alteram priorem strangulauit, ac propè ab Elephanti præsepi homo præcipiti consilio non defodit modò, sed alterã quam amaret, in matrimonium duxit. Elephantus autẽ quum tanti facinoris conscientiâ incitatus, tum verò suâpte naturâ à malis abhorrens, nouam vxorem eò perduxit, vbi humana altera iaceret, cadauerque cornibus refodiens & denudans, quæ dicere nequiret, ex ipsis operibus

νίων. Ὡς μὲν οὖν εἰσι δίκαιοι ἄνω εἶπον· καὶ τὸ ἀνδρεῖον αὐτῶν, καὶ τοῦτο ἤδη λέλεκται· καὶ τὸ σωφρονεῖν δέ, ἀπολέλεκται ταῦτα· ἀλλὰ καὶ τὸ μισοπόνηρον ὅτῳ σχολὴ μανθάνειν, οὗτος ὑπέχων τὰ ὦτα ἀκουέτω. Ἐλέφαντι ἡμέρῳ πωλευτὴς ἦν, καὶ εἶχε γυναῖκα ἀφηλικεστέραν μέν, πλουσίαν δέ· οὐκοῦν ἑτέρας ἐρῶν, καὶ τὰ τῆς συνοικούσης σπεύδων ἐκείνη γίνεσθαι, ταύτην μὲν ἀποπνίγει, καὶ τῆς τοῦ ἐλέφαντος φάτνης κατορύττει πλησίον ὁ θερμόβουλος ἄνθρωπος· ἄγεται δὲ τὴν ἄλλην. ἐνταῦθα οὖν ὁ ἐλέφας τῇ νεοβοσκίδι λαβόμενος τὴν νεωστὶ ἀφιγμένην, ἄγει τοῦ νεκροῦ πλησίον. καὶ τοῖς κέρασιν ἀνορύξας, καὶ γυμνώσας τὸ σῶμα, ἃ εἰπεῖν οὐκ ἐδύνατο, ταῦτα ἐπεδείκνυτο δι' αὐτῶν τῶν ἔργων, τὴν

γυναῖκα τὸν τρόπον τοῦ γαμέτου αὐτὴν ἐκδιδάσκων ὁ μισοπόνηρος ἐλέφας.

bus hæc mulieri ostendere conabatur, eam edocens, quibus esset moribus præditus is, cui ipsa nupsisset.

Περὶ τῶν ἐγγραύλεων ἢ ἐγκρασιχόλων τῶν ἰχθύων.

Κεφ. ιη.

De Engraulibus siue Encrasicholis c. XVIII.

Ἐγγραύλεις, οἱ δὲ ἐγκρασιχόλους καλοῦσιν αὐτάς, προστακήκοί γε μὴν καὶ τρίτον ὄνομα αὐτῶν· εἰσὶ γὰρ οἳ καὶ λυκοστόμους αὐτοὺς ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ μικρὰ ἰχθύδια, καὶ πολύγονα εἶναι, λευκότατα δὲ ἰδεῖν. ἐσθίουσί γε μὴν μάλιστα οἱ ἀγελαῖοι τῶν ἰχθύων αὐτά. δείσαντα μὴν συνθεῖ εἰς ἄλληλα, καὶ ἐχόμενον τοῦ πλησίον ἕκαστον τῇ σφίγξει τὸ ῥᾳδίως ἐπιβουλεύεσθαι διαπέφευγε. τοσαύτη δὲ ἄρα αὐτῶν ἡ ἕνωσις γίνεται συνδραμόντων, ὡς καὶ πορθμίδας ἐπιθεούσας μὴ διασχίζειν αὐτά, καὶ μέντοι καὶ κώπην ἢ κοντὸν εἴ τις αὐτῶν διεῖραι θελήσει, τὰ δὲ οὐ διαζαίνεται, ἀλλὰ ἔχεται ἀλλήλων ὡς συνυφασμένα. καθεὶς δὲ τὴν

Engraules pisces, quos alij engrasicholos, alii lycostomos appellãt, paruuli pisciculi naturâ fœcundi & albissimi perspiciuntur. Et quòd ab aliis pisciũ gregibus exedi & confici valde metuant, idcirco ad insidias, quibus sunt opportuni, vitandas eatenus confertis turmis densi natãt, vt eorum quisque ad vicinum proximũ adhærescat, vt ne scaphæ quidem incurrẽtes eos dissocient, nec si quis remo aut conto dispergere conetur, eorũ societatem dirimere possit. Ita vero inter se restrictè & pertinaciter, tanquam contexti, cõtrahuntur, vt tanquam

ex aceruo frumentorũ aut fabarum si quis in eos immiserit manum, accipere queat. non tamen sine vi abstrahuntur, quin persæpe distrahantur, vt & eorum alteram partem abruptam capias, & alterã relinquas, & in plerisque caudam retineas, in aliis non assequaris, ex aliis caput reportes, & alteram partem in mari reliquam facias. Eorum cõferta & continens natatio à rei maritimæ peritis græcis bolos appellatur, qui permultas piscatorias naueis interdum implet, vt piscatores testantur.

Sues agnoscere vocem subulci. Historia Suum qui à subulco vocati, piratarũ nauim, in qua auchebantur euerterunt. CAP. XIX.

Porculatoris vocem suillũ pecus sic agnoscit, vt etiamsi ab eo procul seductum fuerit, appellantem intelligat. cui quidem rei testimonio est id quod proximè sequitur. Quum mari…

χεῖρα, ὡς ἐκ σωροῦ πυ-
ρῶν ἢ κυάμων, λάβοι ἄν·
βιαίως ἀποσπάσαις, ὡς
καὶ διασπᾶσθαι πολλάκις.
καὶ τὰ μὲν ἡμίτομα τῶν ἰ-
χθύων λαμβάνεσθαι, τὰ δὲ
ἀπολείπεσθαι· καὶ γὰρ ἐν τῷ
πλήθει τὸ μὲν οὐραῖον κα-
θέξεις, μένει δὲ ἐν τοῖς ἄλ-
λοις τὸ λοιπόν· ἢ κεφα-
λὴν κομιεῖς οἴκαδε σὺν
τοῖς ἄλλοις, μένει δὲ ἐν τῇ
θαλάττῃ τὸ λοιπόν. καλεῖ-
ται δὲ αὐτῶν ἡ πυκνή τε
καὶ συνεχὴς νῆξις, βόλος.
καὶ πεντήκοντα ἁλιάδας
ἐπλήρωσε πολλάκις εἷς
βόλος, ὥς φησιν ὁ θαλατ-
τουργός.

Ὅπως ἡ ὗς γνωρίζει τὸ τοῦ συφέως συβώτου τὴν φωνήν. Κεφ. ιθ.

Ἡ ὗς γνωρίζει τοῦ συ-
βώτου τὴν φωνήν, κἂν ἀπα-…
κούει καλοῦντος, καὶ …
πλανηθεῖσα· πληρέστερον δ…
τοῦτο τὸ μαρτύριον. τ…

γῇ τῇ Τυῤῥηνίδι κακοῦρ-
γοι ναῦν λῃστρικὴν προσέ-
σχον· καὶ προσελθόντες
αὐλίῳ περιτυγχάνουσι, καὶ
ἦν συβωτῶν τὸ αὔλιον, καὶ
εἶχεν ὗς πολλάς. ταύτας
οὖν συλλαβόντες εἰς τὴν
ναῦν ἐνέβαλον, καὶ ἀπολύ-
σαντες τὰ πείσματα, εἴ-
χοντο τοῦ πλοῦ. οἱ τοίνυν
συβῶται παρόντων μὲν τῶν
λῃστῶν ἡσύχαζον, ἐπεὶ δὲ
ἔτυχον τῆς γῆς ἀποσαλεύ-
σαντες, ὅσον τε γέγωνε
βοῆσαι. ἐνταῦθά τοι τὰς
σῦς τῇ συνήθει βοῇ ὀπίσω
καὶ παρὰ σφᾶς ἀπεκάλουν
οἱ συβῶται. αἱ δὲ ὡς ἤκου-
σαν, ἐπὶ θάτερα τοῦ πλοίου
ἑαυτὰς συνώσασαι, ἀνέ-
τρεψαν αὐτό. καὶ οἱ μὲν κα-
κοῦργοι παραχρῆμα διε-
φθάρησαν, οἱ δὲ ὗς παρὰ
τοὺς ἑαυτῶν δεσπότας ἀ-
πενήξαντο.

Ὅτι καὶ οἱ πελαργοὶ ζηλό-
τυπον ζῶόν εἰσι.

Κεφ. κ.

maris prædoes ad Tyrrhenam terram piraticam nauem appulissent, ex hara permultos sues furto abactos imposuerũt in nauim, quam soluentes ad nauigandum incubuerũt. Subulci præsẽtibus piratis silentiũ tenebant, suesq; eatenus abduci quiescebant, quoad ex portu latrones se eripuissent, & à terra tantum abessent spatii, quanto adhuc vox clamantis audiri poterat. Tũ voce Suibus audiri solitâ Suarii quàm maximè poterãt exclamantes, eos retro versùs ad se reuocabant. Porci primùm vt sublatum clamorem pastorum exaudierunt, statim se in alterum nauis latus compellẽtes, eam euerterũt. Ita malefici piratæ naufragio quàm mox funditus perierunt, sues verò ad suos enatarunt.

Historia Ciconiæ quæ herã adulterã excæcauit.

CAP. XX.

Ciconia riuali inuidiâ laborare fertur. Nã quum in Crannône Thessaliæ eximiâ formâ mulier, cui nomen esset Alcinoë, à coniuge peregre profecto domi relicta, stupri consuetudinem cum seruo quodam fecisset, hoc quidem ipsum Ciconia intelligens, vxoris nẽpe in dominum perfidiam, non sustinuit, quò minus quàm mox facto impetu, eam sensu oculorum orbans, iniuriam in dominum illatam vlcisceretur.

Κραννῶνι aliâs.

Ouium sobolis colores, pro fluminibus diuersis, quæ tempore, quo concipiunt, potant, euariare.

CAP. XXI.

Ad diuersam potionem colorũ mutationem Oues faciũt: quod quidem ipsum ex vi & natura amnium vsu eis euenire, eo anni tempore, quum ineuntur, solet: Itaque ex albis cõ

Ζηλότυπον δὲ εἶναι καὶ τὸν πελαργόν φασιν. ἐν γοῦν τῇ Κραννῶνι τῆς Θετταλίας, Ἀλκινόην ὄνομα γυναῖκα ὡραίαν ὁ γήμας, ἀπολιπὼν οἴκοι, ἐστείλατο εἰς τινα ἀποδημίαν. ἡ τοίνυν Ἀλκινόη ὡμίλει τῶν θεραπόντων τινί. τοῦτο συνιδὼν ὁ πελαργὸς ὁ οἰκέτης οὐκ ὑπέμεινεν, ἀλλ' ἐτιμώρησε τῷ δεσπότῃ. προσπηδῶν γοῦν ἐπήρωσε τῆς ἀνθρώπου τὴν ὄψιν. Ἀνιστάτω μὲν ἐμνήσθην πορφυρίωνος ζηλοτυπίας, εἶτα κοινὸς τοιούτου, νῦν γε μὴν πελαργοῦ τὰ ἴσα ἐκείνοις εἰς νοσοῦντα γάμον.

Περὶ τῆς χροίας ἣν μεταβάλλει τὰ ζῶα ἐκ τῆς τοῦ πόματος διαφορᾶς.

Κεφ. κα.

Μεταβάλλει δὲ τὰς χρόας τὰ πρόβατα ἐκ τῆς περὶ τὸ πόμα ἀλλαγῆς, κατὰ τὴν τῶν ποταμῶν ἰδιότητα. ἡ δὲ ὥρα τοῦ ἔτους καθ' ἣν ἀπαντᾷ τοῦτο αὐτοῖς, ὁ τῆς μίξεως καιρός ἐστι. γίνεται γοῦν καὶ ἐκ λευκῶν μέλανα,

τα, καὶ ἔμπαλιν τρέπει τὴν χρόαν. φιλεῖ δέ πως ταῦτα γίνεσθαι, περί τε τὸν ἐν Ἀντάνδρῳ ποταμὸν, καὶ τὸν ἐν Θρᾴκῃ, οὗ τὸ ὄνομα ἐροῦσιν οἱ περίοικοι Θρᾷκες. ὁ δὲ ἐν Τροίᾳ Σκάμανδρος, ἐπεὶ ξανθὰς ἀποφαίνει ποιήσας τὰς ὄϊς, πρὸς τοῦ Σκαμάνδρου τοῦ ἐξ ἀρχῆς, ἄλλο ὄνομα ἐκ τῶν προβάτων ἐπίκτητον χρόα ἔθετο αὐτῷ τὸ Ξάνθον.

mutatio in nigras fit, contráque ex nigris in albas cõuertuntur. Hæc autem cùm ad Antãdrum amnem accidunt, tum ad Thraciç fluuium, cuius nomen Thraces accolæ tibi dicent, tũ verò ad Troiam Scamander ex aqua ſua potantes Oues fuluas efficit. ex eo factum eſt, vt huic, qui initio Scamander nominaretur, deinde aliud nomen aduẽtitius Ouium color Xanthum impoſuerit.

Περὶ τοῦ πελαργοῦ τὴν χάριν ἀποδόντος τῇ Ταραντίνῃ γυναικί. Κ. κβ.

De Ciconia, quæ beneficij accepti Tarentinæ mulieri gratiam retulit.

CAP. XXII.

Χάριτος δὲ ἀπομνημονεῦσαι τὰ ζῶα, καὶ κατὰ τοῦτο ἀγαθά. Ἐν Τάραντι γίνεται γυνὴ τά τε ἄλλα σπουδῆς ἀξία, καὶ οὖν καὶ σώφρων πρὸς τὸν ἄνδρα. Ἡρακληῒς ὄνομα αὐτῇ. περιεῖπε μὲν οὖν ζῶντα τὸν γεγαμηκότα εὖ μάλα κηδεμονικῶς. ἐπεὶ δὲ τὸν βίον οὗτος κατέστρεψε, τὰς ἐ-

Gratiam accepti beneficii memoriam ipſę etiam beſtiæ retinent. Tarentina mulier, nomine Heracleis, & cæteris in rebus ex maximè raro fœminarum genere fuit, & verò ab omni ſtupro integram caſtamq; ſe marito cõſeruauit. quippe quæ vt viuentem eum ſtudioſè & diligenter coluiſſet, ſic poſteaquàm è vi-

ta excessisset, se fidissimam & ab omni libidine continentem humato coniugi prę̃stans, vt anas commorationes, & domum, in qua mortuum vidisset maritum, adeò malè odit, vt præ mœrore ad sepulchri monumẽtum, vbi sepulturâ affectus ille esset, miserrimè cõmoraretur. Hæc igitur fœmina, quum æstiuo anni tempore Ciconiis pullorũ suorum volatum experientibus, vnus & infirmissimâ ætate, & alarum debilitate delapsus, alterum crus fregisset, eiusmodi casum intuita, se cognito morbo, misericordem pullo præbuit. nam & vulnus blandè cauteq; obligauit, & medicamentis & cibo potioneq; adhibitis cicatricem obduxit, & ad incolumitatem perduxit: atque iam ad volatum confirmatum, è manibus dimisit. Hic

στυγὰς ἡ προειρημένη μισεῖ διατριβὰς, καὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ τὸν ἄνδρα νεκρὸν ἐθεάσατο, καὶ ὡς εἶχε λύπης, ἐς τοὺς τάφους μετοικίζεται· καὶ τοῖς ἠρίοις τοῦ ποτε ἀνδρὸς τλημόνως παρέμενε, τὴν ἑαυτὴν καὶ σώφρονα τῷ κατὰ γῆς ὄντι ἀποφαίνουσα. Καί ποτε ἦν ὥρα θέρους, καὶ πελαργῶν ἔτι νεοττῶν πεῖραν τῆς ἑαυτῶν πτήσεως λαβόντων, εἷς ὁ μάλιστα νεαρὸς, ἀκρατὴς ἔτι τῶν ταρσῶν ὢν κατωλίσθε, καὶ τοῖν σκελοῖν συντρίβει τὸ ἕτερον. ἡ τοίνυν Ἡρακληὶς θεασαμένη τὸ πτῶμα, καὶ τοῦ ποδὸς τὸ πάθος καταμαθοῦσα, οἰκτείρει τὸν νεοττόν. καὶ ἀναλαβοῦσα σὺν πολλῇ τῇ φειδοῖ καταδεῖ τὴν πληγὴν, καὶ θεραπεύει καταιονήμασι καὶ ἐπιπλάσμασι, καὶ τροφὴν προσέφερε, καὶ ποτὸν ὤρεγε. χρόνῳ δὲ τῷ εἰκότι ῥωσθέντα καὶ φύσαντα τὰ ὠκύπτερα, ἐλευ-

θερον

θερον ἐστὶ μαθεῖν. ὁ δὲ, εἰδὼς ἐννοίᾳ τινὶ φυσικῇ καὶ θαυμαστῇ ὀφείλων ζωάγρια, ᾤχετο ἀπιών. εἶτα ἐνιαυτοῦ διελθόντος, ἡ μὲν ἔτυχεν ἦρος ὑπολάμποντος ἐν ἡλίῳ θερομένη· ὁ δὲ πελαργὸς ὁ ἰαθεὶς ὑπ' αὐτῆς ἰδὼν τὴν εὐεργέτιν, ὑστῆκε τῆς ἐκ τῶν πτερῶν ὁρμῆς, καὶ ἑαυτὸν χθαμαλωτέρᾳ τῇ πτήσει κατάγων, πλησίον γίνεται. καὶ χανὼν ἀνέμεσε λίθον εἰς τὸν τῆς Ἡρακληίδος κόλπον. καὶ ἀναπτὰς ἐπὶ τοῦ τέγους ἑαυτὸν ἐκάθισεν. ἡ δὲ, τὰ πρῶτα, ὡς εἰκὸς, ἐθαύμασέ τε καὶ ἐκταραχθεῖσα ἠπόρει τί εἴη τὸ πραχθὲν, συμβαλεῖν οὐκ ἔχουσα· τὸν δ' οὖν λίθον ἔνδον που κατέθετο· εἶτα νύκτωρ διυπνισθεῖσα ὁρᾷ αὐγήν τινα καὶ αἴγλην ἀφιεῖσαν, καὶ κατελάμπετο ὁ οἶκος, ὡς εἰσκομισθείσης δᾳδός. τοσοῦτον ἄρα ἐκ τῆς βώλου τὸ σέλας ἀνῄει τε καὶ ἐτίκτετο, καὶ ἦν μέγα τίμιος. συλλαβοῦσα δὲ τὴν πελαργὸν καὶ ἐπαφωμένη, κατενόησε

admirabili quâdã naturæ intelligentia non ignorans se conseruatæ vitæ præmium mulieri debere: anno pòst quum ad vernum solẽ fortè apricantem eam, quæ sibi benignè fecerat, perspexisset, demisso atque humili volatu proximè ad ipsam profecta, in eius sinum lapidẽ euomuit: deinde in tecto subsedit. Cuius facti admiratione cõmota Heracleis, dubitabat quid isthuc esset. Quum igitur lapidem intus alicubi deposuisset, nocte insequẽti somno soluta, eum fulgere, & radiatam domum tanquam immissis facibus ex eo splendere perspexit: maximus enim ex lapide illo pretiosissimo fulgor exibat & generabatur: vbi verò Ciconiam comprehendisset, & vulne-

ris cicatricē percepisset, hanc agnouit eam esse, quam miseratione commota curauisset.

Astacus quantoperè consuetum sibi & familiarem locum amet.

CAP. XXIII.

Si quem Astacum comprehendisti, eum lōgissimè exportes, relicto ibi signo vnde ipsum cepisti, eodem eū ipsum vnde comprehēsus fuerit, arrepsisse reperies: si inquā modò ita ex mari exportaueris, vt deinde sic propè deposueris, vt in mare adrepere queat.

De Venatrice aue allectas suo cantu auiculas inuadente.

CAP. XXIIII.

Merulis affine genus quoddam est venaticū & captiosum, colore atrum, splendidè canorum: rectè ex eo venaticum appellatū: quòd ex auibus multas sui cantus permulsione ad

τὴν ἐκ τῆς πληγῆς οὐλὴν, καὶ ἐγνώρισε τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι τὸν ὑπ' αὐτῆς οἴκτου τε καὶ θεραπείας τετυχηκότα.

Ὅπως ἐστὶ τῶν συντρόφων ἠθῶν μνήμων ὁ ἀστακός.

Κεφ. κγ.

Ἀστακὸν εἰ λάβοις, καὶ πορρωτάτω κομίσαις, σημεῖον καταλιπὼν ἔνθα αὐτὸν τεθήρακας, εὑρήσεις τὸν αὐτὸν ἐνταῦθα ὅθεν καὶ συνείληπται. λέγω δὲ εἰ παρὰ τὴν θάλατταν κομίσαις, εἶτα καταθεῖο αὐτόν που πλησίον ὡς εἰσερπύσαι δυνηθῆναι εἰς τὴν θάλατταν.

Περὶ ἀγρέως ὄρνιθος.

Κεφ. κδ.

Ἀγρεὺς τὸ ὄνομα, τὴν φύσιν πτηνὸς, τὸ γένος κοσσύφων φράτωρ καὶ συγγενὴς, μέλας τὴν χρόαν, μουσικὸς τὴν γλῶτταν. κέκληται δὲ ἀγρεὺς, καὶ δικαίως. τῷ γάρ τοι μέλει τῶν ἄλλων ὀρνέων αἱρεῖ τὰ πολλὰ προσαγόμενα

τῇ

ῇ τῆς εὐμηκοΐας θέλξει. εἰ-
κὸς οὖν τὸ συμφυὲς αὐτῷ
πλεονέκτημα, ἔοικε χρῆ-
σθαι τῷ παρὰ τῆς φύσεως
δώρῳ καὶ εἰς ἡδονὴν ἅμα
καὶ τροφήν. ᾄδων μέντοι
αὐτὸς εὐφραίνεται, θηρῶν
δὲ τὰ προσιόντα ἐμπίπλα-
ται. τοῦτον ἄρα εἴ τίς ποτε
θηράσας, καὶ ἐν οἰκίσκῳ
καθεῖρξεν, οὐδὲν αὐτῷ πλέον
ἀπῳδῆς. ἔχει γὰρ ἄτρωτον
ὄρνιν, ὥσπερ οὖν τὴν θηράσαν-
τα ἀμυνόμενον ὑπὲρ τῆς
δουλείας τῇ σιωπῇ.

Ὅπως ἐπιβουλευομένῳ ὑπὸ
τοῦ ἰχνεύμονος τῷ
κροκοδείλῳ ὁ τροχίλος
ἐπαμύνει.

Κεφ. κε.

Ἀνωτέρω εἶπον ἣν οἱ
τροχίλοι κατατίθενται εἰς
τοὺς κροκοδείλους εὐεργε-
σίαν τὴν ἐκ τῶν βδελλῶν,
ἅπερ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις
μέμνηται καὶ Ἡρόδοτος
λόγοις. ἃ δὲ οὐκ εἶπον εἰ-
δώς, εἰρήσεται νῦν, ἵνα

se allicit, & capit: cuius
ingenitæ sibi præstan-
tiæ hæc auis non igna-
ra, eo naturæ munere
ad se voluptate & cibo
explendam vti videtur.
nam ex sui cantus au-
ditione & bellissimas
oblectationes habet, &
aucupio & venatione
proximè ad se accedē-
tium auicularum exa-
turatur. Quòd si quan-
do quisquam hanc ca-
ptam concluserit in ca-
ueam, non modò cane-
re omittit, verùm etiã
pro seruitute sua à ve-
natore pœnas silentio
sumens, muta perma-
net atque elinguis.

De Trochili & Crocodili societate, quomodo hũc ille dormientem aduersus Ichneumonis insidias excitet.

CAP. XXV.

Quo beneficio Tro-
chili Crocodilos pro-
mereantur, dum hiru-
dines eorum faucibus
eximunt, vt Herodotus
in suis de Ægypto ser-
monibus tradit, iam su-
periùs retuli: vbi quæ omissa sunt, in præsen-

tia addam. Trochilus auis eſt paluſtris, & circa fluminum ripas vagatur, vbi eſcis quibuſque obuiis fruitur: & à Crocodilo quoque, vt dixi, alitur: quamobrẽ & gratus illi eſt, eiusq; dormientis curam ſuſcipit, proq; ipſo vigilat. Iacenti enim illi ac ſtertenti, inſidiatur Ichneumon, & ſæpe iugulo apprehenſo ſtrangulat. Eo cõſpecto Trochilus clamat, & Crocodilum, cui naſum ferit excitatum aduerſus hoſtem inſtigat. Hæc quidem Trochili natura eſt, haud ſcio an laudanda, quum voraciſſimæ nox: æq; belluę tam prouidam curam gerat.

De Paſtinaca marina natatione, volatu, & aculeo animalium & arborum veneno.

CAP. XXVI.

Paſtinaca marina, quum natandi eſt cupiditate affecta, natare poteſt: quũ rurſus vo-

καὶ ἄλλο μάθῃ. ὁ μὲν τροχίλος ὄρνις ἐστὶ τῶν ἑλείων εἷς· καὶ περὶ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν ἀλᾶται, καὶ ὅ,τι ἂν τύχῃ παρειλέγων, βόσκεται. τρέφει δὲ αὐτὸν καὶ κροκόδειλος, ὡς εἶπον· καὶ ἐκεῖνος αὐτὸν ἀμείβεται, καθεύδοντος προμηθῶς ἔχων, καὶ ὑπερεγρηγορῶν αὐτοῦ. κειμένῳ μὲν γὰρ καὶ ὑπνώττοντι, ἐπιβουλεύει ὁ ἰχνεύμων, καὶ ἐμφὺς τῇ δέρῃ πολλάκις ἀπέπνιξεν αὐτόν. ἀλλ' ὅγε τροχίλος βοᾷ, καὶ παίει κατὰ τῆς ῥινὸς αὐτὸν, καὶ ἀνίστησι, καὶ πρὸς τὸν ἐχθρὸν ὑποθήγει. εἰ μὲν οὖν χρὴ τὸν ὄρνιν ἐπαινεῖν οὕτως ἔχοντα φροντιστικῶς ζώου παμβόρου καὶ ἀδηφάγου, εἰσόμεθα. τὸ δ' οὖν ἴδιον τῶνδε τῶν ζώων εἶπον.

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυγόνος. Κεφ. κϛ.

Ἡ τρυγὼν (οὐ φημὶ νῦν τὴν ὑπαίθριον, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ θαλάττῃ) ὅτε βούλ-

βούλεται, νήχεται. καὶ
αὖ πάλιν ἀρθεῖσα πέτε-
ται. ἔχει δὲ κέντρον, οὗ καὶ
ἀνωτέρω μνήμην ἐποι-
ησάμην, θανατηφόρον.
τὸ μὲν οὖν κεντεῖν καὶ
ζῶα ἄλογα, καὶ ἀν-
θρώπους καὶ παραχρῆμα
ἀπονεκροῦν οὕτως, † οὔπω
παράδοξόν ἐστιν· ὃ δὲ ἄξιον
ἐκπεπλῆχθαι, τοῦτο εἰρή-
σεται. δένδρῳ τῷ μεγίστῳ
καὶ πάνυ εὖ θάλλει καὶ εὐερ-
νεῖ καὶ λίαν τεθηλότι τὴν
χλόην, εἰ προσαγάγοις τὸ
κέντρον, καὶ νύξοις τὸ δέν-
δρον, μετὰ μικρὸν ἐκβάλλει
τὰ φύλλα· καὶ ἐκείνων κα-
ταρρεόντων εἰς τὴν τὸ
πᾶν πρέμνον αὖ γίνεται, καὶ
ἔοικεν ἡλιοβλήτῳ, ὑπ'
αὐχμοῦ βιαίου ξηρῷ γεγε-
νημένῳ.

Πῶς τίκτεται ἐλέφας καὶ
ἡλίκος τὸ μέγεθος.

Κεφ. κζ.

Τίκτεται ἐλέφας κατὰ
τὴν κεφαλὴν ἐκπηδῶν.
τὸ δὲ μέγεθός ἐστι τοῦ τικτο-

landi ſtudio tenetur,
ſurſum verſus ſublimis
volat. Aculeum, cuius
etiam ante mentionem
feci, mortiferum ha-
bet, vt vel celeriter non
modò homines, ſed e-
tiam animalia alia per-
dere queat. Quod qui-
dem ipſum vt non ad-
mirabilitatẽ facit: cer-
tè id ſtupendam admi-
rationem habet, quòd
ſi ad maximam arbo-
rem, & vegetã, & ſum-
mè virentem aculeum
admoueas, & defigas,
non multò pòſt amit-
tit folia: quæ poſtquam
defluxerunt, totus trũ-
cus ſimilis eſt arbori-
bus Solis ardoribus ex-
ſiccatis æſtate quum eſt
maxima ſiccitas.

οὐδέν.

De fœtu Elephantorum: & quòd capti facilè ſe-ſe dedant, & cibum po-tumq; à porrigentibus mox accipiant.

CAP. XXVII.

Elephanti partus in
caput procedit ad lucẽ.
Partus magnitudo eſt
inſtar integræ ætatis &
iuſtæ

iustę magnitudinis porci. Matrem vnam fœtus plures sequi aiunt. Nec verò si quis hos à partu recentes cõtigerit, matres indignantur. Planè enim noscunt, non animo quidem lædendi, sed ad ludicram delectationem & blanditias eos contrectari: esseq; hominis naturam ea excelsitate animi, suo vt partui adhuc tantillo incommodare nollet. Postea autem quàm in foueã inciderunt, & se iam teneri sentiũt, animaduertens exitus locum nullum eis relictum esse, cùm eos pristini animi, tũ libertatis capit obliuio: tum verò facilè cibos ex largientibus sumunt: tum si quis aquã præbeat, libenter bibunt: atque vinum si in promuscides effundas, sine recusatione admittunt.

De Ellope & Anthia piscibus sacris.

CAP. XXVIII.

μέρους, καὶ δέλοκηκα τὴν μεγίστην. μιᾷ δὲ μητρὶ πλείω ἐλεφαντίσκια ἕπεσθαί φασιν. εἰ δὲ βούλοιό τις βρεφῶν νεογνῶν ὄντων προσάψασθαι, αἱ μητέρες οὐδὲν ἀγανακτοῦσιν, ἀλλ᾽ ἐῶσι. συνιᾶσι γὰρ ὅτι μήτε ἐπὶ λύμῃ τις ἐπιψαύει αὐτῶν, μήτε ἐπὶ κολάσει ἀλλὰ φιλοστοργούμενοι πάντες, καὶ κολακεύοντες. ἐπεὶ τίς ἂν τὸ τηλικοῦτον βλάψειεν; ὅταν δὲ θηρώμενοι ἐμπέσωσιν ἐς τὴν τάφρον καὶ ἴδωσιν ὅτι λοιπὸν αὐτοῖς ἄφυκτά ἐστι, τὸ μὲν τέως θυμοῦ τοῦ σὺν τῇ ἐλευθερίᾳ λήθην λαμβάνουσι, καὶ ὀρεγόντων σιτία ἑτοίμως προσίενται καὶ ὕδωρ προτεινόντων πίνουσι, καὶ οἶνον ἐγχεόντων ἐς τὰς προβοσκίδας, οὐδὲ τὴν φιλοτησίαν οὐκ ἀναίνονται.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ ἔλλοπος, ὃν καὶ ἱερὸν καλοῦσι.

Κεφ. κη.

Τὸν

Τὸν ἰχθὺν τὸν ἔλλοπα ἱερὸν ἰχθὺν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κληθῆναι νομίζουσι. λέγει δὲ λόγος τις, σπάνιον μὲν αὐτὸν εἶναι, ἐν δὲ τῷ τῆς Παμφυλίας πελάγει θηρᾶσθαι, γλίσχρως δὲ καὶ ἐκεῖθι. ἐὰν δὲ ἁλῷ, στεφάνοις μὲν, αὐτοῖς σφᾶς ἑαυτοὺς ὑπὸ τῆς εὐθυμίας ἀγλαΐζουσι. στεφανοῦσι δὲ καὶ τὰς ἁλιάδας, καὶ καταίρουσι κρότῳ τε καὶ αὐλοῖς, τὸ θήραμα μαρτυρόμενοι. Οἱ δὲ οὐ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν ἀνθίαν νομίζουσιν ἱερόν. τὸ δὲ αἴτιον, ἔνθα ἂν ὅδε φανῇ τῆς θαλάττης, ἀνάγκη δήπου τὸν χῶρον ἄθηρον εἶναι, σπονδὰς δὲ ἰχθύσι καὶ πᾶν ὅσον ὑδροθηρικόν· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἰχθύες θαρροῦντες ἀποτίκτουσι. φύσεως δὲ ἀπόρρητα ἐλέγχειν οὐκ ἐμὸν καὶ εἰκότως. ἐπεὶ καὶ ἀλεκτρυόνα δέδοικε λέων καὶ τὸν αὐτὸν βασιλίσκος, † καὶ μέντοι καὶ ὁ ἐλέφας τὰς δὲ

Ellopem ſacrum piſcem à poëta vocari exiſtimant, rarus inuentu creditur. in profundo Pamphylio capitur, ſed neque tamen etiam inde, niſi vix, & admodū rarò. Quod ſi capiatur, coronis ob ſecundam piſcationem ſeſe non modò piſcatores ornant, ſed & piſcatoria nauigia fertis redimiri curant, & plauſu, & tibiarum ſono prædam teſtantes, ad terram nauem applicant. Alii propterea non hunc, ſed Anthiam ſacrum exiſtimant: quia locus quem Anthias incolit, & belluarum expers, & vrinatoribus tutus eſt, & cum piſcibus pacem ſeruat. Cuius fiduciâ piſces confirmati ibidem pariūt. Naturæ cauſam penitus retruſam & abditam, non meum eſt explicare: non magis quàm exponere cauſas cur Gallinaceum Leo & Baſiliſcus timeāt: cur Suillū pecus Elephantus horreat.

forte καὶ μέντοι κριὸν, *vel* χοῖρον, *vt Gillius videtur legiſſe.*

reat. in quibus exquirendis etsi qui permulto abundăt otio plurimum temporis consumant, non tamen optatum assequuntur.

FINIS LIB. VIII.

αἰτίας ὅσοι σχολὴν ἄγουσι ζητοῦντες, τὸν μὲν χρόνον καταφρονήσουσιν, οὐ μὴν εἰς τέλος ἀφίξονται τῆς σπουδῆς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Η. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον θ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber IX.

De Leonibus senibus & catulorum in eos pietate. CAP. I.

LEo quum æ-tate processerit, & iam grauis fa-

Περὶ λεόντων γεγηρακότων. Κεφ. α.

Λέων ἤδη πρεσβύτην τὴν ἡλικίαν, καὶ γήρᾳ βαρὺς γεγενημένος,

μένος, θηρᾶν μὲν ἥκιστός ἐ-
στιν, ἀσμένως δὲ ἀναπαύεται
ἐν τοῖς ὑπάντροις ἢ λο-
χμώδεσι καταδρομαῖς· καὶ
τῶν θηρίων οὐδὲ τοῖς ἀσθενε-
στάτοις ἐπιθαρρεῖ, τὸν ἑαυ-
τοῦ χρόνον ὑφορώμενος,
καὶ τὸ τοῦ σώματος ἀ-
νοσῶν ἀσθένος. οἱ δὲ ἐξ αὐ-
τοῦ γεγενημένοι θαρροῦντες
τῇ τῆς ἡλικίας ἀκμῇ, καὶ
τῇ ῥώμῃ τῇ συμφυεῖ,
προΐασι μὲν ἐπὶ θήραν, ἐ-
πάγονται δὲ καὶ τὸν ἤδη γέ-
ροντα, ὠθοῦντες αὐτόν. εἶτα
ἐπὶ μέσης τῆς ὁδοῦ ἧς ἐλ-
θεῖν δεῖ καταλιπόντες, ἔ-
χονται τῆς ἄγρας αὐτοί. καὶ
τυχόντες τούτων, ὅσον ἀ-
ποχρῆσαι καὶ αὐτοῖς καὶ τῷ
γεγεννηκότι σφᾶς, βρυχη-
σάμενοι γενναῖόν τε καὶ
διάτορον, καλοῦσι τὸν πα-
τέρα ὡς δαιτυμόνα ἑστιά-
τορες ἐπὶ θοίνην, οἱ νέοι τὸν
γεγηρακότα, τὸν πατέρα
οἱ παῖδες. ὁ δὲ ἡσυχῇ καὶ

ctus fuerit, tum ad ve-
nandum infirmus, aut
in ſpecubus aut nemo-
roſis tractibus libenter
requieſcit: neque tum
vel cum infirmiſſimis
animalibus, ætatis ſuæ
infirmitatis diffidens,
verſari fidenter audet:
ſed conſiderans ſenectã
& corporis ſui imbe-
cillitatẽ, ſemper timi-
dè & diffidenter cum
iis agit. Ex hoc verò
procreati, & robuſtæ &
vigentis ætatis fiduciã
nitentes, longè proce-
dunt ad venandum: ac
patrem iam ſenem ſecũ
adducunt, eum impel-
lentes: deinde in media
via, quam ingreſſi fue-
rint, illum relinquen-
tes, toto animo ipſi in
prædæ curam incum-
bunt: ac tantundem
prædę conſecuti, quan-
tum vel ſibi vel geni-
tori ſatis ad prandium
ſit, generoſo quodam
& contentiſſimo rugi-
tu edito, parentem ſuũ
ſecum, is vt conuiuium
ineat, tanquam conuictores ad prandium con-
uiuam inuitant. Senex tum ſenſim & pedeten-

tim

tim velut reptans, eò accedens, primò filios amplexatur, deinde linguâ eis suauiter, velut horum laudās facilem venationem, blāditur: pòst & prandio dat operam, & cum his epulatur: Tametsi Solon, qui lege sanciuit filiis parentes alendos esse, hæc eos facere non iussit: sed natura humanis legibus nihil egens, ipsa immobilis lex, hoc officij munus docuit.

De Aquilæ pennis, quòd aliis admixtæ eas corrumpant.

CAP. II.

Non modò præsentem & viuentem reginam auium Aquilam cæteræ omnes volucres extimescunt, atq; eius conspectū exhorrent: sed & pennæ eiusdem si quis cum aliarum pennis commiscuerit, incorruptę atq; integræ manent: aliæ, cum illis communitatem non ferentes, putrescunt.

De Murium fœcundita-

βάδην καὶ οἷον ἕρπων ἔρχεται, καὶ περιβάλλων τοὺς παῖδας, καὶ τῇ γλώττῃ μακρὰ ὑποσημήνας, ὡς ἀπ᾽ οὖν ἐπαινῶν τῆς εὐθηρίας, ἔχεται τοῦ δείπνου, καὶ σὺν τοῖς υἱεῦσιν ἑστιᾶται. Καὶ Σόλων μὲν τοῖς λέουσι ταῦτα οὐ κελεύει, νομοθετῶν τρέφειν τοὺς πατέρας ἐπάναγκες. διδάσκει δὲ ἡ φύσις, ἣ νόμων ἀνθρωπικῶν μέλει οὐδὲν, γίνεται δὲ ἄτρεπτος αὐτὴ νόμος.

Περὶ τῶν τοῦ ἀετοῦ πτερῶν.

Κεφ. β

Τὸν ἀετὸν τὸν τῶν ὀρνίθων βασιλέα οὐ μόνον παρόντα καὶ ζῶντα δέδοικε τὰ ὄρνεα, καὶ καταπτήσσει φανέντος· ἀλλὰ καὶ τὰ πτερὰ ἐκείνου, ἐάν τις τοῖς τῶν ἄλλων συναναμίξῃ, τὰ μὲν τοῦ ἀετοῦ μένει ὁλόκληρα καὶ ἀνεπιβούλευτα· τὰ δὲ ἕτερα κατασήπεται, τὴν πρὸς ἐκεῖνα κοινωνίαν οὐ φέροντα.

Περὶ μυῶν πολυγονίας, καὶ κρο-

κοδ

κροκοδείλων καὶ ἀετῶν πέρι, πῶς τὰ ἑαυτῶν ἔκγονα βασανίζουσι. Κεφ. γ.

Οἱ μῦες εἰσὶ μὲν καὶ ἄλλως πολύγονον ζῶον, καὶ ἀθρόα τῇ ὠδῖνι πολλὰ τίκτουσιν. εἰ δέ πως καὶ ἁλὸς γευσάμενοι τύχοιεν, ἐνταῦθα δήπου καὶ πάμπολλα ἀποκυΐσκουσι, καὶ πλείω τῆς συνηθείας πολλῷ. Οἱ δὲ κροκόδειλοι ὅταν τέκωσι, τὰ γνήσια καὶ νόθον τόνδε τὸν τρόπον ἐλέγχουσιν. ἐὰν τι ἁρπάγισμα ἐκγλυφὲν ἁρπάσῃ, τέλει τὸ λοιπὸν εἰς τὸ γένος, καὶ τελεῖται τοῖς γειναμένοις, καὶ πιστὸς δὴ τοῖς κροκοδείλων εἰς ἀριθμὸν καὶ ἐκθρέπεται. ἐὰν δὲ ἐθελοκακήσῃ καὶ βλακεύσηται, καὶ μὴ λάβῃ ποθὲν ἢ μυῖαν ἢ σκώληκα ἢ ἔντερον ἢ σαῦρον τῶν νεαρῶν, διασπᾷ αὐτὸν ὁ πατὴρ, ὡς ἀδόκιμόν τε καὶ κίβδηλον, καὶ περιττὸν οἱ ὄν. Καὶ δοκοῦσιν ὥς οἱ δὲ οἱ ἱέρακες, καὶ οἱ ἀετοὶ δὲ βα-

te, præsertim à salis vsu. Qua ratione Crocodilus catuli recens editi ingenuitatem expertatur.

CAP. III.

Mures cùm suâ spõte fœcunda animalia crebros partus ex sese edũt: tum multò supra consuetudinẽ accedente salis vsu fœcundiores fiũt. Crocodili quæ ex sese pepererunt, hoc experimento legitimũ à spurio internoscunt, vt si quid catulus simul atque exclusus est, rapuerit, in reliquum tẽpus in Crocodilini generis numero locoque à parentibus ducatur: sin ignauia eum ipsum tardauerit ad comprehendendam alicunde aut Muscam aut Lumbricũ, aliámve bestiolam, aut Lacertulam, eum parens tanquam à se degenerãtem, nihílque ad se pertinentem, lacerat. atq; vidẽtur vt ad Solis radios Aquilæ

al. ἐλινύσῃ.

ſuorum ingenuitatem experiuntur, ſic celeri alacritate prædam capiendi Crocodili: vtrique ſcilicet non temerario ſuos affectu, ſed ratione amantes.

De dentibus Aſpidis.

CAP. IIII.

Aſpidis dentes, quos meritò letiferos dixeris, tenuiſſimis quibuſdam veluti tunicis aut membranis indui & veſtiri audio: & quum Aſpis aliquem mordicus inuadit, mēbranulis inuerſis (*vel compreſſis*) humorem venenoſum effundi, tum illas rurſus ad priſtinum locum redire & vniri. Itē in Scorpij aculeo meatum quendam ſinuoſum replicari aiunt, adeò anguſtum vt viſu non percipiatur: in eo venenum gigni, contineriq́ue: quodq́ue cum ille ferit, mox per foramen id quoque minùs quā cerni poſſit, emanet. Addunt vim aculei e-

σαινίζοντες καὶ ἐκεῖνοι τὰ γνήσια τῇ ἀκτῖνι τοῦ ἡλίου, κρείσσω φιλεῖν τὰ ἔκγονα, καὶ οὐ πάθει.

Περὶ τῶν τῆς ἀσπίδος ὀδόντων.

Κεφ. δ΄.

Ἀκούω τοὺς ὀδόντας τῆς ἀσπίδος, οὓς ἂν ἰοφόρους τις εἴποι καλῶν ὀρθῶς, ἔχειν οἱονεὶ χιτῶνας περικειμένους ἄγαν λεπτοὺς καὶ ὑμέσι παραπλησίους, ὑφ' ὧν περιαμπέχονται· ὅταν οὖν ἐμφύσῃ τινὶ τὸ στόμα ἡ ἀσπὶς, στρέφεσθαι μὲν φασὶ τὰ ὑμένια, ἐκχεῖσθαι δὲ τὸν ἰόν· καὶ πάλιν συντρέχειν ἐκεῖνα, καὶ ἑνοῦσθαι. Τοῦ γε μὴν σκορπίου τὸ κέντρον ἔχειν τινὰ κολπώδη δίπλοην, ὑπὸ τῆς ἄγαν λεπτότητος οὐ πάνυ σύνοπτον. καὶ εἶναι μὲν τὸ φάρμακον, καὶ τίκτεσθαι λέγουσιν ἐνταῦθα. ἅμα δὲ τῇ κρούσει προσιέναι διὰ τοῦ κέντρου καὶ ἐκρεῖν, ὀπὴν εἶναι δι' ἧς ἔξεισιν, συνιδεῖν

ταύτην ὅτι θεωρητικήν. ἀνθρώπου δὲ σιάλῳ κατα-

ρύοντος ἀμβλυώσεσθαι τὸ κέντρον, καὶ τ μαλακιεῖν, καὶ ἐς τὴν πληγὴν ἀδύνατον γίνεσθαι.

ius retundi hominis sputo, ita vt obtorpescat, & ad infligendum ictum reddatur impotens.

al. καλακιεῖν.

Ὅπως τῷ πρώτῳ τεχθέντι τὰ πρεσβεῖα ἀπένειμεν ἡ κύων. Κεφ. ε.

Canis fœtum, qui primus in lucem editur, patrem referre. CAP. V.

Η κύων εἰ καὶ πολλὰ τίκτει σκυλάκια, ἀλλά γε τὸ πρῶτον τῆς μητρὸς προελθὸν, καὶ ἐκείνης τῆς ὠδῖνος πρεσβύτατον ὄν, κατὰ τὴν μορφὴν πατέρα ἐκείνῳ ἐξ ὁμοιότατον τίκτεται πάντως· τὰ δ' ἄλλα ὡς ἂν τύχῃ. ἔοικε δὲ φιλοσοφεῖν ἐν τῷδε ἡ φύσις προτιμῶσα τῆς ὑποδεχομένης τὸ ἄρρεν.

Canis etsi permultos ex sese parit catulos, horum tamen è numero primus prodiens in lucem, patrem refert, omninoq; similitudinem speciemq; illius gerit: cęteri vt casus tulerit, nascuntur. Quod studio & prouidentiâ naturæ fieri videtur, matri scilicet anteferētis patrem, *& cæteris catulis primigenium longè antepo[n]entis.*

Ὅτι κενώτερα ἐστὶ τὰ ὀστρακόδερμα ὑπολη[γ]ούσης τῆς σελήνης. Κεφ. ς.

Luna dec[r]escente Testacea & Crustacea animalium inaniora esse: & Iumenta eo tempore infirmiora nasci. Ad nouilunium quomodo efficiantur animalia.

Τῶν δὲ ὀστρακονώτων καὶ ὀστρακοδέρμων καὶ τοῦτο ἴδιον. κενώτερά πως αὐτὰ καὶ κουφότερα ὑπολ[ηγ]ούσης τῆς σελήνης

CAP. VI.

Testa crustáve intectorū hoc etiā propriū est, vt ad decrescentē lunā ex inanitate & exilitate corporis laborēt: quod

quidē ipsum declarant testacei generis Purpuræ, Buccinæ, Spondyli, & his affines: itemq́; crustacei generis Paguri, Locustæ, Astaci, Cãcri, & id genus. Itemq́; imbecilliora infirmioraq́; decrescente lunâ, iumenta nasci dicuntur, eamq́; ob causam harum rerum prudentes, in hac mensis parte genita, quòd minùs præstabilia sint, consulunt non alenda esse. Cæterùm in nouilunio animantes audio vel voce ipsis naturali aliquid sonare, vel cadere: Leonem tantùm Aristoteles excipit, cui neutrum horum contingat.

Qui pisces auditu præstẽt. Qui lapillum in capite habeant. Et de Pedunculo Delphini parasito.

CAP. VII.

Sensu audiendi acerrimo esse Lupũ, Chromin, Salpam, Mugilẽ, ex Aristotelica præce-

φιλεῖ γίνεσθαι. καὶ τῶν μὲν ὀστρακοδέρμων ἐλέγχουσιν ὃ λέγω πορφύραι καὶ κήρυκες, καὶ σφόνδυλοι, καὶ τὰ τούτοις ὁμοφυῆ. τῶν δὲ ἑτέρων πάγουροί τε καὶ κάραβοι καὶ ἀστακοί, καὶ οἱ καρκῖνοι, καὶ ἔτι τούτων συγγενεῖς. Λέγεται δὲ καὶ τῶν ὑποζυγίων τὰ τικτόμενα ληγούσης τῆς σελήνης ἀδυνατώτερα τῶν ἄλλων εἶναι, καὶ ἀσθενέστερα. καὶ μέντοι καὶ συμβουλεύουσιν οἱ τούτων ἐπιστήμονες, τὰ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τοῦ μηνὸς γεννώμενα μὴ τρέφειν, μὴ γὰρ εἶναι σπουδαῖα αὐτά. Κατὰ τὴν νουμηνίαν δὲ τὰ ζῷα, ὡς πυνθάνομαι, ἢ φθέγγεταί τι τῇ συμφύτῳ φωνῇ, ἢ πίπτει. λέων δὲ ἀφεῖται μόνος, ὡς Ἀριστοτέλης φησίν, οὐδέτερον αὐτοῖν δρᾷ.

Περὶ τῶν ὀξέως ἀκουόντων ἰχθύων. Κεφ. ζ.

Ἀκούειν ἀγαθὸν καὶ ὀ-

ξύτατον λάβρακα Ἀριστοτέλης εἶναί φησι· καὶ μὴν

τοι καὶ τὸν χρόμιν, καὶ τὴν σάλπην, καὶ τὸν κεστρέα. Πυνθάνομαί τε τὸν λάβρακα σοφῶς εἰδέναι ὅτι ἄρα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λιθίδιόν ἐστι, καὶ χειμῶνος τοῦτο ψυχρότατον γίνεται, καὶ λυπεῖ αὐτὸν ἰσχυρῶς. ταύτην τοι καὶ κατ᾽ ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ ἔτους ἀλεαίνειν αὐτόν, καὶ ἐπινοεῖν τῇ ψύξει τῇ ἐκ τοῦ λίθου φάρμακον τοῦτο, καὶ μάλα γε ἀντίπαλον. καὶ χρόμιν δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖν, καὶ φάγρον, καὶ σκίαιναν ἐπυσμαι. ἔχειν γὰρ τὸν ὅμοιον λίθον καὶ ταῦτα. Παράσιτοι δὲ ἄρα ἐν ἰχθύων γένει ἦσαν. ὁ γοῦν Φθεὶρ οὕτω καλούμενος, θεραπεύει τὸν τοῦ δελφῖνος θηραμάτων. ὁ δὲ ἥδεται αὐτῷ, καὶ ἑκὼν μεταδίδωσι, ἔνθεν τοι καὶ πίονός ἐστιν, ὥσπερ ὢν ἐκ πλουσίας καὶ ἀμφιλαφοῦς τραπέζης ἐμπιπλάμενος. καὶ ὁ μὲν τοῦ Μενάνδρου Θή-

ptione patet. Lupum præterea audio præclarè intelligere, se in capite possidere lapidem hyberno tempore perfrigidum, sibiq; infestissimum. Itaque illo ipso anni tempore eū lapidē calefacere. haudquaquam inscium cōtra lapidis frigus remedium esse ipsum tepefacere. Similem etiam lapidem Chromin, Pagrum, Vmbrum habere: eandemque vitandi frigoris, quam Lupum, sequi rationem. Sunt & in piscium genere parasiti: vt pedunculus appellatus, qui ex iis quæ Delphinus ceperit (superfluis nimirum & intercidentibus) victitat. itaque ex eius præda, tāquam ex locupleti mensâ refertus pinguescit. Eo nimirum Delphinus tantoperè delectatur, vt cum ipso libenter quæ comprehēderit, communicet. Theron quidem parasitus apud Menandrū,

ſibi ipſi placet, quòd quum hominum pecunias & opes attereret, ex eorum tamen facilitate tanquam præſepi victitaret. Huic ſimilis fuit Struthias. Eſt & ille Philippi celebris paraſitus nomine Cliſophus, qui in Philippi gratiam, in obſidione Methonæ oculo priuati altero, ipſe etiam alterum de ſuis oculũ deligare voluit. Atqui inter Pedunculum & Delphinum beneuolẽtiam amicitiæ ego potiùs & familiaritati adſcripſerim: quum adulationem, vt & alia mala, homines tantùm calleant, bruta ignorẽt.

Κλείσοφος. Athenaei lib. 6.

ἔργον μέγα φρονεῖ, ὅτι πει- νῶν ἀνθρώποις φάτνην αὐτὸ ἐκείνοις εἶχε. καὶ ὁ Στρουθίας τοιοῦτος. Κλείσοφος δὲ ὁ Φιλίππου. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον ἐπιδέσμῳ κατελάμβανε, Φιλίππῳ χαριζόμενος ἐν τῇ τῆς Μεθώνης πολιορκίᾳ τὸν ἕτερον ἐκκοπέντι. Φιλία δέ μοι δοκεῖ καὶ συντροφία τοῦ φθειρὸς πρὸς τὸν δελφῖνα ἐστι. κολακεύειν μὲν γὰρ ὡς καὶ ἄλλα κακὰ ἄνθρωπος οἶδε, τὰ δὲ ἄλογα οὐκ οἶδε.

De amore & pietate Elephanti in ſobolem, hiſtorica declaratio.

CAP. VIII.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων εἰς τὰ τέκνα φιλοστοργίας.

Κεφ. η.

Quum alia pleraque naturali quodam amoris habitu Elephantos cum filiis ſuis conciliatos eſſe oſtẽdunt: tum verò maximè illa quæ conſequitur naturæ commendatio ad amorem vehemens declarat, quanta eorum quæ procrearint, charitate teneãtur. Horũ venatores ſcrobes fodiunt, in quas quũ hæc animalia incidunt, ex his

Ἐλέφαντος δὲ ἄρα ἐς τὰ τέκνα καὶ ἐκεῖνο φίλτρον ἰσχυρόν. οἱ τούτων θηραταὶ τάφρους ὀρύττουσιν, εἰς ἃς ἐμπίπτουσι τὰ ζῷα

part

ταῦτα· καὶ τὰ μὲν ἁλίσκεται, τὰ δὲ ἀναιρεῖται. καὶ τίς ὁ τρόπος τῆς τοιᾶσδε ταφρεύσεως, καὶ τὸ σχῆμα ὁποῖον, καὶ ὁποῖον τὸ πάθος, καὶ εἴσοδοι ποδαπαί, ἀλλαχόθεν εἴσεσθε, ἐκκαλύψων δὲ ἔγωγε καὶ ἐλέγχων τὴν στοργὴν ἔρχομαι. ἡ μήτηρ θεασαμένη τὸ ἑαυτῆς βρέφος εἰς μίαν τῶν τάφρων ἐμπεσὸν, οὔτε ἐμέλλησεν, οὔτε βλακεύουσα διέτριψεν, ἀλλ' ὡς εἶχεν ὁρμῆς ἐκθύμως καὶ περιπαθῶς ἐπιδραμοῦσα, κατὰ τοῦ παιδὸς αὑτὴν ὦσεν εἰς κεφαλὴν, καὶ ἄμφω κατὰ ταὐτὸν τοῦ τέλους εἰχέτην. ὁ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ μητρῴου βάρους ἐκπιεσθεὶς, συνετρίβη· ἡ δὲ τὴν κεφαλὴν, ἀΐξασα. Γελοῖοι τοίνυν εἰσὶν οἱ διαποροῦντες εἰ φυσικὴ πρὸς τὰ ἔγγονα στοργή ἐστι.

Πῶς τίκτουσιν αἱ φῶκαι.

partim capiuntur, partim occiduntur. Huius verò fossæ faciendæ quæ sit ratio, quæ figura, quiq; introitus aliâs dicam. Nunc pergo explicare quàm in genere Elephantorum matres charos pullos suos habeant. Quum enim in foueam pullũ suum incidisse mater perspexisset, ne minimã quidem moram interposuit, nec eius cursum vlla ad pullũ consequẽdum segnitia tardauit, quin vehementi dolore affecta, quanto maximè posset incitato incursu, in delapsum filiũ præceps ageretur, amboq; eodem casu morte occumberent. quum hic quidem materno pondere pressus contereretur: illa verò præcipitata, caput diffringeret. Risu igitur obruendi, qui vtrum naturalis sit aliquis, necne, amor parentum in filios, dubitant.

Vitulos marinos in arido parere, & fœtus suos paulatim per internalla in mare

deductos illi assuefacere.

CAP. IX.

Vituli marini primũ in arido fœtus suos pariunt deinde in lucem editos paulatim cùm in humidiora loca subducũt, atque ad degustandum mare eos introducunt, tum in aridum natalem locum reducunt: inde rursus in mare deducunt, & quàm mox educunt. Sæpeq; numero quum id fecerunt, aptissimos tandem ad natandum efficiunt, partim doctrinâ institutos, partim naturâ ad mores & sedes maternas amandas impulsos.

Aquilas raptu animalium viuere, præter illam quæ Iouis cognominatur. CAP. X.

Aquila violentum & auarum animal, raptu viuit, & carnes appetit. nam ad se explendam Lepores, Hinnulos, Anseres ex cohorte, & alia pleraque rapit. Vna tantùm ex Aquilarum genere, quæ

Κεφ. θ.

Αἱ δὲ φῶκαι τίκτουσι μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κατὰ μικρὰ δὲ ὑπάγουσιν ἑαυτῶν τὰ σκυλάκια εἰς τὸ νοτερὸν, καὶ ἀπογεύουσι τῆς θαλάττης· εἶτα ἐπανάγουσιν εἰς τὸν τῆς ὠδῖνος τόπον τὸν ἐξ ἀρχῆς. καὶ αὖ πάλιν κατάγουσιν εἰς τὴν θάλατταν, καὶ ταχέως ἐξάγουσι· καὶ ὅταν πολλάκις τοῦτο δράσωσι, τελευτῶσαι νηκτικὰ ταῦτα ἀπέφηναν αὐτά. ῥαδίως δὲ εἰς τὸν θαλάττιον βίον ὑπολισθαίνει, καὶ τῆς διδασκαλίας μὲν περιαγούσης αὐτὰ, βιαζομένης δὲ τῆς φύσεως τῶν μητρῴων καὶ ἠθῶν καὶ ἐθῶν ἐρᾷν.

Περὶ αἰετοῦ. Κεφ. ι.

Αετὸς ζῶον πλεονεκτικὸν, καὶ δι' ἁρπαγῶν ποιοῦνται τροφὰς, καὶ σαρκῶν ἐσθίουσι. καὶ γὰρ λαγὼς ἁρπάζουσι, καὶ νεβρὸν, καὶ χῆνα ἐξ αὐλῆς, καὶ ἄλλα. μόνος δὲ ἄρα ἐν αὐτοῖς, ὅσπερ οὖν καὶ Διὸς κέκληται, κρεῶν

ἀρεῖον οὐχ ἅπτεται, ἀλλὰ ἀπόχρη οἱ πόα, καὶ Πυθαγόρου τοῦ Σαμίου διακούσας οὐδὲν ὅμως ἐμψύχων ἀπέχεται.

Περὶ φαλαγγίου καὶ ἀσπίδος δήγματος. Κεφ. ια.

Εἰ τοῦ φαλαγγίου καὶ μόνον ἐφάψαιτό τις, ἀπέκτεινεν αὐτόν, μηδὲ ἰδυνηθέντα φασὶν ἰσχυρῶς· ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς ἀσπίδος δῆγμα πρᾳότατον εἶναι ἤλεγξε Κλεοπάτρα, ὅτι τοῦ σεβαστοῦ † προϊόντος ἀφρεθεῖσα ἀνωδύνων θανάτων ἐν τοῖς συμποσίοις ἐβασάνιζε καὶ τὸν μὲν διὰ τοῦ ξίφους εὕρισκεν ἀλγεινόν, τῶν προσκομένων τοῦτο ὁμολογούντων· τὸν δὲ διὰ τῶν φαρμάκων, λυπηρόν. σπασμὸν γάρ τινα ἐμποιεῖν καὶ καρδιώττειν ἀναγκάζει· τὸ δὲ ἐκ τοῦ δήγματος τῆς ἀσπίδος πρᾶον εἶναι, καὶ ἵνα Ὁμηρικῷ ἰδίῳ εἴπω, ἀβληχρόν. ἔστι δὲ ὅ-

Iouis appellatur, carnes non attingit. sed & ad victum ei herba satis est: & quamuis Pythagoram Samium nõ audiuit, nullam tamen animantem edit.

De Phalangij tactu & Aspidis morsu sine dolore fere letiferis.

CAP. XI.

Phalangium vel solo contactu & sine magno dolore, vt audio, interimit. Aspidis quoque morsum Cleopatra lenissimum esse periclitatione percepit. Quum enim aduentãte Augusto, quænam sine acerbo doloris sẽsu mors esset, in conuiuio de circumstantibus exquireret, eam quæ gladio inferretur, doloribus refertam esse, ex iis qui aliquod vulnus accepissent, reperiebat: acerbam autem ex venenis, & laboriosam: conuulsionem enim facere; & stomacho, & cordi dolorem inurere. Eam verò quæ Aspidis morsu afferretur, lenem & im-

† περιιόντων, Gill.

becillem esse. Sed vel solo tactu interdum interimit, & afflatu quoque, vt & Centrites & Rubeta.

περοστρογγύλα. κεγχρείτης vel κεγκρείτης.

De marina Vulpis calliditate in declinanda esca: vel si deuorauerit, inuertendo se mox & interiora euomendo.

CAP. XII.

Quemadmodũ Vulpes terrena animal fraudulẽtum existimatur, ita etiam marinæ Vulpi machinatio quędam atque solertia ad declinãdas insidias attributa est. Principiò enim ad hamum non accedit: aut simul vt hunc deuorârit, statim se tanquam vestem inuertens, & interiora sua euomit, & ad hunc modum ferrum expellit.

De coitu ranarum, qui no&e in terra fit: & ex earum voce, prognosticum pluuiæ.

CAP. XIII.

Vt hominum illecebræ quædam amoris esse dicuntur, sic Ranæ amatorium quiddam

τε καὶ μόνον ἀψαύσοις ἀπέκτεινε· καὶ † περοστρογγύλα ἐστὶ, ὥσπερ ὁ *κεγχρείτης καὶ ἡ φρύνη.

Περὶ θαλαττίας ἀλώπεκος.

Κεφ. ιβ.

Σὺ μὲν μοι λέγῃς πανοῦργον εἶναι ζῷον ἀλώπεκα, ταύτην δὴ τὴν ἐκ τῆς γῆς τρεφομένην. ἄκουε δὲ καὶ τῆς θαλαττίας μηχανὰς καὶ ὁποῖα δρᾷ καὶ ἐκείνη πυνθάνου. ἡ γὰρ οὐ προσάπτεται τὴν ἀγκίστρου τὴν ἀρχήν, ἢ καταπίνουσα παραχρῆμα ἑαυτῆς τὸ ἐντὸς μεταπεσοῦσα ἔστρεψεν οὕτως ἔξω, ὥσπερ αὐ χιτῶνα τὸ σῶμα ἀνελίξασα, καὶ τοῦτον δήπου τὸν τρόπον ἐξεώσατο τὸ ἄγκιστρον.

Βατράχων ἐρωτικὴ μίξις.

Κεφ. ιγ.

Ἴυγγας ἐρωτικὰς ἀνθρώποι φασιν εἶναί τινας. μίξεως δὲ ἀφροδισίου σύνθεμα ὁ βάτραχος ἀφίησι πρὸς τὴν θήλειαν βοὴν

τινα, ὡς ἐραστὴς ᾠδήν τινα κωμαστικήν· καὶ κέκληται ἤδη ἡ βοὴ ὀλολυγών, ὥς φασιν. ὅταν δὲ τὴν θήλειαν προσαγάγηται, μύχιον ἄμφω τὴν νύκτα. ἐν μὲν γὰρ τῷ ὕδατι συνελθεῖν οὐ δύνανται· μεθ' ἡμέραν δὲ ἐπὶ γῆς συμπλακῆναι ὀρρωδοῦσι· νυκτὸς δὲ ἐπιστάσης, καὶ πολλήν τινα ἄδειαν προσελθόντες, ἀλλήλων ἀπολαύουσιν. Ὅταν δὲ βάτραχοι γεγωνότερον φθέγγωνται, καὶ τῆς συνηθείας λαμπρότερον, ἐπιδηλοῦσιν ὑετόν.

Περὶ τῆς δυνάμεως τῆς ἐκ νάρκης, εἰς τὸ ὅμοιον πάθος.

Κεφ. ιδ.

Εἴ τις προσάψαιτο τῆς νάρκης, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ὀνόματος πάθος τὴν χεῖρα αὐτοῦ καταλαμβάνει, τοῦτο καὶ παιδάριον ὢν ἤκουσα τῆς μητρὸς λεγούσης πολλάκις. σοφῶν δὲ ἀνδρῶν ἐπυθόμην, ὅτι καὶ τοῦ δικτύου ἐν ᾧ θηρᾶται † καὶ

in voce vſurpant. Etenim quemadmodum ad captandos amores ſuos, homo amans laſciuam cantiunculam cantitare ſolet: ſic ſuæ cuiuſdã emiſſione vocis, quam ololyginem vocant, coitus ſignificationem mas fœminæ dat. atque vt eam allexerit, ambo noctem, quòd in aqua nõ queãt coire, expectant. Interdiu verò in terra venereo complexu implicari horrent. at noctu in magna ſecuritate veneri dant operam. Quum vocalius quiddam quã ſint ſolitæ, ſonant, pluuiæ aduentum denunciant.

De Torpedinis vi circa inferendum torporem.

CAP. XIIII.

Manũ hominis qui Torpedinem piſcem cõtigerit, torpore affici, etiamnum puer â matre frequenter audiui. Prǽterea à viris peritis accepi, illum qui rete in quo fuerit capta attigerit, omnino καὶ ἐνέστη.

paſſ.

passurum torporem. Item si quis eam viuã & grauidam in vas imposuerit, & marinam aquã infuderit, pariet illa suo tempore. eam deinde aquam si ex vase in hominis aut manum aut pedem infuderit, membra hæc non dubitanter obtorpescunt.

Quædam bestiæ, postquã attigerunt venenatum quippiam, acerbiores sunt ad ictum morsúmve. C. XV.

Non eandem vim ad plagas & morsus semper habent animalia, sed sæpe propter causas quasdam morsus acerbitas intenditur. Nam gustata Serpēte Vespa longè morsu infestior est. Musca item, quum eiusmodi quippiam attigerit, acriores morsus habet, & dolorem maiorem facit. Aspidis morsus si Ranam comederit, insanabilis omnino fit.

μυῖα, Gill.

εἴ τι ὅτιν, εἴ τις προσάψαιτο, ναρκᾷ πάντως. εἰ δέ τις εἰς σκεῦος αὐτὴν ἐμβάλοι ζῶσαν, καὶ ἐπιχέῃ θαλαττίου ὕδατος, ἐὰν ἐγκύμων ᾖ, καὶ ὁ καιρὸς τοῦ ὠδῖνος ἀφίκηται, τίκτει. καὶ ἐν τῷ σκεύει τὸ ὕδωρ εἴ τις καταχέῃ χειρὶ ἀνθρώπου ἢ ποδί, ναρκᾶν τὴν χεῖρα ἢ τὸν πόδα ἀνάγκη.

Κατὰ τί ἐπιτείνεται τὰ δήγματα τῶν θηρίων, καὶ ἐξ αὐτῶν κεροῦσαις.

Κεφ. ιε.

Τὰ ζῶα οὔτε ἐν ταῖς πληγαῖς, οὔτε ἐν τοῖς δήγμασιν ἀεὶ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἴσχει. ἀλλ' ἐπιτείνεται πολλάκις ἔκ τινος αἰτίας. ἡ γοῦν σφὴξ γευσάμενος ἔχεως, χαλεπωτέρα ἐστὶ τὴν πληγήν. καὶ ἡ † μυῖα τοιούτῳ τινὶ προσελθοῦσα, πικροτέρα δακεῖν ἐστι, καὶ ὀδύνας ἔδωκε. Καὶ μέντοι καὶ τῆς ἀσπίδος τὸ δῆγμα γίνεται παντελῶς ἀνίατον, ἐὰν βατράχου φάγῃ. ὁ δὲ κύων

ὑγιαίνων

ὑγιαίνων μὲν ἐὰν δάκῃ, τραῦμα εἰργάσατο, καὶ ἀλγηδόνα ἐξῆψεν· ἐὰν δὲ λυττῶν, διέφθειρεν. ὕδωρ τε δεδιέναι καταναγκάζει πρότερον· καὶ ὁ μετρίως ἔχειν δοκῶν, πάλιν ἐξάπτεται εἰς τὴν ὀδύνην, καὶ ὑλακτήσας ἀπέθανεν. ἀκέστρια δὲ ἀκεμένη χιτώνιον ῥαγὲν ὑπὸ λυττῶντος κυνὸς, δακοῦσά πως τῷ στόματι τὸ χιτώνιον, ἵνα ἀποτείνῃ αὐτὸ, ἐλύττησε καὶ ἀπέθανεν. Ἀνθρώπου δὲ ἀσίτου δῆγμα, χαλεπὸν καὶ δυσίατον. Λέγονται δὲ οἱ Σκύθαι πρὸς τῷ σκυθικῷ ᾧ τοὺς οἰστοὺς χρίουσι, καὶ ἀνθρώπειον ἰχῶρα ἀναμιγνύναι φαρμάσσοντες, ἀποπολάζοντα πως τῷ αἵματι, ὄνομα † ἴασιν ἀπόκριμα αὐτοῖς. τεκμηριῶσαι τοῦτο καὶ Θεόφραστος ἱκανός.

Canis si incolumis momorderit, vulnusquidẽ infert, & dolorem, non tamen pestiferum, inurit: sin rabiosus plagã inflixerit, perniciem molitur. Primò enim aquæ metum iniicit: vel si quis etiam satis benè & mediocriter se habere videatur, rursus tamen repetente malo dolet vehementer & latrat, deniq; moritur. Olim quum vestem, quam rabidus Canis lacerasset, sarcinatrix mordicus, vt eam extenderet, tenuisset, in rabiem acta periit. Ieiuni hominis morsus acerbior est; atque ad sanandum difficilior. Scythę dicuntur ad toxicum, quo sagittas oblinunt, humanum sanguinem admiscere.

forte ἐοικέσιν ἀποκρίνεσθαι αὐτοῖς, i. quam saniem à parte crassiori secernunt. Alius codex pro ἴασιν habet ἰχῶσιν.

Περὶ γήρως ὄφεως, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Κ. ις.

Serpens quomodo senectã abiiciat, & oculorum hebetudinem sanet.

CAP. XVI.

Ἅμα ἀποδύσαντος τὸ γῆρας ὁ ὄφις ὑπαρχομένου

Ineunte vere quum senectutem strpẽs exu-

erit, tum etiam visus hebetudinem, tanquã oculorum senectutem, abiicit: quo ex morbo admotis, & affricatis fœniculo oculis, liberatur. nam ex eius hyberna in latibulis obscuris mansione, oculos hebetes & præstrictos frigoribus calefaciens fœniculum purgat, atque acres & acutos efficit.

De mirabili Alcyonis nidificatione.

CAP. XVII.

Alcyones suam grauiditatem sentientes, nidum ad excipiendos pullos machinantur. ad eum verò non lutũ ei opus est non tectum & domus vt hirundini, quæ quum hospes non vocata aduentat, tum matutino tempore cantu molesta importuno, suauissimum somnum interrumpit. At neque corpore tantùm Alcyones in aper-

μένου δὲ τοῦ ἦρος δρᾷ τοῦτο ἐνταῦθά τοι καὶ τὴν ὀφθαλμῶν τὴν ἀχλὺν καὶ τὸ ἀμβλὺ τῆς ὄψεως ῥίπτεται, καὶ ἐκεῖνο ὡς γῆρας ὀφθαλμῶν. τῷ δὲ μαράθρῳ προσυποθίγων καὶ περιψήχων τὸ ὄμμα ἑκάτερον, εἶτα ἐξαίφνης τοῦδε τοῦ πάθους γίνεται. ἀμβλυώττει δὲ ἄρα διὰ τὸν χειμῶνα, φωλεύσας ἐν μυχῷ καὶ σκότῳ. ἐκείνου μάλιστα τὸν ἐκ τῶν κρυμῶν τῶν ζώων τὴν ὄψιν ὑποθερμαῖνον τὸ μάραθρον καθαίρει, καὶ ὀξυωπέστερον ἀποφαίνει.

Περὶ ἀλκυόνος ὠδίνων.

Κεφ. ιζ

Η ἀλκυὼν ὅταν αἴσθηται ἑαυτῆς κυούσης, τηνικαῦτα μέντοι εἰς τὴν τῶν νεοττῶν ὑποδοχὴν καλιὰν ἐργάζεται οὔτε πηλοῦ καὶ ὀρόφου, ὡς ἡ χελιδών, καὶ οἴκων δεομένη, καὶ ἄκλητος εἰσιοῦσα ξένη, καὶ λυποῦσα ἑωθινὰ ἐν τῷ λάλῳ, καὶ μέντοι καὶ διακόπτουσα τὸν ὕπνον τὸν ἥδιστον. οὔτε πάλιν τῷ σώμα-

π μόνῳ ἐν ἐλευθέροις χω-
ρίοις ἔχεται τῆς περιειρη-
μένης, συμπλέκουσά τι καὶ
ἀθροίζουσα τὰς τῆς βελόνης
ἀκάνθας, δεσμῷ δέ τινι
ἀπορρήτῳ τῆς εὐθυμοσύ-
νης περιλαμβάνει τὸ ποίη-
μα. τὰς μὲν γὰρ εἰς τὸ εὐθὺ
κατέδησεν αὐτῶν, τὰς δὲ
ἐπικαρσίας· ὑφαντικῆς
ἐπιστήμονα γυναῖκα εἴποις
ἂν αὐτὴν τῷ στήμονι τὴν
κρόκην ἐπιστρέφειν· στρογ-
γύλον δὲ ἡσυχῇ τὸ ἔργον
ἀποφαίνει, καί τι καὶ
κολπῶδες ὑπόμηκες οἱο-
νεὶ πλέγμα κύρτου δη-
μιουργοῦσα. καὶ ὅταν ἐξυ-
φήνῃ τὸ εἰρημένον, κομί-
ζει πρὸς τὴν θάλατταν.
ἔνθα τοῦ κύματος ἐπιπο-
λάζοντος εἶτα ἡσυχῇ τὸ
κλύσμα ὀπίσω, ἐλέγχει τῇ
ἀλκυόνι τὸ ἔργον· τὸ γάρ τι
μὴ στεγανὸν μέρος, τὸ ὕ-
δωρ τὸ ἐμπῖπτον ἀνεῖται αὖθις. τὰ δὲ ἡρμοσμένα καὶ
καλῶς συνυφασμένα, καὶ εἴγε παίοις λίθῳ, οὐκ
ἂν διατρήσαις αὐτά. εἰ δὲ καὶ διακόψαις σιδή-
ρῳ, τάδε οὐκ ἂν εἴξαι, καλῶς τε καὶ εὖ διυφα-
σμένα

to ac libero mari, ad
nidi ſtructuram legen-
dis cõtexendisq́; Belo-
næ ſpinis incumbunt.
ſed ineffabili etiam vi
ingenij ſolertiæq́; pro-
poſitum perficiũt. Spi-
nas enim partim re-
ctas, partim obliquas,
vt mulieres ad textri-
nam eruditæ ſubtegmi-
ni ſtamen, intertexunt:
& rotũdum paulatim,
non omnino tamen,
ſed oblongum & ſi-
nuoſum inſtar naſſæ
cuiuſdam efficiũt. Per-
fectum in mare defe-
runt vbi fluitans ab in-
curſantibus vndis earũ
opus probatur: tũ par-
tes, quas aqua incidens
oſtendit non firmas
eſſe, reſarciunt. Cætera
quæ rectè connexa iun-
ctaq́; ſunt, neque ſi per-
cutias ſaxo, rumpi: neq;
ferro diſcindi poſſunt,
non magis quàm li-
neus ille thorax, qui

Mineruæ Lindiæ consecratus carminibus celebratur. Os verò nidi non planè conspicuũ, & aliis omnibus inaccessum, solam illam suscipere potest, neque per id ipsum quicquã ex mari intrò influere potest, adeò subtiliter constructum est. Ibidem vndis circumlata Alcyon, vt ferunt, pullos nutrit.

σμένη τῷ θώρακι τοῦ λινοῦ οὐ μεῖον, ὃν παρ' οὗ ἀναθεῖναι τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Λινδίᾳ ᾄσμασιν ᾄδουσι. τὸ στόμα δὲ τοῦ κύτους τοῦ δὲ ὀλίγου μὲν οὔτε εἰσβατόν, οὔτε παντάπασιν ἀόρατον, δέχεται δὲ ἐκείνην μόνην. οὐκ ἂν δὲ εἰσρυῆναι δι' αὐτοῦ οὐδὲ τῆς θαλάττης εἴσω οὐδέν· οὕτως τοι στεγανόν ἐστιν. ἐνταῦθά τοι τοὺς νεοττοὺς τρέφει κατὰ τῶν κυμάτων ἡ ἀλκυὼν φερομένη, ὥς φασι.

Lupum lycoctono herbâ calcatâ mori.

CAP. XVIII.

Proximè Nilũ herba nascitur, quæ non sine causa lycoctonos appellatur, quòd eam Lupus calcans, conuulsionibus moritur. Propterea Ægyptiorum illi, qui hoc animal venerantur, in terras suas eiusmodi herbam importari prohibent.

Περὶ τῆς λυκοκτόνου καλουμένης πόας. Κεφ. ιη.

Τοῦ Νείλου πλησίον πόα γίνεται καὶ καλεῖται λυκοκτόνος· καὶ οὐκ ἔστι ψευδώνυμος, καὶ εἰκότως. ὅταν γὰρ αὐτῇ ἐπιβαίη λύκος, σπώμενος ἀποθνήσκει. ἔνθεν τοι καὶ οἱ σέβοντες Αἰγυπτίων τοῦτο ζῶον, εἰς τὴν ἑαυτῶν χώραν κωλύουσι ταύτην τὴν πόαν κομίζεσθαι.

Gallinacei generis auem in aqua putrescere, non item in vino: Stellionem neque in aqua, neque in vino, sed in oleo.

Περὶ ὄρνιθος κατοικιδίου, καὶ τοῦ καλουμένου γαλεώτου, εἰς ὑγρὸν

τῶν ἐμπεσόντων.

Κεφ. ιθ.

Τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν ὄρνις ἐὰν εἰς οἶνον ἐμπέσῃ καὶ ἀποπνιγῇ, οὐδὲν λυμαίνεται οὔτε τὸν οἶνον φασὶν, οὔτε τοὺς ἔνδον. ἐὰν δὲ εἰς ὕδωρ κατενεχθῇ, δυσῶδες ἀπέφηνε τὸ ὕδωρ, καὶ κακοσμίαν περὶ τὴν ἀέρα ἐργάζεται. Γαλεώτης δὲ ἐὰν εἰς οἶνον κατολισθήσας, εἴτε ἀποπνιγῇ, ἢ εἰς ὕδωρ, λυπεῖ οὐδέν. ἐὰν δὲ εἰς ἔλαιον ἐμπέσῃ καὶ ἀποθάνῃ, δυσῶδες. καὶ ὁ γευσάμενος αὐτοῦ φθεῖρσιν ἐξέζεσε.

Περὶ τοῦ λίθου διώκοντος τοὺς ὄφεις.

Κεφ. κ.

Τὸ τοῦ ἐλάφου κέρας θυμιώμενον ὅτι τοὺς ὄφεις διώκει δῆλόν ἐστι. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ λίθος ὁ γινόμενος ἐν τῷ Ποντικῷ ποταμῷ, ἔστι δὲ οὗτος ἐν τῇ χώρᾳ τῇ Μηδικῇ τε καὶ Παιονικῇ, ὃς θυμιώμενος διώκει τοὺς αὐτούς. καὶ μέντοι κατὰ φύσιν τὸν λί-

CAP. XIX.

Si quæ Gallinacei generis ales in vinum illapsa & suffocata fuerit, nullũ ex ea vitiũ vino cõtrahitur, neq; aliquid mali in domo exoritur: in aquam verò delapsa tum ipsam reddit fœtidam, tũ aërem putido replet odore. At Stellio siue in aqua, siue in vino suffocetur, nihil officit. Oleum vero, extinctus in eo, graui odore inficit: & quã de illo gustarit, Pediculis scatebit.

De Ceruì cornu, & lapide, Serpentes fugãtibus.

CAP. XX.

Ceruini cornu suffimento Serpentes fugari manifestum est. Est & fluuius nomine Pontus, in Medica & Pæonica regione, vt Aristoteles prodit, in quo lapis inuenitur, cuius suffitu Serpentes pelluntur: ac si quis aquâ per-

fuderit, incendio conflagrat: sin ardentem flabello incendere velis, restinguitur. atque eius suffimentum odorem bitumine tetriorē emittit. His autem de ipso proditis etiam Nicander consentit.

De Serpentibus in Pharo insula, & Helenio herba eis aduersa.

CAP. XXI.

Pharus insula olim (vt testantur Ægyptij) multis diuersisq; serpentibus plena erat. Et quum Thônis Ægyptiorum rex custodiēdā accepisset Helenam Iouis filiam à Menelao per superiora Africæ circa Ægyptum & Æthiopiam oberrāte, inq; eius amorem incidisset & vim illi inferre conaretur: fama est illam vxori Thonidis Polydamnæ rem omnē aperuisse. Polydamnā verò & metuentem ne

θεν προσηγεῖται τοιάδε. ὕδατος μὲν εἴ τι αὐτοῦ καταχέοι, ἐξάπτεται· καιόμενον δὲ ὑπερεξάψαι ῥιπίδι εἰ θελήσαις, ὅδε κατασβέννυται. θυμιώμενον δὲ αὐτὸν ὀσμὴν ἀφιέναι ἀσφάλτου βαρυτέραν φασί. τούτοις ὁμολογεῖ καὶ Νίκανδρος.

Περὶ Φάρου τῆς νήσου, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὄφεων. Κεφ. κα.

Φάρος ἡ νῆσος πάλαι, λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι οἷα μέλλω λέγειν, πεπλήρωται ὄφεων πολλῶν τε καὶ διαφόρων. ἐπεὶ δὲ Θῶνις ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς λαβὼν παρακαταθήκην τὴν Διὸς Ἑλένην, ἔδωκε δὲ αὐτὴν ἄρα ἄ[…] καὶ περὶ τὴν Αἴγυπτον, [...] περὶ τὴν Αἰθιοπίαν πλα[…]νώμενος ὁ Μενέλεως, εἶ[…]τα ἠράσθη αὐτῆς ὁ Θῶνις, καὶ βίαν αὐτοῦ προσφέροντος τῇ Ἑλένῃ εἰς ὁμιλίαν ἀφροδίσιον, φησὶ ὁ λόγος δείσασαν τὴν τοῦ Διὸς ταῦτα εἰπεῖν [...] τὴν τοῦ Θῶνιδος γαμετὴν [...] ἄγεσα πρὸς τὴν τοῦ Θῶνιδος γαμετὴν

Πολυ

Πολυδάμνα ἐκαλεῖτο. τὴν δὲ δείσασαν μήποτε ἄρα κατερβάλληται ἡ ξένη τῷ κάλλει αὐτήν. ἅμα τε καὶ ὑπεκτρέπεσθαι ἐκθέσθαι τὴν Ἑλένην εἰς Φάρον. πόαν δ᾽ καὶ τῶν ὄφεων τῶν ἐκεῖθι ἐχθρὰν δοῦναι, ἧσπερ αἴσθησιν λαβόντας τοὺς ὄφεις, εἶτα καταδῦναι. τὴν δὲ αὐτὴν καταφυτεῦσαι, καὶ χρόνῳ ἀναθῆλαι, καὶ ἀφιέναι σπέρμα ἐχθρὸν ὄφεσι. καὶ μέντοι καὶ ἐν τῇ Φάρῳ τὸ θηρείον ἴοιον δὲ γενέσθαι. κληθῆναι δὲ τὴν πόαν ἑλένιον λέγουσιν οἱ ταῦτα εἰδέναι δεινοί.

propter formam sibi aliquando præferretur Helena, & simul miserantem in Pharum eã exposuisse, & donauisse herbam Serpentibus illic abundantibus aduersariam: cuius sensus (vt ferunt) quamprimum perceptus est à Serpentibus, illi passim in terram se abdiderũt: Helena verò herbam plantauit: quæ quum comprehendisset, suo tempore semẽ Serpentibus inimicum protulit, & Helenium, vt harum rerum periti asserunt, appellata est, & in Pharo peruenit.

forte φυτόν.

citat hũc locũ Eustath. in 4. Odyss. sed his verbis.

Περὶ τῶν θαλαττίων ἀστέρων.

Κεφ. κβ.

Stella marina quomodo Ostrea exedant.

CAP. XXII.

Θαλάττιον ζῷον οἱ ἀστέρες, καί εἰσι καὶ αὐτοὶ τ μαλακόστρακοι, ἐχθροὶ δὲ τοῖς ὀστρέοις δεινότατα αὐτά. καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ᾽ αὐτῶν τοιοῦτός ἐστι. τὰ μὲν κέχηνε πολλάκις ψύχους δεόμε-

Stellæ marinæ molli crusta intectæ, & Ostreis tam crudeliter inimicę sunt, vt hęc ipsa exedant, & conficiant. Ratio insidiarum quas eis moliuntur, eiusmodi est. Quum testacea suas patefaciant conchas, quum vel refrigeratione egent, vel vt a-

Aristot. lib. 5. c. 15 de hist. anim. stellas inter ostrea codernta numerat.

aliquid pertinens advi-
ctum incidat: ex vno
de suis siue cruribus si-
ue radiis intra testas o-
streis hiantes insito, eas
claudi prohibentes,
carne explentur.

al. ἀπεί-ργουσι.

*Amphisbænã duo esse ca-
pita, & vtroque ver-
sus eam incedere.*

CAP. XXIII.

Hydram Lernæam,
Herculis certamen, de-
cantent poëtæ, & vete-
rum fabularum opifi-
ces, quorum è numero
est Hecatæus histori-
cus. Chimeræ naturam
tricipitis canat Home-
rus: quod monstrum
Lyciorum rex Amiso-
darus, varium & inui-
ctum, ad perniciem
multorum aluisse dici-
tur. Ego has res profe-
ctò sic in fabulis nume-
randas dixerim, vt ve-
rum est. Amphisbænã
sanè serpẽtem duo ha-
bere capita, alterum in
anteriori parte, alterũ

Stephanus penult. per ω scribit.

να, καὶ ἄλλως εἴ τι σφίσιν
ἐμπέσῃ τούτῳ τεχνησόμε-
να. οἱ τοίνυν ἀστέρες εἰς
μέσον τῶν ὀστράκων † διείρ-
γουσιν ἓν κῶλον τῶν σφετέ-
ρων εἰς ἕκαστον, καὶ ἐμπιμ-
πλανται τῶν σαρκῶν, διειρ-
γομένων συνελθεῖν τῶν ὀ-
στράκων αὖθις. ἴδιον μὲν δὴ
καὶ ἀστέρων θαλαττίων εἰ-
ρήσθω ἡμῖν τοῦτο.

Περὶ ἀμφισβαίνης.

Κεφ. κγ.

Τὴν μὲν ὕδραν τὴν
Λερναίαν, τὸν ἆθλον τὸν ἡ-
ράκλειον ᾀδέτωσαν ποιη-
ταί, καὶ μύθων ἀρχαίων
συνθέται, ὥσπερ οὖν καὶ
Ἑκαταῖος ὁ λογοποιός ἐ-
στιν. ᾀδέτω δὲ καὶ Ὅμη-
ρος χιμαίρας φύσιν, κε-
φαλὰς ἐχούσης τρεῖς. τέ-
ρας τοῦτο Λύκιον † Ἀμισω-
δάρου τῶν Λυκίων βασιλέ-
ως, ἐπὶ λύμῃ πολλῶν θρέμ-
μα ποικίλον τε καὶ ἀ-
πρόσμαχον, ναὶ μὰ Δία. καὶ ταῦτα μὲν ἔοικεν εἰς
τοὺς μύθους ἀποκεκρίσθαι. Ἡ δὲ ἀμφίσβαινα, ὄφις δι-
κέφαλός ἐστι, καὶ τὰ ἄνω καὶ ὅσα εἰς τὸ οὐραῖον. προσιᾶ-
στα

σα δὲ ὅπως αὖ ἐς τὴν ὁρμὴν ἐπαναγάγῃ τὴν πρόσω ὁδοῦ ἡ χρεία αὐτήν, τὴν μὲν ἀπέλιπεν οὐρὰν εἶναι, τὴν δὲ ἀπέφηνε κεφαλήν. καὶ μέντοι καὶ πάλιν εἰ δεηθείη τὴν ὀπίσω ἰέναι, κέχρηται ταῖς κεφαλαῖς ἐς τὸ ἐναντίον ἢ τὸ πρόσθεν ἐχρήσατο.

Περὶ τοῦ βατράχου τοῦ καλουμένου ἁλιέως. Κ κδ.

Ἦν δὲ ἄρα τι βατράχου γένος, καὶ καλεῖται τοῦτο ἁλιεύς, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα ἐξ ὧν δρᾷ. δέλεατα † ἐκεῖνα ὑπὲρ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει, προμήκεις τρίχας ὡς ἂν εἴποις τὰς βλεφαρίδας. εἶτα ἑκάστῃ † τραχὺ σφαιρίον προσπέφυκε. συνοιδεν οὖν ἑαυτῷ τούτοις ἐφόδιον ἐς τὴν ἄγραν, ὑπὸ τῆς φύσεως ἐς τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, παρεσκευασμένῳ τε καὶ τεθηγμένῳ προσόντι. οὐκοῦν ὑποκρύψας ἑαυτὸν ἐν τοῖς θολερωτέροις τε καὶ

in posteriori. quum enim aliquò necesse habet progredi; caudæ loco alterum ponit, altero pro capite vtitur: tum rursus si ei retro sit opus cedere, capitibus contrà quàm priùs vtitur.

Rana piscatrix quomodo latitans, & appendices, quas ante oculos habet, veluti escam prætendens, pisciculos ad se allectos deuoret.

CAP. XXIIII.

E genere Ranarum quædam Piscatrix appellatur, nomen ex iis actionibus rerum quas molitur trahens: hæc ante oculos, quasdam pisciculorum capiēdorum illecebras habet, longulos nimirum pilos, siue appendices quasdam, quorum extrema asperis (vel crassis) globulis præpilantur. Hos sibi conscia à natura comparatos esse, dandæ ansæ ad illiciendos in escam pisces, sese in turbidissima & referta limo lo-

ἐκεῖνο

παχὺ

ca abdit, atq; illic ibidē silentio delitescens, porrigit pilos & prætendit. paruuli igitur pisciculi ad eos adnatant, & extremū quod præpilatum est escam esse putant. ea vero in abtrusis insidiis manens, vbi illos propiùs accessisse perceperit pilos ad se subducit. subducuntur enim occultis quibusdam viis. pisciculi autem, qui helluatione & liguritione allecti proximè accessērint, comprehenduntur, & ei esca fiunt.

ἰλύϊ μᾶλλον πεπληρωμένοις ἡσυχάζει, προτείνων τὰς τρίχας τὰς προειρημένας. τὰ τοίνυν βραχύτατα τῶν ἰχθύων προσνεῖ πᾶσι δὲ ταῖς βλεφαρίσι, τὰς ἐπ᾽ ἄκρου σφαιροειδεῖς περιφορὰς οἰόμενα δέλεαρ εἶναι. ὁ δὲ ἐλλοχῶν ἀτρεμεῖ· πλησίον δὲ τούτων γεγενημένων, ὑπάγει τὰς τρίχας εἰς ἑαυτόν. αἱ δὲ εἰσάγονται κρυπταῖς τισι ταῖς ὁδοῖς καὶ ἀφανέσι. γειτνιάσαντά τε ὑπὸ λαιμαργίας τὰ ἰχθύδια, δεῖπνόν ἐστι βατράχῳ τῷ προειρημένῳ.

Locusta à Polypo hoste quomodo vincatur, & quando cornua sua obliquet, demittat, aut ante se porrigat.

Περὶ τῆς τῶν καράβων, καὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἔχθρας.

CAP. XXV.

Κεφ. κε.

Locusta ideò inimicitias cum Polypo graueis habet, quòd hic quum illius brachia circumplexus fuerit, aculeis, quos in dorso insitos habet, præclarè contemptis, & pro nihilo habitis, illā ipsam circumplicās, suffocat.

Κάραβος πολύποδι ἐχθρόν. τὸ δὲ αἴτιον· ὅταν αὐτῷ τὰς πλεκτάνας περιβάλλῃ, τῇ μὲν ἐπὶ τῶν νώτων † εἰσπεφυκότων αὐτῷ κέντρων ποιεῖται οὐδεμίαν ὤραν, ἐκείνην δὲ περιχέας αὐτῷ ἐς πνίγμα, ἄγχει.

ἐκπεφ.

ταῦτα

ταῦτα ὁ κάραβος σαφῶς οἶδε καὶ ἀποδιδράσκει αὐτόν. καράβου δὲ ἡ φύσις τὴν νῆξιν· ὅταν ἀδεὴς ᾖ πορεύεται ὥσπερ ὁ ἰχθὺς πρόσω, πλαγιάσας δεῦρο καὶ ἐκεῖσε τὰ κέρατα ἵνα μὴ πρὸς ἐναντίαν τὴν νῆξιν τὸ ὕδωρ ἰὸν εἶτα ἀναστέλλῃ τοί οἱ τὰ κέρατα, καὶ ἐμποδίζηται πρόσω χωρεῖν. εἰ δὲ φεύγει τὴν ὀπίσω ἰὼν, παρῆκεν αὐτὰ τελέως. τὸ δὲ αἴτιον, ὡς κώπαις ἐρέττων καὶ ὑποκινῶν δίκην πορθμίδος πολὺ ἀποσπᾷ. εἰ δὲ γένοιτο μάχη καράβων εἰς ἀλλήλους, τὰ κέρατα ἐξάραντες, εἶτα ὡς κριοὶ ἐμπίπτοντες, προσαράττουσι τὰ μέτωπα. Ἀγῶνα δὲ μυραίνης καὶ καράβου ἀνωτέρω εἶπον.

Πῶς διώκει τοὺς ὄφεις ἄγνος καὶ καλαμίνθη. Κεφ. κϛ.

Ἐλαύνει δὲ ἰσχυρῶς τῇ φυγῇ τοὺς ὄφεις ἡ ἔνδρο-

Cuius sanè rei haud inscia Locusta, à Polypo summè refugit. Eadem quum nullius rei metu afficitur, tum ante versus progreditur non prætensis quidem, sed obliquis & demissis in latera cornibus, vt ne aqua cõtra natationem veniens reprimat cornua, & inde vltrà progredi prohibeatur. sin fugit & retrocedit, tum penitus demittit & laxat sua cornua: & tanquam remis altiùs demissis scapham propellens, sic sese commouens, multum conficit itineris. Quod si Locustæ inter se pugnant, alij contra alios, ita erectis cornibus veniunt, vt incurrentes arietes allidunt & conserunt frontes. De pugna vero inter Locustam & Muræmam in superioribus egimus.

κ ἤδη.

Serpentibus Agnon id est viticem arborem aduersari: vt inter herbas calaminthiam siue nepetam & libanotidem. CAP. XXVI.

Permultam Serpentium fugam nepeta irriguis

riguis gaudens locis, & Agnos faciunt, & longè lateq; expellunt. In Atheniẽsium Thesmophoriis Atticæ mulieres Agni foliis cubilia substernunt, quòd & Serpentibus sit infesta, & simul existimetur ab appetitione veneris prohibere, vnde nomẽ traxisse videtur. Herba etiam Libanotis nuncupata Serpentibus formidabilis est.

Θεσμοφορίοις.

Scorpium herba thelyphono perire, elleboro albo ad se redire. Smilum arborem Serpentem perimere. C. XXVII.

Thelyphonum herbã Theophrastus narrat, si eam ad Scorpij dorsum admoueas, hũc statim perire. Idemq; affert eundem ad integritatem valetudinis restitui si eum candido elleboro cõspergas: Atque quidem thelyphonum probo, non item elleborum: quòd sanè ita homines egregiè di-

Theophra. de historia plã. 9 19.

Thelyphonum est genus aconiti primum.

ἐπιξύσαι

σός τε καὶ νοτερὰ καλαμίνθη φασὶ, καὶ ὁ ἄγνος. τοῦτόν τοι καὶ ἐν † Θεσμοφορίοις ἐν ταῖς στιβάσι τὰ γυναῖα τὰ Ἀττικὰ ὑποστόρνυνται. καὶ δοκεῖ μὲν καὶ ἐχθρὸς εἶναι τοῖς δακετοῖς ὁ ἄγνος. ἤδη δὲ καὶ ὁρμῆς ἀφροδισίου κώλυμά ἐστι· καὶ ἔοικε τοῦγε ὄνομα λαβεῖν ἐντεῦθεν. δέδοικε δὲ ἄρα τὰ αὐτὰ δάκετα καὶ τὴν καλουμένην πόαν τὴν λιβανωτίδα.

Τί εἰς τὰ ζῶα ἐργάζεται ἡ θηλύφονος πόα. Κ. κζ.

Θεοφράστου δὲ ἔγωγε ἀκούω καὶ ἐκεῖνα, πόαν τινὰ ἱστορεῖ ὅδε ὁ ἀνὴρ, καὶ ὄνομα θηλύφονον καλεῖ αὐτήν· ἐὰν προσθεῖν εἴ τις σκορπίῳ † κατὰ νώτου θεὶς ἐάσαι, ὅδε παραχρῆμα αὖός ἐστιν. ὁ δὲ αὐτὸς λέγει τὸν αὐτὸν ἀναστήσεσθαι, εἰ προσθεῖν λευκοῦ ἐλλεβόρου καταπάσαις αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ μὲν τὸ θηλύφονον, διὰ τὸ λευκὸν ἐλλέβορον ἥκιστα. τὸ δὲ αἴτιον, μισῶ μὲν

σκορπίους, φιλῶ δὲ ἀνθρώπους. Καλλίμαχος δὲ ᾄδει ἐν τῇ γῇ τῇ Τραχινίᾳ φῦναι δένδρόν τι φύεσθαι καὶ καλεῖσθαι σμίλον, ᾧ τοὺς ἑρπετὰ χρισάμενα καὶ προσψαύσαντα ἀρχὴν, εἶτα ἀποθνήσκειν.

Περὶ ὑῶν καὶ σαλαμάνδρας. Κεφ. κη.

Τὴν ὑῶν κρέα ἔχειν τῶν ἄλλων κρεῶν ἥδιω, ἐκ πολλοῦ πεπίστευται. καὶ ἐκεῖνο δὲ ἡ πεῖρα διδάξει, καὶ μάλα γε σαφῶς· ὅταν ποτὲ σαλαμάνδραν φάγῃ, αὐτὴ μὲν ἐστιν ἀπαθὴς, τούς γε μὴν αὐτῆς γευσαμένους ἀποκτείνει.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Εὐφράτῃ ὄφεων. Κεφ. κθ.

Εὐφράτης, ὁ ἀπὸ Πάρθων καὶ Σύρων ῥεῖ μέσος ποταμὸς, ὅτι μὲν τι καὶ ἕτερον τῶν ἄλλων ἔχει ποταμῶν περιττὸν, ἐρῶ ἄλλοτε· ὁ δὲ αὐτοῖς συνίσασι Πάρθοι τε καὶ Σύροι, καὶ

ligam, vt acerbè & penitus scorpios oderim. Callimachus etiam canit in terra Trachinia arborem nomine Smilum nasci, ad quam appropinquantes, & eam contingentes Serpentes pereunt.

Smilax arbor eadem fortè quæ melia, id est, fraxinus.

De Suis carnibus, & quòd Salamandram sine periculo voret, &c.

CAP. XXVIII.

Suis carnes, suauitate inter cæteras præstare, vetus persuasio est. Hoc quidem experiētiâ nō obscurè constat, si quādo Sus Salamandram comederit, ipsū extra periculum esse: eos autem qui Suis illius carnibus vescantur, perire.

De Serpentibus Euphratem accolentibus, quæ peregrinis infensa & mortifera sunt, indigenis non item. C. XXIX.

Euphrates, qui inter Parthos & Syros intermedius fluit, qua in re longè cæteris fluminibus præstet, aliâs dicā: Iam nunc de eo ipso, quod Parthi & Syri nō

ignorant, quódque ab hoc instituto sermone non abhorret, ponam. Ad primos ortus huius fluminis quædam Serpētes nascuntur hominibus externis, non itē indigenis, inimicissimæ: atque vsque eo infestæ, vt eos morte mulctent.

ἔστι συμμιγὲς τοῖς λόγοις τοῖσδε, τοῦτο εἰρήσεται. Πρὸς ταῖς πρώταις ἀνατολαῖς τοῦδε τοῦ ποταμοῦ, συνίστανται τινὲς ὄφεις καὶ μάλα γε ἀνθρώποις ἐχθροί· ἀλλ' οὐ τοῖς ἐπιχωρίοις καὶ συντρόφοις, τῶν δὲ ξένων καὶ προσηκόντων οὐδὲν· καὶ τιμῶνταί γε τὴν ἐπιδημίαν αὐτοῖς θανάτου.

De gressu Leonis & vestigiis cōfusis ad fallendos venatores.

CAP. XXX.

Quum Leo ingreditur, nec recta iter facit, nec simplex ponit vestigium, sed varium imprimit, & multiplex: modò enim progreditur, modò regreditur, tum rursus procedit, idemq; vicissim retrò cōmeat, ac rursus pergit: & sic viam oblitterat, vt ne venatores eius vestigia sequi, & lustrū, vbi cū suis catulis habitat, facilè reperire possint: Id quod diuino munere propriùm na-

Περὶ λεόντων.

Κεφ. λ.

Λέων δὲ ὅταν βαδίζῃ, οὐκ εὐθύωρον προέρχεται, οὐδὲ ἐᾷ τῶν ἰχνῶν ἑαυτοῦ ἁπλᾶ εἶναι καὶ τὰ ἰνδάλματα, ἀλλὰ πῆ μὲν πρόεισι, πῆ δὲ ἐπάνεισι. καὶ αὖ πάλιν τοῦ πρόσω ἔχεται, καὶ μέντοι καὶ ἵεται τὸ ἔμπαλιν. εἶτα παραχωρεῖ τὴν ὁδὸν, καὶ ἀφανίζει τοῖς θηρευταῖς ἰέναι κατὰ στίβον τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ῥαδίως τὴν κοίτην, ἔνθα ἀναπαύεται καὶ οἰκεῖ σὺν τοῖς σκύμνοις, εὑρίσκειν.

καὶ ταῦτα μὲν λεόντων ἐστὶν ἴδια δῶρα φύσεως, ἐντεῦ-

θεν αὐτοῖς δοθέντα.

Περὶ λυγγὸς τῆς ἐπιγινομέ-
νης τοῖς ζώοις, καὶ τῆς πόας
ἣν δι' αὐτὴν φυτεύουσιν
οἱ ποιμένες. Κεφ. λα.

Ποιμένα μὲν νομευ-
τικὸν ἀγαθὸν ἐκεῖνον νομεὺς
φιλεῖ μετὰ τὰς οἶς. φιλεῖ δὲ
καὶ τὰς αἶγας. μισεῖ δὲ
λύγγα, νόσημα ὅτι ἀνθρώ-
ποις πολλάκις ἐμπίπτον. ἄ-
γει δὲ ἡ ποίμνη καὶ τοῖς δὲ
τὴν λύγγα ἐκείνου πόαν τινὰ
ἐχθρὰν τῷ πάθει. τῷ δὲ τοῖς
τῶν προειρημένων σηκοῖς οἱ
νομεῖς περιφυτεύουσι καὶ ἥδε
ἡ πόα ἀνείργει τὸ κακὸν
αὐτοῖς. λέγουσι δὲ οἱ πεπει-
ραμένοι, ὅτι καὶ ἀνθρώ-
ποις ἐς τὸ αὐτὸ πάθος ἐστὶν
ἀγαθὸν ἡ πόα αὕτη.

Περὶ ζώων τῶν τὸν ὀπὸν καὶ
τὸν ὑοσκύαμον ἀνασπώ-
των. Κεφ. λβ.

Ὑοσκύαμον καὶ ὀπὸν ὅ-
σοις ἔργον τρυγᾶν, οὗτοι
περισκάπτουσι μὲν γύρους,
καὶ ὑποκινοῦσι τὰς ῥίζας, οὐ
μὴν διὰ χειρῶν τῶν σφετέρων ἔτι ἀνασπῶσιν· ἀλ-

turæ Leonum donatū
eſt.

*De ſingultu, & amolien-
te eum à pecoribus her-
ba, quæ eam ob cauſam
à paſtoribus plantatur.*

CAP. XXXI.

Bonus & peritus pa-
ſtor, vt Oues & Capras
amat, ſic odit ſingultū.
Is quidem & homini
frequens eſt, & pecori
ex repletione accidit.
Itaq; contrariam huic
affectui herbam circa
ſtabula paſtores ſerūt,
hoc malum amolien-
tem. Eius vim experti,
hominibus quoq; ean-
dem aduerſus ſingultū
ſalutarem faciunt.

*Alyſſos di-
cta medi-
cu herba,*

*De Hyoſcyami & Opi ſtir-
pium euulſione, circum-
foſſu eis aliqua volu-
cre alligata.*

CAP. XXXII.

Hyoſcyamum & O-
pòn collecturi, circun-
fodiunt ita vt commo-
ueāt luxentq; radices,
nō ſuis tamen ipſi ma-
nibus euellunt: ſed vo-
lucrem aliquam altero

crure alligant herbæ, quam illa deinde irrequieto motu suo euellit. Vtraque autem vtilis est ad remedia homini, aduersus voluulũ præsertim, siue quis ipse sic eruẽdum curarit, siue aliunde acceperit. Nisi autem hoc modo eruantur, periculum esse putant.

λὰ. τ͂ ζώων πτίω:ν ὅπου θηρασαντες ἢ πειρώμενοι, τοῖν ποδοῖν τ̓ ἕτερον προσδήσαι τῇ πόᾳ. τὸ δὲ ἰλυσπώμενον, εἶτα μέντοι ἀνασπᾷ αὐτὴν καὶ ἔστι λυσιτελῆ ἑκάτερα εἰς ἃ δέονται ἄνθρωποι εἰ δὲ μὴ ταύτῃ τις ἀνασπάσῃ, ἔχει ἄλλως ὀπὸν † οἱ ἔστιν καλῶς καὶ εἰς * ἰλεὸν θεράπευμα εἰληφέναι.

al. οἴεται. *εἰλεόν.

Opos liquorem Græcis significat, & simpliciter pro Cyrenaico siue laseris succo vsurpari solet. Sed Ælianus hoc loco aliud intelligere videtur, fortè papauerus fruticem, ex quo liquor opium dictus colligitur, vel opocarpasi stirpem. hæ quidem vi refrigerante & soporifera, ex qua periculum fortè timebant fodientes, cum hyoscyamo conueniunt. Mandragoram quoque facultatis eiusdem, cane alligato sunt queruendam nugentur: vt Iosephus baaras stirpem, & Ælianus lib. 14 aglaophotidem terrestrem.

Περὶ ἕλμινθος, καὶ τῆς πόας τοῦ ἀβροτόνου. Κ. λγ.

Τὸ ἀβρότονον ὅσα ἀγαθὰ δρᾷ, καὶ ὅπως ὀδοὺς πνεύματι δίδωσι, καὶ μέντοι καὶ πνεύμονος ἐστι καθαρτήριον, οὐ νῦν λέγειν καιρός. ζώῳ οὖν πονηρῷ πολέμιόν ἐστι καὶ ἀναιρεῖ τὴν ἕλμινθα, ἀφθεὶν ἐπὶ

De Abrotoni herbæ facultatibus: & historia mirabilis mulieris curatæ à Lumbricis. CAP. XXXIII.

Abrotoni remedia cùm alia, tum ad expurgãdum pulmonem, & facilem reddendam spirationẽ, nõ est huius loci explicare. Idẽ infensum est Lũbricis, eosq; interimit: quæ animalia amplius

πλέον ἰοῦσα, καὶ αὐξανομένη, θηρίον γίνεται, σπλάγχνοις μὲν ἐντικτόμενον, ἀνθρωπείοις δὲ νόσοις ἐναριθμούμενον, καὶ ταύταις ἄγαν ἀνιάτοις τε καὶ ὑπὸ χειρὸς θνητῆς εἰς ἄκεσιν ἥκειν ἀδυνάτοις. τεκμηριῶσαι τοῦτο, καὶ Ἵππυς ἱκανός. ὃ δὲ λέγει ὁ συγγραφεὺς ὁ Ῥηγῖνος, τοιόνδε ἐστί. Γυνὴ εἶχεν ἕλμινθα, καὶ ἰάσασθαι αὐτὴν ἀπεῖπον οἱ τῶν ἰατρῶν δεινοί. ἐκοῦν εἰς Ἐπίδαυρον ἦλθε, καὶ ἐδεῖτο τοῦ θεοῦ ἐξαίτης γενέσθαι τοῦ συνήθους πάθους. οὐ παρῆν ὁ θεός, οἱ μέντοι ζάκοροι κατακλίνουσι τὴν ἄνθρωπον, ἔνθα ἰᾶσθαι ὁ θεὸς εἰώθει τοὺς δεομένους. καὶ ἡ μὲν ἄνθρωπος ἡσύχαζε † πρὸς τὰ θεῖα. οἵ γε μὴν ὑποδρῶντες τῷ θεῷ, τὰ εἰς τὴν ἴασιν αὐτῇ ἐποίουν· καὶ τὴν κεφαλὴν μὲν ἀπὸ τῆς δέρης ἀφαιροῦσι· καθίησι δὲ τὴν χεῖρα ὁ ἕτερος, καὶ ἐξαιρεῖ τὴν ἕλμινθα, θηρίου μέγα, τι χρῆμα· συναρμόσαι δὲ καὶ ἀποδοῦναι τὴν

auctà etiam feræ nominantur. innaſcuntur illi interaneis: & inter hominis morbos numerantur, eoſq; grauiſſimos & ope mortali incurabiles: ad quod perſuadēdum vel Hippys Rheginus ſcriptor idoneus fuerit. Mulier quædam (inquit ille) ex Lumbrico laborans, quum de eius curatione peritiſſimi etiam medici deſperaſſent, Epidaucum (*Peloponneſi ciuitatem*) profecta, diis, ab hoc malo vt liberaretur, ſupplicabat. Et quū deus (Æſculapius) abeſſet, miniſtri eam eo in loco, vbi deus mederi ſupplicibus ſolebat, quieſcere primū iuſſerūt: deinde capite eius reſecto, vnus eorū manu immiſsâ in ventrem Lumbricum ferā ſanè ingentem, exemit. Caput verò dum in ſuū locū & priſtinam har-

Hiſtoria mulieris lumbricoſæ.

al. προστεταχθεῖσα

κεφ

moniam reponere conantur, idque præstare non possunt: interim deus reuertitur, illisq; increpatis, quòd rem supra artem & vim humanã aggressi fuissent, ipse diuino & ineffabili modo & caput suo corpori, & mulierem restituit. Tantum, ô rex & amantissime inter omnes deos humani generis Æsculapi, tua sapientia pollet, cui ego si quenquam mortaliũ comparare ausim, insaniam. Volui autem hoc beneficentię tuę & mirificę medendi artis testimonium prædicare, facultatis abrotini herbæ occasione inuitatus, quam similiter tuũ esse munus non est dubitandum.

κεφαλὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἁρμόσειν οὐκ ἠδύναντο. ἐκεῖ ὁ τοίνυν θεὸς ἀφικνεῖται, καὶ τοῖς μὲν ἐχαλέπηνεν, ὅτι ἔργῳ ἐπέθεντο ἔργῳ δυνατωτέρῳ τῆς ἑαυτῶν σοφίας, αὐτὸς δὲ ἀμηχάνῳ τινὶ καὶ θείᾳ δυνάμει ἀπέδωκε τῷ σκήνει τὴν κεφαλήν, καὶ τὴν ξένην ἀνέστησε. Καὶ οὔτι που ὦ βασιλεῦ καὶ θεῶν φιλανθρωπότατε Ἀσκληπιὲ βροτὸν ἔγωγε ἀντικρίνω τῇ σοφίᾳ τῇ σῇ, μὴ μανείην ἐς τοσοῦτο, ἀλλὰ ἐπελθὸν ἐμνήσθην εὐεργεσίας τῆς σῆς καὶ ἰάσεως ἐκπληκτικῆς. ὡς δὲ καὶ ἥδε ἡ πόα σὸν δῶρόν ἐστιν, οὐδ᾽ ἀμφιβάλλειν χρή.

De Nama vel Nautilo pisce, a genere Polyporũ: qui è concha quam incolit branchiis remorum instar extensis nauigat.

CAP. XXXIIII.

Περὶ τοῦ ζώου τοῦ καλουμένου ναυτίλου. Κεφ. λδ'.

Nautilus è genere Polyporum concha vna prædictus est. is quum ex ima maris sede ad summam

al. τρί- φας

Ὁ δὲ ναυτίλος πολύπους μέν ἐστι καὶ αὐτός, καὶ κόγχην μίαν ἔχει. ἀναπλεῖ οὖν ἐκ τῆς θαλάττης τὴν κόγχην ἐπιστρέ-

ψας περὶ τὰ κάτω, ἵνα
μὴ τῇ ἅλμῃ ἀρύσηται, καὶ
ὠθήσῃ αὖθις αὐτόν. γε-
νόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κύ-
μασιν, ὅταν μὲν ἡ γαλήνη ᾖ καὶ
εἰρήνη πνευμάτων, στρέφει
τὴν κόγχην ὑπτίαν· ὁ δὲ
ἐπιπλεῖ δίκην πορθμί-
δος. καὶ παρεὶς δύο πλε-
κτάνας ἐντεῦθέν τε καὶ
ἐκεῖθεν, καὶ ὑποκινῶν ἡ-
συχῇ, ἐρέττει τι καὶ προσω-
θεῖ τὴν συμφυῆ ναῦν. εἰ
δὲ εἴη πνεῦμα, τοὺς ἐρετ-
μοὺς μὲν τοὺς τέως προτεί-
νας μακροτέροις οἴακας
ἐργάζεται· ἄλλας δὲ ἀνα-
τείνας πλεκτάνας, ὧν
μέσος χιτὼν ἐστὶ λεπτό-
τατος, τοῦτον διαστήσας
ἱστίον αὐτὸν ἀποφαίνει. πλεῖ
μὲν δὴ τὸν τρόπον τοῦτον ἀ-
δεὴς ὤν. ἐὰν μέντοι φοβη-
θῇ τι τῶν ἁδροτέρων, συ-
νιζήσας τὴν κόγχην ἐ-
πλήρωσε καὶ κατωλίσθεν
ἐκ τοῦ βάρους. καὶ ἑαυτὸν
ἀφανίσας, τὸν ἐχθρὸν ἀπέ-
δρα. εἶτα ἐν εἰρήνῃ χρό-

summam aquam effer-
tur, inuertit & mutat
concham deorsum ver-
sus, vt ne hausta aqua
rursus demergatur: vbi
verò ad summum æ-
quoris peruenit, & ma-
re ab aduersa tempesta-
te cõquiescit, supinam
concham vertit. hac e-
nim tanquam scaphâ
nauigatione fertur: &
duo brachia in vtrum-
que latus demissa, sen-
sim atq; moderatè mo-
uens, remigat, domesti-
camq; & natiuam na-
uem propellit. quòd si
vẽtus flat, brachia quæ
tanquam remos prius
longè lateq; porrige-
bat, gubernacula con-
stituit: at quæ cætero-
rum brachiorũ media
est membranula perte-
nuis, ea passa & inten-
ta pro velo vtitur. sicq;,
quũ est sine metu, na-
uigat. Sin quippiã à va-
lẽtioribus belluis me-
tuit, se demergens con-
cham aqua complet, &
simul ex pondere in
profundum delabens
sese occultat, atque ita

hostem effugit. Pòst vbi mare est tempestate vacuum, & à belluis quietum, de imo maris gurgite se extollens, rursus per summum mare nauigat, vnde nomen habet.

Quanta maris profunditas hominibus explorata sit.

CAP. XXXV.

Ad passus trecentos hominibus aiunt exploratam esse maris altitudinem nec vltrà. An verò in profunditate reliqua & inferiore pisces adhuc, aut belluæ tantùm degant: vel neutrum ex his animalibus, sed dæmones tantùm marini & fluidæ rerum naturæ dominus incolant, neque alius dixit neque ego id scire satago.

De pisce Adonide & Exocœto appellato, & horum nominum causis.

CAP. XXXVI.

Piscis aspectu flauus, è genere mugilum, saxa incolere, & simul in iis victitare solet: eius sanè duo in vulgus nomina minimè ignota sunt: alij

μένος, αἰθέρι τε καὶ πλεῖ πάλιν. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἔχει τὸ ὄνομα.

Εἰς πόσον βάθος οἱ ἄνθρωποι διώπτευται τὰ τῆς θαλάσσης διασκέψασθαι. Κ. λε.

Εἰς τριακοσίας ὀργυιὰς φασὶν ἀνθρώποις κατώπτευται τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ, περαιτέρω γε μὴν οὐκ ἔτι. εἴτε δὲ ὑπονέμονται ἰχθύες ἔτι, εἴτε καὶ θηρία, ἢ καὶ τούτοις μὲν ἄβατά ἐστι, θεοὶ δὲ θαλάττιοι καὶ ἐνάλιοι δαίμονες κατειλήχασι τὸν χῶρον, καὶ μέντοι καὶ ὁ τῆς ὑγρᾶς οὐσίας δεσπότης, οὔτε ἐγὼ πολυπραγμονῶ, οὔτε ἄλλος λέγει.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου ἀδώνιδος. Κ. λϛ.

Ἦν δὲ ἄρα πέτραις ἠθάς, καὶ ἐν ταύταις νεμόμενον γένος κεστρέως· ἰχθὺς δὲ ἰδεῖν ξανθός ἐστι. διαρρεῖ δὲ ἄρα ὑπὲρ αὐτοῦ διπλοῦν τὸ ὄνομα. οἱ μὲν

γοῦ ἄδωνιν καλοῦσιν, οἱ δὲ ἐξώκοιτον αὐτόν. ὅταν γὰρ τὸ κῦμα ἐν ταῖς ὑποβρυχίοις καὶ γαληναῖς ἀτρεμῇ, τηνικαῦτα ἑαυτὸν ἐξοκέλλει τῷ κύματι ἐποχούμενος τῇ γῇ, καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ἁπλοῖ, καὶ καθεύδει βαθὺ καὶ εἰρηναῖον εὖ μάλα τὸν ὕπνον. καὶ ἐν μὲν τῇ γῇ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἔνσπονδος ὥς ἐστιν οἱ καλῶς οἶδε. πέφρικε δὲ τοὺς ὄρνιθας, ὅσοι θαλάσσῃ ἔντροφοι καὶ εἰσὶ καὶ νομίζονται. ἐὰν οὖν ἐκείνων ὀπτεύσῃ τις, ὁ δὲ ἀναπάλλεται καὶ πηδᾷ χορείᾳ τινὶ σκιρτητικῇ καὶ ὀρχηστικῇ, ὡς ἂν εἴποις μάλα ἀπορρήτως. ἐς τ' αὖ ἀπὸ τῆς πέτρας ἐξαλλόμενος, εἶτα ἐμπεσὼν τοῖς κύμασι σώζεται. Ἄδωνιν δὲ θέλουσι λέγειν αὐτόν· ἐπεὶ καὶ γῆν καὶ θάλατταν ἔοικε φιλεῖν· τῶν τοιούτων ἐμοὶ δοκεῖ θεμένων τὸ ὄνομα, καὶ αἰνιξαμένων εἰς

alij enim Adonin nominãt: alij Exocœton, quod extra mare in arido cubet. Quum enim est tranquilla & temperata tempestas, is tum in siccum vndarum impetu peruectus ad saxa sese exponit; ibidemque libenter & quiete altum somnum capit. Cum autem aliis omnibus animalibus tanquam fœdere deuinctus est, pacemque habet: non similiter cum incolis maris auibus pace coniungitur, sed & eas perhorret, ac si earũ quæpiam comparuerit, sese versat, & tandiu saltatorio quodam facto tripudio saltat, dum de saxo in vndã desiliens salutem adeptus fuerit. Quum autem mare & terram amicam habeat, ipsum idcirco Adonin, quemadmodum mea fert opinio, ij appellarunt, qui huiuscemodi nomen ei imposuerunt: quòd Adonidis, qui Cinyræ regis filius fuit,

vitam inſpexerunt. eũ ſane duabus in amore deabus fuiſſe, alteri marinæ, alteri terreſtri, fabulantur.

τοῦ τοῦ Κινύρου παιδὸς βίον, τὸν διῃρημένον δύο δαίμοσι, τῇ μὲν ὑπὸ γῆς, τῇ δὲ ὑπὲρ γῆς, ἐρασθείσης αὐτοῦ ἑκατέρας.

Quemadmodum plantæ ramus alienæ arbori inſeritur operâ auium excernentium.

CAP. XXXVII.

Περὶ τῶν ζώων ὅσα τὰ περιττὰ τῆς τροφῆς κατὰ τῶν δένδρων ἀφίησι. Κ. λζ.

Vnius plantæ ramus ſæpe innaſcitur & ſucreſcit alienæ arbori. Cauſam cur id fiat Theophraſtus, abſtruſas rerum naturas perſcrutatus, affert: Aues enim arborum fructũ comedentes, poſteaq; in arboribus conſidentes, excremẽta egerere ſemenq; in cauernas & fiſſuras ligni delapſum pluuiâ irrigatum enaſci & pullulare, itáque in oliua ficum, in aliisq; alias ingenerari.

Φυτοῦ ἑτέρου κλάδος ἐπιφύεται πρέμνῳ, περιστή-κων οἱ μηδὲ ἓν πολλάκις. τὸ δὲ αἴτιον Θεόφραστος λέγει φυσικώτατα ἀνιχνεύσας, ὅτι τὰ ὀρνύθια τὴν αὔξην τῶν δένδρων σιτούμενα, εἶτα ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς καθήμενα, τὰ περιττὰ ἀποκρίνει. ἐὰν οὖν τὸ σπέρμα ἐν τῇ κοιλάσι καὶ τῇ ὀπῇ αὐτῶν καὶ τῇ σηραγγώδει ἐμπίπτον, καὶ ἐπαρδόμενον τοῖς ὄμβροις τοῖς ἐξ οὐρανοῦ, εἶτα ἀναφύει ἐκεῖνο ἐξ ὧν ἐβλάστησεν, ἀναπείθει. οὕτω τοι καὶ ἐν ἐλαίᾳ συκῆν κατανοήσεις, καὶ ἐν ἄλλῳ ἄλλο.

De piſcibus marinis magnis, ſedignauus, & latêre ſolitis, viſunt Oues, Hepati, Prepontes & Aſelli. C. XXXVIII.

Περὶ προβάτου θαλαττίου, καὶ τοῦ καλουμένου ἡπάτου. Κεφ. λη.

Φωλεύει δὲ καὶ ἐν τοῖς
μυχοῖς τῆς θαλάττης δι-
αιτᾶται τὸ πρόβατον, καὶ οἱ
καλούμενοι ἥπατοι, καὶ οὐ σ-
φρῦν φιλοῦσιν δὲ εἰς ὀνο-
μάζειν πρέποντας καὶ μέ-
γιστοι μέν εἰσιν ἰδεῖν τὴν
φύσιν, νωθεῖς δὲ τὴν νῆξιν.
καὶ εἰλοῦνται περὶ τοῖς φω-
λεοῖς. ἔνθεν τοι οὐδὲ ἀπολεί-
πουσι τὴν σφετέραν ὑπο-
δρομήν. λοχῶσι δὲ τῶν ἰχθύων
τῶν ἀσθενέστερον τοὺς παρα-
νέοντας. ἀριθμοῖτο δὴ ἂν
ἐν τούτοις καὶ ὁ ὄνος. δέδοικε
δὲ μάλιστα ἰχθύων τὴν τοῦ
σειρίου ἐπιτολὴν οὗτος ὁ ὄ-
νος.

Περὶ τῶν καλουμένων
κανθαρίδων.

Κεφ. λθ.

Τίκτεται δὲ ἄρα ἐν τοῖς
τῶν πυρῶν λνίοις, καὶ ταῖς
αἰγείροις, καὶ τοῖς συκοῖς
προσέτι τὸ τῶν κανθαρίδων
φῦλον, ὥσπερ οὖν Ἀριστο-
τέλης λέγει. ἐν μὲν τοῖς ἐ-

In latebris abditæ
latent maris incolæ O-
ues & Hepati, & à pi-
ſcatoribus Prépontes
nominari ſoliti. Ij qui-
dem, quãquam naturâ
maximi videantur, ta-
men ad narandum ſe-
gnes ſunt. non enim à
ſuis latibulis longè ab-
errant. imò vero circũ
ea ipſa ſempervolutan-
tur. Infirmioribus pi-
ſcibus adnantibus inſi-
dias faciunt. Aſellus
quoque inter eos nu-
merari poteſt, qui o-
mnium maximè exor-
tum Caniculæ extime-
ſcit.

*Vbi naſcantur Canthari-
des, Erucæ & alij plan-
tis noxij vermiculi.*

CAP XXXIX.

Cantharides, vt pro-
dit Ariſtoteles, inter
tritici ſegetes, inq; po-
pulis arboribus & ficis
procreantur. In Cicere
naſcuntur Erucæ, in er-
uo Phalangia quædam:
in porro Proſocutis di-

ρεβίνθοις τὸ τῶν καμπῶν· ἐν δὲ ὀρόβῳ γίνεται φα-
λάγγια ἄττα. ἐν δὲ τοῖς πράσοις, ἡ καλουμένη πρασο-

cta. est & suus brassicæ vermis, quẽ ab eodem olere Græci Crambidẽ nominant. item malo: qui sæpe huius arboris fructum perdit: in iis tamen quæ ad generationem adhuc validæ sunt, necdum effœtæ, iidem vermes ad fructificandum contulerint. id quo modo fiat, alius explicet.

Mala & ficus quum vermiculos patiuntur, pereunt, Theophrastus de causis plant 5.13 vbi & de crambo vuarum morbo loquitur.

κκρεῖς. τίκτεται δὲ καὶ ἐν τῇ κράμβῃ σκωλήκων γένος, καὶ ὄνομα αὐτῷ ἐκ τῶν ἡδέων ἐν οἷς διαιτᾶται καλεῖται γοῦν κραμβίς. τίκτει καὶ ἡ μηλέα. καὶ διαφθείρει μὲν πολλάκις τοῦτο τὸν καρπὸν τοῦ φυτοῦ τοῦδε. τῶν δὲ ἔτι τῶν τίκτειν ἐχουσῶν ὥραν, γένοιτο ἂν καὶ ἐς κύησιν ἀγαθόν. καὶ τὸν τρόπον ἐρεῖ ἄλλος.

Animalium singula nosse in quo vim suam habeant, vt Xiphiam, Pastinacam, Muranam.

CAP. XL.

In qua parte insitam vim habeat præclarè nouit quodq; animal, cuius & quum insidias facit, & quum se defendit fiduciâ nititur: Vt Gladius piscis ea parte (*pinnâ vt Græci codices Æliani habent: rostro, vt claßici auctores tradunt, & res ipsa indicat*) vnde nomen traxit, tanquam gladio vtitur. Pastinaca aculeo se tuetur. Murena dẽtib. eo commodiùs se defendit, quòd eorum prædita

Ὅτι οἶδε τὰ ζῷα ποῦ ἔχει τὴν ἰσχύν. Κεφ. μ.

Οἶδε δὲ ἄρα τῶν ζῴων ἕκαστον ἐν ᾧ μέρει κέκτηται τὴν ἀλκήν. καὶ τούτῳ θαρρεῖ, καὶ ἐπιβουλεῦον μὲν χρῆται ὡς ὅπλῳ. κινδυνεῦον δὲ ὡς ἀμυντηρίῳ. ὁ γοῦν ξιφίας ἀμύνει τῇ πτέρυγι ὡς ξίφει. ἐνθένδε τοι κέκληται. ἡ δὲ τρυγὼν τῷ κέντρῳ. ἡ δὲ μύραινα τοῖς ὀδοῦσι· καὶ μάλα-

γε εἰκότως. ἔχουσι γὰρ διπλῶν τὴν διστοιχίαν.

Περὶ θαλαττίων μυῶν.

Κεφ. μα.

Οἱ μὲν οὖν μῦς οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν, δειλὸν καὶ ἀσθενὲς ζῶόν ἐστι, καὶ σοβεῖται κτύπον, καὶ τὴν γαλῆν περιττῶς κατιδεῖν ... οἱ δὲ καὶ οἱ ἀγροῖκοι τε μὴν οἰκετῶν ... οἱ θαλάττιοι, μικροὶ αὐτῶν τὸ σῶμα, τόλμα δὲ ἄμαχον. καὶ θαρροῦσι διπλοῖς ὅπλοις, δορᾶς τε ... τόνου, καὶ ὀδόντων κράτει. μάχονται δὲ καὶ τοῖς ἰχθύσι τοῖς ἀδροτέροις καὶ τῶν ἁλιέων τοῖς μάλιστα ἐμπείροις.

Περὶ τῶν θύννων. Κ. μβ.

Τὰς τῶν ὡρῶν μεταβολὴν ἔχουσιν αἰσθητικῶς οἱ θύννοι, καὶ ἴσασι τὰς τροπὰς ἡλίου ὀξύτατα, καὶ δέονται

sit duplici ordine.

Mures terrestres, tum domesticos tum agrestes, timidos esse: marinos verò validos & pugnaces.

CAP. XLI.

Incolæ domorum Mures cùm ad cætera omnia timidi & perimbecilli habentur, tum maximè strepitus timore afficiuntur, sed nihil perus quàm Felis vocē perhorrent. Timidi etiam agrestes. Sed domesticis audaciores sūt marini: qui etsi nō magno sunt corpore inexpugnabili tamen sunt audacia muniti: quippe qui ad propugnandum duplici confidunt armaturæ prædurae nimirum pelli, & dentiū robori. cum enim valentibus piscibus, & rei piscatoriæ peritissimis hominibus pugnant.

De Thynnis, quòd vbicunque eos hyemis initiū deprehēderit, illic æquinoctium expectent vernum. deq. ipsorum in Pontum ingressu, egressuq. C. XLII.

Temporum cōmutationem Thynni sentiunt. Solstitia præclarè noscunt, nihilq; iis ad hanc

rem cælestium rerum peritis opus est. vbi enim eos hyemis initium deprehenderit, ibi libenter commorãtur, & ex eo loco ad vernum equinoctium non se commouent: vt Aristoteles tradidit. Eosdem altero tantùm oculo videre consentit Æschylus, quũ inquit, Sinistrũ oculum Thynni more applicãs. Pontum ingredientes, ad dextrum latus, vnde acriùs vidẽt, terram habent: egredientes verò ad contrarium litus se accommodant, & terrã secundùm eum oculũ quo clariùs vident, habentes nauigant: atque ita suæ incolumitati prospiciunt.

Paguri quomodo crustã exuant: & quòd antequam illa renascatur solidior, in sabulo tanquam exanimes lateãt, & valdè sibi timeant.

CAP. XLIII.

Paguris crusta rumpitur, & senectutem quemadmodum Ser-

τῷ τὰ οὐράνια εἰδέναι πολεμίων οὐδέν. ὅπου γὰρ ἂν αὐτοὺς χειμῶνος ἀρχὴ καταλάβῃ, ἐνταῦθα ἡσυχάζουσί τε καὶ ἀτρεμοῦσιν ἀγαπητῶς, καὶ καταμένουσιν εἰς τὴν τῆς ἐπιδημίας ἰσημερίαν. καὶ τεκμηριοῖ Ἀριστοτέλης τοῦτο. ὅτι δὲ τῷ ἑτέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν ὁρῶσι, τῷ δὲ ἄλλῳ οὐκ ἔτι καὶ Αἰσχύλος ὁμολογεῖ λέγων·

Τὸ σκαιὸν ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην. παρίασι δὲ ἐς τὸν Πόντον, καὶ κατὰ τὴν δεξιὰν αὐτῶν, [illegible] τὴν γῆν λαμβάνουσι, καθ' ἣν καὶ βλέπουσιν. ἐξιόντες τε αὖ κατὰ τὴν ἀντίπερα, νέουσι τῆς γῆς ἐχόμενοι, τὴν φρουρὰν τὴν τοῦ σώματος κατὰ τὸ ὁρῶντα τῶν ὀφθαλμῶν λαμβάνοντες προμηθέστατα.

Περὶ παγούρων.

Κεφ. μγ΄.

Τοὺς παγούρους τὸ πρότερον ἔλυτρον ῥήγνυται. καὶ ὥσπερ οἱ ὄφεις τὸ

ῥήγνυται, οὕτω δή που καὶ οὗ-
τοι τὰ ὄστρακα ἀποδύονται.
ἐπὰν γὰρ αἴσθωνται ὑπα-
φιστάμενον τῆς σαρκὸς αὐ-
τὸ, πανταχοῦ φοιτῶσιν οἰ-
στρούμενοι, καὶ μαστεύοντες
τροφὴν πλείονα, ἵνα ὄγκου
προσγινομένου αὐτοῖς καὶ
ὑποπρησθέντες, ἀπορρή-
ξωσιν ἑαυτῶν τὸ ἔλυτρον.
ἐπὰν δὲ διαλυθῶσιν ἐξ αὐ-
τοῦ καὶ ἐλεύθεροι γίνωνται,
κεῖνται παρειμένοι ἐπὶ τῆς
ψάμμου, νεκροῖς εἰκα-
σμένοι. δεδοίκασι δὲ ὑπὸ
τῆς φυομένης αὐτοῖς δορᾶς
ὑγρᾶς τε οὔσης καὶ ἔτι
ἁπαλῆς· κατὰ μικρὸν δὲ ἑ-
αυτοὺς ἀθροίσαντες, καὶ
ἀναβιωσκόμενοι τρόπον
τινὰ, πρῶτον μὲν ἀπο-
γεύονται τῆς ψάμμου.
ἐς τοσοῦτον δὲ ἄτολμοί εἰσι
καὶ ἥκιστα θαρσαλέοι, εἰς
ὅσον αὐτοῖς ὑμὴν περίκει-
ται τὸ στέγασμα ἔξωθεν. ὅ-
ταν δὲ ἄρξηται πήγνυσθαι,

pens, sic integumento
se ipsi exuunt. Id quum
primum luxari & à car-
ne abscedere sentiunt,
tũ huc & illuc tãquam
furiis incitati ferũtur,
pleniorem victum in-
quirentes, vt tumoris
accessione & corporis
mole inflati, inuolucrũ
suum rumpere possint:
ex quo vbi elapsæ sunt,
atque se explicauerũt,
in sabulo iacent, mor-
tuorum similitudinem
speciemq; gerẽtes. De-
nascente autem pelle,
etiamnum molli & te-
nerâ maximo afficiun-
tur timore. Deinde
postquam ex dissolutio
ne se paulatim college-
runt, & quodammodo
reuixerũt, primùm sa-
nè gustãt sabulum. Tã-
diu autem timidi sunt,
& viribus suis diffiden-
tes, quoad tegumento
circumuestiantur: id si-
mul vt cœptum fuerit
conglutinari & solide-
scere; tum continuò te-

καὶ εἰς ὀστρακώδη φύσιν μεταχωρεῖν, ἀπέρριψαν ἀ-
ταλῶσαν τὴν δειλίαν, ὡς ἔπειτα θαρσοῦντες τῇ τοῦ πε-

gmini tanquam armaturæ cōfidētes, adſunt animis, & omittunt timorem.

Serpentes timere Troglodytas, quòd ab eis in cibo conſumantur. Quū inter ſe coëunt, odorem eos grauiſſimum exhalare.

CAP. XLIIII.

Troglodytæ natio hominum in ſubterraneis degit cauernis, atque inde hoc nomen ſibi vindicauit. Timentur autem à Serpentibus, quoniam eos in cibo conſumere ſolent. Quum inter ſe coëunt Serpentes, odorem exhalant grauiſſimum.

Quomodo Polypi & Oſmyli adrepant ad arborum fructus.

CAP. XLV.

Polypos & Oſmylos in ſiccum egreſſos æſtiuo tempore, ex maritimis arboribus frugiferis fructus ſubripiētes, (ſcandūt enim per truncos, & ramis ſe implicant,) ſæpe agricolæ & deprehendūt, & pro-

ἐμβολῆς σκέπη τε ἵνα καὶ ἐς τὸν βίον ὡς αὐτοῖς πανοπλία.

Περὶ τῶν ἐν Τρωγλοδύταις ὄφεων. Κεφ. μδ.

Τρωγλοδύται γένος ἀνθρώπων ὑποικοῦσι, καὶ τό γε ὄνομα εἴληφε ἐκ τῆς διαίτης καὶ τοῦ βίου δηλοῦντι. φοβοῦνται δὲ αὐτοὺς οἱ ὄφεις. τὸ δὲ αἴτιον, ἐσθίουσιν αὐτοὺς οἱ ἄνθρωποι. Μιγνύμενοι δὲ ἀλλήλοις οἱ ὄφεις βαρυτάτην ὀσμὴν ἀφιᾶσι.

Περὶ πολυπόδων καὶ ὀσμυλῶν ἐπὶ τὴν ὀπώραν ἀνερπόντων. Κεφ. με.

Ἀγροῖκοι γινώσκουσι θαλάττῃ, καὶ αὐτῶν περιεστώτων γεωργοὶ πολλάκις καταλαμβάνουσιν ἐν ὥρᾳ θερείῳ πολύποδάς τε καὶ ὀσμύλας, ἐκ τῶν κυμάτων προσελθόντας, καὶ διὰ τῶν δένδρων ἀνερπόντας, καὶ τοῖς κλάδοις περιπεσόντας, καὶ ὀπωρίζοντας καὶ τὴν

τὴν δίκην ἐπέθεσαν αὐτοῖς φωρᾶσι συλλαβόντες αὐτούς. ἀνθ' ὧν δὲ ἐπλεονέκτησαν οἱ προειρημένοι, ὑπὲρ τούτων ἀντιδιδόασι δι' ἑαυτῶν τοὺς δεσπότας τῆς συνήθους καρπῶν.

Περὶ τ῀ ῥυάδων τ῀ ζώων.

Κεφ. μϛ.

Ῥυάδες ἔνεμα θαλάττια ζῷα, σοφὰ διαγνῶναι τὴν τῶν ὡρῶν διάβασιν. ὑποφερομένου γοῦν τοῦ χειμῶνος ἡσυχάζουσι, τοὺς κρυμοὺς ἀποδιδράσκουσαι, καὶ ἀντιφράττουσι ἑαυτὰς τῇ κατὰ μονὴν θάλπουσαι, ἰσομοιρίᾳ ἰσθερμικῇ. εἶτα ἠρινὴν ὑποφαινομένου ἐκτείνουσί γε καὶ πορείας τὰς μακροτέρας, καὶ νέμονται τὴν τροφὴν οὐ μόνον τὴν προστυχοῦσαν, ἀλλὰ καὶ ἣν ἂν ματεύσωσιν εἶτα ἐξιχνεύσωσι.

Περὶ τ῀ ἐχίνων τ῀ θαλαττίων. Κεφ. μζ.

Τοὺς ἐχίνους ἔτι ζῶντας, καὶ ἐν τοῖς ὀστρακίοις

direptis fructibus pœnas ex comprehenſis ſumũt, & pro commiſſo ab eis furto fructuũ dominis ipſos ad epulas afferunt.

De Aſpargis piſcibus.

CAP. XLVI.

Aſpargi piſces marini ſapientes ſunt ad diligenter penituſq; cognoſcẽdam temporũ mutationem. nam ineũte hyeme ad vitandam frigorum vim ex natatione conquieſcunt & conſiſtentes ipſa commoratione & q<u>iete æquabiliter & fraternè ſeſe tepefaciunt. Poſtea verno tempore ingrediuntur lõgiora itinera facere, neq<u>e modò obuiis, ſed iis etiam quos inquiſierint, & inueſtigarint, cibis paſcuntur.

ῥυὰς Gaza ſlata vel ſpargus.

Partes echini marini viuentis, in mari diſiectas, denuo coire & coaleſcere.

CAP. XLVII.

Echinos marinos viuentes obductos teſtâ

atque aculeis communitos, si quis cõtriuerit, & alia separatim ab aliis frusta in mare abiecerit, hæc tamen coherentiam & coitionẽ inter se faciunt, & affinem partem recognoscunt, & applicata cohærescunt, velutiq; cõferuntur simul, & naturali rursus quadam cõciliatione integrantur, mirum dictu.

Quibus pharmacis illinendis Oues, Capræ & Equæ ad libidinem excitentur, augendæ gratiá sobolis.

CAP. XLVIII.

Ex animalibus sibi quo plus prolis nascatur, harum rerũ curatores, & pastores ouiũ, caprarum & equarum, genitalia tempore coitus repletis multo sale & nitro manibus, perfricant: vnde iis vehementior coitus appetitio exoritur. Alij ea pipere & melle: alij nitro perũgunt, & vrticæ fructu. sunt etiã qui smyrnio & nitro eadem il-

ὄντας καὶ περιβεβλημένους τὰ κέντρα, εἴ τι συντρίψας καὶ διαῤῥίψας εἰς τὴν θάλασσαν ἄλλῃ ἄλλο τρύφος καταλίποι, τὰ δὲ ἄρα συνέρχεται αὖθις καὶ ἑνοῦται. καὶ τὸ συγγενὲς θρύμμα ἀναγνωρίζει, καὶ προσπλακὲν συνέφυ, καὶ ὁλόκληροι γίνονται εἰσαῦ τινὶ θαυμαστῇ καὶ ἰδίᾳ αὖθις.

Τί ἐπινοοῦσιν οἱ νομεῖς εἰς πλείονα τῶν ζώων ἐπιγονήν. Κεφ. μη.

Ὑπὲρ τοῦ πλείονα τὴν ἐπιγονὴν τῶν ζώων σφίσι γίνεσθαι, οἱ τούτων μελεδωνοὶ καὶ νομεῖς τὰ αἰδοῖα τῶν θηλειῶν καὶ οἰῶν καὶ αἰγῶν καὶ ἵππων ἀνατρίβουσι κατὰ τὸν τῆς ὀχείας καιρὸν, ἁλῶν καὶ νίτρου τὰς χεῖρας ἀναπλήσαντες. ἐκ τούτων δὲ ὀρέξεις αὐτοῖς γίνεται περὶ τὴν ἀφροδίτην μᾶλλον. ἕτεροι δὲ πεπέριδι καὶ μέλιτι τὰ αὐτὰ χρίουσι. νίτρῳ δὲ ἄλλοι, καὶ κνίδης

ἀκέρπαι. σμυρνίῳ δὲ ἤδη τι ἐς ἔχειται, καὶ νίτρῳ. ἐκ δὴ τούδε τοῦ ὀδαξησμοῦ ἀκράτορες ἑαυτῶν γίνονται αἱ θήλειαι πο μναι, καὶ ἐπιμαίνονται τοῖς ἄῤῥεσι.

Περὶ τῶν μεγίστων κητῶν.

Κεφ. μθ.

Τῶν κητῶν τῶν μεγίστων αἰγιαλεῖ καὶ οὐδὲ τοῖς ἐλαχίστοις καλουμένοις καὶ βραχέσι χωρίοις προσπελάζει οὐδέν. οἰκεῖ δὲ τὰ πελάγη καὶ ἔστι μέγιστα, ὅ, τε λέων, καὶ ἡ ζύγαινα, καὶ ἡ πάρδαλις, καὶ ὁ φύσαλος, καὶ ἡ πρῆστις, καὶ ἡ καλουμένη μάλθη δυσανταγώνιστον δ' ἄρα θηρίον τοῦτο, καὶ ἄμαχον καὶ ὁ κριὸς ἰδεῖν ἐχθρὸν ζῶον, καὶ κίνδυνον τέρον, εἰ καὶ πόρρωθεν φανείη τῇ τῆς θαλάττης ταράξει, καὶ τῷ κλύδωνι ὃν αὐτὸς ἐργάζεται. καὶ ἡ ζύγαινα οὐκ αἴτιον ὁρᾶν, οὐδὲ ἐργάζεται τοῖς ναυτιλλομένοις αὕτη γε. κυνῶν δὲ πέρι διαφορᾶς καὶ ῥώμης ἀνωτέρω εἶπον.

linant: ex ea ſanè frica-tione fœminæ & libidinoſiores euadunt, & mares ſuſtinent.

De maximis Cetis.

CAP. XLIX.

Ad litora & minimè profunda loca & breuia ex cetaceo genere nullum appropinquat: ſed in alto & profundo verſatur. Eximia autē magnitudine exiſtimantur Leo Libella, Pardalis, Phyſalus, Priſtes, Maltha bellua inexpugnabilis, Aries vel ipſo aſpectu infeſtiſſimus & periculoſiſſimus: procul enim licèt compareat, maris procellas & tempeſtates ciet & agitat. Libella etiam tum aſpectu tum reipſâ infelix eſt nauigantibus. Porrò de Canum differentia & robore ſuperiùs dixi.

Περὶ

Castorides, Balænas & Phocas è mari in litus egredi

CAP. L.

Castorides marinæ ad litora & saxa eminētia vlulatum diritatis plenum edunt, & grauissimè rugiunt: earum sonitum quicunque audierit, non effugiet, quin paulo post excedat è vita. Balæna etiam è mari egressa ad Solē se calefacit. Phocæ circa vesperam magis exeunt aliquando tamen etiam meridie, & extra mare somnum capiunt. Hoc & Homerus nouerat qui in Odyssea Menelaū inducit hoc earum cubile Telemacho & Pisistrato narrantem, quum de iis quæ in Pharo acciderant & marino dęmone Proteo eiusq; vaticinio verba faceret.

Περὶ τῶν καστορίδων τῶν θαλαττίων, φαλαίνης τε καὶ φωκῶν θαλάττης ἐξιουσῶν.

Κεφ. ν.

Αἱ καστορίδες ζῷόν εἰσι θαλάττιον. καὶ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς καὶ τῶν πετρῶν τῶν προβεβλημένων ἀπὸ ἡμέραν τινα κωκυτὸν μεθιᾶσι, καὶ ὠρύονται βαρύτατα. τούτου τοίνυν τοῦ ἤχου, ὅστις ἂν ὑπακούσῃ, ἄφυκτά οἱ ἐστὶ, καὶ οὐ μετὰ μακρὸν ἀποθνήσκει. Καὶ ἡ φάλαινα δὲ τῆς θαλάττης προέρπει, καὶ θέρεται τῇ ἀκτῖνι. Καὶ αἱ φῶκαι ἐξίασι μᾶλλον. ἤδη δέ τοι καὶ μεσημβρίας ἔστιν ὅτε καὶ καθεύδουσι τῆς θαλάττης ἔξω. τοῦτό τοι καὶ Ὅμηρος ᾔδει, καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ τὸν Μενέλεων πεποίηκε τῷ Τηλεμάχῳ καὶ τῷ Πεισιστράτῳ ἀφηγούμενον τὴν κοίτην αὐτῶν τήνδε, ὅτε τὰ ἐν Φάρῳ, καὶ περὶ Πρωτέως τοῦ θαλαττίου δαίμονος αὐτοῖς ὁ Μενέλεως διεξῄει, καὶ τῆς μαντείας ἣν ἐμαντεύσατό οἱ ὁ Πρωτεὺς ὃν ἄπο.

Περὶ τρίγλης. Κ. να.

Τρίγλης πέρι αἰτίαν πρότερον εἶπον. ὃ δὲ οὐκ εἶπον νῦν ἐρῶ. ἐν Ἐλευσῖνι τιμὰς ἔχει ἐκ τῶν μυουμένων. καὶ διπλοῦς ὁ λόγος τῆς αἰτίας τῆσδε. οἱ μὲν φασιν, ἐπεὶ τρὶς τοῦ ἔτους τίκτει. οἱ δὲ, ἐπεὶ τὸν λαγὼν ἐσθίει τὸν θαλάττιον ὄντα ἀνθρώπῳ θανατηφόρον. ἴσως δὲ ἐρῶ τι περὶ τρίγλης καὶ πάλιν.

De Mullo pisce sacro initiatis Eleusine.

CAP. LI.

De Mullo nonnihil suprà dixi, hic aliud addam. Eleusine sacris initiati idcirco huic pisci honores habent, vel quòd is ter anno parit, vel quia mortiferum homini leporem exest, planeq; cõficit. Sed de eodem pisce fortè etiã denuò dicemus.

Τίνες τῶν ἰχθύων πέτονται.

Κεφ. νβ.

Πέτονται ἰχθύες ὅταν δείσωσι, καὶ ἐξάλλονται τῆς θαλάττης, αἵ τε τευθίδες καὶ οἱ ἱέρακες οἱ θαλάττιοι, καὶ ἡ χελιδὼν ἡ πελαγία, καὶ αἱ μὲν τευθίδες ἐπὶ μήκιστον ἄττουσι τοῖς πτερυγίοις, καὶ ἐλαφρίζουσί γε ἑαυτὰς ὑψοῦ, καὶ κατὰ ἀγέλας ὀρνίθων δίκην φέρονται κοινῇ. αἱ δὲ χελιδόνες χθαμαλώτερον ποιοῦνται τὴν πτῆσιν. οἵ γε μὴν ἱέρακες ὑπὲρ τὴν ἅλμην φέρονται ὀλίγον, ὡς μόλις ὅτι μὴ νή-

De piscibus qui volare dicuntur.

CAP. LII.

Lolligines, Accipitres marini, Hirundo pelagia, quum quippiã metuũt, ex mari exilire dicuntur: ac Lolligines quidem pinnarum longissimo & sublimi tractu gregatim more auium efferri: Hirundines verò humiliùs volant: Accipitres deniq; paulò supra summam aquam maris tolli solent, vt ad iudicandum

χονται.

sit difficile naténtne an volitent.

χοῦσι, ἀλλ' ἐπιπέτονται καταγνῶναι.

De vario & multiplici piscium natantium ordine.

Περὶ νήξεως ἰχθύων διαφόρου. Κεφ. νγ.

CAP. LIII.

Vagantur pisces atq; errant, alij quidem frequētes, similiter atque greges pecorum, vel ordines militum turmatim euntium, vel acies longior quàm latior, à fronte nimirum ad tergum porrecta: alij ordinibus à fronte ad tergum sigillatim explicatis, cum ornatu proficiscuntur: alij manipulorum similitudinē speciemq; gerunt: nōnulli velut decuriati, alij instructis ab vno cornu ad alterum ordinibus natant. sunt qui in cauernis se tenent, ibidemq; æuum agitant.

al. συνήχουσι.

Ἀλῶνται δὲ ἄρα ἰχθῦς καὶ πλανῶνται, οἱ μὲν ἀθρόοι, ὥσπερ αἱ ἀγέλαι θρεμμάτων· ἢ τάξεις ὁπλιτῶν ἴασι κατ' ἴλας καὶ φάλαγγας. οἱ δὲ ἐν κόσμῳ κατὰ στοῖχον ἔρχονται· οἱ δὲ, φαίης ἂν αὐτοὺς εἶναι λόχους. ἐνωμοτίαι δὲ εἰς δέκα ἄλλοι, καὶ ταύτῃ συνέχουσιν. ἤδη δὲ † νήχονται καὶ κατὰ ζυγὰ τινες. ἄλλοι δὲ οἱ κέρασιν ἐν τοῖς φωλεοῖς καὶ ἐνταῦθα καταζῶσι.

Pecora quomodo pinguescant. Hirci quomodo ad coitum excitentur, & rursus cohibeantur. Equæ abortus causa. Canes ne ab fugiant.

Πῶς εἰς πιμελὴν οἱ νομεῖς ἀνάγουσι τὰ πῶεα, καὶ εἰς μῖξιν.

Κεφ. νδ.

Πυνθάνομαι δὲ ἄρα, ὅτι οἱ νομαδικὴν δεινοί, ὅταν ἐθέλωσιν ἐπὶ πιμελὴν τὰ ζῶα ἐπισπᾶσαι, ἀ-

CAP. LIIII.

Rei pastoritiæ peritos audio quum ad pinguitudinem volunt animalia perducere, cornua

ἀφαιροῦσιν αὐτῶν τὰ κέρατα. Καὶ τοὺς τράγους δὲ ὅταν ἐθελήσωσιν εἰς μῖξιν προθυμοτέρους ἐργάσασθαι, μύρῳ χρίουσιν αὐτῶν τὰς ῥῖνας, καὶ τὰ γένεια μέντοι καὶ ἐκεῖνα χρίουσι τῶν αὐτῶν. πάλιν τε τῆς ἄγαν ὀρέξεως ἀναστέλλουσιν, ἐάν τις αὐτῶν μέσας τὰς οὐρὰς ἀποδήσῃ λίνῳ. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ἐκβάλλειν τὰ ἔμβρυα τὰς ἵππους ἐὰν ὅτι πλέον ὀσφρήσωνται θρυαλλίδος λύχνου ἐσβεσμένης. Ἀκούω δ᾽ ὅτι πρὸς τὰς κύνας τοὺς οἰκουροὺς, ἵνα μὴ ἀποδιδράσκωσι τετέχνασται ἐκεῖνο. τὴν οὐρὰν αὐτῶν καλάμῳ μετρήσαντες χρίουσι τὸν κάλαμον βουτύρῳ. εἶτα μέντοι διδόασιν αὐτοῖς περιλιχμήσασθαι αὐτὸν καὶ καταμένουσί φασιν ὡς ἂν δεδεμένοι.

nua eis adimere. Ad coitū verò procliuiores Hircos quum efficere studēt, horum nares & mentum odorato vnguento perungere: cōtraq; eosdem mediis caudis lino alligatis à vehementi coitus appetitione reprimere. Abortum Equa facit si paulo vehementiùs fumantis funiculi odorem extinctæ lucernæ senserit. Vt ne Canes domestici aufugiāt audio hac machinatione ac solertia retineri. Eorum caudam primùm arundine, quæ butyro sit oblita, dimetiuntur: deinde hanc eis ad lambendum concedunt: eo fit, vt postea tanquam ligati permaneant.

Canis ne latret, & Asinus ne rudat. C. LV.

Peculiaris hęc etiam in Cane natura est, quòd non allatrat illū qui caudam Mustelæ

Περὶ κυνῶν σιωπῆς. Κεφ. νε.

Ἴδια δὲ καὶ ἐκεῖνα κυνός. οὐχ ὑλακτεῖ τινα εἴ τις ἔχων οὐρὰν γαλῆς σὺν ἑαυτῷ εἶτα περίεισι. γαλῆς

δ᾽ ἦν

secum habuerit. oportet autem Mustelam; cuius captæ absciderit caudã, dimitti viuam. Asinum autem negant rudere, lapide ab eius cauda suspenso.

δὴ τὴν ἐπιθέρατε ..., ἀποκόψας τὴν προειρημένην οὐρὰν, εἶτα ἀφήσει ζῶσαν αὐτήν. Ὄνον δὲ οὐ βρωμήσεσθαι, ἐὰν ἀπὸ τῆς οὐρᾶς λίθον ἀπαρτήσῃς ὥς φασιν.

Elephanti quomodo æstate vim Solis depellant illito limo. Et quod vestigia hominis odorati, herba quam attigerit exulsa, & per manus toto agmine tradita, mox omnes fugiant, & latebras quærant. Item de pabulo eorum.

Πῶς ἐν τῷ καύματι ψῦχος ἑαυτοῖς οἱ ἐλέφαντες ἐπιτεχνῶνται. Κ. νϛ.

CAP. LVI.

Anni æstiui tempore quum calor à Sole intenditur, & ęstus ingrauescit, tum Elephanti ad calorem frangendũ inter se crasso perfunduntur cœno. quo vim caloris depellant: & hæc refrigeratio ipsis gratior est vel vmbrosis speluncis, vel arboribus quæ ramorum frequentia eos opacare possent. Iidẽ sagacissimè odorantur, & acerrimis sensibus existũt. Nã quũ ex his, partim antegrediẽtes, partim subsequentes, ordinatim eunt horum primus nariũ sagacitate, herbam ante pedes suos

Ἐν ὥρᾳ θερείῳ τοῦ ἡλίου πάνυ σφόδρα ἀκμάζοντος, οἱ ἐλέφαντες ἀλλήλους χρίουσιν ἰλύϊ παχείᾳ, καὶ αὐτοῖς αὕτη ψυχός τε παρέχει, καὶ τοῦ σκίου ὑπ' ἄντρων τις, ἢ ὑπὸ δένδρου κλάδοις ἀμφιλαφοῦς, ἥδιον ἐστι τοῖς ζώοις προειρημένοις. οὗτοι ῥινηλατοῦσιν ἰσχυρῶς, καὶ αἴσθησιν ὀξυτάτην ἔχουσι· προΐασι γοῦν ἀλλήλων οἱ δὲ ἕπονται αὐτοῖς· καὶ ὁ πρῶτος, ἴασι γὰρ κατὰ στοῖχον, τῆς ἐν ποσὶ πόας

Marginal note: οἰκίας

αἰσθόμενος, καὶ ὅτι διῆλ-
θον ἄνθρωποι ἐκ τῆς
παραψαύσεως συνεὶς αὐ-
τῆς, ἀνασπᾷ τὴν πόαν,
καὶ δίδωσι τῷ κατόπιν ὀπι-
σθεν νεῶτι, καὶ ἐκεῖνος τῷ
μετ' αὐτόν, καὶ ὧδε ἡ ἀ-
πόδοσις ὡς ἂν εἴποις διὰ
πάντων ἔρχεται καὶ τ' μέ-
τοι τοῦ οὐραγοῦντος ὅταν
ἀφίκηται. ὁ δὲ μέγα ἐπή-
χησε· οἱ δὲ ὥσπερ ἐν συν-
θήματι στρατιᾶς λαβόντες,
εἶτα μέντοι ἐκτρέπονται
εἰς τὰ περὶ ὀρῶν ἄλση καὶ
δάση, ἢ τῶν ἑλῶν τὰ κοιλό-
τερα καὶ μέντοι καὶ τῶν πεδίων
ὅσα κομᾷ τοῖς θάμνοις,
πάντῃ δ' ἢ κατὰ τὰς εἰώθασιν
ἄνθρωποι ταύτην ἀποδι-
δράσκουσιν. ὑφορῶνται γὰρ
τοῦτο τὸ ζῷον ὡς ἔχθιστον.
Ὅταν δὲ αὐτοὺς αἱ νομαὶ
καταλίπωσιν οἱ δὲ τὰς ῥί-
ζας ἐξορύττουσι, καὶ σιτοῦν-
ται καὶ αὐτάς. καὶ οἱ μὲν
ἐσθίουσι καὶ ταύτας· οἱ δὲ
ἀπίασι ζητοῦντες χιλὸν καὶ
ὅταν ἐντύχωσι τῷ θηράματι

suos positam sentiens humanis vestigiis esse transitam, eam euellit, & ei, qui à tergo proximus est, odorãdam tradit: is rursus alteri, qui post eum stat: ac deinceps per omnium quasi manus sagaciter contrectatur, quoad ad illum ipsum, qui extremum agmẽ ducit, peruẽtum fuerit. is simul-ac olfecerit, barritum vastum edens, quasi signum ad fugam dat. Hi tunc in conualles profundas, aut in loca concaua & palustria, vel, si munus id concedatur, in numerosa cãpestria, ab eo loco iter auertunt: prorsusq; se totos auertunt ab his locis, quacũq; frequẽtes homines iter facere solent: quòd ab hominibus vt animalibus sibi infestissimis timeãt. Quum autem eos cętera pabula defecerint, radices effodiunt quibus pascuntur. alij interim gramina, herbas aut frondes quærunt:

μέχρι

ex his primus qui aliquid repererit, regredi tur, vt & suos gregales aduocet, & in prædæ communionem deducat.

Quomodo Pisces per hyemem se abdant, & calefaciant, intra saxa aut in pelagi fundo: & rursus ineunte vere ad summum mare & propius litora natent.

CAP. LVII.

Hyeme summa & teterrima, quum mare maxima vndarum ventorúmque tempestate furit, tum à grato & familiari ipsis æquore, pisces abhorrētes fundum petunt. Itaque ex ipsis sunt qui arenas pinnis exaggerent, & his tecti seipsi tepefaciant: alij intra saxorū angustias recepti, ibi in protectione à frigore libenter quiescāt. alij in pelagi cauernas abditi atque abstrusi, summā maris inhorrentem vimane. neq; enim in mari imo tam aiunt ferētes & inflatas, quàm in

προελθὼν αὐτὸν ὑπερστρέψας, καλεῖ τοὺς συννόμους, καὶ ἐπί γε τὸ ἕρμαιον αὐτοὺς ἄγει.

Τίνα τρόπον ἑαυτοὺς θάλπουσιν ἐν τοῖς κρυμοῖς οἱ ἰχθύες. Κεφ. νζ.

Ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τῷ βιαιοτάτῳ, κυμαινούσης μὲν τῆς θαλάσσης, σκληρῶν δὲ τῶν ἀνέμων καὶ βίαιον καταπνεόντων, φρίττουσι τὴν συνήθη τε ἅμα καὶ φίλην οἱ ἰχθύες θάλατταν. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν τοῖς πτερυγίοις ἐπαμῶνται τὴν ψάμμον, καὶ ἑαυτοὺς ἐπιλυγάσαντες ὑποθάλπουσιν. οἱ δὲ ὑπεισελθόντες τινὰ πέτραν, ἐν σκέπῃ τε τοῦ κρύους καὶ μάλα γε ἀσμένως ἡσυχάζουσιν. οἱ δὲ, ἐς τοὺς μυχοὺς τοῦ πελάγους καταθέοντες, εἶτα τὴν ἄνωθεν φρίκην ἐξέκλιναν κάτω καὶ ἐν βυθῷ. οὐχ οὕτως γάρ φασιν ἀστραβῆ ἄνω διοιδαίνει τε καὶ τοῦ τέρτου τὸ κῦμα ἀ-

γριαί

γινόμενον. ἀρχομένου δὲ τοῦ ἦρος, καὶ τοῦ μὲν ἀέρος φαιδροῦ γινομένου, τῶν δ' εὐ-τῶν θάλλειν ἀρχομένων, καὶ τῶν λειμώνων τὰ στέρ-φα κομώντων, γαληνιάτη-τα τὰ πελάγη καὶ ὑπεύ-δια αἰσθόμενοι οἱ ἰχθύες ἀνεξέχουσι καὶ πηδῶσι, καὶ πλησίον τῆς γῆς νήχονται, ὥσπερ οὖν ἥκοντες ἐξ ἀπο-δημίας.

summo tēpestates cie-ri & agitari. Ineūte vere quum cælū serenum est, & dies læti illucēt, & herbæ prata conuestiunt, plantæ virere incipiunt, tum pisces maris tranquillitatem & temperiem sentientes, ad extimū ac summum mare efferuntur, vagosq; & saltatorios agunt motus, & tanquā peregre redeūtes, prope à continenti natant.

Τίνα ἐκ βραχίστων μέγιστα ζώων γίνεται. Κ. νη.

Ex minima origine in maximam crescere magnitudinem, Crocodilum, Struthionem magnam, & Elephantum. Et de longæua Elephanti vita.

Τρία δ' ἄρα ταῦτα ἐκ βραχίστων μέγιστα ζῶα γίνονται. τῶν μὲν ἐνύδρων, ὁ κροκόδειλος· τῶν δ' ὑπο-πτέρων, ἡ στρουθὸς ἡ με-γάλη· τῶν γε μὴν τετρα-πόδων, ὁ ἐλέφας. Λέγει δὲ ὁ Ἰόβας, γενέσθαι μὲν αὐτοῦ τῷ πατρὶ πολυετῆ Λίβυν ἐλέφαντα, κατιόντα ἐκ τοῦ αἰῶ τοῦ γένους. καὶ Πτολε-μαίῳ δὲ τῷ φιλαδέλφῳ Αἰθίοπα, καὶ ἐκεῖνον ἐκ

CAP LVIII.

Hæc tria ex minimis euadūnt maxima animalia: ex aquatilibus Crocodilus: ex volucribus magna Struthio: ex quadrupedibus, Elephantus. Iuba rex Elephantum Libycum scribit patri suo fuisse, qui multa secula vixisset: nempe qui & per manus traditus fuisset, vsque ab huius alta stirpe. Et Ptolemæo Phila-

delpho Æthiopem Elephantum fuisse, qui ad multas ætates vixisset, ex hominum consuetudine, simul & institutione mansuetissimum. Idem celebrat Indicum Elephãtum Seleuci, cognomine Nicatoris qui vsque ad Antiochorum imperium vixerit.

Νικάτο-
ρος

Pisces qui prope fluuios aut lacus degunt, imminente partu in eos enatare. Pontus Euxinus cur piscosus. C. LIX.

Pisces qui in mari degere solent prope fluuium aliquem aut lacum quum vicini ad pariendum fuerint, è mari in illos subeunt, aquam scilicet à ventis & fluctibus quietã cupidè amplexantes. Trãquillitas enim probè affecta est ad excipiendos piscium partus, eosq; damni expertes conseruandos: cùm aliâs, tum quòd nihil aut parum periculi in his aquis metuendum sit à belluis. Hãc enim

πολὺ βιῶσαι τὰ γενέσθαι
πραότατον καὶ ἡμερώτα-
τον, τὰ μὲν ἐκ τῆς περὶ ἀν-
θρώπου συνηθείας, τὰ δ'
ἐκ τῆς τροφῆς. πολλοὶ δὲ τὰ
Σελεύκου τε τοῦ Νικάτο-
ρος κτῆμα ᾄδουσιν Ἰνδὸν ἐλέ-
φαντα, καὶ μέντοι καὶ δια-
βιῶναι τοῦτον μέχρι τῆς τῶν
Ἀντιόχων ἐπικρατείας
φασί.

Πῶς τίκτουσιν οἱ ἰχθύες
θαλάττιοι ὅταν ἔχωσι πλη-
σίον ποταμόν. Κεφ. νθ.

Ἰχθύες ὅσοι ποταμὸν
γείτονα τῇ θαλάττῃ τ
συντρόφῳ κέκτηνται,
καὶ λίμνην τινά, ὅταν μέλ-
λωσι τίκτειν, ἐκνήχονται
ἀσμενοι, καὶ τῶν κυμάτων τ
ἄκλυστον ὕδωρ θηρώμε-
νοι, καὶ ταραττόμενο
ὑπὸ τῶν πνευμάτων καὶ τα
ραττόμενον ἥκιστα. ἀγαθὴ γ
αὐτοῖς ἡ τοῦ ὕδατος εἰρή-
νη, λοχείαν ὑποδέξασθαι
καὶ φυλάξαι ἀσινῆ τε κα
ἀνεπιβούλευτα τῶν ἰχθύω
τὰ βρέφη· τῇ τε δίχῃ,
μ

φύεται καὶ διὰ τὴν τῶν θηρίων ἐρημίαν καὶ ἀσφάλειαν. φιλοῦσι δέ πως τήνδε τὴν ἐλευθε-ρίαν ἔχειν αἵ τε λίμναι καὶ οἱ ποταμοί. ἐνθένδε τοι καὶ πολ-λοῖς ἰχθύσιν εὐθηνεῖται ὁ Εὔξεινος Πόντος. θηρία γὰρ τρέφειν οὐκ εἴωθε. φώκην δὲ εἴ ποτε τρέφει καὶ δελφῖ-νας οὐ μεγίστους, τῶν δὲ ἄλλων ἀπ᾽ αὐτῶν οἱ τῇδε ἰχθῦς ἐν σκέπῃ εἰσί.

libertatem & immunitatem flumina & lacus habere solent: atque ideo Euxinus pontus plurimis piscibus abũdat, quod non solitus sit belluas procreare: sicubi autem vitulos marinos profert, minime ij quidem grandes: a cæteris quidem omnibus belluis maleficis pisces ibidẽ tuti sunt.

Περὶ τῆς θαλαττίας βελό-νης. Κεφ. ξ.

Αἱ θαλάττιαι βελόναι λεπταὶ οὖσαι, καὶ πάνυ καὶ χαῦνον τὴν ἐμβρύων μή-τραν οὐκ ἔχουσαι, τὴν αὔ-ξησιν τῶν ἔνδον βρεφῶν οὐ φέρουσιν· ἀλλὰ ῥήγνυνται. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον οὐ τίκ-τουσιν, ἀλλὰ ἐκβάλλουσι τὰ τέκνα.

De Acu pisce, cui in partu venter disrumpitur. CAP. LX.

Marinæ Acus, quòd sũt pertenues, & minimè tortuosũ & sinuosum vterum, fœtúmq; capacem, habent: idcirco catulorum suorum non sustinentes incremẽtum disrumpuntur. Non igitur pariunt catulos, sed expellunt atque eiiciunt.

Atqui ouiparus hic piscis est.

Ποταπὰ ἴχνη ἐστὶ τῶν τῆς ἀ-σπίδος δηγμάτων. Κεφ. ξα.

Αἰγλαι δὲ τὰ ἴχνη καὶ τὰ γε εἴσμακται τῶν τῆς ἀσπίδος δηγμάτων μὴ πάνυ τι ἐ-

Qualia sunt Aspidis morsuum vestigia, & de morte Cleopatræ. C.L XI.

Morsuum vestigia tam perparum apparẽtia Aspis imprimit, vt indicia vix acri oculo-

rum acie deprehendãtur. Cur verò sint tam obscura, ignotaq́; causam hanc esse audio: Ipsius venenũ ad transmittendum est peracutum, mirabiliq́; celeritate ad intima transitionem facit. Quum enim hæc ipsa morsum effecit, venenum non eminet circa superficiem: sed sub cutẽ subiens, intra meatus benè penitus subit, atque sic ad intima delabitur, vt nihil extet atque emineat. Quare ab Octauianis Cleopatræ mors non facilè oculis comprehensa est, nisi tandem serò admodum ex duobus punctis difficilibus ad videndum animaduersis, mortis obscura significatio deprehensa est & insuper vestigia Aspidis ipsius corporis tractus iis qui huiusmodi animalium motionis discrimina tenent, manifesta apparuerunt.

ναι δῆλα καὶ δυσεύρετα. καὶ τὸ αἴτιον ἐκεῖνο εἶναι πυνθάνομαι· ὀξύτατόν ἐστι τὸ ἐξ αὐτῆς φάρμακον. καὶ διαδραμεῖν ὤκιστον ἐκείνη μὲν ἐρέσυν. τὸ δὲ οὐκ ἐπιπολεύει, ἀλλὰ ἐς τοὺς ἔσω πόρους καταπολισθαίνει καὶ τῆς μὲν ἐπιφανείας καὶ τοῦ χρωτὸς τοῦ ὑπὸ τὴν ὄψιν ἀφανίζεται, ὠθεῖται δὲ ἔνδον. ἐνθένδε τοι καὶ τῆς Κλεοπάτρας ὁ θάνατος τοῖς ἀμφὶ τὸν Σεβαστὸν οὐ πάνυ τι ῥᾳδίως ἐγνώσθη. ἀλλὰ ὀψὲ δύο κεντημάτων, καὶ μάλα γε δυσθεάτων καὶ δυσθηράτων ὀφθέντων, δι' ἂν ἐφωράθη τὸ τοῦ θανάτου αἴνιγμα, ἄλλως τε καὶ ἴχνη τοῦ τῆς ἀσπίδος σώματος ἐπάνω πρόδηλα τοῖς ἔχουσι τὰ τούτων κινήσεως τῶν ζώων τὴν ἱστορίαν, ὄντα.

Περὶ ἀσπίδος τοῖς θαυμαθηνδίοις δακούσης.

Κεφ. ξϛ.

De Circulatore mortuo ex Aspidis morsu, quũ venenũ ille exuxisset, neque in promptu habuisset aquam abluend

Πομπηίου Ῥούφου Ῥωμαίοις ἀγορανομοῦντος ἐν Παναθηναΐοις, οἷα εἰώθει τῇ Ῥωμαίων ἀγορᾷ δρᾶσθαι, φαρμακοτρίβης ἀνήρ, καὶ τῶν τοὺς ὄφεις ἐς τὰ † γράμματα τρεφόντων, ἑτέρων ὁμοτέχνων περιεστώτων πολλῶν ἀσπίδα κατὰ τοῦ βραχίονος προσεῖται, εἰς ἔλεγχον αὐτοῦ τῆς σοφίας. ὁ δὲ παρέσχε, καὶ ἐδήχθη, εἶτα τῷ στόματι ἐξεμύζησε τὸ κακόν. ὕδωρ δὲ οὐκ ἐπιρροφήσας, (οὐ γὰρ παρῆν, καί τοι παρεσκευασμένον οἱ ἀνετέτραπτο δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς τὸ σκεῦος) οὔτε μὴν ἐκκλύσας τὸν ἰόν, μηδὲ † ἀποδρυψάμενος, τὸν βίον κατέστρεψε μετὰ ἡμέραν οἶμαι δευτέραν, οὐκ ἀλγῶν οὐδὲ ἕν. τὰ μέντοι κακὰ ἡσυχῇ κατα ἥψατο αὐτοῦ τὰ οὖλα καὶ τὸ στόμα.

χρήματα

ἀποδρυψάμενος.

Περὶ μίξεως ζῴων. Κεφ. ξγ.

luendo ori.

CAP. LXII.

Quum Pópeius Rufus Romæ ædilitium munus obiret quinquatriis (vel Panathenaico festo) vt solet in Romano foro fieri, circulator aliis per multis qui eãdem quam is ipse artẽ factitarent circunstantibus, ad suam ipsius ostentandam sapientiã, simulq́; ex artificio suo specimen dandum, Aspidem ad brachium admouit, & ex impresso morsu malum exuxit. Quum postea non aquam quam sibi præparauerat exorbuisset, quòd ea esset subducta (ex insidiis nimirũ vas fuerat euersum) veneno non exhausto neq; abstersо secundo pòst die sine doloris sensu, sensim & pedetentim pernicie veneni illapsâ, postquam eius os & gingiuæ extabuissent, vitâ priuatus est.

De coitu Animalium, & priuatim de coitu partuq; piscium.

CAP. LXIII

Vigente verno tempore & efflorefcẽte terrâ, libidinis ardore beſtiæ terrenæ aquatiles, & volatiles flagrant. Ex piſcibus alij frequẽtia oua atque alia ex aliis nexa, arenis atterunt: alij interea quum natant, infinitatẽ quã dam ouorum expellũt, atque eiiciũt, quorum non pauca à tergo nantes exorbẽt. Mares quidem antecedunt, & ſemen ſpargunt: fœminæ verò ſequentes inſatiabiliter hiantes atque imminentes explẽtur: neque aliter inter ſe coeunt. Iã quòd piſcium quidam ſic cum fœminis verſantur, tanquam cũ vxoribus: easq; cuſtodiunt: quòd etiam ex piſcium genere aliqui riualitate laborãt, atque obtrectatione, antea dixi.

Dulci aqua in mari piſces aluntur.

Τοῦ ἦρος ἀνακμάζοντος καὶ τῆς γῆς ἐξανθούσης, οἴστρου τε ἀφροδισίου τὰ ζῶα ὑποπίμπλαται, καὶ μνημονεύει γάμων, καὶ ἀλλήλοις συμπλακέντα ὀρέγονται τά τε ὄρεια, καὶ ὅσα ἐνθαλαττεύει, καὶ μετεωροπορεῖ ὅσα. Τῶν δὲ ἰχθύων οἱ μὲν τοῖς ψάμμοις προσαποτίκτουσι τὰ ᾠὰ πυκνὰ ὄντα καὶ ἀλλήλων ἐχόμενα. οἱ δὲ κυϊσκόμενοι εἶτα ἐκβάλλουσι πάμπολύ τι τῶν ᾠῶν τὸ χρῆμα, καὶ οἱ κατόπιν νέοντες τὰ πολλὰ καταπίνουσιν. ἤδη μὲν οὖν οἱ καὶ οἱ ἄρρενες προηγοῦνται καὶ θοροῦ τὸ περιττὸν προΐενται. αἱ δὲ θήλειαι ἑπόμεναι, καὶ πάνυ γε ἀπλήστως προσχανοῦσαι ἐμπίπλανται, καὶ ἥδε ἐστὶν ἡ μίξις αὐτῶν. Οἱ δὲ ἰχθύων τινὲς καὶ συνοικοῦσιν ὡς γαμεταῖς, καὶ φυλάττουσιν αὐτάς, καὶ ζηλοτυπία τις καὶ ἐν ἰχθύων γένεσιν ἐξάπτεται, ὡς ἀνωτέρω εἶπον.

Ὅτι τῷ γλυκεῖ ὕδατι τρέφονται οἱ ἰχθύες οἱ ἐν θαλάττῃ.

λάττῃ.

Κεφ. ξδ.

Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης, καὶ Δημόκριτος πρὸ ἐκείνου, Θεόφραστός τε ἐκ τρίτου καὶ αὐτός φησι, μὴ τῷ ἁλμυρῷ ὕδατι τρέφεσθαι τοὺς ἰχθῦς, ἀλλὰ τῷ παρακειμένῳ τῇ θαλάττῃ γλυκεῖ ὕδατι. καὶ ἐπεὶ δοκεῖ πως ἄπιστον, δι᾽ αὐτῶν τῶν ἔργων βεβαιῶσαι βουληθεὶς τὸ λεχθὲν, ὁ τοῦ Νικομάχου λέγει εἶναί τι ποτιμὸν ὕδωρ ἐν πάσῃ θαλάττῃ, καὶ ἐλέγχεσθαι τοῦτο, εἴ τις ἀγγεῖον ἐκ κηροῦ ποιήσας κοῖλον καὶ λεπτὸν καθήσειεν εἰς τὴν θάλατταν, ἐξάψας ποθὲν ὥστε αἰωρεῖσθαι δύνασθαι· ἐν νυκτὸς δὲ διελθούσης καὶ ἡμέρας, ἀρύεται πεπληρωμένον γλυκέος τε καὶ ποτίμου ὕδατος μεστὸν αὐτό. καὶ Ἐμπεδοκλῆς δὲ ὁ Ἀκραγαντῖνος λέγει τι εἶναι γλυκὺ ἐν τῇ θαλάττῃ ὕδωρ, οὐ πᾶσι δῆλον, τεκμήριον δὲ τῶν ἰχθύων. καὶ τὴν αἰτίαν τοῦδε τοῦ ἐν τῇ ἅλμῃ γλυκαίνομένου λέγει φυ-

CAP. LXIIII.

Aristoteles, & ante hunc Democritus, & tertius Theophrastus dicit, nō aqua salsa sed dulci (quæ intra salsam continetur) pisces qui mare incolūt ali. idémque, quod propemodū incredibile videtur, ex ipsis operibus confirmare volens Aristoteles, potabilem in omni mari aquam esse, id experimento docet nam si quis cōcauū, (inquit) è cera vas tenui opere finxerit, atque in mare demiserit inane, alicūde appensum vt aquam transmittere queat, die ac nocte vna dulciculo & potabili humore cōpletur. Empedocles Agrigentinus aliquam etiam ait dulcem non omnibus notam in mari aquam esse: quâ pisces nutriātur: causamque affert, cur in salso

dulcis sit, quam ex eius scriptis cognosces.

Cur non edunt sacerdotes quidam Mustellum & Mullum pisces.

CAP. LXV.

Mustellum piscem aiunt nunquam *deorū sacerdotes edere: non enim, quoniam ore parit mundum cibum esse. Quidam non ipsum ore parere ferunt: sed insidiarum timore perculsum, vt occultet catulos suos deuorare. deinde, quū nihil amplius ab insidiarum cōparatione timet, viuos euomere. Itemq; Mullum nunquam attingunt, nec iidem sacerdotes, nec fœmina Argolicæ Iunonis sacerdos. Causas cur ab eo abstineant, quodam loco autē me dixisse memini.

πάσαιντο G. acèrn... meru du aliu est: Cererē & Proserpinam intelligo, quos Athenienses θεὼ (θεώ) vocabant, uti Lacedæmonij Dioscuros σιὼ (σιώ) Varinus.

De Vipera & Murænæ coitu. C. LXVI.

Quomodo Vipera mas & Muræna coeāt, hæc mari egrediens, illa ex aliquo prorepens latibulo, suprà me expo

στικην, καὶ ἐκεῖθεν εἴσεσθε.

Διὰ τί ἐσθίουσι γαλεοῦ οἱ μυούμενοι τοῖν θεοῖν, — δὲ τῆς τρίγλης, καὶ πῶς τίκτει ὁ γαλεός.

Κεφ. ξε.

Οἱ μυούμενοι τοῖν θεοῖν, οὐκ ἂν † σπάσαιντο γαλεοῦ φασιν. οὐ γὰρ εἶναι αὐτὸν καθαρὸν ὄψον, ἐπεὶ τῷ στόματι τίκτει. οὐ τίκτειν δὲ αὐτὸν ἔνιοι λέγουσιν, ἀλλὰ δείσαντά τι τῶν ἐπιβουλευόντων, τὰ σκυλάκια καταπίνειν καὶ ἀποκρύπτειν· εἶτα τοῦ φοβήσαντος ὡς ἀποδεδρακότος, ζῶντα αὖθις ἀνεμεῖν. Τῆς δὲ τρίγλης οὐκ ἂν γεύσαιντο οἱ μύσται. οὐ δὲ μὴν ἡ τῆς Ἥρας τῆς ἐν Ἄργει ἱέρεια καὶ τάς γε αἰτίας ἄλλοθί που εἰπὼν οἶδα.

Περὶ ἔχεως καὶ μυραίνης τὰ μὴ ἀνωτέρω λεχθέντα.

Κεφ. ξϛ.

Ἔχεως μὲν καὶ μυραίνης γάμους, καὶ ὅπως ἀλλήλοις ὁμιλοῦσιν· ἡ μὲν, προϊοῦσα ἐκ θαλάττης· ὁ δὲ, ἐξέρπων

πων τοῦ φωλεοῦ, ἐν τοῖς πρόσθεν εἰπὼν, οὐκ ἐπιλέλησμαι. ὃ δὲ οὐκ εἶπον, νῦν αὖ ἐρῶ. Μέλλων ὁ ἔχις ὁμιλεῖν αὐτῇ, ἵνα δόξῃ πρᾶος καὶ πρέπων νυμφίῳ, τὸν ἰὸν ἀπεμεῖ καὶ ἐκβάλλει. καὶ οὕτως ὑποσυρίξας, τὴν νύμφην προσκαλεῖ, εἶτα προγάμιόν τινα ὑμέναιον ἀναμέλψας. ὅταν δὲ τὰ τῆς ἀφροδισίου συνουσίας τελέσωσι μετ' ἀλλήλων οἱ γαμέται, ἡ μὲν ἐπί τε τὰ κύματα καὶ τὴν θάλατταν ὥρμησεν· ὁ δὲ ἀναρροφήσας τὸν ἰὸν αὖθις, εἶτα ἐς τὰ ἤθη τὰ οἰκεῖα ἐπάνεισι.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Θ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

suisse memini. nunc quod superest dicēdū. Quum proximum est, vt Vipera complexu venereo iungatur cum Muræna, venenum vomitione eiicit, atque expellit. vt blādus decorusq; sponsus videatur. Postea edito sibilo (tanquam Hymenæo quodam ante nuptias misso) sponsam appellat: atque vbi mutuam veneris libidinem inter se expleuerunt, hæc quidem ad mare regreditur: illa verò exorpto veneno & recollecto, ad domesticam sedem reuertitur.

FINIS LIB. IX.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ι.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber X.

Historia pregnariualium Elephantorum. C .I.

Elephantum quamuis raro amare ferunt: quoniam, vt ante dictum est libidinum moderatione tẽperatus sit: tamen ipse illud admirabile amore plenum audiui, quod cõsequitur. Virũ venandi Elephantos haud imperitũ, Alexandrum nomine, vt auctor est Dion, quum ab Imperatore Roma-

Περὶ τοῦ τῶν Ελεφάντων ἔρωτος. Κεφ. α.

Σπανίως ἐλέφας ἐρᾷ [illegible]πιν. ἔστι γὰρ σώφρων, ὡς ἤδη μοι λέλεκται. ἀκούω γοῦν ἐλεφάντων πάθος ἐρωτικὸν, καὶ ἄξιον θαυμάσαι αὐτό. ὃ δὲ πέπυσμαι ἐκεῖνό ἐστιν. ἀνὴρ τῆς τούτων ἄγρας οὐκ ἄπειρος Δίωνι μὲν λαβὼν ἐκ βασιλέως τοῦ Ῥωμαίων πάλαι, Αλέ-

ξανδρ

ξ[illegible]ος ὄνομα, καὶ σταλεὶς
ἐς τὴν θήραν κατὰ τὸ ἔ-
θος τοι. Μαυρούσιος ἐ-
πιχωρίων, φησὶν ἐν συγ-
γραφῇ Δίων, μίσχιν ἐ-
λέφαντος ἄρσενα ὡς ἐ-
κεῖνοι ἰδεῖν, συνελθεῖν
ἐλέφαντι νέῳ καὶ καλῷ.
πρεσβύτερον δὲ ἄλλον εἴτε
τὸν ἐραστὴς, εἴτε ἀνὴρ τῆς
προειρημένης, ὥσπερ τὸν
ἀτιμασθέντα ἀγανακτῆ-
σαι· θυμοῦ γὰρ βιαίου ἐξα-
φθεὶς, ὥρμησε μὲν καὶ
ὀλίγου πάντας διέφθειρεν.
ἐλθὼν δὲ ἐπὶ τὸν νέον καὶ
καλὸν καὶ συμπεσὼν, εἶ-
τα ἐμάχετο, ὡς ὑπέρ τι-
νος ἢ νύμφης ἢ ἐρωμέ-
νης ἀλγῶν· καὶ ἐς τοσοῦ-
τον ἄρα ἀλλήλοις συνέῤῥα-
ξαν, ὡς ἀμφοτέρους ζη-
μιωθῆναι τὰ κέρατα· ἐνί-
κησε δὲ οὐδέτερος ἀλλὰ
ἀπέστρεψαν ἀπ' ἀλλήλων
οἱ θηραταὶ βάλλοντες. ἐ-
πεὶ καὶ ἀχρεῖοι συλλαβεῖν
τὸ λοιπὸν ἦσαν τῶν ὅπλων

no cum poteſtate in Mauritaniam ad venãdum Elephantos ablegatus eſſet, ex Elephãtino genere adoleſcentem formoſam vidiſſe, coëuntem cũ Elephanto ſimiliter & adoleſcẽte & pulchro. alterum vero ſeniorẽ, quia huius ſiue amator ſiue maritus eſſet, vt ſe ſpretũ vidit, ignominiæ loco hoc tuliſſe. quare acri animo incitatum impetum feciſſe, vt nihil propius factum fuerit, quàm vt nos (inquit) omnes perderet. ſicq; incurriſſe in illum formoſum riualem ſuum: pugnamq; edidiſſe tanquam eum qui de amica ſibi erepta, doloribus acerrimis premitur: adeoq; infeſtis animis vtrumque cum altero pugnam commiſiſſe, vt ex impetu cornibus ambo mutilarẽtur. Neutrum vero viciſſe, quòd multis iaculis eos venatores diſtraxerint. Iam enim cornibus mutilos tanquam inutiles capere non di-

gnab

gnabantur. Hic igitur amatorum Elephantorum pugnæ æquis semper vtrinq; viribus decertatæ finis est impositus. At Paridem apud Homerum trahit Menelaus, & loro sub galea constrictum tãtùm non suffocabat: & sanè vicisset, & præclaram eo deuicto cæsoq; laudem sibi comparasset: nisi & lorum fuisset ruptum: & imbellem istũ pugnatorem turpemq; adulterũ Iouis & Diones filia eripuisset. à qua liberatus ille mox ad cubile adulteræ cõcubiturus se contulit.

De piscium coitu & partu cæteros semel tantùm anno parere, Lupum bis, Mullum ter.

CAP. II.

Non vno eodemque tempore pisces habent libidinem procreandi: verùm alij verno tempore se ad venerem rũpunt, alij æstiuo ad coitum impelluntur, alij autumno amoris flamma conflagrant, com-

ἀφηνιμένοι. ἐρωτικὴ μὲν δὴ μάχη ἐραστῶν ἐλεφάντων ἰσότιμος μέχρι τοῦ τέλους, ἐνταῦθα ἀνεπαύσατο. εἵλκετο ἢ ὁ Πάρις ὑπὸ τοῦ Μενέλεω, καὶ ἤγχετο τῷ ἱμάντος αὐτὸν πιέζοντος τοῦ ὑπὸ τῇ κεφαλῇ. Καί νύ κεν εἴρυσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος ὁ τοῦ Ἀτρέως, εἰ μὴ ἐρράγη μὲν ὁ ἱμὰς, αὐτὸν δὲ ἐξήρπασεν ἡ Διὸς καὶ Διώνης αἰχίστην μάχην καὶ ἄναιδρον μεμοιχημένον. καὶ ἀπελθὼν ὁ δειλὸς ἐκάθευδε μετὰ τῆς μεμοιχευμένης.

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων μίξεως, καὶ περὶ λάβρακος καὶ τρίγλης.

Κεφ. β.

Ἰχθύες δὲ ἄρα οὐ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐς ἀφροδίτην παροθίμοι, ἀλλὰ οἱ μὲν ἦρος ἐπιθορίκωνται, οἱ δὲ θέρειον εἰλήχασι τὴν ὁρμὴν τὴν δὲ, σὺν τῇ ὀπώρᾳ ἄλλοι, καὶ † δίχα τοῦ χειμ-

χειμῶνος ἐξάπτονταί τι-
νες ἐς τὴν προειρημένην
συνουσίαν· καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι τοῦ
ἔτους ἅπαξ ὠδίναντες, εἶ-
τα παύονται· λύκαιναν δὲ
ἀκούω καὶ ἐπιτίκτειν· τρί-
γλην δὲ καὶ τρεῖς κύειν κατη-
γορεῖ· ἀπὸ καὶ τὸ ὄνομα.

Περὶ καμήλων.

Κεφ. γ.

Ἡρόδοτος λέγει τὰς κα-
μήλους ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέ-
λεσιν ἔχειν τέτταρας μη-
ροὺς καὶ μηρύτει καὶ γόνατα το-
σαῦτα. τὰ δὲ ἄρθρα διὰ
τῶν σκελῶν τῶν κατόπιν ἐς τὴν
οὐρὰν τετράφθαι αὐτοῖς.

Περὶ τῶν οἰῶν τῶν Ἀ-
ραβίων.

Κεφ. δ.

Τὰς οἶς τὰς Ἀραβίων
ἔχειν οὐρὰς ἀήθεις ὡς πρὸς
τὰς ἄλλας Ἡρόδοτος λέ-
γει. γένη δὲ αὐτῶν εἶναι δι-
πλῆ ὁ αὐτὸς δήπου διδά-
σκει· καὶ τοῦτο λέγει, τὰς μὲν
αὐτῶν οὐρὰς ἔχειν μηκί-
στας, ὡς εἶναι μετρήσαντι
πρὸς τριῶν πηχῶν ἐκ ἐλάτ-

plures hyeme venereũ
complexum expetunt.
Plurimi vt semel pepe-
rêre, deinde toto anno
à pariendo conquie-
scũt. Lupum vnius an-
ni spatio binos partus
edere audio: Mullum
verò ter singulis annis
ventrem ferre, eius no-
mine (quo Græci eum
triglam nominant) si-
gnificare aiunt.

*De Camelorum femori-
bus, genibus, & cole.*

CAP. III.

Herodotus scribit,
Camelum in posterio-
rib. gerere quatuor fe-
mora, & totidem ge-
nua, & veretrum inter
posteriora crura cau-
dam versùs spectare.

*De Ouibus Arabicis,
quibus partim longissi-
ma sunt cauda, par-
tim latissimæ.*

CAP. IIII.

Præditas esse oues A-
rabiæ caudis insolitis
& diuersis Herodotus
scribit. earum sanè duo
genera ponit, vnum di-
cit caudas longissimas
habere, vt dimetienti

non tribus breuiores sint cubitis: quæ si trahantur, omninò ad terram atterũtur, & exulcerantur. At pastores ab fabrilem artem instituti, plostellâ fabricantur, ad quæ quidem ipsa alligatæ caudæ nituntur & sustinentur: quo fit vt à vulneratione defendantur. Alterũ caudarũ genus dicit esse cubitali latitudine.

καὶ πεῖν ἁμαξίδας. Vide Herodot. lib. 3

τας· ἀφ᾽ ὧν ἡ οὐρὰ περιττεύειν· ἕλκουσι δ᾽ αὐτὰς πάντως περιτετριμμένας πρὸς τὸ δάπεδον. τὰς μὲν μίας δὲ εἶναι ἀγαθοὺς χειρουργεῖν τῶν ἁμαξίδων, ἃς ὑποδοῦσι ταῖς οὐραῖς τῶνδε τῶν κτηνῶν, ὥστε ἀποστέγειν τὴν ἕλκωσιν αὐτάς. Τὰς δὲ οἱ τὰς ἑτέρας φησὶ πλάτος εἶναι πηχυαίας.

De Cochleis, & Ardeis, atque Perdicibus. C. V.

Περὶ κοχλιῶν καὶ ἐρωδιῶν, καὶ περδίκων.

Κεφ. ε

Perdices & Ardeas hostes suos Cochleæ agnoscunt, & fuga sibi cauent. itaque vbi aues illæ pascuntur, nusquã reptantes videris Cochleas. At quiè Cochlearũ genere Ariones vocantur, naturali quadam calliditate iã dictas aues decipiunt & eludũt. Egressi enim è testis suis absque metu pascuntur. Aues vero

ἀ. ἀφίοντες.

Οἱ κοχλίαι ἴσασιν εἶναί σφισι πολεμίους τούς τε πέρδικας, καὶ τοὺς ἐρωδιούς, καὶ αὐτοὺς ἀποδιδράσκουσιν. οὐδ᾽ ἂν ἴδοις ἔνθα οὗτοι νέμονται καὶ κοχλίας διέρποντας. οἱ δὲ καλούμενοι τῶν κοχλιῶν ἀφίοντες, οὗτοι μὲν καὶ ἀπατῶσι, καὶ περιέρχονταί τινι φυσικῇ σοφίᾳ τοὺς προειρημένους. πρὶν γὰρ συμφυῶν ὀστράκων προελθόντες, αὐτοὶ μὲν νέμονται κατὰ πολλὴν τὴν ἄδειαν. οἱ δὲ

ὄρνιθ

ὄρνιθες οὓς εἶπον ἐπὶ τὰ κενὰ τῶν ὀστράκων ὡς ἐπ' αὐτῶν ἐκείνους καταπέτονται. οὐδὲν δὲ εὑρόντες ἀπέρριψαν ὡς ἀχρεῖα σφίσι, καὶ ἀνεχώρησαν. οἱ δὲ ἐπανελθόντες εἶτα ἕκαστος ὡς ἰδίαν οἰκίαν παρῆλθε, κεκορεσμένος μὲν ἐκ τῆς νομῆς, σωθεὶς δὲ ἐξ ἧς ἠπάτησε πλάνης.

Περὶ τῶν ἐν Πόντῳ κοχλιῶν.

Κεφ. ϛ.

Ποντικοὶ δὲ ἄρα κοχλίαι τὸν Περσῶν βασιλέα μεμίμηνται, θερίζοντες μὲν ἐν Σούσοις, χειμάζοντες δὲ ἐν Ἐκβατάνοις. καὶ γὰρ οὗτοι ἐν μὲν τῇ καλουμένῃ Προποντίδι χειμάζουσιν. ἀλεεινὴ γὰρ ἥδε ἡ γῆ. θέρους δὲ περὶ τὸν Αἰγιαλὸν διαιτῶνται. παρέχει γὰρ αὐτοῖς αὔρας μαλακὰς ἡ θάλαττα ἡ περὶ ἐκείνην.

Περὶ τῆς τῶν τριγλῶν κοιλίας.

Κεφ. ζ.

rò ad teſtas vacuas fruſtra aduolant: & quum inanes viderint, tãquã inutiles abiiciunt, & ſe recipiunt aliò: redeunt illi, ad ſuam quiſque domum, & cibo iã ſatur, & dolo ſuo incolumis.

De Cochleis Ponticis, quæ in Propontide hyemant, circa Ægialum æſtiuant.

CAP. VI.

Ægialus locus eſt inter Sicyonẽ & Buraſium: & alius proximus Põto, & uico eiuſdẽ nominis.

Perſarum regem Cochleæ Ponticæ imitantur, æſtiuos dies Suſis agentem, hybernos verò Ecbatanis. etenim ad nũcupatam Propontidem calidam hyemant: æſtiuũ autem tempus ad Ægialum agitant, propter molles auras quas hoc mare eis afflat.

Mullorum inter aſſandũ ventres erumpant.

CAP. VII.

Coquos peritiores audio ne Mullorũ ventres inter aſſandum rũ-

Πυνθάνομαι τῶν μαγείρων τῶν τὴν τέχνην ἀκριβούντων, ὅταν βούλωνται τῶν τριγλῶν τὰ κοιλί-

pãtur, ora eorum deo-
ſculari ſolere: atque ita
illos permanere inte-
gros aiunt.

ας ὁπλωμένων μὴ ῥήγνυ-
σθαι, καταπιλεῖν αὐτῶν τὰ
στόματα, οὕτω τὰν γεγενημέ-
να ὁλόκληρα διαμένουσι π-
ὥς φασι.

*Delphinorum catulos la-
ctealı: & de miro Del-
phinorum gregatim na-
tantium ordine.*

Περὶ τῆς καθ' ἡλικίαν τῶν
δελφίνων νήξεως.

CAP. VIII.

Κεφ. η.

Delphinus fœmina
ſimiliter atque mulier
mammas habet, ſimul
& vberrimo lacte catu-
los ſuos lactat. Ex æta-
tum ratione diſpoſiti,
gregatim natãt. etenim
perparuuli etiamnum
ex ætate infirmi in pri-
mo ordine locantur.
hos natatione proximi
ſequuntur qui ſunt cõ-
firmata ætate. nam Del-
phinus cùm catulorũ
ſuorum amantiſſimum
animal eſt, tum de iis
vehementer metuens,
diligenti cuſtodia eos
conſeruat: ac nimirum
ſic natant, vt tanquam
in militari cuneo alij
in prima acie, alij ſecũ-
da, alij tertia conſtituã-
tur. natu minimi antè
prænatant. poſt verò hos fœminæ ſequun-
tur, deinde mares extremum agmen ducente-
filio

Ὁ δελφὶς ὁ θῆλυς μαζοὺ-
ἔχει κατὰ τὰς γυναῖκας καὶ
θηλάζει τὰ βρέφη πάνυ ἀ-
φθόνως καὶ πολλῷ τῷ γάλα-
κτι. νήχονται δὲ κοινῇ μὲν
καθ' ἡλικίαν δὲ διακριθέν-
τες. καὶ τὸ μὲν πρῶτον τετά-
χαται οἱ νέοι καὶ ἁπαλοί· ἑ-
πονται δὲ τῇ αὐτῶν τῇ νήξει
τέλειοι. φιλότεκνον γὰρ καὶ
φιλόστοργον ὁ δελφὶς ζῶον,
καὶ ὑπὲρ τῶν βρεφῶν ὀρρωδεῖ
καὶ φυλακῆς χρῄζειν, ὡ-
ἐν φάλαγγι στρατιωτικῇ.
μὲν τὸ πρῶτον εἰσὶν, οἱ δὲ
δεύτεροι, οἱ δὲ τὸ τρίτον
καὶ προνήχονται μὲν οἱ νέοι
ἐπινήχονται δὲ αἱ θήλειαι
καὶ οἱ ἄρρενες οὐραγοῦ-

αὐτοῖς

ν. ἐφορῶντές τε καὶ παρα-
λάττοντες τὴν τῶν ἐγγό-
νων τε καὶ τῶν γαμετῶν
νῆξιν. Τί φὴς ταῦτα ὁ
Νέστωρ ὦ καλὲ Ὅμηρε;
ὃν ἔφης ἀρίστης τακτικώτα-
τον ἡρώων τῶν καθ᾽ ἑαυτὸν
γεγονέναι.

filiorum & vxorum natationem inspiciunt atque obseruant. Quid ad hos Nestor bone Homere? quem ais ad instruendas acies principum suæ ætatis præstantissimum fuisse.

Περὶ ἔχεως καὶ ἐχίδνης.
Κεφ. θ.

Echin & Echidnam, vt Græci appellant, aliquos vnam serpentem existimare, sexu tantũ differente, (quam Latini Viperam vocant:) alios serpentes specie diuersas. C. IX.

Ἔχιν ἐχίδνης οἱ μὲν τῷ
ύει διαφέρειν, οὐ μήν τοι
τῇ φύσει φασί. τὸν μὲν γὰρ
εἶναι ἄρρενα, τὴν δὲ θή-
λειαν. οἱ δὲ, καὶ τῇ φύσει
διαφέρειν οἴονται. ἀνόμοιον
μὲν γὰρ εἶναι τοῦτο ζῶον, ἀν-
όμοιον δὲ ἐκείνῳ. ἀκούω δὲ
τινῶν λεγόντων, τοὺς μὲν
ὑπὸ τοῦ ἔχεως δηχθέντας,
σπᾶσθαι· οὐ μὴν τοὺς ὑπὸ τῆς
ἐχίδνης. ἕτεροι δέ φασι,
τὸ μὲν τῆς ἐχίδνης δῆγμα
εἶναι λευκόν· τὸ δὲ τοῦ ἔχεως
ὶ τοιοῦτον πελιδνὸν δέ.
Νίκανδρος δέ φησιν ἐκ
μὲν τοῦ δήγματος, ὅταν-
περ ὁ ἔχις ἐμφύει, δύο
ὀδόντων ἴχνη φαίνεσθαι·

Echin ab Echidna sexu non naturâ nonnulli differre aiũt: illũ marem esse, hanc fœminam. alij etiam naturâ differre existimãt. Et sunt quidem qui dicant conuulsione illũ affici quem Echis percusserit: non item quẽ Echidna. Alij dicũt huius album morsum esse, illius liuidum. Quũ morsum inflixit Echis (inquit Nicãder) duorum dentium vestigia apparent: quum Echi-

dna, plurium.

Quemadmodum mansuefiant Elephanti. C.X.

Quid Elephantis, postquā capti sunt, faciant, vt mansuescant, dicendum est. Primò in syluam non ita longo interuallo ab ea fossa, vbi comprehēsi fuerint, distantem, sic eos strictè cōstrictos funibus trahunt, vt ne permittant quidem, néve hi præcurrāt, néve rursus retrahantur: deinde certo & dimenso spatio horum quemque ad maximam arborem alligantes, ita vt neu in anteriorem partem insilire neu rursus admodum in posteriorē resilire queant, néve ipsis ex funis laxitate facultas sit ad inferendum iniuriam victus tenuitate & fame horum robur frāgunt. Postea verò quàm eorum domitores duritiam animi tādiu paulatim molli-

πλέον ἢ εἰ δάκοι ἡ ἔχιδ-

Τίνα τρόπον πραΰνονται ἐλέφαντες.

Κεφ. ι.

Εὐθηρίας γενομένης καὶ τῶν ἐλεφάντων ἁλ- κότων, ἃ δρῶσιν εἰς πραΰνειν τε αὐτοὺς καὶ ἡμεροῦν, εἰπεῖν ἄξι- Πρῶτον μὲν εἰς ὕλην τ- ὀλίγον ἀφεστῶσαν τῆς τ- φρου ἐν ᾗ ἐθηράθησαν, γουσιν αὐτοὺς δεδεμένο- πολὺ διαλαβόντες τ- σχοίνοις. καὶ μήτε πρ- θεῖν ἐπιτρέποντες, μή- αὖ πάλιν ὑφίστασθαι, ἀποσπᾶν εἰς τοὐπίσω. τα ἕκαστον ἐξάψαντες γίστου δένδρου μεμετρημ- νῳ διαστήματι, ὡς μή- εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἐπιπ- δᾶν ἔχειν, μήτε ἐπὶ π- πάλιν ἀναχωρεῖν ἢ σ- τᾶν καὶ ὑβρίζειν ἐξουσ- τῇ ἀσιτίᾳ τε καὶ λ- τὴν ἄγαν ἰσχὺν καὶ μένην καθαιροῦσι. καὶ μέντοι καὶ τὸν θυμὸν αὐτῶν τῆς ψυχῆς τὸ ἀτέραμνον ὑπὸ χῆ κατεσμηχ-

ἐκείνοις μετὰ λήθην ἰσχυ-
τέως ἀγριότητος ἁμά
περιαλύεσθαι δὲ τῆς προ-
ν θυμοῦ, προσιέναι τε
τῆς τοιούτων πολλάκις,
ἐκ χειρὸς ὀρέγειν τρο-
ὑπὸ δὲ ὑπὸ τῆς χει-
ς ἀναγκαζομένους λαμ-
νειν, καὶ μὴ κακουργεῖν
λέπειν τε ἤδη. πρᾶον τε
ὡς κεκμηκός. οἱ δὲ ἄγαν
των ἰσχυροὶ καὶ τέλειοι
ποῤῥήξαντες τὰ δεσμὰ,
ταῖς ἀκμαῖς τῶν κε-
ράτων, καὶ ταῖς προβο-
κίσι ἀνασπῶντες τὰ δέν-
δρα τὰ δὲ καὶ κατεῤῥήξαν-
τες ὑπὸ ῥύμης, καὶ ἐμπε-
όντες εἰς αὐτὰ, μόγις καὶ
τὲ τοῦ χρόνου τὰ μὲν λι-
μῷ, τὰ δὲ γλυκεία τρο-
φῇ, τὰ δὲ κέντροις ἡμερώ-
θησαν. τροφὴ δὲ ἡμερου-
μένοις τοῖσδε τοῖς ζώοις,
ἄρτοι τε οἱ μέγιστοι, καὶ κρι-
θαὶ, καὶ ἰσχάδες, καὶ ἀ-
σταφίδες, καὶ κρόμμυα, καὶ σκόροδα, καὶ μέλι χό-
δην· σχοίνου τε καὶ φοίνικος καὶ κιττοῦ φάκελοι· καὶ παν-
τόσον ἐδωδίμου ὕλης, καὶ ἐκείνοις συντρόφου, καὶ ἐκ

uerunt, quoad pristinæ inexpugnabilis feritatis eos ceperit obliuio, de manu cibum sumēdum dant. Hi necessitate pressi, cùm non malitiosè iam, tum verò oculis mansuetioribus, quàm essent soliti, & tanquam se lassos confitentes intuentur. Horum autem, qui sunt ætate robusti, vinculis ruptis, cùm dentium robore tum verò promuscide arbores reuellūt, aut cum impetu irruētes frangunt, vixq́; serò admodum, partim fame, partim ciborum illecebris, partim stimulis mansuefiunt Dū verò cicurantur, panibus maximis, hordeo, caricis, vuis, cæpis, alliis, & melle copiosè: item iunco, palma hederatum fascibus & aliis quibus assueti fuerint gaudentq́; esculen-

tis eos paſcunt.

Piſcium quinam, vocem vel ſonum quempiam edant. C. XI.

Qui omnes piſces ſilentij condemnant, eos mutos affirmãtes ij in eorum natura indocti ſunt & rudes. nam ex iis nonnulli editis ſibilis ſtrident, & grunniunt. Lacerta enim, Chronis, & Aper, Ariſtotele teſte grunniũt: Chalcis ſibilat: Coccys ſimiliter atque auis ei gentilis, vnde nomen traxit, vocem emittit.

Quæ partes Elephanti eſui aptæ ſint. Adipem eius venenata fugare. CAP. XII.

In Elephanto tametſi maxima corporis moles eſſe videtur, ex eo tamen nihil eſculẽtum eſt, niſi promuſcis, & labra, & cornuum medulla. Eius animalis adeps contra venenata valet. Nam ſi quis eo inungatur, eiúſve ſuffimento expietur, hæc ab illo aufugiunt lon-

τούτου τοῖς καὶ φίλης.

Ὅτι μὴ πάντες οἱ ἰχθύες ἄφωνοι. Κ. ια.

Φύσεις δὲ ἰχθύων εἰσὶν ἀμαθεῖς ὅσοι ἀφρὸν τελέως ἀπ' αὐτῶν καταψηφίζονται σιωπὴν αὐτῶν. ἐπεὶ καὶ συρίττουσί τινες, καὶ γρυλλίζουσι. σαῦρα γὰρ ἃ γρυλλίζει καὶ χρόμις, καὶ κάπρος, ὡς Ἀριστοτέλης φησί. χαλκὶς δὲ συρίττει. κόκκυξ δ' ἄρα τὸν ὁμώνυμον ὄρνιν τῇ φωνῇ μεμιμημένος φθέγγεται παραπλήσια.

Τί μέρος ἐδώδιμον τοῦ ἐλέφαντος.

Κεφ. ιβ.

Ἐλέφαντος μὲν ὄγκος ἐπὶ τῶν σαρκῶν ἰδεῖν, καὶ πάνυ μέγιστος. ἐδώδιμα δὲ τὰ κρέα αὐτοῦ οὐκ ἔστιν, τὰ χείλη τοῦ στόματος, καὶ τῶν κεράτων ὁ μυελός. στέαρ δὲ ἐλέφαντος ἦν ἄρα τοῖς ἰοβόλοις ἔχθιστον. εἰ γάρ τις χρίσαιτο ἢ ἐπιθυμιάσαι αὐτοῦ, τὰ δὲ ἀπ-

ὀσφράσεις πορρωτάτω.

Περὶ τῆς τῶν Ἀραβίων πολυχροίας. καὶ περὶ τῶν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης ὀστρέων. καὶ περὶ μαργαριτῶν, καὶ κογχῶν.

Κεφ. ιγ.

Τὴν δὲ Ἀρραβίων τῶν ζώων πολυχροιά τε καὶ τὸ πολύμορφον, καὶ πάντα γραφικὸν ἐλέγξαι· καὶ ταῦτα οὐ μόνον τὰ ἄλκιμα καὶ γενναῖα, ἤδη δὲ καὶ τὰ ἀδοξότερα, αἵ τε ἀκρίδες, καὶ οἱ ὄφεις. Χρυσοειδῆ οὖν ἰνδάλματα καὶ ἐπ᾿ αὐτῶν κατέστικται. Οἱ δὲ ἰχθῦς ἔτι καὶ πλέον τοῦ ποικίλου κόσμου χρόας μετειληχότες, εἶτα ἰδεῖν ἐκπληκτικοί εἰσι. Καὶ τὰ ὄστρεα δὲ τὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἣ προσοικεῖ ἐστιν ἡ Ἀρράβιος, τῆς αὐτῆς ἀγλαΐας ἄμοιρα οὐκ ἔστι. ζώναις τε γὰρ περιέρχονται φλογώδεσιν αὐτά· καὶ φαίης ἂν θεασάμενος τὴν ἶριν αὐτὰ μιμεῖσθαι τῇ κράσει τῶν ποικίλων χρω-

gissimè.

De diuersis Arabiæ, & maris rubri animalibus, quæ diuersis pleraque coloribus mirificè splendet. Item de Margaritis C. XIII.

Arabiorum animalium varius color & forma multiplex, omnem picturam longè multumq; superat. neque modò magna animalia & generosa hac permulta colorum varietate picta atque ornata sunt, sed etiam ignobilia. etenim Locustæ & Serpentes aurei coloris similitudinem speciémq; geruntitum pisces etiam magis vario insignes & ornati colore, admirabiles sũt spectatu: tum maris rubri ad Arabiam pertinentis Ostrea huius splendoris expertia haudquaquam sunt: imò verò flammeis illustrata zonis, ea vt diceres varij coloris tẽperatione ad Iridis similitudinem accedere: adeò lineis perpetuo

al. Ἀραβίων.

ductu æquè inter se distantibus distinguũtur, atque describũtur. Insano hominum vel pretio vel sermone celebris est atque illustris Margarita, & simul mulierum admirationẽ habet. Maris fœtura hæc etiam est, & ad partum deduci aiunt, quum in apertas Conchas fulgura affulserint. Bona tempestate, & tranquillo mari Cõchæ, huius genitrices, capiuntur. eas postea, quàm piscatores comprehenderunt, ab illis Margaritam animorũ libidinosorum illecebram eximunt. In maxima Concha, paruam inuenire est: contrà in parua, magnam. Alia inanis est, alia nõ plus quàm vnã habet, aliæ multos vniones possident: vt sint qui dicãt, in vna Concha viginti procreatos fuisse. Inhęret is carni paxilli instar. Quòd si quis ante

μάτων, γράμμασι παρέοικεν ἡλίοις ὑπὸ τῆς φύσεως καταγραφέντα. Ὁ ἀοίδιμος μὲν παρὰ τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ἐν ταῖς γυναιξὶ θαυμαστὸς μαργαρίτης, θρέμμα μέν ἐστι τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης, καὶ ἔτος ἐστί. καὶ τίκτεσθαί τε αὐτὸν τερατολογοῦσιν, ὅταν ταῖς κόγχαις ἀνεῳγμέναις ἐπιλάμψωσιν αἱ ἀστραπαί. Θηρῶνται δὲ ἄρα αἵδε αἱ κόγχαι αἱ τῶν προειρημένων μητέρες, εὐημερίας τε οὔσης καὶ τῆς θαλάττης λείας. οἱ δὲ θηραταὶ συλλαβόντες, εἶτα ἐξεῖλον τοῦτο δὴ τὸ θέλγητρον τῶν μάχλων ψυχάς. εὑρεθείη δ᾽ ἂν καὶ ἐν κόγχῃ μεγίστῃ μικρὸς, καὶ ἐν μικρᾷ, μέγας. καὶ τὰ μὲν οὐδένα ἔχει, ἡ δὲ οὐ πέρα τοῦ ἑνὸς, πολλαὶ δὲ καὶ πολλούς. εἰσὶ δὲ οἱ λέγουσι καὶ εἴκοσι προσπεφυκέναι μιᾷ κόγχῃ. καὶ ἡ μὲν κόγχη κρέας ἐστὶν, ἐπιπέφυκε δὲ ἄρα ὡς σκόλοψ τοῦτο. περὶ καθα-

ροῦ

ρου δὲ καὶ τὸν ὠδῖνα τὸν ἀτελοῦς, εἰ θαρροίη ἀνοῖξαι τις τὰς κόγχας κρέας μὲν εὑρήσει, τὸ δὲ θήρας τὸ ἀγώνισμα οὐχ ἕξει. λίθῳ δὲ ἄρα ὁ μαργαρίτης ἔοικε πεπωρωμένῳ, καὶ ἔχει ἐν ἑαυτῷ, καὶ στέγει ὑγρὸν οὐ πέφυκεν οὐδὲ ὀλίγον. δοκοῦσι δὲ ἄρα τοῖς τούτων καπήλοις, καὶ τοῖς ὠνουμένοις οἱ ἄγαν λευκοὶ καὶ οἱ μεγάλοι κάλλιστοι καὶ τιμαλφέστατοι, ὥστε ἐκείνοις κρίνειν αὐτούς. καὶ πλούσιοί γε ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, οὐ μὰ Δία ὀλίγοι, οἷς ἐστιν ἐντεῦθεν ὁ βίος. οὐκ ἀγνοῶ δὲ οὐδὲ ἐκεῖνο, ὅτι ἄρα ἐξαιρεθέντων τῶν λίθων τῶνδε ἀφείθησαν αὖθις αἱ κόγχαι, οἱονεὶ λύτρα δοῦσαι τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, τὸ ἀπόδυσμα τὸ ἤδη προειρημένον. εἶτα ἐπανέφυσαν αὖθις αὐτό.

legitimum pariendi tẽpus Conchas aperuerit, carnem quidem reperiet, huius autẽ palmam piscationis non assequetur. Lapillo similis est margarita indurato, & humoris ne minimum quidem in se continet. Iam verò qui vendunt aut emũt, earum pulchritudinem, & pretium ex candore & magnitudine æstimant: & quidem hanc artem factitantes pleriq; ex eis locupletati fuerunt. Nõ etiam illud me fugit, auulsis his lapidibus quasi redemptionis præmio persoluto, Conchas liberas dimitti iterumq; vniones renasci. Quòd si priusquàm Lapis eximitur, huius altrix bestia moriatur, vnà cum carne putrescere, & perire dicitur. Suapte natura rotundus & læuis

ἐὰν δὲ τὸ ζῷον τὸ τρέφον αὐτὸν πρὶν ἢ ἐξαιρεθῆναι τὸν μαργαρίτην ἀποθάνῃ, ὥς που λέγει τις λόγος, τῇ σαρκὶ μέντοι συσσήπεται καὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀπόλλυται. φύσιν δὲ ἔχει τῆς περιφερείας τὸ λεῖον καὶ εὐ-

est probéq; circunscriptus. Si quem ex eis velis affabrè aliter quàm natus est, circunscribere vel expolire is artificium prodit. non enim cedit sed asper fit & se fraudibus atque insidiis ad speciem indicat attentari.

Ægyptij cur accipitrem colant: & plura de huius auis natura.

CAP. XIIII.

Accipitrem Apollini consecrant Ægyptij, & venerãtur. Oron sua lingua deum hunc appellant. Auem autẽ eiusmodi Thaustum nominãt. Cum Apolline idcirco conueniẽtiam habere aiunt, quòd de auibus soli accipitres semper nullo negotio aduersos Solis radios intuẽtur, neque intentis oculis sursum versus iter suscipere grauã tur, nec diuina flamma offenduntur. Cõtra etiam quàm cæteræ aues supino interdum volatu ferri Accipitres quidam obseruarunt: quo

Θαυςὰς, Gillius.

περίγραφον. εἰ δὲ ἐθέλοι τις τὸ πεφυκὸς τῶν ἑτέρως, τινὰς σοφίας τέχνῃ περιγράψαι τε, καὶ λεῖον ἀποξῦσαι τὸν λίθον ὅδε ἐλέγχει τὴν ἐπιβουλήν. οὐ γὰρ πείθεται τραχύτητας δὲ ὑπαναφύει, καὶ ὅτι ἄρα ἐπιβεβούλευται ἐς κάλλος κατηγορεῖ ταύτῃ.

Ὅπως τιμῶσιν οἱ Αἰγύπτιοι ἱέρακα.

Κεφ. ιδ'.

Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα Ἀπόλλωνι τιμᾶν ἐοίκασι. καὶ τὸν μὲν θεὸν Ὧρον καλοῦσι τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· τοὺς δὲ ὄρνιθας λέγουσι † θαυμαστούς, καὶ προσήκειν τῷ θεῷ τῷ προειρημένῳ φασίν. ὁρῶσι γὰρ ἱέρακας ὀρνίθων μόνον ἀεὶ ἐν ταῖς ἀκτῖσι τοῦ ἡλίου ῥᾳδίως καὶ ἀβασανίστως βλέποντες· καὶ δυσωπούμενοι ἥκιστα, πορείαν τε τὴν ἀνωτάτω ἴασι· καὶ αὐτοὺς ἡ θεία φλὸξ λυπεῖ οὐδέν. καὶ ἀνάπαλιν μέντοι πέτεσθαι τὸν ἱέρακα οἱ ἰδόντες φα-

στιν ὡς ἐξ ἐναντίας νεύοντα. ἔνθα τοι καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἄνω καὶ πρὸς τὸν πάντα ἐφορῶντα ἄλλα ἐλευθέρως καὶ ἀτρέπτως ὁ αὐτός. ὄφεών τε καὶ δακνηστῶν θηρίων ὁ αὐτός ἐστιν ἔχθιστος. οὐκ ἂν γοῦν αὐτὸν διαλάθοι οὔτε ὄφις, οὔτε σκορπίος, οὔτε μὴν πονηρᾶς ὕλης ἄλλο τι ἑρπετὸν ἀκρο-δρύων μὲν οὖν καὶ σπερμάτων ἄγευστος. σαρκῶν δὲ ἥδεται βορᾷ, καὶ πίνει αἷμα. καὶ τὰ νεόττια ἐκτρέφει τοῖς αὐτοῖς, καὶ εἰς λαγνείαν ἐστὶ δριμύτατος. τὸ δὲ αὐτοῦ τῆς κνήμης ὀστέον εἰ χρυσίῳ παραθείη, ἕλκει τε αὐτό, καὶ ἴυγγι ἀπορρήτῳ τινὶ πρὸς ἑαυτὸ ἄγει, καὶ ἐπεὶ θέλγει ὥσπερ οὖν ᾄδουσι τὸν Ἡρακλεώτην λίθον καταγοητεύειν πως τὸν σίδηρον. λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ εἰς ἑπτακόσια ἔτη βίου προήκειν τὸν ἱέρακα, καὶ οὔπω με πείθουσιν, ἃ δ' οὖν ἀκούω, λέγω. ἔοικε δέ φασι καὶ Ὅμηρος ὅτι τῷ Διὶ

quidem corporis gestu cælum intuetur, ac rerum inspectorem omnium libere intrepideq; aspectant. Iidē ipsi Serpentibus & venenatis bestiis inimicissimi sunt. nec enim ipsos Serpēs, vlláve alia mala bestia latere potest. Nullas fruges exedunt. sed & carnes vorant, & sanguinem exorbēt, iisdémq; suos alunt pullos. Ad libidinem sunt inflammatissimi. Os tibiæ illorum si ad aurum admoueatur, sic ipsum illecebra quadam mirabili ad se allicit, quemadmodū Heracleoten lapidem sua vi prædicant quasi præstigiis & captionibus ferrum ad se attrahere. Huius alitis vitā Ægyptij dicunt ad annos vsque septingētos pertingere, quibus ego non facilè crediderim. Homerus Accipitrem Apollini & Latonæ

gratum esse insinuare videtur, vbi de Apolline canit: Ille per Idæos mōtes descendere pergit Accipitri similis celeri, solitoq; palumbos Infestare.

καὶ Λητοῦς ἐστι φίλος, παραινίττεσθαί πως λέγων· Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἴρηκι ἐοικὼς Ὠκέϊ φασσοφόνῳ, ὁ Ἀπόλλων αὐτός.

Pilularium Scarabeum carere fœmina. C. XV.

In suo genere Scarabeorum natio fœminei sexus quod sit expers, ideo in *fimi* pilam semen emittit: quam octo & viginti dierum spatio & volutat, & cōcalefacit, deinde fœtū procreat. Ægyptiorum porrò bellatores Scarabeū in annulis insculptum habere solebant, ex eo adumbrante nimirum legislatore solos omnino mares pro patria bellum gerere oportere, quòd sanè Scarabeus caret fœmina.

Ὅτι ἄθηλυ τὸ ζῷον ὁ κάνθαρος. Κεφ. ιε.

Ὁ κάνθαρος ἄθηλυ ζῷόν ἐστι. σπείρει δὲ εἰς τὴν σφαῖραν ἣν κυλίει. ὀκτὼ δὲ καὶ εἴκοσιν ἡμερῶν τοῦτο δράσας, καὶ θάλψας αὐτὴν, εἶτα μέντοι τῇ ἐπὶ ταύτῃ προάγει τὸν νεοττόν. Αἰγυπτίων δὲ οἱ μάχιμοι ἐπὶ τῶν δακτυλίων εἶχον ἐγγεγλυμμένον κάνθαρον, αἰνιττομένου τοῦ νομοθέτου δεῖν ἄρρενας εἶναι πάντας πάντῃ τοὺς μαχομένους ὑπὲρ τῆς χώρας. ἐπεὶ καὶ ὁ κάνθαρος θηλείας φύσεως οὐ μετείληχεν.

Sues voracitatem suam ne à fœtibus quidem suis, neque humano corpore abstinere: eamque ob causam detestabiles Ægyptiis esse: ut sacras Ciconias & Vpupas quòd piæ sint in parentes, & Vulpanseres, quòd amantissimi pullorum. Latius suilli noxa, &c. C. XVI.

Ὅτι λαιμαργότατον ὗς, ἔτι περὶ πελαργοῦ καὶ χηναλώπεκος καὶ ἔποπος.

Κεφ. ιϛ.

Suill

Ἡ ὗς καὶ τῶν ἰδίων τέκνων ὑπὸ τῆς λαιμαργίας ἀφειδῶς ἔχει. καὶ μέντοι καὶ ἀνθρώπου σώματι ἐντυχοῦσα, οὐκ ἀπέχεται, ἀλλ᾽ ἐσθίει. ταύτῃ τοι καὶ ἐμίσησαν Αἰγύπτιοι τὸ ζῶον ὡς μυσαρὸν καὶ πάμβορον. Φιλοῦσι οἱ φρόνιμοι καὶ τῶν ἀλόγων τὰ πραότερα, καὶ φειδοῦς ἅμα καὶ εὐσεβείας μετειληχότα περιτιμῶσιν. Αἰγύπτιοι γοῦν τοὺς πελαργοὺς καὶ προσκυνοῦσιν. ἐπεὶ τοὺς πατέρας γηροκομοῦσιν, καὶ ἄγουσι διὰ τιμῆς. οἱ αὐτοὶ δὲ Αἰγύπτιοι καὶ χηναλώπεκας καὶ ἔποπας τιμῶσιν. ἐπεὶ οἱ μὲν φιλότεκνοι αὐτῶν· οἱ δὲ, πρὸς τοὺς γειναμένους εὐσεβεῖς. Ἀκούω δὲ καὶ † Μανέθωνα τὸν Αἰγύπτιον σοφίας εἰς ἄκρον ἐληλακότα ἄνδρα εἰπεῖν, ὅτι γάλακτος ὑείου γευσάμενος ἀλφῶν ὑποπίμπλαται καὶ λέπρας. Μισοῦ-

Suillum pecus tātopere explēdo abdomini deditum est, vt ne propriis quidem suis fœtibus parcat, neque helluationem suam ab humano corpore abstineat. Quæ causa est, cur huiusmodi animal vt impurum detestabile, & voracissimum apud Ægyptios in summo odio habeatur. Cōtrà autem mitiores bestiæ, naturæ & misericordis & piæ participes, præcipuo quodam honore à prudentibus viris solitæ sunt affici. Ciconiæ enim apud Ægyptios eò venerationem habent, quòd senectute affectos parentes alunt. iidemq; ipsi idcirco Vulpanseribus & Vpupis honorem habent: quia illi quidem sunt pullorum suorum amantes, hæ autem aduersus parentes, existimātur piȩ. Manethonē porrò Ægyptium summa sapientia virum accepi dicere, eum qui suillo lacte vescatur, vitiliginibus & lepra op-

al. Μανέθωνα.

plet

pletum iri, quos quidē morbos Aſiani omnes peſſimè oderunt. Ægyptij verò, quibus perſuaſiſſimum eſt, Sues Soli & Lunæ inimiciſſimos eſſe, ſemel tantùm quũ feſtos dies agitant, aliâs verò nunquam, nec huic ipſi; nec cuipiam alij deorum ſacrificant: idq; propterea faciũt, quia execrādos & deteſtabiles ducunt. Tum Athenienſes in myſteriis iure optimo Sues immolant, propter perniciē, quā ſegetibus moliuntur. Nam ex ſpicis ſæpe illas quæ nōdum ad maturitatem peruenerũt vaſtant, alias effodiũt. Eudoxus verò inquit, Ægyptios ab immolādis Suibus parcentes eis ſe ſuſtinere: quòd poſteaquàm ſementem fecerũt, eorum greges ad proterendam & cōculcandam frumentorum ſationem atque depellendam in altiorem terram & humidiorem inducere ſoleant, vt hac quaſi occatione terrâ obductâ ne ab auibus ſem

σι δ' ἄρα οἱ Ἀσιανοὶ πάντες; τὰ δὲ τὰ πάθη πεπιστεύκασι δ' Αἰγύπτιοι τὴν ὗν καὶ ἡλίῳ καὶ σελήνῃ ἐχθίστην εἶναι. ὅταν δ' Αἰγύπτιοι πανηγυρίζωσι τῇ σελήνῃ, θύουσιν αὐτῇ ἅπαξ τοῦ ἔτους ὗν· ἄλλοτε δ' οὔτε ἐκείνῃ, οὔτε ἄλλῳ τῷ τῶν θεῶν τόδε τὸ ζῶον ἐθέλουσι θύειν, ὡς μυσαρόν· Ἀθηναῖοι δ' ἐν τοῖς μυστηρίοις καταθύουσι τὰς ὗς, καὶ μάλα δικαίως. λυμαίνονται γὰρ τὰ λήϊα, καὶ εἰσπηδῶσαι ταῖς πολλάκις τὰς: μὲν τοὺς κενοὺς τῶν σταχύων, καὶ οὐδέπω ὡραίους, κατακλῶσι· τοὺς δὲ, ἐξορύττουσιν. Εὔδοξος δέ φησι φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὑῶν μὴ θύειν αὐτάς, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσι, ἵνα μείνῃ ἔμ-

βίῳ, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνίθων ἀναλωθῇ.

Ὅπως ἐρῶσι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες.

Κεφ. ιζ.

Ἀποσπώμενοι τῆς συνήθους γῆς, οἱ ἐλέφαντες, καὶ ἐὰν ἡμερωθῶσι, τὰ μὲν πρῶτα τοῖς δεσμοῖς καὶ τῷ λιμῷ· τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις τῇ τροφῇ καὶ τῷ ποικίλῳ αὐτῆς, ὅμως τὸ φίλτρον τῆς θρεψαμένης χώρας οὐκ αὐτοῖς ποτε ἐξίτηλον γίνεται. οἱ πλεῖστοι γοῦν ὑπὸ τῆς λύπης διαφθείρονται. ἤδη δέ τινες καὶ κλαίοντες † ἀστακτεὶ καὶ ἀμέτροις τοῖς δακρύοις, ἐπηρώθησαν τὴν ὄψιν. Εἰσάγονται δὲ εἰς τὰς ναῦς διὰ γεφύρας παρ᾽ ἑκάτερα †αὐτοῖς κλάδων τεθηλότων καὶ κομώντων μιγνυμένων, καὶ ὕλης ἄλλης χλωρᾶς διατεινομένης εἰς ἀπάτην τῶν θηρίων. εἰ γὰρ ταῦτα ὁρῷεν οἱ ἐλέφαντες, ἔτι καὶ τὸ τε διὰ τῆς γῆς ἰέναι σφᾶς ἐ-

semina exhauriantur.

Elephanti quàm ament terram consuetam.

C. XVII.

Abstracti à suis Elephanti sedibus patriis, quamuis vinculis primùm & fame, deinde variis cibariorum blādimentis mansuefacti sint, tanta tamen naturalis soli illecebrâ tenentur, vt patriæ memoria eis obscurari & euanescere nequeat. Quare quum horum plerique grauissimo mœrore suscepto conficiūtur: tum verò quidam ex his, vberrimè flentes, tantam lacrymarum vim profundunt, vt oculorum sensibus capiuntur. In naueis autē immittūtur, ponte vtrinque ramis frōdescentibus adumbrato, ad fallenda huiuscemodi animalia. hoc enim ipsum quum vidēt, se per terrā, quia eis hæc mare videndi facultatem adimant, etiam

al. ἀστάκτοις.

αὐτῆς.

tiam nunc iter facere arbitrantur. Sunt autē loca maris breuia & vadosa circa litus regionis, vnde eis soluendum est: ita vt per pontem quo diximus modo obumbratum, belluas in naues onerarias aliquatenus distātes traduci opus sit.

al. additur ὡς μέλιως, vt cō iecto.

αὐτάς.

αὐτοῦ δοκοῦσιν. οὐδὲ ἐπιτρέπει ταῦτα ὀρθῶς τὴν θάλατταν. βραχέα δέ ἐστι καὶ τ' ἀγχιβαθῆ τὰ περὶ τὴν χώρας, ἐξ ἧς ἀνάγκη πλεῖν ταυτάς· καὶ αἱ ναῦς ἀφεστᾶσιν αἱ φορτίδες. καὶ διὰ ταῦτα τῆς γεφύρας δεῖ, καὶ τῆς μηχανῆς τε καὶ ἐπιβουλῆς τῆς διὰ τῶν κλάδων καὶ τῆς ὕλης τῆς προειρημένης.

Quemadmodum vtrumque æquinoctium significat Arietis cubitus.

CAP. XVIII.

Ὅπως ἑκατέρας ἰσημερίας ἐστὶ σημαντικὸς ὁ κριὸς ἐκ τοῦ καθεύδειν.

Κεφ. ιη.

Aries sex hybernos menses in læuum latus iacens, quietem capit & somno fruitur: contraq; ab æquinoctio verno in dextrum incumbens, somnū accipit. Ad vtrūque igitur æquinoctiū ipsam Aries mutat cubandi rationem.

Ἀκούω τὸν κριὸν τὸ ζῷον ἐξ μηνῶν τῶν χειμεριωτάτων κατὰ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς κεῖσθαι καὶ καθεύδειν, ὅταν αὐτὸν αἱρεῖ καὶ περιλαμβάνει ὕπνος. ἀπὸ δὲ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, ἔμπαλιν ἀναπαύεσθαι κατὰ δὲ τῆς δεξιᾶς κεῖσθαι· ἐκεῖνο καθ' ἑκατέραν ἰσημερίαν τὴν κατάκλισιν ἀμείβει ὁ κριός.

De Pagro & Macotis piscibus Nili, qui tanquam sacri coluntur, quòd futuram Nili inundationem suo prauentu nunciant: & nullum de suo genere deuorant.

CAP. XIX.

Περὶ φάγρων τῶν ἰχθύων.

Κεφ. ιθ.

Τοὺς

Τοὺς ἰχθῦς τοὺς φάγρους Συηνῖται μὲν Αἰγυπτίων, ἱεροὺς νομίζουσιν. οἱ δὲ οἰκοῦντες τὴν καλουμένην Ἐλεφαντίνην τοὺς Μαιώτας. φῦλον δὲ ἄρα καὶ τοῦτο ἰχθύων. Ἡ δὲ εἰς ἑκάτερον τὸ γένος ἐξ ἀμφοτέρων τιμὴ, τὴν γένεσιν εἴληχεν ἐντεῦθεν. ἀνιέναι τε καὶ ἀναπλεῖν τοῦ Νείλου μέλλοντος, οἵδε προθέουσί τε καὶ νήχονται, οἱονεὶ τοῦ νέου ὕδατος ἄγγελοι. καὶ τὰς τῶν Αἰγυπτίων ἀνηρτημένας γνώμας προευφραίνουσι καλαῖς ἐλπίσι, τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ῥεύματο: πρό τοι συνιέντες, καὶ θαυμαστῇ τινι εὐσεβ προμανθανόμενοι ἐκεῖνοί γε. Ἡ δὴ δὲ καὶ τοῦτο ὑπὲρ τῆς εἰς αὐτοὺς τιμῆς φιλοῦσι προστιθέναι οἱ προειρημένοι, λέγοντες αὐτοὺς διαμένειν ἀλλήλων ἀγεύστους.

Ægyptij Syenitæ ſacros piſces Pagros ducunt: atque Elephantinem ſic nuncupatam incolentes, eadem exiſtimatione Mæotas piſces ornant. Cauſa verò cur huiuſmodi piſciũ genus hanc apud eos populos venerationem habet, & magnam religionem poſſideat, ex eo profecta eſt: quòd aduentãtem Nilum hi præcurrentes, futuram aquam prænunciant, & mirifica quadam vi eius acceſſionẽ præſentientes ex ſua anteceſſione ſuſpenſas Ægyptiorum mentes optima ſpe recreant. Idcirco etiam eo honore illos afficiunt, quia in eo permanent, nullum vt ſui generis comedant.

Περὶ κόγχων ἑτέρων τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. Κ. κ.

De Conchis aliis maris rubri, quæ acutiſſima labrorum acie quamcunque apprehenderint natantis hominis partem amputant. C. XX.

In mari rubro aliæ etiam Cochæ nascuntur, quæ tum testas nō læues, concauas, & secturis distinctas, tum labra acuta habent: quæ quum coëunt inter se, sic alterno incursu coniunguntur, vt tāquam duarum serrarū coëuntium dentes videantur inter se cōuenire; vnde fit, vt si piscatoris natantis, quamcūque partem etiamsi sub eam os subest, mordicus apprehenderint, amputent: & similiter si articuli cocum comprehenderint, neque id mirum, quum tanta sit marginum acies.

Cur ex Ægyptiis Ombitæ Crocodilos venerentur, Apollonopolitæ oderint. Item de sexagenario numero Crocodilorum natura multis modis accommodato.

CAP. XXI.

Crocodilorum colentes Ombitæ Ægyptij populi, sic hoc venerari dignantur: quēadmodum nos deos O-

Γίνονται δὲ ἄρα ἐν τῇ θαλάσσῃ τῇ ἐρυθρᾷ κόγχαι καὶ ἕτεραι, οὐ λεῖαι τὰ ὄστρακα, ἀλλὰ ἔχουσαί τινας ἐντομὰς καὶ κοιλάδας. ὀξεῖαι δὴ αὐταὶ τὰ χείλη εἰσί. καὶ συνιοῦσαι εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσι, παραλλὰξ ἐντιθεῖσαι τὰς ἐξοχάς, ὡς δοκεῖν δύο πριόνων συνιόντων τοὺς κυνόδοντας εἰς ἀλλήλους συνέρχεσθαι. οὐκοῦν τῶν ἁλιέων ὅτου κἂν νηχομένου λάβωνται, καὶ δάκωσιν ὁποῖον μέρος, ἀποκόπτουσιν, εἰ καὶ στέον ὑπείη τῷ μέρει τῷ δηχθέντι. καὶ κατὰ ἄρθρον μέντοι δακοῦσαι, καὶ τοῦτο ἀπέκοψαν καὶ εἰκότως. τομώτατον γάρ ἐστι τὸ δῆγμα.

Ὅπως διάκεινται περὶ τὸν κροκόδειλον οἱ Αἰγύπτιοι.

Κεφ. κα.

Τοὺς κροκοδείλους Αἰγυπτίων οἱ μὲν σέβουσιν, ὡς Ὀμβῖται, καὶ οἷα ἡμεῖς τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμπίους ἄγομεν θαυμαστούς, τού-

αὔται καὶ ἐκείνους ἐκεῖ-
νοι, καὶ τῶν τέκνων γε
αὐτοῖς ἐξαρπαζομένων
πολλάκις, οἱ δὲ ὑπερήδον-
ται. καὶ αἵγε μητέρες τῶν
δειλαίων γάννυνται, καὶ
σεμνὰ περιίασιν, εἶα δή-
που τεκοῦσαι θεῷ βορὰν
καὶ δεῖπνον. Ἀπολλωνοπο-
λῖται δὲ Τεντυριτῶν μοῖ-
ρα, σαγηνεύουσι μὲν τοὺς
κροκοδείλους, καὶ τῶν περ-
σεῶν (φυτὰ δέ ἐστιν ἐπι-
χώρια) ἐξαρτήσαντες με-
τεώρους, μαστιγοῦσί τε
πολλαῖς †, καὶ ταῖς ἐξ
ἀνθρώπων ξαίνουσι κνυ-
ζομένους καὶ δακρύοντας· εἶ-
τα μέντοι κατακόπτουσιν
αὐτοὺς, καὶ σιτοῦνται. Κύει δὲ
ἄρα τὸ ζῷον τοῦτο ἑξήκον-
τα ἡμέρας, καὶ τίκτει ὠὰ ἑ-
ξήκοντα καὶ τοσαύταις ἡμέ-
ραις θάλπει αὐτά. σφονδύ-
λους τε ἔχει ἐπὶ τῆς ῥάχεως
τοσούτους. νεῦρά τε αὐ-
τὸν τοσούτοις φασὶ διεζῶσθαι. λοχεία τε αὐτῶν ἐς
τοσοῦτον προήκει ἀριθμόν, καὶ ἔτη βιοῖ ἑξήκοντα. λέ-
γω δὲ ἐγὼ ταῦτα Αἰγυπτίους φήμας τε καὶ πίστεις.

lympios ſolemus. A crocodilis ſuos liberos rapi mirificè gaudent, & matres ex eo magnam lætitiam voluptatemq; capiunt: & ſimul magnificè & amplè de ſe ſentiunt, quæ nimirum deo cibaria pepererint. Contrà Apollonopolitæ pars Tētyritarum, ſagenis captos à perſeis arboribus ſublimes ſuſpendunt atque eos primū flebiliter gemētes permulta verberatione affligunt: deinde iis concisis veſcūtur. Sexaginta dies (vt narrant Ægyptij) ventrem ferūt, & oua totidem ex ſeſe pariunt, totidemq; dies hæc fouent. Sexaginta vertebras in ſpina habent, quam totidem neruis alligatam eſſe ferunt. Curatio partus ab eiſdem ſexaginta diebus peragitur: annos viuunt ſexaginta.

Videtur locus deprauatus.

totidē dētes possident: totidem quotānis dies sine vllo cibo in latibulis quiescunt. Iam Crocodili qui in paludibus, manu Ombitarum factis, nutriuntur, eis domestici & vernaculi sunt, & se appellantes intelligunt. Capita idcirco hostiarum eis edenda obiiciunt, quòd ea ipsi non comedunt. Apollonopolitæ verò eiusmodi bestiam oderunt, quòd dicant, Tiphonem eius formam induisse. Alii non ob eam causam, sed quòd Psammythi regis iustissimi viri filiam Crocodilus rapuerit, eius cladis recordatione etiam posteros vniuersā eorum nationem odisse.

Τυφῶνα

Barcaeos morbo defunctos ceu ignauos cremare: in bello defunctos, Vulturibus obiicere: De Romuli ex Vultu-

πάρεισι δὲ καὶ ὀδόντες ἑξήκοντα· τοσούσδε τοῦ ζώου ἀριθμεῖν. φωλεύει δὲ ἄρα καθ' ἕκαστον ἔτος ἑξήκοντα ἡμέρας ἀτρεμεῖ τε καὶ ἀτροφεῖ. τοῖς δὲ Ὀμβίταις καὶ συνήθεις εἰσὶ, καὶ μέντοι καὶ ὑπακούουσι καλούντων αὐτοὺς οἱ τρεφόμενοι ἐν ταῖς λίμναις ταῖς ὑπ' αὐτῶν πεποιημέναις· κομίζουσι δὲ ἄρα αὐτοῖς κεφαλὰς τῶν ζώων τῶν θυομένων. αὐτοὶ γὰρ οὐκ ἂν γεύσαιντο τοῦδε τοῦ μέρους, καὶ ἐμβάλλουσιν αὐτάς· οἱ δὲ περὶ ταύτας πηδῶσιν. Οἵγε μὴν Ἀπολλωνοπολῖται μισοῦσι κροκόδειλον, λέγοντες τὸν Τυφῶνα ὑποδῦναι τὴν τούτου μορφήν. οἱ δὲ οὐ ταύτην φασὶ τὴν αἰτίαν, Ψαμμούθου δὲ βασιλέως ἀγαθοῦ καὶ δικαίου ἐς τὰ * ἔκγονα ἁρπάσαι θυγατέρα κροκόδειλον· εἶτα

al. ἔσχατα μέντοι μνήμην γέ τοῦ γε πάθους, μισεῖν τὸ φῦλον αὐτῶν πᾶν καὶ τοὺς κάτω τοῦ χρόνου γεγενημένους.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Βάρκῃ νεκρῶν, καὶ γυπῶν. Κεφ. κβ.

Βαρ-

ribus augur o : & quòd sacri sunt Iunoni ac Isidi. C. XXII.

Βαρκαῖοι, γένος δὲ τοῦτ᾽ ἐστὶν ἑσπέριον, τῶν ἀποθανόντων νόσῳ τοὺς νεκροὺς ὑβρίζοντες, ὡς ἀνάνδρως καὶ μαλακῶς τεθνεώτων, δάπτουσι πυρί· τοὺς δὲ ἐν πολέμῳ βίον καταστρέψαντας, ὡς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ ἀρετῆς μετειληχότας, γυψὶ προσβάλλουσιν, ἱερὸν τὸ ζῷον εἶναι πεπιστευκότες. Ῥωμύλος δὲ ἄρα ἐν τῷ Παλλαντίῳ λόφῳ δώδεκα γυψὶν οἰωνισάμενος, ὡς ἀγαθῆς τῆς μαντείας ἔτυχεν, ἀμειβόμενος τὸν ὀρνίθων τὸν ἀριθμὸν, τοὺς Ῥωμαίους ἄρχοντας, ἰσαρίθμους τοῖς τότε ὀφθεῖσιν ὄρνισι προπορεύειν ῥάβδοις ἐνομοθέτησεν. Αἰγύπτιοι δὲ Ἥρας μὲν ἱερὰν ὄρνιν εἶναι πεπιστεύκασι τὴν γῦπα, κοσμοῦσι δὲ τὴν τῆς Ἴσιδος κεφαλὴν γυπὸς πτεροῖς, καὶ τῶν προπυλαίων ὀρόφοις ὑποτορεῦσαι γυπῶν πτέρυγας. εἶπον δὲ καὶ αὐτὸς ἐγὼ ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου πολλὰ ἕτερα μάρτυσι.

Barcæi gens Hesperia ex aliquo morbo mortuos, vt muliebriter & ignauiter defunctos, ad notãdum mortis ignominiam igni cremant: Eos verò qui in bello morte, vt summa virtute ornatos, Vulturibns deuorandos obiiciunt: quòd eas aues sacras existiment. Romulus in Palatino colle quũ à duodecim Vulturibus visis optima auguria consecutus esset ad rei memoriam principes Romanos totidem ministros quot aues perspexisset, virgis antecedere iussit. Eiusmodi volucres Iunoni sacras Ægyptij ducunt, atque earum pennis Isidis caput, & vestibulorum fastigia ornant. Sed de hac alite plura etiã alibi dixi.

De Isidis cultu in Ægypto per mulieres lugentes, quæ mirificè à Scorpiis eius loci venenatissimis tutæ sūt. Dorcades quoque fœminas Isidi sacras esse.

CAP. XXIII.

In Copto Ægyptia urbe, & magna conficiendorum aliorum sacrorum religione Isim Ægyptij colunt, & vero eodem cultu hanc ipsam venerantur, quo aut coniuges aut liberi à lugentibus afficiuntur. Vbi Isis hanc religionem possidet, ibi acerrimi ad pestiferum vulnus inferēdū Scorpij maximi versantur, qui vt percusserūt statim interficiūt: ad quorum vitationem omne cautionis genus Ægyptij adhibent, sexcētáque machinamēta moliuntur. verumtamen lugentes ad Isidis fanū mulieres pedibus incedentes nudis & tantúm non calcantes Scorpios, & humi iacentes, ab horum acerbitate integræ incolumesq; permanent. Porrò eidem Coptitæ

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κοπτῷ σκορπίων καὶ δορκάδων.

Κεφ. κγ.

Ἐν τῇ Κοπτῷ τῇ Αἰγυπτίᾳ τὴν Ἶσιν σέβουσιν Αἰγύπτιοι τοῖς τε ἄλλοις ἱερουργίαις, καὶ μέντοι καὶ τῇ παρὰ τῶν πενθουσῶν † ἢ τοὺς ἄνδρας τοὺς σφετέρους, ἢ τοὺς παῖδας, ἢ τοὺς ἀδελφοὺς λατρείᾳ τε καὶ θεραπείᾳ. ὄντων * δὴ σκορπίων ἐνταῦθα μεγέθει μὲν μεγίστων, πληγῇ δὲ ὀξυτάτων, πεῖραν γε μὴν σφαλερωτάτων (παίσαντες γὰρ ἀναιροῦσι παραχρῆμα) καὶ μηχανὰς μυρίας εἰς τὴν ἐξ αὐτῶν φυλακὴν μηχανωμένων τῶν Αἰγυπτίων· ἀλλ' αἵ γε πενθοῦσαι παρὰ τῇ θεῷ καὶ χαμαὶ καθεύδουσαι, καὶ ἀνυπόδετοι βαδίζουσαι, καὶ μόνον οὐ πατοῦσαι τοὺς προειρημένους σκορπίους, εἶτα μέντοι ἀπαθεῖς διαμένουσι. Σέβουσι δὲ ἄρα οἱ

αὐτοὶ Κοπτῖται καὶ θηλείας δορκάδας, καὶ ἐκθεοῦσιν αὐτάς· τοὺς δὲ ἄρσενας κατεσθίουσιν. ἄθυρμα δὲ εἶναι τὰς θηλείας τῆς Ἴσιδός φασι.

ptitæ Capras feras fœminas ad diuinitatem & religionem consecrant, & religiosè colunt: easdemque Isidi in amore & deliciis esse existimant, mares autem ad cibũ mactãt.

Περὶ κροκοδείλων καὶ ἱεράκων. Κεφ. κδ.

De ingenio Crocodilorum, quodque Tentyritæ Ægyptij eos exosi occidant: quum Ombitæ, Copitæ & Arsenoitæ eosdem revereantur. Et quam ob causam ab aliis Crocodili, ab aliis Accipitres eorum hostes colantur.

Ο κροκόδειλος (καὶ μέντοι καὶ ταῦτα πρὸς τοῖς ἤδη διηνυσμένοις ὑπὲρ τοῦ ζῴου προσακήκοα) φύσει δειλός ἐστι, καὶ κακοήθης δὲ καὶ πανοῦργος δεινῶς· καὶ ἁρπάζει μὲν καὶ ἐπιβουλεύει μάλα ὀξέως. πέφρικε δὲ τοὺς κτύπους πάντας, ἐδέδοικε δὲ καὶ ἀνθρώπου βιαιοτέραν βοὴν καὶ μέντοι καὶ τοὺς ἔνθα στερρὸν ἐπιόντας ὀρρωδεῖ ἰσχυρῶς. οἱ τοίνυν καλούμενοι κατὰ τὴν Αἴγυπτον Τεντυρῖται, ἴσασι καὶ ὅθεν εὐχειρωτόν ἐστι

CAP. XXIIII.

Crocodilus (vt hæc etiã reliquis suprà de eodem dictis quæ insuper audiui, addam) naturâ timidus, improbus malitiosus, fallax: cùm ad rapinas faciendas, tum ad comparandas insidias acerrimus, & promptissimus existit. omnem strepitum perhorrescit, humanam vocem contẽtiorẽ extimescit: eos à quibus paulò cõfidẽtiùs inuaditur reformidat. Tẽtyritę (sic nũcupati) Ægyptij, qua ex parte comprehẽsibilis, atque expugnabilis sit, præclarè intelligunt. Etenim eius oculos, quòd

ſint hebetes, planè ſciũt peropportunos eſſe ad vulnus accipiendum: atque etiã eiuſdem axillas & ventrem commodè feriri poſſe. Contrà verò tergum, & caudam ab omni ictu inuicta ideò exiſtere, quòd recta ſint, & quaſi armata corticis ſquammarumq; robore, teſtis validis aut conchis (cruſtísve) haud diſſimiliũ. Ij igitur quos modò dixi populi, eos comprehendere ſoliti, tam ſtudiosè iis ipſis inimico infenſoq; animo ſunt, vt illîc fluuius à Crocodilis tantoperè cõquieſcat & liber ſit, vt fidẽter ibidẽ natatio, & inter natandũ luſus exerceri poſſit. Non item in Ombitis, vel Coptitis, vel Arſenoitis tutum eſt aut pedes lauare, aut aquã haurire: ſed neq; in ripis inambulare, niſi ſumma cautione liberum eſt. Iã Accipitres Tentyritæ ſanctiſſimè colunt. Contrà eos Coptitæ vt Crocodilorũ

Ὀμβίταις

τὸ θηρίον. μάλιστα δὲ ἂν τρωθείη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς βληθεὶς, ἢ μασχάλας, καὶ μέντοι καὶ τὴν νηδύν. νῶτα δὲ πέφυκε καὶ τὴν οὐρὰν ἄρρηκτος. λεπίσι μὲν γάρ τε καὶ φολίσι πέφρακται, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ὥπλισται· καὶ ἐοίκασιν ὀστρακίοις καρτεροῖς, ἢ κόγχαις. οἱ τοίνυν προειρημένοι θηραταὶ αὐτῶν οὕτως εἰσὶ φιλοπόνηροι πρὸς τὴν κατ' αὐτῶν ἔχθραν, ὡς τὸν ἐκεῖθι ποταμὸν εἰρήνην ἄγειν αὐτῶν βαθυτάτην. ἐνταῦθά τοι καὶ θαῤῥοῦντες νήχονται, καὶ ἀθύρουσιν ἐν τῇ νήξει. Ἐν † Ὀμβέροις δὲ ἢ Κοπτίταις ἢ Ἀρσενοΐταις οὐδ' ἀπονίψασθαι πόδας ῥᾴδιον, οὐδὲ ἀρύσασθαι ὕδωρ εὔκολον, ἀλλ' οὐδὲ ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ ἐστὶν ἐμβαδίσαι ἐλεύθερον, καὶ ἀφύλακτον. σέβουσι δὲ οἱ Τεντυρῖται ἱέρακας, οὐκοῦν οἱ Κοπτὸν οἰ-

κοῦντ

κοῦντες ὡς κροκοδείλοις πολεμίους, λυπεῖν προῃρημένοι, πολλάκις ἀνασταυροῦσιν ἱέρακας. εἰκάζουσι δὲ μὲν κροκόδειλον ἐκεῖνοι ὕδατι, ἐνθέν τοι καὶ σέβουσιν. οἱ δὲ τὸν ἱέρακα πυρὶ ταύτῃ τοι καὶ προσκυνοῦσι, μαρτύριόν τι ἐπάγουσιν ἀπότομον αὐτῶν εἶναι λέγοντες πῦρ καὶ ὕδωρ ἀμιγές. ταῦτα οὖν πεισθέντες Αἰγύπτιοί φασι.

Περὶ κυνοπροσώπων.

Κεφ. κε.

Οασιν τὴν Αἰγυπτίαν διελθόντι ἀπαντᾷ ἑπτὰ ἡμερῶν ὅλων ἐρημία βαθυτάτη. μετὰ δὲ ταύτην κυνοπρόσωποι νέμονται ἄνθρωποι κατὰ τὴν ὁδὸν εἰς Αἰθιοπίαν ἄγουσαν. ζῶσι δὲ ἄγρᾳ οὗτοι, θηρῶντες δορκάδας τε καὶ βουβαλίδας. ἰδεῖν γε μὴν μέλανές εἰσι. κύνες δὲ ἔχουσι τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς ὀδόντας. ἐπεὶ δὲ ἐοίκασι τῷδε τῷ

hostes odio adducti sæpè in crucem agunt. Porrò hi ob similitudinem quam cum aqua Crocodilis esse affirmāt, hos diuino honore afficiunt. Illi autem accipitrum genus adorant, propter comparationem quam cum igne iis esse affirmant. atque huius rei testimonium afferunt, quòd similiter atque ignis hi veloces & violēti sint, tum etiam aquam simul cum igne existere non posse asserunt.

De Cynoprosopis hominibus. C. XXV.

Vltra Oasin Ægypti, solitudo maxima ad septem dierum iter extenditur. Eam excipit regio quam Cynoprosopi homines incolunt, in via Æthiopiā versùs. Viuunt illi caprearum & bubalidum venatu. Aspectus eis niger, caput & dētes Canis. quod animal quū referant, non absurda eorum (*quanquam homi*

num) hoc in loco exi-stimanda est mentio. Nam & sermonis vsu carent, & acuto quodã stridore sonant. barbã infra supraq; os gerũt, Draconum quadam si-militudine. Manus eorum validis & acutissimis vnguibus armantur. corpus omne hirsutum est, hoc etiã instar Canum. Sunt autem pernicissimi & aquas regionis norunt, atque eam ob causam difficiles captu.

Dracones barbati, vt & lib. 11. cap 26.

ἀνθρώ-πωι.

ζῷα, καὶ μάλα γε εἰκότως, αὐτῶν ἐνταυθοῖ τὴν μνήμην ἐποιησάμην. φωνῆς γὰρ ἀμοιροῦσι, τρίζουσι δὲ ὀξὺ καὶ τορόν, δὲ ὑπὸ τὴν ὑπήνην αὐτοῖς γένειον, ὡς εἰκάσαι τοῖς τῶν † δρακόντων αὐτό. αἱ δὲ χεῖρες αὐτῶν ὄνυξιν ἰσχυροῖς καὶ ὀξυτάτοις εἰσὶ πεπηγμέναι. τὸ δὲ πᾶν σῶμα δασεῖς πεφύκασι. κατὰ τοὺς κύνας καὶ τοῦτο. ὤκιστοι δέ εἰσι· καὶ ἴσασι τὰ ἐν τοῖς τόποις ὕδατα. † ἐνταῦθά τοι καὶ δυσάλωτοι δοκοῦσι.

De Lupi collo inflexibili: quòd noctu etiam videat. Soli & Apollini sacrum esse: cur simulacrum eius Delphis spectetur.

ἀπτοῦθεν.

CAP. XXVI.

Περὶ λύκων. Κ. κϛ.

Lupi collum in eas breuitatis angustias cõpulsum atque vehemẽter compressum est vt contorqueri retroque versari non queat: & si retrò velit aspicere totum corporis truncum retorquere necesse est.

Τοῦ λύκου ὁ τράχηλος εἰς βραχὺ συνῆπται· οὔκουν οἷός τ' ἐστὶν ἐπιστραφῆναι, ὁρᾷ δὲ ἐς τὸ πρόσω ἀεί. εἰ δὲ βούλοιτό ποτε εἰς τὰ ὀπίσω θεάσασθαι, πᾶς ἐπιστρέφεται. ὀξυωπέστατον δὲ ἐστι ζῷον. καὶ μέντοι καὶ νυκτὸς καὶ σελή-

Acerrimis atque acutissimis præditus est oculis. Enimuerò intempesta nocte vel luna i-

ipsa

νης οὐκ οὔσης ὅδε ὁρᾷ·
καὶ ὅτε πᾶσίν ἐστι σκό-
τος ἐκεῖνος βλέπει. ἔν-
θεν τοι καὶ λυκόφως κέ-
κληται ὁ καιρὸς οὗτος
τῆς νυκτὸς, ἐν ᾧ μόνος ἐ-
κεῖνος, τὸ φῶς ὑπὸ τῆς
φύσεως † περιλαβὼν ἔχει.
δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος
λέγειν ἀμφιλύκην νύκτα,
καθ' ἣν ἤδη βλέποντες
λύκοι βαδίζουσι. λέγουσι
δὲ φίλον ἡλίῳ εἶναι αὐτὸν
καὶ διὰ ταῦτα εἰς τιμὴν
τὴν τοῦ ζώου κεκλῆσθαι, καὶ
τὸν ἐνιαυτὸν λυκάβαντα
εἶναι οἱ λέγουσι. χαίρειν δὲ
αὐτῷ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα λό-
γος. καὶ ἡ αἰτία ἐκείνη
διαρρέουσα καὶ εἰς ἐμὲ
ἀφίκετο. τὸν γάρ τοι θεὸν τοῦ-
τον τεχθῆναί φασι τῆς Λη-
τοῦς μεταβαλούσης τὸ εἶ-
δος εἰς λύκαιναν. ταύτῃ
τοι λέγει καὶ Ὅμηρος εἰ-
πὼν, λυκηγενεῖ κλυτοτό-
ξῳ. ταύτῃ τοι καὶ ἐν Δελ-
φοῖς ἀνάκειται λύκον πέ-
πυρωμένον χαλκοῦν, τὴν τῆς Λητοῦς ὠδῖνα αἰνιττόμε-
νον

ipſa ſilente, lucis vſura perfruitur: Et tametſi omnibus tenebræ offendũtur nõ huic tamẽ lux eripitur. Hinc lycophos id temporis appellatur, quum lucem is ſolus naturæ munere oculis perceptã habet. Et vero Homerus mihi vocare videtur id tempus, quum iam tũc cernens Lupus ſe in viam dat ἀμφιλύκην νύκτα. Iam porrò lycabãta iccircò annum nominari exiſtimãt, quòd erga Lupum Sol amorem habeat: Tum eo Apollinẽ delectari aiunt, quia hic ex Latona in Lupæ ſpeciẽ ſimilitudinemq; conuerſa, editus in lucem, & ſuſceptus fuiſſe feratur: Cuius ſanè rei Homerus meminit, quum Apollinem nominat Lycogenem: Eamq; ob rem Lupi ſimulachrum in Delphico templo, ad deſignandum partum Latonæ, ex ære excita-

παραλαβών.

ἀμφιλύκη νύξ.

Lycabas.

tum esse audiui. Alij non id propterea ibidem positum esse dicunt: sed donaria ex tẽplo quum expilata direptaq; fuissent, eadẽq; à sacrilegis defossa, Lupus indicauit, quũ intra templum ingressus, prophetarum quẽpiã (sacram illius vestem mordicus comprehendens) traxit ad locum vsque in quem donaria occultata fuissent: dein de anterioribus pedibus eum ipsum locum effodit.

νον· οἱ δὲ οὐ διὰ τοῦτό φασιν· ἀλλ' ἐπεὶ κλαπέντα ἀναθήματα ἐκ τοῦ νεὼ καὶ κατορυχθέντα ὑπὸ τῶν ἱεροσύλων, λύκος τὸ ζῶον κατεμήνυσε, παρελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ τῶν προφητῶν τινα τῆς ἐσθῆτος τῆς ἱερᾶς ἑλκύσας τῷ στόματι, καὶ προσαγαγὼν μέχρι τοῦ τόπου ἐν ᾧ τὰ ἀναθήματα ἐκέκρυπτο, εἶτα τοῖς προσθίοις ὤρυττεν αὐτόν.

Cur Vaccas Veneri consecrant Ægyptij

CAP. XXVII.

Ὅπως τὰς θηλείας βοῦς Αἰγύπτιοι ἀνατιθέασιν Ἀφροδίτῃ. Κεφ. κζ.

In Aegypti vico *Schussa nũcupato, nõ magno quidẽ, sed certè eleganti, qui in Hermopolitanam præfecturam censetur, Venerem religiosè & sanctissimè colunt, quam Vraniam appellant. Atque vaccam etiam ideò venerantur, quia affinitatem & conuenientiã cum dea ipsa habere existimetur. Etenim hu

Κώμη Αἰγυπτία Χουσαὶ τὸ ὄνομα, τελεῖ δὲ εἰς Ἑρμουπολίτην νομὸν, καὶ μικρὰ μὲν δοκεῖ, χαρίεσσα δὲ μήν. ἐν ταύτῃ σέβουσιν Ἀφροδίτην, Οὐρανίαν αὐτὴν καλοῦντες. τιμῶσι δὲ καὶ θηλείας βοῦς, καὶ τὴν αἰτίαν ἐκείνην λέγουσιν. πεπιστεύκασιν αὐτὰς προσήκειν τῇδε τῇ δαίμονι. πτοίαν γὰρ εἰς ἀφροδίσια ἰσχυρὰν ἔχει ἐκεῖνος

κεῖνος βοῦς θῆλυς, καὶ ὀργᾷ τοῦ ἄρρενος μᾶλλον. ἀκούσασα γοῦν τοῦ μυκήματος, εἰς τὴν μῖξιν θερμότατα ἐξῳνήμωται, καὶ ἐκπέπληκται, καὶ οἱ ταῦτά γε συνιδεῖν δεινοί, καὶ ἀπὸ τριάκοντα σταδίων ἀκούειν ταύρου βοῦν ἐρατικὸν σύνθημα καὶ ἀφροδίσιον μυκωμένου φασί καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ἶσιν Αἰγύπτιοι βούκερων καὶ πλάττουσι καὶ γράφουσι.

iuſcemodi beſtia tãtopere ad venerem incitata eſt, (& appetit eã multò magis quàm mas) vt quum maris mugitũ audit, ad coitũ vehementiſſimè exardeſcat: atq; adeò ſicut harum rerum experiẽtes confirmant, Taurũ à triginta ſtadiis ipſo mugitu amatoriam ſignificationẽ, quaſi teſſeram veneris dantem, exaudiat. Itemq; Iſim bubulis cornibus Ægyptij & fingunt, & pingunt.

Ὅπως μισοῦσι ὄνοι τε καὶ ὄρυγα οἱ Αἰγύπτιοι Κ. κη.

Quinam Ægyptiorum, & quas ob cauſas Aſinum & Orygen oderint. item de Apide boue ſacro.

CAP. XXVIII.

Σάλπιγγος ἦχον βδελύττονται Βουσιρεῖται, καὶ † Ἄβυ ἡ Αἰγυπτία, καὶ Λύκων πόλις. καὶ λέγουσι τὴν αἰτίαν, ἐπεί πως ἔοικεν ὄνῳ βρομωμένῳ· ἀλλὰ καὶ ὅσοι περὶ τὴν θρησκείαν ἔχουσι τὴν τοῦ Σαράπιδος, μισοῦσι τὸν ὄνον. τοῦτό τοι καὶ Ὦχος ὁ Πέρσης εἰδὼς, ἀπέκτεινε

Buſiritę, Abydus Ægyptia & Lycopolis idcircò tubæ ſonitum ab auditione ſua deteſtãtur, atque execrantur, quòd ab Aſino rudente eius clangor diſſimilitudinem non habet, & ſimul eis qui Serapidis religionem obſeruant, odio eſt Aſinus, atque acerbitati: Cuius rei non ignarus Ochus Perſes

al. Ἀβιδος

Apim

Apim quidem interfecit, Asinum autem & consecrauit, & coli iussit, Ægyptios vt molestiâ afficeret. Sed is sanè tanti sceleris sacro Boui persoluit pœnas, nec iniustas, neque minùs graueis, quàm Cãbyses dedisset, qui primus bello sacrilego religionibus indicto eiusmodi impietatem commiserat. Et verò etiam quos modo commemoraui Serapidis colentes, ex eo Origem malè oderunt, quod ad Solis exortum conuersus, sicut Ægyptij ferũt, aluum deiiciat. Et Pythagorei de animalibus solum Asinum afferunt ad harmoniam non factum esse, proinde absurdam bestiam, nullo sensu ad lyræ sonum affici. Sunt qui etiam Typhoni gratum fuisse dicant hoc iumẽtum: & hanc quoque odij quod sustinet causã accedere putant, quòd quum populi prædicti omnes fœcundas ani-

μετὰ τὸν Ἆπιν· ἐξεθέωσε δὲ τὸν ὄνον, ἐς τὰ ἔσχατα λυπῆσαι θέλων τοὺς Αἰγυπτίους. ἔδωκε δὲ ἄρα καὶ αὐτὸς δίκας τῷ ἱερῷ βοῒ οὐ μεμπτάς, οὐδὲ ἥττονας Καμβύσου τοῦ πρώτου τὴν θεοσυλίαν ταύτην τετολμηκότος. Μισοῦσι δὲ οἱ αὐτοὶ θεραπευταὶ τοῦ Διὸς τοῦ προειρημένου καὶ τὴν ὄρυγα. τὸ δὲ αἴτιον, ἀποστραφεὶς πρὸς τὴν ἀνατολὴν τὴν τοῦ ἡλίου, τὰ περιττὰ τῆς ἑαυτοῦ τροφῆς ἐκθλίβει φασὶν Αἰγύπτιοι. Λέγουσι δὲ οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς ὄνος, ὑπὲρ τοῦ ὄντος καὶ ἐκεῖνα μόνον τοῦτον τῶν ζῴων μὴ γεγονέναι κατὰ ἁρμονίαν. ταύτῃ τοι καὶ πρὸς τὸν ἦχον τῆς λύρας εἶναι κωφότατον. ἤδη δὲ αὐτῶν τινες καὶ τῷ Τυφῶνι προσφιλῆ γεγονέναι φασί. λέγουσι δὲ καὶ ἐκείνους αἰτίαν τῷ ὄνῳ προσάπτειν, ὅτι τοῖς προειρημένοις πᾶν τὸ τοῦ

γεν

εὖ γρον vel tale quid.

γενόμενον πεπίμηται· ἐναντίως δὲ ἄρα πρὸς ταῦτα πέφυκε τὸ ζῷον τοῦτο. δίδυμα γοῦν ὄνον τεκοῦσαν οὐ ῥᾳδίως μέμνηταί τις λόγος.

Περὶ τῆς ἴβεως αὖθις.

Κεφ. κθ.

Ἴδιον δὲ ἐν Αἰγυπτίοις λόγοις ἴβεως καὶ ἐκεῖνο περισυνήκοα. Ὅταν ὑποκρύψηται τὴν δέρην καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς ὑπὸ τῷ στέρνῳ πτεροῖς, τὸ τῆς καρδίας σχῆμα ἀπεμάξατο. Ἄλλως τε καὶ ὅτι εἰσὶ τοῖς ἐπὶ λύμῃ καὶ ἀνθρώπων καὶ καρπῶν ζώοις γεγενημένοις ἐχθίσται, ἤδη που καὶ ἄνω προεῖπον. Μίγνυνται δὲ τοῖς στόμασι, καὶ παιδοποιοῦνται τὸν τρόπον τοῦτον. Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐμέ γε ἔχουσιν οὐ ῥᾳδίως πειθόμενον· λέγουσι γοῦν τοὺς ταῖς

mantes colant, Asinus minimè fœcũdus nullo in honore meritò sit. Geminos quidẽ Asinam ex sese peperisse non facilè quenquam meminisse ferunt.

Ibin referre cordis figurã, &c. De eiusdem coitu, partu intestino, incessu. Cur sacra sit Mercurio, quòd sit longæua, calidißima, cibósque multos & venenatos conficiat. Optima eam esse valetudine, puritatis studiosam, nidificare cautißimè.

CAP. XXIX.

Illam Ibidis etiam vim Ægyptiorum libris accepi, eam nimirum quum in pennas, quæ sub pectus existunt, collum & caput abdiderit, cordis figuram exprimere. Quòd verò animalibus omnibus quæ homini & fructibus sunt perniciosa, infestissimæ sint hæ aues, iam suprà cõmemoraui. Eandem Ægyptij ferunt ore coire, & parere itidem. Dicunt præterea, quod mihi nõ facilè persuadent, eos qui præparandis vt in-

ue-

ueterētur (vel ad reseruandum condiantur) bestiarum cadaueribus præsunt, Ibidis intestinum 96. cubitorum esse affirmare: idq; in Lunæ defectione comprimi, donec aucto rursus splēdore fulgeat. Cruribus ad cubiti spatium distentis eam incedere aiunt: & Mercurio sermonis parenti idcirco in amore esse, quòd orationis speciē similitudinemq; gerat. namque pennæ in eius alis nigræ cum tacito adhuc & nondum emisso sermone comparari queunt: iam verò prolatæ orationi, quæ iam auditur intimorū sensuum enunciatrici & interpreti, cādidæ possunt conferri. Dixi etiā eam longissimæ vitæ, vt refert Apion, atque in eam rem Hermopolis sacerdotes testes citat, qui immortalem ipsi Ibin ostēderint: sed hoc & Apion procul à vero abesse iudicat,

ταριχείαις τῶν ζώων ἐφεστῶτας, καὶ δεινοὺς τὴν δὲ τὴν σοφίαν, ὁμολογεῖν τὸ τῆς ἴβιδος ἔντερον ἓξ εἶναι πήχεων καὶ ἐννενήκοντα. διαβαίνειν δὲ κατὰ πῆχυν αὐτὴν προεστηκυῖαν βαδίζουσαν. σελήνης δὲ ἐκλιπούσης καταμύειν, ἔστ᾽ ἂν ἡ θεὸς αὖθις ἀναλάμψῃ. Καὶ τῷ Ἑρμῇ δὲ τῷ πατρὶ τῶν λόγων φιλεῖται. ἐπεὶ ἔοικε τὸ εἶδος τῇ φύσει τοῦ λόγου. τὰ μὲν γὰρ μέλανα ὠκύπτερα τῷ τε σιγωμένῳ καὶ ἔνδον ἐπιστρεφομένῳ λόγῳ παραβάλλοιτο ἄν· τὰ δὲ λευκὰ, τῷ προφερομένῳ τε καὶ ἀκουομένῳ ἤδη, καὶ ὑπηρέτῃ τοῦ ἔνδον καὶ ἀγγέλῳ, ὡς ἂν εἴποις. Ὡς μὲν οὖν μακροβιώτατόν ἐστι τὸ ζῷον καὶ εἶπον· λέγει δὲ Ἀπίων, καὶ ἐπάγεται τοὺς ἐν Ἑρμοῦ πόλει ἱερέας μάρτυρας δεικνύντας οἱ ἶβιν ἀθάνατον. τοῦτο μὲν οὖν καὶ ἐκεῖνος δοκεῖ τῆς ἀληθείας

ἀφε

ἀρεστέναι πάμπολυ· καὶ ἐμοὶ δὲ πάντως ἂν καὶ καταφαίνετο ψευδές, εἰ καὶ ἐκείνῳ δοκεῖ. ἔστι δὲ τὴν φύσιν θερμότατον ἡ ἶβις. πολυβορώτατον γοῦν ὂν καὶ κακοβορώτατον ἤγε, ὄφεις σιτεῖται καὶ σκορπίους· ἀλλὰ τὰ μὲν πέπτει ῥᾳδίως, τὰ δὲ εὐκόλως αὐτὰ ἀποκρίνει. ἴδοι δ' ἄν τις νοσοῦσαν ἶβιν σπανιώτατα. πανταχοῦ δὲ καθιεῖσα ἶβις τὸ ῥάμφος, καὶ τῶν ῥυπαρῶν καταφρονοῦσα, καὶ ἐμβαίνουσα αὐτοῖς ὑπὲρ τοῦ καὶ ἐκεῖθέν τι ἀνιχνεῦσαι· ἰμῶσα δ' οὖν εἰς κοίτην τετραμμένη λούει τε πρότερον αὐτὴν καὶ ἐκκαθαίρει. νεοττεύει δὲ ἐπὶ τῶν φοινίκων τὰς αἰλούρους ἀποδιδράσκουσα. οὐ γάρ τοι που ῥᾳδίως ἐκεῖνο τὸ ζῷον ἀναρριχᾶται καὶ ἀνέρπει κατὰ τοῦ φοίνικος, ἐκ τῶν ἐξοχῶν τῶν ἐπὶ τοῦ πρέμνου πολλάκις ἀντικρουόμενόν τε καὶ ἐκβαλλόμενον.

& ego ſimiliter ab omni ratione abhorrere exiſtimo, etiamſi ille ſecus iudicaſſet. Quòd autem calidiſſima ſit natura, propterea vel peſſimarum rerum cōficiētiſſima vorago eſt, ſiquidem Serpentes & Scorpios exeſt, & conficit, atque ex his partim facilè & calore, quo permulto abūdat, exterit & concoquit: partim nullo negotio excremēta excernit atque expellit. Ægritudine perrarò afficitur. In quidlibet vel ſordidiſſimum, quamuis immittit roſtrum, vt quippiam illic inquirat, ex inquiſitione tamen cibi, quum ſe quieti tradit, cubile lauat & purgat. In palmis ad euitā-das Feles, nidificat. nō enim facilè in palma ob eminentem & cultellatum trunci corticem ex ſæpe repulſæ & reiectæ, ſurſum correpere poſſunt.

De Cynocephalorum ingenio.

nio, moribus & victu.

CAP. XXX.

De Cynocephalis mihi etiam illa veniunt in mentem explicare: Si esculenta testaceis inuolucris circumuestita reperiant, cuiusmodi sunt amygdala, glandes, nuces frangere & nucleos eximere solent: præclarè intelligentes intima quidem esculenta esse, extima verò reiici oportere. Vini item potione vti non recusant. atque etiam carnibus, vel elixis vel assis exaturantur. & his quidem rectè & suauiter apparatis, magna delectatione afficiuntur: cōtrà ex non accuratè elixis valdè offenduntur. Veste induti, parcunt ei: & alia quæ supra exposui faciunt. Quòd si eorum catulos etiamnum perparuulos ad mulieris vbera admoueas, tanquam pueruli lac exugunt.

De Thermuthi Aspide in Ægypto sacra, quam

Αὖθις περὶ κυνοκεφάλων.

Κεφ. λ.

Καὶ ἐκεῖνα δὲ κυνοκεφάλων εἰπεῖν ἐπὶ στόμα μοι νῦν ἀφίκετο. εἰ λάβοι τινὰ ἔχοντα τρωκτὰ σὺν τοῖς ὀστράκοις, ἀμυγδάλας φημὶ, καὶ τὰς τῶν δρυῶν βαλάνους καὶ κάρυα, ἐκλέγει τε καὶ καθαίρει, καὶ καταγνὺς περίτεχνον πάνυ συνετῶς· καὶ οἶδεν ὅτι ἄρα τὸ μὲν ἔνδον ἐδώδιμόν ἐστι, τὰ δὲ ἔξω ἐκβάλλειν χρή. πίνει δὲ οἶνον· καὶ παρατεθέντος ἑφθὰ κρέα καὶ ὀπτὰ, ἐμπίπλαται. καὶ τοῖς μὲν ἡδυσμένοις χαίρει· τοῖς δὲ ἀσπουδάστως ἑφθοῖς πάνυ ἄχθεται. αἰδεῖται δὲ καὶ ἐσθῆτος ἐνδὺς αὐτήν. καὶ τὰ ἄλλα δρᾷ ὅσα ἀνωτέρω εἶπον. θηλὴν δὲ γυναικὸς εἰ προσαγάγοις ἔτι νήπιον, ἀπάσεται τοῦ γάλακτος ὡς παιδίον.

Περὶ τῆς ἀσπίδος ἣν Αἰγύπτιοι θέρμουθιν ὀνομάζουσι.

φημὶ,

Κεφ. λα

Τὴν δὲ θέρμουθιν ἀσπί-
δα ἣ ὄνομα ἔθεντο Αἰγύ-
πτιοι τοῦτο, ἱερὰν εἶναί φα-
σι, καὶ σέβουσιν αὐτὴν οἱ
κεῖθι, καὶ τῆς Ἴσιδος τὰ
ἀγάλματα ἀναδοῦσι ταύ-
τῃ, ὥς τινι διαδήματι
βασιλείῳ. λέγουσι δὲ αὐ-
τὴν ὅτι δηλήσει τῶν ἀνθρώ-
πων καὶ βλάβῃ μὴ φῦναι.
ἐκεῖνο δὲ προστιθέντες·
εἰδέναι μὲν αὐτὴν τῶν ἀ-
γαθῶν, τῶν δὲ ἀσεβῶν τοὺς
ἀποκτιννύναι. εἰ δὲ ταῦτα
οὕτως ἔχει, τοῦ παντὸς ἂν
Δίκη τιμήσαιτο τήνδε
τὴν ἀσπίδα τιμωροῦσαν
αὐτῇ, καὶ ὁρῶσαν ὀξύτερον.
δ᾽ ὅτι λέγουσιν ὅτι ἡ Ἶσις
τοῖς τὰ μέγιστα πλημμε-
λήσασιν ἐπιπέμπει αὐ-
τήν. Λέγουσι δὲ αὐτὴν
Αἰγύπτιοι μόνην ἀσπί-
δων ἀθάνατον εἶναι, ἑκ-
καίδεκα γένη καὶ δια-
φορότητας τοῦδε τοῦ ζῴου
καταλέγοντες. † ἐν τούτοις

improbis tantùm necem aff rre comminiſcun-tu, & immortalem faciunt.

CAP. XXXI.

Aſpidis genus vnum Thermuthin Ægyptij nominant. hãc ſacram eſſe aiunt, & ſummâ religione colunt. itaque eâ Iſidis ſimulachra, tanquam regio quodã diademate coronant. Eandem in perniciem hominum natam eſſe negant. enimuerò comminiſcuntur eam ſe à probis abſtinere: contrà vero impiis necem afferre. Quod ſi ita eſt, Iuſtitiam vniuerſi dixeris hanc feram honorare, vt quæ acrimonia intellectus bonum à malo diſcernat, & tanquam illius miniſtra ac vindex in malos animaduertat. Adduntalij Iſidẽ ſceleratiſſimis hominum eam immittere. Hãc quoq; ſolam in hoc genere immortalem eſſe Ægyptij referunt, qui Aſpidum genus in ſedecim ſpecies diuidunt. In

ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς.

ſacris igitur ædibus ad vnumquenque angulum ſubterranea ſacella exædificant, vbi ſanè Thermuthidi habitanti bubulum adipem edēdum interuallis quibuſdā obiiciunt.

De Acanthi ſeu Spini auis natura.

CAP. XXXII.

Ad notionem auium periti Spinum auē dicunt ex ſpinis vbi viuit, nomen traxiſſe: Hæc quum non ſit à muſis auerſa, ſplēdidè canora eſt. Quòd ſi, ſicut Ariſtoteles ait, Spini & Ægithali (*Ægithi*) ſanguinem in eodem vaſe permiſceas, & ſimul temperes, nō coire, nec cōmiſceri poſſunt: hunc ſacrum eſſe aiunt geniis, qui præſunt hominibus itinera ingredientibus.

De Turturibus albis.

CAP. XXXIII.

ἱεροῖς, ὡς αὐτοί φασι καθ' ἑκάστην γωνίαν θαλάμας τινὰς καὶ σηκώδεις ὑποδρομὰς ἐξοικοδομοῦντες, εἶτα μέντοι θέρμουθις εἰσοικίζειν, στέαρ μόσχον βοεῖ † παρατιθέντες ἐκ διαστημάτων.

Περὶ ἀκάνθου τοῦ ὄρνιθος.

Κεφ. λβ.

Ἄκανθον τὸν ὄρνιν ἐκ τῶν περιουσῶν ἀκανθῶν λαβεῖν τὸ ὄνομα οἱ σοφοὶ τῶν ὀρνίθων φασί. φθέγγεται δὲ ἄρα † ἐκμελὲς καὶ ἄμουσον δεινῶς. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ἐὰν τοῦδε τοῦ ἀκάνθου καὶ μέντοι τοῦ καλουμένου † αἰγιθάλου τὸ αἷμα ἐς ταυτὸν ἀγγεῖον τις εἰσμίξῃ καὶ κεράσαι θελήσῃ, τὰ δὲ μὴ συνιέναι, μηδ' ἐνταῦθα εἰς μίαν κρᾶσιν. ἱερόν τε εἶναι τὸν ἄκανθον τῶν δαιμόνων τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν πομπευόντων καὶ ἀγόντων τοὺς ἀνθρώπους φασί.

Ἔτι περὶ τρυγόνος.

Κεφ. λγ.

Margin notes: παρατιθέασι | Alius eſt ἀκανθὶς Græcorū. ἀμελὲς καὶ ἄμουσον, ex Ariſtot. | αἰγίθου Ariſt. Gaza Salum. trāsfert.

Ὅτι σώφρον ἐστὶν ἡ τρυ-
γὼν καὶ πλὴν τῷ συννόμῳ ἑ-
τέρῳ καὶ συνῆλθεν ἐξ ἀρχῆς,
οὐκ ἄν ποτε ὁμιλήσῃ, ἀπαναι-
νομένη λέχος ὀθνεῖόν τε
καὶ ἀλλότριον ἄνω μοι λέλεκται.
ἀκούω δὲ τῶν ἀκριβούντων
τὴν ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἱστο-
ρίαν. καὶ λευκὰς τρυγόνας
φανῆναι πολλάκις. λέγουσι
δὲ αὐτοὶ ἱερὰς εἶναι Ἀφρο-
δίτης τε καὶ Δήμητρος,
καὶ Μοιρῶν, καὶ Ἐριννύων
αὐτάς.

Περὶ χελιδόνος.

Κεφ. λδ.

Ὤφθησάν ποτε καὶ χελι-
δόνες λευκαί, ὡς Ἀλέξαν-
δρος ὁ Μύνδιός φησιν. Ἐν δὲ
τῇ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πύρρου
παιδὸς σκηνῇ χελιδὼν νεοτ-
τεύουσα, εἶτα μέντοι ἀτε-
λῆ τὴν πρᾶξιν αὐτῷ, ἐφ'
ἥνπερ ὥρμητο, ὑπεσή-
μηνεν, οὐ πάνυ τι οὖσαν ἀγα-
θήν. Καὶ Ἀντιόχῳ δὲ νεοττεύ-
ουσα ἐν αὐτῷ τὰ μέλλοντά
οἱ ἀπαντήσεσθαι ὑπῃνίξα-

Turturem auem eſ-
ſe caſtam, externíque
& alieni coniugij mi-
nimè auidam: ſed cum
ſua tantùm miſceri,
quacũ ſocietatem, pri-
mùm inierit, coniu-
ge ſuperiùs dixi. Cæ-
terùm audio ab iis, qui
huiuſmodi rerum co-
gnitionem ſcrutantur.
Turtures etiam albas
non rarò apparere eaſ-
demq; cùm Veneri &
Cereri tum verò Parcis
& Furiis ſacras eſſe.

Hirundines albas aliquã-
do videri. Auſpicia a-
liquot ex hirundinibus.

CAP. XXXIIII.

Apparent aliquan-
do, ſicut dicit Alexan-
der Myndius, albæ hi-
rundines. Cæterùm in
Alexandri filij Pyrrhi
tabernaculo nidificans
Hirundo, rerum actio-
nem quam ſuſciperet,
parum laudabilem, nõ
benè neque feliciter e-
uenturam eſſe ſignifi-
cauit. Et item Antio-
cho altera nidum in e-
ius tectis conſtruens,
quæ ei malè caſura eſ-

εἶτα μ̃ οὐκ ἐπανῆλθεν

ſent prænunciauit. contra enim Medos profectus, propoſito etiam hic parùm honeſto, nõ reuertit ad Syros: ſed rebus malè geſtis de loco quopiam ſe præcipitem deiecit. Dionyſio primùm arcem relinquenti, Hirundines quæ in ea nidificarant, ſimul auolantes, reditũ præmonſtrarunt. Hirundinum genus diis Penatibus, & Veneri, quæ ipſa quoque è numero penatium eſt, charum eſſe dicit.

μυχίοις & μυχίᾳ Gil. quod placet.

De Perdicum incubitu. & quòd in Paphlagonia cor duplex habeãt. Iouem & Latonam eis oblectari. C. XXXV.

Perdices ad incubãdum loca fruticibus & aliter denſa quærunt, vbi oua occultant, vt rorem, imbrem, & omnem ab eis humiditatem auertant. Nam ſi fortè humectentur, niſi mater ſtatim incubitu ſuo ea denuò concalefaciat, infœcũda redduntur. Parit au

Addo τὰ ὠά

τὸ. ἀπελθὼν γὰρ εἰς τοὺς Μήδους, εἶτα μέντοι † ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς Σύρους, ἀλλ' ἑαυτὸν κατά τινα ἔσωσε κρημνόν. ᾔσθετο δὲ ἄρα ὅτι πρᾶξιν οὐ χρηστὴν καὶ ἔσος. Ηνίκα δὲ ἐξέλιπε τὴν ἀκρόπολιν τὸ πρότερον Διονύσιος, συνανήχθησαν οἱ καὶ αἱ νεοττεύουσαι χελιδόνες ἐκεῖθι, καὶ ἐμαντεύοντο τὴν ἐπάνοδον. Τιμᾶται δὲ ἡ χελιδὼν θεοῖς † μοιχίοις, καὶ Ἀφροδίτῃ, † μοιχίᾳ μέντοι καὶ ταύτῃ.

Περὶ περδίκων.

Κεφ. λε.

Οἱ πέρδικες ὅταν ἐπωάζωσι, προβάλλονταί τινας θάμνους, καὶ δάση ἕτερα, ἀποκρύπτουσαι † ὑπὲρ τῶν καὶ δρόσους καὶ ὄμβρον, καὶ πᾶν ὅτι ἂν εἴη νοτερὸν, ἀποστέγειν αὐτῶν. εἰ γὰρ διάβροχά πως γένοιτο, ἐὰν μὴ πάλιν ἡ τεκοῦσα ἐπιθάλψῃ αὐτὰ ἐπελθοῦσα ταχέως, γίνεται ἄγονα. Ἀθρόα δὲ καὶ πεντε-

καίδε

καὶ δέκα ὠὰ ἀποτίκτει. Παφλαγόνων δὲ ἄρα περδίκων διπλῆν ὁρᾶσθαι καὶ καρδίαν Θεόφραστός πού φησιν. Ἄθυρμα δὲ ὁ πέρδιξ τοῦ Διὸς καὶ Λητοῦς, ὥς τινες καὶ ἄλλοι λέγουσι.

Περὶ κύκνων αὖθις.

Κεφ. λϛ.

Εἶπον μὲν καὶ ἀνωτέρω περὶ τῶν κύκνων, εἰρήσεται δὲ ἄρα καὶ νῦν ὅσα οὐ πρότερον εἶπον. Ἀριστοτέλης λέγει ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ Διβύων φανῆναί ποτε κύκνων ἀγέλην, καὶ ἀκουσθῆναί τι μέλος αὐτῶν ὡς ἐκ χοροῦ τινος ὁμοφωνίας, πάνυ μὲν ἡδύ, γοερόν γε μήν, καὶ δὴ εἰς οἶκτον ἐπιπλάσαι τοὺς ἀκούοντας. καί τινας ἐπὶ τῷ μέλει φησὶ φανῆναι τεθνεῶτας αὐτῶν. φίλος δὲ ἦν ἄρα ὁ κύκνος πηγαῖς τε καὶ τενάγεσι, καὶ λίμναις, καὶ ταῖς ἴσαι πεφύκασιν ὑδάτων ἐπιρροίαι τε καὶ ἀφθονίαι. ἐνταῦθα γοῦν καὶ τὰς ἑαυτοῦ μούσας αὐτὸν φιλοσοφεῖν οἱ σοφοὶ τού-

tem vno tempore ad quindecim oua. Paphlagoniæ Perdicum corgeminum reperiri, Theophrastus alicubi prodidit. Iouem & Latonam hâc aue delectari auctores habeo.

De Cygnorum cantu, & quibus in locis degant.

CAP. XXXVI.

De Cygnis suprà etiam dictum est, & quæ illic omissa sunt nunc adiicientur. In mari Aphrico Aristoteles ais Olorum gregem interdum apparere, & cantum tãquam ex choro quodam consonanti, suauem quidem, at lugubrem, & velut ad misericordiam inclinantem à præternauigantibus exaudiri: & ab illa modulatione nonnullos visos extinctos. Fontes, lacus, paludes, aliáve loca aquis redũdantia incolere solent, vbi earum rerum periti dicunt eos musicas rationes exercere.

Noctuam esse inauspicatam. C. XXXVII.

Accedenti ad seriam actionem homini occurrentem Noctuam inauspicatam significationem dare aiunt. Cui quidē rei testimonio fuit Pyrrhus Epirotarum rex: quum noctu in illius Argos proficiscentis hastâ quam erectam insidens equo ferebat, hæc auis sedisset, non parum diu super eam immorata, tāquam non relictura, ei malum auspicium dedit: nam Argos ingressus, valdè ingloria atq; ignobili morte occubuit. Quare mihi Homerus quoque præclarè intellexisse videtur, auem hanc mali auspicij esse, quum Diomedi ad castra Trojanorum exploranda proficiscēti, Mineruam facit auspicatò mittentem Ardeam è flumine egressam, non autem Noctuam, quamuis gratā

σπουδῆς
ἐχομένην

των φασί.

Περὶ γλαυκός. Κ. λζ.

Ἡ γλαὺξ ἐπί τινα πρᾶξιν τὴν σπουδὴν ἐχομένῳ ἀνδρὶ ὡρμημένῳ συμπτᾶσα καὶ ἐπιστᾶσα, οὐκ ἀγαθὸν σύμβολόν φασι. μαρτύριον δὲ καὶ ἐκεῖνο ἦν. Ὁ Ἠπειρώτης Πύρρος νυκτὸς εὐθὺ τοῦ Ἄργους ᾔει. καὶ αὐτῷ ἐντυγχάνει ἥδε ἡ ὄρνις, καθημένῳ μὲν ἐπὶ τοῦ ἵππου, φέροντι δὲ τὸ δόρυ ὀρθόν. εἶτα ἐπὶ τούτου ἑαυτὴν ἐκάθισεν, οὐδὲ ἀπέστη δορυφοροῦσα, οὐ χρηστὴν ἐπὶ δορυφορίαν ἡ ὄρνις ἡ περιειρημένη τήνδε. παρῆλθε γοῦν ὁ Πύρρος εἰς τὸ Ἄργος, καὶ ἀκλεέστατα ἀνθρώπων ἀπέθανεν. Ἐνθένδε μοι δοκεῖ καὶ Ὅμηρος εἰδὼς καλῶς τὸν ὄρνιθα τὸ οὐδαμῇ εὐσύμβολον. ἐρωδιὸν μὲν τὸν ἐκ τοῦ ποταμοῦ αἰνεῖν τοῖς ἀμφὶ τὸν Διομήδην τὴν Ἀθηνᾶν φάναι, ὅτε ἀπῄεσαν κατα-σκεψόμενοι τὰ τῶν Τρώων, μὴ μέντοι τὴν γλαῦ-

καὶ

ϕίαν, εἰ καὶ δοκεῖ φίλη εἶναι αὐτῇ. ὅτι δὲ ἡ Ἰλιὰς γῆ ἔνδροσός τε καὶ κατάῤῥυτός ἐστιν, Ὅμηρος τεκμηριῶσαι ἱκανός, ἐν τοῖς περὶ τῆς τειχομαχίας.

Περὶ πολύποδος καὶ καράβου καὶ τῶν ἐν Λυσίᾳ ποταμῷ μελάνων ἰχθύων.

Κεφ. λη.

Φοβερός ἐστι καὶ ἰσχυρὸς τῷ καράβῳ ὁ πολύπους. ἐὰν γοῦν ἁλῶσι ποτὲ δικτύῳ ἑνί, οἱ κάραβοι τεθνήκασι παραχρῆμα. Λουσίας δὲ ποταμὸς ἐν Θουρίοις ὀνομάζεται, ὅσπερ οὖν ἔχει μὲν λευκότατον ὕδατον αὐτὸς, καὶ ῥεῖ διειδέστατα. τίκτει δὲ ἰχθῦς μέλανας ἰσχυρῶς.

Περὶ τῆς παρδάλεως καλουμένης ἀμπέλου. Κ. λθ.

Ἄμπελον ὁμώνυμον τῷ φυτῷ, πάρδαλίν τινα οὕτω καλεῖσθαί φασι, φύσεως ἰδίας παρὰ τὰς λοιπὰς μετειληχυῖαν, καὶ οὐρὰν οὐκ ἔχειν ἀκούω αὐτήν. ἤπερ οὖν εἰ ὀφθῇ ἢ γυ-

sibi auem. Quòd autẽ Iliaca regio sit irrigua, vel Homerus fuerit idoneus testis, vbi pugnam ad muros Ilij vrbis describit.

Locusta quantoperè Polypum extimescat. In Lusia Thuriorum fluuio pisces nigros procreari.

CAP. XXXVIII.

Tam vehemẽter Polypum Locusta extimescit, vt si quando vno & eodem reti ambo cõprehendantur, hęc cõtinuò moriantur. In Thuriis fluuius Lusias appellatur, qui tametsi perlucidos liquores habet, nigerrimos pisces tamen procreat.

De Ampelo genere Panthera. C. XXXIX.

Pãtherę genus quoddam Ampelon, hoc est vitem, eodem cum frutice vinifero nomine vocari aiũt, peculiaris præter cæteras naturæ, absq; cauda videlicet, & mulieribus solo cõ-

ſpectu morbi inopinati cauſam afferens.

De Aſini Scythici cornu, quod ſolum Stygis aquam continet, cæteris vaſis omnibus tranſmittentibus.

CAP. XL.

In Scythia Aſini cornibus præditi naſcuntur, quorũ cornua Arcadiæ fluminis Stygis aquam continent, quæ trãſmittit vaſa omnia, etiamſi ſint ex ferro. Hæc cornua à Sopatro apportata fuiſſe aiunt Alexandro Macedoni, & illum admiratum miſiſſe Delphos vt dedicarẽtur Pythio: cum hiſce carminibus, Hoc tibi Alexander Macedo mirabile cornu Dedicat ô Pæan, ex aſino Scythico, Illæsũ quod aquam Stygis eſt pote claudere ſolum, Inuictíque aliâs vincere vim laticis. Porrò Stygis aquam Ceres propè Pheneum emiſiſſe dicitur,

ναυξὶν, εἰς νόσον ἐμβάλλει ἀδόκητον αὐτάς.

Περὶ τῶν ὀνείων κεράτων τῶν τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ στεγόντων.

Κεφ. μ.

Ἐν τῇ Σκυθίᾳ γῇ γίνονται ὄνοι κερασφόροι. καὶ στέγει τὰ κέρατα ἐκεῖνα τὸ ὕδωρ τὸ Ἀρκαδικὸν τὸ καλούμενον τῆς Στυγός. τὰ δὲ ἄλλα ἀγγεῖα διακόπτει πάντα, κἂν ᾖ σιδήρου πεποιημένα. τούτων τοι τῶν κεράτων ὑπὸ Σωπάτρου κομισθῆναι φασὶν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνι. καὶ ἐκεῖνον πυθόμενον θαυμάσαντα εἰς Δελφοὺς ἀνάθημα ἀναθεῖναι τῷ Πυθίῳ τὸ κέρας, καὶ ὑπογράψαι ταῦτα. Σοὶ τόδε Ἀλέξανδρος Μακεδὼν κέρας ἄνθετο Παιὰν Κάνθωνος Σκυθικοῦ, * χρῆμα τὸ δαιμόνιον, ὃ Στυγὸς ἀχράντου † Λυθησιάδος οὐκ ἐδαμάσθη ῥεύματι, βαστάζειν δ' ὕδατος ἠνορέην. Δημήτηρ δὲ ἄρα τὸ ὕδωρ ἀνῆκε τοῦτο πλησίον Φενεοῦ. τὴν δὲ αἰτίαν,

forte κτῆμα

forte Λουσιάδος à Cerere Luſia Arcadibus cognominata, cuius meminit Pauſanias.

εἶπον

εἶπον διηγᾳχότι.

Περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ Εὐπόλιδος.

Κεφ. μα.

Εὐπόλιδι τῷ τῆς κωμῳδίας ποιητῇ δίδωσι δῶρον Αὐγέας ὁ Ἐλευσίνιος σκύλακα ἰδεῖν ὡραῖον, Μολοττὸν τὸ γένος· καὶ καλεῖ τοῦτον ὁ Εὔπολις ὁμωνύμως τῷ δωρησαμένῳ αὐτόν. κολακευθεὶς οὖν τῆς τροφαῖς, καὶ ἐκ τῆς συνηθείας ὑπαχθεὶς τῆς μακροτέρας, ἐφίλει τὸν δεσπότην ὁ Αὐγέας ὁ κύων καί ποτε ὁμόδουλος αὐτῷ νεανίας ὄνομα Ἐφιάλτης, ὑφαιρεῖται δράματά τινα τοῦ Εὐπόλιδος. ἀλλ' οὐκ ἔλαθε κλέπτων, ἀλλὰ τὸν εἰδὲν αὐτὸν ὁ κύων. καὶ ἐμπεσὼν ἀνειδέστατα δάκνων ἀπέκτεινε. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐν Αἰγίνῃ τὸν βίον ὁ Εὔπολις κατέστρεψε, καὶ ἐτάφη ἐνταῦθα. ὁ δὲ κύων ὠρυόμενός τε καὶ

cuius rei causa alibi nobis exposita est.

De Cane Eupolidis Comici, domini sui amantissimo. C. XLI.

Eupolidi poëtæ comico Augeas Eleusinius munere donauit Canem, non modò genere Molossum, sed etiam forma præstantẽ: quem eodem nomine Eupolis, quo Augeas erat, appellauit. Canis iã nomine Augeas, cùm longa consuetudine tũ vero ciborũ illecebris allectus, & blanditiis, diligebat dominum: vt præclarè ostendit, quũ aliquando iuuenis cõseruus eius nomine Ephialtes dramata quędam Eupolidis domini sui surriperet. non enim latuit Canem furax seruus. Is itaque acerrimo impetu, crudeliq́, incurrit in hunc direptorem, mordicúsque comprehendens interfecit. Pòst autem aliquanto in Ægina Eupolis excessit è vita, ibíque eius corpus ad sepulturam datum fuit. Huius verò Canis mor-

εἶδεν

ti

ti illius ingemiſcens, non tantùm vlulatu primũ illius exceſſum è vita luxit, ſed deinde mœrore inediáq; extabuit: in odiumq; vitæ adductus ex altoris ſui morte, extinctus eſt. Ex eo locus hic, ad huius caſus memoriam conſeruandam, Canis luctus appellatur.

ἐκτήξας, Gill. us.

θρηνῶν τὸν τῶν κυνῶν θρῆνον, εἶτα μέντοι λύπῃ καὶ λιμῷ ἑαυτὸν † ἐκπλήξας, ἀπέθανεν ἐπὶ τῷ θρέψει καὶ δεσπότῃ, λοιπὸν μισήσας τὸν βίον ὁ κύων. καὶ ὅγε τόπος καλεῖται μνήμῃ τοῦ τοῦδε πάθους Κυνὸς θρῆνος.

De Formica Laerte nuncupata, & eiuſdem nominis Veſpis.

CAP. XLII.

Mortiferum genus quoddam formicarum eſſe dicitur, quæ Laërtæ nuncupantur. Eodem nomine Veſpas quaſdam appellarunt. Hæc ait Telephus Cretenſis ex Myſio Pergamo oriundus.

Περὶ τοῦ μύρμηκος, τοῦ Λαέρτου, καὶ τῶν ὁμωνύμων σφηκῶν.

Κεφ. μβ.

Μύρμηκος εἶδος θανατηφόρου φασὶν εἶναί τι καὶ λαέρτην ὄνομα ἔχειν τόνδε τὸν μύρμηκα τὸν προειρημένον. καὶ σφῆκας δέ τινας ἐκάλουν λαέρτας. λέγει ταῦτα Τήλεφος ὁ Κρὴς ὁ ἐκ τοῦ Μυσίου Περγάμου.

Piſces Nili, poſtquam hic fluuius ab inundatione intra ſuum alueum ſe recepit, in limo relictos ab Ægyptiis copioſè colligi.

CAP. XLIII.

Περὶ τῶν Νειλώων ἰχθύων.

Κεφ. μγ.

Διὰ τὸ θέρος τοῦ πυρωδεστάτου τὰ τῶν Αἰγυπτίων πεδία ὁ Νεῖλος ἐπικλύσας, ὄψιν μὲν αὐτοῖς θαλάττης ἡπλωμένης καὶ λεί-

Maximis æſtans caloribus, quum in Ægyptiorũ agros Nilus redundat atq; explicati læuisq; marini æquoris ſpeciem ſimilitudinemq; gerit: tũ

ὡς δίδωσι. καὶ ἁλιεύουσι κατὰ τῆς τέως ἀρουμένης Αἰγύπτιοι· καὶ πλέουσι σκάφαις ἐς ταύτην τὴν ὥραν καὶ τήνδε τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ποταμοῦ πεπονημέναις. εἶτα ὁ μὲν ὑπονοστεῖ εἰς τὰ ἑαυτοῦ μέτρα, καὶ ὑποστρέφει τὰ ἐκ τῆς φύσεώς οἱ αὐτῆς ἀεὶ νενομισμένα. ἰχθῦς δὲ ἐκεῖνοι χῆροι τοῦ πατρὸς, καὶ ἔρημοι τοῦ ἀναπλεύσαντος ὕδατος, ὑπολείπονται ἐν ἰλύϊ βραχείᾳ, τρεφόμενοι γεωργοῖς δεῖπνον· καὶ βιαιότερον μὲν εἰρήσεται, ἄμητος δ' οὖν ἰχθύων οὗτός ἐστιν Αἰγύπτιος.

Τεττίγων ὀνόματα.

Κεφ. μδ.

Γένη δὲ ἄρα καὶ τεττίγων οὐκ ὀλίγα ἦν. καὶ αὐτὰ οἱ σοφοὶ εἰδέναι ἀριθμοῦσι. καὶ ὀνόματα ἀδησιν αὐτῶν. ὁ μὲν γὰρ τέφρας ἐκ τῆς χρόας ὀνομάζεται. ὁ δὲ ἄρα μέμβραξ· τοῦτο ὁπόθεν οὐκ οἶδα. καὶ λακέτας τε ἦν ἄρα τέττιγος ὄνομα· καὶ κέρκωπα ἀκούω.

Ægyptij ibi piſcantur, vbi antea arationes eſſent. & nauibus ad fluuij acceſſionem accõmodatis præparatisq; nauigant. Poſtea verò quàm Nilus redit ad ſe, atque ad priſtinam modi rationem à natura ſibi attributam, piſces à parentis fluuij deceſſu deſerti, & aquâ deſtituti in breuibus limoſis ad prædam agricolis relinquuntur: atque hæc piſcium Ægyptiis (vt ita dicam) ceu meſſis quædam eſt.

ὑποστρέφων εἰς

Cicadarum nomina.

CAP. XLIIII.

Cicadarũ genus multiplex à peritis harum rerum & cognitum & nominatum eſt. Vnum appellatur ex colore Cinereum, alterũ Mẽbrax, quod quidẽ nomẽ neſcio cur huic generi impoſitum ſit: aliud Lacétas, id eſt, Argutum, aliud Cercopẽ: aliud Achetam, aliud

Acanthiam nuncupāt. Tot Cicadarum genera me audiſſe memini: cui plura cognita fuerint, explicet.

καὶ παρεδεξάμην, καὶ ἀχέταν τινὰ, καὶ ἀκανθίαν. ἐγὼ μὲν τοσαῦτα τεττίγων ἀκούσας γένη μέμνημαι. Ὅτῳ δὲ πλείω τῶν προειρημένων εἰς γνῶσιν ἀφίκετο, λεγέτω ἐκεῖνος.

Quòd [illegible] catuli naſcãtur [illegible] & quare ipſum venerentur Ægyptij.

Περὶ κυνὸς, καὶ ὅτι χάριν τιμῶσιν αὐτὸν Αἰγύπτιοι.

CAP. XLV.

Κεφ. με

Hæc etiam de natura Canum accepi: catulos naſci cæcos, à partuque tredecim primis diebus ita oculis affectos eſſe, quot etiam Luna diebus (*per annū*) non lucet noctu. reliquo verò tempore perſpicaciſſimus animaliū Canis eſt. Eum ipſum Ægyptij venerantur, ex eoq; regionem quãpiam vocitarunt: cur id faciant, duplicem cauſam afferunt: Alteram, quòd quum Iſis vſquequaque Oſyrim quæreret, Canes præcurrẽtes partim vnà cũ ipſa puerum inueſtigare conarentur, partim feras

Καὶ ταῦτα μέντοι κυνῶν προσακήκοα· τὰ σκυλάκια τυφλὰ τίκτεται, καὶ οὐχ ὁρᾷ τῆς μητρὸς ὠδῖνος προελθόντα, καὶ τρισκαίδεκα ἡμερῶν τὴν προτέραν κατείληπται τῷ πάθει τῷδε, ὅταν καὶ ἡ σελήνη οὐ φαίνει νύκτωρ. εἶτα μέντοι ζώων ὀξυωπέστατος γίνεται ὁ κύων. τιμῶσι δὲ κύνα τὸν Αἰγύπτιοι, καὶ νομόν τινα καλέσαι ἐξ αὐτοῦ, καὶ τῆς γε τιμῆς διπλῆν εἶναι τὴν αἰτίαν φασί· τὴν λέγουσαν, τὴν ἄρα τῆς Ἴσιδος ζητούσης πανταχόσε τὸν Ὄσιριν, κύνες προηγούμενοι, τὰ μὲν ἐπειρῶντο συνεξιχνεύειν αὐτῇ τὸν παῖδα. τὰ δὲ ἀνασείλλειν τὰ θηρία· ἡ δὲ ἑτέρα, ὅτι ἄρα ἡ μετὰ ἀ-

νατ

ἀνατέλλει τὸ ἄστρον ὁ κύων, ὃν Ὠρίωνος ἡ φήμη γενέσθαι λέγει. συνανίσχει ἄρα δὲ αὐτῷ τρόπον τινὰ καὶ ὁ Νεῖλος ὀπτωὰν ἐς τὴν ἄρδειαν τῆς γῆς τῆς Αἰγυπτίας, καὶ ἀναχεῖται περὶ τὰς ἀρούρας ὡς οὖν ἄγοντα τόδε τὸ γόνιμον ὕδωρ καὶ προαγγέλλοντα τιμῶσιν Αἰγύπτιοι.

Περὶ τοῦ Νειλῴου ὀξυρύγχου.

Κεφ. μς.

Ὀξύρυγχος ἐστὶν ὁ ἰχθὺς κέκληται, ὡς ἔοικεν ἐκ τοῦ προσώπου λαβὼν τὸ ὄνομα, καὶ τοῦ σχήματος τοῦ κατ' αὐτό. τρέφει δὲ ἄρα τὸν προειρημένον ὁ Νεῖλος. καὶ μέντοι καὶ ἐξ αὐτοῦ κέκληται νομὸς, ἔνθα δήπου καὶ τιμὰς ἔχει ὁ αὐτὸς ἰχθύς. ἀγκίστρῳ δὲ θηραθέντα ἰχθὺν, οὐκ ἄν ποτε φάγοιεν οἵδε ἄνδρες, δεδιότες μή ποτε ἄρα αὐτῷ περιπαρεὶς ἔτυχεν ὁ παρὰ σφίσιν ἱερὸς καὶ θαυμαστὸς ἰχθὺς, ὃν εἶπον. ἐπεὶ δὲ καὶ δικτύοις ἁλῶσί ποτε ἰχθύες, πάντα

reprimerent. Alteram, quòd quum ſtella Canis (quem Orionis fuiſſe famâ celebratū eſt) exoritur, tum cum ipſo pariter Nilus ſeſe attollens irrigationem in terram Ægyptum inuehit in agroſq; redundat. Quamobrem Canem, vt fertilis aquę cōciliatorem Ægyptij venerantur.

De Oxyryncho Nili piſce, ſacro Oxyrynchitis.

CAP. XLVI.

Oxyrynchus Nili alumnus, ex acumine roſtri nomen trahit, vt apparet: & ab eo etiam præfectura quædam in Ægypto: illic enim venerationem & religionem habet adeò, vt nullum hamo captum piſcem attingere velint, metuentes ne quando is piſcis apud eos ſacer, & magnâ religione præditus, eodem fuerit hamo traiectus: atque quum piſces retibus cōprehenduntur, diligē-

αἰχ

ter etiam atque etiam perſcrutantur, núnquē horum piſcium impru d:tes vnà cum aliis ceperint. Malūt enim nihil piſcium excipere, quàm hoc retento maximum piſcium numerū aſſequi. Eum accolæ dicunt ex Oſiridis vulneribus eſſe prognatum. Oſirin autem ſentiunt eundem cum Nilo eſſe.

Quemadmodum Ichneumo vtriuſque ſexus eſt particeps, & Aſpidi & Crocodilo hoſtis, Latonæ & Lucinæ ſacer.

CAP. XLVII.

Ichneumoni vtriuſque ſexus participi à natura tributum eſt, vt & ſuo ſemine grauiditatem & partum aliis afferat: & ipſe quoque vētrem ferat, & ex ſeſe pariat. Qui in pugna, quam inter ſe pugnāt, victi fuerint, eâ bellicæ offenſionis notâ inurūtur, vt & in viliorem ſexum cenſeantur, & muliebria patiantur. Cōtra ii, q ex bello ſuperiores euaſerūt, victos ſubigūt, & ſimul ſuo ſemine implent: at victi ex ea malè à

Victi patiuntur libidinem victorū.

ἀνιχνεύουσι, καὶ μὴ παραλαθὼν ἐνέπεσεν ἐκεῖνος· καὶ προτιμῶσιν ἀθηρίαν, ἢ ἁλόντος ἐκείνου τὴν μεγίστην εὐθηρίαν. Λέγουσι δὲ αὐτὸν οἱ πρόσχωροι ἐκ τῶν Ὀσίριδος τραυμάτων γεγονέναι. νοοῦσι δὲ τὸν Ὄσιριν ἄρα τὸν αὐτὸν τῷ Νείλῳ εἶναι.

Ὅτι ἀρρενόθηλυς ὁ ἰχνεύμων, καὶ ὅτι ἐχθρός ἐστιν ἀσπίδι καὶ κροκοδείλῳ.

Κεφ. μζ.

Ὁ δὲ ἰχνεύμων ὁ αὐτὸς ἄρα καὶ ἄρρην καὶ θῆλύς ἐστι, μετειληχὼς καὶ τῆσδε τῆς φύσεως καὶ τῆσδε. καὶ σπείρειν τε καὶ τίκτειν τοῖς αὐτοῖς ἡ φύσις δέδωκεν. Ἀποκρίνονται δὲ εἰς τὸ ἀτιμότερον γένος οἱ ἡττηθέντες, μετὰ τὴν μάχην· οἱ γὰρ κρατήσαντες ἀναβαίνουσι τοὺς ἡττημένους, καὶ εἰς αὐτοὺς σπείρουσιν· οἱ δὲ ἆθλον τῆς ἡτ-

της φέρονται, ὠδῖνάς τε ὑπομεῖναι, καὶ ὑπὲρ τ [illegible] ἀντὶ πατέρων γίνεσθαι μητέρες. Τοῖς γε μὴν πολεμιωτάτοις ἀνθρώπῳ ζώοις ἀσπίδι τε καὶ κροκοδείλῳ ἔχθιστον ὁ ἰχνεύμων. καὶ τόνγε πόλεμον αὐτῶν ἀνωτέρω εἶπον. Λέγονται δὲ οἱ ἰχνεύμονες ἱεροὶ εἶναι Λητοῦς καὶ Εἰληθυιῶν. σέβουσι δὲ αὐτοὺς Αἰγύπτιοι Ἡρακλεοπολῖται, ὥς φασιν.

lè à se pugnata pugna, hoc præmio afficiuntur, vt & partus dolores sufferant, & ex patribus qui iã antè fuissent, matres reddãtur. Cum homini infestissimis bestiis Aspide & Crocodilo inimicitias gerunt. Latonæ & Lucinæ sacri esse existimãtur: & apud Ægyptios Heracleopolitas venerationem & religionẽ possidere feruntur.

Πῶς οἴδασι χάριν ἀποδιδόναι καὶ δράκοντες. Κ μη'.

Λυκάονι τῷ βασιλεῖ τῆς Ἠμαθίας γίνεται παῖς ὄνομα Μακεδών, ἐξ οὗ καὶ ἡ χώρα κέκληται μετὰ ταῦτα, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα οὐκ ἔτι φυλάξασα. τούτῳ δὲ ἄρα παῖς ἀνδρεῖος μὲν καὶ κάλλει διαπρεπὴς, Πίνδος ὄνομα· ἦσαν δὲ οἱ καὶ ἄλλοι παῖδες, ἀνόητοι δὲ τοὶ τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ

De Pindo Lycaonis filio, qui à tribus fratribus, per inuidiam in venatione occisus est: & quomodo fratricidas Draco, iam priùs mirificè familiaris Pindo, sit vltus. C. XLVIII.

Lycaoni Emathiæ regi filius fuit, nomine Macedo: ex quo postea, antiquo nomine obsoleto, nominata regio est: ex hoc quoque Pindus, id enim ei nomen erat, filius procreatus, cùm robore animi atque virtutis indole præstitus fuit, tum formâ etiam excellens. Cæteri verò ex Lycaone liberi nati, improbo ani-

mo affecti, & corpore minùs ſtrenui erãt. Hi quũ Pindo & virtutem & cæteras illius dotes inuiderent, non modò eum oppreſſerunt, verum etiam pœnas tanti maleficij pẽdentes, ſeipſos funditus perdiderunt. Pindus enim ſentiens ſe fratrum inuidiâ ardere, atque ab iis inuidias ſibi comparari, regno, quod à patre acceperat, relicto, quũ robuſtus eſſet, & ad venandi ſtudium propenſus, non ſolum quidem vertit, ſed certè illic ibidem æuum in venando agitans, quum aliquando hinnulos inſequeretur, & ſummá virium contentione equum incitaſſet, ab eis qui ſecum venabãtur, ſe longiſſimè abduxit: hinnuli verò altiſſimã cauernam ſubeuntes, ex inſectantis conſpectu ſe eripuerunt, atq; ex periculo ſe ſeruarunt: is ex equo deſiliens, quum hunc ad proximam arborem al-

σῶμα οὐκ ἐρρωμαλέοι· οἱ πρό-
τερον χρόνῳ ὕστερον βασκή-
ναντες τοῦ ἀδελφοῦ τῆς ἀ-
ρετῆς, καὶ τῆς ἄλλης εὐ-
δαιμονίας, ἐκεῖνον μὲν δι-
έφθειραν, ἑαυτοὺς δὲ ἐπα-
πώλεσαν, διδόντες δί-
κην κατὰ τὴν δίκην. αἰ-
σθόμενος γὰρ ὅδε ὁ Πίν-
δος τὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν
εἰς ἑαυτὸν ἐπιβουλὴν, τὴν
πατρῴαν ἀρχὴν ἀπέλι-
πεν, ᾤκει δὲ ἐν χώρᾳ, καὶ
ἦν τῇ τε ἄλλῃ ῥωμαλέος,
καὶ οὖν καὶ κυνηγετικὸς ἦν.
καί ποτε ἐθήρα νεβρούς·
καὶ οἱ μὲν ἔθεον ᾗ ποδῶν εἶ-
χον· ὁ δὲ μεταδιώκων, εἶτα
μέντοι τὸν ἵππον ἀνὰ κρά-
τος ἤλαυνεν. καὶ τῶν μὲν
συνθηρατῶν ἀπεσπάσθη πο-
λύ· οἱ νεβροὶ δὲ εἰς φά-
ραγγα κοίλην τε καὶ βαθυ-
τάτην εἰσδύντες, καὶ ἑ-
αυτοὺς σώσαντες ἀπὸ τῆς
ὄψεως τοῦ διώκοντος ἠ-
φανίσθησαν. ἐκεῖνος ἀποπη-
δήσας τοῦ ἵππου ὁ Πίνδος
ἐκεῖνον μὲν τοῦ ῥυμοῦ περὶ

τι τῶν παχυστάτων ἐξῆψε
δένδρων· αὐτὸς δὲ οἷος ἦν
ταῖς χερσὶ τὴν φάραγγα
διερευνᾶν, καὶ μαστεύειν
τοὺς προειρημένους. εἶτα
ἀκούει βοῆς, καὶ ἔλεγεν
αὕτη· τῶν νεβρῶν μὴ ἅψῃ.
οὐκοῦν ἐπεὶ πολλὰ περιβλέ-
ψας οὐδὲν ἐθεάσατο, ἔδει-
σε τὸ φώνημα, ὡς ἔκ τι-
νος αἰτίας κρείττονος
προσπεσόν. καὶ τότε μὲν ᾤ-
χετο ἀπιὼν, καὶ τὸν ἵππον ἀ-
πάγων· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μό-
νος ἀφικνεῖται, καὶ πάρει-
σι μὲν εἰς τὴν φάραγγα
οὐδαμῶς, μνήμῃ τῇ τῆς φω-
νῆς τῆς προσπεσούσης αὐτοῦ
ταῖς ἀκοαῖς, καὶ δέει + στρέ-
φοντι δ᾽ ἰδεῖν ἑκατέρᾳ βου-
λὴν, καὶ διαποροῦντι τίς
ἦν ἄρα ὁ τῇ προτεραίᾳ
ἀναστείλας αὐτὸν τῆς ἐπὶ
τὴν ἄγραν ὁρμῆς, καὶ πε-
ριβλέποντι οἷα εἰκὸς, ἢ
νομέας ὀρείους, ἢ αὔλιον,
ἢ θηρατὰς ἑτέρους, μέγα τι
χρῆμα ὁρᾶται δράκων, τὸ
μὲν πλεῖστον τοῦ σώματος ὑποσύρων, ὀλίγον δὲ ἀνα-

ligasset, quumq; vt di-
ligentissimè potuit, la-
tebram illam manibus
perscrutans, hinnulos
exquireret sibi denun-
tiãtem vocem exaudi-
uit, ne hinnulos tange-
ret: quare vbi diu mul-
tumq; circũspexisset,
nec quicquam videret,
vocem, vt ex maiore
quadam causa redditã,
extimuit, & simul in e-
quum ascendens ex eo
loco discessit. Postero
autem die ad eundem
locum reuertit: non eò
tamen, quò ille se abdi
dissent ingreditur, vo-
cis memoriâ quam au-
ribus acceperat, deter-
ritus. Quum igitur du-
bitaret quisnam pridie
se ab insectanda præ-
da auertisset, ac vt par
erat, circunspectaret
montanos pastores, aut
venatores, aut aliquod
tuguriũ: interea ei in-
usitata magnitudine
Draco apparet, ex ma-
gna parte corporis ad-
repens, collũq; & caput

στρέφοντι δ᾽ ἐν ἑαυτῷ τῷ.

τείνας ὡς πρὸς ἑαυτὸν τὴν δέρην αὐτήν. καὶ ἦν ἡ δέρη σὺν τῇ κεφαλῇ ὑπὲρ τέλειον ἄνδρα τὸ μέγεθος. εἶτα ὀφθεὶς ἐξέπληξεν. οὐ μὴν εἰς φυγὴν ὁ Πίνδος ἐξώρμητο, ἀλλ' ἀθροίσας ἑαυτὸν σοφίᾳ περιέρχεται τὸν θῆρα. τῶν γὰρ ὀρνίθων ὧν θύσας ἔτυχε, προσήγαγε, καὶ προὔτεινέν οἱ ξένια ταῦτα, καὶ ἑαυτοῦ ζωάγρια. ὁ δὲ, οἷα δήπου τοῖς δώροις μειλιχθεὶς καὶ καταγοητευθεὶς ὡς ἂν εἴποις ᾤχετο ἀπιών. ταῦτα τὸν νεανίαν ἦσε· καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἀπέφερε τῷ δράκοντι μισθὸν σωτηρίας, ὡς ἄνθρωπος ἀγαθὸς, ὧν εἶχε θηραμάτων ἀπαρχὰς κεχαρισμένας, ἢ τῆς ἄγρας τῆς ὀρείου, ἢ τῆς πτηνῆς. καὶ τῷ μὲν τὰ τῆς προειρημένης δωροφορίας ἐνεργότατα ἦν· ὑπήρχετο δὲ καὶ τὰ ἐκ τοῦ δαίμονος εὐθηνεῖσθαι τῷ

paululum attollens, & ad ſe velut intendens. Collum autem cũ capite erat ea proceritate, vt vel cũ proceriſſimo homine exæquari potuiſſet. Verùm vt eius conſpectus Pindum exterruerit, certè non in fugam impulit. At enim is ſeſe ex maximo terrore colligens, ſapiẽter beſtiam mitigauit. nam ex auibus quas immolârat, ei cibum edendum obiicit, & tanquam hoſpitalẽ menſam & redemptionis ſuæ præmium appoſuit. Is ſanè velut donis delinitus, & captionibus, vt ita dicam, præ ſtrictus, ex eo loco exceſſit: quod quidem ipſum ita iucundũ Pindo fuit, vt ea quæ vel ex venationibus montanis, vel ex aucupio capere poſſet, Draconi tã quam vir bonus & gratus adeptę ſalutis mercedem afferret. Neque verò ſine fructu has ei donationes ex præda conſtituit: nam fortuna ei ſubindè proſperior aſpir

Πίνδος, καὶ ὃ σημαίνει χωρεῖν ἐς τὸ σαφέστερον. θηρῶντι μὲν γὰρ ἀπήντων εὐθηρίαι· ὅσα τε τῶν ἐν ταῖς ὕλαις ζῴων, τῶν τε ὀρνίθων ὅσα. ἦν οὖν αὐτῷ καὶ ἡ περιβολή. καὶ διῆρπε μέντοι καὶ κλέος ὡς ὁμόσε τοῖς θηρίοις ἰόντος, καὶ ἀτρέπτως αἱροῦντος αὐτά. ἦν δὲ καὶ ἰδεῖν μέγας, καὶ οἷος ἐκπλῆξαι τῷ τε ὄγκῳ καὶ σώματος, καὶ τῇ εὐεξίᾳ περιττέτι. τῇ δὲ ὥρᾳ τὸ θῆλυ πᾶν ἀνέφλεγεν, καὶ εἰς αὐτὸν ἐξάπτων ἦν δῆλος, καὶ ἐφοίτων ἐπὶ θήρας τὰς ἐκείνου, οἷα δήπου βεβακχευμέναι, ὅσον μέντοι γυναικῶν ἦν χῆρον. αἵγε μὴν συνοικοῦσαι τοῖς γεγαμηκόσι, φρουρούμεναι μὲν τῷ νόμῳ, τῷ κλέει δὲ τοῦ κάλλους τοῦ κατὰ τὴν Πίνδον δεδουλωμέναι, προὐτίμων συνοικεῖν ἐκείνῳ, ἢ θεαὶ γεγονέναι. καὶ ἐπεθήπεσάν γε αὐτὸν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἐφίλουν. ἐχθροὶ δὲ οἱ ἀδελφοὶ μόνοι ἦσαν. καί ποτε θηρῶντα

aspirabat. omniũ enim quæ venaretur secunda venatione fungebatur, siue terrena siue volucria persequeretur, quare gloria magna apud omnes erat, quòd contra feras cõgrederetur, & eas expeditè caperet. Iam verò ea erat proceritate, vt corporis mole perterrefaceret: tum verò firma corporis constitutione, tũ pulcherrimo oris habitu fœminas ad se amandum vt vehemẽter inflammaret: & sanè cælibes omnes quasi furẽtes atque bacchantes ad eius venationes proficiscerentur: & nuptiis alligatæ à maritorum custodiis asseruatæ, mallent cum illo degere, quã in numerum dearum referri. pleriq; etiam viri eum, quòd ipsius virtus & forma admirationem omniũ excitaret, diligebãt: so-

περιβολή. ὑπερβολή i. nimium etiam fama ei attrib.

li fratres infenſo atque inimico animo in illũ erant. Quamobrem eũ ipſum aliquando ſolũ venantem, ex inſidiis aggrediuntur, atque in propinqui fluminis an guſtias compulſum, auxilioq; deſtitutum ſtrictis gladiis appetunt, atque adeò trucidant. hunc exclamantem quum Draco ipſius amicus exaudiſſet, (etenim eſt animal ſenſu audiendi cùm acerrimo, tum videndi acutiſſimo) ſuo ex cubili prodiit, & ſimul impios circumplicans, ſuffocauit. & verò cæſum ſumma diligentia tandiu cuſtodire non deſtitit, dum cognatione defuncto proximi, deſiderio eius permoti ad illum humi iacentem veniſſent. Hi propiùs facti etſi iuſto in luctu & ſqualore eſſent, accedere tamen & ſepulturâ iuſtisq; exequiarum interfectum, cuſtodis metu, afficere prohibebantur. Tum hic recondita quadam ac mirabili natura, intelligens ſe illos arcere, de præſidio ſtat

ἐλλοχῶσι μόνον· καὶ ποταμοῦ γε τὴν ἢ ὄχθας πλησίον. εἶτα ἐρήμῳ συμμάχων οἱ τρεῖς ἐπιστάντες ἔπαιον τοῖς ξίφεσιν αὐτόν. ὁ δὲ ἐβόα. ἀκούει ταῦτα ὁ ἑταῖρος αὐτοῦ δράκων, ὀξυήκοον δὲ καὶ ὀξυωπέστατον τὸ ζῷόν ἐστιν. ἐκεῖνο προέρπει τῆς ἑαυτοῦ κοίτης, καὶ τοῖς αἰτίοις περιπλακεὶς, ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐς πνῖγμα ἄγχων. αὐτὸς δὲ οὐ κατέλυσε τὴν φυλακὴν, ἔστ' ἂν οἱ προσήκοντες τῷ νεανίᾳ ποθοῦντες αὐτὸν, ἀφίκοντο καὶ ἐνέτυχον κειμένῳ, καὶ ὠλοφύραντο μὲν, προσελθεῖν δὲ ἐπὶ κηδεύσει τοῦ νεκροῦ οὐκ ἐτόλμων, δέει τοῦ φρουροῦ. ὁ δὲ συνεὶς φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ ὅτι ἀναστέλλει αὐτοὺς, ᾤχετο ἀπιὼν, κατὰ πολλὴν τὴν χολὴν, ἀπο-

λιπὼν ἐκεῖνον τῆς τελευτῆς ἐκ τῶν προσηκόντων χάριτος τυχεῖν. οὐκοῦν καὶ ἐτάφη μεγαλοπρεπῶς, καὶ ὁ γείτων τοῦ φόνου ποταμὸς ἐκλήθη Πίνδος, ἐκ τοῦ νεκροῦ, καὶ τὸν κατ' αὐτὸν τάφον. Ἴδιον μὲν δὴ τῶν ζώων ἐκτίνειν χάριτας τοῖς εὐεργέταις, ὅπερ οὖν καὶ ἄνω λέλεκται, καὶ νῦν δὲ οὐχ ἥκιστα.

stationeque cadaueris trãquillè discessit, quò commodiùs nulla interpellatione supremã gratiam à propinquis assequeretur. Magnificè igitur & splendidè honore sepulturæ ornatus fuit, atque etiã fluuius factæ occisioni proximus, ex mortuo nomen traxit. Bestiarũ igitur vis est eis à quibus beneficium acceperint gratiam referre, quod & alibi suprà, & hîc non spernendâ historiâ sumus testati.

Ὅτι ἄβατον τοῖς ἰοβόλοις ὁ ἐν Κλάρῳ τοῦ Ἀπόλλωνος ναός. Κεφ. μθ.

Apollinis Clarij templum à venenatis animalibus non adiri.

CAP. XLIX.

Ἰδίᾳ δὲ καὶ ἐν τῇ Κλάρῳ τὸν Διὸς καὶ Λητοῦς τιμῶσιν οἱ Κλάριοι, καὶ πᾶν τὸ Ἑλληνικόν· οὐκοῦν ἐνταῦθα χῶρος τοῖς ἰοβόλοις θηρίοις ἄστιβής τε ἅμα καὶ ἔχθιστός ἐστι. τοῦτο μὲν καὶ τῇ τοῦ δαίμονος βουλῇ· πάντως δὲ καὶ πεφρικότων τῶν θηρίων αὐτὸν, ἅτε καὶ σώζειν θεὸν εἰδότα· καὶ μέντοι καὶ τὸν σωτῆρα, καὶ νόσων ἀντίπαλον τὸν Ἀσκληπιὸν φύσαντα. ἀλλὰ

Iouis & Latonæ filium incolæ Clari, & Græci omnes peculiariter colũt. Est verò locus in Claro, deo sacer, venenatis animalium omninò infensus & inuius, Apollinis scilicet voluntate, quem salutis auctorem & Æsculapij morborũ depulsoris parentem, si noxiæ homini feræ me-

tuant, nihil mirum. Iis quæ dico Nicander etiam consentit, his versibus, In Clario luco nō lædit Scorpius ictu, Vipera non morsu, sed neque dira Phalanx: Qua sibi fraxinea delegit Phœbus opacum, Reptilibusque procul, fronde comāte locum.

forte εὐζώοις, vel εὐθήροις ἐπεὶ ῥ' αὐλῶνα βαθὺν

De templi Erycina Veneris thesauro, antiquitate & maiestate: déque pœna quam Afer Amilcas eo spoliato subiit.

CAP. L.

Audiui qui dicerent in Eryce, vbi scilicet celeberrimum illud Veneris templū est, (cuius suprà etiam mentionem feci, quum naturā quæ illic sunt columbarum exponerē) auri argentiq; vim magnam esse, & monilia, & annulos pretiosissimos: atq; hunc thesaurum, deæ metu, tutum intactūq; permanere: & quum deā ipsam, tū res illas in eius æde pretiosas, magno sem-

γε καὶ Νίκανδρος οἷς λέγω μάρτυς, λέγει δὲ Νίκανδρος. Οὐκ ἔχις, οὐδὲ φάλαγγες ἀπεχθέες, οὐδὲ βαθυπλὴξ Ἀλσεσιν † ἐν ζώοις σκορπίος ἐν Κλαρίοις. Φοῖβος † ὅτι ῥαυλῶνα βαθὺ μελίαισι καλύψας Ποιηρὸν δάπεδον θῆκεν ἑκὰς δακετῶν.

Ὅτι ἄσυλα τὰ ἐν τῷ ἐν Ἐρύκῃ ναῷ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ ὅπως τὰ ἱερεῖα αὐτόματα φοιτᾷ.

Κεφ. ν.

Ἀκούω λεγόντων ἐν Ἐρύκῃ, ἔνθα δήπου καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ὁ μνημονευόμενος νεώς ἐστιν (οὗπερ οὖν καὶ ἀνωτέρω τὴν μνήμην ἐποιησάμην, τὴν ἐκεῖθι περιστερῶν εἰπὼν τὰ ἴδια) εἶναι καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἄργυρον πάμπλειστον, καὶ ὅρμους καὶ δακτυλίους μέγα τιμίους· ἄσυλα δὲ εἶναι καὶ ἄψαυστα ταῦτα, τῷ τῆς θεοῦ δέει. καὶ ἀεὶ τοῦ αἰῶνος τοῦ χρόνου διὰ αἰδοῦς ἄγειν θαυμαστ

κασῖς, καὶ τὴν δαίμονα
τὴν προειρημένην, καὶ τὰ
κειμήλια ἐκείνης. Αμίλ-
καν πυνθάνομαι τὴν Λί-
βυν συλήσαντα αὐτὰ, καὶ
ἐργυρωσάμενον χρυσίον καὶ
ἀργύριον· εἶτα μέντοι δια-
νεῖμαι τῇ στρατιᾷ πονηρὰν
νομὴν καὶ ὑπὲρ τούτων αὐ-
τὸν ἀλγεινότατα καὶ βα-
ρύτατα αἰκισθέντα ἅμα καὶ
κολασθέντα κρεμασθῆναι.
πάντας δὲ ὅσον αὐτῇ τῆς πρά-
ξεως καὶ τῆς ἐκδίκου ἱερο-
συλίας ἐγένετο μέτοχοι βι-
αίοις τε καὶ δεινοῖς χρήσα-
σθαι θανάτοις. ἥτε πατρὶς
αὐτοῦ εὐδαιμονιζομένη τέ-
ως αὐτῇ καὶ ζηλωτὴ δοκοῦ-
σα, ἐν ὀλίγαις τῶν ἱερῶν
χρημάτων εἰσκομισθέν-
των, ἤδη δούλη ἦν. καὶ ταῦ-
τα μὲν πρὸς τὴν παροῦσαν
μοι χρείαν σεμνὰ ὄντα, ὅ-
μως οὐχ ὁρῶ πω· τὸ δὲ τοῖς
ἔργοις συγγενὲς τούτου εἰρή-
σεται.

per in honore ac vene-
ratione multis retrò tẽ-
poribus fuiſſe. Cæterũ
Amilcam Afrum fama
eſt quum hoc templo
ſpoliato conflatum in-
dè aurum & argentum
militibus diſtribuiſſet,
grauiſſimis poſtea pœ-
nis affectum, deniqu̇e
ſuſpẽſum eſſe: ac ſimi-
liter omnes ei huius
ſceleris & ſacrilegij pa-
trandi participes violẽ-
tas dirasq; mortes ſuſti-
nuiſſe. patria quoque
eius, cuius antea ſtatus
felix beatusq; videba-
tur, paucos poſt dies
quàm ſacra hæc pecu-
nia in eam inuecta eſ-
ſet, in ſeruitutem reda-
cta eſt. Hæc quanquam
maieſtatem quandam
præ ſe ferunt, nihil ta-
men ad propoſitum
noſtrum faciũt, de quo
nunc dicetur. Singulis
per totum annum die-
bus tum incolæ tum
peregrini ſacrificãt. A-
ra maxima ſub dio eſt,

Ανὰ πᾶν ἔτος καὶ ἡμέραν πᾶσαν θύουσι † τῷ τῇ
θεῷ καὶ οἱ ἐπιχώριοι καὶ οἱ ξένοι. καὶ ὁ μὲν βωμὸς ὑ-

quæ quum multa ſubinde ſacrificia recipiat, non die tantùm toto, ſed etiam nocte ardet. Et mirum eſt illam ita ſplendente igne quum nulla ſubſit pruna, non cinis, non vlli titiones, ſed rore eſit plena, & recētibus herbis quę ſub inde ſingulis noctibus in ea renaſcūtur. Porrò victimæ de pecorū gregibus ſua ſponte accedunt, & aræ aſtant. Ducit autem illas primū deæ vis, deinde voluntas ſacrificantis. Nam ſi ouem ſacrificare libuerit, en tibi Ouis ad aram aſtat, & gutturnium ad ſacrificandi vſum: ſi Capram, ſi Hœdum, ſimiliter. Quod ſi copioſior fueris, & vaccam aut etiam plures ferire volueris, neque paſtores nimio eius pretio indicato tibi moleſti erunt vendendo, neque tu ipſis licitādo. Intuetur enim dea

ὅδε

πὸ τοῦ ἄκρου ὁ μέγιστός ἐστι. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καταγιζομένων θυμάτων, * ὁ δὴ πανημέριος καὶ ἐς νύκτα ἐξάπτεται. ὁ δὲ καὶ ὑπολάμπει καὶ ἐκεῖνος οὐκ ἀνθρακιὰν, οὐ σποδὸν, οὐχ ἡμικαύστων τρύφη δαλῶν ὑποφαίνει, δρόσου δὲ ἀνάπλεώς ἐστι, καὶ πόας νεαρᾶς, ἥπερ οὖν ἀναφύεται ὅσαι νύκτες. τά γε μὴν ἱερεῖα ἑκάστης ἀγέλης αὐτόματα φοιτᾷ, καὶ τοῦ βωμοῦ παρέστηκεν. ἄγει δὲ ἄρα αὐτὰ πρῶτον μὲν ἡ θεὸς, εἶτα ἡ δύναμίς τε καὶ ἡ τοῦ θύοντος βούλησις. εἰ γοῦν ἐθέλοις θῦσαι οἶν, ἰδού σοι τοῦ βωμοῦ παρέστηκεν οἶς· καὶ δὴ χέρνιβος, καὶ κατάρξασθαι· εἴτε αἶγα, εἴτε ἔριφον. εἰ δὲ εἴης τῶν ἁδροτέρων, καὶ ἐθέλοις βοῦν θύειν, ἢ καὶ ἔτι πλείους, οὔτε ὑπὲρ τῆς τιμῆς, οὔτε ὁ νομεὺς ἐπιτιμῶν ζημιώσει, οὔτε σὺ λυπήσεις ἐκεῖνον. τὸ γὰρ δί-

καιον

...ν. τῆς προφάσεως ἡ θεὸς ἐφορᾷ, εὖ καταθεὶς ἵλεων ἕξεις αὐτήν. εἰ δὲ ἐθέλοις τοῦ δέοντος πρίασθαι τὸ λυσιτελέστερον, σὺ μὲν κατέθηκας τὸ ἀργύριον ἄλλως· τὸ δὲ ζῶον ἀπέρχεται, καὶ θῦσαι οὐκ ἔχεις. Ἴδιον μὲν δὴ καὶ Ἐρυκίνων ζώων εἰρήσθω καὶ τοῦτο ἡμῖν ἐπὶ τοῖς ἄνω.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ι. ΒΙΒΛΙΟΥ.

contractus iustitiam, quam si seruaris & iustum solueris pretium, propitiam eam experieris. at si minoris quàm par est emere volueris, frustrà à te deponetur pecunia. victima enim recedet, nec erit quod sacrificies. Hoc igitur Erycinis animalibus proprium iis quæ supra dixi hîc addiderim.

εὐτελέστερον,

FINIS LIB. X.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ια.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM natura liber XI.

De solenni Apollinis apud Hyperboreos honore, & quod Cygni è Ripæis montibus certo quotannis tempore ad eundem suo cantu concelebrandum aduolent.

CAP. I.

Hyperboreorum gẽtem, & Apollinis apud eos honores, non modò poëtæ, sed alij etiã scriptores celebrãt: & inter alios Hecatæus, non Milesius ille,

Περὶ τῶν κύκνων τῶν ἀφικνουμένων ἐκ τῶν Ῥιπαίων ὀρῶν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν τὸ ἐν τοῖς Ὑπερβορείοις.

Κεφ. α.

Ἀνθρώπων Ὑπερβορέων γένος, καὶ τιμὰς Ἀπόλλωνος ἐκεῖθι ᾄδουσι μὲν καὶ ποιηταὶ, ὑμνοῦσι δὲ καὶ συγγραφεῖς. ἐν τοῖς καὶ Ἑκαταῖος, οὐ Μιλήσιος, ἀλλ' ὁ Ἀ-

Ἀβδηρίτης. ἃ δὲ λέγει πολλά τε καὶ σεμνὰ ἕτερα, ἐμοὶ νῦν ἡ χρεία † παραλαβεῖν δοκεῖ † ὄντα. καὶ οὖν καὶ εἰς ἄλλον ὑπερθήσομαι χρόνον ἕκαστα εἰπεῖν, ἡνίκα ἐμοί τε ἥδιον, καὶ τοῖς ἀκούουσι λῷόν ἐστιν. ἃ δέ μοι μόνα ἤδη ἡ συγγραφὴ παραβάλλει, καὶ δεῖ λέγειν ταῦτα. Ἱερεῖς εἰσι τῷ δὲ τῷ δαίμονι Βορέου καὶ Χιόνος υἱέες τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, ἀδελφοὶ τὴν φύσιν, ἑξαπήχεις τὸ μῆκος. ὅταν οὖν οὗτοι τὴν νενομισμένην ἱερουργίαν κατὰ τὴν συνήθη καιρὸν τὸν προειρημένον ἐπιτελῶσιν, ἐκ τῶν Ῥιπαίων οὕτω καλουμένων παρ᾽ αὐτοῖς ὀρῶν καταπέτονται κύκνων ἀμήχανα τῷ πλήθει νέφη, καὶ περιελθόντες τὸν νεὼν, καὶ οἷον ἐκκαθήραντες αὐτὸν τῇ πτήσει, εἶτα μέντοι καθιᾶσιν εἰς τὴν τοῦ νεὼ περίβολον, μέγιστόν τε μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος ὡραιότατον ὄντα. ὅταν οὖν οἵ τε ᾠδοὶ τῇ σφετέρᾳ μού-

sed Abderita. Is quum & alia quædam, nec pauca, nec vilia referat, quæ in præsentia recitari nihil attinet, ea in aliud tempus differentur, quo & mihi narrare iucũdiùs, & aliis forsan audire sit commodiùs: quæ verò præsentis sunt instituti, ea nũc solùm exponam. Apollini igitur sacri sunt Boreæ & Chionis filij, tres numero fratres, sex cubitorum proceritate. Hi quum solenne sacrificium stato & pręfinito tempore peragunt, innumera Cygnorum examina è Ripæis (vt ipsi appellant) montibus aduolant. Qui vbi tẽplum volando circũuecti fuerint, & veluti lustrarint, in septum templi descẽdũt, quod & spatio amplissimum est, & specie pulcherrimum. Quum autem cantores vernaculo eis Musicæ gene-

al. παραβαλεῖν οὖσα.

σῃ

re, & ſimul citharœdi ſuauiſſima melodia deum celebrant: Cygni etiã ipſis concinnè accinũt, nec vſquam abſona aut inepta voce aberrant: ſed tanquam incitamentum & auſpicium cãtus à chorodidaſcalo editum ſecuti, peritiſſimis carminum ſacrorum decantatoribus concinunt. Hymno iam perfecto, volucris ille chorus, vt ita dicam, recedit: poſtquã ſolito ſibi Dei celebrãdi munere eſt defunctus, ac diuinos honores per totum audiuit diem, ſimulq; & ipſe cãtauit, & oblectauit alios.

ἀκούζω- τος.

De Draconibus in Epiro Apollini ſacris, & diuinatione ex ipſis.

CAP. II.

Epirotæ etiam tum ipſi, tũ peregrini quotquot adſunt, Apollini ſacrificant, & vnum quotannis diem feſtũ

ση τῷ θεῷ προσᾴδουσι, καὶ μέντοι καὶ οἱ κιθαρισταὶ συνηκεκράγασι τῷ θεῷ παναρμόνιον μέλος. ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ κύκνοι συναναμέλπουσιν ὁμορροθοῦντες, καὶ οὐδαμῶς οὐδαμῇ ἀπηχὲς, καὶ ἀπᾷδον ἐκεῖνοι μελῳδοῦντες· ἀλλ᾽ ὥσπερ οὖν ἐκ τοῦ χορολέκτου τὸ ἐνδόσιμον λαβόντες, καὶ τοῖς σοφισταῖς τῶν ἱερῶν μελῶν τοῖς ἐπιχωρίοις συνᾴσαντες. εἶτα τοῦ ὕμνου τελεσθέντος οἵδε ἀναχωροῦσι τῇ πρὸς τὸν δαίμονα τιμῇ τὰ εἰθισμένα λατρεύσαντες, καὶ † ἀκούοντες τῶν θεῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν οἱ προειρημένοι, ὡς εἰπεῖν χορευταὶ πτηνοὶ τέρψαντές τε ἅμα καὶ ᾄσαντες.

Περὶ τῶν ἐν τῇ καλουμένῃ Ἠπείρῳ δρακόντων ἱερῶν.

Κεφ. β.

Θύουσί τε ἄλλως οἱ Ἠπειρῶται τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ αὐτοὶ καὶ πᾶν ὅσον τῶν ξένων ἐπίδημόν ἐστι θύουσι. καὶ τούτῳ ἤδη τὴν μεγίστην

ἑορτὴν ἄγουσι μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους σεμνήν τε καὶ μεγαλοπρεπῆ. ἔστι δὲ αὐτοῖς τῷ θεῷ ἄλσος, καὶ ἔχει κύκλῳ περίβολον· καὶ ἔνδον εἰσὶ κύκλῳ δράκοντες, τοῦ θεοῦ ἄθυρμα οὗτοι γε. ἡ τοίνυν ἱέρεια γυμνὴ παρθένος πάρεισι μόνη, καὶ προσφέρει τοῖς δράκουσι κομίζει. λέγονται δὲ ἄρα ὑπὸ τῶν Ηπειρωτῶν ἔκγονοι τοῦ ἐν Δελφοῖς Πύθωνος εἶναι. ἐὰν μὲν οὖν οὗτοι παρελθοῦσαν τὴν ἱέρειαν πρᾴως θεάσωνται, καὶ τὰς τροφὰς προθύμως λάβωσιν, εὐθηνίαν τε ὑποδηλοῦν ὁμολογοῦνται, καὶ ἔτος ἄνοσον. ἐὰν δὲ ἐκπλήξωσι μὲν αὐτήν, μὴ λάβωσι δὲ ὅσα ὀρέγει μειλίγματα, τἀναντία τῶν προειρημένων, οἱ μὲν μαντεύονται, οἱ δὲ ἐλπίζουσι.

in eius honorem perquàm magnificè agitant. Lucus apud eos deo ſacer eſt, & muro ſeptus. intra illum Dracones ſunt deo grati. Ad hos virgo ſacerdos nuda accedit, & victũ Draconibus porrigit. Eos Epirotæ à Pythône Delphico prognatos aiunt. Quòd ſi virginem accedentem illi placidè aſpexerint, & alimẽta promptè ſuſceperint, annum fertilẽ & ſalubrem ſignificare credũtur. Sin & terribiles erga illam fuerint, & porrecta cibaria non acceperint, cõtrarium anni futurum ſtatum alij diuinant, alij ſperant.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Αἴτνῃ κυνῶν. Κεφ. γ.

De Canibus Ætnæis Vulcano ſacris, qui bonis blandiuntur, malos lædunt. C. III.

Ἐν Αἴτνῃ δὲ ἄρα τῇ Σικελικῇ Ἡφαίστου τιμᾶται νεώς,

In Ætna Siciliæ ſacra eſt Vulcani ædes, & circa eam muri &

arbores sacræ. ibidem ignis perpetuus & inextinctus asseruatur. Sũt & Canes in templo lucoq; sacri, qui modestè ac decenter in templum & lucum accedentes blandè & adulantes excipiunt, & tãquam familiaribus, illis se benignos ostendunt. At si quis sceleratus aut manibus impurus adeat, illum & mordent & laniant. illos verò qui libidine aliqua turpi se contaminarint, fugant solùm & persequuntur.

De bobus quos Hermionenses in Chthonio festo Cereri sacrificant, è quibus vnum licèt validissimum mulier sacerdos sola aureà d aram adducit. CAP. III.

Cererẽ Hermionẽses colunt: & splendida ei magnificaq; sacra faciunt: festum id Chthonium appellant. Aiunt sanè maximos Boues à muliere Cereris sacerdote ad aram è grege se abduci atque feriri

νεώς, καὶ ἔστι περίβολα, καὶ δένδρα ἱερά, καὶ πῦρ ἄσβεστόν τε καὶ ἀκοίμητον. εἰσὶ δὲ καὶ κύνες περὶ τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος ἱεροί. καὶ τοὺς μὲν σωφρόνως, καὶ ὡς πρέπει τὰ ἅμα καὶ χρὴ παριόντας εἰς τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος, οἱ δὲ σαίνουσι καὶ αἰκάλλουσι, οἷα δὴ φιλόφροσιν † ἐνήμεροί τε καὶ γνωρίζοντες δήπου. ἐὰν δέ τις ἢ χεῖρας ἐναγής, τούτοις μὲν καὶ δάκνουσι καὶ ἀμύσσουσι. τοὺς δὲ ἄλλους ἔκ τινος ὁμιλίας ἥκοντας ἀκολάστου μόνον διώκουσι.

Περὶ τῶν βοῶν τῶν τῇ Δήμητρι θυομένων ἐν τοῖς καλουμένοις Χθονίοις. Κ. δ.

Τὴν Δήμητρα Ἑρμιονεῖς σέβουσι, καὶ θύουσιν αὐτῇ μεγαλοπρεπῶς τε καὶ σοβαρῶς· καὶ τὴν ἑορτὴν Χθόνια καλοῦσι. Μεγίστας οὖν ἀκούω βοῦς ὑπὸ τῆς ἱερείας τῆς Δήμητρος ἄγεσθαί τε πρὸς τὸν βωμὸν ἐκ τῆς ἀγέλης, καὶ θύ-

ειν,

al. ἐννοούμενοι. malim οἷα δὴ φιλοφρονούμενοι.

ειν ἑαυτὰς παρέχειν. καὶ οἷς λέγω, μάρτυς Ἀριστοκλῆς, ἔπη φησί, Δάματερ πολύκαρπε, σὺ μὲν Σικελοῖσιν ἐναργής, Καὶ παρ' Ἐρεχθείδαις· ἐν δέ τι † μέγα. Κρίετ' ἐν Ἑρμιονεῦσι. τὸν ἐξ ἀγέλης γὰρ ἄφερτον Ταῦρον ὃν οὐκ ἄρσ' ἀνέρες οὐδὲ δέκα, Τοῦτον γραῦς στείχουσα μόνη μόνον οὔατος ἕλκει Τὸν δ' ἐπὶ βωμόν. ὁ δ' ὡς μητέρι παῖς ἕπεται. Σὸν τόδε Δάματερ, σὸν τὸ σθένος, ἵλαος εἴης, Καὶ πάντων θάλλοι κλῆρος ἐν Ἑρμιόνῃ.

permittere. quod Aristocles his carminibus testatur: O fœcunda Ceres Siculas venerãda per oras, Cecropiósque agros: hoc ego præcipuè Miror, in Hermione quòd magno robore Taurum, Quemque viri possent vix domuisse decem, E grege deductum sola ante adducit ad aram Sancta tibi mulier: qui puer vt sequitur. Hæc tua vis Ceres est, tu nobis esto benigna, Perteq; Hermione, læta beata fuat.

Addiderim τοῦτο

Περὶ τῶν φιλελλήνων κυνῶν τῶν ἐν Δαυλίᾳ.

Κεφ. ε.

Ἐν γῇ τῇ Δαυλίᾳ νεὼν μὲν εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος ᾄδουσι· τοὺς δὲ ἐνταυθοῖ κύνας τρεφομένους ὑμνοῦσι, τοὺς μὲν Ἑλλήνων τοὺς ἀφικνουμένους σαίνειν· ὑλακτεῖν δὲ τοὺς βαρβάρους.

De canibus in Daulia, qui erga Græcos blandi sunt, Barbaros allatrant. C. V.

In Daulia regione celebre est Iliadis Mineruæ templum. eius loci Canes Græcis aduentãtibus adulari, Barbaros allatrare prædicant.

Περὶ τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ Πανὸς αὐλῆς, καὶ τῶν ἐκεῖ καταφ-

De templo Panis in Arcadia, in quod quæ confugerint animalia, à feris prosequentibus tu-

ta sunt.

φευγόντων ζώων.

CAP. VI.

In Arcadia locus est Aula nomine, & in eo delubrum Panis. Ad id quæcunque animantes cõfugerint Deus veluti supplices miseratus suscipit, & incolumem earum vitam tuetur. Itaque Lupi etiã, si quæ animalia eò vsque fortè fuerint persecuti, intrare non audent, & solo loci in quem illæ confugerũt aspectu territi recedunt. Ita etiam animalibus loci religio mira & peculiaris est salutis causa.

Κεφ. ϛ.

Ἐν Ἀρκαδίᾳ δὲ χωρά ἐστὶν ἱερὸν Πανός. Αὐλὴ δὲ τοῦ χώρου τὸ ὄνομα. ἐκεῖνο ὅσα ἂν ἐνταυθοῖ τῶν ζώων καταφύγοι ὡς ἱκέτας ὁ θεὸς δι᾽ αἰδοῦς ἄγων τὰ ζῶα, εἶτα μέντοι σώζει τὴν μεγίστην σωτηρίαν. αὐτὰ γάρ τοι λύκοι οἱ διώκοντες παρελθεῖν εἴσω πεφρίκασι, καὶ ἀναστέλλονται μόνον θεασάμενοι οὗ κατέφυγεν. ἴδια δὲ καὶ τούτων τῶν ζώων ἔφυ πρὸς σωτηρίαν ἀγαθά.

De Ceruis Curidij, in Apollinis luco tutis à Canibus.

CAP. VII.

In Curidio magna Ceruorum copia est, de quibus capiendis multi venatores spem sibi faciũt inanem. Hi quũ in lucum, qui ingẽs illic Apollini sacer est, confugerint, latrant quidem canes, sed pro-

Περὶ τῶν ἐν Κουριδίῳ ἐλάφων.

Κεφ. ζ.

Ἐν Κουριδίῳ αἱ ἔλαφοι, πλῆθος δὲ ἄρα τούτων τῶν θηρίων ἐνταῦθα ἐστι, καὶ πολλοὶ θηραταὶ περὶ τὴν ἄγραν αὐτῶν ἠνέμωνται· ὅταν καταφύγωσιν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν τὸ ἐνταυθοῖ τιμήσιον (ἔστι δὲ ἄλσος μέγιστον,) ὑλακτοῦσι μὲν οἱ κύνες· πλησίον δὲ ἐλθεῖν οὐχ

fortè τιμητὸν. al. τιμόσιον

τολμῶσιν. αἱ δὲ ἐνταῦθα νέμονται ἄτρεστον καὶ ἀδεῆ τὴν νομὴν, ἀπορρήτῳ τινὶ φύσει τὴν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας τῷ θεῷ πιστεύουσαι αἱ ἔλαφοι.

piùs accedere non audēt. Cerui verò quieti, & sui custodiam deo curæ futuram ineffabili quadā vi certò persuasi, pascuis sine metu liberè fruuntur.

Περὶ τῶν μυιῶν ἐν τῇ πανηγύρει ἣν ἐν Ἀκτίῳ ἄγουσι τῷ Ἀπόλλωνι. Κ. η.

De Muscis quæ in Actij Apollinis festo, postquā Bouis mactati sanguine saturatæ fuerint, recedunt.

CAP. VIII.

Ἀνωτέρω λέλεκταί μοι τὰς μυίας τὰς ἐν Ὀλυμπίᾳ τῇ τῆς πανηγύρεως ἐπιδημίᾳ ἑκούσας ἀφίστασθαι, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις μετὰ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην τοῦ Ἀλφειοῦ ἀπιέναι. ἐν δὲ τῇ Λευκάδι ἄκρα μέν ἐστιν ὑψηλὴ, νεὼς δὲ Ἀπόλλωνι ἵδρυται, καὶ Ἄκτιόν γε αὐτὸν οἱ τιμῶντες ὀνομάζουσιν. ἐκοῦν τῆς πανηγύρεως ἐπιδημεῖν μελλούσης, καθ' ἣν καί τι πήδημα πηδῶσι τῷ θεῷ, θύουσι βοῦν ταῖς μυίαις. αἱ δὲ ἐμπλησθεῖσαι τοῦ αἵματος, ἀφανίζονται δεκασθεῖσαι μὲν οὖν ἀπαλλάττονται αὗται. αἱ δὲ Πισαῖαι ἀδε-

Muscas in Olympia tempore festo sua spōte discedere, &, vt ita dicam, vnâ cùm mulieribus in vlteriorem Alphei ripam traiicere, iā suprà memoraui. Cęterū in Leucade (insula) promontorium est excelsum, & sacrum in eo Apollinis Actij fanum: cuius honori dedicatum tempus festū quū instat, in quo saltando etiam certatur, Bouem Muscis feriunt: cuius illæ sanguine saturatæ recedunt, veluti munere ad id faciendū persuasæ. Pisææ verò Muscæ, quum nō mer-

cedo, sed dei reuerẽtiâ remotæ, quod ab eis requiritur, faciant, laude mihi digniores videntur.

De feris Icarii insulæ, quas nisi veniâ Dianæ nemo venari potest.

CAP. IX.

Icarus insula maris rubri est, in qua templum Dianæ, & caprarum syluestrium Dorcadúmque optimæ habitudinis, & Leporum quoque magnus numerus visuntur. Ex illis si quis venari aliquas desideret, venia à Dea impetrata, non frustrabitur, sed capiet omnino mediocrem earum numerũ, captisq; gaudebit. At si non petierit nec supplicauerit deæ, præter id quod frustrà venabitur, pœnas etiã luet, quarum alij meminerunt.

De Apide Tauro Memphitis sacro.

CAP. X.

Quum Cygnos Rhipæos, quod Iouis & Latonæ filio apud Hyper-

κασοι, κρείττους ἤ περ γε ἐκεῖνοι, αἰδοῖ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ μὴ μισθοῦ τὰ δέοντα πράττουσι.

Περὶ τῶν ἐν Ικάρῳ τῇ νήσῳ αἰγῶν, καὶ δορκάδων, καὶ λαγῶν.

Κεφ. θ.

Ικαρός ἐστι νῆσος, καὶ τῇ γε ἐρυθρᾷ θαλάττῃ ἔγκειται. ἐνταῦθα τοίνυν νεώς ἐστιν Ἀρτέμιδος, καὶ πλῆθος αἰγῶν ἀγρίων καὶ δορκάδων εὖ μάλα εὐτραφῶν, καὶ λαγῶν μυρίοι. τούτων ἐά ἐάν τις αἰτήσας λαβεῖν παρὰ τῆς θεοῦ, εἶτα ἐπιχειρήσῃ θηρᾶν, ὅσα ἂν ἔχῃ καλῶς, οὐ διαμαρτάνει τῆς σπουδῆς, ἀλλὰ καὶ λαμβάνει, καὶ τῷ δώρῳ χαίρει. ἐὰν δὲ μὴ αἰτήσῃ, οὔτε αἱρεῖ, καὶ δίδωσι δίκας ἃς ἄλλοι λέγουσι.

Περὶ τοῦ ἐν Μέμφιδι Ἄπιδος ταύρου.

Κεφ. ι.

Εἶτα κύκνων μετὰ τῶν Ριπαίων τῶν ἐν τοῖς Ὑπερβορείοις, ἐπεὶ λατρεύου-

τοῦ Διὸς καὶ Λητοῦς ὁσημέ-
ραι φιλοπόνως, ἐποιησά-
μην μνήμην. ταύρου δὲ ἱε-
ροῦ, ὅνπερ ἐκθειάζουσιν Αἰγύ-
πτιοι, οὐκ ἐρῶ μὲν τὰ ἴδια;
καὶ πῶς ἡμᾶς οὐκ ἂν μέμ-
ψαιτο καὶ ἡ συγγραφὴ καὶ
ἡ φύσις, ἧς καὶ τοῦτο ἔργον
τε καὶ δῶρον; ἀλλὰ τ μή-
στός γε οὐδὲ ταύτῃ ῥάθυ-
μον, καὶ εἰκότως εἰρήσεται
καὶ ἡ θεολογία ἥδε. Θεὸς
Αἰγυπτίοις ἐναργέστατος
ὁ Ἆπις εἶναι πιστεύεται.
γίνεται δὲ ἐκ βοὸς, εἰς ἣν
οὐράνιον σέλας ἐμπεσὸν
ἀπορρῆς αἴτιόν ἐστι τοῦ προ-
ειρημένου. Ἕλληνες αὐτὸν
καλοῦσιν Ἔπαφον. καὶ γε-
νεαλογοῦσιν οἱ μητέρα Ἰὼ
τὴν Ἀργείαν τὴν Ἰνάχου·
Αἰγύπτιοι δὲ ἐκβάλλουσι τὸν
λόγον ὡς ψευδῆ καὶ χρῶν-
ται τῷ χρόνῳ μάρτυρι.
φασὶ γὰρ Ἔπαφον μὲν, ὀψὲ
καὶ κάτω γενέσθαι· τὸν δὲ Ἆ-
πιν τὸν πρῶτον μυριάδας
ἐτῶν παμπόλλας τὴν εἰς
ἀνθρώπους ἐπιδημίαν προ-

boreos quotidie stu-
diosè inseruiant, suprà
commemorârim: Tau-
rumne illum Ægyptiis
sacrum prætermittam?
atqui hoc si facerem,
tum hoc quod suscepi
munus scribendi, tum
ipsa natura (quæ hunc-
ce Bouem mortalibus
& procreat & donat)
incusare me possēt. Ex-
ponam igitur, vt par
est, hanc quoque theo-
logiam, non oscitanter.
Apis apud Ægyptios
efficacissimus deus cre-
ditur. ex Vacca, quæ
fulgure afflata cōcepe-
rit, nascitur. Epaphum
Græci vocant: atq; hu-
ius generis antiquam
stirpem repetentes, Io
Argiuam Inachi filiam
illius matrem fuisse te-
stantur. Sed hunc ser-
monem Ægyptij vt
mendacem reiiciunt,
temporis longinquita-
tem testem citantes. E-
paphum enim multis
pòst sæculis extitisse fe-
runt: primùm verò A-
pim permultis anno-
rum myriadibus ante

al. μίτιός γε.

illum in homines venisse. Insignes eius notas Herodotus atque Aristagoras explicant. Quibus Ægyptij non assentiuntur, nouem enim & viginti eas huic sacro Boui aptas & cõsentaneas esse dicunt. Quænam sint, tũ quẽadmodum per corpus sparsæ, tum vt ipsis quasi floribus insignitus sit, aliundè intelligendum. Cuiusnam autem ex syderibus naturam vnumquodque insigne per notas designet, Ægyptij satis superq; declarãt. Etenim Nili ascensum vnum insigne significare aiunt: aliud mundi, aliud quo tenebras ante lucem fuisse insinuatur: aliud Lunaris figuræ: aliáque insignia aliarum rerũ significationes esse, haud profectò prophanis, & diuinæ historiæ ignaris intellectu faci-

εἰληφέναι. Σημεῖα δὲ αὐτοῦ καὶ γνωρίσματα λέγει μὲν καὶ Ἡρόδοτος καὶ Ἀρισταγόρας· οὐχ ὁμολογοῦσι δὲ αὐτοῖς Αἰγύπτιοι. ἐννέα καὶ εἴκοσι γὰρ αὐτὰ εἶναί φασι· καὶ ἐμπρέπειν τῷδε τῷ ἱερῷ βοΐ. τίνα δὲ ταῦτ' ἔστι, καὶ ὅπως διέσπαρται κατὰ τοῦ σώματος τοῦ ζώου, καὶ ὅν τινα τρόπον οἱονεὶ διηνθίσται αὐτοῖς, ἄλλαχόθεν εἴσεσθε. ὅτου δὲ τῶν ἀστέρων ἕκαστον σημεῖον διὰ συμβόλων αἰνίττεται τὴν φύσιν, Αἰγύπτιοι τεκμηριῶσαι ἱκανοί. καὶ γάρ τοι καὶ τὴν ἄνοδον τὴν τοῦ Νείλου ὑποδηλοῦν σημεῖόν φασι, καὶ τὸ τοῦ κόσμου σχῆμα. ἀλλ' ὅ φησι τι καὶ σύμβολον ὡς ἐκεῖνοι λέγουσιν, ὁτι πρὸ αὐτοῦ αἰνίττεται τοῦ φωτὸς εἶναι τὸ σκότος πρεσβύτερον. καὶ τὸ μηνοειδὲς τῆς σελήνης κατηγορεῖ σχῆμα συνιέντι μέρος ἄλλο· καὶ ἄλλα δὲ ἐπὶ τούτοις, ἄλλων τε αἰνίγματα, βεβήλοις τε καὶ ἀμαθέσιν ἱστορίας θεοπρεποῦς οὐκ εὐσύμβολα

σκότος

ταῦτα

ταῦτα ὀφθαλμοῖς ὄντα. ὅταν δὲ διαφοιτήσῃ ἡ φήμη τὸν θεὸν Αἰγυπτίοις τετέχθαι, λέγουσι τῶν γραμματέων τῶν ἱερῶν τινες, ὥσπερ οὖν μάθημα πατρῷον ἐκ πατέρων παραδοθὲν † ἀκριβοῖ τὸ ὑπὲρ τῶν σημείων ἔλεγχον, ἥκουσιν ἐνταῦθα, οὗ τῆς θεοῦ φασιν Αἰγυπτίου βοὸς τὸ βρέφος ἐτέχθη, καὶ κατά γε τὴν ὑφήγησιν τοῦ Ἑρμοῦ τὴν πρεσβυτάτην, οἰκίαν τε ἐγείρουσιν ἔνθα δήπου καὶ διαιτήσεται τήν γε πρώτην, εἰς ἡλίου μὲν ἀνατολὰς ὁρῶσαν, τροφὰς δὲ τὰς τοῦ βρέφους ὑποδέξασθαι, καὶ μάλα γε ἱκανήν. τεττάρων γὰρ δεῖ μηνῶν ἐν γάλαξι τόνδε εἶναι τὸν μόσχον. ἐπὰν δὲ γένηται τραφεὶς ἐνταῦθά τοι ὑπανισχούσης σελήνης νέας ἀπαντῶσι γραμματεῖς ἱεροὶ καὶ προφῆται. καὶ μέντοι καὶ ναῦν κατ' ἔτος ἐς τοῦτο καὶ τῷδε τῷ δαίμονι ἱερὰν κοσμοῦσι, καὶ ταύτῃ πορθμεύουσιν αὐτὸν ἐς Μέμφιν. ἔνθα φίλα τὰ ἤθη αὐτῷ, καὶ τριβαὶ κεχαρισμέναι, καὶ

lia. Quum autem fama emanauit, Ægyptiorũ deum exortum esse, ex sacris scribis quidam, qui documẽtum à maioribus traditum, insignium notarum indicium accuratè callent, eò vbi diua vacca partũ ex sese ediderit, accedunt, atque ibidem domum ad orientem Solem, ex vetustissimo Mercurij præscripto, vbi commodè alatur, quatuor menses (quibus ipsum lacte nutriri oportet) excitãt. Postea autem quàm ibi nutritus est oriente noua luna, scribæ sacri, & prophetæ eôdem proficiscũtur: & simul nauem huic sacrã quot annis instruunt eaque ipsum Memphim trãsportãt, vbi sedes huic sunt & commorationes suaues & loca ad

ἀκριβώσοντες, vel ἀκριβοῦντες

voluptatem comparata, curricula, pulverationes exercitationes, & vaccarum formæ præstantiâ insignium ædes, tãquam thalami in quos ingreditur, quũ quam amat supervenire appetit: Itemque est puteus, & fós aquæ potabilis. nam eiusmodi huic semper conducere ministri & sacerdotes asserunt: Non item ex Nili potione, ne propter dulcedinem in immensam molẽ pinguescat. Iam verò quas pompas, quæ sacrificia Ægyptij conficiant, cum novæ amnis alluvionis adventum, tũ dei exortum celebrantes, quas etiã saltationes tum agant, quæ cõvivia agitent, quos cõventus habeant, tum queẽadmodum omnes urbes & vici immortaliter gaudeant, longum esset explicare. Is autẽ ex cuius armento hæc divina bestia exorta fuerit, beatus & habetur & est, summámq; Ægy-

ἐνηβητήρια, καὶ δρόμοι καὶ κονίστραι, καὶ γυμνάσια, καὶ θηλειῶν βοῶν ὡραίων οἶκοι, εἱονεὶ θάλαμοι ὅτε ἐθέλοι, καὶ οὗ ἐρᾷ θυμὸς ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ φρέαρ, καὶ κρήνη ποτίμου νάματος. τοῦτο γάρ φασιν οἱ θεραπευταί τε καὶ ἱερεῖς λυσιτελεῖν ἀεὶ, † Νειλῷου πίνειν, κἂν τα πιαίνεσθαι. καὶ γὰρ γλυκὺ τούτου τοῦ ῥεύματος, καὶ εἰς ὄγκον σαρκῶν ὄντος ἀγαθοῦ. Πομπὰς δὲ ἃς πέμπουσι καὶ ἱερουργίας ἐπιτελοῦσι τοῦ νέου ὕδατος καὶ δαίμονος τὰ θεοξένια θύοντες Αἰγύπτιοι, καὶ χορείας χορεύουσι, καὶ θαλίας, καὶ πανηγύρεις ἃς ἐπιτελοῦσι· καὶ ὅπως αὐτοῖς καὶ πόλις ἅπασα καὶ κώμη δι' εὐφροσύνης ἔρχεται, μακρὰ ἂν εἴη λέγειν. λέγεται δὲ ἐκεῖνος, ἐν ὅτου τῇ ἀγέλῃ τόδε τὸ θεῖον ἐγένετο ζῷον, ὄλβιός τε καὶ εὐδαίμων καὶ ἔστιν· ἄγροισι δὲ Αἰγύπτιοι

ἀλλ' οὐ Νειλῷου, Gill.

πτιοι θαυμαστόν γε αὐτόν. Μάντις τε λῶ ἄρα ἀγαθὸς ὁ Ἆπις, οὐ καθίζων μὰ Δία κόρας, ἢ πρεσβυτέρας γυναῖκας ἐπί τινων σκιμπόδων, οὐδὲ μὴν πόματος ἱεροῦ ἐμπιπλάς. ἀλλ' ὁ μέν τις εὔχεται τῷ θεῷ· † τῷ δὲ αὐτὸ καὶ μαθεῖν ἐθέλει. παῖδες δὲ ἀθύροντες ἔξω, καὶ πρὸς ἀλλήλους σκιρτῶντες, ἐπίπνοοι γενόμενοι σὺν τῷ ῥυθμῷ αὐτὰ ἕκαστα προλέγουσιν, ὡς εἶναι † Σάγραι τὰ λεχθέντα. Εἰκάζουσι δὲ ἄρα καὶ τῷ Ὤρῳ αὐτὸν Αἰγύπτιοι, ὁ πρὸς ἐν πεπιστεύκασι φορᾶς καρπῶν καὶ εὐετηρίας αἴτιον τοῦτον ἅπασιν: ἔνθεν τοι καὶ ὑπὲρ τῆς πολυχροίας αὐτοῦ φιλοσοφοῦσι τὸ ποικίλον τῶν † ὀπτῶν ὑπαινιττόμενοι διὰ συμβόλων. Λέγει δέ τις τῶν προφητῶν λόγος οὐ πᾶσιν ἔκπυστος, ὅτι ἄρα ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἐπενόησε ζῶον ὥστε σέβειν ἔμψυχον· εἶπε

ptiorum admiratione habet. Is bos pręsensione valet: Nec sanè vel puellas, vel aniculas ad tripodem sessitātes habet, neque sacra potione implet: sed pueri diuino afflatu concitati, extrà ludentes, atq; inter se ad numerum saltantes, consulentibus futura prædicunt, quæ vel iis quæ apud Sagram contigerunt, veriora habeantur. Apin sanè Ægyptij etiam Oro comparant, quem frugum prouentus & totius anni fertilitatis præcipuum esse auctorem existimant. Hinc est quod de multifario eius colore differūt, fructuum scilicet varietatem hoc symbolo innuentes. Extat & propheticus quidam sermo, nō passim notus: Ægyptiorū regem Menin (al. Mneuin) nomine, quum inquireret quodnam potissimum animal esset

ὁ δὲ

Vide prouerb. Veriora iis quæ apud Sagram.

καρπῶν

 μέν τοι

colendũ, cæteris omnibus Taurum prætulisse, quod illum omniũ esse formosissimum iudicaret, Homeri quidẽ hac in re, vt ferunt, vestigia secutus. Sic enim in Iliade Homerus canit: Taurus in armento præcellit vt omnibus vnus, Dux gregis & princeps. Cætera quæ Ægyptij animaliũ naturæ scriptores de hac animante fabulantur, rerum veritate peruersa, repetere mihi non libet.

Μνεῦις

De Mneuide altero Boue Ægyptijs sacro.

CAP. XI.

Nunc age iam transi (inquit ille apud Homerum) non quidem ad Duriũ illum equũ, & in eo conditos milites decantandum: sed nostri vt sermonis institutum postulat, ad Mnêuis bouem, quem Soli sacrũ Ægyptij faciunt, vt Apin Lunæ. Iidem hunc quoq; suo

al. ἑαυτῷ λόγον ἃ δὲ

μέντοι προείλετο ταῦρον, ὡς πάντων ὡραιότατον αὐτὸν εἶναι πεπιστευκώς· καὶ τῆς γε Ὁμηρείου κρίσεως τὰ ὑπὲρ τούτων καὶ ἴχνια ἰὼν, ὁ † Μνῆνις φασίν. εἰπεῖν γὰρ ἐν Ἰλιάδι καὶ Ὅμηρον. Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ᾽ ἔξοχος ἔπλετο πάντων Ταῦρος. ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσιν. Οἷα δὲ μυθολογίας ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου ἐκτρέπουσιν Αἰγύπτιοι τῆς δὲ τῆς περὶ ζώων ἀληθείας καὶ ἰδιότητι, οἱ τὰ περὶ τῶν ζώων γράψαντες, οὔ μοι δοκεῖ φίλα εἶναι.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καλουμένου Μνεῦιδος.

Κεφ. ια.

Ἀλλ᾽ ἄγε δὴ μετάβηθι, φαίη ἂν ὁ λόγος, καὶ οὐχ ἵππον μὰ Δία, οὐδὲ μὴν τὸν * ἐν αὐτῷ λόχον εἶναι, ἀλλὰ Μνεῦιν βοῦν, καὶ τοῦτον Αἰγύπτιοι ἡλίου φασὶν ἱερόν. ἐπεί τοίγε Ἆπιν ἀνάθημα εἶναι σελήνῃ λέγουσιν. ἴδιον δὲ ἄρα καὶ τού-

τῳ

τὸ γνώρισμα ἐς τὸ εἶ μήτε κίβδηλον, μήτε μὴν νόθον, ἀλλὰ τὸν τοῦ θεοῦ τοῦ προειρημένου, φασὶν Αἰγύπτιοι· καὶ ὑπὲρ τοῦδε ἐρεῖ ἄλλος· ὃν δὲ ἤκουσα λόγον Αἰγύπτιον ἐς βάσανον τοῦδε τοῦ ταύρου καὶ ἔλεγχον, εἴτε ἐπὶ σπορᾶς κρείττων, εἴτε μὴ, τοῦτον εἰπεῖν ἐθέλω. Βόκχορις ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, κατὰ κλέος ψευδὲς καὶ φήμην οὐδὲν λέγουσαν ὑγιὲς, οὐκ οἶδα ὅπως ἀφ' πάσης, δίκαιός τε ἐν ταῖς κρίσεσι ἐδόκει, καὶ πρὸς τὸ θεῖον τὴν ψυχὴν κεκοσμημένος. ἦν δὲ ἄρα ἔμπαλιν πεφυκὼς ἐκεῖνος. καὶ τὰ μὲν πλείω ἐῶ νῦν· τὸν δὲ Μνεῦιν λυπῆσαι θέλων Αἰγυπτίοις, οἷα ἐργάζεται· ταῦρον ἄγριον ἐπάγει οἱ ἀντίπαλον. ὁ μὲν οὖν μυκᾶται μὲν ὁ Μνεῦις· ἀντεμυκήσατο δὲ ὁ ἔπηλυς· εἶτα ὑπὸ θυμοῦ φέρεται ἐμπεσεῖν τῷ ταύρῳ

quodam insigni, quo genuinus & verus dignoscatur, esse aiũt cõspicuũ, quod qui desiderat, aliũde petat. sed nec ipse dissimulabo quẽ accepi Ægyptiorum sermonem super huius Tauri procreatione, vtrum procreatio eius, ita vt par est, excellat, necne. Bocchoris Ægyptiorum rex, nescio quomodo falsam hanc gloriam & fictitiam famam adeptus, iustus in iudiciis & causis decernendis existimabatur, & animo erga deum moderato ac probè composito, quum ingenio prorsus contrario esset. nam vt aliud nihil dicam, aduersus Mnêuin, vt iniurius ac molestus Ægyptiis esset, hæc est molitus. Taurum ferum ei aduersariũ adduxit: qui Mneuidem mugientem vicissim primùm edito mugitu excepit: dein impetu in sacrum illũ Taurum irruens aberrauit,

Bocchoris.

rauit, & cornibus in perseæ caudicem defixis inhæsit. tum Mneuis eum per latera sauciatum interemit. Huius facti & pudore ductus est Bocchoris, & in odium Ægyptiorũ incurrit. Quod si quis parum nobis benignus me iis quæ ritu naturę fiunt relictis, ad fabulas diuertisse putat, fallitur. Refero enim ea quæ & nostro tempore circa hos Tauros fieri solẽt, & facta sunt olim: quæq; ipsos narrantes audiui Ægyptios, eius quidem auctoritatis viros, quos mentiri voluisse minimè credas.

Videtur locus imperfectus.

De Delphini intellectu.

CAP. XII.

Quàm vehemẽti Delphini musicæ amore teneantur, quamq; admirabili ad vocis cantum studio concitẽtur, sermone & literis multorum lõgè latéq; peruagatum est: quàm itẽ hominũ amantes sint, cùm alij plerique scri-

τῷ θεοφιλεῖ μὲν ὁ ξένος ὁ ἐθέλων· ὁ δὲ καὶ σφάλλεται καὶ εἰς προθυμίας ἐμπεσὼν φερόμενον, ἐπεχέθη τὸ κέρας· ὁ δὲ κατὰ πλευρὰν ὁ Μνεῦις τιτρώσκων τῇ κεφαλῇ, ἀπέκτεινεν αὐτόν. αἰδεῖται Βόκχοριν, καὶ μισοῦσιν αὐτὸν Αἰγύπτιοι. εἰ δέ τις ἐχθιστος οἴεται ἐκ τῶν φυσικῶν λόγων εἰς μύθους ἐμπεσεῖν, μωρός ἐστι. λέγω γὰρ ὅσα τεθρᾶται ἐπὶ τοῖσδε τοῖς ταύροις, καὶ ὅσα ἐπράχθη, καὶ ἀκούω λεγόντων Αἰγυπτίων. ἐκείνων δὲ ἄρα † οὐ. ὡς τὸ ψεῦδος ἐκείνοις ἔχθιστόν ἐστι.

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων συνέσεως.

Κεφ. ιβ.

Οἱ δελφῖνες, τὸ μὲν φιλόμουσον αὐτῶν, καὶ περὶ τὴν φωνὴν ᾠδικόν τε καὶ φιλόπονον, κεκήρυκταί τε καὶ εἰς πολλοὺς ἐξεφοίτησε. καὶ ὡς εἰσὶ φιλάνθρωποι, ἄλλοι τε εἶπον, καὶ ἡμεῖς ἀνω που διήλθομεν

τῷ

τῷ λόγῳ. ἐνταυθοῖ δὲ εἰπεῖν ὑπὲρ τῆς συνέσεως αὐτῶν, οὐ χεῖρόν ἐστιν. Ὅταν γοῦν δικτύῳ περιπέσῃ δελφίς, τὰ μὲν πρῶτα ἡσυχάζει, καὶ φυγῆς οὐδέν τι μέμνηται. θωχεῖται δὲ τῶν συνεαλωκότων ἰχθύων, καὶ ὥσπερ ἐπὶ δαῖτα ἥκων κλητός, εἶτα ἐμφορεῖται αὐτῶν. ὅταν δὲ αἴσθηται ἐπισυρόμενος ὅτι γίνεται τῆς γῆς πλησίον, ἐνταῦθά τοι τὸ δίκτυον διατραγὼν ἀπαλλάττεται, καὶ ἔστιν ἐλεύθερος. ἐὰν δέ ποτε ἄγρᾳ οἱ χαριέστεροι τῶν ἁλιέων ὁλόσχοινον αὐτοῦ διείραντες τῶν ῥινῶν, ἐπαφῆκαν αὐτόν, γνώρισμα δὲ τοῦτο εἰ ἐμπέσῃ ἄρα τοῦ καὶ πρόσθεν ἁλῶναί τε καὶ σεσῶσθαι αὐτὸν περιφέρει. ὁ δὲ, οἷα τὸν ἔλεγχον αἰδούμενος, οὐκ ἔτι πλησιάζει σαγήνῃ τὸ ἐντεῦθεν. Λέ-

pſerunt, tum nos ante explicauimus: nunc iã de intelligẽdi prudentia dicere, nõ alienum eſt. Simul enim vt in retia delphinus incidit, ſtatim primò quidem quietè & liberè manet, neque omninò fugere meminit: ſed & epulatur, & alios ſecum captos depaſcitur: & tamquam ei condictum eſſet conuiuium, ex iis exaturatur. Deindequũ ſe extrahi, atque ad litus appropinquare intelligit, dẽtibus lacerato reti è ſeruitute liberatur. Iam ſiquando piſcatores poſteaquàm captiui delphini nares holoſchœno iunco traiecerint, quodam obſequio atque indulgẽtiã eum ex poteſtate idcirco dimittant, ſeruitutéque liberent, vt hac notionis nota inuſta, ſi iterum capiatur, apertiora det indicia, ſe aliâs captum & ſeruatum fuiſſe, is velut indicium & notam priſtinæ captiuitatis veritus, non ampliùs ad ſagenam appropinquat.

Arist. de hist. anim lib. 9. c. 48. hoc tanquam historiã, i. quod semel factũ sit, refert, non quod fieri semper soleat.

Si Delphinus quispiã comprehensus in piscatoriam nauem (vt narrat Aristoteles) subtrahatur, alij tum permulti nauiculam hanc circumnatãtes; tamdiu se ibi crebris saltibus versant, & tanquam piscatoribus pro huius salute supplicãtes prouoluunt, dum piscatores ad captiui misericordiam inducti, eísq; ita suppliciter quasi petentibus cedentes, irretitum ex vinculis in libertatem expediant.

λέγει δὲ καὶ Ἀριστοτέλης, ὅτι καὶ ἁλῷ, καὶ δεθῇ εἷς ἐν τῇ σκάφῃ, πολλοὶ περινήχονται δελφῖνες τὴν ἄγραν, καὶ ἐς τοσοῦτον πηδῶσί τε καὶ σκιρτῶσι δίκην ἱκετῶν, ἔστε παθεῖν τι τοὺς ἀγρέας, καὶ οἰκτεῖραι μὲν τὸν δεσμώτην, εἶξαι δὲ τοῖς δεομένοις, καὶ ἀπολῦσαι αὐτοῖς τὸν ἡλωμένον.

Vide Var. hist. lib. 10. c. 18.

De * *Daphnide Syracusano, eiúsque canibus, qui propter domini calamitatem mori voluerint.*

CAP. XIII.

Daphnidis Syracusani bubulci, celebri illa calamitate à nympha quadam affecti, Canes quinque ab ipso nutritos, (Sanum, Podargũ, Lãpadem, Alcimum & Theõtem) quum miserabilem domini casum vidissent, propter illum mori voluisse aiũt, luctu prius & vlulatu plurimo eum prosecutos.

Περὶ τοῦ Δάφνιδος κυνῶν.

Κεφ. ιγ.

Δάφνιδος τοῦ βουκόλου τοῦ Συρρακουσίου παθόντος ὑπὸ τῆς νύμφης ταῦτα δή που τὰ ὑμνούμενα, πέντε τροφίμους κύνας, τὸν Σύον, καὶ τὸν Πόδαργον, καὶ τὴν Λαμπάδα, καὶ τὸν Ἄλκιμον, καὶ τὸν Θέοντα θεασαμένους τοῦ δεσπότου τὰς πάθας, ἐπ' αὐτῷ θάνατον ἑλέσθαι φασί, καὶ πολλὰ μὲν ὀδύρεσθαι πρότερον, κλαῦσαι δὲ πάμπολλα.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων μνήμης: τε καὶ πρὸς τοὺς κηδεμόνας φιλοστοργίας.

Κεφ. ιδ'.

Διάφορα καὶ μὲν ποικίλα τῆς τῶν ἐλεφάντων ἰδιότητος ἄνω μοι λέλεκται. νῦν δὲ εἰρήσεται ὅτι καὶ μνήμην ἀγαθόν ἐστι τὸ ζῷον τοῦτο, καὶ ἐντολὰς φυλάξαι οἶδε· καὶ μὴ ψεύσασθαι τὴν τῶν παρακαταθεμένων ὁποιανοῦν αὐτῷ προσδοκίαν τε καὶ ἐλπίδα. Ὅτε γοῦν Ἀντίγονος ἐπολιόρκει Μεγαρέας, ἑνὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν πολεμικῶν συνετρέφετο καὶ θῆλυς, ὄνομα Νίκαια ταύτῃ· ἡ τοίνυν τοῦ τρέφοντος αὐτὸν γυνὴ παιδίον ἔτυχε τεκοῦσα περὶ ἡμερῶν τριάκοντα· καὶ παρακατέθετο φωνῇ τῇ Ἰνδῶν, ἧς ἀκούουσιν ἐλέφαντες. ὁ δὲ, καὶ ἐφίλει τὸ παιδίον, καὶ ἐφύλαττε, καὶ κειμένου πλησίον ἥδετο, καὶ κνυζομένου παρέβλε-

De memoria & fide Elephantorum.

CAP. XIIII.

Variam & multiplicem Elephantorum naturam antè dixi. Nunc quàm memoria ſint bona, quámq; diligenter præceptum officij aduerſus pręcipientes teneant: quàm ſimul eorum qui quippiam eis committunt, vel expectationem vel fidem non fallant, explicandum eſt. Quũ Antigonus Megarenſem vrbẽ obſideret, fœmina ſimul Elephas Nicæa nomine cum vno de Elephantis bellatoribus verſabatur. Et quũ illius qui Elephãtum aleret vxor, infantem puerum ante menſem peperiſſet, eundem Nicææ Elephanto, linguâ vtens Indica, quam Elephanti intelligunt, credidit. Vt verò is primum ſibi creditus eſt, illum diligebat, & cuſtodiebat, ex eóq; proximè adiacente magnã voluptatem capiebat: quum ploraret, oculos

tum

κλαδὶ pro κλάδῳ, Eustath.

tum auertebat, tum verò ab eo dormiente muſcas abigebat, promuſcide ventilans arũdinis ramum, ex illis qui pro pabulo ei obiiciebantur. omnem verò cibũ niſi puer adeſſet, reiiciebat. Nutrix igitur neceſſe habebat, poſteaquàm eum lacte compleuiſſet, Elephanto curatori apponere, vel omnino Elephantus non parum iracundiâ incitabatur, ac nonnunquam ita vt etiam mali aliquid minari & moliri videretur. Interdum etiam quum vagiret infans, cunas vbi iaceret mouebat: ſicq; eidem ipſi ex hoc motu oblectamenta & ſolatia, ſicut nutrix, afferre ſtudebat.

De odio Elephanti in adulteros, hiſtoria duæ mirabiles. C. XV.

Obtrectationem ac riualitatem vehementem diuerſorũ animalium, porphyrionis, Canis, & Ciconię diximus ſuis locis. Nunc mihi

πτε, καὶ καθεύδοντος τῇ προβοσκίδι τὰς μυίας ἀπεσόβει, καλάμου τῷ κλαδὶ τῷ παραβαλλομένῳ εἰς τροφήν. εἰ δὲ μὴ παρῆν τὸ βρέφος, τότε καὶ τροφὴν ἀνεστέλλετο. οὐκοῦν ἔδει τὴν τρέφουσαν αὐτὸ ἐμπλῆσαι μετὰ τοῦ γάλακτος, παραθεῖναι δὲ τῷ κηδεμόνι, ἢ πάντως ἀγανακτοῦσα ἡ Νίκαια ἦν δῆλος, καὶ τεθυμωμένος ἔτι, καὶ δρασείων τι τῶν δεινῶν. πολλάκις δὲ καὶ ἀνακλαύσαντος αὐτοῦ, εἶτα τὴν σκάφην ἣ ἐνέκειτο διέσειε, παραμυθούμενος τῷ σεισμῷ τὸ βρέφος, οἷα δήπου φιλοῦσι καὶ αἱ τροφοὶ, καὶ αἱ τίτθαι δρᾶν, ποιῶν ὧν ἄνθρωποι ὁ ἐλέφας.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων ζηλοτυπίας.

Κεφ. ιε.

Ζηλοτυπίαν ζώων ἐνεργοτάτην διαφέρον ἐν καιροῖς οἶδα εἰπὼν, πορφυρίωνος καὶ κυνὸς, καὶ μέντοι καὶ πελαργοῦ

τὸ

νὴ Δία ἐκ τούτου· νῦν δὲ ἔοικα λέξειν ἐλέφαντος ὀργὴν εἰς γάμους ἀδικουμένους. μοιχευομένην γὰρ τὴν τοῦ πωλεύοντος αὐτὸν καὶ τρέφοντος γυναῖκα ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβὼν, δι' ἀμφοτέρων θατέρῳ πείρας τοῖν κεράτοιν, ἀπέκτεινε καὶ τὸν μοιχὸν καὶ τὴν μοιχευομένην, καὶ εἴασε κεῖσθαι κατὰ τῶν στρωμάτων τῶν ὑβρισμένων, καὶ τῆς εὐνῆς τῆς πεπατημένης, ὡς ἐλθόντα τὸν πωλευτὴν καταγνῶναι καὶ τὸ ἀδίκημα, καὶ τὸν τιμωρήσαντα αὐτῷ γνωρίσαι. καὶ τοῦτο μὲν Ἰνδικὸν τὸ ἔργον, ἐκεῖθεν δὲ ἐξεφοίτησε δεῦρο. Ακούω δὲ καὶ ἐπὶ Τίτου Ῥωμαίων βασιλεύοντος ἀνδρὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ ταυτὸν γεγονέναι. προστιθέασι δὲ ὅτι ἄρα ὁ ἐνθάδε ἐλέφας, ἀπέκτεινε μὲν ἀμφοτέρους, καὶ ἐν ἱματίῳ κατεκάλυψε, καὶ

exponendum videtur Elephanti odium in eos qui cum alienis vxoribus ſtuprũ faciant. Nam quum vxorem ſui domitoris & altoris ſtuprari manifeſtò deprehẽdiſſet, ambos, & eum qui ſtuprum inferebat, & eam quacum id faciebat cornibus transfigens, interfecit, ac in ſtragulis cõſtupratis, & lecto adulterato iacẽtes reliquit: vt quum primùm ſuus rector veniſſet, & manifeſtò nefarium facinus, & ſe huius vindicẽ cognoſceret. Hocquidẽ factum, ab India huc ad nos manauit. At Romæ aliud ſimile eueniſſe audio ſub optimo imperatore Tito, præterquam quod addunt, ibi Elephantum non vtrumq; modò occidiſſe, ſed & ſtragula veſte eos texiſſe, & nutritio aduenienti ſtragula reieciſſe, & retexiſſe, & proximè inter ſe iacẽtes demõſtraſſe. Ita illetum facilè iniuriam

illatã sibi fuisse intellexit, tum etiam maximè facinus liquebat, vbi cornu quo ipsos confixisset, cruentum perspexit.

ἐλθόντι τῷ ζυγεῖ ὑποβαλὼν τὸ ἱμάτιον, κειμένους πλησίον ἀλλήλων ἀπέδειξε. καὶ τὸ κέρας, ᾧπερ διέπειρεν αὐτοὺς καὶ τοῦτο ᾑμαγμένον ἑωρᾶτο.

De diuinatione Draconum in luco Lauinij, mazam quam virgines non integræ attulerint, respuentiũ. C. XVI.

Περὶ τῆς τῶν δρακόντων μαντικῆς. Κεφ. ιϛ.

Est & peculiaris Draconum diuinatio. Nam & in Lauinio oppido Latinorum, quod à Lauinia Latini (regis) filia nomen tulit: quo tempore Latinus Æneę aduersus Rutulos auxiliatus eos deuicit, & Æneas Troianus Anchisæ filius ciuitate prædicta potitus est, quæ quidem nõ temerè Romæ veluti auia nominari posset. Ex hac enim profectus Ascanius Æneæ & Creusæ Troianæ filius Albam condidit, cuius colonia est Roma. Cæterùm in Lauinio sacer est lucus magnus & opacus, iu-

Strabo Λαουίνιον scribit, Stephanus Λαβίνιον.

ᾤκισε

Ἴδιον δὲ ὤρα τῶν δρακόντων καὶ ἡ μαντική. ἐν γοῦν τῷ Λαουινείῳ τῷ δὲ τῷ πολίσματι ὅπερ τῆς Λατίνων χώρας ἐστί, κέκληται δὲ ἀπὸ τῆς Λατίνου θυγατρὸς Λαουινείας. ἡνίκα Λατῖνος Αἰνείᾳ συνεμάχησε, κατὰ τῶν καλουμένων Ῥουτουλῶν, εἶτα ἐνίκησαν αὐτούς. ἐνίκησε δὲ Αἰνείας ὁ Ἀγχίσου ὁ Τρὼς τὴν πόλιν τὴν προειρημένην. εἴη δ' ἂν τῆς Ῥώμης μητρόπολις ὡς ἂν εἴποι τις. ἐντεῦθεν γὰρ ὁρμηθεὶς Ἀσκάνιος ὁ Αἰνείου καὶ Κρεούσης τῆς Τρῳάδος, ᾤκησε τὴν Ἄλβαν. Ἀλβανῶν δὲ ἡ Ῥώμη ἄποικος. Οὐκοῦν ἐν τῷ Λαουινείῳ ἄλσος τιμᾶται μέγα καὶ δασὺ, καὶ ἔχει

πλησίον νεὼν Ἥρας Ἀργολίδος. ἐν δὲ τῷ ἄλσει φωλεὸς ἐστι μέγας καὶ βαθύς, καὶ ἐστι κοίτη δράκοντος. παρθένοι τε ἱεραὶ νενομισμέναις ἡμέραις παρίασιν εἰς τὸ ἄλσος ἐν ταῖν χεροῖν φέρουσαι μᾶζαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ταινίαις καταλελημμέναι. ἄγει δὲ αὐτὰς εὐθὺ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ δράκοντος πνεῦμα θεῖον, καὶ ἀπταίστως πρόϊασι βάδην καὶ ἡσυχῇ, ὥσπερ ἀκαλύπτοις ὁρῶσαι τοῖς ὀφθαλμοῖς. καὶ ἐὰν μὲν παρθένοι ὦσι, προσίενται τὰς τροφὰς ἁγνὰς ὁ δράκων, καὶ πρεπούσας ζώῳ θεοφιλεῖ· εἰ δὲ μή, † ἄπαστοι μένουσι, προειδότος τὴν φθορὰν, καὶ μεμαντευμένου. μύρμηκες δὲ τὴν μᾶζαν τὴν τῆς διακορηθείσης εἰς μικρὰ καταθρύψαντες, ὡς ἂν εὔφορα αὐτοῖς εἴη, εἶτα ἐκφέρουσιν ἔξω τοῦ ἄλσους, καθαίροντες τὸν τόπον· γνωρίζεταί τε ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων τὸ πραχθὲν, καὶ

xtáq; ipsum ædes Iunonis Argolidis. In eodẽ luco latibulum est amplum ac profundum, Draconis cubile. In lucum quotannis virgines certis diebus ingrediuntur, quæ mazam gestant manibus, oculos fasciis deuinctę. Eas rectà ad latibulum diuinus quidam spiritus deducit. Progrediũtur illæ sensim ac pedetentim sine offensione, ac si detectis oculis viderent. Quòd si virgines fuerint, cibos tanquam puros & deo gratæ animanti conueniẽtes admittit Draco: sin minus, non attingit, corruptas esse intelligens & diuinans. formicæ verò hanc relictam ab illo mazam minutatim confractam, vt leuiùs ferant, è luco exportãt, expurgãdi gratiâ loci. Hoc quum fit, ab indigenis animaduertitur,

ἄπαστος μένει,

& quæ ingressæ fuerant indicãtur, examinantúrq; , & cuius pudicitiam esse violatam constiterit, pœna legibus constituta plectitur. Dracones igitur nõ expertes esse vaticinationis hoc modo demonstrârim.

αἳ παρελθοῦσαι ἐλέγχονται. καὶ ἥγε τὴν παρθενείαν αἰσχυνθεῖσα, ταῖς ἐκ τῶν νόμων κολάζεται τιμωρίαις. Μαντικὴν μὲν δὴ δρακόντων ἂν ἀποφήναιμι τὸν τρόπον τοῦτον.

De sacro in Ægypti Melite Dracone, libum mensæ impositum vorante noctu: & de pœna curiosi cuiusdam qui illum videre voluit.

CAP. XVII.

Περὶ τοῦ ἐν Μελίτῃ δράκοντος. Κεφ. ιζ.

Non temerè canit Homerus, Conspexisse deos homini nõ vtile, non fas. Nam & Draco sacer ac venerandus, diuinius in se aliquid habet, quodq; præstet ignorari. Nempe in Melite Ægypti a Draco diuinis honoribus afficitur in turri quadam, adsunt ei sacerdotes & ministri, mensa & crater ponuntur. Crateri quotidie immittunt libum ex farina subacta melicrato, & recedunt. postridie reuersi crateren inueniunt vacuũ. Et quum

Talem & Babylonij draconem colebant, vt in sacra Danielis historia legimus.

Λέγει μὲν οὖν Ὅμηρος, Χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς. ἐκεῖνο ἔχει τι καὶ δράκων ὁ ἐν ταῖς ἁγιωτάταις τιμαῖς, θειότερον, καὶ εἰδέναι οὐ λυσιτελὲς αὐτόν. καὶ ὅγε λέγω, τοιοῦτόν ἐστιν. Ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου δράκων ἐστὶν ἱερὸς, ἐν πύργῳ, καὶ τετίμηται καὶ ἔχει θεράποντας καὶ ὑπηρέτας. καὶ κεῖταί οἱ τράπεζα καὶ κρατήρ. εἰς τοῦτον οὖν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν ἄλφιτα ἀναδεύσαντες μελικράτῳ, εἶτα ἀπίασι· καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ὑποστρέψαντες, κενὸν τὸν κρατῆρα εὑρίσκουσιν. οὐ-

quum

κειῶν ὁ πρεσβύτατος τῶνδε τῶν ὑπηρετῶν ἵμερον δεινότατον ἔχε θεάσασθαι τὸν δράκοντα· καὶ παρελθὼν μόνος, καὶ ποιήσας τὰ εἰθισμένα, ὑπαπέστη. ὁ δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὁ δράκων εἱστιᾶτο. καὶ τὰς θύρας ὁ πολυπράγμων ἀνοίξας, ἔτυχε γὰρ κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐπικλείσας, ψόφον εἰργάσατο ἰσχυρόν. ὁ δράκων δὲ ἠγανάκτησε καὶ ἀνεχώρησεν. ὁ δὲ ἰδὼν ὃν ἐπόθει σὺν τῷ ἑαυτοῦ κακῷ, γίνεται μὲν ἔκτερον· εἰπὼν δὲ ὅσα εἶδε, καὶ ὡς ἠσέβησεν ὁμολογήσας, ἦν ἄφωνος. εἶτα οὐ μετὰ μακρὸν πεσὼν ἀπέθανεν.

quum aliquando maximus natu summo videndi Draconis desiderio teneretur, solus ingressus, & libo posito, recessit: & mox Dracone mensa conscensa epulãte, ille subitò magno cum strepitu fores (quas pro more clause rat) aperuit. Draco indignatus abiit. At ille viso quem voluerat, suo quidem malo, mente captus, & suum confessus crimen, mox obmutuit: & paulò pòst collapsus interiit.

Ἴδιά τινα θαυμαστὰ ταὼ καὶ ἵππου.

Κεφ. ιη.

Pauo quomodo fascinationem amoliatur. In equo remedium retenta vrina. Equarum in Venerem impetum, iuba detonsa sedari.

CAP. XVIII.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζῴων καὶ ταῦτ' ἐστιν. ὁ ταὼς ὑπὲρ τοῦ μὴ βασκανθῆναι, λίνου ῥίζαν οἱονεὶ περίαπτον φυσικὸν ἀναζητήσας, ὑπὸ τῇ ἑτέρᾳ πτέρυγι βύσας περιφέρει. Λέγοιται

Hęc etiam in animalibus mireris. Pauo fascini veluti naturale amuletum lini radicem inquirit & sub alarum altera retrusam gestat. Retentam in equo vri-

nam laxari aiunt, & statim copiosè reddi, sedatiq; dolorem, si virgo zona quâ amicitur solutâ, facië eius feriat. Equæ in Venerem furor nimius, Aristotele auctore sedabitur facilè, juba ceruicis eius detonsa sic enim veluti pudore ducta, furorẽ, motúmq; libidinis, & concitationem nimiã pia verecundia remittet. quod ipsum etiam Sophocles innuit in fabula, cui titulus Tyro: quæ ita loquitur: Luctũ capillus arguit tonsus grauem. Lasciuientis sic equæ iubam solent Fluxam comantem tõdere à ceruicibus Equisones, hæc inde mœsta in fontibus, & æmnibus contemplatur se pristino Iubæ decoro spoliatam luges, dolet.

Facies de homine tantùm, &c. Plinius: & Græcis similiter προσώπον, *Aristot.* *al.* λυγίζεσθαι. *al.* λαχανοπώλου *al.* ἐστὶ *forte* Κἀνὴρ ἂν οἰκτίρμων τις οἰκτείρειεν ὅστις αὐχένα.

δὲ καὶ ἵππους τὰ οὖρα εἰ ἐπισχεθῇ, παρθένον λύσασαν ἣν φορεῖ ζώνην, ἐπ᾽ αὐτὸν ταφῇ κατὰ τοῦ προσώπου τῇ ζώνῃ, παραχρῆμα ἐξουρεῖν ἀθρόως. καὶ τῆς ὀδύνης παύεσθαι. Θήλειαι δὲ ἵππον εἰς ἀφροδίσια † λυττήσασαι πάνυ σφόδρα, παῦσαι ῥᾳδίως ἐστὶν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, εἴ τις αὐτῆς ἀποκείρῃ τὰς κατὰ τοῦ τένοντος τρίχας. αἰδεῖται γὰρ, καὶ ἐκ ἀγανακτήσει, καὶ παύσεται τῆς ὕβρεως καὶ τοῦ σκιρτήματος τοῦ πολλοῦ, κατηφήσασα ἐπὶ τῇ αἰσχύνῃ. τοῦτό τοι καὶ Σοφοκλῆς αἰνίττεται ἐν τῇ Τυροῖ τῷ δράματι ποιεῖται δὲ ἡ αὐτὴ λέγουσα. καὶ ἃ λέγει ταῦτά ἐστι.

Κόμης δὲ πένθος † λαχανοπώλου δίκην, Ἥτις συναρπασθεῖσα βουκόλων ὑπὸ Μάνδραισιν ἱππείοισιν ἀγρία χερὶ Θέρος θερισθῇ ξανθὸν αὐχένων. Ἀποσπασθεῖσα δ᾽ ἐν λειμῶνι ποταμίων ποτῶν † Εἴδει σκιᾶς εἴδωλον αὐγασθεῖσ᾽, ὑπὸ Κουρᾶς ἀτίμως διατετμημένης φόβης. † Ἂν

οἰκτίρμων οἰκτείρῃ ἂν
ἵππων Ἴσασιν αἰσχύνησιν
οἷα μαίνεται Πενθοῦσα καὶ
κλαίουσα τὴν πάρος φέ-
βην.

Ὅτι αἰσθητικῶς ἔχει τινὰ
τῶν ζώων τῶν μελλουσῶν
ἐν ταῖς οἰκίαις γίνεσθαι
ἀνατροπῶν.

Κεφ. θ.

Μελλούσης δὲ οἰκίας κα-
ταφέρεσθαι αἰσθητικῶς ἔχου-
σιν οἵ τε ἐν αὐτῇ μύες, καὶ
μέντοι καὶ γαλαῖ, καὶ φθάνουσι
τὴν καταφορὰν, καὶ ἐξοι-
κίζονται. τοῦτό τοι καὶ φασὶν
ἐν Ἑλίκῃ γενέσθαι ἐπεὶ δὴ
γὰρ ἠσέβησαν ἐς τοὺς Ἴωνας
τοὺς ἀφικομένους οἱ Ἑλική-
σιοι, καὶ ἐπὶ βωμοῦ ἀπέσ-
φαξαν αὐτοὺς, ἐνταῦθα
δή τοι τὸ Ὁμηρικὸν τοῦ-
το, Τοῖσι δὲ θεοὶ τέρατα
προὔφαινον· πρὸ πέντε
γὰρ ἡμερῶν τοῦ ἀφανισθῆ-
ναι τὴν Ἑλίκην, ὅσοι μῦς
ἐν αὐτῇ ἦσαν καὶ γαλαῖ,
καὶ ὄφεις, καὶ σκολόπενδραι, σφονδύλαι, καὶ τὰ
λοιπὰ ὅσα ἦν τοιαῦτα, ἀθρόα ὑπεξῄει τῇ ὁδῷ τῇ

Adeò mouere possit, vt
viros quoque Ad con-
dolendũ miseratos vi-
cem ipsius.

Mures, Mustelas, & alia quadam animalia imminentes domorum & vrbium ruinas præsentire, ac emigrare, Helica subuersa historia, Pãthetidas Lacedæmonius à Canibus laceratus. C. XIX.

Domũ ruituram qui
in ea sunt Mures, & Mu
stelæ etiam præsentiũt,
& maturè excedunt.
Hoc & in Helice con-
tigisse aiunt. Nam quũ
Helicẽses in Iones ad-
uenas impij fuissent,
eosq; ad aram mactas-
sent, prodigia quædam
viderũt. quinque enim
diebus priusquam pes-
sum iret Helice, omnes
in ea Mures, Mustelæ,
Serpẽtes, Scolopẽdræ,
Verticilli, & alia huius
modi animalia, magnis
copiis exibãt per viam

Pausanias in Achais.

quæ ducit Coriam. Hęc cānes quum fieri viderent, admirabātur, neque tamen de rei causa facere cōiecturam poterāt. Proxima ab illorū egressu nocte terræ concussa ciuitas subsedit, & inundantibus aquis abolita est: & pariter cum vrbe Lacedęmoniorū naues decē, quæ tum fortè ad portum appulerāt, eadem maris exundatione perierunt. Est quādo animalium etiam ad capiendam ab hominibus impiis vltionem ministerio iustitia vtitur. argumento est Pāteridas Lacedęmonius, qui quū artifices Dionysij proficiscentes Cythera per Spartam trāsire prohibuisset, postea in ephororum curia sedens à canibus laceratus est.

De Canibus sacris in Adriano Siciliæ, moderatis & benignis erga bonos, in fures verò & prædones crudelibus.

εἰς Κορίαν ἐκφερούσῃ. οἱ δὲ Ἑλικήσιοι ὁρῶντες ταῦτα περιτελλόμενα, ἐθαύμαζον μὲν, οὐκ εἶχον δὲ τὴν αἰτίαν συμβαλεῖν. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν τὰ προειρημένα ζῶα, νύκτωρ γίνεται σεισμὸς καὶ συνιζάνει ἡ πόλις. καὶ ἐπικλύσαντος πολλοῦ κύματος, ἡ Ἑλίκη ἠφανίσθη. καὶ κατὰ τύχην Λακεδαιμονίων ὑφορμοῦσαι τῇ πόλει δέκα νῆες, συναπώλοντο τῇ προειρημένῃ θαλάσσης ἐπικλύσει πολλῇ. Χρῆται δὲ ἅμα εἰς τιμωρίαν τῶν ἀσεβῶν ἀνδρῶν ὑπηρέταις τοῖς ζώοις ἡ δίκη. καὶ τοῦδε μαρτύριον· Παντεδίδας ὁ Λακεδαιμόνιος ἀναστείλας διὰ τῆς Σπάρτης ἐλθεῖν τοὺς ἐς Κύθηρα ἀπιόντας τῶν περὶ τὸν Διονύσον τεχνιτῶν, εἶτα καθήμενος ἐν τῷ ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη.

Περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ κυνῶν τῶν ἐν Αδρανῷ. al. Αδρανῷ.

Κεφ. κ.

Ἐν Συκελίᾳ Ἀδρανός ἐστι πόλις, ὡς λέγει Νυμφόδωρος. καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἀδρανοῦ ἱερὸς ἐπιχώρου δαίμονος. πάνυ δὲ ἐναργῆ φησιν εἶναι τοῦτον. καὶ τὰ ἄλλα μὲν ὅσα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγει, καὶ ὅπως ἐμφανής ἐστι, καὶ ἐς τὸ τῶν δεομένων πρόχειρος εὐμενής τε ἅμα καὶ ἵλεως, εἰσόμεθα. ἰὼν δὲ καὶ ἐκεῖνα εἰρήσεται. Κύνες εἰσὶν ἱεροὶ καὶ οἵδε θεραπευτῆρες αὐτοῦ, καὶ λατρεύοντές οἱ, ὑπεραίροντες τὸ κάλλος τῶν Μολοττῶν κύνας, καὶ σὺν τούτῳ καὶ τὸ μέγεθος, χιλίων οὐ μείους τὸν ἀριθμό. οὐκοῦν οὗτοι μεθ' ἡμέραν μὲν αἰκάλλουσί τε καὶ σαίνουσι τοὺς ἐς τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος παριόντας, εἴτε εἶεν ξένοι, εἴτε ἐπιχώριοι. νύκτωρ δὲ τοὺς μεθύοντας ἤδη καὶ σφαλλομένους κατὰ τὴν ὁδὸν, οἵδε πομπῶν δίκην καὶ ἡγεμόνων γε, μάλα ἠπίως ἄγουσι, προηγούμενοι ἐς τὰ οἰκεῖα ἕκαστον.

CAP. XX.

In Sicilia * Adranus est ciuitas, auctore Nymphodoro: & in ea Adrani dæmonis vernaculi templum: quod omnino insigne ac splēdidum esse ait. Sed quæ de hoc deo refert cætera, quamq; sit clarus, & in supplices prō ptè facilis ac propitius, aliâs dicam: nunc aliud explicabo. Canes ei sacri sunt, qui & ipsi colunt eum atque inseruiūt, Molossis Canibus tum formâ tum magnitudine superiores, numero non pauciores quàm mille. Hi interdiu blandè & adulātes tum peregrinos tū indigenas, qui templum lucumq; ingrediūtur, excipiunt. Nocte verò iam ebrios & titubantes, tanquam viç duces & comites, egregie deducunt ad suam vsque domum quēque ante-

al. Adrianus. *Quarē-dū an hic sit Adrianus imperator, cui à morte tē plum Puteolis stru ctū, & honores diuini decreti.*

cedentes. Cæterùm cõtumelioſos, vt par eſt, puniunt & inſiliũt nẽpe, & veſtes eorum lacerãt, & eatenus caſtigant, eos denique qui furari prædaríve moliũtur, crudeliſſimè dilaniant.

De Cochlea maris rubri.

CAP. XXI.

In rubro mari Cochlea tum ſpecie pulcherrima, tum maxima naſcitur. Teſta ei purpurea & in eius medio ſpira ſiue voluta, mira colorum varietate & veluti floribus natiuis diſtincta. Sertum diceres ſummo artificio & ornatu contextum, è floribus multijugis, viridibus, aureis, rubicũdis, per æqua digeſtis interualla.

Quemadmodum Delphinus ſemper mouetur, etiam dormiens.

CAP. XXII.

καὶ τὸν μὲν παροινοῦντα τιμωρεῖν ἀρκοῦσιν εἰσπράττονται. ἐμπηδῶσι γὰρ καὶ τὴν ἐσθῆτα αὐτοῖς καταῤῥηγνύουσι, καὶ τὸ σωφρονοῦσιν ἐς τοσοῦτον αὐτούς. τοὺς γε μὴν πειρωμένους λωποδυτεῖν, διασπῶσι πικρότατα.

σωφρονίζουσιν

Περὶ κοχλίου τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ.

Κεφ. κα.

Κοχλίας δὲ ἄρα θαλάττιος ὁ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ γινόμενος, ὡραιότατος ἰδεῖν ἐστὶ καὶ μέγιστος. ἔστι μὲν γὰρ φοῖνιξ τὸ ἔλυτρον. ἔχει δὲ καὶ ἕλικα τὴν μέσην, δίχα διῃρημένην, καὶ πεποικιλμένην ὑπὸ τῆς φύσεως. κόσμῳ δὲ περιττῷ, στέφανον ἂν εἴποις ὁρᾶν, ἔκ τινος πολυχροίας ἀνθῶν ποικίλης διαπλακέντα, πρασίνων τε καὶ χρυσοειδῶν, καὶ κινναβαρίνων ἐναλλὰξ τῶν χρωμάτων κατα[illegible]ων τοῖς διαστήμασιν ἴσοις.

μέσην,

Ὅτι ἀεικίνητος ὁ δελφίς. Κεφ. κβ.

Τὸν

Τὸν δελφῖνα ἡ φύσις ἀεικίνητον εἰργάσατο, ὥς φασι. καὶ πέρας τούτῳ τῆς κινήσεως. τὸ καὶ τοῦ βίου τέλος. ὕπνου γοῦν δεόμενος, μετεωρίσας τὸ σῶμα, καὶ ἀναπλεύσας ἐπ᾽ ἄκρον τὸ ὕδωρ ὡς ἑωρᾶσθαι πᾶς, καταδαρθάνει τὴν κάδε. ἄϋπνος ἐστὶ καὶ ἄμοιρος τοῦδε τοῦ θεοῦ οὐδὲ οὗτός ἐστιν. ὅτε γοῦν καθεύδει, ὠθεῖται εἰς βυθὸν, ἕως ψαύσῃ τῆς κάτω γῆς. ὅταν δὲ προσαπελασθῇ αὐτῇ, διυπνίζεται, κρουσθεὶς πρὸς τὸ δάπεδον, εἶτα ἀναδύνει· καὶ πάλιν εἰς ὕπνον ὑπαχθεὶς, καὶ νικώμενος τοῦ θεοῦ κατολισθαίνει. καὶ αὖθις ἀνυπνισθεὶς τῇ αὐτῇ κρούσει, ἀναπλεῖ πάλιν καὶ πολλάκις δρᾷ τοῦτο, μεταξὺ ἡσυχίας καὶ ἐνεργείας ὢν, οὐ μὴν εἰς ἀκινησίαν ἐκπίπτων παντελῆ ποτε.

Περὶ ἰχθύος τοῦ λεγομένου κιθαρῳδοῦ.

Κεφ. κγ.

Delphinum perpetuo motu prĕditum esse ferũt: nec quoad viuit, (ne dormiens quidem) à motione conquiescit: Quum enim necesse habet dormire, ex alto ad summam aquam elatus, vt totus videatur, dormit. non enim somni expers est, atque ita dormiens, in profundum tandiu depellitur, quoad imam sedem maris cõtingat. ad quam postquam fũditus delapsus est, terrę pulsu è somno excitatur, deinde ex alto emergit, ac repetito somno similiter atque priùs ad maris fundum appuls⁹, expergiscitur, tum rursus eminet extra aquã. & hoc ipsum sæpe facit, eámque ob causam inter quietem & actionem agens, nũquam omnino à motu quiescit.

De Citharœdo pisce maris rubri, duorum generum.

CAP. XXIII.

In mari rubro piſcis procreatur, cuius corpus ita figuratum eſt, vt ſimilitudinem Lingulacæ eius latitudo gerere feratur, ſquammæ non magnam tangenti aſperitatem habent. Cùm ſubaureo eſt colore, tum lineis à ſummo capitis vertice ad extremam caudam nigris ſic diſtinguitur, vt eas citharæ fidiculas contentas eſſe dicas, vnde is Citharœdus appellatur. Os ei peſſum it & ſubſidet, idémque nigerrimum eſt, cingulóque croceo circumligatur. Vertex varietate diſtinguitur, fulgore aureo, & nigris quibuſdam lineis. pinnas aureas habet (rufo colore multipli citerva riatur:) Cauda eſt nigra prçter extrema, ea enim candidiſſimo colore aſperguntur. Alij item Citharœdi picti naſci dicuntur, toto corpore purpurei, certis inter-

Pareīheſi incluſa ex Gillij verſione reliquimus in noſtris codic. Græc. nō inuēta

Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ γίνεται ἰχθὺς πλατὺς τὸ σχῆμα κατὰ τὴν βούγλωττον, ὥς φασι. καὶ φολίδας μὲν οὐ σφόδρα τραχύς ἐστι περισαμψίῳ· τὴν δὲ χρόαν ὑπόχρυσός ἐστι, μελαίναις τε γραμμαῖς ἐς τὸ οὐραῖον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἄκρας καταγέγραπται. εἴποις ἂν αὐτὰς εἶναι χορδὰς ἐκτεταμένας. ἔνθεν τοι καὶ ἰχθὺς αὐτὸς κιθαρῳδὸς κέκληται. τὸ στόμα δὲ αὐτοῦ συνίζει, καὶ ἔστι μέλαν ἰσχυρῶς· ζώνη γε μὴν κροκοειδεῖ κατείληπται. πεποίκιλται δέ οἱ ἡ κορυφὴ διαφόρως, τῇ τε χρυσοειδεῖ αὐγῇ, καὶ μέντοι καὶ μελαίναις τισὶ παραγραφαῖς. πτερύγια χρυσοειδῆ ἔχει. μέλαινα δὲ αὐτοῦ ἡ οὐρὰ, πλὴν τῶν ἄκρων. ταῦτα δὲ λευκὰ ἰσχυρῶς. Καὶ ἄλλοι δὲ ᾄδονται κιθαρῳδοὶ στικτοὶ τίκτεσθαι. καί εἰσι πορφυροῖ μὲν τὸ πᾶν σῶμα· γραμμὰς δὲ ἐκ διαστημάτων ἔχοντες

χρυσ-

χρυσοῦς. ζώνας δὲ ἔχουσιν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἴοις τοῖς ἄνθεσι παραπλησίας, τὴν μὲν περὶ τῶν ὀφθαλμῶν μέχρι τῶν βραγχίων καθέρπουσαν. τὴν δὲ μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐς τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς προχωροῦσαν· τὴν δὲ περιθέουσαν μετὰ τῆς δέρης, ὡς ὅρμον.

Περὶ παρδάλεως ἰχθύος τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ὀξυρύγχου.

Κεφ. κδ.

Πάρδαλις δὲ ἰχθὺς ἐν τῇ ἐρυθρᾷ φύεται θαλάττῃ, ὡς οἱ θεασάμενοι λέγουσι. καὶ ἔοικε τὴν χροιὰν καὶ τὰ στίγματα τὰ περιφερῆ τῇ ὀρείῳ παρδάλει. Ὁ δὲ ὀξύρυγχος ὁ ἐνταῦθα γινόμενος, ἔχει μὲν προμήκες τὸ στόμα, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς, χρυσοειδεῖς· τὰ δὲ βλέφαρα αὐτῷ λευκά. τὰ δὲ νῶτα οἱ σημεῖά τε ἐπέστικται ὠχρά, καὶ πτέρυγες αὐτοῦ, αἱ μὲν πρῶται μέλαιναι· αἱ δὲ νωτιαῖαι, λευκαί. ἡ οὐρὰ, προμήκης τὸ σχῆμα, τὴν δὲ χρόαν

πρασ

uallis aureolas lineas possidentes. Earum verò caput cingulis violaceis illustratur, vno (quod est ante oculos) ad branchias pertinente: altero secundum oculos vsque ad medium caput excurrente: alio autem tanquã monili sic collum circumplicante.

De Pardali & Oxyryncho piscibus.

CAP. XXIIII.

Pardalis piscis, vt ij, qui ipsum viderunt, dicunt, in mari rubro nascitur, colore & maculis orbiculatis, similis est montanæ Pardali. Oxyrynchus, quem idẽ mare profert, ore est prælongo, oculis ad similitudinem auri fulgentibus, palpebris albis. Eius dorso puncta pallore insignita sunt. pinnæ priores ei nigræ existunt, eæ verò quæ sunt in dorso, albæ: cauda prolixa & viridis,

quam mediam aureola linea interſecat.

De Hinnulo Græcum ſermonem intelligente.

CAP. XXV.

Ptolemæo ſecundo, quem & Philadelphũ cognominant, hinnulus Cerui dono datus eſt. Is ſermone Græcanico enutritus, loquẽtes intelligebat: quum ante id tempus ſolam Indorum linguã Cerui intelligere crederẽtur.

Sexum maſculum etiam inter bruta naturam præferre.

CAP. XXVI.

al. ἡ ἄῤῥην φύσις.

Sexus maſculus etiã inter bruta videtur à natura præferri. Siquidem Draco mas inſignis eſt criſtâ, & barbâ hirſutus. Gallinaceus & ipſe criſtatus, paleas inſuper veluti barbam gerit Ceruus cornutus, Leo iubatus, Cicada mas canorus eſt.

Suprà etiam lib. 10. cap. 25

ἔλαφος

Quòd paruæ occaſiones ſæpè magnorum bello-

περιαπτνίς ἐστι, μέσην δὲ αὐτὴν διείληφε χρυσοειδὴς γραμμή.

Περὶ τῆς τοῦ Πτολεμαίου ἐλάφου. Κεφ. κε.

Τῷ Πτολεμαίῳ τῷ δευτέρῳ, ὃν καὶ Φιλάδελφον καλοῦσι, βρέφος ἐλάφου δῶρον ἐδόθη. καὶ τῇ φωνῇ ἀνετράφη τῇ Ἑλλάδι, καὶ λαλούντων συνίει. ἐπεπίστευτο δὲ περὶ τούτου τοῦ ζώου, τὸ Ἰνδῶν μόνης φωνῆς ἐπαΐειν τοὺς ἐλάφους.

Ὅτι κἂν τοῖς ἀλόγοις προτιμᾶται ὁ † ἄῤῥην φύσει.

Κεφ. κϛ.

Ἔοικε δὲ ἄρα καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις ὑπὸ τῆς φύσεως προτιμᾶσθαι τὸ ἄῤῥεν ἔχειν γοῦν ὁ μὲν δράκων ὁ ἄῤῥην τὸν λόφον, καὶ τὴν ὑπήνην δασεῖαν. ὁ δὲ ἀλεκτρυὼν καὶ οὗτος λόφον, καὶ τὰ κάλλεα. ὁ δὲ † ἔλεφας τὰ κέρατα· χαίτην ὁ λέων· ὁ τέττιξ φωνήν.

Ὅτι καὶ μικραὶ προφάσεις πολλά-

πολλάκις αἰτίαι μεγάλων πολέμων γεγόνασι.

Κεφ. κζ.

Ὑποθέσει μὲν τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς Τρωσὶ τοῦ πολέμου, ἡ Διὸς Ἑλένη φασί. καὶ Πέρσαις πρὸς τοὺς Ἕλληνας, Ἄτοσσα ἡ Δαρείου γυνή, ποθήσασα θεραπαίνας κτήσασθαι Ἀττικὰς καὶ Ἰάδας. καὶ τοῦ μακροῦ πολέμου τοῖς Ἕλλησι τὸ πινάκιον τὸ κατὰ τῶν Μεγαρέων. Μάγνητας δὲ καὶ Ἐφεσίους εἰς πόλεμον ἀκρὶς ἐξῆψε. Περιστερὰ δὲ Χάονας καὶ Ἰλλυριούς. Θηβαῖοι δὲ ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὲρ κυνὸς πρὸς Ῥωμαίους πολεμῆσαι λέγονται.

Ὅτι καὶ μικρὰ αἴτια πολλάκις μεγάλας ὁρμὰς ἔστησαν. Κ. κη.

Λέγεται τις λόγος Πυθοχάρην τὸν αὐλητὴν ἀνασεῖλαι λύκων ὁρμήν, αὐλήσαντα σύντονον καὶ γενναῖον αὔλημα. * Μυιῶν δὲ πλῆθος ἀνέστησε Μεγα-

rum causæ fuerunt.

CAP. XXVII.

Græcis & Trojanis belli causam Helena dedit. Darij vxor Atossa, quòd ancillas Atticas & Ionicas habere desideraret, Persis ad bellum Græcis inferēdum argumentum dedit. Tabella causam attulit Græcis longissimi belli gerendi cum Megarensibus. Magnetes atque Ephesios Locusta ad bellum excitauit, atque inflammauit. Columba *Carnos & Illyricos in bellum commisit. Thebani in Ægypto de Cane contra Romanos pugnasse dicuntur.

Chaones in nostris codicib. Græcis.

Lupus concitato tibia sono territus. Quæ parua animalia quos populos sedibus expulerint.

CAP. XXVIII.

Pythocharem tibicinem fama est, concitato & vehementi tibiæ sono Luporum impetū cohibuisse. Muriū (Muscarum, Gillius) multitudo Megarenses sedibus

Μυιῶν, Gillius.

bus pepulit. Phaselitas Vespę fugarunt. Scolopendrę exegerũt Rhœthienses.

Fel Ouium alibi nullum, alibi duplex.

CAP. XXIX.

Oues in Ponto sine felle nasci aiunt: in Naxo verò insula etiam duplici.

Meropem pietate in parentes Ciconiis præstare.

CAP. XXX.

Merops auis hoc nomine Ciconiis etiam iustior est, quòd parẽtes non senectute demum affectos alit: sed vt primùm maiores alarum pennæ ei natæ fuerint, id facit. itaque inter aues iustissima & piissima omnium habetur.

Deo etiam brutas animantes curæ esse. Historia de Equo Lenæi cuiusdam exoculato, & à Serapide restituto.

CAP. XXXI.

Hoc quoque animalibus contigit, quòd diis curæ sint, neque vel contemnantur ab

ρέας· Φασηλίτας δὲ σφῆκες· σκολοπένδραι δὲ, Ῥοιτιεῖς.

Περὶ προβάτων ἀχόλων τε καὶ διχόλων.

Κεφ. κθ.

Πρόβατα ἄχολα ἐν τῷ Πόντῳ φασίν· ἐν δὲ τῇ Νάξῳ τῇ νήσῳ καὶ δίχολα.

Περὶ τῆς τῶν μερόπων ὀρνίθων δικαιοσύνης.

Κεφ. λ.

Ο μέροψ ὄρνις ταύτῃ τοι δοκεῖ δικαιότερος εἶναι τῶν πελαργῶν· οὐ γὰρ ἀναμένει γηράσαντας ἐκτρέφειν τοὺς πατέρας, ἀλλὰ ἅμα τῷ φῦσαι τὰ ὠκύπτερα, τοῦτο ἐργάζεται. καὶ ἔστι δικαιότερος καὶ εὐσεβέστατος ὀρνίθων ἁπάντων.

Οτι καὶ τῶν ἀλόγων πρόνοιαν ποιεῖται τὸ θεῖον.

Κεφ. λα.

Ιδιον δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ἐκεῖνο ἀγαθόν. Πρόνοιαν αὐτῶν καὶ οἱ θεοὶ ποιοῦνται, καὶ οὔτε αὐτῶν καταφρονοῦσιν,

τοῦσιν, οὐδὲ μὴν ὀλιγώρως ἔχουσιν. εἰ γὰρ καὶ ἀμοιρεῖ λόγου, ἀλλὰ γοῦν συνέσεως καὶ τῆς καθ᾽ ἑαυτὰ σοφίας οὐκ ἔστιν ἀτυχῆ. ὅπως δ᾽ οὖν καὶ αὐτὰ φιλεῖται θεοῖς, ἐρῶ, καὶ εἰ μὴ πολλὰ ἐκ πολλῶν, ἴσα δ᾽ οὖν ἀποχρήσει τοσαῦτα. Ἀνὴρ ἱππεὺς τὴν στρατείαν, Λιναῖος τὸ ὄνομα, ἵππον εἶχεν ἰδεῖν μὲν ὡραῖον, δραμεῖν δὲ ὤκιστον, τὸν δὲ θυμὸν ἀνδρειότατον· καὶ ἀγαθὸν μὲν ἐν ταῖς ἐπιδείξεσι τὴν ἱππασίαν περιδραμεῖν τὴν δεδιδαγμένην, καρτερικὸν δὲ ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ καὶ διῶξαι, ἔνθα ἦν καιρός· καὶ ἀναχωρῆσαι ἔνθα αὐτὸν χρεία παρεκάλει, πάνυ γεννικόν. ἐκ δὴ τούτων ἁπάντων, ὁ μὲν κτῆμα ἦν ἀγαθόν· ὁ δὲ εὐκλεέστατος ἐν τοῖς ὁμοτέχνοις ἱππεῦσιν ἐδόκει. ὁ τοίνυν ἵππος ὁ τοιοῦτος τὴν ἱππικὴν ἀρετήν, θατέρῳ τοῖν ὀφθαλμοῖν τῷ δεξιῷ ὑπό τινος πληγῆς προσπεσούσης,

eis, vel negligantur. Nã vt ratione careant, ſuo tamen intellectu & cõueniente eis ſapientia non deſtituũtur. Quomodo autem à Diis amentur, dicam, ſi non multa è multis: tãtum tamen quantum ſatis fore videbitur. Vir quidam Lenæus nomine, Equum poſſidebat & formâ ſpecioſum, & curſu celerrimum, & animo intrepidũ: quiq; in ſpectaculis curſum ad quẽ inſtitutus erat egregriè decurrebat, & in bello fortitudinẽ tolerantiamq; ſuam cũ aliâs declarabat, tum perſequẽdo ſi opus eſſet, tum retrocedendo tẽpeſtiuè. propter hæc igitur omnia commendabilis Equus dominũ ſuum inter cæteros equites quàm celeberrimum reddebat. Hic equus adeò eximiꝰ ictu quodam dextro oculo

læsus, eoq; captus est. Et quum Lenæus spem suam omnem propter hunc Equi casum vacillare videret (nam læuo eius oculo, soli adhuc integro, scutum equestre & alia *arma* tenebras offundebant,) Serapidis templum adit adducto secum ceu victima quadam equo. & pro eodem deum precatur, ceu fratre aut filio, & vt supplicem insontẽ misereretur orat huius enim calamitatis causam ab hominum quorundam siue facto nefario, siue mali ominis dicto esse profectam. Equus verò quonam pacto (dicebat) vel sacrilegium, vel cędem, vel blasphemiam committeret? Per suã quoque innocentiam, vt qui nemini vnquam iniurius fuisset, deum obtestabatur: & propterea vt cõmilitonis ac amici sui oculum restitueret, ro-

σης, ὁρᾶν ἀδύνατος ἦν· ἀκούων ὁ Λεναῖος ὀρθὴν ἑαυτοῦ σαλεύουσαν τὴν πᾶσαν ἐλπίδα ἐν τῷ τοῦ ἵππου τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου πάθει, ἐπεὶ τὰ ἄλλα καὶ ἀσπὶς ἡ ἱππικὴ τὸν λαιὸν ὀφθαλμὸν οἱ ἐσκέπε τὸν μόνον ὁρῶντα, εἰς τοῦ Σαράπιδος ἔρχεται, θρέμμα ἄγων, καὶ μάλα ἀληθὲς, ὥσπερ οὖν ἱερεῖον τὸν ἵππον, καὶ δεῖται τοῦ θεοῦ ὥσπερ ὑπὲρ ἀδελφοῦ τινος ἢ υἱοῦ ὁ Λεναῖος τοῦ ἵππου, οἰκτεῖραι τὸν † οἰκέτην, καὶ ταῦτα ἀδικήσαντα οὐδέν. εἶναι γάρ τινας ἀνθρώπους σφίσι κακῶν αἰτίους, ἢ δράσαντά τι ἀσεβὲς ἢ εἰπόντας τι δύσφημον. ἵππου δὲ ἔλεγε ποία μὲν θεοσυλία; φόνος δὲ τίς; βλασφημία δὲ πῶς, ἢ πόθεν; ἐμαρτυρήσατο δὲ τὸν θεὸν καὶ αὐτὸς ὡς οὐδεπώποτε οὐδένα οὐδὲν ἀδικήσαις· καὶ διὰ ταῦτα τὸν συστρατιώτην οἱ καὶ φίλον ἐδεῖτο τῆς ὀφθαλμίας ἀπαλλάξαι τὸν θεόν.

ἱκέτην

τεόν. ὁ δὲ, οὐχ ὑπερορᾷ, οὐδὲ ἐξεφαύλισε τὸ ἄλογόν τε καὶ ἄφωνον ἱκέτευθη, ὢν τοσοῦτος θεός, καὶ διὰ ταῦτα οἰκτείρει καὶ τὸν νοσοῦντα, καὶ τὸν δεόμενον ὑπὸ αὐτοῦ, καὶ δίδωσιν ἴασιν. μὴ καταιονᾷν μὲν τὸν ὀφθαλμόν, πυριάσεσι δὲ αὐτὸν θερα-πεύειν μεσούσης ἡμέρας ἐν τῷ τοῦ νεὼ περιβόλῳ. καὶ ταῦτα μὲν ἐπράττετο, ἐρρώσθη δὲ τῷ ἵππῳ τὸ ὄμμα. καὶ ὁ μὲν Λιναῖος χαριστήριά τε καὶ σωτήρια ἀπέθυεν· ὁ δὲ ἵππος ἐσκίρτα καὶ περὶ τὸν νεὼν ἐχρεμέτιζε, καὶ ἐδόκει μείζων τε καὶ ὡραιότερος. καὶ ἦν φαιδρός, καὶ τῷ βωμῷ τῷ πρὸς θεῶν ἐκυδροῦτο. καὶ μέντοι καὶ περὶ τοῖς ἀναβαθμοῖς καλινδούμενος ἑωρᾶτο τῷ θεῷ τῷ σωτῆρι χαριστήρια ἐκτίνων ὧν ἠπορῶν ἔσθενεν.

Περὶ ἀσπίδος.

Κεφ. λβ.

Ἐν ἀμπέλῳ δὲ γεωργὸς

gabat. Tum deus vtcũque magnus, non neglexit neque contempsit brutum mutúmq; animal: & pariter ipsius & supplicantis misertus remedium dictat: iubétq; oculum Equi, non quidem perfundi liquido vllo remedio, sed fomentis per meridiem in ambitu templi calefieri. His peractis, Equi oculus redintegratus est & Lenæus deo, vt gratũ se declararet, sacrificauit. Equus iam integer saltabat, & hinniebat circa templum: iámq; grandior & formosior videbatur, seq; veluti ostentans ad aram vsque non sine ambitione accurrebat (περιθέων): denique circa gradus se volutans deo seruatori quo posset modo gratias se agere præ se ferebat.

De vinitore qui Aspidem sacram & hominibus innocentem imprudens dissecuerat.

CAP. XXXII.

Vinitor dum scrobẽ

fodit pulchram & generoſam vitem plantaturus, ligonis ictu Aſpidem ſacram & minimè infeſtam hominibus, quæ fortè illic latebat, imprudens mediam diſſecuit, deinde quum terram dimoueret, poſteriorem eius partem, quæ caudam continet in arena iacētem reperit: anteriorē verò, quæ à ventre ad ceruicem tendit adhuc reptantem & cruentā. Quamobrem obſtupefactus & mētis impos, totus ad inſaniā, eamque vehemētem redactus eſt. Et quum interdiu non apud ſe nec rationis compos erat, tū noctu etiam delirans è lecto exiliebat, & Aſpidē ſe perſequi dictitabat: & veluti morſu læſus, terribili clamore vociferabatur, & auxilium implorabat, & interemptæ ab ipſo Aſpidis ſimulachrum ſe vi-

ἡνίκα τὸ etur melius omitti.

διώκειν abūdat

εἰργάζετο τι ἔργον. ἵνα ἐμ… φυτευθῇ καλὸν κλῆμα τ… καὶ εὐγενές. εἶτα τὴν σμι… νύην καταφέρων ὑποικου… ροῦσαν ἀσπίδα ἱεράν, … ἀνθρώπων ἥκιστα ἐχθρὰ… λαθὼν διέκοψε μέσην. … τὴν γῆν διαξαίνων, τὸ μ… οὐραῖον βλέπων τῇ ψάμμ… μῳ καταλελειμμένον· τὸ ἡμίτομον τὸ ἐκ τῆς γαστρ… ἐς τὴν δέρην αὐτόν, ἕρπ… πον, καὶ τῷ λύθρῳ τῷ δι… τὴν τομὴν πεπληρωμέ… νον, καὶ ἐκπλήττεται, κ… ἔκφρων γενόμενος, εἰς … ὀρθὴν μανίαν καὶ ὡς τ… μάλιστα ἰσχυρὰν, ἐκφο… τα, καὶ μεθ' ἡμέραν ἑαυ… τοῦ τε, καὶ τοῦ λογισμοῦ … ἀκρατὴς. καὶ μέντοι κ… νυκτὸς, † ἡνίκα … ρος καὶ ἐκ τοῦ λέχους ἀ… νεθόρνυτο, καὶ ἔλεγε τ… ἀσπίδα * διώκων, καὶ ὡς … θηρίου ὁμοῦ † τι τῷ δ… γματι ὤν ἐκπληκτικ… πάντως ἐβόα· καὶ ἐκάλει συμμάχους· καὶ μέντ… καὶ τῆς ἀνῃρημένης ὑπ' αὐτοῦ, τὸ εἴδωλον ἔλεγεν ὁρ… θεα

ειμψάμενον τὴν καὶ ἀπειλὴν ὁμολογῆσαί ποτε καὶ δεδιέ-
ναι, καὶ ὡς ὠδυνᾶτο ἐξῴ-
μωξεν, καὶ ἦν δῆλος. ἐπεὶ
μὲν οἱ ἡ νόσος πόρρω τοῦ
χρόνου ἦν, οἱ προσήκοντες
τὸν ἄνδρα ἐς τοῦ Σαράπι-
δος ἄγουσιν ἱκέτην, καὶ ἐ-
δέοντο ἀποστεῖλαι καὶ ἀφα-
νίσαι τὸ περιειρημένον τὸ
φάσμα. οἰκτείρει μὲν οὖν τὸν
ἄνδρα ὁ θεὸς καὶ ἰᾶται. Ὡς
δὲ ἀτιμώρητος οὐκ ἔμεινεν
ἡ ἀσπὶς, εἴρηται καὶ πάνυγε
ἀποχρώντως.

Περὶ ταώ.

Κεφ. λγ.

Ταὼν δὲ Ινδικὸν δῶρον
λαβὼν ὁ τῶν Αἰγυπτίων βα-
σιλεὺς ταῶν ὡς ἰδεῖν μέ-
γιστόν τε καὶ ὡραιότατον·
οὐκ ἀξιοῖ σὺν τοῖς ἀγε-
λαίοις τρέφειν, ὡς οἰκίας
ἄθυρμα αὐτὸν εἶναι, ἢ
γαστρὸς χάριν· ἀλλὰ ἀνά-
πτει τῷ πολιεῖ Διῒ, κρί-
νας ἀνάθημα ἐπάξιον τῷ
θεῷ τὸν ὄρνιν τὸν περιειρημέ-
νον. ἐρᾷ τοῦτον συλλαβεῖν

dere aiebat, idque frē-
dens & minans: & ali-
quādo morsu se impe-
titum, eiulatu quidem
dolere se arguebat.
Quum autem iam ali-
quandiu durasset mor-
bus, cognati eius sup-
plicem ipsum in ædem
Serapidis ducūt, deúm
que vt spectrum illud
Aspidis amoliri & co-
hibere dignetur orant.
Misertus ille, virū cu-
rat. Hæc de vindicta A-
spidem læsam sequuta
sufficiant.

μὲν τοι vel δὲ

De Pauone Indico, quem Ioui consecratum à rege Ægypti, sacrilegi suffurari non potuerunt.

CAP. XXXIII.

Ægyptiorum rex
quum Indicum Pauo-
nē maximum pulcher-
rimumque dono acce-
pisset, noluit cum gre-
gariis cæteris eum ale-
re, vel cibi gratiâ, vel
oblectamenti. Itaq; Io-
ui vrbis custodi eum
consecrauit, dignum
hoc deo munus huius-
modi alitem iudicans.

Huius deinde capiendę
desiderio ventri ac lu-
xui deditus iuuenis
quidam locuples, vt
splendidè epularetur,
captus est. Solebat e-
nim ille sẽper indulge-
re gulę, & varias quęre
bat dapes, etiã cũ peri-
culo, quauis occasione,
quouis pretio, lucrum
existimãs omnia quib⁹
suam delectaret impro
bitatem, & satiaret in-
gluuiem. Mercedem i-
gitur huius sacrilegij
amplam vni ex mini-
stris dei largitur, & in-
super aliam promittit:
Is verò spe vana in-
ductus, eum accessit
ad locum, vbi morari
alitem nôrat, & capere
iuueni adferẽdam ag-
gressus est. Sed non ap-
paruit Pauo: & loco il-
lius Aspis visa est ere-
cta, & aduersus ipsum
irata, quare territus re-
trocessit. Quum verò
gulosus ille vrgeret, &
instigaret, ad Pauonem
venit, qui mox amba-
bus alis in aërẽ eleua-

ἄσωτος νεανίας, καὶ πά-
νυγε πλούσιος, καὶ ποιή-
σασθαι δεῖπνον. ἀεὶ γὰρ τῇ
γαστρὶ ἐχαρίζετο, καὶ ἐξ
ἁπάσης αἰτίας ὁ ἄσωτος
τὸ ποικίλον τῆς τροφῆς, καὶ
τὸ σὺν κινδύνῳ πορι-
σθὲν, καὶ τὸ ἐωνημένον πολ-
λοῦ, τρόπῳ βδελυρίας
καὶ λαιμαργίας ὑπερβο-
λῇ, κέρδος ἡγούμενος
εἰς ἡδονήν. μισθὸν οὖν τῆς
θεοσυλίας ἀδρὸν προτεί-
νει τινὶ τῶν τοῦ θεοῦ θεραπευ-
τήρων, καὶ ὑπισχνεῖται καὶ
ἄλλον. ὁ δὲ ἐλπίδι κουφι-
σθεὶς ματαίᾳ, ἔνθα ᾔδει
τὸν ὄρνιν αὐλιζόμενον ἐλ-
θὼν, ἐπεχείρει συλλαβεῖν,
καὶ τῷ πλουσίῳ κομίσαι.
καὶ ἐκεῖνον μὲν οὐχ ὁρᾷ,
μεγίστην δὲ ἀσπίδα ὀρθὴν
εἶδε, καὶ ἐπ' αὐτὸν τεθυμω-
μένην. καὶ τὰ μὲν πρῶ-
τα ἔδεισε καὶ ὑπανῆλθεν·
ἐγκειμένου δὲ τοῦ ἀσώτου καὶ
παρορμῶντος, ὁ ὑπηρέ-
της ἐπὶ τὸν ταὼν ἦλθεν. ὁ
δὲ ἀμφοτέρων ἀΐξας, καὶ

ἑαυ-

ἑαυτὸν τοῖς πτεροῖς μετεωρίσας, καὶ ἀφθεὶς κοῦφος, οὔτε ἐπί τι τῶν ἱερῶν δένδρων ἐκάθισεν, οὔτε ἐπ' ἄλλον μετέωρόν τε καὶ ὑψηλὸν χῶρον. ἀλλὰ ἐπί τι μέσον τοῦ θεοῦ τοῦ νεὼ, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀτρέπτως ἑώρα, δῆλ ὑποσαίνων ὅτι ἄρα τῆς ἐπιβουλῆς τῆς ἐκείνων κρείττων πέφυκε, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἑλεῖν αὐτόν. οὐκοῦν ἐπεὶ μηδὲν ἤνυστο, ὁ προικοῦ † προσδεὶς ἀργύριον ὁ ἄσωτος ἀπῄτει λαβεῖν. ὁ δὲ, οὐκ ἀπεδίδου, λέγων ποιῆσαι μὲν τὰ ἑαυτοῦ πάντα, ἀδύνατος δὲ εἶναι θεῶν κτῆμα ὑφελέσθαι. οἷα οὖν εἰκὸς ἦν, ἔρις ὑπὲρ τούτων καὶ βοὴ ἤδη, καὶ ἤκουον πολλοί. εἶτα ἀφίκετο ὁ ἐπὶ πᾶσιν ἱερεὺς, καὶ ἐρωτᾷ τῆς ἐν τῷ νεῷ φιλονεικίας τὴν ὑπόθεσιν. καὶ ἐλέγχουσιν ἀλλήλους. καὶ ὁ μὲν πλούσιος ἀπειλαῖς καὶ βλασφημίαις, καὶ λοιδορίαις αἰκισθεὶς ἀπαλλάττεται, καὶ ὄρνιθος ἄλλου καταπιὼν ὀστέον, καὶ ὀδο-

tus, neque in ſacra aliqua arbore conſedit, neque in alio ſublimi & excelſo loco, ſed in medio quodam inter templum (& ipſos) vnde intrepidè illos aſpectans præ ſe ferre hoc videbatur, ſe illorum inſidiis ſuperiorem ac tutũ eſſe, neque capi ab eis poſſe. Itaque re infecta luxurioſus ille pecuniam expenſam repetit. Negat ille ſe redditurũ, quòd quãtum in ſe eſſet nihil nõ feciſſet, rem verò ſacrã deo auferre nequiret. Hinc ortam cõtentionẽ, & clamores multi audiuerunt: & tandem ſummus quoq; ſacerdos ſuperueniens, litis in æde cauſam ſciſcitatur. Illi ſe inuicem accuſant. & iuuenis ille diues, minis, conuiciis & maledictis affectus, diſcedit: & alterius cuiuſdam auis oſſe deglutito, magno cum dolo-

προὔδωκεν

 νώμεν

xe è vita migrauit. Ministrum vero improbũ illũ, vtpote sacrilegũ, ciuitatis princeps puniuit. Auis ab eo tempore neque viua neque mortua visa est, sed quum annis centum, vt ferũt, vixisset, euanuit.

De curato à Serapide viro, qui Serpentis oua deuorauerat.

CAP. XXXIIII.

Huc & illud pertinet. Vir quidam Cissus nomine, Serapidis, cultui deditissimus, peritus insidiis mulieris quam priùs amatam deinde vxorem duxerat, quum oua serpentis deuorasset, angebatur & miserè affligebatur, ita vt à morte parum abesse videretur. Rogatus autem ab eo deus Murænam viuam præcepit emendam, & manum viuario seu vasi (in quo seruaretur) immittendam. Paret ille, manum immittit: cui Muræna mordicus inhæret: & quum auel-

νούμενος τὸν βίον κατέστρεψεν ἐν ἀνθρώποις. τὸν δὲ ὑπηρέτην τὸν κακὸν, οἷα δήπου ἱερόσυλον, ὁ τῆς πόλεως ὡρμοστὴς ἐκόλασεν. τὸν δὲ ὄρνιν οὔτε ζῶντα οὔτε νεκρὸν ἐθεάσαντο· ἀλλὰ ἑκατὸν ὡς ὁ λόγος ἔτη διαβιώσας, εἶτα ἠφανίσθη.

Περὶ μυραίνης, πῶς δι' αὐτῆς ἐσώθη ὁ φαγὼν ὄφεως ᾠά.

Κεφ. λδ.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ ἔοικε τούτῳ καὶ ὁμολογεῖ. Κίσσος ὄνομα θεραπεύων τὸν Σάραπιν ἰσχυρῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῆς πρότερον μὲν ἐρωμένης, ὕστερον δὲ γαμετῆς, καὶ ᾠὰ ὄφεως φαγὼν, ὠδυνᾶτο, καὶ ἑαυτῷ κακῶς εἶχε, καὶ ἐπίδοξος τεθνήξεσθαι ἦν. δεῖται δὲ τοῦ θεοῦ· ὁ δὲ προστάττει πριάσθαι μύραιναν ζῶσαν, καθεῖναι δὲ τὴν χεῖρα εἰς τὸ ζωγρεῖον. καὶ ὁ Κίσσος πείθεται, καὶ καθίησιν. ἡ δὲ, ἐμφῦσα εἴχετο. ἀπο-

σωμένη δὲ καὶ τὴν νόσον τὴν ἐν τῷ νεανίᾳ συνέσπασεν. Ὑπηρέτις μὲν δὴ θεοῦ θεραπείας ἡ μύραινα αὕτη γενομένη, καὶ εἰς ἀκοὴν τὴν ἡμετέραν ἀφίκετο.

Ὅτι καὶ Χρύσερμος αἷμα ταύρειον πιὼν καὶ Βάθυλλις φθισικὸς ὑπὸ τοῦ Σαράπιδος διεσώθησαν.

Κεφ. λε.

Χρύσερμόν τε ἐπὶ Νέρωνος αἷμα ἀνεμοῦντα καὶ τηκόμενον ἤδη, αἷμα ταύρου πιόντα ἰάσατο αὐτὸς οὗτος ὁ θεός. ἐγὼ δὲ λέγω ταῦτα ὅτι ἐς τοσοῦτον ἄρα τὰ ζῷα θεοφιλῆ ἐστιν, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν σῴζεσθαι, καὶ σῴζειν, ἐκείνων βουλομένων, ἑτέρους. Ἀτὰρ οὖν καὶ Βάθυλιν τὸν Κρῆτα ἐς νόσον φθίσεως ἐμπεσόντα, ἐξαίτη τῆς τοσαύτης κακῆς ὅδε ὁ θεὸς εἰργάσατο, ὀνείων κρεῶν γευσάμενον. καὶ προσέπεσε γενέσθαι καὶ αὐτῷ παρὰ τὸ ὄνομα τοῦ ζῴου. ἔδοξε γὰρ ὀνησιφόρον οἱ ταύτην ἔσεσθαι τὴν θε-

leretur, ſimul cum ea morbus etiam iuuenis illius euulſus eſt. Sic Murænæ huius diuinæ Serapidis voluntatis miniſtræ, ad nos quoque fama peruenit.

Hiſtoria Chryſermi à Serapide curati, quum ſanguinem Taurinum biviſſet, & Bathylius phthiſici. C. XXXV.

Idem hic deus imperante Nerone, Chryſermum, qui Taurino ſanguine poto, iam & reuomebat ſanguinē, & contabeſcebat, curauit. Hæc eo propoſito mihi referuntur, vt ſignificem animalia tā grata eſſe diis, vt & ab iis ſeruentur, & ipſa quoque alios eorum voluntate ſeruent. Idē hic deus Bathylin Cretenſem tabe periclitātem ab hoc grauiſſimo malo aſininę carnis imperato eſu, reſtituit. atq; ita quēadmodū deus colludentibus vocabulis Græcis ei prædixerat. ὄνεια κρέα ὀνησιφόρα

φόρα; id eſt, aſini iumẽtiq; carnes adiumento ei fuere Hæc hactenus.

Equas ad agitationem currruum præferri. Equos lauatione & vnguentis delectari: timerique eos à Camelis.

CAP. XXXVI.

De animaliũ natura hæc quoque feruntur. Equæ ad vectionẽ curulem aptiores eſſe creduntur. Viros rei equeſtris peritos affirmare audio, Equos lauatione & vnctione gaudere. Solitos quidẽ vnguentis liniri Equos, Simonides in Iambis teſtatur. Perſæ poſt Cyri pugnam in Lydia Camelos ſimul cum Equis alunt, Equorum metum ex Camelis cõuictu conantes expellere.

Diuiſio animalium.

CAP. XXXVII.

Cartilaginea vocantur, quæ ſquammis carent, vt Muræna, Conger, Torpedo, Paſtina-

ρατείαν, καὶ ἴχοσιν καὶ ὑπὲρ μέτων ἀπόχρη καὶ ταῦτα.

Περὶ τῶν ἵππων.

Κεφ. λϛ.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ἐκεῖνα λέγεται. Αἱ ἵπποι εἰς ἁρματηλασίαν ἐπιτηδειότεραι εἶναι πιστεύονται. Πυνθάνομαι δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς πωλευτικοὺς λέγειν, ὅτι ἄρα χαίρουσιν ἵπποι λουτρῷ τε καὶ ἀλοιφῇ, ὅτι δὲ καὶ μύρῳ ἐχρίοντο ἵπποι, Σιμωνίδης ἐν τοῖς Ἰάμβοις λέγει. Πέρσαι δὲ μετὰ τὴν Κύρου μάχην τὴν ἐν Λυδίᾳ, καμήλους τοῖς ἵπποις συντρέφουσι, τὸ δέος τῶν ἵππων τὸ ἐκ τῶν καμήλων εἰς αὐτοὺς ἐξαπτόμενον ἐκβάλλειν πειρώμενοι τῇ συντροφίᾳ.

Διαφορότητες ζώων εἰς ἐπωνυμίαν τε καὶ ζωογονίαν.

Κεφ. λζ.

Καλεῖται δὲ σελάχεια, ὅσα οὐκ ἔχει λεπίδας. εἶεν δ' αἱ μύραινα, γόγγρος, νάρκη, τρυγὼν, βοῦς, γαλεός.

λεός.

λεός Δελφὶς (γὰρ καὶ) ἡ φάλαινα (ἐστὶ) κήτη ταῦτα δὲ ἄρα μόνα τῶν ἐνύδρων ζῳοτοκεῖ. Μαλάκια δὲ καλεῖται, ὅσα τῶν ἐνύδρων ἀνόστεά εἰσι, καὶ εἴη ἂν πολύποις, σηπία, τευθὶς, ἀκαλήφη. ταῦτά τοι καὶ αἵματος ἄμοιρα καὶ σπλάγχνων ἐστί. Μαλακόστρακα δὲ, ἀστακοὶ, καρίδες, καρκίνοι, πάγουροι. ἀποδύεται δὲ καὶ τὸ γῆρας ταῦτα. Οστρακόδερμα δὲ, ὄστρεα, πορφύραι, κήρυκες, στρόμβοι ἐχῖνοι καράβοι. Καρχαρόδοντα δὲ, στρογγύλους ἔχοντα τοὺς ὀδόντας καὶ ὀξεῖς, λύκος, κύων, λέων, πάρδαλις, ταῦτα μέντοι καὶ σαρκῶν ἐσθίει. Ἀμφώδοντα δὲ, ἄνθρωπος, ἵππος, ὄνος, ἀτεχνῶς πιμελὴν ἔχει. Συνώδοντα δὲ, βοῦς, πρόβατον, αἴξ. Χαυλιόδοντα δὲ, τὰ ὑποφαίνοντα ἔξω τοὺς ὀδόντας ὗς ὁ ἄγριος, ἀσπάλαξ. τὸν γὰρ ἐλέφαντα οὔ φημι ὀδόν-

ca, Bos, Mustellus. Delphinus verò & Balęna, cete sunt. Et hæc quidē de aquatilibus sola viuipara. Mollia appellātur, ex aquatilibus ossium expertia: vt, Polypus, Sepia, Lolligo, Vrtica, quæ etiam sanguine, & visceribus carēt. Crustis tenuibus tecta: Astaci, Squillæ, Cācri, Paguri, hæc senectutē exuūt. Siliceis testis cō clusa, Conchæ, Murices, Buccina, Turbines, Echini, Locustæ. Iam dentibus serratis prædita esse dicuntur, quæ dentes teretes & acutos habent: vt Lupus, Canis, Leo, Panthera, hæc eadem sunt carniuora. Vtrinque dētati, Homo, Equus, Asinus, & sanè adipem habent. Dētes cōtinuos possidēt, Bos, Ouis, Capra. Dentes exertos habēt, quæ extrà dentes eminentes ostendūt, Aper, Talpa. nam Elephanti, potiùs quàm dentes, cornua appellāda sunt.

Insect-

al. σελάγανα, φώκη.

Vrticam animal marinā Rondeletius quoque inter mollia cēset. Plinius inter zoophyta.

Insecta: vt Vespæ, Apes: hęc etiam pulmonibus carere dic ntur. Ambigentia: Equus fluuiatilis, Lutra, Castor, Crocodilus. Cortice tegũtur, Lacertus, Salamãdra, Testudo, Crocodilus, Serpens: hæc etiam senectutem exuũt pręter Crocodilum, & Testudinem. Solipeda: Equus, Asinus. Bisulca: Bos, Ceruus, Capra, Ouis, Sus. Multifida: vt, Homo, Canis. Planipeda: Cygnus, Anser. Cuteis alis prædita, Vespertilio. Vncinatis vnguibus sunt, quibus incuruum est rostrum: vt Accipitres, Aquilæ. Aliorum, si quæ præterea est animalium natura, alibi dixi.

adde, Διχηλὰ δὲ. Elephas Aristoteli multifidus est, sed digitis indiuisis. hoc in loco potius ἔλαφος legerim.

Vulpanserem venatori spem sui capiendi facere, vt fœtus interim elabatur. C. XXXVIII.

Vulpãser pullos suos vehementer amat, eãdémq; operam quam Perdix, in eis tuendis ponit. nam ante suos fœtus sese prouoluẽs,

ταις ἔχειν, ἀλλὰ κέρατα. Ἔντομα δὲ, σφὴξ μέλισσα. λέγεται δὲ μηδὲ πνεύμονας ἔχειν ταῦτα. Ἀμφίβια δὲ, ἵππος ποτάμιος, καὶ ἔνυδρος, καὶ κάστωρ, καὶ κροκόδειλος. Φολιδωτὰ δὲ, σαῦρος, σαλαμάνδρα, χελώνη, κροκόδειλος, ὄφις. ταῦτα δὲ καὶ τὸ γῆρας ἀποδύεται, πλὴν κροκοδείλου καὶ χελώνης. Μώνυχα δὲ ἵππος, ὄνος, † βοῦς, ἐλέφας, αἴξ, ὄϊς, χοῖρος. Πολυσχιδῆ δὲ, ἄνθρωπος, κύων. Στεγανόποδα καὶ πλατυώνυχα κύκνος, χήν. Δερμόπτερος δὲ, νυκτερίς. Γαμψώνυχα δὲ, οἷς καὶ ῥάμφος ἐπικαμπὲς, ἱέρακες, ἀετοί. Τὴν δὲ ἄλλων τῶν ζώων ἰδιότητα, ἀλλαχοῦ εἶπον.

Περὶ τῆς καλουμένης χηναλώπεκος. Κεφ. λη.

Φιλότεκνον δὲ ἄρα ζῶον ἦν καὶ ὁ χηναλώπηξ· καὶ ταυτὸ τοῖς πέρδιξι δρᾷ. καὶ γὰρ πρόσθεν τῶν νεοττῶν ἑαυτὸν κοιμίζει, καὶ ἐν-

ἐνδιδοῦσιν ἐλπίδα ὡς θηράσοντι αὐτὸν τῷ ἐπιόντι. οἱ δὲ ἀποδιδράσκουσιν οἱ νεοττοὶ ἐν τῷ τέως. ὅταν δὲ περὶ ὁδοῦ γένωνται, καὶ ἐκεῖνος ἑαυτὸν τοῖς πτεροῖς ἐλαφρείσας ἀπαλλάττεται.

aucupi ſpem ſui capiēdi oſtendit. hi verò interea quum venator illuditur, elabūtur: quibus fugâ elapſis, is ſeſe alis alleuans diſcedit, (ac ſæpe vt pulli faciliùs elabantur, capiendum ſe venatoribus præbet.)

Parentheſi incluſa Gillij verſio habet: in Græcis noſtris nō ſunt.

Περὶ ἱεράκων.

Κεφ. λθ.

Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα ζῶντα μὲν καὶ ἔτι περιόντα θεοφιλῆ ὄρνιν εἶναι· τὸν βίον δὲ ἀπελθόντα, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ ὀνείρατα ἐπιπέμπειν ἀποδυσάμενον τὸ σῶμα, καὶ ψυχὴν γεγυμνωμένον γυμνήν. λέγουσι δὲ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τρίποδα † ἱέρακα παρ' αὐτοῖς φανῆναί ποτε, καὶ ὑγιῆ δοκοῦσι λέγειν τοῖς πεπιστευκόσι.

Ægyptij quid de Accipitre tradant.

CAP. XXXIX.

Interea Accipiter quoad viuit, quum apud Ægyptios egregiè charus deo eſſe exiſtimatur, tum poſt exceſſum è vita (quum animal eſſe deſiit. eſt autē anima & ſpiritus) futura oſtēdere, ab eodémque ſomniorū ſignificationes proficiſci. Eidem Ægyptij ternis aliquando pedibus Accipitrem apud ſe viſū aiūt, & nonnullis perſuadent.

Περὶ ζώων διπλᾶ μέλη ἐχόντων· οἷον πέρδικες, λαγωοί, ἔλαφοι, καὶ ἕτερα τοιαῦτα.

Κεφ. μ.

† Gillius legit τρίποδα ἱέρακος, & vertit, Tripedem Accipitris aliquando fuiſſe in Ægypto, vnde oracula conſulentibus diuino inſtinctu funderentur.

De animalibus partes aliquas ſui corporis duplicatas habentibus.

CAP. XL.

Perdices in Paphlagonia, vt ſcribit Theophraſtus, cor geminum habent. Biſaltiæ Lepores Theopompus ait, ſingulos duplex habere iecur. Apiõ, niſi nugatur, alicubi Ceruis quatuor eſſe renes prodidit. Et quum Oenis Menidis filius regnaret in Ægypto, Gruem bicipitem eſſe viſam, & feracitatem regionis ſecutam, idem auctor eſt. item ſub alio rege quadricipitem auem: & alluuione Nili ſecuta copioſiore quàm aliâs vnquam, fructuum & ſegetum admirabilẽ fertilitatẽ extitiſſe. Quadricornẽ Ceruum Nicocreon Pythius habuit, & Delphis conſecrauit cum hoc diſticho: Quatuor inſignem quòd Ceruum cornibus altis Nicocreõ cepit, munus Apollo tuũ eſt. Oues etiam tum quadricornes tum tricornes fuerunt in tem-

Oeneo in Menide regnante, Gil.

Πέρδικες οἱ Παφλαγόνες δικάρδιοί εἰσιν, ὥσπερ οὖν Θεόφραστος λέγει. καὶ Θεόπομπος τοὺς ἐν Βισαλτίᾳ λαγὼς, διπλᾶ ἥπατα ἔχειν ἕκαστόν φησι. Λέγει δὲ Ἀπίων, εἰ μὴ τερατεύεται, καὶ ἐλάφοις νεφροὺς τέτταρας ἔχειν κατά τινας τόπους. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ κατὰ τὸν Οἰνίδα τοῦ Μήνιδος βασιλεύοντα, δικέφαλον γέρανον φανῆναι, καὶ εὐθηνῆσαι τὴν Αἴγυπτον. καὶ Διπαίλου βασιλέως τετρακέφαλον ὄρνιν, καὶ πλημμυρῆσαι τὸν Νεῖλον ὡς οὔποτε, καὶ καρπῶν ἀφθονίαν γενέσθαι, καὶ εὐποτμίαν ληΐων θαυμαστήν. Τετρακέρων δὲ ἔλαφον Νικοκρέων ὁ Κύπριος εἶχε, καὶ ἀνέθηκε Πυθοῖ, καὶ ἐπέγραψε. Σῆς ἕνεκα Λητοῦς τοξαλκέτα κοῦρ' ἐπινοίας, Τὴν δ' ἕλε Νικοκρέων τετρακέρων ἔλαφον. Καὶ μέντοι καὶ τετρακέρω πρόβατα ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ πολιέως ἦν,

λῃ, καὶ πείκερω. Ἐγὼ δὲ καὶ πεντάποδα βοῦν ἱερὸν ἐθεασάμην ἀνάθημα τοῦ θεοῦ τοῦδε ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀλεξάνδρου τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ καλουμένῳ τοῦ θεοῦ ἄδυτῳ, ἔνθα † περσέαι σύμφυτοι σκιὰν παρεῖχον καλὴν καὶ ὄψιν ἀπεδείκνυντο. καὶ ἦν μόσχος ἐνταῦθα τὴν χρόαν κηρῷ προσεικασμένος, καὶ ἐπὶ τῆς ὠμίας πόδα ἐπηρτημένον εἶχεν, † ἀσυνεργὸν μὲν ὅσα ἐπιβῆναι, τέλειον δὲ ὅσα εἰς πλάσιν. Καὶ ταῦτα μὲν δοκεῖ τῇ φύσει ὁμολογεῖν οὐ πάντως, ἐγὼ δὲ ὅσα εἰς ἐμὴν ὄψιν τε καὶ ἀκοὴν ἀφίκετο, εἶπον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΑ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

plo Iouis custodis vrbis (in Ægypto) Ego etiã quinque pedes Bouis miratus sum, quem vidi sacrum eidem deo in magna vrbe Alexãdria, in loco dei, vbi cõsitæ Perseæ egregiam vmbram & spectaculũ præbebant. Ibidem Vitulus colore cereo pedem ab humero depẽdẽtem ferebat, absolutum quidem illud, sed ad gressum inutilem. Hæc etsi cõsuetam naturæ rationem non omninò sequi videantur, ea tamen vt vel ipse vidi, vel famâ accepi, referre libuit.

περσέαι

συνεργὸν Gillius i. vtilem & adiuuãtem.

FINIS LIB. XI.

KAAT

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιβ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XII.

De Orphis, sacris piscibus Myrensium. C. I.

IN Myrensi Lyciæ sinu Apollinis tēplū est ad cuius sacerdotē vitulinas carūeulas dispergentē Orphi gregatim adnatant, & tanquam sanè conuiuę ad epulas inuitati, carnes comedunt: & verò immolantes ex eo magna voluptate afficiun-

Μύρων urbs est Lyciæ. inde μυρεῦς & genitiuus pluralis μυρέων.

Περὶ τῶν ἱερῶν ἰχθύων τῶν παρὰ Μυρεῦσιν, οὓς καλοῦσιν ὀρφούς.

Κεφ. α.

Μυρέων τῶν ἐν Λυκίᾳ κόλπος ἐστὶ, καὶ ἔχει πηγὴν, καὶ ἐνταῦθα νεὼς Ἀπόλλωνός ἐστι. καὶ ὁ τοῦδε τοῦ θεοῦ ἱερεὺς κρέα μόσχεια διασπείρει, τῶν τῷ θεῷ τεθυμένων. ὀρφοὶ δὲ οἱ ἰχθύες προσνέουσι, καὶ τῶν κρεῶν ἐσθίουσιν, οἷα δήπου καλούμενοι δαιτυμόνες. καὶ χαίρουσιν οἱ θύσαντες, καὶ τὴν

κίνησι

τούτων δαῖτα πιστεύουσιν εἶναί σφισιν ὅ τι λῷον ἀγαθόν. καὶ λέγουσιν ἵλεων εἶναι τὸν θεόν, δι' ὃν οἱ ἰχθύες ἐνεπλήσθησαν τῶν κρεῶν. εἰ δὲ τοὺς κρέας αὐτὰ εἰς τὴν γῆν ἐκβάλλοιεν, ὥσπερ ἂν ἀτιμάσαντες, καὶ μυσαρὰ κρίναντες, τοῦτο δὴ τοῦ θεοῦ μήνιος εἶναι πεπιστεύονται. Γνωρίζουσι δὲ καὶ τὴν τοῦ ἱερέως φωνὴν οἱ ἰχθύες, καὶ ἐπακούοντες μὲν εὐφραίνουσι τούτους δι' οὓς κέκληνται. ἐναντίον δὲ δράσαντες λυποῦσι.

Περὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει ἰχθύων. Κεφ. β.

Κατὰ τὴν πάλαι Βαμβύκην, καλεῖται δὲ νῦν Ἱεράπολις Σελεύκου ὀνομάσαντος τοῦτο αὐτήν, ἰχθύες εἰσὶν ἱεροί, καὶ κατ' ἴλας νήχονται, καὶ ἔχουσιν ἡγεμόνας, καὶ τῶν ἐμβαλλομένων αὐτοῖς βρωτῶν, προεσθίουσιν οὗτοί γε. φυλάττουσι δὲ καὶ τὴν πρὸς

tur, quòd pisces sua sacrificatione pascãtur. Quod quidem ipsum res suas bene & feliciter casuras esse significare sibi persuadẽt, idcircoq; propitium esse sibi deũ dicitur, quòd suis cibis pisces expleãtur. Quod si caudis carnes in terram eiiciant, tanquam sordidas à se detestantes, inde sibi iram Dei portendi arbitrãtur. Itemq; huiuscemodi piscium genus sacerdotis vocem & agnoscit, & si ad eos à quibus appellatur, accesserit, sic incredibilẽ ipsis lætitiam affert, vt si contrà fecerit, magnum dolorem eisdem inurit.

De piscibus Hierapolitanis sacris.

CAP. II.

Ad Bambycen olim sic appellatam, nũc verò Hierapolim a Seleuco nuncupatam, pisces & sacri habentur, & confertis turmis natãt. Duces item habẽt, qui cibos eis obiectos primi degustant, maxi-

méque ex omnibus piscibus amicitiam inter se seruant, perpetuáq; pace deuinciuntur: siue quòd dea (*Atergatis, ex Strabonis lib. 16.*) hunc animorum consensum eis afflat, siue etiam quia obiectis escis quũ abundè expleãtur, necesse non habent se inuicem inuadere & vorare.

De Agno Ægyptio bicipite, & locuto.

CAP. III.

Ægyptij ferũt (quod mihi quidem non persuaserint) quo tẽpore decãtatus ille Bocchoris regnauit, Agnũ pedibus octonis & cauda gemina esse natum: ac eundem fuisse bicipitem & quadricornem, & humano sermone locutum. Veniam merẽtur poëtæ, vt Homerus qui Xantho equo sermonem attribuit: & imitans illum hac in re Alcman, quum id post tantum auctorem (qui primus id fingere fuit ausus) Homerum fecerit, non est accusandus.

φωνὴ pro sermone hominis, vt suprà etiam li. 10. cap. 25. de Cypo prosopo.

ἀλλήλους φιλίαν μάλιστα ἰχθύων, καὶ ἔστιν ἀεὶ ἔνσπονδα αὐτοῖς· ἤτοι τῆς θεοῦ τὴν ὁμόνοιαν καταπνεούσης· ἢ διότι τῶν ἐμβαλλομένων τροφῶν ἐμπιμπλάμενοι οὗτοι καὶ τῆς ἀλλήλων βορᾶς ἄγευστοί τε καὶ ἀμαθεῖς εἰκότως διαμένουσι.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ δικέρκου ἀρνός.

Κεφ. γ.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ἐμὲ μὲν ἥκιστα πείθουσι, λέγουσι δ' οὖν ἄρνα καὶ ὀκτάπουν καὶ δίκερκον κατὰ τὸν Βόκχοριν τὸν ᾀδόμενον ἐκεῖνον γενέσθαι, καὶ ῥῆξαι φωνήν· καὶ δύο κεφαλὰς ᾄδουσι τοῦ ἀρνὸς, καὶ τετράκερων γενέσθαί φασι τὴν αὐτήν. Ὁμήρῳ μὲν οὖν φωνὴν Ξάνθῳ τῷ ἵππῳ δόντι, συγγνώμην νέμειν ἄξια· ποιητὴς γάρ. καὶ Ἀλκμὰν δὲ μιμούμενος ἐν τοῖς τοιούτοις Ὅμηρον, οὐκ ἂν φέροιτο αἰτίαν. ἔχει γὰρ

ἀξιόχρεων εἰς αὐτὴν τὴν προφητικὴν τόλμαν. Αἰγυπτίοις δὲ τὰ τοιαῦτα κομπάζουσι προσέχειν πῶς οἷόν τε; εἴρηται γοῦν, εἰ καὶ μυθώδη τὰ τῆσδε τῆς ἀρνὸς ἴδια.

dus. Ægyptiis verò talia iactātibus quis credat? Volui tamen hæc de Agno, licet fabulosa, non præterire.

Περὶ τοῦ πτερῶν τοῖς ἱέραξιν ἐπιγινομένων.

Κεφ. δ.

Accipitres quando pennas mutent: genera eorum plura esse: quæ quibus diis sacra habeantur.

CAP. IIII.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ ὑπὲρ τῶν ἱεράκων ἀκοῦσαι, οἶδα. πρὸ τοῦ τὸν Νεῖλον ἐπιπολάζειν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐς τὰς ἀρούρας ἀνέρχεσθαι, ἀφιᾶσι τῶν † πτερύγων τὰ ἤδη γηρῶντα ὥσπερ οὖν τῶν δένδρων οἱ κλάδοι φύλλα τὰ ξηρά, ἀναφύουσι πτίλα νεαρὰ καὶ ὡραῖα οἱ ἱέρακες ὡς τὴν αὐτῶν τὰ δένδρα. Γένη δὲ ἱεράκων πλείονα ἀριθμῷ, καὶ ἔοικεν ὑπαινίττεσθαι καὶ Ἀριστοφάνης τοῦτο, φησὶ γοῦν· Ἀλλ' ἐπέμψαμεν εἰς χιλίους ἱέρακας ἱπποτοξότας. Χωρὶς δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἠγκυλωμένος, † Κερχνῆς, τριόρχης, γύψ, κύ-

De Accipitribus audire memini: solere eos antequam Nilus inundet & agros operiat, ex pēnis illas quæ iam consenuerint dimittere, (vt rami fruticum iam arida folia,) & alias nouellas & elegantes producere, similer vt arbores comam. Sunt autē Accipitrum genera plura, quod & Aristophanes insinuare videtur, quū inquit: Sed Accipitrū milimus tria millia instar sagittæ qui volantes aëra Secant; aduncis & minantur vnguibus. Sunt Buteones, Vultures, Tinnunculi, Cymindides, & Aqui-

[Margin: πτερῶν]

[Margin: al. Κερχνῆς]

læ. Distributi sunt autē & cōsecrati variis diis. Perdicarius & Ocypteros Apollinis minister est, vt ferunt. Ossifraga & Harpe, sacræ sunt Mineruæ. Palumbario Mercurium delectari aiunt. Iunoni dedicatur Tanysipteros, Dianæ Buteo, Matri deûm Mermnus: alij denique aliis diis, genera enim Accipitrum permulta sunt.

De Mustela quam Thebani in Bœotia adorant. Item de Muribus in Troade & Apollinis Sminthij templo.

CAP. V.

Ægyptij quòd diuersa animalium genera in deos referant, & sacra religione colant, multiplex & varius risus eos consequitur. At Thebani, natione quidem Græci, risu obruēdi, qui Mustelam religiosè venerentur, & dicant, Herculis hāc nutricem fuisse, vel non fuisse quidē nutricem,

μυνδις, αἰετός. Νενέμηνται δὲ καὶ ἀπεκρίθησαν θεοῖς πολλοῖς, ὁ μὲν περδικοθήρας καὶ ὠκύπτερος Ἀπόλλωνός ἐστι θεράπων φασί. τὴν φήνην δὲ καὶ ἅρπην Ἀθηνᾶς προσνέμουσιν. Ἑρμῇ δὲ τὸν φασσοφόντην ἄθυρμα εἶναι φασίν. Ἥρας δὲ τὸν τανυσίπτερον καὶ τὸν τριόρχην οὕτω καλούμενον Ἀρτέμιδος, μητρὸς δὲ θεῶν τὸν μέρμνον, καὶ ἄλλον δὲ ἄλλῳ θεῷ. γένη δὲ ἱεράκων ἐστὶ πάμπολλα.

Περὶ τῆς γαλῆς ἣν Θηβαῖοι ἐν τῇ Βοιωτίᾳ σέβουσι. περὶ τῶν ἐν Σμίνθῳ μυῶν.

Κεφ. ε.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν σέβοντές τε καὶ ἐκθεοῦντες γένη ζώων διάφορα καὶ διαφόρως, γέλωτα ὀφλισκάνουσι παρά γε τοῖς πολλοῖς. καὶ Θηβαῖοι δὲ σέβουσιν Ἕλληνες ὄντες (ὡς ἀκούω) γαλῆν καὶ λέγουσί γε Ἡρακλέους αὐτὴν γενέσθαι τροφόν· ἢ τροφὸν μὲν οὐδαμῶς,

μυῶς καθημένης δὲ ἐπ' ὠδῖσι τῆς Ἀλκμήνης. καὶ τεκεῖν οὐ δυναμένης, τὴν δὲ παραδραμεῖν, καὶ τοὺς τῶν ὠδίνων λῦσαι δεσμοὺς, καὶ προελθεῖν τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἕρπειν ἤδη. καὶ τούς γε τοὺς ὑμνηστίους δράκοντας, οὓς Ἥρα ἔπεμπεν αὐτῷ. Καὶ οἱ τὴν Ἀμαξιτὸν δὲ τῆς Τρωάδος κατοικοῦντες, μῦς σέβουσιν· ἔνθεν τοι καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον, Σμίνθιον καλοῦσί φασιν. ἔτι γὰρ καὶ τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθον. ὥσπερ οὖν καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Σισύφῳ· Ἀλλ' ἀρουραῖός τίς ἐστι σμίνθος, ὧδ' ὑπερφυής. Καὶ τρέφονται μὲν * ἐς τοὺς Σμινθίους μῦες τιθασοὶ δημοσίας τροφὰς λαμβάνοντες. ὑπὸ δὲ τῷ βωμῷ καὶ φωλεύουσι λευκοί. καὶ παρὰ τῷ τρίποδι τοῦ Ἀπόλλωνος ἕστηκε

sed quum Herculem Alcmena parturiret, & parere non posset, hãc prætercurrẽtem parturiẽdi vincula dissoluisse: eóq; esse factum, in lucẽ vt Hercules exiret, & iamiam natus reptaret: cui deinde Iuno decantatos ilios *Dracones inmisit *Vide Theocritum in Heraclisco, Idyll. 31. Porrò Mures adorant ij qui Troadis Amaxitum incolunt: vnde Apollinem, qui apud eos maxima religione est, Sminthium appellant. *Sminthius Apollo, de quo multa Eustathius in primum Iliad.* Murem enim Sminthius Aeoles & Troiania nominant, sicut Æschylus in Sisypho testatur, quum ait: Sed est agrestis maximúsq; Sminthius. Tum verò in æde Sminthij cicures aluntur Mures, eísque victus publicè prębetur: atque infra altare, vbi degant, Mures albi latibula habent. Apud etiam tripodem Apollinis, Muris est effigies;

ὑμνουμένους

Sic Eurip. τὴν ἐμὴν οὐ μένουσι ἀπιστοῦνον, pro κακολογοῦσι *mures adorari.*

ἐν τῷ Σμινθίῳ

figies;

figies. Cæterùm de huius religionis origine hanc accepi fabellam. Permulta Muriũ millia quum Æolum & Troianorum ſegetes inuaſiſſent atque immaturas ſuccidiſſet, & ſimul eis qui earum ſementem feciſſent, infructuoſas reddidiſſet: quúmque Delphicus deus de hac re conſultus eſſet, reſpondiſſe: Oportere ſacrificare Sminthio Apollini. Eos quibus datũ eſſet oraculum, reſponſum ſecutos, ab hoc Muriũ impetu liberatos fuiſſe, & frumentum eis ad ſolitas meſſes perueniſſe. Huc etiam addunt, Cretenſes ad coloniã domo miſſos, Pythium rogaſſe, quempiam ſibi locum ad habitandũ appoſitum oſtenderet: Illum oraculũ edidiſſe, vbi terrâ geniti bellum eis inferrent, ibi conſidẽdum, atque vrbem excitãdam eſſe: ita eos profectos ad Ha-

ἄωρα

μῦς. Μυθολόγημα δὲ ὑπὲρ τῆσδε τῆς θρησκείας καὶ ἐκεῖνο προσακήκοα· τῶν Αἰολέων καὶ τῶν Τρώων τὰ λήϊα πολλὰς μυῶν μυριάδας ἐπελθούσας, τοὺς ἀώρους ὑποκείρειν, καὶ ἀτελῆ τὰ θέρη τοῖς σπείρασιν ἀποφαίνειν· οὐκ οὖν τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν πυνθανομένων εἰπεῖν, ὅτι δεῖ θύειν Ἀπόλλωνι Σμινθεῖ. τοὺς δὲ πεισθέντας ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν μυῶν ἐπιβουλῆς, καὶ τὸν πυρὸν αὐτοῖς ἐς τόνδε τὸν νενομισμένον ἄμητον ἀφικνεῖσθαι. Ἐπιλέγουσι δὲ ἄρα τούτοις καὶ ἐκεῖνα. Εἰς ἀποικίαν Κρητῶν οἱ σταλέντες οἴκοθεν ἔκ τινος τύχης καταλαβούσης αὐτοὺς ἐδεήθησαν τοῦ Πυθίου φῆναί τινα αὐτοῖς χῶρον ἀγαθὸν, καὶ εἰς τὸν συνοικισμὸν λυσιτελῆ. ἐκπίπτειν δὴ λόγιον, ἔνθα ἂν αὐτοῖς οἱ γηγενεῖς πολεμήσωσιν, ἐνταῦθα καταμεῖναι, καὶ ἀναστῆσαι πόλιν. οὐκοῦν ἥ-

κουσι

ἥκεσι μὲν εἰς τὴν Ἀμαξιτὸν τήνδε, καὶ στρατοπεδεῦσαι ὥστε ἀναπαύσασθαι. μυῶν δὲ ἄφατόν τι πλῆθος ἐφερπύσαι τά τε ὄχανα αὐτοῖς τῶν ἀσπίδων διέτραγε, καὶ τὰς τῶν τόξων νευρὰς διέφαγεν. οἱ δὲ ἄρα συνέβαλον τούτους ἐκείνους εἶναι τοὺς γηγενεῖς. καὶ μέντοι καὶ εἰς ἀπορίαν ἥκοντες τὴν τῶν ἀμυντηρίων, τόνδε τὸν χῶρον εἰσοικίζουσι καὶ Ἀπόλλωνος ἱδρύονται νεὼν Σμινθίου. Ἡ μὲν οὖν τῶν μυῶν μνήμη, προήγαγεν ἡμᾶς καὶ εἰς θεολογίαν τινά. χεῖρας δὲ αὐτῶν οὐ γεγόναμεν καὶ τοιαῦτα προσακούσαντες.

Ὅτι τοὺς ἀποθανόντας αὐτῶν οἱ δελφῖνες θάπτουσι καὶ περὶ τεγλίγων.

Κεφ. ϛ.

Ἦσαν δὲ ἄρα δελφῖνες νεκρῶν μνήμονες, καὶ τῶν συννόμων ἀπελθόντων τοῦ βίου οὐδαμῶς προδόται. τὸν γοῦν ἑαυτῶν τεθνεῶτα ὑποδύντες, ἅτε μέντοι

maxitū castra posuisse, vt illic quiescerent: Murium verò incredibilem multitudinē erupisse, & clypeorum lora derosisse & arcuū neruos exedisse: ex quo coniecturam duxerūt, illos esse terrigenas, proinde, ad armorum etiam inopiā redactos, hūc locum incoluisse, atque Sminthio Apollini templū excitasse. Ad hanc theologiam Murium nos mentio promouit: & hæc quoque obiter cognouisse detrimento nobis non fuerit.

Delphinos sui generis extinctorum cadauera ad litus efferre, quum homines sepulturâ non dignentur homines.

CAP. VI.

Delphini etiā mortuorum memoriā non abiiciunt, & eos quibuscum consuetudinē viuis habuerant, extinctos quoque non deserunt. Itaque sui generis cadauera subeuntes, ad summam aquam alle-

nant, tum ad continẽtem (velut funere) illos efferentes, hominibus ipsos sepeliendos tradunt, Aristotele teste: pòst verò sequitur magna Delphinorũ multitudo, tanquam funeri operam dantium, atq; in extinctos honorem conferentiũ, aut certè eos ab impetu aliarum belluarum ne deuorẽtur defendentium. Itaque homines rei Musicæ intelligentes, reuerentiâ studij in Delphinorũ Musicam adducti, humatione eos afficiunt. Vos verò inscitię veniam agrestibus hominibus qui à Musis & Gratiis (quod aiũt) auersi sunt, Delphini tribuite, quandoquidem vel ipsi Athenienses Phocionem probũ virum inhumatũ proiecerunt: tum Olympias, quę filium Iouis peperisset, vt ipsa gloriabatur, & ille profitebatur, insepulta iacuit. Pompeius item Magnus, quum tot tantásque res præclaras gessisset,

al. ἁρπάσαν καταδαίσηται

al. ἀήθως

Ὀλυμπιὰς Gillius.

κομίζουσι φέροντες ἐς τὴν γῆν, τοῖς ἀνθρώποις πιστεύοντες θάψαι. καὶ Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ τούτῳ. ἕπεται δὲ πλῆθος ἕτερον οἱονεὶ τιμῶντες, ἢ καὶ νὴ Δία ὑπερμαχοῦντες, μή τι ἄλλο κῆτος ἐπιδράμῃ, καὶ τὸν νεκρὸν † ἁρπάσειεν, εἶτα καταθ[illegible]. ὅσοι μὲν οὖν εἰσιν ἔνδικοι καὶ τῆς μουσικῆς ἐπαΐοντες, τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας αἰδοῖ, θάπτουσιν αὐτούς. οἱ δὲ ἀπό τε Μουσῶν (φασὶν) ἀπό τε Χαρίτων † ἀνήδως ἔχουσι. καὶ δότε γε συγγνώμην ὦ δελφῖνες φίλοι τῇ τῶν ἀνθρώπων ἀγρειότητι, εἴγε καὶ Ἀθηναῖοι Φωκίωνα τὸν χρηστὸν ἔρριψαν ἄταφον· καὶ † Ὀλυμπίῳ Διὶ ἔκειτο γυμνὴ ἡ τεκοῦσα τὸν τοῦ Διός, ὡς ἐκόμπαζεν αὐτή, καὶ ἐκεῖνος ἔλεγε. καὶ τὸν Ῥωμαῖον Πομπήιον μέγαν ἐπίκλην ἀποκτείναντες Αἰγύπτιοι,

τοσαῦτα ἐργασάμενον, καὶ νίκας νικήσαντα ἄγαν σεμνὰς, καὶ θριαμβεύσαντα τρεὶς, καὶ τὸν τοῦ φονέως πατέρα σώσαντα καὶ εἰς τὴν Αἰγυπτίαν βασιλείαν ἐπαναγαγόντα, εἴασαν ἐρριμμένον ἄμοιρον τῆς κεφαλῆς, πλησίον τῆς θαλάττης. καὶ ἐκεῖ. ον † ὡς ἡμᾶς πολλάκις ἑώρων. Ἐγὼ δὲ ἴδον καὶ τέττιγας εἴραντάς τινας, καὶ παρέχοντας ἐπὶ δεῖπνον· καὶ μάλαγα * ἐδείπνη. τὸ γάρ τοι ζῶον τὸ πάμβορον τοῦτο οὐδὲ † ὑμῶν φείδεται. ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς ταρίχους ἐργάσασθαι τολμῶσι.* καὶ σφᾶς ἑαυτοὺς λελήθασι ταῖς Μούσαις ταῖς Διὸς θυγατράσι ταῦτα ἀπὸ θυμοῦ δρῶντες.

Περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐκθεσμένων λεόντων, καὶ περὶ σφιγγὸς. Κ. ζ.

Λέοντας μὲν ἐν Αἰγύπτῳ σέβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν κέκληται πόλις. καὶ τὰ ἴδιά γε τῶν ἐκεῖ λεόντων εἰπεῖν

sisset, ac summis victoriis partis ter triũphasset, & interfectoris sui patrem seruasset, & in regnum restituisset, Ægyptij non modò interfecerunt, sed capite mulctatum, proiectum ad litus reliquerunt. Sed bruta * etiam alia pleraque sepulturæ officium negligunt. Vidi ego qui cõnexas Cicadas ad cibum venderẽt hominibus homines: animalium scilicet voracissimi, imò omniuori, & ab omni procul humanitate & Iouis filiabus Musis alieni, qui ne Cicadis quidem abstineant, & ad cibum illas quoque reponere & inueterare velint.

De Leonibus quos Ægyptij ceu sacros colunt, & de Sphinge obiter: & plura de Leonum natura. C. VII.

Leonibus in Ægypto religiosus cultus non modò tribuitur, sed etiam ex iis vrbs nomen traxit: quorum sanè vim ac naturam

Quæ sequuntur ad finem cap obscura & à Gillio prætermissa, nos ex cõiectura conuertimus.

Hi loci nõ videntur integri.

τεέδειπ. *Cas. vel* ἄλλος ἐδ. *& infr.* εἰ καὶ σφᾶς αὐτοὺς ὠ λελήθ.

Videtur Cicadas alloqui, vt suprà Delphinos.

exponere non alienum videtur. Templa habẽt sibi consecrata, & sedes ad commorandum amplas, & ad exercendum spatia & curricula laxatum eis bubulę carnes quotidie præbẽtur, quas distractas atque ab ossibus & fibris nudas dum exedũt, ab Ægyptiis incantantur Ægyptia voce. Cantionis argumẽtum est, ne ex aspicientibus quenquam lasciuent. Neque verò eorum modò permulti diuinitatem & religionem apud ipsos habent: verùm etiam sedes eis dedicatæ, è regione cõtrarios aduersosq; aspectus habent: quarum fenestræ, tam quæ ad Solis exortum pertinent, tam etiam quæ ad occasum spectant, apertæ, suauiorẽ viuendi rationem eis, & iucundius habitandi domicilium efficiunt.

ἄξιον ἔχουσι νεὼς καὶ διατριβὰς εὖ μάλα ἀφθόνους καὶ κρέα βοῶν αὐτοῖς ἐστιν ὁσημέραι, καὶ διασπαρακτὰ κεῖται γυμνὰ ὀστέων καὶ ἰνῶν. καὶ ἐσθίουσι τῶν ἐπᾳδόντων Αἰγυπτίᾳ φωνῇ. ἡ δὲ ὑπόθεσις τῆς ᾠδῆς, μὴ βασκήνητέ τινα τῶν ὁρώντων· καὶ ἐοίκασιν, ὡς ἂν εἴποις, ἀντιπροσάπτων τὸ ᾆσμα. ἔνθεοι αὗται δὲ ἄρα παρ᾽ αὐτοῖς πολλοί, καὶ ἀντιπρόσωποί γε δίαιται ἀνειμέναι αὐτοῖς εἰσι. καὶ αἱ μὲν πρὸς τὴν ἕω θυρίδες· αἱ δὲ πρὸς τὴν ἑσπέραν ἀνεῳγμέναι, κεχαρισμενωτέραν αὐτοῖς τὴν δίαιταν ἀποφαίνουσιν. ἔστι δὲ αὐτοῖς γυμνάσια ὑγιείας χάριν, καὶ πλησίον παλαῖσται. ὁ δὲ ἀντίπαλος τῷ εὐτραφὴς μόσχος, καὶ πρὸς

tum eis etiam sunt exercitationum loca ad tuẽdam valetudinẽ, tũ propinquæ palæstræ. Exhibetur autem cuique quocũ certet aduersarius ei Vitulus aliquis benè habitus, quẽ quũ certãdo

prostr

τον γυμναστάμενος ἵνα αὐτὸν καθέλῃ, (δρᾷ δὲ βραδέως ὑπ᾽ ἀργίας αὐτὸ καὶ ἀθηρίας.) ἐμφορεῖταί τε καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸ αὔλιον τὸ ἴδιον. Διάπυρον δὲ ἄρα τὸ ζῷον ἰσχυρῶς· καὶ ἐντεῦθεν καὶ Ἡφαίστῳ ἀνῆψαν αὐτὸ Αἰγύπτιοι. τὸ δὲ ἔξωθεν πῦρ δυσωπεῖται καὶ φεύγει, πλήθει τοῦ ἔνδοθέν φασιν. ἐπεὶ δὲ ἄγαν πυρῶδές ἐστι, καὶ αὐτοῦ οἶκον Ἡλίου φασὶν εἶναι. καὶ ὅταν γε ᾖ ἑαυτοῦ θερμότατος καὶ θερειότατος ὁ ἥλιος, λέοντι αὐτὸν πελάζειν τῷ οὐρανίῳ φασί. Προσέτι γε μὴν καὶ οἱ τὴν μεγάλην οἰκοῦντες Ἡλιούπολιν, ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ προπυλαίοις τούς δὲ τρέφουσι τοὺς λέοντας, θειοτέρας τινὸς μοίρας, ὡς Αἰγύπτιοί φασι, μετειληχότας. καὶ γάρ τοι καὶ ὄναρ, οἷς τούτων θεός ἐστιν ἵλεως ἐπιστάντες, προθεσπίζουσί τινα, καὶ τὸν ἐπίορκον ὀμόσαντας

ἐπ

prostrauerit (quod quidem tardiùs facit, vtpote otio & exercitij venandíque penuriâ segniori) inde satiatur, & ad suum redit stabulū. Eos ideò Vulcano Ægyptij consecrarunt, quòd sint naturâ vehementer ignita: atque adeò exteriorem ignem ob copiam interioris ægerrimè intuentur, & fugiunt. Tum idcircò Solis domicilium Leonem constituunt, quòd igneus sit: simul & Solem, quum est æstiuo tempore calidissimus, accedere ad Leonē cœlestem dicunt: Ij quidē qui magnā Heliopolin incolūt, in dei vestibulis eos diuinæ cuiusdā sortis, vt Ægyptij dicunt, participes alunt. Nam iis, quibus propitius est deus, somniorum significationibus secūdùm quietem, futura non solùm ostendunt: sed etiā à periuris non longo interual-

lo, atque adeò euestigio, deo eis iustam iracundiam afflante, pœnas illorum fraudi debitas, repetunt. Empedocles inquit, si post excessum è vita homo de semetipso in bestiæ alicuius naturā demigrare debeat, multò præstantissimam commutationem esse, quæ fit ex homine in Leonē. Sin homines è natura sua in plātas commutari sors iubeat, optimam esse conuersionem & demigrationem, ex humano genere in laurum. Versus quidem ipsius hi sunt:
Vtq; feras inter pręstat Leo montiuagus, trux:
Sic aliis fruticū nitidissima laurea cunctis.
Quòd si Ægyptiorum, qui animantes etiam earúmq; partes ad mūdum & Naturam referunt, rationem æstimatione dignandam ducimus, vt par est: non ignorandum quòd illi attribuūt igni. huius animalis anteriora, aquę verò posteriora Sphingem quoq; Ægyptij q. sculpturā exercēt, & Thebanę fabulę, duplici naturę con

οὐκ εἰς ἀναβολάς, ἀλλ' ἤδη δοκοῦσι, τὴν τοῦ θεοῦ τὴν ὀργὴν τὴν δικαίαν αὐτοῖς καταπνέοντος. Λέγει δὲ καὶ Ἐμπεδοκλῆς τὴν ἀρίστην εἶναι μετοίκησιν τὴν τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὲν εἰς * ζῴων ἡ λῆξις αὐτὴν μεταγάγοι, λέοντα γίνεσθαι· εἰ δὲ εἰς φυτὸν, δάφνην. ἃ δὲ Ἐμπεδοκλῆς λέγει ταῦτ' ἐστίν·
Ἐν θηρσὶ δὲ λέοντες ὀρειλεχέες χαμαιεῦναι Γίνονται.
δάφναι δ' ἐνὶ δένδρεσιν ἠϋκόμοισιν.
Εἰ δὲ δεῖ καὶ τῆς τῶν Αἰγυπτίων σοφίας εἰς φύσιν † ἐκ τῶν ἑρπόντων καὶ τὰ τοιαῦτα ὥραν τίθεσθαι· τὰ μὲν † προσθίδια τοῦδε τοῦ ζῴου πυρὶ ἀποκρίνουσιν. ὕδατι μὴν τὰ κατόπιν. Καὶ τὴν σφίγγα μέντοι τὴν διφυῆ Αἰγύπτιοί τε χειρουργοὶ γλύφοντες, καὶ Θηβαῖοι μῦθοι κομπά-

ζῷον ἡ λῆξις αὐτὴν

al. ἐκ τῶν ἑρπόντων αἱ. προσθίδια

...ντες, δίμορφον ἡμῖν πει-
...ῶνται δεικνῦναι † σε-
...ῦντες τῇ τε τῆς παρθενω-
...ς, καὶ τῇ τῆς λεοντοειδοῦς
...ώματος κράσει αὐ-
...ώ. τοῦτό τοι καὶ Εὐριπί-
...ης ὑπαινίττεται λέγων·
Οὐρὰν δ' ὑπήλλασσ' ὑ-
...ὶ λεοντόπουν βάσιν Κα-
...ίζετο. καὶ μέντοι καὶ τὸν Νε-
...αῖον λέοντα, τῆς σελήνης
...πεσεῖν φασι. λέγει αὖ
...ὶ τὰ Ἐπιμενίδου ἔπη·
...αὶ γὰρ ἐγὼ γένος εἰμὶ
...ελήνης ἠϋκόμοιο, Ἡ δει-
...ὸν φρίξασ', ἀπεσείσατο
...ῆρα λέοντα* Ἐν Νεμέᾳ ...
...ροις αὐτὸν διὰ πότνιαν
...ραν. Καὶ ταῦτα μὲν εἰς τοὺς
μύθους ἀπερρίφθω. τά-
...μὴν λεόντων ἴδια, καὶ
...ωτέρω καὶ νῦν ἀποχρώντ-
...ς εἴρηται.

...ερὶ τοῦ καλουμένου πυ-
...ραύστου Κεφ. η.

Ζῶόν ἐστιν ὁ πυραύστης,
...ὸ οὖν χαίρει μὲν τῇ λαμ-
...δόνι τοῦ πυρός, καὶ προσ-
...ίπτεται τοῖς λύχνοις, ἐν ἀκμάζουσῃ ἔτι τῇ φλογί,

conformātes, biformē nobis conantur repręsentare, ipsam ex corpore virginis & Leonis cum grauitate compositam architectantes. Quod & Euripides insinuat, quum inquit: Caudam reuoluēs sub leoninos pedes Sedebat. Porro Nemæum Leonem è Luna decidiſſe aiunt. Vnde & Epimenides in ſuis carminibus cecinit: Nam genus è Luna noſtrum, cæleſtis origo eſt: Terribili quæ me quondā concuſſa rigore In Nemeam ſyluam Iunoni ſcilicet almæ. Vt gratū faceret, deiecit. Sed hęc in fabellas reiicienda, nos propriā Leonū vim & ſuprà & in præſentia ſatis explicauimus.

De Pyrauſta.

CAP. VIII.

Ex ignis fulgore Pyrauſta quòd vehementi afficitur voluptate, idcircò quum flamma

al. σεμνοῦ-
ντες

Οὐρὰν δ'
ὑπειλοῦσ'.

Εἰς Νεμέ-
αν ἄγους

*Vide pro
uerbium,*
*Pyrauſtæ
interitus.
in Chiliad.
Eraſmi.*

καὶ

vel maximè viget, ad lucernas aduolat; atq; nonnihil captare videtur: at enim lapsus viuus cōburitur. Meminit verò eius etiam Æschylus Tragœdiarum scriptor hoc senario: Magnoperè stultū metuo Pyraustæ exitum.

ῥώμης

καὶ δοκεῖ τι λήψεσθαι. ἐμπεσὼν δὲ ὑπὸ τῆς ῥώμης, εἶτα μέντοι κατακαίεται. Μέμνηται δὲ αὐτῆς καὶ ὁ Αἰσχύλος ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς λέγων, Δέδοικα μωρὸν κάρτα πυραύστου μόρον.

De Cinclo aue, quam aliqui Motacillam appellant. C. IX.

Περὶ κίγκλου. Κεφ. θ.

Cinclus volatilis bestia quòd posteriore sui parte debilis sit, adeò suapte natura & per se dicunt non posse nidū fingere, & construere, sed in alienis parere: eamq; ob rem bonorū inopes in rusticorum prouerbio Cinclos appellari solere. Hęc etiā semper caudā mouet, vt apud Archilochum Carulus Mentionem huius auis Aristophanes etiam in Amphiarao facit, his versibus, Et lumbis caueto tuis: ceu debilis illa Cinclus parte senex, hoc incantatio quędam Creditur esse potēs. Idem in Ge-

Vide Erasmi Chil. in prouerbio Cinclus.

Cerylus.

Ὁ δὲ κίγκλος ζῷόν ἐστι πτηνόν, ἀσθενὲς τὸ κατόπιν· καὶ διὰ τοῦτό φασι, μηδὲ ἰδίᾳ μηδὲ καθ' αὑτὸν δυνάμενον αὐτὸν νεοττιὰν συμπλέξαι, ἐν τοῖς ἄλλοις δὲ τίκτειν. ἔνθεν καὶ τοὺς πτωχοὺς κίγκλους ἐκάλουν αἱ τῶν ἀγροίκων παροιμίαι. κινεῖ δὲ καὶ τὰ οὐραῖα πτερὰ ὥσπερ οὖν ὁ παρὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ κήρυλος. μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦδε Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Ἀμφιαράῳ λέγων, Ὀσφὺν δ' ἐξ ἄκρων διακιγκλίσον, ἥντε κίγκλου ἀνδρὸς πρεσβύτου. τελεῖ δ' ἀγαθὴν ἐπαοιδήν· καὶ ἐν τῷ

Γεωργ.

Γερολέρδῳ Κιγκλιοβάτην ῥυθμόν. Καὶ Αὐτοκράτης ἐν Τυμπανισταῖς· Οἷα παίζουσι φίλαι
Παρθένοι αὐλῶν κόραι
Κοῦφα πηδῶσαι, * κόμαις,
Κ' ἀνακρούουσαι χεροῖν,
Ἐφεσίων παρ' Ἄρτεμιν
Καλλίστ' αὖ καὶ τοῖν ἰσχίοιν,
Τὸ μὲν κάτω, τὸ δ' αὖ
Εἰς ἄνω ἐξαίρουσαι, Οἷα κίγκλος ἅλλεται.

Ὅτι τῷ ἰδίῳ θανάτῳ ἀποθνήσκοντες οἱ μύες κατὰ μέρος ἀποθνήσκουσι· καὶ περὶ τρυγόνων. καὶ ὅτι λαγνίστατοι οἱ μύες.

Κεφ. ι.

Οἱ μύες ἀποθνήσκοντες καθ' αὑτοὺς, καὶ ἐκ μηδεμιᾶς ἐπιβουλῆς, ἀπορρεόντων αὐτοῖς τῶν μελῶν, κατὰ μικρὸν ἀπέρχονται τοῦ βίου. ἔνθεν καὶ ἡ παροιμία λέγει, τὸ μυὸς ὄλεθρον. μέμνηται δὲ αὐτῆς Μένανδρος ἐν τῇ Θαΐδι. Τρυγόνος δὲ λαλίστερον ἔλεγον. ἡ γάρ τοι τρυγὼν, καὶ διὰ τοῦ στόματος μὲν ἀπαύστως φθέγγεται· ἤδη δὲ καὶ

rolordo cincliobaten rhythmũ dixit. Et Autocrates in Tympanistis: Ludere vt solent blandæ Virgines sono quondam Tibiæ delectatæ, lactare palmas, comas Vibrare leuiter pedes Ephesiæ Dianæ in festo: Motitare lasciuè Sursum deorsum lumbos Cincli more salientis

Aristophanis Γηρυτάδης citatur ab Athenæo.

κόμαις

Mures quum moriuntur, eorum partes non pariter, sed singillatim extingui. & de ipsorum libidine. Item de Turture.

CAP. X.

Mures qui nõ ex insidiis, sed suâ spõte moriuntur, defluentibus mẽbris è vita paulatim excedũt: vnde profectũ id quod est in prouerbio, Iuxta Muris interitum: cuius Menander meminit in Thaide. Quin & Turture loquaciorem hominẽ dicebant. Siquidem Turtur & ore semper garrula est: & postica etiam

Meminit Erasmus in prouerbiis Muris interitus, & Turture loquacior.

parte plurimum, vt ferunt, obstrepit. Et hanc quidem parœmiam idem poëta vsurpat in Phocio: & Demetrius in Sicilia fabula, Turtures podice etiam loqui ait. Porrò Mures flagrãti libidine dicunt esse, testémq; Cratinum afferunt dicentem: Age nunc tibi de sereno aduersus mollitiem muris fulgurabo Xenophontis. Et fœminam quidem murem maiore Veneris rabie flagrare dicũt. Et rursus Epicratem citant in dramate, quod inscribitur Chorus: Postremò subiit lęna detestabilis: Per Phersephattã, per Dianam deierans, esse hãc puellam, virginemq; & integram Pullus vt indomitus: at cauus erat murium. Voluit autem extremè libidinosam dicere, cauum totum

ἢ καὶ ἐκ τῆ κατὰ τόπιν μέρες ὥς φασι πάμπλεῖςα. μέμνηται ἢ καὶ ταύτης τῆ παροιμίας ἐν τῷ Πλοκίῳ ὁ αὐτός. καὶ Δημήτριος ἢ ἐν τῇ Σικελίᾳ τῷ δράματι μέμνηται ὅτι καὶ τῇ πυγῇ λαλοῦσιν αἱ τρυγόνες. Λέγουσι ἢ τοὺς μῦς λαγνιςάτους εἶ), καὶ μάρτυρά γε Κρατῖνον ἐπάγονται, εἰπόντα ἐν ταῖς Δραπέτισι· Φέρε νῦν σοι ἐξ αἰθρίας καταπυγοσύνης μυὸς ἀςράψω Ξενοφῶντος. Καὶ ἔτι μᾶλλον τὴ θήλειαν ἔλεγον εἰς τὰ ἀφροδίσια εἶ) † λυτλήτατον. καὶ πάλιν παρὰ Επικράτει ἐν τῷ Χορῷ, δράμα δ' ὅςι τῷ Επικράτει τοῦτο * Τελέως ἢ ὕμιν ὑπῆλθεν ἡ κατάρατος μαςρόπος, Ι πομνύουσα τὰν κόραν, τὰν Αρτεμιν, τὰν Φερσέφατταν, ὡς δάμαλις, ὡς παρθένος, ὡς πῶλος ἀδμής. ἡ δ' ἄρ' ἦν * μυωνία. Εἰς ὑπερβολὴν δὲ λαγνείαν αὐτὴν εἰπεῖν ἠθέλησε μυωνίαν ὅλην ὀνομάσας. Καὶ Φιλήμων,

al. λυτλήτην.

Τέλεως δ' ὑπῆλθεν

μυωπία al. μυωξία, vt & Politianus videtur legisse, qui cauum murinũ iit.

Μῦς

Μῦς λευκὸς ὅταν αὐτὴν πῃς, ἀλλ' αἰσχύνομαι λέγειν. κέκραγε † πηλικοῦτον εὐθὺς ἡ καταράτος Μάστροπος. ὥστ' οὐκ ἔστι πολλάκις λαθεῖν.

Περὶ ταύρου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ὃν Ὄνουφιν καλοῦσι.

Κεφ. ια.

Σέβουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ μέλανα ταῦρον καὶ καλοῦσιν Ὄνουφιν αὐτόν. καὶ τὸ ὄνομα τῆς χώρας ἔνθα τρέφεται Αἰγύπτιοι λεγέτωσαν ἡμῖν λόγῳ. τραχὺ γάρ. αἰτίαι αὐτοῦ τρίχες ἀνάπαλιν τοῖς ἄλλοις εἰσίν. ἴδια γάρ τοι καὶ τοῦδε ταῦτα. μέγιστος δὲ ἦν ἄρα βοῶν οὗτος, καὶ ὑπὲρ τοὺς Χάονας, οὕσπερ καὶ λαρινοὺς καλοῦσι Θεσπρωτοί τε καὶ Ἠπειρῶται τῆς ἀπορρῶς τῆς τῶν Γηρυόνου βοῶν γενεαλογοῦντες αὐτούς. καὶ σιτεῖται γε Ὄνουφις πόαν μηδικὴν οὗτος.

Ὅτι πάντων ἁλτικώτατοι δελφῖνες.

Κεφ. ιβ.

murinū eam appellando. Et Philemon, Mus albus, illam si quis: at fati pudet: Clamauit adeò læna mox turpissima, Latêre nusquam licuit.

Versus nō cōstato.

De Tauro Ægyptiis sacro, quem Onuphin nominant.

CAP. XI.

Colunt & nigrum Taurum Ægyptij, quē Onuphin vocitant. Loci nomen vbi nutritur, ipsi referant: ego propter asperitatem omitto. Pili in eo contrà quàm aliis vertuntur: atque hoc ei proprium est. Inter boues magnitudine excellit, ita vt Chaones etiam (quos Thesproti & Epirotæ larinos nuncupant, & è Geryonis bobus prognatos dicunt) exuperet. Pascitur autē Medica herba.

Omnium velocissimos & saltu præstantissimos esse Delphinos.

CAP. XII.

Non modò aquatilium beſtiarum, ſed etiam terrenarum omnium Delphinus velociſſimus, & ad ſaliēdum præſtantiſſimus eſt. nauium enim, ſicut Ariſtoteles ait, malos tranſilit & cauſam conatur afferre eiuſmodi. Quemadmodū vrinatores animam continent, ſic ille primò ſpiritum cōprimit: deinde corpus ſicut ſagittam neruo expulſam iaculatur. nā ſpiritus intus compreſſus, & illū & vrinatores compellit ac iaculatur.

Ὀξύτατος δὲ ἦν ἄρα καὶ ἀλτικώτατος ἰχθύων ὁ δελφὶς, ἀλλὰ καὶ τῶν χερσαίων ἁπάντων. ὑπερπηδᾷ γοῦν καὶ ναῦν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει· καὶ τήν γε αἰτίαν πειρᾶται προστιθέναι καὶ ἔστιν αὕτη, συνεχὲς τὸ πνεῦμα. ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ὕφυδροι καλούμενοι, καὶ γάρ τοι καὶ ἐκεῖνοι καὶ οὗτοι συντείναντες ἔνδον τὸ πνεῦμα, ὥσπερ οὖν νευρὰν, εἶτα τὸ σῶμα ὡς βέλος ἀφιᾶσι. τὸ δὲ βιαζόμενόν φησιν ἔνδον ὠθεῖται καὶ ἐξακοντίζει αὐτούς.

De Phyſa piſce.

Περὶ τῆς φύσης τοῦ ἰχθύος.

CAP. XIII.

Κεφ. ιγ.

Phyſa Ægyptius piſcis admirabili natura præditus eſt. nam eum notionem habere ferunt quando luna augeatur & diminuatur: eiusq; iecur cum luna pariter decreſcere, pariterq; recreſcere: corporisq; habitu modò eſſe optimo, modò gracili

Ἡ δὲ φύσα ἐστὶν ἰχθὺς Αἰγύπτιος, θαυμαστὸς ἄξιος. οἶδε γὰρ ὥς φασιν ὁπότε ἡ σελήνη λήγει· οἶδε δὲ αὖ ὅτε κατὰ τὴν αὔξησιν. καὶ οὖν καὶ τὸ ἧπαρ αὐτοῦ συναύξει τῇ θεῷ, καὶ συμφθίνει. καὶ ποτὲ μὲν εὐτραφής ἐστι, ποτὲ δὲ λεπτότερος

ρος.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου τ λάγνιδος.

Κεφ. ιδ.

Ὁ δὲ λάγνις ἐστὶ μὲν περὶ τὸν Μαίανδρον καὶ τὸν Λύκον τοὺς Ἀσιανοὺς ποταμούς. τῇ δὲ Εὐρώπῃ, περὶ τὸν Στρυμόνα. καὶ σιλούρῳ μὲν τὸ εἶδος ὅμοιός ἐστι· πέφυκε δὲ φιλοτεκνότατος ἰχθύων οὗτος. ὅταν γοῦν ἡ θήλεια ἀποκυήσῃ, ἡ μὲν ἀφεῖται τῆς ὑπὲρ τῶν τέκνων φροντίδος, οἷα δήπου λεχὼ τε. ὁ δὲ ἄρρην τῇ φρουρᾷ τῶν βρεφῶν ἑαυτὸν ἐπιτάξας παραμένει, πᾶν ἀποστέλλων τὸ ἐπιβουλεῦον. ἱκανὸς δέ ἐστι καὶ ἄγκιστρον καταπιεῖν ὡς Ἀριστοτέλης φησί.

Περὶ βατράχων καὶ ὕδρων, καὶ κροκοδείλων.

Κεφ. ιε.

Βάτραχος ὕδρον μισεῖ, καὶ δέδοικεν ἰσχυρῶς. ἐκεῖνον τῇ βοῇ τῇ πολλῇ πειρᾶται ἐκπλήττειν αὐτὸν καὶ ἀντιφοβεῖν. Κροκοδείλου δὲ κακουργίᾳ καὶ ἐκείνη

& tenui.

De Glani pisce.

CAP. XIIII.

Glanis piscis, incola Mæandri & Lyci Asianorum fluminum, & Europæi Strymonis, speciem siluri similitudinemq; gerit Ex piscibus suorum fœtuum amātissimus est. nam simul vt fœmina peperit, cura quidem illa de partu suo liberatur, ac veluti puerpera quietem impetrat. At verò assiduum se præstans mas custodem ad conseruationem eius, quā procreauit, sobolis, eā tuetur, & insidias omnes arcet. Potest quidem & hamum deuorare, Aristotele teste.

De Ranis, Hydris, & Crocodilis C. XV.

Hydrū valdè & metuit & odit Rana, quāobrem multo clamore illum vicissim terrere ac perturbare conatur. Cæterū Crocodili malignum ingenium hominem quoque & a-

al. γλα-νιδος.

al. γλανὶς

Στρυμό-να

paroxyt.

 lias

lias animantes vt capiat, meditatur insidias. Itaque in vita, quâ nouit ad fluuios descensum esse, vel aquandi gratiâ, vel potandi equum camelúmve, vel certè ingrediendi nauim, aquam noctu, quã plenis buccis hauserit, effundit, idque sæpiùs, vt locum reddat lubricum, vt faciliùs quodcunq; in eo collapsum fuerit animal, prædetur. Labentia enim sustinere se nequeunt, & mox ab illo insiliente, vt iacent, corripiuntur, ac deuorantur. Addam & aliud nonnihil de hac fera. Tametsi non pauca sint Trochilorũ genera & nomina, quæ sanè quidem quàm dura sunt, & ab aure religiosa & terete auersa, prætereo: haudquaquã cum iis omnibus fœdere deuincitur, amicitiámq; colit Crocodilus: sed cum solo nuncupato Cladaroryncho societatem atque ami-

τὴν ἄ- γραπό,

εἰς ἀνθρώπου τε θήραν καὶ ζώου ἑτέρου ἐτράπη, τίνα τρόπον, δι᾽ ἧς οἶδε κατιόντας εἰς ποταμοὺς, ἢ ἐφ᾽ ὑδρείαν, ἢ ἵππου τινὸς ἀρδείαν, ἢ καμήλου, ἢ καὶ νὴ Δία ὥστε ἐπιβῆναι πλοίῳ· ταύτῃ τοι νύκτωρ καὶ πολλῷ τῷ ὕδατι καταῤῥαίνει, ἐμπλήσας τὸ στόμα, καὶ ἐκχεῖ κατὰ τῆς ἀτραποῦ πολλάκις, ὀλισθηρὰν αὐτὴν ἐργάσασθαι θέλων, καὶ εὐκολωτέραν ἑαυτῷ τὴν ἄγραν ἀποφαίνων. τὰ γάρ τοι κατολισθαίνοντα, οὐ κρατεῖ τῆς ἐπιβάθρας· ἀλλ᾽ ἐκεῖνα μὲν κατηνέχθη, ὁ δὲ ἐπεπήδησεν ὑπολαβὼν, καὶ δειπνεῖ. Ὀλίγα δὲ κροκοδείλων πέρι ἐρῶ καὶ νῦν. Οὐ πρὸς πᾶν τὸ τροχίλων γένος ἐστὶ τῷδε τῷ θηρίῳ ἔνσπονδα· πολλὰ δὲ αὐτῶν γένη καὶ ὀνόματα· τραχέα δὲ καὶ ἀκοῦσαι ἀντίτυπα, καὶ διὰ τοῦτο ἐῶ αὐτά. μόνον δὲ τὸν καλούμενον κλαδαρόρυγ-

ἑταῖρον καὶ φίλον ἔχει. λύσεται γὰρ τοῦτο ἀλύπως ἐκλέγειν αὐτῷ τὰς βδέλλας.

citiam facit. Enimuerò nulla hic offensione hirudines ei legere potest.

Ἵνα τῶν ζῴων πολύγονα κατὰ Δημόκριτον, οἷον ὗς καὶ κύων, καὶ περὶ μυῶν.

Cur Sus & Canis animalia multipara, ex Democrito. Item de Mulis, & cur non pariant.

Κεφ. ιϛ.

Λέγει Δημόκριτος πολύγονον εἶναι ὗν καὶ κύνα, καὶ τὴν αἰτίαν προστίθησι λέγων, ὅτι πολλὰς ἔχει τὰς μήτρας, καὶ τοὺς τόπους τοὺς δεκτικοὺς τοῦ σπέρματος. ὁ τοίνυν θορὸς οὐκ ἐκ μιᾶς ὁρμῆς ἁπάσας αὐτὰς ἐκπληροῖ, ἀλλὰ δίς τε καὶ τρὶς ταῦτα τὰ ζῷα ἐπιθόρνυται, ἵνα ἡ συνέχεια πληρώσῃ τὰ τοῦ γόνου δεκτικά. Ἡμιόνους δὲ λέγει μὴ τίκτειν, μὴ γὰρ ἔχειν ὁμοίας μήτρας τοῖς ἄλλοις ζῴοις, ἑτερομόρφους δὲ, ἥκιστα δυναμένας γονὴν δέξασθαι, μὴ γὰρ εἶναι φύσεως ποίημα τὸν ἡμίονον, ἀλλὰ ἐπινοίας ἀνθρωπίνης, καὶ τόλμης, ὡς ἂν εἴποις, μοιχίδιον ἐπιτέ-

CAP. XVI.

Cur Sus & Canis sint tam fœcundæ, & multiparæ, [illegible]emocritus causam affert, quòd multiplicem vuluam, & seminis sellas receptatrices multas habeant. eas omnes semẽ non vno initu explet, sed iterum & sæpius eæ proseminantur, vt frequentia seminis receptacula impleantur. Mulas idem non parere ait: nec enim, similes aliis vuluas animalibus habere, sed formâ diuersas minimè concipere quire: nec enim mulas esse naturæ opus, sed humanæ machinationis audaciæq;, vt ita dicam, adulterinum inuentum, & fur-

tum. Videri autem sibi ait asinum vi equæ illata, fortuitò grauidam reddidisse, ac homines postea huius violentiæ discipulos factos, in cõsuetudinem procreandi hæc iumenta adduxisse. Libycorum asini maximi non equas comatas superueniunt, sed duntaxat tonsas, nec enim has comę ornamento superbiẽtes, horum rerum periti aiunt eiusmodi maritos pati.

Vbi crebriùs abortus fiăt.

CAP. XVII.

In Austrinis (vel regionibus vel tempestatibus) partus magis relati, atque adeò excidere Democritus ait, quàm Septẽtrionibus. Quod quidem ipsum cur fiat causam affert: Quia ventrem ferentibus corpora Austro laxentur & dissoluantur: idcircò receptaculo dilatato, & longè latéq; diffuso, & malè compacto partus errare, &

χνημα τοῦτο καὶ κλέμμα. δοκεῖ δέ μοι τοῦτο, ἤδη ὅς, ὁ ὄνος ἵππον βιασάμενος κατὰ τύχην κυῆσαι, μαθητὰς δὲ ἀνθρώπους τῆς βίας ταύτης γεγενημένους εἶτα μέντοι προσελθεῖν ἐπὶ τὴν τῆς γονῆς αὐτῶν συνηθείας. καὶ μάλιστά γε τῶν τῶν Λιβύων ὄνους μεγίστους οὐ ταῖς ἐπιβαίνειν τῶν ἵπποις, οὐ κομώσαις ἀλλὰ κεκαρμέναις. ἔχουσα γὰρ τὴν ἑαυτῆς ἀγλαΐαν τὴν διὰ τῆς κόμης οὐκ ἂν ὑπομεῖναι τὸν τοιόνδε γαμετὸν οἱ σοφοὶ τῶν τούτων γάμους φασί.

Πῶς μᾶλλον ἐξαμβλίσκεται τὰ ἔμβρυα.

Κεφ. ιζ.

Ἐν τοῖς νοτίοις μᾶλλον τὰ ἔμβρυα ἐκπίπτειν Δημόκριτος λέγει, ἢ ἐν τοῖς βορείοις· καὶ εἰκότως· χαυνοῦσθαι γὰρ ὑπὸ τοῦ νότου τὰ σώματα τῆς κυούσης, καὶ διΐστασθαι· ἅτε τοίνυν τοῦ σκήνους διακεχυμένου καὶ οὐχ ἡρμοσμένου, πλανᾶσθαι καὶ

ρὰ τὰ κυήματα, καὶ θερμαινόμενα δεῦρο καὶ ἐκεῖσε διολισθαίνειν καὶ ἐκπίπτειν ῥᾷον. εἰ δὲ εἴη πάγος, καὶ βορέας καταπνέοι, συμπέπηγε μὲν τὸ ἔμβρυον, δυσκίνητον δέ ἐστι, καὶ οὐ ταράττεται ὡς ὑπὸ κλύδωνος. ἅτε καὶ ἄκλυστον καὶ ἐν γαλήνῃ ὄν, ἔρρωταί τε καὶ σύντονον καὶ διαρκὲς πρὸς τὸν κατὰ φύσιν χρόνον τῆς ζωογονίας. οὐκοῦν ἐν κρυμῷ μὲν, φησὶν ὁ Ἀβδηρίτης, συμμένειν, ἐν ἀλέᾳ δὲ ὡς τὰ πολλὰ ἐκπίπτειν. ἀνάγκην γὰρ εἶναι λέγει τῆς θέρμης πλεοναζούσης, διΐστασθαι καὶ τὰς φλέβας καὶ τὰ ἄρθρα.

Δ. Καὶ ποίαν αἰτίαν ἀναφύεται τῶν ἐλάφων τὰ κέρατα.

Κεφ. ιη.

Αἰτίαν δὲ αὐτὸς λέγει τοῖς ἐλάφοις τῆς τῶν κεράτων ἀναφύσεως ἐκείνην εἶναι. ἡ γαστὴρ αὐτοῖς ὡς ἔστι θερμοτάτη, ὁμολογεῖ.

vagari, eoſdémq; calefactos huc & illuc dilabi & diffluere, ac iam locis diſcluſis & remiſſis faciliùs excidere. Contrà ſi tempeſtas ſit frigida, & Septentriones venti ſint, locorum aſtrictione fœtus contrahi, & comprimi, vt de locis dimoueri ac depelli non queāt: nec ſanè diſſolutione & laxitate quaſi tēpeſtate quati, præſertim quū à perturbatione conquieſcāt, & firmiſſima ſede diſtringantur, ita vt facilè ad pariendi tempus durare poſſint. Quamobrem frigida conſtitutione (inquit Abderita) fœtus manēt, calore verò vt plurimum excidunt. hoc enim ſuperante, fieri poſſe negat, quin nerui & artus laxentur & fatiſcant.

Cur & quomodo Ceruorum cornua renaſcantur.

CAP. XVIII.

Cauſam Ceruis cur cornua renaſcuntur, idem Democritus eam dicit, ventrem iis calidiſ-

ſimum eſſe, & eorum venas per vniuerſum corpus pertinētes, eſſe rariſſimas: & os quod cerebrum amplectitur, membranæ inſtar tenuiſſimum & perrarū eſſe, indéq; ad ſummū capitis verticē craſſiſſimas venas exoriri: itaque fieri vt nutrimētum, & cibi pars vtilior, celeriter à natiuo calore digeratur. ex eo autem quod pinguius eſt, extrinſecus ipſis circunfundi ait: quod ſolidius per venas in caput retorqueri, & reflecti: ac indè cornua permulto humore irrigata enaſci. Hic influxus quum cōtinenter fiat, quod ex eo coaluerit, promouetur & truditur foras. & ſubindè ſuccreſcit aliud atque aliud. Quicquid igitur eius extra corpus eminet, dureſcit ab aëre eum ipſum conſolidante, & in corneam duritatem confirmante. Id autem quod etiam nunc intra cutem ſubeſt, molle &

καὶ τὰς φλέβας δὲ αὐτῶν τὰς διὰ τοῦ σώματος πεφυκυίας παντὸς ἀραιοτάτας λέγει· καὶ τὸ ὀστέον τὸ κατειληφὸς τὸν ἐγκέφαλον λεπτότατον εἶναι, καὶ ὑμενῶδες καὶ ἀραιόν· φλέβας τε ἐντεῦθεν, καὶ ἐς ἄκραν τὴν κεφαλὴν ὑπανίσχειν παχυτάτας. τὴν γοῦν τροφὴν, καὶ ταύτης γε τὸ γονιμώτατον, ὤκιστα ἀναδίδοσθαι. καὶ ἡ μὲν πιμελὴ αὐτοῖς ἔξωθέν φησι περιχεῖται, ἡ δὲ ἰσχὺς τῆς τροφῆς ἐς τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν φλεβῶν ἀναθόρνυται. ἔνθεν οὖν τὰ κέρατα ἐκφύεσθαι διὰ πολλῆς ἐπαρδόμενα τῆς ἰκμάδος. συνεχὴς οὖν οὖσα, ἐπιῤῥέουσα τὰ ἐξωθεῖ πρότερα. καὶ τὸ μὲν ὑπερίσχον ὂν ἔξω τοῦ σώματος, σκληρὸν γίνεται, πηγνύντος αὐτὸ καὶ κρατοῦντος τοῦ ἀέρος· τὸ δὲ ἔνδον ἔτι μεμυκὸς ἁπαλόν ἐστι καὶ τὸ μὲν σκληρύνεται ὑπὸ τῆς

ἔξω

ἔξωθεν φύξεως. τὸ δὲ ἁπα-
λὸν μὲν ὑπὸ τοῦ ἔνδον ἀέρας.
ὠκοῦν ἡ ἐπίφυσις τῆς νέης κέ-
ρατος τὸ πρεσβύτερον ὡς
ἀλλότριον ἐξωθεῖ. θλιβόντος
τοῦ ἔνδον καὶ ἀνωθεῖν τοῦτο
θέλοντος, καὶ ὀδυνῶντος,
καὶ σφύζοντος, ὥσπερ ὤν
ἐπειγομένου τεχθῆναι καὶ
περιελθεῖν. ἡ γάρ τοι ἰκ-
μὰς πηγνυμένη καὶ ὑπανα-
τέλλουσα, ἀτρεμεῖν ἀδύ-
νατός ἐστι. δύναται γὰρ καὶ
αὐτὴ σκληρὰ καὶ ἐπωθεῖται
τοῖς προτέροις. καὶ τὰ μὲν
πλείω ἐκθλίβονται ὑπὸ τῆς
ἰσχύος τῆς ἔνδον ἤδη δέ τινα
καὶ κλάδοις περιεχθέντα,
καὶ ἐμποδίζοντα εἰς τὴν ὠ-
κὺν ἄρ μοι ὑπὸ τῆς ῥύμης
τὸ θηρίον ὠθούμενον, ἀπέρ-
ραξε καὶ τὰ μὲν ἐξωλίσθε· τὰ
δὲ ἕτοιμα ἐκκόπτειν ἡ φύ-
σις παρέχει.

Περὶ τῶν τομίων βοῶν, καὶ
μὴ τομίων βοῶν, πῶς
διαφέρουσι κατὰ τὰ κέ-
ρατα. Κεφ. ιθ.

tenerum eſt. Quocirca recens cornu ſubnaſcẽs, & intrinſecus premens, vetus tanquam alienum expellit, dum veluti parturiens turget, & in lucem emergere gliſcit, moræ interioris impatiẽs. Et humor quidem recenter concreſcens, ad depellendum antiquum infirmus eſt: at dureſcẽs, priora extrudere poteſt. Itaque vetera cornua pleraque interno robore expelluntur: nonnulla arborum ramis circumplicata, & feram ad curſum incitatam vi impedientia abrumpuntur: & ſic veteribus eliſis, recentia ad erumpendum parata, naturæ munere proferuntur.

forte γί-νεται

ῥώμης

De genere Bubulo caſtrato & non caſtrao quomodo cornibus & fronte differat. C. XIX.

Bubulo pecori caſtrato Democritus ait

Οἱ τομίαι βόες, Δημόκριτος λέγει, σκολιὰ

tortuosa, gracilia, lōga nasci cornua. Contrà testibus prædito enasci secundùm radicem crassa, recta, minusq; prolixa: eosdémq; latiori quàm altero frōte esse. Nam hic ibidem quū multæ venæ sunt, ab iis omissa dilatātur: simul & cornuum eruptio quoniam crassior existat frontis latitudinē promouet. Castratis verò quòd sedes cornuum & initium enascendi perparuum habeat circulum, minùs dilatatur hæc pars.

λεπτὰ, καὶ μακρὰ φύεται τὰ κέρατα αὐτοῖς. τοῖς δὲ ἐνόρχοις παχέα τὰ πρὸς τῇ ῥίζῃ καὶ ὀρθὰ, καὶ πρὸς μῆκος προήκοντα ἧττον. καὶ πλατυμετώπους εἶναι λέγει τούτους τῶν ἑτέρων πολλῷ μᾶλλον. τῶν γὰρ φλεβῶν πολλῶν ἐνταῦθα οὐσῶν, εὐρύνεσθαι τὰ ὀστέα ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἡ ἔκφυσις δὲ τῶν κεράτων παχυτέρα οὖσα, εἰς πλάτος τὸ αὐτὸ τοῦ ζώου μέρος προάγει καὶ ἐκείνη. οἱ δὲ τομεῖς μικρὸν ἔχοντες τὸν κύκλον τῆς ἕδρας τῶν κεράτων, πλατύνονται ἧττον, φησί.

[margin: τομίαι]

De Bobus mutilis.

CAP. XX.

Porrò mutili Boues: threnôdes (vt Democritus vocat) id est foraminulentam cranij partem, & poris seu meatibus plenam non habent, sed os vniuersum solidum: quod quum affluxum humorū non admittat, vt cornibus nudi ac mutili sint, in

[margin: θρημῶδες: fortè pro τρηματῶδες vel θριπῶδες ἃ θρῖπες vermiculi sunt perforantes. al. quidē legitur θρινῶδες.]

Περὶ τῶν ἀκεράτων ταύρων.

Κεφ. κ.

Οἱ δὲ ἀκέρατοι ταῦροι τὸ θρημῶδες, οὕτω δὲ ὀνομάζει Δημόκριτος, ἐπὶ τοῦ βρέγματος οὐκ ἔχοντες (εἴη δ' ἂν τὸ σηραγγῶδες λέγων) ἀντιτύπου τοῦ παντὸς ὄντος ὀστέου, καὶ τὰς συῤῥοίας τῶν χυμῶν οὐ δεχομένου, γυμνοί τε καὶ ἄμοιροι γίνονται τοῦδε τῶν

ἀμυν

ἐμμυωτηρίων. Καὶ αἱ φλέβες δὲ αἱ κατὰ τοῦ ὀστοῦ τοῦδε ἀτροφώτεραι οὖσαι, λεπτότεραί τε καὶ ἀσθενέστεραι γίνονται. Ἀνάγκη δὲ καὶ ξηρότερον τὸν αὐχένα τῶν ἀκεράτων εἶναι· λεπτότεραι γὰρ καὶ αἱ τῶν τούτων φλέβες, ταύτῃ τοι καὶ ἐρρωμέναι ἧττον. Ὅσαι δὲ Ἀράβιοι βόες θήλειαι μέν εἰσι τὸ γένος, εὐφυεῖς δὲ ἐς τὰ κέρατα. καὶ ταύταις τῆς ἐπιρροίας πολλὴ τῶν χυμῶν οὔσης, τροφὴ τῆς εὐγενοῦς βλάστης τοῖς κέρασίν ἐστιν. ἄκεροι δὲ καὶ αὐταὶ οὖσαι τὸ δεκτικὸν τοῦ κηματος ὀστέον στερεώτερον ἔχουσι, καὶ δέχεται τοὺς χυμοὺς ἥκιστον. καὶ συνελόντι εἰπεῖν, αὔξης ἡ ἐπιρροὴ αἰτία τοῖς κέρασι. ταύτῃ δὲ ἄρα ἐποχετεύουσι φλέβες πλεῖσται τε καὶ παχύταται, καὶ ὑγρὸν κενοῦσαι ὅσον καὶ δύνανται στέγειν.

causa est. Venæ etiam circa idem os cũ pertenues & infirmæ sint, minùs alimenti continent. Sed ceruix quoq; mutilorum Boum necessariò siccior est. quũ in ea similiter graciliores habeantur venæ, & idcirco minùs validæ. Cæterùm Arabicis Vaccis egregia nascuntur cornua: quòd ad ea scilicet (inquit ille) humor copiosus. vnde generosa illa germina nutriuntur, confluat. Ex eisdem quæ cornibus carent, os humorem capere solitũ solidius habẽt. & haudquaquã hũc ipsum sibi humorem recipere idoneum. In summa igitur incrementi causâ cornibus existit influẽtia: quam sanè plurimæ & crassissimæ venæ humore, quãtum ferre possunt, grauidatæ infundunt.

τούτου

Ὅτι καὶ αἰετὸς ἀνθρώπου βρέφος

De Aquila quæ deiectam è turri infantem subteruolando seruauit.

CAP. XXI.

Est & amor & benignitas erga homines in brutis laudabilis. Nã Aquila olim infantem seruauit. Sed operę pretium est historiam integram explicare, amplum sententiæ nostræ testimonium futuram. Sacchorę Babyloniorũ regis futurũ è filia nepotem, regnum auo adempturũ Chaldæi pręd ixerunt. hoc ille metuẽs, durior in filiã est: & vt omnis suspicio ab esset. arctissimè inclusa custodiri voluit. Sed frustrà suo consilio rẽ fatalẽ impedire conatus est Nam filia ex obscuro quodam homine grauida peperit. Natũ autẽ ex ea infãtem custodes regis metu ex arce (cui filia includebatur) præcipiiarũt. Fortè autem prӕteruolãs Aquila, viso infantis casu, perspicacissimanimi rum auis, illico priusquàm terrę allideretur,

ἔσωσε

ἀφ᾽ ἴλεως vel tale quid. Similis qui dem refertur fabula de Danae Acrisii filia, &c.

ἔσωσε.

Κεφ. κα.

Ἴδιον δὲ τῶν ζώων καὶ ἡ φιλανθρωπία. αἰετὸ γοῦν τὸ ἔθρεψε βρέφος. καὶ εἰπεῖν τὸν πάντα λόγον ἐθέλω, ὡς ἂν γένοιτο μάρτυς ὧν προεθέμην. Βαβυλωνίων βασιλεύοντος Βακχόρου, Χαλδαῖοι λέγουσι τὸν γενόμενον ἐκ τῆς ἐκείνου θυγατρὸς, τὴν βασιλείαν ἀφαιρήσεσθαι τὸν πάππον. καὶ Χαλδαίων μὲν ἦν τὸ προειρημένον θέσπισμα. τοῦτο ἐκεῖνος πέφρικε. καὶ ἵνα εἴπω τι καὶ ὑποπαίζων *Ἀκρίσιος γίνεται εἰς τὴν παῖδα. ἐφρούρει γὰρ πικρότατα. λάθρα δὲ ἡ παῖς, ἦν γὰρ τοῦ Βαβυλωνίου σοφώτερον τὸ χρεὼν τίκτει ὑποπλησθεῖσα ἔκ τινος ἀνδρὸς ἀφανοῦς. τοῦτον οὖν οἱ φυλάττοντες δέει τοῦ βασιλέως ἔρριψαν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. ἦν γὰρ ἐνταῦθα ἡ φρουρουμένη ἡ προειρημένη. οὐκοῦν ὁ αἰετὸς τὴν ἔτι τοῦ παιδὸς προσαραχθῆναι καὶ παραφορὰν ὀξύτατα ἰδὼν, πρὶν ἢ τῇ γῇ τὸ προσαράχθ

ῥαχθῆναι τὸ βρέφος, ὑπῆλθεν αὐτὸ καὶ τοῖς νώτοις ὑπέβαλεν, καὶ κομίζει ἐς κῆπόν τινα, καὶ τίθησι πεφεισμένως εὖ μάλα. ὁ τοίνυν τῆς χώρας μελεδωνὸς, καλὸν παιδίον θεασάμενος, ἐρᾷ αὐτοῦ, καὶ τρέφει. καὶ καλεῖται † Τίλγαμος, καὶ βασιλεύει Βαβυλωνίων. εἰ δέ τῳ δοκεῖ μῦθος τοῦτο, σύμφημι, † περιφερόμενον εἰς ἰσχὺν καταγνωκέναι αὐτοῦ. ἀλλ᾽ Ἀχαιμένην μὲν τὸν Πέρσην, ὑφ᾽ οὗ κάτεισιν ἡ τῶν Περσῶν εὐγένεια, ἀετοῦ τρόφιμον ἀκούω γενέσθαι.

volando ſubiens eum dorſo excepit, & in hortum quendā deportatum leniter depoſuit. Eum loci dominus inuētum, formâ eius delectatus amauit, educauitq́;, & Tilgamum appellauit. is poſtea in Babylonios regnum adeptus eſt. Hoc ſi cui fabula videtur, me quoque non approbare illi fatebor. Audio tamē Achæmenē Perſam quoque, à quo nobilis Perſarum proſapia deſcēdit, Aquilæ alumnum fuiſſe.

al. Γίλγαμος

al. περιεργόμενος

Achamenes.

Περὶ τῶν κυνῶν τῶν περὶ τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος ἐν τῇ Κρήτῃ. Κεφ. κβ.

Ἐν δὲ Κρήτῃ Ῥοκκαίας οὕτως Ἀρτέμιδος καλεῖται νεώς. ἐνταῦθα οἱ κύνες λυττῶσιν ἰσχυρῶς, ἐς ταύτην ὅταν τὴν νόσον ἐμπέσωσιν. εἶτα μέντοι ἑαυτοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἐπὶ τὴν καταλὼ ὠθοῦσιν εἰς τὴν θάλατταν.

De Canum rabiem Creta.

CAP. XXII.

In Creta Dianæ Roecææ templum eſt, circa quod quum rabie corripiuntur Canes, vehementer ex ea laborant: adeò quidē vt ex promontorio in mare ſe præcipites dent.

Περὶ τῶν ἐν Ἀδώνιδος τιθασῶν λεόντων. Κεφ. κγ.

De Leonibus manſuetis in æde Adonidis.

CAP. XXIII.

In Elymæa regione Adonidis templum est, & in eo mansueti Leones: qui homines templum ingredientes tāquam salutatos adulādo excipiunt. Eos si ad cibum aduoces tanquā inuitati conuiuæ adsunt: & quicquid porrexeris, postquā acceperint, modeste & decenter abeunt.

De Maris rubri Hygrophœnice pisce.

CAP. XXIIII.

Piscem in mari rubro nasci ferūt, cui nomen Hygròs (hoc est humidus vel aquaticus) Phœnix. is nigris lineis, quas cæruleę variant maculæ, distingui tur.

De Lacerta, Charace & Sagitta eiusdem maris piscibus.

CAP. XXV.

Eiusdem maris Lacertus est, cuius magnitudo ei qui nascitur apud nos æqualis est: sed virgatus spectatur, lineis nimirum aureolis circundatur à bran-

Ἐν τῇ Ἐλυμαίᾳ χώρᾳ νεὼς ἐστὶν Ἀδώνιδος· καὶ εἰσὶν ἐνταῦθα τιθασοὶ λέοντες, καὶ ἰὸν ἐς τὸν νεὼν παριόντας ἀσπάζονταί τε καὶ σαίνουσι. καὶ εἰ καλοίης ἐσθίειν, οἱ δὲ ὡς κλητοὶ δαιτυμόνες ἔρχονται· καὶ ὅσ᾽ ἂν ὀρέξῃς, λαβόντες, εἶτα ἀπίασι σωφρόνως τε καὶ κεκοσμημένως.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ καλουμένου ὑγροῦ φοίνικος.

Κεφ. κδ.

Ἐν τῇ θαλάσσῃ τῇ ἐρυθρᾷ ἰχθὺς γίνεται φασὶ καὶ ὄνομα αὐτῷ ὑγρὸς φοῖνιξ· καὶ γραμμὰς ἔχει μελαίνας καὶ μεταξὺ τούτων κυανέαις σταγόσι κατέστικται.

Περὶ σαύρου καὶ χάρακος, καὶ τοξότου τῶν αὐτῆς θαλάττης ἰχθύων.

Κεφ. κε.

Τῷ δὲ σαύρῳ τῷ ἐκεῖθεν τὸ μὲν μῆκος τῷ κατὰ τὴν ἡμετέραν γινομένῳ ἴσον ἐστί. ῥάβδοι δὲ αὐτὸν περιέρχονται χρυσῷ προσ-

εικασ

εἰκάσαιμι ἄν, ἀπὸ τῶν βραγχέων ἐς τὴν οὐρὰν καθήκουσαι. μέση δὲ αὐτὰς διατέμνει ἡ χρυσῇ ἀργύρῳ προσεικασμένη. τὸ στόμα δὲ αὐτῶν κεχηνός, καὶ ἡ κάτω γένυς ἐς τὴν ἄνω νεύειν ὑποτείνει. πρασίνους δὲ ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς, βλέφαρα δὲ αὐτοὺς χρυσοειδῆ περιέρχονται. Ἔστι δὲ καὶ ὁ χάραξ ὁ καλούμενος τῆς αὐτῆς θαλάττης θρέμμα. ἔχει δὲ πτερύγια, καὶ χρυσῷ προσείκασται, ὅσα δὲ ἰδεῖν τὰ παρ' ἑκάτερα, καὶ νωτιαῖα ἐστὶ, καὶ ταῦτα ἔχει χρυσοειδῆ. κατωτέρω δὲ ἄρα εἰσὶ πορφυραῖ ζῶναι τὴν χρόαν. χρυσοειδὲς δὲ καὶ τὸ οὐραῖον μόριον τοῦ αὐτοῦ. πορφυραῖ δὲ ἄρα γε σκιαὶ τῶν ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ μέσους ἐς κάλλος εἰσγράφουσιν. Ὁ δὲ τοξότης ἐν τῇ αὐτῇ θαλάττῃ γενόμενος, ἐχίνῳ ὅμοιός ἐστι τὸ εἶδος. κέντρα δὲ ἔχει στερεὰ καὶ μακρά.

γραμμὴ

ὅσα τε

chiis ad caudam pertinentibus, quas media argentea distinguit. Ore est hianti, maxilla inferior eminet in superiorem. virides oculos habet, quos aureo fulgore palpebræ ambiũt. Eius item matris fœtura est Charax nũcupatus piscis: is pinnas habet & vtrinque & in tergo auricolores. Inferiores partes purpureis cingulis illustrantur. Similiter eiusdem cauda auri colorem gerit. Purpureus color medios oculos pulchrè adumbrat. Sagittarius in eodem mari procreatur, & quoniam herinacei speciẽ & similitudinem habet, firmis & benè longis armatur aculeis.

Περὶ ὕστριχος τῆς Λιβυκῆς. Κεφ. κϛ.

Αἱ δὲ ὕστριχες αἱ Λιβυκαὶ κεντοῦσι γε τοὺς ἀπλο-

μένους

De Hystrice Libyca.

Hystrices Libycæ eos à quibus attinguntur

acerbè pungũt, & aculei eorum nõ leues dolores inferunt, quinetiam mortuarũ (*vel non ab ipsis viuis emissorum*) puncturas noxias esse aiunt.

De Simia maris rubri.

CAP. XXVII.

Est etiam in mari rubro Simia, non piscis quidẽ hæc, sed bestia cartilaginea, velut squammarum expers, non magna. Colore est terrestri similis, tũ facie speciem similitudinemque eiusdem gerit. Non pisceo tegmine reliquũ corpus, sed illius modi circumuestitur, cuiusmodi testudinis inuolucrum est. Eadem similiter atq; terrestris leuiter sima est. Eius reliquum corpus instar torpedinis latũ est, vt dicas auem esse alas explicantem. Quũ natat volare videtur. In hoc vero à terrestri differt, quòd variè distinctus est: & rufa est cer-

μένης πικρῶς καὶ μέντοι καὶ ὀδύνας ἐργάζονται χαλεπὰς τὰ κέντρα. καὶ τεθνεώτων δὲ πονηρὰ τὰ ἐκ τῶν ἀκανθῶν νύγματα ἅπαντα, ὥς φασιν.

Περὶ τῆς ἐν ἐρυθρᾷ θαλάττῃ πιθήκου.

Κεφ. κζ.

Ἔστι δὲ ἐν θαλάττῃ τῇ ἐρυθρᾷ καὶ πίθηκος, οὐκ ἰχθύς, ἀλλὰ σελαχῶδες ζῷον, οἱονεὶ † ἀλεπτον, οὐ μέγα δὲ οὐδὲ τοῦτο. ἔοικέ γε μὴν τῷ χερσαίῳ ὁ θαλάσσιος τὴν χροιάν. καὶ τὸ πρόσωπον δὲ πιθηκῶδές οἱ ἐστί. περιβέβληται δὲ τοῦ λοιποῦ σώματος ἔλυτρον, οὐκ ἰχθυῶδες, ἀλλά ὥσγε τὸ τῆς χελώνης ἐστί. ὑπόσιμος δὲ καὶ οὗτος, οἷα δήπου καὶ ὁ χερσαῖος. τὸ ἄλλο σῶμα πλατύς, κατὰ σχῆμα τὸ τῆς νάρκης, ὡς εἰπεῖν ὄρνιν εἶναι τὰς πτέρυγας ἁπλώσαντα. καὶ νηχόμενός γε ἔοικε πετομένῳ. παραλλάττει δὲ τῷ χερσαίῳ καὶ ταύτῃ, κατάστικτός ἐστι. πυῤῥοὶ δέ εἰσιν οἱ

† al. ἀπι- δωτον

κέν

τῶν τῆς ἰνίου πλατεῖς* ὥσ
περ βράγχια. τὸ δὲ στόμα οὐκ ἐπ'
ἄκρῳ τῷ προσώπῳ ἔχει
μακρὸν,* συμμέτρως δὲ, τῇ
τοῦ χερσαίου πλάστῃ, καὶ κατὰ
τοῦτο ὁ ἰχθὺς εἰκασμένος.

Περὶ τῶν ὀρνίθων τῶν μετα-
βαλλόντων τὰς ᾠδὰς,
οἷον ἀηδόνος, κοσσύφου,
κίχλης, πτιλώσης τε καὶ
θαλαττίας. ἔτι δὲ κοσσύ
φου, καὶ αὐτοῦ θαλαττίου καὶ
λοιπῶν ἑτέρων, καὶ θώος
τοῦ χερσαίου. Κ. κη.

Η Ἀηδὼν διὰ τοῦ θέρους
καὶ τὴν χρόαν ἐκτρέπει εἰς
εἶδος ἕτερον, καὶ μεταβάλ-
λει τὸ φώνημα. οὐ γὰρ ᾄδει
πολυήχως καὶ ποικίλως,
ἑτέρως δὲ ἢ πρότερον διὰ τοῦ ἦ
ρος. Κόσσυφος δὲ θέρους μὲν
ᾄδει, χειμῶνος δὲ παταγεῖ, καὶ τεταραγμένον ἐθέλ
γεται· καὶ τὴν χρόαν ὡς στο-
λὴν μεταμειψάμενος
ὑπὸ τοῦ πρόσθεν μέλανος
ὑπόξανθός ἐστιν. ἥγε μὴν
κίχλη χειμῶνός ἐστι ψαρωτέρα ἰδεῖν, θέρους δὲ τὸν αὐχένα
ποικίλον ἐπιδείκνυσι. καὶ ἰχθῦς δὲ τὴν χρόαν μετα-

uix, vt branchiæ (quoque.) Os verò non in summa facie oblõgum ei prominet, sed hac etiam parte modicè sima, terrestrem repræsentat sibi cognatam.

τένοντες forte addendum.

al. σιμωθὲς

De Auibus cãtũ, (vt Luscinia, Merula & Turdo:) & animalibus nonnullis colorem mutantibus.

CAP. XXVIII.

Luscinia colorem & vocem per æstatem in aliam speciem immutat, neq; enim sic cantum variat, distinguit, inflectit, acuit, quẽadmodum verno tempore. Merula æstate quidem canit: at enim hyeme strepit, & inconditã vocem edit: & quasi vestis mutatione facta, ex nigro colore in rufum conuertitur. Turdus vere inspicitur magis murino colore, æstate varietate circa collum coloris distinguitur. Et verò pisces ex alio colore in alium

mutabiles ſunt, vt Turdi, Merulæ, Fucæ, Mænides. Lupi itẽ ceruarij æſtiuo tẽpore à pilis nudi, hyberno contra hirti efficiuntur.

De Siluris vbi cicures ſint: vbi maiores minorésve habeantur.

CAP. XXIX.

In Bubaſto Ægyptia ſtagnum eſt, vbi cicures permulti Siluri alũtur: & obiecto ad ſe nutriendos pane, ad quem illi certatim ſub ſiliunt, paſcuntur. Iidẽ etiam in fluminibus procreantur, vt in Cydno Ciciliæ fluuio, ſed ij quidem idcircò minuti proueniunt, quòd eius confluẽs nitidiſſimus & frigidus ſit quo non ipſi delectantur, ſed turbido potiùs ac planè limoſo, eoq; pinguescũt. Pyramus quidem, atque Sarus Cilices fluuij, eos lõgè ple-

ὕπ vel ἆτος

βλητικοὶ οὗτοι. κίχλαι τε καὶ κόσσυφοι, καὶ φυκίδες τε, καὶ μαινίδες. οἱ δὲ θῶες ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, διὰ μὲν τοῦ θέρους εἰσὶ ψιλοὶ δασεῖς δὲ διὰ τοῦ χειμῶνος.

Περὶ σιλούρου. Κ. κθ.

Ἐν Βουβάστῳ δὲ τῇ Αἰγυπτίᾳ, λίμνη ἐστὶ καὶ τρέφει σιλούρων πάμπολυ πλῆθος. καὶ χειροήθεις εἰσὶν οὗτοί γε καὶ ἰχθύων πρᾳότατοι. καὶ ἐμβάλλουσιν αὐτοῖς ἄρτων τρύφη. οἱ δὲ ἀναπηδῶσι, καὶ πηδῶντες ἄλλος περὶ ἄλλου, τὰς ἐμβαλλομένας τροφὰς ἐκλέγουσι. γίνεται δὲ ἄρα ὁ ἰχθὺς ὅδε καὶ ἐν ποταμοῖς ὥσπερ οὖν ἐν τῷ Κύδνῳ τῷ Κιλικίῳ. βραχὺς δὲ οὗτός ἐστι τὸ μέγεθος. τὸ δὲ αἴτιον· † οὐ τρέφει ἀφθόνως διειδὲς νᾶμα καὶ καθαρὸν, καὶ προσέτι καὶ ψυχρόν. μὲν καὶ τοιοῦτος † δὲ ὁ Κύδνος ἐστί. μεταβαλλομένῳ δὲ καὶ ἰλύος μεστῷ φιλήδει μᾶλλον, καὶ ἐνταῦθα πιαίνεται. Πύραμος δὲ καὶ Σάρος τρέφουσι τούτους ἁδροτέρους. καὶ οὗτοι δὲ Κίλικές εἰσι. εἶεν δ' ἂν οἱ αὐτοὶ τρόφιμοι καὶ

* Ὀῤῥον

* Ὀῤῥόντου τοῦ Σύρων. καὶ μέντοι καὶ Πτολεμαίων ποταμὸς μεγίστους τρέφει· καὶ λίμνη δὲ ἡ Ἀπαμεῖτις.

Ὅτι πολλαχόθι εἰσὶ χειροήθεις ἰχθῦς καὶ πρᾶοι, καὶ ἐν τῷ καλεῖσθαι ὑπακούοντες.

Κεφ. λ.

Χειροήθεις δὲ ἰχθῦς, καὶ ὑπακούοντες τῇ κλήσει, καὶ τροφὰς ἀσμένως δεχόμενοι, πολλαχόθι καὶ εἰσὶ καὶ τρέφονται. ὥσπερ οὖν καὶ ἐν Ἠπείρῳ, * ἐνισχῶντι μὲν τῇ πόλει ἣν ἐκάλουν πάλαι Κτεφανήπολιν, ἐν τῷ νεῷ τῆς τύχης, ἐν ταῖς παρ' ἑκάτερα αὐτοῦ τῶν δεξαμεναῖς. καὶ ἐν *Χλωρῷ δὲ τῆς Σικελίας, ὃ φρούριον ἦν πάλαι Συρακοσίων φρούριον. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ δὲ τοῦ Λαβρανδέως Διὸς, ἔστι κρήνη διειδοῦς νάματος, * καὶ ἔχουσιν ὁρμίσκους χρυσοῦς, καὶ ἐλλόβια, χρυσᾶ μέντοι καὶ ταῦτα. ἀφέστηκε δὲ ὁ νεὼς τοῦ Διὸς τοῦδε, τῆς Μυλασέων πόλεως σταδίους ἑβδομήκοντα. εἰς τόδε ἀγαλ-

niores ferunt: eum Orontes Syrorum fluuius eos progignit. Ptolemęorũ item fluuius, & Apamienſe ſtagnum maximos generant.

De piſcibus manſuetis in diuerſis locis.

CAP. XXX.

Permultis quidem locis manſuefacti piſces & ſe appellātibus obtemperantes, & cibos obiectos libenter excipientes, aluntur: vt in Epiroticæ, olim nũcupatæ Stephanepoleos, templo fortunæ, in viuariis ſiue canalibus vtrinque iuxta aſcẽſum atque in Peloro Siculo olim Siracuſiorum propugnaculo. In templo etiam Iouis Labrandes frõs nitidus manſuetos piſces habet, monilibus, & aureolis inauribus ornatos, quod quidem templum ſeptuaginta ſtadia ab vrbe Mylaſiorũ diſtat. Ex huius Iouis

Ὀρόντε

ἐν Ἀσκανῷ

Πελώρῳ.
Gillius.

Labrandus vicus eſt Cariæ.

Subaudè χειροήθεις τρεῖς ἰχθῦς.

ſtatua gladius eſt appē-
ſus: & colitur deus Ca-
rij Stratiiq; cognomi-
ne, quòd Cares primi
ſtipendia meruerunt,
& pecuniâ militarūt.
Ioris clypeos appende-
runt, criſtas galeis ac-
commodarunt. Cares
autem ſunt appellati à
Care Iouis & Cretæ fi-
lio. At Iupiter Labran-
deus nominatus eſt,
quòd labro id eſt mul-
to & impetuoſo imbre
pluiſſet. In Chio ad
portum nuncupatum
Γερόντων, id eſt ſenū ci-
curum, magnus eſt pi-
ſcium numerus, quos
Chij ad ſolatium ſene-
ctutis exacta ætate affe
ctis alunt. Inter Eu-
phratem & Tigridem
regione media fons
intereſſe prędicatur, cu
ius aqua vſque ad imā
ſedem perlucida eſt: &
aquam limpidiſſimam
emittit: vnde fluuius e-
manat Burrhas ¦ vbi pi-
ſcium manſuetorū gre
ges exultantes errant.

al. ἐκλή-θησαν.

Chaboras & Saccoras fluuij inter Euphratē & Tigrim medij sūt in tabulis Ptolemæi.

μα ξίφος παρήρτηται·
καὶ τιμᾶται. καλούμενος
Κάριός τε καὶ Στράτιος.
πρῶτοι γὰρ οἱ Κᾶρες ἀγο-
ρὰν πολέμου ἐπενόησαν,
καὶ ἐστρατεύσαντο ἀργυ-
ρίου, ὄχανά τε ταῖς ἀσπί-
σι προσήρτησαν, καὶ λό-
φους ἐνέπηξαν τοῖς κρά-
νεσιν. † ἐκάλεσαν δὲ τὸ ὄ-
νομα τοῦτο ὑπὸ Καρὸς τοῦ
Κρήτης καὶ Διός. Ζεὺς
δὲ Λαμβραδεὺς ὕσας λά-
βρῳ καὶ πολλῷ τὴν ἐπω-
νυμίαν τήνδε ἠνέγκατο ἔ-
χειν. καὶ ἐν τῷ Χίῳ δὲ ἐν τῷ
καλουμένῳ Γερόντων λι-
μένι, τιθασῶν ἰχθύων
πλῆθός ἐστιν. ὅσπερ οὖν εἰς
παραμυθίαν τοῦ γήρως
τοῖς πρεσβυτάτοις οἱ Χῖοι
τρέφουσι. καὶ ἐν τῇ γῇ δὲ
τῇ τῶν ποταμῶν τοῦ τε Εὐ-
φράτου καὶ τοῦ Τίγριδος
μέσῃ, πηγὴ ὑμνεῖται, καὶ
εἰς βυθὸν κάτω διειδὴς
ἐστὶ, καὶ ἐκβάλλειν ὕδωρ
ἰδεῖν λευκὸν, καὶ γίνεται
ποταμὸς τὸ ἐκπῖπτον, ὄνομα † Βύῤῥας, ἐπάδουσ

τι

τε τῷ ὀνόματι οἱ ἐπιχώριοι καὶ λέγουσιν ἱερὸν, καὶ ἐστιν ὁ λόγος. ἡ Ἥρα μετὰ τοὺς γάμους τοῦ Διὸς, ἐνταῦθα ἀπελούσατο, ὥς φασι καὶ Σύροι. καὶ ἐς νῦν ὁ χῶρος εὐωδίαν ἀναπνεῖ καὶ πᾶς ὁ ἀὴρ κύκλῳ ταύτῃ κίρναται. καὶ ἐνταῦθα σκιρτῶσιν ἰχθύων ὡραίων ἀγέλαι.

Ὅτι ἀγριώτατον καὶ πραότατον ζώων λύκος καὶ ἀρνὲς, κατὰ τὴν ἐκ Δελφῶν μαρτυρίαν.

Κεφ. λα.

Τὰ δὲ ἴδια τῶν ζώων εἰδέναι οὐδὲ θεοὶ ὑπερορῶσιν. ἀκούω γοῦν Εὐρυσθένην καὶ Προκλέα τοὺς Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεάδα, τοῦ Ὕλλου, τοῦ Ἡρακλέους, παῖδας βουλομένους ἀγαγέσθαι γυναῖκας, ἐλθόντας εἰς Δελφοὺς τοῦ θεοῦ ἐρέσθαι, τίσιν αὑτοὺς ἀλλάξαντες Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων, εἶτα μέντοι καλῶς καὶ εὐβούλως γῆμαι δόξαιεν. ὁ δὲ θεὸν

Prædicant autem incolæ fabulã quandam sacram: nempe Iunonem celebratis cum Ioue nuptiis, in hac aqua se abluisse: quod & Syri aiunt, vnde locus etiamnum suauem odorem spiret, qui in vicinum etiam aerem circunquaque distribuitur.

Oraculum Eurysthenis & Proclea datum, illic eis ducendas esse vxores, vbi efferatissimum animal, se ensmitissimum, eis occurrisset.

CAP. XXXI.

Animalium vim & naturam ne dij quidẽ à sua cognitione scientiaq; aspernãtur. Siquidem Eurysthenem & Procleã (Aristomachi filios, cui pater fuit Cleadas, Hyllus auus, proauus Hercules) audio quum in matrimonium fœminas ducere constitutum haberent, profectos ad Delphicũ oraculum, deum cõsuluisse, quocum Græcorũ Barbarorúmve affinitate deuincti pulchrè & prudẽter nuptiis alligati viderem-

derentur: iis deum re- ſpōdiſſe quà veniſſent, in Lacedęmoniam re- uerterentur. Vbicūque porro terrarū ſummè ferum animal ferēs mitiſſimum eis occurreret, inde ducēdas vxores eſſe. ſic enim feliciter ipſis & proſperè proceſſurum eſſe. Cui oraculo obtemperantes, quum in Cleonæorum regionem veniſſent, ipſis occurrit Lupus agnum, quem ex aliquo grege diripuerat portans. Ex eo illi coniecerunt Apollinē de iis animalibus oraculo ſignificationem dediſſe: proinde ipſos Theſandri (filij Cleonymi) probi viri filias vxores duxiſſe. Ergo ſi probè Dij tenēt quodnam animal ſit manſuetiſſimū quodq; immanitate efferatiſſimū, nobis etiam horū ſciētia negligenda non eſt.

Lupus. Agnum ferens.

ποίμνης

De Serpentibus Indiæ.

CAP. XXXII.

Res multas & varias producit India: quarū

αὐτοῖς ἀποκρίνασθαι, ἐπανιέναι μὲν εἰς Λακεδαιμονίαν, ὑποστρέφειν κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην, καθ' ἣν καὶ ἀφίκοιντο. ἐν ᾗ δ' ἂν αὐτοῖς χώρᾳ τὸ ἀγριώτατον ἀπαντήσῃ ζῶον φέρον τὸ πρᾳότατον, ἐνταῦθά τοι ἁρμόσασθαι γάμους, οὕτως γὰρ αὐτοῖς ἔσεσθαι λῷον. Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο. οἱ δὲ γίνονται κατὰ τὴν Κλεωναίων χώραν, καὶ ἐντυγχάνει αὐτοῖς λύκος φέρων ἄρνα ἔκ τινος † ποιμένος αὐτὸν ἡρπασμένον. συνέβαλον οὖν ἐκεῖνοι λέγειν ταῦτα τὰ ζῶα τὸν χρησμόν. καὶ ἡρμόσαντο τὰς Θεσάνδρου τοῦ Κλεωνύμου θυγατέρας δοκίμου ἀνδρός. Εἰ γὰρ οἱ θεοὶ ἴσασι τὸ ἡμερώτατον ζῶον καὶ τὸ ἀγριώτατον, οὐδὲ ἡμῖν ἀμελὲς τὰς φύσεις αὐτῶν εἰδέναι.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ὄφεων.

Κεφ. λβ.

Ἰνδῶν γῆ φέρει μὲν πολλὰ καὶ ποικίλα. καὶ τὰ μὲν,

εὐδαίμονές ἐστι καὶ θαυ-
μαστῆς μαρτύρια φορᾶς,
τὰ δὲ, οὐκ ἀξιόζηλα αὐτῆς,
οὐδὲ οἷα ἐπαινεῖν ἢ ποθεῖν
ἄξια. καὶ ὑπὲρ μὲν τῶν λυσι-
τελῶν, ἢ ἁβρῶν τε καὶ πο-
λυτελῶν, τὰ μὲν εἶπον, τὰ
εἰρήσεται σὺν τοῖς θεοῖς·
τὸ δὲ νῦν ἔχον ὅπως ὠδῖ-
να ὄφεων ἡ γῆ ἀποδείκνυ-
ται εἰπεῖν ὥρμημαι. Πολλοὺς
τίκτει καὶ διαφόρους· καὶ τὸ
λειφθὲν τοῖς ἀπείροις τὰ ἄ-
πειρον. οὗτοι οὖν ἄρα οἱ ὄ-
φεις καὶ ἀνθρώπους καὶ τὰ
ἄλλα ζῶα ἀδικοῦσι. Τίκτει
δὲ ἡ αὐτὴ γῆ καὶ πόας τῶν δη-
γμάτων ἀμυντηρίους, ἔ-
χουσί τε αὐτῶν τὴν ἐμ-
πειρίαν τε καὶ σοφίαν οἱ ἐ-
πιχώριοι. καὶ ποῖον φάρ-
μακον ὄφεώς τινος ἀντί-
παλόν ἐστι καταγνώκασι·
καὶ ἀμύνουσιν, ὡς ὅτι τά-
χιστα, ἀλλήλοις ἐπιτεμέ-
σθαι πειρώμενοι τὴν τοῦ ἰοῦ

aliæ felicem ſanè illam
& admirandam eſſe pa-
rentem teſtantur: aliæ
contrà neque vlli ſunt
expetendæ, neque lau-
dis merentur quicquã.
Sed de aliis quæ vel v-
ſum aliquem ſui affe-
runt, vel ad luxum &
oſtẽtationem faciunt,
aut propter pretij ma-
gnitudinem appetun-
tur, partim iam priùs
dixi, partim dicturus
ſum poſtea, fauentibus
diis: in præsẽtia de Ser- *al.abest.*
pentibus tantùm re-
gionis illius verba fa-
cere ſtatui. Has illa
multas variasq; edu-
cat, quarum ſpecies o-
mnes perſequi velle in
finitum foret. Non ſo-
lùm autem homini-
bus, verumetiam aliis
animantibus pernicio-
sè incommodant: ea-
demq; herbas defendẽ-
tes à venatorum mor-
ſuum pernicie, gignit:
ad quarũ vſum & ſciẽ-
tiam tantoperè periti
ſunt indigenæ, vt quodnã medicamentũ cuique
Serpẽtiũ aduerſetur, probè teneãt: ſimul & ne a-
cerrima veneni vis celerrimè per corp' manet, néve

idipſum conficiat, præſens ſibi mutuò ferunt auxilium, quòd neceſſarium regio ipſa abũdè ſubminiſtrat. Iam porro Serpentem quæ hominem interfecerit, Indi (permultis in hãc rem teſtibus Libycis & Ægyptiis Thebarũ incolis vtentes) dicunt, idcircò ſubterraneam latebram (quia terra ſuis ipſa ſedibus eam non ampliùs recipiat, atq; quaſi gremio ſuo in exilium eiiciat) ingredi nequire. Sed poſtea errare, vagari, & pluribus iactatã miſeriis, æſtiuo & hyberno ſub dio ærumnoſum omne ætatis tempus degere: neque ampliùs à coniugibus adiri, neq; ab iis quos ex ſe procreauerit, parentem agnoſci. Ergo pœnas diuina prouidẽtia vindice, etiam rationis expertia, ob cædes hominum factas depẽdunt. Quod quidem ipſum à me commemoratur, vir prudens vt ex earũ

χρεῖ τοῦ σώματος ἐπινομὴν ὀξυτάτην τε οὖσαν καὶ ὠκίστην. καὶ ταῦτα μὲν αὐτοῖς εἰς ἐπικουρίαν τὴν ἀναγκαίαν, καὶ μάλα εὔπορος ἀνίησιν ἡ χώρα καὶ ἀφθόνως. Ὄφις δὲ ὃς ἂν ἀποκτείνῃ ἄνθρωπον, ὡς Ἰνδοὶ λέγουσι, καὶ μάρτυρας ἐπάγουσι Λιβύων πολλοὺς, καὶ τοὺς περὶ Θήβας οἰκοῦντας Αἰγυπτίους, οὐκ ἔτι καταδῦναι καὶ εἰσερπύσαι εἰς τὴν ἑαυτῶν οἰκίαν ἔχει, τῆς γῆς αὐτὸν μὴ δεχομένης, ἀλλ᾽ ἐκβαλλούσης τῶν οἰκείων, ὡς ἂν εἴποις, φυγάδα κόλπων. ἀλήτης δ᾽ ἐντεῦθεν καὶ πλάνης περιέρχεται, καὶ ταλαιπωρεῖται ὑπαίθριος, καὶ διὰ τοῦ θέρους, καὶ διὰ τοῦ χειμῶνος· καὶ οὔτε ἐπὶ σύννομος αὐτῷ προσίεισιν, οὔτε οἱ ἐξ αὐτοῦ γενόμενοι γνωρίζουσι πατέρα. Τιμωρία μὲν δὴ καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐπ᾽ ἀνδροφονίᾳ παρὰ τῆς φύσεως τοιάδε ἐλέχθη, προ-

νοίᾳ

νοίᾳ τοῦ θείου, κατά γε τὴν μνείαν τὴν ἐμὴν εἴρηται δὲ εἰς τε ἴδιον τῷ συνιέντι.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν καὶ χηνῶν φρουρᾶς τῆς ἐν τῷ Καπετωλίῳ.

Κεφ. λγ.

Φυλάττειν δὲ ἄρα χηνῶν κυνὸς ἀγρειότερος. καὶ τοῦτο κατεφώρασαν Ῥωμαῖοι· ἐπολέμουν γοῦν αὐτοὺς οἱ Κελτοὶ, καὶ πάνυ καρτερῶς. καὶ ἀσπαίροι γε αὐτοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἦσαν. καὶ ἤρητό γε ὑπ' αὐτῶν ἡ Ῥώμη πλὴν τοῦ λόφου τοῦ Καπετωλίου· ἦν γὰρ αὐτοῖς οὐκ ἐπιβατὸς ἐκ τοῦ ῥᾴστου. τὰ μὲν οὖν δοκοῦντα δέξασθαι οἷά τε χωρία τοὺς ἐπιόντας, σὺν ἐπιβουλαῖς περιείχετο μέν τισι ταῦτα. ἦν δὲ ὁ χρόνος καθ' ὃν Μάρκος Μάλλιος ὑπατεύων τὸν λόφον τὸν προειρημένον ἐγχειρισθέντα οἱ διεφύλαττεν· οὗτός τοι καὶ τὸν υἱὸν ἀριστεύσαντα μὲν αὐτὸς ἔδησε στεφάνῳ· ὅτι δὲ ἐκ τῆς αὐτοῦ μετῆλθε

supplicio documentũ, ne ipse humanam occisionem efficiat, capere possit.

Quomodo Anseres circa Capitolij custodiam vigilantiores Canibus fuerint. C. XXXIII.

Anseres ad custodiã præferendi sunt Canibus, quod Romanorũ periclitatione constat: quo tempore acerrimè à Gallis impugnati sũt, qui eis repulsis iam in vrbem inuaserant. iámque vniuersã occupabant Capitolio tãtum excepto, quod superare non facilè poterãt. Huius igitur loca, quæ insidiantes admissura & minùs tuta videbãtur, custodibus committebant. Consulatũ gerebat tum temporis Mãlius Cõsul, & commissum sibi Capitoliũ custodiebat. Hic est qui filium propter fortitudinem & rem benè gestã coronauit: sed * quòd extra ordinis sui locũ

** quòd iniussu imperatoris pugnasset. Gillius.*

progreſſus eſſet morte affecit. Poſtquam verò Galli collem ſibi vndequaque inacceſſũ animaduerterunt, intẽpeſta nocte per inſidias adoriri ſomno profundiore detentos ſtatuerũt. Conſcenſuros autem ſe ſperabant per illam partem, quę tanquam natura ſatis munita cuſtodibus erat vacua, quòd indè inſidiaturos Gallos Romani minimè ſperaſſent. Atqui ex eo etiam loco collis pariter cum Iouis æde occupatus fuiſſet, niſi fortè adfuiſſent Anſeres. Canes enim ad cibum eis obiectum ſilebant. Anſerum verò proprium eſt, ad eſculenta quæ eis obiiciuntur, non quieſcere, ſed exclamare. Suo igitur clangore Manlium & cuſtodes excitarũt. Quã obrem nunc etiam Canes apud Romanos pœnas luunt quotannis, ad veteris perfidiæ memoriam. Anſeri ve-

τάξεως, ἀπέκτεινεν. ἐπεὶ δὲ οἱ Κελτοὶ πανταχόθεν ἄβατα ἐθεώρουν εἶναί σφισι, τῆς νυκτὸς τὸ ἀωρὶ ον ἔκρεναν ἐλλοχήσαντες, εἶτα ἐπιθέσθαι καθεύδουσι βαθύτατα ἔσεσθαι δὲ ἐπιβατὰ ἑαυτοῖς ἤλπισαν, κατά γε τὸ ἀφύλακτον, καὶ ἔνθα ἠρεμία ἦν, τῶν Ῥωμαίων πεπιστευκότων μὴ ἂν ἐντεῦθεν ἐπιθήσεσθαι τοὺς Γαλάτας. καὶ μέντοι κἂν ἐκ τούτων * ἄληστα ἦν, καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἄκρα τοῦ Διός, εἰ μὴ χῆνες παρόντες ἔτυχον. οἱ μὲν γὰρ κύνες πρὸς τὴν ῥιφθεῖσαν τροφὴν κατεσιώπησαν. ἴδιον δὲ ἄρα χηνῶν πρὸς τὰ ῥιπτούμενα εἰς ἐδωδὴν σφισι βοᾶν, καὶ μὴ ἀτρεμεῖν. οὐκοῦν αἰέξηταν τε τὸν Μάλλιον ἀνακλάγξαντες, καὶ τὴν προκειμένην φυλακήν. ταῦτά τοι τίνουσι δίκας οἱ κύνες παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ νῦν ἀνὰ πᾶν τὸ ἔτος, προδοσίας ἀρχαίας μνήμῃ.

* ἁλωτὰ al. ἄκληστα

μνήμη· τιμᾶται δὲ ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, καὶ ἐν τοῖς ἐν ἀγορᾷ φέρεσιν εὖ μάλα πομπικῶς.

Περὶ ζώων ἃ παρὰ διαφόροις ἔθνεσι διαφόρῳ μεταχειρίζομένων ἔθει.

Κεφ. γδ.

Καὶ ταῦτα γ᾽ ὑπὲρ ζώων εἰπεῖν, οὐκ ἔστιν ἀπὸ μούσης. Σκύθαι ξύλων ἀπορίᾳ ἅπαντα ἃ καθαγίζουσι, τοῖς αὐτῶν ὀστέοις ἕψουσι. Φρύγες δὲ εἰ παρ᾽ αὐτοῖς τις ἀροτῆρα ἀποκτείνῃ βοῦν, ἡ ζημία θάνατος αὐτῷ. Σαγαραῖοι δὲ τῇ Ἀθηνᾷ καμήλων ἀγῶνα ὅσα ἔτη σὺν αἰδοῖ τῇ τῆς θεοῦ ἐπιτελοῦσι. γίνονται δὲ ἄρα παρ᾽ αὐτοῖς αὗται δρομικώταταί τε ἅμα καὶ ὠκισται. Σαρακόροι δὲ οὔτε ἀχθοφόρους οὔτε ἀλοῦντας ἔχουσι τοὺς ὄνους, ἀλλὰ πολεμιστάς. καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν γε τοὺς ἐνοπλίους κινδύνους ὑπομένουσιν, ὥσπερ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τῶν ἵππων. ὅστις δ᾽ ἄρα παρ᾽ αὐτοῖς ὄνον

rò certis diebus suus decernitur honor, & magna cum pompa in *foro incedit.

*sic Gillius, φερετρον quidem Græcis lecticam aut vehiculum significat, addo ὀχήν.

Quemadmodum diuersæ nationes vario modo bestiis vtuntur.

CAP. XXXIIII.

Hæc etiam non à cognitione scientiaq; animalium abhorrēt: Scythæ ligni inopia, quæ Diis immolant, eorundem ossibus succensis coquunt. Apud Phryges si quis aratorē Bouem occiderit, morte mulctatur. Sagarenses quotannis summa aduersùs Mineruam obseruantiâ ei celebrant Camelorum certamē: enimuerò velocissimi apud eos procreantur. Saracoti Asinis ad ferenda onera nō vtūtur, neq; ad molas, sed bellatores habent: & quēadmodū in Equis Græci sedentes, sic Asinis hi bellica pericula excipiunt. Quòd si quis Asinorū apud eos cor-

pulẽtior esse videatur, illum Marti sacrificãt. Clearchus Peripateticus dicit solos de Peloponensibus Argiuos, Serpentem non interimere: & si Canis in forum ingrediatur, certis quibusdã diebus, quos illi sacros agunt, & Arneidas vocant, eum interficere. In Thessalia verò is qui vxorẽ ducturus est, pro nuptiis sacrificãs, Equum bellatorem inducit frenatum, & omnibus armis instructum: deinde sacrificatione facta, Equũ vxoris habenis ducẽdũ tradit. Iam porrò id quam significationem habeat, Thessalis explicandum relinquo. Tenedij olim prẹstantissimam grauidam Vaccã alũt, & quum peperit, tanquam sanè puerperæ inseruiunt: vitulum autem recentem natũ cothurnis induti immolãt: qui eum securi

νων ὀγκωδέστερος εἶ- δοκεῖ, τοῦτον τῷ Ἄρει προσάγουσιν ἱερεῖον. λέγει δὲ Κλέαρχος ὁ ἐκ τοῦ περιπάτου, μόνους Πελοποννησίων Ἀργείους ὄφιν μὴ ἀποκτείνειν. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἃς καλοῦσιν Ἀρνηίδας οἱ αὐτοί, ἐὰν κύων εἰς τὴν ἀγορὰν παραβάλῃ, ἀναιροῦσιν αὐτόν. Ἐν Θετταλίᾳ δὲ ὁ μέλλων γαμεῖν, θύων τὰ † γαμοδέπα, ἵππον εἰσάγει πολεμιστὴν τὸν χαλινὸν περικείμενον, καὶ τὴν ἐνόπλιον σκευὴν, καὶ ἐκείνην πᾶσαν. εἶτα ὅταν ἀπὸ τῆς ἱερουργίας γένηται, καὶ σπείσῃ ταῖς τὴν νύμφην, τὸν ἵππον ἀπὸ τοῦ ῥυτῆρος ἀγαγὼν παραδίδωσι. τί δὲ νοεῖ τοῦτο, Θετταλοὶ λεγέτωσαν. Τενέδιοι δὲ † τῷ πάλαι ἀναέστην Διονύσῳ ἔτρεφον κύουσαν βοῦν, τεκοῦσαν δὲ ἄρα αὐτὴν οἷα δή τινα λεχὼ θεραπεύουσι. τὸ δὲ ἀρτιγενὲς βρέφος καταθύουσιν, ὑποδήσαντες κοθόρνους. ὅγε μὴν πατάξας

γαμοδαίσια.

Forte τῷ σταλανὸν ἔδος ἀείστην Διονύσῳ, &c. al. ἄν ἀείστην

ξας αὐτὸ τοῦ πελέκεως λίθοις βάλλεται τῇ ὁσίᾳ, καὶ ἔστε ἐπὶ τὴν θάλατταν φεύγει. Ἐρετριεῖς δὲ τῇ †Ἐμβοίνθῳ Ἀρτέμιδι κολοβὰ θύουσι.

percusserit, lapidatione facta appetitur, atq; ad expiandã occisionẽ in mare fugit. Eretrienses Embointho Dianæ pecudes mutilas immolant.

Ἐμβοίνθῳ.

Κύνες ὅπερ φιλοδέσποτοι. Κεφ. λε.

Πέπυσμαι δὲ πρὸς τοῖς ἤδη μοι προειρημένοις κύνας γενέσθαι φιλοδεσπότας, ὡς Ξανθίππου τοῦ Ἀρίφρονος. μετοικιζομένων γὰρ τῶν Ἀθηναίων ἐς τὰς ναῦς, ἡνίκα τοῦ χρόνου ὁ Πέρσης τὸν μέγαν πόλεμον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα †ἐξῆγε, καὶ ἔλεγον οἱ χρησμοί, λῷον εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν μὲν πατρίδα ἀπολιπεῖν, ἐπιβῆναι δὲ τῶν τριήρων· οὐδὲ οἱ κύνες τοῦ προειρημένου ὑπελείφθησαν, ἀλλὰ συμμετῴκισαν τῷ Ξανθίππῳ, καὶ διανηξάμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα ἀπέβησαν. λέγετον δὲ ἄρα ταῦτα Ἀριστοτέλης καὶ Φιλόχορος.

De amore Canum in dominum Xanthippum, qui ipsum per mare nauigantem secuti sunt.

CAP. XXXV.

Præterea quæ suprà dixi Xãthippi (cui pater fuit Ariphrus) Canes domini perstudiosos fuisse audio eo tẽpore, quũ ingenti bello Persarum in Græciã exardescente, Atheniẽses ex oraculis instinctu diuino afflatúq; editis, relicta patria, in classem demigrarunt: tum huiusce quem modò nominaui, Canes vnà cum domino transmittẽte, seipsi ex Attica in Salamina traiecerunt. auctores habeo Aristotelem & Philochorum.

al. ἐξῆψε

Ex Crathidis fluuij potu albescere pecora, & Boues in Eubœa omnes albos nasci.

CAP. XXXVI.

Confluentem candidi coloris efficientem Crâthis fluuius emittit. Nã ouillum & bubulum pecus, & omnis grex quadrupes, sicut Theophrastus ait, ex eo bibens, de nigro rufóve albus fit. Boues quoque in Eubœa ferè omnes albi nascuntur, quare & Argiboëum poëtæ Eubœam cognominant.

De Gallo qui vini ministrum amauit: itemq. de Graculo & Apibus.

CAP. XXXVII.

Philon dicit eum qui Nicomedi Bithyniæ regi pocula administraret, à Gallinaceo [Centauro nomine] adamatum fuisse: tum Graculo formosum puerum in amore fuisse: tum etiam Apes amatorio affectu flagrare [ob eámque causam à pungendis hominibus quos amãt, aculeos sustinere, [quãuis earũ plurimæ à libidine

Περὶ τοῦ ὕδατος ἐν τῷ Κράθει, καὶ ὡς λευκαίνοι τὰ θρέμματα. καὶ περὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν Εὐβοίᾳ. Κεφ. λϛ.

Τὸ ὕδωρ ὁ Κρᾶθις λευκῆς χρόας ποιητικὸν μεθίησι ποταμὸς ὤν. τὰ γοῦν πρόβατα πίνοντα αὐτοῦ καὶ οἱ βόες, καὶ πᾶσα ἡ τετράπους ἀγέλη, καθά φησι Θεόφραστος, λευκὰ ἐκ μελάνων ἐγίνετο ἢ πυῤῥῶν. καὶ ἐν Εὐβοίᾳ δὲ οἱ βόες λευκοὶ τίκτονται σχεδὸν πάντες· ἔνθεν καὶ ἀργιβόειον ἐκάλεν οἱ ποιηταὶ τὴν Εὔβοιαν.

Περὶ ἀλεκτρυόνος, ὃς ἠράσθη τοῦ οἰνοχόου. καὶ περὶ κολοιοῦ τε καὶ μελισσῶν. Κ. λζ.

Οἰνοχόος βασιλικοῦ, καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Νικομήδης ὁ Βιθυνῶν, ἀλεκτρυὼν ἠράσθη, Κένταυρος ὄνομα. καὶ λέγει Φίλων τοῦτο. Ηράσθη δὲ ἄρα καὶ κολοιὸς ὡραίου παιδός. καὶ μελίττας δέ τινας ἐρωτι-

ρὰς εἶναι πέπυσμαι, εἰ καὶ αἱ πλείους σφισὶν ἐοίκασι.

Περὶ σφιγγὸς καὶ τῆς πτερωτοῦ ὑός. Κεφ. λη.

Τὴν σφίγγα ὑπόπτερον γράφουσί τε καὶ πλάττουσι πᾶν ὅσον περὶ χειρουργίας σπουδαῖον καὶ πεπονημένον. Ἀκούω δὲ ἐν Κλαζομενίοις συγγενέσθαι πτηνὸν, ἥπερ οὖν ἐλυμαίνετο τὴν χώραν τοῖς Κλαζομενίοις. καὶ λέγει τοῦτο Ἀρτέμων ἐν τοῖς ὅροις τοῖς Κλαζομενίων. ἐνθένδε τοι καὶ χῶρος ἐκεῖ κέκληται ὑὸς πτερωτῆς ὀνομαζόμενός τε καὶ ᾀδόμενος. τοῦτο δὲ εἴ τῳ δοκεῖ μῦθος εἶναι, δοκείτω. ἐμὲ δ' οὖν περὶ ζῴου λεχθὲν, καὶ μὴ λαθὸν οὐκ ἐλύπησεν εἰρημένον.

Περὶ δράκοντος καὶ τῶν καλουμένων Ὀφιογενῶν.

Κεφ. λθ.

Ἁλίᾳ τῇ Συβάρεως τῇ περιιούσῃ εἰς ἄλσος Ἀρτέμιδος, ἦν δὲ ἐν Φρυγίᾳ τὸ ἄλσος, δράκων ἐ-

dine ſint alienæ.

De Sphinge & Sue Clazomenio, alatis.

CAP. XXXVIII.

Sphingem, quicunque vel picturæ vel plaſticæ operam dant, fingere alatam ſolent. Cęterùm apud Clazomenios Suem alatum exortum fuiſſe auditum eſt, qui Clazomenios agros vaſtaret: Quod quidem ipſum in libro de Clazomeniorum finibus Artemon confirmauit: vnde illic locus decantatus, Sus alatus nominatur. Id quod ſi cuipiam fabula videatur, non prohibeo. ego quod de animali dictũ ab aliis non ignorabã, non inuitus retuli.

Ex Haliæ mulieris coitu cum Dracone, Ophiogenæ nati.

CAP. XXXIX.

Haliæ Sybaridis filiæ quum in Phrygia lucum Dianæ ingreſſa eſſet, Draco quidam ſa-

cer prægrandis apparuit, & cum ea coiuit: vnde Ophiogenæ dicti primam sui generis originem trahunt.

De Ophiogenis lege Plin. lib. 7. cap. 2.

Quænam animalia à quibus cultu vel honore affecta sint.

CAP. XL.

Lupum Delphi colũt Samij ouem venerantur, Leænã Ampraciotæ adorant. Caussas autem quãobrem huiusmodi bestias diuini cultus honore prosequantur, non alienum est explicare. Delphis aurum sacrum furto lectum, direptumq; & in Parnasso defossum, sicut dicit Polemon, inuestigauit Lupus. Samiis item aurum furto sublatum Ouis inuenit. quare Mandrobulus Samius Iunoni Ouem consecrauit, vt Aristoteles tradit. Ampraciotæ Leænam, quòd tyrannum suum lacerasset & distraxisset, idcircò vt suæ liberta-

προφανὴ θεῖος, μέγιστος τὴν ὄψιν, καὶ ὡμίλησεν αὐτῇ. καὶ ἐντεῦθεν οἱ καλούμενοι Ὀφιογενεῖς τῆς ἀπορρᾶς τῆς πρώτης ὑπῆρξαν.

Τίνα παρὰ τίσι τιμᾶται ζῶα. Κεφ. μ.

Τιμῶσι δὲ ἄρα Δελφοὶ μὲν λύκον, Σάμιοι δὲ πρόβατον, Ἀμπρακιῶται γε μὴν τὸ ζῶον τὴν λέαιναν. τὰ δὲ αἴτια τῆς ἑκάστου τιμῆς εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ἔξω τῆσδε τῆς σπουδῆς. Δελφοῖς μὲν χρυσίον ἱερὸν σεσυλημένον, καὶ ἐν τῷ Παρνασσῷ κατορωρυγμένον, ἀνιχνεύσει ὁ λύκος. Σαμίοις δὲ καὶ αὐτοῖς τοῦτο χρυσίον κλαπὲν πρόβατον ἀνεῦρε, καὶ ἐντεῦθεν Μανδράβουλος ὁ Σάμιος τῇ Ἥρᾳ πρόβατον ἀνέθηκα ἀνῆψε. καὶ τὸ μὲν, Πολέμων λέγει, τὸ πρότερον· τὸ δὲ, Ἀριστοτέλης, τὸ δεύτερον. Ἀμπρακιῶται δὲ, ἐπεὶ τὸν τύραννον αὐτῶν Φαΰλλον διεσπάσατο λέαινα, τιμῶσι τὸ ζῶον, ὡς αἴτι-

ον

ον αὐτοῖς ἐλευθερίας γεγενημένον. Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλύμπια ἀνελομένας ἔθαψεν ἐν Κεραμεικῷ. καὶ Εὐαγόρας δὲ ὁ Λάκων καὶ ἐκεῖνος † Ὀλυμπιονικεις ἵπποις ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς.

tis vindicē, ſumma religione colunt. Miltiades treis Equas* Olympiæ victrices ſepulturę honore in Ceramico affecit. Euagoras Lacō, itidem Olympionicas Equos ad ſepulturam magnificè dedit.

Olympia occiſas, verterat Gill. Legimus & Cimon equas poſt tres victorias Olympicas Athenis ſepultas.

† Ὀλυμπιονίκας.

Περὶ τῶν ἐν Γάγγῃ κητῶν, χελωνῶν τε καὶ κροκοδείλων.

Κεφ. μα.

De magnitudine Gangis fluuij, Cetorúmque & Testudinum in eo. De duobus in eodem Crocodilorum generibus.

CAP. XLI.

Ὁ Γάγγης ὁ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ῥέων, ὑπαρχόμενος ἐκ τῶν πηγῶν βαθύς ἐστι εἰς ὀργυιὰς εἴκοσι, πλατὺς δὲ εἰς ὀγδοήκοντα σταδίους. ἔτι γὰρ αὐθιγενεῖ τῷ ὕδατι πρόεισι καὶ ἀμιγεῖ πρὸς ἕτερον. προϊὼν δὲ τῶν ἄλλων εἰς αὐτὸν ἐμπιπτόντων καὶ ἀνακοινουμένων οἱ τὸ ὕδωρ, εἰς βάθος μὲν ἥκει καὶ ἑξήκοντα ὀργυιῶν· πλατύνεται δὲ καὶ ὑπερεκχεῖται εἰς σταδίους τετρακοσίους. καὶ ἔχει νήσους Λέσβου τε καὶ Κύρνου μείζονας, καὶ τρέφει κήτη. καὶ ἐκ τῶν τούτων πιμελῆς † ἄ-

Gāges Indiæ fluuius, initium ducēs à fontibus, quum per ſe fluit, & nondum ad alios admiſtus eſt, altitudine eſt viginti paſſuum, latitudine verò octoginta ſtadiorum: quū verò iam alij in eum influxerint, altus ſexagenos paſſus profluit, dilatatur autē & diffunditur in quadraginta ſtadia. Inſulas Lesbo Cyrnóve maiores efficit. Cete procreat, quorum adeps vnguentorū

Gillius † ἄλφιτα *legit.*

	vſum præſtat. In eo etiam Teſtudines naſcũtur, quarum teſta non minori magnitudine ſit, quàm dolium capax viginti amphorarum. Idem Crocodilorum genera duo educat. Horum alteri nihil nocẽt, alteri inexorabili atq; immiſericordi in quodlibet voragine carniuori ſunt. In eorum ſummo roſtro quiddam ſimiliter vt in Ceraſtis (ſerpentibus) eminet. His adminiſtris ad vlciſcẽdos maleficos, turpiſſimis iudiciis conuictos, Indi vtuntur: nam eoſdem rerum capitalium damnatos eis obiiciũt: neque ad percutiendos eos ſecuri, laqueóve ad frangendam ipſorum ceruicem carnifice egent.	λιφα ἐργάζονται. εἰσὶ δὲ ἐν αὐτῷ καὶ χελῶναι καὶ αὐτῶν τὸ χελώνειον πιθάκνης καὶ εἴκοσιν ἀμφορέας δεχομένης οὐ μεῖόν ἐστι. Κροκοδείλων δὲ γένη δύο διττὰ γένεται· καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἥκιστα βλάπτει, τὰ δὲ παμβορώτατα σαρκῶν ἐσθίει καὶ ἀφειδέστατα. ἔχουσι ἐπ' ἄκρου τῆς οὐρᾶς ἐξοχὴν ὡς † κεράς· τούτοις καὶ πρὸς τὰς τῶν κακούργων τιμωρίας ὑπηρέταις χρῶνται. ὅσοι γὰρ ἐν τοῖς μεγίστοις τῶν ἀδικημάτων ἑαλωκότας ῥίπτουσιν αὐτοῖς, δημίου δέονται ἥκιστα.
κέρας Cillius. αὐτοῖς,		
	De marinorum piscium escis CAP. XLII.	Τίνα τίσιν ἁλίσκεται τῶν θαλαττίων. Κεφ. μβ.
Enallage numeri & generis.	Piſcationis marinæ periti, vt auctor eſt Leonides Scaris eſcam demittunt coriãdrum & *carton. ſic enim nullo negotio capiuntur: Status enim his condimentis	Δέλεαρ δὲ καθιᾶσιν οἱ σοφοὶ τὰ θαλάττια, τοῖς μὲν σκάροις, ὡς Λεωνίδης φησί, κορίαννα καὶ κάρτα. καὶ † ἐστὶν εὐθήρατα ταῦτα καὶ ἑλεῖν ῥᾷστα. προστνεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ σκάρος

γοητευόμενος ὥσπερ ἡδύσματι. Φυλλα δὲ τευτλίων αἱρει τας τρίγλας. χαίρει δὲ τῷδε τῷ λαχάνῳ τὸ ζῶον, καὶ δι᾽ αὐτοῦ ἀγίστνεται τε καὶ ἁλίσκεται ἑκάστα.

Ενύδρων θήρας διαφοραί.

Κεφ. μγ.

Ενύδρου δὲ θήρας διαφοραὶ εἰσὶ τέσσαρες. δικτυεία, κέντρωσις, καὶ κυρτεία, καὶ ἀγκιστρεία προσοντεῖ. καὶ ἡ μὲν δικτυεία, πλουτοῦσα καὶ ἔοικεν ἀλιστκομένων ἐκ στρατοπέδου καὶ αἰχμαλώτοις αἰχμαλώτοις τισί. καὶ δεῖ ταῖς χορηγίας ποικίλης, δεῖ σπάρτου, καὶ λίνου λευκοῦ, καὶ μέλανος ἄλλου, καὶ κυπέρου, καὶ τὰν τῶν μολίβδου τε καὶ πίττου καὶ ἱμάντων, καὶ ῥοῦ, καὶ λίθου, καὶ βύβλου, καὶ κεραιῶν, καὶ νεὼς ἑξήρους, ἀ-

tis ceu præstigiis quibusdam allicitur. Porrò betarum foliis Mulli capiuntur. nam hoc olere gaudet hic piscis, eoque facilè inescatus capitur.

Cârton Athenæo est pastinaca magna & benè aucta. Porrum ve ò cârton, (vel oot ius cartò, oxyton.) est quod Latini sectiuum cognomi ant. Câ os quòd vulgò carui: & huius emen inescandis piscibus conuenire videtur, vt cuminu etiam & aneth, suo odore.

ῥᾶστα

De quatuor modis piscationum.

CAP. XLIII.

Piscationis modi quatuor traduntur, fit enim vel reti vel conto, vel nassa, vel hamo. Ea quæ retibus vtitur, præcipuè ditare piscatores potest, propter copiosam capturã, quâ pisces pariter plurimi, vt occupatis hostiũ castris captiui in eorum potestatem veniunt. Supellectilẽ vero requirit variã: vt sunt funes, fila alba & nigra, Cyperus, suber, picea, ora, thûs, lapis, bybl⁹ siue papyr⁹, cornua, naui. sex remorum, a...s: scytalides siue ha-

Vide Oppianũ circa initiũ lib. 4. de piscat. & Platon. in Sophistae & Pollucẽ li. 1. & 7. Quadã horũ nobis obscura sunt: poterunt autẽ explicari ab illis qui cũ piscatorib. præsertim maritimis versãtur.

cilli teretes, cottana, tympanum, ferrum, ligna, pix. Incidunt autē in ea diuersa genera piscium, & varij multiq; eorum greges. Quæ verò per contum piscatio fit, inter cæteras strenuissima est, & piscatore opus habet robustissimo. Ad eã requiruntur pertica recta oleagina, & funes è sparto contexti: & tędę vel faces de pinu perquàm resinosa: item nauis parua, & remiges assidui, validique brachiis. At nassarum vsus, præ cæteris insidiosus atque dolosus, ingenuos homines minimè decere videtur. Adhibētur holoschœni iuncorū generis non madidi, vimen, lapis qui facilè manibus tractetur, alga marina, funes, coma cupressi, subera, ligna, esca, & nauis parua. Porrò ea quæ hamis fit piscatio, vt callidissima est, ita liberis ho-

ξονός τε καὶ σκυταλίδων, καὶ κοττάνης, καὶ τυμπάνου, καὶ σιδήρου, καὶ ξύλων, καὶ πίττης. ἐμπίπτει δὲ γένη τε ἰχθύων διάφορα, καὶ ἀγέλαι ποικίλαι τε καὶ πολλαί. ἡ δὲ διακόντωσις, ἔστι μὲν τῶν ἄλλων ἀνδρειοτάτη, καὶ δεῖται θηρατοῦ ῥωμαλεωτάτου. παρεῖναι δὲ δεῖ κάμακα ὀρθὴν, τὲ ἐλαίαν, καὶ σχοινία σπάρτινα, πυρεία τε πεύκης τῆς λιπαρωτάτης † νεὼς μικρᾶς · ἐρετῶν συντόνων καὶ βραχίονας ἀγαθῶν. Η δὲ κυρτεία δολιωτάτη θήρα καὶ ἐπιβουλοτάτη ἐλευθέροις ἐστι, καὶ ἐλευθέροις πρέπειν δοκεῖ ἥκιστα. δεῖ δὲ ὁλοσχοίνων τε ἀβρόχων, καὶ λύγου, † καὶ χερμάδος, καὶ † αἴνεων, καὶ λίθου, καὶ φύκους θαλασσίου, χοινῶν τε, καὶ κυπαρίττου κόμης, καὶ φελλῶν, καὶ ξύλων, καὶ δελέατος, καὶ νεὼς μικρᾶς. Η δὲ ἀγκιστρεία σοφωτάτη ἐστι, καὶ τοῖς ἐλευθέροις πρεπωδεστάτη.

ἐλαίας, al. ἔλαιον,

addo δεῖ δὲ

καὶ χερμάδος λίθου.

αἴνεων vox corrupta, al. ὄνεων

στέρη. δεῖται γὰρ ἱππείων τριχῶν τὰς χρόας καὶ λευκῶν καὶ μελαινῶν καὶ πυῤῥᾶς, καὶ μεσαιπολίους. τῶν δὲ βαπτομένων ἐγκρίνουσι τὰς λευκὰς, ἢ τὰς ἁλιπορφύρους. αἱ γὰρ ἄλλαι πᾶσαι, πονηραί φασι. χρῶνται δὲ καὶ τῶν ἀγρίων συῶν ταῖς θριξὶ ταῖς ὀρθαῖς, καὶ τῷ πρίνθῳ δὲ, καὶ χαλκῷ πλείστῳ καὶ μολίβδῳ, καὶ * σπαρτίναις. καὶ πτεροῖς μάλιστα μὲν λευκοῖς ἢ μέλασι, καὶ ποικίλοις. χρῶνται γε μὴν οἱ ἁλιεῖς καὶ φοινικοῖς ἐρίοις, καὶ ἁλουργέσι, καὶ φελλοῖς, καὶ ξύλοις· καὶ σιδήρου, καὶ ἄλλων δέονται· ἐν δὲ τοῖς καὶ καλάμων εὐφυῶν καὶ ἀβρόχων, καὶ ὁλοσχοίνων βεβρεγμένων, καὶ νάρθηκος ἐξεσμένου, καὶ † ῥάβδοις κρανείας καὶ † χιμαίρας κεράτων, καὶ δέρματος. ἄλλος δὲ ἄλλῳ τρόπῳ ἰχθὺς αἱρεῖται. καὶ τάς γε τέχνας ἤδη εἶπον αὐτῶν.

minibus inprimis decora. Opus autem habet pilis equinis, albis, nigris, rufis, & ad canum colorem vergentibu: cæteris qui tingũtur inferunt albos vel purpureos, reliquos omnes improbant. Aprorum etiam setis (de dorso) rigidis vtuntur: & linis seu filis, & ære multo plumboq;, & è sparto funiculis: & pēnis, præcipuè albis aut nigris & variis. Sunt ex piscatoribus qui etiam lanis vtantur puniceis vel purpureis, & lignis ferroq; & aliis rebus indigeãt: & inter illas, arundinibus rectis pro cerisq;, nec madidis: holoschœnis verò madefactis, & virga de corno arbore, & Capræ cornibus, & corio. Alij enim pisces aliis istorũ capiuntur: vt iam suprà explicatum est.

Indici Elephanti ata e promissi, quomodo capti mansuescant

al. περίνθῳ. lego μηρίνθῳ· σχοίνοις σπαρτίναις.

ῥάβδου χιμαίρας

Musi-

co instrumento. Et quo modo Equæ in Libya mulceantur tibiæ cantu, quo etiam ad venerem incitantur.

CAP. XLIIII.

Quæ Indus & Afer de suæ vterque regionis animalibus referũt, hæc sunt. Si Indicus Elephantus robore ætatis confirmatus capiatur ex feritate ægrè traducitur ad mãsuetudinem: & quod desiderio libertatis teneatur, ideò cædes molitur: ac si vinculis deuinciatur & cõstringatur, magis incitatur animo neque vllam seruitutem perpetitur. At enim Indi varijs & multiplicibus cibariorum illecebris eũ delinire studẽt: ille tamẽ nihil de acerbitate sua remittẽs, nihilq; ab iis blanditiis mitescẽs, iis præclarè contemptis pergit iisdem infestus esse. Quid igitur ij comminiscũtur & machinantur? Instrumento quodã musico (scindapsum vocant) verna-

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἐλεφάντων, καὶ τῶν ἐν Λιβύῃ ἵππων.

Κεφ. μδ.

Ἀγωγῆς δὲ ἄρα πόδε Ἰνδοὶ καὶ Λίβυες τὸ γένος διαφορᾶ. ἔστι δὲ ὁ μὲν Ἰνδὸς τὰ ἐπιχώρια. ὁ δὲ Λίβυς ἔστιν ἴδε καὶ ἐκεῖνος. ἃ δὲ οὖν ᾄδετον ἄμφω, τῷ λόγῳ ἐστὶν ἐκεῖνα. ἐν Ἰνδοῖς αὖ ἁλοὺς τέλειος ἐλέφας, ἡμερωθῆναι χαλεπός ἐστι, καὶ τὴν ἐλευθερίας ποθῶν φονᾷ. καὶ αὐτὸν καὶ δεσμοῖς διαλάβοις, ἔτι καὶ μᾶλλον ἐς τὸν θυμὸν ἐξάπτεται, καὶ δεσπότην οὐχ ὑπομένει. ἀλλ᾽ οἱ Ἰνδοὶ καὶ ταῖς τροφαῖς κολακεύουσιν αὐτόν, καὶ ποικίλοις καὶ ἐφολκοῖς δελέασι πραΰνειν πειρῶνται, παρατιθέντες ὡς πλήρωσιν τὴν γαστέρα, καὶ θέλγειν τὸν θυμόν. ὁ δὲ ἄχθεται αὐτοῖς καὶ ὑπερορᾷ. τί οὖν ἐκεῖνοι καταστοφίζονται καὶ δρῶσιν; μοῦσαν αὐτοῖς προσᾴδουσιν ἐπιχώριον, καὶ κα-

κατᾴδ.

προσάδουσιν αὐτῷ ὀργάνῳ
τινὶ, καὶ τούτῳ συνήθει,
καλεῖται σκινδαψὸς τὸ
ὄργανον. ὁ δὲ, ὑπέχει τὰ ὦ-
τα καὶ θέλγεται, καὶ ἡ μὲν ὀργὴ
πραΰνεται, ὁ δὲ θυμὸς ὑπο-
στέλλεταί τε καὶ † στόρνυται.
κατὰ μικρὰ δὲ καὶ εἰς τὴν
τροφὴν ὁρᾷ. εἶτα ἀφεῖται
μὲν τῶν δεσμῶν, μένει δὲ τῇ
μούσῃ δεδεμένος, καὶ δει-
πνεῖ προθύμως, ἁβρὸς
δαιτυμὼν κατὰ δεδεμένος.
πόθῳ γὰρ τοῦ μέλους οὐκ
ἂν ἔτι ἀποσταίη. Λιβύων δὲ
ἵπποι, δεῖ γὰρ ἀκοῦσαι καὶ
τὸν λόγον τὸν ἐπὶ τούτοις, ἐς το-
σοῦτον αὐτὰς αἱρεῖ ἡ αὔ-
λησις, πραΰνονταί τε καὶ
ἡμεροῦνται καὶ ὑπολήγουσι
μὲν τοῦ ὑβρίζειν τε καὶ
σκιρτᾶν. ἕπονται δὲ τῷ νο-
μεῖ ὅποι ἂν αὐτὰς τὸ μέ-
λος ἐπάγῃ. ἐπιστάντος
δὲ, καὶ ἐκεῖναι ἑστᾶσι.
ἐὰν δὲ ἐπιτείνῃ εἰς τὸ
αὔλημα, λείβεται δάκρυα
ὑφ' ἡδονῆς αὐταῖς. οἱ μὲν
οὖν βουκόλοι τῶν ἵππων, ῥο-

culam cantiunculam
ei canunt: is animum
attendit, aurémque ad
audiendum erigit, &
suauitate illius demul
cetur: animi incitatio
comprimitur. Tū pau-
latim in obiectum ci-
bum respicit: & tamet-
si omnibus vinculis
exoluitur, tamē cantu
deuinctus, nō ampliùs
ad pristinos mores à
mansuetudine deficit:
& cibo libenter veluti
conuiua fruitur. Tibiæ
cantu vsque eò capiū-
tur Libycæ Equæ, vt hu
ius blandimentis ad
homines mansuescant,
& insultare ac lædere
desinant: & quocunque
eas cantiuncularū blā-
ditiæ inuitauerint, eò
pastorem consequun-
tur: quum ille insistit,
hæ etiam à progrediē-
do se sustinent: ac can-
tum contentiorem ad
tibiam canat, ex eo tā-
ta voluptate afficiun-
tur, vt lacrymas tenere
non possint. Harū pa-
stores ex rhododaphne

στόρνυται

arbore paſtoritiam fiſtulam excauant, cuius ſonoro inflatu armentum antegredië tes demulcent. Euripides dicit, paſtores hymenæos ad tibiam cantare, ad venerem equas incitare, atque etiam equos ad ineundas fœminas incendere. Ad hũc igitur modum equinæ nuptiæ initiantur, vt nuptiale carmen tibia præcinat.

προσᾳγόμενοι Gillius.

Arionis à Delphino ſeruati hiſtoria.

CAP. XLV.

Delphinorum genus quantoperè cãtu & tibiis delectetur, luculẽtum Arionis Methymnæi hiſtoria nobis teſtimonium fuerit: quam & ſtatua eius in Tænaro, & ſubſcriptũ epigramma repræſentant, hoc videlicet diſtichon: E pelago ſeruauit Ariona Cyclone natum Delphinus vector, diis ducibus, Siculo. Cæterùm hymnus

πομπῆσιν

δοδάφνης κλάδον κοιλάναντες καὶ ἐργασάμενοι αὐλόν, καὶ εἰς αὐτὸν ἐμπνέοντες, εἶτα οὕτω προσφθεγγόμενοι κατακηλοῦσιν. Λέγει δὲ Εὐριπίδης καὶ ποιμένας τινὰς ὑμεναίους. ἔστι δὲ ἄρα τοῦτο αὔλημα ὀτρῦνον τὰς μὲν ἵππους θηλείας εἰς ἔρωτα ἐμβάλλειν, καὶ οἶστρον ἀφροδίσιον· τοὺς δὲ ἄρρενας μίγνυσθαι αὐταῖς ἐκμαίνει. τελοῦνται δὲ μετὰ ἱππικοὶ γάμοι τὸν τρόπον τοῦτον, καὶ ἔοικεν ὑμέναιον ᾄδειν τὸ αὔλημα.

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας.

Κεφ. με.

Τὸ τῶν δελφίνων φῦλον ὡς εἰσὶ φιλῳδοί τε καὶ φίλαυλοι, τεκμηριῶσαι ἱκανὸς καὶ Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος, ἔκ τε τοῦ ἀγάλματος τοῦ ἐπὶ Ταινάρῳ, καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῷ γραφέντος ἐπιγράμματος. ἔστι δὲ τὸ ἐπίγραμμα, Ἀθανάτων + πομπαῖσιν Ἀρίονα Κύκλονος υἱόν, Ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσεν ὄ-

χημα τόδε. Ὕμνον χαριστήριον τῷ Ποσειδῶνι, καὶ μαρτύρια τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας οἱονεὶ καὶ τούτων ζωάγρια ἐκτίνων, ὁ Ἀρίων ἔγραψε. καὶ ἔστιν ὁ ὕμνος οὗτος. Ὕψιστε θεῶν πόντιε, Χρυσοτρίαινε πόσειδον, Γαιήοχ' † ἐγκυμονάλμαν· Βράγχιοι περὶ δέ σε πλωτοὶ θῆρες Χορεύουσι κύκλῳ, Κούφοισι † ποδῶν ῥίμμασιν Ἐλαφρὰ ἀναπαλλόμενοι † Σιμοὶ φριξαύχενες Ὠκυδρόμοι σκύλακες, Φιλόμουσοι δελφῖνες, Ἔναλα θρέμματα κουρᾶν Νηρηΐδων θεᾶν, Ἅς ἐγείνατ' Ἀμφιτρίτη. Οἵ μ' εἰς Πέλοπος γᾶν Ἐπὶ Ταιναρίαν ἀκτὰν ἐπορεύσατε Πλαζόμενον Σικελῷ ἐνὶ Πόντῳ, Κυρτοῖσι νώτοις. χορεύοντες, Ἄλοκα Νηρείας πλακὸς Τέμοντες ἀστιβῆ πόρον. Φῶ-

quo se Arion gratum Neptuno declarare & simul Delphinorum in Musicam studium testari voluit, tanquam & illis mercedem pro seruato & superstite exoluens, ab eo conditus eiusmodi est

Neptune deûm maxime: Qui rex maris profundi Tridenti clarus aureo Cōplecteris vndique terram: Te branchiis & pinnis Insigne piscium genus Mutæ colūt natantes Prę cęteris te pandi Circumnatant Delphines Canes marini, & errant Iuxtà, leuésq; saliunt: Quandoq; & instar iaculi Vibrant seipsos eminus Pernicitate mira, Ceruicerigidi recta. Oblectat hosce Musica, Amant eos Nereides Suū pecus puellæ, Quas Amphitrite peperit. Vos me vagantem Siculo In æquore, ad Tenarium Litus tulistis equitē, Vectúmque dorsis vestris. Vester chorus me placidè Non peruium mortalibus Longè salum latéq; Sul-

Videtur dua dictiones in codice manuscripto altero ἔγκυμον ἅλμαν *in altero* ἰνα. πληρύζων σφίσοιτε

forte φῶ-
τες δ' ἀ-
νίλεω με
al. ἕλειοι

cans natando eduxit: In quod viri me nautæ Deiecerant è naui Curua, marina perfidi. Ergo etiam alia quæ prædiximus, & Musicę studium in Delphinis laudari conuenit.

Apri & Cerui quomodo Musica capiantur.

CAP. XLVI.

Tyrrhenorum sermone peruagatum est Apros & Ceruos apud eos cum retibus & Canibus, vt venandi sanè vsus ferre solet, tum multò maximè Musicæ adiumento capi. quod quidem ipsum quemadmodum fiat, iã porrò dicam. Circumiectis retibus, & cæteris instrumentis, accommodatis ad faciendas bestiis insidias, collocatis, homo ad tibiam canendi benè peritus, quoad eius fieri potest, omnem cantus contẽtionem remittit & relaxat, & quilibet ad canendum suaue præclarè vsurpat: & sensim pedetentimq; progre-

ʒ al. ab-
est.

τες † δι' ἔλιοί με ἀπὸ δει-πλόου Γλαυκεροῦ νεὼς εἰς οἶδμα ἁλιπόρφυρον λίμνας ῥίψαν. Ἴδιον μὲν δή που δελφίνων πρὸς τοῖς ἄνω λεχθεῖσι καὶ τὸ φιλόμουσον.

Πῶς ἄρα τὰ ζῶα ἁλίσκεται ὑπὸ μουσικῆς σύες τε καὶ ἔλαφοι.

Κεφ. μς.

Λόγος που διαρρεῖ Τυῤῥηνικὸς ὁ λέγων τοὺς ὗς τοὺς ἀγρίους, καὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐλάφους, καὶ ὑπὸ δικτύων μὲν καὶ κυνῶν ἁλίσκεσθαι, ἥπερ οὖν θήρας νόμος· συναγωνιζομένης δ' αὐτοῖς τῆς μουσικῆς, καὶ μᾶλλον. πῶς † δὲ, ἤδη λέγω. τὰ μὲν δίκτυα περιβάλλουσι, καὶ τὰ λοιπὰ θήρατρα, ὅσα ἐλλοχᾷ τὰ ζῷα· ἕστηκε δὲ ἀνὴρ αὐλῶν τεχνίτης, καὶ ὡς ὅτι μάλιστα πειρᾶται τοῦ μέλους ὑποχαλᾶν· καὶ ὅ,τι ποτὲ ὀξὺ τῆς μούσης σύντονον ἐᾷ, πᾶν δὲ ὅτι γλύκιστον αὐλῳδίας τοῦτο ᾄδει. ἡσυχίᾳ δὲ καὶ ἠρέμα

μία ῥαδίως διαπο. θμόνς, εἰς τὰς ἄκρας, καὶ εἰς τοὺς ὑλώδεας, καὶ εἰς τὰ δάση, καὶ εἰς ἁπάσας συνελόντι εἰπεῖν τὰς τῶν θηρίων κοίτας καὶ εὐνὰς τὸ μέλος εἰσρεῖ. καὶ τὰ μὲν πρῶτα παριόντος εἰς τὰ ὦτα αὐτοῖς τοῦ ἤχου ἐκπέπληγε, καὶ διὰ τὸ ἄηθες, καί που καὶ δείματος ὑποπίμπλανται. εἶτα ἀκρατῶς καὶ ἀμάχως αὐτὰ ἡδονὴ τῆς μουσικῆς περιλαμβάνει· τὰ δὲ κατακηλούμενα λήθην ἔχει καὶ ἐγγόνων καὶ οἰκιῶν, καὶ χωρίων. καί τοι φιλεῖ τὸ θηρίον μὴ ἀπὸ τῶν συνήθων χωρίων πλανᾶσθαι. τὰ δ' οὖν Τυρρηνὰ καθ' ὀλίγον ὥσπερ ὑπό τινος ἴυγγος ἀνα πειθούσης ἕλκονται· καὶ καταγοητευόντος τοῦ μέλους ἀκινεῖται, καὶ ἐμπίπτει ταῖς πάγαις, τῇ μούσῃ κεχειρωμένα.

Τί δρῶσιν οἱ ἰχθύες οἱ καλούμενοι ἀνθίαι ἁλισκόμενοι. Κεφ. μζ.

diente illo in montiũ vertices & conualles, & densa frutetis loca, atq; (vt breui explicẽ) in omnia lustra ferarũ & cubilia, tibiæ cantus influit, ac nimirũ primo in eorum aures influentis soni insolentia ipsos exterret. deinde quum impotẽti voluptate aures tenẽtur, tum nullo negotio cõprehenduntur: cantúsque suauitate permulsi, & deliniti in eorum quæ procreauerint, & domesticarum sedium obliuionem veniant: Etiam si feræ bestię nõ à locis vbi versari assueuerunt aberrare solent. Sic igitur Tyrrhenæ bestiæ paulatim tãquam suadæ illecebrâ ducũtur: & quasi cantu præstrictæ, in laqueos sese inserunt, quibus illaqueatæ cõprehenduntur.

Quid capti Anthiæ faciant.

CAP. XXLVII.

Anthiæ quum sunt capti, miserabile præbēt spectaculum: mortem suā lugere & quodammodo supplicare videntur. Ac nimirum quemadmodum homines qui in latrones immisericordes, & cædis auidos incurrerunt aufugere conantur, sic sanè ij retibus insultantes insidias transilire conātur. hoc dum moliuntur trucidātur ferro. Qui hoc genus mortis euadunt, in terram antehac eis inimicam exiliunt, atque ibidem mortem obire malunt, quàm gladio perire.

FINIS LIB. XII.

Ἀνθίαι δὲ βαλλόμενοι τοῖς δικτύοις οἰκτιστόν εἰ[σι] θεαμάτων. καὶ ἀποθνήσκο[ντες] τὸν ἑαυτῶν ἐοίκασιν θρηνεῖ[ν] καὶ τρόπον τινὰ ἱκετεύει[ν.] ὡς γὰρ οἱ ἄνθρωποι λῃ-σταῖς ἐντυχόντες ἀνοικτ[ί]-στοις τε καὶ φονικωτάτοις. [μὲν] μὲν γὰρ αὐτῶν ἀποδιδράσκε[ιν] πειρώμενοι, εἶτα τοῖς δικ-τύοις ἐμπλάσσονται. ὑπερ-άλλεσθαι δὲ αὐτῶν πειρω-μένους τὸν λόχον, εἶτα μὲν τ[ὸ] καταλαμβάνει αἰχμή. οἱ δὲ ἀποδιδράσκοντες τὸν θά-νατον, ἐς τὴν τέως πολεμία[ν] ἰχθύσι γῆν ἐξεπήδησαν, τὸ τέλος τοῦ βίου τὸ χωρὶ[ς] τῶν ξιφῶν προῃρημένοι, καὶ μάλα ἀσμένως.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΒ ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-
ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ
ἰδιότητος βιβλίον ιγ.

*

CLAVDII AELIA-
NI, DE ANIMALIVM
natura liber XIII.

…ρὶ ἀετοῦ τοῦ προσημήναν-
…ος Γορδίῳ τὴν βασιλείαν.
…καὶ λύκου τοῦ σώσαντος Γέ-
…ωνα τὸν Συρακούσιον.

Κεφ. α.

Αἰετὸν ἀκούω Γορδίῳ τὴν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου …ασιλείαν ὑποσημῆναι ἡνί…α ἀροῦντι τῷ Γορδίῳ ἐπι-…λας. εἶτα μέντοι κατὰ τοῦ ζυ-…ου καθίσας, συνδιημέρευ-…εν, οὐδὲ ἀπανέστη, πρὶν ἢ …ζομένης ἑσπέρας καὶ ἐκεῖ-

De Aquila, quæ Gordio regnum præsignifi aauit, & de Lupo qui Gelonem Syracusanum seruauit.

CAP. I.

EX Aquilæ significatione filium suum nomine Midam, Gordius regem fore coniecit: quum supra huius caput arantis primò volasset, deinde totum diem in iugo sessitare non priùs destitisset, quàm is ad vesper

ſperam arationem dimiſiſſet. Lupus item maxima magnitudine quum in ludum inuaſiſſet, & de manibus Gelonis Syracuſani pueri tabellas rapuiſſet, Gelon de ſede ſurrexit, non quidem ferã timore perterrens, ſed acerrimo tabellarum ſuarum deſiderio, eum inſequebatur. Poſtea autem quàm hic extra tabernam ludi literarij fuiſſet, hæc quidem labem fecit & repentina ruina concidens, pueros vnà cum præceptore confecit, & oppreſſit: ſolus Gelon diuinæ prouidentiæ munere ſodalibus ſuis ſuperfuit. Quod ipſum non eum à Lupo occiſum ſed potiùs ſeruatũ fuiſſe, magnam profectò admirationem habet. Non igitur rationis expertia Deus negligit, imo verò chara habet, quum per illa Gorgio regnum præſignificarit, Gelonẽ verò ex impẽdẽte periculo ſeruauerit. Ergo beſtiæ etiã in amore ſunt diuin...

νος κατέλυσε τὴν ἀφοσι-
ὀπισταν· ὁ τοῦ βίου ὑπε-
Γέλων δὲ τοῦ Συρακουσ-
ίου παιδὸς ὄντος λύκος
μέγιστος εἰσπηδήσας εἰ-
τὸ διδασκαλεῖον, ἐξήρ-
πασε τὴν χειρῶν τοῦ ὁδε-
σι τὴν δέλτον. καὶ ὁ Γέ-
λων ἐξαναστὰς τοῦ θακο-
ἐδίωκεν αὐτόν, μὴ θη-
ρίον μὴ καταπτήξας πε-
ἐχόμενος δὲ τῆς δελτ-
ἰσχυρῶς. ἐπεὶ δὲ ἔξω τοῦ δι-
δασκαλείου ἐγένετο, τὸ μὲ-
κατηνέχθη καὶ τοὺς παῖ-
δας αὐτοῦ διδασκάλῳ κα-
τέλαβε. θεία δὲ προμηθεία
ὁ Γέλων περιῆν μόνος κ-
τοῦτο παράδοξον, οὐκ ἀπέ-
κτεινεν ἄνθρωπον ἀλλ' ἔ-
σωσε λύκος. οὐκ ἀπεικ-
ὸς τῶν θεῶν ὅσον ο-
διὰ τῶν ἀλόγων τῶν μὲ-
βασι εἶν προδηλῶσαι τ-
δὲ τοῦ μέλλοντος κινδύν-
σῶσαι. ἴδιον δὲ τῶν ζώων κα-

nun

τὸ θεοφιλές.

Περὶ τῆς τῶν σαργῶν θήρας.

Κεφ. β.

Οἱ Κᾶρες ἀγρεύουσι τοὺς
σαργοὺς τὸν τρόπον τοῦτον.
νότου καταπνέοντος ἡσυ-
χῇ, καὶ προσβάλλοντος
αὔρας μαλακωτέρας, καὶ
τοῦ κύματος στορεσθέντος
καὶ πράως ταῖς ψάμ-
μοις ἐπηχοῦντος, τηνι-
καῦτα ὁ θηρατὴς καλά-
μου μὲν οὐ δεῖται οὐδὲ ἕν,
λαβὼν δὲ ἀρκευθίδα ῥάβδον
πάνυ σφόδρα ἐρρωμένης,
ἐπ' ἄκρας αὐτῆς ἐξάπτει
σπάρτον, καὶ περὶ τῷ ἀγκί-
στρῳ † κυκλόστομον ἢ τὰ ἡ-
μιτάριχον, καὶ καθίησιν
εἰς τὴν θάλατταν καὶ κά-
θηται μὲν ἐπὶ τῇ πρύμνῃ
τοῦ πορθμίδος, καὶ τὸν δόλον
ὑποκινεῖ. ὑπηρετεῖ δέ οἱ
καὶ παῖς ἡσυχῇ περιμαθὼν
τῆς ἐλάτεως τ[illegible]
ἐπι[illegible] καὶ ὡς ἐπὶ τὴν
γῆν προάγει τὸ σκάφος.
πολλοὶ δὲ οἱ σαργοὶ περι-
σκιρτῶσιν ἐκ τῆς συνεξ-

numini.

De piscatione Sargorum, qui inescati hamo capiuntur

CAP. II.

Sargos Câres hoc modo capiunt. Quum Auster placidè & mollibus auris spirat, & vndæ tranquillæ leni ad litus murmure offendunt: tum piscator non indigens arundine, iuniperi alicuius vegetissimæ virgam accipit, & extremitati eius lineam alligat: hamo autem lycostomum, neq; recentem neque plenè tamen salsum siue inueteratum. Hunc dolũ in mare demittit: & in Piscatorij nauigij puppe sedens insidias tenuit easq; in mare demissas leui er mouet. simul & ei quietè inseruit puer, qui probè tenens vt sensim pedetentimq; nauis impellẽda sit, ad terram versùs remigat. Tum Sargi permulti exultantes & gestientes escam as-

λυκόστο-
μον

sequũ

sequi sese ex suis latibulis incitant & prosiliunt: atque escæ ex pisce diuulso illecebrâ allectati ad hamum congregãtur: quumq; propius a terra sunt, cibi auiditate capti facilè comprehenduntur.

φων φωλεῶν ἀναθορόντες ἀθροίζονται ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον. ἄγει γὰρ αὐτοὺς οἱονεὶ ἴυγξ ὁ πάλαι τεθνηκὼς μὲν, εἰς τὸ ἑλεῖν δὲ διασπασθεὶς ἰχθύς. εἶτα πλησίον τῆς γῆς νεμόμενοι, ῥᾳδίως ἁλίσκονται τῇ λιχνείᾳ τῆς γαστρὸς δεδεμένοι.

De herbis diuersis quæ in mari nascuntur, & quòd alij pisces alias depascantur.

CAP. III.

Pisces alij alia loca amant & incolunt. Alij inter saxa morantur, in arenis alij: quidam inter herbas. Sunt enim in mari etiam herbæ: vt brya quæ vocantur, de musci genere: & vites & vuæ dictæ, & fuci vel algæ. Est & brassica quædam marina: sunt mnia, & triches, id est pili. Ex his pisces alij alias degustant, familiarem sibi scilicet, & cui sit assuetus quisque: nec aliam attigerit.

Gillius Staphiline vertit. est autem staphyli- ? pasti- . .

Θαλαττίας πόας διαφοραί· καὶ ὅτι ἄλλος ἰχθὺς σιτεῖται ἄλλην.

Κεφ. γ.

Διατριβαὶ δὲ ἰχθύων πολλαί, καὶ γίνονται οἱ μὲν ἐν ταῖς πέτραις· οἱ δὲ ἐν τοῖς ψάμμοις· ἄλλοι δὲ ἐν ταῖς πόαις. καὶ γάρ τοι πόαι θαλάττιαί εἰσι. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν καλοῦνται βρύα· αἱ δὲ, ἄμπελοι, καὶ σταφυλαί τινες, καὶ φυκία ἄλλα. ἔστι δὲ ἄρα θαλαττίας πόας καὶ κεράμβη ὄνομα, καὶ μνία καλεῖταί τινα ἐν αὐταῖς, καὶ τρίχες. τροφὴ δὲ ἄρα τούτων ἄλλῳ ἄλλη ἐστὶ, καὶ οὐκ ἂν πάσαιτο ἑτέραν ὁ εἰθισμένος τῇ συντρόφῳ καὶ ὁμοεθνεῖ, ὡς ἂν εἴποι τις.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου καλλιωνύμου.

Κεφ. δ.

Ἀκούσαις δ᾽ ἂν ἁλιέων καὶ ἰχθύων τινὰ καλλιώνυμον οὕτω λεγόντων· καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι ἄρα ἐπὶ τοῦ λοβοῦ τοῦ δεξιοῦ κατ᾽ ἀναλογίαν ἔχει χολὴν πολλήν, αὐτὸ δὲ τὸ ἧπαρ κατὰ τὴν λαιὰν φορεῖται πλευράν. καὶ μαρτυρεῖ τούτοις καὶ ὁ Μένανδρος, ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ οὕτως λέγων. Τίθημ᾽ ἔχειν χολήν σε καλλιωνύμου πλείω. καὶ Ἀνάξιππος ἐν Ἐπιδικαζομένῳ· Ἐὰν με κινῇς, καὶ ποιήσῃς τὴν χολὴν ἅπασαν ὥσπερ καλλιωνύμου ζέσαι, ὄψει διαφέρον τοῦ ἐγξιφίου κινούς. εἰσὶ μὲν οὖν οἱ καί φασιν αὐτὸν ἐδώδιμον. οἱ δὲ πλείους ἀντιλέγουσιν αὐτοῖς. ῥᾳδίως δ᾽ αὐτοῦ μνημονεύουσιν ἐν ταῖς * περὶ τῶν ἰχθύων πανθοινίαις, ὧν τι καὶ ὄφελός ἐστι, ποιητῶν θεμένων σπουδῶν εἰς μνήμην

De Callionymo pisce.

CAP. IIII.

De rei piscatoriæ benè peritis audire potes, ex piscibus quendam esse nomine Callionymum. Huic Aristoteles ait in dextra iecoris fibra fel situm esse, pro portione corporis maximè omnium copiosum: iecur autem ad *læuum latus collocatum esse. Cui quidem rei testimonio est Menãder in Messenia: Facio (inquit) te habere fel Callionymo copiosius. Anaxippus item in Epidicazomeno: Me si moueas & sicut Callionymi feruere efficias omne fel. Sũt qui eum dicant esculentum, alij plerique negant. Poetæ quidem vbi conuiuia & epulas describunt, non facile eius meminerunt, quum alioqui plerosque quorum vsus est, suis versibus no

dextrum, Gillius.

fortè ἐγξιφίου

ἀπὸ τ. ἰ. π., πάντας ὧν *ex Cas.*

+ ἔνθετο

minarint, vt Epicharmus in Nuptiis Iunonis, & Mnesimachus in Isthmionice.

De Rana marina partu.

CAP. V.

Non animatos partus edit, sed similiter vt aues ex sese. Rana marina ouũ parit: cuius quidem fœtus, vel à partu recentes capite præditi sunt, tum magno tum aspero, eamq; ob rem, quum quippiam metuunt, ipsa intra se recipere minimè est idonea. nam illam etiam rursus subeũtes exulcerant, & similiter si viuos in lucem proferret, exeundo læderent. Non ergo faciles partus habet, nec fœtibus bona perfugia præstat. Huius ouum non naturæ ouatæ speciem similitudinémq; propriè gerit, quum sit squamosum, asperum, & ad tactum resistens & durum.

† ἔνθεσμον.* Ἐπίχαρμος μ̀ ἐν Ἥβας γάμῳ. καὶ γὰρ καὶ θάλλασσαι καὶ προσέτι Μούσαις. Μνησίμαχος ἢ ἐν τῇ Ἰσθμιονίκῃ.

Περὶ θαλαττίου βατράχου. Κεφ. ε.

Βάτραχος ὁ θαλάττιος τίκτει κατὰ τοὺς ὄρνιθας ὠὸν καὶ οὗτος. οὐ ζωογονεῖ γὰρ ἐν αὐτῷ. κεφαλὴν γὰρ ἔχει καὶ τὰ ἀπογεννηθέντα μεγάλην τε ἅμα καὶ τραχεῖαν. καὶ διὰ ταῦτα ὑποδέξασθαι τὰ βρέφη δειμαίνοντα ἥκιστός ἐστι. ἐλκοῖ γὰρ αὐτόν, καὶ κακῶς εἰσπίπτοντα τὴν αὖθις· ἀλλὰ καὶ τικτόμενα ἂν καὶ ἐξιόντα εἰργάζετο παραπλήσια. οὔτε οὖν ὠδῖνες εἰς ζώων φύσιν εἰσίν. οὔτε μὴν καταφυγὴ τοῖς ἐγγόνοις. † ἀγαθοῖς. ὠὸν ἢ τὴν φύσιν ἢ ἰδιότητα οὐχ ὁμολογεῖ τὸ τῶν βατράχων. τραχὺ δέ ἐστι καὶ ἐκεῖνο, καὶ ἔχει φολίδας, καὶ προσαμένῳ φαίνεται σοι ἀντίτυπον.

ai. εὔθεσμον ἀεὶ ἢ οἶδε, Ἐπιχ. μ. ε. Ἥβας γ. κ. Γ. καὶ Θάλασσα, κ. π. Μ. Μν. δ. ε. τῷ Ἰσθ. ex Cas.

ἀγαθαί.

Ὅτι μέγιστοι γίνονται οἱ πολύποδες, καὶ αἱρεθῆναι δυσκαταγώνιστοι.

Κεφ. ς.

Οἱ πολύποδες καὶ αὐτοὶ χρόνῳ γίνονται μέγιστοι, καὶ εἰς κήτη προχωροῦσι, καὶ ἐναριθμοῦνται ἐν αὐτοῖς καὶ οὗτοι. ἀκούω γοῦν ἐν Δικαιαρχείᾳ τῇ Ἰταλικῇ πολύπουν εἰς ὄγκον σώματος ὑπερήφανον προελθόντα, τὴν μὲν ἐν τῇ θαλάττῃ τροφὴν καὶ τὰς ἐκεῖθεν νομὰς ἀτιμάσαι καὶ ὑπερφρονῆσαι αὐτῶν. ποθεῖ δὲ ἄρα οὗτος καὶ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐλπίζετο καὶ τῶν χερσαίων ἔστιν ἃ οἰκοῦν καὶ διά τινος ὑπονόμου κρυπτοῦ ἐκβάλλοντος εἰς τὴν θάλατταν τὰ ἐκ τῆς πόλεως τῆς περιερρυηκυίας ῥυπαρά, εἰσνέων, καὶ ἀνιὼν εἰς οἶκόν τινα πάραλον, ἔνθα ἦν ἐμπόρων Ἰβηρικὸς φόρτος, καὶ ταρίχη τὰ ἐκεῖθεν ἐν σκεύεσιν ἁδροῖς εἶτα τὰς πλεκτάνας περιχέων, καὶ σφίγγων τὸ

Historia mira de Polypo ingenti Puteolis è mari per cuniculum in domum mercatoriam ingresso, vbi salsamentorum dolia suis brachiis confringebat.

CAP. VI.

Temporis longinquitate Polypi adeò magni euadunt, vt ad ceti magnitudinē accedant, cetaceiq; generis numerum obtineāt. Puteolis oppido Italiæ auditum est, Polypum quum inusitata ad corporis molē facta progressione, ad maximam magnitudinem peruenisset, egregiè spreto & neglecto maritimo victu in continentē processisse, & terrena quædam deprædatum esse: & quum per subterraneum specum, Puteolanas sordes in mare transmittētem, in maritimam domum ascēdisset, vbi mercatorū, ex Iberia res, salsamētaque in magnis vasis essent, brachiorum circumplexione vasa pri-

mò strictè comprimẽtem, corrupisse, deinde salsamenta depopulatũ fuisse. Mercatores verò ingressos, vbi dolia disrupta inspexissent, & permagnum earum rerum, quas naui aduexissent, numerum exhaustum deprehendissent, stupuisse: Ac nimirum quum ab insidiis fores integras, tecta ab omni irruptione intacta, parietes nõ perfossos intuerẽtur, quisnã populator fuisset, nulla coniectura assequi potuisse: At enim quũ reliquias conditorum piscium animaduerterent, eos cõstituisse, ex domesticis audacissimum armatum intus in insidiis ponendum esse: Polypum verò noctu ad assuetas tanquã epulas adrepentem reuertisse: & tanquam athleta aduersariũ strictissimè correptũ suffocat, sic flagellis vasa circumplicantem perfregisse. Eũ porrò qui insidias moliretur, e-

κέραμον, ἐρρήγνυ τὰ ἀγγεῖα καὶ κατεδαίνυτο τὰ ταρίχη. οἱ δὲ εἰσιόντες, ὡς ἑώρων τὰ ὄστρακα, πολὺν δὲ τοῦ φόρτου ἀριθμὸν ἀφανῆ κατελάμβανον, ἐξεπλήττοντο, καὶ τίς ἦν ὁ κεράιζων αὐτοὺς, συμβαλεῖν οὐκ εἶχον, τῶν μὲν θυρῶν ἀπαρασαλεύτων βλεπομένων, τοῦ δὲ ὀρόφου ὄντος ἀσινοῦς, καὶ τῶν τοίχων μὴ διεσκαμμένων. ἑώρατο δὲ καὶ τῶν ἰχθύων τῶν ταρίχων λείψανα ἀπολειφθέντα ὑπὸ τοῦ ἀκλήτου δαιτυμόνος. ἔκριναν δέ τινα τῶν οἰκείων μάλιστα εὐτολμότατον, ἔνδον ὡπλισμένον καταλιπεῖν ἐλλοχῶντα. νύκτωρ οὖν ἐπὶ τὴν συνήθη δαῖτα ὁ πολύπους ἀνέρπει, καὶ περιχυθεὶς τοῖς σκεύεσιν, ὥσπερ εἰς πνῖγμα ἀθλητὴς, συλλαβὼν τὸν ἀντίπαλον ἐγκρατῶς τε καὶ μάλα εὐλαβῶς, εἶτα συνέτριβε τὸν κέραμον, ληστὴς (ὡς εἰπεῖν) ὁ πολύπους ῥᾷστα.

ἦν δὲ

ἦν δὲ διχόμηνος καὶ κατελάμπετο ὁ οἶκος, καὶ πάντα ἦν εὐσύνοπτα. ὁ δὲ οὐκ ἐπιχείρει μόνος, δείσας τὸ θηρίον. καὶ γὰρ μείζων ὁ ἐχθρὸς ἦν. διηγεῖται δὲ ἕωθεν τοῖς ἐμπόροις τὰ πεπραγμένα. ἀκούοντες δὲ ἠπίστουν. εἶτα οἱ μὲν τῆς ζημίας τοσαύτης τῶν κινδύνων + μνήμην ἀνερρίπτουν. καὶ * συνεισελθεῖν τῷ ἐχθρῷ συνέσπευδον. οἱ δὲ τῆς καινῆς καὶ ἀπίστου θέας διψῶντες συναπεκλείοντο αὐθαίρετοι σύμμαχοι. εἶτα ἑσπέρας ὁ φὼρ ἐπιφοιτᾷ, καὶ ὁρμᾷ ἐπὶ τὴν συνήθη τράπεζαν. ἐνταῦθα οἱ μὲν ἀπέφραττον τὸν ὀχετόν. οἱ δὲ ὡπλίζοντο ἐπὶ τὸν πολέμιον, καὶ κοπίσι καὶ ξυροῖς τεθηγμένοις αὐτοῦ διέκοπτον τὰς πλεκτάνας, ὡς δρυὸς κλάδους ἀμπελουργοί τε καὶ δρυοτόμοι.

tiamsi lunæ fulgore domus illustraretur, omniaque conspicua essent, non tamen, quoniam solus esset, bestię tantæ metu perterritũ, hanc aggressum fuisse, sed manè mercatoribus totam rem explicasse: quod quidem ipsum ij audientes, ei fidem enarratarum rerũ non habebant. Deinde tum negociatores ob tantum acceptum detrimentũ, periculi memoria deposita, consenserunt simul ingredi & congredi cum hoste, tum alij inusitati & incredibilis spectaculi studio sua sponte sese auxiliatores vnà in domo illa concluserunt. Postea verò quã sub vesperam in solita dolia fur inuasisset, ex eis partim cloacã obstruebãt, partim armis tecti in hostem irruentes, dolabris & cultris acutissimis eius brachia abscindebãt. Quũque quemadmodum frõdatores & putatores arborum robustissimos ramos secant, sic ij i-

μνήμην malim post τοσαυτης
συνελθεῖν Gillius.

psius membra circuncidissent, tandem vix non pauco labore eum ipsum confecerunt, atque oppresserunt. Et quod quidem admirationem habet, in terra Piscẽ mercatores fuerunt expiscati, huiusq; belluæ propriã veteratoriam nobis ostenderunt.

ἀπέφηναν

In Elephantis & vulnera oculorum, & alios morbos quomodo sanent Indi.

CAP. VII.

Eorum quos ceperint Indi Elephantorũ vulneribus ad hũc modum medicinam afferunt. Aqua primùm tepida hæc perfundunt, vt Eurypyli Patroclus apud Homerum. deinde butyro vngunt, postea, si profũdiora fuerint, inflammationem leniunt. Suillam carnẽ recenti sanguine suo madentem & calidam adhuc admouentes. Oculorum verò morbos ad hanc rationem sanant, vt bubulum lac

καὶ τὴν ἄλλην αὐτοῦ περικόψαντες, καθεῖλον ὀψὲ καὶ μόγις οὐκ ὀλίγα πονήσαντες· καί τι καὶ ὁ[illegible]τον, ἐν τῇ γῇ τὸν ἰχθὺν ἐξηρεύσαντο ἔμποροι. καὶ τὸ κακοῦργον δὴ τοῦδε τοῦ ζῴου, καὶ τὸ δολερὸν † ἐναπέφηνεν ἡμῖν ἴδιον ὄν.

Τίνα τρόπον ἰῶνται τὰ τῶν ἐλεφάντων τραύματα οἱ Ἰνδοί, καὶ τὰς ὀφθαλμίας, καὶ ἄλλα νοσήματα.

Κεφ. ζ.

Τῶν τεθηραμένων ἐλεφάντων ἰῶνται τὰ τραύματα οἱ Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. καταντλοῦσι μὲν αὐτὰ ὕδατι χλιαρῷ, ὥσπερ οὖν τοῦ Εὐρυπύλου παρὰ τῷ καλῷ Ὁμήρῳ ὁ Πάτροκλος· εἶτα μέντοι διαχρίουσι τῷ βουτύρῳ αὐτά. ἐὰν δὲ ᾖ βαθέα, τὴν φλεγμονὴν πραΰνουσιν, ὕεια κρέα θερμὰ μέν, ἔναιμα δὲ ἔτι προσφέροντες, καὶ ἐντιθέντες. Τὰς δὲ ὀφθαλμίας θεραπεύουσιν αὐτῶν, βόειον γάλα ἀλεαίνοντες,

εἶτα

εἶτα αὐτοῖς ἐγχέοντες. οἱ δὲ ἀνοίγουσι τὰ βλέφαρα, καὶ ὠφελούμενοι ἥδονταί τε καὶ αἰσθάνονται ὥσπερ ἄνθρωποι, καὶ εἰς τοσοῦτον ἐπικλύζουσιν, εἰς ὅσον ἂν ὑποπαύσωνται λημῶντες. μαρτύριον δὲ τοῦ ταῦτα δὴ τὴν ὀφθαλμίαν παύειν ἔστιν. τὰ δὲ νοσήματα ὅσα αὐτοῖς προσπίπτει ἄλλως, ὁ μέλας οἶνός ἐστιν αὐτοῖς ἄκος. εἰ δὲ μὴ γένοιτο ἐξάντης τοῦ κακοῦ τῷ φαρμάκῳ τῷδε, ἄσωστά οἱ ἐστί.

Διαφοραὶ τροφῆς ἐλεφάντων ἀγελαίων καὶ ἀθλητῶν. Κεφ. η.

Ἐλέφαντι δὲ ἀγελαίῳ μὲν, ἠθισμένῳ γε μὴν, ὕδωρ πόμα ἐστί. τῷ δὲ εἰς πόλεμον ἀθλοῦντι, οἶνος μὲν, οὐ μὴν ὁ τῶν ἀμπέλων. ἐπεὶ τὸν μὲν, ἐξ ὀρύζης χειρουργοῦσι· τὸν δὲ, ἐκ καλάμου. προΐασι δὲ καὶ ἄνθη σφίσιν ἀθροίσαντες. εἰσὶ γὰρ ἐρασταὶ εὐωδίας, καὶ ἄ-

tepefactum infundant: quo hi remedio oculos aperiunt, & magno cũ voluptatis sensu, sicut homines vim medicinæ agnoscunt. tandiu vero vtuntur ac repetunt hoc remedium, donec lippitudo cesset. Cæteris quibus tentãtur morbis vinum nigrum medetur. Quòd si hac medicina ex morbo non liberantur, insanabiles sunt.

Gregarios Elephantos aquam bibere. certamini verò destinatis vinũ factitium dari: eisdem flores (quibus mirificè delectantur) & lauacrum indulgeri De magnitudine Indicorum.

CAP. VIII.

Elephantus quidem gregarius assuefactus, aquę vtitur potione. Ei verò qui ad bellũ certat, vini non quidẽ ex vitibus confecti, sed ex oryza vel calamis factitij vsus indulgetur: simul & flores eis dantur, atque in prata ad legendos flores, quia

ſuauitatem odorũ amplexentur, & manſuetiores euadant, aguntur: ipſo enim odoratu flores internoſcentes colligunt, atque etiam hos lectos in calathum inferunt, quem eorum rector ſuſtinet. Poſtquam hunc floribus compleuerint, tanquã vindemia facta lauatione ſimiliter atque homines lauti delectantur. Vt verò eâ vſi reuerterint, flores ſuos expetunt. Quòd ſi rector afferre tardauerit, barritum edunt, neque priùs cibum ſumunt, quàm eis quiſpiã quos collegerint flores attulerit, eos allatos de quaſillo tollentes iui præſepis labra ornant, hanc nimirum cibo ſuauitatem ex his benè olentibus comparantes. ſtabulum etiam vbi diuerſantur, floribus permultis ſternunt, vt ſuauiùs dormiant. Cæterùm Indici Elephanti nouem cubitorũ altitudine, latitudine ve-

γοντά γε ἐπὶ τοὺς λειμῶνας, καὶ ὀσμῇ πολὺ ἡσθησόμενα τῇ ἡδίστῃ. καὶ ὁ μὲν ἐκλέγει κρίνας τῇ ὀσφρήσει τὸ ἄνθος. τάλαρον δὲ ἔχων ὁ πωλεύτης τρυγῶντος καὶ ἐμβάλλοντος ὑπέχει· εἶτα ὅταν ἐμπλήσῃ τοῦτον, ὥσπερ τὴν ὀπώραν δρεπόμενος, λούεται, καὶ ἥδεται τῷ λουτρῷ, κατὰ τοὺς ἀνθρώπων ἁβροτέρους. εἶτα ἐπανελθὼν τὰ ἄνθη ποθεῖ, καὶ βοᾷ βραδύνοντος, καὶ οὐκ αἱρεῖται τροφὴν, πρὶν ἢ κομίσῃ τίς οἱ ὅσα ἐτρύγησεν. εἶτα μέντοι τῇ προβοσκίδι ἀναιρούμενος ἐκ τοῦ ταλάρου τῆς φάτνης *καταπλάττει τὰ χείλη· ἥδυσμα τοῦτό γε τῇ τροφῇ διὰ τῆς εὐοσμίας, ἐπινοῶν ὡς εἰπεῖν. καταστόρει δὲ καὶ τὸν χῶρον ἔνθα αὐλίζεται τῶν ἀνθέων πολλὰ, ἡδυσμένον ἀρέσκεσθαι γλιχόμενος ὕπνου. Ἰνδοὶ δὲ ἐλέφαντες ἦσαν ἄρα πηχῶν ἐννέα τὸ ὕψος, πέντε δὲ

*καταπλάττει (margin)

τε ἦ τὸ εὖρος μέγιστον ἄρα τῶν ἐκεῖθι ἐλεφάντων οἱ καλούμενοι * Πράσιοι. δεύτεροι δ' αὖ τάττοιντο πῶν δὲ οἱ Ταξίλαι.

Ὅτι δυσμεταχείριστοι οἱ Ἰνδοὶ ἵπποι. καὶ περὶ ἐλεφάντων.

Κεφ. θ.

Ἵππον δ' ἄρα Ἰνδὸν κατασχεῖν καὶ ἀνακροῦσαι προσπηδῶντα καὶ ἐκθέοντα, οὐ παντός ἐστιν, ἀλλὰ τῶν ἐκ παιδὸς ἱππείαν πεπαιδευμένων. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς ἐστιν ἔθος, χαλινῷ ἄρχειν αὐτῶν, καὶ ῥυθμίζειν αὐτοὺς καὶ ἰθύνειν. κημοῖς δ' ἄρα κεντρωτοῖς ἀκόλαστόν τε ἔχουσι τὴν γλῶτταν καὶ τὴν ὑπερῴαν ἀβασάνιστον. ἀναγκάζουσι δ' αὐτοὺς ὅμως οἱ δὲ οἱ τὴν ἱππείαν σοφισταί, περικυκλεῖν καὶ περιδινεῖσθαι ἐς ταυτὸν στρεφομένους, καὶ, ἤπερ εἶδον, ἀστέμους. δεῖ δὲ ἄρα τοῦτο δρῶντι καὶ ῥώμης χειρῶν, καὶ ὅπως ἡμῖν εὖ

rò quinque, habentur. Maximi illi qui Prasij appellantur. Secundi vero ab his existimantur Taxilæ nuncupari.

περάσιοι. Gillius.

Equi Indici ad domandum difficiles. Et de Indico Elephanto.

CAP. IX.

Indicum Equum exultantem & immoderatiùs excurrentē continere & habenis adductis coercere, non est cuiusuis, sed hominū qui à primis temporibus ætatis ad rerum equestrium scientiam instituti sint: hi fræno ipsos sustinere, regere & moderari assueuerunt. & quanquā nullis lupatis, siue frænis aculeatis os & palatum ipsorum vrgeant: cogunt tamen eos, vtcūque effrænes, equinæ tractationis benè periti, in gyrum circumagi, vt ipse vidi. Verumtamen ad hunc gyrum agendum, atque ad cōficiendum orbem manuum robore opus est, & summa rei equestris

scientia. Qui huius disciplinæ sunt experientissimi, & callidissimi agitatores, currũ etiam siue quadrigas versare in orbem planè norũt: cuius certamen non est contemnendum, currus quidẽ duos milites pugnantes fert.

Elephantus Indicus.

Cæterùm militaris Elephantus thoracio (vt vocant) aut etiã nudo dorso suo tres bellatores fert, alterũ dextra, alterum sinistra pugnãtem, tertium retrò versùs bellantem: ac simul quartũ, manibus moderamina tenentem: sicq; illis belluam dirigentem, tanquam nauem clauo nauiculariũ reiq; nauticæ peritum.

Quemadmodum Pardales venantur Mauri.

CAP X.

Pardales quum Mauri venãtur, vt viuas capiant, eiusmodi insidias collocant, vt intra ædificatiunculam lapidibus quam primò

μάλα ἱππικῆς. πειρῶνται δ' οἱ προήκοντες εἰς ἄκρον τῆσδε τῆς σοφίας καὶ ἅρμα ὅπως περικυκλεῖν καὶ περιάγειν. εἴη δ' ἂν ἆθλος οὐκ εὐκαταφρόνητος, ἀδηφάγων ἵππων τέτρωρον περιτρέπειν ῥᾳδίως· φέρει δὲ τὸ ἅρμα ἐπιβάτας καὶ δύο. Ὁ δὲ στρατιώτης ἐλέφας ἐπὶ τῆς καλουμένης θωρακίου, ἢ καὶ νὴ Δία τοῦ νώτου γυμνοῦ καὶ ἐλευθέρου, πολεμιστὰς μὲν τρεῖς παρ' ἑκάτερα βάλλοντας, καὶ τὸν τρίτον κατόπιν· τέταρτον δὲ τὸν ἄρπην κατέχοντα διὰ χειρῶν, καὶ ἐκείνῃ τὸ θηρίον ἰθύνοντα, ὡς οἴακι ναῦν κυβερνητικὸν ἄνδρα, καὶ ἐπιστάτην τῆς νεώς.

Πῶς οἱ Μαυρούσιοι θηρῶσι τὰς παρδάλεις.

Κεφ. ι.

Θήρα δὲ παρδάλεων Μαυρουσία εἴη ἄν. καὶ ἔστιν αὐτοῖς οἰκοδομία λίθων πεποιημένη, καὶ ἔοικε ζωαγρίᾳ τινί. καὶ ἔστι μὲν ὁ λόχος ὅδε ὁ πρῶτος. ὄγκῳ

μὲν

μὴν δ᾽ αὐτῷ ἐνδοτέρω σαπροῦ κρέως καὶ δυσώδους μοῖραν μηρίνθου τινὸς μακροτέρας ἐξαρτῶσιν· θύραν δὲ ἐκ * κριπίδων καὶ τινῶν καλάμων ἀραιὰν ἐπέστησαν. καὶ μέντοι καὶ δι᾽ αὐτῶν ἐκπνεῖται ἡ τοῦ κρέως τοῦ προειρημένου ὀσμὴ διαρρέουσα· αἰσθάνονται δὲ † οἱ θῆρες· καὶ γάρ πως τοῖς κακόσμοις φιλήδουσι. προσβάλλει γοῦν αὐτοῖς ὁ τῶν προειρημένων ἀὴρ, ἐάν τε ἐν ἀγρίοις τοῖς ὄρεσιν, ἐάν τε ἐν φάραγξι, καὶ μέντοι καὶ ἐν αὐλῶνι. εἶτα ἀνεφλέχθη, † καὶ ἡ τῇ ὀσμῇ ἐντυχοῦσα, καὶ ὑπὸ τῆς ἄγαν ὁρμῆς, ἐς τὴν θοίνην τὴν φίλην ἄπλετον φερομένη, ἕλκεται δὲ ὑπ᾽ αὐτῆς ὡς ὑπό τινος ἴυγγος, εἶτα ἐμπίπτει τῇ θήρᾳ, καὶ ἀνατρέπει αὐτήν, καὶ ἔχεται ἡ δυστυχὴς δείπνου, τῇ γάρ τοι μηρίνθῳ τῇ προειρημένῃ συνυφάνθη ἡ πάγη, καὶ μάλα σοφή. ἡ τοῦ ἐσθιομένου

struxerint, putrescēti iam canis frustum ex longiore funiculo appendant: deinde è virgis & arundinibus ianuam rara structura imponant, per eas vt fœtidæ carnis odor emanet, & longè latéq; vagetur. Hūc inclusum fœtorem feræ bestiæ sentiunt. nam quodāmodo tetris odoribus delectātur. Eum igitur percipiunt, siue in desertis montibus, siue in valle profunda, siue alio tractu syluestris fuerint: & quæ primùm hunc odorem hauserit, cibi desiderio incitata, quanto potest impetu ad eum festinat & salit: tanquam quadam amatoria illecebra attracta, & incidit in laqueos, & infelici esca cōstricta tenetur. nam cum funiculo prædicto contextus est laqueus perquā callidè: qui dum esca mouetur,

* ῥιπίδων

οἱ

† comma & coniũctio abũdant.

comprehendit feram, quæ ſubito miſerè illaqueata pœnas dat liguritionis & helluationis importunæ.

μένει τοῦ κρέως, κινεῖται καὶ περιλαμβάνει τὴν λίχνον πάρδαλιν. καὶ ἑάλω γαστρὸς ἀδδηφάγου, καὶ μυσαρᾶς ἐπιστάσεως δίκας ἐκτίνουσα ἡ δυστυχής.

Quemadmodum à Vulpibus Lepores capiantur. Cúrque plures in tot ſobolem ſuam diſtribuat Lepus

Τίνα τρόπον ὑπὸ τῶν ἀλωπέκων οἱ λαγῳοὶ θηρῶνται.

CAP. XI.

Κεφ. ια.

Lepores interdum à Vulpibus non tantùm curſu, ſed etiam magis arte comprehenduntur. Captioſè enim circunuenire & inducere Vulpes probè nouit. Quum igitur noctu in Leporis veſtigium incederit, & ſenſum ex eo perceperit, tacita animam continens, ſpiritumque comprimens, ſenſim & pedetentim vſque eò veſtigiis leporis inſiſtit, quoad in ipſo cubili eum deprehendens, tanquam de inſidiis ſecurum animi & inſperantem capere aggreditur. At enim nō hic diſſoluto & ignauiter remiſſo animo, ſed ſuſpēſo & ſolicito ſomnum capit: & ſimulac primū Vulpem aduētantē ſenſu comprehēderit, de cub

Αἱροῦνται δὲ οἱ λαγῳοὶ ὑπὸ ἀλωπέκων ἐνίοτε, ἐκ τοῦ ἴλον δρόμῳ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τέχνῃ. σοφὸν γάρ τι ἀπάντων ἀλώπηξ, καὶ δόλους οἶδεν. ὅταν γοῦν νύκτωρ εἰς ἴχνος ἐμπέσῃ τοῦ λαγωοῦ, καὶ αἴσθηται τοῦ θηρός, σιγῇ τε ἐπιβαίνει καὶ ποσὶν ἀψόφοις καὶ ἀναστέλλει τὸ ἆσθμα. καὶ καταλαβοῦσα ἐν τῇ κοίτῃ πειρᾶται αἱρεῖν ὡς ἀδεᾶ καὶ ἀφρόντιν. ὁ δὲ οὐκ αὖ τρυφῶν οὐδὲ ῥαθύμως καθεύδει· ἀλλά τε ἅμα ᾔσθετο τοῦ ζῴου τοῦ προσιόντος, καὶ

πω ἂν

τῆς εὐνῆς ἐξεπήδησε, καὶ θεῖ. καὶ ὁ μὲν, ἀνύει τὸν δρόμον, καὶ μάλα ὠκέως· ἡ δὲ ἀλώπηξ καὶ αὐτὴ κατ' ἴχνος ἐστὶ καὶ τοῦ δρόμου ἔχεται. καὶ ὁ μὲν, πολλὴν ὁδὸν διανύσας, ὡς ἤδη κρείττων, καὶ ἐκ μακροῦ ἀλοὺς, ἐμπεσὼν εἰς λόχμην ἀσμένως ἀναπαύεται. ἡ δὲ ἀλώπηξ ἐφίσταται, καὶ ἀτρεμεῖν οὐκ ἐπιτρέπει, πάλιν τε αὐτὸν ἐγείρει, καὶ εἰς δρόμον ἐξώθησεν ἕτερον. εἶτα οὐχ ἥττων τῆς προτέρας ὁδὸς καὶ δὴ διηνύσθη καὶ ὁ μὲν ἀναπαύσασθαι διψᾷ πάλιν· ἡ δὲ ἐφίσταται καὶ σείουσα τὸν θάμνον, ἀγρυπνίαν ἐνεργάζεται αὐτῷ. ὁ δὲ πάλιν ἐκθεῖ· καὶ ἡ ἀλώπηξ οὐχ ὑστερεῖ, συνεχέστερον δὲ ὅταν αὐτὸν ὁ δρόμος ἐκ δρόμου διαλάβῃ, καὶ ἀγρυπνία διαδέξηται, ὁ

cubiliexilit,properans fugam capere, & cursum ad summam celeritatem facit: Vulpes item vestigiis eum insequens ingreditur currere. Verùm longam viam vbi hic confecerit, vt qui iam longinquo abscessu contra Vulpem superior factus sit sub dumeta, aliave fruteta densiora subiens, ex longo cursu libenti animo se quieti dat: at Vulpes e vestigio insequens, ei non concedit ex fuga vt consistat, & laboris requietem habeat, sed ad alterum cursum ex quiete eum excitat, & agitat. Postea verò quã incitato cursu is permultum viæ procedẽs, itinera non minora quàm priùs fugerit, rursus vehementer quietẽ cupit capere: Illa verò frutetum quo se is cõiecerit vrget, idq; cõcutiẽs, ab assiduo cursu non sinit conquiescere itaque is iterũ excurrit. illa quoque non se ad insequendum tardans, currere insistit. Quũ autem cõtinenter ex alio alius cursus hunc vigiliis diu multúmq; fatigatum exceperit,

perit, currendo fessus, & laboribus succumbit, & lõgiùs procedere desistit: ipsa verò cõsecuta, eum ipsum non sanè cursu, sed longinquitate tẽporis, & captiosa inuestigatione comprehendit. Hæc de leporis cursu alibi aliò festinans, dicenda distuleram. nunc aliud etiam de hoc animali opportunè addam, vt ne ab instituto discedã. Fœtus suos quũ in plureis locos Lepus dispergit, hoc pacto arbitratur à rapinis tutiores esse. nam summo in eos amore flagrat, neq; à venaticis modò insidiis de illis timet, verumetiã Vulpium incursiones perhorrescit, nec minus auium impetus extimescit: imprimis quidem Coruorũ & Aquilarum vocem multò maximè metuit, atque horret. & sanè quidem cum his auibus nulla pace coniũgitur, sed sese abstrudit in dumeta, in aliáve fruteta, aut cespites, aut quum

μὲν ἀπεῖπε καὶ μένει. ἡ δὲ ἐπελθοῦσα κατέσχεν αὐτὸν, οὐ μὰ Δία δρόμῳ, ἀλλὰ τῷ γὰρ τῷ χρόνῳ, καὶ τῷ δόλῳ καθελοῦσα. Ταῦτα μὲν οὖν ἄλλος περιεχθέντος ὁ λόγος ὑπὲρ τοῦ δρόμου τοῦ λαγὼ ἀνεβέβληται. τὰ δὲ λοιπὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις λέγειν εὐκαιρότερον. ὅθεν δὲ ἐξετραπόμην καὶ μὴν ἐπάνειμι αὖθις. ἣν δὲ ἄρα τῶν διασπείρειν τὰ ἔγγονα, καὶ ἄλλο ἄλλῃ φέρειν αὐτὰ ἤδη. ἔστι μὲν ὁ λαγὼς φιλότεκνον δεινῶς· δέδοικε δὲ τὰς ἐκ τῶν θηρώντων ἐπιβουλὰς, καὶ τὰς ἐκ τῶν ἀλωπέκων ἐπιδρομάς. πέφρικε γε μὴν καὶ τὰς ἐκ τῶν ὀρνίθων οὐχ ἧττον· φωνὴν δὲ κοράκων καὶ ἀετῶν μᾶλλον. πρὸς γὰρ δὴ ταῦτα τῶν πτηνῶν οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἔνσπονδα. ὑποκρύπτει δὲ αὐτὸν ἢ θάμνῳ κομῶντι, ἢ γηδίῳ δασεῖ, ἢ τινα ἄλλην ἑαυτῷ προ-

βάλλεται ἀναγκαίαν καὶ δυσμήχανον τὴν σκέπην.

Ὅτι καὶ ἄρρην λαγὼς τίκτει. Κεφ. ιβ.

Θηρατοῦ δὲ ἀνδρὸς καὶ τὰ ἕτερα ἀγαθοῦ, οἷα μὴ ἂν ψεύσασθαι, λέγοντος ἤκουσα· καὶ αὐτῷ πεπίστευκα· καὶ δὴ καὶ διὰ ταῦτα εἰρήσεται. τίκτειν γὰρ δὴ καὶ ἄρρενας λαγὼς ἔλεγε. καὶ ἔχειν παιδοποιεῖσθαί τε ἅμα καὶ ὠδίνειν, ὡς τῆς φύσεως μὴ ἀμοιρεῖν ἑκατέρας. καὶ ὡς ἐκτρέφει τεκὼν ἔλεγε. καὶ ὡς ἀποτίκτει καὶ δύο που καὶ τρία, καὶ τοῦτο ἐμαρτύρει. καὶ δὴ καὶ τὸν κολοφῶνα ἐπῆγε τῷδε τῷ λόγῳ πάντη ἐκεῖνον. θηραθῆναι γὰρ λαγὼ ἄρρενα ἡμιθνῆτα· ἐξογκωθῆναι δὲ αὐτοῦ τὴν γαστέρα ἅτε ἔγκαρπον, ἀνατμηθῆναί τε αὐτὸν ὁμολογεῖ, καὶ μήτραν τεθεᾶσθαι, καὶ τρεῖς λαγῶς. τούτους οὖν ἀκινήτους τέως εἶναι ἐξαιρεθέντας, καὶ κεῖσθαι οἱονεὶ κρέα ἄλλως. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀλεαινόμενοι, καὶ δὴ κατὰ μικρὸν

quum neceſſitate vrgetur, in quoduis aliud latibulum ſe occultat.

Quemadmodum mas Lepus parit.

CAP. XII.

De viro rei venatoriæ benè perito, & cætera quàm bono, & à mendaciis alieno, auditione accepi, mares Lepores vno eodemq́; tempore tum alios implere, tum ex ſeſe parere, tum nutrire, quippe qui ſint vtriuſque ſexus participes. Idémq; teſtabatur aliquando duos, aliquando tres parere. Huc etiam addebat, marem ſemimortuum captum fuiſſe, ipſum autem prægnantē fuiſſe, atque in diſſecti vtero tres lepuſculos repertos fuiſſe, eos primùm extractos immobiles fuiſſe & veluti offas quaſdam carnis ſine motu iacuiſſe: deinde à ſole intepeſcētes, reuixiſſe, & eorū quē-

dam poſtea reſpexiſſe: forſan & linguam porrexiſſe, & cibi deſiderio os aperuiſſe: & lac ei admotum, & paulatim alitum fuiſſe veriſimile eſt ad oſtentandum parentem. Non poſſum equidem mihi vt huic narrationi non credi perſuadere: quòd viri illius ſermo ab omni mendacio & oſtẽtatione alienus fuerit.

Tempora & ventos Lepus cognoſcit. De ſomno eius & paſtione, &c.

CAP. XIII.

Rationem tum ventorum, tum temporum Lepus planè ſcit, animal callidius quam blandius. Hyeme apricis locis cubilia idcirco informat atque imprimit, quòd apricationem vehementem appetit, frigus hoſtilem in modum declinat: æſtate vero altioris ſedis ſtudio captus, ad

ὑποθῆαι τό φασι ἐξέρπυψαν, ἀνακύψαντα τε ἑαυτὸν ἀνεβιώσατο. καὶ προστι ἀσπάσαι καὶ ἐκινήθη, καὶ κατὰ ταῦτα ἀνέβλεψε. τὰ μὲν δὴ καὶ γὰρ ὀτίων ὅτι τούτοις περιέβαλε καὶ στόμα ἀνέῳξε τροφῆς ποθῷ. προσσχελθεῖν οὖν αὐτοῖς τὴν εἰκὸς τοῖς τηλικούτοις γάλα, καὶ κατ' ὀλίγον ἐκτραφῆναι αὐτάς· καὶ δεῖγμα ἐμοὶ δοκεῖν εἰς θαῦμα τοῦ τεκόντος τίθησι. μὴ πιστεύειν οὖν τῷ λόγῳ πεῖσαι ἐμαυτὸν οὐ δύναμαι· τὸ δὲ αἴτιον, ἡ τοῦ ἀνδρὸς γλῶττα οὔτε ψευδὸς οὔτε κόμπον ἠπίστατο.

Ὅτι καὶ ὡρῶν καὶ ἀνέμων ἐπιστήμων ὁ λαγώς.

Κεφ. ιγ.

Ἦν δὲ ἄρα ὁ λαγὼς καὶ ἀνέμων τε καὶ ὡρῶν ἐπιστήμων. σοφὸν γάρ τι χρῆμα αὐτό, ἀλλ' οὐκ εὔχαρι. ὅν † ἐν χειμῶνι οὖν κοιτὸν ἐν τοῖς προσηλίοις τίθεται. δῆλα γοῦν δὴ ὅτι θάλπεται μὲν ἀσμένως, κρύει δὲ ἐχθρῶς ἔχει. θέρους δὲ πρὸς ἄρκτον ἀποκλίνει,

Sic Gillius ex Cicerone, pro algidioris.

ἐν χειμῶνι οὖν κοίτην vel κοιτῶνα.

πόῤῥω ψύχους. τῆς δὲ τῶν
ὡρῶν διαφορᾶς αἱ ῥῖνες
αὐτῷ γνώμων. οὐ μὴν ἐπι-
μύει καθεύδων ὁ λαγὼς, καὶ
τοῦτο αὐτῷ ζώων μόνῳ πρόσ-
εστιν, οὐδὲ νικᾶται τῷ ὕπνῳ
τὰ βλέφαρα· φασὶ δὲ αὐτὸν
καθεύδειν μὲν τὸ σῶμα,
τοῖς δὲ ὀφθαλμοῖς τηνι-
κάδε ὁρᾶν. γράφω δὲ ἃ ἀκρ·
οῦν οἱ σοφοὶ τῶν θηρατῶν λέ-
γουσιν. εἰσὶ δὲ αὐτῷ νύκτωρ
αἱ νομαί. τοῦτο πότερον μὲν
καὶ βορᾶς ξένης ἐπιθυμίᾳ
ἴσως. ἐγὼ δ᾽ ἂν φαίην ὅτι
γυμνασίας ἕνεκα, ἵνα καὶ
τηνικάδε, ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ ὕπνου
καιροῦ πηῇ ἐνεργὸς ὤν, κρα-
τύνηται τὸ τάχος. τῆς δὲ
ὁδοῦ τῆς ὀπίσω ἐρᾷ δεινῶς,
καὶ συνέδρου παντὸς χω-
ρίου ἥδεται. ἔνθεν τοι καὶ
ἁλίσκεται τὰ πολλά, ἤθη
τὰ οἰκεῖα ἐκλιπεῖν οὐχ
ὑπομένων.

Περὶ λαγωῶν ὠκύτητος
ἐν ὄρει καὶ ἐν πεδίῳ τρε-
φέντων.

Κεφ. ιδ´.

aquilonem cubitat. Temporum commutationes nares ei indicāt. Non oculos claudit quum somnum capit solus animalium, nec somno eius palpebræ cedunt: imò verò quū reliqua mēbra somnū accipiūt, interea tamē oculi vident. In pastionibus tum nocturnis, tum longinquis pabulum inquirit, siue quòd fortè peregrini cibi desiderio tenetur, siue etiam, quantū equidem intelligo, vt se exerceat, & pedum celeritatem etiam noctu (dum abstinet somno) firmet. Viam retrouersus pertinentem cupide amplexatur, & consuetam sedem, omnibus locis antefert, eoq; non parum sępè capitur, quòd assuetum cubile relinquere non possit.

De Leporum velocitate montanorum & campestrium.

CAP. XIIII.

Lepus quem Canes & Equi insectantur, si campestris sit, celeriore & concitatiore cursu, quàm montanus viam conficit, propter corporis exiguitatem, & tenuitatem. Quum enim gracili habitu sit, ipsum leuitate & celeritate præstare vero proximum est. Primùm igitur ex terra exiliens saltu fertur, & per dumeta aliáve densiora virgulta & rigua loca expeditus perlabitur: tum verò sicubi herbæ sint altæ & frequentes, ex eis facilè se se explicat atque elabitur. Ac quemadmodū Leonibus caudæ ad excitandas vires magno adiumento esse dicuntur, sic huic aures roboris quasi vexilla & cursus incitamēta existūt: fugiens eas ad tergum retorquet: sicq; ipsis tāquam stimulis torporem & ignauiam ne à currendo retardetur, concitat. Iā porrò rursum nec vnum, nec rectà tenet: sed huc & illuc

Θεῖ δὲ λαγὼς ὑπό τε κυνῶν καὶ ἱππέων διωκόμενος, εἰ μὲν ἐκ πεδιάδος γῆς εἴη, ὠκύτερον τῶν ὀρείων λαγῶν, ἅτε μικρὸς τὸ σῶμα, καὶ λιτός· ἐνθένδε τοι καὶ κοῦφον αὐτὸν εἶναι οὐκ ἀπεικός. σκιρτᾷ γοῦν τὰ πρῶτα ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ πηδᾷ. διαθεῖ δὲ καὶ διὰ θάμνων ὀλισθηρῶς καὶ εὐκόλως, καὶ διὰ παντὸς ἐλαύνει τόπου. καὶ εἴτε πόα βαθεῖα, καὶ διὰ τούτων διεκπίπτει ῥᾳδίως. καὶ ὥσπερ τοῖς λέουσί φασι τὴν ἀλκαίαν δύνασθαι πρὸς τὸ ἐγείρειν αὐτοὺς καὶ ἐποτρύνειν, οὕτω τοι καὶ ἐκείνῳ τὰ ὦτα ἐστὶ ῥώμης σύνθημα τε καὶ ἐγερτήρια δρόμου. ἀνακλίνει γοῦν κατὰ τὸν νῶτον αὐτά. κέχρηται δὲ αὐτοῖς πρὸς τὸ μὴ ἐκλυθῆναι, μηδὲ ὀκνεῖν οἷον μύωψι. δρόμον ἢ ἕνα καὶ ἰθὺν οὐ θεῖ. δεῦρο δὲ καὶ ἐκεῖσε παραγκλίνει,

καὶ ἐξελίττει τῇ καὶ τῇ, ἐκ-
πλήττων σὺν κύνας καὶ
ἀπατῶν. ὅπῃ ποτε δ' ἂν
ὁρμήσῃ καὶ σπουδάσῃ θέ-
λησῃ, κατ' ἐκείνην τὴν
ἐκτροπὴν κλίνει τῶν ὤτων
τὸ ἕτερον, ὅ, τι ἰθύνων ἑ-
αυτὸν διὰ τοῦτο τὸν δρόμον.
μὴν ἀναλίσκει τὴν ἑαυ-
τοῦ δύναμιν ἀπερισκέπτως.
τηρεῖ δὲ τὸν διώκοντα τὴν
ὁρμήν. καὶ ἐὰν ᾖ ἡ νωθὴς,
οὐ πάνυ ἀνῆκε τὸ ἑαυτοῦ
τάχος· ἀλλὰ καί τι καὶ
ἀπόςησον, ὡς προεκ-
θεῖν μόνον τῶν κυνῶν, οὐ μὴν
ἀπαγορεύσῃ ὑπὸ τοῦ συν-
τόνου τοῦ δρόμου αὐτός. οἶδε
δ' ἀμείνων ὤν, καὶ ὁρᾷ
ὡς τὸ μὴ ὑπερπονεῖσθαι οἱ
ὂν κερδαίνοντα. ἐὰν δὲ καὶ
κύων ᾖ ὠκύς, τηνι-
καῦτα ὁ λαγὼς φέρεται
ὅσον ἢ ποδῶν ἔχει. ἤδη
... καὶ πολὺ τοῦ ὁδοῦ προ-

illuc se versat, & verò de recto cursu deflectit, vt perturbet ac decipiat Canes. Ad id quidẽ diuerticulum quo vult iter cõuertere de auribus alterutram intorquet, atque inflectit: eáque quasi moderatrice cursum dirigit. Neque vero improuidè vno eodemque tempore omnes suarum virium neruulos prodigit: sed impetum insequentis obseruat: qui si ad insequendum tardus & segnis sit, non omnem suam celeritatem profudit: Sed dũtaxat Canes antegredi maturãs, sese integrum seruat, & viribus suis moderatur, ne omnem suam currẽdi facultatem vrgens, ex incitato cursu viribus deficiat. Penitus enim cognoscit se ad cursum longè multumq; antecellere & videt impensiùs laborare non esse necesse. Quòd si pedũ celeritate Canis ad conficiẽdum iter pollet, tum omnibus reuocatis viribus, Lepus quãto maximo potest cursu fertur. Quum autẽ lõgè multumq; Canibus anteuer

ἀνέστελε

συντόνως

teuerterit, & longo ſanè interuallo venatores atq; equos reliquerit, tum ſanè in aliquē tumulum aſcendit: & in poſteriores pedes ſeſe erigens, tanquam ex aliqua ſpecula & inſectantium certamen proſpicit, & quantum equidem exiſtimo, eos vt debiliores ridet. Et ita hoc veluti lucro cō fidentior, & iam quietem tranquillitatemq; adeptus, ex laſſitudine gratè & libenter dormit. Montium incolæ non tam veloces, quàm qui in planitie verſantur, niſi quādo ſub mō tem ſubiectos habent tractus in planitiē explicatos, quò ex montibus decurrant: vnde fit, vt tametſi montes incolant, tamē in campis exerceantur; vnde ſæpe cāpani homines eos excitant, atq; inſequuntur. Quum autem proximi ſunt vt capiā-

Locus nõ videtur integer. Nos de translatione Gillij nihil mutauimus.

λαβὼν, καὶ ἀπολιπὼν ἐ
πολλοῦ διέχοντας καὶ κύ
νας καὶ ἵππους ἐπί τινα λό
φον ὑψηλὸν ἀναδραμὼν, κα
ἑαυτὸν ἀναστήσας ἐπὶ τ
κατόπιν ποδῶν, οἷον ἐκ
σκοπιᾶς ὁρᾷ τὴν τῶν διω
κόντων ἅμιλλαν· καί μ
δοκεῖ ὡς ἀσθενεστέρων κ
ταγελᾶν αὐτῶν. εἶτα ἐ
τούτῳ θαρσήσας ὡς πλέ
ον ἔχων, οἷον εἰρήνης κ
γαλήνης λαβόμενος, ἀσ
μένως ἡσυχάζει καὶ κεῖ
ται καθεύδων. Λαγῳ δὲ ὄ
ρειοι οὐχ οὕτως ταχεῖς, ὡς
[illegible] οἱ τοῖς πεδίοις ἐνο
κοῦντες εἰ μή ποτε ἄρα κα
καὶ οἱ πεδίον ἔχοιεν ὑπο
κείμενον, ἐν ᾧ κατιόντ
διαθέουσι. καὶ τὸ μὲν ὄρ
κατοικοῦσι, γυμνάζοντ
δὲ ἐνταῦθα. ἔνθεν τοι το
ἐκ τῶν πεδίων πολλάκι
† φιλεῖ [illegible] ἐν μὲν τ
πεδίοις αὐτοὺς διώκειν·
τοὺς μὲν ὑποκινεῖν, τοὺς ὑπο
λανθάνειν· εἶτα ἐκ τῆς συνήθους διώξεως ἀνισταμ
ένους ὑπεκφυγεῖν οὐδείς. ἐπεὰν δὲ ὦσιν ἐγγὺς τοῦ ἁ

...σκεδασθαι, τῆς πεδιάδος
...οῦ βραχὺ ἀποκλίνοντες,
...ς τὰ ἄναντη, καὶ τὰ ὄρεια
...ἕδραν, ἅτε εἰς οἰκεῖα
...τη καὶ ἔννομα * σφισι
...σπεύδοντες. καὶ τοῦτον τὸν
...ποι ἀπιόντες οἴχονται,
...ἀδοκήτου σωτηρίας τυ-
...όντες. ὀρειβασίαι γὰρ καὶ
...ποις καὶ κυσὶν ἐχθραὶ
...πεφύκασιν· ἀπαγορευόν-
...ων τῶν ποδῶν καὶ ἐκτει-
...ομένων ῥᾷστα. κυνῶν δὲ
...α καὶ μᾶλλον ἅπτεται τὸ
...άθος. σαρκώδεις γὰρ
...ων εἰσιν οἱ πόδες, καὶ
...χουσιν οὐδὲν πρὸς τὴν
...έτρων ἀντίτυπον, ὡς ἵπ-
...ο τὴν ὁπλήν. ὁ δὲ λα-
...ὼς τοὐναντίον. πέφυκε γὰρ
...ασὺ τοὺς πόδας, καὶ δὴ
...αὶ τῶν τραχέων ἀνέχεται.
...τερο δέ εἰσι λαγῳ ὥτε
...τοῖς δάσεσι καὶ τοῖς θά-
...νοις διατρίβειν, ὠθεῖς μὲν
...τοι εἰς τὸν δρόμον, βρα-
...εῖς δὲ εἰς τὴν φυγήν. πε-
...σμένοι γὰρ οἱ τοιοίδε
...ιοι. καὶ ὑπὸ τῆς ἀργίας οὐχὶ ἡδέως τὸν δρόμον, ἥκι-

tur, à campestri via parum declinantes, in altiores locos & montosos se conuertunt, in suas nimirum sedes festinātes: idcircóq; euadunt, & insperatam salutē assequūtur, quòd Canibus & Equis mōtium itinera infesta atque inimica, pedes obterunt & debilitāt: sed eò acerbius Canes vexantur, quòd carneos pedes & minimè ad perpetienda saxa resistētes, nec quemadmodum Equi vngulas habent. Cōtrà, Lepus cōuestitos pilis pedes habet, & duritatis & asperitatis patientes. Iam ex Leporibus qui in crebris dumetorū frequentia locis commorantur laboris inertiâ segnes, ad cursum velocitate non valent, ex pedum tarditate ad fugiendum laborantes. Nam huiuscemodi optimo habitu & cessatione torpenres, currē-

ἔννομα

di insueti sunt, & ad proficiscendũ longissimè à suis frutetis perimbecilles. Ipsorum ratio venandorum talis est. Primùm per frutices perparuulos & minimè continenti crebritate dẽsos permeãt: densiores verò qui trãsiri non possunt, transiliunt. At vbi fruticetum aliud ex alio nexum latissimè continuatur, ibi hoc ipsum crebrò facere coacti quũ sint, corporis grauitate ad saltum parũ valentes, sanè quàm citò laborant, & succumbunt. Canes verò ab eis ipsis primùm aberrãt, quòd propter minutarum arbuscularum frequentiam eos non vident. quare & ipsi per frutices saliunt odoris sensu illecti. deinde tãdem aliquando visos, insequuntur, de cõtentione currendi nil remittentes: illi autem ipsi ex continuatione

al. περι-
κασι

ϛοί τε ὡς ὅτι πορρωτάτω τῶν
τῶν θάμνων ἀποικοῦντα ἄν. Θη-
ρᾶται δὲ καὶ τούτων εἰσὶ τοι-
δε. τὰ μὲν πρῶτα δια-
δύονται διὰ τῶν θάμνων
τῶν μικρῶν, ὅσοις μὴ συνε-
χὴς ἡ λόχμη· τὰς γε μὴν
δασυτέροις αὐτῶν, ἅτε
μὴ οἷοί τε ὄντες ὑπεξελ-
θεῖν, εἰκότως ὑπερπηδῶ-
σι. + περιείκασι δὲ οὕτω
συνεχεῖς καὶ δι' ἀλλή-
λων, ὅπου τοῦ ο· ἅτε
ιῶν πολλάκις ἀναγκαζό-
μενος τοῦτο δρᾶν ὁ λαγὼς,
καὶ διὰ τὴν βραδύτητα
τὴν τοῦ σώματος ἐκ αὐ-
α τικὸς κάμνει ῥᾷστα καὶ
ἀπαγορεύει. αἵ γε μὴν
κύνες τὰ πρῶτα σφάλ-
λονταί τε αὐτοῦ καὶ ἁμαρ-
τάνουσιν. οὐ γὰρ ὁρῶσιν αὐ-
τὸν διὰ τὴν τῆς ὕλης πυ-
κνότητα. πηδῶσι δὲ καὶ αὐ-
ταὶ κατὰ τῶν θάμνων ὑπὸ
τῆς ὀσμῆς ἀγόμεναι. τελευ-
τῶσαι γε μὴν εἶδον, καὶ
διώκουσι, καὶ ἐνδιδόασιν
οὐδέν. ὁ δὲ ἐκ τῆς τοῦ πηδᾶν συνεχείας κάμνει τε καὶ
ἀπαγ

ἀπαγορεύει, καὶ αὐτόθεν ἑάλωκε. τὰ δὲ ἀνάντη μὲν καὶ ὑψηλὰ οἱ λαγῳοὶ ἀναθέουσι ῥᾷστα. τὰ γάρ τοι κατόπιν κῶλα μακρότερα ἔχουσι τῶν ἔμπροσθεν, καὶ καταθέουσιν οὐχ ὁμοίως· λυπεῖ γὰρ αὐτοὺς τῶν ποδῶν τὸ ἐναντίον.

saliendi ad capiendam fugam longiorem remollescunt, & viribus defecti comprehendũtur. Porrò vt facilè sursum versùs ferũtur Lepores, quòd posteriora membra longiora habent: sic sanè deorsum versùs ægrè ideò decurrũt, quia anteriora quũ sint breuiora, eos affligent.

Περὶ τῶν ἐν Ἴβηρσι τοῖς ἑσπερίοις λαγωῶν, καὶ περὶ τοῦ τῶν ἐλάφων ἐν τῇ καρδίᾳ ὀστοῦ.

Κεφ. ιε.

De Cuniculis.

CAP. XV.

Πέφυκε δὲ καὶ λαγὼς ἕτερος μικρὸς τὴν φύσιν, οὐδὲ αὔξεταί ποτε, κόνικλος ὄνομα αὐτῷ. οὐκ εἰμὶ δέ που ποιητὴς ὀνομάτων. ὅθεν καὶ ἐν τῇ συγγραφῇ τὸ φυλάττων τὴν ἐπωνυμίαν τὴν ἐξ ἀρχῆς, ἣν ὑπὸ τὴν Ἰβηρίαν Ἑσπέριοι ἔθεντό οἱ πάρος, τὸ καὶ γίνεταί τε καὶ ἔστι πάμπολυ. τούτῳ τοίνυν ἡ μὲν χρόα παρὰ τοὺς ἑτέρους μέλαινα· καὶ ὀλίγην ἔχει τὴν οὐρὰν τῶν ἄλλων. τὸ ἔτι καὶ ἔτι πλέον. τάγε μὴν λοιπὰ τοῖς προειρημένοις οὐδὲν ἐμφερής ἐστι. διαλλάττει δὲ ἔτι καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς μέγε-

Aliud est etiã genus Leporum, naturâ perparuum, nec tamen augetur vnquã: ei Cuniculus nomen est: quod quidem ipsum nouatũ à me non est, sed vtor illo quod à principio Hispani imposuerunt, apud quos abundat. Color ei quàm cæteris nigrior: & caudam cæteris breuiorem habet, cætera reliquis leporibus consimilis est: prçterquàm quòd magni-

φυλάττω

addo παρ' εἶ. & mox lego πάμπολυς.

ἔτι

tudo capitis quippiam differt, quia exilius sit, & minima carne præditum reliqui corporis respectu. Reperitur & in Cerui corde ossiculum, cuius vsum referant alij.

al. βραχυτέρα

Os in corde Cerui.

Locus nõ integer apparet.

De Thynnis & eorum piscatione.

CAP. XVI

Thynnorum piscationem Itali & Siculi Cetiã appellare solent: tum loca quo magna retia reponere soliti sunt, cæterúmq; instrumentum quo captari assueuerunt, Cetotheria ideò nominãt, quod magnos Thynnos in numerum reliquorum cetaceorum referre velint. Celtas audio & Massilienses, atque omnes Ligures maximis & firmissimis hamis ex ferro confectis Thynnos comprehen-

θος. λεπτοτέρα γὰρ ἡ τούτου καὶ δὴ ὡς ἄσαρκος, † βραχυτάτη, δηλονότι κατὰ τὸ πᾶν σῶμα. † λευκότερος γὰρ τῶν λοιπῶν. λεσσαρα διετηρίας εὖ σφ, ἀφ' ὧν οἰστροῦσί τε καὶ ἐκμαίνονται ὅταν ἐπὶ τὰς θηλείας ἄττη. Ἐστι δὲ καὶ ἐλάφῳ ὀστέον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῇ. ὅπερ οὖν τίνος ἀγαθὸν εἰδέναι μελήσει ἄλλῳ.

Πῶς καλοῦσι τὴν τῶν θύννων θήραν Ἰταλοί τε καὶ Σικελοί.

Κεφ. ις.

Τὴν τῶν θύννων θήραν Ἰταλοί τε, καὶ Σικελοὶ δὲ, κητίαν φιλοῦσιν ὀνομάζειν. τά τε χωρία ἔνθα αὐτοῖς εἰώθε συναθροίζεσθαι τά τε δίκτυα τὰ μεγάλα, καὶ ἡ λοιπὴ παρασκευὴ θηρατικὴ καλεῖται μέντοι κητοθηρία, τοῦ θύννου τὸ μέγεθος ἐς τὰ κήτη βουλομένων τὸ λοιπὸν ἀπονείμειν. Ἀκούω δὲ Κελτοὺς καὶ Μασσαλιώτας, καὶ τὸ λιγυστικὸν πᾶν ἀγκίστροις τοὺς θύννους θηρᾶν. εἶναι δ' αὖ ταῦτα ἐκ σιδήρου μὲν πεποιημένα, μέγιστα δὲ καὶ

παχ

παχέα ἰδεῖν. καὶ ταῦτα μὲν ὑπὲρ τῶν θύννων πρὸς τοῖς ἤδη προειρημένοις τοσαῦτα ἔστω μοι.

Περὶ τοῦ καλλυμένου αὐλωπίου ἰχθύος.

Κεφ. ιζ.

Περὶ τὰς καλλυμένας νήσους Τυῤῥηνικὰς θηρῶσιν οἱ κατὰ τὴν θάλατταν ἔχοντες τὴν ἐπιστήμην κητώδη ἰχθὺν, καὶ καλοῦσιν αὐτὸν αὐλωπίαν· καὶ ὑπὲρ διηγήσασθαί γε τούτου τὰ ἴδια οὐ χεῖρόν ἐστι. μέγεθος μὲν ἡττᾶται τῶν μεγίστων θύννων ὁ μέγιστος αὐλωπίας, ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ πρωτεῖα φέροιτο ἂν πρὸς ἐκείνους ἀντικρινόμενος. ἄλκιμοι μὲν γὰρ ἰχθύων τὸ γένος ἐστι, καὶ οἱ θύννοι· ἀλλὰ τὴν ἐξαπιναίαν καὶ προθύμως ἀνταγωνισαμένην πρὸς τὴν ὁρμὴν, ἀνίστανται τῆς κρατοῦς, τοῦ αἵματος αὐτῷ πηγνυμένου· οὐ παριέμενος, ὤκιστα εἶτα ἑάλω. διακαρτερεῖται γε μὴν ὁ αὐλωπίας ἐπὶ μακρὸν, ὅταν ἐπιβῶσιν οἱ κατὰ τὸ

dere ſolere. Hæc de Thynnis, præter ea quæ aliâs retuli, hîc addiderim.

De piſce Aulopia, pugna eius contra Thynnum, ſpecies & captura.

CAP. XVII.

Qui circum inſulas Tyrrhenicas nuncupatas in maritimis rebus verſantur, cetaceum quempiam piſcem Aulopiam appellant (cuius vim, &naturam explicare non alienum eſt) magnitudine maximum. Aulopiam maximi Thynni ſuperant at robore Aulopias cum illis collatus, primas fert. Quamuis enim Thynnorum natio fortiſſima eſt, aduerſarij tamen Aulopiæ promptè repugnantis ne primũ quidem impetũ ſuſtinet: ſed ſanguine ei (per metũ) refrigerato cedit: vnde reſolutus mox vincitur. Aulopias verò cum omni cona-

tui ei resistit, perdiu pugnam tolerat, ac nimirum contra piscatores quoque decertat & sæpissimè victoriam reportat, sese premens & capite in profundum nutans: suâ enim naturâ ore ac ceruice (elata, velutiq; pariter superbiente) est robustus. Quum est captus, eximia forma spectatur: oculis est patulis, rotundis, magnis, cuiusmodi Homerus bubulos canit. Maxillæ non solùm robustæ, sed etiã pulchræ sunt. Dorso est cæruleo coloris saturati, & ventre candido. à capite ad caudam pertinens aurea quædam linea in orbem desinit. Iam quàm insidiosis captionibus cõprehẽdatur, mihi sicut auditione accepi, exponendum est. Homines ad piscatum prudẽtes, lo-

al. σείσας

καρτερόν. καὶ ὡς πρὸς αὐτίπαλον ἵσταται τὴν ἄγραν, καὶ κρατεῖ τὰ πλεῖστα. καὶ ἔτι μᾶλλον ἑαυτὸν † πιέσας, καὶ κάτω νεύσας τὴν κεφαλὴν, καὶ ὠθήσας κατὰ τοῦ βυθοῦ. πέφυκέ τε γένυν ἰσχυρὸς, καὶ τὸν αὐχένα καρτερὸν, ὥσπερ οὖν καὶ συντυχόντα οἱ, καὶ ῥώμης ἔχει κάλλιστα. Ὅταν δὲ αἱρεθῇ, ἰδεῖν ὡραιότατός ἐστι. τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς ἔχων ἀνεῳγότας, καὶ περιφερεῖς, καὶ μεγάλους, οἵους Ὅμηρος τοὺς τῆς βοῶν ᾄδει. ἡ δὲ γένυς (ὥσπερ οὖν εἶπον) καρτερὰ οὖσα, ὅμως καὶ ἐς ὥραν οἱ συμμάχεται. καὶ τὰ μὲν νῶτα αὐτῷ, κυανοῦ μεμίμηται χρόαν τὴν βαθυτάτην. ὑπέζωσται μὲν λευκὴν καὶ νηδύν. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ γραμμὴ χρυσῖτις τὴν χρόαν. καταπαύσα δὲ ἐς τὸ οὐραῖον μέρος, ἀπολήγει εἰς κύκλον. Εἰπεῖν δὲ καὶ τὴν δολερὰν ἐπ' αὐτοῖς θήραν, ὥσπερ οὖν ἀκούσας οἶδα, ἐθέλω. Παραφυλαττόμενοι χώρους ἐκ πολλοῦ εἰς οὓς ἀθροί-

ζεσθαι

ζεσθαι τοὺς αὐλωπίας ὑ-
πολαμβάνουσιν, εἶτα μέν-
τοι κορακίνους ταῖς ὑπο-
χαῖς πολλοὺς συλλαβόντες
τὴν ἑαυτῶν ἄκατον ἐπ'
ἀγκυρῶν ὁρμίσαντες καὶ
συνεχῶς κτύπον τινὰ ὑπο-
δρῶντες, διατείνουσι τοὺς
κορακίνους ἅμα σφηκιῶν-
τες, οἱ δὲ ἀκούοντες τοῦ
κτύπου, καὶ τὸ δέλεαρ ὁ-
ρῶντες, ἄλλος ἀλλαχό-
θεν ἀνασκιδνῶσι, καὶ ἀθροι-
ζονταί τε καὶ περιέρχονται
τὴν ἁλιάδα. πραΰνονταί
τε ἐς τοσοῦτον τῷ κρότῳ,
καὶ πλήθει τῆς τροφῆς, ὡς
καὶ προτεινόντων τὰς χεῖ-
ρας περιμένειν. ἀνέχονται
δὲ αἰθεραπίνης ἐπιψαύ-
σεως· ὡς μὲν κρίνειν ἐμὲ, τῇ
βορᾷ δεδουλωμένοι. ἤδη δὲ
ὡς οἱ θηρευτικοί φασι, καὶ
τῷ πλήθει τῆς ἀλκῆς· εἰσὶ
δ' ἐν αὐτοῖς καὶ χειροήθεις
οὕσπερ οἱ ἁλιεῖς ὡς τοὺς
εὐεργέτας † καὶ τοὺς ἄλλους
γνωρίζουσιν. εἶτα μέντοι
τὰ πρὸς ἑαυτοὺς ἔχουσιν

ca vbi domesticas sedes & commorationes arbitrantur Aulopias tenere, ex speculatione præcipiunt & præsumūt: deinde postquam permagnum piscium Coracinorum numerū retibus ceperunt, & nauem suā anchoris firmauerunt, strepitum quendam more Vesparum faciūt & Coracinos ad illiciendos eos prætendunt: vbi verò ij strepitum exaudierūt, & esculētam illecebrā animaduerterunt alij aliunde eò ire pergunt, & gregatim circum nauim piscatoriam errāt, atq; eatenus & plausu & cibo ad piscatores mansuescunt, siue meo iudicio escæ cupiditate capti: siue, quemadmodum piscatores inquiunt, suo permulto robore nitentes, vt non ab hominum contactu refugiant, nōnulli ex eis cicures sunt, quos sanè piscatores vt beneficos ab aliis internoscunt, fœderéque

cum

cum iis deuinciuntur, pacémq; seruāt. eos tāquam duces sectantur alij feri Aulopiæ quos vt piscatores & capiūt & occidunt, ita à mansuetiorum (quos Colūbis allectatricibus cōtulerim) capturâ se abstinent, quasi fœdus quoddam cum iis sancitum habētes. Nec verò piscator benè peritus, quantalibet inopia prematur, mansuetum Aulopiam prudens & sciens comprehendit. quinimo si eum ipsum imprudens ceperit, nō mediocri dolore afficitur. Capitur autem hamo transfixus aut mortifero vulnere ictus. Sed & aliis modis hi pisces capiuntur.

ἔνσπονδα. εἰσὶ τοι δὲ τούτοις ἡγεμόνες καὶ ἄγριοι ξένοι. καὶ τούτους μὲν (ὡς ἂν εἴποι τις) ἐπήλυδας καὶ θηρῶσιν ἢ ἀποκτείνουσι. πρὸς γε μὴν τοὺς τιθασούς, οἵγε μὴν ἐοίκασι τῆς πανδαισίας πελειάσιν, ἀθῷοί τε αὐτοῖς εἰσι, καὶ ἐκεχειρία. οὐδ᾽ ἂν ἁλιεὺς σοφὸς τοσαύτῃ ποτὲ κατεῖχ᾽ ἀβοι ἀπορίᾳ, ὡς ἐξ ἐπιβουλῆς ἑλεῖν αὐλωπίαν ἥμερον. ἐκ γάρ τινων αἰτιῶν αἱρεθεὶς κατὰ τύχην καὶ λυπεῖ ἀγίσκετ[illegible] ἢ τῷ ἀγκίστρῳ περιπαρείς, ἢ τρωθεὶς εἰς θάνατον. ἁλίσκονται δὲ καὶ τοὺς ὀρνιθοθήρας μὴ ἂν τῶν ἐλλοχώντων ὀρνίθων ἑτέροις ἀπολείπονται τρόπας ἢ ὑπὸ [illegible] ἢ ὑπὸ δικτύου καὶ ἄγρας [illegible] ἰχθύων εἰσί.

De regia maximi Indorum regis, & hortis eius, & auibus (psittacis & Pauonibus) & plantis in ea.

CAP. XVIII.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς βασιλικῶν καὶ λοιπῶν ὀρνίθων.

Κεφ. ιη.

In regiis ædibus Indiæ, vbi regum maxi-

Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τοῖς Ἰνδικοῖς, ἔνθα ὁ μέγι-

γιςΘ τ̃ βασιλέων διαιτᾶται τῶν ἐκεῖθι, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἐστὶ θαυμάσια ἄξια, ὡς μὴ αὐτοῖς ἀντικρίνειν μήτε τὰ Μεμόνια Σοῦσα, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς † πολυτέλειαν, μήτε τὴν ἐν τοῖς Ἐκβατάνοις μεγαλουργίαν. ἔοικεν γὰρ κόμπος εἶναι Περσικὸς ἐκεῖνος, εἰ πρὸς ταῦτα ἐξετάζοιτο καὶ τὰ λοιπὰ μὲν παρελθεῖν τῷ λόγῳ εὖ διὰ τήνδε τῆς συγγραφῆς ὁδὸν. ἐν δὲ τοῖς παραδείσοις τρέφονται μὲν καὶ ταῷς ἥμεροι, καὶ χειροήθεις φασιανοί. ἔχουσι δὲ ἐν τοῖς φυτοῖς τοῖς ἠσκημένοις, ἃ θεραπεύουσιν οἱ μελεδωνοὶ οἱ βασίλειοι τῆς δεούσης ἀξιοῦσι κομιδῆς. καὶ γάρ εἰσιν ἄλση σκιερὰ, καὶ νομὴ σύμφυτος, καὶ κλάδοι δι' ἀλλήλων συνυφασμένα σοφίᾳ τινὶ δενδροκομικῇ. καὶ τὸ σεμνότερον τῶν ὡρῶν τῶν ἐκεῖθι, τὰ δένδρα αὐτὰ ἐστὶν ἀειθαλῶν ὄντα, καὶ οὔποτε γηρᾷ καὶ ἀπορρεῖ.

mus illic regna tenentium ętatē degit, quũ alia permulta & magnā hominum admirationem, & nullam cōparationem habent, quibuscum sanè nec Memnonia Susa, néq; tota eorum sumptuositas conferri possunt, neq; Ecbatanorum magnificentia cum his in comparatione coniungenda est. Etenim illa Persici fastus vanitas si cũ iis comparentur, videri possunt. Tum porrò in hortis Pauones & Fasiani mansueti alũtur, & plantę quidem summa regiorum procuratorum cura elaboratæ sunt. Etenimuerò vmbrosa sunt nemora, & pastiones arboribus consitæ, & rami sapienti quadam frondatorum colligatione conferti & contexti: Et quod præcipuè ad cæli illius commendationem facit, arbores semper virentes nulla senectute

Gillius πολιτείας, *verti enim Re p. administrationē.*

folia amittunt, ex eisq; partim sunt indigenæ, partim ex aliis locis Indiæ magno studio importatæ, quæ regionem ornant. Oliuã tamen terra India non gignit, neq; aliunde im portatam fert. Sunt itẽ aliæ aues ab nexu liberæ, nullaque seruitutis conditione astrictæ. quæ sua sponte eò ventitantes, nidos figunt, & cõstruunt, vbi etiam Psittaci aluntur, & sursum deorsum, vltro citroque circum regem versantur. Nec Psittacũ idcirco Indorum quisquam, etsi eorum magna illic multitudo sit, edit: quòd eos sacros putent, & Brachmanes quidem ex auibus plurimi hunc existiment. Quod quidem ipsum non abs re se facere profitẽtur, quòd solus psittachus humanã verborum appellationem explanata oris expressione, & vocis conformatione imitando cõsequatur. Atq; etiam in

ῥεῖ τὰ φύλλα. καὶ τὰ μὲν ἐπιχώριά ἐστι, τὰ δὲ ἀλλαχόθεν σὺν πολλῇ κομισθέντα τῇ θεραπείᾳ, ἀβρότατον κόσμον τῷ χώρῳ καὶ ἀγλαΐαν δίδωσι, πλὴν ἐλαίας. οὐ γὰρ αὐτὴν ἡ Ἰνδῶν φέρει, οὔτε αὐτή, οὔτε ἥκουσαν ἀλλαχόθεν τρέφειν. Ὄρνιθες δὲ καὶ ἕτεροι ἐλεύθεροι, καὶ ἀδούλωτοι, καὶ ἐλθόντες αὐτόματοι ὡς ἔχουσι κατ' αὐτὸν κοίτας καὶ εὐνάς. ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ ψιττακοὶ τρέφονται, καὶ εἰλοῦνται περὶ τὸν βασιλέα. σιτεῖται δὲ Ἰνδῶν οὐδεὶς ψιττακὸν· καίτοι παμπόλλων ὄντων τὸ πλῆθος. αἴτιον δὲ ἱεροὺς αὐτοὺς εἶναι πεπιστεύκασι, καὶ οἱ Βραχμᾶνες, καὶ μέντοι καὶ τῶν ὀρνίθων ἁπάντων προτιμῶσι. καὶ ἐπιλέγουσι δρᾶν τοῦτο μόνον εἰκότως. μόνον γὰρ ψιττακὸν ἀνθρώπου στόμα εὐστομώτατα ὑποκρίνασθαι. Εἰσὶ δὲ ἄρα ἐν τοῖσδε τοῖς

βασ-

βασιλείοις καὶ λίμναι χειρο-
ποίητοι ὡραῖαι· καὶ ἰχθύας
ἔχουσι μεγέθει μεγίστους καὶ
πρᾳεῖς καὶ θηρᾷ αὐτῶν οὐ-
δείς, ὅτι μὴ οἱ τοῦ βασιλέως
υἱεῖς παῖδες ἔτι ὄντες· καὶ ἐν
ἀκλύστῳ καὶ ἥκιστα ἐπικιν-
δύνῳ τῷ ὕδατι, καὶ δὴ θη-
ρῶντές τε καὶ παίζοντες· καὶ
ἅμα καὶ πλέειν μανθά-
νοντες.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Ἰονίῳ κε-
φάλων.

Κεφ. ιθ.

Ἐν τῷ Ἰωνίῳ πελάγει
κατὰ τὴν Λευκάτην, καὶ τὴν
περὶ τὸ Ἄκτιον θάλατταν
ἔνθα τοι καὶ τὸν χῶρον
καλοῦσιν Ἤπειρον, κεφά-
λων εἰσὶ κατ' ἴλας, ὡς ἄν
εἴποι τις, ἄφθονοι, ἴζει καὶ
πλήθει πάμπολλοι. ἐκεῖ οὖν
θηρῶνται, καὶ μάλα ἐκ-
πληκτικῶς. ὁ δὲ τρόπος
τῆς θήρας οὗτός ἐστι. νύ-
κτα ἀσέληνον οἱ ἐκεῖθι
ἁλιεῖς παραφυλάξαντες, ἀπὸ δείπνου γενόμενοι, κατὰ
δύο * ἐπήεσαν σκάφος, οὐκ ὄντος κύματος, ἀλλ' ἀπήεσαν
ἀκλύστου καὶ γαλήνης τῆς θαλάττης. εἶτα ἡ τυχὴ καὶ

κατὰ

iis hortis perbella ſta-
gna ſunt manu facta, v-
bi maxima magnitudi-
ne piſces cicures æuũ
agitant: nec eos quiſ-
quam alius piſcatur,
quàm regis liberi, qui
nondum ex pueris ex-
ceſſere: ij enim in aqua
tranquilla & non peri-
culoſa, ludentes, & ca-
ptãt piſces, & vero na-
uigare diſcunt.

*Capitones & Mugiles Io-
nij maris quomodo ca-
piantur.* C. XIX.

In mari Ionio ad
Leucaten & Actiam, E-
pirotica promontoria,
Capitones velut cõfer-
tis turmis frequentes
natãt Ipſorum captu-
ra, quæ ad hanc ratio-
nem fit, mirifica eſt. Pi-
ſcatores bini obſerua-
to tempore quum luna
ſilet, nauẽ cœnati cõ-
ſcendunt & à terra ſol-
uentes, modò mare à
tempeſtate cõquieſcat,
ſilentio & moderatè

natare,
Gillius.

remigant, ſimul & eo-
rum alteruter ſenſim
ac leniter remo nauem
impellit: alter in cubi-
tum recubãs, ſuam na-
uis partem vſq; eò de-
primit, quoad eius la-
brum proximè ad aquã
acceſſerit. Capitones,
horúmq; ſpeciem ſimi-
litudinémq; gerentes
Mugiles, ſiue quòd ex
nocte notitiam & volu-
ptatem percipiũt, ſiue
etiam quia tranquilli-
tate maris delectantur,
latebras ſuas relinquẽ-
tes, ſic ad ſummam a-
quam efferuntur, vt ex
aqua ſummo roſtro e-
mineant, & natare vſq;
eò pergant, donec ad
litus propiùs acceſſe-
rint. Quod quidem i-
pſum piſcatores poſt-
quam perſpexerũt, ſe-
data remigatione & pe
detẽtim acceſſu ad pi-
ſces facto, nauigant: v-
bi verò ex nauiculæ pi-
ſcatoriæ motione flu-
ctus cieri ac agitari cœ
pti ſunt, à terra ſtatim
piſces refugiunt, & fre-
quentes in partem na-

κατὰ μικρὸν προσεπιπλέουσι.
καὶ ὁ μὲν, αὐτῶν ὑποκι-
νεῖ τῷ κωπίῳ, περιάγων
τὴν πορθμίδα βάδην, ὡς
ἂν εἴποις. ἅτερος δὲ κα-
τακλίνει ἐπ' ἀγκῶνος τὸ
καθ' ἑαυτὸν μέρος ὑπο-
βρίθει τῆς πορθμίδος, καὶ
ἐς τοσοῦτον ἐπικλίνει εἰς
ἄκρον, ὅσον τὸ χεῖλος
αὐτῆς προσπελάζειν τῷ
ὕδατι. οἱ κέφαλοι δὲ καὶ
οἱ τούτοις ὁμοειδεῖς † κε-
στρέες, ἤτοι τῇ νυκτὶ τερ-
πόμενοι, ἢ χαίροντες τῇ
γαλήνῃ. τοὺς μὲν χηραμοὺς
τοὺς ἑαυτῶν καὶ τοὺς φω-
λεοὺς ἀπολείπουσιν, ἀνα-
νέουσι δὲ καὶ τὰ ἄκρα γε
τοῦ προσώπου ὑπὲρ τὸ ὕ-
δωρ ἀναίνουσι καὶ τοσοῦτον ἐς
αὐτὰ τῆς νήξεως ἐπιλαμβά-
νουσι, καὶ γίνονται τοῦ αἰγιαλοῦ
πλησίον. θεασάμενοι δὲ
θηρευταὶ πλέουσι· καὶ τὸ
ῥόθιον γε τῆς πορθμίδος
ἡσυχῇ πως ὑποκινούμενον
ἄρχεται. φεύγοντες ἐκ τῆς
γῆς, καὶ ὑποστρέφοντες ἴ-
νας

εἰς ὅσον
ἄκρον τὸ
χεῖλος

κεστρεῖς

νευ δικτύων εἰς τὸ ἐπικλινὲς τῆς ἀκάτου, σφᾶς ἑαυτοὺς τῇ ὑποπλήθουσι, καὶ οὔπω παρελθόντες ἑαλώκασι.

uis inclinantem & precipitatem sine retibus innatant, & verò sub potestatem piscantium cadunt.

ὑπάθουσι,

Περὶ κητῶν μεγίστων ἃ καὶ Τροχοὶ καλοῦνται.

Κεφ. κ.

De Cetis maximis, & priuatim iis quæ Rotæ appellantur.

CAP. XX.

Τῶν δὲ κητῶν τὰ ὑπερέσχοντα ἄγαν καὶ τὸ μέγεθος ὑπερήφανα, νήχεται μὲν ἐν τοῖς πελάγεσι μέσοις· ἤδη γε μὴν καὶ σκηπτοῖς βάλλεται, πρὸς τούτοις γε μὴν οὖν καὶ ὅσα ἕτερα σπάνια τοιαῦτα· καὶ ὄνομα Τροχὸ αὐτοῖς. καὶ νεῖ μὲν κατ' ἀγέλας ταῦτα, μάλιστα δὲ ἐν δεξιᾷ τοῦ Ἄθω τοῦ Θρακίου, ἔν γε τοῖς κόλποις* τοῖς ἀπὸ Σιγείου πλέουσι ἐντυχεῖν ἐστιν αὐτοῖς κατὰ τὴν ἀντιπέραν ἤπειρον· περί τε τὸν Ἀρτακαίου καλούμενον τάφον, καὶ τὸν Ἀκάνθιον ἰσθμόν, ἔνθα τοι καὶ ἡ τοῦ

Cete immensa corporis mole exaggerata, in altitudine maris versantur, & fulminibus quandoque feriuntur. Inter huiuscemodi belluas numerantur quæ Rotæ appellantur. Hæ gregatim natant, maximè propè Athō Thraciæ montem ad dextrā, in finibus, è regione Sigei Troadis promōtorij, & iuxta dictum Artacæi tumulū & Acāthæum Isthmon, vbi & Xerxis scissura illa quâ montem Athon abscidit, spectatur, Easquidē fortes esse negāt. Ceruices earum apparent. & adeò lōgis sunt hir-

τοῖς ἀπὸ Σιγείου πλέουσι

* Παραίου φαίνεται διατομή, ἡ δίαιτα μὲν τ' Ἄθω. Τὰ κῆτη δὲ ταῦτα ἃ καλοῦσι τροχοὺς ἄλκιμα οὐκ οὔ φασιν εἶναι. λοφιαὶ δὲ ὑποφαίνονται, καὶ ἀκάνθαι τοῖς μήκεις, ὡς

ſutæ ſpinis, vt hæ extra mare emineant. Quum remigationis ſtrepitũ percepêre, tũ circumuerſantur, & circũuoluũtur, vt quàm altiſſimè ſeſe in profundum detrudãt: rurſuſque ex imo gurgite ad ſummum ſeſe efferẽtes, reuerſiones in orbem faciunt, vnde nomen traxerunt.

Tritones reuera eſſe in mari, & quales ſint.

CAP. XXI.

Etſi non admodum explicatam rationem ad demonſtrandã Tritonum formam piſcatores afferre poſſe dicũtur: magna tamen fama eſt in ſermone hominum ſanè multorũ, Cete quædam, à capite ad medium corporis humanam ſpeciem, ſimilitudinémq; gerentia in mari naſci. Demoſtratus, in libris quos de piſcatu conſcripſit, exſiccatũ Tritonem in oppido Tanagra ſpecta

καὶ πολλάκις ὑπερᾶσιν ἐξ ἁλὸς αὐταί. ἀκούσαντα δὲ εἰρεσίας κτύπου, περιστρέφεταί τε καὶ καταδύεται ὡς ὅτι κατωτάτω ἑαυτὰ ὠθοῦντα. ὅθεν τοι καὶ τοῦδε τοῦ ὀνόματος μετείληχεν. ἀναπλεῖ δὲ ἀνελιχθέντα καὶ κυλιόμενα ἔμπαλιν.

* Ξέρξου ταίνεται διατομὴ, ἡ διατέμνουσα τὸν Ἄθω. *nam Xerxes Athon montem abſcidiſſe fertur, & velis feciſſe peruium. Artacaus dux fuit in exercitu Xerxis.*

Περὶ τριτώνων. Κ. κα.

Τριτώνων πέρι σαφῆ μὲν λόγον καὶ ἀπόδειξιν ἰσχυρὰν οὐ μάλα τοί φασιν εἰπεῖν ἔχειν τοὺς ἁλιέας. ἔχει δὲ ἡ φήμη διαρρέουσα καὶ μὰ Δία, πολλῶν γίνεσθαί τινα ἐν τῇ θαλάττῃ κήτη ἀνθρωπόμορφα τὰ ἀπὸ κεφαλῆς ὅσα εἰς ἰξὺν λέγει. Λέγει δὲ Δημόστρατος ἐν λόγοις ἁλιευτικοῖς, ἐν Ταναγραίοις θεάσασθαι τάριχον Τρίτωνα.

tum fuiſſe, cætera quidẽ (inquit) fictis & pictis ſimilem: eius verò caput, quòd vetuſtate obſcuratum eſſet, & euanuiſſet, nõ facile intelligentiâ cõprehendi & percipi potuiſſe: ſed quũ ſolùm attigiſſem, (inquit) ſquãmę aſperæ & prædurę dilabebãtur. Quũ vero quiſpiam ex magiſtratibus Græciæ, qui ſortitione facta annuũ magiſtratũ gerũt, eius naturã exquirere expeririq; vellet, paulum quiddã de corio detraxit, atq; in ſuccenſum ignem iniecit, ídq; ambuſtum in circunſtantium nares teterrimum odorem immiſit: Neq; verò, (inquit) terrenúmne an marinum eſſet animal coniecturâ aſſequi poteramus. Sed malè ei hæc curioſitas ceſſit. Paulò poſt enim diem extremum clauſit quũ è parua nauicula exi-

καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἀλλὰ φησὶ καὶ τοῖς πλαττομένοις ὅμοιος, καὶ τοῖς γραφομένοις· τὴν δὲ οἱ κεφαλὴν ὑπὸ χρόνου διεφθαρμένην οὐ πάντη σαφῆ ἔφατο εἶναι, οὐδὲ οἷαν ἐντυχεῖν τε καὶ γνωρίσαι ῥᾷστα. προσψαυμένου δέ μου, τὰς λεπίδας ἀποπίπτειν τραχείας, καὶ μέν τοι καὶ ἀντιτύπους εὖ μάλα. τῶν δέ τις τῶν ἐκ βουλῆς ἁρμοζόντων κλήρῳ τὴν Ἑλλάδα, καὶ πεπιστευμένων τὴν ἀρχὴν ἑνὸς ἔτους, βασανίζων οἷα δὴ καὶ ἐξελέγχων τοῦ βλεπομένου τὴν φύσιν, εἶτα τοῦ δέρματος παρελὼν ὀλίγον, καθῆκεν ἐπὶ πῦρ. καὶ ὀσμὴ μὲν βαρεῖα κνισωμένου τοῦ ἐμβληθέντος προσέβαλλε τῶν παρόντων τὰς ῥῖνας, οὐ μὴν συμβάλλειν φησὶν εἴτε χερσαῖον τὸ ζῶον, εἴτε θαλάσσιον εἴη τὴν φύσιν, εἴχομεν. ἀλλ᾽ ἦγε πεῖραν οὐ χρηστόν οἱ τὸν μισθὸν ἀπέδωκεν· οὐ γὰρ μετὰ μικρὸν τὸν βίον κατέστρεψε, ὁρμώμενος

guum & angustum fretum traiiciens, in mare incidisset, quod ei accidisse Tanagræi interpretabātur propter impietatis crimen aduersus Tritonem, cōiectura inde sumpta, quòd defuncti cadauer è mari reiectum sanie stillasset eiusdem odoris, qualem adustum ab ipso Tritonis corium emiserat. Ceterùm vnde hic Triton aberrarit, & quomodo hunc in locum eiectus sit, Tanagræi & Demostratus dicant. Ego vt Tritones esse credā, Dei veracissimi testis reuerētiâ moueor. is est Apollo Didymæus apud nullum non sanæ mentis hominem fide dignus: qui Tritonē marinam pecudē cognominat vbi cecinit: Dū vocale maris monstrū natat æquore Triton Neptuni pec⁹ in funes fortè incidit extra De-

ἐξηράθη ab ἐξηράω, vel ἐξεβράσθη. al. ἐξηρέθη

Vide Gyraldū de diis, Syntagm. 7.

νος ὀλίγον καὶ στενὸν πορθμὸν ἐξήει πορθμείῳ καὶ βραχεῖ. καὶ ἐλέγετό γε, ὡς ἐκεῖνος λέγει, Ταναγραῖοι παθεῖν αὐτὸν ταῦτα, ἀνθ' ὧν εἰς τὸν Τρίτωνα ἠσέβησε· τεκμηριοῦντες ὅτι ἀποψύχων μὲν * ἐξηράνθη τῆς θαλάττης· ἰχῶρα δὲ ἠφίει παραπλήσιον τὴν ὀσμὴν τῇ τοῦ Τρίτωνος δορᾷ, ὥστε αὐτὴν ἐκεῖνος ἔκαυ· καὶ ἐνεπίμπρα. ὁπόθεν δὲ ἄρα ὁ Τρίτων οὗτος ἐπλανήθη, καὶ ὅπως δεῦρο ἐξεβράσθη, Ταναγραῖοί τε λεγέτωσαν καὶ Δημόστρατος. ἐπὶ τούτοις δὲ αἰδοῦμαι τὸν θεόν, καὶ ἄξιον πείθεσθαι τῷ μάρτυρι τῷ τοσῷδε. εἴη δ' ἂν ὁ ἐν τοῖς Διδύμοις Ἀπόλλων τεκμηριῶσαι ἱκανὸς παντί, ὅτῳ νοῦς τε ὑγιαίνει καὶ ἔρρωται ἡ φρήν. Τρίτωνα γοῦν θρέμμα θαλάττιόν φησιν εἶναι, καὶ ἃ λέγει καὶ ταῦτ' ἐστί.

Θρέμμα Ποσειδάωνος ὑγρὸν τέρας, ἠπύτα Τρίτων Νηχόμενον γλαυκοῖς

εοῖς

ϕοῖς ὁρμήματι συντυχὼ νηος. Εἰ τοίνυν ὁ πάντα εἰδὼς καὶ Τρίτωνας εἶναι φησιν, ἡμῶς ὑπὸ ἐρ τούτω διαπορεῖν οὐ χρή.

missos nauim. Ergo si omniscius ille Tritonas esse pronunciat, nos de illis dubitabimus?

Περὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν παραμενόντων τῷ βασιλεῖ τῶν Ινδῶν.

Κεφ. κβ.

Τὸν Ινδῶν βασιλέα προϊόντα ἐπὶ δίκας, προσκυνεῖ ὁ ἐλέφας πρῶτος, δεδιδαγμένος τοῦτο, καὶ μάλα γε δρῶν μνημόνως τε καὶ εὐπειθῶς αὐτό. παρέστηκε δὲ καὶ ἐκεῖνος, ὅσπερ οὖν ἐνδίδωσιν οἱ τῶν παιδευμάτος τὴν ὑπόμνησιν τῇ ἐκ τῆς ἅρπης κρούσει, καὶ φωνῇ τινι ἐπιχωρίῳ, ἥνπερ οὖν ἐλέφαντες ἐπαΐειν εἰλήχασι φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, καὶ μάλα γε ἰδίᾳ τῶν ζώου τοῦδε. καὶ μέντοι γε καὶ κίνησίν τινα ὑποκινεῖται πολεμικήν, οἷον ἐνδεικνύμενος ὅτι καὶ τοῦτο τὸ μάθημα ἀποσώζει. τέσσαρες δὲ καὶ εἴκοσι τῷ βασιλεῖ φρουροὶ παραμένουσιν ἐλέφαντες ἐκ δια-

De astantibus Elephantis Indorum regi.

CAP. XXII.

Elephantus Indorũ regem ad forum euntem, primus adorat, id quidẽ facere edoctus: nec hoc officium vel recusat, vel obliuiscitur. Huic adest, rector, qui illũ huius instituti cõmonefacit, ipsiq; memoriam disciplinæ instrumenti quo illum moderatur (harpę) pulsu, atq; voce Indorum propria renouat, cuius natura quadam admirabili recondita Elephanti intelligentes sunt: tum etiam motus quosdam bellicos edit, velut ostendens, quòd hanc etiam disciplinã seruat. Viginti quatuor Elephãti huic regi permanent custodes alternis vigiliis, alij aliis in

ſtationem ſuccedẽtes, tanquam cæteri cuſtodes homines. Sapientia item quædam Indica ad vigiliarum diſciplinam erudiuntur, ne inter cuſtodias ſomnum capiant. Hecatæus quidem Mileſius Amphiaraum Oiclis filiũ ſcribit ſomno oppreſſum neglexiſſe cuſtodiam, & tantum non ea paſſum eſſe quæ dicit. At Elephanti ad vigilias agendas præſtantiſſimi excubitores, & à ſomno inuictiſſimi, & ſecundum homines fidiſſimi illic ſunt.

al. Ἰκλέους lego Οἰκλέους Amphiaraus.

De Scolopendra Cetacea.

CAP XXIII.

Scolopendræ vim & naturam quanto equidem maximo potui ſtudio quum multum ac diu perſcrutatus eſſem quendam maximũ Cetum marinum hanc quoq; eſſe audiui: quã de mari tempeſtatibus in litus expulſam nemo foret tam audax quin aſpicere horreret. Ij verò qui res mariti-

δοχῆς, ὥσπερ οὖν οἱ φύλακες οἱ λοιποί. καὶ αὐτοῖς παίδευμα τὴν φρουρὰν οὐ καταναστάζουσι. διδάσκονται γάρ του σοφίᾳ τινὶ Ἰνδικῇ καὶ τοῦτο. καὶ λέγει μὲν ὁ Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Ὀικλέους κατακοιμίσαι τὴν συνακὼ καὶ ὀλίγου παθεῖν ὅσα λέγει. ἔστι δὲ ἄρα ἀγρυπνίᾳ καὶ ὕπνου μὴ ἡττώμενοι πιστότατοι τῶν ἐκεῖθι φυλάκων μετά γε τοὺς ἀνθρώπους εἰσί.

Ὅτι καὶ σκολόπενδρα θαλάττιόν ἐστι κῆτος.

Κεφ. κγ.

Ἐγὼ δὲ ἄρα ὡς εἶχον ὁρμῆς, ὅτι μακρότατον ταῦτά τε καὶ τὰ ὑπὲρ τούτων ἀνασκοπούμενός τε καὶ ἀνιχνεύων, πέπυσμαι καὶ σκολόπενδραν εἶναί τι θαλάττιον κῆτος, μέγιστον κητῶν καὶ τοῦτο καὶ ἐκβρασθεῖσαν μὲν θεάσασθαι οὐκ ἄν τις θρασυνθείη το. λέγουσι δὲ οἱ ἀκριβοῦντες ἄνθρωποι

τρο

τὰ θαλάττια, ὁρᾶσθαι αὐτὰς πλωτάς. καὶ πᾶν μὲν ὅσον ἐστι κεφαλή, τοῦτο ὑπερτεῖν ἔξαλον. καὶ μυκτῆρας μυκτήρων τρίχας ἐξεχούσας, καὶ μάλα γε ὑψηλὰς ἀποδεδεῖχθαι. πλατεῖαν δὲ τὴν οὐρὰν, καὶ ἴσον δοκεῖ καράβῳ. ἤδη δ' ὁρᾶσθαι αὐτῆς καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα ἐπιπολάζον τοῖς κύμασιν ὁρᾶται, ὅσον ἀντικεῖναι τριήρους τελείας αὐτὸ μεγέθει. νήχονται δὲ ἄρα πολλοῖς τοῖς ποσὶ, καὶ κατὰ στοῖχον αὐτοῖς καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν, οἱ νεὶ σκαλμοῖς παρηρτημένους (εἰ καὶ τραχύτερον ἀκοῦσαι) * ἑαυτοῖς ἐρέττουσι. λέγουσιν δὲ οἱ δεινοὶ ταῦτα καὶ ὑπηχεῖν τὸ ῥέεθρον ἡσυχῇ, καὶ πείθουσι λέγοντες.

Περὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν κυνῶν κατὰ Ξενοφῶντα.

Κεφ. κδ.

Ξενοφῶν δὲ περὶ τῶν κυνῶν λέγει καὶ ταῦτα. ἄγειν εἰς τὰ ὀρεινὰ πολλάκις, ἧττον δὲ τὰ ἔργα, τὰ δὲ ἐργασίμων ...

mas percallent, eas inquiũt ſpectari toto capite eminentes è mari: & narium pilos magna excelſitate apparere: & eius caudam ſimiliter atque Locuſtæ latam perſpici. Reliquũ etiam corpus aliquando in ſuperficie æquoris ſpectari, idq; cõferri poſſe cũ triremi iuſtæ magnitudinis: atq; permultis pedibus vtrinq; ordine tanquam è ſcalmis appenſis (vt ita dicam) remigare. Addunt harum rerum periti ac fide digni, ipſos etiam fluctus ea natante leuiter ſubſonare.

Vt ſint ducendi Canes ſecundùm Xenophontem. αὐτοῖς

CAP. XXIIII.

Xenophon de Canibus hæc ait. Per montes eos agitari oportere, per agros rariùs. tramites enim cultorũ

locorum eis negotium exhibere, & in errorē inducere. Multò ſanè idem præſtare ait, per aſpera Canes agitari, robuſtioribus enim fieri pedibus, & ad curſū præſtantiores, corpora exercentes. Itemq; Leporis veſtigia multum hyemis tēpore procedere, propter longiores noctes: parum autē æſtate quia ſint tum noctes contractiores.

De ſtudio regis Indorum circa Equorum & Elephantorum nutritionē. Et quanam animalia, ex Auibus & quadrupedibus præſertim, Indi ſuo regi donent.

CAP. XXV.

Circa Equos & Elephantos, quod eorum in armis ac bellis vſus ſit, Indi perquàm ſtudioſi ſunt. Itaque regi ſuo fœni manipulos adferunt, quos in prę-ſepia iniiciunt: & ſemina vel fruges. quę recētia atque integra oſten-

γάρ τοι περιμμὺς ἐκ τῶν ἐνεργῶν χωρίων λυπεῖν τε αὐτὰς καὶ σφάλλειν. λῷον δ' εἶναι ὁ αὐτός φησιν εἰς τὰ τραχέα ἄγειν, καὶ κέρδος γε ἐκεῖνο πρὸς τοῦτο διδάσκει· εὔποδάς τε αὐτὰς γίνεσθαι, καὶ ἀλτικωτέρας ἐκπονούσας τὸ σῶμα. ἴχνη δ' ἄρα λαγὼ τῶν μὲν χειμῶνος μακρὰ ὁρᾶσθαι λέγει, διὰ τὸ μῆκος τῶν νυκτῶν· τοὐναντίον δὲ τούτου, τοῦ θέρους. καὶ σαφὲς ἐκ τῶν προειρημένων τί βούλεται τὸ ἐναντίον.

Τίνα τρόπον ἄγει διὰ σπουδῆς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς τὴν τῶν ἵππων τε καὶ ἐλεφάντων θρέψιν.

Κεφ. κε.

Ἵππους καὶ ἐλέφαντας ἅτε ζῶα καὶ ἐν ὅπλοις καὶ πολέμοις λυσιτελῆ, τιμῶσιν Ἰνδοί, καὶ μάλα γε ἰσχυρῶς. τῷ γοῦν βασιλεῖ κομίζουσι καὶ κωμύθας, ἃς ἐμβάλλουσι ταῖς φάτναις, καὶ χιλόν, καὶ ἐπιδεικνύουσι νεαρόν τε καὶ ἀσινῆ. καὶ εἰ μὲν εἴη τοιοῦ-

τος,

τος, ἐπαινεῖ ὁ βασιλεύς· εἰ δὲ μὴ, κολάζει τοὺς τε τῶν ἐλεφάντων μελεδωνοὺς, καὶ τοὺς ἱπποκόμους πάντας. οὐκ ἀτιμάζει δὲ οὐδὲ τὰ ἄλλα τὰ μικρότατα ζῷα· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα προσιόντα δῶρα οἱ κομιζόμενα. Ἰνδοὶ γὰρ οὐκ ἐκφαυλίζουσι ζῷον οὔτε μὴν ἥμερον οὐδὲ ἄγριον οὐδέν. αὐτίκα γοῦν δωροφοροῦσι τῶν ὑπηκόων οἱ διὰ τιμῆς † ἰόντες, γεράνους τε καὶ χῆνας, ἀλεκτορίδας τε καὶ νήττας, καὶ τρυγόνας τε καὶ ἀτταγᾶς, προσέτι πέρδικάς τε, καὶ πινδάλους, ἔστι δὲ ἐμφερὲς τῷ ἀτταγᾷ τοῦτό γε. † καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις τῶν προειρημένων βραχύτερά τε, καὶ † βουκαλίδας καὶ συκαλίδας, καὶ τὰς καλουμένας κεγχρίδας. ἐπιδεικνύουσι δὲ αὐτὰ ἀναπτύξαντες, τὸ εἰς βάθος αὐτῶν ἐλέγχοντες πιασμόν. καὶ τούτων πεπιασμένων, † ἐλεφάντων τε, καὶ βουβαλίδων, καὶ δορκάδων, καὶ ὀρύγων τε, καὶ τῶν ὄνων τῶν ἐχόντων ἐν κέ-

tant. quòd si talia fuerint, laudantur à rege: sin minùs, acerbè tum Elephātorum curatores, tum equisones ab eo castigantur. Sed ne alias quidem vtcunq; minimas animantes contemnit: & quum dono ei offeruntur, admittit libēter. Siquidē Indi animal nullum siue cicur siue ferum aspernantur. Quamobrē subditi, qui in aliqua dignitate sunt, munera ferūt, Grues, Anseres, Gallinas, Anates, Turtures, Atragenas, Perdices & Pindalos (aues Attagenum similes) & prædictis minores quasdam, vt Boccalides (al. Barcalides) Ficedulas & Miliarias. Has apertas ostendunt, vt interior earum pinguitudo appareat. Afferunt & Ceruos obesos, & Bubalides, & Capreas, & Oryges, & Asinos vni-

ὄντες

Pindali auis alius nemo meminit, quod sciā.

καὶ τὰς τῶν προειρημένων βραχύτερας.

al. βαρκαλίδας

ἐλέφαντα

cornes, quorum suprà mentionem feci, denique piscium genera diuersa

De marinis Cicadis.

CAP. XXVI.

Est etiam Cicadarum genus marinum quarũ maxima parui Carabi similitudinẽ speciémque gerit. Veruntamen cornua non similiter atq; ille magna, nec aculeos habet: aspectu etiã nigrior est: & quũ captus est stridorẽ quẽdã edere videtur. Pinnæ ipsius exiguæ sub oculis enascuntur terrenarum alis similes. Hominum plerique ab ea idcirco se abstinent, quod sacram existiment. Seriphij in retia vel fortuito delapsam non sanè retinent, sed mari reddunt atq; etiã mortuam dẽtes & sordidati humatione afficiunt, quòd eam dicãt Perseo Iouis filio consecratam esse.

ρα, ὧν καὶ ἀνωτέρω τὴν μνήμην ἐποιησάμην καὶ ἰχθύων γένη διάφορα καὶ κομίζουσι καὶ ταῦτα.

Περὶ τεττίγων θαλαττίων.

Κεφ. κϛ.

Ἔστι δὲ ἄρα καὶ τέττιξ θαλάττιος καὶ ὁ μὲν μέγιστος αὐτῶν ἔοικε καράβῳ μικρῷ. κέρατα δὲ οὐκ ἔχει μεγάλα κατ' ἐκείνους, οὐδὲ κέντρα. ἰδεῖν δέ ἐστι τοῦ καράβου ὁ τέττιξ ζοφωδέστερος. καὶ ἐπὰν ἁρεθῇ, προσέοικε τετριγότι. πτέρυγες δὲ ὀλίγαι τὸ μέγεθος ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐκπεφύκασι καὶ εἴξειαν ἂν ταῖς τῶν χερσαίων καὶ αὗται. ἀσιτοῦνται δὲ αὐτὸν οἱ πολλοὶ νομίζοντες ἱερόν. Σερίφιοι δὲ ἀλλ' οὐ καὶ θάπτειν νεκρὸν ἑαλωκότα· ζῶντα δὲ εἰς δίκτυον ἐμπεσόντα οὐ κατέχουσι, ἀλλὰ ἀποδιδόασι τῇ θαλάττῃ· αὐτοὶ θρηνοῦσι δὲ ἄρα τὸν ἀποθανόντα, καὶ λέγουσι Περσέως τοῦ Διὸς ἀθύρματα αὐτοὺς εἶναι.

Περὶ

Περὶ ὑαίνης ἰχθύος, καὶ τραχούρου, καὶ θύννου, νάρκης τε καὶ πνεύμονος.

Κεφ. κζ.

Ὕαινα ἰχθὺς ὁμώνυμος τῇ χερσαίᾳ ὑαίνῃ ἐστί. ταύτης οὖν τὴν πτέρυγα δεξιὰν εἰ ὑποθήσεις ἀνθρώπῳ καθεύδοντι, εὖ μάλα ἐκταράξεις αὐτόν. δεινὰ γάρ τινα καὶ ἰνδάλματα καὶ φάσματα ὄψεται, καὶ ἐνύπνια ἕτερα οὐδαμῶς εὔφημα καὶ φίλα. Τραχούρου γε μὴν ζῶντος ἐὰν ἀποκόψῃς τὴν οὐρὰν καὶ τὸν τράχουρον ἀφεὶς ἐλεύθερον ἀπολύσῃς ἐς τὴν θάλασσαν, τήν γε μὴν περιῃρημένην οὐρὰν ἐξαρτήσῃς ἵππου κυούσης, οὐ μετὰ μικρὸν ἐκπεσεῖται τὸ ἔμβρυον, καὶ ἐξαμβλώσει ἡ ἵππος. μειράκιον γε μὴν δεόμενον ἐπὶ μήκιστον τριχῶν ἀπορίας τῆς ἐπὶ τοῦ γενείου, αἷμα ἐπιχρισθὲν θύννου, [illegible] τὸ μειράκιον ἐργάζεται. δρᾷ δὲ ἄρα καὶ νάρκη καὶ πνεύμων τὸ αὐτό. ἐν ὄξει γὰρ διασαπέντες [illegible] τούτων [illegible]-

De Hyæna, Trachuro, Thunno, Torpedine & Pulmone piscibus.

CAP. XXVII.

Si piscis marini Hyænæ nuncupati (eodẽ quo terrestris nomine) pinnam dextram ad hominem somno consopitum admoueas, sanè quàm eum ipsum perturbabis. Etenim formidolosa secundũ quietem spectra & simulachra videbit, acerbaq; insomnia perpetietur. Item si postea quàm Trachuri caudã abscideris, ipsúmq; in mare liberum remiseris, eam Equę venerem ferenti appendas, non multò certè pòst abortum pariet. Iam verò si quis qui nondum excesserit ex extrema pueritia, Thunni sanguine illinatur, nõ pubescet: hoc idem Torpedo & marinus Pulmo efficiunt. nam in aceto putrefactæ eorum carnes

& mento aſperſæ, fugam pilorum facere dicuntur. idẽ vt prę̃starẽt Tarẽtini & Tyrrheni ſophiſtæ & mangones variorum malorum picis vſu pſilothrũ oſtẽderũt, vt pro viris redderent mulieres.

De Aurata piſce timidiſſimo, & eius captura.

CAP. XXVIII.

Aurata omnium piſcium timidiſſimus eſt. nam ſub Arcturi tempus, quum maris acceſſus & receſſus maximè fiunt, & eò altiùs exaggerata arena, ad litus relinquitur, vt naues ſæpe ex omnibus aquis nudæ in terra relinquãtur. Tum piſcatores poſtquam populorum armorum ramos frondibus conueſtitos paxillorum modò in mucronem acutos in arenã defixere, diſcedũt: poſt autem rurſus accedẽs mare ſecum imbellem Auratarũ mul-

Aktion Epiri promontoriũ eſt: ſed videtur hic adiectiuũ poni pro ſubſtant. nomine ἀκτὴ, *quod eſt litus.*

πρὸς ἐκεῖνο

κες, καὶ ἐπιχρισθεῖσαι τοῖς γενείοις, φυγὴν τριχῶν ἐνεργάζονταί φησι. τί πρὸς ταῦτα Ταραντῖνοί τε καὶ Τυρρηνοὶ σοφισταὶ κακῶν δαϊδάλων, † ἐκεῖνο αἰνιξάμενοι τέ τε καὶ πειράσαντες τὴν πίτταν, ὡς ἐξ ἀνδρῶν εἰς γυναῖκας ἀποκρίνειν.

Ὅτι δειλότατος ἰχθύων ἐστὶν ὁ χρύσοφρυς.

Κεφ. κη.

Ὁ χρύσοφρυς ἄρα ἰχθύων ἁπάντων δειλότατός ἐστιν. ἐν δὴ ταῖς παλιρροίαις τῆς θαλάττης, ὅταν ἡ ὥρα Ἀρκτούρου συνδρομος ᾖ, ὑπονοστεῖ μάλιστα ἡ θάλαττα περὶ τὸ * ἄκτιον· ψιλὴ δὲ ἡ ψάμμος ὑπολείπεται. καὶ αἱ ναῦς πολλάκις ἐπὶ τῆς γῆς ἑστήκασιν ὕδατος χῆραι. ἐκεῖ οὖν οἱ ἐπιχώριοι ὄρπηκας αἰγείρων χλωροὺς καὶ κομῶντας ὁμοίως δίκην πασσάλων, καὶ ἐμπήξαντες τῇ ψάμμῳ, ἀπαναχωροῦσιν, εἶτα ἐπιστρέψαν τὸ κῦμα † ὑποσύρει ἰχθύων τῶν προειρημένων πλῆθος

καὶ ἐπισύρει

πλῆθος ἄμαχον, ὑπονο-
στεῖ αὖθις. καὶ ἀπολείπον-
ται πολλοὶ † χρύσοφρυες ἐν
ὀλίγῳ ὕδατι, ἔνθα καθη-
μένον εὑρεθῇ καὶ κοῖλον. εἶ-
τα ὑπὸ τοῖς κλάδοις πτή-
ξαντες, ἡσυχάζουσι. δια-
σειομένους γὰρ αὐτοὺς καὶ
ἀνακινουμένους ὑπὸ τοῦ προς-
πίπτοντος πνεύματος,
ὀρρωδοῦσι, καὶ οὔτε σπαίρου-
σιν, οὔτε ἀναπάλλονται. πά-
ρεστι δήπου λαβεῖν ὡς αἰχ-
μαλώτους καὶ παίειν παντὶ
τῷ προσιόντι δαψιλῆ ἰχ-
θύων θήραν, εἴποι τις ἄν.
ἀγρεύουσι γοῦν αὐτοὺς οὐ τεχνῖ-
ται μόνοι, ἀλλὰ καὶ ἰδιώ-
της παρατυχών, ἢ καὶ παῖδες
καὶ γυναῖκες.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΓ.
ΒΙΒΛΙΟΥ.

titudinē attrahit. Quæ
vbi æstus reciprocauit
& recessit, in exigua a-
qua concauis locis re-
tenta relinquuntur, &
verò ramorum metu
quiescunt. Adeò nimi-
rum ramos vento agi-
tatos exhorrent, vt ne
loco quidem se com-
mouere audeant. Quā-
obrem primo cuique
magnum meticuloso-
rum piscium numerū
capere & ferire licet.
Neque modò ab vsu pi
scādi instructi, sed etiā
totius piscationis ru-
des, atq; adeò pueri &
fœminę capere possūt.

FINIS LIB. XIII.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιδ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XIIII.

De Scombris piscibus in Ionio prope Epidamnum mari circuribus, & quomodo ijdem includant feros, donec à piscatoribus capi & occidi possint.

CAP. I.

Ταυλάντιοι. Stephano

IN mari Ionio propè Epidãnũ (vbi & Taulãtij habitãt) insula est quę Athenas, id est, Mineruæ appellatur, eã piscatores incolũt: & tũ, qui ad piscatorũ consuetudinem assuener

Περὶ σκόμβρων τῶν ἐν τῷ Ἰωνίῳ Ἐπιδάμνου πλησίον. Κεφ. α.

ΕΝ δὲ τῷ Ἰωνίῳ πελάγει πλησίον Ἐπιδάμνου ὅπου καὶ † Ταυλάντιοι παροικοῦσι, νῆσός ἐστι καὶ Ἀθηνᾶς κέκληται· καὶ οἰκοῦσιν ἐνταῦθα ἁλιεῖς. ἔστι δὲ καὶ λίμνη αὐτόθι καὶ σκόμβρων ἠθάδων καὶ ἡμέρων ἀγέ-

αι τρέφονται. καὶ τού-
ις μὲν τροφὰς ἐμβάλλου-
ιν οἱ ἁλιεῖς· καὶ ἔστιν αὐ-
οῖς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνη,
α, καὶ εἰσὶν ἔκσπονδοι, καὶ
θήρας εἰλήχασι. καὶ
ρείασιν εἰς χρόνου πλῆ
ος, καὶ ζῶσιν αὐτόθι καὶ
κόμβροι γέροντες. οὐ μὴν
ργοί γε τοῦνται, οὐδὲ μὴν
ε ἐν τῷ τρέφοντι εἰσιν
χάριστοι. λαβόντες δὲ καὶ ἐκ
ἁλιέων τροφὰς τὰς ἑω-
νὰς, εἶτα μέντοι καὶ αὐ-
οὶ ἐπὶ τὴν θήραν ἴασιν,
σπερ οὖν τροφεῖα ἐκτίνον-
ες. καὶ τοῦ λιμένος προελ-
θόντες ἐπὶ τοὺς ξένους, καὶ
οὐ ξενίους στέλλονται σκόμ-
βρους, καὶ ἐντυχόντες ὡς ἴ-
λῃ τινὶ ἢ φάλαγγι, ἅτε ὁ-
μοφύλοις καὶ τῆς αὐτῆς
φύσεως οὖσι προσνέουσι, καὶ
ὔτε τούτους ἐκεῖνοι φεύ-
γουσιν, οὔτε οὗτοι ἐκκλίνου-
σιν αὐτοὺς, ἀλλὰ συννέουσιν.

uerunt, & mansuefacti sunt greges aluntur. Iis sanè cibaria edenda piscatores idcirco obiiciunt, quòd cum iisdẽ fœdus quoddam sanctum habent, atq; adeò firmâ pace deuinciuntur. Nam hoc pisciũ genus ab omni captura tum liberum est atque ad errandum sine vlla exceptione solutũ: tũ verò eatenus ętate pro cedit, vt viuat ibidem ad summam senectutẽ. Nec tamen ætatis tempus ignauiter traducit, neq; in suos altores ingratum est. at enim de piscatoribus pastũ quũ manè acceperit, piscationem mox capessit, vt se nutricãtibus præmium pro nutrimento persoluat. Quare ex portu soluens ad feros Scombros gẽtiles suos natare contendit, ac simul vt ad eos peruenit, cum ipsis ita cõtinuò, tanquam cum aliqua phalange suorum popularium errat: & nimirum quum eiusdem generis sint, non inter se fugiunt, sed simul na-

tant: pòst autem cicures circum feros concursantes in orbem cōsistunt, & suorum corporum obstructione eos fugâ exituq; intercludentes, suorum nutritiorum (vt pro iis quibus expleti cibi fuerint, illos remunerentur) aduentū acerrimè tandiu expectant, dum piscatores eò profecti, captorum permultas cædes effecerint. Cicures verò maturè properantes ad portum regrediuntur, atq; ibidē intra cauernas abditi, à piscatoribus cœnam expectant: quam quidē ipsi eis quotidie largiūtur, si ipsos ad piscatū adiutores atq; amicos fidos habere velint.

De remedio ex Scaro ad morbum regium.

CAP. II.

Quòd si hominibus, ex iecore laborantibus atq; ex arcuato morbo ęgrotātibus † Scarū edendum dederis, quē admodum rei piscatoriæ benè periti docent,

Scōbrū, Gillius.

εἶτα οἱ τιθασοὶ τῶν ἐπηλύδας περιελθόντες, καὶ κυκλόσε χεόμενοι, καὶ αὐτοὺς συμφράξαντες, ἀπειλήσασι μετὰ πολύ τι πλῆθος, καὶ οὐκ ἐῶσι διαδιδράσκειν· ἀναμένουσι δὲ τοὺς θηρέας, καὶ ἀνθ' ὧν ἐκορέσθησαν, ἀντεστιῶσι τοὺς ἁλιέας. ἐπελθόντες γὰρ αἱροῦσιν αὐτοὺς, καὶ πολὺν ἐργάζονται φόνον. οἱ δὲ τιθασοὶ ἐπανίασιν ἀποδύδοντες εἰς τὰ λιμένα· καὶ τῶν ἑαυτῶν χηραμοὺς ὑπεισελθόντες, ἀναμένουσι τὸ δειλινὸν δεῖπνον. οἱ δὲ ἥκουσι κομίζοντες, εἰ βούλονται συνθήρους ἔχειν, καὶ φίλους πιστούς. ἰσημέραι μέντοι περιφίλεται ταῦτα καὶ δεινῶς φασι.

Περὶ τοῦ σκάρου πρὸς ἴκτερον ὠφελοῦντος. Κ. β.

Σκάρου διαχυθείσης χολῆς περὶ πᾶν τὸ σῶμα, ἐὰν δῷς ἐμφαγεῖν ἀνθρώπῳ νοσοῦντι τὸ ἧπαρ, καὶ ἴκτερον ἔχοντι, σώσεις

ὡς οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων διδάσκουσι.

Πῶς ἁλίσκονται οἱ ἰχθύες ἐν τοῖς κόλποις καὶ τοῖς τενάγεσι.

Κεφ. γ.

Ἁλίσκεται δ' ἄρα ἰχθῦς ἄνευ κύρτων καὶ ἀγκίστρων καὶ δικτύων, τὸν τρόπον τοῦτον. κόλποι θαλάσσης πολλοὶ τελευτῶσιν ἐς τενάγη τινὰ καὶ ἔστι ταῦτα ἐπιβατά. ... ἡ γαλήνη καὶ ... πνευμάτων, οἱ τεχνῖται τῶν ἁλιέων ἄγουσι πολλοὺς ἐνταῦθα. εἶτα αὐτοὺς προστάττουσι βαδίζειν, καὶ πατεῖν τὸν ψάμμον ὡς, ὅτι μάλιστα ... τὸ ἴχνη ... εἶτα ἴχνη καταλείπεται βαθέα, ... μή ποτε συμπίπτουσα ἡ ψάμμος ... αὐτά, μηδὲ ἐνταραχθῇ ὑπὸ πνεύματος τὸ ὕδωρ, ὀλίγον διαλείπουσιν οἱ ἁλιεῖς καὶ ἐμβάντες καταλαμβάνουσιν ἐν τοῖς κοιλώμασι τῶν βημάτων, καὶ τοῖς ἴχνεσι τοὺς ἰχθῦς τοὺς πλατεῖς ... ὑπνώττοντας

ad sanitatem redibunt.

Quomodo capiantur pisces in palustribus & vadosis locis.

CAP. III.

Capiuntur pisces etiam sine nassis, hamis, & retibus, hoc modo. Sinus maris multi desinũt in paludes quasdã, quæ quidem vadosæ sunt. Ad hæc loca periti piscatores, eo tẽpore quum à procellis & tempestatibus cõquiescunt multos mortales adducunt, eosq; iubent inambulare, & arenam eatenus proterere, & conculcare, quoad ex vehementi pedum impressione, benè alta vestigia faciant: quòd si nec ipsa vestigia concidens arena confundat, neque ventorum perturbatione aqua cõcitetur: non longo interuallo eò ingressi in vestigiis impressis planos pisces consopitos,

ee

Psettas, Rhombos, Passeres, Torpedines, & plerosque alios eiusmodi capiunt.

Quibus rebus commodus sit Echinus marinus & terrestris.

CAP. IIII.

De Echino marino & suprà dixi, & nunc denuo dicã quæ insuperaccepi. Ad stomachum hebescentem nõ parum proficit Echinus marinus. etenim vel omnium ciborum fastidio laborantem in pristinæ valetudinis statũ restituit: atq; vesicam (quemadmodum harum rerum benè periti affirmant) vacuam facit: etsi corpus scabie infectum eo peringatur ad sanitatem redit. vulnerum sordes cum testis crematus extergit. Cinis terreni herinacei cremati ad picẽ admistus, & locis à pilo nudis illitus, pilum (vt sic dicam) à suis sedibus fugitiuum redu-

τας τε, καὶ ῥόμβους, καὶ στρ-
θοὺς, καὶ νάρκας, καὶ τὰ το-
αῦτα.

Θαλάττης ἐχῖνος εἰς πόσα
ἐστὶν ἀγαθός· καὶ ὁ
χερσαῖος.

Κεφ. δ.

Ἐχίνου θαλαττίου πέρι
εἶπον ἀνωτέρω· καὶ νῦν δὲ
εἰρήσεται ὅσα προσεπικήκοα.
ἔστι μὲν καὶ τῷ στομάχῳ ἀγα-
θόν. τὸν τέως γὰρ κακόσιτον
ὄντα καὶ πᾶν ὁτιοῦν βδελυτ-
τόμενον οὐδὲ ἀναρρωννύουσιν.
ἔστι δὲ καὶ κύστεως κενωτικός,
ὡς οἱ τούτων λέγουσι σοφοί.
εἰ δὲ αὐτοῦ καὶ ἐπιχρίσαις σω-
ματι ψωριῶντι, ὅδε σῶ-
ἐργάζεται τὸν τέως νοσοῦντα
τὴν νόσον τὴν προειρη-
μένην. καυθεὶς δὲ ἅμα ὀ-
στράκοις αὐτοῖς, ἐκκαθαί-
ρει τὰ ῥυποῦντα τῶν τραυ-
μάτων. Χερσαίου δὲ ἐχίνου
καυθέντος ἡ σποδιὰ πίτ-
τῃ προσανακραθεῖσα, τὰ
τὰ ψιλωται καταχρίεται,
λειψοτρίχων μερῶν, κα-
αἱ τέως φυγάδες, ἵνα τι καὶ παίξω, ὑπαναφύονται

πινομένη δὲ οἴνῳ νεφροῖς ἀ-
γαθόν ἐστι. σώζει δὲ ἄρα καὶ
ὑδεριῶντα, ποθεῖσα ὥσπερ
δὴ καὶ προεῖπον. τὸ δὲ ἧπαρ
ἄρα τῆς ἐχίνου τούτου ἰᾶται ὑφ'
ἡλίου ξηραινόμενον αὐτὸν τὸν
μέντοι νόσον τὴν τοῦ καλου-
μένου ἐλέφαντος κατει-
λημμένους.

Π. ὅτι ἄρα κέρατα τιμιώτερα
ἐλεφάντων, τὰ τῆς ἄρρενος,
ἢ τὰ τοῦ θήλεος.

Κεφ. ε.

Ἐλέφας ὁ θῆλυς, τι-
μιώτερα εἶναι τὰ τούτου κέ-
ρατα οἱ σοφοὶ ταῦτα ὑ-
μνοῦσί γε, καὶ ἐκεῖνα ἡμᾶς
διδάσκουσιν· ἐν τῇ Μαυρου-
σίᾳ γῇ οἱ ἐλέφαντες δε-
κάτῳ ἔτει πάντως αὐτοῖς
τὰ κέρατα ἐκπεσεῖν ἀποδί-
δωσι, ὥσπερ καὶ τὴν ἐλά-
φαν, ἀλλὰ τοῦτο ἀεὶ πᾶν
ἔτος. οἱ τοίνυν ἐλέφαν-
τες· οἱ δὲ γῆν πεδιάδα καὶ
ἔνυδρον προσαρξάντα τῆς
ἄλλης, καὶ ἐπερείδουσιν εἰς
αὐτὴν ὀκλὰξ ἐπικύψαν-
τες, ἐνδύουσι αὐτὴν δή-

cit: in vini autem potione sumptus remedium ad dolores renũ adhibetur: ad aquam intercutẽ datus, medicinam efficit: ex eiusdẽ iecore ad assum solem exsiccato Elephãtiasis morbi sanatio efficitur

Fœminæ cornua in genere Elephantorum præferri: & quomodo eorum cornua in terram ab ipsis defixa, vbi herba superinoreuit, peruestigentur.

CAP. V.

Ex Elephantino genere cornua fœminæ maius pretium, quàm maris habere ab huiuscemodi rerum scientiâ instructi & prædicant: & illa nos docẽt, nimirum in Mauritania, quemadmodum quotannis Ceruis, sic decimo quoque anno cornua Elephantis excidere solere. Itaque hi in genua incumbẽtes, vsqueadeò cornua impellunt & defigunt in terram expositam in planiciem & riguam,

quoad illa ipſa occultauerint quibus ſe exonerare tantoperè cupiunt. Deinde locum in quem abſtruſerunt & repoſuerũt eiuſmodi theſaurum, pedibus exæquant & complanant. Terra autē quod ſit feraciſſima, poſtpaulum herbam proferēs, abditorum cornuum aſpectũ viatoribus adimit. Eorum verò perueſtigatores, qui ſanè ad illorum inſidias & aſtus prudentes ſunt, in eum locum in quem cornua defoſſa ſuſpicantur, vtribus caprinis aquam deportant. & vero alium aliò ex vtribus repletis diſpertiunt & diſponunt, atque ibi commorantur, alius quidem dormiēs, alius potās, alius inter pocula cantiunculam canens ſuos amores meditatur. Sunt ſanè Mauruſij viri magni & formoſi, aſpectuque

ἄκιστα, Gillius.

νῶς σφετερίζοντες· τοῦτο μὲν δὲ ἄρα ἐπιπωθοῦσιν, ὡς καὶ τέως αὐτὰ ἀποκρύψαι εἶτα μέντοι ὑποψήσαντες τοῖς ποσὶ, λεῖον τὸ χωρίον ἀπέφηναν, τὸ φρουροῦντα τὸ θησαύρισμα αὐτοῖ. γονιμωτάτη δὲ ἄρα ἡ γῆ οὖσα, εἶτα τὴν ἥκιστα τὴν πόαν ἀνατύει, καὶ ἀφανίζει τὴν ὄψιν τῶν γεγενημένου τοῖς ὁδῷ χρωμένοις. οἱ δὲ καὶ ταῦτα ἀνιχνεύοντες τὰ φώρια, καί τι κατοφίαν τῆς ἐκείνων ἐπιβουλῆς ἔχοντες, ἐν ἀσκοῖς αἰγείοις ὕδωρ κομίζουσιν. εἶτα αὐτοὶ διασπείρουσι πεπληρωμένους δὲ τοὺς ἀλλαχόσε καὶ αὐτοὶ καταμένουσι. καὶ καθεύδει τις, καὶ δὲ ἄλλος ὑποπίνει, καὶ πέτις καὶ μεταξὺ ἐπιῤῥοθῶν τῆς κύλικος ὑπαναμέλπει, καὶ μέμνηται διὰ τοῦ μέλους ἧς ἐρᾷ. εἰ δὲ καὶ νέον ὡραῖον ὑποπειρᾷ παρόντά τις, καὶ αὐτὸν τῆς ἰχνεύσεως κοινωνὸν, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι. εἰσὶ γὰρ Μαυρούσιοι καὶ καλοὶ καὶ μεγάλοι,

λοι καὶ ἀνδρικῶς ὁρῶσι, καὶ ἔρωτα ἔχουσι θηρατικόν. καὶ μέντοι καὶ τὸ πολὺ λέγουσι μαγγανεία ἔτι καὶ τηλικοίδε ὄντες ἐκεῖνοι. τὰ κέρατα εἴη κατορωρυγμένα πλησίον ἔνθα τὰ δὲ ἴυγγι τινὶ ἀπορρήτῳ καὶ θαυμαστῇ δὲ, τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἐκ τῶν ἀσκῶν ἕλκει, καὶ ἀποδείκνυσι κενοὺς αὐτούς. ἐνταῦθα τοίνυν σμινύαις τε καὶ μακέλλαις διασκάπτουσι τὸν χῶρον, καὶ ἔχουσι τὰ θηράματα ῥινηλατήσαντες ἄνευ κυνῶν. ἐὰν δὲ ἔμπλεῳ μείνωσιν οἱ ἀσκοί, ἐντεῦθεν καὶ καλινδοῦσιν αὐτοὺς οἱ τῶν κεράτων τῶνδε θηραταί, οἱ δὲ ἀπίασιν ἐπ' ἄλλην θήραν, καὶ μέντοι καὶ ἀσκοὺς καὶ ὕδωρ ἐπάγονται μᾶλλον, τὰ θήρατρα τῆς ἄγρας τῆς προειρημένης.

viri͏li, & rei venatoriæ studiosi. Quod si cornua sint alicubi probè defossa, quædam mirabili illecebra ex vtribus sic aquā eliciunt, vt vasa exsiccent & exinaniant. Ij autem qui cornua exquirunt, statim sine canibus sagacissimè prædam odorati, locum illum bidētibus & ligonibus perfodiunt, & optatum consequuntur: si verò vtres permāserint pleni, eos inde transferentes, aliò se conferunt.

a'. πολλὰ / τὰ φλέ- / γοντα

Elephanto cor esse duplex, item de Lynce.

CAP. VI.

Duplici tum corde, tum sensu animi Elephantus esse dicitur, & altero quidem ira incendi, altero mitigari,

Ὅτι λέγεται διπλῆν καρδίαν ἔχειν ὁ ἐλέφας. καὶ περὶ τῆς καλουμένης λυγκός.

Κεφ. ϛ.

Λέγεται δὲ καὶ ἐλέφας διπλῆν ἔχειν καρδίαν, καὶ διπλᾶ νοεῖν, καὶ τῇ μὲν θυμοῦσθαι καὶ παροξύνεσθαί γε

& leniri, Maurorum sermonibus peruagatũ est. Idem de Lynce tradunt, magis esse simam quàm Pardalim, & summis hirsutam auriculis. Fera hæc mirum in modum saltu valet, & ad retinendum quod corripuerit pertinacissimè longè validissima. Videtur & Euripides huius tanquam informis bestiæ meminisse quum ait: Accedit ille vel humeris aprum ferens, Lyncémve deformem malámq; bestiã. Cur autem Græcè δύστοκον eam cognominet, critici disputent.

μὴν τῇ ἑτέρᾳ. Μαυρουσίοις δὲ ἄρα ἐπᾴδουσι λόγοις, λέγων ταῦτα ἐπεί τοι καὶ ἐκεῖνα, οἱ αὐτοὶ ὑμνοῦσι, λύγγας εἶναι. φασὶ δὲ αὐτὰς παρδάλεως μὲν ἔτι καὶ πλέον σιμάς, ἄκρα γε μὴν τὰ ὦτα λασίους. θηρίον τοῦτο ἁλτικὸν δεινῶς, καὶ κατασχεῖν βιαιότατά τε καὶ ἐγκρατέστατα, καρτερόν. ἔοικε δὲ ἄρα τῷ θηρίῳ τούτῳ μαρτυρεῖν καὶ Εὐριπίδης, τὸ ἀπρόσωπον ὄν, ὅταν που λέγῃ, Ἥκει δ' ἐπ' ὤμοις ἢ συὸς φέρων βάρος, ἢ τὴν ἄμορφον λύγγα, δύστοκον † δάκος. ὑπὲρ οὗ τοῦ δὲ λέγει δύστοκον τοὺς κριτικοὺς ἐρέσθαι λῷον.

αἱ δ᾽ ἄλλοι.

Struthionẽ lapides deuorare, & concoquere. De remediis ex ea, & captura modis duobus.

Περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης.

CAP. VII.

Κεφ. ζ.

In Struthionis ventre, quum is à sordibus expurgatur, lapides inueniuntur, quos hæc postea quàm deuorauit, in omaso prope reticulum diu asserua-

Περὶ στρουθοῦ δὲ τῆς μεγάλης, εἴποι τις ἂν καὶ ἐκεῖνα, ἡ γαστὴρ αὐτῆς ἀνῃρημένης εὑρίσκεται καὶ καθαιρομένη, λίθους ἔχουσα. οὓς ἄρα πρῶτον καταπιοῦσα ἡ στρουθὸς ἐν τῷ ἐχίνῳ φυλάττ

λάτ

λάπτει, καὶ πέττει τῷ χρόνῳ. εἶεν δ' ἂν οὗτοι καὶ ἀνθρώπων ὄψεως ἀγαθοί. νεῦρα δὲ τὰ ταύτης καὶ λίπος, ἀνθρωπείων νεύρων ἀγαθά εἰσιν. Ἁλίσκεται μὲν αὕτη ὑπὸ ἵππων ἀπειποῦσα τῷ δρόμῳ. θεῖ μὲν γὰρ εἰς κύκλον, ἀλλ' ἐξωτέρω περιθέουσα. οἱ δὲ ἱππεῖς τῷ ἐνδοτέρω ὑποτεμνόμενοι κύκλῳ, καὶ ἔλαττον περιιόντες, ἀπειποῦσαν τῷ δρόμῳ ἀγρεύουσιν αὐτὴν χρόνῳ. Λαμβάνεται δὲ καὶ τοῦτον τὸν τρόπον. καλιὰν ἐργάζεται ταπεινὴν ἐν τῷ δαπέδῳ τὴν ψάμμον διαγλύψασα τοῖς ποσί. καὶ τὸ μὲν μεταίτατον αὐτῆς κοῖλόν ἐστι, τὰ χείλη δὲ τὰ κύκλῳ ὑψηλὰ ἐργάζεται, ἀποτειχίζουσα τρόπον τινά, ἵνα τὸ ἐκ Διὸς ὕδωρ *ἀποστάξῃ τὰ χείλη, καὶ μὴ εἰσρέῃ τῇ καλιᾷ, καὶ ἐπικλύζῃ τῆς στρουθοῦ τοὺς νεοττοὺς, ὄντας ἁπαλούς. τίκτει δὲ καὶ ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα, οὐ μὴν ἀθρόα ἐκ-

tos concoquit: ij ſanè ad efficiendam oculorum medicinam ſalutares ſunt: atque illius adeps & nerui auxiliũ & ſalutem neruis hominum afferunt. Eadẽ in curſu deficiens laſſitudine, comprehenditur ab equitibus. etenim in orbem currit exteriùs: verũ equites interiore & breuiore orbe circumacti, currẽdo tandem defeſſam aſſequuntur. Ad hunc etiam modum capitur: Pedibus ſanè nidum ex ſabulo architectans, in ſolo humilem cõſtruit, cuius medium concauum efficit, labra ambientia altè exaggerat, ac tanquam muro circummunit, vt munitio eminens pluuiam in nidum influere, & pullos etiamnum teneros alluere prohibeat. Ampliùs quidẽ octoginta oua ex ſeſe parit: non tamen vno eodémq;

al. ἀποστέξῃ

tẽpore ex ouis pullos excludit, ſed ex his partim iam in lucem proferuntur, partim intra oua informantur, partim etiam fouentur. Quum autem ipſam ſic incubantem vir huius venationis benè peritus animaduerterit, peracuta haſtilia mucronibus è ferro ſurſum erectis, & reſplendẽtibus, circa nidum defigit: & alicubi propè in occulto latẽs, ex inſidiis rei euentũ auidè expectat. Struthio verò quoniam amore quem erga fœtus ſuos acerrimum habet, flagrans ſitienter cum eis verſari cupiat, ex inquiſitione paſtus reuertitur: ac nimirum priuſquàm in nidum introëat, huc illuc verſans oculos, circunſpectat, quòd metuat ne quis ipſam ſpeculetur. Deinde ardentiſſimo pullorum ſtudio victa, etſi ferrum ſplẽdeſcit, ita tamen alis paſſis, tanquam velis

γλύφει, οὐδὲ ἐν ταυτῷ χρόνῳ παρίστησιν ἐς τὸ φῶς πάντα. ἀλλὰ τὰ μὲν ἤδη τέτεκται, ἄλλα δὲ ἔτι ἐν τοῖς ᾠοῖς ὑποτήγνυται μὲν, τὰ δὲ ὑποθάλπεται. ὅταν οὖν ἐν τούτοις ἡ ἐκείνη, θεασάμενος ἀνήρ τις, οὐκ ἄπειρος, ἀλλὰ τῆς τοιαύτης θήρας πεπειραμένος, αἰχμὰς περὶ τὴν καλιὰν πήγνυσι τεθηγμένας, ὀρθὰς δὲ ἄρα κατὰ τὸ συνεστηκὸς πήγνυσι καὶ ὁ σίδηρος ἐκλάμπει, καὶ ἀναχωρήσας ἐλλοχᾷ τὸ περι[illegible]όμενον. ἐπάνεισιν οὖν ἐκ τῆς νομῆς ἡ στρουθὸς, ἐρῶσα τῶν νεοττῶν ἰσχυρῶς, καὶ διψῶσα αὐτοῖς τῆς συνουσίας καὶ τὰ μὲν πρῶτα περιβλέπει δεῦρο καὶ ἐκεῖσε καὶ ἐλίττει τὸ ὄμμα, δεδιυῖα μή τις αὐτὴν θεάσηται· εἶτα μέντοι νικωμένη ὑπὸ τοῦ ἱμέρου καὶ οἰστρουμένη, τὰς πτέρυγας ἁπλώσασα ὡς † ἔςι δρόμῳ συντόνῳ φερομένη καὶ ῥοίζῳ,

al. ἱςίον, ut etiam Gillius legit.

ῥίζῃ, εἶτα εἰσήλατο εἰς τὴν ἑαυτῆς καλιὰν, καὶ ἥκιστα τῆς γε αἰχμῆς ἐμπλεχθεῖσα καὶ περιπαρεῖσα, ἀποθνήσκει. ἐφίσταται δὲ ὁ θηρατὴς, καὶ ᾕρηκε σὺν τῇ μητρὶ τοὺς ἐγγόνους.

Περὶ τῶν ἐγχελύων τῶν ἐν τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ, καὶ ὅπως θηρῶνται.

Κεφ. η.

Πόλις ἐστὶν ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν ἑσπέραν χωρίοις Ἰταλικοῖς. καὶ ὄνομα αὐτῇ Πατάβιον, Ἀντήνορος ἔργον εἶναι λέγουσι τοῦ Τρωὸς τὴν πόλιν. ταύτην δὴ ᾤκησεν ἄρα γῆν οἴκοθεν σωθεὶς, ὅτε ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς πατρίδος ἁλούσης τῆς Ἰλίου. αὐτὸν ᾐδέσθη τῶν τῶν Ἑλλήνων. ἐπεὶ πρεσβεύοντα τὸν Μενέλεων σὺν τῷ Ὀδυσσεῖ ὑπὲρ τῆς Ἑλένης, ἔσωσεν, Ἀντιμάχου συμβουλεύοντος ἀποκτεῖναι αὐτούς. ἔλεγε δὲ ἄρα καὶ οὗτος ταῦτα. Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος ἀγλαὰ δῶρα, ὡς Ὅμηρός φησιν. ἐκ τοῦ τε δὲ τοῦ Πα-

contẽto fune explicatis, intra nidum cum cursu & stridore se recipit: & miserrimè quidem. nam cuspidato ferro trãsfixa, acerba morte afficitur. Venator verò repentinus eo accedit, ac simul cũ matre pullos capit.

Anguillæ quomodo capiantur in Pado.

CAP. VIII.

In Italiæ Occidentẽ versùs regionibus ciuitas est Patauium nomine, quam ab Antenore Troiano conditam ferunt, quum Ilio patriâ capto in hanc terram venisset superstes, & dimissus à Græcis eò quòd Menelaum & Vlyssem propter Helenã legatione fungentes, ipse seruasset, quos Antimachus occidendos suaserat. Amplis muneribus Paridis corruptus & auro, vt canit Homerus. Non procul hac vr-

Sed Vincentiam flumen paruum præterfluit, quod in Athesin se exonerat, nō in Padū al. Βιτητίαν

be Patauio distat alia nomine Bitetia (*forte Vincentia*) quā fluuius Eretenus alluit, & terram non modicā præterlapsus, tandem in Eridanum influit. Cæterùm in Eridano anguillæ maximæ & omniū pinguissimæ nascūtur, capiūturq; hoc modo. Piscator ad sinuosum locum, vbi latiùs confluens dilatatur, vel in saxo ex aqua eminēte, vel in arbore radicitus ventorum turbiuibus extirpata (& iā putrescenti & ad ignem inutili)sedens, perpinguis intestini ouilli recētis tria aut quatuor cubita patenti alterum caput in aquam deiicit, quod aquę vorticibus agitatum volutatur: idémq; illius alterum extremū manibus tenet, in quod

κατακα-ῆναι

ταβίου πόλις γειτνιῶσα ἑτέρα καὶ τὴν Βιτητίαν καλοῦσιν αὐτήν· καὶ παραρρεῖ ποταμὸς αὐτῇ Ἠρετηνὸς ὄνομα, καὶ παραμείβεται γῆν οὐκ ὀλίγην. εἶτα εἰς τὸν Ἠριδανὸν ἐμβάλλει, καὶ ἀνακοινοῦται τὸ ὕδωρ. ἐν δὴ τῷ Ἠριδανῷ ἐγχέλεις γίνονται μέγισταί τε, καὶ τῶν ἀλλαχόθεν πιότεραι μακρῷ. ἁλίσκονται δὲ ἄρα τὸν τρόπον τοῦτον. ἐπὶ πέτρας προβλῆτος καθῆται ὁ θηρατής, ἔν τινι κολποειδεῖ χωρίῳ, ὅπου καὶ πλατύνεται τὸ ῥεῦμα ἔτι μᾶλλον, ἢ καὶ ἐπί τινος δένδρου κάθηται προρρίζου πλησίον τῆς ὄχθης ῥιφέντος ὑπὸ πνεύματος σκληροῦ ὁποσουνοῦν ὑποσηπομένου μὲν, ἀχρεῖον δέ ἐστι τὸ καταχῆναί τε καὶ ἐκκαῦσαι αὐτό. ἐκεῖνο ἑαυτὸν καθίσας ὁ τῶν ἐγχελύων τῶνδε ἁλιεὺς, καὶ λαβὼν ἔντερον νεοσφαγοῦς ἀρνὸς, τριῶν μὲν ἢ τεττάρων πηχῶν, πεπτασμένον δ' ἰσχυρῶς, τὴν μὲν ἀρχὴν αὐτοῦ καθίησιν ἐς τὸ ὕδωρ, καὶ εἰλεῖται ἐν ταῖς δίναις στρεφόμενον, τό γε μὴν τέλος διὰ

χει-

...ερὸν ἔχει. ἐμβέβληται
... εἰς αὐτὸ καλάμου τρύ-
φος, ὅσον κώπην εἶναι τὸ
...ηκος ξίφους. οὐ μὴν
...λανθάνει τὰς ἐγχέλεις ἡ ἐγ-
... χαίρουσι γὰρ τῷδε τῷ
...τέρῳ. καὶ ἥ γε πρώτη
...ρεσε θοῦσα οἰστρηθεῖσα
...πὸ τοῦ λιμοῦ καὶ περιχα-
...οῦσα ἐμφύει τοὺς ὀδόντας,
...ροειδεῖς τε καὶ ἀγκιστρώδεις
...αὶ δυσεξελίκτους ὄντας· καὶ
...ωχῶν ἐπισκαίρει τε, καὶ
...ειρᾶται κατασπᾶν τὸ
...έλεαρ. ὁ δὲ κροκοδείλου μὲ-
...ς τῶν ἐντέρων συνεὶς ἔχεσθαι
...ὴν ἔγχελυν τὸν κάλαμον
... τὸ ἔντερον προσήρτηται
...θεὶς τῷ ἑαυτοῦ στόματι,
...αὶ εἴσω ὠθεῖ κατὰ
...νέων φυσᾷ τὸ ἔντερον καὶ
...άλα γε ἰσχυρῶς τὸ δὲ ἐκ
...οῦ καταρρέοντος πνεύ-
...ατος πίμπλαται καὶ
...δαίνει· ὁ τοίνυν ἄνεμος
...ατολισθαίνει εἰς τὴν ἔγ-
...χελυν· καὶ πληροῖ μὲν τὸ
...ύματος αὐτῆς τὴν κεφαλὴν, πληροῖ δὲ τὴν
...άρυγγα, καὶ ἐμφράττει τῷ θηρίῳ τὸ ἆσθμα· ἢ
καὶ ἄπ-

quidem ipſum arundi-
nis fruſtũ perinde lõ-
gum atq; gladij capu-
lus inſertum eſt. Neq;
verò diu Anguillas e-
ſca latet gaudent enim
hoc inteſtino. & conti-
nuò earum prima quę-
que fame ſtimulata hiã-
te ore atque imminẽti
hamatos ac vncinatos
dentes ſuos in idipſum
inteſtinum defigit atq;
hoc idem crebra inſul-
tatione detrahere cona
tur. At piſcator Anguil
lam intelligens ex flu-
ctuatione inteſtinum
inhæreſcere, arundinẽ
ad quam alligatum eſt
inteſtinum ori ſuo ad-
mouet & quoad poteſt
inteſtinum inflat: quod
quidem ipſum defluẽ-
te hominis aſpiratione
& impletur, & penitus
intumeſcit, & vẽtus in
Anguillam illapſus il-
lius fauces opplet atq;
anhelitum eatenus ob-
ſtruit, vt ea non queat
neq; reſpirare, neq; in-

fixos dentes detrahere: quare suffocatur, & à tribus velut aduersariis, calamo, spiritu & intestino, capta subtrahitur. Hoc quũ quotidie fiat, multæ à multis capiuntur. Et sanè peculiaris hic earum piscationis modus, dignus quem memoriæ proderem mihi visus est.

πνεύμονι pro intestino improprie.

De marino Leone.

CAP. IX.

Marinum Leonem Locustę fermè similem esse scio, prætterquàm quòd tenuior & gracilior apparet, & ex aliqua crustarum suarum parte cæruleus. Ignauus est: forcipes illius maximæ Cancrorum forcipibus figurâ similes sunt. A piscatoribus benè peritis membranas quasdam habere dicitur appensas ex testis & colligatas, sub quas subiectę sint molles carunculæ & tene-

Cæruleo co ore est, & subnigru macu lis distinguitur, Gillius.

[illegible]

Περὶ τ̃ θαλαττίου λέοντος.

Κεφ. Θ.

...αι ἐκείνῳ τοῦ λέοντος στέαρ
...οῦται. ὀνίναται δὲ τοὺς ἀν-
...ώπους ἐξ αὐτοῦ ἐκεῖνα·
...οσώπῳ καθαίρουσι καὶ τῷ
...θολερόν· καὶ ἐλαίῳ ῥοδίνῳ
...κραθέντι ἐμβληθέντα,
...γενόμενα χρίσματα εἰς
...ρα καὶ ἀγλαΐαν συμ-
...άχεται. Πέπυσμαι ἀκοῇ δὲ καὶ
ἐκεῖνο τὸν ἐπὶ τῆς γῆς λέοντα
δεδιέναι ἰσχυρῶς τὸν θαλάτ-
...τῆς ὄψεως τὸ ἐκτράπε-
...ν· καὶ μὴ φέρειν αὐτοῦ τὴν
ὀσμήν. ὡς δέδοικε δὲ καὶ
...τὸν ἀλεκτρυόνα ὁ λέων αὐτὸς,
...πρόσθεν μοι λέλεκται.
...ροῦσι δὲ καὶ συντριβέντων
...τῶν ὀστράκων, καὶ ἐμ-
...βληθείσης τῆς κόνεως εἰς ὕ-
...δωρ, πίοντα τὸν χερσαῖον
λέοντα, ἔξω ἀλγημάτων νό-
...σον λυποῦσαν αὐτὸν τὴν κοι-
λίαν. εἰρήσθω δέ μοι καὶ
ταῦτα τοῦ θαλαττίου λέον-
τος ἴδια.

Περὶ τῶν ὄνων τῶν Μαυ-
ρουσίων.

Κεφ. ι.

ræ, quæ Leonis adeps appellentur. Id ad hoc ipſum (aiunt) homines adiuuat, vt ſqualidam & infuſcatam faciem ad nitorem adducat. Cum roſaceo in vnguentum cõformatus, formæ pulchritudinẽ conciliat, & venuſtum ſplendorem enitere facit. Id etiam auditione accepi, terrenũ leonem ſummè timere marini aſpectum, abſurdũ ſcilicet ac formidabilem: ſed neque odorem eius ferre. Gallinaceũ quidẽ ab eodem timeri ſuprà dixi. Illum ipſum Leonem terreſtrem dicũt, marini contritarũ cruſtarum puluerem ex aqua bibentem à vẽtris morbo liberatum iri. Hæc de marino Leone.

De Aſinis Mauritaniæ.

CAP. X.

Mauruſij Aſini primùm vt ſe in viam dederunt, incredibiliter

Ὄνοι δὲ Μαυρούσιοι ὤκιστοι δραμεῖν, πρῶτά γε
τὴν

incitata celeritate iter conficiunt vt euolare, non excurrere videantur. Deinde eos citò fessos de via & pedes & spiritus deficiunt: ac pedũ tarditate ad currẽdũ constricti insistunt, & acerrimas profundũt lacrymas, non tantopere (meo iudicio) ob futuram mortem, quã ob pedum infirmitatẽ. quare ab equis desiliẽtes Mauritani, illos, collo alligatos ad suum quisq; equum, trahũt, tãquam captiuos. Cæterum & equos & asinos Libycos corporibus esse exiguis, cursu verò pernicissimos, superius dixi.

De Libycis Bobus.

CAP. XI.

Libycorum Boum, qui feri solutíq; errãt, tãta est innumerabilitas, tãta item celeritas, vt vnum insequentes

τὴν περὶ τὴν ὁρμὴν εἰσὶν ὀξύτατοι, ἢ ὡς καὶ τὴν Δία αὔραν· τινὲς ἐμβολὴν εἶναι, ἢ πτερὸν αὐτὸ χρῆμα ὄρνιθος. ταχέως δὲ κάμνουσι, καὶ αὐτοῖς οἱ πόδες ἀπαγορεύουσι, καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιλείπει· καὶ τῆς τε ὠκύτητος εἰλήφασι λήθην, καὶ ἑστᾶσι νωθεῖς πεπεδημένοι, καὶ ἀνιᾶσι δάκρυα θερμὰ, οὔ μοι δοκεῖ ἐπὶ τῷ μέλλοντι θανάτῳ τοσοῦτον, ὅσον ἐπὶ τῇ τῶν ποδῶν ἀσθενείᾳ. τῶν μὲν οὖν ἵππων ἀποπηδήσαντες, εἶτα μέντοι περιβάλλουσιν αὐτοῖς βρόχους περὶ τὴν δέρην· καὶ τῷ ἵππῳ προσαρτήσας ἕκαστος ἄγει ὡς αἰχμάλωτον ἑαλωκότα. Ὅτι δὲ μικροὶ μὲν ἰδεῖν εἰσιν οἱ Λίβυες ἵπποι καὶ ὄνοι, δραμεῖν δὲ ὤκιστοι, ἀνωτέρω εἶπον.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ βοῶν. Κεφ. ια.

Βοῶν δὲ Λιβύων πλῆθος ἦν ἄρα καὶ πλέον ἀριθμοῦ. καὶ εἰσιν ὤκιστοι οἱ ἄγριοί τε καὶ ἐλεύθεροι

κ

-ῇ οἵγε θηραταὶ πολλάκις
-σφάλλεται ἔνια διώκον-
-ες, καὶ ἐμπίπτουσιν εἰς ἑ-
-τέρους ἀκμῆτας. καὶ ὁ μὲν
-τ δὺς εἰς θάμνον, ἢ νά-
-πω, ἠφανίσθη· ἕτεροι δὲ
-αφαίνονται ὅμοιοι, καὶ
-πατῶσι τὴν ὄψιν. καὶ
γέ τις ὑπάρξοιτο τούτων
-ώκειν τινά, † περισπαστά-
-ον αὐτῷ ἵππος. ὁ μὲν γὰρ
-η καμόντα αἱρήσει τις
-ῷ χρόνῳ. τὸν δὲ αὐτὴν
χορηγίας δρόμου, περιπο-
-σουτος οἱ τοῦ ἵππου οὐχ
-ήσει. ἁλίσκονται δὲ ἀ-
-ὰ πᾶν ἔτος πολλοί, καὶ
-ποθνήσκουσιν. ἥγε μὴν
-γονὴ αὐτῶν διαδέχε-
-ται, καὶ μάλα ἀφθόνως.
-λῶνται δὲ σὺν τοῖς μό-
-οις καὶ οἱ ταῦροι· κοινῇ
καὶ αἱ θήλειαι, αἱ μὲν κυοῦ-
-σαι, αἱ δὲ ἄτοκοι. εἰ δὲ ἕλῃ
-ς μόσχον ἔτι νεαρόν, καὶ μὴ
παραχρῆμα ἀποκτείνῃ δι-
-πλοῦν, * γέρας ἕξει. συ-
-ρηκε γὰρ καὶ τὴν τεκοῦ-
-σαν αὐτόν, δρώσαις γε ἐ-

venatores interdũ fallantur: quòd nimirum in alios feros incidant, & ille interim ſub dumeta ſaltuſve ſubiens ſe ſubducat. alij autem ſimiles exoriantur, & venatorum oculos fallant. Horum quempiã ſi quis ingrediatur inſequi, primùm cohibẽdus eſt equus. ſic enim feſſum longinquitate temporis comprehendet. Sin ab initio ſtatim equi habenas laxarit, illo demum defeſſo Bouem non capiet. Quamuis verò multi quotannis capiantur & mactentur, ſobolis tamen eorum ſucceſſio perfœcunda eſt. Cum Vitulis etiam Tauri oberrant: item Vaccæ vnà aliæ fœtæ aliæ fœtus expertes. Quòd ſi quis Vitulũ adhuc tenerum ceperit, & non ſtatim occiderit, & eo duplici commodo afficietur: Nam pręter quã quòd & ipſe commoditatem affert, matrem ſuam pariter in captiuitat

ἀνασχέλλειν χρὴ τὸν ἵππον. vel περισπᾶν ἐπέχειν δεῖ τὸν ἵππον.

al. κέρδος

uitatē inducit. Poſtea enim quàm venator Vitulum fune alligauit, ab eo ſecedit: illa filij deſiderio inflammata, tanquam aſilo ſtimulata fertur, cupiens diſſoluta reſte cum abducere: ac nimirum cornua impingit vt vinculum laxet & diſtrahat: At enim alterutro cornu in funis complicationem inſerto, vnà cum Vitulo conſtricta tenetur, bis miſera mater, quæ neq; ſobolem ſuã liberârit, & ipſa inſuper vinculo ineuitabili detẽta ſit. Cuius venator quum iecur detraxit, & vbera turgentia lacte excidit, & pellem exemit, carnes relinquit auibus & feris. Vitulum verò integrũ ſecum aufert: qui & in cibo ſuauiſſimus eſt, & lacti denſando coagulum præbet.

πείρεται

κεῖνα, ἄπορ εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ἄτοπον. τὸ μὲν καταδήσας σχοινίῳ, ἀπολέλοιπε, καὶ ἀναχωρεῖ αὐτός. ἡ δὲ τῷ πόθῳ τοῦ τέκνου ὑποτηρεῖται, καὶ φλεγομένη οἰστρᾶται καὶ βουλομένη λύσασα ἀπάγειν ἐμβάλλει τὰ κέρατα ἵνα διαξαίνῃ τε καὶ διασπάσῃ τὰ δεσμά. ὅταν δὲ αἱ τῶν κεράτων ἐς τὴν τῆς σχοίνου συμπλοκὴν διείρη, κατέχεται, καὶ πεδηθεῖσα σὺν τῷ μόσχῳ καταμένει, ἐκεῖνον μὲν οὐκ ἀπολύσασα, ἑαυτὴν γὰρ μὲν ἄφυκτον τῷ δεσμῷ περιβαλοῦσα ταύτης οὖν ὁ θηρατὴς ἐξελὼν τὸ ἧπαρ αὐτό, καὶ τὰ οὔθατα σφριγῶντα ἔτι ἐκτεμών, καὶ τὴν δορὰν δείρας, τὰ κρέα ἀφῆκεν ὄρνισι καὶ θηρίοις δαῖτα. τὸν δὲ μόσχον οἴκαδε κομίζει πάντα· ἔστι γὰρ καὶ ἐδωδὴν ἥδιστος καὶ πῆξαι γάλα παρέξει ὀπὸς δύς.

De marino Dracone.

CAP. XII.

Περὶ θαλαττίου δράκοντος. Κεφ. ιβ.

Δεξάν-

Δράκων θαλάσσιός ἐστι τὸ σῶμα πλήσιος τοῖς ἰχθύσι τοῖς ἄλλοις, ὅσα ἐς τὸ λοιπὸν σῶμα· τήν γε μὴν κεφαλὴν ἔοικε τῷ χερσαίῳ δράκοντι, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ μέγεθος. εἰσὶ γὰρ μεγάλοι καὶ καλοί. καὶ οὗτοι μέντοι, καὶ αἱ γένυς αὐτοῖς χερσαίοις προσεοίκασι τὴν ἑαυτῶν ἀμυδρῶς μορφὴν ἔχουσι· καὶ φολίδας, καὶ τραχεῖαί εἰσι· καὶ τῆς δορᾶς τῆς δρακοντείας οὐ πόρρω δοκοῦσιν, εἴ τις προσάψαιτο. ἐκπέφυκε δὲ καὶ κέντρα χαλεπὰ αὐτῷ, καὶ ἰὸν φέρει τὰ κέντρα· καὶ ἔστι τῷ θίγοντι χρηστά.

Marinus Draco aliis piscibus reliquo corpore assimilis est: eius caput & oculorum magnitudo terreni Draconis speciem similitudinémq; gerunt, magni enim sunt & venusti. maxillæ etiam similitudinem quandam habent cum terrestribus: & eius pellis non procul abesse à terrena palpanti videtur, squãmarum scilicet asperitate. quin & infestis ac venenatis armatur aculeis, tactu noxiis.

Τίνα ζῷα ἐπιδόρπια ἐσθίει ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεύς.

Κεφ. ιγ.

Ζῴων δ' ἂν εἴη μοι εἰπεῖν καὶ τὸ ἴδιον αὐτῶν. ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς ἐπιδόρπια σιτεῖται ταῦτα, οἷα δὴ τὰ οἱ Ἕλληνες * ὅσα ἐντραγεῖν αἰτοῦσι ἢ τὸ τῶν φοινίκων τῶν χαμαιζήλων. ἐκεῖνος σκώληκά τινα ἐν τῷ φυτῷ

De secundis mensis & delicijs Indorum regis.

CAP. XIII.

Inter cætera animalium naturæ propria hoc quoque non omiserim. Indorum rex secundis mensis & bellariis non iisdem delectatur quibus Græci, qui palmarum pumilarũ fructus expetũt. at ille vermem quendam in planta (quadam) nascẽ-

forte

 τῷ

tem ſecundis menſis igne toſtum adhibet, ſuauiſſimum quidē illum vt Indi aiūt, & eorum qui guſtauerunt nonnulli aſſerunt, quibus ego fidem habuerim. Eidem tragematū loco ſunt, Olorum, Struthiocamelorū, & Anſerum oua, ex quibus vt ipſe cætera non reprehendo, ita ne cygnis quidē amici ſunt Indi, quòd illas quanquam Apollini ſacras, & mirè canoras aues, ſuæ tamen pullitiei inſidiari, & oua propria perdere ſama ſit.

addo

πειραμένοι,

ἐπαίκλια

ὡς

* *Palmas pumilas quaſdam chamæriphes vel margarides vocant, fructu baccis acinisve & margaritis ſimili, candido, rotundo. Aliæ fructus ferunt magnitudine & figura cucumeri ſimiles, vulgò muſas vocant.*

τῷ φυτῷ πιπτόμενον σταθευτὸν ἐπιδειπνεῖ, γλυκιστον ὡς Ἰνδοὶ λέγουσι λόγοι, καί φασιν οἱ τὴν ἡδονὴν τὴν τοιαύτην ἐκ τῶν σιτιάδων †· καὶ ἐμέ γε αἱροῦσι λέγοντες. * ἐπέκλα δέ οἱ καὶ ἐκεῖνά ἐστι κύκνων τὰ ᾠὰ καὶ τὰ τῶν χερσαίων στρουθῶν καὶ χηνῶν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα οὐ μέμφομαί πω· καὶ κύκνων γε μὴν Ἀπόλλωνι μὲν λατρευόντων, ᾠδικωτάτων δὲ, † ὡς ἡ φήμη διαρρεῖ, λέγουσι ἐπιβουλεύειν ἐγγόνοις, καὶ διαφθείρειν τὰ ᾠὰ, Ἰνδοὶ φίλοι οὐκ ἔτι.

De Dorcadibus & Cemadibus [vel Capreis & Damis] Libycis.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ δορκάδων. Κεφ. ιδ.

Λιβυστινῶν γε μὴν περὶ δορκάδων καὶ κεμάδων τῶν ἐκεῖθι εἰπεῖν αἱρεῖ με θυμὸς τὰ νῦν ταῦτα. ὠκίσται μὲν οὖν εἰσιν αἱ δορ-

CAP. IIII.

De Libycis Dorcadibus & Cemadibus animus eſt mihi nunc dicere. Doreades quanquam velocitate ſunt mirabili, tamen inferiores ſunt

ὠδῆς, καὶ ὅμως τοὺς ἵπ-
πους τοὺς Λίβυας οὐ δια-
διδράσκουσι. λαμβάνονται δὲ
καὶ ἄρκυσι † καὶ εἰσὶ μὲν οὖν
τὴν γαστέρα, καὶ αὐ-
τῆς ἡ δὲ ἡ χρόα ἐς τὰς λα-
γόνας ἄνεισι. παρ' ἑκά-
τερα δὲ τῆς νηδύος μέλαι-
ναι ταινίαι καθέρπουσιν
αὐταῖς, ξανθαὶ γε μὴν τὸ
λοιπὸν σῶμά εἰσι· μα-
κραὶ τοὺς πόδας, μέλαι-
ναι τὸ ὄμμα, τὴν κεφα-
λὴν κέρασι κεκοσμημέ-
ναι. τὰ ὦτα αὐταῖς εἰσι
μήκιστα. Ἥ γε μὴν καλου-
μένη καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν
κεμὰς, δραμεῖν ὠκίστη
θυέλλης δίκην· ἰδεῖν δὲ ἄ-
ρα πυρρόθριξ καὶ λασιω-
τάτη, τὴν δὲ οὐρὰν λευ-
κὴν ἔχει. εἰκάσαι δὲ τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς κυανῷ βαφῇ.
τὰ δὲ ὦτα τριχῶν ἀνά-
πλεως βαθυτάτων· τὰ κέ-
ρατα τε αὐτῆς, ἀντία καὶ ὡραῖα.* ὡς ἐπιέναι μὲν
τὴν θήραν, ἐν αὐτῷ δὲ καὶ φοβεῖν ἅμα καὶ βλάπτε-
σθαι καλήν. αὕτη δὲ ἄρα ἡ κεμὰς οὐκ ἐπὶ τῆς γῆς μό-
νης τὴν τῶν ποδῶν ὠκύτητα ἀποδείκνυται, ἀλλὰ

in currendo Equis Libycis. Capiuntur & retibus. Vētre ſunt albo, (*ſic vertimus ex coniectura*) qui color eis ad laparas vſque (*id eſt, proximas lateribus ad mediū ventris partes cauas*) aſcēdit. Ad ventrem verò vtrinque latera nigris vittis diſtinguūtur. reliqui corporis color rufus aut flauus eſt. Et pedes quidem eis longi ſunt: cornibus caput ornatur, oculi nigri, longiſſimæ aures habentur. Porrò Κεμὰς poëtis etiam nuncupata, turbinis inſtar celerrimè fertur, pilis eſt rufis, & perquàm hirſuta, cauda albicat eius oculi cyaneo colore tincti videntur. aures dēſiſſimis pilis refertæ, cornua antrorſum ſpecioſa tendunt, neq; modò in terra pedum celeritatem oſtēdit: ſed etiā

Corrupta hac ſunt, & a Gillio præterita. Coÿcimus legendum καὶ εἰσὶ μὲν λευκαὶ τὴν γαστέρα, vel pro λευκαὶ, alterius coloris nomen.

Obſcura ſunt, & Gillio quoque omiſſa.

 ἐμπ

quũ in fluuij confluẽtem inciderit, biſulcis pedum remigãs vngulis, fluctus perrumpit. & verò in lacubus natare gaudet, vnde ſibi paſtum comparat. nam ſemper viridia *thrya, & cyperum depaſcitur. vnde & venter ei initio veris euacuatur, poſtquàm iam ſuos fœtus enutriuit.

iuncos, illius.

De Myro vel Myrone piſce.

CAP. XV.

Piſcem eſſe accepi nomine Myron, vnde nomen duxerit haud equidem ſcio. eum ipſum eſſe dicunt marinum ſerpentem: ac ſi illius vtercunque oculus erutus tanquam amuletũ geſtetur, oculum improbè affectum ex lippitudine ſicca curabit, & ſimul huic alterũ renaſci loco eruti aiunt. at oportet vi

al. μέρον.

ἐμπεσοῦσα καὶ εἰς ῥεῦμα ποταμοῦ ταῖς χηλαῖς τῶν ποδῶν ὡς εἰπεῖν ἐρέττουσα, εἶτα μέν τοι διακόπτει τὸ ῥεῦμα. χαίρει δὲ καὶ ἐν λίμνῃ νήξασθαι, καὶ ἐνταῦθά τοι καὶ βοσκὴν ἔχει τεθηλός τε ἀεὶ θρύον, καὶ κυπέρου δ' ἐμπνεῖ. οὐκοῦν καὶ τὴν γαστέρα ἦρος ἀρχομένου πεπληρωμένην ὑπολαπάττει· καὶ τοῦτο δ' ὅτ' ἂν καθήκῃ, καὶ μέντοι καὶ ἐξέθρεψε τὰ ἑαυτῆς βρέφη ἠκμακός.

Περὶ τοῦ ἰχθύος ὃν καλοῦσι μύρον.

Κεφ. ιε.

* Μύρος δ' ἄρα καὶ ἰχθὺς πυνθάνομαι ἐστιν, ἐξ ὅτου μὲν ἀπεσῶντος τὴν ἐπωνυμίαν ἐκείνου, εἰπεῖν οὐκ οἶδα, κέκληται γοῦν ταύτῃ. λέγουσι δὲ αὐτὸν εἶναι θαλάττιον ὄφιν. ὀφθαλμὸς δὲ ἄρα ὁ τούτου ὁπότερος οὖν ἐξαιρεθεὶς, καὶ περίαπτον γενόμενος, ἀπαλλάττει ξηρᾶς ἄνθρωπον ὀφθαλμίας. ἔστι δέ φασι τῷδε ἄρα μύρῳ τόδε. ἀναφύεται ὀφθαλμὸς ἕτερος. δεῖ δὲ αὐτὸν

ζῶντα

ἀπολῦσαι τὸν ἰχθὺν ζῶντα·
ματὴν τὸν ὀφθαλμὸν ἐ-
κείνων φυλάττεις.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ ἀγρίων
αἰγῶν.

Κεφ. ιϛ.

Αἶγες ἄγριαι τὰς Λιβύ-
ων ἄκρας ἐπιστείβοντές εἰ-
σι κατὰ τοὺς βοῦς τὸ μέγεθος
ἰδεῖν. τούς γε μὴν μηρούς,
καὶ τὰ στέρνα, καὶ τοὺς τρα-
χήλους κομῶσι θριξὶ δα-
συτάταις καὶ σὺν τούτοις καὶ
τὴν γένυν· τὰ μέτωπα μὲν
ἐξηύκλοι, καὶ περιφερεῖς, καὶ τὰ
ὄμματα χαροποί, σκέλη δὲ
αὐταῖς ἐστι κολοβά. κέρατα
μετὰ τὴν πρώτην συμ-
φυΐαν ἀλλήλων * ἐπηρτη-
μένα καὶ πλάγια. οὐ γάρ τοι
ὥσπερ κατὰ τοὺς ὀρειβάτας αἶ-
γας τοὺς ἄλλους ὀρθά ἐστι·
κάμπτεται δὲ ἐγκάρσια, καὶ
εἰς τοὺς ὤμους προσήκοντα.
οὕτως ἄρα μήκιστά ἐστιν. ἐκ
δὲ τῶν λόφων τῶν ὑπεράκρων,
(οὓς ἐπὶ πλάκας οἵγε νομευ-
τικοὶ φιλοῦσιν ὀνομάζειν ποιητῶν παῖδες) ῥᾳδίως εἰς ἕ-
τερον πάγον πηδῶσιν. ἁλτικώταται γὰρ αἶγαι ἁπάν-

uum dimittere, vel fru-
strà illius oculum ge-
ris amuletum.

De feris Capris Libycis.

CAP. XVI.

Capræ feræ ad summos Libycorum montium vertices commorantur: ad boum magnitudinem accedunt: ipsarũ femora, pectus, ceruix, & maxillæ densissimis pilis diffiuunt: frons rotũda protuberat. tibiis breuibus, oculis rauis sunt: Cornibus post primum exortum vtrisq; inuicem longè auersis, & aberrãtibus, & ad latera incuruis. non enim similiter atque aliarum Caprarum montanarum recta existũt, sed eatenus retorquentur transuersa, vt ad armos pertingant, adeò sũt procera. Ex Capris longè maxima ad saliendum habilitate sunt: nam ex cacumine in aliud longè distans

* ἀπηρτημένα Gillius.

cacumen trãſiliunt. Et tametſi ſæpe earũ quępiam, dum ex vno verticein alterum ſaltare contendit, ob nimiam interuallorum diſtantiam per prærupta ſaxa prȩceps agitur, nihil tamen læditur, ſic eſt aduerſus ſaxorum duritiem membrorum reſiſtenti firmitate, vt nec cornua frangat, nec caput diminuat. eſt enim durities ipſorum [cornuum] ingens, & ipſarum æmula rupium. In ſummis montibus plurimas ſolertia quadam captãdi caprarij generis, nimirum vel iaculis, vel retibus, vel laqueis à doctrina artis venaticæ instructi cõprehendũt. Iam in patentium camporum ȩquoribus quilibet vel tardus pedibus eas, quòd ibidem non valent ad fugiendum, capere queat. Earum pelles & cornua aliquot commoditates habent. nam in frigidis tempeſtatibus ad vim frigorũ atque hyemẽ excipiendam

των οἶδέ εἰσι. εἴγε μὴν καὶ πέσοι τις, πορρωτέρω τοῦ ὑποδεξομένου ὄντος αὐτὸν ἢ ὡς ἐκεῖνον ἐφικέσθαι, τὸ δὲ ἄρα μελῶν φέρειστον τοῦτον κράτος, ὡς ἀπονητὶ μηδὲν κατενεχθέντα αὐτόν. θραύει δ' οὐδὲν οὖν, εἰ καὶ πέσοι κατὰ ῥωγάδος, οὐ κέρας οὐ βρέγμα. ἔστι γὰρ καρτερὰ καὶ ϖεροτομαία ταῖς πέτραις ἀντιτυπία. οἱ πλεῖστοι μὲν οὖν τούτων ἐν ταῖς ἀκρωρείαις· αὐτοὺς ἄρκυσι καὶ ἀκοντίοις καὶ ποδάγραις αἱροῦνται, σοφίᾳ δὲ ἄρα τῇ τε ἄλλῃ κυνηγέταις ἀνδράσι, καὶ γοῦν καὶ * ἀποθηρέασιν. θηρῶνται δὲ καὶ ἐν πεδίοις, καὶ φυγεῖν ἐνταῦθα ἀσθενεῖς εἰσιν· αἱρήσει δὲ καὶ ὅς τις ἐστὶ βραδὺς τοὺς πόδας. λὴν δὲ ἄρα ἀγαθὴν καὶ δορά τε καὶ κέρατα· ἡ μὲν δορὰ, ἐν χειμῶσι τοῖς σφοδροτάτοις τὸν κρυμὸν οὐ πελάζει καὶ νομευτικοῖς ἄρα

al. αἰγοθηρέασι.

da in

γαὶ ὑλεργοῖς ἀνδράσι. κέρατα δ᾽ ἐκεῖνα ἀνύσαι δεῖ καὶ πιεῖν ἐκ ποταμοῦ παραῤῥέοντος, ἢ πηγῆς τινος * ἀναστελλούσης ἐν ὥρᾳ θερείῳ χρηστὰ, καὶ δίψος ἀκέστασθαι λυσιτελῆ. παρέχει γὰρ ἀμυστὶ πιεῖν τῶν * ἀνδρῶν κυλίκων μεῖον οὐδέν· ἕως καὶ αὔξειν τὸ ἆσθμα, καὶ σβέσαι τὸ ὑπεκκαῖον τὸ πᾶν καὶ τὸ ἀναφλέγον· οὐκοῦν εἰ τὰ ἔνδον καθαρθείη ὑπό τινος ξέειν εἰδότος † κερατοφόρου, καὶ τρία μέτρα ῥᾳδίως αὐτοῖν δέξεται τὸ ἕτερον αὐ.

dam pastoribus & fabris materiariis pelles mirificè prosunt. Cornua ad hauriendam de præterfluentium riuorum cōfluentibus, aut è fontibus potionē æstiuo tēpore ad depellendam sitim, non minori vsui habentur, quā calices etiā ampli. tāta enim capacitate sunt, vt ex calore anhelationem, æstúmque omnem extinguant. Ab homine expoliendi benè perito cornu intrinsecus politum, tres mensuras facilè capere potest.

al. ἀναστελλούσης

ἀδρῶν

forte κερατοξόου, vel κερατουργοῦ,

Περὶ τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ χελώνης τῆς ὀρείου.

Κεφ. ιζ.

Εἰσὶ δ᾽ ἄρα καὶ χελῶναι θρέμμα Λιβύη, ὀλίγαι δ᾽ ὅσα ἰδεῖν. ὄρειοι δ᾽ αὗται. καὶ ἔχουσι τὸ χελώνειον εἰς βάρβιτον ἀγαθόν.

De Testudine montana Libyca.

CAP. XVII.

Sunt & Testudines in Libya, eæq; montanæ, & aspectu crispissimæ: quarum testa barbitis est accommodota.

Περὶ τοῦ καλουμένου ἱππομανές. Κεφ. ιη.

De Hippomane.

CAP. XXIII.

Ἵππος ὅταν τέκῃ, τοῦ βρέφους ἐκπεφυκυῖαν σάρ-

Carunculam vnà cū pullo enatam, alij in

fronte inſitam eſſe, alij ad lumbos, alij ad genitalia adhæreſcere aiũt: eam ſanè nuncupatam hippomanes, primùm vt ex ſeſe Equa peperit, continuò deuorat, quod quidem fit Naturæ quadam benignitate miſericordi in equinam ſtirpẽ: ne, ſi (vt ferunt) idipſum vſque ad extremum vitæ diem pullus ſemper inſitum in ſe perſeueraret habere, ad effrenationẽ impotentis veneris, tam mas quàm fœmina rueret. Et forſan Equeſtris ſiue Neptuni ſiue Mineruæ munus hoc fuerit, ad cõſeruandam Equini generis ſucceſſionem, ne libidinis rabie funditùs periret. Quod quidem ipſum penitus cognitum paſtores habent: ac ſi quando ad moliendas alicui amatorias inſidias egeant, vt ipſum ad cupidinem veneris inflammẽt, diligenter obſeruãt quãdo Equa ventrem ferẽs pariat, atq; ſtatim à par

καὶ οὐ πολλὴν, ἀλλὰ ὀλίγην, ἀπηρτῆσθαι οἱ μὲν κατὰ τῶν μετώπων φασὶν, οἱ δὲ κατὰ τῆς ὀσφύος, ἄλλοι γε μὴν κατὰ τῶν αἰδοίων. ταύτην οὖν ἀποτραγοῦσα ἀφανίζει. καλεῖται δὲ τὸ σαρκίον τοῦτο ἱππομανές. οἴκτῳ δ' ἄρα τῆς φύσεως, καὶ ἐλέῳ ἐς τοὺς ἵππους δρᾶται τοῦτο. εἰ γὰρ ἀεί φασι καὶ διὰ τέλους προσήρτητο ἐκεῖνο, εἰς οἶστρον ἂν ἀκατασχέτου μίξεως ἐξήπτοντο οἵτε ἄρρενες, καὶ αἱ θήλειαι αὐτῶν. ἔστω δὲ καὶ εἰ δοκεῖ ἱππίου Ποσειδῶνος ἢ Ἀθηνᾶς ἱππίας τοῦτο δῶρον ἵπποις δοθέν· ἵνα αὐτοῖς τὸ γένος διαμένῃ, μὴ δὲ ἀφροδισίων λόγῳ διαφθείρηται. ἴσασι δ' ἄρα ἱπποφορβοὶ τοῦτο εὖ καὶ καλῶς. καὶ ἐάν ποτε δεηθῶσι τῆς προειρημένης σαρκίου εἰς ἐπιβουλήν τινος, ὡς ἐξάψαι οἱ ἔρωτα, τὴν ἵππον κύουσαν παραφυλάττουσι,

καὶ

ὅταν τέκῃ παραχρῆμα
ποτρώγουσι τὸ πωλίον, καὶ
ποκόπτουσι τὴν προειρη-
μένην σάρκα καὶ εἰς ὀ-
πλὴν ἐμβάλλουσιν ἵππου
θηλείας. ἐνταῦθα γὰρ καὶ
μόνης ἂν φυλαχθείη κα-
λῶς καὶ ἀποθησαυρι-
σθείη. τὸν δὲ πῶλον ἀνίσχοντι
τῷ ἡλίῳ καταθύουσιν. οὐ
δ' ἔτι θηλάζει ἡ μήτηρ
αὐτὸν, τὸ γνώρισμα ἀ-
ᾐρημένον, καὶ τῆς εὐνοίας
οὐκ ἔχοντα τὴν ὑπόθεσιν.
καὶ γάρ τοι τῆς καταπρα-
κεῖν τὴν σάρκα ἡ μήτηρ
φιλεῖν τὸ βρέφος ἰσχυ-
ρῶς ἄρχεται. ὅστις δ' ἂν
κατά τινα ἐπιβουλὴν αὐτῆς
ἐκείνης γεύσηται τῆς σαρ-
κὸς ἐρᾷ τε καὶ μάλα γε ἀ-
κρατεῖ συνέχεται, καὶ ἐμ-
φρύγεται, καὶ βοᾷ καὶ ἀ-
κατασχέτως ὁρμᾷ καὶ ἐπὶ
παιδικὰ αἴσχιστα, καὶ ἐπὶ
γυναῖκα ἀφήλικα καὶ
ἀπρόσωπον· καὶ μαρτύρεται
τὴν νόσον, καὶ τοῖς ἐντυ-
χοῦσιν ὅπως ἐξοίστρηται λέ-

tu pullium (nam sic etiam vocant carunculam illam) à pullo abscindunt, & in Equæ vngulam iniiciunt. Nã in hac solùm abditum & conditum optimè seruatur: simul & pullum, quòd ipsum postea non lactaret mater illo insigni & propria beneuolentiæ nota carentẽ, exorièti soli immolant. nam ideò pullũ mater vehemẽter amare ingreditur, quòd illam deuorârit carunculam. Iam quicunque per insidias carnem illam gustauerit, proiecta & præcipite amatoria libidine constrictus tenetur, ardet & perbacchatur, & vociferatur, atq; effrenatus ad amores etiam turpissimos, & quantumuis deformem, annosamq; mulierem cupiditatis adiicit oculos, ac morbũ testãs obuiis omnibus quemadmodum cõflagret amoris flammâ, exponit. Tum cæco il-

lius corpus diffluit & extabescit quòd veneris insaniâ animus exagitetur. Equam Olympiæ ex ære excitatam esse accepi, ad cuius cõspectu. Equi amatores adhinniant, ac amoris furore incitati cum ea gestiant venereo complexu implicari, quòd abstrusa quadam artificis machinatione Hippomanes reconditum intra æream statuam equos alliciat. neque enim esse tam diligentẽ fabricam, vt ex ea Equi eatenus falli & induci possint, vt tãtoperè ad illius conspectum in ventrem stimulari deberent. Quod siue verũ siue falsum est, ita vt accepi, literis mãdaui.

χί. καὶ λείβεται μὲν τὸ σῶμα καὶ φθίνει· ἐλαύνεται δὲ τὴν ψυχὴν ἐρωτικῇ μανίᾳ. ἀκούω τοίνυν ἔγωγε ἐν Ὀλυμπίᾳ τὴν ἵππον τὴν χαλκῆν, ἧς ἐρῶσιν ἵπποι, καὶ ἐπιβαίνονται καὶ ἐγχρίπτεσθαι ἐθέλουσι, καὶ χρεμετίζουσι διακαόμενοι χρεμέτισμα ἐρωτικόν, ἔχειν τὴν ἐκ τοῦδε τοῦ ἱππομανοῦς ἐπιβολὴν τὴν ἐν τῷ χαλκῷ γεγονότι μηρίῳ λαθοῦσαν, καὶ κρυφίᾳ τινὶ μηχανῇ τοῦ τεχνίτου ἐπιβληθεῖσαν * ἐν τῷ χαλκῷ τοῖς ζῴοις. μὴ γὰρ εἶναι τοσαύτην ἀκρίβειαν, ὡς οὕτως ἐξ αὐτῆς ἀπατᾶσθαι καὶ ἐξοιστρᾶσθαι τοὺς ἵππους τοὺς ἐρῶντας. καὶ ἴσως λέγουσί τι οἱ λέγοντες· εἶπον δὲ ἃ λέγουσιν· ἃ δὴ καὶ ἤκουσα καὶ ὑπὲρ τούτων εἶπον.

De piscibus qui viuunt in feruenti aqua.

CAP. XIX.

Περὶ τῆς ἐν τῇ Λιβύῃ ζεούσης λίμνης, καὶ τρεφούσης ἰχθῦς. Κεφ. ιθ.

In Africa feruentis aquæ lacus esse, in quo pisces & viuere & na-

Λέγεται δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ λίμνη εἶναι ζέοντος ὕδατος.

τος· καὶ ἐν τῷδε τῷ ὕδα-
τι ἐᾶσιν ἰχθύας ζῆν, καὶ
νήχεσθαι· καὶ τροφῆς ἐμβλη-
θείσης ἀναπάλλεσθαι πρὸς
τὴν τροφήν. εἰ δέ τις αὐ-
τοὺς εἰς ὕδωρ ἐμβάλλῃ ψυ-
χρὸν ὅτι ἀποθνήσκουσι, καὶ
τοῦτο προσακήκοα.

Περὶ τῆς τοῦ ἱπποκάμπου
γαστρός.

Κεφ. κ.

Λέγουσι δὲ ἄνδρες ἁλιεῖς
ἐπιστήμονες τὴν τοῦ Ἱππο-
κάμπου γαστέρα, εἴ τις ἐν
οἴνῳ καταμίξει ἕψων, καὶ
τοῦτο δοίη τινὶ πιεῖν, φάρ-
μακον εἶναι τὸν οἶνον ἀηδὲς ὡς
πρὸς τὰ ἄλλα φάρμακα
ἀντικρινόμενον. τὸν γάρ τοι
πιόντα αὐτὸν πρότερον μὲν
καταλαμβάνειν λυγμὸν σφο-
δρὸν· τὰ δὲ εἶτα βήττειν ξη-
ρὰν βῆχα, καὶ ἐκβιάζεσθαι
μὲν, ἀναπτύειν δὲ αὐτὸν οὐδὲ
ἕν. διογκοῦσθαι δὲ καὶ διοιδαί-
νειν τὴν ἄνω γαστέρα. θερμὰ
τῆς κεφαλῆς ἐπιπολάζειν
ῥεύματα, καὶ διὰ τῆς ῥινὸς
καταρρεῖν λεπτά, καὶ ἰχθυη

tare dicuntur, & ad ob-
iectum cibum assilire:
ac si quis in frigidam
eos iniecerit auditione
accepi ipsos interire.

De veneno ex Hippocampi ventre, quod plerosque interimit: superstites verò mirè gaudent aquis: & de remedio ex ipsis Hippocampis aduersus Canis rabidi morsum.

CAP. XX.

Rei piscatoriæ benè
periti homines dicunt
Hippocampi ventrem
in vino decoctum si
quis dederit cuipiam
bibere, eum multò ali-
ter & insolētiùs quàm
ex aliis venenis affici:
primò ex ea potione a-
cerrimo singultu labo-
rare, deinde tussire, &
sicca quidē tussi vehe-
menter torqueri, nihil
interim excreare. sed
& superiorem ei ven-
trē intumescere, & ca-
lidas fluxiones in sum-
mum caput efferri, &
verò per nares rursus
tenues & aquosas de-
fluere,

fluere, ac pisculentum odorem reddere. simul & oculos eius sanguine suffusos igneo colore flagrantes videri, & eorundem oculorum genas inflari: & vomendi quidem cupiditate ardere ferũt, verùm nihil emittere: quod si natura etiam *euicerit, id tamen mortis esse signum, & hominẽ mox in obliuionem & dementiam incurrere: sin in ventrem inferiorem delapsum fuerit, nihil horũ iam fieri, omnino tamen hominem è vita excedere. Ex morte porro qui euadunt, mente capti aquam summo studio persequuntur. Hanc enim ipsam idcirco expetunt aspicere, tum stillantẽ audire, quòd sanè eis ęgritudinis leuationem afferat, & somnum cõciliet. Itaq; ad perẽnes fluuios, aut ad littora, aut iuges fontes, aut lacus commorationes eis gratæ sunt & iucũdæ, quum tamen non magnoperè desiderent

ρᾶς ὀσμῆς προσβάλλειν. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ὑφαίμους αὐτῷ γίνεσθαι καὶ πυρώδεις. τὰ βλέφαρα δὲ διοιδεῖσθαι. ἐμέτου δὲ ἐπιθυμίαν ἐξάπτεσθαί φασιν. ἀναπλεῖ δὲ οὐδέν. εἰ δὲ ἐκνικήσῃ ἡ φύσις, τὸ μὲν εἰς θάνατον σφαλερὸν παραινῃ· εἰς λήθην δὲ ὑπολισθαίνειν καὶ παράνοιαν. ἐὰν δὲ εἰς τὴν κάτω γαστέρα διολισθῇ, μηδὲν ἔτι ἔσεσθαι, πάντως δὲ ἀποθνήσκειν τὸν ἑαλωκότα. οἱ δὲ περιγινόμενοι εἰς παράνοιαν ἐξοκείλαντες, ὕδατος ἱμέρῳ πολλῷ καταλαμβάνονται, καὶ ὁρᾶν † διψῶσιν ἀκούειν αὐτούς, καὶ ἀκούειν λειβομένου. καὶ τοῦτό γε αὐτοὺς καταβαυκαλᾷ καὶ κατευνάζει. καὶ διατρίβειν φιλοῦσιν ἢ παρὰ τοῖς ἀενάοις ποταμοῖς, ἢ αἰγιαλῶν πλησίον, ἢ περὶ κρήνας, ἢ λίμναις τισί. καὶ πιεῖν μὲν οὐ πάνυ

vomitum promouerit.

διψῶσιν [illegible] τέ, καὶ ἀκούειν λειβ. *vt etiam Gellius legit.*

ὀλίγον τε ἐρῶσι δὲ νήχεσθαι, καὶ τέγγειν τὼ πόδε, ἢ ἀπονίπτειν τὼ χεῖρε. οἱ δέ, οὐκ αὐτὴν τὴν τοῦ ἱπποκάμπου γαστέρα τούτων αἰτίαν εἶναί φασιν· ἀλλὰ νέμεσθαί τι φυκίον τὸ ζῶον πικρὸν δεινῶς, ἐξ οὗ τὴν ποιότητα εἰς ἐκείνην μεταχωρεῖν. Εὑρέθη δὲ ἄρα καὶ εἰς σωτηρίαν ἱππόκαμπος ἐπιτήδειον, ἀγχινοίᾳ παλαιοῦ μὲν ἁλιέως, σοφοῦ δὲ τὰ θαλάττια. ἦν Κρῆς ἁλιεὺς γέρων, καὶ παῖδας νεανίας εἶχε, καὶ τούτους ἁλιέας. ἐκ οὖν συνηνέχθη τὸν μὲν πρεσβύτην ἱπποκάμπους θηρᾶσαι μετὰ καὶ ἄλλων ἰχθύων, τοὺς δὲ νεανίας δηχθῆναι ὑπὸ κυνὸς λυττώσης, τῷ πρώτῳ δηχθέντι τῶν ἄλλων ἀμυνόντων, καὶ τῷ αὐτῷ πάθει περιπεσόντων. οἱ μὲν οὖν ἔκειντο Μηθύμνης τῆς Κρητικῆς πρὸς ταῖς ἠϊόσιν. ἔστι δὲ αὕτη κώμη ὥς φασιν. οἱ δὲ θεώμενοι συνήλγουν τῷ πάθει, καὶ τὴν

bibere: sed & natare, & pedes aquâ madefacere, & abluere manus, eis plurimum iucunditatis affert. Sunt qui nõ hæc mala dicant huius bestiæ ventrem creare, sed Hippocampum algam peramaram ex qua ita afficiatur, depasci. Verumtamẽ solertia veterani piscatoris, & ad res maritimas benè prudentis, salutaris etiam repertus est Hippocampus. is & Cretẽsis erat, & filios adolescentes piscatores etiã habebat. Accidit etiam vt hic piscator Hippocampos simul cum aliis piscibus caperet, & adolescentes à rabida canicula morderentur: vnus ex eis primùm, deinde etiam cæteri dũ fratri adesse, & opem ferre conantur. Quum vero eorum in Methymna Cretensi ad litus iacentium vicem dolẽtes spectatores interfi-

νεώτ

ciendam caniculã censerẽt, & illius iecur medicamentum ad rabiẽ edendũ iuuenibus dãdum esse: alij consulerent à Diana salutem petendam esse: senex piscator eos de consiliis quæ afferrent, laudatos dimisit, & Hippocamporum diligenter exenteratorum [vẽtriculo & intestinis abiectis] alios assos eis comedendos dedit, alios cum aceto & melle cõtriuit: eóq; cataplasmate morsus vlcera obligauit, atq; filiorum adolescẽtium [excitato in ipsis per Hippocampos aquæ desiderio] rabiem vicit: eosq; ad incolumitatem quamuis serò restituit.

καὶ ἀποκτεῖναι προστάττειν, καὶ τὸ ἧπαρ δοῦναι τοῖς νεανίαις ὡς φάρμακον τοῦ κακοῦ καταφαγεῖν. οἱ δὲ † ἐκ τῆς * Ρικκαίας οὕτω καλουμένης Ἀρτέμιδος ἄγειν, καὶ αἰτεῖν ἴασιν παρὰ τῆς θεοῦ. ὁ δὲ γέρων, καὶ μάλα ἀδεῶς τε καὶ ἀτρέπτως, ταῦτα μὲν ἐπαινῶν τοὺς συμβουλεύσαντας, εἶτα τῶν δὲ Ιπποκάμπων τὰς γαστέρας ἐκκαθάρας, καὶ ἐκβαλών, τοὺς μὲν ὀπτήσας καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς προσενέγκασθαι· τοὺς δὲ συντρίψας εἰς ὄξος καὶ μέλι, καὶ τὰ ἕλκη περιπλάσας τούτοις τὰ τοῦ δήγματος, εἶτα τῆς τῶν νεανιῶν ἐκράτησε λύττης τοῦ πόθου τοῦ ὕδατος, ὅνπερ οὖν οἱ Ιππόκαμποι αὐτοῖς ὑπεξῆπτον· καὶ τόνδε τὸν τρόπον τοὺς παῖδας ἰάσατο, ὀψὲ μέντοι.

ἐς τὸν, *scilicet* νεών. *al.* Ρικκαίας.

De Canibus fluuialibus (quos Lutras interpretor.) C. XXI.

Περὶ τῶν κυνῶν τῶν ποταμίων. Κεφ. κα.

De Canibus marinis non pauca in præcedẽtibus attuli. Fluuiatiles verò Caniculæ specie

Ὑπὲρ οὖν θαλαττίων μὲν κυνῶν εἴρηται ἡμῖν καὶ πολλά· κύνες δὲ οἱ ποτάμιοι ἰδεῖν μέν εἰσι κατὰ τοὺς κύ-

νας

...ς τῶν χερσαίους τῶν μυ-
...ῶς. λάσιοι δέ εἰσι καὶ
...ὴν οὐρὰν. λέγονται δὲ τῷ
...ἐν αἵματι νεῦρα αἱ θρω-
...ων διοιδούμενα πραΰνειν,
...ὄ. ἔχειν ὕδατι καὶ ὄξει
...αμιχθέντι. ἡ δ' ἐρὰ δὲ ὑ-
...οδήματα δίδωσιν ἀγα-
...ά, καὶ ταῦτα νεῦρον χρη-
...ὰ ὥς φασιν.

...ερὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλου-
μένου θυμάλλου.

Κεφ. κβ.

Θύμαλλον δὲ ἰχθὺν τὸν
...αλούμενον τρέφει Τίκι-
...ος, ποταμοῦ δὲ ὄνομα τῆς
...αλοῦ, καὶ μέγεθος μέν ἐστιν
... ἐπὶ πῆχυν προήκει. ἰ-
...εῖν δὲ μεταξὺ λάβρακός
...στι καὶ κεφάλου. ἄξιον δὲ αὐ-
...οῦ ἑαλωκότος θαυμάσαι
...ὴν ὀσμήν. οὐ γάρ τι σοὺ
...ροσβάλλει ἰχθυηρὸν ἀ-
...ὰ χρὴ τῶν λοιπῶν, ἀλλὰ εἰ
...οις κἂν διὰ χειρῶν κατέ-
...ειν θύμαλλον νεωστὶ τῆς
...ευγηθέντος, καὶ οὐκ ἂν ἄλλο
...κόσ ἐστι, καί τις ἐκ ἰδὼν τό
...ᾶον, οἰήσεται ποάν εἶναι ἐν χεροῖν, τὴν μάλιστα μελιτίων

referunt terreſtres par-
uos, & caudam quoq;
hirſutam habent. San-
guis earum ex poſca il-
litus intumeſcētes ho-
minum neruos mitiga-
re creditur. Expelle cal- *ἀ. ἴσχειν*
cei fiunt commodi, &
ipſi vtiles neruis, vt
aiunt.

De Thymallo piſce.

CAP. XXII.

Piſcem Thymallum,
ſic nuncupatum. Tici-
nus fluuius Italiæ pro-
creat: is ad cubiti ma-
gnitudinem accedit: & *Θύμαλ-*
Lupi & Mugilis com- *λος,*
munē ac mediam ſpe- *piſcis, &*
ciem ſimilitudinémq; *herba thy-*
gerit. Eius capti odor *mus.*
non indignam admi-
rationem habet: non
enim vt cæteri piſces pi
ſculentum quendam
mittit odorem: imò ve-
rò exiſtimes te eius gē-
tilem herbam recētem
ex terra lectam mani-
bus tenere. Tanta ſanè
odoris ſuauitate fra-
grat, vt qui eum ipſum
non videt, gratiſſimam

ἔχο.

Apibus herbam, vnde nomen duxit, in manu latere putet. Retibus facile capitur: non item hamatis escarũ illecebris: non adipe Suis, nõ Serpho (*insecto aut vermesimili formica vel culice*) non Chamâ, non alterius piscis intestino, non deniq; Strombi collo sed solo Culice (improba sane bestiola, & noctes diésq; homini tum morsu tum strepitu suo molesta) quòd hac sola delectatur esca, comprehenditur.

[illegible]ρὸν τὴν προειρημένην ἔνθεν τοι καὶ κέκληται. λίνῳ μὲν αἱρεθείη ἂν ῥᾷστα· δελέατι δὲ καὶ ἀγκίστρῳ οὐχ αἱρήσει αὐτὸν ῥᾷστα· οὐχ ὑὸς πιμελῇ, οὐ σέρφῳ, οὐ χήμῃ, οὐκ ἰχθύος ἑτέρου ἐντέρῳ, οὐ στρόμβου τένοντι, κώνωπι δὲ αἱρεῖται μόνῳ· πονηρῷ μὲν ζώῳ καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ ἀνθρώποις ἐχθρῷ καὶ δακεῖν καὶ βοῆσαι. αἱρεῖ δὲ τὸν θύμαλλον τὸν προειρημένον. φιληδεῖ γὰρ αὐτῷ μόνῳ.

De Xiphia & alijs piscibus Danubij.

CAP. XXIII.

Περὶ τοῦ ἐν Ἴστρῳ ξιφίου καὶ ἑτέρων ἰχθύων.

Κεφ. κγ.

Initium Europæorũ fluminum maximi Danubij, ad Septentriones ventos sub Alpium radices subiectum cõtra solis exortum, à non magno fonte nascitur, vbi gens rei equestris perita habitat: deinde simul permulti, tanquã

Ὑπὸ τῷ ποδὶ δὲ τῶν †Ἀλπαίων ὀρῶν πρὸς ἀνέμοις βορρᾶν ὑπὸ τῇ ἄρκτῳ †οὕτω κέκληται. χῶρος δὲ τοιοῦτον ἱππικοὶ ἄνδρες. ἐντεῦθέν τοι πρόεισιν ὁ τῶν Εὐρωπαίων ποταμῶν μέγιστος Ἴστρος· ἐκ πηγῆς μὲν οὐ πολλῆς, ταῖς δὲ τοῦ ἡλίου προσβολαῖς ταῖς πρώταις ἀντίος· εἶτα οἱ εἶτα δορυφοροῦντες αὐτόν, ἅτε τῶν ἐπιχωρίων ῥευμάτων

al. Ἀλπίων
Videtur locus mutilus.

τῶν βασιλέα, συνεισέχουσι οἱ πολλοί, καὶ ἀέναον τὸ ῥεῦμα αὐτῶν ἐστι. καὶ ἴσασι μὲν ἑκάστου τὸ ὄνομα οἱ προσοικοῦντες αὐτοὺς ἴσταν δὲ εἰς τὸν Ἴστρον ἐμβάλωσι τοῖς μὲν ἡ ἀπὸ γένους ἐπωνυμία πέπαυται, ἀδιστακτέ γε μὴν ἐκείνου τοῦ ὀνόματος, καὶ ἐξ αὐτοῦ καλοῦνται πάντες, καὶ συνεκβάλλουσιν εἰς τὸν Εὔξεινον. Γίνονται δὲ ἐνταῦθα ἰχθύων γένη διάφορα· κορακῖνοί τε καὶ οἱ μυλλοί, καὶ ἀντακαῖοι, καὶ κυπρῖνοι μέλανες οὗτοι, καὶ χοῖροι δὲ, καὶ ἥσυχοι ἰδεῖν λευκοί, πέρκαι τε ἐπὶ τούτοις καὶ ξιφίαι. πρέπουσι δὲ τῷ ὀνόματι οἱ ἰχθύες οἵδε, καὶ τὸ μαρτύριον. τὸ μὲν ἄλλο πᾶν σῶμα ἁπαλοί τ' εἰσι, καὶ ἄλυποι προσάπτεσθαι ὁμιλοῦσι. καὶ ὀδόντες οἱ οὐ πάντες σκολιοί, οὐδὲ ἀπηνεῖς ἰδεῖν· οὐκ ἄκανθα ἐπὶ τῷ νώτῳ ὀρθὴ τοῖς τῶν δελφίνων ἐκπέφυκεν, οὐ κατὰ τὸ οὐραῖον. ὃ δὲ ἐστι θαῦμα

stipantes indigenarum fluminum regem exoriuntur, & eorum cōfluens continuatus & perennis est: quorum nomina qui huiusmodi fluuios accolūt, planè sciunt. ij postquam in Danubium influxerunt, primogenio nomine appellari desistētes, Europæ fluuiorum regi de suo nomine decedunt, atq; ex eo nominati, simul in Euxinum defluunt. In hoc flumine permulti & diuersi pisces nascuntur, Coracini, Mylli, Antacæi, & nigri colore Cyprini, item Porci, Percæ, & Gladij, qui conuenientissimum nomē habent. quum enim omni reliquo corpore teneri sunt, & tactu mites: tùm dentes eorum nec admodum curui, neq; immanes spectantur: neq; sic horret spina in dorso, quemadmodum Delphinorū, nec in cauda: sed quod

μυλλοὶ

al. πάντη

αἷς

magnam vel audientiū vel videntium admirationem moueat, ſub ipſis naribus, quâ reſpirāt (*at piſces aut non reſpirant, aut non per nares*) & aqua ad branchias eis influit ac refluit, in mucronē roſtrum procedit, & rectum porrigitur, ſenſimq; & leniter in longitudinem & craſſitudinem augetur: & dum ad cetaceam magnitudinem piſcis excreſcit, illius etiam mucro tandem vel triremis roſtro comparari poteſt. Neque modò quum cibi inopiâ vrgetur, mucronati roſtri incurſu piſces interficit atq; exeſt: ſed etiam maxima cete propellit & vlciſcitur, non quidē armis ex ferro confectis, ſed naturâ comparatis, vt ij qui magnitudine proceſſerunt, cōtra nauem mucronem in ea defigentes, venire audeant. Quidam gloriantur ſe ſpectauiſſe nauem Babylonicam in litus extractam, vt carina eius iam vetuſtate ſatiſcens reſarciretur,

δι' ἀπορίαν

καὶ ἀκούοντι καὶ ἰδόντι, ὑπ' αὐτὴν τὴν ῥῖνα, ἐξ ἧς καὶ ἀναπνεῖ, καὶ τὸ ῥεῦμα αὐτοῦ διαρρεῖ ἐς τὰ βράγχια, καὶ ἐκπίπτει, εἰς ὀξὺ οἷ προσήκει ἡ φύσις. καὶ εὐθεῖά ἐστι, καὶ αὐξάνεται κατ' ὀλίγον εἰς μῆκός τε καὶ πάχος. καὶ κατὰ μέτρον τῷ ἰχθύϊ συνεπείγεται καὶ ἐκείνη, καὶ ἔοικε τριήρους ἐμβόλῳ. καὶ † διὰ πορείας ἐμπίπτων ὁ ξιφίας ἰχθῦς, καὶ ἀποκτείνας, εἶτα θοινᾶται, καὶ ἀμύνεται ὅ τῷ αὐτοῦ τὰ μέγιστα τῶν κητῶν. καὶ ἀχάλκευτόν γε τοῦτο τὸ ὅπλον προσπέφυκέν οἱ, καὶ τέθηκται φύσει. ἀκούω οἵδε οἱ ξιφίαι εἰς μέγεθος προήκοντες ἔρχονται, καὶ νεὼς ἀντίον. καὶ νεανιεύονταί γέ τινες λέγοντες ναῦν Βιθυνίδα ἰδεῖν ἀνασπασθεῖσαν, ἵνα αὐτῇ τῇ πονησάσῃ ὑπὸ γήρως ἡ ἔρεισις τύχῃ τῆς δευ-

atque

σης κομιδῆς. ἀκούω προσηλωμένην θεάσασθαι τὴν τοῦ ξιφίου κεφαλὴν αὐτοῦ ἔνθεν ἐμπήξαντος μετὰ τοῦ σιδήρου τὴν αἰχμὴν τὴν συμφυῆ, ἀποσπάσαι τε αὐτὸν πειρώμενον ὑπὸ τῆς ῥώμης τῆς πολλῆς + ἀποχειθῆναι μὲν ὑπὸ τοῦ τένοντος τὸ πᾶν σῶμα. τὴν δὲ ἀπομεῖναι πεπηγμένην ὡς ἐνέπεσεν ἐξ ἀρχῆς. θηρᾶται δὲ οὗτος ἄρα καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ ἐν τῷ Ἴστρῳ. χαίρει δὲ καὶ πικρῷ ὕδατι, καὶ γλυκεῖ ῥεύματι.

Περὶ τοῦ θαλαττίου φύκους τοῦ ἰσομεγέθους τῇ μυείκῃ.

Κεφ. κδ.

Θέρους ἐνακμάζοντος τοῦ σφοδροτάτου, οἱ θαλάττιοι κύνες καὶ τὰ ἄλλα ζῷα, οἷς περὶ ἔστι συμφυὴς ἡ τόλμα, ἔς τε τοὺς αἰγιαλοὺς προσβάλλει, καὶ αὖθις τῶν κουμένων ἐρχε-
τῶν καὶ τὰς ῥοὰς ἄνεχ [illegible] ὑποτρέχει, καὶ ἐς τὸν στενὰς καὶ βαθεῖς εἰστύχοντα [illegible] πελάγιοι δὲ τὰ πε-

ἀποχειθῆναι

atq; in ea Gladij caput affixum inspexisse: cuius, quum in nauē mucronem suum defixisset, & nullis viribus ipsum trahere quiuisset, corpus quidem reliquū à ceruice auulsum fuerit: rostrum vero infixum, vt à principio inhæserat, remanserit. Capitur in mari & Danubio, quòd & salsa & dulci aqua delectetur.

De alga quadam marina noctu lucente, Caniculis marinis venenata.

CAP. XXIIII.

Caniculæ, & alia maris alumna animalia, quibus audaciā natura inseuit, quum summus per æstatem calor viget, ad litora se recipiūt, & versus præcipitia natant, & exposita fluctibus promontoria subeunt, & angustis profundisq; fretis sese insinuant. Refugiunt enim pelagus, & quæ in

eo ſunt paſcua eo tempore negligunt. *Naſcitur autem genus quoddam algæ ſeu fuci in petris profundis, quæ magnitudine myricã, fructu papauer refert. Fructus reliquo anni tempore occluſus ſolidusque & oſtrei inſtar, durus eſt. dehiſcit autẽ ab æſtiuo ſolſtitio, vt calices roſarum. Exterior pars fructus, nempe cruſta quædam ſiue membrana, teſtæ vel oſtrei modo dura, & viſu quàm maximè flaua, interiorem, cui color cæruleus, ſubſtãtia mollis & tanquam veſicæ inflatæ pellucida, valli modo ambit ac munit. Ex hac (*interiore parte*) noxium ſtillat venenum. Emittit autem noctu ignem quẽdam, & veluti ſcintillantem ſplendorem: & oriente iam Sirio veneni vehementia creſcit. Quam-

Ἕρμακες αἱ ὕφαλοι πέτραι, ἢ αἱμασιαί, Varinus. Et rurs, Ἕρμα, ὕφαλος πέτρα. Item, Ἕρμα, πέτρα ἐν θαλάσσῃ Διαλάσης ὡς ὕφαλος. Forté στερεὸς, nempe ὁλαστός.

λάγια ἤδη. καὶ τῆς ἐκεῖ νομῆς τὴν καὶ δὲ τῆς ὥρας ὑπερορῶσι· γίνεται δὲ ἄρα τι φῦκος ἐν τοῖς † ἕρμασι τοῖς βαθέσι· καὶ τὸ μέγεθος αὐτοῦ κατὰ μυρίκην ἐστί. φέρει δὲ καρπὸν τῇ μήκωνι προσεμφερῆ. καὶ τὴν μὲν ἄλλων ὡρῶν τοῦ ἔτους μέμυκε, καὶ ἔστιν ἀντίτυπος καὶ † στερεὰ φύσει ὀστρέου. ἀπλοῦταί γε μὴν μετὰ τὰς τροπὰς τὰς θερινὰς, ὥσπερ οὖν αἱ ἐν ῥοδωνιαῖς κάλυκες. καὶ τὸ μὲν περικείμενον ἔλυτρον, φρουρεῖ τὸ ἔνδον, καὶ δίκην ἕρκους ὀστρακῶδες ὂν, περιέρχεται, ἰδεῖν γε μὴν ξανθότατόν ἐστι· τὸ δὲ ὑπὸ τούτῳ τῷ χιτῶνι, κυάνεόν ἐστι χρόα, καὶ χαῦνον, ὥσπερ οὖν πεφυσημένη κύστις, διαυγὴς ἄγαν· λείβεταί τε ἐξ αὐτῆς πονηρὸν φάρμακον. καὶ νύκτωρ μὲν ἐκπέμπει τοῦτο αὐγὴν, πυρὶ ἐοικυῖαν, καί τινας ἀφίησι μαρμαρυγάς. ὑπανατέλλοντος δὲ τοῦ σειρίου ἔτι καὶ μᾶλλον καταχύει

ι τοῦ

ἡ τοῦ φαρμάκου κακία. καὶ ἐντεῦθεν ὅσον ἐστὶν ὑδροθηρικὸν † παγκυνικὸν οἱ ὄνομα θέμενοι, εἶτα οἴονται τὴν τοῦ ἄστρου ἐπιτολὴν τίκτειν αὐτό. οἱ θαλάττιοι δ' οὖν κύνες πρὸς τὴν νύκτωρ τοῦ ἄνθους φαντασίαν τὴν φλογώδη, εἶτα ἐμπεσόντες αὐτὸ ἁρπάζειν εἰς † ἕρμα τὴν ἔναλον μυρίκην τὴν δὲ, τοῦ φαρμάκου τοῦ μὲν καταπλέοντος αὐτῶν· τοῦ δὲ καταποθέντος, καὶ ἑτέρου διὰ τῶν βραγχίων αὐτοῖς εἰσθορόντος, εἶτα μέντοι τεθνήκασι. καὶ παραχρῆμα ἀναπλέουσιν οἱ τοίνυν δεινότατοι τὰ τοιαῦτα ἀνιχνεύειν τοῦ δὲ τοῦ φαρμάκου ἐν τῷ κητῶν τῶν προειρημένων, τὸ μὲν ἐκ τῶν μερῶν τῶν λοιπῶν, τὸ δὲ ἐκ τοῦ στόματος τὸ θηρεῖον φάρμακον ἀθροίζουσι δευτερεῖον. καὶ † κακὸν τοῦτο τῆς καλουμένης χερσαίας ἀγλαοφώτιδος· ὄνομα δὲ αὐτῇ ἄρχεσθαι ἔδοξε καὶ κυνόσπαστον. καὶ τίς ἡ αἰτία, καὶ ὑπομνησθῶ εἰπεῖν, εἴσεσθε εἰσαῦθις.

obrem piſcatorũ natio omnis, quæ pancynicũ (lego * cynoſpaſtum, vt in fragmentoque) hanc ſtirpem appellat) à Canis ortu venenum hoc gigni arbitrantur. Porro Canes marini ad igneũ iſtum in hac marina myrica floris ſplendorem tanquam inopinati alicuius lucri ſpe allecti, veneno partim aſperſi, partim deuorato, & branchiis etiam hauſto extincti fluitãt. Vnde his in rebus exercitati homines venenum ſecundarium ex piſcium iſtorum tum ore tum partibus cęteris colligũt. Simile malum ex terreſtri etiam aglaophotide eſt, de qua mox dicemus.

πᾶν, κυνικόν. al. πασκύνικον, Gillius. buto, cynoſpaſtum habet, vt etiam infrà vocatur, al. παγκύνιον. malim ἐρμαῖον, τὸ ἀπροσδόκητον κέρδος.

al κακὸν

**Vel cynoſphaſtum potiùs, vt Gillius: quòd Canes marin. ſuccidat. nam & Aglaophôtis terreſtris, vel cyno-*

spbastus similiter rectè dicetur, à canum terrestrium pernicie: vel cynospastus, quòd cani alligata extrahatur. nam φάω, ῶ. occidere significat. σπάω autem trahere.

De Mysis circa Heracleam Ponti [vel potius Istri in Europa accolis] & quomodo ab eis capiantur Siluri.

CAP. XXV.

Mysi, non ij qui Telephi Pergamum incolunt, sed inferiores qui ad Pontum: quiq; vicinorum Scytharum incursiones propulsant, & suis viribus regionẽ suã defendunt. Ea prope Heracleã est. & circa † Naxium flumen propè Tomin [*Tominum* vel *Tomos*] ciuitatem. Eodem in loco Medeã Æetæ filiam, impium illud aduersus Absyrtũ fratrem facinus perpetrasse, incolæ Mysi [nefarium sanè Colchidis veneficæ inter alia crimen] Græcis commemorant. Hi, inquam, piscandi rationem obseruant huiusmodi. Histrian

Heracleã hodie Naxiũ portum vocari scribit Murstenus.

κτῆ τ Αψύρτυ τῦ ἀδελφῦ al. φαρμακίως, forte φαρμακίδι

Περὶ τ τῶν ἰχθύων θήρας τῶν ἐν Μυσίᾳ.

Κεφ. κε.

Μυσοὶ ἢ ἐχ οἱ τ Τηλέφε τὸ Πέργαμον κατοικεντες Μυσοί, ἀλλ' ἐκείνες τοὺς πρὸς τῷ Πόντῳ μοι νόει τοὺς κάτω ἱδρυμένους, καὶ τῇ γῇ τῇ Σκυθίδι προσοικοῦσι, τὰς ἐκείνων ἐπιδρομὰς ἀνείργοντες, καὶ τῇ ῥώμῃ τὸν χῶρον τ προσειρημένον φρουροῦντες πάντα. Ἡρακλείας πλησίον φημί, καὶ τῶ Ναξίυ ῥεύματος τῦ καλεμένυ Τόμεως πλησίον. ἐνταῦθά τοι καὶ τὴν Αἰήτυ Μήδειαν οἱ ἐπιχώριοι ὑμνοῦσι τὸ ἔργον ἐκεῖνο, τ τοῖς τ Αψύρτων τ ἀδελφῶν χερσὶ κακαῖς τολμῆσαι, ναὶ μὰ Δία δυστυχῆ φήμην ἐπὶ τῇ Κόλχῳ τ φαρμακεῖ, πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῖς Ἕλλησι τήνδε ᾄδοντες οἱ Μυσοί. Ἀλλ' οὗτοί γε θήραν ἰχθύων ἐκείνην θηρῶσιν. ἀνὴρ Ι-

στριανὸς γένος, τὴν τέχνην ἁλιεύς, τῆς τοῦ Ἴστρου ὄχθης πλησίον ἐλαύνει βοῶν ζεῦγος, οὔτι που δεόμενος ἀροῦν τὸ ἔδαφος. ὥσπερ γάρ φησιν ὁ λόγος μηδὲν εἶναι βοῒ κοινὸν ἅμα καὶ δελφῖνι· οὕτω τοι φιλία χερσὶν ἁλιέων καὶ ἀρότρῳ πόθεν ἂν γένοιτο; εἰ γοῦν οἱ καὶ ἵππων παρείη ζεῦγος, τοῖς ἵπποις χρῆται. καὶ τὸ μὲν ζυγὸν ὁ ἀνὴρ φέρει κατὰ τῶν ὤμων, ἔρχεται δὲ ἔνθα οἱ δοκεῖ καλῶς ἔχειν ἑαυτὸν καθεῖναι, καὶ ἐν καλῷ τῆς ἄγρας εἶναι πεπίστευκε. τῆς οὖν μηρίνθου στερεᾶς οὔσης καὶ ἄγαν ἀκτικῆς, τὴν μὲν ἀρχὴν ἐξῆψε μέσου τῶν ζώων τοῦ ζυγοῦ. ἄδδην δὲ τροφῆς παρατίθησιν, ἢ τοῖς βουσὶν, ἢ τοῖς ἵπποις. οἱ δὲ ἐμπίμπλανται. καὶ ἐκεῖνος τῇ μηρίνθῳ κατὰ θάτερα προσῆψεν ἄγκιστρον ἰσχυρὸν, καὶ μέντοι καὶ τεθηγμένον δεινῶς. περιεί-

ftrianus natione piſcator ad (*Atqui Iſter Europæ fluuius eſt, non regionis iuxta Pontum & Heracleam. Vtrobique tamen Myſi dicti populi habitant. Vide Onomaſticon noſtrum*) Iſtri rapam Boum par impellit, nō ad arandum (nam quēadmodū, vt in ſermonem hominum venit, nulla Boui communitas cum Delphino intercedit, ſic piſcatoris manibns vnde amicitia cum aratro?) ſed ad piſcandum potiùs iugatos Boues, aut Equos in ea loca primū impellit (iugum ipſe humeris gerēs) vbi cōmodam ſibi & ſedem & piſcationem arbitratur: atque ad ripam iumentis pabulum apponit, vnde interea hæc complentur, dum ipſe funis benè robuſti alterum caput ad medium iugum alligat, ex altero capite hamum apēdit validiſſimum illū acutiſſimúmq;, quē aſſo Tauri pulmone in-

ἐμπληρμέ-
νον
Gillius.

ſtructum, ad illiciendũ Silurum ſuauiſſimam ei eſcam deiicit, poſtquam ex linea, ad quã hamus alligatus eſt, quantum ſatis ſit plumbi ad moderandum tractum appendit. Vbi Silurus bubulæ eſcæ sẽſum percepit, ſtatim eſcam appetẽs, hamum incautè totis faucibus deuorat: & nimia gulæ auiditate trãsfixus imprudens, dũ ex eo euadere cupit, omnibus viribus funem exagitat. quod quidẽ ipſum animaduertẽs piſcator, cũ ſummo gaudio quàm mox à ſeſſione exurgit, & Boues Equosve admotis ſtimulis incitat, tanquam arator iam ex piſcatore factus, vt qui in fabulis ſubitò perſonam mutant: ac

ρας δὲ αὐτῷ πυθόμενα ταύρου † τεθηραμένου, αὐτὸ ὁ μεθῆκε πρὸς τὴν ἐστραμμένῃ πλευρᾷ, καὶ μάλαγε ἡδίστην, ὑπὲρ τοῦ σπουδέοντος τὸ ἄγκιστρον λίνου ἐξάψας τὸν ἀρκοῦντα μόλιβδον δὴ ἐς τὴν ἕλξιν ἐπὶ ἕρμα αὐτοῦ. ὁ τοίνυν ἰχθὺς ὁπόταν αἴσθηται τῆς ταυρείου βορᾶς, παραχρῆμα κατὰ τὴν ἄγραν ὁρμᾷ· εἶτα ὢν ἱμείρει τούτοις ἐντυχὼν ἀθρόοις, καὶ παρέχαιναν ἄδην καὶ ἀταμιεύτως, τὴν ἐμπεσοῦσάν οἱ κακὴν δαῖτα εἰς ἑαυτὸν σπᾷ. εἶτα ὑπὸ ἡδονῆς ἐκπεπληγμένος ἔδε ὁ γάστρις, ἑαυτὸν διαλέληθε τῷ περιειρημένῳ περιπαρεὶς ἀγκίστρῳ, καὶ ἀποδρᾶναι τὸ ἐμπεσὸν κακὸν διψῶν, τὴν μήρινθον ὡς ἔχει δυνάμεως ὑποταράττει καὶ κινεῖ. συνίησιν οὖν ὁ θηρατὴς, καὶ ἡδονῆς ὑπερεμπίπλαται. εἶτα τῆς ἕδρας ἀνέθορε, καὶ μεθῆκεν ἑαυτὸν ποταμίων τε καὶ † κυνηγεσίων ἐνύδρων· ὥσπερ δὲ ἐν δράματι ὑποκριτὴς ἀμείψας προσωπεῖον, οὐδὲ τὸν βοῦν ἐλαύνει, ἢ τὸν ἵππον. ἀλλὰ δὲ ἄρα

ἐνύδρων
κυνηγε-
σίων·

καὶ

καὶ ἡ τοῦ κήτους καὶ ἡ τῶν ὑποζυγίων ἀντίπαλός ἐστιν. ὁ μὲν γὰρ θὴρ ὁ τοῦ Ἴστρου τρόφιμος ἕλκει κάτω ὅσον ποῖ ἄρα τῷ ἐν αὐτῷ ῥεύματι ἔχει· καὶ μέντοι ζεῦγος τὸ ἀνθέλκον ἐντείνει τὴν μήρινθον. ἀλλὰ οἱ πλέον οὐδὲ ἕν. τῆς γοῦν ἐπ' ἀμφοῖν ἕλξεως ἰχθὺς ἡττᾶται, καὶ ἀπνευστὶ ἕλκεται κατὰ τῆς ἠϊόνος. εἶτα τοι ἂν ὁμοειδὴς δρυῶν στελέχη ἑλκόντων ἡμιόνους τινὰς ὡς ἐπὶ τῇ Πατρόκλου ταφῇ Ὅμηρος ᾄδει ταῦτα δήπου ὑμνούμενα.

iumentis cum cetaceo pisce benè robusto luctatio est: Nam hic Istri alumnus omni virium contentione in altitudinem se deprimit, illa contrà retrahunt: sed piscis vincitur ex amborũ tractu, atq; in ripam iugo extrahitur. Diceret sanè aliquis Homeri studiosus, Mulos hoc pacto in Patrocli funere, quod poëta celebrat, quernos aduexisse truncos.

Περὶ ἰχθύων τῶν ἐν τῷ κρυστάλλῳ τοῦ Ἴστρου θηρωμένων, καὶ περὶ τοῦ καλουμένου ἀντακαίου.

Κεφ. κϛ.

Quemadmodum ex Istro conglaciante pisces capiuntur: & de natura Antaceorum.

CAP. XXVI.

Ἔστι δὲ καὶ τοῦ Ἴστρου καὶ κόλπος ἱκανῶς βαθύτατος, καὶ ἔοικε τῇ θαλάττῃ τὴν πολλὴν περίοδον. καὶ μέντοι βάθους οὐ ἥκει οὐδὲ ὁ κόλπος. καὶ ἐκεῖνο τεκμηριῶσαι ἱκανόν. αἱ νῆες αἱ φορτίδες αἱ τὴν θάλασσαν περῶσαι, καὶ ἐνταῦθα κατακολπίζονται, χρείᾳ τῶν περιοικούντων

Est etiam Istro sinus adeò profundus & latus &ambitu amplissimo, vt mare esse videatur, in quem onerariæ naues mare trãsmittẽtes ad vsum accolentiũ insinuãtur, atq; appelluntur. Itaq; tempestatibus quũ is quatitur,

quemadmodum mare inhorrescit. Sunt etiam in eo insulæ & recessus quidam riparum in quos refugere licet, & crepidines & colles lōgè eminentes, quibus, quum æstus reciprocatur, fluctus vehementer refringuntur: atque eodem velut in angustias compulsi in mare redundanter aguntur. Hoc ipsum ineunte hyeme fieri solet. tum enim hunc augescentē Boreas impellit & cōcitat. Hic adeò duram glaciem defert, vt hæc vecturas omneis sustineat. Cōtrà acerrimus Boreas flans huic resistit, & vndas suas magno motu & (vt ita dicam) desiderio in mare exonerare festinantem, non finit: & repulsum cedere cogit. Sic fit vt glacies in altitudinem deprimatur, vt bene pe

περί τη.

δηλονότι. περιείληφε δὲ καὶ τοῦτον ὡς θάλατταν, ὅταν ἀγριαίνηται ὑπὸ τῶν καταπνεόντων ἀνέμων εἰς κύματα ἐξαπτόντων τε αὐτὸν καὶ ἐκμαινόντων. πεφύκασι δὲ ἄρα ἐν αὐτῷ καὶ νῆσοι, καί τινες μέντοι καὶ τῆς ὄχθης ὑποδρομαὶ, εἰς ἃς ἔστι καταφυγεῖν. ἀλλὰ καὶ ἀκταὶ καὶ ἄκραι περιήκουσι, καὶ περιστρήγνυνται αὐτοῖς, καὶ περισχίζεται κλύδων ἄγριος. ἡνίκα δὴ αὖ ἑαυτοῦ μάλιστα ὑποπλησθεὶς, εἶτα εἰς τὴν θάλασσαν οἱονεὶ στενοχωρούμενος ὠθεῖται· φιλεῖ δὲ ἄρα δρᾶν τοῦτο ἤδη τῆς τετάρτης ὥρας φθινοπωρινῆς παραδραμούσης, ὑπαρχομένης δὲ τῆς χειμερίου, καὶ ἀκμάσας αὐτος φέρεισι πλημμυρῶν. πληθύοντα δ' ἄρα βορρᾶς ἐπωθεῖ αὐτὸν, καὶ ἐξάπτει κατιέναι ἄγριον. καὶ ὁ μὲν καταφέρει μάλα γε κρυμώδης καὶ σκληρὸν, ὡς εἰς πλοίων ἀγώγιμον τὸν καθ' ἑαυτοῦ κρύσταλλον. ὁ δὲ ἀντιτείνει ὁ βορρᾶς αὐτῷ καταπνέων σκληρὸς ἄκοντα αὐτὸν

τὸν ἐκβέβληται εἰς τὸ πέ-
λαγος ἀδῖνα (ὡς ἂν εἴ-
ποις) ἐπιστρέπει ἀλλ' † αἰνα-
ων καὶ αὐτόθι θέμενος ἴκοιτο.
κρύσταλλος οὖν ἐπινη-
ομένους τε καὶ ἀναστελλό-
μενος ἐς βάθος χωρεῖ καὶ
δρυοῦται ἐς πολύ· καὶ
ἐντεῦθεν ὑπορρεῖ μὲν ὁ Ἴ-
στρος τὸ γνήσιον ὕδωρ ἰδίοις
(ὡς ἂν εἴποις) κρυπταῖς·
ς δὲ ἐπίκτητόν οἱ καὶ *νό-
θον ἐπίκειται πεδίου δί-
κην. καὶ κατὰ ταῦτα τῆς ὥ-
ρας τηνικάδε ὁδοιποροῦ-
σιν οἱ τῇδε ἄνθρωποι κατὰ
ζεύγη καὶ μονίππους. † Ὀ-
πότε μὲν οὖν ἐλέγχει τε
καὶ βασανίζει τὴν πῆξιν
τοῦ ποταμοῦ, καὶ τόδε τοῦ
Θρακίου Στρυμόνος, τὸ
πονηρόν τε καὶ δολερὸν θη-
ρίον ἀλώπηξ, ἀνωτέρω
εἶπον. ὁ δ' οὖν κρύσταλ-

nitus congeleturaqua, eiúſque confluens viis occultis infrà delabatur, glacies verò campi patentis æquor eſſe videatur. Ac per eam nimirum homines accolæ vel equis inſidētes, vel iugata iumenta agentes, iter faciunt. De Vulpe quomodo improba & doloſa hæc beſtia, huius fluuij & Thracij Strymonis glaciem, eiúſq; firmitatē exploret, ſuprà dixi. Porrò Iſtri glacies etiā nauem onerariam, inter nauigandum eiad-naſcens. & in ipſo confluente verſantem tantoperè circumligat, vt nec paſſa vela, nec gubernatores opus ſint, nec prora ſpectet antrorſum, quòd omnia & inſtrumenta & nauis ipſa glaciei vinculo

al. αἰνα-χίων

al. νόθον

Ὀποῖα

λος ὁ ἐν τῷ Ἴστρῳ καὶ νηὶ φορτηγῷ κατὰ ῥοῦν περαιουμένῃ — περιτρα-
† περιστραφεὶς, εἶτα ἐπέδησεν αὐτήν. καὶ οὔτε † ἱστί- — φεὶς
ον ἠπλωμένον ἐστὶ δή, οὔτε πρῷρα τις τὰ πρόσω βλέ- — al. ἱστίου
πει, οὔτε ὁ τῆς νεὼς ἄρχων ἐπιστρέφει τοὺς οἴακας. πε- — ἠπλωμέ-
πήγασι γάρ. ἐπεὶ καὶ τὸ πᾶν σκάφος τῷ περικει- — νου ἔτι δεῖ
μένῳ

ϑηι' Gill.

Omisit hic quædam Gill. hæc quidē periodus obscura videtur. quo modo enim exacta hyeme & iam soluta glacie amplius Istrū calcātboues? nisi forte vt denuò onera ad naues per vadum reuehant, ipsum iā calcantes Istrum, non glaciem & niuem, vt hyeme.

constricta teneantur: nec sanè nauis esse videtur: non enim amplius fluctibus verberatur: sed in magna planicie tumuli aut cuiusdam speculæ vel promontorij similitudinē speciemq; gerit. Tum nautæ exiliunt, in flumine excurrētes: plaustrisque onera transvehūt: donec rursus exacta hyeme, & flumine ad pristinum reuerso fluendi impetū, ipsum iam Istrum calcantes Boues, onera nauibus reddant: quæ interim in loco manēt, cessantque, donec soluta fuerit glacies, & mirabile gelu astringētis vinculum laxatum. Eo tempore piscatores glaciē in orbē ligonibus perfodiētes vbicunque libuerit, puteum excauant, vt vel putei vel maximi dolij os esse videatur. Permulti verò

μένῳ κατείληπται δεσμῷ. καὶ ἔοικεν οὐ μὰ Δία τὴν σάλῳ· οὐ γὰρ ἔτι τοῖς κύμασι τύπτεται. ἀλλ' ἐν πολλῷ πεδίῳ λόφῳ τινὶ ἀνεστῶτι ἢ καὶ ναὶ μὰ Δία σκοπιᾷ, ἢ ἄκρᾳ. ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ ναῦται ἐκπηδῶσι καὶ κατὰ τοῦ ποταμοῦ θέουσι, καὶ ἁμάξας ἄγουσι, καὶ τὸν φόρτον μετήρεσαν ἐπὶ τοῦ τέως ὕδατος· καὶ πάλιν μετὰ τὴν χειμερίαν ὥραν τοῦ αὐτοῦ φερομένου σφοδρῶς, περιστρέφουσί τε καὶ ἄγουσι τὰ ἄχθη, καὶ τὸν Ἴστρον πατοῦντες βόες. μένει δὲ ἡ ναῦς ἐς τ' ἂν ὑπομείνῃ μέχρι τοῦ κρυμοῦ, καὶ μὴ δὲ ὁ κρύσταλλος καὶ λυθῇ· ἐλευθέρα δὲ τοῦ παραδόξου πείσματος ὅλκάς ἀπολυθῇ ἐντεῦθέν τοι τοῦ καιροῦ καὶ οἱ ἁλιεῖς μακέλλας λαβόντες, ἔνθα αὐτοῖς ἄγρας θυμός, διακόπτουσι τὴν πῆξιν τοῦ ὕδατος, καὶ τὰ ἐν κύκλῳ περιεργάζονται καταπίπτες ἐς τὸ ὕδωρ· εἶναι αὐτοῖς ἢ φρέατος εἶναι στόμα, ἢ μεγίστου πίθου

καταπίπτει

καὶ πάνυ γάστρωδος.
ἔν ἰχθύες πολλοὶ τῆς κρυ-
ον ἀποδρᾶναι θέλοντες,
καὶ στέγην ἐπικειμένην,
προθυμοῦντες τὸ φῶς, ἀσ-
μένως εἰς τὸ ἀνεῳγμένον
όμενοι εἰσνέουσι, καὶ γίνον-
ται πλῆθος ἄμαχοι, καὶ
ποθοῦνται ἀλλήλοις· αἱ-
ρεῦνται δὲ, ἅτε ἐν βόθρῳ
ενῷ, ῥᾳδίως. καὶ παρέ-
τι λαβεῖν κυπρίνους τε
καὶ κορακίνους ἄλλην, καὶ
πέρκας, καὶ ξιφίας, ἀλλ'
πω μέγαν, καὶ ἔτι τοῦ κέν-
τρου τοῦ προσμετωπιδίου ἀ-
μοιροῦν. καὶ ἀντακαῖοι, καὶ
τουτον ἁπαλόν. ἐπεί οἵγε
μεγάλοι καὶ προήκοντες
τὴν ἡλικίαν, γένοιτο ἂν
καὶ κατὰ τὸν θύννον τὸν μέγι-
στον· οὗτός τοι καὶ πιότατός
ἐστι τὰς λαπάρας καὶ τὴν
γαστέρα, καὶ φαίης ἂν ἰδὼν
οὖθαρ εἶναι θηλαζούσης
βρέφος. δορὰν δὲ ἔχει

pisces lucis desiderio ex glacie tanquam ex tecto incumbente effugere cupientes, in apertum os innatãt eódemque frequentes cõgregantur, vt inter se trudant. Vbi vt in stricto scrobe cùm permulti alij pisces facile capiũtur, tũ plurimi Cyprini, & Coracini, & Percæ, & Xiphię, qui necdum confirmatâ ætate, nec mucronato rostro existunt: & Antacæi, & ij quidẽ teneri. nam qui ætate processerunt, ad maximi Thunni magnitudinem accedunt. ij sanè pinguissimo abdomine sunt, vt eius vẽtrem lactantis Scrophę suos fœtus vbera dicas: sicq; aspero corio regũtur, vt eo perpoliantur hastę. Ab illius capitis medio à medulla (*cerebro*) ipsius ad caudam mollis & stricta membrana pertinet, quam

τραχεῖαν, καὶ μέντοι καὶ τὰ δόρατα λεαίνουσι ταύτῃ
δορυξόοι. ὑπὸ δὲ τῷ μυελῷ τῷδε τοῦ ζώου ἀρξάμενος
ἐκ μέσης τῆς κεφαλῆς, καὶ μέχρι τῆς οὐρᾶς καθήκων,
ὑμὴν

ad assum solem exsiccatam, flagellum ad concitanda iumēta efficere possis: nihil enim ferè à corio differt. Quū est iusta magnitudine, nunquam ad cauum seu puteū glaciei peruenit: sed aut sub saxa subiicitur, aut in imam harenam ad vitandum frigus abditur. Nam id temporis quum gelidū est flumen, & perfrigida tēpestas, nullis nec herbis nec piscibus vesci necesse habet: tantū inertia laboris gaudet, & alitur ex pingui suo succo. Et quemadmodum Polypi, quū prædâ destruūtur, brachia sua circumrodunt: sic is suam pinguitudinē exedens viuit. Ineunte rursus vêre iámq; liberè fluente Istro, odit ignauiam: itaq; sese ex latibulis ad summam aquam incitans, aquæ spumâ abundante ex-

δέρματος

ὑμὴν ὑγρὸς καὶ στενὸς ἔρχεται. τοῦτον σὺν πρὸς τὴν εἵλην αὐτὴν ἐργασάμενος ἕξεις εἰ θέλεις καὶ μάστιγας, ὡς ἐλαύνειν ζεῦγος ἵππων. + ζεῦγος γὰρ πη ἢ οὐδὲν διαφέρει. εἰ μέγεθος ἢ ἤδη προήκων οὐκ ἂν αὐτὸν θεάσοιτο π[…] ὑποεχόμενον τοῦ κρυστάλλου, καὶ ἐμπίπτοντα εἰς τὸν βόθρον· ἀλλ' ἢ πέτραις ὑποδὺς πολυσχεπῆ δύρε, καὶ ἐν ἄμμῳ βαθείᾳ ἑαυτὸν ἐγκρύψας· εἶτα ὑποδύεται, καὶ μάλα ἀγαπητῶς. δεῖται γὰρ οὔτε πόας τηνικάδε, οὔτε ἰχθύος εἰς βορὰν ἑτέρου. κρυμοῖ δὲ ὄντος, ἀργὸς εἶναι ἐθέλει. καὶ τρέφεται τῇ χολῇ, καὶ τὴν ἑαυτοῦ πιμελὴν ἐσθίει. ὥσπερ οὖν καὶ οἱ πολύποδες ἐν ἀθηρίᾳ τὰς πλεκτάνας τὰς ἰδίας περιτρώγοντες, ἐ-

οὕτω καὶ ἐκεῖνοι βιώσκουσι χειμῶνος δὲ λήγοντος, καὶ ἀρχομένου ἦρος, καὶ ἐλευθέρου τοῦ Ἴστρου ῥέοντος, μισεῖ τὴν ἀργίαν· καὶ ἀνακύπτει, ἐμφορεῖται

τῆ

χεῖται τὸ ὕδωρ ἀφροῦ, πο-
λὺς δὲ οὗτός ἐστι. μορμύροντος δὲ τοῦ ῥεύματος καὶ ὠθοῦντος σφοδρότατα, ἐνταῦθά τοι καὶ ἁλίσκεται ῥᾳδίως, λοχώντων αὐτὸν τῶν ἁλιέων· καὶ τὸ ἄγκιστρον εἰς τὸν ἀφρὸν καθιέντων σὺν τῇ ὁρμιᾷ· καὶ τὸ μὲν κρύπτεται ὑπὸ τῇ λευκότητι, ἡ αἴγλη τοῦ χαλκοῦ εὐσύνοπτον. ὁ δὲ οὐκ ἔστι καὶ διὰ ταῦτα τοι περιχανὼν καὶ λάβρος τὸ ἐσθίων τὸ περιφερόμενον ἐπὶ κατα- πίνει τὸν δόλον. καὶ ἀπόλωλεν ἐντεῦθεν ὅθεν τὰ πρότερα ἐτρέφετο.

Πῶς δεῖ κυνὸς ἀνασπᾶσθαι τὴν καλουμένην κυνόσπαστον, ἢ καὶ ἀγλαοφῶτιν. Κεφ. κζ.

Ὄνομα αὐτοῦ κυνόσπαστος, καλεῖται δὲ ἄρα καὶ ἀγλαοφῶτις ἡ αὐτή. βούλομαι γὰρ ἐκπίστευ χρόνου τὸ ὑπομνησθεὶς, ὃ μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν ταῖς ἄλλοις διαλέληθε, καὶ οὐκ ἔστι πάντη συνόπτον, νύκτωρ δὲ ἐκφαίνεται καὶ διαπρέπει ὡς ἀστήρ. φλογώδης γάρ

pletur. Vbi magno murmure rapidus fertur, ibi à piſcatoribus ad hunc modum inſidias ei molientibus facilè capitur, vt hamus cum linea in ſpumam demiſſus, ſub arborem occultetur, & ferri ſplendor minimè perſpicuus ſit: is tum ore hiante atque imminente liguriens inſidioſam eſcam deuorat, ex eóq; perit, vnde priùs alebatur.

al. ἐπιτῶν

De mirabili noctu lucente herba aglaophotide terreſtri, quæ & cynoſpaſtus dicitur, quòd per Canem eruceretur.

CAP. XXVII.

Cynoſpaſtus herba alio nomine aglaophôtis dicitur, hæc per diē inter cæteras herbas, (à quibus ne minimū quidem differt,) deliteſcit, nec vllo modo agnoſcitur: noctè verò ſtellæ inſtar lucens, & igneo ſplendore coru-

ſupra ca. 24.

ſtans, facilè in conſpectum venit itaq; ſigno ad radices eius defixo diſcedunt: abſque eo neq; colorem eius interdiu neq; ſpeciē cognituri. Nocte iam exacta aduentant, & herbam ex ſigno agnoſcūt: euellere vero aut circunfodere tantùm, cauent. Primùm enim qui eius naturę imperitus eam attigit, periiſſe ferunt. Canem igitur iuuenem adducūt, diei ſpatio famelicum, & funiculum validum arctiſſimè ad inferiorem herbæ ſtipitem vinctū Cani etiam alligant, & carnes aſſas multas ei obiiciunt, quàm lōgiſſimè interim poſſunt recedētes. Canis nido-

Scilicet συμβαίνει, quod verbum ſequitur.

γάρ ἐστι, καὶ ἔοικε πυρί. ἐκεῖνο οὖν σημεῖόν τι ταῖς ῥίζαις προσπήξαντες αὐτῆς, ἀπαλλάττονται· οὔτε τὴν χρόαν ἔχοντες μεθ' ἡμέραν †, εἰ μὴ τοῦτο δράσαιεν, ἐμνημονεύσειν, οὔτε μὴν τὸ εἶδος· παρελθούσης δὲ τῆς νυκτὸς, ἥκουσι. καὶ θεασάμενοι τὸ σημεῖον ὅπερ οὖν κατέλιπον, καὶ γνωρίσαντες, ἔχουσι συμβαλεῖν ὅτι ἄρα τοῦτο ἐκεῖνό ἐστι, οὗ καὶ δέονται. ἐπεί τοι γε ἄλλως ὅμοιόν ἐστι τοῖς παρεστῶσι, καὶ οὐδὲ ὀλίγον διαλλάττει αὐτῶν. οὐκ ἀνασπάσουσι δὲ αὖ οἱ τὸ φυτὸν τόδε, ἢ οὐ χαιρήσουσι πάντως. ἐκείνου οὔτε περισκάπτει τις, οὔτε ἀνασπᾷ. ἐπεὶ καί φασι, τὸν πρότερον ὑπ' ἀπειρίας τῆς κατ' αὐτὸ φύσεως προσαψάμενον, οὐκ εἰς μακρὰν ἀπολέσθαι. ἄγουσιν οὖν κύνα νεανίαν ἡμερῶν ἀσιτήσαντα καὶ λιμώττοντα ἰσχυρῶς· καὶ τούτου σπάρτον ἐξάψαντες εὖ μάλα στερεὸν, καὶ τῆς ἀγλαοφώτιδος τῷ κάτω στελέχει βρόχον τινὰ ἀδύσλυτον προσαρτήσαντες, ὡς οἷοί τέ εἰσι μακρόθεν· εἶτα τῷ κυνὶ προστιθέασι † κρέατα πάμπολλα ὀπτὰ, κνίσ-

al. κρέα.

κνίσσης προσβάλλονται. ὁ δὲ, ὑπὸ τοῦ λιμοῦ φλεγόμενος, καὶ στρεβλούμενος ὑπὸ τῆς κνίσσης, ἐπὶ τὰ προκείμενα ἔναντι κρέα * καὶ ὑπ' ὀδύνης αὐτορρόιζον ἀνασπᾷ τὸ φυτόν. ἐὰν δὲ ὁ ἥλιος ἴδῃ τὰς ῥίζας ὁ κύων ἀποθνήσκει παραχρῆμα. θάπτουσι δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χωρίῳ αὐτόν. καί τινας δράσαντες ἀπορρήτους ἱερουργίας τε, καὶ τιμήσαντες τοῦ κυνὸς τὸν νεκρὸν ὡς ὑπὲρ αὐτῶν τεθνεῶτος. εἶτα μέντοι προσάψασθαι τολμῶσι τοῦ φυτοῦ τοῦ προειρημένου, καὶ κομίζουσιν οἴκαδε, καὶ καταχρῶνται φασὶν εἰς πολλὰ καὶ λυσιτελῆ. ἐν δὲ τοῖς καὶ τὴν ἐκ τῆς σελήνης νόσον ἐνσκήπτειν τοῖς ἀνθρώποις λεγομένην, ἰᾶσθαί φασιν αὐτὴν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ πάθος [illegible] ὑγροῦ ἐπικλύσαντος καὶ ῥαγέντος ἀφαιρεῖται τὴν ὄψιν αὐτοῖς.

re motus impetu ad carnes fertur, & herbam radicitus eruit. cuius radices si Sol viderit, Canis mox expirat: & secretis quibusdam ceremoniis, vtpote in ipsorum gratiam extinctus, sepelitur. Tũ demum herbam contingere, & secum auferre audent. Vsus eius ad multa celebratur: & inter cætera ad comitialem morbum remediũ ex ea homini commẽdant. item ad oculorũ vitium, quòd delato in eos humore nimio, videndi facultatem adimit.

addo ὁρμᾷ.

De Nerite.

CAP. XXVIII.

Cochlea marina magnitudine exigua, formæ pulchritudine eximia spectatur, eò maris

Περὶ τοῦ κόχλου τοῦ θαλαττίου, τοῦ καλουμένου νηρείτου. Κ. κη.

Κόχλος ἐστὶ θαλάττιος, μικρὸς μὲν τὸ μέγεθος, ἰδεῖν δὲ ὡραιότατος: καὶ ἐν θαλάττῃ τίκτεται τῇ

vbi ſordium vacuitas eſt, & tranquillitas viget, & in ſaxis tum tectis mari, tum eminentibus modicè [chœradas vocant] naſcitur. hæc Nerites appellatur, & duplex ſuper ea narratur fabula, quas [vt accepi] referam. nã in longo opere modicè ad fabulas deflectere, tum animi recreandi, tum cõdiendi edulcandiq; ſermonis gratia nihil prohibet. Nereo [dæmoni] marino, quem veracẽ & minimè fallacem eſſe hactenus omnes prædicant, Doris Oceani filia [vt canit Heſiodus] filias peperit quinquaginta: quarum Homerus quoq; in Megaris poëmate meminit. Poſt tot vero filias, etiam filium vnicum ei natum eſſe, non illi quidem auctores ſunt, ſed vulgus piſcatorum prædicat: cui nomen fuerit Nerites, hominum ſimul atq; deorum formoſiſſimo: quocum Ve

καθαρωτάτη, καὶ ἐν ταῖς ὑφάλοις πέτραις, καὶ ἐν ταῖς καλουμέναις χοιράσιν. ὄνομα δὲ νηρίτης ἐστὶν αὐτῷ. καὶ διαῤῥεῖ λόγος διπλοῦς ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου, καὶ εἰς ἐμέ γε ἀφικέσθην ἄμφω τὼ λόγω. καὶ μέμφοιτο ἂν διαμυθολογεῖσθαι μικρὰ ἄττα, ἐν μακρᾷ τῇ συγγραφῇ οὐδὲν ἄλλ' ἢ διαναπαῦσαί τε τὴν ἀκοὴν, καὶ ἐφηδῦναι τὸν λόγον. Τῷ Νηρεῖ τῷ θαλαττίῳ ὃν ᾄδουσιν ἀληθῆ τε καὶ ἀψευδῆ ἀκούομεν δεῦρο ἀεί, πεντήκοντα μὲν τεκεῖν θυγατέρας τὴν Ὠκεανοῦ Δωρίδα Ἡσίοδος ᾄδει. μέμνηται δὲ αὐτῶν καὶ Ὅμηρος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Μεγάροις. ἕνα δέ οἱ γενέσθαι παῖδα ἐπὶ ταῖς τοσαύταις θυγατράσιν, ἐκεῖνοι μὲν οὐκ ἐᾶσι· λέγουσι δὲ θαλάττιοι ὑμνοῦσι, καὶ Νηρίτην αὐτὸν κληθῆναι λέγουσι· καὶ ὡραιότατον γενέσθαι καὶ ἀνθρώπων καὶ

τεῦν. Ἀφροδίτην δὲ συνδιαιτωμένην καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ ἥδεσθαί τε τῷ Νηρίτῃ, τῷ δὲ καὶ ἔχειν αὐτὸν φίλον. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ὁ χρόνος εἱμαρμένος, * ἐπεὶ τοῖς ὀλυμπίοις ἐγκαταλεγῆναι καὶ τὴν δὲ τὴν δαίμονα, τοῦ πατρὸς παρακαλοῦντος, ἀπιοῦσαν αὐτὴν ἀκούω, καὶ τὸν ἑταῖρον καὶ συμπαίστην τὸν αὐτὸν ἐθέλειν ἄγειν. τὸν δὲ οὐχ ὑπακοῦσαι λόγος ἔχει, τὸ καλύμπτου προτιμῶντα τὴν μετὰ † τοῖς ἀδελφοῖς καὶ τοῖς γειναμένοις διατριβήν. παρῆν δ᾽ ἄρα αὐτῷ καὶ ἀναφῦσαι πτερὰ καὶ τοῦτο ἐγχαρισαμένης δῶρον τῆς Ἀφροδίτης δωρουμένης· ὁ δὲ καὶ ταύτην παρ᾽ οὐδὲν ποιεῖται τὴν χάριν. ὀργίζεται τοίνυν ἡ Διὸς παῖς, καὶ ἐκεῖνον μὲν εἰς τὸν κόχλον τόνδε ἐκτρέπει τὴν μορφήν· αὐτὴ δὲ αἱρεῖται ὀπαδόν τε καὶ θεράποντα ἀντ᾽ ἐκείνου τὸν Ἔρωτα, νέον καὶ τοῦτον καὶ καλόν· καὶ οἱ τὰ πτερὰ τὰ ἐκείνου δίδωσιν

nus etiam in mari se oblectârit, magno illũ amore prosecuta. Quũ vero iam tẽpus fatale aduenisset, & Venerẽ diis cælestibus, iussu patris, inscribi oporteret: audio eam de mari exeũtem, Neritẽ quoque delicias suas secũ abducere voluisse: illũ verò recusasse, quòd inter parentes ac sorores viuere, quàm cælo potiri mallet Et quum alas etiam quandocũque libuisset, ad volãdum sibi producere posset, hoc quoq; munus à Venere (ni fallor) acceptum, aspernatus neglexit. Quamobrem indignata Iouis filia, illum in Cochleã eiusdem nominis conuertit: comitẽ verò & ministrum illius loco Cupidinem, ipsum quoq; iuuenem & formosum sibi delegit: & alis, quas Nerites habuerat, eũ-

addo καὶ

al. ταῖς ἀδελφαῖς

dem induit. Altera verò fabula, Neptunum ait amasse Neritem, & pariter ab eodem redamatum esse, vnde nomen & celebritas Anterotis (id est Amoris mutui) inter homines exorta sint. & hũc Neptuni amasium tum aliâs familiariter cum ipso viuere solitum esse: tum currum eius & equos, siquando per æquora veheretur, quã proximè semper secutum, marinis bestiis omnibus sua celeritate superatis. Nam pisces Cetacei Delphini, Tritones, aliiq; è penetralibus maris excitati, circumsiliendo currum, & tripudiando, (quod eos facere Homerus etiam in Iliade testis est) omnes mox fessi desistebãt, & relinquebãtur à tergo. Puer verò pergebat semper fluctibus etiam ei (ob reuerẽtiam Neptuni) se submittentibus, & locum aquarum diuortio cedẽte mari: quòd Neptunus voluisset tam præstantis formæ puerum, tum cæteris

δῶσιν. Ὁ δὲ ἄλλος λόγος † ἐρασθῆναι βοᾷ Νηρίτου Ποσειδῶνα· ἀντερᾶν δὲ τοῦ Ποσειδῶνος *· καὶ τοῦ γε ὑμνουμένου * ἀντέρωτος, ἐντεῦθεν τὴν γένεσιν ὑπάρξασθαι· συνδιατρίβειν οὖν τά τε ἄλλα τῷ ἐραστῇ τὸν ἐρώμενον ἀκούω· καὶ μέντοι καὶ αὐτοῦ ἐλαύνοντος κατὰ τῶν κυμάτων τὸ ἅρμα, τὰ μὲν κήτη τὰ ἄλλα, καὶ τοὺς δελφῖνας, καὶ προσέτι καὶ τοὺς τρίτωνας ἀναπηδᾶν ἐκ τῶν μυχῶν, καὶ περισκιρτᾶν τε ἅρμα καὶ περιχορεύειν, ὃ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι λέγει ἡμῖν. ἀπολείπεσθαι γοῦν τοῦ τάχους τῶν ἵππων πάντας καὶ πάντα. μόνα δὲ ἄρα τὰ παιδικά οἱ παρομαρτεῖν, καὶ μάλα πλησίον. στόρνυσθαι δὲ ἄρα αὐτοῖς καὶ τὸ κῦμα, καὶ διΐστασθαι καὶ τὴν θάλατταν, αἰδοῖ Ποσειδῶνος. βούλεσθαι γὰρ τῇ τε ἄλλῃ τὸν θεὸν εὐδο-

al. ἐρασθῆναι

addo καὶ αὐτὸν ἀντιέρωτος

κιμεῖν τὸ κάλλος ἐῤῥωμένον, καὶ οὖν καὶ τὴν ἕξιν διαπρέπειν. τὸν δὲ Ἥλιον νεμεσῆσαι τῷ τάχει τοῦ παιδὸς ὁ μῦθος λέγει· καὶ ἀμεῖψαί οἱ τὸ σῶμα * εἰς τὸν κόχλον. τὴν † δ' οὖν οὐκ οἶδα εἰπεῖν ὁπόθεν ἀγανακτήσαντα, οὐδὲ γὰρ ὁ μῦθος λέγει. εἰ δέ τι χρὴ συμβαλεῖν ὑπὲρ τῶν ἀτεκμάρτων, λέγοιντο ἂν ἀντερᾶν Ποσειδῶν καὶ Ἥλιος. καὶ ἠγανάκτει μὲν ἴσως ὁ Ἥλιος, ὡς ἐν θαλάττῃ φερόμενος, ἐβούλετό τε αὐτὸν οὐκ ἐν τοῖς κήτεσιν ἀριθμεῖσθαι, ἀλλ' ἐν ἄστροις φέρεσθαι. καὶ τῷ μὲν μύθῳ ἐς τοσόνγε ἐληξάτην. ἐμοὶ δὲ ἐκ θεῶν ἵλεω ἔστω. καὶ τά γε παρ' ἐμοῦ ἴστω πρὸς αὐτοὺς εὔστομα· εἰ δέ τι θρασύτερον εἴρηται τοῖς μύθοις, ἐκείνων τὸ ἔγκλημα.

Πῶς θηρῶσιν ἐν τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ καὶ τῷ Ταναρῷ τοὺς ἰχθῦς.

Κεφ. κθ.

cæteris in rebus excellere, tū corporis habitu & viribus præ cunctis florere. Solem igitur, inquit fabula, pueri celeritate commotū succensuisse, & in hocce Cochleæ genus vertisse. Quā verò ob causam Sol iratus hoc fecerit, non exprimit fabula: verisimile tamen est, si quid coniicere licet in rebus obscuris, hos deos fuisse riuales: & Solem ægrè tulisse quod tam formosus puer in mari degeret, quem ipse digniorem inter sydera, quàm inter belluas maris numerari iudicaret. Hîc fabulam vtramq; finierim, precor autem deos mihi propitios esse. & quę narraui in meliorem partem accipere: & si quid peccatum est, id omne fabulis vulgi adscribere.

Quomodo Eridani & Tanarij confluxu aqua conglaciante pisces capiantur.

CAP. XXIX.

εἰς τὸν κόχλον τὴν δὲ οὐκ οἶδα, &c. al. γοῦν

Tanari fl. haud scio an alius quisquam meminerit. Rarissimè etiam Eridanum, i. Padũ, cõglaciari putarim.

Vbi insignis Eridanus & parum nobilis Tenarus coitionem faciunt, ibi peculiaria piscandi genera accolæ exercent: quæ ex Mitylenæi cuiusdam viri, mihi etiam noti, carminibus didici, non indigna referri. Hyberno quidem tempore dum glacies astringit aquam, sationi operam dant. Fertilē enim regionem colunt, deinde ineunte vêre nondũ confluente frigoribus conglaciare desinente, qui antea agricolæ essent, nunc piscatores facti, sinnosum locum deligũt: quem peracutis securibus circuncidunt, vt figuræ rotũditate quiddam lacui vel paludi simile efficiant. non tamen glaciem prope ripam secãt, sed in suo statu consistere sinunt: atque locum à

Ἔνθα ὁ Τάναρος ποταμὸς καὶ ὁ Ἠριδανὸς συμβάλλεται, ὁ μὲν καὶ διὰ δόξης ἰὼν καὶ κλέους· ἐκεῖνος δὲ οὐ πάντη γνώριμος· ἐνταῦθά τοι θῆραι νὴ μὰ Δία ἰχθύων ἴδιαι, καὶ εἰς ἐμὲ δὲ ἥκουσαι μέτροις Μιτυληναίου ἀνδρὸς, ὃν ᾔδειν καὶ αὐτὸς, μηδὲ ἐξ ἡμῶν ἀγέραστοι γενέσθωσαν τῷ λόγῳ τῷδε. Πεπεδημένων αὐτοῖς ὑπὸ κρυστάλλου τῶν ῥευμάτων, ὅσοι περιοικοῦσιν αὐτοὺς, τῇ μὲν ὥρᾳ χειμερίῳ ἀροῦσί τε καὶ σπείρουσι. καὶ γάρ πως καὶ εὔγεω χωρίον κεκλήρωνται. εἶτα ὑπαρχομένου τοῦ ἦρος, τῶν ῥευμάτων τῶν πεπηγμένων, δι' ἔτι αἰτίαν εἶπον, ἔτι ἑστώτων, κατὰ πῶς δὴ τινὰ τόπον περιορμοῦνται οἱ γεωργοὶ πρώην, νῦν δὲ ἁλιεῖς, καὶ περιτέμνουσι τοῦτον εὖ μάλα τεθηγμένοις πελέκεσι, καὶ τὸ ὕδωρ ἀναφέρεται, περιφερὲς κατὰ τὸ σχῆμα. οὐ μὴν πλησίον ἔτι ταῖς ὄχθαις κόπτουσιν· ἀλλὰ ἐῶσι τὸν κρύσταλλον, ὡς ἐξ ἀρχῆς τὸν ἀνεστράφη πε-

al. ἀνεστράφη.

ριβάλλουσιν οὖν τῷ χώρῳ τῷ γεγυμνωμένῳ πλατὺ δίκτυον καὶ μέντοι καὶ περιβάλλουσιν αὐτὸ κατὰ τῶν ἀμφοτέρων. καὶ τοῦτό γε τὸ δίκτυον ἐπισπῶσιν ἄνδρες ἐπὶ τῆς ὄχθης ἑστῶτες, καὶ ἁλιεῖς, καὶ ἄλλοι καὶ μέντοι τὴν τῶν ἰχθύων ἅλωσιν θεῶνται πολλοὶ, τῆς τέχνης ὄντες ἀπείρατοι, ψυχαγωγίας δέ τις ὑπέσιν αὐτοῖς ἰσταμένοι γε μὴν ἀγόμενοι τῆς ὄχθης πλησίον ἀφικνοῦνται, τηνικαῦτα καὶ * τὸ ἐντεῦθεν τέμνουσι κρύσταλλον οἱ ἔξωθεν ὑδροθῆραι. τῇ γάρ τοι θήρᾳ ἐνέχονται, καὶ ἀνασχέλλονται τοῖς ἰχθύσι τῆς ἔξω πόρρω. τοῦτο δὲ οὗτω γινομένου, πλῆρες ἰχθύων τὸ δίκτυον ἐκεῖνο, τὴν περιμηθεῖσαν ὑποθεῖ τῆς κρυστάλλου πέτραν, καὶ † συνεπάγει. καὶ οἱ γε ἐφεστῶτες ἁλιεῖς αὐτῇ ἐοίκασιν ἐπὶ νήσου φερομένης πλωτῆς. Ἴδια μὲν δὴ καὶ ταῦτα ἰχθύων τῶν ἐκεῖσε. καὶ θήρας ἑτέρας ἐκ τῶν εἰ-

glacie nudarum circũdant amplo verticulo quod fune valido ambitur. Tũ rete piscatores, aliiq; in ripa consistentes trahunt ac nimirum permulti, etiã piscatoriæ artis imperiti, piscium captionẽ animi causâ spectant. Quum autem ij qui adducunt, propè ripam venerũt, tum piscatores alij extrinsecus glaciem ripæ continẽtem frãgũt. detinetur enim rete in lacu quem diximus, & promoueri vltrà non potest. Ita igitur circuncidunt glaciẽ, vt pars eius in medio (inter lacum scilicet ab eis factum & ripam) iam libera absolutaq; & insulæ fluitãtis instar: cui insistunt qui rete trahunt, ab reti piscibus pleno, dum trahitur, versùs ripam agatur ac impellatur. Hoc quidẽ illo in loco piscãdi genus, vsitatis piscationibus aliis

*

† συνεπάγει

longè dissimile, huius-
modi est. De piscatori-
bus verò illis Home-
ricè dixerim, eos dupli-
cem fructum percipe-
re, alterum ex terra, al-
terum ex flumine, vt
iidem & nautæ & agri-
colæ censendi sint.

FINIS LIB. XIIII.

κοσμένα. δοίη δὲ Ὁμηρικῶς
εἰπεῖν μοι, ὅτι καὶ διπλοῦν
αἱροῦνται μισθὸν οἵδε οἱ
ἄνδρες, τὸν μὲν ἐκ τοῦ ποτα-
μοῦ, τὸν δὲ ἐκ τῆς γῆς, ὡς τοὺς
αὐτοὺς εἶναι καὶ ναύτας καὶ
γεωργούς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΔ.
ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιε.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XV.

Θήρα ἰχθύων ἐν Μακεδονίᾳ οὐ πάντη συνήθης.

Κεφ. α.

Θήραν ἰχθύων Μακέτην οἶδα ἀκούσας· καὶ ἥδε ἡ θήρα ἐστί. Βεροίας τε καὶ Θεσσαλονίκης μέσος ῥεῖ ποταμὸς ὄνομα Ἀστραῖος. εἰσὶν οὖν ἐνταῦθα ἰχθύες τὴν χρόαν κατάστικτοι· τίνας αὐτοὺς οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι, Μακεδόνας ἐρέσθαι λῷόν ἐστι. οἵγε οὖν οὗτοι

Quomodo in Macedonia non admodum vsitatè pisces capiantur.

CAP I.

HViuſcemodi Macedonicã piſcandi rationẽ auditione cõpreheſam habeo: in fluuio nomine Aſtræo, qui inter Berœam & Theſſalonicen medius fluit, diſtincti variis coloribus piſces (nomine ab incolis Macedonibus interrogando) gi-

gnũtur: qui indigenis Muſcis in fluuio volitantibus paſtum ſibi comparant. Eæ nec ſimile de ſpecie quicquã aliarum Muſcarum habent, quæ vbiq; ſunt: nec ad Apum ſimilitudinem accedunt, nec Veſparum, nec deniq; Anthedonum [*crabronum*] ſpeciem gerunt: harum tamen aliquam cuiuſque propriã particulam referunt. nam in audacia quiddam ſimile cæterarum Muſcarum habent, tum magnitudine Anthedoni ſimiles ſunt, tũ Veſparum colorem reddunt, & ſimiliter quidẽ atq; Apes bombo ſtrepunt. Eas Hippuros appellant indigenæ, eæ ad ſummam aquam verſantes ſui gratiã alimẽti Piſcium natione non latẽt. Nam vt ex his quiſpiam earum aliquam per ſumma apparentem conſpexit, ſilentio ſub aqua ſubiẽs, ne prædam aquæ agi-

al. ἡμέραις lego ἀνθρήνην ex sequentibus.

ποιοῦνται θοίνην μυίας ἐπιχωρίους ἐν τῷ ποταμῷ πετομένας, οὐδέν τι ταῖς ἀλλαχόθι μυίαις προσεοικυίας οὐδὲ μὴν σφηκῶν ὄψει παραπλησίους· οὐδ' ἂν εἴποι τις ταῖς καλουμέναις * ἡμέραισι τὴν μορφὴν εἰκότως ἀντικεῖσθαι τοῦτο τὸ ζῷον, οὐδὲ ταῖς μελίσσαις αὐταῖς. ἔχουσι δὲ τῶν προειρημένων ἑκάστου μοῖραν ἰδίαν· ἐοίκασι γοῦν τὸ μὲν θράσος, μυίᾳ· τὸ δὲ μέγεθος, εἴποις ἂν ἀνθρήνην· σφηκὸς δὲ τὴν χρόαν ἀπεμάξατο· βομβεῖ δὲ ὡς αἱ μέλιτται. καλοῦσι δὲ ἵππουρον αὐτὸν, πάντες ὅσοι εἰσὶν ἐπιχώριοι. ἐκδιαιτῶνται οὖν ἐπικείμενοι τῷ ῥεύματι τροφὴν τὴν ἑαυτοῖς φίλην. οὐ μὴν οὐδὲ δύνανται τοὺς ἐπινηχομένους λαθεῖν ἰχθύας. ὅταν γοῦν ἐπιπολάζουσαν τὴν μυῖαν θεάσηταί τις, ἡσυχῇ καὶ ὕφυδρος νέων ἔρχεται, κινῆσαι

ὑπῆσεν τὸ ἄνω δεδοικὼς ὕ-
δωρ, ἵνα μὴ σβέσῃ τὸ
διήρχμα. εἶτα ἐλθὼν πλη-
σίον κατὰ τὴν σκιὰν αὐτῆς,
ὑποχανὼν κατέπιε τὴν
μυῖαν· ὡς ὄϊν ἐξ ἀγέλης
λύκος ἁρπάσας, ἢ χῆνα
ἐξ αὐλῆς ἀετός. καὶ τοῦτο
δράσας ὑπεισῆλθε τὴν
φρίκα. ἴσασιν μὲν οὖν οἱ ἁ-
λιεῖς τὰ περιγιγνόμενα καὶ
ταῖσδε μὲν ταῖς μυίαις εἰς
δέλεαρ τῶν ἰχθύων χρῶνται
οὐδέν· ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν προσ-
άψηται χεὶρ ἀνθρωπί-
νη, ἀφήρηνται μὲν τὴν
χρόαν τὴν συμφυῆ μα-
ραίνεται δὲ αὐτοῖς τὰ πτε-
ρὰ καὶ ἄβρωτοι γίνονται
τοῖς ἰχθύσι καὶ διὰ ταῦτα
οὐ προσίενται αὐτοῖς ἀπορ-
ρήτῳ φύσει, τὰς εἰρημένας
μεμισηκότες. οἱ δὲ οὖν
περιέχονται † ὑδροθηρι-
κῆ δόλον αὐτοῖς ἐπινοή-
σαντες· οἷον τῷ ἀγκίστρῳ
περιβάλλουσιν ἔριον φοι-
νικοῦν, ἥρμοσαί τε τῷ ἐρίῳ
δύο πτερὰ ἀλεκτρυόνος

tatione loco moueat, proximè ad illius vmbram accedit &quemadmodum vel de grege ouem Lupus, vel anserē ex cohorte Aquila rapit, sic is ore hiante atque imminēti eam deuorat, & mox sub aquæ superficiē denuò mergitur. Quod quidē ipsum etsi piscatores haudquaquam ignorant, non iis tamē Muscis ad inescandos pisces vtũtur. simul enim ac hominis manu continguntur, & natiuum colorem perdunt, & pennæ euanescunt, & inepti ad escam pisciũ omnino reddũtur. Quę causa est, cur earum odio incensi, ipsas à se detestentur. Veruntamen qui piscandi sciētiam cognitionémque præclarè tenēt, captiosa quadam machinatione atq; solertia eiusmodi pisces circumueniunt: Purpurascēte enim lana hamum circumuestiunt: & ad eandem lanam gallinacei penn

ὑδροθη-ρικῆ vel ὑδροθη-ρικὸν

pennas duas è barba seu paleis, cerei coloris speciem similitudinémq; gerentes accōmodāt. quaternûm cubitorum est arundo & eiusdem longitudinis linea atq; has abstrusas insidias in flumen deiiciunt. pisces colore illecti, cupidè pergunt contrà venire ac nimirum lautum cibum se habituros ex pulchro aspectu arbitrantes hamatis escis configuntur, iisdemq; acerbis captiui fruuntur.

De marinis Arietibus.

CAP. II.

Marini Arietes, quorum quidem nomen apud multos peruagatū est, sed non tamen historia omninò explicata, nisi quatenus à pictoribus & fictoribus ostenditur. Circa Corsicum & Sardoum fretum hybernant, atq; ex summa aqua eminentes spectantur: Simul & maximi Delphini circum eos natant. Mas

ὑπὸ τοῖς κάλλεσι πεφυκότα. καὶ † χρυσῷ τὴν χρόαν παρεικασμένα. † ὀργυιαῖ δὲ ὁ κάλαμός ἐστι, καὶ ὁρμιὰ δὲ τοσοῦτον ἔχει τὸ μῆκος. καθιᾶσιν οὖν τὸν δόλον. ἑλκόμενος δὲ ὑπὸ τῆς χρόας ὁ ἰχθύς, καὶ οἰστρούμενος, αὐτίκα ἔρχεται, καὶ θοίνην ὑπολαμβάνων ἐκ τοῦ κάλλους τῆς ὄψεως ἕξειν θαυμαστὴν, εἶτα μέντοι περιχανὼν ἐμπλάσσεται τῷ ἀγκίστρῳ, καὶ πικρᾶς τῆς ἑστιάσεως ἀπολέλαυκεν ᾑρημένος.

Περὶ τῶν θαλαττίων κριῶν, καὶ ὅπως θηρῶσι τὰς φώκας. Κεφ. β.

Οἱ θαλάττιοι κριοί, ὧνπερ τὸ ὄνομα μὲν ἐς τοὺς πολλοὺς διαρρεῖ, ἱστορία δὲ οὐ πάντη σαφὴς, ἢ ὅσον γραφῆ δημιουργίας, καὶ πλάσματι δείκνυται. χειμάζουσι μὲν περὶ τὸν Κύρνιόν τε καὶ Σαρδῷον πορθμὸν, καὶ φαίνονταί γε καὶ ἔξαλοι. περινήχονται δὲ ἄρα αὐτοὺς καὶ δελφῖνες μεγέ-

θαι μέγιστον. ὁ πάντων ἄρρην κριός, λευκὴν τὸ μέτωπον ταινίαν ἔχει περιθέουσαν· εἴποις ἂν Λυσιμάχου τοῦτο διάδημα, ἢ Ἀντιγόνου ἢ τινος τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλέων ἄλλου. κριὸς δὲ θῆλυς, ὡς οἱ ἀλεκτρυόνες τὰ κάλλαια, οὕτω τοι καὶ οὗτος ὑπὸ τῇ δέρῃ ἠρτημένους πλοκάμους ἔχει. ἁρπάζει δὲ ἄρα τοῖν δὲ τοῖν κριοῖν ἑκάτερος καὶ νεκρὰ σώματα, καὶ ποιεῖται βορὰν αὐτά, καὶ ζῶντας ἁρπάζει. ἀλλὰ καὶ τῷ τῆς νήξεως κλύδωνι πολὺς ὢν καὶ ὑπέρογκος, καὶ ναῦς περιτρέπει, χειμῶνα αὐταῖς ἐξ ἑαυτοῦ τοῦτον ἐργασάμενος. ἁρπάζει δὲ καὶ ἀπὸ γῆς ἑστῶτας τοὺς πλησίον. λέγουσι δὲ οἱ τὴν Κύρνον κατοικοῦντες· νεὼς διεφθαρμένης ἐν χειμῶνι, ἄνδρα εὖ μάλα νηκτικὸν πολλὴν θάλατταν διανύσαντα, λαβέσθαι τινὸς ἄκρας σφισὶν ἐπιχωρίας, καὶ ἀνελθόντα ἑστάναι καὶ μάλα ἀδεῶς, ἤδη

aries frontem alba vitta redimitam habet, vt vel hanc Lysimachi, vel Antigoni, vel alterius cuiuspiam regum Macedoniæ diadema dicas. Aries verò fœmina, quemadmodũ barbæ appendiculas gallinacei quasdam possident, sic ipsa cirros ex imo collo pendentes habet. Neq; modò eorũ vterq; mortua: sed & viua corpora exest, & conficit. In natando magnos fluctus facit: tempestate, quam ex sua agitatione ciet, naues funditus euertit, ac eos qui secundùm mare versantur rapit. Nã qui Corsicam incolũt, dicunt, virum qui ex tempestate naufragiũ fecisset, natandi benè peritum, vbi permultũ maris natando transmisisset, circa Corsicã crepidinem quandam assecutum ascendisse, ibiq; constitisse, tan-

quam periculo iam omni exemptum atque securum: post verò quã Aries famelicus eũ oculis comprehẽdisset, conuolutũ agitatumq; posteriore sui parte plurimum mare concitasse: deinde ab intumescente æstu elatum instar procellæ & turbinis hominem corripuisse. Hæc de Ariete circa Corsicam. Cæterùm Oceani accolæ fabulantur veteres Atlanditis [*Atlantides vel Atlantica insulæ, quas beatas vocant, duæ sunt*] reges, qui genus ad Neptunum referũt, in capitibus suis Arietum marium tænias gestasse, imperij insigne: & reginas similiter citros [quos diximus] fœminarum Arietum. Tanto narium robore prędita est huiusmodi bellua, spiritum vt vehe-

ἤδη κινδύνων ἁπάντων ἐλεύθερον γενόμενον, καὶ ἐν ἀδείᾳ τοῦ ζῆν καὶ ἐξουσίᾳ ὄντα. κρειὸν οὖν περιγενόμενον θεάσασθαι τὸν ἑστῶτα καὶ ἀναφλεχθέντα ὑπὸ λιμοῦ, ἑλίξαι τε ἑαυτὸν, καὶ κυρτῶσαι, καὶ τῷ οὐραίῳ μέρει πολλὴν ἐλάσαι θάλασσαν· εἶτα ἑαυτὸν μετεωρίσαι ἀρθέντα ὑπὸ τοῦ οἰδήσαντος κύματος, καὶ ἐπὶ τὴν ἄκραν φθάσαι ἀναπαθέντα καὶ δίκην καταιγίδος ἢ στροβίλου ἁρπάσαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ τὸ μὲν Κόρνειον ἅρπαγμά τε καὶ θήραμα τοῦ κριοῦ ἐστι τοιοῦτον. Μυθολογοῦσι δὲ οἱ τὸν Ὠκεανὸν οἰκοῦντες, τοὺς πάλαι τῆς Ἀτλαντίδος βασιλέας, τοὺς ἐκ τῆς Ποσειδῶνος σπορᾶς, ἐπιφέρειν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τὰς τῶν κριῶν τῶν ἀρρένων ταινίας, γνώρισμα τῆς ἀρχῆς τοῦτο· καὶ τὰς ἐκείνων γαμετὰς τὰς βασιλίδας, τοὺς πλοκάμους τῶν ἑτέρων καὶ ἐκείνας φορεῖν τῆς ἀρχῆς ἔλεγχον. ἔστι δὲ ἄρα τοὺς μυκτῆρας τὸ ζῷον τοῦτο καρτερὸν δεινῶς, καὶ

πολὺ

πολὺ τι πνεῦμα εἰσπνεῖ· καὶ ἕλκει ἀέρα † τὸν ὑφ' ἑαυτὸν παμπολυν. θηρᾷ δὲ κατὰ φώκας τὸν τρόπον τοῦτον. αἱ μὲν συνιᾶσι πλησίον τὸν κριὸν εἶναι, καὶ φέρειν σφίσιν ὄλεθρον ὡς ὅτι τάχιστα ἐκνήχονται, καὶ παρελθοῦσαι εἰς τὴν γῆν, καὶ τὰς ὑπάντρους πέτρας ὑπελθοῦσαι, καταδύονται. * οἱ δὲ αἰσθόμενοι τὴν φυγὴν μεταθέουσι, καὶ αὐτοῦ στάντες τοῦ ἄντρου κατὰ τὴν τοῦ χρωτὸς ὀσμὴν, ἔνδον εἶναι σφίσι τὴν ἄγραν συνιᾶσι· καὶ ὡς ἴυγγι τινὶ βιαιοτάτῃ ἕλκουσι ταῖς ῥισὶ τὸν μεταξὺ ἑαυτῶν καὶ τῆς φώκης ἀέρα· ἡ δὲ ὡς βέλος ἢ δόρατος αἰχμὴν ἐκκλίνει τὴν τοῦ πνεύματος προσβολήν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὑποχωρεῖ. τελευτῶσα δὲ ὑπὸ τῆς βιαιοτάτης ἕλξεως ἐκσπᾶται τοῦ ἄντρου,

menter & permultum anhelet. & immenſum aëra reſpiratione ad ſe attrahat, eáq; aſpiratione marinos Vitulos ad hanc rationem comprehēdat. Quum enim Arietem illi nouerunt vicinum eſſe ad moliendas ipſis inſidias, in terram celerrime enatantes, in ſpecus ſaxorū conduntur: is cognita fuga, inſequitur: & cōtra antrum ſtās, ex corporis odore prædam intus eſſe percipit, & narium illecebra quadam acri, inter ſe & Vitulos aërem intermedium attrahit. Hi tanquam vel ſagittam, vel ſpiculum, ſic ſanè ſpirationis illius appulſum declinant & refugiunt. Tandem tamen violētiſſimo anhelitus ductu inuiti, & tanquam loris quibuſdam, aut funibus cōſtricti, ex latebra extrahūtur, & ſtridēt, & ab Ariete deuo-

εἰς ἑαυτὸν, vel δι' αὑτοῦ

Enallage numeri.

καὶ ἄκουσα ἀκολουθεῖ, ὥσπερ ἱμᾶσί τισιν ἢ σχοίνοις κατατεινομένη, καὶ τέτριγε, καὶ γίνεται τῷ κριῷ

δεῖπ-

rantur. Ex earum naribus enatos pilos harũ rerum periti magnos vſus afferre teſtantur.

De Thynnis Bubonicis.

CAP. III.

Ad promontorium Bubonicum innumeri Thynnorũ greges verſantur. Eorum maximi, ſimiliter vt Sues, ſoli & ſeparatim natant: alij more Luporum bini proficiſcuntur: alij quemadmodum Capræ quæ in latis paſtionibus gregatim paſcũtur. Exoriente Canicula, & ingraueſcente æſtiuo calore, in Euxinum natare contendunt: & marinis fluctibus è feruidè radiato Sole caleſcentibus, inter ſe velut conſerti cõtextíq; cõfertis turmis natant, & corporum coniunctione ad perfruendam vmbram ſe inuicem opacant.

De Luna piſce.

CAP. IIII.

δεῖπνον. Τάς γε μὴν ἐκπεφυκυίας τῶν μυκτήρων τοῦ κριοῦ τρίχας, οἱ ταῦτα ἐξετάζειν δεινοὶ λέγουσιν εἰς πολλὰ ἀγαθάς.

Περὶ τῶν θυννῶν τῶν ἐν τῷ ῥίῳ τῷ Βιβωνικῷ.

Κεφ. γ.

Ἐν δὲ τῷ ῥίῳ τῷ Βιβωνίῳ (al. Βυβωνικῷ) θύννων ἔθνη μυρία. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν κατὰ τοὺς σῦς εἰσι μονίαι, καὶ καθ᾽ ἑαυτοὺς νήχονται μέγιστοι ὄντες. οἱ δὲ συνδυασθέντες, καὶ εἰς τὸ κατὰ τοὺς λύκους συνώνυμον. ἄλλοι δὲ κατ᾽ ἀγέλας, ὥσπερ οὖν τὰ αἰπόλια, πλατείας νομὰς νενεμημένοι. ἐπιτέλλοντος δὲ τοῦ Σειρίου, καὶ τῆς ἀκτῖνος ἐπακμαζούσης ὀξύτατα, ἐπὶ τὸν Εὔξεινον στέλλονται. καὶ τοῦ κύματος αὐτοῖς ἐμπύρου δοκοῦντος, ἀλλήλοις συνυφασμένοι νήχονται· καὶ τῇ τῶν σωμάτων συναφῇ σκιᾶς τινος ἀμωσγέπως μεταλαγχάνουσι.

Περὶ τοῦ ἰχθύος ὃν καλοῦσι σελήνην. Κεφ. δ.

Λέγ

Λέγει δὲ Δημόστρατος, ἀνὴρ ἁλιευτικῆς σοφίας ἐπιστήμων, καὶ μὰ Δία, καὶ ἑρμηνεῦσαι οὐκ ἄχρηστος, εἶναί τινα ἰχθὺν ὡραῖον τὸ εἶδος, καὶ καλεῖσθαι σελήνην τοῦτον. τὸ μέγεθος βραχὺν, κυάνεον τὸ εἶδος, πλατὺν τὸ σχῆμα. τὸ νῶτον δὲ τὰς λοφιὰς ἔχειν, καὶ τάσδε ἀνατείνειν· ὁ αὐτός φησι, μαλακὰς εἶναι αὐτὰς, καὶ οὔτε ἀντιτύπους οὔτε τραχείας. ταύτας οὖν ὅταν ὁ ἰχθὺς ἐπινήχεται διαιρεῖσθαι καὶ ἀποδείκνυσθαι κύκλου ἡμίτομον, καὶ εἶναι σελήνης τῆς διῃρημένης σχῆμα· καὶ ταῦτα μὲν ὅσα ἰδεῖν. Κύπριοι δὲ ἁλιεῖς φασιν, Δημοστράτῳ καὶ ἔστιν ὁ λόγος· πληρουμένης μὲν τῆς σελήνης τὸν ἰχθὺν τόνδε ᾑρημένον πεπληρῶσθαί τε αὐτὸν, καὶ πληροῦν καὶ τὰ δένδρα ἐὰν τούτοις προσαρτήσῃς φέρων αὐτόν. ληγούσης δὲ ἄρα ὑποτετύχθαι καὶ ἐκλείπειν, καὶ φυτοῖς προσαχθέντα αὐαίνειν αὐτά. Ὁρμωμένων τε ἐρχομένων, ἐὰν ἀπὸ τῆς μη-

Demostratus vir rei piscatoriæ peritissimus, simul & disertus, piscē quondam esse affirmat specie perpulchrum, & appellari Lunam: exigua magnitudine, lata figura. Idémque affert, cyanei coloris speciem similitudinémq; gerere: in dorso pinnas habere molles & lenes, easdémque in natando explicare, & ad similitudinē Lunæ semicirculum efficere: simul & eum ipsum (vt Cyprij piscatores aiunt) quum est plena Luna; tū impleri, tum implere arbores, si ex his illū appenderis, decrescente verò Luna exsiccari atque interire: ac si ad plantas admoueris, eas marcessere, & euanescere: Item si iam plena vel crescente Luna in id aquæ, quod in per-

λοφιὰς, eminētias quasdā, vel setas eminentes.

fossis puteis reperitur, quis hunc piscem inieceerit, aquam iugem & perennem fore: sin extrema aut decrescente Luna, aquam exarescere. Quod si hunc eundem in fontem scaturiẽtem cõieceris, quomodo dixi de puteo, is ad rationem Lunæ vel euanescet, vel implebitur.

Depiscatione Thunnorum in Ponto.

CAP. V.

Quemadmodum in Propontidem Thynni innatãt, & enatant, suprà scripsi: iam porrò qui Heracliam, Tion, Amastriam, Ponticas vrbes incolunt, planè sciunt quo anni tempore eiusmodi pisces eo accedãt: Quare tum ad mare se conferunt, habéntq; permulta cõtra eos instrumẽta parata, naues, retia, speculam in excelsum excitatam, quam in litto-

al. τόνδε τὸν λόγον

al. μέντοι

νὸς ὑποφαινομένου εἰς τὸ ὀρυχθὲν ὕδωρ ἐμβάλῃ τις τὸν ἰχθὺν τοῦτον, ἀέναον ἔσται τὸ ὕδωρ, καὶ οὐκ ἐπιλείψει ποτέ· εἰ δὲ ὑπολήγοντος, οὐχ ἕξει τὸ ὕδωρ. καὶ μέντοι καὶ εἰς πηγὴν ὑπαναστέλλουσαν εἰ τὸν αὐτόν γε ἐμβάλλεις ἰχθὺν, ἕξεις ἢ πεπληρωμένην αὐτὴν, ἢ κενὸν τὸν χῶρον τὸ ἐντεῦθεν.

Περὶ τῶν ἐν Πόντῳ θυννῶν.

Κεφ. ε.

Ὅπως μὲν οὖν εἰσνέουσί τε εἰς τὴν Προποντίδα, καὶ ὅπως ἐκνέουσιν αὖθις οἱ θύννοι, οἶδα εἰπὼν ἄνω που * τῶν λόγων τῶνδε. νοείτω δέ μοί τις ἐνταῦθα Ἡράκλειαν, καὶ Τῖον, καὶ Ἀμάστρειαν, πόλεις Ποντικάς. ἴσασιν οἱ τόνδε τὸν χῶρον πάντα οἰκοῦντες τὴν τῶν θύννων ἐπιδημίαν ἴσασι κάλλιστα καὶ τὴν μὴν καὶ ἀφικνοῦνται τοῦ ἔτους τὴν ὥραν, καὶ ἔπλα κατ' αὐτῶν εὐτρεπίσαι πολλὰ, ναῦς, καὶ δίκτυα, καὶ σκοπιάν· ὑψηλὴ δὲ αὕτη ἐπί τινος

τινος αἰγιαλοῦ παγεῖσα, ἀνέστηκεν ἐν περιωπῇ σφόδρα ἐλευθέρα. καὶ γὰρ αὐτῆς τὸ ποίημα περιηγήσασθαι ἐμοὶ μὲν οὐκ † ἐπι (†alias ἐστὶ) μόχθος, σοὶ δὲ τῷ ἀκούοντι τὸ † αὐτῶν τεύξεως τῆς ἐκείνου, ἔστι. δύο πρέμνα ἐλάτης ὑψηλὰ δοκεῖ πλατείαις διειλημμένα ἔστηκε πυκναῖς ταύταις διυφασμέναις, ἀνελθεῖν τῷ σκοπῷ καὶ ἐπιβῆναι μάλα ἀγαθαῖς. αἱ δὲ νῆες ἐρέται ἑκάστη καὶ ἓξ ἔχει παρ' ἑκάτερα νεανίας εὖ μάλα ἐρέττοντας. δίκτυα δὲ περιμήκη, οὐ κοῦφα λίαν καὶ † αὐτεχόμενα τοῖς φελλοῖς, μολίβῳ γε μὴν βριθόμενα μᾶλλον. ἀθρόαι δὲ ἀγέλαι τῶνδε τῶν ἰχθύων ἀγέλαι εἰσνέουσιν. ἦρος δὲ ὑπολάμποντος καὶ τῶν ἀνέμων εἰρηναῖον ἤδη καταπνεόντων, καὶ τοῦ ἀέρος φαιδροῦ τε ὄντος, καὶ μονονειμιδιῶντος, καὶ τοῦ κύματος κειμένου καὶ λείας οὔσης τῆς θαλάττης· ὁ σκοπὸς ἰδὼν σοφὸς [illegible] ἀπόρρητῳ, καὶ

ris eminenti loco, & circunſpectum facilem habenti, defigũt: cuius conficiendi rationem moleſtum mihi non erit explicare. Tigna bina proceriſſima abiegna excitãt, intercepta & iũcta inter ſe trabibus latis & crebris immiſſis, & facilem aſcenſum ſpeculatori præſtãtibus. ſingulæ naues vtrinque ſex iuuenes expeditè remigantes habent. Retia benè longa ſunt, nõ admodum leuia & quæ magis deprimantur plumbo quàm leuẽtur ſuberibus. Copioſi autem iſtorum piſciũ greges in ea feruntur. Itaque verno Sole illucente, ventis placidè & trãquille flãtibus, cælo læto & quaſi ridente, cõquieſcente a tempeſtatibus mari, iam propinquare Thynnos ſimul vt ex ſpecula prudenter & a-

al. ἀναγομένων

cutè ſpeculator proſpe-
xit, piſcatoribus vnde
veniãt, denũciat. Hi ad
vocis ſignificationem
retia tendunt, nã ſi in-
tra retia ingrediãtur,
ſicut dux exercitus, vel
choro præfectus, hoc
ipſum ſigno dato edo-
cet. Itaque ſæpe totum
gregem capit, & non
aberrat à ſcopo, nec
deſiderio fruſtratur.
Quum verò Thynno-
rum cohortes in altum
ſeſe incitauerint, is qui
ex ſpecula acerrima o-
culorum acie, horum
actiones obſeruat, cõ-
tentâ voce exclamat,
recta ad altum remi-
gationem contenden-
dam, illúcq; inſequẽ-
dos eſſe. Hi porrò alli-
gato ad alterum tignũ,
quod ſpeculam ſuſti-
net, perlongo retium
fune, naues ordine re-
mis propellunt, ita vt
inuicem non ſeparen-
tur. nam & rete in ſin-
gulas diſtributum eſt
naues. Et prima nauis,

φύσει ὄψεως ὀξυωπεστάτη·
λέγει μὲν τοῖς θηραταῖς ὁ-
πόθεν ἀφικνοῦνται οἱ θύννοι. οἵ-
γε μὴν πρὸς τὴν φωνὴν
παρατεῖναι τὰ δίκτυα, καὶ
τοῦτο ἐκδιδάσκει. εἰ δὲ εἰ-
σδύοιεν ἔσω, δίδωσιν ὥσπερ οὖν
στρατηγὸς τὸ σύνθημα, καὶ
χορολέκτης τὸ ἐνδόσιμον.
αἱρεῖ γε μὴν πολλάκις καὶ
τὸν πάντα ἀριθμὸν, καὶ οὐχ
ἁμαρτήσεται τοῦ σκοποῦ.
ἐκεῖνα δὲ † ὁποῖα, ὅταν ἑ-
αυτοὺς ὠθήσωσιν εἰς τὸ πέ-
λαγος ἡ τῶν θύννων ἴλη,
ὁ τὴν σκοπιὰν φυλάττων,
καὶ ἀκριβῶν τὴν τῶν προει-
ρημένων ἱστορίαν, καὶ μά-
λα ὀξὺ ἐμβοήσας, λέγει
διώκειν ἐκεῖθι καὶ τοῦ πε-
λάγους ἐρέττειν ἰθύ. οἱ δὲ
ἐξαρτήσαντες ἐλάτης, τὴν
τὸν σκοπὸν ἀνέχουσαν, τῆς
ἑτέρας σχοῖνον εὖ μάλα
μακρὰν τῶν δικτύων ἐχο-
μένην, εἶτα ἐπαλλήλως
ταῖς ναυσὶν ἐρέττουσι κατὰ
στοῖχον, ἔχονταί τε ἀλλή-
λων. ἐπεί τοι καὶ τὸ δίκτυον ἐφ᾽ ἑκάστῃ διῄρηται. καὶ ἡγε

al. ἀποῖον

πρώτη

πρώρα ἡ τὴν ἑαυτῆς ἐκ-βαλοῦσα μοῖραν τοῦ δικτύου, ἀναχωρεῖ. εἶτα ἡ δευτέρα δρᾷ τοῦτο, καὶ ἡ τρίτη, καὶ δεῖ καθεῖναι τὴν τετάρ-την. οἱ δὲ τὴν πέμπτην ἐ-ρέττοντες, ἔτι μέλλουσι. τὸν δὲ ὅλα ταῖς ἡ οὐ χρὴ κα-θεῖναί πω. εἶτα ἐρέττουσιν ἄλλος ἄλλῃ. καὶ ἄγουσι τοῦ δι-κτύου τὴν μοῖραν, εἶτα ἡ-συχάζουσι· νωθεῖς δὲ ἄρα ὄντες οἱ θύννοι, καὶ ἔργον τι τόλμης ἐχόμενον ἀδυνα-τοῦντες δρᾶσαι, πεπιεσ-μένοι μένουσί τε καὶ ἀτρε-μοῦσιν. οἱ δὲ ἐρέται ὡς ἁλού-σης πόλεως, ἀθροῦσιν ἰχθύ-ων (ποιητὴς ἂν εἴποι) δῆ-μον. οὐκοῦν (ὦ φίλοι Ἕλληνες) καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα, καὶ Νάξιοι κατὰ κλέος τῆς θή-ρας· τῆς τοιαύτης παθόντες ἴσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλ-λοι λέγουσι. τὰ δὲ ἔτι λοι-πὰ τῆς θήρας, ἀκούσεσθε ἄλλων.

Διὰ τί εὔχονται τῷ Ποσειδῶνι οἱ θηρῶντες τοὺς θύννους, καὶ περὶ ξιφίου

vbi suam retis partem eiecit, discedit: hoc idē facit deinceps secūda, & tertia, & quarta: qui quintam remis impellunt interim separant, vt mox eiecturi videātur. Reliqui verò nunquam laxare debent. Deinde alij aliò remigant, & pro se quisque retis partem trahit, postea quiescunt: Thynni verò circunuallati per ignauiam & timiditatem non se loco mouent. itaque conferti comprehenduntur. Itaque remiges, tanquam ciuitate aliquâ in potestatem redactâ, totum piscium (vt poëta diceret) populum capiunt. Norūt hæc & testantur tum Eretriēses tum Naxij hâc piscatione insignes, vt Herodotus & alij referūt. Eius autem reliqua audietis ab aliis.

Columella populum de Apibus dixit.

Eretria vrbs est Eubœæ: Naxus vna Cycladum in Ægeo.

Thynnorum piscatio vbi.

Et cur Thynnorum piscatores Neptuno vota

num tepent.

καὶ δελφῖνος.

CAP. VI.

Non verò in Ponto tantùm capiũtur Thynni, sed in Sicilia quoq;, vt mihi videtur, quum Sophron [*Syracusanus poeta*] Thynnorum piscatoris meminerit. Sed alibi quoq; piscatores eorum esse constat. Quum autem iam circumretiti tenentur, Neptuno malorum depulsori omnes omninò vota faciunt. cuius rei causam dum mecũ studiose inquiro, inuenio illos hoc dæmone maris domino opus habere ne vel Gladius piscis vel Delphinus huic Thynnorum agmini captiuo accedat. Nam sæpe strenuus aliquis Gladius, lacerato reti, Thynnorum gregi irretito, ad se exuendum ex laqueis facultatem dedit. Delphinus etiam ad moliendas retibus insidias acerrimus, iis

Κεφ. ϛ.

Θυννων δὲ ἄγρας ἠρημένων τῇ θήρᾳ τῇ Ποντικῇ, ἐγὼ δὴ αὖ φαίην ὅτι καὶ Σικελικῇ (τί καὶ βουλόμενος ἂν τὸν ἡδὺν θυννοθήραν Σώφρων ἔγραψε; πάντως δὲ καὶ διὰ χρόνου ἄγρα τῶν δὲ τῶν θυννων ἐστὶ) τῷ δικτύῳ ἤδη περιπλακέντων αὐτοῖς, Ποσειδῶνι πάντες εὔχονται πάντως ἀλεξικάκῳ τηνικάδε. καὶ ὁπόθεν καὶ τόδε τοῦ δαίμονος ἀξιῶ τὸ ὄνομα εἰπεῖν, ἐμαυτὸν καὶ μάλα ἀπαιτῶν τε καὶ βουλόμενος, ἐπιφήμισα τοῦτο· οἱ δέονται τοῦ Διὸς ἀδελφοῦ τοῦ θαλάττης κρατοῦντος, μήτε τὸν ξιφίαν τὸν ἰχθὺν τῇδε τῇ ἴλῃ συνέμπορον ἀφικέσθαι, μήτε μὴν δελφῖνα. ὁ γοῦν γενναῖος ξιφίας, πολλάκις τὸ δίκτυον διέκειρε, καὶ ἀφῆκεν ἐλεύθερον διεκπεσεῖν τὴν ἀγέλην. καὶ δελφὶς δὲ τὸν ἐπίβουλον δικτύῳ ζῶον. δια-

πραγ

τραγεῖν γάρ τοι δεινός ἐστι.

Πῶς γλυκὺ γίνεται τὸ ἐν Ἰνδοῖς γάλα.

Κεφ. ζ.

Ὕεται Ἰνδῶν γῆ διὰ τῆς ἦρος μέλιτι ὑγρῷ. καὶ ἔτι καὶ πλέον Πρασίων χώρα ὅπερ οὖν ἐμπίπτον τῇ πόαις, καὶ τῶν ἑλείων καλάμων κόμαις, νομὰς τοῖς βουσὶ καὶ τοῖς προβάτοις παρέχει θαυμαστάς. καὶ τὰ μὲν ζῷα ἑστιᾶται τὴν δὲ τὴν ἡδίστην. μάλιστα ἐνταῦθα οἱ νομεῖς ἄγουσιν αὐτά, ἔνθα καὶ μᾶλλον ἡ δρόσος ἡ γλυκεῖα κάθηται πεσοῦσα. ἀντεστιᾷ δὲ καὶ τὰ ζῷα τοὺς νομέας. ἀμέλγουσι γὰρ περιγλύκιστον γάλα, καὶ οὐ δέονται ἀναμῖξαι αὐτῷ μέλι, ὅπερ οὖν δρῶσιν Ἕλληνες.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς μαργάρου.

Κεφ. η.

Ὁ δὲ Ἰνδὸς μάργαρος (αὐτῶ γὰρ εἶπον περὶ τοῦ Ἐ-

perniciem affert, ac dẽtibus conficit.

Lac pecorum apud Indos ex cælesti melle dulcescere.

CAP. VII.

In India & maximè in Prasiorum regione, liquido melle pluit: quod in herbas, ac palustrium arundinũ comas decidens mirificas pastiones ouillo & bubulo pecori præstat: quod quidem ipsum à pastoribus eò, vbi dulcis plus roris de cælo delapsum est, agitur: & sic illis pastionibus tãquam epulis iucundè accipitur: pastoréſque vicissim suaui epulo cõpensat. nam ex pecore illi suauissimũ lac exprimunt, neque (sicut Græci faciũt) mel miscere & temperare habent necesse.

De Margaritis marinis Indicis, Erythrais, Bosphoris, & Britannicis, & earum rege, item de Indicis terrenis.

CAP. VIII.

Indica Margarita

hoc modo capitur. Vrbs eſt nomine Perimuda, cui eo tempore quũ in Bactris Eucratides regnaret, Soras ex generis regij ſtirpe natus imperauit. hanc quidẽ ipſam Ichthyophagi incolentes. Margaritas retibus in orbẽ circa littus ampliſſimũ extenſis, comprehendũt. Margaritiferę Cõchæ magnorũ Stromborum ſimilitudinem gerentes, gregatim natant, & quemadmodũ Apum examina reges, ſic eæ habent, tum coloris pulchritudine, tũ magnitudine præſtantes. Summâ autem cõtentione vrinatores ideò certant ad capiendum gregis ducẽ, quòd eo capto cunctum gregem rectione orbatũ, non loco ſe mouentẽ, aſſequuntur: quandiu

ρυθραίου) λαμβάνεται τρόπῳ τῷδε. πόλις ἐστὶν ἧς ἦρχε Σώρας ὄνομα, ἀνὴρ γένους βασιλικοῦ, ὅτε καὶ Βάκτρων ἦρχεν Εὐκρατίδης, ὄνομα δὲ τῇ πόλει Περιμούδα. κατοικοῦσι δὲ αὐτὴν ἄνδρες ἰχθυοφάγοι. ὅθεν ὁρμωμένους σὺν τοῖς δικτύοις φασὶ τοῖσδε περιειλημμένους περιλαμβάνειν ἀγκῶσι μεγάλοις αἰγιαλοῦ κύκλον ἐν μεγέθη. γίνεσθαι δὲ τὸν περιειρημένον λίθον ἐκ κόγχης στρόμβῳ ἐμφεροῦς † μεγάλου. νήχεσθαί τε κατ᾽ ἀγέλας τὰς μαργάρεις, καὶ ἔχειν ἡγεμόνας, ὡς ἐν τοῖς σμήνεσιν αἱ μέλιτται τοὺς καλουμένους βασιλέας. ἀκούω δὲ εἶναι καὶ τοῦτον διαπρεπῆ καὶ τὴν χρόαν, καὶ τὸ μέγεθος. ἀγώνισμα δὲ ἄρα ποιοῦνται συλλαβεῖν αὐτὸν οἱ κολυμβηταὶ οἱ ὕπυδροι. τούτου γὰρ ᾑρημένου, καὶ τὴν ἀγέλην [illegible] πᾶσαν, ἐρήμην, ὡς ἂν εἴποι τις, καὶ ἀπροστάτευτον οὖσαν. ἀτρεμεῖ γὰρ, καὶ οὐκ ἔτι † προόσωτην, οἷα δήπου ποίμνη τὸν νομέα ἀφῃ-

[marg.:] μεγάλῳ

[marg.:] προόσιν

ρημ-

ἐρυθρῇ κατά τινα τύχην ἔχθραν. ἕως δ' ἂν διαφύγῃ, καὶ μάλα γε σοφῶς ἐξελίττει, καὶ περισῴζεται καὶ σώζει τὸ ἑαυτῆς κοινόν. τὰς δὲ ληφθέντας ἐν πιθάκναις λέγονται ταριχεύειν. ὅταν δὲ ἡ σὰρξ μυδήσῃ καὶ περιῤῥυῇ, καταλείπεται ἡ ψῆφος. ἄριστος δὲ ἄρα ὁ Ἰνδικὸς γίνεται καὶ ὁ τῆς θαλάττης τῆς ἐρυθρᾶς. γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὸν ἑσπέριον Ὠκεανόν, ἔνθα ἡ Βρεττανικὴ νῆσός ἐστι· δοκεῖ δέ πως † χρυσωπότερος ἰδεῖν εἶναι, τάς τε αὐγὰς ἀμβλυτέρας ἔχειν, καὶ σκοτωδεστέρας. γίνεσθαι δέ φησιν Ἰόβας καὶ ἐν τῷ κατὰ Βόσπορον πορθμῷ, καὶ τῆς Βρεττανικῆς ἡττᾶσθαι αὐτόν. τῷ δὲ Ἰνδῷ καὶ τῷ Ἐρυθραίῳ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἀντικρίνεσθαι. ὁ δὲ ἐν Ἰνδίᾳ χερσαῖος, οὐ λέγεται φύσιν ἔχειν ἰδίαν, ἀλλὰ ἀπογέννημα εἶναι κρυστάλλου, οὐ τοῦ ἐκ τῶν παγετῶν συνισταμένου, ἀλλὰ τοῦ ὀρυκτοῦ.

quidem rex fugiendo elabi poteſt, ſapienter eas regit & conſeruat. Iam porrò captas in paruulis doliis ſale cõdiunt: vbi quum contabuerit caro, & defluxerit, vnio ſolus relinquitur. Optimus Indicus, & in mari rubro procreatus exiſtimatur. Idem in occiduo Oceano, vbi exiſtit Britannia naſcitur: ſed is magis fului coloris eſt, minusq; ſplendidus. Iuba in Boſphoro etiam freto naſci ſcribit, qui & Britannicis inferiores ſint, & cum Indicis ac Erythræis nullo modo comparandi. Indicus terrenus dicitur naturam habere non propriam, ſed fœturâ eſſe cryſtalli, nõ gelu concreſcentis, ſed foſſitij.

χρυσωπότερος

Περὶ γεράνου θαλαττίας. Κεφ. θ.

De Grue marino.

CAP. IX.

De Gruibus volucribus iam priùs me verba fecisse non ſum oblitus. Sed Gruem quoque piſcem marinum Corinthiaci maris alumnum eſſe audiui. Declinabat autem ea pars Corinthiaci maris, quâ Grus piſcis captus eſt, Atticam verſùs, iuxta latus Iſthmi, quod Athenas reſpicit. Procedebat hic piſcis ad quindecim iuſtæ menſuræ pedum longitudinẽ: craſſitudine Anguillam, non tamen maximã (vt audio) æquabat. Eius & caput & os alitis Gruis ſpeciem ſimilitudinémq; gerit: + ſquammæ pennis gentilis auis ei ſimiles ſunt. Natat autẽ non conuoluto in ſpiras corpore, vt alij piſces Anguillarũ inſtar anguſti & oblongi. Tãto robore ſaliendi eſt, vt tanquam emiſſum à contento neruo telum feratur. In ſermonem

forte pinnas docere voluit auctor.

Γεράνων μὲν οὖν πέρι τῶν πτηνῶν. ἐν τοῖς πρεσβυτέροις λόγον εἰπεῖν ἐμαυτὸν καλῶς οἶδα· θαλάττιον δὲ γέρανον ἰχθὺν Κορινθίῳ πελάγει ἔντροφον ἀκοῦσαι φημί. ἀπέκλινε δὲ ἄρα τοῦτο τὸ πέλαγος ἔνθα ὁ γέρανος ἀνιχνεύθη ἑάλω ἐν τῷ πρὸς τὰς Ἀθήνας πελάγει τοῦ ἰσθμοῦ μὲν κατὰ τὴν πλευρὰν τὴν εἰς αὐτὰς ὁρῶσαν. μῆκος μὲν οὖν περιήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. ἐγχέλυος δὲ (ὡς ἀκούω) εἶχεν, οὐ μέντοι τῆς μεγίστης, τὸ πάχος. κεφαλὴ δὲ ἄρα ἐκείνη καὶ στόμα γεράνου ἐστὶ τοῦ πτηνοῦ. λεπίδες δὲ αὐτῷ, γεράνου πτεροῖς εἴποις ἂν καὶ ταῦτα. ἔρχεται δὲ οὐχ ἑλικτὴν τὴν νῆξιν, ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἰχθύων κατὰ τὰς ἐγχέλυς στενοὶ καὶ μακροί. ἔχει δὲ ῥώμην καὶ μάλα ἀλκιμήν. πηδᾷ γοῦν ὥσπερ ὑπὸ νευρᾶς οἰστὸς ἀφεθείς. λέγου-

στιν οὖν οἱ λόγοι οἱ μὲν Ἐπιδαύριοι τοῦτο τὸ ζῷον οὐδενὸς ἰχθύων ἔκγονον· ἀλλὰ καὶ τὰς γεράνους πτηνὰς φευγούσας τὸν Θρᾴκιον κρυμὸν, καὶ τὸν ἑσπέριον τὸν ἄλλον, ἐμπίπτειν μὲν τῷ πνεύματι, τὰς γε μὴν θηλείας εἰς μῖξιν ὀρεῖσθαι τοὺς δὲ ἄῤῥενας αὐταῖς ἐπιπλέκεσθαι, καὶ μέντοι καὶ ἐς τὴν πρὸς αὐτὰς ὁμιλίαν κυμαίνειν· καὶ διὰ ταῦτά τοι καὶ τὸ διαβαίνειν αὐτὰς ἐθέλειν. τὰς δὲ οὐχ ὑπομένειν γὰρ οἷόν τε εἶναι μετέωρον μῖξιν, φέρειν οὐδὲ ἑτέραν τῶν δὲ ἐγκρατεῖς οὐκ ἔχοντας γίνεσθαι τοῦ πόθου, ἐκβάλλειν τὴν γονήν. καὶ εἰ μὲν τύχοιεν ὑπὲρ γῆς φερόμενοι, τὴν δὲ ἐκπίπτειν εἰς οὐδὲ ἕν, ἀλλ' ἀπόλλυσθαι ἄλλως. εἰ δὲ ὑπὲρ τοῦ πελάγους πέτοιντο, ἐνταῦθά τοι τὴν θάλατταν, ὥσπερ τὴν θησαύρισμα παραλαβοῦσαν φυλάττειν ἔμβρυον. καὶ γεννᾶν τὸ ζῷον τοῦτο, ἀλλ' οὐ διαφθείρειν ὥσπερ εἴς τινα ἄγονον καὶ στερίφην γαστέρα ἐμπεσόν. καὶ τούτων

ἐπιβαίνειν

Epidauriorũ venit hoc animal ex nullo pisce generari: sed quum volucres Grues Thraciũ frigus & reliquum ad Occidentem fugientes obuio vento, tum fœminæ ad coitum exardescentes, tum mares veneris libidine cõflagrantes, inter se complexu venereo iungi cupiunt: fœminas suspensum coitum sustinere non posse, idcircoq; semen temere emittere, quod voti compotes fieri non possint. Ac si supra terram volent, id ipsum ad nihilum recidere, & perire: sin supra mare, id delapsum, tanquam thesaurum per manus traditum, sic à mari hunc fœtũ asseruari, animãtémq; effici, neque velut in aluũ sterilem illapsum pe-

μὲν

rire. Hęc Epidaurij. Sed & Demoſtratus vir genere mihi ignotus, cuius antè mẽtionem feci: Hunc inquit piſcem vidi & magnopere cõſideraui: quũmq; (vt aliis oſtendere poſſem) exſiccare vellem, atque coquis ipſum ſecantibus viſcera intuerer, tum ex vtroque latere ſpinas exortas, rurſum inferius inter ſe ſuis extremis coire: & ſimiliter atq; tabulas legum, triangulas eſſe: tũ eius iecur in longitudinem procedere aſpexi: tũ iecori ſubiectũ fel longũ inſtar mãticæ aut bulgæ, vt ' faba recens videretur. Vbi verò primùm iecur & fel exempta fuiſſent, ambo ſta-

Synecdochicè forte pro ſiliqua fabæ.

μετὰ τὸν λόγον ἄπορος καὶ δὴ διηνύσθη ὁ Ἐπιδαύριος. Λέγει δὲ καὶ ἄλλος, οὗ τὸ γένος οὐκ οἶδα, ἑτέρας ὁδὸν τρίτην μῦθος· εἶτα μέντοι οὐ ταῦτα ὁμολογεῖ, ὡς ἂν μὴ δοκῇ μὴ ἀμαθὴς εἶναι αὐτοῦ. λελέξεται μέντοι καὶ ἐκεῖνος. Δημόστρατος, συνεδρίου καὶ αὐτοτέρου μνήμην ἐποιησάμην, εἶδον τὸν ἰχθὺν, ἤδη ὃς καί μοι εἰσῆλθεν αὐτοῦ θαῦμα, καὶ ἐβουλήθην αὐτὸν ποιῆσαι τάριχον, ἵνα ᾖ καὶ ἄλλοις βλέπειν. ἐκείνου ὀψοποιῶν ὄντων καὶ ἀνατεμνόντων τὸν μάγειρον αὐτὸν, καὶ τεμόντων τὴν γαστέρα ἐπεσκόπουν τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. ἀκάνθας εἶδον ἐξ ἑκατέρας τῆς πλευρᾶς, συννευούσας τε καὶ ἐγκλινούσας τὰ πέρατα εἰς ἀλλήλας. τρίγωνοι δέ φησιν ἦσαν, ὥσπερ αἱ κύρβεις. ἧπαρ τε ἐνέκειτό οἱ περιττὸν εἰς μῆκος. ὑπέκειτο δὲ αὐτῷ καὶ χολὴ μακρὰν ἔχουσα τὴν φύσιν κατὰ τὰ φασκώλια. εἶπε δ' ἂν ἰδὼν τὴν χολὴν κύαμον ὑγρὸν εἶναι. ἐξαιρεθέντων οὖν ἀμφοῖν, καὶ ἡ χολὴ καὶ τὸ ἧπαρ, ὑ μὲν ὑ-

...ερον μέντοι τ' διογκω-
...ῆναι, κ) ἐοίκει ἰχθύ⊙ ἥ-
...τατι μεγίστε. διατήξασα
...ἡ χολὴ τὸν λίθον κ) γὰρ
...πως ἔτυχε πεσεῖσα ἐπὶ λί-
...ε, εἶτα ἠφανίσθη. ἄμφω ᵹ
...ῶ λόγω τῶδε ἐνταῦθα ὁ-
...ζ μέν.

Περὶ θήρας πηλαμύδων.

Κεφ. ι.

Θήραν δὲ πηλαμύδων ...ειπεῖν μὴ πάντη οὖν συ-...ηθισμένην, οὐκ ἔστιν ἔξω ...ῆσδε τῆς σπουδῆς. δέ-κα νεανίαι τὸ ἀκμαιότα-τον αἰθ... ἀναβαίνου-σι ναῦν ἐλαφρὰν, κ) διὰ ταῦτα μέντοι καὶ ταχυ-ναυτοῦ. διανέμοντες ᵹ αὐ-τὸν εἰς ἑκατέραν ἴσους τὴν πλευράν, καὶ κορε-σθέντες εὖ μάλα τροφαῖς, εἶτα μέντοι τοῖς ἐρετμοῖς καὶ ἕκαστ⊙ ἐπιχειροῦσι, πλανώμενοι δεῦρο κἀ-κεῖσε, κάθηται δὲ εἷς ἐπὶ τῆς πρύμνης καὶ ἐντεῦθεν τε καὶ ἐκεῖθεν παραστι-ρους καθίησιν ὁρμιάς ἤρ-

tim intumuiſſe, vt iecur inſtar hepatis maximi piſcis videretur: fel verò lapidē, ſuper quē fortè poſitum fuerat, liqueſeciſſe. Hic & Epidauriorum & Demoſtrati ſermones finierim.

διατηκέσθαι

De captura Pelamydū quæ Purpurarum carne hamis infixa ineſcantur.

CAP X.

Rationem piſcandi Pelamydes haud ſanè peruulgatam non à ſeria conſideratione alienum eſt explicare. Decē iuuenes ad ſummum ætatis vigorem floreſcētes, expeditam nauem & celerem cōſcendūt. & ſimulatque ſe cibo expleuerint, pariter continuò æqualitérque in vtrūque nauis latus diſtributi remigare contendūt, atque huc illuc errant. eorum vnus aliquis ad puppim ſedens, armatas hamis lineas binas (quibus & alia anne-

ctum

ctuntur) ad vtranque nauis partem demittit: tum ad singulos hamos escam ex Purpura Lacæna (Concha) cōfectā strictè religat, tum Lari marinæ auis pennam ad hamum quemque alligat, vt ab occurrente aqua sensim & leuiter agitetur. Pelamydes autem escæ sic instructæ illecebrâ delinitæ in hamos innatant. Quum autem ex iis aliqua liguritione apprime stimulata, os in escā impegerit, tum reliquæ consequentes hamis configuntur, vt hami ob multitudinē vno eodémq; tempore transfixorum piscium vexentur. Iuuenes verò remigare desistentes, de transtris surgunt ad subtrahēdas lineas multitudine piscium onustas: quos posteaquàm in nauim subduxerunt, secundissima piscatio ex permagno piscium numero apertè ostenditur.

τείνωνται δὲ τούτων καὶ ἄλλαι, καὶ συνῆπται πάσαις τὰ ἄγκιστρα. καὶ ἕκαστον ἄγκιστρον δέλεαρ φέρει Λακαίνης πορφύρας τὸ μᾶλλον κατειλημμένον, καὶ πτερὸν μέντοι λάρου ἑκάστῳ ἀγκίστρῳ προσήρτηται ἡσυχῇ, ὥς τε διασείεσθαι ὑπὸ τοῦ προσπίπτοντος ὕδατος. τούτων οὖν ἱμέρῳ προσνέουσιν αἱ πηλαμύδες· μία δὲ ἡ προτένθης ὅταν τὸ στόμα ἐναπερείσῃ, προσπίπτουσι καὶ αἱ λοιπαί· καὶ δονεῖται τὰ ἄγκιστρα ὑπὸ τῆς αὐτῶν καιρὸν περιπαρέντα τοῖς ἰχθύσιν. οἱ ἄνδρες οὖν τοῦ μὲν ἐρέττειν ἔτι ἀπέστησαν, παρῆκαν δὲ τὰς κώπας. ἐξαναστάντες δὲ ἀνασπῶσι τὰς μηρίνθους βριθούσας, καὶ μέντοι καὶ βελθουμένας τοῖς ἰχθύσιν. ὅταν δὲ ἐς τὴν ναῦν ἐμπέσωσι, διαφαίνεται τῆς εὐθηρίας τὸ μαρτύριον ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων τῶν ἑαλωκότων.

Περὶ

Περὶ γαλῆς χερσαίας τῆς καὶ θαλαττίας.

Κεφ. ια.

Η χερσαία γαλῆ ὅτι ἦν ἄνθρωπος ἤκουσα, καὶ ὅτι τοῦτο ἐκαλεῖτο, καὶ ὅτι ἦν γόης καὶ φαρμακίς, καὶ ὅτι δεινῶς ἀκόλαστος ἦν καὶ ἀφροδίτην παράδοξον ἐνόσει. καὶ ταῦτα εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν ἀφίκετο· καὶ ὡς εἰς τοῦτο τὸ ζῷον τὸ κακὸν ἔτρεψεν αὐτὴν Ἑκάτης τῆς θεοῦ μῆνις οὐδὲ αὐτό με λέληθεν. ἡ μὲν οὖν θεός, ἵλεως ἔστω· μύθους δὲ ἐῶ καὶ μυθολογίας ἄλλοις. ὅτι δέ ἐστι θηρίον ἐπιβουλότατον, καὶ νεκροῖς ἀνθρώποις ἐπιτίθενται γαλαῖ καὶ μὴ φυλαττόμεναι ἐπιτιθέασι καὶ σκυλῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐκκεροῦσι δῆλόν ἐστι. φασὶ δὲ καὶ ὄρχεις γαλῆς γυναικὶ κατ᾽ ἐπιβουλὴν ἢ ἑκούσῃ περιαφθέντας ἐπισχεῖν τὸ ἐπιμηνίας γίνεσθαι, καὶ ἀποστέλλειν αὐτήν. τὰ σπλάγχνα δὲ γαλῆς, σκευασίαν δέ τινα προσλαβόντα, ἣν ἴσασιν οἱ σοφοὶ τὰ κατὰ ταῦτα,

De Mustela terrestri & marina: & de vrinatoribus.

CAP. XI.

Mustelam terrestrem aliquando mulierem fuisse audiui, eodemq; nomine vocatam, quo nunc à Græcis quadrupes vocatur Gale: incãtationum ac veneficiorum peritam, immodicè libidinosam, & incestæ Veneris auidã: nec illud me latet, quòd ab Hecate irata in hãc feram conuersa dicitur. Sed hęc dea mihi benigna sit: ego huiusmodi fabulas aliis relinquo. Hanc bestiã insidiosissimã esse constat: inq; defunctos homines inuadere: &, nisi arceatur, eorum oculos diripere & exorbere. Testiculos eius mulieri siue dolo siue sponte appensos, omnes conceptus & fœcunditatis vim abolere dicunt. Eiusdẽ viscera nescio quo modo præparata, harum rerũ

artificibus cognito, & insidiosè immissa vino, amicitiã dirimunt. & beneuolentiã prius coalitam dissoluunt, vt quidam aiunt. Verùm hæc magis & Veneficis, quibus Martem suũ inimicitiæ principem colant, cedamus. Est & paruus piscis Mustela nomine, qui nullã cum Mustelo dicto pisce cõmunitatem habet. hic enim cartilagineus est, & pelagius, & magnitudine præstans, simul & Caniculæ piscis speciem similitudinémq; gerit. Mustelã verò diceres esse Iecorinũ. nã piscis est breuis, & oculis conniuentibus. Pupillę oculorum ad cyaneũ colorem accedũt. Eius barba quàm iecorini maior est, & minor quàm Cremytis. Algas depascitur & saxatilis est, atque similiter vt terrena omnium cadauerum in quę incur-

ταῦτα, καὶ εἰς οἶνον ἐμβληθέντα κατ' ἐπιβουλὴν, φιλίαν (ὡς λόγος) διΐστησι, καὶ ἡνωμένην τινῶν εὔνοιαν διακόπτει. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων, ἔστω γινώσκειν τὰς φαρμακίδας, Ἄρει φίλῳ κοινάζειν καὶ † διακρίνειν καταλείπωμεν. ἔστι δὲ αὖ καὶ ἰχθὺς † γαλῆς μικρὸς ἔστι, καὶ οὐδέν τι κοινὸν πρὸς τοὺς καλουμένους γαλεοὺς ἔχων. οἱ μὲν γὰρ εἰσὶ σελάχιοι καὶ πελάγιοι, καὶ μέγεθος προήκοντες· εἶτα μέντοι καὶ κυνὶ ἐοίκασιν· ἡ γαλῆ δὲ, φαίην ἂν αὐτὴν εἶναι, τὸν καλούμενον ἥπατον. ἰχθὺς δέ ἐστιν αὕτη βραχὺς, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ἐπιμύουσα. κόρας δὲ ἔχει κυανοῦ χρόας προσεικασμένας. καὶ τὸ μὲν γένειον ἔχει, τοῦ ἥπατος μεῖζον. ἐλαττοῦται δὲ αὖ πάλιν τοῦ † χρέμητος κατὰ τοῦτο. πετραία δὲ οὖσα τινα νεκροῖς τισὶ γαλῆν καὶ νεμομένην φυκία, ἀκούω πάντων σωμάτων οἷς ἂν * νεκροῖς † ἐντύχῃ, τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τούτ...

διακινεῖν

γαλῆ

χρέμυλος, aliqui primam per K scribunt

ala

ταύτην ὡς τὴν χερσαί-
αν ἐσθίειν. χρῶνται δὲ ταύ-
τοις ἐς τὰ ὅμοια ἁλιεῖς,
ὅσοι κατὰ τοὺς Ἠπειρώτας
φαρμακεύουσι, πονηροὶ καὶ
οὗτοι σοφισταὶ κακῶν. Ἐπεὶ
δὲ ὠμοβόρον ἐστὶ τὸ τῶν ἰχ-
θύων φῦλον πᾶν, τὸ τοῖς
ὑδροθήραις γένος συμ-
βιοῦν, καὶ τὰς ἀποδύσεις
τὰς καταποντὰ ποιούμενοι με-
λαίνουσι τὰς ἑαυτῶν βά-
σεις καὶ τὰ κοῖλα τῶν χειρῶν,
ἀφανίζειν πειρώμενοι τὴν
ἐξ αὐτῶν αὐγήν. τὰ γάρ τοι
τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν ὡς
ὅτι μάλιστα ἐκλάμποντα
ἐν τῷ ὕδατι, καὶ ἐφολκὰ τῶν
ἰχθύων, ταῦτά ἐστιν.

Περὶ τῶν θαλαττίων χη-
μῶν.

Κεφ. ιβ.

Χῆμαι δὲ θαλάττιαι ζῷ-
όν εἰσι καὶ αὗται διάφο-
ρον. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, τρα-
χεῖαι πεφύκασιν· αἱ δὲ, λεῖ-
αι πάνυ. καὶ τὰς μὲν τοῖς
δακτύλοις πιέσας συνθλάσεις· τὰς δὲ συντρίψεις
λίθῳ, καὶ μόγις. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν μελαίνονται τὴν

rit, oculos exest & conficit, vt audio. Qui Epirum incolunt piscatores quidam veneficiis dediti ad eadem hâc marinâ Mustelâ vtuntur, ad quæ alij terrenâ. Porrò quum plerique pisces carniuori sint, homines vrinatores qui maris interiora scrutantur, (*quo sint à piscibus carniuoris tutiores*) manuum volas & pedum vestigia denigrant, vt partium istarum splendor obscuretur, hæ enim præ cęteris humani corporis partibus in aqua resplẽdere, & pisces ad se allicere solent

αὐτῇ]

De hamis diuersis.

CAP. XII.

Chamæ marinæ & variæ & multiplices sunt, aliæ asperæ, aliæ læues. quædam digitorum compressu confringuntur: aliæ vel saxo ægrè conteruntur. Quædam ipsarum ni-

gerrimæ sunt, nonnullæ argentei coloris similitudinem gerere videtur, aliæ vtroque colore mixto insignes. Ac quemadmodum earũ est varium & multiplex genus, sic multas & diuersas sedes habẽt. Quædam enim in littoribus dispersæ, iacent in arena, vel in limo quiescunt, nõnullæ sub algã subiiciuntur, aliæ in limo commorantur. aliæ saxis tãquam mordicus adhærent. Æstiuo tempore quum incipit messis, in Istrico mari gregatim natant, & leuiter ferũtur, quũ ante id tempus suâ sibi mole graues efferri nõ possent. Euri, Boreæ & Austri idcirco fugientes sunt, quòd eos ventos ferre non possint. Contrà ex tranquillo mari mirificâ voluptate afficiuntur, & Fauonij mollibus auris af-

χρόαν εἰσίν· αἱ δὲ ἀργύρῳ ταὐτῆς ἂν αὐτὰς προσεοικέναι. αἱ δὲ ἀνακεράσει περίκεινται τὰς χρόας τὰς προειρημένας. γένη δὲ αὐταῖς διάφορα καὶ εὐναὶ πάνυ ποικίλαι. αἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς ψάμμοις κεῖνται διεσπαρμέναι ταῖς τῶν αἰγιαλῶν, διαναπαύονταί τε κατὰ τὸν ἰλύος· αἱ δὲ ὑπόκεινται βρύῳ· αἱ δὲ εἰλημμέναι τῶν σπιλάδων εἶτα αὐταῖς †προσέρχονται μάλα ἐγκρατῶς. ἐν δὲ τῇ καλουμένῃ Ἰστριάδι θαλάττῃ, εἶτα δὲ αἱ χῆμαι κατὰ τὴν ὥραν τὴν θέρειον ὑπαρχομένη τοῦ ἀμήτου, δίκην ἀγέλης ἀλλήλαις συμφέρονται, καὶ ἀναπλέουσι κούφως. τάγα πρόσθεν ὑπ' αὐταῖς βαρεῖαί τε καὶ ἐπαχθεῖς οὖσαι, καὶ οὐκ ἀναπλεῦσαι· ἀλλ' τηνικάδε οὐκ ἔτι τοιαῦται. ἀποδιδράσκουσι δὲ τὸν νότον, καὶ φεύγουσι τὸν Βορρᾶν, καὶ τὸν εὖρον οὐδὲ ἀνέχονται. χαίρουσι δὲ εὐμενεῖ θαλάττῃ, καὶ ζεφύρου καταπνεύσαντος αὐ-

προσέρχονται

flari gaudẽt: eámq; ob rem in latebras abditæ & suis conniuentes testis, quum à tẽpestatibus mare sentiunt conquiescere, & Fauoniũ flare, tum relictis sedibus, ad summam maris aquam natãt, & apertis testis eminent, (sic tãquam vel sponsę è thalamis prodeunt, vel rosę ad Solis radios exporrectæ ex inuolucris seu calycibus suis erumpunt,) & quiescẽtes ventum expectant placidum ac secũdum: qui si contigerit alterá concham substernentes, alteram erigentes, hac pro velo, illâ pro naui ad nauigandũm vtuntur, vt si eas procul videas sic per tranquillum mare natãtes, classem nauium existimes. Quòd si nauem ad se accedere sentiũt, aut belluæ impetum, aut valentioris piscis natationem, metu perculsæ, contractis vno

...ταις ἡδείαις τε καὶ μαλα-
κοῖς. ὑπὸ ταύταις συν-
...σὺ ἑαυτῶν εἰ ἕως ἐκ-
λιπεῖν ... μεμυκυῖαι τὸ καὶ
κατάκλειστοι ἔτι, [illegible]
...ἐν τῷ μυχῷ. καὶ ἀκύμο-
νος ὅτι τῆς θαλάττης νέ-
...ωσι, καὶ τό τε ἀνοῖξαι
τὰς ἑαυτῶν στέγας ἐκκύ-
πτουσιν ὡς ἐκ τῶν ἰδίων
θαλάμων αἱ νύμφαι ἢ τὰ
ῥόδα πρὸς τὴν εἵλην ὑ-
παλεαθέντα καὶ ἐκκύψαν-
τα τῶν καλύκων. ἐκεῖ καὶ
αἱ κόγχαι κατὰ μικρὰ ὑπο-
θαρσοῦσι, μάλα γε ἀσμέ-
νως ἡσυχάζουσι καὶ ἀτρε-
μοῦσι τὸν * ἕτερον ἄνεμον
προσδεχόμεναι. καὶ τὸν μὲν
ὑποστόρεσαν χιτῶνα· τὸν δὲ
...ρθωσαν. καὶ πλέουσι, τῷ
μὲν ἱστίῳ χρώμεναι τῷ δὲ σκά-
φει χρώμεναι. καὶ προΐα-
σι μὲν τὸν τρόπον τοῦτον ἡσυ-
χίας οὔσης· καὶ εὐδίας· οὐδὲν
...οίης ἂν μακρόθεν ἰδὼν,
ἢ νηίτην στόλον ἰέναι. ἐὰν
δὲ αἴσθωνται ἐπίπλουν ἢ
ῥόθον θηρίου, ἢ νῆξιν ἰχθύος ἀδροῦ, ἐντὰς ἐφ'

* ἕτερον ex Eustathio.

impetu testis, frequentes delabuntur & occultantur.

De Hæmorrhoo genere Viperarum.

CAP. XIII.

Hæc ex Nicandri Theriacis paraphrasticè reddita sunt ab Æliano.

Hæmorrhous è genere Viperarum, in saxorum cauernis domesticam sedem habet, pedē vnum tum longus est, tūà capite in tenuitatē eius corporis habitus procedit. Colore est partim flammeo, partim nigro, eius caput tāquam cornibus quibusdā inhorrescit: sensim & pigrè serpit, ventris squammis terram premens: tortuosa, non rectâ viâ progreditur, & gradiendo leuiter substrepit, vnde eius segnicies & infirmitas ostenditur. Primùm vt momordit, statim pūctus cyanæi (liuidi) coloris exoritur: percussus stomachi doloribus affligitur: vēter copiosè fluit & exhauri-

ἀλγηδό- ται

ἐνὶ κρότῳ τῶν ὀστράκων πλη-
ξάσῃ. κατώλισθόν τε ἀ-
θρόαι, καὶ ἠφανίσθησαν.

Περὶ τοῦ ἔχεως ὃν αἱμόῤῥ-
καλοῦσιν.

Κεφ. ιγ.

Ὁ δὲ αἱμόῤῥους, εἴη δ᾽ ἂν γένος ἔχεω, οὗτος μάλιστα ἐν ταῖς πετρώδ- σι χηραμοῖς ἤθη τε ἔχει διατριβάς· μῆκος τε σώματος εἴληχε, πόδα πλάτος δὲ, ἐξ οὐραίας τ κεφαλῆς, μείουρος καὶ τε στιν ἐς τε ἐπὶ τὴν οὐρ· τῇ μὲν φλογώδης ἰδεῖν, ὁ τῇ δὲ δεινῶς μέλας. φέρει δὲ τὴν κεφαλὴν οἱο- νεὶ κερασί τισιν. ἕρπει δὲ ἡσ- χῶς ἐπιθλίβων τὰς τῆς δύος φολίδας. λοξὸν δὲ μον πορεύεται. ἠρέμα γ ὑπηχεῖ, ὡς καταγνῶ ναθείαν αὐτοῦ καὶ οὐδένει δακὼν δὲ ἴυγμα ἐργάζε καὶ τοῦτό γε ἰδεῖν ἐστι χρῆμα κυανοῦν. καρδιώ γε μὴν ὁ πληγεὶς, * ἀλ ωκίσω. ἐκκρίνει δὲ ἡ

…ὀχετούς. νὺξ δὲ ἀφικε-
…ἡ προσότη, καὶ αἷμα ἐκ-
…διά τε ῥινῶν καὶ αὐχέ-
…, καὶ μέν τοι καὶ δι' ὤ-
…ν σὺν ἰῷ χολώδει. οὖ-
… δὲ ἀφίησιν ὕφαιμα ἡ
…στις. εἰ δὲ καὶ ὠτειλαί
…ί τινες παλαιαὶ περὶ
… σῶμα, ῥήγνυνται καὶ
…ται. Οἱ δὲ θήλεις αἱ-
…ρρόου κρούσει τινὶ, με-
…ιᾶσιν ἐκ τῶν ὀνύχων ἄκρων
…εἰς τὰ οὖλα ὁ ἰὸς ἀνα-
…ι, καὶ αἷμα ἐκεῖται
…ἔμπολυ, καὶ ἐκ τῶν λίβονται
… οὔλων οἱ ὀδόντες. Τοῦ-
…ο φασὶ τὸ θηρίον προσ-
…σεῖν ἐν Αἰγύπτῳ τὸν τοῦ
…ενέλεω κυβερνήτην Κά-
…βον, Θώνιδος βασι-
…λεύοντος· καὶ συνεῖσαν
…ὴν Ἑλένην τοῦ δακέτου
…ὴν ἰσχὺν, κατάξαι μὲν
…τοῦ τὴν ῥάχιν, ἐξελεῖν
… τὸ φάρμακον. ἐς τίνα δὲ
…χρείαν ἔσπευσε λα-
…εῖν τὸ θηραύγεσμα τοῦτο
…ε οἶδα.

…ερὶ ζώων ἃ κομίζουσιν οἱ

tur. Et primâ ſtatim nocte ſanguis per nares, fauces & aures cum biliosa ſanie emittitur, veſica ſanguineam vrinam reddit. Cicatrices ſi quæ ſint in percuſſo corpore, etiamſi conſenuerunt, tamen recrudeſcunt, & rumpũtur. At ſi Hæmorrhois fœmina morſum alicui inflixerit, ſanguis etiã per ſummos vngues emanat, & gingiuæ quoque veneno inficiuntur, & ſanguis ab eis fluit copioſus, & eliduntur dentes. In hanc ferã incidiſſe aiunt Canobum Menelai gubernatorem in Ægypto, Thonide regnante: & Helenam quum vim veneni intellexiſſet ſerpentis ſpinam confregiſſe, & * pharmacũ exemiſſe. in quem verò vſum hoc eximere & reſeruare voluerit, ignoro.

Pharmacum Græcu & venenum & remediũ ſignificat.

Nicander, ex quo hæc transferuntur, non ſcribit Helenam exemiſſe ſpinam aut aliud quidpiam ex

hoc ſerpente, reſeruandi gratiâ: ſed ſimpliciter illi iratam confregiſſe ſpinam eius, & hinc eſſe quod oblique ceu claudicantes & elumbes procedunt.

Τῶν δ' Ἑλένη μετὰ τὸν ὁλκὸν ἐνέκλασε θραῦσε δ' ἀκάνθης Δέσμια πέλεξ νωταῖα, ῥάχις δ' ἐξέδραμε γυίων.

Spondylos tamen de ſpina ſerpentium noſtro tempore aliqui vrunt, & morbis quibuſdam, vt elephantiaſi incipienti, mederi putant.

τῶν Ἰνδῶν ὑπήκοοι βασιλεῖ τῷ σφετέρῳ, οἷον τίγρεις τε καὶ πάνθηρας, καὶ ἀλοιπά.

Quanam animalia ſuo regi adferant Indi, vt Tigrides & Pardos cicures, &c.

CAP. XIIII.

Adferunt regi ſuo Indi animantes diuerſas: vt Tigrides cicures, Pardos mãſuetos, Oryges quadricornes. Item Boũ genera duo, quorum alij ad curſum velociſſimi ſunt: alij per quàm feri: & ex his Bubus (*eorum caudis*) etiam muſcaria faciunt. Corpore omninò nigri ſunt, caudas verò egregiè albas habent. Columbas quoque luteas afferunt, quas vnquã mãſuefieri aut cicurari negãt, & aues quas Cerciones nominãt, & canes generoſos, de quibus ſuprà dixi: &

κερκίωνας

Oryges quadricornes.

Boum genera duo.

Columba luteæ.

Cerciones

Κεφ. ιδ.

Κομίζουσι δὲ ἄρα τῷ σφετέρῳ βασιλεῖ οἱ Ἰνδοί, τίγρεις πεπωλευμένους καὶ τιθασοὺς πάνθηρας καὶ ὄρυγας τετρακέρως, βοῶν δὲ γένη δύο, δρομικούς τε καὶ ἄλλους ἀγρίους δεινῶς. ἐκ τούτων γε τῶν βοῶν καὶ τὰς μυιοσόβας ποιοῦνται. καὶ τὸ μὲν σῶμα παμμέλανές εἰσιν, οὐρὰς δὲ ἔχουσι λευκὰς ἰσχυρῶς καὶ περιστερὰς ὠχρὰς κομίζουσιν, οἵας τιθασεῦν καὶ λέγουσι μήτε ἡμεροῦσθαι, μήτε ποτὲ πραΰνεσθαι. καὶ ὄρνιθας δὲ οὓς † κερκορώνους φιλοῦσιν ὀνομάζειν καὶ κύνας γενναίους, ὑπὲρ ὧν ἄνω μοι λέλεκται· καὶ πι-

πιθήκους λευκούς· καὶ μελαν-
τάτους ἄλλους καὶ τούτους πι-
θήκους. τοὺς γάρ τοι πυρ-
σοὺς ὡς γυναιμανεῖς εἰς
τὰς πόλεις οὐκ ἄγουσι. ἀλ-
λὰ καὶ ποθὲν ἐπιπηδήσαν-
τας ἀναιροῦσιν, ὡς μοιχοὺς
μεμισηκότες.

Περὶ ζώων κερατοφυῶν τῶν
ἐν Ἰνδοῖς ἀγωνιζομέ-
νων.

Κεφ. ιε.

Ἰνδῶν δὲ ὁ μέγας βασι-
λεὺς μιᾶς ἡμέρας ἀνὰ πᾶν
ἔτος ἀγωνίαν προτίθησι,
τοῖς τε ἄλλοις ὅσοις εἶπον
ἑτέρωθι· ἐν δὲ δὴ τοῖς καὶ
ζώοις ἀλόγοις, ἀλλ' ἐκεί-
νοις ὧν ἐκπέφυκε κέρατα.
κυρίττει δὲ ταῦτα ἄλληλα.
καὶ εὖ σφόδρα τινὶ θαυμαστῇ μέ-
χρι νίκης ἅμιλλά ἐστιν ὥσπερ
οὖν ἀθληταί, ἢ ὑπὲρ ἄθλων
μεγίστων ἰσχυριζόμενοι, ἢ
ὑπὲρ κλέους σεμνοῦ, καὶ φή-
μης τινὸς ἀγαθῆς. εἰσὶ δὲ
οἱ ἀγωνισταὶ οἵδε οἱ ἄλογοι,
ταῦροι τε ἄγριοι, καὶ κριοὶ
ἥμεροι, καὶ οἱ καλούμενοι,

Simias albas, & alias nigerrimas. rufas enim tanquam nimium libidinosas & incontinentes erga mulieres, non ferũt in ciuitates: & si fortè in eis reperiantur, tanquam adulteros exosi occidunt.

Simia diuersæ.

De Cornigeris apud Indos certantibus bestiis.

CAP. XV.

Magnus Indorũ rex quotannis diem vnum certaminis, non modò hominibus proponit, vt alibi dixi: sed etiam bestiis cornutis: quę sanè inter se cornibus appetẽtes mirabili naturâ quâdã eatenus strenuè decertant, quoad aduersarium funditus vicerint, sicq́, omni neruorum contentione, quemadmodum athletæ, vt aut maximo afficiantur præmio, aut gloriam capiant certaminis luculentã, nitũtur. Rationis quidem expertes sunt luctatores isti: Tauri feri, Arietes mansueti, & qui vocãtur [x] μέσοι, & Asini v-

Vocabulum videtur corruptum.

no armati cornu, denique Hyænæ: quod animal Capreis minus esse aiũt, sed Ceruis animosius multò & cornibus ferociens. postremi in certamen veniũt Elephanti. ij inter se vulnerant, & alter sæpe alterum vincit, atq; adeò interimit: sæpe etiam vterque vulneribus confectus, simul decumbit.

μέσοι, καὶ ὄνοι μονόκερῳ, καὶ † ὕαιναι. φασὶ δὲ εἶναι τοῦτο τὸ ζῶον, δορκάδος μὲν ἧττον, ἐλάφου δὲ πολλῷ θρασύτερον, καὶ θυμούμενον εἰς κέρας. εἶτα ἐπὶ πᾶσιν, οἱ ἐλέφαντες ἀγωνισταὶ παρίασι. προσχωροῦσι δὲ οὗτοι, καὶ μέχρι θανάτου τιτρώσκοντες ἀλλήλους τοῖς κέρασι. καὶ πολλάκις μὲν ὁ ἕτερος κρατεῖ, καὶ ἀποκτείνει τὸν ἀντίπαλον, πολλάκις δὲ καὶ συναποθνήσκουσι.

4 Μέσοι animalia cornuta quæ sint, ignorare me fateor Μάρσωλοι Hesychio in India sunt quadrupedes vitulis similes. præteriјt hæc verba Gillius: ut sequentia etiam, quibus animal cornutum capreolo minus describitur: quod quidem Hyænam appellari (ut codices nostri habent, & Gillius similiter legit), absurdum est, quum Hyænam constet absque cornibus esse, Lupis cognatam quadrupedem, nihil cum capreis aut ceruis cõmunem habere. Axis quidem Ctesiæ Indica fera est, hinnuli pelle, pluribus candidioribúsque maculis. Est & Indica caprea illa seu dorcas, ex qua moschus odoramentũ legitur. Colos apud Scythas & Sarmathas inter arietem & ceruum est, duobus paruis cornibus.

Quid Theophrastus sentit de partu Viperarum.

Τί φρονεῖ περὶ τῆς τῶν ἐχέων ὠδῖνος ὁ Θεόφραστος.

CAP. XVI.

Κεφ. ιϛ.

Viperæ catulos Theophrastus scribit paren-

Θεόφραστος οὖν φησι, τῆς ἐχέως τὰ βρέφη διεσθίειν

τοῦ μικροῦ τὴν γαστέρα, ὥσπερ θυροκοποῦντα, ἵνα τι καὶ πράξω, καὶ ἐξαράττοντα τὴν πεφραγμένην ἔξοδον. ἀλλὰ τοῦ θλιβόμενον αὐτὸν, καὶ τῆς γαστρὸς οἱ στενουμένης. Ὁμηρείως δὲ εἰπεῖν, τὴν δὲ οὐκ ἀντέχειν, ἀλλὰ διαρρήγνυσθαι. καί με πείθει λέγων. ἐπεί τοι καὶ θαλάττιαι βελόναι ἄκολποί τε οὖσαι καὶ λεπταὶ, ὅτι τὰ αὐτὰ πάσχουσιν ὑπὸ τῶν σφετέρων βρεφῶν, καὶ ἐκεῖνα αὐτῷ πρὸ τῶν λόγων εἶπον. Ἡρόδοτον δὲ ἀξιῶ μή μοι μηνιεῖν, εἰ τοὺς μύθους ἐγγράφω, ἴσα ὑπὲρ τῶν ἐχεῶν ὠδῖνος λέγει.

Φυσικὰ κοινὰ δελφίνων καὶ λεόντων. Κεφ. ιζ.

Φυσικὴ δέ ἄρα τίς ἦν κοινωνία καὶ συγγένεια λέοντι καὶ δελφῖνι, ἀπόρρητος. οὐ γὰρ ὅτι βασιλεύουσιν, ὁ μὲν, τῶν χερσαίων· ὁ δὲ, τῶν ἁλίων, τοῦτο ἀπόχρη. ἀλλὰ

tis vterum non exedere, atque cõficere: neq; sanè vt quiddam ludẽs dicam, foribus effractis obstructum exitũ perrumpere: at enim fœminę vterum angustiis compulsum non ampliùs reniti posse, sed disrumpi. Cuius sentẽtia ita rem habere mihi ad veritatem planè persuadet: Siquidem & marinæ Acus, quia tenues sunt, & haudquaquam sinuosam & capacem aluum habeant, iccirco similiter à suis fœtibus afficiuntur, vt iam antè scripsi. Interim verò Herodotum rogo, ne mihi succenseat, si ea quæ super Viperarum partu ipse affert, ego fabulosa censeam.

μύθοις vel τοὺς μύθους

De natura Leonis cum Delphino similitudine.

CAP. XVII.

In media natura quędam communitas retrusa Leoni est, & affinitas cum Delphino: non ex ea parte solùm quòd vterque imperat, ille quidem terrenis bestiis, hic verò aquatilibus:

libus: sed quòd senectute ambo tabescunt: & quum sunt in ægritudine, illi terrestris. Simia medetur huic marina quoque Simia remedio est. Nam vt in terra sic etiam in mari aliquod est Simiarum genus, (vt aliâs dixi,) quod similiter huic, vt illi terrenum medicinam morbi affert.

De Sepedo e Serpente.

CAP. XVIII.

Inter feras inutiles, & vel numerari indignas, Sepedon est, perniciosus serpens: quem tum figurâ hęmorrhoo cognatum, tum celore similem esse, Nicander cecinit. sed celerior esse videtur: & quoniã per gyros & flexiones graditur, parua apparet: quod quidem causa est quamobrem inspectantes nesciant de eius magnitudine iudicare. Vulnus quod infert acerbitatis plurimum habet & benè pe

γάρ το καὶ τήκονται προϊόντες εἰς γῆρας· καὶ ἄλλως νοσήσαντες, ὁ μὲν, τὸν χερσαῖον πίθηκον ἔχει φάρμακον. ὁ δὲ, ἀναζητεῖ τὸν συμφυῆ. ὡς γὰρ ἔστι καὶ ἐν θαλάττῃ πίθηκος, εἶπον πρὸ· καὶ ἔστι καὶ τῷδε οὗτος ἀγαθὸν, ὡς ἐκείνῳ ἐκεῖνος.

Ὅτι γένος ἐστὶ δακέτου καὶ ἡ καλουμένη σηπεδών.

Κεφ. ιη.

Ἔστι δὲ ἄρα ἐν τοῖς ἀδιηγήτοις καὶ ἀριθμοῦ περιττοτέροις, καὶ σηπεδὼν κακὸν ἑρπετόν. ἐμφερὴς τε εἶναι τῷ αἱμόῤῥῳ καὶ τήνδε φησὶ Νίκανδρος· καὶ ἀδελφὴν κατὰ σχῆμα, καὶ τοῦτο ἐκεῖνος λέγει. ὠκυτέρα δὲ εἶναι δοκεῖ. ἀφίησι δὲ καί τινα * μικρὰν φαντασίαν: γυρὸν γὰρ καὶ πέριξ καὶ ἑλικτὸν πορεύεται τὸν οἶμον. καὶ μάλιστα ἐν τούτῳ διαψεύδεται τοὺς ὁρῶντας, ὅσον τὸ μέγεθός ἐστι. Δεινὸν δὲ ἄρα τὸ ἐξ αὐτῆς τραῦμα. περιστρουμ

* μικρᾶς

γοῦν καὶ ὑποσήπει, καὶ τήν γε
θῆρα τὴν προειρημένην
ἀποδείκνυσι φερώνυμον. ὁ
γοῦν ἰὸς ἐπὶ πᾶν ὠθεῖται τὸ
σῶμα τοῦ τάχει ἀμάχῳ, καὶ
μαδῶνται καὶ ἡ θρὶξ καὶ ἐκείνη
μὲν ἅπασα ἀφανίζεται. λεί-
βονται δὲ αἱ ὀφρύες, καὶ αἱ
βλεφαρίδες καὶ τοῖν ὀφθαλ-
μοῖς ἀχλὺς κατέχει, καὶ ἔ-
φηλοι τε γίνονται.

nitus intrat, & putrefa
cit: qua ex vi nomen
traxit. Inexpiabili cele
ritate ipsius venenum
in vniuersum corpus
transitionem facit: Ca-
pillus etiam tabe quâ-
dam putrescit & fundi-
tus interit: tũ superci-
liorum & palpebrarum
pili defluunt, oculi of-
fusi tenebris obscuran-
tur: & corpori maculę,
tanquam adustâ à Sole
cute, superueniunt.

ἐφηλίδες alioqui ἔφηλος dicitur qui ephelides in facie habet. Varinus.

Περὶ τῆς τῶν χελωνῶν λαγνείας. Κεφ. ιθ.

Χερσαία χελώνη ζῷον
λαγνίστατον· ἀλλά γε ἄρ-
ρην, ὁμιλεῖ δὲ ἡ θήλεια
ἄκουσα καὶ λέγει Δημόστρα-
τος, ἀνὴρ ὃς καὶ τοῦτο λέ-
γεται τ' ἐκ τῆς Ῥώμης τῆς βου-
λῆς γενόμενος. καὶ οὔ τι
που διὰ τοῦτο ἤδη τεκμη-
ριῶσαι ἱκανός· δοκεῖ δέ
μοι ὅτι ἐπιστήμης τῆς ἁλιευτι-
κῆς ἐς ἄκρον ἐλάσαι, καὶ
ὅσα ἔγνω εἰπεῖν κάλλιστα.
εἰ δέ τι οἱ καὶ ἄλλα ἐσπου-
δάσται τοῦδε σοβαρώτερον,
καὶ σοφίας τῆς περὶ τὴν

De libidine Testudinum terrestrium. C. XIX.

Ex terrenis Testudi-
nibus mas ad Venerem
inflammatissimus est:
fœmina non nisi inui-
ta coit. Cuius rei cau-
sam inquirit Demostra
tus. fuit is senator Ro-
manus, nec ideò hac
in re fide dignior, nisi
pariter rei etiam pisca-
toriæ exquisitam noti-
tiam sibi comparasset,
& quæcunque cogno-
uit dictione etiam ho-
nestâ ornasset: condidit
autem (ni fallor) & a-
lia quædã & argumen-
to grauiore ingenij do-
ctrin

ctrinæq; suæ specimen edidit admirabile. Hic (inquã) scribit, si quid aliud in causa sit, cur fœmina maris coitum auersetur, non satis sibi exploratum esse: hãc verò suam esse coniecturam, fœminam humi ad coitum stratam ait supinã iacere, deinde expleto coitu, propter testæ magnitudinem, & corporis in terrã nisum, quum se conuertere non queat, escã paratam à marito relin qui cùm aliis animalibus, tum aquilæ: vnde fit, vt mares eas ad coitum ideò illicere non possint, quòd fœminæ magnâ moderatione li bidines contineant, & salutẽ voluptati anteponant. At enim mares mirabili quâdam naturâ illecebrã amatoriam, & omnis metus obliuionem afferentẽ fœminis iniiciunt, neque tamẽ huiuscemodi illecebræ sunt can-

al. περιστῆσαι

ψυχὴν * περιστέψαι σοι θαυμάσια ἀκούω. λέγει δὲ ὅδε ἀνὴρ, ὑπὲρ ὅτου μὲν καὶ ἑτέρου τὴν ὁμιλίαν αἰτήνεται ἡ θήλεια, οὐκ ἔχειν σαφῶς εἰδέναι, τεκμαίρεσθαι δὲ ἐκεῖνό φησιν. ἡ θήλεια οὐκ ἄλλως ὁμιλεῖ, ἢ πρὸς τὸ ἄρσενα ὑπτία. καὶ ὁ μὲν ἐξέπλησε τὴν ἐπιθυμίαν, κατὰ ἀπαλλαγὴν δὲ ἑαυτὴν ἐπιστρέψαι ἥκιστα οἶδε, τῷ τε ὄγκῳ τοῦ χελωνίου, καὶ ἐρειδεῖσα εἰς τὴν γῆν. δεῖπνον οὖν ἕτοιμον ὑπὸ τοῦ γαμέτου καταλέλειπται τοῖς τε ἄλλοις ζώοις, καὶ οὖν καὶ τοῖς ἀετοῖς. αἱ μὲν οὖν ταῦτα ἐρρωδοῦσιν, ὡς ἐκεῖνος λέγει. οἵγε μὴν ἄρρενες οὐδὲ σωφρονούσας αὐτὰς, καὶ πεθεμένας περὶ τοῦ ἡδέος τὸ σωτήριον, οὐκ ἔχουσιν ἀναπείθειν. οἱ δὲ φύσει τινὶ ἀμάχῳ ἴυγγα ἀπορρήτως περιίασι ἐρωτικὴν, καὶ δέους ἐπίληθον

παντός. ἥσπερ δὲ ἄρα ἐρωτικῶς ἐχούσης χελώνης ἴυγ-

ρας, οὐκ ὠδαὶ μὰ Δία, ὁποίας Θεόκριτος ὁ τῶν νομευτικῶν παιγνίων συνθέτης ληρεῖ, ἀλλ' ἀπόῤῥητός ποα· ἣ γὰρ οὖν οὔτε ἐκεῖνος ὄνομα εἰδέναι φησὶ, οὐδ' ἄλλον ἐγνωκέναι ὁμολογεῖ. ἐοίκασι δὲ τῇ πόᾳ καλλωπίζεσθαι καί τινας καὶ ἀποῤῥήτους παλιώρας. εἰ γοῦν ἐκείνην διὰ στόματος ἔχοιεν, ἔμπαλιν γίνεται τὰ τῶν προειρημένων. θρύπτεται γὰρ ὁ ἄῤῥην ἐρῶν ὡς οὐκ ἐρῶν. μεταθεῖ δὲ ἡ θήλεια ἡ τέως φεύγουσα, νῦν φλεγομένη, καὶ ἐξοιστρεῖται, καὶ ἱμείρει τῆς συνόδου. δέος δὲ ἐκεῖνο φροῦδόν ἐστι, καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ὀῤῥωδοῦσιν ἥκιστα.

Περὶ τῶν ἐν Νίβᾳ ἀλεκτρυόνων. Κεφ. κ.

Θεσσαλονίκῃ τῇ Μακεδονίτιδι χῶρος ἐστὶ γειτνιῶν καὶ καλεῖται Νίβας. οὐκοῦν οἱ ἐνταῦθα ἀλεκτρυόνες, ᾠδῆς τῆς συμφυοῦς ἀμοιροῦσι, καὶ σιωπῶσι πάντα πάντη. καὶ διαῤῥεῖ λόγος παροιμιώδης ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων

ἐς

tiunculæ, quales Theocritus, paſtoritiæ luſionis compoſitor, nugatur: ſed occulta herba, cuius neque ille nomẽ ſe ſcire dicit, neque alium cognoſcere cõfitetur. Itaque mares eã ore continẽtes, ad libidinem fœminas alliciunt. & iam illi amorem diſſimulãt: fœminæ verò, quæ hactenus fugiebant, nũc exardeſcunt ad coitum, & ſecuræ de ſe nullo ampliùs timore afficiuntur.

Herba amatoria.

De Gallinaceis Niba.

CAP. XX.

Nibas locus eſt vicinus Theſſalonicæ ciuitati Macedoniæ, in quo Gallinaceorum genus perpetuò mutum ſilẽtio, nunquam familiari his alitibus cãtu vocale auditur. Indè adeò natum eſt prouerbiũ, vt quum futurum ali-

Prouerbiũ Quũ Nibas coccyſauerit, apud Eraſ. Roter.

quid dicitur quum Nibas cecinerit, res impossibilis intelligatur.

De Dracone maximo sacroque quem in India inuenit Alexãder Macedo.

CAP. XXI.

Alexander dum Indiæ loca alia oppugnat aut vastat, alia etiã capit, cùm alia pleraque animalia inuenit, tum Draconem: quem quia sacrum in antro quodã Indi existimarent, & summâ religione colerent, idcircò summis precibus Alexandrum obsecrarunt, ne illum ipsum inuaderet: quod quidem ipsum ille annuit. At enim Draco quum prętereuntis exercitus strepitum sensisset (quòd sit animal tũ audiendi tum videndi acerrimo sensu præditum) maximo sibilo, & ingenti afflatu edito, omnes exterruit & perturbauit. Septuaginta cubita longus esse existimabatur: non tamen

προσετρέποντο.

al. συριγμόν.

ὃς λέγεται, τό τε αὖ ἔχητε τόδε τι, ὅταν Νίβας κοκκύσῃ.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς δράκοντος, ᾧ καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐνέτυχε.

Κεφ. κα.

Ὅτε Ἀλέξανδρος τὰ μὲν ἐδόνει τῆς Ἰνδῶν γῆς, τὰ δὲ ᾕρει, πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις ζώοις ἐνέτυχεν, ἐν δὲ τοῖς καὶ δράκοντι· ὃν ἐν ἄντρῳ τινὶ νομίζοντες ἱερὸν Ἰνδοί, μετὰ πολλοῦ τοῦ θειασμοῦ τε περιετρέποντο. οὐκοῦν παντοῖοι ἐγίνοντο οἱ Ἰνδοὶ δεόμενοι τοῦ Ἀλεξάνδρου μηδένα ἐπιθέσθαι τῷ ζώῳ· ὁ δὲ, κατένευσε. παριούσης οὖν τὸ ἄθρουν τῆς στρατιᾶς καὶ κτύπου γινομένου, εἶτα ὁ δράκων ᾔσθετο. ὀξυηκοώτατον δὲ ἄρα τῶν ζώων ἐστὶ, καὶ ὀξυωπέστατον τε· συριγμὸν μὲν οὖν ἀφῆκε μέγιστον, καὶ φύσημα, ὡς ἐκπλῆξαί τε πάντας, καὶ ἐκταράξαι. ἐλέγετο δὲ ἄρα πηχῶν ο΄. εἶναι. καὶ ἐφά-

νη μὲν οὐ πᾶς. μόνην γὰρ ἐξέκυψε τὴν κεφαλήν· καὶ οἵ γε ὀφθαλμοὶ ᾄδονται αὐτοῦ τὸ μέγεθος ἔχειν Μακεδονικῆς περιφεροῦς ἀσπίδος μεγάλης.

Περὶ ἔριδος ἀετοῦ, καὶ κορώνης. Κεφ. κβ.

Ταῖς κορώναις ἔργον τοὺς ἀετοὺς ἐρεσχελεῖν ἐστιν. οἱ δὲ ὑπερφρονοῦσιν αὐτάς. καὶ ἐκείνας μὲν ἀπολείπουσι τὴν κάτω φέρεσθαι πτῆσιν. αὐτοὶ δὲ τὸν αἰθέρα ὑψηλότερον ὄντα, τοῖς ὠκίστοις τέμνουσιν αὐτὸν πτεροῖς· οὐ δήπου δεδιότες. πῶς γὰρ ἂν τοῦτο εἴποι τις, τὴν τῶν ἀετῶν ἀλκὴν καλῶς ἐπιστάμενος, ἀλλ' ἰδίᾳ τινὶ μεγαλονοίᾳ ἐῶσιν ἔρρειν ἐκείνας κάτω.

Περὶ τῶν ἰχθύων τῶν καλουμένων πομπίλων. Κ. κγ.

Τὸν ἰχθὺν τὸν πομπίλον οὐ μόνον Ποσειδῶνος λέγουσιν εἶναι ἱερόν, ἀλ-

eis totus apparuit, ſed illius ſolum caput ex antro eminuit. Eius oculi ad magni & rotundi clypei Macedonici magnitudinem acceſſiſſe dicuntur.

Aquilæ quomodo Cornices contemnant.

CAP. XXII.

Cornicibus ſtudium eſt irritare & prouocare Aquilas. hæ verò illas præclarè cõtemnũt, & deorſum ferri ſinũt: ipſæ ſurſum ſubuolantes, æthereum locum celeri alarum remigio ſecant. quod quidem ipſum non Cornicum timore agunt: (quiſnã hoc dicat, qui planè ſciat Aquilarum vim?) ſed potius propriâ quâdam animi magnitudine earum infra ſe volãtium lapſus facilè patiuntur.

De Pompilis piſcibus ſacris in Samothracia. Delphinum Pompilo guſtato morte pœnam luere. Pompili portitoris in hunc piſcem conuerſio.

CAP. XXIII.

Pompilum piſcem dicunt non modò Neptuno,

ptuno, ſed etiam incolis Samothraciæ diis ſacrum & charum eſſe. Ob eámq; cauſam piſcatorem olim nomine (ſicut dicitur) Epopeū, ex Icaro inſula profectum, ætate iam affectum, quòd aliquando quum nihil aliud piſcium prẹter Pompilos cepiſſet, eoſdē cum filio comediſſet, protinus huic piſci meritas pœnas perſoluiſſe. Etenim cetacea belua facto in eius piſcatoriam impetu ipſum in conſpectu filij deuorauit. Pompilum hoſtili odio Delphini perſequuntur: neque hoc ipſum tamen impunè faciūt. Quum enim hunc guſtauerunt, diſcruciantur & cōuelluntur cōtinuò, & quòd furore inflammati conſiſtere non queunt, idcirco in líttora expelluntur: atque fluctu eiecti, à Cornicibus Gauiíſq; exe-

Ἐποπεύς, Gillius.

λὰ καὶ τοῖς ἐν Σαμοθρᾴκῃ θεῶν φίλον. ἁλιέα γοῦν τινα ἐν τοῖς ἄνω τῶν χρόνων τιμωρίαν ὑποσχεῖν τῷδε τῷ ἰχθύϊ. καὶ τὸ μὲν ὄνομα ἦν ὡς λόγος τοῦ ἁλιέως, *Ὀπωπεύς. ἦν δὲ ἐξ Ἰκάρου τῆς νήσου, καὶ υἱὸς αὐτῷ ἦν. ἀθηρίας οὖν ποτε γενομένης ἰχθύων, ἀνήγαγε τὸν βόλον, μόνους θηράσαντα τοὺς πομπίλους, οὓς σπαράξας καὶ δεῖπνον σὺν τῷ παιδὶ ὁ Ὀπωπεὺς ἔθετο. οὐκ εἰς μακρὰν δὲ δίκη τιμωρὸς μετῆλθεν αὐτόν. τῇ γὰρ ἁλιάδι αὐτοῦ κῆτος ἐπελθὸν ἐπ᾽ ὄψει τοῦ παιδὸς τὸν Ὀπωπέα κατέπιε. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς δελφῖνας πολεμίους τῷ πομπίλῳ εἶναι. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκείνους καλῶς ἀπαλλάττειν ὅταν αὐτοῦ γεύσωνται. σφαδάζουσι γὰρ παραχρῆμα, καὶ ἐκμαίνονται, καὶ ἀτρεμεῖν ἀδυνατοῦντες ἐπὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐκφέρονται· καὶ ἅπαξ ἐκβρασθέντες ὑπὸ τοῦ κύματος, κορώναις τε ἐναλίαις καὶ

λάρροις δεῖπνόν εἰσι. Λέγει δὲ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἢ Ναυκρατίτης, ὅτι καὶ ἄνθρωπός ποτε οὗτος ἦν, καὶ ἐπόρθμευσεν. ὁ δὲ Ἀπόλλων ἠράσθη κόρης, καὶ ἐπειρᾶτο αὐτῇ ὁμιλῆσαι. ἡ δὲ ἀποδιδράσκουσα, ἦλθεν εἰς Μίλητον. καὶ ἐδεήθη πομπίλου τινὸς θαλαττουργοῦ, ἵνα αὐτὴν διαγάγῃ τὸν πορθμόν. ὁ δὲ, ὑπήκουσεν. ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἀπόλλων, τὴν μὲν κόρην ἁρπάζει· τὴν δὲ ναῦν λίθον ἐργάζεται, τὸν δὲ πομπίλον εἰς τὸν ἰχθὺν τόνδε μετέβαλε.

Περὶ τῆς ἁμίλλης τῶν ἐν Ἰνδοῖς βοῶν τῶν δρομικῶν.

Κεφ. κδ΄.

Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ περὶ τοὺς βοῦς τοὺς δρομικοὺς τίθενται σπουδήν. καὶ ὑπὸ τῆς ὠκύτητος τῆς ἐκείνων ἁμιλλῶνται βασιλεύς τε αὐτὸς καὶ τῶν ἀρίστων πολλοὶ καὶ ποιοῦνται ῥῆ-

duntur, & conficiuntur. Apollonius Rhodius siue Naucratites, dicit, hunc aliquando hominem fuisse portitorem. & quum puellæ (inquit) Apollo amore teneretur, quacũ etiã complexu venereo iũgi conaretur, hæc autẽ effugiens Miletum venisset, & Põpilum precibus obsecrasset, vt se traiiceret, is quidẽ paruit: at verò Apollo sese ostendens, hanc quidem rapuit, nauem autem in lapidem, Pompillum in piscem conuertit.

De certamine cursus Boũ apud Indos: tum maiorum, qui Equis bigatis vtrinque iunguntur: tum minorum, qui maximos Hircos magnitudine non excedunt, & per se coniugati currunt.

CAP. XXIIII.

In bubulo pecore, quod incitato cursu valet, curã Indi ponunt: & simul de eorum velocitate rex & permulti principes decertant; neque turpe ducunt pro

huiuſcemodi animaliū genere auro argentóve ſponſionem facere. Adiungunt autem ipſos bigis, & fortunæ aleam ſuper victoria periclitātur. Equi igitur in medio iugati currunt: at Boues vtrinque loris annexi, donec ad metam, quæ à carceribus ſtadiis abeſt triginta, peruentum ſit. Æquales ſanè ac pares Boues Equis currunt, neque velocitate alteros ab alteris internoſcas. Quòd ſi quando rex de ſuis Bobus cum quopiam ſponſionem fecerit, in tantum contentionis ſtudium procedit, vt is ipſe in curru ſequatur, atque adeò aurigā incitet. Is ſanè quidem Equos ſtimulis cruētat, à Bubus verò manus abſtinet: ſiquidē ij nullis admotis ſtimulis incitatiſſimo curſu ſponte ferūtur. Ac nimirum tam ambitioſa eſt bubuli certaminis contentio, vt nō diuites modò &

ἀκέντητοι

πέρας ἐπὶ χρυσίῳ παμπόλλῳ καὶ ἀργυρίῳ. καὶ οὐχ ἡγοῦνται αἰσχρὸν εἶναι ἐρίσασθαι ὑπὲρ τῶν δὲ τῶν ζῴων. συνωρίζουσι δὲ αὐτοὺς ἄρα καὶ ὑπὲρ τῆς νίκης κυβεύουσιν. οἱ μὲν οὖν ἵπποι ζύγιοι θέουσιν. οἱ δὲ βόες παράσειροι· καὶ ἐγχρίμπτει τῇ νύσσῃ ὁ ἕτερος. καὶ δεῖ δραμεῖν σταδίους τριάκοντα ἴσοι δὲ τοῖς ἵπποις οἱ βόες συνθέουσι. καὶ οὐκ ἂν ἀποκρίναις τὸν ὠκύτερον οὔτε βοῦν οὔτε ἵππον. ἐὰν δέ ποτε ὁ βασιλεὺς πρός τινα ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ βοῶν συνθῆται, ἐς τοσοῦτον προχωρεῖ φιλονεικίας, ὡς αὐτὸς ἐφ᾽ ἅρματος ἕπεσθαι καὶ παρορμᾶν τὸν ἡνίοχον. ὁ δὲ ἄρα τοὺς μὲν ἵππους ἐξαιμάττει τῷ κέντρῳ τῶν δὲ βοῶν τὴν χεῖρα ἀνέχει· ἀκέντητοι γὰρ θέουσι. τοσαύτη δὲ ἄρα περὶ τὴν βοεικὴν ἅμιλλαν ἡ φιλοτιμία, ὡς μὴ μόνους τοὺς πλουσίους

ὑπὸ ἐρ

ὑπὲρ αὐτῶν ἐπὶ πολλῷ φιλονεικεῖν μηδὲ τοὺς δεσπότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεωμένους, εἰκὸς ἤπου καὶ ὁ Ἰδομενεὺς ὁ Κρὴς, καὶ ὁ Λοκρὸς Αἴας παρὰ τῷ Ὁμήρῳ φιλονεικοῦντε, ἀποδείκνυσθον. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι παρ' αὐτοῖς βόες, ἰδεῖν κατὰ τοὺς μεγίστους τράγους. καὶ αὐτοὶ δὲ καθ' ἑαυτοὺς ζεύγνυνται, καὶ τρέχουσιν ὠκύτατα καὶ τῶν ἵππων τε τῶν Γετικῶν οὐκ εἰσι νωθέστεροι.

Περὶ τῶν ἵππων τῶν ἐκ τοῦ Κοσσινίτου ποταμοῦ, καὶ τῆς Ποτνιάδος κρήνης πινόντων καὶ περὶ ἵππων ἑτέρων, βοῶν τε καὶ προβάτων ἰχθυοφάγων.

Κεφ. κε.

Λόγος ἔχει τοὺς ἵππους τοὺς πίνοντας ἐκ τοῦ Κοσσινίτου ποταμοῦ, ἔστι δὲ οὗτος ἐν Θρᾴκῃ, δεινῶς ἐκθηριοῦσθαι. ἐκδίδωσι δὲ ὁ ποταμὸς οὗτος ἐς τὴν Ἀβδηριτῶν, καὶ ἀναλίσκεται εἰς τὴν Βιστονικὴν λίμνην. ἐνταῦθά τοι καὶ

domini magno pretio depoſito inter ſe certẽt, ſed etiam ſpectatores, vt apud Homerũ Idomeneus Cretẽſis, & Aiax Locrus. Sunt item apud Indos alij Boues, qui maximos Hircos magnitudine nõ ſuperare videntur. Ij quoq; per ſe coniugati velociſſimè currũt, nec minùs ſtrenuè quã Getici equi curſum conficiũt.

Equos è Coßinito fluuio Thraciæ bibentes efferari, item è Potnio fonte non procul Thebis. Vbi piſcibus alantur Equi. De Celticis equis. Myſi coeuntibus equis cur accinant. Ab ætate affectis ſobolem infirmam procreari. Ætas & vita ipſorum.

CAP. XXV.

Equos efferari & tãquam rabie inflammari ferũt, bibẽtes ex Coſſinito flumine Thraciæ, qui defluit in Abderitarum regionem, & in Biſtonicum ſtagnũ influit: vbi Diomedis

Thracis, qui immanes illos Equos habebat, quos Hercules expugnauit, regia olim fuit. Ex eodem morbo laborare dicunt Equos bibentes de fonte Potnio. is est in loco quē Potnias vocāt, non lōgè ab vrbe Thebis. Itē Oritas & Gedrosios fama est tanquā fœnum pisces Equis edendos obiicere. Celtas quoq; audio Boues & Equos piscibus alere. apud eosdem aiunt Equos odore hominum offensos ad meridionales Europæ regiones perfugere, præsertim Austro flante. Nonnulli quoque testantur, Macedones & Lydos piscibus Equos suos pascere: quin & Oues Lydiæ & Macedonicæ ex eisdem pinguescere dicuntur. Apud Mysos quum equinum genus coit,

Γεδρωσίους *Gillius. Adrasios quidem nullos invenio.*

τὰ βασίλεια γενέσθαι ποτε Διομήδους τοῦ Θρακὸς, ὧ καὶ αὗται αἱ ἀνήμεροι ἐκεῖναι ἵπποι κτῆμα ἦσαν Ἡρακλεῖ ἆθλος. τὸ δὲ αὐτό φασι πάσχειν καὶ τοὺς ἵππους τοὺς ἐκ τῆς Ποτνιάδος κρήνης πίνοντας· ἡ δὲ Πότνιαι τὸ χωρίον ἔνθα ἡ κρήνη, οὐ μακρὰν ἀπὸ Θηβῶν ἐστι. Ὠρείτας δὲ λέγουσι καὶ τοὺς Αδρασίους ἰχθῦς παραβάλλειν τοῖς ἵπποις χόρτον· Κελτοὺς δὲ ἀκούω καὶ τοῖς βουσὶ, καὶ τοῖς ἵπποις ἰχθῦς διδόναι δεῖπνον· ἐνταῦθά τοι λέγουσι καὶ τοὺς ἵππους τὴν ἀποπνοὴν τῶν ἀνθρώπων ἐκφεύγοντας, εἰς τὰ νότια μέρη τῆς Εὐρώπης φέρεσθαι, μάλιστα ὅταν οἱ νότοι καταπνέωσι. καὶ Μακεδόνας δὲ καὶ Λυδοὺς ὁμολογοῦσί τινες καὶ αὐτοὺς ἰχθύσι τοὺς ἑαυτῶν ἵπποις τρέφειν. καὶ τὰ πρόβατα δὲ τὰ Λύδια, καὶ τὰ Μακεδονικὰ ἐκ τῶν αὐτῶν πιαίνεσθαι λέγουσιν. Ἐν Μυσοῖς δὲ τῶν θηλειῶν ἵππων ἀναβαινομένων, ἐ-

ἐπηύλουν τινὲς δὴ ὑμέναιόν τινα τοῦτον τοῖς τῶν ἵππων γάμοις ἐπᾴδοντες. τάς τε ἵππους ὑπὸ τοῦ μέλους θελγομένας, τάχιστα ἐγκύμονας γίνεσθαι *. καὶ οὖν καὶ καλοὺς τοὺς πώλους ἀποτίκτειν. Καὶ ἐκεῖνο δὲ περὶ ἵππων ἥκιστα. τοὺς πρεσβυτέρους ἤδη φασὶ καὶ προήκοντας τὴν ἡλικίαν, ἀσθενῆ γεννᾶν τὰ ἐξ αὐτῶν ἔκγονα, τά τε γὰρ ἄλλα, καὶ τοὺς πόδας ἀγεννεῖς ἔχειν. Βίον δὲ ἵππων καὶ χρόνον, ἀριθμοῦσιν εἰς τοσαῦτα ἔτη. τῶν μὲν γὰρ ἀρρένων εἰς πέντε καὶ λ. ἔτη διαβιῶναι ἵπποι.

quidũ velut Hymenęum quendam nuptiis pręcinunt: vnde cantus suauitate permulsæ Equæ mox grauidæ fiũt, & formæ pulchritudine eximios pullos ex sese pariunt. Iam verò Equos ætate affectos ait pullos cùm cæteris in rebus debiles, tũ pedibus infirmos procreare solere. Quòd ad ætatem & vitam Equorum, mares aiũt ad annos triginta quinque viuere posse.

* φασὶ, *aut tale quid addiderim.*

Περὶ τῶν σκορπιῶν τῶν μεταξὺ Μηδίας τε Σούσιδος, καὶ περὶ Αἰγυπτίων μυῶν τῶν διπόδων.

Κεφ. κϛ.

Ἐκ Σούσων τῶν Περσικῶν εἰς Μηδίαν ἀπιόντων ἐν τῷ δευτέρῳ σταθμῷ, πάμπολύ τι λέγεται σκορπίων πλῆθος γίνεσθαι· ὥστε, τὸν Περσῶν βασιλέα, ὁπό-

De Scorpijs inter Mediam & Susidem: déque Scolopendris, quæ Rhytienses expulerunt, & Muribus Cyrenaicis diuersis, & Ægyptiis bipedibus.

CAP. XXVI.

In itinere secundi diei eorum qui à Persicis Susis in Mediam proficiscuntur, quòd permagna Scorpionũ multitudo nasci dicitur: idcirco Persarum Rex quum eò suscepit

iter, triduo antè omnibus imperat vt eos venentur, & ei qui plurimos confecerit donat munera: nisi hoc fit, locus transiri non potest. nam subter omnem lapidem & cespitem abditus scorpius manet, Rhytienses aiunt à Scolopēdris pulsos esse, quum infinita earū vis in regionem ingruisset. In Cyrene diuersa tum colore tum formâ Murium genera nasci tradunt: ac quosdam ipsorum quemadmodum Mustelæ ita latâ facie esse: alios Viperæ (*vt Gillius vertit, malim Echini*) speciem similitudinémq; gerētes, acutas spinas habere, quos indigenæ Echenatas appellant. In Ægypto audio bipedes Mures maximâ magnitudine esse, & prioribus pedibus tanquam manibus vti. eos enim breuiores esse posterioribus. Hos videre memini. Libyci sunt. Re-

Rhytium Stephano vrbs est Cretæ. Ῥοίτειον *Troadis,* Ῥοιτεία *Bactrorū*

ἐχινώδεις *Echenatæ vel potiùs Echinatæ.* *Ægyptij mures, qui fortè sunt quos Sciuros Africanos vocāt: quorum iconem in historia animaliū dedimus,*

τε δέοι, πρὸ τριῶν ἡμερῶν προστάττει πᾶσι θηρεύειν αὐτούς, καὶ τῷ πλείστους θηράσαντι, δῶρα διδόναι. εἰ γὰρ τοῦτο μὴ γένοιτο, ὁ χῶρος ἄβατός ἐστι. ὑπὸ παντὶ γὰρ λίθῳ καὶ βώλῳ πάσῃ σκορπίος ἐστί. Λέγουσι δὲ καὶ ὑπὸ σκολοπενδρῶν ἐξαναστῆναι Ῥυτιεῖς. τοσοῦτο πλῆθος αὐτοῖς ἐπεφοίτα τούτων. Φασὶ δὲ καὶ ἐν Κυρήνῃ μυῶν διάφορα γενέσθαι γένη, οὐ μόνον ταῖς χρόαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς μορφαῖς. ἐνίους γὰρ αὐτῶν πλατυπροσώπους εἶναι καθάπερ τὰς γαλᾶς. καὶ αὖ πάλιν ἄλλους † ἐχεώδεις ὀξείας ἀκάνθας ἔχοντας, οὓς περ οὖν καὶ οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσιν ἐχινάτας. Ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ἀκούω δίποδας εἶναι μῦς, καὶ μεγίστους μεγέθει φύεσθαι, τοῖς γε μὴν ἐμπροσθίοις ποσὶν ὡς χερσὶ χρῆσθαι. εἶναι γὰρ αὐτοὺς τοὺς ὄπισθε βραχυτέρους. εἶδον τούτους· Λι-

Βυων

βυκοί εἰσι. βαδίζουσι δὲ ὀρθοὶ ἐπὶ τοῖν ποδοῖν. ὅταν δὲ διώκωνται, πηδῶσι. Θεόφραστος λέγει ταῦτα.

Ὅτι φιλεῖ τὴν ἐλευθερίαν πτῆσιν ὁ ἀτταγᾶς.

Κεφ. κζ.

Λόγος τις λέγει τοὺς ὄρνιθας † τὰς ἀτταγὰς μετακομισθέντας εἰς Αἴγυπτον ἐκ Λυδίας, καὶ ἀφεθέντας εἰς τὰς ὕλας, τὰ μὲν πρῶτα ὄρτυγος φωνὴν ἀφιέναι, χρόνῳ δὲ ὕστερον τοῦ ποταμοῦ κοίλου † ῥυέντος, λοιμὸς ἐγένετο. καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν χώραν ἀπώλλυντο. οὐ διέλιπον οὖν οἱ ὄρνιθες οὗτοι πολλῷ σαφέστερον καὶ ἐναρθρότερον παιδίου μεῖζον φθέγμα ἀφιέντες, καὶ λέγοντες, Τρὶς τοῖς κακοῖς τὰ κακά. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς λόγος, ὅτι συλληφθέντες, καὶ ἀγρευθέντες, οὐ μόνον οὐ τιθασσεύονται, ἀλλὰ † οὐ φωνὴν ἔτι ἀφιᾶσιν, ἣν πρότερον ἠφίεσαν, ἡ δουλεία δὲ αὐτῶν καὶ ἡ καθεῖρξις καταδικάζεται σιωπήν.

cti duobus pedibus nitentes gradiuntur. quũ autem insequentibus vrgentur, saliunt. Hæc Theophrastus prodit.

Quemadmodum libertatem in volando amant Attagenes.

CAP. XXVII.

Attagenes aues ferũt ex Lydia in Ægyptum deportatas, & in syluã demissas, primò Coturnicis vocem misisse: pòst quum fluminis alluuione cęlum pestilens factum esset, quo multi passim mortales perierunt, eiusmodi aues non intermisisse maiori oris expressione, quàm quemuis explanatissimæ linguæ puerũ loqui, & dicere, Τρὶ τοῖς κακοῖς τὰ κακά, id est, Ter mala malis. Itemque aiunt eas captas neque mansuescere, neque idcirco ampliùs pristinas voces edere, quòd seruitute cõticescunt, & obmute-

τὰς ἀτ- ταγὰς vel ἀτταγᾶς

ῥέοντος

οὐδὲ

ſcunt. Quòd ſi ex poteſtate in libertatem volandi dimittantur, & in ſuas ſedes perueniant, rursũ loqui, pariterq; cum libertate vocem recipere.

Scôpes, quos quidam (vt Gaza) Aſiones interpretantur, ſaltatione capi: & plura tum de his, tum aliis, quos Aſſcopes vocant, auibus.

CAP. XXVIII.

Scôpes aues (quarum Homerus in Odyſſea mentionem facit, quũ earum multas circum Calypſus antrum verſari ſcribit) viri ſaltandi benè periti tradunt cum ſaltatione comprehendi. tum genus quoddam ſaltationis eſſe, quæ, ſi adhibenda iis fides ſit, Scops appellatur. nam quòd iis auibus iucundiſſimum ſit quoſdam ridiculè imitari, ex eo profectum eſt verbum σκώπτειν, id eſt, effingere, & nõ aberrare ab eis imitãdis, quos ludicrâ aſſimulatione imitãtur. Minor

ἀνδρὸς ὀρχηστικοῦ.

ἐπὰν δὲ ἀφεθῶσι καὶ ἐλεύθερον ἀπολαύσωσι τὸ πτερὸν, καὶ εἰς ἤθη τὰ ἑαυτῶν ἀφίκωνται, πάλιν γίνονται ἔμφωνοι ὁμοῦ καὶ τὸ φθέγμα καὶ τὴν παῤῥησίαν ἀναλαβόντες.

Ὅτι καὶ οἱ σκῶπες οἱ ὄρνιθες ὀρχήσει ἁλίσκονται.

Κεφ. κη.

Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς σκῶπας (ὧν καὶ Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσείᾳ μέμνηται, λέγων πολλοὺς αὐτοὺς περὶ τὸ ἄντρον τὸ τῆς Καλυψοῦς εὐνάζεσθαι) καὶ ἐκείνους ἁλίσκεσθαι ὀρχήσει † ἄνδρες ὀρχηστικοί. φασὶ δὲ καὶ ὀρχήσεως εἶδός τι ἐξ αὐτῶν κεκλῆσθαι. καὶ εἴγε αὐτοῖς χρὴ πιστεύειν, ἡ ὄρχησις αὕτη σκὼψ κέκληται. καὶ τὸ μιμεῖσθαι δέ τινας ἐπὶ τὸ γελοιότερον, καὶ διαπαίζειν, ἥδιστον δοκεῖ τοῖσδε τοῖς ὄρνισιν. ἐνθένδε τοι ἐτράπη ὁ λόγος, καὶ ἡμεῖς τὸ σκώπτειν οὕτω καλοῦμεν. λέγεται δὲ ὁ σκὼψ

ἐστὶ μικρότερος ἀεὶ εἶναι γλαυκός. καὶ τὴν χρόαν ἔχει μολίβδῳ προσεοικυῖαν βαθύτατα. ἔχει δὲ τὰ πτερὰ αὐτοῦ φασὶ καὶ στίγματα ὑπόλευκα. ἀναφέρει τε δύο ἀπὸ τῶν ὀφρύων παρ' ἑκάτερον τὸν κρόταφον πτερά. Καλλίμαχος δὲ δύο φησὶν εἶναι γένη σκωπῶν, καὶ τοὺς μὲν φθέγγεσθαι, τοὺς δὲ συγκεκληρῶσθαι σιωπῇ, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν λέγεσθαι σκῶπας, τοὺς δὲ ἀεισκώπας. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης τοὺς παρ' Ὁμήρῳ διὰ τοῦ σίγμα μὴ λέγεσθαι, ἀλλὰ ἁπλῶς ὀνομάζεσθαι κῶπας. τοὺς οὖν τιθέντας τὸ σίγμα, ἁμαρτάνειν τῆς κατὰ τὸ ὄνομα ἀληθείας, καὶ τῆς Ὁμήρου περὶ τὴν ὄρνιν κρίσεώς τε καὶ γνώσεως. καὶ ταῖς μὲν ἄλλαις ὥραις τοῦ ἔτους μὴ ἐσθίεσθαι αὐτούς. ἐν δὲ τῷ μετοπώρῳ δύο ἡμέραις ἢ μιᾷ τοὺς θηρευομένους, ἀλλὰ τούτους γε ἐδωδίμους εἶναι. τῶν δὲ ἀεισκώπων διαφέρουσιν τῷ

est hæc auis quàm Noctua. plumbei coloris saturati similitudinem eius pennæ gerunt, & albicantibus maculis distinguūtur: à superciliis secundùm vtraque tempora duæ plumæ existunt. Callimachus duo genera ponit, Scôpas, & Aiscôpas, id est, Semperasiones: quorū alterū vocale sit, alterum mutuū. Aristoteles† dicit, apud Homerum non Scôpas per sigma, sed Copas legi oportere, & peccare illos aduersus Homeri de hac aue sententiam, qui sigma prefixerint. Aiscopes omnibus anni temporibus patere, easq; esculentas nō esse propter carnis vitiū. Scopes aliquando apparere autumni exitu: neque tamen vno aut altero plus die cōmorari, quæ esui accommodatæ sunt, & differunt à perennibus illis

Vide Athenæum.

corpulentia: & Turturi & Palũbis similes sunt.

De Pygmæis, & Gerana ipsorum regina in Gruẽ mutata.

CAP. XXIX.

Pygmæorum gentis proprium & peculiare regnum esse audio: & quum masculũ genus regium aliquãdo defecisset, mulierem, Geranam nomine, ipsis imperitasse: quæ quum à Pygmæis, suprà quàm deceret, diuinis propè honoribus afficeretur, inde animo inflata, ipsas etiam deas contemnebat: nominatim verò Iunonem, Mineruã, Dianam & Venerem, à suæ formæ præstantia procul abesse dictitabat. At hunc suæ iactantiæ morbum non impunè tulit. Nã à Iunone irata ex homine in auem conuersa est, quæ nunc Géranos, id est Grus nominatur, Py

κῶπες τῷ πάχει παραπλήσιαι δ' εἰσὶ τὴν ἰδέαν τρυγόνι τε καὶ φάττῃ.

Περὶ τῶν καλουμένων Πυγμαίων, καὶ τοῦ κατ' αὐτῶν μύθου.

Κεφ. κθ.

Ἀλλά τοί γε τῶν Πυγμαίων ἔθνος ἀκούω καὶ ἐκεῖνο καθ' ἑαυτὸ βασιλεύεσθαι· καὶ οὖν καὶ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, ἐκλείποντος τοῦ γένους τοῦ τῶν ἀῤῥένων βασιλέως, βασιλίδα τινὰ, καὶ κρατῆσαι τῶν Πυγμαίων, Γεράναν ὄνομα· ἥν περ ἰσοθεοῦντες οἱ Πυγμαῖοι σεμνοτέραις ἢ κατ' ἄνθρωπον ἐτίμων ταῖς τιμαῖς. ἐκ τούτων οὖν ἐκείνη φασὶ τὴν διάνοιαν ἐξηνεμώθη, καὶ τὰς θεὰς παρ' οὐδὲν ἐτίθετο μάλιστα δὲ τὴν Ἥραν, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ τὴν Ἄρτεμιν, καὶ τὴν Ἀφροδίτην, οὐδὲ ἴκταρ ἔλεγε βάλλειν πρὸς τὸ αὐτῆς κάλλος. οὔκουν ἔμελλε ἀμοιρήσεσθαι κακοῦ τοσοῦτα τοιαῦτα. κατὰ γοῦν τὸν τῆς Ἥρας χόλον ὄρνιν αἰσχίστην τὸ εἶδος

τὸ

τὸ ἐξ ἀρχῆς ἤμειψε. καὶ ἔστιν ἡ νῦν γέρανος, καὶ πολεμεῖ τοῖς Πυγμαίοις, ὅτι αὐτὴν ἐξέμηναν τῇ πέρα τιμῇ, καὶ ἀπώλεσαν.

gmæis infeſta eam ob cauſam, quòd illi immodicis honoribus ei delatis, ad hanc inſaniã & exitium eam adegerint.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΕ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

FINIS LIB. XV.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ις.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM *natura liber* XVI.

Περὶ πορφύρας τοῦ ζώου. Κεφ. α.

ΑΝὴρ πορφυρεὺς ὅταν θηρεύτῃ πορφύραν, ἐπὶ εἰς

De Purpurea. CAP. I.

PVrpurarius piſcator, ſi poſtquam purpurãnõ in

in hominum cibum, sed ad tingendas lanas comprehenderit, inexhaustum, constantem & genuinum velit fieri colorem, & perfectè tinctum, vno saxi ictu Purpuram vnà cum testa interimit. Quòd si leuior plaga inferatur, & etiam nunc spirans relinquant, atque iterũ lapide percutiatur, ad tincturam fit inutilis. nam ex eo dolore tincturam amittit, siue illa per eius corpus dispersa imbibatur, siue aliter effluat. Quod quidem ipsum præclarè Homerum intellexisse dicunt: idcircóq; vno ictu celeriter morientes purpureâ morte affici ait, peruulgatũ suis versibus illud canens, Purpurea illum mors, violentáq; Parca peremit.

De Indicis Psittacis, Pauonibus, Palumbis

ἀνθρώπων τροφὴν, ἀλλ' εἰς ἐρίων βαφὴν, εἰ μέλλει μένειν ἡ ἐκ τοῦ ζώου χρόα δευσοποιὸς, καὶ δυσέκνιπτος. καὶ οἵα τε ἔσται τὴν βαφὴν ἐργάσασθαι γνησίαν, ἀλλ' οὐ δεδολωμένην, μιᾷ λίθου καταφορᾷ διαφθείρει τὴν πορφύραν αὐτοῖς ὀστράκοις· ἐὰν δὲ κουφοτέρα ἡ πληγὴ γένηται, καὶ καταλειφθῇ τὸ ζῷον ἔτι ἔμπνουν, ἀχρεῖός ἐστιν εἰς τὴν βαφὴν ἡ δεύτερον βληθεῖσα τῷ λίθῳ πορφύρα. ὑπὸ γὰρ τῆς ὀδύνης ἐξανάλωσε τὴν βαφὴν, ἀναποθεῖσαν εἰς τὸν τῆς σαρκὸς ὄγκον, ἢ ἄλλως ἐκρυεῖσαν. τοῦτό τοι καὶ Ὅμηρος εἰδέναι φασί. καὶ τοὺς ἀποθνήσκοντας ἀθρόως μιᾷ πληγῇ, τῷ τῆς πορφύρας θανάτῳ καταλαμβάνεσθαί φησι, τὸ ᾀδόμενον ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέτροις αἰα-μέλπων ἐκεῖνος, Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος, καὶ μοῖρα κραταιή.

Πόσα γένη τῶν Ἰνδικῶν ψιττακῶν καὶ περὶ ταώνων, πελειάδων

λειάδων τε, καὶ ἀλεκτρυόνων.

Κεφ. β.

Ἐν Ἰνδοῖς μανθάνω ψιττακοὺς ὄρνις γίνεσθαι, ἀνωτέρω καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην. ἃ δὲ πρότερον ὑπὲρ αὐτῶν οὐκ εἶπον, ταῦτά μοι λεχθῆναι νῦν δοκεῖ πρεπωδέστατα. Γένη τρία αὐτῶν ἀκούω· οἱ πάντες δὲ οὗτοι μαθόντες, ὡς παῖδες. οὕτω καὶ αὐτοὶ γίνονται λάλοι καὶ φθέγγονται φθέγμα ἀνθρωπικόν. ἐν δὲ ταῖς ὕλαις ὀρνίθων μὲν ἀφίησιν ἦχον, φωνὴν δὲ εὔσημόν τε καὶ εὔστομον οὐ προΐενται, ἀλλ' εἰσὶν ἀμαθεῖς, καὶ οὔπω λάλοι. γίνονται δὲ καὶ ταῶς ἐν Ἰνδοῖς τῶν πανταχόθι μέγιστοι καὶ πελειάδες χλωρόπτιλοι. φαίη τις ἂν πρῶτον θεασάμενος, καὶ οὐκ ἔχων ἐπιστήμην ὀρνιθογνώμονα, ψιττακὸν εἶναι καὶ οὐ πελειάδα. χείλη δὲ ἔχουσι καὶ σκέλη τοῖς Ἕλλησι πέρδιξι τὴν

liuidu & Galimaceu.

CAP. II.

Apud Indos intelligo Psittacos aues nasci, quorum suprà etiã mentio à nobis facta est: in præsentia verò est quòd commodè addam. Tria eorum genera esse audio: hi omnes verba quæ didicerint tanquã pueri, reddunt, & sermonis imitatione humani loquaces euadunt. At in syluis suum duntaxat & auibus proprium edũt sonum, nullũ verò articulatum & significãtem exprimunt, indocti adhuc, & nondum loquaces. Sunt & Pauones Indici maximi omnium. Item Palumbi quidam parui (quibus à liuido dolore apud Græcos factum est nomen) in India virides pennas habent: vt is primo aspectu qui sit rudis in scientia auiũ, Psittacum, non Palumbum dicat: earum labra & crura colore Græciæ Perdicibus sũt

Columba liuia. vt Gaza vertit.

sim-

ſimilia Naſcuntur & Gallinacei maximi: nec rubram habent criſtam vt noſtri, ſed ita variam & floridam, quemadmodum coronam ex floribus contextã Pẽnas poſteriores non inflexas habent, neque in orbem reuolutas, ſed latas, quas quum non erigunt, vt Pauones trahunt: eorum pẽnæ partim auri, partim cærulei vel ſmaragdi colorem gerunt.

χρόαν προσεοικότα. Ἀλεκτρυόνες δὲ γίνονται μεγέθει μέγιστοι, καὶ ἔχουσι λόφον οὐκ ἐρυθρὸν, κατά γε τὸν ἡμεδαπούς, ἀλλὰ ποικίλον κατὰ τοὺς ἀνθινοὺς στεφάνους. τὰ δὲ πτερὰ τὰ πυγαῖα ἔχουσιν οὐ κυρτὰ, οὐδὲ εἰς ἕλικα ἐπικαμφθέντα, ἀλλὰ πλατέα, καὶ ἐπισύρουσιν αὐτὰ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ταῶς, ὅταν μὴ ὀρθώσωσί τε καὶ ἀναστήσωσιν αὐτά. χρόαν δὲ ἔχει τὰ πτερὰ τῶν Ἰνδῶν ἀλεκτρυόνων † χρυσωπὰς τε καὶ κυανωαυγεῖς κατὰ τὴν σμάραγδον λίθον.

De Cercione aue ſiue Motacilla Indica.

CAP III.

χρυσωπόν τε καὶ κυανωαυγῆ

In India auis ad Sturni magnitudinem accedens, variis coloribus picta naſcitur, quæ & humanam vocem effingit, & Pſittacis vocalior & maiore eſt docilitate ac ingenio: non tamen humanum victum æquo animo ſuſtinet, ſed libertatis de-

al. ψάρους

Περὶ κερκίωνος ἐν Ἰνδοῖς ὄρνιθος.

Κεφ. γ.

Γίνεται ἐν Ἰνδοῖς καὶ ἄλλο ὄρνεον, καὶ ἔχει τὸ μέγεθος κατὰ τὸν † ψᾶρας, καὶ ἔστι ποικίλον, καὶ μεμουσωθὲν ἀνθρώπου φωνὴν, εἶτα μέντοι τῶν σιττακῶν ἐστὶ λαλίστερόν τε καὶ θυμοσοφώτερον. οὐ μὴν τὴν ἐξ ἀνθρώπων τροφὴν ἡδέως ὑπομένει, ἀλλ' ἐλευθερίας πόθῳ, καὶ παρρησίας τῆς κατὰ τὴν συντροφίαν ἐπιθυμίᾳ, ἀσιτε-

ται λιμὸν μᾶλλον, ἢ δου-
λείαν μετὰ τῆς τρυφῆς. καλοῦ-
σι δὲ αὐτὸ οἱ Μακεδόνων
Ἰνδοῖς τὲ ἐπο κίσαντες, ἐν
τῇ Βουκεφάλοις πόλει καὶ
τῇ περὶ ταύτην, καὶ τῇ
καλουμένῃ Κυροπόλει, καὶ
ταῖς ἄλλαις, ἃς ἀνέστησεν
Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίπ-
που, κερκιόνα. ἔσχε δὲ ἄρα
τὸ ὄνομα τήνδε τὴν αἰτί-
αν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ διασείει
τὸν ὄρρον, ὥσπερ οὖν καὶ
οἱ κίγκλοι.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος ὃν καλοῦσι
κήλαν οἱ Ἰνδοί.

Κεφ. δ΄.

Γίνεσθαι δὲ καὶ κήλαν ἐν
Ἰνδοῖς ἀκούω ὄρνιν, καὶ τὸ
μέγεθος τριπλάσιον ὠτί-
δος ἐστὶ, καὶ τὸ στόμα ἔχει
γενναῖον δεινῶς, καὶ μα-
κρὰ τὰ σκέλη. φέρει δὲ καὶ
προηγορεῶνα καὶ ἐκεῖνον
μέγιστον, προσεμφερῆ κω-
ρύκῳ. φθέγμα δὲ ἔχει καὶ
μάλα ἀπηχὲς, καὶ τὴν μὲν
ἄλλην πτίλωσίν ἐστι τε-
φρὸς, τὰς δὲ πτέρυγας ἄκρας ὠχρός ἐστι.

ſiderio famem potiùs quàm ſeruitutem deliciis ciborum refertam amplectitur. Vrbes quas Alexander in India excitauit, & Macedonibus incolēdas dedit, vt Bucephala cum adiacente agro, & Cyropolis, aliæque ideo Cercionem appellant, quòd ſimiliter caudam atque Cinclus mouet.

Τροφῆς, Gillius.

ἐποική-σαντες,

De aue quam Indi Celam vocant

CAP. IIII.

Auem præterea in India naſci accepi, magnitudine triplo maiorem Otide, ore permagno, ingluuie etiā maxima, & longis cruribus. abſonum quiddā ſonare, eiusq; ſummas alas pallidas, cæteras verò pennas cinericias eſſe.

Onocrotalum Indicum dixerim, & ἀκελα, id eſt, gutturis tumore glanduloſo (quem bronchocelam quoque nominant Græci) appellatum.

Περὶ

De Vpupa Indica.

CAP. V.

Indicam Vpupã duplo maiorem noſtrâ, & aſpectu formoſiorem eſſe audio. Et quemadmodum Homerus regium decus & oblectamentũ eſſe ſcribit, frenum & reliquũ ornatum Equi: ita Indorum rex amores & delicias ſuas Vpupam facit. Hanc manibus geſtat, et ſe oblectat: & natiuam eius venuſtatem ſummâ admiratione frequenter intuens, magnam inde lętitiam voluptatémq; capit. Brachmânes verò fabulam huiuſmodi de ea narrant: Regi Indorum (inquiũt) olim filius fuit minimus natu: quem fratres ceteri maiores, quum planè improbi & iniqui eſſent, propter ætatem contempſerunt. Quum verò parentes quoque iam ſenectute graues contumelioſè ab eis tractarentur, vt improbitatem eorũ declina-

al. διπλά-σια.

λεωργής, πάντολμος, πανοῦργος, ἀνδριφάγος,

Περὶ τῆς ὄρνιθος ἐν καλοῦσιν ἔποπα.

Κεφ. ε.

Ἀκούω δὲ ἔγωγε καὶ Ἰνδὸν ἔποπα *διπλάσιον τῆς παρ' ἡμῖν, καὶ ὡραιότερον ἰδεῖν. καὶ Ὅμηρος μὲν λέγει βασιλεῖ κεῖσθαι ἄγαλμα Ἑλληνι χαλινὸν καὶ κόσμον ἵππου. ὁ δὲ ἔποψ οὗτος Ἰνδῶν βασιλεῖ ἄθυρμά ἐστι, καὶ διὰ χειρῶν αὐτὸν φέρει καὶ ἥδεται αὐτῷ, καὶ συνεχὲς ἐνορᾷ τὴν ἀγλαΐαν τεθηπὼς τῆς ὄρνιθος, καὶ τὸ κάλλος τὸ αὐτοφυές. Ἐπάδουσι δὲ ἄρα τῷδε τῷ ὀρνέῳ καὶ μῦθοι Βραχμᾶνες· καὶ ὅγε μῦθος ὁ ᾀδόμενος, οὗτός ἐστι βασιλεῖ παῖς ἐγένετο Ἰνδῶν, καὶ ἀδελφοὺς εἶχεν. οἱ δὲ ὅσοι ἀνδρωθέντες, ἐκδικώτατοι τε γίνονται καὶ * λεωργότατοι. καὶ τούτου μὲν ὡς νεωτάτου καταφρονοῦσι· τὸν δὲ πατέρα ἐκερτόμουν, καὶ τὴν μητέρα, τὸ γῆρας αὐτῶν ἐκφαυλίσαντες.

τες. ἀνάγονται ὡς ἐκεῖνοι τὴν σὺν τούτοις διατριβὴν, καὶ ᾤχοντο φεύγοντες ὅ, τε παῖς καὶ οἱ γέροντες· συντόνου δὲ ἄρα αὐτοὺς πορείας † δεξαμένης, οἱ μὲν ἀπειποι καὶ ἀποθνήσκουσιν· ὁ δὲ παῖς οὐκ ὠλιγώρησεν αὐτῶν, ἀλλ' ἔθαψεν αὐτοὺς ἑαυτοῦ, ξίφει τὴν κεφαλὴν διατεμών. ἀγασθέντα δὲ τὸν πάντας ἐφορῶντα ἥλιον οἱ αὐτοί φασι τῆς εὐσεβείας τὴν ὑπερβολὴν, ὄρνιν αὐτὸν ἀποφῆναι, κάλλιστον μὲν ὄψει, μακραίωνα δὲ τὸν βίον. ὑπανέστηκε δέ οἱ καὶ λόφος ἐκ τῆς κορυφῆς οἱονεὶ μνημεῖον τοῦτο τῶν πεπραγμένων ὅτε ἔφυγε. τοιαῦτα ἄττα καὶ Ἀθηναῖοι ὑπὲρ τῆς κορυδοῦ τερατευόμενοι προσεῖχον μύθῳ τινὶ [illegible] ἀκολουθῆσαι μοι δοκεῖ καὶ Ἀριστοφάνης ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Ὄρνισι λέγων. ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς κοὐ πολυπράγμων· οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας, ὃς ἔφασκε λέγων. κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι προτέραν τῆς γῆς, κἆτα

al. διαδεξαμένης

rent, assumpto filio minimo discedunt ac fugiunt: & laboribus in itinere consumpti moriuntur. Defunctos filius in sui capitis vulnere quod ense sibi inflixerat, sepelit. Insignē hāc eius pietatem conspicatus admiratúsque Sol, puerum in auem formosam admodum & viuacem conuertit, cristâ supra caput eius erectâ, de sepultis ab eo in fuga parentibus eadem in parte monumento. Talia quædam de Alauda etiam fabulantur Athenienses, vt in Auibus Aristophanis Comici poëtæ apparet, ita scribentis: Nimis tu quidem imperitus es, & minimè curiosus, sed ne Æsopū quidē triuisse videris, qui Alaudā auem omnium

Alauda.

primam, & ante terrã quoque natã dicebat, & mortuo patre, quum locus vbi sepeliretur non extaret, illum iam quinque dies insepultum, tandem in capite suo cõtumulasse: eiúsque tumuli signum seu vestigium adhuc in ea spectari surrectum capitis apicem. Hanc de Vpupa Indorum fabulam quum audiuissent Græci, ad Alaudam ab eis trãslatam verisimile est. Ante multa quidem secula Brachmânes ab Epope Indo, homine adhuc, & ætate puero, hanc in parentes pietatem declaratam aiunt.

De Phattage Indica.

CAP. VI.

In Indis nascitur bestia, quæ Crocodili terreni speciẽ similitudinemq; gerit, magnitudine est Melitensis Canis: eius pellis adeò asperis densisq; squammis quibusdam scatet, vt detracta eis serræ vsum præbeat, & vel æs

κᾆτ' εἶτα νόσῳ τὸν πατέ
αὐτῆς ἀποθνήσκειν. Τὴν
οὐκ ἔχειν· τὸν δὲ προκεῖσθαι πεμ
πταῖον. τὴν δὲ ἀπορουμένη
ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατ
ερα αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλ
κατορύξαι. Ἔοικεν οὖν ἐ
Ἰνδῶν τὸ μυθολόγημα ἐ
ἄλλου μὲν ὄρνιθος, ἀπορρεύ
σαι δ' οὖν καὶ τοῖς Ἑλλ
σι. ἀγύγιον γάρ τι μῆκο
χρόνου λέγουσι Βραχμᾶ
ἐξ οὗ ταῦτα τῷ Ἔποπι
Ἰνδῶν ἔτι ἀνθρώπῳ ὄν
καὶ παιδὶ τήνγε ἡλικί
ἐς τοὺς γεγαμένους πέπρα
ται.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς ὃς κα
λεῖται φαττάγης.

Κεφ. ϛ.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται ζῷ
κροκοδείλῳ χερσαίῳ π
ραπλήσιον ἰδεῖν μέγε
δὲ αὐτῷ κυνιδίου με
ταίου ἂν εἴη. περίκειται
φολίδα τραχεῖαν ἄγαν
τῷ καὶ πυκνήν, ὥστε ὅ
δαρῇ, ῥίνης αὐτοῖς ἔρ
παρέχει. διατέμνει δὲ
χα

χαλκὸν, καὶ τὸν σίδηρον ἐσθίει. καλοῦσι δὲ φαττάγην αὐτό.

dissecet, & ferrum exedat & conficiat. eã Indi Phattagen vocant.

Περὶ τοῦ ἐν Φρυγίᾳ συροπέρδικος.

Κεφ. ζ.

Συροπέρδιξ γίνεται περὶ τὴν Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίας καὶ σιτεῖται καὶ λίθους. μικρότερος δέ ἐστι τοῦ πέρδικος, καὶ μέλας τὴν χροιὰν, πυῤῥὸς τὸ ῥάμφος. οὐχ ἡμεροῦται δὲ κατὰ τὸν ἄλλον, οὐδὲ γίνεται τιθασσὸς, ἀλλ' ἄγριος εἰς τὸ ἀεὶ διαμένει. ἔστι δὲ οὐ μέγας, βρωθῆναί τε ἡδίων τῶν ἑτέρου· καὶ τὴν σάρκα πως δοκεῖ πυκνότερος.

De Syroperdice Phrygia.

CAP. VII.

Syroperdix circa Antiochiam Pisidiæ lapides exest, & conficit: Perdice minor est, & niger, excepto rostro, quod rufum spectatur: non mansuescit vt alius perdix, sed semper perseuerat ferus esse. Eius carnes & densiores sunt quàm cæterorum, & suauiorem sibi vsum prestant.

Περὶ τῶν θαλαττίων ὕδρων καὶ ὄφεων τῶν ἐν Ἰνδοῖς.

Κεφ. θ.

Ἡ δὲ Ἰνδῶν θάλαττα ὕδρους θαλαττίους τίκτει, πλατεῖς τὰς οὐράς. τίκτουσι δὲ καὶ λίμναι μεγίστους ὕδρους. οἱ δὲ θαλάττιοι ὄφεις οἵδε καρχαρόδοντες ἐοίκασι μᾶλλον ἔχειν τὸ δῆγμα ἤπερ ἰῶδες.

De marinis & lacustribus Hydris in India.

CAP. VIII.

Indicum mare Hydros gignit marinos caudis latis. Lacus etiã Hydros maximos producũt. Cæterùm marini isti serpentes, asperũ potiùs serratis dentibus quàm venenosum os videntur habere.

De rufis Mulis Indiæ feris.

CAP. IX.

In India Equorum ferorum & Asinorum similiter greges sunt: & Asinos Equæ facillimè admittunt, & rubros Mulos pariunt ad currẽdum præstãtissimos, sed contractionis impatiẽtes, quos compedibus captos ad Prasiorum regem adducunt. Ex iis qui bimi comprehenduntur domari possunt: Contrà vetuli ab immanibus & carniuoris feris nihil differunt.

δυσφόρους

Πρασίοι

De Simijs Prasiorũ Indiæ.

CAP. X.

In Prasiis Indicis Simiarum genus esse ferũt, humanis sensibus, & magnitudine Hyrcanorum Canum: tum earum comam etsi naturalem, artificio tamẽ homini veritatis impe-

πρεσβυ-τέρους

Περὶ τῶν ἡμιόνων τῶν ἐν Ἰνδοῖς τῶν ἀγρίων.

Κεφ. θ.

Ἐν Ἰνδοῖς ἵππων τε ἀγρίων καὶ ὄνων τοιούτων εἰσὶν ἀγέλαι. ἐκείνων ἀναβαινόντων ὄνων τὰς ἵππους, ὑπομένειν ἐκείνας λέγουσι, καὶ ἥδεσθαι τῇ μίξει, καὶ τίκτειν ἡμιόνους πυρσοὺς τὴν χρόαν, καὶ ἄγαν δρομικούς· * δυσλόφους δὲ καὶ χαργαλεῖς ἄλλως. ποδάγραις δὲ τούτους αἱροῦσι. εἶτα ἀνάγονται τῷ τῶν † Πρασίων βασιλεῖ φασι. καὶ διετεῖς μὲν ἑαλωκότας μὴ ἀναίνεσθαι τὴν πώλευσιν. * πρεσβυτέρους δὲ μὴ διαφέρειν τῶν καρχάρων θηρίων καὶ σαρκοφάγων μηδὲ ἕν.

Περὶ τῶν πιθήκων τῶν ἐν Πρασίοις τοῖς Ἰνδικοῖς.

Κεφ. ι.

Πρασίοις

Ἐν † Πρασίοις δὲ τοῖς Ἰνδικοῖς εἶναι γένος πιθήκων φασὶν ἀνθρωπόνουν. καὶ ἰδεῖν δέ εἰσι κατὰ τοὺς Ὑρκανοὺς κύνας τὸ μέγεθος. προκομία τε αὐτοῖς ὁρᾶται συμφυής. εἴποι δ' ἂν ὁ μὴ τὸ ἀληθὲς εἰδὼς, ἀ

σκη τα

σκηνὰς εἶναι αὐτὰς. γένειον δὲ αὐτοῖς ὑποπέφυκε σατυρῶδες. ἡ δὲ οὐρὰ κατὰ τὴν τῶν λεόντων ἀλκαία ἐστί. καὶ τὸ μὲν ἄλλο πᾶν σῶμα πεφύκασι λευκοὶ, τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ τὴν οὐρὰν ἄκραν εἰσὶ πυρσοί. σώφρονες δὲ καὶ φύσει τιθασοί. εἰσὶ δὲ ὑλαῖοι τὴν δίαιταν καὶ τὸ γένος, καὶ σιτοῦνται τῶν ὀρνέων τὰ ἄγρια. φοιτῶσι δὲ ἀθρόοι εἰς τὸ τῆς Λατάγης περιάστιον. πόλις δέ ἐστιν Ἰνδῶν ἡ Λατάγη. καὶ τὴν προτεθειμένην αὐτοῖς ἐκ βασιλέως ἑφθὴν ὄρυζαν σιτοῦνται. ἀνὰ πᾶσαν δὲ ἡμέραν ἡ δαὶς αὐτοῖς εὐτρεπὴς πρόκειται. ἐμπορηθέντας δὲ ἄρα αὐτοὺς ἀναχωρεῖν αὖθις ἐς ἤθη τὰ ὑλαῖα φασὶ σὺν κόσμῳ, καὶ σίνεσθαι τῶν ἐν ποσὶν οὐδὲ ἕν.

rito elaboratam videri: tum barbã ipſarum ſpeciem ſatyricæ ſimilitudinémq; gerere, caudamq; leoninæ ſimilẽ ſpectari: reliquo corpore albas, capite & extremâ caudâ flauas eſſe. Neque verò quòd viuẽdi ratione & genere ipſo ſylueſtres ſint (auibus enim agreſtibus paſcũtur) propterea feras eſſe, imò naturâ cicures & moderatas. Ad ſuburbium Latages Indicę vrbis frequentes proficiſcũtur, quibus coctã oryzam rex comedendam obiicit, ac quotidie cibaria eis proiiciũtur: expletæ ad ſylueſtres ſedes cum magna moderatione redire, neque obuium quicquã lædere dicuntur.

Περὶ τῶν Ποηφάγων ζώων τῶν Ἰνδικῶν τῶν ἐχόντων τὰς οὐρὰς τὰς ὡραιοτάτας. Κεφ. ια.

De Poephagis animalibus Indiæ pulcherrimam caudam habentibus. CAP. XI.

Ποηφάγον Ἰνδοῖς ζῷόν ἐστι· καὶ πέφυκέ γε δι-

Indicum animal Poëphagus duplo quàm

Equus maior, spississimâ caudâ & nigerrimâ præditus est: humani pili subtilitatem eius setæ vincunt. Permagni eas idcircò Indiæ mulieres æstimant, quòd eis ipsis crines suos pulcherrimè implicēt & deuinciant. Ad bina cubita singulæ ipsius feræ longitudine procedunt: & ex vna radice circiter triginta simul, thysanorum instar, exoriuntur. Omnium animalium timidissimus est. nam si à quopiam animalium se inspectum sentit, e-uestigio quantâ potest maximâ celeritate sese in fugā properat conijcere. in quam magis studiosè quā celeriter se impellit: ac si, quum insequētibus Canibus & Equis ad cursum promptissimis vrgetur, intelligat se appropinquare vt comprehēdatur, priùs occultatâ caudâ in aliquo fruteto, cō

πλάσσον ἵππου τὸ μέγεθος. οὐρὰν δὲ ἔχει δασυτάτην, καὶ μέλαιναν ἀκρότατα χρόαν. καί εἰσιν αὗται αἱ τρίχες καὶ τῶν ἀνθρωπείων λεπτότεραι αὖ. καὶ ἐν μεγάλῳ τίθενται ταύτας ἔχειν Ἰνδῶν αἱ γυναῖκες. καὶ γάρ τοι περιπλέκονται ἐξ αὐτῶν, καὶ κοσμοῦνται μάλα ὡραίως ταῖς πλοκαμίσι ταῖς συμφύτοις, καὶ ταύτας ὑποδέκονται. περιήκει δὲ καὶ εἰς δύο πήχεις ἑκάστης τὸ μῆκος τριχός. ἐκ μιᾶς δὲ ῥίζης ὁμοῦ τι καὶ τριάκοντα θυσανηδὸν ἐκπεφύκασι. ζώων δὲ ἄρα ἁπάντων τοῦτο δειλότατον ἐστίν. ἐὰν γὰρ ὑπό τινος ὀφθῇ, καὶ αἴσθηται βλεπόμενον, ἢ ποδῶν ἔχει φεύγει καὶ τρέχει, καὶ κέχρηται προθυμίᾳ μᾶλλον, ἢ σκελῶν ὠκύτητι. καὶ διώκεται μὲν ὑπὸ ἵππων καὶ κυνῶν ἀγαθῶν δραμεῖν. ἐὰν μέντοι συνίδῃ ὅτι ἄρα ἁλίσκεσθαι μέλλει, τὴν οὐρὰν ἀπέκρυψεν ἔν

τινι

…ι δεῖται. αὐτὸ δὲ ἀντιπρό-
…ωπον ἕστηκε, καὶ δεδοικὸς τοὺς
…θηρατὰς, καὶ ὑποθαρρεῖ εἰς
…τως καὶ οἴεται μηκέτι θανεῖ-
…ται περισπούδαστον, τὴν οὐρὰν
…ὴν βλεπομένης· ἐκείνην γὰρ
…οἶδεν εἶναι τὸ κάλλος, κἀκείνην
…δὲ ἔχει τὴν ὑπὲρ τοῦδε
…αντασίαν. βάλλει γάρ τις
…ἐν τῷ βέλει πεφαρμαγ-
…μένῳ καὶ ἀποκτείνας ἀπο-
…κόψει τὴν οὐρὰν, τὸ ἆθλον
τῆς ἄγρας. καὶ δείρας τὸ
πᾶν σῶμα, ἀγαθὴ γὰρ καὶ
ἡ δορὰ, ἀφῆκε τὸν νεκρόν.
σαρκῶν γὰρ τῶν ἐκείνου δέον-
ται Ἰνδοὶ οὐδὲ ἕν.

Περὶ τῶν κητῶν ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ Ἰνδικῇ λαβράκων τε καὶ ἀμιῶν καὶ χρυσοφρυῶν.

Κεφ. ιβ.

Κήτη δὲ ἄρα ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν θαλάττῃ πενταπλασίονα μέγεθος ἐλέφαντος τοῦ μεγίστου. πλευρὰ γοῦν μία κήτους καὶ εἰς τοὺς εἴκοσι πήχεις πρόεισι. † χελήνην δὲ πηχῶν πεντεκαίδε-

trà ſtans, venatores expectat, ſimul & ex magno timore colligit ſe, & quâdam fiduciâ nititur. neque enim iã caudâ abditâ ſe illius precij putat amplius viſũ iri, quòd præclarè ſcit in cauda cauſam eſſe quamobrem tantoperè appetatur. Interea quiſpiam venenato telo illum ferit, & ab occiſo caudã præmium prædæ abſcindit: & pelle, quæ vtilis eſt, ex toto corpore detracta, cadauer obiicit, quòd eiuſmodi carnium vſum nullum Indi habent.

ἀπέκοψε, vel ἀποκόπτει

De Cetis & alijs maximis aquatilibus animalibus Indici maris, & Lupis piſcibus, & Amijs, Auratiſque.

CAP. XII.

Cete in mari Indico quintupla ad Elephantum vel maximum magnitudine degũt. Nam vna etiam coſta Ceti ad viginti cubita accedit. Labrũ habet quindecim cubitorum. pin-

al. χελώνην. forte χολώνην *quæ vox etiam Ariſtophani labia significat.*

nam ad vtramque brãchiam septem cubitos longam. Purpuræ etiã & Buccina huius maris tanta sunt, vt facilè congium capiant: quẽadmodum & Echinorum testæ siue crustæ. Sunt & innumeri pisces prægrandes, præsertim Lupi, Amiæ, & Auratæ. Fertur autem quo tẽpore fluuij augentur, & maiore iam profluentes impetu in agros exundãt, hos pisces etiam simul abreptos inundationem sequi, & per agros in pauca & tenui aqua ferri & oberrare: postquam verò imbres ex quibus augentur fluuij cessarint, & confluentes ad suos redierint alueos, in humilibus, planis, palustribus, & sinuosis locis, vbi & Enneæ [vt vocant] reperiri solẽt, pisces vel octo cubitorum relicti, & ęgrè propter aquæ breuitatem tum natantes, tum vitã vtcunque sustinentes, ab agricolis capiuntur.

καὶ ἔχει. τὸ δὲ πτέρυγμα † βραχίου ἑκατέρου πηχῶν τὸ εὖρος καὶ ἑπτά. Κήρυκες δὲ καὶ πορφύραι ὡς καὶ χοῦν ῥᾷστα δέξασθαι, καὶ μέντοι καὶ τῶν ἐχίνων τὰ χιλώνια δέξαιτο ἂν τοσοῦτον στέγειν. Μεγέθη δὲ ἰχθύων ἄπειρα, λαβράκων μάλιστα, καὶ ἀμίαι καὶ † χρύσοφρυες. ἀκούω δὲ τούτους κατὰ τὴν ὥραν ὅταν ἐπιρρέωσιν οἱ ποταμοί, καὶ λάβροι κατιόντες ἐκ τῆς πλημμύρας † καὶ ἐς τὴν γῆν ἀναχέωνται, καὶ αὐτοὺς ὑπερχεῖσθαι, καὶ κατὰ τὰς ἀρούρας, καὶ ἐν ὕδατί τε λεπτῷ φέρεσθαί τε καὶ ἀλᾶσθαι. παυσαμένων δὲ τῶν ὑπερπιπλάντων τοὺς ποταμοὺς ὑετῶν, καὶ ἀναχωρούντων ὀπίσω τῶν ῥευμάτων, καὶ ἐς τὰς ὁδοὺς τὰς κατὰ φύσιν ὑποστρεφόντων, ἐν τοῖς † καθειμένοις χωρίοις, καὶ τοῖς τεναγώδεσι καὶ ἀπέδοις, ἔνθα δήπου φιλοῦσι καὶ * ἐννέαι καλούμεναι κόλπους τινὰς

Brãchias dicit pro loco branchiarũ nã & eti branchias non habẽt καὶ *autem videtur abũdare, nisi addas* μῆκος.

χρυσόφρυες

καὶ *abundat.*

καθημένοις

al. αἰεννέαι

τὰς ἔχειν, ἰχθῦς ἀπομένουσι καὶ ὀκτὼ πηχῶν· καὶ αἴρουσιν οἱ γεωργοῦντες αὐτοὺς ἀθενεῖ τῇ νήξει χρωμένους, ἅτε μὴ ἐν βυθῷ φερομένους, ἀλλ᾽ ἐπιπολῆς καὶ ἐκ τοῦ ὀλίγου ὕδατος ἀγαπητῶς καὶ μόλις ἀποζῶντας.

Περὶ βατίδων καὶ καρίδων Ἰνδικῶν. Κεφ. ιγ.

Ἰνδῶν δὲ ἰχθύων ἴδια καὶ ἐκεῖνα. Βατίδες γίνονται παρ᾽ αὐτοῖς οὐδέν τι μείους Ἀργολικῆς ἀσπίδος, ἐκάστη καρίδες τε καὶ μείζους καράβων αἱ Ἰνδῶν εἰσίν. αἱ μὲν οὖν ἐκ τῆς θαλάττης ἀναθέουσαι διὰ ποταμοῦ τοῦ Γάγγου, χηλὰς μεγίστας ἔχουσι, καὶ τραχείας θιγεῖν αὐτάς. τὰς γε μὴν ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς ἐκπιπτούσας εἰς τὸν Ἰνδὸν, λείας ἔχειν πέπυσμαι τὰς ἀκάνθας, περιμήκεις γε μὴν καὶ βοστρυχώδεις τὰς ἀπηρτημένας ἕλικας· χηλὰς δὲ οὐκ ἔχειν ταύτας.

4 *Quòd si χελώνην Græcè legas, non labrum, sed Testudinem vertes: & pinnarum nomine pedes intelliges, quos etiam Nicander in Testudine marina πτέρυγας dixit: quãonis autem nec Ceti, nec Testudines branchias habent, branchiarum tamen locus in Cetis commodius quàm in Testudinibus intelligi mihi videtur.*

De Raia & Squilla Indicis.

CAP. XIIII.

Non minores Argolico clypeo Raiæ gignuntur in India, itẽq; Squillę Locustis maiores Indicæ sunt. harum quæ ex mari veniunt in Gangem, forcipes maximas habent, & tãgentibus asperæ sunt. quæ verò ex mari rubro in Indum excidũt, læues audio habere spinas (*crustas vel dorsalania*) sed oblongos & implicatos ab eis depẽdentes cirros, & forcipibus carere.

De Indica & fluuiatili & terrena Testudine.

CAP. XIIII.

Teſtudinis Indicæ & fluuiatilis teſta non minor eſt quàm ſcapha iuſtæ magnitudinis: decem enim leguminum medimnos capit. Ac illic quoque terrenę Teſtudines gignũtur, magnitudine maximarum glebarum, quæ in altis arationibus terræ non difficilis excitãtur, benè penitus intrãte aratro, & ſulcum facillimè proſcindẽte, & glebas in excelſum excitã te. Eiuſmodi Teſtudinũ genus aiũt teſtas exuere: ac ſanè eaſdem ab agricolis ſic ligonibus abſtrahi, quemadmodum vermes ex verminoſis plantis, eædémq; non amaræ, vt marinæ, ſunt: ſed & ſuaues & pingues habentur earũ carnes.

χελώνιον

Περὶ χελώνης ποταμίας τε καὶ χερσαίας.

Κεφ. ιδ.

Χελώνη δὲ ἐν Ἰνδοῖς ποταμία, μεγίστη δὲ αὕτη, καὶ τὸ †χελώνιον ἔχει σκάφης οὐ μεῖον τελείας, χορηγοῦν ἕκαστον, μεδίμνους δέκα ὀσπρίων. Γίνονται δὲ καὶ χερσαῖαι χελῶναι, καὶ εἶεν ἂν τὸ μέγεθος κατὰ τὰς βώλους τὰς μεγίστας· αἵπερ οὖν ἐπανίστανται ἐν τοῖς βαθέσιν ἀρούμασιν, εὐπειθοῦς μὲν οὔσης τῆς γῆς, εἰς πολὺ δὲ κατιόντος τοῦ ἀρότρου καὶ τὴν αὔλακα σχίζοντος ῥᾷστα, καὶ ἐγείροντος τὰς βώλους ὕψου. ταύτας δὲ καὶ ἀποδύεσθαι τὸ ἔλυτρόν φασιν. οἱ τοίνυν ἀρόται, καὶ πᾶν τὸ περὶ τοὺς ἀγροὺς ἐργατικὸν, ταῖς μακέλλαις ἀνασπῶσιν αὐτὰς, καὶ ἐξαιροῦσιν ὥσπερ οὖν ἐκ τῶν †θριπηδεστάτων φυτῶν τὰς εὐλάς. εἰσὶ δὲ γλυκεῖαι τὴν σάρκα καὶ πίονες, οὐ μὴν κατὰ τὰς θαλαττίας, πικραὶ καὶ αὗται.

al. θριπηδέστων

De Formicarũ prudentia.

CAP. XV.

Θυμόσοφα Ἰνδικὰ ζῷα, καὶ περὶ μύρμηκος. Κ. ιε.

Θυμόσοφα δὲ καὶ παρ' ἡμῖν ζῷά ἐστιν, οὐ μὴν τοσαῦτα ὅσα ἐν Ἰνδοῖς ἐστιν, ἀλλ' ὀλίγα. ἐκεῖ δὲ, ὅ, τε ἐλέφας τοιοῦτός ἐστι, καὶ ὁ ψιττακὸς, καὶ αἱ σφίγγες, καὶ οἱ καλούμενοι σάτυροι. Σοφὸν δὲ ἄρα ἦν καὶ ὁ μύρμηξ ὁ Ἰνδός. οἱ μὲν γὰρ ἡμεδαποὶ τὰς ἑαυτῶν χειὰς, καὶ ὑποδρομὰς ὑπὸ τὴν γῆν ὀρύττουσι καὶ φωλεούς τινας κρυπτοὺς ἀποφαίνουσι γεωρυχοῦντες, καὶ μεταλλείαις ὡς εἰπεῖν τισιν ἀπορρήτοις καὶ λαθραίοις καταξαίνονται. ἀλλὰ οἵ γε Ἰνδοὶ μύρμηκες οἰκίσκους τινὰς συμφορητοὺς ἐργάζονται καὶ τούτους γε αὐτοὺς οὐκ ἐν χωρίοις ὑπτίοις καὶ λείοις καὶ ἐπικλυζομένοις ῥᾷστα· ἀλλὰ μετεώροις καὶ ὑψηλοῖς. ἐν αὐτοῖς δὲ περιόδους τινὰς, καὶ ὡς εἰπεῖν * στήραγγας Αἰγυπτίους, ἢ λαβυρίνθους Κρητικοὺς, σοφίᾳ τινὶ ἀπορρήτῳ διατρήσαντες, οἰκεῖα ἑαυτοῖς ἀπέφηναν, οὐκ εὐθυτενῆ καὶ ῥᾴδια παρελθεῖν ἢ εἰσρεῦ

* al. σύριγγας

Naturali quodam ingenio & prudentiâ, valent etiam apud nos animalia, non totidem tamen quot sunt in India: illic enim eiusmodi sunt, Elephantus, Psittachus Sphinges, & nũcupati Satyri, & Indica formica. Nostrates quidẽ Formicę cauernas & latibula quędam effodiunt, sub terra habitantes, & veluti in fodinis metallicis cuniculisq́; eruẽdis sese exercent: at Indicæ singulari sapientiâ prędítæ domunculas commodas in excelsis locis construunt: non in deuexis & planis, qui facilè inundari queant. In eis ambitus. &, vt ita dicam, fossas Ægyptias, & Creticos labyrinthos magnâ sapientiâ effodientes, domesticas sedes constituunt: non rectas quidem, & peruias, aut in

quas quippiam influere possit, sed sinuosis foraminibus obliquas, in quātum superficie foramen vnum relinquūt, per quod quidē ipsum ingrediantur ipsæ, & semina quæ colligunt, in suos thesauros inferāt. In excelsis quidem locis latibula machinātur, vt fluminum alluuiones effugiāt. Itaque hâc suâ industriâ, veluti in speculis habitant, aut etiā insulis, quum scilicet adiuncta colliculis illis humiliora loca circunquaque stagnāt. Ipsorum verò aggeres quanquam congesti, tantùm abest alluente aquâ vt soluantur, vt cōfirmentur magis. Primùm enim ex matutino rore admixto pulueri, tunicâ quâdam vestiuntur tenui, sed validâ: deinde parte inferiori de fluuiatili cœno cortex muscosus adnascens aggerem a-

ρεῦσαί τι. ἀλλ' ἑλιγμοῖς καὶ διατρήσεσι λοξά. καὶ ἀπολείπουσί γε ἐπιπολῆς μίαν ὀπὴν, δι' ἧς εἰσίασί τε αὐτοὶ, καὶ τὰ σπέρματα ὅσα ἐκλέγονται, εἶτα ἐς τοὺς ἑαυτῶν θησαυροὺς εἰσκομίζουσι. παλαμῶνται δὲ ἄρα τὰς ἐν ὕψει φωλεύσεις, ὑπὲρ τοῦ τὰς ἐκ τῶν ποταμῶν ἀναχύσεις τε καὶ ἐπικλύσεις διαδιδράσκειν. καὶ αὐτοῖς ὑπὲρ τῆσδε τῆς σοφίας περιγίνεται ὥσπερ ἐν σκοπιαῖς τισιν ἢ νήσοις κατοικεῖν, ὅταν τὰ τῶν λοφιδίων ἐκείνων τὰ κύκλῳ περιλιμνάζῃ. τὰ δὲ χώματα ἐκεῖνα καίτοι συμπεφορημένα, τοσοῦτον ἀποδεῖ τοῦ λύεσθαί τε καὶ διαχεῖσθαι ὑπὸ τῆς περικλύσεως, ὡς καὶ κρατύνεσθαι αὐτά· πρῶτον μὲν ὑπὸ τῆς ἑῴας δρόσου. ὑπαμφιέννυται γὰρ ὡς εἰπεῖν ἐκ ταύτης καὶ τῆς πάτου τῆς μὲν χιτῶνα ὑπόλεπτον, πλὴν καρτερὸν· εἶτα μέντοι δεσμεύεται κάτω βρυώδει τῆς ποταμίας ἰλύος φλοιῷ. καὶ

λοφιδίων, vel λεφίων

al. πάγου adest frigore.

μυ-

μυρμήκων μὲν Ινδῶν πέρι ἴσμεν † πάλαι, ἐμοὶ δὲ νῦν ἐς τοσοῦτον λελέχθω.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Πλούτωνος χάσμα ἐμβαλλομένων ζώων.

Κεφ. ιϛ.

Παρὰ τοῖς Αρειανοῖς τοῖς † Ινδικοῖς χάσμα Πλούτωνός ἐστι. καὶ κάτω τινὲς ἀπόῤῥητοι* σύεργες, καὶ ὁδοὶ κρυπταὶ, καὶ διαδρομαὶ ἀνθρώποις ἀθέατοι, βαθεῖαι δὲ οὖν καὶ ἐπὶ μήκιστον προήκουσαι. γενόμεναι δέ πως καὶ ὀρωρυγμέναι τρόπῳ τῷ οὔτε Ινδοὶ λέγουσιν, οὔτε ἐγὼ μαθεῖν πολυπραγμονῶ. ἄγουσι γοῦν Ινδοὶ καὶ ὑπὲρ τὰ τρισμύρια ἐνταῦθα κτήνη διάφορα, προβάτων τε, καὶ αἰγῶν, καὶ βοῶν, καὶ ἵππων. καὶ ἕκαστος τῶν ἢ δεισάντων ἐνύπνιον, ἢ ὄττευ τινὰ, ἢ φήμην, ἢ ὄρνιν ἐκ δεξιῶν ὑφορώμενον, ἀντὶ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς ἐμβάλλει κατὰ τὴν οἴκοθεν αὐτοῦ δύναμιν, ἑαυτὸν λυτρούμενος, καὶ διδοὺς ὑπὲρ τῆς

stringit. Sed de formicis Indicis etiã iterum dicam, hæc in præsentia sufficiant.

De animalibus quæ in Plutonis hiatum deijciuntur.

CAP. XVI.

Apud Arianos Indus hiatus Plutonis est, in cuius profundo occultæ cauernæ & recessus immẽsi, & hominibus incogniti. Quẽadmodum autem sit in tantã altitudinem depressus, neq; Indi explicãt, neque id ego cognoscere admodum laboro. Ampliùs triginta millia diuersorum animalium ouium, Caprarũ, Boum, & Equorum, eò agunt Indi. Ac nimirũ quisquis vel secundùm quietem perniciosę rei metu peculsus fuerit, malíve auspicij auem inspexerit, aut omen malũ, aut aliud quippiam suspectũ habuerit, is pro facultatibus suis se suámque salutẽ

πάλιν,

al. Ινδοῖς

σύεργες,

Oris Plutonij meminit etiã Strab. lib. 13.

redimens, deiiciẽda curat animalia: quæ quidem ipſa nec conſtricta vinculis, nec adacta, ſed ſuâ ſponte viã conficiunt, tãquam illecebris quibuſdam allecta, poſtea verò quã ad barathri fauces acceſſerunt, non inuita deſiliunt. neque ſanè poſtquam in hiatum immenſum & cæcum inciderũt, ampliùs hominibus comparent: Boum tamen mugitus, Ouiũ balatus, Caprarum vox, & Equorum hinnitus ſuprà exaudiũtur: ac ſi quis aures illius faucibus admouerit, diutiſſimè eiuſmodi voces audiet. neque enim ſanè promiſcuus ille ſonus ceſſat reſonare, quòd eò quotidie præcipites beſtiæ agũtur. An ne verò ſolæ recẽtes deiectæ exaudiãtur, an etiam ex primis quædam, haud equidem ſcio.

τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς τὸ ζῷον. ταῦτα δὲ ἄγεται οὔτε δεσμοῖς ἐπαγόμενα, οὔτε ἐλαυνόμενα ἄλλως, ἑκόντα δὲ τὴν ὁδὸν τήνδε ἀνύει, ἕλξει τινὶ καὶ ἴυγγι ἀπορρήτῳ. εἶτα ἐπιστάντα τῷ στομίῳ ἑκόντα ἐμπηδᾷ. καὶ ὄψει μὲν ἀνθρωπίνῃ οὐκ ἔστιν οὐκ ἔτι συνόπτα, εἰς γῆς χάσμα ἀπόρρητόν τε καὶ ἀφανὲς ἐμπεσόντα· ἀκούονται γοῦν ἄνω βοῶν μὲν μυκηθμοί, τῶν δὲ οἰῶν βληχαί, χρεμετισμοὶ δὲ τῶν ἵππων, καὶ μηκασμοὶ τῶν αἰγῶν. καὶ εἴ τις ἐπιπολῆς βαδίζοι καὶ προσχωροίη τὸ οὖς παραβαλών, ἀκούσεται ἐπὶ μήκιστον τῶν προειρημένων· οὐδὲ ἐκλείπει ποτὲ ὁ συμμιγὴς ἦχος ἐπιπεμπόντων ὁσημέραι τὰ ὑπὲρ ἑαυτῶν ζῷα. εἰ μὲν οὖν τὰ πρόσφατα ἐξακούεται μόνα, ἢ καὶ τῶν προτέρων τινά, οὐκ οἶδα· ἀκούεται δ' οὖν καὶ εἴρηται μοὶ ζῴων τῶν ἐκεῖ καὶ τοῦτο ἴδιον.

Περὶ

Περὶ τῶν χελωνῶν τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ.

Κεφ. ιζ.

Ἐν δὲ τῇ καλουμένῃ μεγάλῃ θαλάττῃ, καὶ νῆσον ᾄδουσι μεγίστην, καὶ ὄνομα αὐτῆς ἀκούω Ταπροβάνην. πάνυ δὲ δολιχὴν πυνθάνομαι καὶ ὑψηλὴν τὴν νῆσον εἶναι καὶ μῆκος μὲν ἔχειν σταδίων ζ. πλάτος δὲ ε. καὶ ἔχειν οὐ πόλεις, ἀλλὰ κώμας πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας, στέγας δὲ ἔχουσιν ὅθεν κατάγονται οἱ ἐπιχώριοι, ἐκ ξύλων πεποιημένας. ἤδη δὲ καὶ δονάκων. Τίκτονται δὲ ἄρα ἐν ταύτῃ τῇ θαλάττῃ καὶ χελῶναι μέγισται, ὧν ὀστρέων τὰ ἔλυτρα ὄροφοι * γίνονται. καὶ γάρ ἐστι καὶ πεντεκαίδεκα πηχῶν ἓν † χελώνειον, ὡς ὑποικεῖν οὐκ ὀλίγους· καὶ τοῦ ἡλίου πυρωδεστάτους ἀποστέγει. καὶ σκιὰν ἀσμένοις παρέχει. πρός γε μὴν τὸν ὄμβρον τὰς καταφορὰς ἀντίτυπόν ἐστι, καὶ κε-

De Testudinibus maris magni.

CAP. XVII.

In nuncupato mari magno insulam esse maximam, nomine Taprobanã, peruagatum est, eandémq; longissimam atque excelsam: longitudine septẽ millium stadiorũ, latitudine verò quinque millium. Vrbes autem non habere, sed quinquaginta & septingentos vicos: domos è ligno factas esse; aut arũdinibus. Maximæ Testudines in eo mari procreantur: Vniuscuiusque superficies integrum tectum præstare potest. nã singulæ testæ ad quindecim cubitorũ magnitudinem procedunt, vt sub eis non pauci habitare queant: ac nimirum vehementissimos solis ardores defendãt, & prolixam vmbrã efficiant, sicq; ad perferẽdos imbres resistunt, vt meliùs quàm vllæ regulæ pluuiarum vim

red-

Similiter habet Pli. 6. 22.

* φαίνονται

† χελώνιον

repellant, nec aliter illisa eis aqua cælestis perstrepit, quàm si in tegulas illaberetur. Neque verò sic eas habitatores, quemadmodum tegulas fractas sarcire habent necesse. nã totum tectum ex solida testa constat, vt suffosso saxo & cauernoso & natiuum tectũ efficiẽti, similis esse videatur.

χελώνιον

ὀρόφου παντὸς κρατερώτερον, τάς τε ἐμβολὰς τῶν ὑετῶν ἀποσείεται, καὶ κερ-τετμημένον ἀκούουσιν οἱ ὑποικοῦντες, ὡς εἴς τι στέγος ἐμπιπτόντων τῶν ὑδάτων. οὐ δέονται γε μὴν ὡς κέραμον ῥαγέντα ἀμεῖψαι. σκληρὸν γὰρ τὸ * χελώνειον, καὶ ἔοικεν ὑπορωρυγμένῃ πέτρᾳ, καὶ ὑπαυτόροφῳ τε καὶ αὐτορόφῳ στέγῃ.

De Elephantis Taprobanæ insulæ, & variis maris illius cetaceis piscibus.

CAP. XVIII.

περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἐλεφάντων, καὶ κητῶν θηριομόρφων, φαλαινῶν τε καὶ δελφίνων. Κεφ. ιη.

In magni maris insula Taprobane palmeta in ordinem sic mirificè plantãtur, queãdmodum in elaboratis hortis à peritis artificibus opacantes arbores seruntur. Itemque permultorũ & valdè grandium Elephantorum pastiones in ea insula vigent. Ac nimirum hi insulani Elephanti, animi robore & ingenij indole, & corporis magnitudine, eis qui in continenti degũt, præ-

al. σκια-δηφόρα.

Η τοίνυν νῆσος ἡ ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ ἣν καλοῦσι Ταπροβάνην, ἔχει φοινικῶνας μὲν θαυμαστῶς πεφυτευμένους εἰς στοῖχον, ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς ἄβροις τῶν παραδείσων οἱ τούτων μελεδωνοὶ φυτεύουσι τὰ δένδρα τὰ † σκιαδηφόρα. ἔχει δὲ καὶ νομὰς ἐλεφάντων πολλῶν καὶ μεγίστων. καὶ οἵδε γε νησιῶται ἐλέφαντες, τῶν ἠπειρωτῶν ἀλκιμώ-

τερ

...ερεί τε τὴν ῥώμην, καὶ
...είζους ἰδεῖν εἰσι, καὶ θυ
...οσοφώτεροι δὲ πάντα
...αὐτῇ κρίνοιντο ἄν. κομί-
...ουσί τε σὺν αὐτοὺς εἰς
...ὴν ἀντιπέραν ἤπειρον
...ῦς μεγάλας πηκτηνά-
...μενοι. ἔχει γὰρ δή που καὶ
...ύλας ἡ νῆσος, παρέχ-
...ουσί τε διαπλεύσαντες
...ῷ βασιλεῖ τῷ ἐν τῇ Κω-
...ίγγων. Διὰ μέγεθος ἄ-
...ρα τῆς νήσου οὐδὲ ἴσασιν οἱ
...τὰ μέσα αὐτῆς οἰκοῦντες
...τὴν θάλατταν· ἀλλὰ ἠ-
...ειρώτου μὲν βίον τρίβου-
...ι, τὴν τῆς περιεχομένην
...αὐτοὺς καὶ κυκλουμένην
...πυνθάνονται θάλατταν.
...οἱ δὲ τῇ θαλάττῃ πρόσοι-
...κοι τῆς μὲν ἄγρας τῆς τῶν
...λεφάντων ἀμαθῶς ἔχου-
...σιν, ἀκοῇ δὲ αὐτὴν ἴσασι
...μόνῃ· περί γε μὴν τὰς τῶν

stantiores existimãtur. Hos magnis nauibus (nam & syluas insula habet, nauium materiam) in continentem transportantes Calingarum regi vendunt. Insulæ quidem magnitudo ea est, vt mediterranei eius incolæ mare incognitum habeãt. Maritimi verò Elephãtorum venationem, nisi auditione & famâ, haudquaquam accepe-runt: hi omne studium atque operam ad piscationem conferunt. Id mare magnum eam insulam ambiens, infinitos pisces & Cete procreare ferũt: & eorum quædam habere capita Leonum, Pantherarum, & Arietum, aliorumq; animalium: &, quod magnam admirationem habet, Sa-

Καλίγγας Gill. Plinius etiam Calingas nominat.

περιεχομένην vel περιερχομένην

ἰχθύων, καὶ τὰς τῶν κητῶν ἄγρας τίθενται τὴν σπουδήν.
τὴν γάρ τοι θάλατταν τὴν περιεχομένην τὴν τῆς νήσου
κύκλον, ἄμαχόν τι πλῆθος καὶ ἰχθύων καὶ κητῶν ἐκ-
τρέφειν φασί. καὶ ταῦτα τῶν μέν τοι καὶ λεόντων ἔχειν κε- al. μὲν λεόντων
φαλὰς, καὶ παρδάλεων, καὶ ἄλλων, καὶ κριῶν δὲ, καὶ ὅτι τοῦ-

tyrorum ſpeciem ſimilitudinemq; Cete nonnulla gerunt. Alia exiſtunt muliebri facie, eisq; pro crinibus ſpinæ dependent. Addunt & alia reperiri abſurda, quorum genera tã monſtroſa exactè explicari ne à peritiſſimis quidem pictoribus poſſent. Caudæ eis oblongæ & inuolutę, pro pedibus forfices aut pinnæ. Ac in eodem mari belluas in vtraque ſe deviuẽtes audio, & noctu ſegetes & herbas depaſci, inſtar gregaliũ & ſeminibus victitantium animaliũ: quódque palmarum fructu iam maturo gaudeant, iccircò eas ardores amplexu ſuo mollí flexiliq; concutere, excuſſas violento impetu palmulas exedere & conficere, eaſdemq; crepuſculo matutino quum

τὸ ἔπι θαῦμα σατύρων μορφὰς κήτη ὄψιν ἀποφέρει. καὶ γυναικῶν ὄψιν ἔχουσιν, αὐτὰρ ἀντὶ πλοκάμων ἄκανθαι προσήρτηνται. ἔχειν δὲ καὶ ἄλλας τινὰς ὑμνοῦσιν ἐκτόπους μορφάς· ὧν τὰ εἴδη ἀκριβῶς οὐδὲ σὺν ἐνταῦθα δεῖν ἐς γράφειν, καὶ κεράσαι σώματων συμπλέκειν ἐς τερατείαν ὄψεων ἀκριβῶσαι ποτὲ καὶ σοφία γραφικὴ παραστῆσαι δυνήσασθαι ἄν. προμήκη δὲ ἔχει τὰ οὐραῖα καὶ ἑλικτά. πόδας γε μὴν χηλὰς, ἢ πτερύγια. Πυνθάνομαι δὲ αὐτὰ καὶ ἀμφίβια εἶναι, καὶ νύκτωρ μὲν ἐπινέμεσθαι τὰς ἀρούρας. πόαν μὲν γὰρ αὐτὰ ἐσθίειν τῶν ἀγελαίων τε καὶ σπερμολόγων δίκην, χαίρειν δὲ καὶ τῷ φοίνικι τῷ δρυπετεῖ, διασείειν τε ἐκ τούτου τὰ δένδρα ταῖς σπείραις περιβάλλοντα αὐτὰ ὑγραῖς οὔσαις, καὶ οἷαις περιπλέκεσθαι· τοῦτον οὖν τὸν φοίνικα ἐκ τοῦ σεισμοῦ τοῦ βιαίου καταρρέοντα ἐπινέμεσθαι. ὑπολήγει δὲ ἄρα ἡ νὺξ καὶ σαφὴς οὔπω ἡ ἡμέρα,

κα, καὶ ἐκεῖνα ἠφανίσθη
καταδύντα εἰς τὸ πέλα-
γος, ἕως οὐ μέλλοντος ὑπο-
λάμπειν αὐτό. Εἶναι δὲ καὶ
φαλαίνας φασὶ πολλὰς οὐ
μὴν ἐς τὴν γῆν προϊ-
ούσας τοὺς θύννους ἐλλοχώ-
σας. καὶ δελφίνων δὲ γένη
δύο φασὶν εἶναι, τὸ μὲν ἄγριον
καὶ καρχάρεον καὶ ἀφειδέ-
στατον εἰς τὰς ἁλιείας, καὶ
σφόδρα ἀνοίκτων· τῶν δὲ,
πρᾳέων τε καὶ τιθασῶν σύ-
ντρ. περισκιρτᾷ ἰδὼν καὶ περι-
νήχεται καὶ ἔοικε κυνιδίῳ
αἰκάλλοντι. καὶ ψηλαφήσαντος,
ὁ δὲ ὑπομένει· καὶ τροφὴν
ἐμβαλεῖς, καὶ ἀσμένως
λήψεται.

iã incipit dilucefcere, in mare redire abdiq; merfas. Tum etiã permultas balęnas ibidem eſſe aiunt, quæ Thunnis inſidiantes in terrá non exeant. Tum duo Delphinorum genera illic naſci: alterum ferum dentibus ſerratis, & inexpiabili immanitate piſcatoribus infeſtum: alterum naturâ manſuetum, circũ homines natare, & more Canum blandiri, & ſe contrectari ſuſtinere, atque obiectum cibum libenter ſumere.

Delphini duorum generũ.

Περὶ λαγωοῦ θαλαττίου.

Κεφ. ιθ.

Λαγὼς θαλάττιος τῆς μέντοι μεγάλης, τὸν γὰρ ἕτερον εἴποι τὸν ἐκ τῆς ἑτέρας· ἀλλ' οὗτός γε ἔοικε τῷ χερσαίῳ πάντα πάντη, πλὴν τῶν τριχῶν. τοῦ μὲν γὰρ ἡ πειραθέντι ἡ λάχνη ἔοικεν ἁπαλή τε εἶναι, καὶ ἐπαφωμένη μὴ ἀντίτυπος· ἐ-

De Lepore magni maris, eiuſque veneno.

CAP. XIX.

Magni maris Lepus (nam alterum qui in alio mari naſcitur antè dixi) ex omni parte ad terreni ſimilitudinẽ accedit præter pilos. nam terreſtris pili & molles ſunt, & ad tactũ haudquaquam reſiſtẽtes. Cõtrà, illius ſpino

ſi & erecti, & qui cõtigerit, læditur. Quum quidem ipſum in ſumma aqua maris natare, nõ in altitudinem demergi dicunt: celeri autem & concitatâ natatione vti: & ex animalibus eò difficillimum ad capiendũ eſſe, quòd neque in rete incidit, neque ad lineæ eſcam accedit. Quum ægritudine afficitur, natare non quit, & in litus eiicitur. Quiſquis autẽ manum ad eum admouet, niſi medicina adhibetur, perit: ac ſi hunc bacillo tetigerit, hoc idem periculum ei procreatur, quod Baſiliſci contactus affert. Radicem ad idem mare in inſula quadã naſci ferunt haudquaquã in vulgus ignotam, quę animi defectionibus illius qui ſic affectus fuerit medetur: Ea enim animo deficientis naribus admota, facit vt

κατ' αὐτὸ ἀκανθώδεις τὰς τρίχας καὶ ὀρθάς· καὶ εἴ τις προσάψεται, ἀμύσσεται. φασὶ δὲ αὐτὸν ἐπ' ἄκρᾳ τῇ ἐπιπολῆς θαλάσσης νήχεσθαι καὶ μὴ καταδύεσθαι εἰς βάθος. ὤκιστον δὲ εἶναι τὴν νῆξιν. ζῷον δ' οὐκ ἂν ἁλῴη ῥᾳδίως. τὸ δὲ αἴτιον, οὐκ ἐμπίπτει ποτὲ εἰς δίκτυον, οὐ μὴν οὐδὲ καλάμου προσάπτεται ὁρμιᾷ καὶ δελέατι. ὅταν δὲ ἄρα νοσήσας ὅδε ὁ λαγὼς, εἶτα ἥκιστος ὢν νήχεσθαι ἐκβρασθῇ, πᾶς ὅστις αὐτοῦ προσάψηται τῇ χειρὶ, ἀπόλλυται ἀμυγηθείς. ἀλλὰ καὶ τῇ βακτηρίᾳ ἐὰν θίγῃ τοῦ λαγὼ τοῦδε καὶ δι' αὐτῆς πάσχει τὸ αὐτὸ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ τοῦ βασιλίσκου προσαψάμενοι. ῥίζαν δὲ ἐν τῇ νήσῳ τῇ κατὰ τὴν μεγάλην θάλατταν φύεσθαί φασι, καὶ εἶναι πᾶσιν ἄγνωστον, ἣ παρὰ τῇ λιποθυμίᾳ ἀντίπαλός ἐστι. προσενεχθεῖσα γοῦν τῇ τοῦ λειποψυχοῦντος ῥινὶ, * ἀναβιώσκ

forte ἀναβιῶναι scilicet φασί. nisi ἀναβιώσκομαι abstine a piant. ἀναβιώσκω.

...ώσηται τὸν ἄνθρωπον. ἐὰν ἀμεληθῇ καὶ μέχρι θανάτου προέλθῃ τοῦ ἀνθρώπου τὸ πάθος. τοιαύτην ἔχει ἰσχὺν τὸ κακὸν ὅδε ὁ λαγώς. ἔχει ... χαιώ.

Περὶ τῶν ἐνδοτέρω τῶν ὀρῶν τῶν Ἰνδικῶν ζῴων καὶ περὶ τοῦ λεγομένου καρταζώνου.

Κεφ. κ.

Ἐν τοῖς χωρίοις τοῖς ἐν Ἰνδίᾳ, λέγω δὴ τοῖς ἐνδοτάτω, ὄρη φασὶν εἶναι δύσβατά τε καὶ ἔνθηρα, καὶ ἔχειν ζῷα, ὅσα καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς τρέφει γῆ, ἄγρια δέ. καὶ γάρ τοι καὶ τὰς οἶς τὰς ἐκεῖ φασιν εἶναι καὶ ταῦτα θηρία, καὶ κύνας, καὶ αἶγας καὶ βοῦς αὐτόνομά τε ἀλᾶσθαι καὶ ἐλεύθερα ἀνειμένα νομευτικῆς ἀρχῆς. πλῆθος δὲ αὐτῶν καὶ ἀριθμοῦ πλείω φασὶν οἱ τούτων συγγραφεῖς, καὶ οἱ τῶν Ἰνδῶν λόγιοι, ἐν δὴ τοῖς καὶ τοὺς

i reuiuiſcat, & recreetur. Sin negligitur tam ſanè robuſtâ pernicie hic Lepus præditus eſt, vt ad mortem vſque homini morbus procedat.

De feris montium Indiæ interiorum: & priuatim de Monocerote quē Cartazonum Indi nuncupant

CAP. XX.

Montes eſſe dicunt in intimis regionibus Indiæ, aſperrimos & feris refertos: vbi quæ apud nos beſtiæ domeſticæ ſunt, feras aiunt eſſe, vt Oues, Canes, Capras, Boues, & per ſe, & ſuâ ſponte errare, ab omni cura paſtoritia exolutas, earum quidem ferarum innumerabilitatē infinitatémq; & hiſtorici, & Indorum ſapientes teſtantur: inter quos Brachmânes etiam numerandi: qui hoc idem ſentiunt. In

Βραχμᾶνας ἀριθμεῖν ἄξιον. καὶ γάρ τοι καὶ ἐκεῖνοι ὑπὲρ τῶνδε ὁμολογοῦσι τὰ αὐτά. Λέγεται δὲ καὶ ζῷον ἐν

iis Monocerotem, quẽ vocant Cartazonon, numerant: eumq; magnitudine ad confirmatæ ætatis Equum accedere dicunt, iubaq; præditum, & pilis fuluis esse: pedum bonitate, & totius corporis celeritate excellere, atque similiter vt Elephantos pedibus inarticulatis esse: apri caudam habere. inter supe cilia cornu vno, eodemq; nigro, non læui quidem, sed versuras quasdam naturales habente, atque in acutissimum mucronẽ desinente ornatum existere: omniumq; maximè animalium absonã vocem & contentam mittere: & ad alias quidem bestias ad se accedentes mansuescere, cũ verò gregalibus suis pugnare. Neque modò mares inter se naturali quâdam contentione

pedum digitis indiuisis, Gillius ex Aristotele.

τούτοις εἶναι μονόκερων, καὶ ἀπ' αὐτῶν ὀνομάζεσθαι καρτάζωνον. καὶ μέγεθος μὲν ἔχειν ἵππου τοῦ τελείου, καὶ λόφον, καὶ λάχνην ἔχειν ξανθήν. ποδῶν δὲ ἄριστα εἰληχέναι, καὶ εἶναι ὤκιστον. καὶ τοὺς μὲν πόδας, ἀδιαρθρώτους τε καὶ ἐμφερεῖς ἐλέφαντι συμπεφυκέναι· τὴν δὲ οὐρὰν συός. μέσον δὲ τῶν ὀφρύων ἔχειν ἐκπεφυκὸς κέρας οὐ λεῖον, ἀλλὰ ἑλιγμοὺς ἔχον τινὰς καὶ μάλα αὐτοφυεῖς, καὶ εἶναι μέλαν τὴν χρόαν. λέγεται δὲ καὶ ὀξύτατον εἶναι τὸ κέρας ἐκεῖνο. φωνὴν δὲ ἔχειν ἀκούω τὸ θηρίον τοῦτο πάντων ἀπηχεστάτην τε καὶ γεγωνοτάτην. καὶ τῶν μὲν ἄλλων αὐτῷ ζώων προσιόντων φέρειν καὶ πρᾶον εἶναι. λέγουσι δὲ ἄρα πρὸς τὸ ὁμόφυλον δύσεριν εἶναί πως. καὶ οὐ μόνον φασὶ τοῖς ἄρρεσιν εἶναί τινα συμφυῆ κύρεξίν τε πρὸς ἀλλήλους καὶ μάχην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς θηλείας † ἔχουσι θυμὸν τὸν αὐτόν, καὶ προάγειν τε τὴν φιλονεικίαν καὶ μέχρι θανάτου † ἡττηθ

ἢ πληθέντα ἐξήγουσιν. ἔστι δ᾽ οὖν καὶ διὰ παντὸς τοῦ σώματος ῥωμαλέον· ἀλκὴ δὲ οἱ τοῦ κέρατος ἄμαχός ἐστι. νομὰς δὲ ἐρήμους ἀσπάζεται καὶ πλανᾶται μόνον. ὥρᾳ δὲ ἀφροδίτης τῆς σφετέρας συνδυασθεὶς πρὸς τὴν θήλειαν, πεπραΰνται, καὶ μέντοι καὶ συννόμω ἐστίν. εἶτα ταύτης παραδραμούσης καὶ τῆς θηλείας κυούσης, ἐκθηριοῦται αὖθις, καὶ μονίας ἐστὶν ὅδε ὁ Ἰνδὸς καρτάζωνος. Τούτων οὖν πάνυ νεαροὺς πώλους κομίζεσθαί φασι τῷ τῶν † Πρυσίων βασιλεῖ· καὶ τὴν ἀλκὴν ἀλλήλοις ἀποδείκνυσθαι κατὰ τὰς θέας πανηγυρικάς. † τούτων δὲ ἁλῶναί ποτε οὐδεὶς μέμνηται.

Περὶ τῶν Ἰνδικῶν ζώων τῶν τοῖς Σατύροις προσεοικότων.

Κεφ. κα.

† Ὑπελθόντι τὰ ὄρη τὰ γειτνιῶντα τοῖς Ἰνδοῖς κατὰ

dissidere, sed contra etiam fœminas certare, pugnamque vsque ad mortem victi ingrauescere. Nam & reliqui corporis maximo robore præditus est, & cornu imprimis inexpugnabili armatur: desertissimas regiones persequitur, simul & solitarius errat. Coitus tempore ad fœminam mãsuetè assuescit, & pariter pascuntur: Quum hoc tempus transierit, & vẽtrem fœminas ferre cœperit: rursus efferatur, & solus vagatur. Prasiorum regi illius pullos etiamnum teneros aiũt deportari, eosdemq; festis & panegyricis diebus ad pugnã committi ad robur ostẽdendum. Nam integræ ætatis & perfectæ nullum vnquam quisquam meminit captum fuisse.

De Indicis animalibus Satyrorũ similitudine.

CAP. XXI.

Finitimos Indiæ mõtes transmittenti, ad in

timum latus densissimas conualles videri aiunt, & Corudã locũ nominari: vbi bestiæ Satyrorum similitudinem formamq; gerentes, & toto corpore hirsutæ, versãtur: atque equinâ caudâ præditæ dicuntur: Eæ quum nõ à venatoribus agitantur, in opacis & spissis syluis solent ex frõdibus (& fructibus) viuere. Quum autem venãtium strepitũ sentiũt, & Canum latratus exaudiunt, in montium vertices incredibili celeritate recurrũt: Nam per montes iter conficere assuetæ sunt. Cõtra eos qui se insequũtur pugnant, de summis montibus saxa deuoluentes, quorũ impetu sæpe multi deprehensi pereunt. Itaque difficillimè capiuntur: & ex iis nonnullæ, sed ægerrimè tandem, aut ægrotantes nimirum, aut grauidè comprehẽ-

πρασίους

τὴν ἐνδοτέρω τὴν πλ[illegible] φαίνονται φασὶν αὐλῶνες δασύτατοι· καὶ καλεῖταί γε ὑπ' Ἰνδῶν ὁ χῶρος Κόρουδα ἐλῶναι δὲ ἄρ[illegible] φασὶν ἐν τοῖσδε τοῖς αὐλῶσι ζῷα σατύροις ἐμφερῆ τὰς μορφὰς τὸ πᾶν σῶμα λάσια, καὶ ἔχει κατὰ τῆς ἰξύος ἵππουριν. καὶ καθ' ἑαυτὰ μὲν, μὴ ἐνοχλούμενα, διατρίβειν ἐν τοῖς δρυμοῖς ὑλοτραγοῦντα. ὅταν δὲ αἴσθηται κυνηγετῶν κτύπου, καὶ ἀκούσωσι κυνῶν ὑλακῆς, ἀναθέουσιν εἰς τὰς ἀκρωρείας αὐτὰς ἀμηχάνῳ τῷ τάχει· καὶ γάρ εἰσι ταῖς ὀρειβασίαις ἐντριβεῖς. καὶ ἀπομάχονται πέτρας τινὰς κυλινδοῦντες κατὰ τῶν ἐπιόντων, καὶ καταλαμβανόμενοί γε πολλοὶ διαφθείρονται· καὶ ἐκ τούτων εἰσὶν ἐκεῖνοι δυσάλωτοι. καὶ μόλις ποτὲ καὶ διὰ μακροῦ τινας αὐτοὺς εἰς † Πρασίους κομίζεσθαι λέγουσι. καὶ τούτων μέν τοι ἢ τὰ νοσοῦντα ἐκομίσθη,

η ἢ θήλεά τινα καὶ κυοῦντα. καὶ συμβαίνει γὰρ θηρᾶσθαι τὰς μὲν διὰ τὴν νωθείαν· τὰς δὲ, διὰ τὸν τῆς γαστρὸς ὄγκον.

Περὶ Σκιρατῶν πέρα τῆς Ἰνδικῆς, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ὄφεων μεγίστων.

Κεφ. κβ.

Ἔστι δὲ καὶ Σκιρᾶται πέραν Ἰνδῶν ἔθνος καὶ τοῦτο. καί εἰσι σιμοὶ τὰς ῥῖνας, εἴτε οὕτως ἐκ βρεφῶν ἁπαλῶν ἐν θαλάχῃ τῇ τῆς ...ος διαμείναντες, εἴτε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τίκτονται. Γίνονται δὲ ὄφεις παρ' αὐτοῖς τὰ μεγέθη μέγιστοι· ὧν οἱ μὲν ἁρπάζουσι τὰς ποίμνας, καὶ σιτοῦνται· οἱ δὲ, ἐκθηλάζουσι τὸ αἷμα, ὥσπερ οὖν παρὰ τοῖς Ἕλλησι οἱ αἰγοθῆλαι, ὧν περ οὖν αἰωτέρω εἶδα ποιησάμενος μνήμην εὐκαιροτάτην.

Περὶ τῆς τῶν ἵππων εὐμαθείας, τῶν παρὰ Συβαρίταις πρὸς αὐλὸν ὀρχεῖσθαι δεδιδαγμένων.

Κεφ. κγ.

dūtur. Illæ quidē propter morbum: hę verò ob grauitatem. Captæ autem ad Prasios deferuntur.

De Sciratis gente vltra Indiam, & maximis apud eos serpentibus.

CAP. XXII.

Sunt & Sciratæ gens vltrà Indiā, simi naribus, siue ita nati, siue à teneris assueti in mari *degere (*& vrinando offendere nasum ad saxa.*) Apud hos serpētes maximi nascuntur: quorū alij greges pecorū rapiunt & vorāt: alij sanguinem tantùm exugunt, quemadmodum (lac) aues Caprimulgi à Græcis dictę, quarum suo loco mentio à nobis facta est.

Scyritæ Plinio li. 7 gentes sunt inter Nomadas Indos, quæ nariū loco foramina tantū habent.

**Videtur in Græco locus hic corruptꝰ.* αὐτοῖς

De docilitate Equorum, qui apud Sybaritas ad tibiam saltabant: & historia cladis, quam Sybaritæ eam ob caussam à Crotoniatis perpessi sunt.

CAP. XXIII.

Eadem historia est apud Athenæum, & similis alia de Cardianis, libro 7.

Ingenij & docilitatis Equorum clades Sybaritarum in Italia argumento est. Hi quum voluptuarij immodice essent, opera & studia honesta omnia negligentes (vt audio) ignorabant, otio tantùm & sumptuoso luxui miserè addicti. Sed referre singula, prolixum foret. vnum supremi eorum luxus testimoniũ narrabo. Equi eis instituti erant, vt inter epulas ad tibiarum numeros saltarent. quod quũ scirent Crotoniatæ & bellũ aduersus eos gererent, tubam & omne vehemens & classicum signũ silere voluerunt: tibicines verò secum in acie adductos, quum iam intra sagittæ ictũ ab hoste abessent, numeros saltationi aptos inflare iusserũt: quibus auditis Sybaritarum Equi, saltationis dome-

al. ἰδόντες ὅτε addo ex Athenæo.

Ἵππου δὲ ἄρα καὶ τὸ εὐ-
μαθὲς ἴδιον ἦν, καὶ τού-
μαρτύριον ἐκεῖνο. Συβα-
ρῖται τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ τρυ-
φῆς ἀκούω ποιήσασθαι ἐρω-
τίδα ὑπερβάλλουσαν. καὶ
μὲν ἄλλων ἔργων τε καὶ σπου-
δασμάτων ἀμαθῶς ἔχειν
ταῦτα δὲ τὸν ἑαυτῶν βίο
διάγειν ῥᾳστωνεύοντας ἐ
ἀργίᾳ καὶ πολυτελείᾳ
περιηγεῖσθαι μὲν οὖν ἕκαστα
τῶν ἐν Συβάρει, μακρὸν ἂ
εἴη νῦν. ἐκεῖνο δ' οὖν ὁμο-
λογεῖ τρυφὴν ἄμαχον. δε-
διδαγμένοι ἦσαν αὐτοῖς
ἵπποι παρὰ τὸν τῆς εὐωχίας
καιρὸν ὀρχεῖσθαι πρὸς αὐ-
λὸν τῷ ῥυθμῷ. τοῦτο οὖν
† εἰδότες οἱ Κροτωνιᾶ-
ται † ἐπολέμουν αὐτοῖς,
σάλπιγγα μὲν καὶ ἦχον σύν-
τονον, καὶ παρακλητικὸν
εἰς ὅπλα κατεσίγασαν·
αὐλοὺς δὲ καὶ αὐλητὰς παρα-
λαβόντες, ἐπεὶ ὁμοῦ ἦσαν,
καὶ τόξευμα ἐξικνεῖτο ἤ-
δη. ἐνέδοσαν ἐκεῖνοι τὸ μέλος τὸ ὀρχηστικόν. ὅπερ οὖν ἀ-
κούσαντες οἱ τῶν Συβαριτῶν ἵπποι, κατὰ τὴν οἴκοι μνή-
μην,

...ν, ὡς ἐν μέσοις ὄντες
...συμποσίοις, † ἀπεσεί-
...το μετὰ τοὺς ἀναβάτας,
...ειρτων δὲ καὶ ἐχόρευον, καὶ
...γε δήπου τὴν τάξιν συνέ-
...αν, καὶ τὸν πόλεμον ἐξωρ-
...σαντο.

...ερὶ τῶν ἵππων τῶν καλου-
...μένων λυκοσπάδων.

Κεφ. κδ'.

...ερὶ τῶν ἵππων τῶν κα-
...μένων λυκοσπάδων εἶπον
...ανώτερω, καὶ νῦν εἰρήσε-
...ὅσα προσακήκοα ἴδια.
...ν ὄψιν ἔχουσι συνεστραμ-
...μένην καὶ βραχεῖαν, ἔτι δὲ
...μήν. λέγουσι δὲ αὐτὰς εἶναι
...ιλέλληνας, καὶ ἔχειν τοῦ
...ποις τοῦδε σύνεσίν τινα
...απόρρητον, καὶ συμφυῆ
...πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἀποσώ-
...ζειν φιλίαν. καὶ προσιόν-
...των τε καὶ ἐπαφωμένων
...καὶ κοίλῃ τῇ χειρί πως
...ἐπικροτούντων, μὴ ἄχθε-
...σθαι μηδὲ ἀποσκιρτᾶν· καὶ
...πανημερεύειν μετὰ αὐτοὺς,
...σαροῦν δεδεμένοις κα-
...θευδόντων δὲ, καθεύδειν

sticæ memoriâ tanquã in mediis versarentur cõuiuiis, excussis sessoribus saltare & tripudiare cœperunt, & confuso Sybaritarũ ordine, stragis & cladis causa suis fuerunt dominis.

De Lycospadibus Equis.

CAP. XXIIII.

De Equis illis, quos Lycospades nominant, suprà etiã dixi. & nunc quæ insuper audiui addam. Rostrum habent breue, contortum (*bene compactum*) & simum. Quin & Græcorum hominum quum studiosi esse dicuntur, tum de huiuscemodi hominũ genere mirificam notionem habere, vt naturali quodam sensu ad eos amandos efficiãtur, neque enim accedẽtibus & palpantibus, aut cauâ manu applaudentibus se offenduntur, neque resiliunt: sed tanquam constricti tenebentur, totum diem cum iis traducunt, atq; somnum prope eosdẽ

οὐ μόνον ἐξωρχήσαντο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναβάτας ἔχοντες ηὐτομόλησαν πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας, Athena.

cap

capiunt. Sin ad ipſos barbarus accedit, quẽ admodum ex veſtigiis ſagaciter odorãtes Canes feras percipiunt, ſic eum Equi illi cognoſcũt, & clamorem tollunt, & tanquam ſanè feram beſtiam extimeſcentes, dant ſe in fugã. Iam porrò iis ad quos aſſueuerunt, & pabulũ obiicientibus mirificè oblectantur, maximè verò aurigis formoſi videri ſtudent, quod quidem ipſum quum natant oſtendunt: tum enim in aquam lacus, maris aut fontis benè penitus proceduut, vt & nitidum os efficiãt, & ne ſordidum quippiam ex præſepi, aut de via illitum deformet ſpecioſum nitorẽ. Quin & odorati vnguẽti ſuauitatẽ in amore, & deliciis habere exiſtimãtur hoc genus, quãquam Homerus Equos omnes naturâ vnguentis delectari teſtatur,

πλησίον. ἐὰν δὲ προσέλθῃ βάρβαρος, ὥσπερ οὖν αἱ ῥινηλατοῦσαι κύνες ἐκ τῶν ἰχνῶν συνιᾶσι τὰ θηρία ἐκεῖνα, οὕτω τοι καὶ ἵπποι γινώσκουσι τὸ γένος, καὶ χρεμετίζουσι, καὶ φεύγουσιν οἷα δήπου δεδοικυῖαι θηρίον. τοῖς μὲν οὖν συνήθεσι, καὶ χιλὸν ἐμβάλλουσι, καὶ τὴν ἄλλην κομιδὴν προσφέρουσι πάνυ ἥδονται, καὶ βούλονται ὡραῖαι φαίνεσθαι. καὶ ἔτι καὶ μᾶλλον τοῖς ἑαυτῶν ἡνιόχοις. καὶ τὸ μαρτύριον, ὅταν νήχωνται, ἐνδοτέρω προχωροῦσιν ἢ τῆς λίμνης, ἢ τῆς θαλάττης, ἢ τῆς κρήνης, καὶ τὸ πρόσωπόν που φαιδρύνειν βουλόμεναι, ἵνα μή τι δύσμορφον, ἢ ἀκαλλὲς ἐκ τῆς φάτνης, ἢ ἐκ τῆς ὁδοῦ προσλαβοῦσαν, εἶτα ἀποθολώσῃ τὸ κάλλος. Λυκοσπάδες δὲ ἄρα ἵπποι καὶ ἀλοιφαῖς εὐώδεσιν, ὡς νύμφαι εἶναι, καὶ μύρων ὀσμῇ. καὶ Ὅμηρος δὲ τὸ φιληδεῖν ἵππους χρίσμασι φύσει

παῖτ

παίτας, ὁμολογεῖ λέγων· Τοίου γὰρ σθένος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο Ἠπίου. ὅς σφῶϊ μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον Χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ. Καὶ ὁ Σιμωνίδης δὲ, ἐκ παντοδαπῶν θηρίων λέγων τὰς γυναῖκας γενέσθαι τε, καὶ διαπλασθῆναι, φησὶν ἐνίας ἐκ τῶν ἵππων τό, τε φιλόκοσμον καὶ φιλόμυρον συντεχθῆναι κατ' ἐκείνους φύσει· ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστι. Τὴν δ' ἵππος ἁβρὴ χαιτήεσσ' ἐγείνατο. Ἡ δούλι' ἔργα καὶ ἄτην περιτρέπει· Κοὔτ' ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσκινον Ἄρειεν, οὔτε κόπρον ἐξ οἴκου βάλοι, Οὔτε πρὸς ἰπνὸν ἀσβόλην ἀλευμένη Ἵζοιτ', ἀνάγκῃ δ' ἄνδρα ποιεῖται φίλον. Λοῦται δὲ πάσης ἡμέρας ἄπο ῥύπον, Δὶς, † πολλάκις τρὶς, καὶ μύροις ἀλείφεται. Ἀεὶ δὲ ἐκτενισμένην χαίτην φορεῖ Βαθεῖαν, ἀνθέμοισιν ἐ-

al. ἄλλοτε.

quum canit: Auriga egregio priuati, sæpius illis Qui solitus liquido fuerat perfundere oliuo Ceruicem atque iubas ablutis flumine puro. Quin & Simonides fabulans ex diuersis bestiis natas & conformatas esse mulieres, nõnullis earum ornatus & vnguẽtorum studium & Equorum naturâ innatũ esse scribit his versibus: At delicatus mulier qua genuit Equus, Labore abhorret & operibus seruilibus: Nec attigisse vellet aut cribrum, aut molam, Non expurgare & verrere scopis domum: Non iuxta furnum, ne trahat fuliginis Quicquam, sedere. Sponte non sua virum, Coacta sed amat. corpus in die suum Bis terve lauat & vngitur: pectit comas, Alitque & ornat se superba flori-

Citantur hi versus etiam à Io. Stobæo, in Sermone de vitupe rio mulierum.

σκιασμένην

bus. Talis quidem vxor præbet se spectaculum Aliis iucundum, sed viro nocet suo: Nisi ille fuerit aut rex, aut vir præpotens. Huiusmodi vxor oblectare quem queat.

Quemadmodum Persæ equos audaces & bellicosos effi ciunt.

CAP. XXV.

Ne armorum fremitum, & gladiorum ad clypeos resonantium in pugna crepitum Equi extimescant, eos ad strepitum & sonitum assuescere cogunt Persæ, armataq; cadauerũ simulachra paleis farta eis subiiciunt, vt cęsorum calcationem in bello ferre consuescãt, vt ne rerum terribiliũ metu affecti, ad rẽ militarem, quum necessitas postulat, inutiles sint. Quod quidẽ ipsũ Homerus haud sanè ignorauit, quũ Diome-

ἐσκιασμένην. Καλὸν μὲν οὖν θέαμα τοιαύτη γυνὴ ἄλλοισι· τῷ δ' ἔχοντι γίνεται κακόν. Ἢν μή τις ἢ τύραννος ἢ σκηπτοῦχος ᾖ, Ὅστις τοιούτοις θυμὸν ἀγλαΐζεται.

Πῶς τοὺς ἵππους τοὺς πολεμικοὺς Πέρσαι ἀδεεῖς ἐργάζονται.

Κεφ. κε.

Ἰδίᾳ δὲ ἵππων καὶ ἐκεῖνα δήπου. οἱ Πέρσαι ἵνα μὴ ὦσιν αὐτοῖς οἱ ἵπποι καταπλῆγες, ψόφοις αὐτοὺς καὶ ἤχοις χαλκοῖς προσεθίζουσι, καὶ κωμῳδοῦσιν, ὡς μήποτε ἐν τῷ πολέμῳ δείσωσι τοὺς τῶν πανοπλιῶν ἀράβους, καὶ τῶν ξιφῶν τὸν πρὸς τὰς ἀσπίδας δοῦπον, εἴδωλά τε νεκρῶν δὴ σεσαγμένα ἀχύροις ὑποβάλλουσιν αὐτοῖς, ἵνα προσεθισθῶσι νεκροὺς ἐν τῷ πολέμῳ πατεῖν, καὶ μὴ δεδιότες ὥστε τὸ ἐκπλήττειν, εἶτα μέντοι δυσωπούμενοι, ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ὁπλιτικοῖς ἀχρεῖοι ὦσιν. οὐκ ἐλελήθει δὲ Ὅμηρον οὐδὲ τοῦτο, ὡς αὐτὸς δείκνυσιν. ὅτι γοῦν ἀνῃρέθη

ἐκπλήσσεσθαι

μὲ

ὁ Θρᾷξ Ῥῆσος, σὺν αὐτῷ καὶ οἱ ἑταῖροι, οὓς ἀκούομεν ἐν Ἰλιάδι ἐκ παίδων. ἃ δὲ ἀκούομεν, ταῦτά ἐστιν. ἀποσφάττει μὲν ὁ τοῦ Τυδέως τοὺς Θρᾷκας· ὁ δὲ τοῦ Λαέρτου τοὺς ἀνῃρημένους ὑπάγει τῶν ποδῶν· ἵνα μή ποτε νεήλυδες ὄντες οἱ Θρᾷκες ἵπποι, εἶτα μέντοι ἐκπλήττωνται τοῖς νεκροῖς † ἐμπαλλατόμενοι, καὶ ἀήθως κατ' αὐτῶν, ὡς τινων φοβερῶν βαίνοντες, ἀποσκιρτῶσιν. οἱ δὲ, ἅπαξ μαθόντες, οὐκ ἂν αὐτοὺς λάβοι τοῦ μαθήματος λήθη· οὕτως εἰσὶν ἀγαθοὶ μαθεῖν ὁτιοῦν τῶν λοιπῶν οἱ ἵπποι. φιλεῖν δὲ οἷοί ποτέ εἰσι καὶ εἰς ὅσον, ἐμοὶ μὲν εἴρηται ἐν λόγοις τοῖς ἄνω.

Πῶς ἐν τοῖς κρυμώδεσι χωρίοις τὰ πρόβατα ἀχολά ἐστι.

Κεφ. κϛ.

Ἐν τοῖς κρυμώδεσι τόποις τὰ πρόβατα τῆς χιόνος ἐπιρρεούσης, καὶ τοῦ κρύους ἐνακμάζοντος, ἄχολα ἐστί. καθειργμένα δ' ἀγέλαις, καὶ τοῦ χιλοῦ τοῦ νέου μὴ

μετα

dem quidem in Iliade scripsit Rhesum Thracem cum sociis iugulare: Vlyssem verò interfectos pedibus subtrahere: ne in cadauera incurrentes Thraces Equi, qui nuper aduenerant, formidine perterrerentur: atq; ad hæc ipsa insueti, vt per formidolosa quædam ingredientes præcipiti effrenatione efferrentur. Adeò ad discendū dociles sunt Equi res vtiles quasuis. Iidem quomodo & quantopere homines ament, in præcedentibus explicaui.

ἐμπλατ-τόμενοι

In gelidis locis oues fellis expertes esse.

CAP. XXVI.

In regionibus perfrigidis quum niue & hyeme vehementi anni tempus infestum est, fellis expers est ouilū pecus: Intra enim ouilia compulsum, nouo

pabulo nõ vtitur. Deinde ineunte vêre, quum ad pastiones proficiscitur, felle impletur, quod ipsum Scythicis ouibus vsu maximè euenire solere aiunt.

De Psyllis gente Africa, & de Cerastis.

CAP. XXVII.

Agatarchides dicit, in Africa Psyllorum gentem esse, & nihil quidem quo ad viuẽdi rationẽ à reliquis hominibus differre, verũtamen cum aliis nationibus peregrinũ eorũ corpus comparatum admirationem habere: non enim venenatas bestias, quæ vel ictu vel morsu venenum relinquunt, eis quippiã nocere posse, neque aut Serpentis morsu, aut Phalangiorũ mortiferis vulneribus, vt cæteros homines affici: neque scorpionum aculeis lædi solere. Quum

μεταλαμβανόντα εἶναι μετὰ τὸ αὖ τὰ εὑρίσκεσθαι. ὑπαρχόμενον δὲ τοῦ ἦρος, καὶ προϊόντα ἐπὶ τὰς νομὰς τῆς χολῆς ὑποπίμπλασθαι. τοῦτο δὲ ἄρα ἔτι καὶ μᾶλλον φιλεῖ παρακολουθεῖν τοῖς Σκυθικοῖς προβάτοις φασί.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ ἀνθρώπων, τῶν καλουμένων Ψύλλων.

Κεφ. κζ.

Ἀγαθαρχίδης φησὶν εἶναι γένος ἐν τῇ Λιβύῃ τινῶν ἀνθρώπων, καὶ μέντοι καὶ καλεῖσθαι αὐτοὺς Ψύλλους. καὶ ἔστι μὲν κατὰ τὸν ἄλλον βίον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων διαφέρον οὐδὲ ἕν. τὸ δὲ σῶμα ἔχειν ξένον τε καὶ παράδοξον ὡς πρὸς τὸν ἑτερόφυλον ἀντικρινόμενον. τὰ γάρ τοι ζῷα τὰ δακετὰ, καὶ τὰ ἐχέρπλοντα πάμπολλα ὄντα μηδὲν αὐτοὺς μόνους ἀδικεῖν. οὔτ' οὖν ὄφεως δακόντος ἐπαΐουσιν, οὔτε φαλαγγίου νύξαντος ὡς τοὺς ἄλλους εἰς θάνατον. οὔτε μὴν σκορπίου κέντρου ἀπαρασσομένου. ἐπεὶ δὲ ἄρα πού-

τῶν

τῶν προσπελάσῃ τι ἅμα
καὶ παραψαύσῃ τοῦ σώμα-
τος, καὶ ἅμα δέ τι ἐκείνων
ψαύσῃ ἢ σπάσῃ τῆς ὀσμῆς,
ὡς παρὰ φαρμάκου γευσά-
μενον ὑπνοποιοῦ, κάρωσίν
τινα ἑλκτικὴν εἰς ἀναισθη-
σίαν ἐμποιοῦντος, ἐξασθενεῖ
καὶ παρεῖται. ἔστ' ἂν παρα-
δράμῃ ἄνθρωπος ἐντός. Ο-
πως δὲ ἐλέγχουσι τὰ ἑαυτῶν
βρέφη εἴτε ἐστὶ γνήσια, εἴτε
καὶ νόθα, ἐν τοῖς ἑρπετοῖς
βασανίζοντες, ὥσπερ ἐν τῷ πυ-
ρὶ τὸν χρυσὸν οἱ βασανισταὶ
χρυσουργοί, ἀνωτέρω εἶπον.

Πῶς ἐπαμύνουσιν οἱ Ψύλ-
λοι τοῖς δηχθεῖσι.

Κεφ. κη.

Καλλίας ἐν τῇ δεκάτῃ
τῶν περὶ τὸν Συρακούσιον Α-
γαθοκλέα λόγων, φησὶ τοὺς
κεράστας ὄφεις, δεινοὺς εἶ-
ναι τὸ δῆγμα· ἀναιρεῖν
γὰρ καὶ ζῶα ἄλογα, καὶ ἀν-
θρώπους, εἰ μὴ παρείη Λί-
βυς ἀνὴρ Ψύλλος ὢν τὸ
γένος. οὗτος γοῦν ἐάν τε
κλητὸς ἀφίκηται, ἐάν τε καὶ

enim venenatum quid-
dam ad eos accesserit,
& vel eorum corpus
attigerit, vel aliquem
odorem exhauserit, ve-
luti soporiferam bibis-
set potionem, stupore
affectũ ac sensu priua-
tum sopitur: & tandiu
debilitatur, quoad ab
eo Psyllus recesserit.
Porrò natos sibi infan-
tes, quomodo germani
an spurij sint experiã-
tur Serpẽtibus admo-
tis, vt auri puritatem i-
gne explorant aurifa-
bri, suprà narraui.

Psylli quomodo opem ferãt illis quos animal venenatum aliquod læserit.

CAP. XXVIII.

Callias sub 10. histo-
riæ quam conscripsit
de Syracusano Agatho
cle, Cerastas inquit, pe
stiferum morsum infli-
gere solere, & bestias
ratione carentes, & ho-
mines interficere: nisi
Libycus vir natione
Psyllus, ad curandum
accesserit. Hic sanè siue
euocatus, siue fortuitò

aduenerit, & plagam adhuc tolerabiliter dolentem viderit, ſolam ſaliuam ictui morſuíve inſpuens dolorem mitigat, & perſtringit: Sin percuſſum offenderit ægerrimè dolentem, intra dentes permultam aquã haurit, & os ſuum primò ex ea colluit, pòſt verò eã in ſpeculum iniectam vulnerato exorbendam tradit. Quòd ſi veneni acerbitas acriùs inualeſcit, hic ęgrotanti nudo nudus accumbit, & proprio ſuo corpore morbi vim frangit, & malo hominem liberat. Hoc autem ita ſe habere idoneus teſtis etiam Nicander Colophonius fuerit, cuius verſus adſcribam: Audiui Libycos Pſyllos, quos aſpera Syrtis Serpẽtúmque ferax patria alit populos, Non ictu inflictum diro, morſúve ve-

παρῆκται κατὰ τύχην, θεάσηται πράως ἐπὶ ἀλγοῦντα τὴν πληγὴν ἢ τὸ δῆγμα μόνον προσπτύσα εἶτα μέντοι τὴν ὀδύν ἐπράϋνε καὶ κατεγοήτευ τὸ δεινὸν τῷ σιάλῳ. ἐὰν εὕρῃ δυσαναχετοῦντα, ἀτλήτως φέροντα, ὕδω ἀθρόον ἀνασπάσας εἴσω τῶν ὀδόντων καὶ χρησάμενος αὐτῷ τοῦ στόματος κλύσματι, εἶτα τοῦτο εἰς κύλικ ἐκβαλὼν, δίδωσι ῥοφῆσα τῷ τρωθέντι. ἐὰν δὲ ὑπερα τέρω καὶ τοῦδε τοῦ φαρμάκου κατισχύῃ τὸ δεινὸν, ὁ δ τῷ νοσοῦντι παρακλίνετ γυμνῷ γυμνὸς, καὶ τοῦ χρωτὸς οἱ τοῦ ἰδίου προσανα τρίψας τὴν ἰσχὺν τὴ συμφυῆ, εἶτα μέντοι τοῦ κ κοῦ πεποίηκε τὸν ἄνθρωπ ἐξάντην. ἀπόχρη δὲ ἀε ὑπὲρ τούτου, εἴη ἂν μάρ τυς καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος λέγων· Ἔκλυον ὡς Λίβυες Ψύλλων γένος οὔ τι θηρῶν Αὐτοὶ κάμνουσι μυδαλέα σίνη παίδ Θοῦς * Σύρτις βόσκει θηρετρόφος. οὐ δὲ καὶ ἄλλο

ἄλ. Σύρτη

...ν δρᾶσιν ἤμυναν τύμμα-
...ν ἀχθομένοις. Οὐ ῥί-
...ζαις ἔοδοντες. ἑῶν δ' ἀπὸ
...ζοα γυίων, καὶ τὰ ἐπὶ
...ούτοις.

Περὶ διφυῶν καὶ συγκε-
κραμένων ζώων.

Κεφ. κθ.

Ἐμπεδοκλῆς ὁ φυσικὸς
φησὶ περὶ ζώων ἰδιότητος
λέγων καὶ ἐκεῖνος δήπου
γίνεσθαί τινα συμφυῆ καὶ
...ρα τῇ μορφῆς μὲν διάφο-
ρα, ἑνώσει δὲ σώματος συμ-
πλακέντα, ἃ δὲ λέγει ταῦ-
τά ἐστι· Πολλὰ μὲν ἀμφι-
πρόσωπα, καὶ ἀμφίστερνα
φύεσθαι, Βουγενῆ, + ἀνδρό-
πρωρα· τὰ δ' ἔμπαλιν +
ἐξανατείνει Ἀνδροφυῆ βού-
κρανα· μεμιγμένα τῇ μὲν
ἀπ' ἀνδρῶν, τῇ δὲ γυναικο-
φυῆ σκιεροῖς ἠσκημένα γυίοις.

Περὶ τῶν ἐν Λυκίᾳ αἰγῶν.

Κεφ. λ.

Ἐν Λυκίᾳ λέγει Καλλι-
σθένης ὁ Ὀλύνθιος κεί-
ρεσθαι καὶ τὰς αἶγας ὥσπε-
ρ ἂν παντὸς χεῖλα περιβάλλεσθαι.

nenum Lædere: quin læsis ferre & opem reliquis, Nō vi radicum, proprio sed corpore iuncto: Et quæ sequuntur.

De bigeneribus & insititiis vel biformibus animalibus. C. XXIX.

Empedocles physicus de animalium proprietate scribēs, auctor est nasci quædam bigenera, in vnum scilicet corpus naturâ duplici coalita. Sed eius versus audiamus: Multa gen⁹ duplex referūt animalia membris, Pectore vel capite aut alio: sic vt videatur Antè viri retroq; bouis forma, aut vice versa In pecore humanæ quondam vestigia formæ Insunt, & pecoris humano in corpore contrà.

al. ἀνδρόπρωρα, ἐξανατέλλει.

Capras in Licyâ tonderi.

CAP. XXX.

Calisthenes Olynthius Capras scribit in Lycia, dēsissimo & prolixissimo hirsutas esse pilo, vt muliebres cri-

nes implexi ab eis dependere videantur: & paſſim tanquam Oues tonderi, ex eiſdémque nauium fabros rudentes contexere.

De Canibus Cynamolgorum Indiæ populorum.

CAP. XXXI.

In his libris, quos Cnidius Cteſias de rebus Indicis conſcripſit, Cynamolgorũ gẽtem ait Canes permultos magnitudine Hyrcanis canibus pares, alere ſolere. Quamobrem verò ſit hæc natio tam Canum ſtudioſa, cauſam idem affert. Quum ab æſtiuo ſolſtitio ad mediã hyemem, tãquam Apum examina, aut concitata Veſparum vis, ſic armenta numero ampliora Boũ ferorum eos cornibus vehemẽter incitata appetant & noceant: hi non aliter hæc retũdere valentes, Ca-

γίνεσθαι γὰρ δασυτάτας
εὔτριχας δεινῶς τὰς αἶγ[ας]
ὡς εἰπεῖν βοστρύχους, ἀ
τινας ἕλικας κόμης ἐξηρ
τῆσθαι αὐτῶν. καὶ μέντοι κε
τοὺς τεχνίτας τοὺς τῶν νεῶν ἐρ
γαστικὰς κατὰ χρείαν αὐτά
τὰς σφαίρας συμπλέκοντας
ὡς καὶ τοὺς κάλως ἄλλοι.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς Κυνα
μολγῶν καλουμένων,
τῶν παρ' αὐτοῖς κυνῶν

Κ. λα.

Λέγει δὲ ἄρα Κτησία[ς]
ἐν λόγοις Ἰνδικοῖς, τοὺς κα
λουμένους Κυναμολγοὺ[ς]
τρέφειν κύνας πολλοὺς, κα[ὶ]
τοὺς Ὑρκανοὺς τὸ μέγεθος
καὶ εἶναί γε ἰσχυρῶς κυνο
τρόφους, καὶ τὰς αἰτίας
Κνίδιος ἐκείνας λέγει ἀ
πὸ τῶν θερινῶν τροπῶν ἐσ
μετοῦντα χειμῶνα ὅπως οἱ
τῶσιν αὐτοῖς ἀγέλαι βο
ῶν, οἱονεὶ μελιττῶν σμῆ
νος ἢ σφηκία κεκινημένη
πλῆθος ἀριθμοῦ κρείτ
τους οἱ βόες. εἰσὶ δὲ ἄγριοι καὶ ὑβρισταὶ, καὶ εἰς κέρα[ς]
θυμοῦνται δεινῶς. οὐκοῦν ἔχοντες αὐτοὺς ἀνασέλλειν ἑ
τέρως οὐδὲ, τοὺς τροφίμους αὐτῶν κύνας ἐπ' αὐτοὺ[ς]

...ιᾶσιν, ἐς τοῦτο ἀεὶ τρε-
...μένους· οἱ πρὸ οὖν καταγω-
...ζονται τε καὶ διαφθεί-
...σιν αὐτοὺς ῥᾷστα. εἶτα τῶν
κρεῶν τὰ δοκοῦντά σφι-
...ν εἰς ἐδωδὴν ἐπιτήδεια,
...αιροῦσι· τὰ δὲ λοιπὰ τοῖς
...σὶν ἀποκρίνουσι, καὶ μά-
...λα γε ἀσμένως κοινωνοῦν-
...τες αὐτοῖς, ὥσπερ οὖν εὐερ-
...έταις ἀπαρχόμενοι. τὴν
...ὴν ὥραν δὲ καθ' ἣν οὐκ
...τι φοιτῶσιν οἱ βόες, συν-
...τηροῦσιν αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ζώ-
...ις τοῖς ἄλλοις ἔχουσι· καὶ
... θηλειῶν ἀμέλγουσι τὸ
γάλα, καὶ ἐκ τούτου κέκλην-
ται. πίνουσι γὰρ αὐτό, ὥσ-
περ ἡμεῖς τὸ τῶν οἰῶν τε
καὶ τῶν αἰγῶν.

Περὶ τῶν ἐν Κίῳ προβάτων, καὶ τοῦ ἐξ ἀκάνθων τυροῦ.

Κεφ. λβ.

Αἰσχυλίδης ἐν τοῖς περὶ γεωργίας κατὰ τὴν Κίον γῆν πρόβατα γίνεσθαι ὀλίγα ἑκάστῳ τῶν γεωργῶν φησι, τὸ δὲ αἴτιον, λεπτόγεών τε εἶναι τὴν Κίον ἰσχυρῶς, καὶ νομὰς οὐκ ἔ-

nes quos magnâ curâ aluerunt, in ipsos immittunt, qui facilè Boues debellãt, & interimũt. Deinde antè cõmemorati homines, quas esculentas carnes existimãt, sibi auferũt, reliquas Canibus impertiũt, libentérq; cõmunicant, tãquam pro accepto beneficio grati. Reliquo anni tẽpore quum non ampliùs eò Boues accedunt, ad venandas alias feras secum ducunt. Iccircóq; Cynamolgi appellantur, quòd à Canibus lac exprimunt mulctrâ. tũ verò sic idipsũ, quẽadmodum nos vel ouillũ, vel caprinum, bibunt.

De Ouibus in Cio, & caseo è spinis

CAP. XXXII.

Æschylides in libris de re rustica in Cio insula prodit Agricolas singulos Oues possidere paucas, eò quòd solum perquàm macrum sit, & pascua non ha-

beat, itaq; eos Ouibus cytisum, folia fici & oleę decidua obiicere, & paleas leguminum variorum, quibus illæ in pabulo acquiescant. Sed spinas etiam quasdam ab eis seri ait, è quibus quod emanârit lac coagulari, & in optimum caseum conuerti, quem Cynthium nominant: eiusq; talentum vænire drachmis (centum) & nonaginta. Addit & Agnos huius insulæ egregios haberi, & maiore cæteris pretio vendi.

*Caseus Cynthius (fortè acanthius) è lacte cuiusdam spinæ. Nos spinam albam nouimus, cuius semine lac coagulatur: nullam verò spinam quæ lac caseo aptum prabeat, etsi talem alicubi extare verisimile est. Multæ quidem spinæ lac habent, tum ex lactucarum syluestriũ, tum è carduorum genere, vt carlina etiam.

χεῖν. κύτισον δὲ καὶ θρία ἐμβάλλειν, καὶ τῆς ἐλαίας τὰ ἐῤῥυηκότα φύλλα, καὶ μέντοι καὶ τῶν ὀσπρίων ἄχυρα ποικίλα τε καὶ ποικίλων ἐκείνοις ἀγαθὰ εἶναι ταῦτα δεῖπνον. παρασπείρειν δὲ καὶ ἀκάνθας. γίνεσθαι δὲ ἐξ αὐτῶν γάλα καὶ τοῦτο † τρεφόμενον, τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον, καλεῖσθαι δὲ αὐτὸν * Κύνθιον, ὅ αὐτός λέγει. καὶ μέντοι καὶ τὸ τάλαντον αὐτοῦ πιπράσκεσθαι δραχμῶν καὶ † ἐνενήκοντα. Γίνεσθαι δὲ καὶ ἄρνας τὴν ὥραν διαπρεπεῖς, καὶ πιπράσκεσθαι οὐ κατὰ τοὺς ἑτέρους, ἀλλὰ καὶ σὺ βαρυτέρᾳ τῇ τιμῇ.

† τρέφεσθαι ἀντὶ τοῦ πήγνυσθαι καὶ πυκνοῦσθαι, καὶ περὶ τυροῦ λέγεται παρ' Ὁμήρῳ.

† ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα, ne καὶ abundet

Idem Arist. de Epirotic. bubus.

Περὶ τῶν ἐν Φοινίκῃ βοῶν, καὶ τῶν ἐν Λιβύῃ βοῶν καὶ προβάτων. ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν Λευκτρεῦσι βοῶν. Κεφ. λγ.

Φοίνικες λέγουσι λόγοι, τὰς βοῦς τὰς *ἐπιχωρίας

De Bobus Phœnicia, Libya & Leuctricis: & de Capris quibusdam Libycis, & Ouibus Budianis. C. XXXIII.

Phœnicum libri testantur, indigenas Vac-

cas

…εσπουδ…τας εἶναι τὸ μέγεθος, ὡς ἑστῶτας τοὺς ἀμέλγοντας ὄντας μεγίστους ἢ διὰ θρανίου, ἵνα ἀναβάντες ἐφίκωνται τῶν μαζῶν. Λιβύων δὲ ἄρα τῶν γειτνιώντων Ἰνδοῖς ὀπισθονόμων βοῶν ἀγέλας εἶναί τινας ἀκούω. τὸ δὲ αἴτιον, ἡ φύσις ὡς ἐξήμαρτε τὸ πρῶτον, ἢ ὠλιγώρησεν· ἐπεὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῖς δέδωκε τὰ κέρατα καὶ ὁρᾶν οὐκ ἐᾷ τὰ πρὸ τῶν ποδῶν. ἡ δὲ εἰς οὐρὰν ἐπανάγει τὴν βάδισιν αὐτοῖς· εἶτα ἐπικύπτοντες, κείρουσι τὴν πόαν. Ἀριστοτέλης γε μὴν φησὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν Λεύκτροις ἐκπεφυκέναι τὰ κέρατα καὶ τὰ ὦτα ἔχουσιν τὴν αὐτὴν, καὶ εἶναι συνυφασμένα. Ὁ δὲ αὐτὸς ἐν χώρᾳ τινὶ Λιβύων τὰς αἶγας τοῦ στήθους φησὶ τοὺς μαζοὺς ἔχειν ἀπηρτημένους.

cas eâ esse magnitudine, vt vel procerissimi pastores, quũ mulgent, stare, aut etiam (*si minùs proceri sunt*) in scabellũ ascendere habeant necesse, vbera vt possint pertingere. In Libya Indis finitima retrouersùs pascentium Boum esse armenta auditione accepi. Causa cur sic pascãtur, est, quòd non ritè collocata à natura ante oculos cornua habent, & quæ ante pedes sunt videre non queãt. Ex quo fit vt ingressionem ad caudam retorquentes, herbam depascantur. Aristoteles ait Leuctricorum Boum cornua atque aures, ex vna stirpe cognata & simul contexta esse. Idẽ auctor est in loco quodam Libyæ Caprarum vbera à pectore dependere: & apud Budianos Carisci accolas, albam Ouem nullam nasci,

Ἐν δὲ αὖ τοῦ παιδὸς τοῦ Νικομάχου καὶ ταῦτα, ἐν τοῖς περὶ τὸν † Σκαρίσκον Βουδιανοῖς οἰκοῦσιν οὐ γίνεσθαί φησι πρόβατον λευκὸν, ἀλλὰ μέ-

al. Καρίσκον.

ſed nigras omnes eſſe.

De Capris Sardiniæ, & veſtimentis ex earum pellibus.

CAP. XXXIIII.

Σαρδώ

Sardiniam pecudum optimam eſſe parẽtem Nymphodorus ſcribit: Capráſque procreare, quarum pellibus pro veſtimentis indigenæ vtantur, támq; mirificâ vi eſſe, vt hyberno tempore calefaciãt, æſtiuo refrigerent: ſimulq́; in iis ipſis pellibus cubiti magnitudine pilos innaſci. atque ei qui iis indutus fuerit, ſi commodum videatur, quũ eſt frigida tempeſtas, pilos ad corpus cõuertit, vt ab iis caleſcat: quum autem eſt æſtas, inuertit, ne calore vexetur.

al. φορήματος.

De Capris in Coytha Indiæ vico piſciuoris.

CAP. XXXV.

Non ſilentio præteribo Orthagoram, is in libris, quos conſcripſit de rebus Indicis, in-

λανα πάντα.

Περὶ τῶν ἐν Σαρδοῖ αἰγῶν.

Κεφ. λδ.

Νυμφόδωρος λέγει τὴν * Σάρδον εἶναι θρεμμάτων μητέρα ἀγαθήν. θαυμάσαι δὲ ἄξιον τίκτει ζῶον τὰς αἶγας αὕτη. τὰς γάρ τοι δορὰς τοῖς ἐπιχωρίοις ἐσθῆτας, καὶ εἶναι ταῦτα σκέπην· καὶ διὰ χειμῶνος μὲν ἀλεαίνειν· ψύχειν δὲ ἐν τῷ θέρει, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ. συμπεφυκέναι δὲ ἄρα ταῖς δοραῖς, καὶ πήχεως τὴν τρίχα. τοῦ φορήματος δὲ ἄρα τούτου ἔοικε χλαῖναι διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ τὰς τρίχας ἐς τὸν χρῶτα ἀποστρέφειν· διὰ τοῦ θέρους δὲ, ἔξω· εἰ μέλλοι ὁ ἠσθημένος, διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ θάλπεσθαι. διὰ δὲ τοῦ θέρους μὴ ἀποπνίγεσθαι.

Περὶ τῶν ἐν Κωύθᾳ τῇ κώμῃ αἰγῶν.

Κεφ. λε.

Τί δὲ, Ὀρθαγόραν μνήμης ἄμοιρον ἐάσομεν; ὅς-

Κοῦθα. ἐν Ἰνδοῖς λόγοις φησί. * Κωύθα μὲν, ἔτος

ἐστὶ

εἶναί φησι κώμην τόδε ὄνομα λαχοῦσαν, ταῖς δὲ αἰξὶ ταῖς ἐπιχωρίοις ἔνδον ἐν τοῖς σηκοῖς παραβάλλειν τοὺς νομέας ἰχθῦς ξηροὺς χιλόν.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων πρὸς τοὺς ὗς ἀπεχθείας.

Κεφ. λϛ.

Ὅτι δεδοίκεν ἐλέφας ὗν ἀνωτέρω εἶπον· τὸ δὲ ἐν Μεγάροις γενόμενον, Μεγαρέων ὑπ' Ἀντιπάτρου πολιορκουμένων, ἐθέλω εἰπεῖν. καὶ μέντοι εἰρησόμενον τοῦτό ἐστι. τῶν Μακεδόνων βιαίως ἐγκειμένων, ὗς πίττῃ χρίσαντες ψυχρᾷ, καὶ ὑποπρήσαντες αὐτάς, ἀφῆκαν ἐς τοὺς πολεμίους ἐμπεσοῦσαι δὲ ἄρα ἐκεῖναι οἰστρημέναι ταῖς τῶν ἐλεφάντων ἴλαις καὶ βοῶσαι ἅτε ἐμπιπράμεναι, ἐξέμηναν τοὺς θῆρας, καὶ ἐτάραττον δεινῶς· οὔτε γοῦν ἔμενον ἐν τάξει, οὔτε ἦσαν ἔτι πρᾶοι, καίτοι καὶ ἐκ νηπίων πεπωλευ-

quit, in Coytha vico sic nuncupato ab indigenis pisces aridos Capris in stabulis comedendos obiici,

De Elephantorum cum Suibus dissidio.

CAP. XXXVI.

Elephantum à suillo timere pecore iam dixi: nunc explicare placet quod ad Megaram accidit. Quum ab Antipatro Megarenses circumsederētur, acerriméq; Macedones incũberent, primò in Sues pice liquidâ oblitos incēdium Megarei excitarunt, deinde sic incēsos in hostes immiserunt. Ij itaque furore inflammati, cùm in Elephantorum agmina incurrerunt, tum clamātes, nempe igni flagrātes, quasi quibusdã furiis Elephantos incitarunt, & grauiter perturbarũt. Itaque nullũ neq; ordinem tenebãt, neque ampliùs, quamuis à primo ætatis tēpore domiti fuissent, mansuefacti erant: siue quòd

ὑγρᾷ

quòd suâ quâdam recõdità naturâ à suillo pecore longè abhorreãt, grauiq; in id odio sint: siue etiam quia horum absonum vocis acumẽ perhorreant. Cuius rei non ignari educatores generis Elephantini, vnà cum Suibus pullos alunt, ex consuetudine eos vt minùs horreant.

De Indicorum Psyllorũ iumentis & pecoribus pusillis: quódq; Sues in Indiâ non nascantur, & detestabiles habeantur.

CAP. XXXVII.

Apud indos Psyllos (nam sunt etiam alteri Africi) arietibus non maiores Equi gignuntur. Itemq; Oues non magnitudine Agnos nostros superant. Asini quoque pares nascuntur, & similiter Muli, Boues, & quod illic cũque bestiarum perparuulum est. Porrò apud Indos nullum Suẽ neque ferum neque cicu

μένοι· εἴτε φύσει τινὶ οἱ ἐλέφαντες ἰδίᾳ μισοῦντες τὰς ὗς καὶ μυσαττόμενοι, εἴτε καὶ τῆς φωνῆς αὐτῶν τὸ ὀξὺ καὶ ἀπηχὲς πεφρικότες ἐκεῖνοι. συνειδότες οὖν ἐκ τούτων οἱ πωλοτρόφοι τῶν ἐλεφάντων ὗς παρατρέφουσιν αὐτοῖς ὥς φασιν, ἵνα καὶ ἐκ τῆς συνηθείας ἧττον ὀρρωδῶσιν αὐτάς.

Περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἰνδικοῖς Ψύλλοις ἵππων τε καὶ προβάτων, καὶ λοιπῶν ζώων, πηλίκα τὸ μέγεθός εἰσι. καὶ ὅτι παρ' Ἰνδοῖς ὗς οὐ γίνεται καὶ ὡς βδελύσσονται ἐκείνης κρέα.

Κεφ. λζ.

Παρά γε τοῖς Ψύλλοις καλουμένοις τῶν Ἰνδῶν, εἰσὶ γὰρ καὶ Λιβύων ἕτεροι, ἵπποι γίνονται τῶν κριῶν οὐ μείζους. καὶ τὰ πρόβατα ἰδεῖν μικρὰ κατὰ τοὺς ἄρνας. καὶ οἱ ὄνοι δὲ τοσοῦτοι γίνονται τὸ μέγεθος· καὶ οἱ ἡμίονοι, καὶ οἱ βοῦς, καὶ πᾶν κτῆνος ἕτερον ὅτι ἐστί. ὗν δὲ ἐν Ἰνδοῖς οὔ φασι γίνεσθαι, οὔτε ἥμερον, οὔτε ἄγριον.

μυσάτ

μυσάττονται δὲ καὶ ἐσθίειν τοῦδε τοῦ ζώου Ἰνδοὶ, καὶ οὐκ ἂν γεύσαιντό ποτε ὑείων, ὥσπερ οὖν οὐδὲ ἀνθρωπείων οἱ αὐτοί.

Περὶ τῶν ἐν Μητροπόλει τῇ Ἐφεσίᾳ ὄφεων, καὶ τῶν ἀντιπάλων αὐτοῖς καρκίνων.

Κεφ. λη.

Ἐν Μητροπόλει ἀκούω τῇ Ἐφεσίᾳ λίμνην εἶναι, καὶ πρὸς αὐτῇ σπήλαιον. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἄντρον ὄφεων πλῆθος ἄμαχον, καὶ εἶναι τούτους μεγίστους φασὶ, καὶ δεινοὺς τὸ δῆγμα. προϊέναι μὲν οὖν αὐτοὺς τοῦ ἄντρου λόγος ἔχει, ὅσον ἐς τὴν λίμνην ἐξερπύσαι τὴν ἀντικειμένην, καὶ νήχεσθαι ἀφορμωμένους, δὲ τὰ περαιτέρω τοῦ ὕδατος προελθεῖν, οὐ δύνασθαι. μέλλοντας γὰρ ἐπιβαίνειν τῆς γῆς ἐλλοχᾶν καρκίνους μεγάλους, οἱ προσιοῦσιν ἀνατείναντες τὰς χηλὰς, συλλαμβάνουσιν ἐς πνῖγμα αὐτοὺς καὶ ἀναιροῦσι. δεδιότες οὖν οἱ ὄφεις τοὺς ἐχθροὺς ἡσυχάζουσι, καὶ εἰς τὴν γῆν αὐτοῖς ἄβατα ἐστι. περιεργάσαι γὰρ τὴν

ἐκ

rem nasci Ctesias Cnidius ait: & Suilli generis vsum Indos à se detestari & tantoperè ab eo vescendo, quàm ab humanis carnibus, abhorrere.

De metropoleos Ephesiæ Cãcris hostibus serpẽtiũ.

CAP. XXXVIII.

Ad paludem quę iuxta Ephesiam metropolim existit, aiunt cauernam esse Serpentium plenam maximorum: quivt magnum acerbitatis virus habent in mordendo. ita tametsi ex cauerna prodeuntes vsque ad proximam paludem serpunt, tamen natando traiicere conantes, vt in oppositã ripam exeant, Cancrorum, qui eas extensis forcipibus comprehẽsas interficiunt, metu deterrẽtur: itaque conquiescunt atque à trãsmittendo se sustinent,

cancrorum custodias formidantes, & pœnarum metum exhorrescentes: ac nisi mirabili naturæ dono paludis ripas Cancri incolerent, & tuta illic omnia pręstarent dudum pestiferis Serpentium morsibus incolæ periissent.

ἐκ τῶν καρκίνων φρουρὰν, καὶ κόλασιν· ἢ πάντως ἂν ἀπολώλασιν οἱ περὶ τὴν χώραν ἐκ πολλοῦ, εἰ μὴ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ περιειληφότες οἱ προειρημένοι καρκίνοι τῆς λίμνης τὰ χείλη, καὶ ἀνείργοντες, εἶτα εἰρήνην ἀπέφαινον τὰ ἐν τῷ τόπῳ πάντα.

De diuersorum locorum Draconibus & Aspidibus magnis.

CAP. XXXIX.

Περὶ τῶν ἐν διαφόροις τόποις δρακόντων τε καὶ ἀσπίδων. Κεφ. λθ.

Onesicritus Astypalæus duos in India scribit Dracones fuisse, quos Aposisares Indus nutriuerit, alterum sex & quadraginta, alterũ octoginta cubitorum, eosdémq; Alexandrum ardẽter videre expetiuisse. Regnante Philadelpho, duos item ex Æthiopia Dracones in Alexandriã deportatos fuisse viuos, apud Ægyptios peruagatum est, alterum magnitudine quatuordecim, alterũ tredecim cubitorum.

addo ἀνάβασιν.

al. μεγάλων ἑκατὸν Gillius legit μϛ.

Ὀνησίκριτος ὁ Ἀστυπαλαιεὺς λέγει ἐν Ἰνδοῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ παιδὸς Φιλίππου † γενέσθαι δράκοντας δύο, οὓς Ἀποσεισάρης ὁ Ἰνδὸς ἔτρεφεν· ὧν ὁ μὲν ἦν πηχῶν * μ καὶ ρ΄ ὁ δὲ π. καί φησιν ἐπιθυμῆσαι δεινῶς Ἀλέξανδρον θεάσασθαι αὐτούς. Λέγουσι δὲ Αἰγυπτίων λόγοι καὶ ἐπὶ τοῦ Φιλαδέλφου ἐξ Αἰθιοπίας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου πόλιν κομισθῆναι δράκοντας δύο ζῶντας. καὶ τὸν μὲν αὐτῶν, πηχῶν ιδ΄. τὸν δὲ, ιγ΄. Ἐπί γε

μὴν

μὲν τοῦ Εὐεργέτου, τρεῖς
κομισθῆναι· καὶ τὸν μὲν, εἶ-
ναι πηχῶν θ. τὸν δὲ, ζ. τὸν δὲ
τρίτον, ἐκαπολείπεσθαι γὰρ
καὶ τρέφεσθαι ἐν † Ἀσκλη-
πιαδοῦ, σὺν πολλῇ τῇ κο-
μιδῇ * αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοί
φασι. Καὶ ἀσπίδας δὲ τε-
τραπήχεις γίνεσθαι πολλά-
κις οἱ αὐτοὶ λέγουσι. Μνή-
μην δ' ἄρα τούτων ἐποι-
σάμην, τὸ ἴδιον τῶν ζώων
ἐπεξελθὼν καὶ εἰς ὅσον πέ-
φυκε μῆκος προϊέναι, δεῖ-
ξαι βουληθείς. Λέγουσι γοῦν
καὶ οἱ τὰς ὑπὲρ τῆς Χίου συγ-
γράψαντες ἱστορίας, γενέ-
σθαι ἐν τῇ νήσῳ περὶ τὸ ὄ-
ρος τὸ καλούμενον † Πε-
λιναῖον, ἐν αὐλῶνί τινι δα-
σεῖ καὶ δένδρων ὑψηλῶν
πεπληρωμένῳ, δράκοντα
μεγέθει μέγιστον. οὗπερ οὖν
καὶ τὸν συριγμὸν ἐπιπε-
φρίκασιν οἱ τὴν Χίον κα-
τοικοῦντες. οὐκοῦν οὐδὲ ἐτόλ-
μων τινὲς ἢ τῶν γεωργούν-
των, ἢ τῶν νεμόντων πλησίον γενόμενοι καταγνῶναι τὸ
μέγεθος, ἀλλὰ ἐκ μόνης τῆς συρίγγος πελώριόν τι καὶ

Euergetis regis tempo-
ribus tres etiam adue-
ctos fuisse, vnum nouē,
alterum septem cubi-
torum, tertium magnâ
curâ in Æsculapij tem-
plo nutritū fuisse. Atq;
etiam Aspides quatuor
cubitorū Ægyptij ap-
paruisse afferunt. Hæc
super horum animaliū
peculiari natura, & in-
crementi eorum ma-
gnitudine afferre vo-
lui. Iam qui de Chiorū
rebus historiam con-
scripserunt, ad quādam
Pellenæi montis vallē,
proceris arboribus fre
quentem atque opacā,
maximâ magnitudine
Draconē inquirūt pro-
creatum fuisse, cuius
sibilum Chij vehemē-
ter perhorrescerēt: ma
gnitudinem verò nulli
neque agricolæ, neque
pastores accedēdo pro-
piùs considerare aude-
rent, sed ex solo sibilo
ingentem quandam &

Ἀσκλη-πιοῦ
Gillius. αὐτὸν
Πελλή-ναιον ὄρος, id est mōs Pellenaus in Chio insula, Stephanus. Recentior quidam Chion Charia vrbē esse scripsit sub mōte Pelleno.

ἐκπα

formidolosam feram bestiam esse suspicarentur. eius tamen magnitudinem tādem mirabili quâdam machinatione atque solertiâ cognitam fuisse: Vento nimirum vehementissimo vallis arbores concussas, & violenter collisos ramos ignem cōcepisse: & simul inde ingens incendium excitatum, locum omnem comprehendisse, & ferā circumdedisse, eamq; interceptā, quum elabi non posset, ardore flāmæ conflagrasse. Itaq; nudato loco omnia cōspicua facta fuisse: & verò Chios metu liberatos quum spectatū venissent, inusitatâ magnitudine ossa, & immane caput offendisse, vt ex iis qualis quantusq; viuus ille fuisset, coniici posset.

Quæ vi & natura sit præditus Seps serpens.

CAP. XL.

ἐκπληκτικὸν τὸ θηρίον εἶναι ὑπετόπουν. ἐγνώσθη δ᾽ οὖν ὅσον ποτὲ τὸ μέγεθος ἦν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θαυμαστῇ μηχανῇ, ναὶ μὰ Δία. σφοδροῦ γὰρ ἀνέμου καὶ σκληροῦ προσπεσόντος, † ἐτρίβη πρὸς ἄλληλα τὰ ἐν τῷ αὐλῶνι δένδρα· καὶ οἱ κλάδοι βιαίως ἀφαπτόμενοι, τίκτουσι πῦρ. καὶ αἴρεται μεγίστη φλὸξ, καὶ περιλαμβάνει τὸν πάντα χῶρον, καὶ κυκλοῦται τὸ θηρίον· ὁ δὲ ἀποκλεισθεὶς, καὶ ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, καταπίμπραται. ἐκ δ᾽ οὖν γυμνωθέντος τοῦ τόπου γίνεται κάτοπτα πάντα· καὶ οἱ Χῖοι ἐλευθερωθέντες τοῦ δέους, ἧκον ἐπὶ θέαν, καὶ καταλαμβάνουσι τὰ ὀστᾶ μεγέθει μέγιστα, κεφαλὴν ἐκπληκτικὴν ὡς ἐκ τούτων ἔχειν συμβαλεῖν, ὅσος τε ἐκεῖνος ἦν καὶ ὁποῖος ἔτι περιών.

† ἐρρίφθη

Περὶ τοῦ ὄφεως οὗ ὄνομα σήψ. Κεφ. μ.

Ὄφεως ὄνομα σήψ. καὶ ἔχειν θαυμάσαι ἄξιον ἐκεῖνο· τὴν χρόαν ἐκτρέπει τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἔοικε τοῖς τόποις καθ' οὓς ἔρχεται. ὀδόντας δ' ἄρα τέτταρας τοὺς κάτω φέρει κοίλους, ἐφ' ὧν ὑμενώδεις ἐπίκεινται χιτῶνες, καλύπτοντες τὰ κοιλώματα. ἐκ τούτων τοίνυν πατάξαν τὸ θηρίον, εἶτα ἀφίησι τὸν ἰόν. σήπει δὲ παραχρῆμα, καὶ ἀναιρεῖ τάχιστα.

Seps è genere Serpẽtum, ex eo magnã admirationem excitat, quòd colorem in eorũ quæ contingit similitudinẽ immutat. Eius imi quatuor dentes caui sũt, & tuniculis quibusdam occultãtur, ex iis venenum emittens, celeriter & putrefacit & interimit.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πτερωτῶν σκορπίων. τι δὲ καὶ περὶ ὄφεών τε καὶ σαυρῶν.

Κεφ. μα.

De alatis Scorpionibus in India, item Serpentibus & Lacertis.

CAP. XLI.

Μεγασθένης φησὶ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν σκορπίους γίνεσθαι πτερωτοὺς μεγέθει μεγίστους. κέντρον δὲ ἐγχρίμπτειν τοῖς Εὐρωπαίοις παραπλησίως. γίνεσθαι δὲ καὶ ὄφεις αὐτόθι, καὶ τούτους πτηνούς. ἐπιφοιτᾶν δὲ οὐ μεθ' ἡμέραν, ἀλλὰ νύκτωρ, καὶ ἀφιέναι ἐξ αὐτῶν οὖρον, ὅπερ εἰ κατά τινος ἀποστάξει σώματος, σῆψιν ἐργάζεται παραχρῆμα. καὶ τὰ μὲν τοῦ Μεγασθένους ταῦτα.

Megasthenes in India Scorpiones dicit alatos eosdemq; maximos procreari, & similiter aculeis atque Europæos pungere. Et ibidem Serpentes gigni volucres, non die sed noctu infestas, quę vrinam quoque reddant, cuius contactu animalium partes putrescãt. Hæc Megasthenes. Cę-

Κοκύκα

terùm Polycletus maximos ait Lacertos in eadem regione, tum valde vario colore, nasci: vt pellis floridis quibusdã picturis maximè distincta & ad tactum mollis & tenera sit. In Arabia quidem Lacerti ad duorum cubitorum magnitudinẽ accedunt, vt prodit Aristoteles.

De Scorpiis alatis & duplicis aculei in Ægypto: & de Serpentibus bicipitibus, aliisque in Persi le.

CAP. XIII.

Pammenes in eo opere quod de feris venenatis scripsit, alatos tradit Scorpiones in Ægypto nasci, duplici aculeo armatos, & id quidem ipsum ait se non auditione accepisse, sed ex sese hanc historiam profiteri. item bicipites Serpentes binis pedibus ad caudam præditas asse. Porro Ctesias Cnidius refert, in flumine cui nomẽ Argades, quod ad Persicã

Πολύκλειτός γε μὴν φησιν ἐν τῇ αὐτῇ γῇ σαύρους γίνεσθαι μεγίστους καὶ πολυχρόους, καὶ βαφαῖς τισιν εὐανθέσι τὰς δορὰς πεποικίλθαι δεινῶς. εἶναι δὲ καὶ ἅψασθαι ταύτας ἁπαλωτάτας. Σαύρους δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Ἀράβων γῇ τίκτεσθαί φησι, καὶ δύο πήχεις ἔχειν αὐτούς.

Περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ σκορπίων πτερωτῶν καὶ δικέντρων, καὶ περὶ ὄφεων.

Κ. μβ.

Παμμένης ἐν τοῖς περὶ θηρίων σκορπίους λέγει γίνεσθαι πτερωτοὺς καὶ δικέντρους ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ οὐ φησιν ἀκοὴν λέγειν, ἀλλὰ ἑαυτοῦ τὴν δὲ τὴν ἱστορίαν ὁμολογεῖ. καὶ ὄφεις δικεφάλους, καὶ ἔχειν δύο πόδας κατὰ τὸ οὐραῖον τούτους. Κτησίας γε μὴν ὁ Κνίδιος περὶ τὴν Περσικὴν Σιττάκην ποταμὸν εἶναι Ἀργάδην ὄνομα.

μα· ὄφεις δὲ ἔτι ἐν αὐτῇ
γίνεσθαι πολλούς, μέλανας τὸ
σῶμα, πλήν γε τῆς κεφαλῆς.
εἶναι δ' αὐτοῖς λευκὴν ταύ-
την· προσιέναι δ' εἰς ὀργυιὰς
τὸ μῆκος τοὺς ὄφεις τούσδε.
τοὺς οὖν ὑπὸ τούτων δηχθέν-
τας ἀποθνήσκειν. μεθ' ἡμέ-
ραν μὲν μὴ ὁρᾶσθαι, ὑπὸ δὲ ὕδατος
δὲ νήχεσθαι· νύκτωρ δ' ἢ τοὺς
ὑδρευομένους, ἢ τοὺς τὴν ἐ-
σθῆτα φαιδρύνοντας δια-
φθείρειν πολλούς. δ' ἄρα πά-
σχειν τοῦτο, ἢ χρείᾳ ὕδατος
ἀπολειπομένους, ἢ μεθ' ἡμέραν
ἀσχοληθέντας, καὶ ἀποπλῦναι
τὴν ἐσθῆτα μὴ δεδυνη-
μένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ιϛ.
ΒΙΒΛΙΟΥ.

Sittacen est, Serpentes abundè gigni, capite albas, reliquo corpore nigras, quatuor cubitorũ longitudinem habere, & quos percusserint interimere. interdiu eas haudquaquã videri solere, sub aqua natãtes: noctu verò vel lintea lauantibus (quod non pauci faciunt vel propter aquæ deficientis necessitatem, vel quòd impediti negotiis interdiu vestes non abluerint) perniciem inferre.

FINIS LIB. XVI.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιζ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XVII.

De Serpentibus circa mare rubrum, & Cancris maximis.

CAP. I.

IN nauigatione maris rubri Alexãder dicit se serpẽtes vidisse lõgitudine quadraginta cubitorũ, & crassitudine pro rata longitudinis portione. Itẽ genus Cancrorũ, quorum testæ circumferentia vndique pedis mensuram implebat: & chelæ maximæ dependebant.

Vox corrupt.

Περὶ ὄφεων τῶν τῷ Ἀλεξάν-
δρῳ ὀφθέντων, καὶ περὶ
καρκίνων. Κεφ. α.

ΑΛέξανδρος ἐν τῷ περίπλῳ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, φησὶν ὄφεις ἑωρακέναι μ. πηχῶν μῆκος, πλάτος καὶ πάχος κατὰ τὸ μῆκος δηλονότι. καὶ γένος καρκίνων εἶς ὁ μὲν ὄστρακον τὴν περιφέρειαν εἶχε πανταχόθεν ποδιαῖον καὶ χηλαὶ δὲ ἠρτημέναι μέγισται † προ-
χεῖχον

...ἔχον τὸ ἐπηρτημένον· ἐπιβουλεύεσθαι δὲ ὑπ' οὐδενὸς αὐτούς. τὸ δὲ αἴτιον, ἱεροὶ λέγονται Ποσειδῶνος καὶ ἀφιέμενοι τῷ θεῷ δῆλα ἀναθήματα εἶναι ἐκείνου ἀπιστεῖτε καὶ ἐπιβουλεύονται, οἱ καρπούμενοι.

Tuti autē erant aduersus omnes insidias, quòd sacri haberentur Neptuno, nec eis nocere aut insidiari auderet quisquam.

Περὶ ὄφεων τῶν περὶ τὴν Ἰνδικήν.

Κεφ. β.

Κλείταρχος ἐν τῇ περὶ τὴν Ἰνδικήν φησι γίνεσθαι ὄφιν πηχῶν ἑκκαίδεκα. γίνεσθαι δὲ καὶ ἄλλο τι γένος ὄφεων ὑμνεῖ οὐ κατὰ ταὐτὸ τὸ εἶδος· βραχυτέρους μὲν γὰρ εἶναι τῷ μεγέθει πολλῷ, ποικίλους γε μὴν τὴν χροιὰν ὁρᾶσθαι ὥσπερ οὖν φαρμάκοις [illegible]. τοὺς μὲν γὰρ χαλκοειδεῖς ταινίας ἔχειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐς τὴν οὐρὰν καθερπούσας, τοὺς δὲ ἀργυ- [illegible], φοινιγμένους δὲ ἄλλους, καὶ μέντοι καὶ χρυσοειδεῖς τινας. δακεῖν δὲ ἄρα καὶ ἀποκτεῖναι ὤκιστα δεινοὺς αὐτοὺς λέγει οὗτος.

De Serpentibus Indicis.

CAP. II.

Clitarchus ait circa Indiā serpentem sedecim cubitorum gigni. atque etiam aliud Serpētium genus non speciem similitudinémq; aliorū gerere, sed magnitudine multò inferiores esse, & tanquàm pigmentis distinctos, sic versicolores spectari, vittas emim à capite ad caudam pertinentes habere, alias æreas, alias argenteas, nonnullas rubras, aliàs aureas, easdémque pestifero morsu celerrimè interimere posse.

Περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ τῇ Τρωγλοδύτιδι ἐχίων καὶ χελωνῶν.

De Troglodyticis Viperis & Testudinibus.

CAP. IIII.

Πολεμαίων, Gillius.

Nymphis librorum quos cõscripsit de Ptolemæis nono, Viperas dicit in Troglodytide, si cum aliis conferantur, ingenti nasci magnitudine, ad cubita quindecim quandoq;. Porrò Testudinum tegmenta reperiri tanta, vt singula senos medimnos Atticos capiant.

De Prestere Serpente.

CAP. IV.

Primùm vt morsum Prester è genere Serpẽtium effecit, statim ignauiam infert, & immobiles reddit: pòst menti obliuio, & tenebræ offunduntur, vt neque notionem habeat morsus, neque respirare, neq; meiere queat: simul & percussum à pilis iam nudatum suffocatio sequitur, cum cõuulsionibus & morte acerrimis doloribus referta.

al. ἀϊώστους

al. μύσιν

Quemadmodum Aspi-

Κεφ. γ.

Ἐν τῷ θ. τῶν περὶ τῶν Πτ-
λεμαίων λόγῳ λέγει Νύμ-
φις, ἐν τῇ γῇ Τρωγλ-
δύτιδι γίνεσθαι ἔχεις, ἃ μέγα-
χόν τι μέγεθος, εἰ πρ-
ὸς ἄλλας ἔχεις αὐτὰς κρ-
νοιντο. εἶναι γὰρ πηχῶν κ-
πεντεκαίδεκα τάς γε μ-
χελώνας εἶναι τοσαύτας
χελώνειον, ὡς χωρεῖν μ-
δίμνους Ἀττικοὺς καὶ
αὐτό.

Περὶ ὄφεων πρηστήρων.

Κεφ. δ.

Ἐστι δὲ καὶ πρηστὴρ ὄφε-
γένος. ὅς πρῶτον μὲν εἰ δάκ-
τα μὲν προσῆται νωθεῖς ἀπ-
γάζεται, καὶ ἥκιστα κινητ-
κούς. εἶτα μέντοι κατ' ὀλ-
γον τ' ἀγνῶστους καὶ ἀναπνε-
ἀδυνάτους. καὶ μέντοι κ-
λήθην καταχεῖται γνώμ-
τὸ δῆγμα. καὶ τὴν τ' καῦ-
σιν ἐπέχει καὶ λιπότριχ-
ἀποφαίνει. εἶτα ἕπεται πν-
γμὸς, καὶ σπασμοὺς ποιεῖ, καὶ

τέλος τῶν βίου ἀλγεινότατον.

Ὅπως φρουροῦνται αἱ ἀσπίδες ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων.

Κεφ.

Κεφ. ε.

Φύλαρχος ἐν τῇ ιβ.
ὁ τῶν Αἰγυπτίων ἀσπί-
δας τοιαύτας τιμᾶ-
φησιν αὐτὰς ἰσχυρῶς·
ἐκ ταύτης τῆς τιμῆς
ροτάτας καὶ χειροήθεις
σθαι, τὰς ἐκ τῶν θρεπτῶν πε-
λουμένας. τοῖς παιδίοις
συντρεφομένας μηδὲν
κεῖν· καὶ καλουμένας δὲ,
ρπειν τῶν φωλεῶν, καὶ ἀ-
νεῖσθαι. κλῆσις δὲ αὐταῖς,
τῶν δακτύλων ἐστὶ κρότος.
οτείνουσι δὲ ἄρα οἱ Αἰ-
πτιοι καὶ ξένια αὐταῖς.
ὰν γὰρ † ἐπὶ δεῖπνον γί-
νται, ἄρτον οἴνῳ καὶ μέ-
τι ἀναδεύσαντες ἐπὶ τῆς
απέζης τιθέασι, ἐφ' ἧς
υχον δεδειπνηκότες· εἶτα
ρτοι κροτήσαντες, οἱονεὶ
ιτυμόνας καλοῦσι, καὶ
κεῖναι ὥσπερ ὑπὸ συν-
ματι παραγίνονται, καὶ
λλη ἀλλαχόθεν ἐξέρπει.
καὶ περιστᾶσαι τὴν τρά-
πεζαν, τὴν μὲν λοιπὴν
εῖραν † ἐᾶσι κατὰ τῶν δα-

des ab Ægyptiis coluntur & mansuefiunt.

CAP. V.

Phylarchus lib. duodecimo in vulgus edidit, Aspides ab Ægyptiis vehementer coli, easdémque ex eo cultu prorsus mansuescere, ciböq; cicures fieri: neque simul cum pueris infantibus viuentes, eis quippiam nocere: & vero appellatas ex cauis prodire, atque ad appellantem accedere: digitorum autem crepitu vocâtur. Ægyptij in Aspidum nationem hospitalissimi: Primùm vt pransi sunt, statim tẽperatas vino & melle farinas in mensam, in qua pransi sunt, exponunt: postea crepitu digitorum eas tanquã conuiuas ad prandium vocant: Illæ verò velut ad condictam cœnam inuitatæ, aliæ aliunde prorepentes accedunt, & mensam circunstât: ac reliquâ omni spirâ in solo terræ relictâ, ca-

ἀπὸ, Gill. vt videtur.

al. ἐγῶσι

put alleuantes circumlambunt, ſenſimq; atq; moderatè explentur. Quum autem Ægyptij de nocte habēt neceſſe ſurgere, ne ipſas in tenebris conculcent, iterū percuſſione digitorum vtuntur, eis vt de via decedāt, ſignum dantes: Illæ ſanè ſonitus diſcrimē intelligētes, cōfeſtim in latibula abſtruduntur. itaque is qui de lecto ſurgit, poſtea in nullas ipſarum incurrit.

De Crocodilorum magnitudine, & de maximis Cetis: & Scorpijs Gobiiſque maris rubri.

CAP. VI.

In tam valde magnā ſæpe magnitudinē excreſcit Crocodilus, vt Pſammitichi Ægyptiorum regis tempore viginti quinque cubitorū dicant viſum fuiſſe: regnante verò Amaſide, palmorum quatuor ſupra ſex & viginti cubi-

πέδου. ἄρχονται δὲ τὴν κεφαλὴν † περιλιχμῶνται καὶ ἡσυχῇ καὶ κατ᾽ ὀλίγον ἐμπίπλανται τῶν ἀλφίτων, καὶ καταναλίσκουσιν αὐτά. Νύκτωρ δὲ ἐὰν ἐπείγῃ τοὺς Αἰγυπτίους, κροτοῦσι πάλιν. ὑποσημαίνει δὲ ἄρα ὅδε ὁ ψόφος ἐξίστασθαι τῶν † αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρεῖν. ἐκεῖναι συνίασι καὶ ἐκεῖναι τὴν τοῦ κτύπου διαφορὰν, καὶ ἐφ᾽ ὅτῳ τοῦτο δρᾶται· καὶ παραχρῆμα ἀναστέλλονται, καὶ ἀφανίζονται εἰς τοὺς χηραμούς τε καὶ φωλεοὺς ἕρπουσαι. ὁ γοῦν ἀνιστάμενος οὔτε ἐμβαίνει τινὶ αὐτῶν, οὔτε περιπίπτει.

Περὶ κροκοδείλων καὶ κητῶν, σκορπίων τε καὶ κωβιῶν.

Κεφ. ϛ.

Ο κροκόδειλος γίνεται μήκιστος πολλάκις. ἐπὶ γοῦν Ψαμμιτείχου τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως, πέντε καὶ κ. πηχῶν κροκόδειλον φανῆναι † φησιν. ἐπὶ δὲ Αμάσιδος παλαιστῶν δ΄. καὶ πηχῶν ϛ. καὶ κ. Κήτη δὲ περὶ

Λέγε

Marginal notes: περιλιχμῶνται. — al. αὐτὰς — φασιν.

...ἴκουσαν θάλατταν ἀ-
...ύειν γίνεσθαι μεγέθει μ. γ-
...α. καὶ τινές γε τῶν κριτικῶν
Ὅμηρον ἐντεῦθεν εἰπεῖν
...ασι, Λακεδαίμονα κη-
...έσσαν. Περὶ τὰ Κύθηρα
...τι καὶ μείζω τὰ κήτη ὑ-
...ουσα γίνεσθαι. Ἔοικε δ' αὐ-
...ν καὶ τὰ νεῦρα λυσιτελῆ
... εἰς τὰς τῶν ψαλτη-
...ίων, καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων
...ερδοσποιίας· καὶ μέντοι καὶ
...ς τὰ πολεμικὰ ὄργανα αἱ
...ούτων νεῦραι δοκοῦσι
...ἀποτελέσασθαι. Ἐν δὲ τῇ ἐ-
...υθρᾷ θαλάσσῃ, περὶ τοῖς
...δὲ προειρημένοις γίνονται
καὶ σκορπίοι, καὶ κωβιοὶ β.
...πήχεων, καὶ μέντοι καὶ γ.
Ἀμώμητος δέ φησιν ἐν
τῇ Λιβύῃ πόλιν εἶναί τινα,
ἐν ᾗ τὸν ἱερέα ἔκ τινος
λίμνης ἐπαοιδαῖς κατα-
γοητεύοντας τοὺς μάλα ἐλ-
κτικῶς, ἐξάγειν κροκοδεί-
λους πηχῶν ι' ϛ'. Θεοκλῆς
δὲ ἐν τῇ δ. περὶ τὴν Σύρ-
τιν λέγει γίνεσθαι κήτη, τριή-
ρων μείζονα. Περὶ δὲ τὴν

ta. In Laconico mari accepi ingentia Cete nasci: eamq; ob causā criticorum quidā, Homerum dicunt Lacedęmonē cetosam appellasse. Circa Cythera insulam Cete prædicant maiori granditate generari eorúmq; neruos accommodatos esse ad conficiendas non solū psalteriorum, & musicorum aliorum organorum fidiculas: sed ad bellica etiā instrumenta ex his cōfectæ chordæ censentur optimæ. Cęterùm in rubro mari pręter iam dictos (alibi) gignuntur etiam Scorpij & Gobij partim duûm, partim triū cubitorum. Amometus in quadam Libyca vrbe dicit Sacerdotem ex lacu quodam cantionū illecebris præstrictos Crocodilos decem & septem cubitorū educere. Theocles libro quarto ad Syrtim ait Cete procreari triremibus maiora. Circa Gedros-

Cythera g. n. numero plurali.

arcunnis, Gillius addit de suo.

ιζ. Gillius

drosiam Indiæ regionem non ignobilem, Onesicritus atque Orthagoras scripserunt, Cete lõgitudine dimidiati stadij, & latitudine pro rata longitudinis portione nasci: tantoque robore septa esse, vt sæpe cum naribus respirarint, tantopere in sublime marinos fluctus iactent, vt hæc imperitis maximæ maris tempestates ac turbines esse videantur.

De elephantorum cibo & potu. CAP. VII.

Elephanti nouem hordei medimnos Macedonicos ad summum exedunt, & insuper polentę quinos aut etiam septenos si dederis, & simul arborum frõdes ac turiones. Metretas verò (inquit idem) Lacedæmonicas quatuor decim bibere possunt, & rursus ad eiusdem diei vesperã octo. Du-

(πέντε *Aristo.*) δένδρων

Γεδρωσίαν χώραν (ἔστι δὲ μοῖρα τῆς γῆς τῆς Ἰνδικῆς οὐκ ἄδοξος) Ὀνησίκριτος λέγει καὶ Ὀρθαγόρας, γίνεσθαι κήτη ἥμισυ ἔχοντα σταδίου τὸ μῆκος, πλάτος δὲ κατὰ λόγον τοῦ μήκους καὶ τοῦτο δηλονότι. τοσαύτην δέ φασιν ἔχειν δύναμιν αὐτά, ὡς πολλάκις ὅταν ἀναφυσήσῃ τοῖς μυκτῆρσιν, ἐς τοσοῦτον ἀναρρίπτειν τῆς θαλάττης τὸ κλυδώνιον, ὡς δοκεῖν τοῖς ἀμαθέσι καὶ ἀπείροις πρηστῆρας εἶναι ταῦτα.

Περὶ ἐλεφάντων.

Κεφ. ζ.

Ἀριστοτέλης ἐν τῷ η. περὶ ζώων φησί. τοὺς ἐλέφαντας ἐσθίειν κριθῶν μεδίμνους μακεδονικοὺς ἐννέα πλεῖστον (ἐπικίνδυνον δὲ τοσοῦτον πλῆθος.) ἀλφίτων δὲ ἐπὶ τούτοις † ἕξ· εἰ δὲ δοίης, καὶ ζ. καὶ * χλωρῶν φύλλα καὶ κλάδους ἁπαλούς. πίνειν δ' αὐτούς, ὁ αὐτὸς λέγει μετρητὰς Λακεδαιμονικοὺς, ιδ. καὶ πάλιν τῆς δείλης ἐπιπίνειν, η.

βινῶ

ιοῦσι δ' ἐλέφαντες, ἔτη σ. κοσι· περιγίνεται δέ ἐστιν οὓς καὶ εἰς τρεῖς ἑκατοντάδας. διειδὲς δ' ὕδωρ καὶ ἀκραιφνὲς ἐλέφαντι πιεῖν ἐχθρόν ἐστι. τεθολωμένον δὲ καὶ ῥυπαρὸν ἥδιστον πομάτων ἡγεῖται. καὶ μέντοι κἂν ἐς ποταμὸν ἐὰν ἀφίκηται, ἢ λίμνην, οὐ πρότερον ἐπικύπτει πιεῖν, πρὶν ἢ τοῖς ποσὶν ἐπιταράξῃ τὴν ἰλύν, καὶ ἀφανίσῃ τὸ κάλλος τοῦ ὕδατος. ἐὰν δὲ ἄποτος μένει, διακαρτερεῖ καὶ ὀκτὼ ἡμέρας.

Περὶ ζώου τοῦ καλουμένου κήπου. Κεφ. η.

Πυθαγόρας ἐν τοῖς περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης, λέγει ζῶόν τι γίνεσθαι χερσαῖον περὶ τὸ πέλαγος ἐκεῖνο, τὸ καλούμενον κῆπον. φερώνυμον δὲ εἶναι, καὶ εἰκότως, ἔχει γὰρ χρόας πολλάς. καὶ μέγεθος μὲν εἰληχέναι τὸ τέλειον, κατὰ τοὺς κύνας τοὺς Ἐρετρικούς. περιελθεῖν δὲ αὐτοῦ τὸ ποικίλον ἐθέλω, καὶ δεῖξαι τῷ

centos autem annos viuunt, nōnulli etiam trecentos. Claræ aquæ potio elephanto inimicissima est, turbulētam & sordidam suauissimè bibit. Ac si ad flumen aut ad lacū accesserit, non priùs quàm cœnū pedibus perturbârit, & pulchritudinem aquæ difformârit, ad hauriendam aquam se inclinat. Sine potione vel octo dies fert.

De animali Cepo nuncupato. CAP. VIII.

Terrenum quoddam animal Pythagoras scribit in libro de mari rubro, circa idem mare procreari, & Cepum, hoc est, hortum, appositè iccirco nominari, quòd tanquam hortus variis coloribus distinguatur. Quum est confirmata ætate, pari magnitudine est cum Eretriensibus Canibus. Iā porrò huius colorum varietatem, sicut ille scribit, animus nobis

est explicare. Eius caput, & dorsum, & spinæ, ad caudam vsque prorsus valde igneo colore sunt: tũ aurei quidã pili disseminati spectantur. Facies alba ad genas vsq;: inde ad collum aureæ vittæ pertinent: Colum & pectoris inferiores partes, & anteriores pedes omnino albi: Mammæ duæ manum implentes cæruleo colore visuntur: venter candidus: pedes posteriores nigri sunt. Rostri forma Cynocephalo rectè comparari potest.

λέγω ὡς ἐκεῖνος γράφει· τὰ μὲν δὴ περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ νῶτον, καὶ τὴν ῥάχιν εἰς τὴν οὐρὰν τελευτῶσαν, ἀκράτως πυρσά ἐστι. θεάσαιο δὲ ἂν καὶ τρίχας χρυσοειδεῖς τινὰς διεσπαρμένας. λευκὸν δὲ τὸ πρόσωπον οἱ μέχρι τῶν παρειῶν αὐτῶν. ἐντεῦθέν γε μὴν ταινίαι χρυσοειδεῖς καθίασιν ἐς τὴν δέρην. † ταύτης δὲ τὰ στέρνα μέχρι τῶν χειρῶν, καὶ οἱ πόδες δὲ οἱ πρόσθιοι, λευκανθίζει πάντα. μαζοὶ δὲ χειροπληθεῖς δύο κυανοῖ. γαστὴρ δὲ λευκή. πόδες δὲ οἱ κατόπιν μέλανές εἰσι. προσώπου δὲ μορφὴν ἐκείνου κυνοκεφάλῳ παραβάλλων αὐτήν, ἀληθεύσεις εὖ ἴσθι.

αὕτη δὲ καὶ τὰ στέρνα

De Ono entaura.

CAP. XI.

Onocẽtauram quisquis vidit, non incredibile ducet, quod famâ peruagatum est. Cẽtauros fuisse, neque fictores atque pictores in eorum descriptione mẽdaces fuisse: sed eos

Περὶ ὀνοκενταύρας.

Κεφ. θ.

Ὀνοκένταυραν καλοῦσι ζῷόν τι. καὶ ταύτην εἴ τις εἶδεν, οὐκ ἂν ἠπίστησε τῷ λόγῳ, ὅτι καὶ κενταύρων φῦλα ἦν, καὶ οὐ κατεψεύσαντο οἱ χειρουργοὶ περὶ πλαστικήν τε καὶ γραφικὴν

κὴν

κὴν τῆς φύσεως· ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις ἤνεγκεν ὁ χρόνος κεράσαι σώματα οὐχ ὁμοίων ἑνωθέντα κατά τι. εἰ πω μὴ δὴ αὐτούς, εἴτε ἐγένοντο ἐπιδημίᾳ παντὶ μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ, εἴτε ἡ τύχη, μικροῦ παντὸς οὖσα εὐπλαστοτέρα τε καὶ εὐπειθεστέρα, διέπλασεν αὐτούς, καὶ ἀνέμιξεν, ἵππῳ καὶ ἀνθρώπῳ ἁρμονίᾳ τινὶ συναφῆ, ἡμίτομα, καὶ ἔδωκε μίαν ψυχήν. αὐτὴν δὲ ὑπὲρ ἧς ὥρμηται λέγειν ὅδε ὁ λόγος, εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν τοιάδε ἀφίκετο. Ἀνθρώπῳ τὸ πρόσωπον εἴκασται. περιέρχονται δὲ αὐτὸ βαθεῖαι τρίχες. τράχηλός τε ὑπὸ τῷ προσώπῳ καὶ στέρνα, καὶ ταῦτα ἀνθρώπινα. μαζοὶ δὲ ἠρμένοι καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους ἑστῶτες. ὦμοι δὲ καὶ βραχίονες, καὶ πήχεις, ἔτι δὲ χεῖρες καὶ στέρνα εἰς ἰξύν, καὶ ταῦτα ἀνθρώπινα. ῥάχις δὲ καὶ πλευραὶ, καὶ γαστὴρ, καὶ πόδες οἱ κατόπιν, ὄνῳ καὶ μάλα ἐμφερῆ.

quoq; á tempore productos, & gemina diuersæ naturæ corpora in vnum coaluisse non negabit. Verùm siue re uera fuerint, siue omni cera flexibilior & ad fingendum habilior fama illos finxerit (tanquam dimidiato hominis & altero Equi corporibus permixtis, & vna conciliatis anima) prætereo. De Onocentaura quidem mihi nunc est animus explicare, quæ auditione, & famâ accepi. Eã ipsam scilicet homini ore similẽ esse, & pilis prolixis faciem eius ambiri. simul & collum, & pectus humanam speciem, similitudinémq; gerere: mammas quoq; turgidas in pectore: humeros brachia, cubitos manúsq; humanam figuram habere: dorsum, latera, ventrem, posteriores pedes, asino persimiles esse: & quemadmodum asinum, sic

cinereo colore esse: imum ventrem (ad latera) leuiter exalbescere. duplicem vsum ei manus præstare. nam celeritate vbi sit opus eę præcurrunt ante posteriores pedes: ex quo fit vt cæterorum quadrupedũ cursu nõ superetur, ac rursus vbi habet necesse vel cibũ capere, vel quicquam tollere, ponere, apprehendere, aut constringere, qui antea pedes essent, manus efficiũtur: túmque non graditur, sed in sessione quiescit. Animal est graui animi acerbitate. nam si capiatur, non ferens seruitutem, libertatis desiderio ab omni cibo abhorret, & fame sibi mortem cõsciscit. Hęc de Onocẽtaura Pythagoram narrare testatur Crates ex Mysio Pergamo.

Quæ animalia quibus locis non sint.

CAP. X.

Bœotiæ terræ solum Talpis caret agro Le-

φρύν. καὶ τεφρώδης κατ' ἐκείνους ἡ χρόα. τὰ δὲ ὑπὸ τὴν λαπάραν ἡσυχῆ λευκαίνεσθαι. αἱ χεῖρες τῷ δὲ τῷ ζώῳ διπλῆν παρέχουσι χρείαν· ἔνθα μὲν τοῦ τάχους δεῖ, προθέουσι τῶν ὀπίσω σκελῶν, καὶ τῶν λοιπῶν τετραπόδων οὐχ ἡττᾶται τῷ δρόμῳ. δεῖ δὲ πάλιν τροφῆς, ἢ ἀφελεῖν τι, ἢ καταθέσθαι, ἢ συλλαβεῖν καὶ σφίγξαι, καὶ οἱ πόδες οἱ τέως, χεῖρες ἐγένοντο καὶ οὐ βαδίζει, κάθηται δέ. βαρύθυμον δὲ ἰσχυρῶς τὸ ζῷόν ἐστι. καὶ γὰρ ἁλοῦν, δουλείαν μὴ στέργει, καὶ τῆς τέως ἐλευθερίας γλιχόμενον τροφὴν ἀπέστραπται πᾶσαν καὶ ἀποθνήσκει λιμῷ. Πυθαγόρας λέγει καὶ ταῦτα ὡς ἀνθρώπου τεκμηριοῖ Κράτης ὁ ἐκ τοῦ Μυσίου Περγάμου.

Περὶ ἀσπαλάκων καὶ ἑτέρων ζώων, ἔνθα τε γίνεται καὶ ἔνθα οὔ.

Κεφ. ι.

Ἡ βοιωτῶν γῆ ἀσπαλάκων

κων ἀφεῖται· καὶ αὐτὴν οὐ διορύττει τὸ ζῶον τοῦτο κατὰ Λεβαδίαν. ἐὰν δέ πως καὶ ἀλλαχόθεν εἰσκομισθῶσιν, ἀποθνήσκουσι. περὶ μὲν οὖν τὴν Ὀρχομενίων γίνονται καὶ πολλοί. Ἐν δὲ Λιβύῃ συῶν ἀγρίων ἀπορία ἐστὶ καὶ ἐλάφων. Ἐν δὲ τῷ Πόντῳ, οὔτε μαλάκια, οὔτε ὀστρακόδερμα γίνεται, εἰ μὴ σπανίως καὶ ὀλίγα. Λέγει δὲ Δίνων ἐν Αἰθιοπίᾳ γίνεσθαι τοὺς ὄρνιθας τοὺς μονόκερως, καὶ ὗς † τετράκερως, καὶ πρόβατα ἐρίων μὲν ψιλὰ, τρίχας δὲ καμήλων ἔχοντα.

badico: ac ſi importentur aliunde, non fodiũt, ſed moriuntur. ad eius vicinam verò Orchomenum permultę procreantur, & arua ſubruũt. In Africa nulli ſunt neq; Apri, neq; Cerui. In Ponto neque mollia neque teſtacea, niſi rarò & perpauca gignuntur. Vnicornes aues in Æthiopia naſci, & Sues quadricornes: itemq; ouillũ pecus à lana quidẽ inops, veruntamen pilis Camelorũ hirſutum, auctor eſt Dinon.

τρίκερως. Gillius.

Περὶ τῶν ἐν Ζακύνθῳ φαλαγγίων.

Κεφ. ια.

Ἐν Ζακύνθῳ λέγουσιν οἱ δεινοὶ τὰ τοιαῦτα βασανίσαι τε καὶ ἀνιχνεῦσαι τοῖς ὑπὸ τῶν φαλαγγίων δακνομένοις, μὴ μόνον ταῦτα ἀπαντᾶν, ὅσα καὶ τοῖς ἀλλαχόθι δηχθεῖσιν, ἀλλὰ ἐκεῖνα πάντα πλείω. ὅλα γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα γίνεται ναρκῆς ἀνάπλεα

De Phalangiis Zacynthi.

CAP. XI.

In Zacyntho Phalangiorum morſu percuſſis, bene periti harum rerum homines dicũt, non ea modò accidere, quæ alibi iſtis vſu euenire ſolent: ſed eadem ipſa etiam omnia acerbiora fieri. Primùm enim vt quis morſus ſit, totum eius corpus obtorpeſcere, & debilita-

tum tremore affici, & frigidissimum esse, & vomitum cum conuulsione subsequi: & mẽbrum genitale eis intẽdi. Dolent & auribus vehementer, & ex vtriusq; pedis vola. His autem partibus, quas dixi, se dolere ostendunt, admotis ad eas manibus. Iam porrò quod audientibus terrorem iniicit & videntibus admirationem mouet, exponam: Quũ ab eorum morsu quidã integri atque intacti balneas, quarum lauatione phalangio vulnerati fuissent vsi, subiissent, aut pedes abluissent (vt fit, vel fortuitò, vel ex insidiis) omnibus doloribus, quibus torquentur morsu pressi, exarserunt.

> ἐνδείκνυνται δ' ἄρα ταῦτα ἀλγοῦντες, ὅσα εἶπον ἕκαστοι, ἔτι.

De Rana rubeta veneno in potu & aspectu.

CAP. XII.

Est Rubetarum genus, cuius non modò

καὶ μεστὰ καί πω· ὑπότρομα καὶ ψυχρὰ ἰσχυρῶς· καὶ ἐμέτοις σπασμικοῖς ἀσκοῦντες. καὶ ὀρθοῦται τὸ σκέλος αὐτοῖς. ἀλγοῦσι δὲ καὶ τὰ ὦτα ἰσχυρῶς· καὶ τοῦ ποδὸς ἑκατέρου τὸ θέναρ, καὶ τοῦτο ὀδυνῶνται † ἐνδείκνυνται δὲ ἄρα ταῦτα καὶ ἀλγοῦντες ὅσα εἶπον ἕκαστος, τὰς χεῖρας ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς. ὁ δέ ἐστι καὶ ἀκοῦσαι ἐκπληκτικὸν, καὶ μέντοι καὶ θαυμασιώτερον ἰδεῖν, ὅταν τινὲς τῶν ἀδήκτων, ἢ ἐμβῶσι τοῖς ἀπολουτρίοις τῶν δηχθέντων, ἢ καὶ νὴ Δία ἀπονίψωνται τοὺς πόδας, (οἷα δήπου γίνονται πολλὰ, ἤδη δ' ἄρα ἀπατηλὰ τὰ τοιαῦτα καὶ κατά τινας ἐπιβουλὰς ἐχθρῶν,) πάντα καὶ ἐκείνοις γίνεται τὰ ἀλγήματα, ὅσα καὶ τοῖς δηχθεῖσι δήπου.

Περὶ φρύνης τοῦ ζώου.

Κεφ. ιβ.

Γένος τι φρύνης ἀκούω καὶ πιεῖν δεινὸν, καὶ πικρὸν

προσιδεῖν. Πιεῖν μὲν, εἴ τις αὐτὴν συντρίψας, εἶτα μέντοι τὸ αἷμα δοίη τῷ πιεῖν κατ' ἐπιβουλὴν ἐμβαλὼν εἴτε εἰς οἶνον εἴτε εἰς ἄλλο πόμα τι † ὅσαπερ οἱ τούτων κακοτεχνοι σοφισταὶ, τὴν πονηρὰν ἀκριβοῦντες σοφίαν, ἐπιτήδειον ἡγοῦνται τὴν πρὸς ἐκεῖνο τὸ αἷμα κρᾶσιν. καὶ ποθὲν ἀπέκτεινεν οὐκ εἰς ἀναβολάς, ἀλλὰ παραχρῆμα. Ἰδεῖν δὲ ἡ ἐρμώνη κακόν ἐστι τοιοῦτον. ἐάν τις θεάσηται † τὴν θήραν, εἶτα αὐτῇ ἀντίον ὀρθὸν προσβλέψῃ δριμὺ, καὶ ἐκείνη κατὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἴταμον ἀντιβλέψῃ, καί τι φύσημα ἐμπνεύσῃ ἑαυτῇ μὲν συμφυὲς, χρωτὶ δὲ ἐχθρὸν ἀνθρωπίνῳ ὠχρὸν ἐργάζεται, ὡς εἰπεῖν τὸν οὐκ εἰδότα, ἀλλὰ ἐντυχόντα πρῶτον, ὅτι νοσήσαντα εἶδεν ἄνθρωπον. μένει τε ἡ ὠχρότης ἡμερῶν οὐ πολλῶν, εἶτα ἀφανίζεται.

potus eſt pernicioſus, ſed illius etiam aſpectus aſpicientibus infeſtiſſimus exiſtit. Nam ſi quis ex iis, qui malas arces ingenioſè factitare ſciunt, eam primo contriuerit, deinde eius ſanguinem ſiue ad vinum, ſiue ad aliam potionem, quam homines venefici idoneã exiſtimarint, admiſtũ, cuipiã per inſidias bibẽdum dederit, is ſanè ſine mora perit. Eius verò aſpectus hanc improbitatem habet, vt eam aduerſam ſi quis acriter intueatur, & illa contrà improbo obtutu ſuo reſpiciat, ac ſuam aſpirationem ſibi familiarem, ſed humano corpori hoſtilem anhelans emittat, pallore inficiat, (vnde aliquis rei ignarus vel primùm ſuperueniẽs, hominẽ ex colore ægrotum eſſe coniiceret:) qui tamen ad dies non multos durat, deinde euaneſcit.

[margin: οὐ περ]
[margin: † θῆρα]

De remedio icteri ex aspectu charadrij.

CAP. XIII.

Charadrius auis eximio naturæ beneficio affecta est, nam siquis ictericus in eam acerrimè intueatur, illa contrà oculis fixis, tãquam vicissim ei succensens, respiciat, sic affectum hominem suo obtutu ad sanitatem reducit.

ἀνορῶν

De auibus magnitudine supra Bouem.

CAP. IV.

Eudoxus ait (cui ego hac in re fidem non habeo, alios non prohibeo) se quũ Herculis columnas superasset, aues quasdam in stagnis (seu lacubus) vidisse, Bubus maiores. quod etsi mihi, vt dixi, non verisimile, omittere nolui.

De Perdicibus & Rubetis.

CAP. XV.

Aristoteles scribit Perdicem fœminam si cõtra marẽ steterit, aura ab eo flante, mirabili

Περὶ χαραδριοῦ.

Κεφ. ιγ.

Χαραδριοῦ δὲ ἦν ἄρα δῶρον τοῦτο, ὃν οὐ μὰ Δία ἀπομάξειν ἄξιον. ἢν γοῦν ἴκτερον ἀναπλησθεὶς τὸ σῶμα ἰκτερῶν τις εἶτα οἱ δριμὺ ἐνορῶν ὁ δ' αὖ ἀντιβλέπῃ καὶ μάλα τε ἀτρέπτως, ὡς παρ' αὐτοῦ ἀντιθυμούμενος, ἡ τοιαύτη ἀντίβλεψις, ἰᾶται τὸ προειρημένον πάθος τὸν ἄνθρωπον.

Περὶ ὀρνίθων μεγίστων ὧν ἱστορεῖ Εὔδοξος.

Κεφ. ιδ.

Ἐγὼ μὲν οὐ πεπίστευκα, εἰ δὲ ἕτερος Εὐδόξῳ πείθεται, πιστευέτω ὅ φησιν Εὔδοξος, ὑπερβαλὼν τὰς Ἡρακλείους στήλας ἐν λίμναις ἑωρακέναι ὀρνιθάς τινας καὶ μείζους βοῶν. καὶ ὅτι μὲν οὐ πείθει με ὁ λέγων, ἤδη εἶπον· ἃ δὲ οὖν ἤκουσα, οὐκ ἐσίγησα.

Περὶ περδίκων, ἐν ᾧ καὶ περὶ φρυνῆς.

Κεφ. ιε.

Ἀριστοτέλης λέγει πέρδικα θήλειαν, ὅταν κατ' ἀντίον τοῦ ἄρρενος γένηται ... ἐγκύμονα

ἐγκύμονα γίνεσθαι φύσει τινὶ ἀῤῥήτῳ. Διαπλέκει δὲ ἄρα ὁ ὄρνις τούτῳ ἐν ἡμέραις τὴν νεοττιὰν ἑπτὰ, καὶ ἐν ἑπτὰ μέντοι τίκτει. ἐν δὲ ταῖς τοσαύταις καὶ ἐκτρέφει τὰ νεόττια. Τίμαιος δὲ καὶ Νεοκλῆς ὁ ἰατρὸς, λέγουσι τὰς φρύνας δύο ἥπατα ἔχειν· καὶ τὸ μὲν ἀποκτείνειν, τὸ δὲ ἐκείνου πεφυκέναι ἀντίπαλον. σώζειν γάρ.

quadam naturæ vi cõcipere. Septem diebus Perdix nidum cõtexit, septem cõsumit in pariendo, septenis deinde pullos nutricatur. Timæus & Nicocles medicus, Rubetas dicũt duo iecora habere: quorum alterum occidat, alterũ illi aduersans salutem afferat.

al. οὗτος

Περὶ τῶν πρὸς τοὺς κολοιοὺς παρὰ τοῦ ἔθνους τῶν Ἐνετῶν γινομένων.

Κεφ. ις.

Monedulæ gregatim aduolantes ad Venetos, si propositas eis escas gustarint, seminibus non nocentis in minus, fruges ac semina populantur.

CAP. XVI.

Θεόπομπος λέγει τοὺς περὶ τὴν Ἀδρίαν οἰκοῦντας Ἐνετοὺς, ὅταν περὶ τὸν ἄροτον τρίτον καὶ σπορὰν ἡ ὥρα ᾖ, τοῖς κολοιοῖς ἀποστέλλειν δῶρα. εἶναι δὲ τὰ δῶρα ψαιστὰ ἄττα, καὶ μεμαγμέναι μᾶζαι καλῶς τε καὶ εὖ βεβλῶσθαι δὲ ἄρα ἡ τῶνδε τῶν δώρων πρόθεσις, μείλιγμα τοῖς κολοιοῖς εἶναι καὶ σπονδῶν ὁμολογίαι, ὡς ἐκείνους τὸν καρπὸν τὸν Δημήτρειον μὴ ἀνορύττειν καταβληθέντα.

Theopompus Venetos inquit Adriam accolentes quũ arationi tertiæ & sementi operam dant, Monedulis placentas quasdam, siue mazas ex farina cũ oleo & melle temperata muneri idcirco mittere, vt eos permulceant, & cum ipsis tanquam fœdus sanciant, ne sementes refodiant,

& grana ſparſa legant. Lycus cùm hęc vera eſſe fatetur, tum eoſdem addit loros etiam rubros eis proponere, & his propoſitis diſcedere. Monedularum verò greges extra fines manere, ac nimirum duos aut treis ex vrbibus tãquam legatos ad eos mitti ſolere, exploraturos hoſpitum multitudinẽ, qui vt eam perſpexerunt, inuitant qua poſſunt ratione & reuertuntur: greges autem inuitatæ gregatim proficiſcuntur: ac ſi offas obiectas comederint, ſe pacem & fœdus habere Veneti intelligunt; ſin cõtempſerint, & tanquam vilia non dignentur comedere, indigenæ ſibi perſuaſum habent, illorum contemptũ famem minari. Nam veluti homines ſeueri & muneribus incorrupti,

ἐς τὴν γῆν, μηδὲ παρέκτ-
λέγειν. Λύκος δὲ ἄρα καὶ ταῦτα μὲν ὁμολογεῖ, καὶ ἐκεῖνα δὲ ἐπὶ τούτοις προστίθησι, καὶ φοινικοῦς ἱμάντας τὴν χρόαν· καὶ τοὺς μὲν προθέντας ταῦτα εἶτα ἀναχωρεῖν, καὶ τὰ μὲν τῶν κολοιῶν νέφη τὴν ὅρον ἔξω καταμένειν· δύο δὲ ἄρα ἢ τρεῖς προειρημένους κατὰ τοὺς πρέσβεις τοὺς ἐκ τῶν πόλεων πέμπεσθαι κατασκεψομένους τῶν ξένων τὸ πλῆθος· οἱ προσόντων ἐπανίασι θεασάμενοι, καὶ καλοῦσιν αὐτούς; † ἢ πεφύκασιν οἱ μὲν καλεῖν, οἱ δὲ ὑπακούειν.* ἔρχονται μὲν κατὰ νέφη. ἐὰν δὲ γεύσωνται τῶν προειρημέ-
νων, ἴσασιν οἱ Ἐνετοὶ ὅτι ἄ-
ρα αὐτοῖς πρὸς τοὺς ὄρνι-
θας τοὺς προειρημένους ἔν-
σπονδά ἐστιν. ἐὰν δὲ ὑπερί-
δωσι, καὶ ἀτιμάσαντες ὡ-
ς εὐτελῆ μὴ γεύσωντα-
πεπιστεύκασιν οἱ ἐπιχώριοι, ὅτι τῆς ἐκείνων ὑπερ-
οψίας ἔστιν αὐτοῖς λιμὸς τὸ τίμημα. ἄγευστοι γὰρ ὄ-
ντες οἱ προειρημένοι, καὶ ἀδέκαστοί γε, ὡς εἰπεῖν, ἐπι-
πέ

ἢ καὶ ἔρχονται.

ρέτο ταῖς γε ταῖς ἀρούραις, καὶ τό γε πλεῖστον τῶν κατεσπαρμένων συλῶσι πικρότατα γε ἐκεῖνοι, σὺν τῷ θυμῷ ἐξορύττοντες καὶ ἀνιχνεύοντες.

sic illę nihil ex obiectis escis gustantes, in arationes inuolant, & cū maxima animi acerbitate inuestigātes semina prædantur.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ βοῶν τε καὶ μυῶν, καὶ ἀλωπέκων.

Κεφ. ιζ.

De Bobus, Equis, Muribus & Vulpibus terræ Caspiæ: & de fecundi-tate Murium.

CAP XVII.

Ἀμύντας ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις οὕτως ὑπ' αὐτοῦ Σταθμοῖς, κατὰ τὴν γῆν τὴν Κασπίαν καὶ βοῶν ἀγέλας λέγει πολλάς, καὶ κρείττονας ἀριθμοῦ εἶναι, καὶ ἵππων. ἐπιλέγει δὲ ἄρα καὶ ἐκεῖνα, ἐν ὥραις τισὶ περιτροπαῖς μυῶν ἐπιδημίας γίνεσθαι πλῆθος ἄμαχον. καὶ τὸ μαρτύριον ἐπάγει λέγων. τῶν ποταμῶν τῶν ἀενάων σὺν πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερομένων, τούσδε καὶ μάλα ἀτρέπτως ἐπινήχεσθαί τε αὐτοῖς, καὶ τὰς οὐρὰς ἀλλήλων ἐνδακόντας ἕρμα τοῦτο ἴσχειν, καὶ τοῦ διαβάλλειν τὸ πέραν σύνδεσμόν φησιν ἰσχυρότατον ἀποφαίνειν τόνδε. ἐς τὰς ἀρούρας δὲ ἀπονηξάμενοι φησὶ, καὶ τὰ λήϊα ἀποκείρουσι κείροντες,

Amynthas in Mãsionibus, quas sic inscripsit, in terra Caspia tradit Boum & Equorum greges esse innumerabiles: & certis tēporibus infinitam Murium multitudinē accedere. eiusq; rei testimoniũ affert, inquiēs, in perēnibus fluuiis rapidè præcipitantibus intrepidè eos innatare, & caudas inter se mordicus tenentes, hoc firmamento vti, eoq; ceu validissimo vinculo fluuios transmittere Quũ autẽ in arationes trãsierint, segetes succidũt,

& in arbores aſcédentes fructus edunt, & quos vorare nequeũt ramos frangunt. Quibus Caſpij vbi reſiſtere non queunt, hoc modo infeſtas eorum incurſiones moliuntur vlciſci, vt habentibus vncinatas vngues auibus non quicquam noceant, quę quidem ipſę tantis gregibus vt nubes eſſe videantur eò aduolãtes, Mures corripiunt, & ſuo proprio quodam naturę munere à Caſpiis famem depellunt. Porrò Vulpiũ Caſpiarum ea eſt multitudo, vt non modò agreſtia ſtabula adeãt, ſed vrbes quoque ac domos ingrediantur: nihil tamen nocentes, neque rapiẽtes: ſed ita cicures Caſpiis tanquã Caniculæ adulantur. Mures autem Caſpiis infeſti, neque magnitudine inferiores quã Ægyptij Ichneumonas

σι, καὶ διὰ τῶν δένδρων ἀνέρπουσι, καὶ τὰ ὡραῖα δειπνοῦσι· καὶ τοὺς κλάδους δὲ διακόπτουσιν οἱ δὲ, ἐκείνους καταφαγεῖν ἀδυνατοῦντες. Οὐκοῦν ἀμυνόμενοι οἱ Κάσπιοι τὴν ἐκ τῶν μυῶν ἐπιδρομήν τε ἅμα καὶ λύμην, φείδονται τῶν γαμψωνύχων, οἵπερ οὖν καὶ αὐτοὶ κατὰ νέφη πετόμενοι, εἶτα αὐτοὺς ἀνασπῶσι. καὶ ἰδίᾳ τινὶ φύσει τοῖς Κασπίοις ἀναστέλλουσι τὸν λιμόν. Ἀλώπεκες δὲ Κάσπιαι, τὸ πλῆθος αὐτῶν τοσοῦτόν ἐστιν, ὡς καὶ ἐπιφοιτᾶν οὐ μόνον ταῖς αὐλίοις τοῖς κατὰ τοὺς ἀγρούς· ἤδη γε μὴν καὶ ἐς τὰς πόλεις παριέναι, καὶ ἐν οἰκίᾳ ἀλώπηξ φαίνεται. οὐ μὰ Δία ἐπὶ λύμῃ, οὐδὲ ἁρπαγῇ, ἀλλ᾽ οἷα τιθασός. καὶ ὑποσαίνουσί γε οἱ Κάσπιοι καὶ ὑπερκάλλουσι τῶν παρ᾽ ἡμῖν κυνιδίων. Οἱ δὲ μῦς οἱ τοῖς Κασπίοις ἐπιδήμιοι ὄντες κακῶν, μέγεθος αὐτῶν ὅσοι κατά γε τοὺς Αἰγυπτίων ἰχνεύμονας

νας ὁ ἔρασ. ἄγριοι δὲ καὶ δει-
νοὶ, καὶ καρτεροὶ τοὺς ὀδόν-
τας, καὶ διακόψαι τε καὶ
διατραγεῖν οἷοί τε * εἰσὶ
καὶ σίδηρον. τοιοῦτοι δὲ ἄρα
καὶ οἱ μῦς οἱ ἐν τῇ Τερη-
δόνι τῆς Βαβυλωνίας εἰσίν.
ἀνθρώπων καὶ τὰς δορὰς ἴσα-
σιν οἱ τούτων κάπηλοι, καὶ
ἐς Πέρσας ἄγουσι φόρτον.
εἰσὶ δὲ ἁπαλαὶ καὶ συνερ-
ραμμέναι, χιτῶνές τε ἅ-
μα γίνονται, καὶ ἀλεαίνουσιν
αὐτούς. καλοῦνται δὲ ἄρα
οὗτοι * Καυνάκαι ὡς ἐκεί-
νοις φίλον. Θαυμάσαι δὲ
τῶν μυῶν τῶνδε ἄξιον ἄ-
ρα καὶ τοῦτο. ἐὰν ἁλῷ μῦς
κύουσα, κᾆτα ἐξαιρεθῇ τὸ
ἔμβρυον, αὐτῆς διατμη-
θείσης ἐκείνης, εἶτα μέντοι
καὶ αὐτὸ διανοιχθῇ, καὶ
ἐκεῖνο ἔχει βρέφος.

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυ-
γόνος. Κεφ. ιη.

Τῆς θαλαττίας τρυγό-
νος ἴδιον καὶ τοῦτο ἀκή-
κοα ἐπὶ τῆς ἁλιάδος νεὼς ὀρχεῖταί τις, ὅταν αὐ-
τὴν ὑπονήχουσαν θεάσηται. καὶ μέντοι καὶ ἀπέσκωψέ

itemq; agreſtes ſunt & acerbi, & robore dentium non aliter ferrum diſſecare ac deuorare poſſunt, quàm Mures in Teredone Babyloniæ: quorum pelles molles inſtitores ad Perſas vehunt, quibus veſtes conſuuntur, & corp⁹ optimè fouetur. Has ſuo ſermone Caunacas appellāt. Hoc etiam in Muribus admiratione dignum eſt. Si Mus prægnans capta diſſecetur, & eximatur fœtus, in eo quoque diſſecto fœtus reperietur alter.

Quemadmodum Paſtinaca marina ſaltatione & Muſica capiatur.

CAP. XVIII.

De Paſtinacæ marinæ natura hoc etiam cognoui. Paſtinacam ſubnatantem piſcator intuitus, ridiculum quiddam in piſcatoria naticula ſaltat: & dicteria aut conuitia aliqua

al. εἰσὶ

al. καὶ αὐτᾶνες.

lego καυνάκας.

Vide Phauorin.

τὸ

iactat: & insuper ad tibiam (si nôrit) quam tanquam illecebram fert, canere incipit. Hæc ex ea re magnam lætitiam, voluptatẽq; capit. Etenim, sicut ferunt, tum aures habet musicæ, tum saltationis oculos intelligentes, atque hac permulsione illecta sensim ad summã aquã effertur. Interea verò dum hic cantu & saltatione illecebras egregiè machinatur, alter quispiam nassa imprudẽtem subducit. Itaque præter omnem spem, dum voluptate tota mulcetur, & nihil metuit, capitur.

De Parnopibus Galatarũ.

CAP. XIX.

Eudoxus ait Galatas, qui ad orientem Solẽ pertinent, eiusmodi facere, quæ si cui credibilia videntur, fidem adhibeat: sin minus, reiiciat. Quum maximi Parnopum greges, vt nubes esse videãtur, in Galatiæ agros inuolantes, frugibus incommodant,

τι κέρτομον. καὶ πρὸς ὅπῃ τοῦτο ἐστί πως αὐλητικὸς, καὶ τὸν αὐλὸν ὡς δέλεαρ φέρει, καὶ ὑπαυλεῖ· ἡ δὲ ὑπερήδεται. καὶ γάρ τοι καὶ ὦτα ἔχει μουσικῆς ἐπαΐοντα φασὶ, καὶ ὄμματα συνιέντα ὀρχηστικῆς. εἶτα κηλουμένη ἡσυχῇ προσαναπλεῖ· ὁ μὲν, τὰς ἴυγγας τὰς προειρημένας ἐνεργὸ ταυτὸς ἐστιν. ἔθηκε δὲ τὸ δερνίον τις ἕτερος, καὶ τὴν ἰχθὺν ἀνίχει. καὶ τοῦτο δήπου κατὰ τόν, κηλουμένη εἶτα ἑαυτὴν διαλέληθεν ᾑρημένη.

Περὶ τῶν ἐν Γαλάταις παρνόπων.

Κεφ. ιθ.

Γαλάτας Εὔδοξος τοὺς ἑῴους λέγει δρᾶν τοιαῦτα, καὶ εἰ φανεῖταί τῳ πιστὰ, πιστευέτω· εἰ δὲ ἧττον τοιαῦτα, μὴ προσεχέτω. Ὅταν αὐτῶν τῇ γῇ νέφη παρνόπων ἐπιφοιτήσαντα, εἶτα λυπήσῃ τὸν καρ-

τοὺς, οἱ δὲ οἱ Γαλάται εὐ-
χάς τινας εὔχονται καὶ ἱε-
ρουργίας καταθύουσιν ὀρνί-
θων ἐστὶν ὡς κατακλητι-
κάς. οἱ δὲ ὑπακούουσι καὶ ἔρ-
χονται στόλῳ κοινῷ, καὶ τοὺς
πάρνοπας ἀφανίζουσιν.
ἐὰν δὲ τούτων τις θηράσηται
Γαλάτης, τίμημά οἱ ἐκ τῶν
νόμων τῶν ἐπιχωρίων θά-
νατός ἐστιν. ἐὰν δὲ συγγνώ-
μης τύχῃ τινὸς, καὶ ἀφεθῇ,
εἰς μῆνιν ἐμβάλλει τὰς ὄρ-
νιθας καὶ † τιμῶντες τῷ
ἑαλωκότι, οὐκ ἀξιοῦσιν ὑ-
πακοῦσαι, ἐάν γε καλῶνται
αὖθις.

μηνιῶν-
τες

Περὶ τῆς ἐν Σάμῳ χελιδό-
νος. Κεφ. κ.

Ἀριστοτέλης λέγει γίνε-
σθαι ἐν Σάμῳ λευκὴν χε-
λιδόνα. ταύτης γε μὴν ἐ-
άν τις κεντήσῃ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, γίνεσθαι μὲν αὐτὴν πα-
ραχρῆμα τυφλὴν, μετὰ
ταῦτα δὲ ἐξομματοῦται καὶ
τὰς κόρας λελάμπρυνται,
καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ὁρᾷ, ὡς
ἐκεῖνός φησι.

dant, tum Galatæ qui-
buſdam precationibus
& obſecrationibus vtũ
tur, ſimul & ſacra con-
ficiũt, quibus aues im-
plorant: eæ autem illo-
rum precibus obſequẽ
tes, frequẽtes veniũt, &
Pernopes perdũt. Ac ſi
quis è Galatis earũ a-
liquam comprehende-
rit, hoc ſupplicium in
eum ex legibus illius
gentis conſtitutum eſt,
vt morte mulctetur. Ac
ſi huic qui eas ceperit
ignotũ fuerit aues tan-
topere offunduntur, vt
iterum inuocatæ, pro-
pter impunitatem il-
lius, non ipſorum pre-
cationibus obtempe-
rent.

*De hirundine alba in Sa-
mo.*

CAP. XX.

Ariſtoteles in Samo
ait albam naſci Hirun-
dinem, cuius oculos ſi
quis pupugerit, ſtatim
quidem excęcatur: poſt
verò viſum recipit: &,
ſicut ille dicit, ſic acu-
tè quemadmodum à
principio videt.

De Cinnamomo aue.	Περὶ τοῦ κινναμώμου ὄρνιθος.
CAP. XXI.	Κ. κα
Cinnamomum auē auditione accepi ex plantæ gentilis ſuę ſurculis, è paludibus collectis, iis in locis, vbi Herodotus & alij ſcribunt, nidos cōſtruere, ac inter ſe contexere. Eos verò qui eiuſmodi ramulos ambiunt, ſagittas graues, robuſto & contentiſſimo neruo expulſas, magno impetu cōtra ramos, quibus nititur nidus, mittere itaque rumpūtur, & feſtucę decidūt: quos vulgò cinnamomi nomine celebrant.	Τὸν κιννάμωμον ὄρνιν ἀκούω εἶναι· καὶ μέντοι κομίζειν κάρφη φυτοῦ τοῦ ὁμωνύμου ἐκ τῶν τῆς γῆς τελμάτων, καὶ καλιὰς ὑποπλέκειν, ἔνθα Ἡρόδοτοί τε ᾄδουσι, καὶ ἄλλοι. φιλοῦσι δέ πως οἵδε οἱ ὄρνιθες τὰς ἑαυτῶν εὐνάς τε καὶ καταγωγὰς ὑφαίνειν. ἐκ οὖν οἷς μέλλει τῶνδε τῶν καρφῶν οἰστοὺς βαρεῖς ῥοίζῳ βιαιοτάτῳ, καὶ νευρᾶς ἐντεταμένης σφοδρᾶς ἰσχυρᾶς κατὰ τῶν κλάδων ἀφιᾶσιν· αἱ δὲ ῥήγνυνται. καὶ καταλισθαίνει τὰ κάρφη καὶ μέντοι καὶ τὸ ᾀδόμενον δήπου κιννάμωμον ταῦτά ἐστι.
De Horione aue Indica.	Περὶ ὄρνιθος τοῦ * ὠρίωνος καλουμένου.
CAP. XXII.	Κεφ. κβ.
Clitarchus in India ſcribit volucrem amatorio affectu flagrantem, nomine Horionem (ſi benè memini) naſci magnitudine pa-	Καὶ Κλείταρχος χωρὶ δῶμεν. λέγει δὲ Κλείταρχος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι ὄρνιν, καὶ εἶναι σφόδρα ἐρωτικόν. καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ λέγει ὠρίωνα εἶναι. φέρε δὲ καὶ γράψωμεν αὐτὸν λέγω ὡς ἐκεῖνος διδάσκει. τοῖς μὲν καλοῦσιν † ἐρωδιὸν ὅμοιος τὸ μέγεθος

Gillius a ſpiranit.

† καλουμένοις ἐρωδιοῖς.

ὁ δὲ

ὅδε ὠρείων ἐστίν. ἔστι δὲ καὶ τὰ σκέλη ὡς ἐκεῖνοι, φοῖνιξ. ὀφθαλμοὺς δὲ κυανοῦς ἔχει. τοῦτο μὲν οὐχ ὡς ἐκεῖνοι. μέλος δὲ * μουσικὸν ὑπὸ τῆς φύσεως πεπαίδευται, οἷα δήπου μέλη ταῦτα ὑμνεῖται γλυκέα, καὶ πρὸς τὴν ᾀδόμενον ὑμέναιον βλέπει, θέλγοντα γονὴν ὕπνῳ τινὶ γαμικῷ, προσιόντα σειρῆνας.

al μουσηρ- γεῖν δὲ.

rem Ardeæ, rubris similiter cruribus, oculis (aliter quàm illæ) cæruleis: ſic à Muſica inſtructam, vt naturæ munere tam ſuauiter canat, vt ipſas referat Sirenes, & dulcedine ſua ad ſuauiſſimos hominum cantus, qualis imprimis eſt Hymenæi nuptialis, accedat.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κατρέως, καὶ ἑτέρων Ἰνδικῶν ὀρνίθων.

Κ. κγ.

Κατρέα ὄνομα Ἰνδὸν γένος τῇ φύσει ὄρνιν λέγει Κλείταρχος εἶναι τὸ κάλλος ὑπερήφανον. τὸ μέγεθος γοῦν εἶναι πρὸς τὸν ταών. τὰ δὲ ἄκρα τῶν πτερῶν ἔοικε σμαράγδῳ. καὶ ὁρῶν μὲν ἄλλως, οὐκ οἶδας οἵους ὀφθαλμοὺς ἔχει· εἰ δὲ εἰς σὲ ἀπίδοι, ἐρεῖς κιννάβαριν εἶναι τὸ ὄμμα, πλὴν τῆς κόρης· ἐκείνη δὲ μήλῳ τὴν χρόαν παρείκασται, καὶ βλέπει ὀξύ. τό γε μὴν τοῖς ἁπάντων ὀφθαλμοῖς λευ-

De Catreo aue, & alijs auibus Indicis innominatis.

CAP. XXIIII.

Catreum auem, ita nuncupatam, cùm eximia formæ pulchritudine Clitarchus ait, tũ Pauonis magnitudine eſſe, tum pennarum eius extremitates ſmaragdi ſimilitudinem gerere. Quòd ſi quid aliud intueatur, eius oculi neſcias quo colore ſint: ſin te aſpiciat, cinnabarin te videre in eius oculis diceres: excepta pupilla, cui color melinus, & acies acuta. Quod in aliorum oculis album, in illis pal-

lidum est. Capitis plumæ sunt illæ quidem crocei coloris, sed guttis hinc inde sparsę, quę crocum referant. Pedes colore sunt sãdarachino: vocem habet suauẽ & instar lusciniæ argutam Indi sanè suas delicias etiã ex auibus habẽt, & earũ aspectu oculos pascunt. Sunt inter cæteras quædam vndiquaque purpureæ, & purissimæ flammæ assimiles: quæ gregatim tantopere volãt, vt nubes esse videantur. Sũt & alia auium genera varia, quarum species non satis describi potest: cantandi suauitate & oris expressione tãtâ, vt comparatio nulla reperiatur, nisi Sirenes quasdam eas dixeris. Nam has quoque virgines alatas, & pedibus aues fuisse, poetarum fabulæ canũt, & pictores ostendunt.

κὶν, ἀλλὰ τοῖς τοῦ κατρέως τοῦδε ὠχρόν ἐστι. τὰ δὲ κεφαλῆς πτίλα, γλαυκῶπά· καὶ ἔχει ῥανίδας οἱονεὶ κρόκῳ παρεσκευασμένας, εἶτα ἄλλην ἄλλῃ διεσπαρμένας. πόδες δὲ αὐτῷ σανδαράκινοι. ἔχει δὲ καὶ φώνημα εὔμουσον, καὶ κατὰ τὴν ἀηδόνα τορόν. Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ τὴν ἐξ ὀρνίθων τροφὴν εἶχον, ἵνα καὶ οἱ ὁρῶντες ἑστιᾶν τὴν ὄψιν δύνωνται. ἰδεῖν γοῦν τῆς αὐτῆς πάρεστι καὶ ὅλους πορφυροῦς, καὶ τῇ καθαρωτάτῃ φλογὶ προσεοικότας. καὶ τούτων αἱ πτήσεις τὸ πλῆθος εἰσὶν ὡς νομίζειν νέφη. καὶ ἄλλα μὴν ποικίλα, καὶ οὐ πάνυ τὸ εἶδος εὕρητα μελῳδίαν τε καὶ εὐστομίαν καὶ εὐγλωττίαν ἄμαχα, ὡς εἶναι μή πη καὶ παχύτερόν ἐστι, σειρῆνάς τινας, ἢ καὶ τούτων γε ἐγγύθεν κατὰ πτερὰ γὰρ ὥσπερ ἦσαν καὶ τῶν μύθων κόραι, καὶ τοὺς πόδας ὄρνιθες ἰδόκουν, ποιηταί τε ᾄδουσι, καὶ ζωγράφοι δεικνύουσι.

Περὶ

Περὶ κύκνων. Κεφ. κδ.

Κύκνων δὲ ἤθη καὶ διατριβαί, λίμναι τε καὶ ἕλη καὶ τενάγη, καὶ ἀέναοι ποταμοὶ πρᾳέως καὶ ἡσυχῇ ῥέοντες. εὐλογχεῖς δέ εἰσι, καὶ εἰς γῆρας περίεστιν ἑαυτοῖς κοῦφον. εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς ῥώμην ἄλκιμοι, καὶ θαρροῦσιν αὐτῇ οὐ μὲν ὥστε ἄρχειν ἀδίκων, ἀλλ' ἀμυνούμενοι τὸν ἄρξαντα. ῥᾳδίως γοῦν καὶ τῶν ἀετῶν περιγίνονται, ὅταν ἐκεῖνοι τολμήσωσιν ἐπιθέσθαι αὐτοῖς. Εἶπον ἀνωτέρω τῆς μάχης τὸν τρόπον.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πιθήκων. Κεφ. κε.

Λέγει δὲ Κλείταρχος πιθήκων ἐν Ἰνδοῖς εἶναι γένη ποικίλα τὴν χρόαν, μεγέθει δὲ μέγιστα. ἐν δὲ ταῖς χώραις τοῖς ὀρείοις, τοσοῦτον αὐτῶν τὸ μέγεθος εἶναι, ὡς Ἀλέξανδρόν φησι τὸν Φιλίππου καὶ πάνυ καταπλαγῆναι σὺν καὶ τῇ οἰκείᾳ δυνάμει, οἰόμε-

De Cygnis.

CAP. XXIIII.

Cygnis sedes & cõmorationes sunt in lacubus, paludibus, stagnis & perennibus fluuiis, quorum confluẽs moderatè & sedatè fertur. Suapte naturâ pacati sunt ad senectutẽque perueniunt non sibi grauem. Robore, quo magno præditi sunt, confidẽtiores existunt, non tamen vt iniuriam ipsi inferant priores, sed vt lacessiti eam propulsent. itaque facilè Aquilas etiam prouocati vincunt, vt supra exposui.

De Simiis Indicis & quibus modis capiantur.

CAP. XXV.

In India Clitarchus tradit Simiarum genera colore varia, & magnitudine præstantia oriri: tantámq; earum in mõtibus multitudinem esse, vt vel Alexãdrum Philippi filium magnis copiis septum eæ frequẽtes perterrefecerint, quòd arbitraretur

retur se sibi insidiantẽ exercitum videre. Nam quum Alexandro se ostenderũt casu, excelso & recto corpore erant. Non capiũtur retibus, neq; sagacium Canum venandi solertia. sed quũ sit animal saltationis auidum, saltare cupit: & tibia canere meditatur, si vim & nnmeros inflãdi assequi possit. Si item quempiam viderit calceos induentem, imitatur: & si quẽ viderit oculos rubrica pingentem (aut lauantem) hoc idem facere studet. Itaque pro his ex plumbo factos graues calceos proponũt, & laqueos subiiciunt, vt pes quidẽ inseri possit, sed interim firmo vinculo retineatur. Itemq; visco decipiũtur. †*Nam illis videntibus Indus pelues aqua plenas in earum conspectu ponit, ex eáq oculos oblinit, ac mox viscum pro aqua reponit: illa aspicientes (vt sunt ad omnia imitanda apta) continuò descendunt, oculósque & ora ipsa similiter visco oblinunt, itáque postea facillimè capiuntur.*

αὐτῇ

Codex Græcus hæc non habet, sed Gillij versio, ex Strabone vt conijcio.

νον ἀθρόως ἰδόντα τινὰ στρατιὰν ὁρᾶν συνειλεγμένην, καὶ ἐλλοχῶσαν* αὐτήν. ὀρθοὶ δὲ ἄρα ἦσαν οἱ πίθηκοι κατὰ τύχην ἐκεῖνα ἑστάνησαν. θηρῶνται δὲ οὔτοι οὔτε δικτύοις, οὔτε κυνῶν ῥινηλατούντων σοφίᾳ, καὶ μάλα ἀγρευτικῇ· ἔστι δὲ τὸ ζῶον ὀρχηστικὸν, εἰ θεᾶτο ὀρχούμενον. καὶ θέλει γε αὐλεῖν, εἰ καταπνεῖν μάθοι εἰδέναι. πρὸς τούτοις εἰ θεάσαιτό τινα ὑποδήματα τοῖς ποσὶ περιτιθέντα, μιμεῖται τὴν ὑπόθεσιν· καὶ ὑπογράφοντα τὼ ὀφθαλμὼ μίλτῳ, καὶ τοῦτο δρᾶσαι θέλει. Οὐκοῦν ὑπὲρ τῶν εἰρημένων μολίβδου πεποιημένα κοῖλα καὶ βαρέα ὑποδήματα περιτιθέασι, καὶ βρόχους αὐτοῖς ὑπερβαλόντες, ὡς εἰσβάλλειν μὲν τὼ πόδε, ἔχεσθαι δὲ τῇ πάγῃ καὶ μάλα ἀφύκτῳ. Δέ-

λειφ δὲ αὐτοῖς ὀφθαλμῶν
προέκειται ὑπὲρ τούτου, ἰ-
ξός. Κατόπτρῳ δὲ χρησά-
μενος ὁ Ἰνδὸς ὁρώντων ἐ-
κείνων· οὐκ εἰσὶ δ' ἔτι τὰ
κάτοπτρα, ἀλλ' ἕτερα
προστιθέντες. εἶτα καὶ τούτοις
†ἑρμάτα χυρὰ ὑποπλέ-
κουσιν, καὶ μέντοι καὶ τοι-
αῦτα ἐστιν. οἱ μὲν ἔρχονται
καὶ ἀγχιμῶς ὁρῶσι, καὶ
τὴν μίμησιν ἣν εἶδον, ἐκ-
πηδᾷ δὲ ἰσχύς τις. κολλη-
τικὴ βλεφάρων ἐκ τῆς πρὸς
τὴν αὐγὴν ἀντιτυπίας,
ὅταν ἴδωσιν ἀτενές. εἶτα
οὐχ ὁρῶντες, αἱροῦνται ῥᾷ-
στα. φυγεῖν γὰρ ἔτι εἰσὶν ἥ-
κιστοι. εἴρηται μὲν ὑπὲρ πι-
θήκων καὶ ἄλλα, Ἰνδῶν τε
καὶ οὐκ Ἰνδῶν· καὶ ταῦτα δὲ
ἔχειν τινὰ τῷ συνιέντι οὐκ
ἀσπούδαστα, οὐ μὰ Δία.

Speculo etiam Indus venator in Simiarum conspectu vtitur: cuius loco discedēs aliud relinquit. & *laqueū subtus addit validum. Simia verò accedens fixo obtutu in speculū intenta miratione hominis radiis è speculo reflexis ita afficitur oculis, vt hebetati illi palpebris tanquam agglutinatis conniueāt. Itaque cæcutiens facillimè capitur, vt quę fuga sibi consulere iam nequeat. Hæc & alia de Simiis tum Indicis tū non Indicis, nobis cōmemorata, digna profectò ingenij liberalis cognitione videntur.

*Infra etiam 37 hermata pro laqueis accipit, quanquam si vi speculi excæcatur, quid opus est laqueo? An si manibus accipiat speculum, vt illaqueetur? quod certius est. sin minus, & inspexerit tantùm, sic μὲν quoque oculis debilitatis, & luce præstrictis capietur.

Περὶ τῶν Ἰνδῶν λεόντων.

Κεφ. κϛ.

De Leonibus Indiæ. CAP. XXVI.

Λέοντας ἐν Ἰνδοῖς* οὐ γί-
νεσθαι μεγίστους, οὐ διαπο-

Leones in India nasci maximos, ne tenuissima

ſima quidem mihi dubitatio eſt. terra enim India mater optima aliorum animalium in cauſa eſt. Hi erga obuios immaniſſimi dicũtur. eorum pelles nigrę ſunt, & pilis horridæ, & aſpectu formidoloſæ. Si capiantur, manſueſcunt quidem, modo ne maximi ſint: tum verò adeò aſſuefiunt loro vt facilè ſimiliter atq; Canes ad venandos hinnulos, Ceruos, Apros, Tauros & Aſinos ſylueſtres duci queant ſagaciſſimè enim (ſicut audio) odorantur.

ἐρῶ. τὸ δ' αἴτιον, τῶν ζώων τὸ ἕτερον ἤδη ἡ γῆ μήτηρ ἐστὶν ἀγαθή. ἴσασι δ' ἐντυχεῖν κατὰ πρόσωπον εἰσὶν οἵδε ἀγριώτατοι καὶ θηριωδέστατοι. δέρη ἐκείνων λεόντων μέλανά τε ἰδεῖν. καὶ φρίξασαι ὀρθή τε ἀνίσταται, καὶ συνεκπέμπει τὸ δέος δὴ ἐκπληκτικόν. εἰ δὲ ἁλῶναι δυνηθεῖεν, πραΰνονταί γε, ἀλλ' οὐχ οἱ μέγιστοι· καὶ ἡμεροῦνταί γε, καὶ γίνονταί γε ῥᾷστα τιθασοί, ὡς ἄγειν τε ὑπὸ ῥυτῆρος· καὶ κατὰ κυναγωγοὺς ἐπὶ θήραν κεμάδων, καὶ ἐλάφων, καὶ συῶν, καὶ ταύρων, καὶ ἀγρίων ὄνων. εἰσὶ γὰρ καὶ ῥινηλατῆσαι ὡς ἀκούω δεινοί.

Degente in Africa à Leonibus perdita.

CAP. XXVII

In Africa gens fuit, vt fertur quam Nomęam, id eſt, Paſtoralem nominabant, felix & fortunata, ſed tandem quum Leones plurimi ſimul & maximi, & im-

Περὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ ἔθνους τοῦ ὑπὸ λεόντων ἀπολωλότος. Κεφ. κζ.

Ἐν τῇ Λιβύων χώρᾳ, ἔθνος ἦν φασι τὸ καλούμενον Νομαῖον, καὶ τὰ μὲν ἄλλα διευτύχουν † εὐδαίμονες μάλα, καὶ εὐδαίμονος ναὶ μὰ Δία λήξεως. εἶτα ἠφανίσθη τελέως, λεόντων αὐτοῖς ἐπιθέντων πλήθει τε παμπόλλων, καὶ

al. εὐνό- μαιος

μεγέθει μεγίστων, καὶ τὴν
τόλμαν ἀμάχων ὑφ' ὧν
πανδημεί τε καὶ παγγενεὶ
διαφθαρέντες, εἶτα ἐς τὸ
παντελὲς ἀπώλοντο τὸ ἔ-
θνος. λεόντων γὰρ ἀθρόων
ἐπιδημία, χρῆμα ἀπρόσ-
μαχον.

Περὶ τῶν ἐν Σάμῳ θηρίων
τῶν καλουμένων νηάδων.
Κεφ. κη.

Εὐφορίων δὲ ἐν τοῖς ὑ-
πομνήμασι λέγει τὴν Σά-
μον ἐν ταῖς παλαιοτά-
ταις τῶν χρόνων ἐρήμην, γε-
νέσθαι τε ἐν αὐτῇ θηρία
μεγέθει μὲν μέγιστα, ἄγρια
δὲ καὶ προσπελάσαι τῳ δει-
νά. καλεῖσθαι δὲ μὴν* νηά-
δας· ἀφ' ὧν καὶ μόνῃ τῇ
βοῇ ῥήγνυσθαι τὴν γῆν.
παροιμίαν οὖν ἐν τῇ Σά-
μῳ διαρρεῖν τὴν λέγου-
σαν, μεῖζον βοᾷ τῶν νηά-
δων. ὀστᾶ δὲ ἔτι καὶ νῦν αὐ-
τῶν δείκνυσθαι μεγάλα ὁ
αὐτός φησι.

manes superuenissent, penitus est extincta, ita vt nihil eius reliquum sit factum. Adeò inexpugnabilis est improuisus & magno coniunctus numero Leonum impetus.

De feris animalibus Samiis.
CAP. XXVIII.

Euphorion in commentariis scriptum reliquit, Samum cùm olim desertissiman. fuisse, tum in ea bestias feras, & metuendas obuiis maxima magnitudine, nomine Neades fuisse, quarum sola voce terra discederet: Indéq; profectum esse id prouerbiũ, quod vulgò Samij dicunt, Maius vi Neadum. Idémq; affert, earum ossa maxima vel sua ætate extitisse.

Νηΐδες. *Heraclida de politiis.*

De vsu & vi Elephantorum apud Indos, cùm aliàs, tum in bello.
CAP. XXIX.

Indorum regem ho-

Περὶ τῶν ἐλεφάντων ἰσχύος. Κεφ. κθ.

Τοῦ Ἰνδῶν βασιλέως ἐλαύνοντος ἐπὶ τὸν πό-

λεμ

ſtibus bellum inferentem bellatorum cētena millia Elephantorum antecedunt: tum verò aliorum maximorum & fortiſſimorum tria millia ſubſequuntur, ad hoſtiles muros ipſo incurſu euertendos inſtitutorum: quū enim rex iubet, euertūt, idq; pectorū ſuorū vi & impetu. Hoc ſe audiuiſſe Cteſias ſcribit: idémq; Babylone ſe vidiſſe dicit, palmas ab his ad moderatoris ſui iuſſum violentiſſimo impetu extirpatas.

De piſcibus paludis Pæonidis. C. XXX.

Zenothemis ſcribit in Pęonide palude quoſdam piſces procreari, quibus adhuc palpitātibus, ſi eos bubulo pecori edendos obiicias, expletur non minùs libēter, quàm cęteri Boues fœno. Contrà ab eorundem mortuorum

λεμίους, δέκα μυριάδες ἐλεφάντων προηγοῦνται μαχίμων. ἑτέρους δὲ ἀκούω τρισχιλίους ἐς τὰ μέγιστά τε καὶ ἰσχυροτάτους ἕπεσθαι, οἵπερ οὖν εἰσὶ πεπαιδευμένοι τὰ τείχη τῶν πολεμίων ἀνατρέπειν, ἐμπεσόντες ὅταν κελεύσῃ βασιλεύς. ἀνατρέπειν δὲ τοῖς στήθεσι. καὶ λέγει μὲν ταῦτα καὶ Κτησίας, ἀκοῦσαι γράφων. ἰδεῖν δὲ ἐν Βαβυλῶνι ὁ αὐτὸς λέγει τοὺς φοίνικας αὐτορρίζους ἀνατρεπομένους ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐμπιπτόντων αὐτοῖς θηρίων βιαιότατα. δρῶσι δὲ, ἂν ἄρα ὁ Ἰνδὸς ὁ πωλεύων αὐτοῖς, κελεύῃ δρᾶσαι τοῦτο αὐτοῖς.

Περὶ τῶν ἐν Παιονίδι τῇ λίμνῃ ἰχθύων. Κ. λ.

Ζηνόθεμις λέγει † περὶ Παιονίδα λίμνην τινὰς φέρειν ἰχθῦς· οὕσπερ οὖν εἰ παραβάλοι τις ἀσπαίροντας τοῖς βουσὶν, οἱ δὲ ἐμφοροῦνται αὐτῶν μάλα ἀσμένως, ὡς οἱ λοιποὶ τοῦ χόρτου. νεκρῶν δὲ τῶν ἰχθύων

τὴν

ἐκ

ἐκ αὖ πάσχειν ἔτι οἱ βόες, ἐκεῖνος λέγει.

Περὶ τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ ἰχθύων.
Κεφ. λα.

Παρὰ Ἀρμενίοις ἀκούω πέτραν εἶναι ὑψηλὴν, εἶτα ταύτην ὕδωρ ἐκβάλλειν παμπολυ. ὑποκεῖσθαι δὲ τῇ πέτρᾳ πυνθάνομαι κρήνην τετράγωνον πάντῃ καὶ ἑκάστην πλευρὰν σταδίου ἥμισυ ἔχειν. βάθος δὲ τριῶν ὀργυιῶν εἶναι. συνεκπίπτειν δὲ τῷ ὕδατι προσακούω τῷ προειρημένῳ καὶ ἰχθύας πολλάκις ἔχοντας τὸ μῆκος καὶ πήχεως καὶ ἔτι μείζους καὶ μέντοι καὶ ἐλάττονας, ἀλλ᾽ οὐ κατὰ πολύ. καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν κατολισθαίνειν ἡμιθνῆτας, τοὺς δὲ ἀσπαίροντας, καὶ μάλα γε χρόνῳ ἀποθνήσκειν. εἶναι δὲ αὐτοὺς ἡ φήμη λέγει πάνυ σφόδρα μέλανας, καὶ ἰδεῖν οὐκ ἀηδεῖς. ἂν δέ τι τούτων γεύσηται ἢ ἄνθρωπος ἢ θηρίον, παραχρῆμα ἀπόλλυται. τοὺς μὲν οὖν Ἀρμενίους διὰ τὴν θηρίων

vsu, sicut idem ait, tantopere abhorret, vt nō attingat.

De piscibus Armeniæ mortiferis. C. XXXI.

In Armenia excelsum saxum auditione accepi permultam aquam emittere, atque sub ipsum subiici fontem vndiquaque quadratum treis passus altum, singuláq; eius latera stadij dimidium occupare, & simul cum aqua pisceis frequēter excidere cubiti magnitudine, tum maiores, tum non multò minores: & ex iis partim delabi semimortuos, partim adhuc palpitantes ad mortem præcipitare. Et peruagatum est eos colore esse nigerrimos & non aspectu insuaueis. Veruntamen si quid eorum vel homo vel fera bestia gustârit statim mori. Propterea vero Armenios quòd ferarū multitu-

dine redundent, primũ eos collectos ad solis radios exiccare: deinde ne hausta piscium aspiratione graui & pestilenti, aut excitato inde puluere hausto pereãt, ore & naribus obturatis hoc piscium genus contundere, & in farinas redigere: & ad ficus admistas in ea loca quę maximè abundãt feris, disseminare. Bestię primùm vt eas attigerunt, statim moriũtur: atque ea fraude Apri, feræ Capræ, Cerui, Capræ, Vrsi, Asini syluestres necantur. nam eiusmodi animalia ficuum & farinarum auidissima sunt. Perimũtur autem hoc modo, quòd nimium abundent. Iam verò alio modo tollunt Leones, Pardales, Lupos. Na m in domesticaru m Ouium & Caprarum di-

al. ἀποθάνωσι

ἐν θηριωτάτοις

αὐτοῖς ἐστὶ καὶ πολὺ θηρίων τὴν γῆν ἀθροίζειν αὐτοὺς, καὶ αὐαίνειν ὑπὸ τῇ εἵλῃ τοῦ ἡλίου· εἶτα κόπτειν ὑποδήσαντάς τι κάτω ταῖς ῥισὶ καὶ τῷ στόματι, ἵνα μὴ τῷ ἄσθματι ἐκπνεύσαντες τὸν ἐκπλυσσόμενον ἀέρα, ἢ τὴν ἐγειρομένην ἐκ λεπτῶν τινων κόνιν ἀλτίτων, εἶτα † συνθάνωσι. ποιήσαντες οὖν ἄλευρα τοὺς ἰχθῦς ἐν τοῖς μάλιστα † θηριωτάτοις χωρίοις καταπείρουσιν αὐτά· ὧν γευσάμενα τὰ ζῷα ἀποθνήσκει. καὶ σῦκα δὲ ἀναμίγνυται τοῖς ἀλεύροις οὕτως ἔχουσιν. οὕτω μὲν οὖν διαφθείρονται οἵ τε σῦς οἱ ἄγριοι, καὶ αἱ δορκάδες, καὶ αἱ ἔλαφοι, καὶ οἱ ἄρκτοι, καὶ οἱ ὄνοι οἱ ἄγριοι, καὶ αἶγες ἄγριαι μέντοι καὶ οὗτοι. συκοτράγα γὰρ ταῦτα καὶ ἀλφιτοφάγα τὰ ζῷά ἐστιν. αἱροῦνται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον, διὰ τὸ πλῆθος. Λέοντας δὲ καὶ παρδάλεις καὶ λύκους, σαρκοφάγα ὄντα, ἑτέρως αἱροῦσι· τῶν γὰρ οἰῶν τῶν ἡμέρων, καὶ τῶν αἰγῶν παραχέοντες

τες

τες τὴν πλευρὰν, εἰς ὅσον καθεῖναι τὴν χεῖρα, ἐμπλάττουσι τῶν αὐτῶν κρεῶν προσκεῖσθαι, καὶ κακὸν ναὶ μὰ Δία δέλεαρ τοῖς προειρημένοις. ὅταν οὖν ἢ λέων, ἢ πάρδαλις, ἢ λύκος, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐντύχῃ καὶ γεύσηται, τέθνηκε παραχρῆμα. Καὶ πᾶσα μὲν οὖν ἡ Ἀρμενία θηρίων ἀγρίων τροφός τε ἅμα καὶ μήτηρ ἐστίν. ἡ δὲ πεδιὰς ἔτι καὶ μᾶλλον ἡ πρὸς τοῦ ποταμοῦ.

scissum latus, quatenus manus inseri queat, farinas ex iis piscibus abdunt. Post verò hanc escam ad eos alliciẽdos obiiciunt, ac quum eiusmodi quippiam Pardalis, Leo, Lupus gustarint, continuò moriuntur. Est autem cùm omnis Armenia mater & nutrix ferarum, tum præcipuè cãpestris circa fluuium.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ ἰχθύων ὀξυρύγχων.

Κεφ. λβ.

Ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ λίμνην ἀκούω μεγίστην εἶναι. καὶ ἰχθῦς ἐν αὐτῇ γίνεσθαι μεγάλους, καὶ ὀξύρυγχοι καλοῦνται κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου δηλονότι. καὶ προϊέναι μὲν ἐς μῆκος καὶ ὀκτὼ πηχῶν. ἀκούω οἱ Κάσπιοι θηρῶσιν αὐτοὺς, καὶ διαπάσαντες ἁλσὶ καὶ ταρίχους ἐργασάμενοί τε καὶ ἀποφήναντες αὔους, ἐπισάξαντες καμήλοις, κομίζουσιν εἰς Ἐκβάτανα, καὶ ποιοῦσιν ἄλφιτα ἐκ τῶνδε τῶν ἰχθύων, ἀφελόντες τὴν πιμελήν. καὶ τοῦ μὲν ταρι-

De Oxyrynchis Caspiis.

CAP. XXXII.

In maximo Caspiæ lacu Oxyrynchi ab acumine rostri nũcupati, magnitudine octo cubitorum procreãtur. Eos Caspij captos distrahũt, & sale conditos atque exiccatos Camelis dossuariis Ecbatana vehunt: quin & adipe detracto, farinas ex iis conficiunt. & huiusce-

modi ſalſamenta quidem vendunt: oleo vero pinguiſſimo & non graueolenti vnguntur. Atque etiam exempta ex iis viſcera excoquũt: vnde ad permultos vſus accommodatum fit glutinum: nam non modo ad quæcunque applicatum fuerit adhæreſcit: ſed & firmiſſimè retinet, vt & decem diebus madefactũ non tamen diſſoluatur, neque remittat. Itaque etiam artifices qui circa ebur laborant eo vtuntur, & opera conficiunt pulcherrima.

χου ταριχεύουσι, τῷ δὲ ἰχθυΐνῳ ἐλαίῳ χρίονται, λιπαρῷ σφόδρα καὶ οὐ δυσώδει. τὰ δὲ ἔντερα ἐξαιροῦσιν αὐτῶν, καὶ ἕψουσι καὶ ἐξ αὐτῶν ποιοῦσι κόλλαν, καὶ μέγα ἐν χρείᾳ γίνεσθαι δυναμένην. συνέχει γὰρ πάντα ἐγκρατῶς καὶ προσέχεται εἰς ἀεὶ προσπλακῇ, καὶ ἰδεῖν ἐστι λαμπροτάτην. οὕτω δὲ συνέχει πᾶν ὅτι ἂν συνδήσῃ τε καὶ συνάψῃ, ὡς καὶ δέκα ἡμερῶν αὐτὴν βρεχομένην μήτε λύεσθαι, μήτε μὴν ἀνίεσθαι, ἀλλὰ τοὺς τὸν ἐλέφαντα † χειρουργοῦντας χρῆσθαί τε αὐτῇ καὶ τὰ ἔργα ἐκπονεῖν κάλλιστα.

De aue quadam Caſpia, & rurſus alia Caſpia vel potius Indica

CAP. XX XIII.

Fama quædam venit in ſermonem hominũ, apud Caſpios autem procreari magnitudine maximi Gallinacei, verſicolore varietate florentem, atque auditione accepi eam ſupinam

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ Κασπίου, καὶ ἑτέρου ἔτι Κασπίου, ἢ μᾶλλον Ἰνδοῦ.

Κεφ. λγ.

Λέγεταί τις λόγος ἐν Κασπίοις ὄρνεον γίνεσθαι, τὸ μὲν μέγεθος κατὰ τοὺς ἀλεκτρυόνας τοὺς μεγίστους· ποικίλον γε μὴν τοῖς πτεροῖς, καὶ πολυχροίᾳ διηνθισμένον. καὶ πέτεται ὕπτιον ὡς ἀκούω,

χειρουργοῦντας

ἀκούω, ἀποτεῖναι τῷ τραχήλῳ τὰ σκέλη καὶ δὴ ὑπέχων αὐτοῖς αὐτόν. κλαγγὴν δὲ ἀφίησι σκυλακικήν. ποιεῖσθαι δὲ τὴν πτῆσιν οὐκ ἐν ἀέρι βαθείᾳ, ἀλλὰ περὶ τὴν γῆν, ἐλατρίζειν εἰς ὕψος ἑαυτὸν μὴ δυνάμενον. Κάσπιος δὲ ἕτερος καὶ οὗτος ὄρνις, ἢ Ἰνδὸς μᾶλλον. λέγεται γὰρ καὶ ἐκείνη τὸ γένος εἶναι καὶ ταύτῃ. καὶ εἴη τὸ μέγεθος κατὰ χῆνας αὖ, καὶ ἔχει κεφαλὴν πλατεῖαν μὲν λεπτὴν δέ. καὶ τὰ σκέλη οἱ † μικρά. καὶ κεκραμένην χροιὰν οἱ καὶ μικτή. τὸ μὲν γὰρ νῶτον αὐτῷ † πορφυροῦν ἢ γ' ἀΐσσει. τὸ δὲ ὑπὸ τῇ γαστρὶ, κοκκοβαφὴς ... καὶ κάλλιστα περιστίλβεται. κεφαλὴ δὲ καὶ δέρμα λευκὰ καὶ ἄμφω. φθέγγεται δὲ κατὰ τὴν αἶγα.

Περὶ τῶν Κασπίων αἰγῶν καὶ καμήλων.

Κεφ. λδ.

Αἶγες δὲ Κάσπιαι γίνον-

volare, & ſub collum extenſis cruribus ſe veluti ſubleuare: tum Catelli vocē mittere. neque in ſublime, ſed circum terrā idcirco volare, quòd in altum nō queat ſeſe attollere. Eſt & altera auis Caſpia, *vel potiùs Indica, (nā in India etiam naſcitur) Anſeris magnitudine: & lato quidem, ſed tenui capite, cruribus paruis eſt: vario colore diſtinguitur nam eius dorſum purpureū eſt, vēter maximè coccineus: caput & cutis exalbeſcūt. Vocem caprinam mittit.

μακρά.

πορφύρα.

* *Rurſus eandem autem videtur inferius* cap. 38. *deſcribere: ex cuius collatione quædam vtrobique emendanda videntur. Ego quidem & has duas quæ hic deſcribuntur, & tertiam quæ infrà, pro a... vna acceperim.*

De Caſpiis Capris, & Camelis. C. XXXIIII.

Caſpiæ Capræ & albiſſimæ ſunt, & corni-

bus mutilæ, corpore paruæ ac ſimæ Cameli quoque Caſpiis abundant, quarum maximæ ad Equorum maximorum accedũt magnitudinem. Eorum villi adeò ſunt molles, cum Mileſiis lanis vt mollitudine comparari poſſint, ex iiſq; ſacerdotes & Caſpiorum ditiſſimi præcipuiq; veſtes conficiant.

σιμαί.

De Apibus quæ Chalcoides cognominantur.

CAP. XXXV.

Antenor in tractatione Creticarum rerũ in Rhauciorum vrbem ait diuino quodam impulſu Apum, quę vocarẽtur Chalcoides, examen acceſſiſſe, & defixis aculeis moleſtiam obuiis exhibuiſſe: Illos earum impetum non ſuſtinentes ſolum mutaſſe, & in alium perueniſſe locum, ibíq; condidiſſe oppidum, quod

ται λευκαὶ ἰσχυραί. καὶ κεράτων δ' ἄγονοι, μικραὶ τὸ μέγεθος καὶ †σίμαι. Καὶ μῆλοι δ' ἀριθμοῦνται πλείους, αἱ μέγισται κατὰ τοὺς ἵππους τοὺς μεγίστους, εὔτειχες ἄγαν· ἁπαλαὶ γάρ εἰσι σφόδρα αἱ τούτων τρίχες, αἷς καὶ τοῖς μιλησίοις ἐρίοις ἀντικρίνεσθαι τὴν μαλακότητα. ἐξ οὖν ἐκ τούτων οἱ ἱερεῖς ἐσθῆτα ἀμφιέννυνται. καὶ οἱ τῶν Κασπίων πλουσιώτατοί τε καὶ δυνατώτατοι.

Περὶ τῶν μελισσῶν καλουμένων χαλκοειδῶν.

Κεφ. λε.

Ἐν λόγοις Κρητικοῖς Ἀντήνωρ λέγει τῇ τῶν καλουμένων Ῥαυκίων πόλει, ἔκ τινος δαιμονίας προσβολῆς ἐπιφοιτῆσαι μελιττῶν σμῆνος, αἵπερ οὖν καλοῦνται χαλκοειδεῖς. ἐγχρίμπτεσθαι δὲ ἄγαν αὐτοῖς τὰ κέντρα, εἶτα μέντοι πικρότατα λυπεῖν οὐ σπαρὲν. ἐκείνους δὲ τὴν προσβολὴν οὐ φέροντας αἰσχύνῃ τῆς πατρίδος. καὶ μέντοι καὶ οἰκίσαι εἰς χῶρον ἐλθεῖν ἄλλον, καὶ † οἰκῆσαι φιλίᾳ τῆς μητρίδος,

δος ἵνα Κρητικῶς εἴπω, †Ῥαῦκον ἐν αὐτῇ τῇ Κρήτῃ· εἰ καὶ τῆς χώρας ὁ δαίμων ἤλαυνεν αὐτούς, ἀλλὰ γοῦν τελείως ἀποσπασθῆναι τοῦ ὀνόματος οὐχ ὑπομείναντας. Λέγει δὲ ὁ Ἀντήνωρ καὶ ἔτι κατὰ τὴν Ἴδην τὴν Κρήτισσαν, ἐκείνου τοῦ γένους τῶν μελιττῶν εἶναι ἰνδάλματα, οὐ πολλὰ μέν, εἶναι δ᾽ οὖν καὶ πικράς, ἐντυχεῖν, ὡς ἐκεῖναι ἦσαν.

Ὅπως ἔχει πρὸς τὸ τῆς καμήλου κρέας ὁ λέων.

Κεφ. λϛ.

Καμήλου κρέας ἥδεται λέων ἐσθίειν. καὶ τὸ μαρτύριον Ἡρόδοτος· λέγει τῆς Ξέρξου καμήλοις τοῖς τὸν σῖτον φερούσαις ἐπιθέσθαι λέοντας. τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ἐσίνοντο, οὐχ ὑποζύγια, οὐκ ἄνθρωπον, ἤδ᾽ ὅς, (θαυμάζων τὸ αἴτιον ὅτι ποτὲ ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς λέοντας, ταῖς καμήλοις ἐπιτίθεσθαι, ὃ μήτε πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον, μήτ᾽ ἐπεπείρατο αὐτοῦ.) Ὀλίγα δὲ Ἡρόδοτος ἤδει,

similiter pristinæ sedis maternæ amore, Rhaucum in ipsa Creta nominarunt: vt quamuis patriâ, vi fatali, essent depulsi, nomen tamen illius retinerēt. Ait autem Antenor in Ida monte Cretæ etiamnū harum Apum paucas quasdā esse reliquias, quæ similiter vt illæ suis aculeis quàm acerbissimè pungant.

Ῥαῦκον

Leonem carnes Cameli præ cæteris appetere.

CAP. XXXVI.

Cameli carnes à Leonibus comedi solere, testimonio est Herodotus, quum in Xerxis camelos, qui cōmeatum portarēt, dicit Leones inuasisse: & ex aliis animalibus nulla, neque iumenta, neque homines attigisse. (idq; factū miratur, prȩsertim quū Camelos ante id tempus nunquā vidissent, & aliunde esset, vnde famem explerent.) At

Parenthesi inclusa ex Herodoti septimo supplemimus

mihi Herodotus pauca tum in natura rerum peritus videtur, qui Leones Thracios miratur voluptatem in cibo vnam a[...]eri præposuisse. nam Camelo[...] quantopere appetant, Arabes sciunt & quicunq; regionem Leonum simul & Camelorũ parẽtẽ atq; nutricẽ habitãt. Itaque non admiror si Leo vi quadam naturali & occulta, Cameli carnem expetit, & in hoc animal etiam nunquam prius visum, sui satiandi causâ, irruit. Appetitus enim naturalis eos, etiam quum primùm vident, vt suauissimum inde sibi futurum parent alimentum, incitat.

λεόντων

ἰδόντας

Quemadmodum Aquila ab homine auxilium assecuta, statim ei benefacta retribuerit.

CAP. XXXVII.

Decem & sex viri frumẽtum in area perticis excutientes in maximis Solis ardoribus, quũ ardẽtißimè sitirẽt, vnũ ex suis, vt aquã de proximo hauriret fonte, miserũt. Is meßoriam falcem in man

ἐξετάζων τροφὴν τήνδε καὶ τήνδε κατὰ τὴν ἡδονὴν λεόντων Θρᾳκίων. ἴσασι δὲ καὶ Ἄραβες ταῦτα, καὶ ὅσοι † ζῷοι καὶ καμήλων μετέχουσιν ἅμα καὶ τροφὸν γῆν ἔχουσιν. οὐκ ἂν γοῦν θαυμάσαιμι εἰ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ λέων ἥδεται καμήλου κρέας, καὶ μὴ θεασάμενος, φαγεῖν, εἴ ποτε ἐντύχῃ καὶ πρότερον. ἡ γὰρ φυσικὴ ἐπιθυμία καὶ τοὺς οὐκ † εἰδότας ἐς τὴν τῆς τροφῆς ἐπιθυμίαν ἀναφλέγει.

Ὅπως ἀετὸς βοηθείας ὑπ' ἀνθρώπου τυχὼν, εὐθὺς ἠμείψατο τὴν ὠφέλειαν.

Κεφ. λζ.

Ἀλοῶντες ἄνθρωποι τοῦ ἡλίου καταφλέγοντος, δίψῃ πιεζόμενοι, τὸν ἀριθμὸν ἑκκαίδεκα, ἕνα αὐτῶν ἀπέστειλαν ἐκ πηγῆς γειτνιώσης κομίσαι ὕδωρ. ἐκεῖνος ὁ ἀπιὼν, τὸ μὲν δρέπανον

τὸ ἀμήτιον διὰ χειρὸς εἶ-
χε· τὸ δὲ ἀρυστικὸν ἀγγεῖον
κατὰ τοῦ ὤμου ἔφερεν. ἐλθὼν
δὲ καταλαμβάνει ἀετὸν
ὑπό τινος ὄφεως ἐγκρα-
τῶς τε καὶ ἀσφαλῶς περι-
πλακέντα ἀποπνιγό-
μενον ἤδη. ἔτυχε δὲ ἄρα
καταπτὰς μὲν ἐπ' αὐτὸν ὁ
ἀετός, οὐ μὴν κρείττων γε-
νόμενος, οὐδὲ τῆς ἐπιβουλῆς
ἐγκρατὴς ἐγένετο· οὐδὲ τοῦ-
το δὴ τὸ Ὁμηρικὸν τοῖς
ἑαυτοῦ τέκνοις τὴν δαῖτα
ἐκόμισεν, ἀλλὰ ταῖς ἐκεί-
νου σπείραις περιπεσὼν ἕρ-
μασιν, ἔμελλεν οὐ μὰ Δί'
ἀπολεῖν, ἀλλ' ἀπολέσθαι. εἰ-
δὼς οὖν ὁ γεωργὸς, ἢ ἀ-
κούων, τὸν μὲν εἶναι Διὸς ἄγγε-
λον καὶ ὑπηρέτην εἰδώς
γε μὴν κακὸν θηρίον τὸν
ὄφιν, τῷ δρεπάνῳ τῷ προ-
ειρημένῳ διακόπτει τὸ θη-
ρίον καὶ μέντοι καὶ τῶν ἀ-
φύκτων ἐκείνων εἱργμῶν
τε καὶ δεσμῶν τὸν ἀετὸν ἀπο-
λύει. οὐδὲ μέντοι πάρεργον
τῷ ἀνδρὶ ταῦτα, καὶ δὴ διεπέπρακτο. ἀρυσάμενος

manibus habebat, & in
humeris situlam gesta-
bat. vbi verò ad fōtem
venit, offendit Aqui-
lam quàm strictissimè
cautéq; serpēte circū-
plicatam, iamiā proxi-
mā vt strāgularetur. In
cā enim Aquila inuola-
uerat: veruntamē non
compos voti & insidia-
rūm in ea ipsa expu-
gnanda euaserat: neque
pullis, vt Homericè di-
cam, epulas attulerat:
sed spiris illius, cen la-
queis circumuenta, vi-
cina erat ad pereundū,
non perdendum. Agri-
cola, vel quòd non i-
gnoraret, vel quòd au-
ditione accepisset, A-
quilam Iouis nunciam
& ministram esse: & i-
tē quòd egregiè tene-
ret feram & improbam
bestiam esse Serpen-
tem, falce eā dissecuit:
& vinculis Aquilam,
vnde effugere non po-
terat exoluit. Quúmq;
his obiter gestis reuer-
tisset, atque hausta a-

qua vinum temperatũ omnibus miniſtraſſet, ij quidem auidiſſimè copioſéque in prandio bibere ingrediuntur. is autem qui aquam hauſiſſet, iam poſt illos bibiturus erat. nam tum famulus, non compotor erat. Ad labra igitur poculum quum admouiſſet, ſeruata Aquila circum locum illum etiamnunc verſans, vt hanc mercedem ſuæ ſalutis perſolueret, ſic in poculum inuolauit, vt potio effũderetur. Ille, quòd grauiter ſitiret, indignatus ait: Háncne gratiam, quum ſis illa, (nam auem recognoſcebat,) tuo cõſeruatori refers? itáne Iouem gratiarum inſpectorem & præfectum vereris? Quum hæc elocutus in ſiti, ſe ad alios conuerteret, videt exvenenata potione palpitãtes, extremum ſpiritum efflan-

κύλικας πολλάς

δὲ τὸ ὕδωρ, ἧκε· καὶ περὶ τὸ πεῖν κεράσας ὤρεξε πᾶσιν. οἱ δὲ ἄρα ἐξέπιον, καὶ ἀμυστὶ † καὶ πολλὰς ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ. ἔμελλε δὲ καὶ αὐτὸς ἐπ' ἐκείνοις πίεσθαι. ἔτυχε γὰρ ὑπηρέτης· καὶ τ' ἐκείνοις [illegible] τῆς χαρᾶς, ἀλλ' οὐ συμπότης ὤν. ἐπεὶ δὲ τοῖς χείλεσι τὴν κύλικα προσῆγε, ὁ σωθεὶς ἀετὸς ζωάγρια ἐκτίνων οἱ καὶ κατὰ τύχην ἀγαθὴν ἐκεῖνα ἔτι διατρίβων περὶ τὸ χωρίον ἐμπίπτει τῇ κύλικι, καὶ ἐκταράττει αὐτὴν, καὶ ἐκχεῖ τὸ ποτόν. ὁ δὲ ἠγανάκτησε. καὶ γὰρ ἔτυχε διψῶν, καὶ λέγει· εἶτα μέντοι σὺ μὲν ἐκεῖνος ὢν (καὶ γὰρ καὶ τὸν ὄρνιν ἐγνώρισε) τοιαύτας ἀποδίδως τοῖς σωτῆρσι τὰς χάριτας; ἀλλὰ πῶς ἔτι ταῦτα καλά; πῶς δ' ἂν καὶ ἄλλος αὐτὸν κατὰ δέος θελήσειεν τινά, αἰδοῖ Διὸς χαριτῶν ἐφόρου τε καὶ ἐπόπτου; καὶ τὰ μὲν ταῦτα εἴρηται καὶ ἐφρύγετο. ὁρᾷ δὲ σπαίροντας τοὺς πιόντας, ἀπαυδήσαντας καὶ ἀποθνήσκοντας. ἦν δὲ ἄ-

ρα

...α, ὡς συμβαλεῖν, ἐμμεμε-
...ως εἰς τὴν πηγὴν ὁ ὄφις,
..., κεράσας αὐτὴν τῷ ἰῷ.
...) ὁ δὲ ἀετὸς τῷ σώματι
...μιγῆς, τῆς ἰσοτίμου σωτη-
...ίας ἀπέδωκε τὸν μισθόν.
...λέγει δὲ Κράτης ὁ Περγαμη-
...νὸς ὑπὲρ τούτων καὶ τὸν Στη-
...σίχορον ᾄδειν ἔν τινι ποιή-
...ματι οὐκ εἰσφοιτήσαντί
...που εἰς πολλούς, σεμνόν τε καὶ
...ἀρχαῖον, ὥστε κρίνειν ἐμέ,
τὸν μάρτυρα εἰσάγων.

re. Serpens, vt cõiicere licebat, ſuo veneno fõtem imbuerat. Itaque redemptionis præmiũ ei qui ſe conſeruaſſet, Aquila cũ pari ſalute compenſauit. Crates Pergamenus tradit Steſichorum etiam in quodam poëmate in vulgus haudquaquam peruulgato, huius rei mẽtionem facere, grauem ſanè illũ & antiquum teſtem citans.

τῆς σωτη- ει ἀγρεύ- μων, vel εὐχαρεῖς

ἐκφοιτή- σαντι

Περὶ τῶν ἐν ταῖς Κασπίαις νήσοις γινομένων ὀρνίθων.

Κεφ. λη.

Ἐν θαλάττῃ τῇ Κασπίᾳ εἰσὶ νῆσοί φασι, καὶ γίνονται ἐν αὐταῖς ὄρνιθες διάφοροι μὲν καὶ ἄλλοι, εἷς δὲ εἴληχε τοιαύτης ἰδιότητος. ἔστι μὲν γὰρ κατὰ τοὺς χῆνας τὸ μέγεθός φασιν αὐτόν. ἀλλὰ τὸν εὐγενῆ χῆνα καὶ τοὺς ἄλλους ἰδεῖν ὑπερέχεται. πόδας δὲ ἔχει ἐμφερεῖς γεράνῳ καὶ τὰ μὲν νῶτα κοκκοβαφῆ καὶ σφόδρα ἀκρατῶς. τὰ δὲ ὑπὸ τὴν γῆν γαστέρα, πράσινα. τὴν δὲ δειρὴν λευ-

De auibus inſularum Caſpij maris.

CAP. XXXVIII.

In maris Caſpij inſulis cùm alias aues peculiares naſci ferunt, tum maximè vnam ea vi & natura affectam, vt magnitudine quidẽ vel egregium anſerem ſuperet: pedes autẽ habeat Grui perſimiles, dorſo ſit vehementer rubro, * ventre viridi: collo albo, & diſſeminatis maculis croceis

vide ſupra quoque (3:.

λευκὴν

diſtincto, non minùs quàm duo cubita longo, capite item tenui & longo, roſtro nigro. Vocem Ranis ſimilē mittit.

De Praſianis Simiis.

CAP. XXXIX.

In Praſiana Indorum regione Megaſthenes Simias ſcribit, maximis Canibus non inferiores eſſe magnitudine: quinq; cubitorum caudam habere, tum ex earum fronte comas propendere eaſdémq; barbam promittere: tum facie alba eſſe, corpus vero nigrum ſpectari. neque malitia cæteris Simiis ingenita ſed mā ſuetudine & humanitate imbutas eſſe.

Πρασιανῇ, *vt Gillius legit.*

De Culicibus Indicis & Scorpiis: item de Phalangiis Tetragnathis

CAP. XL.

Indica regio eſt circa Eſtamenum (aliâs Aſtabaram) fluuiū, v-

κὴν εἶ), καί τινας καὶ ῥανίδας, οἱονεὶ διασπαρείσας κεγχροειδεῖς ἔχειν. μῆκος δὲ εἰληχέναι οὐ μεῖον πηχῶν δύο. κεφαλὴν δὲ λεπτὴν τε ἅμα καὶ μακρὰν τὸ ῥάμφος μέλαν, φωνήν τε ἀφιέναι ἐμφερῆ τοῖς βατράχοις.

Περὶ τῶν ἐν Ινδοῖς πιθήκων.

Κεφ. λθ.

Ἐν τῇ Πρασιακῇ χώρᾳ (Ινδῶν δὲ αὕτη ἐστὶ) Μεγασθένης φησὶ πιθήκους εἶναι τῶν μεγίστων κυνῶν οὐ μείους. ἔχειν δὲ οὐρὰς πηχῶν ε. προσπεφυκέναι δὲ αὐτοῖς καὶ προκόμια καὶ πώγωνα καθεῖσθαι καὶ βαθύν, καὶ τὸ μὲν πρόσωπον πάνυ εἶναι λευκούς τὸ σῶμα δὲ μέλανας ἰδεῖν. ἡμέρους δὲ καὶ φιλανθρωποτάτους, καὶ τὸ τοῖς ἀλλαχόθι πιθήκοις συμβέβηκεν οὐκ ἔχειν τὸ κακόηθες.

Περὶ κωνωπίων Ινδῶν καὶ σκορπίων· ἔτι δὲ καὶ περὶ φαλαγγίων τῶν καλουμένων τετραγνάθων. Κεφ. μ.

Ἐν Ινδοῖς ἐστὶ χώρα περὶ τὸν Εσταμένον ποταμὸν ἐν

τοῖς

τοὺς καλουμένους Ῥιζοφάγους, κατὰ τὴν τοῦ σειρίου ἐπιτολὴν κωνώπων τινὰ ἐκπληκτικὰ, καὶ ἰσχυρὰ τὸν ἀέρα καταλαβεῖν, ἐπιπεσόντα δὲ τὰ μέν τοι ἐλαύνειν τὴν πόλιν. καὶ μέν τοι τὴν λίμνην τὴν καλουμένην † Ἀῤῥάταν, Ἰνδῶν δὴ ἄρα καὶ αὕτη πλησίον ἐστὶ τοῦ προειρημένου ποταμοῦ· καὶ τοῦτο θηρίον τὸ κώνωπα ἐπιπολάζειν † ἔρημοι δὲ καὶ εἰσὶ τὴν χώραν καὶ καλεῖται. τὴν δὲ αἰτίαν ἐκείνην Ἰνδοί φασιν οἱ κύκλῳ περιοικοῦντες τὴν χώραν τὴν προειρημένην, ἐκ αὐτόθεν οὐδὲ ἐξ ἀρχῆς ἄγονον ἀνθρώπων γενέσθαι. σκορπίους δὲ ἐπιπολάσαι πλῆθος ἄμαχον καὶ φαλαγγίων τινὰ ἐπιφοιτῆσαι φοράν. φαλαγγίων δὲ ἃ καλοῦσι τετράγναθα. τέως μὲν δὴ † ἀέρια τὰ κακὰ φασὶν ὄμβριον ποιῆσαι. καί πως μὲν ἐγκαρτερῆσαι τοὺς ἐκεῖθι τλημόνως τοῦ κακοῦ τὴν προσβολὴν καὶ φιλοπόνως ὑπομείναντας. ἐπεὶ δὲ ἐκ-

bi Rhiſophagi habitant. Illic oriente Sirio Culices quidã terribiles magna vi occupato aëre, ſubito ſuperuẽtu ciuitatem quãdam infeſtarunt. Circa lacum etiam Arrhatan (qui & ipſe in India eſt prope fluuium iam dictũ) feros iſtos Culices abundare aiunt, vbi locus Deſertus & eſt & appellatur. Eum accolæ & finitimi circũquaque, negant ab initio & perpetuò habitatoribus caruiſſe. ſed Scorpiorum copias infeſtas ſuperueniſſe, & nimiũ Phalangiorum extitiſſe prouentum, illorumque tetragnatha nominant. Hanc beſtiolarũ diritatem ex corrupta aqua pluuia generatam aiunt: & incolas primũ huius mali impetum aliquandiu magna patientia toleraſſe. Sed malo iam aucto,

al. Ἀῤῥατίαν

addo φασὶν

al. περὶ τὰ κακὰ ταῦτα

πον.

quum passim omnis ætatis homines interirēt, tādem consilij inopiâ, quum nulla ratione aduersus tantam luem tueri se possent, deserta regione, gratū prius & optimum paternum maternúmq; solum reliquerunt solitarium.

ἀπωλείας

Quæ animalia sedibus homines expulerunt.

CAP. XLI.

De patriis sedibus quosdam Italiæ populos incursio Murium agrestium perniciosa expulit, atque in fugam compulit. Quòd sanè sic segetes & plantas, tanquam summa siccitas, aut teterrimum frigus, aliáve intempestiua tempestas vastarēt, non modò seminibus & superficie arrosis, sed radicibus quoq; succisis. Et alia quędam animalcula, quum Medicā regionem inuasissent, perditis & vastatis frugibus, incolas ad emi-

Mures agrestes.

al. κρυμῶν

Animalcula innominata.

παντελῶς ἄμαχον καὶ διεφθείροντο ἡλικίᾳ πάσῃ, εἶτα μέντοι τελευτῶντες ὑπ' ἀπορίας τῆς ἀμυνοῦσθῆν καταστᾶσαν λὴν τῆς † ἐπιμελείας τῆς προειρημένης, ἐξέλιπον τὴν χώραν, καὶ ἐρήμην εἴασαν τὴν φίλην πρότερον καὶ πατρίδα ἀρίστην οὐχ ἁμαρτήσομαι δ' ἴσως οὐδὲ μητρίδα εἰπὼν τὴν αὐτήν.

Περὶ μυῶν καὶ βατράχων, καὶ ἑτέρων ζώων τῶν αἰτίων τῆς μεταναστάσεως γενομένων.

Κεφ. μα.

Μυῶν ἀρουραίων ἐπιφοίτησις καὶ στόλος, οὐ μετὰ τοῦ θεοῦ χρηστός, τῶν ἐν Ἰταλίᾳ τινὰς ἐξήλασαν τῆς πατρῴας γῆς, καὶ φυγάδας ἀπέφηναν λυμαινόμενοι καὶ λήϊα καὶ φυτά, δίκην αὐχμῶν, ἢ τοῦ κρυμοῦ, ἢ τινος ἀκαιρίας ὡρῶν ἑτέρας τὰ μὲν διακείροντες, διακόπτοντες δὲ τὰς ῥίζας. Τῇ Μηδικῇ δὲ ἐπιφοιτήσαντες τῇ φορᾷ, ἐξήλασαν καὶ ἐκεῖνοι τοὺς κατοικοῦντας, διαφθείροντες

τὰ σπέρματα. καὶ ἀφανίζοντες αὐτὰ βάτραχοι ἡμιτελεῖς πολλοὶ πεσόντες ἐξ ἀέρος † Αὐτοριάτας Ἰνδῶν μετῴκισαν εἰς χῶρον ἕτερον. καὶ γένος μέντοι Λιβυστινῶν, οὗ κ. ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην, ὅτι φοιτησάντων αὐτοῖς λεόντων, ὥστε τούτους ἀναστῆναι τῆς πατρῴας γῆς ἐξῳκηνται.

Περὶ μυρμήκων ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ.

Κεφ. μβ.

Ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ γῇ γίνονται μύρμηκες, καὶ ἔχουσι τὸ παιδοποιὸν σῶμα ἐς τοὐπίσω μεπεστραμμένον, ἀντίως τοῖς ἄλλοις καὶ ἔμπαλιν.

Περὶ παρδάλεων Καρικῶν τε καὶ Λυκιακῶν.

Κεφ. μγ.

Πάρδαλις Καρικὴ καὶ Λυκιακὴ, οὐκ ἔστι μὲν θυμικὴ, οὐδὲ οἷα σφόδρα ἁλτικὴ ἐστὶ, τὸ σῶμα δὲ μακρά. τιτρωσκομένη δὲ καὶ δόρατι καὶ αἰχμαῖς ἀντίτυπος ἐστι, καὶ οὐ ῥᾳδίως τῷ σιδήρῳ εἴκει, τοῦτο δὴ τὸ

grationem adegerunt. Autoriatæ Indi, plurimis Ranis inchoatis & imperfectis de cælo lapsis, in aliũ locum demigrare coacti sunt. Et quãdam nationem Libycam (*Nomadum cùm aliis rebus felicem, tum lacte abundantem*) cuius & suprà memini, maximorum Leonum magna multitudo de suis locis depulit.

Autoriata Stephanogensis est Thespiotica.

Rana.

Leones.

al. Ἀνδωριάτας.

Cas. Αὐτεριάταις μετ.

De Formicis Babylonicis.

CAP. XLII.

In Babyloniorũ terra Formicæ nascuntur, quarum genitale mẽbrum retrò auersum est, contrario quàm in aliis modo.

De Pantheris Cariæ & Lyciæ. C. XLIII.

Panthera in Caria & Lycia non est animosa, neque saltu admodũ valet: corpus ei oblongum, & quanquam hastilibus & lanceis vulneretur, resistit tamẽ, nec facilè concedit ferro: iuxta illud Homeri:

Ὁμήρ

Quæ quãuis ferro fuerit transfixa, repugnat.

De Rhinocerote, & quemadmodum pugnat contra Elephantum.

CAP. XLIIII.

Rhinocerotis figurã nimis frigidum esset describere, quum permulti ex Græcis & Romanis, qui illum viderunt, eius formam planè sciant: at enim vim illius & naturam actionum non alienum est exponere. Quod in sũma nare cornu gerit, cuius mucro acut⁹ existit, ex eo nomen traxit: neque ipsum illud de robore cõcedit ferro. quod quidẽ ipsum, quum est contra Elephantum pugnaturus, saxis exacuit, & limat. cætera non ei paria cũ Elephanto. nam hic & procerrimus est, & fortissimus. Cornu igitur cuspidato Elephãto crura subiens, aluum discerpit, & lacerat: isque effuso sanguine decũbit. Pugna eorum est de

γράφειν μὲν

forte μακρόν, vel negatio tollenda.

Ὁμηρικὴν δρῶσα, Η ῥάγη καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει.

Περὶ ῥινοκέρωτος, καὶ ὡς ἀγωνίζεται πρὸς ἐλέφαντα.

Κεφ. μδ.

Ῥινοκέρωτος εἶδος †γράφει τις ἕωλόν ἐστιν. ἴσασι γὰρ καὶ Ἑλλήνων πολλοὶ καὶ Ῥωμαίων τεθεαμένοι. τὰ δὲ ἴδια αὐτοῦ κατὰ τὸν βίον εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστιν. Ἐπ᾽ ἄκρας τῆς ῥινὸς τὸ κέρας φέρει, ἐνθένδε τοι κέκληται. καὶ ἔστι μὲν ὀξύτατον ἐπ᾽ ἄκρου, σιδήρῳ δὲ τὸ καρτερὸν προσείκασται. ταῖς πέτραις γε μὴν αὐτὸ παρατρίβων, εἶτα ἐπιθήγει ἐλέφαντι ὁμόσε ἰών. τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ἂν ἀξιόμαχος, διά τε τὸ ἐκείνου ὕψος, καὶ τὴν ῥώμην τὴν τοῦ θηρὸς τὴν τοσαύτην. ὑπεισιὼν οὖν αὐτοῦ τὰ σκέλη καὶ τὴν νηδὺν, ὑποτέμνει τε, καὶ ὑποσχίζει τῷ κέρατι. ὁ δὲ οὐ μετὰ †μικρὸν ἐκρυέντος οἱ τοῦ αἵματος κεῖ. ἐξολισθαίνει. μάχη δὲ γί-

pastionibus, pro iisque tuendis multi mori dicuntur. Ac si aluum nõ præoccupârit Rhinoceros, sed inter hũc conatum ab Elephanto præueniatur, illius promuscide apprehensus attrahitur ac retinetur, & dentibus, ceu securibus conscinditur. ac tametsi eius pellis ea existat firmitate, vt ægre iaculo penetrari queat, tamen tam violentus est Elephanti impetus, vt eã traiiciat.

De Tauris Æthiopicis, & quẽadmodum capiantur.

CAP. XLV.

Tauri Æthiopici, qui carniuori nominantur, animalium ferocissimi sunt: & si cum Græcorum Bobus conferantur duplam habẽt magnitudinem ac velocitate corporis summè excellunt: tum rufis pilis vestiuntur, tum cæsiis sunt oculis, idq; magis quàm Leones. Et aliâs quidem, quẽ-

admodum aures, sic cornua mobilia habẽt. Aſt in pugna ita animi feruore contendũt, pugna vt nulla flecti queant. Eius etiam tergora tãto robore ſunt, vt nullis neque ſpiculis, neque telis penetrari poſſint. inhorreſcens enim Taurus, cutis rigore ferrum elidit. In Equorum & Boum armenta, & pecorum greges, & feras omnes inuadunt. Itaque paſtores ad tuendum ſuum pecus, occultas foueas in magnam altitudinẽ depreſſas, machinantes, moliuntur eis inſidias. Hi quum inciderunt, acerbè ferunt, & atroci animi excandeſcentia ſuffocantur. Iudicatur autem apud Troglodytas iure præſtantiſſimum hoc animal, vt quod viribus (*animo aut ferocitate*) præditum ſit Leonis, velocitate Equi, robore Tauri: (pelle, ferro impenetrabile.

τείνουσιν αὐτὰ ἐν

νοῦσιν, ὡς καὶ τὰ ὦτα, ἐν δὲ ταῖς μάχαις * ἀπεώσιν αὐτὰ, καὶ ἀναστήσαντες * αὐτοὺς ἰσχυρῶς εἶτα † οὐ μάχονται. τὰ δὲ οὐ κλίνονται ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀνεστῶτα σύνεσει καὶ μὰ Δία θαυμαστῇ. Ἄτρωτοι δέ εἰσι καὶ λόγχαις καὶ βέλει παντί. ὁ γάρ τοι σίδηρος οὐκ εἰσδύεται. ὁ γὰρ ταῦρος φρίξας, ἐκβάλλει αὐτὸν μάτην προσπεσόντα. Ἐπιτίθεται δὲ καὶ ἵππων ἀγέλαις, καὶ ποίμναις, καὶ θηρίων ἄλλων. Οἱ τοίνυν νομεῖς ἀπαρκεῖν ταῖς ἑαυτῶν ἀγέλαις βουλόμενοι, τάφρους αὐταῖς κρυπτὰς ἐργάζονται βαθείας· καὶ ταύταις αὐτοὺς ἐλλοχῶσιν. οἱ δὲ ὅταν ἐμπέσωσιν, ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀποπνίγονται. Κέκριται δὲ παρὰ τοῖς Τρωγλοδύταις δικαίως ἄριστον τῶν ζώων. ἔχει μὲν γὰρ λέοντος τὴν ἀλκὴν, τὴν δὲ ὠκύτητα ἵππου, ῥώμην ταύρου, σιδήρου δὲ κρείττων ἐστί.

Περὶ

Περὶ ἀλεκτρυόνων τε καὶ ἀλεκτορίδων, ὧν μέμνηται Μνασέας.

K. μς.

Λέγει ὁ Μνασέας † ἐν τῷ ἐρώτων Διὸς, * Ἡρακλέους ἱερὸν εἶναι, καὶ τῆς τούτου γαμετῆς. ἣν ᾄδουσιν οἱ ποιηταὶ τῆς Ἥρας θυγατέρα. Οὐκοῦν ἐν τῷ νεῷ περιβόλῳ τιθασοὺς ὄρνιθας πολλοὺς τρέφεσθαί φησι· καὶ τούτους δὲ εἶναι ἀλεκτρυόνας τε καὶ ἀλεκτορίδας τούσδε τοὺς ὄρνις. Νέμονται δὲ, καὶ συναγελάζονταί σφισι κατὰ γένος, καὶ δημοσίας ἔχουσι τροφάς, καὶ τῶν θεῶν ἀναθήματά εἰσι τῶν προειρημένων. Αἱ μὲν οὖν ἀλεκτορίδες ἐν τῷ τῆς Ἥρας νέμονται νεῷ· οἱ δὲ ἐν τῷ Ἡρακλέους οἱ τῶνδε γαμέται. Ὀχετὸς δὲ ἀέναός τε καὶ καθαροῦ ὕδατος διαιρεῖ μέσος. Θῆλυς μὲν οὖν οὐδὲ εἷς εἰς Ἡρακλέους πάρεισιν. Οἱ δὲ ἄρρενες ὅταν ἡ καιρὸς ὑποθορνύμενοι ὑπερπέτονται τὸν ὀχετόν· ὁμιλήσαντες δὲ ταῖς θηλείαις, ἐπανήκουσιν εἰς τὰ σφίσι ἱερὰ

De Gallinaceo genere, cuius meminit Mnaseas.

CAP. XLVI.

Mnaſeas in libro de amoribus Iouis, ſcribit eſſe templum quoddã Herculis, & vxoris eius, quam, ceu Iouis filiam poëtæ celebrant. In huius templi ambitu, cicures aues multas nutriri ait, nempe Gallos & Gallinas. Compaſcuntur autẽ, & gregatim pro ſui generis ſexu degunt & ſumptu aluntur publico, diis (quos diximus) conſecrati. Gallinacei in Herculis paſcũtur. Fluit autem in medio riuus perennis & limpidæ aquæ Gallinarum nulla ad Herculis templum accedit: neq; vllus Gallorum ad Hebæ. At ſuo tempore mares ſtimulati libidine, riuũ trãſuolãt: & poſtquam impleuerint fœminas, ad deum ſuum & ſuas re-

† ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς
* Ἡρακλέους

deũt ſedes, luſtrati purgatíq; interfluente riuo, quo ſexus vterque diſpeſcitur. Deinde natis tempeſtiuè ouis, & excuſis incubitu pullis, fœminæ nouellæ matribus, mares genitoribus accedunt & aluntur.

Epilogus auctoris, quo rationem reddit ſui in deſcribenda animalium natura collocati ſtudij.

Dixi hactenus quantumcunque ſtudio, labore cura, ingenio, & æmulatione quadam honeſtorum & eruditorum hominum (qui ante me hoc argumentũ veluti certatim excoluerunt) diligentiam ſuperandi, Indagare ac inuenire potui: & ne quid eorum, quæ affectus eram, omitterẽ, operam dedi. Nam ſapientiæ amor, quo nihil ingenio hominis liberalis cognatum aut familiare magis eſt, omni pigritia excuſſa, animãtium etiam brutorum mutarumq; cõ-

ἀνίχνευ-
σέ τε

εὗρόν τε

αὖθις περὶ τὸν θεὸν, ᾧ λατρεύουσι, καθηράμενοι τῷ διείργοντι τὰ γένη τῶν ὀρνίθων ὕδατι. τίκτεται οὖν ὡς εἰκὸς καὶ περιττὰ ἐκ τῆς ὁμιλίας ᾠά. εἶτα ὅταν αὐτὰ θάλψωσι καὶ ἐκλέψωσι τοὺς νεοττοὺς, αἱ μὲν μητέρες τὰς θυγατέρας. τοὺς δὲ υἱεῖς οἱ ἄρρενες παρ' ἑαυτοὺς ἄγουσι καὶ ἐκτρέφουσι. αἱ δὲ ὄρνις κἀκείνας ἐπιτρέφειν τὰς θυγατέρας.

Ἐπίλογος ὑπὲρ τῆς εἰς ταῦτα σπουδῆς τοῦ φιλοσοφήσαντος.

Ὅτι μὲν οὖν σπουδῇ τῇ ἐμῇ καὶ φροντίσι καὶ πόνοις, καὶ ἐς τὸ πλεῖον μαθεῖν καὶ ἐν τοῖς δὲ ἡ γνώμη προχωροῦσα, ἀνιχνεύσασα τε † καὶ ἀνεῦρε, δοκίμων δὲ ἀνδρῶν καὶ φιλοσόφων ἀγώνισμα θεμένων τοῖς ἐπ' αὐτοῖς ἐμπρέπειν. καὶ δὴ ἐλέγχεταί μοι ὁ ὢν † ὅ τε λῶ εἰπεῖν μὴ παραλιπόντα, ἄπορ γνων, μὴ βλακεύοντα, ὡς ἀλόγου τε καὶ ἀφώνου ἀγέλης ὑπεριδόντα,

δόντα, καὶ ἀτιμάσαντα ἀλ-
λὰ κἀνταῦθα ἔρως με
σοφίας ὁ συνοικός τε καὶ ὁ
συμφυὴς ἐξέκαυσεν. Οὐκ
ἀγνοῶ δὲ ἄρα ὅτι καὶ τῶν εἰς
χρήματα ὁρώντων ὀξὺ, καὶ
τεθηγμένων ἐς τιμὰς τὰς καὶ
δυνάμεις τινὲς, καὶ πᾶν τὸ
φιλόδοξον, δι᾽ αἰτίας ἕ-
ξουσιν, εἰ τὴν ἐμαυτοῦ σχο-
λὴν κατεθέμην καὶ εἰς
ταῦτα, ἐξὸν καὶ ὀφρυοῦσθαι,
καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἐξετάζε-
σθαι, καὶ ἐπὶ μέγα προήκειν
τοῦ πλούτου, ἐγὼ δὲ ὑπέρ τε
ἀλωπέκων καὶ σαυρῶν, καὶ
κανθάρων, καὶ ὄφεων, καὶ
λεόντων, καὶ τί δρᾷ πάρ-
δαλις, καὶ ὅπως πελαργὸς
φιλόστοργον, καὶ τί ἀηδὼν
εὔστομον, καὶ πῶς † φιλό-
σοφον ἐλέφας, καὶ εἴδη
† χήνων καὶ γεράνων ἀποδη-
μίας, καὶ δρακόντων φύσεις
καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἤδη ἢ

templationem ne aut contemnerem aut negligerem me excitauit. Non equidem ignoro homines tum auaros & pecuniæ mancipatos, tum ambitiosos, & gloriæ potentiæq; cupidos omnes, hoc mihi vitio daturos, quòd in huiusmodi rebus tēpus & ocium meum occupare voluerim, quum ad multò maiora aspirare, grauitatem auctoritatémque apud hominum vulgus mihi comparare, ac inter potentes in aulis principum viros censeri, denique magnas diuitias mihi conquirere licuisset. Ego vero animalium obseruare naturas, & literis mandare malui: me iuuat considerasse ingenium Vulpis, naturam ac vim Lacerti, Scarabei, Serpētis, Leonis: & quid agat Panthera, quæ pietas commendet Ciconiam: quàm suauiter argutéq; suos meditetur & edat cātus Luscinia: quā ingenios' sit Elephas. mihi Anserū & Gruū migrationes nouisse, & Draconū naturas, & reliqua hoc

θυμόσο-
φον ut
alibi no-
minat.

χηνῶν

volumine comprehen-
sa, volupe est. Copiosis
& locupletibus homi-
num adnumerari & ex
illorum ordine censeri
non libet. Quod si de
numero hominum na-
turę studiosorum inter
quos & poëtæ sunt e-
ruditi, & philosophi
ingeniosi, & alij scri
ptores rerum experiē-
tia clari, etiam ipse v-
nus esse cupio, & eni-
tor, multò sanè hone-
stiore loco, & dignitate
maiori, quàm pro illo-
rum consilio, futurum
me confido. Ita enim
sentio, vt vel vnam ali-
cuius egregiæ discipli-
næ portiunculam, po-
tiùs quàm celeberri-
mas ditissimorũ quo-
rumuis opes atque pos
sessiones mihi accedere
optârim. Hęc de studiis
meis & animi institu-
to hactenus. Iam porrò
reprehensum hoc iri à
nonnullis non dubito,
quòd non de singulis
animalium, quæ dici
poterant, omnia vnum
in locum separata con-

συλλεχθὲν πεπονημένως ἔχει καὶ φυλάττω, καὶ περιέρχομαι. Ἀλλ' οὔ μοι φίλον σὺν τοῖς πλουσίοις ἀριθμεῖσθαι καὶ † ἐκείνους ἐξετάζεσθαι. εἰ δὲ ὧν καὶ ποιηταὶ σοφοί, καὶ ἄνδρες φύσεως ἰδεῖν τε ἅμα καὶ κατασκέψασθαι δεινοὶ καὶ συγγραφεῖς ἐν πείρᾳ ἐς τὸ μήκιστον προελθόντες, ἐξιοῦσιν ἠξίωσαν, τούτων τοι καὶ ἐμαυτὸν ἁμωσγέπως ἕνα πειρῶμαι ἀριθμεῖν καὶ ἐθέλω, δῆλον ὡς ἀμείνων ἐμαυτῷ σύμβουλός εἰμι τῶν ἐξ ἐκείνων κρείσσων. Βουλοίμην γὰρ ἂν μάθημα ἓν γοῦν πεπαιδευμένον περιγενέσθαι μοι ἢ τὰ ᾀδόμενα τῶν πάνυ πλουσίων χρήματα ἅμα καὶ κτήματα. Καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ἱκανὰ νῦν. Οἶδα δὲ ὅτι καὶ ἐκεῖνα οὐκ ἐπαινέσουσί τινες, εἰ μὴ καθ' ἕκαστον τῶν ζῴων ἀπέκρινά μοι τὸν λόγον, μηδὲ ἰδίᾳ τὰ ἑκάστου εἶπον ἀθρόα· ἀναμίξας δὲ καὶ τὰ

σὺν ἐκεί
νοις

ποικ

ποικίλα ποικίλως καὶ ὑπὲρ πολλῶν διεξῆλθον. καὶ τῇ μὲν ἀπέλιπον τὸν περὶ τῶνδε λόγον τῶν ζῴων, τῇ δὲ ὑπέστρεψα, ὑπὲρ τῆς αὐτῶν φύσεως ἕτερα εἰπών. Ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν, τὸ ἐμὸν ἴδιον, οὐκ εἰμὶ τῆς ἄλλου κρίσεώς τε καὶ βουλήσεως δοῦλος· οὐδέ φημι δεῖν ἕπεσθαι ἑτέρῳ ὅποι μ' ἂν ἄγῃ. Δεύτερον δὲ τῷ ποικίλῳ τῆς ἀναγνώσεως τὸ ἐφολκὸν θηρῶν, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὁμοίων βδελυγμίαν ἀποδιδράσκων, οἱονεὶ λειμῶνά τινα, ἢ στέφανον ὡραῖον ἐκ τῆς πολυχροΐας, ὡς ἀνθοφόρων τῶν ζῴων τῶν πολλῶν, ᾠήθην δεῖν τήνδε ὑφᾶναί τε καὶ διαπλέξαι τὴν συγγραφήν. εἰ δὲ τοῖς θηρατικοῖς καὶ ἓν ζῷον εὑρεῖν δοκεῖ τις εὐερμία· † ἀλλά τοιγε τοσούτων οὐ τὰ ἴχνη, οὐδὲ τὰ μέλη συλλαβεῖν, ἐγὼ

iunxerim: sed mixta naratione varietatem secutus sim, ita vt alicubi ab hoc vel illo animante digressus, rursus alibi ad idem redierim, & alia quædam super eius natura attulerim. His respondeo, primū me hominem esse meæ spontis: nec ab alieno arbitrio aut consilio pēdere. Deinde, voluisse me varietate argumēti Lectorem allicere, & tædium quod ex earūdem aut similium rerū narratione oboritur, euitare: atque ideo è diuersis animantibus per interualla digestis veluti floribus hoc volumen ceu sertum quoddam aut corollam elegantem, & multicolorem, concinnandum mihi contexendúmq; proposuisse. Quòd sive nationis studiosi homines, vel vna quapiam fera deprehēsa sibi gratulantur, & lucrū existimant: multò magis tantæ animalium multitudinis, non vestigia inuenisse, non corpora cepisse: sed vires, actiones,

nes, & facultates illas, quibus natura eas dignata est, inuestigasse, rem longè pulcherrimam & præclaram esse dixerim. Nihil huc fecerint Cephali & Hippolyti, aut si qui alij ferarum in montibus venationes egregiè exercuerunt. Nihil rei piscatoriæ etiam peritissimi, vt Metrodotus Bizantius, aut filius eius Leonides, aut Demostratus, aut alij piscatores callidissimi, qui profectò nō pauci fuerunt. nihil eximij pictores, etsi quidā illorum magnam sibi sua arte gloriam pepererunt. nā artificiosa Equi pictura Aglaophontem nobilitauit, & alium quēdam Hinnulus: Myronem verò statuarium Vacca seu Bucula ex ære facta, & alios alia opera. Nam si vnus aliquis, non vnius, non paucorum, sed maioris quę natura produxit partis animalium, & præcipuorum quidem omniū, mores, formā, ingeniū, industriam, iustitiā, temperantiā, fortitudinē, affect

φημι γενναῖον, ὁπόσα ἡ φύσις ἔδωκέ τε αὐτοῖς, καὶ ὅσων ἠξίωσεν, ἀνιχνεῦσαι. Τί πρὸς ταῦτα Κέφαλοί τε καὶ Ἱππόλυτοι; καὶ εἴ τις ἐν ὀρείαις ἄγραις θηρία μετελθεῖν δεινὸς ἕτερος ἢ αὖ πάλιν τῶν ὑδροθηρικῶν εἶδεν, ὡς ἢ Μητρόδωρος ὁ Βυζάντιος, ἢ Λεωνίδης ὁ τούτου παῖς, ἢ Δημόστρατος, ἢ ἄλλοι τινὲς θηραταὶ ἰχθύων οἱ δεινότατοι πολλοὶ ναὶ μὰ Δία. καὶ γραφικοὶ δὲ ἄνδρες, μέγα αὐτοὺς φρονεῖν ἀνέπεισεν, ἢ ἵππος γραφεὶς κάλλιστα, ὡς Ἀγλαοφῶντα· ἢ * νεβρὸς, ὡς † Ἀπελλῆν· ἢ τὸ πλασθὲν βοΐδιον, ὡς Μύρωνα, ἢ ἄλλό τι. Εἰ δὲ εἰς τὰ τῶν τοσούτων ἐνδεικνὺς, καὶ ὑπ᾽ αὐγὰς ἄγει καὶ ἤθη καὶ πλάσεις, καὶ σοφίαν, καὶ ἀγχίνοιαν, καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἀνδρείαν,

al. νεκρὸς

nomen corruptum apparet fortè. Ἀπελλῆς.

fect

[Greek column, partially obscured at gutter: ...σοργὴν καὶ εὐσέβειαν θη-... πῶς οὐκ ἤδη καὶ ... Καὶ τοῦτο μὲν ... ἐνταῦθα ἀποδείξο-... ἐκεῖνο δὲ προσέτι εἰ-... ... ἡ ἀλήθειά μοι, τῇ τε ἄλ-λῃ, καὶ ἐνταῦθα οὐχ ἥκι-]

fectum & amorem innatum erga suos, pietatem, (& huiusmodi,) veluti venando indagandóque deprehēderit, maxima mediusfidius admiratione dignus fuerit. Hîc verò res ipsa & institutum sermonis me admonet, vt ægrè feram & indolescam, brutorum animalium quorundam pietatem commēdari, in hominibus verò non paucis taxari impietatem. Sed hac de re in præsentia non dicā plura. hoc tantùm, vt par est, monebo Lectorem, cuius ab initio quoque huius voluminis mentionem feci, non mereri me reprehensionē, si de iisdem animalibus & eadem ferèque plerique scripserim. nouas equidē animantes creare non potui: earum verò quas natura produxit, permultas mihi cognitas esse, describendo ostendi. & inter cætera, peculiaria quædam, aliis hactenus, in eadē historia versatis, indicta protuli neque tamē quicquam cōfinxi, sed cū in aliis, tū his quoq; veritatē me maximi

ἀσέβειαν

ταῦτα

facere declaraui. Cęterùm de diligentia mea, & cura ſtyli, hoc eſt elocutione, compoſitione & vocabulorum totiúſque dictionis proprietate ac honeſtate, iudicium penes illos eſto, quicunq; alieni operis iudices ac cenſores non iniqui fuerint.

στα. Ὅπως δὲ αὐτὰ εἶπον καὶ συνέπονησα, τό, τε ἀκριβὲς τῆς λέξεως ὁποῖον καὶ τῆς συνθήκης, τό τε ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων τὸ κάλλος, ὁπότοις ἂν μὴ χρήσωμαι καὶ τοῖς ἑτέροις κριταῖς ἐκεῖνοι εἴσονται.

ΤΕΛΟΣ ΣΥΝ ΘΕΩ.

FINIS.

IN ÆLIANI LIBROS DE
historia animalium, Index locupletissimus.

*

Prior numerus librum, alter caput indicat.

accip

Apoll[illegible]

atbl

part

canum

cast

cerui

chthon

Pani

equos

aſius

Fele,

lupus

in m[...]

N

N

allic

pisces

rana

phchi

FINIS.

Gesnerus, de vi exemplorum ab animalibus.

*

Est sanè in Aeliani de animalibus libris, temperamentum quoddam & harmonia vtriusque philosophiæ, moralis inquam, & naturalis. Ab animantium enim natura, moribus, actionibus passim hominũ mores vitámque redarguit & emẽdat. Inter cætera autem argumẽta exẽplis maximè mouẽtur homines, magísque ijs quæ à minori ad maius trahũtur qui

nibus illa etiam quæ ab animalibus ad homines ducuntur, adnumeranda sunt. Sic enim plerunque Aelianus noster ratiocinatur: Si expertes rationis animantes hanc aut illam prudẽtiæ, iustitiæ, gratitudinis, temperantiæ, fortitudinis, aut alterius cuiuspiam virtutis partem exercent: si œconomiæ, si reipub. speciem atque ordinem obseruant, quanto magis & iustiùs ab homine eadem fieri seruaríq. oportebat, ratione prædito animal.? Si bruta quædam, intemperantia, libidine, & aliis sceleribus abhorrent: homines iisdem contaminati, certè brutis plerisque deteriores existimari debent, & ipsis bestiarum nominibus appellari, vt meritò dicantur porci, asini, vrsi, pantheræ. Tolerabilius minũsq. animos commoturum erat, hominem conferri homini, & mutua sui generis comparatione exemplisq. ad amplexandam virtutem & fugiendam improbitatem incitari: at facta cum brutis collatione, in multis hæc nobis præstare, nos plerisque deteriores esse, vt prorsus intolerabile & indignum, ita vehementissimum adhortandi increpãdiq. genus est. Nam feræ immani, stupidæ, malignæ, aut quouis modo improbissimæ similis, aut etiam peior, si quis dicatur: liberalioribus verò, & ad hanc aut illam virtutem meliùs comparatis longè inferior, quis nõ permoueatur? Quis inde non intra se descendat, ac suæ naturæ peruersionem, animíq. contemplatus metamorphosin, imò metempsychosin, & suam exosus detestatusq. de-

form

formitatem atque corruptionem, à vitijs abhorrere, & ad pristinam illam Dei (ad quam conditus est) imaginem conuersum se assertumque velut à seruitute cupiat? si modò adhuc homo sit, neque totus in illarum, quibus confertur, bestiarum naturam transierit.